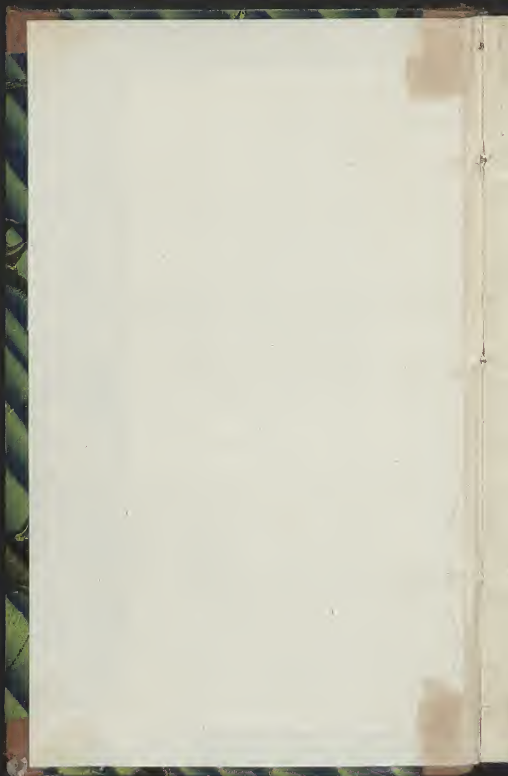

SCRIPTA HISTORICA
ISLANDORUM
DE REBUS GESTIS
VETERUM BOREALIUM,
LATINE REDDITA

ET

APPARATU CRITICO INSTRUCTA,

CURANTE

SOCIETATE REGIA ANTIQUARIORUM SEPTEMTRIONALIUM.

VOLUMEN DUODECIMUM.
INDEX CHRONOLOGICUS ET REGESTA GEOGRAPHICA.

HAFNIÆ, 1846.

TYPIS EXCUDEBAT S. L. MÖLLERUS.

Volumen hocce, quo toti operi finis imponitur, eadem ratione, qua *Oldnordiske Sagaer*, Vol. XII, versionem continet Indicis chronologici, ad *Fornmanna Sögur* pertinentis, a Dr. Theol. Sveinbjörne Egilsson Islandice conscripti, et præterea Regesta geographica quibus lux affundatur locis terrarum septemtrionalium veteribus, quorum in Script. Hist. Island. mentio fit.

In hisce Regestis conscribendis secuti sumus inprimis tam regesta Danica in *Oldnordiske Sagaer*, Vol. XII a Professore N. M. Petersen elaborata, quam annotationes de veteribus locorum nominibus in *Fornmanna Sögur* Vol. XII occurrentes, comparatione tamen quadamtenus inter hos tractatus notasque geographicas Munthii, versioni Snorrii Sturlæi, quæ Aallio debetur, annexas, instituta. Præterea Norvegus Chr. Lange suas nobiscum emendationes ad locos aliquot Norvegiæ communicavit, quibus, quatenus in nobis erat, usi sumus. Præterea duo indigenæ Islandi, quoscunque in locis quibusdam Islandiæ veteris definiendis errores irrepsisse vidissent, aboliverunt.

Monendum est, Lexicon geographicum perfectum et integrum nos edere nec potuisse, neque voluisse, sed rudimenta tantum talis Lexici, in posterum supplenda et emendanda. Sectio Norvegica veterum codicum edendorum, in Societatem nostram nuper recepta, novam jam præparat editionem Snorrii Sturlæi, scriptorumque historicorum, huc se referentium. Hinc larga nobis affluet occasio multorum, geographiam veteris Norvegiæ attin-

gentium, tam emendandorum quam supplendorum. Nova simili ratione veterum scriptorum historicorum, ipsam Islandiam attingentium, *Íslendínga Sögur* inscriptorum, editio jam incepta haud minus copiosam præbebit occasionem lucis hujus terræ veteribus rationibus geographicis affundendæ. Quoad arcticam regionem Americæ Groenlandiam, ejusque geographiam, opus, a Societate nostra editum, *Grönlands historiske Mindesmærker* inscriptum, collectionem continet fontium aliorumque monumentorum eo pertinentium tam perfectam, quam fas est, (cfr. hujus operis Vol. III, p. 845-886: tractatum geographicum de America arctica a C. C. Rafn conscriptum). Quod vero regiones Americæ longius sese meridiem versus porrigentes attinet, cfr. quæ hac de re copiosius disputata sunt in opere a C. C. Rafn 1837 edito: ANTIQUITATES AMERICANÆ inscripto.

Hafniæ in ult. Apr. 1846.

PROSPECTUS CHRONOLOGIÆ.

ÆTATES REGNAQUE SINGULORUM NORVEGIÆ REGUM, AB HARALDO PULCRICOMO AD MAGNUM USQUE HAKONIS FILIUM, LEGUM EMENDATOREM (LAGABÆTIR), (861—1280).

HARALDUS Pulcricomus regnabat	70[1] annos,	regnare coepit 861.
Eirikus Sangvisecuris	4[2]	931.
Hakon Adalsteinis alumnus	26	935.
Haraldus Grafeldus	15[3]	961.
Hakon dynasta Sigurdi filius	19[4]	976.
Olavus Tryggvii filius	5	995.
Eirikus dynasta Hakonis filius	12	1000.
Svein Hakonides	3	1012.
Olavus Sanctus Haraldi filius	15	1015.
Svein Alfifæ filius	5	1030.
Magnus Bonus Olavi filius	12	1035.
Haraldus Severus Sigurdi filius	19	1047.

[1]) Series Regum Norvegicorum (X Vol.), 73, tribus enim annis post imperium Eiriko traditum Haraldus diem obiit supremum. [2]) L. c. 5, ab eo scilicet tempore, quum Haraldus imperio cessit ad exsilium Eiriki 936. [3]) L. c. 9, sex igitur ultimos annos Haraldo detrahit (Vol. I, c. 53 in fine). [4]) L. c. 33, ab eo scilicet tempore, quum dynasta factus est.

Olavus Tranquillus Haraldi filius regnabat	27 annos, regnare coepit	1066.
Magnus Nudipes	10	1093.
Sigurdus Hierosolymipeta	27	1103.
Haraldus Gillius	6	1130.
Ingius Haraldi filius	25	1136.
Hakon Humeros latus	1	1161.
Magnus Erlingi filius	22[1]	1162.
Sverrer	18	1184.
Hakon Sverreris filius	1	1202.
Guttormus Sigurdi filius	½	1203.
Ingius Bardi filius	13½	1203½.
Hakon Longævus Hakonides	46	1217.
Magnus Legum emendator	17	1263.

ÆTATES ET IMPERIA SINGULORUM DANIÆ REGUM, A GORMO GRANDÆVO AD EIRIKUM USQUE CHRISTOPHORI FILIUM.

GORMUS grandævus regnabat	70 annos, regnare coepit	842.
Haraldus Gormides	80	912.
Svein Furcobarbus	16	992.
Knutus (v. Canutus) Potens	27	1008.
Hördaknutus	7	1035.
Magnus Bonus Norv. rex	5	1042.
Svein Estridides (Ulfi filius)	29	1047.
Haraldus Hein Sveinides	4	1076.
Knutus Sanctus Sveinides	6	1080.
Olavus Fames Sveinides	8 (9)	1086.
Eirikus Bonus Sveinides	8	1095.
Nicolaus Sveinides	30 (31)	1103.

---

[1]) L. c. 17, sc. ad annum 1179, quum cecidit Erlingus, Magnus autem Nidarosi se non amplius sustinere potuit.

Eirikus Emunius Eiriki filius regnabat	4 annos, regnare coepit	1134.
Eirikus Mansuetus Hakonides	8	1138.
Svein Svidandus filius Eiriki Emunii; Knutus filius Magni Robusti Nicolaidæ	12	1146.
Valdemar filius Knuti Lavardi	26	1158.
Knutus Valdemaris filius	18	1184.
Valdemar Grandævus Valdemaris filius	39	1202.
Eirikus (Sanctus) Valdemarides	9	1241.
Abel Valdemarides	2	1250.
Christophorus Valdemarides	7	1252.
Eirikus Christophori filius	27	1259.

CHRONOLOGIA.

Citata sunt volumina et plerumque capita (ubi non sunt capita paginæ) in Scriptis Historicis Islandorum.

851. Natus Haraldus Pulcricomus.
872. Proelium Hafursfjördense, I, c. 116.
874. Ingolvus Arnides ad Islandiam incolendam proficiscitur, I, c. 116, 138.
911. Haraldus Pulcricomus leges successionis constituit, regnum inter filios dividit, eosque regio nomine ornat, I, c. 2.
920. Natus Hakon cognomine Bonus, alias Adalsteinis Alumnus, Norvegiæ rex, I, c. 7, cfr. 13-14.
925. Regnum Angliæ adit Adalstein, I, c. 8.
926. Hakon Bonus Adalsteini educandus mittitur, I, c. 8.
931. Haraldus Pulcricomus, 80 annos natus, Eiriko filio imperium tradit, I, c. 10.
933. Mortuus Halvdan Niger Haraldi filius, I, c. 10.
934. Initio anni mortem obiit Haraldus Pulcricomus, Anno imperii 73, ætatis 83 (cfr. pag. 1).
935. Eirikus Sangvisecuris fratres suos Tunsbergi proelio invadit et occidit. Hakon Adalsteinis alumnus, 15 annos natus, rex Norvegiæ creatur, I, c. 12-14.
936. Eirikus Sangvisecuris e Norvegia expulsus profugit, I, c. 15.
937. Nascitur Hakon dynasta Sigurdi filius, I, c. 20.
940. Mortuus Adalstein Angliæ rex, I, c. 23.
955. Hakon Bonus cum Eiriki filiis in Rastarkalfo proelio confligit, I, c. 25.
961. Pugna Stordensis inter Hakonem et Eiriki filios. Hakon victor letali vulnere sauciatus moritur. Capessit imperium Norvegiæ Haraldus Grafeldus.

963. Concrematus in convivio ab Haraldo Grafeldo Sigurdus dynasta Hladensis. Per tres annos controversiæ inter Hakonem dynastam et Gunnhildiadas.

966. Pax inter Gunnhildiadas et Hakonem dynastam composita. Hakon per tres annos tranquillus domi manet.

967. Natus Sigmundus Bresteris filius, II, c. 180.

968. Hakon dynasta foedus icit cum regibus Tryggvio Olavi filio et Gudrödo Björnis filio, I, c. 36.

969. Interemti Tryggvius Olavi filius et Gudrödus Björnis filius. Haraldus Grænlandus in Upplanda confugit ibique duas hiemes moratur, usque ad 971, I, c. 37-38. Nascitur Olavus Tryggvii filius, I, c. 43. Per rex annos dissidia, certaminaque inter Hakonem dynastam et filios Gunnhildæ, usque ad 975, I, c. 53 (in fine).

970. Olavus Tryggvii filius in Sveciam proficiscitur, ibique duas hiemes moratur, usque ad 972.

971. Haraldus Grænlandus in Sveciam fugit, et quinque annos ibi commoratur, I, c. 38.

972. Olavus Tryggvii filius, a prædonibus maritimis captivus ductus, sex annos in Estonia degit, I, c. 46.

975. Haraldus Grafeldus Hakonem dynastam e Norvegia ejicit, I, c. 41. Insidiæ Hakonis dynastæ in Dania degentis, astutaque de opprimendo Haraldo Grafeldo consilia, I, c. 48.

976. Haraldus Grafeldus et Gullharaldus necati, I, c. 52-53. Haraldus Gormides Hakoni dynastæ et Haraldo Grænlando Norvegiam provinciam administrandam dat, I, c. 54. Brester et Beiner in Færeyis interfecti, II, c. 182.

977. Sigmundus Bresteris filius in Vikam transvectus, ibi duos annos (977-78) agit, II, c. 181-82.

978. Hakon dynasta cum Ragnfrödo Gunnhildæ filio confligit, I, c. 56. Olavus Tryggvii filius, Holmgardum deductus, novem annos ibi versatur, I, c. 47.

979. Sigmundus Bresteris filius ad Ulvum venit, et cum eo sex annos degit.
981. Fridrekus episcopus e Saxonia in Islandiam venit, religionem christianam annuntiaturus.
985. Eirikus Rufus Grœnlandiam invenit, II, 220-22. Sigmundus Bresteris filius ad Hakonem dynastam venit et cum eo quatuor annos versatur, II, c. 183-84.
986. Fridrekus episcopus et Thorvaldus Kodranis filius ex Islandia in Norvegiam navigant.
987. Olavus Tryggvii filius, Gardis relictis, in Vindlandiam navigat; Geiram Burizlavi filiam uxorem ducit et in Vindlandia tres annos versatur, I, c. 59.
988. Imperator Otto et Olavus Tryggvii filius munimentum Danorum expugnant.
989. Sigmundus Bresteris filius in Færeyas trajicit, Thrandumque Gatensem ad reconciliationem cogit.
990. Geira Burislavi filia moritur. Olavus Tryggvii filius, Vindlandia relicta, in Daniam proficiscitur. Inde expeditiones maritimas facit in Angliam, Hiberniam, Britanniam, Valliam, Northumbriam, Scotiam, Hebudes et Monam per quatuor annos, I, c. 77-78. Hakonis dynastæ decisio, concordiam inter Sigmundum Bresteris filium et Thrandum Gatensem reconcilians.
992. Obiit Haraldus Gormi filius, Daniæ rex; Svein Furcobarbus imperium auspicatur, I, c. 85.
993. Olavus Tryggvii filius Syllingis baptizatus, I, c. 79 et 85.
994. Svein Furcobarbus prope initium hiemis, patri Haraldo justa solvens, convivium exsequiale celebrat. Piratæ Jomenses vota faciunt, expeditionem se in Norvegiam facturos, I, c. 86. Festo jolensi in Jadarem excursionem faciunt, I, c. 88.
995. Initio anni, media hieme, proelium in Hjörungavogo (Hjörungico sinu) inter piratas Jomenses et Hakonem dynastam, X, Hist. Olavi. R. Tryggvii f. c. 15 (p. 238); I, c. 91. Thorer Klakka ab Hakone dynasta

in Olavum Tryggvii filium subornatus in Hiberniam mittitur. Olavus ex Hibernia in Hebudes navigat, inde in Orcades, inde in Norvegiam. Seditio colonorum adversus Hakonem dynastam, qui a Karko eadem hieme (*iss var á Gaul*, I, c. 102) interficitur, I, c. 104. Olavus Tryggvii rex creatus.

996. Erlingus Skjalgi filius uxorem ducit. Stefner in Islandiam missus decreto comitiorum generalium exsilio multatur. Kjartan, Bollius et Hallfredus baptizati. Thrandi religionem christianam acceptant.

997. Thangbrandus in Islandiam mittitur, ubi duas hiemes agit. Sigmundus Bresteris filius baptizatur, II, c. 185.

998. Sigmundus Bresteris filius Færeyas christianas reddit, II, c. 191. Ringarikum christianum factum. Olavus Haraldi filius (Sanctus), tres annos natus, baptizatur, II, c. 194. Olavus rex Tryggvii filius Thyriam Haraldi filiam uxorem ducit, II, c. 195. Thorvaldus Tasaldius in Norvegiam venit, II, c. 200.

999. Thangbrandus ex Islandia in Norvegiam redit. Gissur Albus et Hjaltius Skeggii ex Islandia in Norvegiam trajiciunt.

1000. Religio christiana in Islandia lege recepta. Pugna Svoldrensis. Olavus Tryggvii filius repente ex conspectu hominum aufertur. Eirikus et Svein Hakonis filii regnum Norvegiæ in possessionem suam redigunt.

1001. Sigurdus Porca, rex Ringariki, Astam, matrem Olavi Sancti, uxorem ducit, IV, c. 19.

1007. Olavus Sanctus, duodecim annos natus, piraticam facere coepit, Sveciam et Gotlandiam invadit.

1008. Olavus Sanctus cum Eysyslanis (Osilianis) confligit, Finnlandiam vastat, Frisiam invadit. Per tres annos Adalrado contra Danos opem fert.

1012. Diem obit Adalradus Angliæ rex. Knutus Potens Angliam copiis invadit. Eirikus dynasta in Angliam cum classe tendit, filio Hakone in Norvegia relicto,

cui, se absente, rempublicam administrandam credit. Expeditiones Olavi Sancti in Hringsfjördum, Gislupollos, Fetlafjördum, Seljupollos, amnes Carolinos, Pictaviam, resque ibi per duas æstates et unam hiemem gestæ.

1013. Mortuus Eirikus dynasta Hakonis filius.

1014. Olavus Sanctus, in Norvegiam redux, Eirikum Hakonis filium vivum capit.

1015. Natus Haraldus Severus, Sigurdi filius, postea rex Norvegiæ. Proelium navale ante Nesjas. Svein dynasta Hakonis filius in Sveciam fugit, et ibi moritur.

1016. Hjaltius Skeggi filius in Norvegiam venit. Compositio pacis inter regem Olavum et Erlingum Skjalgi filium. Rex Olavus oppidum Sarpsborgæ condit.

1017. Björn aulæmagister (*Stallari*) et Hjaltius Skeggii filius legati in Sveciam mittuntur de pace. Olavus Sanctus quinque regulos Upplandorum opprimit.

1018. Obit Sigurdus Porca. Rex Olavus Svecus comitiis Uppsalensibus, auctoritate Thorgnyris legiferi, ad pacem cum Norvegis faciendam cogitur. Rex Rærekus in Islandiam deportatur. Hjaltius Skeggi filius in Islandiam redit. Sighvatus poeta in Gothiam mittitur.

1019. Rex Olavus Sanctus filiam Olavi Svionum regis Astridam uxorem ducit. Conventus concordiæ inter Norvegiæ et Sveciæ reges reconciliandæ gratia Kongelensis. Eyvindus Uricornis interfectus.

1020. Cædes Einaris Orcadum dynastæ. Annonæ caritas in Thrandheimo.

1021. Decisio regis Olavi de divisione Orcadum et successione imperii. Cædes Ölveris Eggensis. Baptizatur Gudbrandus Dalensis.

1022. Moritur Olavus Svionum rex. Erlingus Skjalgi filius et Einar Arcipotens cum rege conveniunt et

in gratiam redeunt. Thorer Phoca, Asbjörnem, postea Phocicidam dictum, spoliat.

1023. Thorer Phoca cæsus. Einar Arcipotens Romam proficiscitur. Rex Rærekus Kalvskinni in Islandia moritur.

1024. Nascitur Magnus Bonus. Cædes Asbjörnis Phocicidæ. Thoraren Nefjulvi filius in Islandiam mittitur. Gudmundus Dives (v. Potens) Mödruvallis diem obit.

1025. Stein Skaptii, Thoroddus Snorrii, Geller Thorkelis, Egil Halli Sidensis filius in Norvegiam veniunt. Legati a Knuto rege in Norvegiam missi. Olavus Sanctus foedus et societatem cum Önundo Svionum rege adversus Knutum init.

1026. Iter Karli in Bjarmiam. Cædes Thoralvi Dimunensis. Sighvatus poeta Rothomagum (*Rúðuborg*) mercandi causa proficiscitur. Fuga Steinis, Skaptii filii. Thoroddus Snorrii filius in Jamtiam legatur, Geller Thorkelis filius in Islandiam.

1027. Stein Skaptii filius ad Knutum Potentem in Angliam tendit. Thorer Canis ad Knutum proficiscitur. Cædes Karlii Mærensis. Olavus Sanctus et Önundus rex Selandiam et Skaniam exercitu invadunt. Islandi comitiis generalibus decernunt, non esse regi Norvego tributa soluenda. Prœlium in amne Sancto. Cædes Ulvi dynastæ. Geller ex Islandia in Norvegiam redit. Knutus Potens optimates Norvegicos largitionibus corrumpens ad infidelitatem erga regem suum Olavum allicit.

1028. Narratio de Rödulfo. Knutus Potens Norvegiam subigit. Cædes Erlingi Skjalgi filii. Olavus Sanctus in Sveciam confugit.

1029. Olavus Sanctus in regnum Gardorum se confert. Sighvatus Romam proficiscitur. Kalvus Arnii seditio-

nis adversus Olavum principem se offert et rebellium movet.

1030. Pugna Stiklastadensis. Olavus Sanctus pugnans cadit. Svein Alfivæ in imperio illi succedit.

1033. Svein rex, Alfivæ filius, Tryggvium Olavi filium ad Boknam proelio superatum cædit.

1034. Einar Arcipotens et Kalvius Arnii filius Holmgardum proficiscuntur, Magni Boni Olavidæ arcessendi gratia. Karolus Miser in Norvegiam missus.

1035. Magnus Bonus Norvegiæ rex creatur. Svein Alfivæ filius ex Norvegia in Daniam se confert. Moritur Knutus Potens.

1036. Diem obiit Svein Alfivæ. Conventus in Albi, pax inter Magnum Bonum et Hördaknutum composita.

1040. Haraldus Knuti filius, Angliæ rex, ibi moritur.

1042. Obiit Hördaknutus rex Angliæ et Daniæ. Jatvardus Bonus in regnum Angliæ succedit. Magnus Bonus in regnum Daniæ, comitiis Viborgensibus rex creatus, succedit.

1043. Svein Ulfi filius (Æstridides) dynastæ titulo ornatus, Daniam provinciam obtinet.

1044. Svein Ulfi filius se regem creandum curat. Expeditio Magni Boni in Daniam. Jomium in Vendia et Rugiam (Reum, Re) depopulatur, cum Vendis in saltu Lyrskogensi (ad amnem Skotborgensem) proelium committit. Cum Sveine ad Erroam et Arosum pugnat. Haraldus Sigurdi filius, Constantinopoli Holmgardum proficiscitur, et Elizabetham, Jarozlavi regis filiam, uxorem ducit.

1045. Rex Magnus Sveinem e Selandia et Fionia expellit. Proelium Helganesense. Populationes et proelia in Skania, Falstria, Fionia. Magnus Bonus Angliam sibi vindicans a Jatvardo rege Bono postulat. Responsum Jatvardi Boni. Haraldus Sigurdi filius

Holmgardo in Sveciam tendit, Sveinem Ulfi filium Sigtunis convenit, quocum societatem init.

1046. Svein Ulfi filius et Haraldus Sigurdi filius una Selandiam et Fioniam depopulantur. Haraldus, rupta cum Sveine societate, rem cum Magno Bono communem facit, a quo socius imperii adsumitur. Hreidar Stultus in Norvegiam venit.

1047. Arnor dynastarum poeta carmina laudatoria de regibus Magno et Haraldo coram ipsis recitat. Expeditio regum in Daniam, eorumque in hac terra populationes ac proelia. Magnus Bonus ante diem octavum Kal. Novembres (25to die Octobr.) morbo perit. Haraldus Thoram Thorbergi filiam uxorem ducit.

1048. Haldor Snorrii filius in Islandiam proficiscitur. Haraldus Sigurdi filius, expeditione in Daniam facta, Jotiam depopulatur, villam Thorkelis Geysæ incendit, ad Thjolarnesum proelium committit.

1049. Insequente vere Daniam rex Haraldus copiis invadit. Haldor Snorrii filius ex Islandia redit.

1050. Haldoris Snorrii filii cum rege Haraldo simultates. Svein Ulfi filius Haraldo regi congressum ad Albim indicit.

1051. Haldor Snorrii filius, missione ab Haraldo postulata, militia abscedens in Islandiam revertitur. Thorleikus Pulcer ab Islandia in Norvegiam venit et carmen laudatorium de rege Sveine Ulfi filio componit. Haraldus ad Albim tendit et, rege Sveine congressum frustrante, Daniam depopulatur, Heidabyum incendio vastat, ad Lessoam in classem Sveinis incidit, a quo oppressus ægre effugit.

1052. Einar Arcipotens interfectus.

1053. Thrandi et Hakon Ivaris filius opera Finni Arnidæ in gratiam regis Haraldi redeunt; Hakon Ivaris filius in Daniam navigat. Kalvus Arnides in Norvegiam redit.

1054. Rex Haraldus Fioniam copiis invadit. Cadit Kalvus Arnides.

1055. Finnus Arnides ad Sveinem Ulvi filium in Daniam concedit.

1058. Rex Haraldus oppidum Osloæ fundat.

1060. Hakon Ivaris filius in Norvegiam redit, ducit uxorem Ragnhildam Magni Boni filiam, et dynastæ dignitate ornatur.

1061. Rex Haraldus Jotiam populatur, in sinu Limico interclusus, traductis per isthmum Haraldicum (*Haraldseið*) navibus, evadit. Paratus belli in Norvegia.

1062. Proelium navale Nizicum ante diem quartum Idus Aug. Haraldus victor discessit. Audun Vestfjördensis Islandus Haraldum Osloæ convenit.

1063. Haraldus rex Hakonem Ivaris filium opprimere studet, hic vero in Sveciam effugit.

1064. Pax inter Sveinem Ulvi filium et Haraldum Sigurdi filium facta. Haraldus rex cum Hakone Ivaris filio in Gothia pugnans superior discedit. Cædes Halli Kodranicidæ.

1065. Haraldus incolas Raumariki, Heidmarkæ, Hadalandi et Ringariki, tributa pendere recusantes, per tria semestria bello persecutus subigit.

1066. Haraldus Godvini filius in regno Angliæ Jatvardo (Edvardo) Bono succedit. Tostius Godvini filius, per Flandriam, Frisiam et Daniam in Norvegiam profectus, Haraldum regem sollicitat, ut socius belli in Anglia suscipiendi esse velit. Ulfus Ospaki filius, aulæmagister regis Haraldi, moritur. Expeditio Haraldi una cum Tostio in Angliam; cadunt ambo in proelio ad Stafnfurdubryggjam, ante diem septimum Kal. Octobr. — Pridie Idus Octobr. Haraldus Godvini filius in proelio, quod cum Viljalmo Notho commisit, cæsus.

1067. Filii regis Haraldi, Olavus Tranquillus atque Magnus, reges Norvegiæ creati. Pax cum Danis renovata.

1069. Magnus rex Haraldi filius obit. Nascitur Hakon Magni filius, dictus Thoreris alumnus.
1073. Natus Magnus rex Nudipes.
1076. Rex Danorum Svein Ulfi filius moritur.
1080. Obit rex Daniæ Haraldus Hein.
1086. Obit Knutus Sanctus rex Daniæ.
1089. Natus Eistein Magni filius rex Norvegiæ.
1090. Nascitur Sigurdus Hierosolymipeta rex Norvegiæ.
1093. Moritur Olavus Tranquillus rex Norvegiæ. Reges creantur Magnus Nudipes et Hakon Magni filius, Thoreris alumnus.
1095. Obit Hakon rex Magni filius, Thoreris alumnus. Magnus rex Nudipes Hallandiam exercitu invadit. Seditio Thoreris Steigensis. Gislius Illugi filius Islandus in Norvegiam venit. — Mortuus Olavus cognomine *Húngr* (Fames) rex Daniæ.
1096. Cædes Gjafaldi. Sveinkius possessionibus ad Albim ejicitur. Hakon Pauli filius in Norvegiam venit. Expeditio in Hebudes designata.
1097. Expeditio regis Magni Nudipedis in Hebudes.
1098. Nascitur Olavus Magni filius postea rex Norvegiæ.
1099. Controversia de finibus Norvegiæ et Sveciæ orta. Rex Magnus in Gothiam irrumpit, munimentum in insula lacus Væneris, dicta Kvaddingseya, exstruit.
1100. Ingius Steinkelis filius rex Sveciæ insequente hieme munimentum expugnat. Vere rex Magnus cum Svionibus ad Foxernium proelio confligens, inferior discedit. Secundo proelio ibidem commisso vincit.
1101. Conventus in Albi inter Ingium Steinkelis filium, regem Svionum, Magnum Nudipedem, regem Norvegiæ et Eirikum Sveinis filium, regem Daniæ, ubi pax inter regna componitur. Rex Magnus filiam regis Ingii, Margaretam, uxorem ducit.
1102. Skoptius Ögmundi filius, e Norvegia exsul in terra

Romana moritur. Expeditio Magni regis in Hiberniam.

1103. Rex Magnus Nudipes in Hibernia cadit. Filii ejus, Sigurdus, Eystein et Olavus, reges Norvegiæ creati.

1105. Hakon Pauli filius Orcadibus dynasta præficitur.

1107. Sigurdus rex Magni filius peregrinationem Hierosolymitanam ingreditur, in Anglia hiemem transigit.

1108. Rex Sigurdus in Vallandiam (Galliam) navigat, et in Gallicia hiemat.

1109. Rex Sigurdus ad urbes Lissibonam et Alkassam pugnat; Formenteram, Ivizam, Manorkam populatur. Vere pervenit in Siciliam, ubi diu commoratur. Æstate in Palæstinam navigat, ubi hiemem agit.

1110. Rex Sigurdus Hierosolymipeta, expugnata Sidone, Cyprum accedit. Inde Constantinopolin navigat, unde pedestri itinere in Daniam, indeque in Norvegiam revertitur.

1113. Contentio regum Sigurdi et Eysteinis. Convivium in Mæria. Initia litis inter regem Sigurdum et Sigurdum Ranii filium. Ivar de Fljodis in Hiberniam mandatur.

1114. Comitia Kepsiseyensia, Nidarosiensia, Thrandarnesensia. Ivar de Fljodis ex Hibernia redit.

1115. Comitia Frostensia. Reconciliatus cum rege Sigurdo Sigurdus Ranii filius. Paullo post (ante diem undecimum Kal. Januar.) obit Olavus rex Magni filius.

1121. Mortuus Eystein Magni filius rex Norvegiæ.

1123. Expeditio Sigurdi Hierosolymipetæ in Smalandiam.

1124. Natus Ion Lopti filius. Incidit magna solis eclipsis, VII, Hist. Sig. Hierosolymip. c. 38.

1130. Knutus Lavardus ante diem septimum Idus Jan. interfectus, XI, Hist. Knut. c. 92. Nascitur Valdemar Knuti filius, postea rex Daniæ ante diem undevicesimum Kal. Febr. XI, Hist. Knut. c. 93 cfr. 104. Moritur Sigurdus Hierosolymipeta rex Norvegiæ, cui

in regno succedunt Magnus Cæcus, Sigurdi filius, et Haraldus Gillius.

1134. Proelium Fyrileivense. Haraldus Gillius in Daniam confugit, ab Eiriko Emunio, rege Daniæ, Hallandiæ præficitur. Cum exercitu Bergas venit vigiliis nati Christi. Proelium Fotvikense, ubi cadit Magnus Nicolai filius, cognomine Robustus.

1135. Magnus rex Sigurdi filius, in sinu Bergensi interclusus, capitur, occæcatur et in monasterio Nidarholmensi includitur. Konungahella ante diem quartum Id. Aug. a Vendis diripitur. Cadit Haraldus, Kesja dictus, XI, Hist. Knut. c. 101.

1136. Eirikus Emunius Arconam in Vindlandia expugnat, XI, H. K. c. 101. Ante diem septimum Id. Jan. Sigurdus Slember Haraldum Gillium Bergis occidit, cui succedunt in regno Norvegiæ filii: Ingius et Sigurdus Brocchus.

1137. Sigurdus Slember Magnum Caecum e monasterio educit. Proelium Mynniense in sylva Krokensi. Expeditio Eiriki Emunii in Norvegiam. Sigurdus Slember cædibus et populationibus ad Erroam, Moenam, Albim, Konungahellam grassatus, ad Portyriam circumventus effugit, et Alaburgi hiemat.

1138. Cædes Beinteinis. Sigurdus Slember ab Ingio rege in Halogiam compulsus.

1139. Magnus Cæcus et Sigurdus Slember, compluribus in Norvegia cædibus patratis, cum Ingio et Sigurdo, Norvegiæ regibus, Id. Nov. ad Graholmum arma conferunt. Cadit Magnus Cæcus, Sigurdus Slember vivus captus per cruciatum interficitur. Mortuus Össur archiepiscopus Lundi, cui Askel succedit in archiepiscopatu, XI, Hist. Knut. c. 105.

1142. Filius Haraldi Gillii Eystein in Norvegiam advenit, et una cum fratribus regnum agere coepit. Cadit Olavus, filius Haraldi Kesjæ, XI, Hist. Knut. c. 106.

1147. Natus Hakon Humeros latus. Expeditio Hierosolymas pro sacris christianis suscepta, XI, Hist. Knut. c. 108. Proelium ad Thorsteinsthorpum. Svein cognomine *Sviđandi* (Urens) Knutum Magni filium vincit, XI, Hist. Knut. c. 108.

1148. Pugna Viborgensis, XI, Hist. Knut. c. 111.

1151. Natus Sverrer, postea rex Norvegiæ.

1152. Adventus Nicolai Cardinalis in Norvegiam, XII, H. Ing. Har. f. c. 22. Obit imperator Konradus, cui succedit Fridrekus. Proelium ad Geitsbekkum, XI, Hist. Knut. c. 108.

1154. Conventus pacificatorius in Uplandis, inter reges Norvegiæ Eysteinem ac Sigurdum.

1155. Sigurdus Broechus a fratre Ingio ante diem quartum Id. Jun. Bergis opprimitur.

1156. Reconciliatio inter reges Norvegiæ Ingium et Eysteinem Seleyis confirmata. Nascitur Magnus Erlingi filius, postea rex Norvegiæ. Sverrer in Færeyas navigat.

1157. Filii Haraldi Ingius et Eystein in freto Græningensi congrediuntur; Eystein in Vikam fugit, ubi interficitur. Insidiæ a Sveine Svidando, rege Daniæ, Knuto Magni filio et Valdemari Knuti filio structæ. Knutus obtruncatur, Valdemar vero ægre evadit, et dignitatem regiam assumit, XI, Hist. Knut. c. 115-116. Hakon Humeros latus rex creatur.

1158. Res a Gregorio Dagi filio Konungahellæ egregie gestæ, VII, Hist. Hak. Hum. l. c. 2-3. Proelium in saltu Grathensi; cadit Svein Svidandus. Absalon episcopus inauguratus, Hist. Knut. c. 118-119.

1159. Hakon rex Humeros latus ab Ingio rege ad Albim superatus.

1160. Turbæ et mutuæ cædes Ingianorum Bergis. Gregorius et Hakon Humeros latus alteri alteros invadunt, VII, H. Hak. Hum. l. c. 13-14.

1161. Ante diem tertium Non. Jan.[1] Gregorius cadit. Rex Ingius ante diem tertium Nonas Febr. (die 3. Febr.) Osloæ cadit. Magnus Erlingi filius rex creatus. Erlingus Skakkius (distortus) facto cum Valdemare Knuti filio Daniæ rege foedere, Hakonem Humeros latum Tunsbergo ejicit. Eystein episcopus inauguratur, VII, Hist. Magn. Erl. f. c. 8.

1162. Proelium ad insulam Sekkum navale, cadit Hakon Humeros latus. Uplandi Sigurdum filium Sigurdi Brocchi regem salutant.

1163. Sigurdus dynasta Tunsbergi condemnatus. Pugna Reensis, cadit Sigurdus dynasta. Sigurdus rex unacum altore suo Marko necatus.

1164. Magnus Erlingi filius ab Eysteine archiepiscopo rex coronatur. Postulata Valdemaris regis Daniæ comitiis Borgensibus plane præcisa.

1165. Bellum inter Daniam et Norvegiam erumpit. Expeditio Valdemaris Daniæ regis in Norvegiam.

1166. Factio Hettusveinorum (Pileatorum) in Vika et Uplandis orta, ducem suum Olavum Gudbrandi filium, cognomine κακοδαίμονα (*ógæfu*) regem sibi sumunt.

1167. Proelium Rydjökulense. Erlingus ægre evadit. Arius Thorgeiris filius, pater episcopi Gudmundi Boni, cadit.

1168. Pugna Stangensis. Olavus κακοδαίμων in Daniam fugit.

1169. Olavus κακοδαίμων obit Alaborgæ. Uxor Erlingi Skakkii, Kristina regis filia, ad Valdemarem regem Daniæ se confert, et de pace agit.

1170. Pax inter Erlingum et regem Valdemarem Randarosi componitur ea lege, ut provincia Vikensis Valdemari concedatur, cui Erlingus tamen, dynastæ titulo ornatus, præficiatur.

[1]) Doctiss. Egilssonius in Script. Hist. Isl. VII, pag. 359: die 8vo Januarii (ante diem sextum Id. Jan.).

1173. Archiepiscopus Askel in coetum monachorum recipitur. Episcopus Absalon archiepiscopus inauguratur, XI, Hist. Knutid. c. 125.

1174. Oritur factio Birkibeinum, quorum dux Eystein Meyla per duas hiemes in Vika se continet.

1176. Eystein Meyla in Thrandheimum navigat, ibique rex creatur. Sverrer in Norvegiam venit, et aliquamdiu Seljæ, Tunsbergi et Konungahellæ moratus, in Gothiam ad Birgerem dynastam, cognomine Brosam, proficiscitur.

1177. Rex Magnus Erlingi filius cum Birkibeinibus in territorio Reensi confligit, et eos fugat. Eystein Meyla fugiens interficitur. Dilabitur factio Birkibeinum. Sverrer e Gothia in Vermalandum profectus a Birkibeinibus dux eligitur. Inde in Vikam descendit, ubi a suis rex salutatur. Hinc in Vermalandum revertitur, unde ad mare Balthicum conversus, per Jamtiam et Jarnberiam Nidarosum tendit. Comitiis Eyrensibus rex creatur, VIII, c. 3-16.

1178. Sverrer Magnum Erlingi filium ad Hirtæ pontem vincit, VIII, c. 23-31.

1179. Proelium Nidarosi. Cadit Erlingus dynasta, Magnus Erlingi filius Bergas confugit, VIII, c. 32-43.

1180. Proelium in campis Ilæis inter reges Magnum et Sverrerem. Fugiunt Heklungi. Magnus Erlingi filius in Daniam ad regem Valdemarem se confert, ibique hiemem proximam commoratur, VIII, c. 43-48.

1181. Proelium navale ad Nordnesum inter reges Magnum et Sverrerem. Rege Magno saucio, Heklungi in fugam vertunt. Eirikus Sigurdi filius a Sverrere frater agnoscitur. Rex Magnus classem Sverreris partim capit, partim incendit, dum Sverrer in Vika commoratur, VIII, c. 49-65.

1182. Rex Magnus Birkibeines Nidarosi opprimit. Sverrer oppidum Nidarosi munit, VIII, c. 67-73.

1183. Sverrer Magnum Bergis impugnat, fugat, classem ejus et regni insignia capit. Magnus in Daniam proficiscitur, Valdemarem Daniæ regem convenit, VIII, c. 73-80.

1184. Pugna Sognensis, cadit Magnus rex Erlingi filius, VIII, c. 80-100.

1185. Sverrer Margretam filiam Eiriki Svionum regis uxorem ducit. Oritur factio Kuflungorum et ad annum 1188 se sustinet.

1188. Moritur Eystein archiepiscopus. Episcopus Eirikus archiepiscopus electus Romam proficiscitur. Jon Kuflungus a Birkibeinibus necatur, VIII, c. 107-109.

1189. Cadit Sigurdus Brenner. Archiepiscopus Eirikus Roma redit. Nicolaus Arnides episcopus Osloensis eligitur, VIII, c. 109-111.

1190. Varbelgi oriuntur et opprimuntur. Moritur Eirikus dynasta Sigurdi filius, VIII, c. 114-116.

1191. Thorleivus Breidskeggus occiditur. Archiepiscopus Eirikus, e Norvegia exsul, ad archiepiscopum Absalonem se confert, VIII, c. 116-117.

1192. Initia factionis *Eyarskeggorum* (Insulanorum), VIII, c. 119.

1193. Factio Insulanorum in Norvegiam trajicit. Sigurdus Magni filius Tunsbergi rex creatus. In Daniam proficiscuntur piraticam facturi. Præda aucti Bergas redeunt, ibique hiemem agunt, VIII, c. 119. Mortuus Thorlakus Sanctus episcopus Islandiæ, VIII, c. 124.

1194. Pugna Floruvogensis, victi Insulani, cæsus Sigurdus Magni filius, VIII, c. 120-121. Rex Sverrer legatum papæ regno ejicit; Bergis coronatur. Filius Jonis Loptidæ Paulus, episcopus Skalholtensis designatus, Nidarosum venit, VIII, c. 120-124.

1195. Episcopus Paulus ab archiepiscopo Absalone inauguratur. Conventus episcoporum Bergis habitus. Gra-

tia inter Haraldum Orcadensium dynastam et regem Sverrerem reconciliata. Imperator Græcorum Kirjalax (Angelus Comnenus Alexius 4tus) litteris (Bulla aurea, *Gullbóluskrá*) ad Sverrerem missis, auxilia ab eo petit. Knutus rex Sveciæ mortuus. Huic Sörkver Karlis filius in imperio succedit. Legati romani subita morte pereunt.

1196. Nicolaus episcopus factionem Baglorum concitat, quibuscum Sverreri ad mortem usque simultates assiduæ fuerunt, VIII, c. 129-180.

1202. Moriuntur rex Sverrer, Knutus Valdemaris filius Daniæ rex — cui in regno succedit frater suus Valdemar — et dynasta Birger Brosa. Jon Sörkveris filius regnum Sveciæ adit, VIII, c. 182. Hakon Sverreris filius in Norvegia rex creatus. Ingius rex Baglorum in lacu Mjorso a suis interfectus, IX, Hist. Hak. Sverr. f. c. 1 & Fragm. vet. (II). Gudmundus Arii filius episcopus designatus in Norvegiam venit, IX, Hist. Hak. Sverr. f. c. 1. Rex Hakon hiemem Nidarosi transigit, IX, Hist. Hak. Sverr. f. pag. 60 et Fragm. vet. (II). [„Bergis", IX, Hist. Hak. Sverr. f. c. I, 3 vitiose pro Nidarosi].

1203. Hac æstate rex Hakon in Vikam proficiscitur, inde se autumno Bergas confert, festo jolensi morbo gravi correptus moritur. Norvegi (sc. factio Bagliana) Erlingo Steinveggo imperium frustra offerunt, IX, Hist. Hak. Sverr. f. c. 2.

1204. Obit Hakon Sverreris filius Kal. Januariis. Guttormus, Sigurdi Lavardi filius, rex creatur. Bagli, consilio episcopi Nicolai et auctoritate regis Valdemaris adducti, Erlingum Steinveggum regem salutant, IX, Hist. Hak. Sverr. f. c. 3-4. Hac æstate post festum Johannis Baptistæ rex Guttormus obit. Ingius Bardi filius rex creatur, Hakon Galinus dynastæ titulo ornatur. Hakon Hakonides, postea rex Norvegiæ, in provincia Borgensi nascitur, IX, Hist. Hak. Hak. c. 3.

1205. Erlingus Steinveggus rex, Philippus dynasta, comitiis Eyrensibus creati. Rex Ingius se Nidarosi, Hakon se Bergis continet.

1206. Hakon Hakonides ad regem Ingium deportatur. Bagli regem Ingium Nidarosi adoriuntur. Ingius evadit, IX, Hist. Hak. Gutt. et Ing. c. 7-12. Obiit Haraldus Maddadi filius, dynasta Orcadensis, cui successere filii Jon et David, IX, Hist. Ing. Bard. f. pag. 116.

1207. Moritur Erlingus Steinveggus, cujus loco Philippus comitiis Eyrensibus rex designatur, IX, Hist. Hak. Gutt. et Ing. c. 17.

1208. Bagli et Birkibeines pacem in Hvitingseya faciunt. Rex Philippus Kristinam, filiam regis Sverreris, despondit. Pugna Lenensis inter reges Sörkverem et Eirikum, IX, Hist. Hak. Gutt. et Ing. c. 20. Episcopus Bjarnius a dynastis Orcadensibus in Norvegiam mandatus, IX, Hist. Ing. Bardi f. pag. 117.

1209. Nuptiæ Philippi, Baglorum regis, et Kristinæ Sverreris filiæ. Pars Baglorum et Birkibeinum piraticæ faciendæ caussa in Hebudes navigant. Petrus Steyper et Reidar Legatus Hierosolymas proficiscuntur, sed nunquam redeunt.

1210. Jon et David, dynastæ Orcadenses, et episcopus Bjarnius cum rege Ingio reconciliantur, IX, Hist. Ingii Bardi f. pag. 117.

1213. Skulius Bardi filius Paulum aulæmagistrum e medio tollit, IX, H. Ing. Bard. f. pag. 123.

1214. Hakon dynasta Galinus statim post festum jolense moritur, IX, Hist. Ing. Bard. f. pag. 123, Hist. Hak. Hak. c. 8. Thorer archiepiscopus eadem æstate obit, et Guttormus archiepiscopus eligitur, IX, Hist. Ing. Bard. f. pag. 123. Rex Ingius cum Thrandis ad Vagsbruam confligit (æstas Vagsbruensis), IX, Hist. Hak. Hak. c. 10.

1217. Rex Ingius ante diem nonum Kal. Mai. moritur, Skulius dynastæ titulo donatur, IX, Hist. Hak. Hak.

c. 11. Hakon Hakonides, tredecim[1] annos natus, regis titulo salutatur. Obit Philippus, rex Baglorum, IX, Hist. Hak. Hak. c. 27. Hroar cognatus regis Hierosolymas proficiscitur, IX, Hist. Hak. Hak. c. 30. Oritur factio Slittungorum, IX, Hist. Hak. Hak. c. 33. Sæmundus Jonæ filius Oddensis Norvegos Eyris in Islandia diripuit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 38.

1218. Proelium inter Baglos et Slittungos ad Gunnarsbæum, IX, Hist. Hak. Hak. c. 34. Slittungi oppidum Osloam populantur. Inga, mater regis Hakonis, ferrum candens gestat ad probandum genus filii paternum, IX, Hist. Hak. Hak. c. 45. Bagli, nomine factionis deposito, in potestatem regis Hakonis se dedunt, eius ministerio se addicentes, IX, Hist. Hak. Hak. c. 48. Slittungi in Markas confugiunt, IX, Hist. Hak. Hak. c. 49. Cædes Ormi Jonæi, fratris Sæmundi Oddensis. Snorrius Sturlæ filius in Norvegiam venit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 55.

1219. Rex Hakon Margaretam, filiam Skulii dynastæ, despondet, IX, Hist. Hak. Hak. c. 54. Oritur factio Ribbungorum, IX, Hist. Hak. Hak. c. 57.

1220. Consilia Skulii dynastæ de expeditione in Islandiam suscipienda. Snorrius Sturlæ filius præfecti titulo donatus in Islandiam revertitur, IX, Hist. Hak. Hak. c. 59.

1221. Björn Thorvaldi filius Breidabolstadensis interfectus. Snorrius Sturlæus filium Jonem (Murtam) in Norvegiam mittit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 59. Slittungi cum Ribbungis communem rem faciunt, IX, Hist. Hak. Hak. c. 61. Rex Hakon ad Varnam Ribbungos navibus exuit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 62-64. Skulius dynasta Gunnarem Asæ filium cum nonaginta Ribbungis cædit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 74.

1222. Gudmundus episcopus, Bonus dictus, in Norve-

[1]) In textu Danico: *12 Aar*, in Islandico autem et latino „13 vetur" et „tredecim annos" legitur.

giam venit. Proelium in Grimseya, IX, Hist. Hak. Hak. c. 79. Expeditio in Bjarmiam, IX, Hist. Hak. Hak. c. 81.

1223. Sigurdus Ribbungus se in potestatem Skulii dynastæ dedit, et factionem ei tradit. Pax per totam Norvegiam, IX, Hist. Hak. Hak. c. 84. Skulius dynasta Hafniam proficiscitur. Comes Henricus Valdemarem Grandævum regem Daniæ vivum capit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 84. Conventus magnatum Bergis. Hakoni regi regnum a prætoribus et archiepiscopo adjudicatum, IX, Hist. Hak. Hak. c. 84-86.

1224. Moritur Guttormus archiepiscopus. Petrus papam visit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 99. Sigurdus Ribbungus factionem instaurat.

1225. Rex Hakon Vermalandiam copiis invadit, eam populatur, cum Ribbungis confligit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 106-127. Nuptiæ regis Hakonis et Margaretæ Skulii filiæ, IX, l. c. c. 128. Petrus archiepiscopus in Norvegiam redit, IX, l. c. c. 131. Obit Nicolaus episcopus Arnides, IX, l. c. c. 138.

1226. Obit Sigurdus Ribbungus. Knutus filius Hakonis Galini dux Ribbungorum factus, IX, l. c. c. 144, 145. Moritur Petrus archiepiscopus, cui succedit Thorer Thrandus, IX, l. c. c. 159.

1227. Dilabitur factio Ribbungorum. Knutus Hakonides in potestatem regis se dedit, IX, l. c. c. 145-146. Nascitur Olavus regis Hakonis filius. Obit papa Honorius secundus, cui succedit Gregorius nonus, IX, l. c. c. 159.

1228. Archiepiscopus Thorer Roma venit, IX, l. c. c. 160. Skulius dynasta Hafniam profectus, dimidiam Hallandiæ partem a rege Daniæ provinciam obtinet, IX, l. c. c. 161.

1229. Andreas Skjaldarband in peregrinatione Hierosolymitana perit, IX, Hist. Hak. Hak. c. 164.

1230. Thorer archiepiscopus obit et in ejus locum Sigurdus eligitur. Expeditio Norvegorum in Hebudes, IX, l. c. c. 166-168.

1231. Sigurdus archiepiscopus Roma redit, IX, l. c. c. 168. Cædes Jonis dynastæ Orcadensis, IX, l. c. c. 169-171.

1232. Natus Hakon junior, filius regis Hakonis, IX, Hist. Hak. Hak. c. 174.

1233. Conventus Bergis pacificatorius inter regem Hakonem et Skulium dynastam, IX, Hist. Hak. Hak. c. 177. Sturla Sighvati filius iter Romam ad papam ingreditur. Turbæ et seditiones in Islandia, IX, Hist. Hak. Hak. c. 180.

1234. Kristina filia Hakonis regis nascitur, IX, Hist. Hak. Hak. c. 178. Inga mater regis Hakonis moritur, IX, l. c. c. 179. Sturla Sighvati filius Islandiam in ditionem regis Hakonis redigere pollicetur, IX, l. c. c. 180.

1235. Conventus inter regem Hakonem et Skulium dynastam. Sturla Sighvati filius in Islandiam revertitur.

1236. Sighvatus et Sturla Snorrium Sturlæum Reykjaholto ejiciunt. Orækja peregre proficiscitur. Pugnæ Bæi in Borgarfjördo, IX, Hist. Hak. Hak. c. 180. Oritur factio Varbelgorum, IX, l. c. c. 185.

1237. Gratia inter regem Hakonem et Skulium dynastam reconciliata. Thorleivus Gardensis, Snorrius Sturlæus, Thordus Kakalius et Olavus Albus poëta (*Hvítaskáld*) in Norvegiam veniunt. Skulius ducis titulo ornatus, IX, l. c. c. 190.

1238. Magnus Hakonides Legum emendator (*Lagabætir*) nascitur, IX, l. c. c. 194. Snorrius Sturlæus cum duce Skulio versatur. Proelium Örlygstadis in Skagafjördo, IX, l. c. c. 195.

1239. Snorrius Sturlæus, Orækja, et Thorleivus injussu regis Hakonis in patriam revertuntur. Dux Skulius,

comitiis Eyrensibus nomine regio solenniter adsumto, bellum adversus regem Hakonem commovet.

1240. Knutus Hakonides dynastæ titulo donatus, IX, l. c. c. 211. Proelium Lakense inter Varbelgos et Birkibeines, IX, l. c. c. 218. Hakoni juniori regium nomen datum. Proelium Osloæ. Cadit dux (rex) Skulius.

1241. Moritur rex Daniæ Valdemar Grandævus. Obit Papa Gregorius nonus, cui succedit Innocentius quartus. Snorrius Sturlæ filius cæditur. Rex Hakon Konungahellam tendit, Eirikum regem Svionum (Birgerem regis affinem (?) cfr. Scripta Hist. Isl., X, pag. 436) conventurus. Legati a Fridreko imperatore in Norvegiam missi veniunt, X, Hist. Hak. Hak. c. 243.

1242. Orækja Snorrii filius a Kolbeine et Gissure patria excedere coactus, in Norvegiam venit, ubi cum rege Hakone reconciliatur, X, Hist. Hak. Hak. c. 244.

1244. Gissur Thorvaldi filius in Norvegiam venit, X, l. c. c. 246. Thordus Kakalius in Islandiam revertitur, et contentiones cum Kolbeine juvene per biennium agit, X, l. c. c. 246. Rex Hakon litteras a papa amicissimas accipit, X, l. c. c. 246.

1246. Gissur et Thordus Kakalius in Norvegiam veniunt. Proelium in Skagafjördo (congressus Haugsnesiensis) inter Thordum Kakalium et Brandum Kolbeinidem, X, l. c. cap. 248.

1247. Viljalmus Cardinalis in Norvegiam venit. Rex Hakon Bergis inauguratus et coronatus. Bellum inter Danos et Lubecenses. Henrikus Karis filius, episcopus Holensis in Islandia inauguratus, unacum Thordo Kakalio in Islandiam revertitur.

1248. Rex Hakon filiam Ceciliam Haraldo regi (insulæ Monæ) Hebudensi collocat. Cecilia et Haraldus in Hebudes trajicientes, mari pereunt. Incendium Bergis.

1249. Mortuus Alexander rex Skotiæ. Conventus inter regem Hakonem et Birgerem dynastam Magnæum. Filia dynastæ Rikiza, regi Hakoni Juveni sponsa. Henrikus episcopus Holensis ex Islandia in Norvegiam trajicit.

1250. Moritur Eirikus Eiriki filius rex Svionum, cui succedit Valdemar filius dynastæ Birgeris. Dux Abel fratrem Eirikum, Valdemaris filium, regem Daniæ perimit, ipse regno potitur. Episcopus Sigurdus et Thordus Kakalius ex Islandia in Norvegiam veniunt. Mortuus imperator Fridrekus, X, Hist. Hak. Hak. c. 275.

1251. Pax inter Norvegiam et Gardarikiam composita. Tatari Holmgardum impugnant. Episcopus Sigurdus, Thordus Kakalius et Jon Sturlæus in Norvegia commorantur. Episcopus Henrikus, Gissur et Thorgils Skardius in Norvegiam adverso vento rejiciuntur. Sæmundi filii, Islandiam petentes, mari pereunt, X, l. c. cap. 273. Bellum in Svecia oritur; congressus ad pontem Heitnadi (Hervadi). Birger dynasta adversarios suos (Folkungos) vivos capit et jugulandos curat, X, l. c. c. 274. Nuptiæ reges Hakonis Juvenis cum Rikiza filia Birgeris celebratæ, X, l. c. c. 274.

1252. Obit archiepiscopus Sigurdus, in cujus locum Sörlius canonicus (*kórsbróðir*) eligitur. Rex Hakon et Birger dynasta consilia conferunt de expeditione in Daniam suscipienda. Episcopus Henrikus, Gissur et Thorgils Skardius in Islandiam revertuntur. Thordus Kakalius, præfecturæ Gölardalensi præfectus, Kolbeinem Granam in Islandiam mittit, X, l. c. c. 276. Abeli regi Daniæ, in proelio contra Frisios occiso, Christophorus in regno Daniæ succedit, X, l. c. c. 277.

1253. Eyolvus Thorsteinis, Ranius Kodranis filius et Kolbein Grana, tres filios Gissuris, patre ægre evadente, incendio Flugumyrensi perimunt, X, l. c. cap. 282. Expeditio Birgeris dynastæ et regis Hakonis in Daniam. Pax cum Danis composita, X, l. c. c. 277-281.

1254. Obit Sörlius archiepiscopus, in cujus locum Einar Smjorbakus eligitur, X, l. c. c. 281. Reges Hakon et Christophorus cum Birgere dynasta in Albi conveniunt. Discedunt reges, pace rescissa, X, ibid. — Mortuus Sigurdus rex Hakonis filius, X, l. c. c. 282. Contentiones in Islandia. Sigurdus episcopus in Islandiam legatur. Gissur Thorvaldi filius peregre proficiscitur, X, l. c. c. 282.

1255. Archiepiscopus Einar in Norvegiam redit. Oddus Thorarinides Geldingaholti cæsus. Pugna Thveraensis, ubi cadit Eyolvus Ovsius (furor). Ivar Englii filius in Islandiam missus. Gissuri Thorvaldidæ in Thrandheimo, Thordo Kakalio in Skida (orientem versus) præfecturæ traditæ. Legati ab rege Hakone in Castiliam cum muneribus missi, X, l. c. c. 283-284.

1256. Incolæ Skagafjordi et Eyafjordi in Islandia se tributum regi Hakoni præstaturos pollicentur, X, l. c. c. 283. Rex Hakon Daniam invadit, populatur. Daniæ stipendium imponit, X, l. c. c. 285-288. Legati ab Hispania ad regem Hakonem veniunt, X, l. c. c. 287.

1257. Rex Hakon Juvenis Birgerem dynastam convenit; paullo post diem obit, X, l. c. c. 288. Domina Kristina, filia Hakonis, in Hispaniam cum amplo comitatu missa, X, l. c. c. 290. Absalon a rege Daniæ ad Hakonem Norvegiæ regem legatus, X, l. c. c. 291. Magnus Hakonides rex designatus, X, l. c. c. 292. Hakon rex Norvegiæ cum classe soluit, Hafniam navigat, X, l. c. cap. 293. Pax inter reges Christophorum et Hakonem composita, X, ibid.

1258. Jaromar (*Jacmar*) et Alfidæ Daniam infestant. Conventus in Albi inter dynastam Birgerem et regem Hakonem. Incendium Tunsbergi. Rex Hakon Gissurem Thorvaldi filium, dynastæ nomine ornatum, in Islandiam mandat, X, l. c. c. 297. Cædes Thorgilsis Skardii, X, ibid.

1259. Obit Christophorus rex Daniæ. Rex Hakon Hafniam navigat, Danis opem laturus. Dani cum Alfidis pacem faciunt, X, l. c. c. 298.

1260. Ivar et Paulus a rege Hakone in Islandiam mittuntur. Incolæ Islandiæ meridianæ tributum in comitiis generalibus regi Norvegiæ negant, X, l. c. c. 300. Rex Hakon et Birger dynasta in Albi conveniunt, X, l. c. c. 301. Obit episcopus Henrikus, X, ibid. — Contentiones inter regem Hakonem et Einarem archiepiscopum, X, l. c. c. 302. Legati in Saxoniam mittuntur, de petenda regi Magno Ingilborga, regis Eiriki Sancti filia, X, l. c. c. 304.

1261. Nobilis virgo Ingilborga, filia Eiriki Sancti Valdemaridæ e Dania in Norvegiam ducitur, Magno regi Hakonidæ spondetur, nubit. Nuptiæ celebratæ, ambo inaugurati, coronati, X, l. c. c. 306-310. Mors Knuti dynastæ. Grænlandi tributa regi Norvego pendere pollicentur, X, l. c. c. 311. Halvardus Gullskous in Islandiam mittitur, X, ibid.

1262. Comitiis generalibus Islandi regi Hakoni se tributa præstaturos, jurejurando adhibito, pollicentur, X, l. c. c. 311. Legati in Daniam missi de possessionibus filiarum Eiriki, X, l. c. c. 313. Rex Hakon legatos Tunetem cum muneribus ad imperatorem (*soldán*) mittit, X, l. c. c. 313. Halvardus Gullskous cum Sighvato Bödvarida, Sturla Rafnis filio et abbate Brando Jonæo ex Islandia redit, X, ibid. Natus Olavus Magni filius, X, ibid. Skoti Hebudes vexant et populantur, X, ibid.

1263. Abbas Brandus Jonæus episcopus Holensis in Islandia inauguratur. Rex Hakon expeditionem in Skotiam suscipit, X, l. c. c. 315-316. Maxima solis eclipsis, X, l. c. c. 319. Hakon rex populatur Skotiam, X, l. c. c. 320-328. Rex Hakon, Kirkjuvogi morbo implicitus, ante diem duodevicesimum Kal.

Jan. moritur, X, Hist. Hak. Hak. c. 328-330. Obit Einar archiepiscopus, in cujus locum eligitur Birger abbas Tötrensis, X, Fragm. Hist. Magni Hak. pag. 145.

1264. Funus regis Hakonis Bergas deportatum et ibi humatum, X, Hist. Hak. Hak. c. 331. Transactio de pace inter regem Skotorum et Magnum Hakonidem regem Norv., X, Fragm. Hist. Mag. Hak. pag. 145-146. Hallvardus Gullskous ex Islandia redit. Thorvardus Thorarenis filius in potestatem regis Magni semetipsum tradit. Islandia universa regibus Norvegiæ obsequium præstat, X, Fragm. Hist. Mag. Hak. pag. 147.

1265. Rex Magnus in Skotiam nuntios de pace mittit, X, Fragm. Hist. Mag. Hak. pag. 148. Skoti Hebudes debellant, X, ibid. — Bellum in Anglia, cadit Simon (Misfort) de Montfort (*the great earl*), X, ibid. Historiæ regis Hakonis Hakonidæ Senioris (scribi coeptæ 1263) finis imposita.

1272. Gregorius papa inauguratus. Mortuus Hinrikus tertius, rex Angliæ, X, Fragm. Hist. Mag. Hak. pag. 149. Magnus rex Valdemarem Birgeris filium Svionum regem cum fratribus in gratiam reducit, X, ibid. pag. 150-151. Arnius episcopus Skalholtensis in Norvegia versatur, X, ibid. pag. 150.

1273. Bellum in Dania inter regem Eirikum et Germanos. Eirikus rex amicitiam regis Magni sibi conciliare studet, X, ibid. Rex Magnus filium Eirikum nomine regio ornat, filium Hakonem (Haleggum) ducis titulo donat, X, ibid. pag. 152.

REGESTA GEOGRAPHICA.

(Notæ numerum latinæ volumina, arabicæ paginas significant.)

A.

(*Aamod*), VII, 113. Nomen hodiernum prædii cujusdam in Osterdalia (Dalo v. valle orientali) in dioecesi Christianiensi. Cfr. Omorda (Omoda).

Aberdonia (*Apardjón*, *Apardján*, *Apartjón*, *Faðjón*), VII, 230. Hodie *Aberdeen* oppidum in Skotia. Hoc nomen etiam in Historia Orcadensium occurrit (pag. 330) sed vitiosius, *Ardión* pro *Apardión*, scriptum. In Arnæ-Magn. Nr. 281 4to mentio fit episcopatus Aberdoniensis in regione Moreida (*Mar* v. *Murray*).

Acra, Acre (*Akr*, *Akrsborg*), VII, 92, 98; IX, 178. Oppidum in terra Hierosolymitana vel Palæstina, quo naves appelli solebant. In Historia Orcadensium, pag. 310, hoc nomen occurrit cum lectione varia: *Accon* v. *Ptolomais*. Ut etiam est a Werlauffio observatum, apparet, a Normannis Acra (vel Akursborga) Ptolomaidem vel Acren veterum in Syria significari, non, ut putat Thorlacius, oppidum Accaron vel Ecron inter Askalonem et Joppam. (Cfr. Werlauff Symbol. ad geogr. medii ævi. pag. 28, cum nota eo pertinenti; Thorlacii annot. in Heimskr. Tom. III, præfat. pag. XXII not. Suhm. Danm. Hist. 9. D. pag. 298. Wilken Geschichte der Kreuzzüge, 2 D. pag. 219. Vedel Simonsen Om Valfarter, pag. 83. Bring Om Valfarter, pag. 97).

Adria, Adriaticum mare, IX, 318. Nec in textu islandico neque danico occurrit; in versione latina a doctiss. Egilssonio in parenthesi additum est. Dicitur scilicet Andreas Skjaldarbandus, Hierosolymas petens, via, qua religionis ergo peregrinantes commeare solebant, ad *mare* profectus esse. Hic doctiss. Egilss. sine dubio recte aut Adriaticum aut Mediterraneum mare respici putat. Cfr. Mediterraneum mare.

Afri (*Afríkumenn*, *Serkir*), VI, 131. Hoc nomine appellantur incolæ Africæ. Cfr. Saraceni.

Afrika (*Afríka*, *Affríka*, *Serkland*), VI, 130-131; VII, 123; XI, 374. Notissima pars mundi, quam hoc nomine appellamus, cujus ora solum septemtrionalis Normannis cognita erat. Væringi oram Afrikæ septemtrionalem Serklandiam, a Saracenis (Serkis) aut (ut in Hist. Orcad. pag. 304 memoriæ proditum est) a Mohamedanis (*Maúmetsvillumönnum*) nomen deducentes, appellabant. Præter Serklandiam mentio etiam fit Mauritaniæ, a Mauris nomen ducentis, Ægypti, Numidiæ, Getuliæ, in aliis priscis Islandorum libris etiam Æthiopiæ et Libyæ. Cfr. Serklandia, Saracenorum terra.

Agdanesum (*Agðanes*), I, 12, 233; II, 14, 24; IV, 295, 298; V, 152; VI, 333-34, 372; VII, 105, 124, 298, 299; VIII, 28, 129, 178, 235; IX, 14, 20, 25, 81, 84, 221; X, 142, 246, 271. Promontorium in Norvegia ad ostium sinus Thrandheimici. Hic, quum antea littus desertum fuisset, rex Norvegiæ Eystein portum atque stationem navibus parandam curavit, atque templum instauravit. Postea rex Hakon Hakonides vallum ibi cratesque pontium faciendas curavit. Apud Saxonem, pag. 101, hoc promontorium Abdarnesum appellatur. Secundum Scripta Histor. Island., Vol. VI, nomen ducit a rege quodam prisco, nomine Agdio. Hodie est *Agdenæs*, *Agdernæs* v. *Agnæs* in præfectura Fosensi (*Fosens Fogderi*). (Schönings Reise, 2 H. S. 18).

Agdasundum (*Agðasund*, *Hauga- Auga- Augusund*), IV, 124. Cfr. Ogosundum, Högasunda.

Agdensis, — enses, (*Egðir afÖgðum*, gen. *Agða*, IV, 332; V, 7, 24, 333; VI, 151, 156, 408; VII, 44, 47, 49; VIII, 296; X, 79, 134, 176. Qui Agdas, vel provinciam Agdensem in Norvegia incolunt. Poetæ sæpenumero pro „rex Norvegiæ", Agdensium dominus, imperator, et quæ sunt similia, dicunt. Idem quod Agdi, quod etiam occurrit. Cfr. Agdæ, Agdi.

—— ora, provincia (*Agðasýsla*, *Agðasiða*, *Egðafylki*), IX, 108, 112, 225; X, 179. Idem quod Agdæ, quod nomen conferas.

Agdi (*Egðir*) aliquot locis occurrit pro Agdenses, quod conferas.

Agdæ (*Agðir*, *Egðafylki*), I, 1, 107, 190, 276, 302; II, 126; III, 17; IV, 23, 97, 122, 124, 235, 282; V, 3, 49; VII, 52, 272, 330; VIII, 116, 135, 173, 182, 192; IX, 47, 291, 376; X, 66, 70, 176; —— boreales (*Norðr-agðir*) I, 42; III, 17, 108; IV, 108; VIII, 75; eadem significatione ac —— occidentales (*Vestr-agðir*) IX, 37. —— orientales (*Austr-agðir*) I, 45; V, 22; IX, 216; X, 66. Regio Norvegiæ inter occasum brumalem et meridiem spectans. Jam in ipsis Norvegiæ initiis commemorantur ut propriis regibus, filio Noris Gardagdio, suisque successoribus, parentes. In consequenti tempore commemoratu dignissimi sunt: rex Haraldus Agdensis (ab Agdis) vel Crassus, apud quem Storverkus pater Starkadi finium propugnatoris munere fungebatur; Halvdan Munificus et Cibiparcus, rex Vestfoldiæ, et nepos suus Olavus Geirstada-alvus (Geirstadensis), et Haraldus Barbarossa vel Aënobarbus, cujus filia Asa Superba erat mater Halvdanis Nigri. Agdæ veteres orientem versus a Vika, occidentem versus a Rogalando continebantur. Fines orientales qui antiquissimis temporibus fuerint, accurate describi nequeunt, orientalis enim ejus regionis pars, quæ postea Agdæ vocabatur, ad Vestfoldam

pertinebat, quod inde nobis apparet, quum regem Vestfoldæ, eundem quem nuperrime commemoravimus, Halvdanem Munificum in prædio Holto, nepotem suum Olavum Geirstadensem autem Geirstadis, quæ prædia ambo sita sunt in regione, postea Agdis nominata (Hist. Ynglingorum, cap. 52-53) habitasse norimus. Fortasse fines Vestfoldæ vel Vikæ flumine Nida continebantur. Posteriore tempore Agdæ, ni fallimur, hodierno Gjerneso finiebantur, Grenmar enim, quod huc prope attingit, ad Vikam pertinebat. Occidentem versus amne Sirio continebantur. Quo fit, ut Agdæ tribus hodiernis Norvegiæ dioecesibus: Nedenesensi, Listensi, Mandalensi respondeant. Sequens tres illas in Script. Hist. Isl. occurrentes Agdarum divisiones in septemtrionales, orientales, occidentales, Schoeningius in tabula sua Norvegiæ veteris geographica tres similes depinxit, ejus rei nescius duas modo partes Agdas effecisse, quum occidentales et septemtrionales eædem fuerint. Hoc nobis elucet verbis in IX, 225: „utrique parti provinciæ Agdensis". Hæc vero „utraque pars" nunc Agdæ orientales et septemtrionales (etiam Heimskr. Vol. I, pag. 145-146), nunc Agdæ orientales et occidentales vocatur, unde luce clarius, easdem esse Agdas occidentales et septemtrionales. Agdæ orientales se a finibus orientalibus vel Gjerneso ad Otturnesum vel Oddernesum extendebant, Agdæ occidentales vel septemtrionales ab Odderneso ad amnem Sirium. Pars Agdarum septemtrionalium Listæ nominabantur.

Quoad Geirstados, prædium supra commemoratum, cfr. Geirstados. Prædium Holtum, cujus in Heimskr. Vol. I, pag. 59 fit mentio, hodie est prædium sacerdotale *Holte* in præfectura Nedenesensi.

Agnafita (*Agnafit*) V, 173. Rex Olavus Sanctus per Stokksundum, quum alia parte freti castellum, alia parte numerosus exercitus esset, frustra exire conatus, lingulam, Agnafitam dictam, in mare usque perfodiendam

curavit, quo facto fretum Regium ortum est, per quod rex prospere evasit. Agnafita nomen ducebat a rege quodam Agnio, cujus funus hic in Tauro concrematum erat (Heimskr. Vol. I, pag. 26). Est autem lingula illa et promontorium ad lacum Mælarem in Svecia propria situm, ubi nunc jacet metropolis Holmia. Fretum Regium hodie *Söderström* vocatur, unumque fretorum est, quæ ipsam Holmiam a *Malmarne* dividit. Taurum hodie *Södertörn* est (Tuneld, 1 D., S. 59-60. Geijer in Svea 1831, 13 H., S. 272. Hallenberg. Anm. til Lagerbring, I. Afd., S. 173-176).

Agnleysa (*Agnleysa*, *Ángleysa*, *Ánglæysa*) IX, 275. Cfr. Angleysa.

Akrafellum (*Akrafell*) I, 278. Mons solitarius in meridionali parte Islandiæ, in regione quæ

Akranesum (*Akranes*) dicitur. I, 278-279; IV, 113. Regio in toparchia Borgarfjördensi (Thverarthingo, [*Þverárþingi*]) amni Hvitaæ a meridie in meridionali Islandiæ quadrante posita, quæ inter sinus Hvalfjördum et Borgarfjördum ad Faxafjördum se extendit, ubi situs mons, supra dictus, Akrafellum, prædiaque *Innri* et *Ytrihólmr*. Cfr. anteced.

Akrensia pascua (*Akrhagi*, *Akrshagi*) VIII, 275, 278, 280, 282, 288; IX, 211. Hoc nomine appellatum est pratum vel planities, sita prope prædium Akrus (nom. sequ.) ubi proelium inter colonos et Ribbungos commissum, IX, 296. Cfr. sequ. et Akurshagus, it. Konungshagus.

Akrus, Akrensis (*Akr*, *á Akri*) VIII, 274, 275; IX, 295, 296, 297, 299. Hodie prædium *Store-Ager* prope metropolin Norvegiæ Christianiam, quæ in planitie *Agerseng* (prato Akrensi) dicta, ad hocce prædium pertinenti, condita est. Cfr. nom. anteced. Akrense proelium, IX, 296, vocatur pugna in pascuis Akrensibus inter Ribbungos et colonos commissa. Cfr. Akrensia pascua et Akurshagus.

Akureyæ (*Akreyjar*, *Ekreyjar*, *Eitreyjar*, *Sikreyjar*) IV, 123. Cfr. Ekreyæ, Ekroæ etc.

Akurshagus (*Akrhagi*, *Akrshagi*) IX, 211. Idem qu. Akrensia pascua qu. cfr. Cfr. etiam Konungahagus.

Ala (*Ál*) IX, 146. Tractus in Gaulardalo (Gölardalo) ad Dofrafjallum adtingens. Huc venere, qui montem, septemtrionem versus ex Ostrodalis (Vallibus orientalibus) tendentes, transscenderunt. Ratione contextus habita est igitur hodierna, quæ ad Röraasum usque porrigitur, paroecia et toparchia Aalensis in tractu Holtaalensi in Guldalo inferiori in Thrandheimo Norvegiæ regione. Creditur idem hic locus esse, ac quæ in Landnama 3, 6 *Ala* commemoratur, unde oriundus erat Eilifus cognomine aquila, quem igitur hic in prædio Hofo habitasse necesse est. (Schönings Reise, 1 H. S. 91 et ejusdem Norges Hist. 2 D. S. 460. Kraft, 5 D. S. 524).

Alaborga, al. Alborgum, Alburgum (*Álaborg*) VII, 211, 222, 306, 341; IX, 5, 12, 66, 79-80; XI, 322. In templo Mariæ vel Dominæ Nostræ in hoc oppido humatus est Sigurdus Slembidjakn, VII, 222; ibidem humatus dux Hettusveinum Olavus κακοδαίμων (*Ógæfa*) VII, 306. Hujus oppidi sæpius mentio fit, ut unde in Norvegiam trajici solitum sit. Hodie emporium *Aalborg* in regione Daniæ Jotia septemtrionali. Nomen per etymologiam ab *Aal* (anguilla) deducitur, unde constat id a freto prope oppidum sito et in aliis scriptis monumentis (verbi causa Werlauff Symbol. ad geograph. med. ævi, pag. 15) commemorato, Alasundo (*Aalesund*), derivatum esse. Vox etiam vetusta *Al* vel *Aal* (isl. *áll*) notione canalis in fluvio occurrentis invenitur.

Albania (*Albanialand*) XI, 373. Terra partim fabulosa, in Asia, mari Caspico ab occidente sole.

Albensis provincia (*Elfarsýsla*) IX, 198, 228; X, 35. Hodie toparchia *Elfsyssel* in regione Sveciæ *Bahusleen*. In *Fornmanna-S.* Vol. XII, reg. isl., pag.

279 dicitur pars fuisse orientalis Ranrikiæ in Vika regione Norvegiæ, Albensis provincia ob eam caussam dicta, quod ad Gothalbim sita fuerit, et septemtriones versus ad Nautasunda et usque ad angulum lacus Væneris se porrexisse videatur. Cfr. Albis, Gothalbis.

ALBICUS (*Elfskr*) II, 236. Aut qui ex Albensi provincia (h. n. cfr.), aut qui aliunde ex regionibus Gothalbim (v. Gothorum Albim) adjacentibus oriundus est. Cfr. Gothalbenses et nomen sequens.

ALBIS ET ALBIS GOTHORUM (*Ælfi*, *Elfi*, *Elfr*, *Elvi*, *Gautelfi*) I, 6; II, 123; III, 17, 44; IV, 8, 9, 119, 121, 125, 126, 158, 235, 320; V, 142; VI, 24, 46, 48, 237, 241, 286, 310, 414; VII, 17, 18, 22, 57, 209, 250, 273, 290, 328, 354; VIII, 42, 55, 229; IX, 15, 16, 61, 82, 129, 140, 214, 256, 287, 308, 309, 343; X, 31, 33, 35, 36, 42, 46, 49, 53, 54, 60, 64, 65, 67, 68, 72, 85, 86, 91, 94, 109, 149, 168, 270, 395; XI, 195, 225. Albis Gothorum, vel, ut per brachylogiam vocari solebat, Albis, est hodie amnis *Götelfen*, quæ in lacu Vænere in Svecia fontes habens prope Gothaborgam v. Gothenborgam (*Götheborg v. Gothenborg*) in mare se emittit. In duo cornua dilabitur, quæ Albis cornua vel brachia vel ostia (*Elfarqvíslar*, *Elfarqvíslir*) appellantur. Ad ostium amnis scopuli e mari prominent, Gothalbici scopuli (*Elfarskèr*) [qu. n. cfr.] nominati. In Albi Gothorum parvula jacebat insula, Albis ripa (*Elfar- Elfinnar-bakki*) (h. n. cfr.) nominata. Hanc a meridia venientes Slittungi praeternavigarunt, et in orientale Albis cornu cursum direxerunt. Hic comitia habita, quibus Hakon Grandævus Hakonides rex est creatus. Hodie insula amnica *Elvebakken*, olim ædibus Bahusiensibus (*Bahus Slot*) conspicua. Incolæ regionis Albim adjacentis, ob fortitudinem et animi magnitudinem celebres, *Elfargrímar*, i. e. Gothalbenses (qu. cfr.), appellabantur. Ad hoc flumen conventus inter reges Norvegiæ, Sveciæ et Daniæ haberi sole-

bant. Vide præsertim II, 123; V, 142; VI, 23; X, 270 etc. Cfr. Gothalbis, Konungahella, Kongela etc.

Albis ostia, -ium (*Elfarqvíslir -qvíslar*) I, 7; IV, 9; IX, 183. Cornua Albis Gothorum. Cfr. Albis Gothorum et Gothalbis.

Albis ripa (*Elfar-*, *Elfinnar-bakki*) IX, 177, 183. Parvula in Albi Gothorum insula, ubi comitia habebantur, quibus rex est creatus Hakon Hakonides. Hodie *Elvebakken*, insula olim ædibus Bahusiensibus conspicua. Cfr. Albis Gothorum et Gothalbis.

Albis ripa (*Elfinnarbakki*) I, 224. Vitiose pro Ekkjalsflioti ripa (*Ekkjálsfljótsbakki*). Cfr. Ekkjal.

Albis Romorum (*Elfi*, *Raumelfi*) IV, 107, 121; VIII, 17, 200; IX, 256, 296, 303-304. Fluvius, qui trans regionem Upplandorum in Norvegia nomen inde ducentem: Raumarikiam fluebat, et in mare se ad Borgam v. Sarpsborgam effudit. Hodie hoc nomine communi nominantur amnes Norvegiæ Glomma et Vorma, usque dum prior se in mare effundit. — Interdum tali modo cum antecedente hoc nomen commiscetur, ut non omnino constet, utrum de Albi Gothorum an Romorum sermo sit.

Aldegja, Aldegjoborga (*Aldeigja*, *Aldeigjuborg*, *Aldeiguborg*, *Aldægjuborg*, *Alþekjuborg*) II, 275; IV, 189; V, 123-124, 281-282; VI, 161. Urbs Aldeigensis vel oppidum Ladoga, quod a Varegis, qui a septemtrionibus venerant, ad lacum Ladogam in Gardarikia, hodie Russia, conditum erat. (Scherers Nestor, S. 50). Cfr. Hist. Orcadens. pag. 47 ubi in Gardarikia urbs fundata refertur. Nomen normannicum *Aldegja* commutatione solita litterarum in vocabulo Ladoga effectum est, simili ratione, ut Vladimir a Normannis Valdemar nuncupatur. Al. Aldeigjuburgum, Aldejoborga.

Aldeigjuburgum (*Aldeigja*, *Aldeigju-*, *Aldeigu-*, *Aldægju-*, *Alþekju-borg*). Cfr. anteced. et sq.

Aldejoborga (*Aldeigja* etc.). Idem quod Aldegja, Aldegjoborga, Aldeigjuburgum, quæ nom. cfr.

Aldinhagius (*Aldinhagi*, *Aldinshagi*, *Aldinshaugar*) VIII, 307. Bagli mare Sognense hodie sinum Sognensem (*Sognefjord*) trajicientes in Vikam navigarunt, unde prædium Hofum tetendere, hic vero a Jone Stalo oppressi, in fugam verterunt, hostibus eos ad *Aldinhagium* usque persequentibus. Unde constat Aldinhagium planitiem quandam fuisse prope prædium illud, in regione Norvegiæ *Ydre-Sogn.*

Aldinhaugi (*Aldinhagi*, *Aldinshagi*, *Aldinshaugar*) VIII, 307. Cfr. nom. præced.

Aldius, Haldius [sinus] (*Aldi*, *Haldi*) VIII, 219. Sinus intra Rugsundum situs. Quod cum ita sit (cfr. Rugsundum) necesse est significari sinum naviumque stationem in hodierna paroecia *Olden* in tractu Indvigensi (*Indvigs Præstegjæld*) in Nordfjordo in Norvegia. Cfr. Haldius.

Alemannia (*Alimannia*) X, 149. Richard, rex Alemanniæ, frater regis Angliæ Henrici, est rex Romanus hoc nomine gaudens. Alemannia igitur hoc loco stat pro Germania seu regno Romano.

Aleyarsundum (*Áleyjar*, *Áleyrar*, *Alteyjar-*, *Allreyrar-*, *Allreyjar-*, *Atleyjar*, *Elfar- og Laugjar-sund*) VIII, 30; IX, 224. Lectiones in hoc nomine admodum variæ sunt, sed in quinque sequentibus: *Allreyrarsund*, *Áleyjarsund*, *Alteyjarsund*, *Allreyjarsund* et *Atleyjarsund*, præferenda est ultima. In textu autem latino hocce nomen non invenitur, quare conferendum Alreyense, Alreyrense fretum.

Aleyense fretum (*Áleyjar-*, *Áleyrar-*, *Atleyjar-*, *Allreyrar-*, *Allreyjar-*, *Elfar- og Laugjar-sund*). Id. qu. n. anteced. cfr. Alreyense, Alreyrense fretum.

Alkassa, Alkassi et Alkasse (*Alkassa*, *Alkasse*, *Alkassi*) VII, 86. Rex Norvegorum Sigurdus Hierosolymipeta ex urbe Hispaniæ (Portugalliæ) Lissibona (Lisboa) occidentem versus partem Hispaniæ a paganis

inhabitatam præternavigavit, et ad urbem, nomine Alkassam, appulit, ubi proelium cum paganis commisit. De situ urbis, hoc loco commemoratæ, interpretes vehementer disputant. In præfatione Heimskringlæ Vol. III pag. XXI Thorlacius eam sententiam amplectitur, quod hoc nomine significetur urbs *Alkassir* in regione Africæ, Fez nominata, ea præsertim caussa, quod rex Sigurdus paullo post pugnas in Serklandia (Saracenorum terra, Africa) a se commissas, quarum nulla cæterum fiat mentio, glorians inveniatur. Werlauffius contra, cum de Sigurdo narretur, eum meridiem versus littora Serklandiæ legentem Formenteram petivisse, hoc loco *Serklandiæ* nomine non Africam, sed multo magis Hispaniam significari contendit, et quum constet, eo tunc tempore Hispaniam a Saracenis etiam inhabitatam fuisse, nihil sane obstat, quominus eodem jure, quo Africa, etiam Hispania *Serklandia* nominari possit. Werlauffius porro, verisimillimum esse, hanc Alkassam eandem esse urbem, quæ in meridionali Andalusiæ parte *Algeziras* nominetur. Consentiunt Ihre et Schoeningius in tabula sua geographica veteris Europæ (Cfr. Werlauff om de gamle Nordboers Bekjendtskab med den pyrenæiske Halvö, Annaler for nordisk Oldkyndighed 1836 pag. 44). In tractat. Ihrii in Schlözers Nord. Gesch. S. 542 Alkassi urbs *Alca Cerdo* esse affirmatur. Eggert Olavius in Indice geographico urbem Estremaduræ in Portugallia *Alcacer do Sal* significatam putat. Priusquam in alterutram harum sententiarum jurandum sit, statuendum est, urbe Lissibona partem Hispaniæ a Christianis inhabitatam ab altera, quam pagani occupaverant, separatam esse, totamque Hispaniam meridionalem usque a Lissibona paganis ita inhabitatam esse. Quum vero rex Sigurdus Lissibona profectus partem Hispaniæ a paganis possessam præternavigasse dicatur, Africa nequaquam significari, Alkassaque nullo modo urbs africana *Alkassir* esse potest, quæ Njörva-

sundo vel freto Gibraltensi ab altera (opposita) parte sita est. Porro quum rex Sigurdus, tunc primum, quum ad Alkassam pugnaverit, inde in Njörvasunda navigasse tradatur, urbs *Algeziras* in Andalusia, regione Hispaniæ, significata esse nequit, quippe quæ intra et prope Njörvasundum sita sit. Quamobrem vix invenietur urbs, oppidum, vel ne vicus quidem, in ora quæ a Lissibona se ad fretum usque Gibraltense porrigit, quæ hoc loco respici possit, excepto *Alcacer do Sal*, vel, ut scribit Buschingius, *Alcacere do Sal*, vico in tractu Setuvaliensi in Estramadura, regione Portugalliæ, nisi vicum *Algessur* olim castello ornatum, in regno *Algarve* dicto situm, præferendum putamus, ob eam caussam quod in ipsa ora maritima, quam rex Sigurdus præternavigasse fertur, *Alcacer do Sal* autem a littore remotum intus situm est. (Cfr. Oldnordiske Sagaer Vol. XII, pag. 430 annot. finalis).

Almannagjaa (*Almannagjá*) II, 219. Ita nominantur fauces vel hiatus in terra juxta locum comitialem Thingvallis, ubi olim comitia Islandiæ generalia habebantur. Flumen Öxaraa (h. n. cfr.) per Almannagjaam fluit. Multis rebus forensibus, proeliis aliisque rebus gestis ex historia veterum Islandorum celeberrima est Almannagjaa, haud secus quam mons sacer: *Lögberg*, atque totus locus illam circumdans. Cfr. Thingvalli, Comitia generalia v. universalia.

Alpes (*Alpafjöll*, *Fjall* [*fyrir norðan fjall*]) I, 260. Montes notissimi per Italiam, Helvetiam, Tyroliam etc. se late diffundentes.

Alptafjordus (*Álptafjörðr*) II, 200. Sinus in toparchia Snæfellsnesensi in Islandia occidentali. Intimus eorum sinuum est, qui a Snæfellsneso septemtriones versus Breidafjordici sinus quasi particulæ sunt.

Alptafjördus (*Álptafjörðr*) III, 91. Sinus in Kidjafellsthingo, vel regione Ostfjordis (*Austfirðir*) plerumque nominata, in hodierna toparchia Mulensi meridio-

nali in Islandia orientali. Ad Melrakkanesum in duos sinus discinditur, quorum unus Alptafjordus meridionalis (*Alptafjörðr syðri*) hodie *Alptafjörðr* κατ᾽ ἐξοχὴν vocatur I, 265; II, 178, 183; X, 275; alter, qui septemtriones versus situs est, Hamarsfjördus (*Hamarsfjörðr*) nominatur, II, 182.

Alptæ (*Álptir*, *Álptar*) VIII, 44. Hodie paroecia *Alpta* in Helsingialando in Svecia.

Alreksstadensis sinus (*Alreksstaðavágr*) VIII, 248. Sinus est ad Alreksstados situs, hodie *Store Lunggaards-Vandet* nominatus. (Kraft 4 D. S. 623, 684). Cfr. squ.

Alreksstadi (*Alrekstaþir*, *Alrecsstaþir*, *Ælrekstaðir*, *Alfeksstaðir*) I, 14, 56, 82; III, 140-141; VIII, 85, 134, 248, 249 (Alreksstadensis); IX, 293; X, 357, 359. Villa major, prædiumque regium in Nordhördalando in Norvegia. Hodie *Aarstad*, prædium in paroecia Aarstadensi Bergis ab euronoto, ubi Alfrekus, rex cognomine *Frækni*, sedem habuisse dicitur, quamobrem nomen *Álfreksstadir* fuisse verisimile est. Postea prædium regium factum est. (Kraft 4 D. S. 623, 684).

Alreyense fretum (*Áleyrar-*, *Áleyjar-*, *Allreyjar-*, *Allreyrar-*, *Alteyjar-*, *Atleyjar-*, *Elfar- og Laugjarsund*) IX, 224. Alias Aleyarsundum, Aleyense fretum et Alreyrense fretum, qu. cfr.

Alreyrense fretum (*Aleyjar-*, *Aleyrar-*, *Allreyjar-*, *Allreyrar-*, *Alteyjar-*, *Atleyjar-*, *Elfar og Laugjarsund*) IX, 224. Fretum in Fjalis veteribus in Norvegia, hodie in Sunnfjordo (*Söndfjord*). Insulam Atloam ab occidente et meridie adtingit. Cæterum Aleyarsundum, Aleyense fretum nominatur, quæ cfr.

Alseya (*Alsey*) XI, 215. Hodie insula Daniæ *Als*. Olim dioecesi Slesvicensi subjuncta erat.

Althekjoborga (*Alþekjuborg*, *Aldeigja*, *Aldeigjuborg*, *Aldeiguborg*, *Aldægjuborg*) VI, 161. Cfr. Aldegja Aldegjoborga.

Alvheimi (*Alfheimar*) X, 194. Hoc nomine antiquissimis temporibus regiones inter Albim Gothorum et Albim Romorum sitæ appellatæ sunt, ɔ: circiter dimidia pars Vingulmarkiæ, totaque Ranrikia, in meridionali veteris Norvegiæ parte jacens. Nomen a gente vetere Alforum duxit, regibusque propriis olim parebat, quorum potestas paullatim, genere Ynglingorum e Svecia in Norvegiam migrante ibique majorem sibi sensim auctoritatem acquirente, minuebatur, ita ut denominatio Alfheimus, tunc primum arctior facta, ad Ranrikiam solam adstringeretur, postea vero, jam ætate Haraldi Pulcricomi, huic denominationi (Ranrikia) cedere cogeretur. (Cfr. in Heimskringla, Hist. Yngling. cap. 53. Hist. Halfdanis Nigri cap. 4 et Hist. Haraldi Pulcricomi cap. 16).

Alvheimiensis (*úr Álfheimum*) X, 194. Ex Alfheimis oriundus. Cfr. anteced.

Alvidra (*Alviðra*) I, 205; XI, 110, 146. Hic de Thorkele Divite et filiis suis, Thorleivo cognomine Skuma et Thordo Orvhanda cognominato, qui Alvidræ in Dyrafjördo in Islandia habitarint, sermo est. Prædium hocce, cujus etiam in Landnama 2, 27 fit mentio, situm erat ad Dyrafjordum, in toparchia Isafjordensi in Islandia occidentali. Minime commutandum est cum prædio Alvidra in Norvegia, unde oriundus erat Hallbjörn, cognomine *Hördakappi* (heros Hordorum). Hujus prædii etiam mentio fit in Landnama 5, 8. Est hodie, ut putant plerique commentatores, prædium *Alver* in paroecia Alversundensi, tractu Hammerensi in Hördalando septemtrionali. (Cfr. Kraft 4 D. S. 643, 959).

Amazonum terra (*Kvennaland*) XI, 373. Terra Asiæ fabulosa, quam probabile est fictam esse secundum narrationes de Amazonis. Est igitur regio ab Europæano *Kvenland* (terra feminarum), vel regionibus utrimque et septemtriones versus a Sinu Botnico (Botne occidentali et orientali) sitis, diversa.

Anarheimus (*Anarheimr*, *Unarheimr*, *Ónarheimr*, *Arnarheimr*) VII, 298. Cfr. Arnarheimus, Unarheimus, Barheimus, Onarheimus.

Anarikium (*Ánaríki*) V, 31. Probabile est spuriam lectionem esse pro: *á nariki*, vide Nerikium.

Andreæ ædes Nidarosensis (*Andrèskirkja í Niðarósi*) IX, 24, 88. Templum Nidarosi.

Angeli promontorium (*Aungulsnes*, *Eingilsnes*) VII, 100. Sigurdus rex Hierosolymipeta septemtriones versus Miklagardum vel Constantinopolin navigaturus, ad hoc promontorium ventum secundum exspectans cum classe aliquamdiu se continebat, ut in portum Constantinopolitanum introcurrens pulchritudinem et elegantiam velorum ostentare posset. Hinc elucet, hoc promontorium nullo modo illud *Engilsnes* [Angeli promontorium] esse posse, quod etiam cæterum occurrit, idem quod hodie Cap. S. Angelo (in Morea) vocatur, sed Chersonesum contra Thracicum esse (Cfr. Vedel-Simonsen om Valfarter, pag. 85) vel, ut situm promontorii accuratius indicemus, promontorium illud ad septemtriones spectans, quod prope adjacet ad flumen Ægos (olim Ægospotamos). Hoc etiam magis confirmatur eo loco in Hist. Orcad. pag. 314-316, ubi simile quid de Rögnvaldo dynasta et suis narratur, illos scilicet ad Ægisnesum (vel Egilsnesum) secundum ventum exspectantes se continuisse, indeque soluentes et Miklagardum navigaturos sicut Sigurd. Hierosolymip. vela magnificentissime concinnasse et ornasse. Hic etiam nominatio recta: Ægisnesum invenitur, quo fit, ut lectio *Eingilsnes* tam hoc loco, quam in Heimskringla vitiosa sit judicanda. Lectio varia: *Eigilsnes* in Hist. Orcadensium argumento est, quam facile talis error ortus esse possit, quum in hac lectione et altera: *Eingilsnes* unius modo litteræ sit discrimen. Jam Werlauffius hæc duo loca accurate discrevit: Angeli promentorium scilicet in Morea (Pelopon-

neso) et Ægisnesum prope Constantinopolin (Cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 20 et Nota pag. 50). Cfr. Ongulis promontorium.

Angleysa (*Ánglæysa, Agnleysa*) IX, 275. Prædium in tractu Osloensi in Vika, regione Norvegiæ. De hoc ignoto loco monet Kraftius, illam Angleysam, ad quam Ribbungi proelio superati sint, ratione contextus habita, in tractu Osloensi, cujus in Hist. Hakonis Hakonidæ cap. 75 mentio fiat, sitam esse non potuisse, sed necessario in vicinitate Tunsbergi jacuisse, ita ut in Hist. cap. 127 duo fortasse casus commixti sint (cfr. Kraft, I Vol. pag. 463-464 Anm. 2 Vol. pag. 758.

Angli, Anglus (*Englar, Einglar, Eingilsmenn, Einglismenn, engskr, enskr*) I, 131-132, 168; II, 315; III, 57; IV, 47, 50-51, 53, 267, 345; V, 98, 224-225, 236; VI, 369, 375-391, 393-397, 405, 409, 411, 414; VII, 29, 82, 230-233, 295-296; VIII, 176, 209, 223; X, 7, 123, 185, 253, 344, 348; XI, 147, 149-150, 173, 174, 177, 180, 182, 185-188, 225, 388-389, 393: Angliæ vel Britanniæ incolæ. Cfr. nom. sequ.

Anglia (*England, Bretland, Britannia*) I, 15, 16, 20, 22, 23, 27, 37, 65, 85, 131, 135, 137, 167, 169, 172-175, 184, 187, 231, 258, 260, 266, 318; II, 4, 22, 72-74, 132, 203, 210, 239; III, 14, 33-35, 37, 45, 54-55, 65, 66, 87-90, 97, 114; IV, 9, 13, 17, 34, 46, 47, 50, 52, 62-66, 75, 81, 201, 254, 267-270, 272, 281-282, 298, 302, 319, 322, 326, 335, 342; V, 1, 11, 38-40, 108, 132, 142, 143, 152-153, 164-166, 172-174, 194, 222-225, 235, 250; VI, 4, 13, 22, 24, 45, 89-91, 348, 359, 364, 366, 371, 373, 375, 380, 383-384, 393-394, 396, 398, 414-415; VII, 45, 61, 82, 114-115, 117, 231, 233, 295; VIII, 134, 260; IX, 125, 139, 277; X, 7, 72, 81, 87, 148, 185, 226, 235, 240, 251, 255, 256, 270, 278, 311, 344, 351, 353, 357-358, 362, 365, 368, 370, 375, 379, 386-387, 407; XI, 147, 149-150,

172-178, 182, 189, 191-195, 199, 202, 225-226, 370, 372, 375, 377, 380, 383, 388, 393-394. — Hodie regnum Angliæ, una terrarum occidentalium, quæ Hyperboreis vel Normannis maximi erant momenti et maximo emolumento. Olim autem re vera Angliæ nomine nuncupata est illa solum pars Angliæ hodiernæ, quæ ab Anglosaxonibus incolebatur, Britannia (v. Bretlandia), hodie regione Wales, plerumque accurate e notione nominis exclusa. In prologo Landnamæ (ed. noviss. pag. 23) *Bretland* quidem ut nomen generale occurrit, sed hoc loco versio est nominis: Britannia. Ob eam caussam etiam per se separatim mentio fit Northumbriæ, quæ præter Anglos et a Norvegis et aliis gentibus septemtrionalibus incolebatur; unacum Britannia memoratur quoque Kumralandia, vel Kumberlandia, a Kymris inhabitata. De populo fama erat, fidem in iis non firmam esse ponendam. Commercia inter eos jam tum florebant.

Nota. In Script. Hist. Isl. memoratur populus Kymbricus (*Kymbrskr*) qu. nom. cfr. Horum terra in Heimskringla Vol. I, pag. 222 *Kumraland* v. *Kauraland* appellatur, lectio autem secunda vitiosa est pro *Kaumraland*. Est eadem regio quæ in Chron. Anglosax. *Cumbraland*, vel *Cumerland* vocatur; hodie *Cumberland* dicitur, non vero, ut a Schoeningio in tabula sua geographica Europæ veteris acceptum est, hodierna regio *Cornwales* (*Cornbretaland*). Æque absurde Neikter (Observ. hist. geogr. partic. pag. 4) qui *Kauraland* v. *Keuraland* in regione Galliæ Brittania (*Bretagne*) quærit, et oppidum *Geurande* esse putat. Britannia vel Bretlandia (*Bretland*) veterum nequaquam *Bretagne* hodierna est, contextusque loci ex Heimskringla citati intellectu facillimus: rex Olavus scilicet Britanniam copiis invasit; tum eam et terram, Kumberlandiam nuncupatam depopulatus, in Valliam (*Valland*) vel Galliam (*Frakkland*) [e Britannia] navigavit.

ANGLICANUM V. ANGLICUM MARE (*Englands sjór*,

Englands haf) IV, 302; X, 251; XI, 190, 384. Pars illa maris borealis (*Nordsöen*), quæ littora Angliæ alluit, vel pelagus inter Angliam, Norvegiam et Daniam immissum. Pars etiam maris borealis meridiem spectans, vel fretum (*Canalen*, *la Manche*) inter Angliam et Galliam profluens hac nominatione continetur, mare vero Joticum (*Jótlandshaf*) contra partem tantummodo septemtrionalem, oras Jotiæ sequentem, significat. Cfr. Cimbricum pelagus, Occidentale mare (Occidens, Occidentalia regna).

Anglicus (*Engskr*, *Enskr*) I, 187; II, 236; IV, 53, 348; IX, 37; XI, 178, 190, 388. Id. qu. Anglus, incola Angliæ.

Angrius, Angrus (*Ángr*) VIII, 180, 238, 277; IX, 18, 347. Portus, uti videtur, prope Statum a septemtrione situs. Quamquam hoc nomine prædium *Lekángr* in Statlando Nordfjördensi in Norvegia significari potest, verisimilius tamen est prædium *Sauðángr* (hodie *Sandanger*) in boreali parte insulæ Gurskeyæ, in paroecia Sandöensi, tractu Herröensi, in Sunnmæria (*Söndmör*) regione Norvegiæ situm, significatum esse. (Cfr. Kraft, 4 D. S. 930. 5 D. S. 138). Vide sequ.

Angriensis (*af Ángri*, *Ángurs* [gen.]) VIII, 277. Ad Angrium pertinens, inde oriundus. Cfr. anteced. et sequ.

Angrus (*Ángr*) VIII, 180. Id. qu. Angrius (—iensis) qu. cfr.

Angulus (*Aungull*) VII, 309. Insula in Helgalando (Halogalando), ubi jacebat prædium Stega vel Steiga, Ofotafjördo a meridie sita. Hodie insula *Engelö* vel *Stege*, cum prædio *Stege*, paroecia princeps in tractu Stegensi, præfectura Saltensi in Norvegia. Cfr. Aunglius.

Angurgerdium (*Ángrgerði*) IX, 18. Locus in Norvegia, Skutsundo a septemtrione, Borgundæ in Sunnmæria (*Söndmör*) a meridie adjacens. Sine dubio prædium prope Angrium situm erat.

Ansmarka (*Ánsmörk*) IX, 265. Contextu diligen-

ter perpenso, accurataque historiæ ratione habita elucere nobis videtur, eundem hunc pagum esse, ac qui in tabula Schoeningii geographica Norvegiæ veteris *Arnsmark* vocatur; porro hanc Ansmarkam vel Arnsmarkam hodierno *Aremark*ensi tractui in toparchia Iddarum et Markarum (*Idde og Markers Fogderi*) in præfectura Smaalenensi in Norvegia respondere. Pro *Ansmörk* igitur *Arismörk* legendum est, vel uti censet Schoeningius, *Arnsmörk*, posito scilicet, tractum huncce a lacu Arensi (*Aren*) nomen deducere. (Cfr. Kraft, 1 D. S. 59-60).

Antevaldicus portus (*Fyr-Vald*) IV, 66. Portus in Northumbria regione Angliæ situs. Lectiones incertæ sunt. In Heimskringla lectio *Furuvald* præfertur, quam etiam translator secutus est, adsentiente Suhmio, qui tamen observat, locum sibi ignotum esse. Sed legi etiam potest portus *fyri Valdi* (*Valldi*), portus pro vallo v. extra vallum positus, quo aspectus et notio nominis omnino commutatur. Camden (Britannia Fol. S. 890) fani cujusdam gentilis ad ostium fluminis Humberi siti mentionem facit, quod in sylva Deirwaldensi steterit, quæ hodie (ibid. S. 898) *the Wolds* appellatur. Hæc sylva intra Holdernesum in ipso ostio Humberensi jacet, quare portus extra hunc locum situs optime significatus esse potest verbis Historiæ: *fyri Valdi* (pro vallo).

Antiochia (*Antiochia*, *Anþekja*) III, 171; X, 346. Urbs hoc nomine Syriæ notissima. Antekja etiam appellatur et unacum Antekjufjördo in Hist. Orcadens. cap. 32, Str. 67, et Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 28, commemoratur.

Antrum Dynastæ (*Jarlshellir*) I, 239; X, 361. Antrum in Gaulardalo Norvegiæ ad amnem Gaulam situm, ubi delituit Hakon dynasta cum servo Karko, Olavum Tryggvii filii persequentem fugiens. Hodie non amplius inveniri potest (Schoening, Norges Hist. 3 D. S. 320).

APALDURSETUR (*Apaldrssætr*, *Apaldssetr*) IX, 217. Prædium in Ranrikia regione Vikæ in Norvegia situm, ubi Skulius dynasta Ribbungos adortus est. Hodie prædium *Abelsåter* in paroecia Lursica tractu Tanumensi, in Bahusleno regione Sveciæ. (Ödmans Bahuslän S. 335).

APAVATNUM (*Apavatn*) IV, 88; V, 230. Lacus in Islandia piscibus abundans, cui duo prædia eodem nomine prædita, *Apavatn efra og neðra* dicta, adjacebant. Hodie lacus Apavatnum in tractu Grimsnesensi, toparchia Arnesensi in Islandia meridionali.

APIA [sc. PROVINCIA] (*Apasýsla*) XI, 325. Postea *Aabo-Syssel*, hodie, ni fallimur, præfecturæ Kallöensis et Skanderborgensis in regione Daniæ Jotia septemtrionali (*Nörre-Jylland*). Nomen sine dubio hujus uti plurium provinciarum a nomine proprio, Apius vel Apus (*Api*, [*Obe*], genitivus *Apa*) deflexum est, quare *Apasýsla* idem significat ac provincia Apii.

APOSTOLORUM TEMPLUM vel. ÆDES APOSTOLIS DICATA (*Postulakyrkja*) VII, 105, 125; VIII, 132; X, 11, 142, 152. Templum regium Bergis in Nordhördalando in Norvegia a rege Eysteine instauratum. Cfr. Bergæ, Björgvinum etc.

APOSTOLORUM ÆDES (*Postulakyrkja*) VIII, 273. Templum Nidarosi in Thrandheimo in Norvegia. Cfr. Nidarosus.

APULIA, REGNUM NEAPOLITANUM (*Púl Apúlealand*) VI, 125; VII, 92, 125; IX, 138; X, 45; XI, 374. Hodie Apulia in regna Neapolitano. *Púl* vel *Púlsland* etiam appellatur; interdum junctæ occurrunt: Calabria et Apulia, plerumque vero nomen et notio Apuliæ ad totam Italiam meridionalem vel regnum Neapolitanum extenditur.

AQUISGRANUM (*Aquisgranum*) I, 130; XI, 367. Urbs notissima Germaniæ: *Aachen*, cujus nomen latinum, Aquisgranum, Normanni immutatum ex libris medii ævi exceperunt.

AQUITANIA et EQUITANNIA (*Aquitania*, *Equitannía*) I, 129; XI, 367. Pars ex libris historicis notissima regni, cui imperabat Carolus Magnus: pars Gallofranciæ hodiernæ inter occasum brumalem et meridiem spectans. Cfr. Equitannia.

ARABIA (*Arabía*, *Rabítaland*) XI, 374. Regio Asiæ notissima, hoc nomine appellata. Rabitalandia etiam interdum nominatur.

ARABS, ARABES (*Arabíumenn* [*arabískr*]) XI, 374. Ex Arabia oriundus, incola Arabiæ.

ARAGONIA, ARRAGONIA (*Aragún*, *Arragún*, *Ragún*, *Ragaun*, *Ragaun*) X, 81, 83, 87. Regnum Arragoniæ in Hispania notissimum.

ARANESUM (*Aranes*) X, 64. Promontorium et oppidum hic situm l. c. commemoratur, hodie emporium *Kongsbakke* in regione Hallandia, quæ olim imperio Danico juncta erat. Cfr. Richardson Hallandia pag. 8-9 et Langebekkii tabulam geographicam Hallandiæ veteris.

ARCHIPELAGUS al. GRÆCUM MARE (*Grikklandshaf*) VII, 126. Mare notissimum, Græciam meridionalem ab occidente adtingens, pars maris Ægei, quæ vel etiam veteribus sæpe pro ipso mari Ægeo, cum insulis græcis in eo jacentibus, valebat. Ut quum dicuntur reges Norvegiæ in mari græco piraticam fecisse, vel bella gessisse, apparet tam insularum, quam maris rationem haberi. Cfr. Græcum mare.

ARCONA (*Arkún*) XI, 313, 343, 348. Oppidum in insula Rugia prope Pomeraniam situm, natura munitum et ob eam causam insigne, quod firmitate et opportunitate loci adjutum, post diuturnam denique obsidionem a Danis expugnatum erat. In colle cretaceo jacebat, in parte insulæ inter septemtriones et orientem solem spectanti, vel rectius in insula Rugia, proprie sic dicta, non sita erat, sed in peninsula *Wittow* aut, ut a Saxone pag. 322 nuncupatur, „insula Archonensi, quæ Vitthova dici-

tur." (De hoc oppido cfr. Schwarz Geogr. Norder-Teutschl. pag. 90-94 et ejusdem Diplom. Gesch. der Pommersch-Rugischen Städte pag. 618 sqqu.).

ARDALUS (*Árdalr*) VIII, 307. Hodie paroecia Ardalensis, pars septemtrionalis tractus Leerdalensis in regione Norvegiæ *Indre-Sogn*.

ARENUM (*Aren, Re*) VI, 68. Cfr. Reum [*Re*] Rugia, Reenses etc.

AREYÆ (*Áreyjar*) IX, 217, 296. Hodie *Nörre-og Söndre-Aarö* (Areya septemtrionalis et meridionalis) in paroecia Nötteröensi, præfectura Jarlsbergensi, juxta emporium vel oppidum Norvegiæ Tönsbergum (Tunsbergum) (Kraft, 2 D. pag. 739). ` Nomen hodiernum argumento est, lectionem in textum receptam: *Rýgjar* haud secus quam lectt. varias *Hereyjar* et, quæ in Heimskringla occurrunt, *Áreyeyjar* (*pro Áreyjar*) vitiosas esse. Cfr. Hereyæ, Rygjæ.

ARFJORDUS (*Arfjörðr*) VIII, 266. Lectio prava pro Asfjordus, quod nomen conferas.

ARNARFJÖRDUS, JÆRNFJORDUS (*Arnarfjörðr*, [*Jærnfjord*]) IX, 27. 29, 91, 93, 136. Sinus, pars majoris sinus Ostrarfjordi, qui ad prædia usque *Ydre- et Indre-Arne*, (Arnium exterius et interius) in paroecia et tractu Hougensi, in Nordhördalando, regione Norvegiæ, se porrigit (Kraft, 4 D. pag. 640, 693). Cfr. Jærnfjordus.

ARNARHEIMUS (*Arnarheimr*, *Unarheimr*, *Ónarheimr*, *Anarheimr*, *Barheimr*) VII, 298. Cfr. Anarheimus, Unarheimus, Onarheimus, Barheimus.

ARNARHEIMUS, ARNARHEIMENSIA COMITIA (*Arnarheimr*, *Arnarheimsþing*). Cfr. Thrandarnesus, Thrandarnesensia comitia.

ARNARHOLUS (*Arnarhóll*, *Arnarhvoll*) I, 277. Locus in toparchia Vadlensi vel Eyafjardensi in Islandia septemtrionali. (Cfr. Landn. edit. nov. Soc. Ant. septemtr., Islendínga Sögur Vol. I, pag. 221-222).

ARNARHVOLUS (*Arnarhvâll*) I, 258. Locus in Islandia infra tesquam Hellirensem (*fyri neðan* [vitiosa lectio: *norðan*] *heiði* [*Hellisheiði*]) prope Reikjarvikam, vel Reikjavikam, oppidum in toparchia Gullbringensi, in Islandia meridionali situm, ubi repertæ sunt columnæ sedis herilis v. fulcra sellaria (*öndvegissúlur*) Ingolvi. (Cfr. Landn. ed. nov. pag. 37).

ARNARNESUM, ARNARNESENSIA COMITIA (*Arnarnes, Arnarnessþing*) VII, 141. Cfr. Kepsiseya, Kefsiseya, —— ensia comitia.

ARNARSTAKKENSIA MONTANA (*Arnarstakksheiði*) II, 217. Tesquæ inter Kirkjubæum et Solheimos sitæ (*Njála*, cap. 116) in toparchia Skaptafellensi, in parte Islandiæ inter meridiem et orientem solem spectanti.

ARNEYÆ, ARNEYJÆ, [ERNEYÆ] (*Arneyjar, Erneyjar*) IX, 367. Insulæ in Salpto in Helgalando regione Norvegiæ septemtrionalis. Hodie insulæ *Arenöer*, sinui Saltensi (*Saltens Fjord*) a meridie adjacentes. Cfr. Erneyæ.

AROSIS, AROSUM, ARUSIS, ARUSIA, AROSIENSIS [amnis ostium] (*Árós*, [*Heiðabœr á Hlýrskógsheiði*] *Árús*) I, 131; VI, 68, 69, 88; XI, 196, 214, 215, 368, 376. Hodie emporium *Aarhuus* in Jotia septemtrionali (*Nörre-Jylland*) in Dania. Hic jam temporibus antiquissimis episcopi Jotici sedem habere solebant. Arosi a meridie Magnus Bonus rex Norvegiæ et Daniæ cum Sveine Estridida proelio conflixit, VI, 68, XI, 196. Nomen oppidi, quod etiam in libris daticis (*máldagi*, Jordebog) apud Langebekkium, Tom. 7 pag. 519, 530, 542, *Arus* scribitur, a vocibus islandicis *á* ɔ: flumen, genit. *ár*, et *ós* ɔ: ostium, derivatur. Amnis, cujus hic ratio habetur, in lacu Aabyensi fontes habet. Olim oppidum Arosum juxta oppidum *Lisbjerg*, dimidio milliario propius ad septemtriones, jacebat.

AROSUM [in Svecia] (*Árós*) IV, 197; V, 47. Rex

Olavus Sanctus in Mælarem navigans, cursum huc direxit. Duo loci juxta Mælarem in Svecia propria hoc nomine notati sunt. Unus est ostium amnis Fyrisaæ (*Fyrisaaen*), quæ se in Mælarem prope Upsalos effundit, olim Arosum orientale (*Östre-Aaros*) vel orientale amnis ostium dictum, alter ostium amnis Svartaæ (*Svartaaen*) ad Arosum (amnis ostium) occidentale (*Vestre-Aaros*) in lacum effluentis, vel etiam oppidum Arosum ostio adjacens, ante *Vestre-Aaros*, nunc *Vesteraas* dictum, in regione Vestmanlandia situm, circiter decem milliaria ab Holmia (*Stockholm*) distans. Hoc ultimo loco Arosum est a Schoeningio in tabula geographica depictum, sed in Scriptis Hist. Island. de priore sine dubio, scilicet ostio Fyrisaæ sermo est, quam sententiam etiam amplectitur Geijerus in Svea 1831, 13 H. pag. 273. Cfr. Österaarus in Langebek, Script. Vol. 4. pag. 588. Not. a.

Arosum (*Árós*, *Árús*) VI, 88. Cfr. Arosis.

Arragonia (*Arragún*, *Aragún*, *Ragún*, *Ragaun*, *Ragann*) X, 82, 87. Cfr. Aragonia.

Arroa (*Erri*) VI, 68 pro Erroa, quod nomen conferas. Vide etiam Arenum, Reum [Re], Rugia, Reenses. Doctissimus enim Egilssonius præfert hoc loco *Erri* pro *Aren* legi, ratione habita loci Hist. Knut., ubi memoriæ proditur ante pugnam Arosiensem initio hiemis ad Erroam [Arenum] pugnatum esse.

Arusia (*Árós*, *Árús*) XI, 368, 376. Cfr. Arosum, Arosis.

Arusiensis (*í Árósi*). Cfr. anteced.

Arusis (*Árós*, *Arús*) I, 131. Cfr. Arosis, Arosum.

Arvikæ (*Arvíkr*, *Auvikr*, *Aumerkr*) IX, 262. Vel secundum lectiones varias Aumarkæ vel Auvikæ. Tractus quidam, qui in narratione de expeditione Hakonis Hakonidæ per Vermalandiam commemoratur. Hæc lectio: Arvikæ sine dubio aliis duabus præferenda est, hic enim tractus est hodierna paroecia Arvikensis (*Arvika Sogn*)

in regione Jössensi (*Jösse-Herred*) in Vermalandia in Svecia. Cfr. Aumarkæ et Auvikæ.

Arx Bergis vel Bergensis (*Borgin í Björgvin, Sverrisborg*) VIII, 202, 239, 240-245, 247, 248, 250, 251, 254, 255; IX, 4, 26, 38-40, 378, 382; X, 143. Hanc arcem rex Sverrer in monte supra ædes episcopi eminente exstruendam curavit; sæpe arx Sverreris vel etiam per brachylogiam arx tantum nominatur. A Baglis incendio vastata, et solo æquata restituebatur, quam restaurationem rex Hakon Hakonides comsummavit, arce muro lapideo cincta. In monte Sverrerensi (*Sverrisfjall, Sverresbjerg*) dicto jacebat. Nunc jampridem destructa est. Cfr. Bergæ, Björgvinum etc.

Arx Thrandheimensis vel Steinbjargensis (*Borg, Borgin í Þrándheimi, á Steinbjörgum*) VIII, 60, 62, 117, 122-124, 178, 184, 233; IX, 125. Eystein archiepiscopus arcem ligneam juxta campum Ilæum (*Íluvöll*) construxisse refertur, quam sartam tectam integramque Sverrer conservavit, vallis ab arce ad littus usque et secundum littus positis, fossaque munivit. Arcem hanc ligneam putant in lingula, quæ hodierni oppidi solum cum continente jungit, exstructam esse. Porro rex Sverrer vallis secundum littus trans lingulam ad amnem, et secundum hanc ad crates pontium defixis locum tam natura quam arte munitum firmiorem reddidit. In Brattora ballista posita erat, castellumque juxta pontes ædificatum. Denique Sverrer Steinbjargis arcem condendam curavit, conclavibus regiis præditam. Nomen ejus antiquissimum erat arx Sion, postea arx Sverreris (sicuti arx Bergensis) appellabatur; nunc Svalensis arx dicitur (*Svalsborg*). Etiam arx parva Nidarosiensis occurrit. Cfr. Nidarosus, Thrandheimus, Steinbjarga.

Arx v. Rupes Tunsbergensis (*Berg, Bergið í Túnsbergi*) VIII, 181; IX, 273, 287, 289, 299, 300, 397; X, 56, 143. Hæc rupes in parte oppidi septem-

trionali sita erat et arce jam munita, quum rex Daniæ Valdemar 1us iterum oppidum obsidebat (cfr. Saxonis: „edita rupes" pag. 308). Regnante Sverrere Bagli in hac rupe munitionibus firmis se sustinuerunt, ibique duo castella, unum in parte rupis boreali, alterum in parte meridionali, trans viam, quæ ad ædem Laurentii se porrigit, exstruxerunt. Cfr. Tunsbergum.

As (*Ás*) I, 292, 299. Prædium in Hjaltadalo in Islandia situm. Cfr. Asum.

Asbjarnarnesum (*Ásbjarnarnes*) I, 275. Prædium in toparchia Hunavatnensi in Islandia septemtrionali. (Landn. 3 P. 4 K. Islendínga Sögur Vol. I, pag. 180).

Asbjornea taberna (*Ásbjarnarbúðir*) XI, 233. Locus quidam in tractu Hjarrandensi in Jotia boreali in Dania situs. Asbjörn vel Esbern dynasta hic natus erat, a quo etiam sine dubio locus nomen ducit. In Vendsysselia (*Vendsyssel*) jacuerit necesse est, sed ubi in hac regione situm fuerit accuratius certo describi nequit. Si tamen conjiciendum sit, Björnstorpi in paroecia Taarsica (*Taars Sogn*) tractu Börglumensi (*Börglum Herred*), vel Bjerbysi (*Bjerbys*) [alias Bjergbyi (*Bjergby*) nominati] in tractu Hornico (*Horns-Herred*) ratio haberi possit.

Asensis sylva (*Ásaskógr*, *Ásuskógr*) IX, 268. Saltus aut in Romarikia superiori (*Övre-Romerige*) in Norvegia, aut potius ad *Aas* vel *Aasen* in tractu Thotenensi (*Thoten*) situs.

Asfjördus [prave Arfjordus] (*Ásfjörðr*, prave *Árfjörðr*) VIII, 266. Hodie *Aasen*, pars sinus Strindici (*Strindefjord*) inter Frostam (*Frosten*) septemtriones versus et Stördalum (*Stördalen*) meridiem versus littora insecans. In Thrandheimo in Norvegia invenitur.

Asgeirsaa (*Ásgeirsá*) II, 22. Prædium ad amnem Asgeirsaam in Vididalo, in toparchia Islandiæ septemtrionalis, Hunavatnica dicta, situm. (Cfr. Landn. 3 P. 1 K. Islend. Sögur Vol. I, pag. 172).

Asia (*Asia* v. *Asiaþriðjúngr*) XI, 373. Pars mundi notissima hoc nomine prædita. Majores nostri, veteres Normanni, partem tantummodo occidentalem ab India ad Græciam usque norunt, quam Asiam magnam (*Asiu miklu*) nominantes, Asiæ minori (*Asiu litlu*) vel Turciæ (*Tyrklandi*) opposuerunt. Cum descriptione, quam loco citato legimus, sequens porro comparari potest. Secundum Arnæ-Magn. Nr. 281 4to et Rymbeiglam pag. 340 hæc in Asia terræ maximi momenti inveniuntur: India (*Indialand*), Persia (*Persidialand*), Assyria (*Assirialand*), Media (*Medialand*), Chaldæa (*Kaldealand*), Syria (*Syrialand*), Bactria (*Baktrialand*), Albania (*Albanialand*), China (*Kynaland*) et Svecia magna vel frigida (*Sviþjóð en mikla eður kalda*), quo addi possunt tam Turcia (*Tyrkland*) vel Asia minor nuper commemorata, quam Arabia (*Arabia, Rabitaland*) vel Palæstina al. Hierosolymorum terra (*Jórsalalond*), quæ in aliis veteribus libris Islandorum occurrunt. In Asia etiam Asalandiam vel Asaheimum illum quæsiverunt, quem dii Asi prius incoluisse putabantur.

Asiani (*Asiamenn*) XI, 371-372. Homines, qui Asiam incolunt. Cfr. nom. anteced.

Asiaticus (*úr Asiu*) XI, 373. Ex Asia oriundus. Cfr. Asia, Asiani.

Askeyarsundum (*Askeyjarsund*) VIII, 298. Hodie Asköense fretum (*Asksösund*) in Limgardssida septemtrionali in Norvegia, inter continentem et insulam *Askeröe*, unde fretum nomen ducit, prope portum Lyngöerensem (*Lyngöerhavn*) sitam interfluens, in paroecia Dybvaagensi (*Dybvaag Sogn*), tractu Nedenæsensi (*Nedenæs Fogderi*), præfectura Nedenæsensi, situm. (Kraft, 3 D. pag. 301, 358).

Askius, Askiensis (*Askr*) VII, 117. Locus a Gudleiko Askiensi vel Askensi notissimus. Cfr. Askus, Askensis.

Askstadi (*Askstaðir*) VII, 153. Lectio vitiosa pro Hustadi. Cfr. Hustadi (*Hustad* v. *Hussted*) in Nordmæria.

Askus, Askensis (*Askr, af Aski*) VII, 177; IX, 297, 319, 378. Prædium a Gudleiko Askensi vel Askiensi notum, quod in Script. Hist. Island. non occurrit nisi cum Gudleiko conjunctum: Gudleikus Askensis (*Guðleikr af Aski*). Prædium hoc nomine jacet in parte insulæ Mostræ (*Mosteröen*), inter ortum brumalem et meridiem spectanti, in paroecia Asköensi, tractu Rennnesöensi in Rogalando in Norvegia. Hic templum est ubi duo monumenta sepulchralia vel duo cippi inventi sunt. Sed alterum magnum prædium eodem nomine in insula Askoa vel Fenhringa jacet, in paroecia Asköensi, in Hordia septemtrionali, cujus mentio fit in Egilssaga cap. 37 et Gautrekssaga cap. 4. Utrum horum prædium illud sit, unde Gudleikus oriundus erat, vix accurate decidi potest. Alias Askius qu. nom. cfr.

Asleifæ sinus (*Ásleifarvík*) X, 117 alias Halsoæ sinus, qu. nom. cfr.

Aslevianæ ædes (*Ásleifargarðr*) VIII, 231. Prædium Tunsbergi in Vestfoldia, in Vika regione Norvegiæ.

Asmundarvogus (*Asmundarvágr*) I, 230. Idem quod Asmundi sinus qu. cfr.

Asmundi sinus (*Asmundarvágr*) IV, 207; X, 136. Sinus quidam in una Orcadum Rognvaldseya, hodie *South Ronaldsa* dicta, situs. Cfr. antecedens.

Asolvi dlæta orientalis (*Asólfskáli eystri*) I, 279. Cfr. Asolvskalus.

Asolvskalus orientalis (*Asólfskáli eystri*) I, 279. Casa quædam, nunc prædium, a viro nomine Asolvo infra montes Eyafjallenses in finibus toparchiæ Rangarvallensis et Skaptafellensis, vel Islandiæ meridionalis et orientalis exstructa.

Aspandi (*Aspandi*) I, 261. Lectio vitiosa pro *Skjálfandi*. Cfr. Skjalfandius [Tremens] (*Skjálfandi*).

ASSATUNA (*Assatún*) XI, 183. Hoc loco, sylvæ Danicæ (*Danaskógum*) a septemtrione, rex Daniæ Knutus Potens cum filiis Adalradi regis Anglorum proelio conflixit. Est pugna illa celebris ad Assingtonem vel Ashdonem in Exsexia, regione Angliæ, tria milliaria a Valdene (WALDEN) septemtriones et occidentem versus distans. In Chron. Anglosax. locus hicce Assandun vocatur, quod nomini normannico similius est.

ASTÆ (*Ástir*, *Ustir*, *Ystir*) VIII, 113. Prædium prope sinum Thrandheimicum aut in Strinda, aut Orkadalo in Norvegia situm. Lectio Ustæ, quæ magis est ad Ystas quam Astas conferenda, ostendit hæc duo nomina commixta et inter se commutata esse; quumque Ystæ in Strinda in Thrandheimo jaceant, nihil obstat quominus contextum loci citati consulentes, Astas in vicinitate Ystarum sitas esse conjiciamus. Hodie prædium quoddam, *Oust* nominatum, in Strinda reperitur, quod vero potius pro *Ystis* quam *Astis* veterum habendum est. Cfr. Ustæ, Ystæ, Rydasus.

ASTISHOLMI (*Ástishólmar*, *Ástusshólmr*) IX, 42. Secundum contextum parvulæ quædam insulæ, Foldæ vel sinui Osloensi ab oriente sole, in Vika, regione Norvegiæ sitæ. Cfr. Astussholmi, Ostvigsholmi.

ASTUSSHOLMI (*Ástishólmar*, *Astússhólmr*) IX, 42. Cfr. nom. anteced. et Ostvigsholmi.

ASUNDA (*Ásund*) XI, 318, 350. Oppidum, vel locus in insula Rugia (*Rygen*). Commemoratur magnas quidam nomine Dalemar, qui ibi habitaverit: etiam memoriæ proditum est deum quendam Pizamarem vocatum ab indigenis cultum esse. Sed hoc nomen in aliis priscis scriptis historicis, quæ expeditiones Danorum in Rugiam narrant, non occurrit. Apud Saxonem nec Asunda, neque Aasunda (*Aasund* dan.) reperitur, in Knytlingæ textu nec islandico, neque danico *Jasmond* occurrit, quæ a Saxone provincia Jasmonda nominatur, et hodie est pen-

insula Rugiæ *Jasmund*. Quum ergo, quatenus novimus, in insula Rugia nullus locus inveniatur, qui Asunda vocetur, ad illam sententiam adducamur necesse est, Knytlingæ *Asund* lectionem pravam esse pro *Asmund* (*Jasmund*), inde ortam, quod vocabulum per abbreviationem lineola aut obscurius superscripta aut ab interpretatoribus falso intellecta notatum sit. In textu latino doctiss. Egilssonius in nota nomen: Jasmonda addidit, (Vide Saxo, pag. 312). Cfr. Jasmonda.

Asum (*Ás*) II, 209-210. In hoc prædio primum templum christianæ religioni sacrum in Islandia a Thorvardo Spakbödvaris filio instauratum est. Asum in Hjaltadalo in toparchia Hegranesensi vel Skagafjordensi in Islandia septemtrionali situm est et erat. (Cfr. Kristnisaga, cap. 3). Vide As.

Atloa (*Atlaey*) X, 181. Insula, ab Atlio dynasta, ibi humato. nomen ducens (Cfr. etiam Heimskríngla, Vol. I, pag. 87; Egilssaga, cap. 43). In tractu Norvegiæ, Fjalis nominato, jacebat. Hodie insula Atleya (*Atleö*) vel Hatleya (*Hatleö*) in paroecia Vilnæsensi, tractu Askevoldensi, in Sunnfjördo (*Söndfjord*).

Attundalandium (*Áttundaland*, *Áttandaland*, *Áttjándaland*) IV, 150. Tractus in Svecia propria. Erat pars Upplandi hodierni, regio nempe inter Uppsalos et Stokkholmum [Holmiam] mareque sita, quæ Sölando (*Söland*) ab oriente continetur.

Audartoptæ in Islandia (*Auðartóptir*) I, 274. Casa juxta prædium Hvammum ad ostium amnis Örridaæ (*Örriðaárós*) in toparchia Dalensi [*þórsnessþingi, Dalasýslu*] in Islandia occidentali sita. (*Landnáma* 2 P. 16 K. ed. nov. pag. 111).

Audolfsstadi (*Auðólfsstaðir*) II, 235. Prædium in Langadalo in toparchia Hunavatnensi, in Islandia septemtrionali. Hodie pleb. *Óðulstaðir*. (Land., 3 P. 5 K. ed. nov. pag. 186).

Aullarakr (*Aullarakr*) IV, 152. Cfr. Ullarakrus, Ulli Ager.

Aumarkæ (*Aumerkr*, *Árvikr*, *Auvikr*) IX, 262. Cfr. Arvikæ, Auvikæ.

Aumæ (*Aumar*) IX, 290. Insulæ in sinu Stavangrico (*Stafángrsflóa*) in Rogalando, regione Norvegiæ. Una harum insularum hodie *Omoe* nominatur. Cfr. Insularia freta (*Eyjasund*).

Aunglius (*Aungull*) VIII, 128. Vide supra Angulus.

Aura al. Ora (*Aur*) IX, 397. Ni fallimur, hodie *Aröe*, insula parva insulæ Jomfrulando (*Meyjalandi*) inter septemtriones et occasum solis adjacens, in paroecia Sannikedalensi, toparchia Thelemarkæ (*Þelamerkr*) et Bamblæ in Norvegia (Kraft, 3 D. pag. 96-97).

Aurlandsfjordus (*Aurlandsfjörðr*, *Arlandsfjörðr*) VIII, 256. Hodie *Urlandsfjord*, qui ad tractum usque Urlandicum in regione Norvegiæ, Sogna dicta, se porrigit, sinus prope prædium Orlandum vel Örlandum (*Aurland*), cujus etiam in Egilssaga cap. 32, 67 fit mentio, situs.

Austfjordi, Austfjördi [sinus Orientales] (*Austfirðir*, *Austfirðingafjórðúngr*) I, 261, 265; II, 183; III, 114. Pars Islandiæ orientalis, quæ a Skalatangio (*Skálatánga*) in Langaneso ad Jokulsaam in Solheimasando in Islandia meridionali secundum littora se extendebat, Sunnudali, Kidjafelli et Skaptafelli toparchias (*Sunnudals*, *Kiðjafells* et *Skaptafellsþing*) hodie Mulenses [borealem et meridionalem] et Skaptafelli toparchias continens, quæ, quia sinibus tantopere insecata est, Austfjördi vel sinus orientales appellatur. „Prima quidem ora Islandiæ orientalis incolebatur, cum vero natura loci appellendis navibus pluribus locis minus commoda esset, multitudo incolarùm magnitudini regionis non omnino respondebat" — Landn. 5 P. 3 K. Ratione Script. Hist. Island. habita sinus et regiones maximi momenti a septemtrionibus ad meridiem sunt, quæ sequuntur: Vopnafjordus, amnes

Jokulsaa et Lagarfljotum, Alptafjordi, tractus *Lón* dictus, Hornafjordus et tractus Sidensis (*Síða*).

Austfirdingi (*Austfirðingar*, *Austfirðskir* [*-skr*]) II, 222, 227. Incolæ Austfjordorum vel Sinuum orientalium, vel Islandiæ orientalis. Cfr. anteced. nom.

Austmanni — mannus, alias Östmanni — mannus (*Austmenn*) III, 147-149, 151-153; IV, 317; VI, 244; IX, 202; X, 177. Hoc nomine Islandi, incolæ Færeyarum et insularum Scoticarum (Hebudum, Orcadum etc.) Norvegos, quippe ab oriente occidentem versus ad eos venientes, appellare solebant. Cfr. Östmanni, Norvegus, Norvegi, Nordmanni, Normanni.

Australis quadrans Islandiæ (*Sunnlendíngafjórðüngr*) IX, 202. Pars insulæ inter meridiem et occasum brumalem spectans. Hicce quadrans orientem versus a flumine Jökulsaa in Solheimasando secundum aliquot ad Hvalfjördum et amnem Botnsaam occidentem versus, sententia autem antiquorum Islandorum occidentem versus usque ad Borgarfjördum et amnem Hvitaam, quæ australem quadrantem ab occidentali sejungit, se porrigit; septemtriones versus montibus et desertis, quibus a septemtrionali quadrante separatur, meridiem versus mari continetur. Constabat olim hodiernis toparchiis Rangarvallensi, Arnesensi, Gullbringensi, Kjosensi et Borgarfjördensi, et fecundissimam ila maximique momenti insulæ partem continebat. Scriptorum Hist. Island. ratione habita regiones et loci commemoratu dignissimi sunt qui sequuntur: amnes Markarfljotum, Rangaæ, Thjorsaa, cum regionibus quæ iis continentur, Hvitaa et Ölvesaa, lacus Thingvallavatnum cum tractu Thingvallensi et amne Öxaraa, promontorium Reykjanesum, regio circa Reykjavikam, Kjalarnesum, tractus Kjosensis, Hvalfjordus, Akranesum et valles Reykjadalenses. Cfr. Meridiana quarta, Sunnlendingorum quadrans.

Australis quadrantis incolæ (*Sunnlendíngar*) IX, 202. Cfr. Sunnlendingi, Meridianæ quartæ incolæ.

AUSTRALES REGIONES, AUSTRLE REGNUM (*Suðrlönd*, *Suðrríki*) III, 59; IV, 82; VI, 4. Si etymologiam et sensum hujus nominis sequeremur, omnes terræ et regiones Europæ australes eo significari et ita borealibus opponi deberent. Considerantibus autem nobis Normannis cum gentibus, Europam longissime meridiem versus incolentibus, tam rara et exigua commercia fuisse, apparebit, hoc nomine rationem maxime propinquarum modo terrarum eos habuisse. Australibus igitur terris et harum incolis in Script. Hist. Island. sæpissime Germania et Germani, interdum Gallia septemtrionalis et hujus incolæ significantur, et hi quidem imprimis tempore posteriore, quum nomine Germani et Germania Normanni jam uti coeperant. In Knytlinga cap. 120 tali modo *Suðrmenn* (Germani) et *Víndr* una occurrunt, ubi priori nomine dux Brunsvikæ Hinrekus et sui significantur, in versione XI, 345 recte Germani appellati. In Hist. Sverreris cap. 103 (Script. Hist. Island. VIII, 174-175) Germanni, *Suðrmenn* Bergis commemorantur, quod in versione Heimskringlæ redditur nominibus: Germani et Galli, nam paullo post Germani nominantur. Pro australibus regionibus (*Suðrlönd*) eadem significatione interdum occurrit australe regnum (*Suðrríki*), quod etiam directe opponitur regionibus borealibus vel septemtrionalibus. Ita exempli gratia filii Ragnaris Hirsutibraccæ (*Loðbrókar*) in regno australi bella gessisse dicuntur, ubi Vifilsborgam vel Viflisborgam in Helvetia expugnarint (Hist. Ragnaris Hirsutibr. cap. 12). Unde constat, terris et regionibus australibus non modo Germaniam, sed etiam omnes alias a populis Germanis inhabitatas terras significari. Cfr. Australes terræ, Germania meridiana, Meridianæ terræ.

AUSTRALE REGNUM (*Suðrríki*). Cfr. Australes regiones, australes terræ, meridianæ terræ etc.

AUSTRALE [al. ORIENTALE] REGNUM, [regiones scilicet ad mare Balticum adjacentes] (*Austríki*) VI, 5.

Regnum quoddam in Gardarikia aut juxta illam, nam interdum, quamquam tantummodo in historicis scriptis minoris momenti, ab eo distinguitur. Cum Kænugardo, interdum etiam Saxonia una occurrens, terras orientales universe significare videtur. Haraldus Severus, quum trans mare nigrum navigasset, septemtriones versus in Ellipaltos (Bosporum Cimmerium) tetendit, et inde totum regnum australe peragravit. Nomen proxime videtur respondere Ostrogardo (*Austrgörðum*) Adami Bremensis, quo nomine regnum illud magnum, cujus metropolis Kiew est, denotatur. Schlözer contra contendit regnum australe idem esse ac Esthoniam, quod, quum Esthonia non orientales terras (*Östland*) secundum etymologiam significet, tam nomini, quam cæterum contextui, in quo regnum australe occurrere solet, adversatur. (Cfr. Schlözers Nord. Gesch. pag. 502-503. Finn Magnusens Eddalære, 3 D. pag. 95 Not. 25.

Australes terræ (*Suðrlönd*) VI, 170; VII, 327. Idem quod Meridianæ terræ, Germania meridiana, australes regiones, australe regnum (1) quæ nomm. cfr.

Austreya [insula orientalis] (*Austrey*) II, 83, 101, 116. Una Færeyarum, a Götuskeggis (Gatanis), qui in prædio Gata habitarunt, maxime nota. Hodie insula *Österö* cum paroecia Gatensi (*Göte-Sogn*). Cfr. Östreya.

Austrvika (*Austrvik*) IV, 69. Alias Ranrikia orientalis. Cfr. Orientalis et Vika.

Auvikæ (*Auvikr, Árvikr, Aumerkr*) IX, 262. Cfr. Arvikæ et Aumarkæ.

Avaldsnesum (*Augvaldsnes, Augvallznes, Ögvaldsnes, Augðvaldsnes*) IX, 13. Prædium in insula Karmta (*Körmt*, dan. *Karmen*) situm, ubi diem obiit Haraldus rex Pulchricomus. Cfr. Ögvaldsnesus.

Aæ (*Ár*) I, 276. Rolfi *frá Ám* ɔ: Aensis v. de Ais loco citato fit mentio. Paroecia quædam hoc vel simili nomine: *Å*, in tractu Björkekindensi (*Björkekinds Herred*) in Gothia orientali in Svionia reperitur.

B.

Bakkenses (*á*, *frá*, *af Bakka*) VII, 343; VIII, 137; IX, 15. A Bakkio vel Bakko oriundi. Cfr. Bakkius, Bakkus, et Blakkastadenses l. c. eadem pagina.

Bakkius, Bakkus (*Bakki*) VII, 343; VIII, 117-118, 263; IX, 152, 222, 422; X, 92, 148. Prædium cum monasterio monialium (*Nunnusetri*) Nidarosi in Thrandheimo in Norvegia. Cfr. Monasterium monialium et Nidarosus.

Bakkæ et Bakkus [ripæ] (*Bakkar*) VIII, 201, 253; IX, 26; X, 110. Locus Bergis in Hördalando septemtrionali in Norvegia comitialis.

Balagardi littus, ora (*Balagarðssíða*) III, 176; IV, 43. Hoc secundo loco citato, Rex Olavus Sanctus, quum per fretum regium in Upplando regione Svioniæ evasisset, Gotlandiam armis infestis invasisse, inde in Eysyslam vel Osiliam (*Eysýsla*, dan. *Ösel*) perrexisse, inde reversus in Finnlandiam vela dedisse, ibique navibus appulsis, populationibus et proeliis grassatus esse refertur. Quum in convallia, Herdalos dicta, sylvas quasdam prætervectus pervenisset, indeque per easdem sylvas reverteretur, a Finnlandis, qui insidias ei struxerant, fere oppressus, ad naves suas non sine periculo evasit. Sequenti nocte Finnlandi (Finni) præstigiis magicis tempestatem vehementem et maris æstuationem adversus eum ciebant, rex vero nihilo minus ancoras tolli, vela dari jussit, adversoque vento littora occidentem versus prætervectus, Balagardi ora superata, in apertum æquor excurrit. Finni autem, rege et suis per exteriora navigantibus, per superiora secundum littus sequebantur. In annotatione Heimskringlæ Tom. II, pag. 8, ubi ejusdem eventus mentio fit, Balagardus Belgradum, Pomeraniæ ulterioris oppidum esse dicitur (Cfr. de hac provincia et oppido Belgardo in Pomerania ulteriori Schwarz Geogr. Norder-Teutschlandes, pag. 368 sqq.). Finnlandiamque hic ut apud

Snorrium commutationem nominum a similitudine ortam, pro Vindlandia esse. Cfr. etiam Schönings Norges Historie 3 D. pag. 403-404. Omnia vero improbant hæc ita esse: quum enim rex Olavus domum reversurus retro navigasse dicatur, Finnlandiam significari apparet; hancque Snorrii sententiam esse, patet, a narratione de magia Finnorum, quæ in Vendos quadrare nequit, Balagardi oram denique in littoribus Finnlandiæ sitam fuisse inde videmus, quod copias Finnorum secundum hæc littora tetendisse sciamus. De „plaga Balagardo ab oriente sita" loco citato priore sermo est, narratio autem hoc loco in fabulam omnino transit. Eadem ratione res se habet in Historia Thorsteinis Vikingi filii cap. 6 et in Historia Halfdanis Eysteinidæ cap. 7, ubi hæc ora etiam commemoratur; secundum posteriorem prope Aldegjoborgam vel Ladogam jacuisse videtur. In Historia de Hördio et Holmensibus (*Hólmverjum*) cap. 16 etiam Sigurdi Torfii alumni (*Torfafóstra*) præternavigatio oræ Balagardi commemoratur, eumque ad freta, quæ Svinasunda vocantur, pervenisse. Hic locus, ostium fluminis *Swine* in Pomerania Suhmium (Danm. Hist. 3 D. S. 236-237) in ea sententia confirmavit, Balagardi oram Pomeraniæ adjacere, nomen vero: *Svine* nimis commune est, quo quid certum in hac causa decidi possit. In Hist. Njalis (*Njála*) cap. 120 (119) pag. 183, Thorkel cognomine *Hákr*, quomodo primum in Jamtalandiam, inde orientem versus in Sveciam propriam tetenderit, ibique re cum alio quodam viro piraticæ in mari Balthico et regionibus adjacentibus faciendæ causa communi facta, ad oram Balagardi cum monstro Finnico (*finngálkn*) congressus, orientem versus usque in provinciam, *Aðalsýsla* dictam, in ora Estoniæ navigaverit, commemoratur. Hic locus cum Historia nostra conjunctus et comparatus et ea ratio qua cum magia Finnorum ora Balagardi in unum confertur, evidentissime probat, Finnlandiam nullo modo errorem pro Vindlandia

esse, sed regionem, de qua disputatur, multo magis ad ipsum sinum Finnicum sitam esse. Hoc jam Björner (Swearikens hävda ålder, pag. 206) animadvertit, sed non dubie errat in deducendo nomine Balagardus a Bolgaria ad flumen Volgam, ob eam causam, quod Normanni eo navigare solebant. Manuscriptum quoddam vetus geographicum recte ut puto: „*Balagarðr*, *Balagarðssíða*, pars Finnlandiæ maritima, seu terra, quæ inter sinum Finnicum et Bothnicum in Balticum mare longissime excurrit." Locus, quem Normanni hic præsertim viserunt, sine dubio erat oppidum vetustum, ad mare situm, nomine Borga, quinque milliaria ab Helsingforso, intra scopulos Pelingecos (*Pelingeskjær*), distans; cui ab occidente in tabulis veteribus geographicis etiam Balvikam quandam invenimus. Ad illustrationem nominis aliquid forte suppeditabit, quum eonsideraverimus, locos, ubi magæ veneficæ noctibus annuum diem festum Stæ Walpurgi antecedentibus coetus habere solebant, *Balvolde* nominatos esse, quorum complures in Finnmarka exstiterint (Keilhaus Reise i Ost- og Vest-Finmarken, S. 6). Probabile est Balagardum unum talium locorum in ora Finnlandiæ fuisse, quare mirum non est, hunc semper tumultibus lemurum infestissimum esse.

Balthicum, Balticum mare (*Austrvegr*, *Eystrasalt*, *Austmar*) I, 8, 122, 166; II, 89, 275; III, 170; IV, 19, 66; VI, 124, 279; VII, 300; VIII, 44; X, 215; XI, 12, 33, 169, 380: per brachylogiam solummodo mare IV, 38. Mare notissimum hoc nomine appellatum, quod ab occidente Daniam et Sveciam, a meridie terras Vendicas, ab oriente cæteras terras orientales alluit, regis Alfredi: *Ostsæ*, et Adami Bremensis: pelagus orientale. Nomen *Eystrasalt*, apud poëtas etiam: *Austmar*, alia modo ejusdem rei nominatio est, vocabula enim *salt* et *mar* eandem significationem, salis scilicet et maris, habent. Ubi „aliquos in mari Balthico piraticam fecisse" (*herja í*

Austrveg) legimus, terræ et regiones adjacentes vel ora maris Balthici significatur. Cfr. nom. squ. et Orientale mare.

Balthico vel Baltico mari adjacentes regiones (*Austrvegr*, *Austrlönd*) I, 122; II, 275; III, 170; IV, 66; VI, 279; X, 215; XI, 169, 380. Nomen *Austrvegr* per analogiam secundum *Norðrvegr* compositum est. Regionibus orientalibus vel mari Baltico adjacentibus, quæ unam partium Europæ principalium effecerunt, Normanni omnes terras in ora maris Baltici sitas a Meklenborga usque ad mare album (*Gandvík*, [*Hvita haf*]) signare solebant, et præsertim igitur terras Vendicas et Gardarikiam cum regionibus vicinis. Regiones Vendicæ terris orientalibus, non australibus vel Germaniæ, adscribi solebant, ob eam causam quod a gentibus genere diversis, populis nempe Slavicis, incolebantur. Sic gens Volsungorum in Gallia a gente Skilfingorum in terris mare Balticum adjacentibus distinguitur (Edda Snorrii ed. Rask, pag. 193) sic etiam ut terræ diversæ commemorantur Germania et regiones mari Baltico adjacentes XI, 380; sic Vendi et Kuri et alii regionum mari Baltico adjacentium incolæ a Saxonibus distinguuntur (Heimskringla Vol. III, pag. 28) etc. Piratica in hisce terris facta *Austrvíking* appellatur, et qui eam fecerunt, mercaturæ etiam interdum operam navantes, *Austfarar*. Ratione navigationis in hasce terras habita memoratu dignum est, fere semper id respiciendum esse, unde navigatum sit, ut accurate decidi possit, utrum de septemtrionali vel meridionali parte terrarum mari Baltico adjacentium sermo sit. Ita e Norvegia meridionali, Dania et Svecia navigantibus *Austrvegr* pro Vindlandia, Kurlandia et Gardarikia valet; e Norvegia autem septemtrionali, ut verbi causa Helgolandia (*Hálogalandi*) iter facientibus *Austrvegr* Bjarmalandiam, Jötunheimum et alias terras mari albo adjacentes significat. Illis mare Balticum, his mare glaciale trajiciendum erat (Cfr. Neikter de terris ad mare album pag. 10). Interdum quidem, et jam ad terrarum orientalium

regiones boreales per mare Balticum tetendisse narrantur, maxime vero in narrationibus, quæ fabulis saltem intermixtæ sunt. Raro terris orientalibus partem Gardarikiæ meridionalem aut Asiam occidentalem signant, ut II, 170, ubi Asi commemorantur ut gens ex oriente oriunda. Rarius vir e terris Orientalibus oriundus pro Germano occurrit, sicut IX, 76, ubi idem Germanus appellatur; quare sine dubio non erramus hanc lectionem: *austmaðr* falsam esse perhibentes pro *suðrmaðr* (Germanus, IX, 9) quod antea occurrit, vel etiam, si lectio recta est judicanda, vir Vendus hoc nomine significatus esse putandus est. Cfr. Orientales Terræ, Oriens etc.

Balthici vel Baltici maris accolæ (*Austrvegsmenn*) VI, 267; XI, 212. Qui regiones Orientales, vel mari Baltico adjacentes incolunt.

Barcellona (*Barzalon, Barðzalon, Barðalon*) X, 82. Urbs notissima, in Catalonia regione Hispaniæ sita.

Bardafjordus et Bardfjordus [sinus] (*Barðfjörðr, Harðfjörðr, Barðafjörðr*) IX, 184; X, 61. Sinus in Hallandia regione Daniæ, Geitkjöris vel hodiernæ insulæ *Getterö* ad Varbergum (*Varberg*) a septemtrione situs. Nomen hodie inveniri non potest, lectioque *Barðafjörðr*, *Barðfjörðr*, incerta est; varia lectio *Harðfjörðr* existit. Si *Varðfjörðr* legeres, sinus prope hodiernum *Vardbjerg* vel *Varberg* esset. Cfr. Hardfjordus.

Bardarsundum, Bardi Fretum (*Bárðarsund*) IX, 45. Secundum contextum hocce fretum ad Bardholmos insulæ Karmæ in Rogalando in Norvegia a septemtrione situm fuerit necesse est. Cfr. Bardholmus, Bardholmi.

Bardastranda (*Barðaströnd*) I, 263; II, 192. Regio in Islandia, hodie Bardastranda, in toparchia Bardastrandensi in Islandia occidentali. (Cfr. Landnámabók, edit. noviss. pag. 30, 47, 135, 137, 351).

Bardholmi, Bardholmus (*Barðhólmr*, *Barðhólmar*) IX, 51. Contextum consulentibus apparet, par-

vulas aliquot insulas, quæ Karmsundo in Norvegia a septemtrione jacebant, hoc nomine appellatas esse. Prope illas Bardarsundum sine dubio situm erat. Quo fit, ut hi loci aut in Rogalandia septemtrionali aut Hördalandia meridionali jacuisse statuendi sint. Cfr. Bardarsundum.

Bardsnesum (*Barðsnes*, [*Brandsnes* et *Brandsvöllr* falso nominatum]) III, 123. Prædium prope Sandvikam situm, in promontorio eodem nomine appellato, ad sinum Nordfjordum in Austfjordis in toparchia Mulensi in Islandia orientali (Cfr. Landnámab. 4 P. 6 K. edit. noviss. pag. 252).

Bardsundum (*Bárðarsund*) IX, 107. Cfr. Bardarsundum.

Bardum (*Barð*) I, 292; II, 211. Prædium in tractu Fljotensi in toparchia Skagafjordensi in Islandia septemtrionali (Landnámab. 3 P. 10-11 K. edit. noviss. pag. 198, 201). Nomen adhuc hodie in sede pastorali *Barð*, et in paroecia Bardensi invenitur.

Barheimus (*Barheimr*, *Ónarheimr*, *Anarheimr*, *Unarheimr*, *Arnarheimr*) VII, 298. Cfr. Onarheimus, Arnarheimus, Anarheimus etc.

Barium (*Bár*) XI, 272, 374. Oppidum Apuliæ, ubi humatus est Sanctus Nicolaus. Hodie *Bari* in regno Neapolitano. Cfr. de hoc oppido atque Sancto Nicolao Werlauff. Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 26, cum notis eo pertinentibus.

Barreyensis (*Bareyskr*, correpta pronuntiatione *Breyskr*) I, 274. Qui oriundus est ex Bareya, una Sudureyarum (Hebridum v. Hebudum). Ab hac insula videtur Barreyarfjordus X, 113, nomen ducere posse, quo non significatur modo sinus Ivistam (*North-Uist* et *South-Uist*) a Skidia (*Sky* v. *Skey*) sejungens, sed fretum etiam quod inter Skotiam et Ljodhusa (*Lewis*) intercurrit. Cfr. cæterum Barreyarfjordus, et Tharreyarfjordus.

Barreyarfjordus (*Barreyjarfjörðr*) X, 113, cfr. Barreyensis et Thareyjarfjordus.

BARVIKA (*Barvik*) IV, 333. Locus quidam regno regis Sveciæ ab oriente situs, quo reges Olavus et Önundus pugna ad amnem Sanctum commissa navigarunt, unde sequitur eum in Gothia orientali situm esse. Hodiernum *Baresund* in paroecia Grytensi (*Gryts-Sogn*) in Gothia orientali esse putatur, sinus nempe parvulus e mari tam ad urbem *Norrköping* quam *Söderköping* se inmittens (Brochmanns Östgötland, pag. 363; etiam occurrit apud Tuneldum, 2 Vol. pag. 34).

BASTA (*Basta*) XI, 290. Oppidum in insula Cypro, ubi mortem obiit rex Danorum Eirikus cognomine Bonus. Apud Werlauffium, Symb. ad geogr. medii ævi pag. 27, oppidum hocce urbs *Bessa* vocatur. Quum vero non possit alia quædam urbs Cypri respici, quam Paphos (alias Bafos vel Baffa) tam Bastam quam Bessam falsas esse lectt. conveniet, ortas e commutatione litterarum: *st* et *ff*, *ss* et *ff* (Vide Suhm Danm. Hist. 5 D. S. 109. Vedel Simonsen om Valfarter, S. 76. G. Oddson: Almenn landaskipunarfræði Hafn. 1827).

BATALDRUM (*Bataldr*) VII, 329. Secundum Hist. de Sigurdo rege Slembidjakn prædium Hadalandi in Upplandis Norvegiæ situm, idem fortasse ac qui nunc dicitur *Batalden*, fundus et insula in Sunnfjördo sita, pertinens ad paroeciam *Kind* (Kraft, 4 D. S. 873). In Heimskringla T. III, pag. 337 ejusdem, cujus hoc loco, viri: Kolbeinis Thorljoti (non Thorlaki) filii fit mentio, additis verbis: „de Hadalando", sed eorum, quæ in Hadalando prædia novimus, nulli hoc est nomen.

BEDJUSUNDUM (*Beðju-*, *Væðu-sund*) IX, 399. Lectio incerta est, varia lectio: *Væðusund* invenitur; si vero cum Falsenio (Norges Hist. 3 D. S. 472) id fretum ad Bæveyam (*Bævöen*) in paroecia *Mosse* ad sinum Christianiensem in Norvegia (apud Kraftium 1 D. S. 113) situm esse statuimus, lectio recta esset Befjasundum (*Befjasund*) cfr. Sigvaldasteini.

BEFJA, BEVIA (*Hæfiá*, *Befja*, *Gefja*) VII, 264; IX,

82, 301. Amnis vel flumen in Ranrikia, in Vika regione Norvegiæ. *Hæfiá* VII, 264 vocatur. Hic cecidit Gregorius Dagi filius (cfr. Heimskringla Vol. III, pag. 397-398). Hodie *Båfverd*, ad *Båfve* et *Uddevalla* in regione Sveciæ *Bahuusleen*. Cfr. Bevia.

Beinstein, Benstein (*Bein-*, *Ben-steinn*) VIII, 75; cfr. Stein.

Beitstadi (*Beitstaðir*) III, 111. Probabile est hoc prædium esse hodiernum *Bedstad* in paroecia Bedstadensi, præfectura Inderöensi in Thrandheimo in Norvegia. Locus a Beitire illo nomen ducit, qui cum nave Ellida (*Elliða*) dicta Beitsjoum, hodie *Bedstadfjord*, trajecit, eamque super isthmum Ellidicum (*Elliðaeið*, *Eldaeið*) juxta prædium hodiernum *Elden* vel *Eilden* in paroecia Eldensi, quæ Bedstadensi paroeciæ annexa est, sacerdotis ministerium commune cum illa habens, traxit (Fundinn Noregr cap. 3. Egils Saga cap. 22). In Historia Sverreris lectio varia Olavus Beitstadensis, pro Olavo Beitstokko occurrit, quæ vero contextus ratione habita jure improbata est.

Beku (*Beku*) XI, 347; cfr. Boku.

Belticum fretum (*Beltissund*) XI, 215. Fretum inter Selandiam et Fjoniam, regiones Daniæ immissum, hodie *Store Bælt*, apud Saxonem „fretum Balticum" (Saxo, pag. 378; cfr. „Beltensis transitus" et „Belticum littus", pag. 358-359). Nomen simplici ratione propter formam fretorum: *Store* et *Lille Bælt* a voce islandica: *belti* (dan. *Bælte*, i. e. zona) derivatur, dissentientibus modo scriptoribus Chronicorum, qui a deo *Baldr* eam deducunt.

Benstein (*Bensteinn*) VIII, 75, cfr. Beinstein et Stein.

Berdla (*Berðla*), unde nomen Berdlokario X, 176. Hodie prædium *Berle* prope locum, *Berlepold* dictum, in parte regionis *Bremangerlandet* nuncupatæ, inter meridiem et orientem solem spectanti, in paroecia Rugsun-

densi, tractu Davigico in Nordfjordo in Norvegia (Kraft, 4, S. 915).

Bergensis sinus (*Björgynjarvágr*) VIII, 173; IX, 4; X, 8. Hodie sinus *Bergens-Vaag*, ad oppidum Bergas inter Hvarfsnesum meridiem versus, et Nordnesum septemtrionem versus incurrens. Nomine *Víkmarr*, (h. nom. cfr.) etiam sinus Bergensis significatur. Cfr. Bergæ.

Bergensis, Bergenses (*Björgynjar*, *Björgynjarmenn; í*, *úr Björgvín*) VII, 167, 182, 216, 275-276, 334; VIII, 83, 173, 209, 218, 252-253, 270, 310; IX, 4, 59, 76, 100, 187, 243, [—pontes (*Björgynjarbrú*)] 406; X, 8, 11, 14, 51, 149. Ad oppidum Bergas pertinens, incolæ Bergarum etc. Cfr. Bergæ.

Bergum (*Berg*) IX, 256, 282. Gunnar de Bergo in Raumarikia hoc loco commemoratur. Ni fallimur, hocce Bergum idem erat, ac hodie prædium *Berger* in paroecia et tractu *Fedts*, in Raumarikia inferiori, amni Glommæ ab occidente sole situm. (Kraft, 1 D. S. 384, 468).

Bergæ, [Björgvinum (*Björgin*, *Björgvin*, *Björgyn*, *Björginja*) præsertim VI, 401, 410; VII, 105, 125, 167, 178-179, 180-185, 197, 198, 214, 236, 240, 241, 243, 250, 260-261, 269, 272, 275-277, 283, 290-291, 293, 298, 300, 306, 308, 311, 318, 344-345; VIII, 33, 35-36, 47-48, 58, 71, 74, 83-84, 88, 90, 98-100, 104, 107, 109, 114-115, 122-123, 125-126, 128, 129, 134, 136, 139, 144, 146, 149, 155, 162-165, 173-174, 179-180, 182, 185, 187, 196-198, 200-202, 209-210, 218-219, 230, 232, 235, 239, 242, 244, 252, 255, 276, 291, 298, 306, 307, 310; IX, 1, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 17, 20, 26, 27, 30, 31, 34, 37, 38, 39, 42, 44, 45, 47, 48, 50, 58, 59, 61, 63, 70, 71, 73, 75, 77, 78, 80-81, 83, 84, 90-91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, 105, 107, 116, 117, 123, 127, 129, 131-132, 134, 139-140, 148, 153, 154, 156, 160, 163-164, 165-166, 171, 176, 179, 184, 186, 190, 197, 199, 201, 203, 204, 214-215, 219, 222, 223, 225, 231-232, 233, 250-251, 255, 272, 275, 276, 280, 289-

290, 297-298, 300, 312, 314, 316-319, 323, 326, 328-329, 333-334, 336-337, 338, 345, 346, 347, 350, 351-352, 354-356, 372, 374-377, 379, 382, 392-393, 401, 419; X, 1, 3, 4, 6, 7, 16, 20, 26, 27, 28, 31, 38, 41, 45, 47, 48, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 66, 69, 70, 80, 85, 86, 87, 89, 90, 92, 93, 97, 98, 105, 106, 110, 115, 140-141, 142, 145, 146, 148, 151, 412-413; XI, 370. Hodie emporium B*ergen* in Norvegia. Nomen *Björgvin* a verbo: *at bjarga* (servare) derivari solet, sed melius, ut putamus, a substantivo *björg* (montes) derivari possit. Exitus nominis incertus est, nec inepte quidem, qui *Björgvin* ut dativum casum pluralis numeri obsoletum pro *Björgum* (montibus) sumserunt. In Script. Hist. Island. oppidum hocce occurrit antequam emporium factum est, VI, 401. Emporium vero Bergarum ab Olavo cognomine Tranquillo (*Kyrri*) conditum est, quo facto homines aliquot locupletes et divitiis abundantes ibi domicilia sibi sumserunt, jamque mercatores peregrini Bergas frequentare coeperunt, VI, 410. Postea oppidanorum commercia sæpe commemorantur, quæ illis cum mercatoribus maxima fuerunt Anglis, qui mercem importare et Germanis, qui mercem exportare solebant, VIII, 173-174. Oppidum Sinum Bergensem circumductum in semiorbem cingebat VII, 182. Pars oppidi primum condita Insula, Toloholmus (*Hólmr*, *Töluhólmr*) vocata est VII, 183 et plur. loc., vel illa regio oppidi, quæ postea *Kommunen* vocari solebat. Hic templum Christi, ædes regiæ (*Konúngsgarðr*) alia ædificia domusque optimatum ad mare vergentes etc. steterunt, quæ postea diluvio vastatæ sunt. Hæc I n s u l a non commutanda cum altera Insula, ubi ballista exstructa erat, et ubi episcopus Reinaldus jussu regis Haraldi Gillii suspensus est VII, 183, quæ Sandvigsholmus vel Kristjansholmus inter Hegernesum et *Bergenhuus* situs esse putatur. Bergensem sinum a septemtrione N o r d n e s u m (quod nom. cfr.) attigit, et a

meridie in oppidum tendenti Hvarfsnesum (qu. nom. cfr.) præternavigandum erat. Hæc Bergis commemorantur templa monasteriaque: Christi ædes, templum a lapidibus exstructum, quod Olavus cognomine Tranquillus a fundamentis educendum curavit, opus eo vivo non consummatum; veterem contra Christi ædem ligneam exædificavit. Hæc vetus ædes sacra Christi in Insula stetit, rexque Sigurdus Haraldi filius ibi humatus est. Sancta Sunneva Bergas transportata est, ejusque sanctæ reliquiæ in magno scrinio supra summum altare templi Christo dicati conservabantur. In hoc templo Magnus Erlingi filius coronatus et humatus est VIII, 164. Ibidem Hakon Hakonides ab episcopo Vilhjalmo coronatus est, ibi humatus X, 16. Præter hoc hic humati sunt Haraldus Gillius X, 412, Magnus Erlingi filius VIII, 165, X, 415, rex Sverrer, Hakon Sverreris filius, Guttormus Sigurdi filius, Bardus Guttormi filius, Hakon dynasta, Knutus dynasta, Hakon Hakonides. Ædes Christi et cœmeterium ædis Christi pluribus locis commemoratur, ut VIII, 85, 132 etc. (Cfr. Christi ædes). In extrema cæterum Insula (*Hólmr*, *Kommunen*) educta erat, et a rege Eysteine postea cathedralis facta est; Christi ædes minor a rege Eysteine, majore cathedrali facta, sine dubio exstructa huic a septemtrione stetisse putatur; ambæ nunc destructæ sunt. In regia Eystein ædem Apostolorum (h. nom. cfr.) educendam curavit, ibidemque aulam illam vel triclinium Bergis ingens instauravit, quod omnium ædificiorum ligneorum in Norvegia magnificentissimum fuisse prædicatur. Aula hæcce cryptoportico quodam ab æde Apostolorum (quod nom. cfr.) separata erat. Rex Hakon Hakonides hanc ædem e lapidibus exstruendam curavit, Vilhjalmus cardinalis eam inauguravit, et æterna peccatorum venia donavit. Stetit, ut ipsa regia, in Insula (*Kommunen*), quacum incendio vastata, ab Hakone rege Hakonide instaurata est. In arcubus illius conclave erat,

concionibus celebrandis inserviens; nunc non amplius existit. Haraldus Gillius Sto Olavo ædem vovit, unde ei nomen additum templo Olavi, interdum Olavi templo Bakkensi, vel in Bakkis (ripis) VIII, 185, 207, 253 vocato. Hakon Hakonides ædem Olavi et monasterium Olavo Sancto dicatum ædificari jussit. Hæc ædes nunc Olavi, nunc monachorum cineraceis vestibus indutorum (*Grábræðra*) ædes appellata, hodie cathedrale templum est; monasterium vero tempore reformationis christianæ religionis in ædes episcopis pro domicilio habendas mutatum est. Templum crucis (*Krosskirkja* VIII, 86, 252) Bergis adhuc existit. Ædes Catharinæ ad Sandbruam hospitiumque ægrotantibus ab Hakone Hakonide exstructum est. Templum Nicolai VIII, 86, 133, 244, 252 aliquamdiu pro æde paroeciali habebatur, nunc jamdudum destructum est; ager communis (*almenníngr*) in quo ædificata erat, aliquantisper commune Nicolai, postea mercatorum commune (*Kaupmannastofu-almenníngr*) vocabatur. Ædes Dominæ nostræ, vel Mariæ ædes VIII, 131, 132, 206, 252, quæ, cum pluribus aliis ædibus incendio deleta, VIII, 253, restaurata sit necesse est, quum postea commemoretur, Jonque cognomine Kuflungus ibi humatus esse narretur VIII, 186, adhuc existit. Templum Petri VIII, 131 nunc non amplius existit, stetit vero in platea superiori (*Efrastræti*, *Övregaden*) inter ædem Nicolai et ædem Mariæ. Ædes Laurentii IX, 413. Ædis omnium Sanctorum fit mentio VIII, 86, postea vero rex Hakon Hakonides ædem omnibus Sanctis in Vogsbotno vel intimo sinu ædificasse et dicasse narratur X, 143, quæ nunc jamdiu deleta est. Etiam ædes lapidea VIII, 86, 173, 252 commemoratur, quæ eadem esse creditur ac templum Sti Kolumbi, quod inter ædem Nicolai et ædem Mariæ stetit. Ædes Jonis vel Sti Johannis cum campo circumdanti, qui Jonsvallus (Jonis campus, Jonici campi, [*Jónsvöllr*]) v. Sti Johannis campus VIII, 85, 133, 244 et plur. loc.

appellatur, in littore sita erat, sed uno incendiorum, quæ Bergas infestarunt, deleta est; hic locus nunc campus (*Engen*) appellatur. In Nordneso rex Eystein ædem Sto Michaeli sacram ædificavit, ibidemque monasterium instruxit, „augustissimum ædificium lapideum" VII, 105. Templum amplius non existit. Monasterium postea occurrit, nunc coenobium, nunc modo monasterium (*múnklífi*) appellatum VIII, 244 et alias passim. Rei deletæ nomen hodie manet in platea *Munkelif* vocata. Extra oppidum monasterium florebat monasterium monialium v. monastriarum (*Nunnusetr*) [qu. nom. cfr.] appellatum, quod postea tempore reformationis in possessionem domini [vasalli, *Leensmand*] celeberrimi Vincentii Lunge venit, et subinde ad nostra usque tempora *Lunggaarden* vocatum est. Præterea multorum aliorum locorum et ædeficiorum fit mentio, in quibus memoratu dignissima sunt: Ædes regiæ (*Konúngsgarðr*) cum aulis et tricliniis compluribus, ut: aula magna, etiam aula lignea nuncupata (vide supra), aula jolensi (natalitiis Christi dicata), aula æstiva, aula lapidea. Hæ ab Hakone rege Hakonide muro lapideo cinctæ sunt, portis moeniorum, castellis insuper eductis, firmissime munitis VIII, 131, 133, 175, 252 etc. in Vol. IX⁰ et X⁰; passim mentio etiam fit triclinii aulici magni, triclinii Sunnevæ VIII, 115, palatii maritimi X, 19. Ædes regiæ, quæ haud secus quam ædes episcopales VIII, 133 in Holmo [Insula, *Kommunen*] jacebant, hodie destructæ sunt. Miklagardus (*Mikligarðr*) VIII, 131 vel Moglegordus IX, 92, Aura-Pauli ædes IX, 326 ædes, Straumus (*Straumr*) dictæ in medio oppido, ubi vehemens incendium regnante rege Hakone Hakonide erupit X, 26, Sandbrua (*Sandbrú*) VII, 239; VIII, 131 et. plur. loc., Coprus et Copurus VIII, 133; IX, 27-28, qui locus idem fuisse creditur, qui postea commune Nicolai, ubi ædes erant, Kappus (*Kappen*) vocatæ, nuncupari solebat.

Smidjobudæ (*Smiðjubúðir*) [officinæ ferrariæ] VII, 239. Svartabudæ [tabernæ] (*Svartabúðir*) IX, 327 in lectt. variis commemorantur. Hakallastranda (*Hákallaströnd*) locus navibus appellendis opportunus IX, 330, ubi postea platea principalis Stranda, etiam Strandsida nominata, sita erat. Toloholmus lect. var. Totaholmus v. Holmus (*Töluhólmr*, *Hólmr*) VIII, 247; IX, 326. Porro trabes pontium (*bryggjur*): pontes regii (*Konúngs-bryggjur*) in Holmo, unde rex Magnus cognomine Cæcus catenas ferreas per transversum sinum ad pontes monachorum (*Múnka-bryggjur*) in Nordneso obtendi curavit VII, 181, qui etiam VIII, 83, 186; IX, 8, 29, 93 commemorantur. Pontes Episcopi (*Biskups-bryggjur*) IX, 8. Foskenses pontes (*Fauska-*, *Föska-*, *Fiskabryggja*) VIII, 252. Pons Jonicus et pontes Jonici [pontes Sti Johannis] (*Jónsbryggja*, *Jónsbryggjur*) VIII, 85, 133.

Rex Sverrer Bergas, arce supra ædes episcopi exstructa, muniendas curavit; hæc sæpius postea occurrit nomine Sverrisborga, sæpissime vero tantummodo arx (*borgin*) vocata. A Baglis incendio vastata, et funditus eversa, postea restaurata est, quod opus ab Hakone Hakonide consummatum est, qui muro lapideo arcem cingendam curavit. Nunc jamdudum deleta est, in colle vero, etiam hodie monte Sverreris dicto, sita erat.

Ceterum Bergæ multis occasionibus commemorantur, hic enim multi conventus habiti, multaque proelia commissa sunt. In Holmo [insula] conventum habuere fratres Ingius et Sigurdus Haraldi filii, postea ibidem proelio conflixere VII, 237, 239. In Bakkis (ripis) Hakon Hakonides comitia generalia habuit X, Hist. Hak. Hak. cap. 317. Ad Nordnesum rex Sverrer et Magnus Erlingi filius arma contulerunt VIII, Hist. Sverr. cap. 54. Hic etiam crebræ concursationes acciderunt inter regem Sverrerem et Baglos. Bagli oppidum incendio infestarunt, quo magna pars

illius, ædes Mariæ et quinque alia templa absumta sunt VIII, cap. 150. Etiam regnante Hakone Hakonide ædes Mariæ et totum oppidum intra Sandbruam igne consumtum est X, Hist. Hak. Hak. cap. 260.

Berudaeus (*Berudalr*) IX, 224. Lectio varia Herudum, qu. nom. cfr. Traduntur Ribbungi, in Thrandheimum tendentes, in Soknadalum [vallem Soknensem] (in Gaulardalo in Norvegia) ad prædium, quod Ivar de Berudalo possesscrit, pervenisse. Hinc non certo apparet, utrum hæc vallis prope Soknadalum jacucrit, nec ne. Soknadalum a meridie Budalus attingit, ab oriente amne Buruelfa dicto, qui in flumen Gulelfam semet emittit, continctur. Fieri potest Berudalum prædium prope hunc amnem situm fuisse.

Berufjördus (*Berufjörðr*) II, 178. Sinus quidam inter Berunesum et Bulandsnesum in Kidjafellsthingo (*Kiðjafellsþingi*) hodie toparchia Mulcnsi meridionali in Islandia orientali situs (Landn. 4 P. 7 K. ed. nov. pag. 255, *Njála*, Kap. 101).

Bevia (*Befja, Gefja, Hefja, Hæfiá*) VIII, 232. Al. Befja, qu. nom. cfr.

Bjanaborga (*Bjanaborg*, *Bjarna-* vel *Bjarnarborg*). Lectiones variæ sunt *Bjarnaborg* et *Kjarnaborg*. Hæc, ut quæ sola recta est, in textum excipi debuisset. Locus enim idem est ac hodiernæ parvæ insulæ *Kairnburg more* et *Kairnburg beg*, quæ uni Hebridum insularum, propc oram Scotiæ sitarum, *Mull* dictæ, a regione inter septemtriones et occasum brumalem spectanti jacent. Commemorantur in Martini *Description of the Western Islands of Scotland* pag. 252; etiam *Johnstone in Hacos expedition against Scotland* in annot. ad pag. 8, hunc locum insulam *Carnborg*, prope insulam *Mull* sitam, significare censet. Cfr. Bjarnaborga, Bjarnarborga, al. Bjarnar-burgum.

Bjargheimensis tractus (*Bjargheimshèrað, Bjerghærit*) IX, 16. Alias Bjergheradum qu. nom. cfr.

Bjarkaroa (*Bjarkarey*) X, 134. Una Hebridum, insularum pro Scotia sitarum. Hæc nunc Bjarkaroa nunc Kjarbaroa vocatur, quarum nominationum posterior rectior est. Hodie est insula *Kerwaray* vel *Kiararay*, ubi mortuus est Alexander rex Scotiæ (Chronicon regum Manniæ in Langebek. Script. Vol. III pag. 233, et *Johnstone Hacos expedit. against* Scotland annot. ad pag. 10). Cfr. Kjarbaroa.

Bjarkeya, -ensis, -enses (*Bjarkey*, *Háreksey*, *Bjarkeyíngr*) IV, 220, 238, 258, 259, 280-281, 299-300; V, 132; VII, 10, 114, 131, 212, 331; VIII, 127; IX, 366; X, 137. Insula quædam in Helgolando in Norvegia, ubi habitarunt plures viri auctoritate et dignitate insignes, ut inprimis: Thorer Canis (*hundr*) Jon et filius Vidkunnus Jonæus, Vidkunnus Erlingi filius et plures alii. Hodie insula *Bjarkö*, vel *Birkö* in præfectura Senjensi [*Senjens Fogderi*]. (Falsens Norge pag. 88. Schöning: De nordiske Landes Geografi, in regestis). Hæc Bjarkeya ab alia IX, 366 occurrente distinguenda est, quæ in Helgolando longius meridiem versus jacuisse videtur. Cfr. nom. squ.

Bjarkeya (*Bjarkey*) IX, 366. Insula in Helgolando (Halogalando) in Norvegia, Bjarkeyæ supra nominatæ (cfr. nom. anteced.) a meridie sita, de cujus recto nomine non sine causa dubitatur. Etiam Torgis et Brunneyis a meridie sita fuerit necesse est. Cfr. Bjoreya et Bjorgeya.

Bjarkeyensis (*Bjarkeyíngr*). Cfr. Bjarkeya, -ensis.

Bjarkeyæ (*Bjarkeyjar*) V, 25. Cfr. Bjarneyæ.

Bjarkreyense fretum (*Bjarkeyjarsund*) X, 32. Legendum est in textu islandico *Kjarbareyjarsund* vel *Kjarbarsund*, ut lectiones variæ volunt. Est alioquin fretum ad insulam ante nominatam Bjarkaroam (recte Kjarbaroam) profluens. Cfr. Kjarbareyjarsundum.

Bjarmi (*Bjarmar*, *bjarmskir*) I, 80; IV, 274-275, 277-278; V, 267; IX, 226; X, 142. Qui Bjarmiam, alias Bjarmorum terram dictam incolunt.

Bjarmia et Bjarmorum terra (*Bjarmaland*) I, 8, 80; IV, 274-275, 302; V, 267; VII, 4; IX, 225-226, 227, 247; X, 187-188, 190. Regio quædam vasta hyperboræa, quam Normanni, inprimis Norvegi frequentare solebant, maxime pellium commercii causa. Emporium vel locus quidam commercialis ibi erat, ut putant, prope flumen Vinam i. e. Dvinam IV, 275. De situ hujus tærræ dubitare non possumus, quum hujus fluminis mentio facta sit, in narrationibusque Normannorum cursus, qui in Bjarmiam naviganti tenendus sit, ille semper destinetur: septemtrionem versus Helgolandum vel Halogalandiam, orientem versus oras Finnmarkæ præternavigari solitas esse. Erat igitur terra Gandvikam (v. mare album) ab oriente attingens, Holmgardo a septemtrione sita. Orientales ejus fines incerti sunt. Postea etiam, fortasse jam in seculo undecimo nati Christi, Gardarikiæ tributa soluit. Ex libris historicis certe scimus anno n. Chr. 1270 Novgorodiæ Bjarmiam subjectam esse. Navigationes Norvegorum in Bjarmiam circiter 1220 desierunt. (Cfr. Werlauff Symbol. ad geograph. medii ævi, pag. 12 et Not. pag. 34. Neikter Observ. hist. geograph. partic. pag. 10. Loci e quibus argumenta hauriri possunt, unde constet, quem cursum Norvegi in Bjarmiam navigantes tenuerint, apud eundem *de veteri Finnmarkia* pag. 12 collecti reperiuntur).

Bjarmicus (*bjarmskr*, *Bjarmi*) I, 81. Ex Bjarmia oriundus, ad Bjarmiam pertinens. Cfr. anteced. et Bjarmi.

Bjarnarhavnia (*Bjarnarhöfn*) I, 272. Prædium ad Breidafjordum in Islandia, ubi Björn Orientalis (*Austmaðr*) habitabat, in Thorsnessthingo (*Þórsnessþingi*) hodie toparchia Snæfellsnesensi Islandiæ occidentalis situm. (Landn. 2 P. 11 K. edit. noviss. pag. 94-95).

Bjarneya, Bjarneyæ (*Bjarneyjar*, falso *Bjarkeyjar*) V, 25. Ni fallimur, hodierna insula *Björnö*, in Sunn-

mæria, septemtrionem versus prope ostium sinus Raumsdalensis in Norvegia sita, pertinens ad prædium *Gamlem* in paroecia et tractu Borgundensi [*Borgunds Sogn*] (Ströms Söndmör, 2 D. S. 65. Kraft, 5 D. S. 125). Vide nomen: Bjarkeyæ V, 25 lectionem falsam.

Bjergheradum ([*Bjerghærit*], *Bjargheimshèrað*) IX, 82. Secundum contextum, in quo occurrit, regio ad oram Vikæ in Norvegia meridionali sita fuerit necesse est, nomenque antiquum sine dubio erat: *Bjargheimr*. Est igitur hodiernus tractus Bærumensis (*Bærum Thinglag*) vel paroeciæ *Tanum* et *Haslum* in regione sacerdotali Askerensi (*Asker Præstegjeld*) præfectura Aggerensi et Follougensi (*Aggers og Follougs Fogderi*) cujus nomen antiquum, secundum Kraft, 1 D. S. 253, erat *Bjergheim*, *Bergum*, *Bergem*. Idem quod Bjargheimensis tractus, qu. nom. cfr.

Bjoreya (*Bjórey*, *Björgey*, *Bjarkey*) IX, 366. In corona insularum, quæ ostio sinus Naumudalensis in Norvegia a meridie jacent, est insula hoc nomine appellata, quæ hoc loco optime significari possit, sed nomina tamen Bjarkeya et Bjoreya eo tendunt, insulæ hodie *Borg* dictæ Vikis in Halogalando a septemtrione sitæ rationem haberi. Cfr. Bjarkeya (IX, 366) et Bjorgeya.

Bjorgeya (*Bjórey*, *Björgey*, *Biarkey*) IX, 366. Probabile est hanc eandem esse insulam, quæ nunc *Borg* nuncupatur Vikis, hodie *Vikta* in Halogalando regione Norvegiæ, a septemtrione sita. Cfr. nom. anteced. et Bjarkeya (in Halogalando).

Birkistranda (*Birkiströnd*) I, 46. Prædium regium, non, ut putant nonnulli, in Sunnmæria (*Söndmör*), sed in Freida (*Freiðey*) in Nordmæria (*Norðmör*) in Norvegia. Hodie prædium *Bierkestrand* in insula *Fredö*, in paroecia Freddensi, tractu Kristjansundensi, in regione Norvegiæ Nordmæria. (Kraft, 5 D. S. 261). Lectio: *á Sunnmæri* igitur prava est.

BISKUPSTEIN (*Biskupsteinn*, *Buscopsteinn*) X, 356. Collis prope prædium Fitas in Storda, insula Sunnhördalandi in Norvegia, ubi filii Gunnhildæ proelium cum Hakone Adalsteinis alumno commiserunt. Cfr. Fitæ.

BJÖRGYNA (*Björgvín*, *Björginja*, *Björgin*, *Björgyn*) I, 257, 260 et plur. loc. Idem quod *Bergæ*, quod nom. cfr.

BLAKKASTADENSIS [al. Blakkstadensis, Bakkensis] (*á*, *af Blakkastöðum*, *Bakka*) IX, 15, 24-25, 82, 193, 200, 301. E Blakkastadis oriundus, eo pertinens. Cfr. sequ.

BLAKKASTADI [Bakkius] (*Blakkastaðir*, [*Bakki*]) IX, 301. Hinc oriundus erat Gudolfus Blakkastadensis. Est, ut putant, hodie: aut prædium *Blakkestad* in tractu *Asker* in regione *Aggers*, præfectura *Aggerhuus*ensi in Norvegia, aut aliud prædium quoddam eodem nomine in Norvegia meridionali. Prædia vero hoc nomine appellata cum in tractu *Höland* in Raumarikia inferiori (*Neðre-Romerige*), tum in paroecia *Thunö*ensi in præfectura *Smaalen*ensi inveniuntur (Kraft, 1. D. S. 336). Cfr. Bakkius.

BLAKKSTADENSIS (*á*, *af Blakkastöðum*) IX, 90. Al. Blakkastadensis, Bakkensis, quæ nomm. cfr.

BLAKUMANNI (*Blakumenn*, *Blakkamenn*, *Blökkumenn*, *Lokumenn*) V, 147, 270. Traditur hoc loco magnus exercitus Turcarum et Blakumannorum Gardarikiam vel Russiam invasuros fuisse. Uti Turcis (*Tyrkjum*, nom. *Tyrkir*) populus hoc nomine notissimus significatur, sic Blakumannis Valachi, vel incolæ terræ Blakumannorum [Valachiæ] notantur, nomenque a Normannis iis datum e pronuntiatione Valachorum correpta profectum est. Cfr. nom. sequ. Alias Blökkumanni et Lokumanni (h. nomm. cfr.) vocantur.

BLAKUMANNORUM TERRA (*Blakumanna-*, *Blökkumanna-*, *Lokumanna-land*) V, 147. Idem quod Valachia.

Cfr. Blökkumannorum terra, Lokumannorum terra, Blakumanni, Blökkumanni etc.

BLALANDIA (*Bláland*) VI, 132; X, 107. In parte mundi secunda, quæ Africa dicitur, Serklandiam [Saracenorum terram] tresque Blalandias esse, in fragmento veteri geographico, a Björne Skardsaensi scriptum invenimus. Aliis locis, verbi causa in Hist. Hak. Hak. cap. 313 in versu, Serklandia et Blalandia in unum locum conferuntur. In Heimskringla, Historia Ynglingorum cap. 12 scribit Snorrius, Sveciam magnam [v. frigidam] (*Svíþjóð hin mikla eðr kalda*) secundum nonnullos Mauritaniam (*Morland*), secundum alios Serklandiam magnitudine æquare, Mauritaniam vero meridionalem ob calorem solis nimium inhabitari non posse. Hic nomine: Serklandia, Saracenorum terra in Africa septemtrionali, nomine: *Morland* (Mauritania) vero Maurorum terra significatur. Certam et claram de Mauritania opinionem Normanni habuisse nequeunt, scimus modo eorum sententia hanc terram Serklandiam a meridie tetigisse, aliquantulamque, quamvis obscuram, ad ipsos magnorum Africæ desertorum cognitionem pervenisse. — In historiis fabulosis, verbi causa Hist. Sörlii cognomine Robusti cap. 6, 7, 10, hæc nomina sine perspicua ejus, quæ insit, significationis scientia, usitata videmus; hoc loco etiam nomina: Blalandia et Mauritania, promiscue alias plerumque usitata, distingvuntur. *Bláland* [Blalandia] si explicatur, terram nigrorum significat, secundum veterem sensum vocabuli: *blár*, i. e. niger. — Cfr. Mauri, Mauritania.

BLANDA (*Blanda*) II, 235. Flumen in Islandia septemtrionali, fontes in Hofsjökule habens, inter Eyvindarstadicam tesquam (*Eyvindarstaðaheiði*) et saltus Kulenses (*Kúluheiði*) in Blöndudalum, indeque per Langadalum profluens, in finibus toparchiæ Hunavatnensis et toparchiæ Skagafjördensis labens, cujus ostium (*Blönduós*) in sinum Hunensem (*Húnaflóa*) in toparchia Hunavatnensi semet emittit (Landn. 3 P. 5 K, ed. noviss. pag. 185).

Blandæ ostium (*Blönduós*) II, 6; III, 94. Cfr. nom. anteced. (Landn. ed. noviss. pag. 185).

Blaserkus (*Bláserkr*) II, 201. Eirikus cognomine Rufus (*Rauđi*), Grænlandiam indagaturus, e Snæfellsneso in Islandia soluit. Grænlandia, quum aliquantisper navigasset, reperta, ad locum pervenit cui *Miðjökull* nomen dedit, qui nunc autem Blaserkus vocatur, unde meridiem versus oram legens navigavit. Midjökul hicce, i. e. mons glacialis medius, cujus nomen plures montes glaciales (*jöklar*) notos promittit, in orientali igitur Grænlandia situs sit necesse est, forsan eodem loco, qui nunc *Kap Lövenörn* vel *Kolberger Heide* vocatur.

Bleikinga (*Bleiking*, *Bleiging*, *Bleikingar*) XI, 330. Idem quod Blekingia, qu. nom. cfr.

Blekingia (*Bleiking*, *Bleiging*, *Bleikingar*) X, 89; XI, 351. Regio hodie *Bleking* dicta. Maxime conspicua facta est illustri illa inscriptione, quam Haraldus rex *Hilditönn* in saxa quædam insculpsisse fertur, cujus Saxo, pag. 3, 138 mentionem facit, et quæ hodie in campo *Rúnamó* dicto invenitur (cfr. Finn Magnussen: Runamo og Runerne). Nomen Blekinga derivatur a veteri vocabulo: *Blek* i. e. aqua tranquilla, quæ inter frequentes hujus regionis insulas et scopulos interfluit (Geijer in Svea anno 1831, 13 H. pag. 240). Tempore antiquissimo hæc regio ad Sveciam pertinebat (Ottars Reise, Rasks Saml. Afhandl. 1 D. pag. 302) quod nobis etiam inde elucet, quod in enumeratione provinciarum, regno Ragnaris Hirsutibraccati (*Loðbrókar*), ipso defuncto, inter filios destributo, danicarum, post Skaniam et Hallandiam (I, cap. 163) ipsa non commemoratur. Postea ad Daniam pertinebat XI, 330, 351, nunc, ut notum est, ad Sveciam.

Blindheimenses (*Blindheimsmenn*, *Blundheimsmenn*) IX, 317. Sic nuncupari solebat gens dynastarum Mæriensium princeps, nomine a prædio Blindheimo, ubi habitare solebant, deducto. Blindheimus hodie est præ-

dium *Blindem* in insulæ, *Vigren* vel *Vigerö* dictæ, parte occidentali situm, in paroecia Vigeröensi, tractu Haramensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria. (Ströms Söndmör 2 D. S. 44. Kraft, 5 D. S. 130). Hic locus non commutandus est cum Blindheimo illo, qui in Egilssaga Kap. 67 S. 477 commemoratur, quæ lectio falsa est pro Almheimus, hodie prædium *Alme* in tractu *Almestrand* in insula *Hareid* dicta. Cfr. Blundheimenses.

Blundheimenses (*Blundheimsmenn*, *Blindheimsmenn*) IX, 317. Cfr. Blindheimenses.

Blökkumanni (*Blakumenn*, *Blakkamenn*, *Blökkumenn*) V, 270. Cfr. Blakumanni.

Blökkumannorum terra (*Blökkumannaland*) V, 270. Hodie Valachia, quod inde nobis elucet, quum rationem habeamus proelii, quod hic in campis Petzinis (h. nom. cfr.) commissum esse narratur. Al. Blakumannorum terra, cfr. Blakkumanni.

Blöndudalus (*Blöndudalr*) III, 144. Vallis in toparchia Hunavatnensi in Islandia septemtrionali, a flumine Blanda, quæ per Blöndudalum fluit, antequam se in Langadalum emittit, nomen ducens (Landn. 3 P. 3 K. ed. noviss. pag. 176, 184).

Bojaria (*Bæjaraland*, *Bejaraland*) VII, 104. Hodie regnum *Bayern* (latine Bavaria) in Germania.

Bokna (*Bokn*, *Bukn*, *Bykn*) III, 47; V, 14, 16, 17, 23; IX, 45. In freto quodam angusto intra hanc insulam Olavus rex Sanctus proelio conflixit cum Erlingo Skjalgi filio, qui hic cecidit, haud procul ab illo loco, ubi Tryggvius Olavi filius postea a Sveine Alfifide interfectus est. Est fretum inter hodiernas insulas: *Store* et *Lille Bokkenö* seu *Bukkenö* inmissum, in paroecia *Bukken*si tractu *Skudesnæs*ensi in Rogalando regione Norvegiæ. (Falsens Norge pag. 15).

Boku, Beku (*Böku*, *Beku*) XI, 347. Lucus quidam sacrificialis in Stræla in Vindlandia. Cfr. Stræla.

Bordeyra (*Borðeyri*) III, 145. Lingula, prædium-

que eodem nomine in ipsa situm, in regione Islandiæ inter septemtrionem et occasum brumalem spectanti, Hrutafjördo dicta, colli *Stikuháls* nuncupato ab occidente sole in finibus toparchiæ Strandensis, quæ ad occidentalem Islandiam, et toparchiæ Hunavatnensis, quæ ad borealem pertinet, jacens. Secundum Landn. 2 P. 33 K. ed. noviss. pag. 60-61 Bordeyra ad hodiernam toparchiam Strandensem pertinuerit necesse est.

Borealis mundi plaga (*Norðrhálfa heims*) I, 259; XI, 369. Cfr. Septemtrio, Septemtrionalis orbis, Europa etc.

Borga, Borgensis (*Borg*, *Sarpsborg*, *í*, *af*, *frá* *Borg*) IV, 174-175, 184, 235; V, 11; VII, 297; VIII, 17, 200, 298; IX, 5, 12, 13, 32, 66, 140, 391; X, 107, 150-151. Id. qu. Sarpsborga, qu. nom. cfr.

Borga (*Borg*) IX, 38. Cfr. Arx Bergensis.

Borga (*Borg*) VIII, 256. Cfr. Bergum.

Borga (*Borg*) II, 23, 242; III, 7. Prædium Islandiæ olim maxime insigne, a Skallagrimo conditum; deinde posteris suis, Myrensibus (Myramannis, *Myramönnum*) dictis, habitaculum mansit. In paroecia: *Borgarþing* situm est, ubi jam nunc templum exstat Borgæ in toparchia Myrensi Islandiæ occidentalis. Ædes sacra, quæ vetustissima erat omnium toparchiæ templorum, a Thorsteine Egilis filio exstructa erat II, 242. — In cœmeterio sepulchrale monumentum Kjartanis Olavidæ invenitur, tabula characteribus vetustis insculpta, inter lapides runicos Islandiæ maximi momenti æstimanda; est depicta in: Eggert Olafsson, Reise i Island, Tab. XVII ad pag. 255. (Cfr. de prædio Borga præsertim Egilssaga, cap. 28 squ. Landn. ed. noviss. pag. 57, 76).

Borga (*Borgará*) IX, 394. Amnis prope emporium Borgam vel Sarpsborgam in Norvegia. Probabile est illam fuisse in loco *Aabygde Skibsrede* olim dicto, in tractu Borgensi Frederiksstadum ab oriente attingente.

Borgarfjördus (*Borgarfjörðr*) I, 263, 278; II,

23, 158, 202, 224, 240; IX, 336; X, 21, 105, 300. Sinus e Faxensi pelago (*Faxaflóa*) regionem Islandiæ occidentalis, inter tractum Melensem (*Melasveit*) ab oriente et Myras ab occasu sitam, insecans, Islandiam meridionalem, quatenus se porrigit, ab Islandia occidentali, hodiernamque toparchiam Borgarfjördensem a toparchia Myrensi sejungens. Nomen ducit a prædio magno Borga (cfr. supra) regioque sinum circumdans et illum sequens *Borgarfjörðr* appellari olim solebat, nunc hoc nomine tractus modo sinum ab oriente attingens maxime nuncupari solet; regio vero ei ab occidente sita *Mýrar* dicitur, ubi prædium Borga situm est. Incolæ Borgarfjordi ab eo nomen ducentes Borgfjordenses (*Borgfirðingar*) [qu. nom. cfr.] vocantur. (Landn. ed. nov. pag. 8, 30, 57 etc.).

Borgarlækus (*Borgarlækr*) I, 272. Rivus quidam in Islandia, ad quam humatus est Björn cognomine *Austmaðr* (Orientalis v. Norvegus), prope prædia Borgarholtum (*Borgarholt*) et Bjarnarhavniam (*Bjarnarhöfn*) ad Breidafjördum in hodierna toparchia Snæfellsnesensi in Islandia occidentali situs (Landn. 2 P. 11 K. ed. noviss. pag. 95).

Borgarskardum (*Borgarskarð*) IX, 30, 93, 137. Bergis in sinum Ostrofjordum (*Ostrarfjörð*) hodie *Österfjord* tendenti per montana Borgarskardi iter faciendum erat. Secundum Falsen (Norges Hist. 3 D. pag. 248). Borgarskardum est hodie *Borgeskaret* supra Isdalum, emporio Bergis in Norvegia a meridie situm.

Borgarsysla (*Borgarsýsla*) IV, 8; IX, 61. Id. qu. Borgensis provincia v. Borgensis præfectura, qu. nomm. cfr. Vide etiam Vingulmarka.

Borgensia comitia (*Borgarþing*) VI, 216; VII, 321; VIII, 218; IX, 7, 12, 32, 79, 95, 135, 177, 346. Comitia, quæ Borgæ vel Sarpsborgæ haberi solebant, in quibus aliquot regum Norvegorum creati sunt, ut Ingius Magni filius, Erlingus Steinveggus, Ingius Bardi filius, Hakon Hakonides. Cfr. Sarpsborga.

Borgensis provincia v. præfectura (*Borgarsýsla*) IX, 15, 82, 140, 141-142, 144, 228, 265, 342, 344-345, 419. Pars regionis in Vika, provincia Norvegiæ, sitæ, quæ Vingulmarka dicebatur; tractus videlicet emporium Borgam vel Sarpsborgam circumdans, qui se, secundum Kraftium, a Kamborno (*Kamborn*), qui locus ad hodiernum prædium *Kambo* Mosi (*Mos*) a septemtrione situs esse creditur, ad Svinasunda usque porrexit. Cfr. Borgarsysla et Vingulmarka.

Borgfjordenses (*Borgfirðíngar*) X, 103, 105. Sic appellantur incolæ Borgarfjördi qu. nom. cfr.

Borgunda (*Borghund*, *Borgund*, *Borgúng*) V, 25-26; VIII, 257, 276; IX, 18, 371, 375; X, 370. Hodiernum prædium sacerdotale *Borgund* v. *Borgen* in paroecia et tractu Borgundensi in Sunnmæria in Norvegia, quod olim juribus emporii fruebatur. Arx (*Borg*) quædam ad prædium stetisse refertur, quo origo nominis Borgund optime declarari potest; ædes sacra Mariæ dicata ibi etiam exstructa erat. Reliquiæ monasterii Sto Petro sacri ibi porro inveniuntur. Clivus quidam ibi situs clivus comitialis (*Thinghöjen*) vocatur (Ströms Söndmör, 2 D. S. 68-74. Kraft, 5 D. S. 116-117).

Borgundarholmensis (*í, frá Borgundarhólmi*) XI, 221. Cfr. nom. squ.

Borgundarholmus (*Borgundarhólmr*, *Borghundarhólmr*, *Borghólmr*) I, 122, 123, 178, 183; II, 208; XI, 64-66, 69, 145, 216-219, 221, 330. Hodie insula Daniæ *Bornholm;* olim civitas libera, postea ad Skaniam pertinens. Describitur ut magna terra vel regnum a Skania orientem versus in mari situm XI, 216. Secundum aliquot ad hanc insulam magnum illud proelium inter regem Daniæ Haraldum cognomine *Blátönn* et filium Sveinem commissum est XI, 53. Vesetius, vir Halogicus e Norvegia, primus illam occupasse dicitur (Saga þorsteins Víkíngssonar Kap. 1); certius autem est eam tempore anti-

quissimo propriis regibus paruisse, ut in Ottaris itinere (*Óttars ferð*) memoriæ proditur. Tempore Haraldi regis cognomine *Blátönn* Vesetius quidam et stirps sua hic regnabat, I, 178; XI, 66. Interdum insula hæcce Holmus (*Hólmr* i. e. insula) modo dicitur. Nomen danicum *Bornholm* ortum est contracto nomine *Borgundeholm* (isl. *Borgundarhólmr*) quod ab interpretatoribus aliquot „Borgundorum insula" esse declaratur, quum sint qui putarint insulam a viris Burgundis e Germania venientibus occupatam esse. Desunt autem argumenta historica, rectaque nominis forma, si res se ita haberet, *Borgundahólmr*, non *Borgundarhólmr* esse deberet. Quum hæc autem denominatio genitivo nominis *Borgund: Borgundar*, et *hólmr* constet, adducti sunt quidam ad derivandum nomen insulæ a nomine mulieribus sæpe addito: *Borgund* (Torfæi Series, pag. 76), dum alii contra, et quidem majore jure a *borg* (i. e. arx) illud derivant (Suhms Danm. Hist. I D. S. 54), quo fit ut nomen Borgund eodem modo ac Borgunda (*Borgund*, vide supra) Norvegiæ, a *borg* et terminatione: *und* originem ducere putandum sit. Cfr. Holmus.

Borgundensia comitia (*Borgarþing*, *Borgundarþing*) VI, 216. Cfr. Borgensia comitia.

Borgundia, Borgunia (*Borgund*, *Borgúndia*, *Borgúnia*) I, 129. Regnum Burgundiæ (*Burgund*) notissimum, cujus nomen adhuc exstat in regione Galliæ *Bourgogne*.

Borgundia (*Borgundarhólmr*, *Borghundarhólmr*, *Borghólmr*) XI, 53. Id. qu. Borgundarholmus, qu. nom. cfr.

Borgunia (*Borgund*, *Borgúndia*, *Borgúnia*) I, 129. Id. qu. Borgundia, qu. nom. conferas.

Borgæi campi (*Borgarvellir*) VIII, 200. Campi juxta oppidum Borgam vel Sarpsborgam in Vingulmarka, in Vika regione Norvegiæ siti, ubi Birkibeines et Eya-

skeggi [*Eyjarskeggjar* i. e. Insulani] proelio conflixerunt. Cfr. Sarpsborga.

(BORNUM), BORNENSIS (*Born; á frá Born*) IX, 356, 365. Prædium in Norvegia, ubi vir quidam Thorer Bornensis, al. Borriensis dictus, habitabat. Nomen incertum est; lectio varia Borri invenitur. In Mæria vel Thrandheimo jacuisse videtur. In versione latina Bornensis modo, non vero Bornum occurrit.

BORRI (*Borrar*, *Borar*, *Bœrar*, *Bœr*, *Bora*, *Borur*, *Lóar*) IV, 225. Locus quidam in Lesjis in Gudbrandsdalo in Norvegia situs. Hodie vero neque locus quidam neque prædium hoc nomine in Lesjis vel Lessoa (*Lessö*, *Lesje*) in Gudbrandsdalo invenitur. Teste Schöningio, nomen antiquum *Borar* falso scriptum esse potest pro *Bœr* (quod etiam in lectt. variis ad hunc locum occurrit) unde sequitur Borros hodiernum prædium *Nörstebro* esse posse, vel, ut putat Kraftius, *Bögaarden* in paroecia quam nuperrime commemoravimus, Lessöensi. (Kraft, 2 D. S. 154, 161). Cfr. Stafabrekka, Bornensis, Borriensis.

BORRIENSIS, BORNENSIS (*á Borri*, *af Born*) IX, 356, 365. Ex Borris vel Borno oriundus. Thorer Borriensis et Bornensis vocatur.

BOSPORUS CIMMERIUS (*Ellipallta*) VI, 157. Fretum in Paludem Mæotidem (*Assovske Hav*) ducens. Cfr. Ellipaltus.

BOSPORUS THRACICUS (*Sæviðarsund*) VI, 157. Fretum ad Constantinopolin profluens. Cfr. Fretum Sævidicum.

BOTA (*Bót*) IX, 321; X, 118, 121, 122, 133-134. Una insularum Hebridum (*Suðreyjar*) pro ora Scotiæ occidentalis, intra promontorium Satiriæ (*Satíris múla*) sita, castello olim munita. Hodie insula *Bute*.

BRABANTIA (*Brabant*, *Braband*, *Brabanz*) IX, 190. Regio notissima Hollandiæ, vel quæ nunc *Nederlandene* terra dicitur.

Bramnesum (*Bramnes* [*Brúnes*]) XI, 354. Expeditio in Bramnesum eadem est, quam Saxo pag. 341-342 narrat, ubi „Brammesii", secundum Knutidarum Historiam, ad Bramnesii (i. e. incolæ Bramnesi) corrigendum est. Quænam regio hoc nomine significetur a Saxone perfecte declaratur, quum unicum ibi situm oppidum, „urbem antiquam", hodie Oldenborg in Vagria Holsatiæ regione, vel, ut a Vendis nuncupata est, Stargardum commemoret. Oppidum hocce etiam *Brandhusen*, „oppidum magnum" (Dankwerth Landesbeschreib. von Schlesw. u. Holst. pag. 211) vocatum esse refertur, unde *Bramnes* ortum esse plerumque affirmatur (Suhms Danm. Hist. 7 D. pag. 365); sed, si ita est, lectio vitiosa necessario est.

Brandabyum (*Brandabýr*, *Brandabú*, *Brandabygð*) IX, 285. Tractus in Hadalando in Upplandis, regione Norvegiæ. Hodie *Brandbo* vel, ut etiam interdum appellatur, paroecia Næsensis, in tractu Granensi (*Grans Præstegjeld*).

Brandfurda (*Brandfurða* [hodie *Brentfort*]). Locus in Anglia, ubi diu et acriter pugnatum est inter Knutum Magnum et filios Adalradi. Idem proelium est, ac quod in Chron. Anglosax. ad annum 1016 proelium *æt Brentforda*, ad Brentfordam in regione Angliæ *Middlesex* prope flumen *Tamesin* (*Themsen*), vocatur.

Brandsnesum (*Brandsnes*) III, 123. Lectio prava pro Bardsnesum qu. nom. cfr. Vide etiam Brandsvallus.

Brandsvallus (*Brandsvöllr*) III, 123. Lectio vitiosa ut Brandsnesum pro Bardsnesum. Cfr. nom. præced. et Bardsnesum.

Brattabergum (*Brattaberg*, *Brattzberg*) VII, 240. Prædium Gregorii Dagidæ in tractu Höfunda in regione Norvegiæ Thelamarka (*Þelamörk*) situm. Hodie prædium *Bratsberg*, in tractu Gjerpensi toparchia Thelemarkensi et Bamblensi, præfectura Bratsbergensi in Norvegia jacens (Kraft, 3 D.S. 79).

BRATTAGRAVA (*Brattagröf*) IX, 269. Cfr. Grattagrevum.

BRATTAHLIDA (*Brattahlíð*) II, 201, 230; IV, 168. Prædium, ubi habitabat indagator Grænlandiæ Eirikus cognomine *Rauði* (Rufus) et illo mortuo filius Leivus Fortunatus, in Eiriksfjordo, in Grænlandia orientali (*Austrbygðin á Grænlandi*) situm. Cfr. Eiriksfjördus.

BRATTAHLIDENSIS (*í Brattahlíð*) IV, 168. Brattahlidæ habitans, sic enim Leivus appellatur; cfr. nom. anteced.

BRATTEYRA (*Bröttueyri*) VIII, 59, 105, 123. Idem quod Brattora, qu. nom. cfr.

BRATTORA (*Bröttueyri*) VIII, 264. Lingula a Skipakroko in mare prope ostium amnis Nidæ exiens. Hodie *Bratören* ad ostium ejusdem fluminis, nunc *Nidelven* dicti, sita, juxta emporium *Nidaros* vel *Throndhjem* in Norvegia. Al. Bratteyra, qu. nom. cfr.

BRATZASUS (*Bratzás*, *Brattsás*) VII, 186. Collis situs prope emporium Kongelam (*Konúngahella*, dan. *Kongehelle*) in Ranrikia in regione Norvegiæ Vika, hodie regione Sveciæ *Bahusleen*, quæ scilicet olim ad Norvegiam pertinebat.

BREIDA (*Breiða*, *Breiðin*) IV, 228; X, 144. Hic proeliati sunt rex Olavus Sanctus et filius Dala-Gudbrandi. Hodie tractus *Bredenbygd* utrimque a flumine *Lougen* in *Nordre-Kvam* in paroecia Kvamensi, provincia Froensi in Gudbrandsdalo in Norvegia situs. In hoc tractu jacet prædium *Sandbo*, quod prædiis minoribus: *Gamle Sandbo* (Sandbuum vetus) in ripa fluminis *Lougen* occidentali, et *Ny Sandbo* (Sandbuum recens) in ripa orientali sitis constat. Inter *Gamle Sandbo* et prædium *Mælum* tumuli quidam prisci inveniuntur, et flumini *Lougen* ab oriente, prædio *Ny Sandbo* a septemtrione locus quidam editus hodie reperitur, quem eundem esse putant, ubi proelium istud magnum commissum sit. (Kraft, 2 D. S. 132, 162).

Breidabólstadus (*Breiðabólstaðr*) II, 177. Prædium in tractu Fellshverfensi (*Fellshverfi*) vel in Sida (*Síða*) in toparchia Skaptafellensi in Islandia orientali. (Landn. 4 P. 9 K. ed. nov. pag 261; Íslendíngabók, cap. 11, ed. nov. pag. 19).

Breidabolstadus (*Breiðabólstaðr*) II, 200. Prædium in Skogarstranda in toparchia Snæfellsnesensi (olim *þórsness þíng*, nunc *Snæfellsness sysla* [quæ quidem minor est quam veterum *þórsnessþíng*]) orientali in Islandia occidentali (Landn. 2 P. 13 K. ed. nov. pag. 102) situm. Multa prædia eodem nomine in Islandia reperiunter.

Breidabolstadus (*Breiðabólstaðr*) IX, 202. Prædium in tractu Fljotshlida in toparchia Rangarvellensi (*Rángárþing*, *Rángárvallasýsla*) in Islandia meridionali. (Landn. 5 P. 4 K. ed. nov. pag. 285. Egilssaga cap. 23).

Breidafjardardali, [al. Breidafjördenses valles] (*Breiðafjarðardalir*, *Dalalönd*) I, 291, nunc *Dalir* [valles] nominati. Proprie valles a sinu Breidafjordo se intus porrigentes, hodie toparchia Dalensis in Islandia occidentali, regio eo maxime insignis, quod Auda (*Auðr*) cognomine *Djúpauðga* (fundidives, locuples) et stirps sua: Breidafjordenses (*Breiðfirðíngar*) ibi habitabant. (Landn. 2 P. 16 K. ed. nov. pag. 110. Íslendíngabók cap. 2 pag. 5). Cfr. nom. sequ.

Breidafjördenses valles (*Breiðafjarðardalir*) *Dalalönd*, *Dalir*) I, 274. Id. qu. Breidafjardardali, qu. nom. cfr.

Breidafjordus (*Breiðafjörðr*) I, 262, 273-274; II, 21, 158, 200, 202; IV, 169; XI, 145. Sinus e mari inter Snæfellsnesum a meridie, et Raudasandum (*Rauðasand*) Bardastrandamque (*Barðaströnd*) a septemtrione interfluens, in Islandia occidentali situs, unde nomen ducunt Breidafjardardali nunc toparchia Dalensis. Ipse sinus a Thorolfo cognomine Mostrarskegg nomine suo do-

natus est. (Landn. 2 P. 12 K. ed. nov. pag. 96-97. Eyrbyggjasaga cap. 4).

Breidafjordus (*Breiðafjörðr*) X, 116. Sinus magnus in ora Scotiæ orientalis. Iohnstone (in *Hacos expedition against Scotland*, pag. 40 cum annot. eo pertinenti) putat esse hodiernum sinum *Firth of Forth*, quod tamen inde pendet, utrum Beruvika (*Beruvík*) illa, quæ in Historia Orcadensium in contextu cum hoc sinu occurrit, hodierna *Berwick* in Scotia meridionali sit, nec ne. Ab hac Beruvika Thorsaam equo vehi solebant (Orkneyíngasaga pag. 348), quare in Katanesia, in Scotia boreali sita fuerit necesse est, fortasse ad hodiernum *Berrydale Ness*. Breidafjordus igitur magnus ille sinus esset, qui Katanesiæ a meridie littus insecat. Alio loco in Hist. Orcadens. pag. 218 porro referuntur, ad Ekkjalsbakkium (*Ekkjálsbakki*, [Ekkjalis ripam]) tendentes per hunc sinum navigasse, quo patet, Breidafjordum re vera latum et magnum illum sinum esse, qui Scotiam Katanesiæ ab oriente sole insecet. (Cfr. etiam Historiam Orcadensium pag. 256, 342). Cfr. Ekkjal.

Breidastova (*Breiðastofa*) IX, 421. Triclinium vel aula Nidarosi in Thrandheimo in Norvegia.

Breidoense fretum (*Breiðeyjarsund*) X, 115. Fretum juxta Hjaltlandiam, vel hodiernas insulas *Shetlandsöer* Scotiæ a septemtrione sitas, quod sine dubio nomen ducit ab insula quadam Breidoa (*Breiðey*) vel Bridoa, ni fallimur hodierna insula *Bressay*; unde sequitur Breidoense fretum illud fretum esse, quod inter hanc insulam et continentem Shetlandiæ vel *Mainland* interfluit.

Brekka (*Brekka*) III, 93, 95. Prædium in Svarfadardalo (*Svarfaðardalr*) ad Eyafjordum in Islandia septemtrionali. Plura sunt in Islandia prædia eodem nomine prædita.

Brema, Bremæ et Bremorum urbs, Bremensis (*Bremen*, *Brimar*, *Brimaborg*, *i Bremen*) I, 130, 158,

174; XI, 273, 322, 367, 376, 378. Urbs Germaniæ notissima *Bremen,* ratione terrarum borealium ob eam caussam maximi momenti habita, quod sedes erat archiepiscoporum, quibus universus Scandinaviæ clerus diu parebat.

Bremeyæ (*Bremeyjar*, *Brimeyjar*, *Brenneyjar*, *Brunneyjar*) IX, 366. Cfr. Brenneyæ, Brimeyæ, Brunneyæ.

Bremorum urbs (*Bremen, Brimar*, *Brimaborg*) I, 158. Id. qu. Brema, Bremæ, qu. nom. cfr.

Bremæ (*Bremen*, *Brimar*, *Brimaborg*). Id. qu. Brema qu. nom. cfr.

Brenneyæ et Brennoæ (*Brenneyjar*) X, 182, 309, 310, 375. Commemorantur nunc universe Brenneyæ, nunc modo Brenneya parva (Saga þorsteins Víkíngssonar, cap. 22). Hic jampridem latebræ piratarum (*víkíngabæli*) inveniebantur, ubi latitantes piratæ (*víkíngar*) navibus mercatoriis insidiari solebant, quæ littora legentes inter Daniam et Norvegiam trajiciebant (Egilssaga, cap. 48 pag. 251). In his vel prope has insulas, quippe quæ in finibus regnorum jacerent (erant enim sitæ pro ostio Gothalbis in finibus Hallandiæ regionis Daniæ, et Ranrikiæ regionis Norvegiæ), reges Daniæ et Norvegiæ interdum conventus habebant, X, 310, 375.

Brenneyæ (*Brenneyjar*, *Bremeyjar*, *Brimeyjar*, *Brunneyjar*) IX, 366. Aliquot insulæ in Halogalando meridionali in Norvegia. Lectio *Brunneyjar* sine dubio rectissima. Sunt ni fallimur hodie *Brönnö*, paroecia princeps in tractu Brönnöensi, præfectura Halogalandensi vel Helgolandensi. Vel si Vogi (*Vâgar*, *Vogar*), qui eodem loco commemorantur, insula illa magna *Vaage* in præfectura Saltensi est, *Brenneya* insula Vogis a meridie adjacens, hodie *Brennen* dicta, significata esse potest. Id. qu. Bremeyæ, Brimeyæ et Brunneyæ qu. nom. cfr.

Brennoæ (*Brenneyjar*) X, 309, 310, 375. Id. qu. Brenneyæ, quæ in finibus Daniæ et Norvegiæ sitæ erant, qu. nom. cfr.

Bretlandia (*Bretland*, *Brittanía*) I, 168, 178, 213, 281. Id. qu. Britannia, qu, nom. cfr.

Breto, Bretones (*Bretzkr*, *enskr*, *Bretar*) I, 23; XI, 375. E Britannia vel Bretlandia oriundus. Cfr. Brito, Britones, Britanni.

Bretonum terra (*Bretland*, *Brettannía*) I, 23; XI, 375. Id. qu. Bretlandia, Britannia, quæ nom cfr.

Bridstein (*Briðsteinn*, *Brimsteinn*, *Bristeinn* et dan. *Brimsted* [Peder Claussen versio danica], isl. in *Brimstaðir* translatum) VIII, 193. Locus, ubi Varbelgi a Tunsbergianis proelio superati sunt. Etiam Brimstein scribitur (*Brimsteinn* Fornmannas. IX, 13). Secundum contextum insula parva, vel scopulus quidam Foldæ aut sinui Osloensi in Norvegia ab oriente sole fuerit necesse est; fortasse scopuli, qui nunc in chartis geographicis *Tristeen* scribuntur, ad insulam *Ageröen*, unam insularum *Hvalöerne*, quæ ad provinciam *Mosse*, *Thunö* et *Onsö*, præfecturam *Smaalenene* in Norvegia pertinent (Kraft, 1 D. pag. 136; 2 D. pag. 561), fortasse etiam saxum *Brünsteen*, quod Tunsbergo (*Tönsberg*) propius adjacet, significatur. A Peder Claussen in versione danica Hist. Ingii Bardi filii (Fornmannas. IX, 210) *Brimsted* vocatur, quod secundum ea, quæ jam commemoravimus, pro lectione vitiosa habendum est. Cfr. Brimstadensis, Brimstein, Bristein.

Brimangria (*Brimángr*) X, 289. Insula in Nordfjördo in tractu Fjordensi (*Firðafylki*) in Norvegia, hodie *Bremangerlandet* nominata.

Brimeyæ (*Brimeyjar*, *Bremeyjar*, *Brenneyjar*, *Brunneyjar*) IX, 366. Id. qu. Brenneyæ, hodie *Brönnö*. Cfr. Brenneyæ, Bremeyæ, Brunneyæ.

Brimstadensis, -stadus (*á Brimstöðum*, *Brimstaða* [gen.] *Brimsted*) IX, 124. Cfr. Brimstein, Bridstein, Bristein.

Brimstein, Brimsteinus (*Brimsteinn*, *Briðsteinn*,

Bristeinn et *Brimsted* isl. in *Brimstaðir* translatum) VIII, 193; IX, 12. Cfr. Bridstein, Brimstadensis, Bristein.

Bringulmarkia (*Bringulmörk*, *Vingulmörk*) I, 5. Lectio vitiosa pro Vingulmarkia, qu. nom. cfr.

Bristein (*Bristeinn*, *Brimsteinn*, *Briðsteinn* dan. ut a Peder Claussen vertitur, *Brimsted*, isl. in *Brimstaðir* translatum) VIII, 193. Cfr. Bridstein, Brimstein, Brimstadensis [Brimstadus].

Britannia, Brittannia, [al. Bretonum terra, Bretlandia, Vallia] (*Brittania*, *Bretland*) I, 7-8, 23; IV, 207; V, 145; VII, 45, 48; X, 385; XI, 43-44, 52-54, 57, 61, 67, 92, 144, 375. In duabus diversis significationibus hocce nomen occurrit. Nunc enim, ut fere semper in decem primis voluminibus Scriptorum Hist. Island. modo terram, hodie Wales (*Bretland*, Bretorum terra) appellatam, quæ a Bretonibus antiquis, e cæteris Angliæ regionibus expulsis, postea incolebatur, denotatur, et ita fere ubique distinguitur ab Anglia, Anglosaxonum terra, nunc autem, ut XI, 375 et all. loc., pro tota Anglia, antiquorum Bretonum terra (*Bretenland*) usitatur, et ita nomen normannicum *Bretland*, quod cæterum a normannico *Brittannia* discerni solet, cum hoc nomine communem habet significationem, quod, cum sensu suo et derivatione a Bruto, e scriptis quibusdam meridionalium gentium in linguam normannicam exceptum, de tota Anglia valere solebat. Al. Bretlandia, qu. nom. cfr.; vid. etiam Anglia, Bretonum terra. — Plura vero argumento sunt; Britanniæ nomine (*Bretland*) non Angliam sed regionem modo Wales (Valliam) significari solitam: quum enim VII, 48 insula Öngulseya [Mona], hodie *Anglesea*, tertia Britanniæ pars esse dicatur, facile apparebit Valliæ, non Angliæ rationem haberi. Habebat etiam hæc regio proprios dynastas, ut tempore Palnatokii Stefner dynasta Bretlandiæ [Valliæ] commemoratur, aliique

dynastæ tam ætate regis Angliæ Adalsteinis (Egils Saga, pag. 267-268) quam tempore Magni Nudipedis regis Norvegiæ (VII, 45) ubi mentio fit Hugii elegantis et Hugii crassi, qui copiis regi Magno ad Öngulseyam occurrentibus præfuerint.

BRITANNICUM REGNUM (*Bretland*) et BRITANNICUS (*Brezkr*, *Enskr*) I, 167, 169; V, 227; X, 348; XI, 81, 92, 105-106, 133, 142-144. Cfr. Bretlandia, Britannia, Breto, Brito, Vallia etc.

BRITANNUS (*Bretzkr*). Ut cognomen Björnis, *bretzkr* appellati, usitatur I, 209, 213; XI, 43, 57, 60, 61.

BRITO, BRITONES (*Bretskr*, *Brezkr*, *Bretar*) VII, 48; X, 234; XI, 59. Cfr. Britannia, Britannicus, Breto, Vallia etc.

BRITTANNIA (*Brittannía*, *Britannía*, *Bretland*) passim id. qu. Britannia, qu. nom. cfr. Vide etiam Vallia.

BRUDA (*Brúða*) X, 82. Id. qu. Burgum, Burkum, Byrgum. Cfr. Byrgum.

BRUNASTADI (*Brúnastaðir*) VI, 26, 30. Prædium in tractu Fljotis [*Fljótum*] in toparchia Skagafjördensi in Islandia septemtrionali (Landn. ed. noviss. pag. 202).

BRUNASTADI (*Brúnastaðir*) VII, 218. Commemoratur hoc loco Lodinus Brunastadensis. Loco autem Heimskringlæ, qui huic respondet, Tom. III, pag. 345, vir hicce Lodinus de Linustadis (*Línustöðum*) appellatur. Hæc posterior lectio rectior haberi solet, quod si ita est, locus hicce, teste Kraftio (2 D. S. 709) hodiernum prædium *Linnestad* in paroecia et tractu *Ramnæs*ensi, præfectura *Jarlsberg*ensi in Norvegia esse possit.

BRUNNEYÆ (*Brenneyjar*, *Bremeyjar*, *Brimeyjar*, *Brunneyjar*) IX, 366. Id. qu. Brenneyæ, Bremeyæ et Brimeyæ, quæ nomm. cfr.

BRUNSVICENSIS, —VICENSES (*í*, *frá Brúnsvík*,

Brúnsvíkrmenn). Id. qu. Brunsvikensis. Cfr. Brunsvika, Brunsvicum.

Brunsvicum (*Brúnsvík*). Id. qu. Brunsvika, qu. nom. cfr.

Brunsvika (*Brúnsvík*) VI, 54, 67; XI, 322, 340, 341. Ducatus notissimus Germaniæ septemtrionalis *Brunsvig*, vel Saxonia veterum, interdum etiam oppidum *Brunsvig*, quum uti sedes ducis commemoratur. Al. Brunsvicum.

Brunsvikensis, —vikenses (*í*, *frá Brúnsvík*, *Brúnsvíkrmenn*) V, 143; VI, 67; IX, 139; X, 106; XI, 324, 344, 355-356, 359. Cfr. Brunsvika.

Bryndali (*Bryndælir*) VI, 125. Illugius Bryndalorum poeta (*Bryndælaskáld*) commemoratur. Sunt, ni fallimur, Bryndali incolæ vallis Brynjudali (*Brynjudalr*) ad Hvalfjördum in tractu *Kjós* in regione *Kjalarnesþing*, hodie toparchia Kjosensi (*Kjósarsýsla*) in Islandia meridionali (Landn. ed. nov. pag. 47).

Brynjaris [Krummi] tumulus (*Brynjarshaugr*, *Krums-* [non *Krúms-*] *haugr*) III, 119. Tumulus sepulchralis in Jökuldalo in regione *Kiðjafellsþing*, hodie toparchia Mulensi septemtrionali, in Islandia orientali, ubi Brynjar et socii humati esse traduntur.

Buatorpum (*Búaþorp*) XI, 335. Hodie *Borup*, duo milliaria a *Ramsö* distans, huic a regione inter occasum brumalem et meridiem spectanti adjacens, in Selandia in Dania. Derivatio nominis et transitus a veteri nominatione: *Búaþorp*, *Boetorp* ad hodiernam *Boerup*, *Borup* i. e. *Boes Torp* (habitandi vicus) facile apparet (den Roskildske Jordebog [liber matriculorum Roskildensis] apud Langebek Tom. 7, pag. 71).

Bulgari (*Bolgarar*) V, 93. Incolæ Bulgariæ, qu. nom. cfr.

Bulgaria (*Bolgaraland*) VII, 104; XI, 374. Regio notissima *Bulgarien*, a Bulgaris inhabitata, in Turcia Euro-

pæa sita. Secundum traditiones Normannicas ad regnum Græcum pertinebat (cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 10) ab anno nempe 971 ad annum usque 1186. Hanc ob causam Haraldus rex Severus „Bulgarorum bellator" appellatur, quippe qui in Græcia pugnaverit. Bulgaria non est cum Vulgaria commiscenda, quæ ad Gardarikiam pertinebat.

Burgundia (*Borgund*, *Borgúndía*, *Borgúnía*) XI, 367. Cfr. Borgundia et Borgunia.

Buriense templum (*Búrakyrkja*) XI, 147. Templum a coetu virorum comitialium (*þingmannaliði*) Slesvikæ in Anglia celebratum et pro templo parocciali habitum. Cfr. Slesvika (in Anglia).

Burstaborga (*Burstaborg*, *Bustaborg*) XI, 355. Id. qu. Bustaburgum, qu. nom. cfr.

Bustaburgum et Burstaborga (*Bustaborg*, *Burstaborg*) III, 39. De situ hujus oppidi derivationeque nominis variæ sunt sententiæ. Sunt qui Bustaburgum idem esse putent ac *Boizenborg;* alii vero a nomine *Burislafsborg* quasi deflexum credunt. Quum autem in narratione de expeditione Danorum in Vendiam semper apud Saxonem Stetinum inveniatur, ubi Islandi *Bustaborga* scribunt, non est profecto, cur dubitemus hoc oppidum Stetinum (*Stetin*) esse, urbem inter antiquissimas Pomeraniæ urbes atque opulentissimas jure numeratam. In Vita Ottonis episc. Bamberg. Stetinum, urbs muris triplicibus munita, in declivi colle quodam exstructa, et ita in speciem tecti in culmen exeuntis formata fuisse describitur; sed hoc ipsum nomine Normannico notatur, quod a voce *burst* v. *bust* i. e. culmen tecti, et *borg* i. e. urbs compositum est.

Bynesensis (*á Býnesi*) X, 297. Cfr. nom. sequ.

Bynesum (*Býnes*) I, 238; X, 297. Prædium in Gauldalo in Norvegia, ubi Ormus, cognomine *Lyrgja*, vir ex historia Hakonis dynastæ cognotus, habitabat.

Hodie prædium *Bonæs* in orientali paroecia *Störensi*, tractu *Stören*si, in regione *Guuldalen* in Thrandheimo in Norvegia. Prope hoc prædium adhuc cippus quidam invenitur. Ormus Lyrgja cognomen suum a prædiis duobus, hodie *Löre* dictis in eodem tractu, paroecia vero *Horrig*ensi duxisse creditur (Kraft, 5 D. S. 516, 518). Secundum alios hic locus est hodiernum *Bynæs* in Strinda. Cfr. Nesum in Thrandheimo.

Byrda (*Byrða*) I, 113; II, 161; VII, 213, 332. Commemorantur apparatus ex Halogalandia et Naumudalo et aliis regionibus maritimis ad promontorium Statum navigandi, ubi Byrda quasi statio, unde proficiscendum esset, destinata est. Etiam memoriæ proditur, ex Thrandheimico sinu (*Throndhjemsfjord*) navigantes, Byrda superata, septemtriones versus in Halogalandiam tetendisse, porro Byrdam, meridiem versus e regionibus septemtrionalibus Valsnesum (*Valsnæs*) petentibus præternavigari solitam esse. Quo fit, ut Byrda in regione hodierna Norvegiæ *Nummedalsfylke*, Thrandheimico sinui a septemtrione, jacuisse credenda sit. Ni fallimur est hodie *Björö* una cum loco *Björövær* dicto, corona parvularum insularum in meridionali parte regionis *Folden* juxta fines præfecturæ Nummedalensis meridionales sita. Sed etiam insula *Borö* esse potest, quæ longius ad meridiem in hodierna præfectura *Fosen* sita est. Cfr. Valsnesum. Vide etiam de hoc loco perobscuro Schönings Norges Hist. 3 D. S. 126.

Byrgum (*Burks*, *Burghs*, *Byrgs*, *Brúða*) X, 82. Oppidum *Burgos* in regione Hispaniæ Castilia veteri situm.

Bæensis (*frá Bæ*, *í Bæ*) IX, 255, 275, 374, 378. Cfr. Bæus in Sogno.

Bæus (*Bær*) III, 109. Prædium in regione *Lón*, inter amnem Jökulsaam in Lono (*Lóni*) atque tesquam Lonensem (*Lónsheiði*) et inter promontoria Hornum

orientale (*Austrhorn*) et occidentale (*Vestrhorn*) in toparchia Skaptafellensi in Islandia meridionali situm (Landn. 4 P. K. 7 ed. nov. pag. 257).

Bæus (*Bœr*) in Rogalando, IX, 51. Hodie prædium *Bö*, prædium in insula *Karmen* magni momenti, prædio sacerdotali *Augvaldsnæs* a septemtrione adjacens, monumentis aliquot antiquitatis insigne, in paroecia et tractu *Torvestad*ensi in regione *Rogaland* in Norvegia (Kraft, 4 D. S. 213, 230).

Bæus, —ensis (*Bœr*, *í Bœ*) IX, 255. Hinc Isakus Bæensis cognomen ducit. Est hic locus sine dubio in regione Sogno in Norvegia quærendus, quoniam Isakus ille, quem commemoravimus, illam provinciam quasi toparcha (*sýslumaðr*) tenebat. Plura ibi prædia hoc nomine, quod perquam commune est, prædita inveniuntur, præsertim: *Bö* et *Kirkebö* in paroecia *Bö*ensi, tractu *Ladvig*ensi.

Bæus (*Bœr*) IX, 336. Prædium in tractu *Bœarsveit* in toparchia Borgarfjördensi in Islandia meridionali situm, proeliis atque conventibus aliquot aliisque rebus gestis e Sturlúngasaga insigne. (Landn. ed. nov. pag. 51, 309, 332).

C.

Campania (*Kampanía*) XI, 374. Regio Italiæ antiqua, Apuliam vel *Púl* ab occidente attingens.

Calmaria (*Kalmarmar*, *Kal-marir*, *—marn*, *—marver*, *—manar*, *Karlmarnir og Calmarnir*) VII, 149. Oppidum vetustum, quod antea exstitit prope hodiernum emporium *Calmar* in regione Sveciæ *Småland*. Ad fretum *Kalmarsund*, inter hoc oppidum et insulam *Öland*, situm est promontorium Kalmarnesum (*Kalmarnes*) (qu. nom. cfr.) dictum. Expeditio Calmariensis dicitur expeditio illa, quam rex Norvegiæ Sigurdus Hierosolymipeta et rex Daniæ Nicolaus susceperunt ad cogendos Smalan-

diæ incolas, ut religionem christianam acciperent. Cfr. Kalmaricum mare.

Calmariensis (*Karlmarna*, *Kalmarmars*, *Kalmara*, *—marns*, *—marvers*, *—manar*, *Calmarna*) X, 389. Cfr. Calmaria, Kalmaricum mare, et Calmaria.

Cantiriæ promontorium (*Satírismúli*) IX, 321. Hodie *Mull of Kantyre*, promontorium peninsulæ *Kantyre* vel *Kintire*, in regione Skotiæ occidentalis *Argyle-Shire* longissime meridiem versus procurrens. Cfr. Satiria, Satirium.

Cantuaria (*Kantarabyrgi*, *—borg*) IV, 52. Cfr. Kantarabyrgum, Cantuariensis.

Cantuariensis (*af Kantarabyrgi*, *—borg*) I, 158. Cfr. Kantarabyrgum, et Cantuaria.

Carelia (*Kirjálaland*) XI, 374. Regio ad sinum Finnicum intimum sita. Id. qu. Kirialorum terra, qu. nom. cfr.

Carina (*Kjölr*, *Kilir*) I, 80; III, 78, 81, 84; IV, 114, 119, 289, 290; V, 52, 53, 72, 123, 126; VI, 19, 120, 121. In textu islandico hoc nomen nunc in singulari numero: *Kjölr*, nunc in plurali: *Kilir*, occurrit, significatque carinam navis, unde notio vocabuli ad montes, terræ quasi carinam, transductum est, sicut adhuc in Islandia via per montes arduos, qui siti sunt inter regionem Islandiæ meridionalis *Biskupstúngr* et Skagafjordum, ducens: *Kjalvegr* vocatur. Est autem Carina hoc loco mons vel montes notissimi hodie *Kjölen* dicti, qui Sveciam a Norvegia sejungunt. Etiam nonnumquam per brachylogiam tantum: mons (*Fjeldet*) dicitur.

Carina (*Kjölr*) IX, 264. Regio in Vermalando in Svecia ad montem Carinam sita, non vero ipse mons a doctiss. Petersenio hoc loco respici putatur. Cfr. Sörvikæ v. Saurvikæ.

Carolingia (*Kerlingaland*) XI, 367. Carolingorum terra, vel pars regni Caroli Magni aut magni regni Francorum, cum Lothringia, Burgundia et Frankia vel Francia

(al. Gallofrancia) non commutanda. Est regio *Karolingien* vel illa pars Gallofranciæ (*France*) hodiernæ, quæ inter flumina Sequanam (*Seine*) et Ligerum (*Loire*) sita est, Frankia enim inter Seqnanam atque Rhenum jacebat. (Neikter Observ. hist. geogr. partic. pag. 3). Id. qu. Kerlingalandum, qu. nom. cfr.

Carolini amnes (*Karlsár*) IV, 56; V, 169-170. Fluvius magnus aut in Gallofrancia occidentali aut Hispania fluens. Schoeningius in tabula sua geographica hodiernum flumen *Minho* esse conjicit. Commemorantur amnes Carolini in contextu una cum Ringsfjordo, pluribusque locis, quorum situs a situ duorum extremorum, qui cæteros contineant, amnium nempe Carolinorum et Ringfjordi, pendent. Narratur scilicet Olavus Sanctus ex Anglia meridiem versus per mare navigasse usque dum in Ringsfjordum venerit, ubi castellum quoddam expugnaverit (cfr. Ringfjordus), hinc occidentem versus in Grislupollos vel Gislupollos tetendisse fertur, ubi ad Viljalmsbyum pugnaverit; hinc porro occidentem versus in Fetlafjordum cursum direxisse dicitur. Hinc meridiem versus in Seljupollos navigavit, ubi ad Gunvaldsborgam proeliatus est. Inde rursus occidentem versus in amnes Carolinos tetendit, ubi quum aliquamdiu commoratus esset, in Njörvasunda vel fretum Gibraltarense navigaturus erat, sed iterum reversus ad Peitulandum appulit, in quo contextu etiam commemorantur regio Tuskalandum et flumen *Leira*. Et hac narratione ad finem perducta, additur, illum hoc tempore piraticam fecisse occidentem versus in Vallandia h. e. in Gallofrancia occidentali. Cfr. Heimskr. Tom. 2, pag. 16-19. Hæc additio vero memoratu digna est, nam inde elucet locos quæstionis in Gallofrancia, non in Hispania quærendos esse, ut jam etiam Torfæus observavit (Hist. Norveg. P. 3, pag. 29). Peitulandum est hodiernum *Poitou*, flumen *Leira* est Liger (*Loire*) amnis, Tuskalandumque *Tourraine;* huc rex

Olavus ab amnibus Carolinis reversus est; Carolini amnes sunt igitur flumen Garonna (*Garonne*), neque hæc commutatio nominis incredibilis est, quum ejus veterum Normannorum consuetudinis meminerimus, quod nomina propria locorum in voces notione quadam præditas mutare soluerint. Quum igitur Carolini amnes sint Garonna, Ringsfjördusque sinus qui se inter Normandiam (*Normandie*) et Bretanniam (*Bretagne*) inmittit, frustra profecto hosce locos cum Schoeuingio in Hispania vel Portugallia quæremus. Normandia et Gallicia etiam regiones tam notæ erant, ut harum sine dubio mentio facta esset, si rex Olavus eas præternavigasset.

Castellum novum (*Kastalinn nýi*) X, 81. Regio Hispaniæ, regnum: *Ny Kastilien.*

Castilia (*Kastel*) X, 58, 82, 83. Ni fallimur regio Hispaniæ regnum, danice *Gammel Kastilien* dictum.

Castilianus (*af Kastel*) X, 85; cfr. Castilia, Castellum novum.

Catalonia (*Katalonia, Talanonia*) X, 81. Regio Hispaniæ notissima, regnum *Katalonien.* Cfr. Talanonia.

Catharinæ hospitium (*Katrínar spítali*) X, 143. Hospitium ægrotantibus Bergis in Nordhördalando in Norvegia ab Hakone Hakonide rege Norvegiæ exstructum et institutum, cum æde adjacenti Stæ Catharinæ dicatum. Cfr. Bergæ.

Catharinæ ædes (*Katrínarkirja*) X, 143. Ædes ad Sandbruam Bergis in Nordhördalando in Norvegia cum hospitio eo pertinenti ab Hakone Hakonide rege Norvegiæ exstructa. Cfr. Bergæ.

Celticus (*Valskr*) X, 84. E Vallandia (*Vallandi*) vel Gallia seu Gallofrancia (*Frakklandi*) occidentali oriundus. Nomen: *Valskr* inde ortum est, quod Britones veteres ex Anglia in Valliam (*Wales, Bretland*), vel Cornvalliam (*Cornwallis, Cornbretaland*) expulsi inde medio seculo quinto p. Chr. n. oram Galliæ occidentalem

petiverunt et domicilia sibi in regione ab illis nomen *Bretagne* ducenti sumserunt. Cfr. Vallicus, Gallicus.

CHALDÆA (*Kaldca*, *Serkland*) XI, 374. Vetus Asiæ regio, Chaldæa dicta.

CHARTAGO (*Kartagó*) XI, 375. Urbs notissima antiqua Carthago, in ora Africæ septemtrionali sita, ubi nunc Tunis est.

CHRISTI ÆDES V. TEMPLUM (*Kristskirkja*, *Cristzkirkja*, *Krisckirkja*, *Krickirkja*) V, 111, 153, 159, 186, 335; VI, 219, 248, 419; VII, 3, 111, 112, 143, 145, 153, 235, 280, 299, 343; VIII, 59, 65, 112, 117, 121, 182, 184, 227, 273; IX, 21, 24, 57, 71, 73, 92, 102, 125, 126, 162, 185, 191, 358, 422, 426; X, 378, 383, 387, 404, 407. Ædes, quæ nunc in emporio *Kaupáng* dicto, nunc Nidarosi, nunc Thrandheimi in Norvegia fuisse dicitur.

CHRISTI ÆDES (*Kristskirkja*) I, 257; VI, 410; VII, 181, 200, 239; VIII, 85, 131, 132, 166, 167, 202, 211, 313; IX, 4, 8, 28, 64, 73, 75, 102, 123, 171, 330, 352, 353, 393; X, 9, 12, 13, 100, 102, 140, 152, 412. Hoc nomine duo templa erant Bergis in Nordhördalando in Norvegia: Christi ædes major et Christi ædes minor. Majorem, etiam veterem vocatam, ædem ligneam rex Olavus cognomine Tranquillus in Insula (*Hólmr*, *Kommunen*) exstruendam curavit; hic humatus est rex Sigurdus Haraldi filius, et pl. al., hic etiam aliquot reges Norvegiæ coronati sunt. Minorem lapideam, etiam ab Olavo Tranquillo exstrui coeptam, majori cathedrali facta, rex Eystein exædificavit. Ambæ nunc destructæ sunt. Cæterum tres videntur interdum Bergis ædes hoc nomine fuisse, quæ plerumque ita inter se conturbantur, ut, utra respiciatur, certo decidi nequeat. Cfr. Bergæ.

CHRISTI ÆDES (*Kristskirkja*) X, 30. Ædes Tunsbergi in Vestfolda in Vika regione Norvegiæ.

CHRISTI ÆDES (*Kristskirkja*) XI, 377. Ædes Roiskeldæ in Selandia, regione Daniæ, ab Haraldo rege cognomine *Blátönn* exstructa. Ipse hic humatus est. Postea hoc templum ædes sanctæ trinitatis appellari solebat (Saxo pag. 186). Cfr. Roiskilda.

CIMBRI (*Jótar*) VII, 47 et al. Cfr. Joti.

CIMBRICUM PELAGUS (*Jótlandshaf*) VI, 244. Illa pars maris borealis (*Norðrsjörinn*, dan. *Nordsöen*) quæ Angliam alluit, inter hanc Norvegiam et Daniam se inmittens. Cfr. Anglicanum mare.

CIVIS SEBOSÆ TERRÆ (*Mörlandi*) VII, 117, 120. Agnomen Islandis maxime per cavillationem additum, non ut putant nonnulli ob similitudinem coloris sebi et glaciei, sed sine dubio, ut putat celeberr. Finn Magnussen, ob eam caussam, quod Islandia ovibus et idcirco etiam sebo tantopere abundat. Ceterum in Fornmannas. VII, 153 Hakon Serki filius, quamvis vir Norvegus, *mörstrútr* appellatur, quare fieri possit nomen: *mörlandi* fuisse etiam cognomen per contumeliam sine gentis respectu promiscue projici solitum, licet Islandis præcipue additum inveniatur. Cfr. Islandus, Islandia.

CLARAVALLI (*Klerivás*, *Klervíás*, *Klermás*) XI, 356. Coenobium magnum, ubi archiepiscopus Askel (*Eskild*) uti monachus mortem obiit; cfr. Saxo pag. 346, 358, qui illud „nobile Gallicarum coenobium, quod Claravallis nuncupatur" appellat. Monasterium *Clairvaux* in antiqua regione Gallofranciæ Campania (*Champagne*) situm erat. In tabula Schoeningii geographica veteris Europæ *Klerivas*, locus a Claravallis Galliæ diversus in Vestphalia ad fluvium Visurgim (*Veseren*), prope illum fere locum, ubi *Ny-Corvey* jacuit, depictus est, quod lectorem in errorem certe inducere potest.

CLEMENTIS ÆDES (*Klementkirkja*, *Clementþkirkja*) II, 33; IV, 108; V, 144; VI, 219; VII, 2; X, 382. Ædes ab Olavo rege Tryggvii filio supra Skipakrokum

(*Skipakrók*) Nidarosi, vel in oppido Emporio (*Kaupángi*) vocato in Thrandheimo in Norvegia exstructa. Cfr. Nidarosum, Emporium.

Clivus arenosus inferior (*Sandbrekka neðri*) VIII, 59. Clivus prope amnem Nidam juxta Kleppabuum (*Kleppabú*) in Strinda, in Thrandheimo regione Norvegiæ situs. Cfr. Kleppabuum.

Colonia (*Koln*) I, 130; III, 59; XI, 367. Vel secundum Normannicam scribendi rationem *Kolner*, *Kolnesborg*. Cfr. etiam Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 17. Urbs Germaniæ, olim Colonia Agrippina, hodie *Cöln* vocata.

Comitia generalia vel universalia (*Alþíng*) I, 293; II, 158, 194, 196, 198, 217-219, 223; III, 104, 106, 109; IV, 259, 260; VI, 246; X, 90, 104, 276. Comitia Islandiæ principalia, quæ Thingvallis (*þíngvellir*, *þíngvöllr* [campus comitialis]) habebantur in tractu Thingvallensi (*þíngvallasveit*), in toparchia Arnesensi, in Islandia meridionali, prope flumen Öxaraam, quod per fauces terræ, Almannagjaam (*Almannagjá*) (hoc. nom. cfr.) vocatas in lacum Thingvallensem semet effundit. Jus in monte sacro juris dicundi (*Lögberg*) [h. nom. cfr.] Öxaraæ ab occidente sole adjacente dici solebat. In insula quadam, in amne Öxaraa sita, certamine singulari (*hólmgánga*) dimicare solebant, qui privatum sibi hostem ad pugnam provocaverant (*skora á hólm*). Thorleivus dynastarum poëta (*jarlaskáld*), qui III, 104 commemoratur, in insula, in amne Öxaraa sita, ab illo nomen ducenti: *þorleifshólmr* (Thorleivi insula) humatus et tumulo sepulchrali conditus est. Comitia generalia ab *Ulfljóto* Norvego, qui sexaginta annos natus in Norvegiam profectus, et tres ibi annos ut legum, juris rerumque forensium scientia ab avunculo Thorleivo Sapiente (*Spaki*) imbueretur, commoratus, in Islandiam reversus est, consensu communi universorum Islandorum anno 928 instituta sunt, legesque

primæ ab illo promulgatæ leges Ulfljoteæ dictæ sunt III, 106. In comitiis generalibus summa erat legum ferendarum et judicandi potestas; hic rei condemnati, heic omnes res forenses ad salutem reipublicæ spectantes votis populi submissæ, populiscito decisæ. Tempore reipublicæ liberæ, quamquam tumultibus et factionibus virorum novarum rerum studiosorum sæpe perturbata, quamquam sanguine et infestis armis haud raro violata, civitatis tamen salutem semper administrantia, uni numquam summa rei publicæ potestate commissa, florebant; Islandia provincia Norvegiæ facta, magni, quamvis minoris quam antea, etiamtum momenti erant, judicia enim summa tenebant. Postea tamen eo redacta sunt, ut staret solum magni nominis umbra, magisque ob eam causam institutio civibus grata esset, quod in prisca eorum animos tempora et in ipsis majorum gloriæ memoriam revocarent, quam quod reipublicæ, regibus externis tunc parenti, quid emolumenti conferrent. Hoc seculo jussu regis Daniæ Christiani septimi deleta, a Christiano octavo rege nostro augustissimo novis institutionibus renovata et aucta sunt. Cfr. Thingvalli.

Comitialis campus (*Þingvöllr*) IV, 259. Cfr. Thingvallus et Comitia generalia.

Columbi ædes (*Kolumbakirkja, Kolumkillakirkja*) VII, 43. Ædes in una insularum Hebridum Insula sancta (*Eyjan helga*) hodie *I Colmkill* vel *Jona* dicta, quæ, uti etiam insula, a sancta Columba nomen: *Colmkill* (*Kolumkilla*) duxit.

Constantinopolis (*Mikligarðr*, *Garðr*, *Garþr*, *Micligarþr*) II, 7; V, 116-117, 148-149, 341; VI, 126, 133, 138, 141, 144, 149, 150-153, 157, 161, 220, 314; VII, 61, 79, 95, 100-101, 104, 225, 227; VIII, 102; X, 373, 376, 388; XI, 149, 288, 290. Metropolis imperii Græci; apud Saxonem pag. 196, Byzantium; ab imperatore Constantino nomen ducens: Constantinopolis.

Majores nostri illustrem hanc metropolin Miklagardum, Megalopolin (*Mikla garð* i. e. magnam urbem) appellare solebant. Commemorantur in hoc urbe ædes Hagiosophia (*Ægisif*) tam structura quam magnitudine omnibus mundi templis excellens (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi pag. 10). Ædes Petri VII, 104. Ædes Olavi a rege Kirjalaxo vel imperatore Alexio post expeditionem in Blökkumannorum terram (Vallachiam, *Blökkumannaland*) exstructa, atque Sancto Norvegorum viro, Olavo regi Sancto dicata, cujus etiam gladius, *Hneitir* dictus, supra altare conservabatur; hanc Væringi (*Væringjar*) maxime celebrare solebant V, 116, 148-149; VI, 137. Sacellum porro Olavo regi Sancto sacrum eo loco exstructum, ubi sanctus Olavus Haraldo Severo apparuit VI, 153. Præterea ædes imperatoriæ Laktjarnæ (*Laktjarnir*) vel rectius Blachæ (Heimskringla, Tom. III, pag. 244) imperatoris porro Polotæ (thesauri palatiorum vel æraria, VI, 161; porta urbis Verruca, [porta] aurea (*Gullvarta*) VII, 100; certamina denique ludique publici in Hippodromo (*Paðreimr*) VII, 102 commemorantur. Constantinopolis etiam urbs Dominæ vel Imperatricis, „oppidum feminæ" VI, 125 appellatur, a Zoe imperatrice sine dubio hanc nominationem ducens; imperatorque a metropoli sua nomen ducens: *Miklagarðs keisari* i. e. Miklagardi imperator nuncupatur. Al. Miklagardus, Megalopolis, quæ nomm. cfr.

Constantinopolitanus (*í Miklagarði*, *Miklagarðs*) III, 26; V, 116; VI, 126, 135, 138, 141, 142, 156, 314; VII, 92; XI, 370. Ad Constantinopolin pertinens, inde oriundus. Cfr. nom. anteced.

Coprus (*Kopr*, *Copr*, *Kofr*) VIII, 133. Locus Bergis in Nordhördalando in Norvegia idem fuisse creditur qui postea commune Nicolai vocabatur, ubi ædes *Kappen* vocatæ stabant. Idem quod Copurus, qu. nom. cfr. Vide etiam Bergæ.

Copurus (*Kopr, Copr, Kofr*) IX, 28. Idem quod Coprus qu. nom. cfr. Vide etiam Bergæ.

Cos (*Koos*) XI, 344. Insula extra veterem Pomeraniæ provinciam Volgastiam sita. [Cfr. Cozta (*Cozta*) XI, 344]. Vide Kuaviza.

Cozgoa (*Kotskógr*, *Kotskógaborg*) XI, 357; cfr. Kotskoga.

Cozta (*Cozta*) XI, 344. Cfr. Cos et Kuaviza.

Crassum triclinium (*Digri Skytningr*) IX, 314. Ædeficium Osloæ in Vika regione Norvegiæ. Cfr. Osloa.

Crucis sodalitium (*Krossgildi*) IX, 421. Ædeficium sodalium (*Gildaskáli*) Nidarosi in Thrandheimo in Norvegia. Cfr. Nidarosum.

Crucis templum (*Krosskirkja*, *Krossinskirkja*, *Kastalakirkja*) VII, 184, 194. Ædes sacra lignea, Kongelæ ad Gothalbim in Ranrikia in Vika regione Norvegiæ a Sigurdo rege Hierosolymipeta in arce, qua oppidum muniverat, exstructa, unde etiam Templum Arcis (*Kastalakirkja*) vocatur. Templum crucis ob eam causam vocatur, quod sanctæ crucis et aliæ sacræ reliquiæ ibi conservabantur. Hæccè ædes idcirco interdum „in fine terræ" (*landsenda*) stetisse dicitur, quod Gothalbis olim fines Daniæ, Sveciæ et Norvegiæ descripsit. Cfr. Templum Arcis et Kongela.

Crucis ædes (*Krosskirkja*) VIII, 86, 252. Templum Bergis in Nordhördalando in Norvegia, quod adhuc existit. Cfr. Bergæ.

Crucis ædes (*Krosskirkja*) VIII, 117, 273; IX, 23, 157, 423. Ædes sacra Nidarosi in Thrandheimo in Norvegia. Cfr. Nidarosum.

Curia [papæ] (*Pávagarðr*, *Kúria*) X, 7. Ædes papæ Romæ, hoc nomine a Scandinavis veteribus appellatur.

Cyprus (*Ciphur*, *Kipr*, *Kifr*) VII, 92; XI, 290 a Skandinavis *Kyper*, *Kípr* pronuntiatum. Insula no-

tissima *Cypern* prope Græciam sita. Cfr. Werlauff Symb. ad. geogr. medii ævi pag. 10.

D.

Dalensis (*úr Dölum*, *Gudbrandsdölum*) IV, 226; X, 291, 292; XI, 133. Ex Dalis (vallibus) [*Eystridölum*, *Guðbrandsdölum*] oriundus. Cfr. Dali, Gudbrandsdali, Valles.

Dalensium rex (*Dœlahilmir*) X, 44 in versu 57. In 12, 234 editionis islandicæ *Dœlahilmir* hac ratione explicatur, ut sit rex Dalensium, et sine dubio recte, nam eorum sententia, qui „dæla" quasi „þekka" i. e. clemens, affabilis, interpretantur, lingvæ naturæ adversatur; *Dœla* (Dalensium) est vero ad modum *þrœnda* (*öðlingr*), *Hörða* (*drottinn*), *Sygna* (*fylkir*) etc.

Dalensis silva (*Dalskógr*) VIII, 118. Sylva sita inter Soknadalum (*Sóknadalr*, dan. *Sognedal*) et montem Dovrensem (*Dofrafjall*) in Gaulardalo, hodie *Guuldalen*, meridionali, in Thrandheimo in Norvegia.

Dalensis silva (*Dalskógr*) IX, 339. Cfr. Updalensis silva.

Dalforsnostum (*Dalforsnaust*) IX, 15. Id. qu. Nostdalsforsum, qu. nom cfr.

Dali Katanesiæ (*Dalir á Katanesi*) I, 229. Hoc loco pugna commissa est inter dynastas Orcadenses Ljotum ac Skulium, ubi hic cecidit. Hic locus in Katanesia, regione Scotiæ longissime septemtrionem versus se porrigente, situs est. Valles hic plures commemorantur, ut Thorsdalus, Kalvadalus, Hjalmundalus et in finibus Katanesiæ regionisque *Suðrland* vel *Sunderland*, hodie *Southerland* nominatæ, Eisteinsdalus (Hist. Orcadensium pag. 232, 253, 384, 416) vel per brachylogiam Dalus modo (ibid. pag. 138) ubi proelium, quod commemoravimus; commissum est. Ni fallimur ad hodiernum igitur oppidum *Dale*, quod in tabula

libri Camdenii: Britannia inscripto, ut in media Katanesia jacens depictum reperitur, pugnatum est.

Dali (*Dalir. Austr-, Eystri-dalir*) VII, 113; IX, 369, 420; cfr. Dali orientalis, Orientales Valles, Ostrodalus, Osterdalia etc.

Dali orientales (*Eystri Dalir*, *Austrdalir*) IV, 349. Id. qu. Orientales Valles, Ostrodalus, Osterdalia, Dali etc., quæ nomm. cfr.

Dali (*Dalir*, *Guðbrandsdalir*) IV, 94, 147, 148, 226, 227, 228, 229, 254, 266; IX, 298, 369, 377(?), 420; X, 167, 168; XI, 106. Cfr. Gudbrandsdali, Guldbrandsdali, Valles.

Dali (*Dalir*, *Breiðafjarðardalir*) II, 24. Valles in toparchia Dalensi in Islandia occidentali siti, *Breiðafjarðardalir* vel etiam *Dalir* vulgo appellati.

Dali (*Dalir*, *Valdalir*) V, 26. Id. qu. Valldalus qu. nom. cfr.

Dali (*Dalir*, *Herdalir*) VIII, 22. Id. qu. Herdali, Herdalus, qu. nom. cfr.

Dali (*Dalr*, *Dalsland*) X, 25. Idem quod Dalus Sveciæ X, 385 qu. nom. cfr.

Dali (*Dalr*) VII, 113-114 (cfr. hoc loco Osterdali et Orientales Valles). Incertum est, quæ regio hoc nomine significetur, utrum eadem, quæ etiam Dalus vocatur VIII, 296, an aut Dalus (*Dalsland*) Sveciæ, aut Valles orientales. Putat doctiss. N. M. Petersen vallem sitam prope Sarpsborgam significari, fortasse eandem atque illum quem supra commemoravimus Dalum (VIII, 296), quippe qui certe loco Heimskringlæ huic loco respondente (Heimskr. Tom. III, pag. 262) denotatus inveniatur. Cfr. Omorda et Dalus.

Dalis (in) Orientalibus habitantes (*Dalamenn*) IV, 349. Vallium Orientalium incolæ. Cfr. Osterdalia, Ostrodalus, Dali, Valles Orientales.

Dalsfjordus (*Dalsfjörðr*) I, 263. Sinus in regione

Fjale in Sogna situs. Hodie sinus *Dalsfjord* in meridionali regione *Söndfjord* in Norvegia, cujus pars ad priscam regionem *Fjalir* pertinebat.

Dalskogus v. Dalensis silva (*Dalskógr*) IX, 339; cfr. Dalensis silva et Updalensis silva.

Dalus (*Dalr*, *Dalsland*) X, 385. Hodie *Dal* vel *Dalsland*, regio Sveciæ inter Gothiam occidentalem (*Vester-Götland*), Bahuslenum (*Bahusleen*) et Vermalandiam (*Værmeland*) sita. Cfr. Norddalus et Sunndalus. Hæcce regio etiam Dali (*Dalene*) vocatur et ita opponitur Markis (*Markir*), vel Silvis (cfr. Silvæ), quæ sine dubio significatur X, 25, ubi Ivaris Thorsteinis filii de Dalis fit mentio.

Dalus (*Dalr*) VIII, 296. Vallis prope sinum Hornesfjördum ni fallimur, in Vingulmarka in regione Norvegiæ Vika sita. Si Hornesfjördus situs est ad hodiernum prædium *Hornes* in tractu *Skjeberg*ensi in vicinitate Frederiksstadi, hicce Dalus vallis Ingedalus vel cæterarum convallium vicinarum quædam fuerit necesse est. Cfr. Hornesfjördus et Dali (VII, 113).

Damiata, —um (*Damíað*, *Darmata*, *Darmarra*, *Garmara*) IX, 178; XI, 359. Oppidum Ægypti *Damiette*, in Script. Hist. Island. etiam Darmata, Damarra et Garmara (quæ nomm. cfr.) nominata.

Damarra (*Damíað*, *Darmarra*, *Darmata*, *Garmara*) IX, 178. Id. qu. Damiata et Darmata, qu. nomm. cfr.

Danakleva (*Danakleif*) IX, 373; X, 143. Sic nominatus est unus ascensuum in montem prope emporium Tunsbergam (hodie *Tönsberg*), in Norvegia situm. Cfr. Tunsbergum.

Danaper (*Dnieper*) VI, 157. Fluvius Russiæ notissimus, qui hoc nomine appellatur.

Danaskogi (*Danaskógar*) XI, 183. Hæ silvæ commemorantur in contextu cum proelio ad Assatuna vel *Ashdon*, qui locus Danaskogis (h. e. silvis Danicis) a

septemtrione (regione inter septemtrionem et ortum brumalem spectante) situs esse fertur. Danaskogus, silva Danica, *Dane-Forest,* nomen est saltibus vastis in occidentali parte regionis Angliæ *Glocestershire*, prope fines Valliæ, hodie *Wales,* sitis (Camden Britannia).

Danaster (*Dniester*) VI, 157. Fluvius Russiæ hoc nomine notissimus.

Dania (*Danmörk, Danaveldi, Danarîki*) præsertim I, 2, 3, 6, 11, 33, 47, 79, 99-101, 108, 128-132, 135-142, 148-149, 153, 157, 160, 176-180, 183-184, 187, 283, 300; II, 44, 73, 79, 121, 122, 143, 145, 147, 171, 207, 225, 229, 271-279; III, 18, 33, 45, 46, 55, 96, 102, 114, 208, 211, 214, 216, 220; IV, 1, 6, 19, 20, 22, 34, 37, 38, 44, 66, 81, 119, 123, 138, 201, 267-270, 272-273, 281-282, 319, 320, 322, 326, 328, 333, 345; V, 1, 4, 10-12, 47-48, 101-105, 126, 131-132, 142-143, 149-150, 152, 188, 209, 241, 244-245, 250, 254, 256, 283, 300, 335; VI, 7, 12, 21-22, 24, 29, 43-51, 55, 78, 82, 84, 87, 89, 107, 110, 152, 163, 165, 167-168, 171, 204, 206, 211, 214, 216, 220, 232-237, 241, 260-261, 267, 269-270, 272, 274-275, 278, 282, 303, 306, 309, 314, 346-347, 368-370, 407; VII, 17, 28, 104, 114, 121, 193, 196, 206-207, 209, 214, 218, 272, 297, 301, 303, 306, 325, 326, 327, 341; VIII, 13, 83, 87, 88, 135, 142, 192, 193, 197, 199, 206, 207, 210, 213, 218, 274; IX, 2, 5-6, 11, 60-61, 65-67, 69, 78, 110, 124, 128-129, 134, 147, 176, 231, 287, 312, 313, 316, 333, 339, 382, 418; X, 1, 20, 21, 25, 39, 44, 48, 50, 53, 58, 59, 61, 63, 73, 76, 86, 87, 89, 93, 97, 102, 106, 108, 150, 181, 207, 228, 229, 231, 237, 238, 252, 254, 270, 277, 286, 307, 310, 311, 348, 351, 354, 358, 360, 374, 375, 376, 378, 379, 384, 388; XI, 1, 5, 6, 7, 12, 15, 16, 21-26, 33, 34, 38, 39, 40, 41, 44, 52, 54, 56, 57, 59, 74, 75, 88, 92, 130, 131, 144-147, 149, 154, 155, 168, 169, 171, 172,

174, 189, 190, 191, 194, 195, 197-199, 201, 202, 208, 211, 214-216, 221, 225, 227, 231, 233, 246, 257, 258, 260, 265-275, 280-287, 291, 292, 294, 295, 298, 299, 301, 305, 306, 311-314, 316-319, 321-324, 327-329, 338, 344-346, 350-352, 355-363, 366-368, 370, 372, 374-378, 383, 384, 396. Dania (*Danmörk*) vel Daniæ regno (*Danaríki*) hodierna terra *Danmark*, proprie sic dicta, denotatur, Danico autem imperio totum imperium Daniæ cum omnibus regionibus illi parentibus et eo pertinentibus, quamquam sæpius hæc nomina promiscue usitantur. Origo nominis hujus terræ incolarum omnino incerta est. Secundum Snorrium nomen duxit *Danmörk* a primo rege, qui disjecta membra regni collegit et in unius potestatem redegit: Dane (*Dan*) scilicet, cognomine *Mikilláti* (i. e. magnificus); recentiores vero nomen nunc ab islandico verbo: *þenja* i. e. expandere, deducunt, ita ut *Danmörk* idem sit atque *Þanmörk*, i. e. terra silvestris expansa (lata), nunc illud ab anglosaxonica voce *den* i. e. vallis, derivant, quo *Danir* (Dani) *Dene*, incolas vallium, significare deberent, nunc illi stirpem quærunt in voce germanica obsoleta *tan* i. e. silva, et *Danmörk* ita terra silvestri reddunt. Finis vocabuli: *mörk* (dan. *Mark*) nec fines sive terminos significat ut sunt, qui credunt: Daniam scilicet antiquam flumine Eidora, cujus nomen antiquum erat *Dina*, olim terminatam esse putantes, neque etiam silvam sensu proprio, sed in antiquissima linguæ normannicæ (islandicæ, danicæ) dialecto sine dubio eandem significationem *mörk* habuit atque hodierna vox danica *Mark* i. e. planities, quæ vero in Dania tempore antiquissimo sine dubio fere ubique silvosa erat. Nomen hujus terræ non ut origine sua nomen proprium, sed multo magis ut nomen commune declarandum esse inde nobis apertum videtur, quod extra ipsam Daniam haud raro occurrit; Langebek in Diplomatario suo duos tales locos haud parvi momenti adfert, unum, arcessitum ex Acherii Spicil. Tom. III,

pag. 488, qui in diplomate quodam anni 1132 invenitur, ubi Danamarchia quædam in vicinitate „Capellæ de Rebonvillari nemorisque Gravoliæ in Dioec. Carnot (vel *Chartrain*)" sita commemoratur, ad quod observat Langebekkius: „Hæce tabulæ, quippe quæ nostræ non sint, argumento sunt, plures locos nomine Daniæ (vel *Danmörk*) præditos fuisse, quam terram nostram, unde vere hæc externa Danamarchia nomen suum ducere statuenda est?" alter locus, quem adfert Langebek, est diploma quoddam a rege Angliæ Adalrado (*Aðalráðr*, dan. *Edelred*) c. anno 1006 p. Chr. n. datum e libro Dugdalis Monast. Anglic. inscripto Tom. I, pag. 209 arcessitum, ubi occurrit „Pratum, quod vocatum est Dennemarke, ad quod jacet fluvius, qui vocatur Ichen." Passim in Skandinavia, etiam in ipsa Dania, loci similibus nominibus notati inveniuntur, unde sequitur, hic nullam esse nominis regis Danis cognomine *Mikilláti* rationem habendam, sed contra vocabulum quodcumque simili sono, quod naturam terræ, quæ Dania appellatur, exprimat, prævaluerit significatio vallis, an prævaluerit significatio silvæ nihil interest, respiciendum esse.

Prisca Dania, ut hodie, mari Baltico et mari occidentali (Anglicano, Jotico, quæ nomm. cfr.) continebatur, a septemtrione vero Gothiam Svecicam attigit eo loco, ubi Gothalbis (h. nom. cfr.) fines trium regnorum septemtrionalium effecit. A meridie Eidoram (*Ægisdyr*), Saxoniam (*Saxland*) vel Holsatiam (*Holsetuland*) et Vindlandiam atque Frisiam (*Frísland*) attigit, quæ, quamquam Eidoræ a septemtrione se aliquantum porrexit, tamen, quippe aliena gente inhabitata, ad Daniam proprie sic dictam non pertinebat. De natura terræ hoc solum traditur XI, 214: „sparsim illam, sed late, patere," quo respicitur multitudo insularum, quibus Dania constat. Umbrosa porro et opaca, mari circumdata terra Dania V, 10 in versu vocatur, quo respiciuntur vastæ silvæ, quibus ob-

ducta erat; populus bellicosus fuisse dicitur VI, 357, aliis vero locis, præsertim quum Norvegis opponuntur, molles, effeminati atque timidi Dani fuisse traduntur, ut II, 295, VI, 238, uti vino dediti describuntur IX, 339. Dani commercia maxima cum Anglis, Norvegis terrisque orientalibus habebant (cfr. Roiskelda). Rex Danorum (*Danakonúngr*) appellari solebat IV, 207 et plur. loc.

Regiones singulæ, quibus Dania constabat, sunt quæ sequuntur: Skania (*Skáney* v. *Skán*, hodie *Skaane*) Hallandia (*Halland*), Blekingia (*Bleiking*, *Bleking*), Selandia (*Sjáland* hodie *Sjælland*), Fionia (*Fjón* hodie *Fyen*) atque Jotlandia (*Jótland* hodie *Jylland*) insulaque *Hveðn* (*Hveen*) [hæc nomm. cfr.], quæ religione christiana publice accepta in dioeceses ita distributæ sunt: 1) *Heidæbæi* dioecesin (*Heiðabær*), cum ædibus sacris trecentis quinquaginta, quo etiam insula *Als* pertinebat; 2) Riparum (*Ripar*, hodie *Ribe*), cum ædibus sacris trecentis viginti quatuor; 3) Arosi (*Árós* hodie *Aarhuus*), cum templis ducentis decem, quo etiam insula *Sámsey*, hodie *Samsö*, pertinebat; 4) Vebjargorum (*Vebjörg*, *Vebjargir* hodie *Viborg*) cum templis ducentis quinquaginta, quo insula *Lessoa* (*Hlèsey*, hodie *Lessö*) pertinebat; 5) Jörungi in Vendilskagio (*Jörúngr*, *Jörúng* [*Norðúngr*] *á Vendilskaga*, hodie *Hjörring í Vendsyssel*) cum templis centum quinquaginta; 6) *Othiniæ* (*Oðinsey*, hodie *Odense*) in Fjonia cum templis trecentis, quo annumerabantur Lalandia (*Láland*, hodie *Laaland*) Erroa (*Erri*, *Eyri* etc., hodie *Ærö*), Thorslundus (*Þórslundr*, hodie *Taasinge*) Langalandiaque (*Lángaland*, hodie *Langeland*); 7) Roiskeldæ (*Hróarskelda* etc. hodie *Roeskilde*) in Selandia, cum templis quadringentis undecim, quo annumerabantur insulæ *Möna* (*Mön*, hodie *Möen*) et Falstria (*Falstr*, *Flaustr*, hodie *Falster*); 8) Lundi dioecesis in Skania, cum templis trecentis quinquaginta tribus, episcopatus Daniæ opulentissimus, quo etiam pertinebat

Borgundarholmus (*Borgundarhólmr* etc. hodie *Bornholm*) cum prædiis regiis duodecim templisque quatuordecim. XI, 214-215.

Danica territoria (*Danabygðir*) X, 61 idem qu. Danorum territoria, quod nom. cfr.

Danicus, —cum (vir, regnum, imperium etc) (*danskr*) I, 139, 144, 149-151; II, 299; III, 41; IV, 37, 326, 341; V, 105; VI, 22, 49, 78, 90-91, 214, 234-235, 242, 370, 406; X, 61, 77, 97, 308, 337; XI, 24, 29, 31, 35, 36, 49, 128, 170, 174, 191, 200, 205, 207, 209, 212, 229, 230, 279, 280, 285, 287, 291, 307, 314, 341, 376. E Dania oriundus, eo pertinens; cfr. Dania.

Daniæ regnum (*Dana-riki*) IV, 267; cfr. Dania.

Danorum munimentum (*Danavirki*) I, 140, 142, 144, 146, 149; X, 228, 229, 231; XI, 23, 26, 27, 29, 169. Vallum vel munimentum illustre in finibus Daniæ meridionalibus positum, quod a regina Thyria, cognomine *Danabót* (i. e. Danos felices reddens) filioque Haraldo, cognomine *Blátönn*, exstructum esse fertur. Describitur ut vallum e lapidibus, cespitibus atque ligno aggeratum, altaque fossa circumdatum, inter flumen Eidoram (*Ægisdyr*, hodie *Eideren*) atque Sliæ ostium (*Slèsmynni*), hodie sinum Slien, inter duo maria situm; centenarum orgyjarum intervallis castellis munitum erat. Nomen *Danavirki*, teste Torfæo (Trifol. histor. pag. 37) non „Danorum opus" (*Dana-verk*) sed „Danorum vallum" Danorum munimentum (*Dana virki*) significat (cfr. de hoc munimento, ejus destructione et restauratione Langebek Script. Tom. I, pag. 50; Wormii Monum. Dan. pag. 55-61. Suhm Danm. Hist. 2 D. pag. 580, 592; 3 D. pag. 119, 189; 7 D. pag. 672 sqq.

Danorum territoria (*Danabygðir*) X, 64. Sic Hallandia, olim regio Daniæ, hodie Sveciæ, hoc loco vocatur. Id. qu. Danica territoria, quod nom. cfr.

Danorum virgines (*Danameyjar*) XI, 248. Sic

appellantur puellæ Danicæ, hoc loco Joticæ, nam nomine *Eybaugsdanir* sine dubio ii, qui juxta mare in orientali regione Daniæ Jotia habitabant, denotantur.

DANUBIUS (*Danúbius*, *Donau*) XI, 374. Fluvius Germanniæ notissimus, a Romanis Danubius, quod nomen Skandinavi veteres exceperunt, hodie *Donau* vocatus.

DANUS, DANI (*danskr*, *Danir*) I, 7, 27, 30, 32-34, 53, 84, 99-103, 107, 128-132, 137-142, 144, 149-151, 156, 176-177, 180, 183, 187, 224, 259, 283; II, 121, 172, 278, 280, 281, 283-285, 288, 289, 295-297, 300, 301, 303, 305, 308, 309, 320-322; III, 14, 17, 18, 33, 160, 162; IV, 22, 23, 34, 44, 47, 51, 69, 78, 79, 84-86, 119, 123, 138, 161, 192, 196, 201, 217, 267, 270, 321, 325, 328, 329, 335, 339; V, 106, 142, 155, 187, 194, 226-227, 236, 240-241, 244, 248, 251, 335; VI, 21, 23, 43, 49, 55-56, 86, 90, 109-111, 119, 166, 213, 215-216, 233-236, 238-239, 241-244, 249, 254-256, 270, 272-274, 286-288, 291, 293-295, 297, 301-302, 304, 306-308, 314, 357, 370, 405-406, 408, 415; VII, 8, 52, 65, 107, 114, 148, 149, 185, 186, 196, 207, 208, 218, 269, 295-298, 300-303, 306, 325, 327, 336; VIII, 142, 207, 274, 313; IX, 6-7, 67-68, 141, 279, 316, 333; X, 20, 39, 40, 42, 48, 50-54, 58-59, 64-66, 72-73, 77-80, 85, 86, 89, 94-97, 102, 150, 151, 181, 216, 228, 229, 231, 237, 238, 253, 263, 274, 289, 313, 315, 317, 320, 321, 323, 325-327, 331, 332, 359, 365, 367, 371; XI, 15, 26, 27, 29, 31, 32, 39, 46, 51, 56, 59, 75, 83, 111, 131, 147, 150, 165, 169, 172-174, 177, 179, 180, 183, 186, 195, 199, 201, 203, 204, 209, 216, 222, 227, 228, 230, 241, 244, 245, 247, 248, 257-259, 267, 269, 275, 276, 278-282, 285-288, 291, 305, 315, 324, 326, 333, 338, 341-343, 347, 351, 352, 354, 355, 359, 361, 364, 367, 368, 377, 383, 384, 386, 388, 389, 390, 393, 395. Vir e Dania oriundus, ibi habitans. Cfr. Dania, Danicus.

Darmata (*Darmarra*, *Darmata*, *Garmara*, *Damíað*) IX, 178. Ut Garmara, lectio sine dubio vitiosa pro Damiatum, Darmarra, Garmara, quæ nomm. cfr.

Deildarhjallius (*Deildarhjalli*) III, 144. Vox islandica: *hjalli* collem vel clivum montanum significat, unde sequitur Deildarhjallium (Deildicum collem) talem clivum esse supra prædium *Hjallaland* in valle Vatnsdalo in toparchia Hunavatnensi situm. Permulta cæterum locorum nomina in Islandia occurrunt cum voce *Deild* composita ut rupes *Deildarhamar*, quæ fines efficit inter toparchiam Hunavatnensem et Skagafjördensem in Islandia septemtrionali, vallis *Deildardalr* in toparchia Skagafjördensi pr. pl. Landnámab. 3 P. 4-5 K. ed. noviss. pag. 180, 184.

Depill (*Depill*) VIII, 123, 262. Locus quidam, ni fallimur prædium intra Ladhamros (*Hlaðhamrar*, *Laðhamrar*) prope Munkholmium vel sinum, in quo intimo oppidum Norvegiæ Nidarosum vel Thrandheimus situs est. Probabile est, hoc prædium esse hodiernum prædium *Defle*, quod Ladis ab oriente in tractu Strindensi situm est. Est depictum in charta geographica quæ sequitur Schoenings Reise, 2 H.

Digninum, Digriniensis (*Digrin*, *frá Digrinni*) VIII, 15. Prædium quoddam in tractu *Sælbo*ensi in regione Strinda in Thrandheimo provincia Norvegiæ.

Digurmulius (*Digrmúli*) VIII, 50, 83, 110. Promontorium quoddam. latum (a voce islandica *digr* i. e. crassus, latus) quadrantem circiter unius milliarii a promontorio *Höfring* dicto remotum, inter hoc atque Munkholmum situm, oppido Nidaroso vel hodierno *Throndhjem* (*Þrándheimr*) in Norvegia adjacens. (Schoenings Reise, 2 H. pag. 15. Falsens Norge pag. 80).

Dimina (*Dímin*, *Dímun*, *Dimum*, *Dunum*, *Dunvi*) XI, 345-346, 356. Regio quædam cum arce cognomini in Vindlandia vel *Venden* jacens. Cum locis Historiæ Knutidarum citatis conferri possunt loci Saxonis pag. 309,

359-360, ubi oppidum vel arx (*borgin*) „Diminum" et „Demina urbs" vocatur. Est hodie *Kastellaniet* (castellanium, sive regio): *Demmin* cum arce *Demmin* ad fluvium Pomeraniæ *Peenefloden*, quod totam regionem *For-Circipanien* atque terram Tollensium usque ad fines Castellanii *Grosswinn* in tractu *Holp*ensi effecit. Oppidum est hodiernum *Demmin* ubi in unum confluunt flumina *Peene*, *Trebel* et *Tollense* (Vide Schwarz Geogr. Norder Teutschlandes pag. 275-279). Id. qu. Diminia et Diminum, quæ nomm. cfr.

Diminia (*Dímin*, *Dímun*, *Dimum*, *Dunum*, *Dunvi*) XI, 345; cfr. seqv. et Dimina.

Diminum (*Dímin*, *Dímun*, *Dimum*, *Dunum*, *Dunvi*) XI, 35; cfr. anteced. et Dimina.

Dimunis (*Dímon*, *Dímun*) II, 86, 100; IV, 264, 283, 288. Dimunis major et minor (*meiri* et *minni* v. *litli Dímon*) commemorantur insulæ, quarum hæc, quæ minor vel parva Dimunis appellabatur, deserta erat. Dimunis vel Dimunis major est hodierna insula *Store Dimen*, una insularum Færeyarum, dimidium milliarium ab insula *Skuö* regionem versus, quæ inter austrum et ortum brunalem spectat, distans. Prope hanc jacet parvula insula, etiamnunc deserta, *Lille Dimen* vocata. Cfr. etiam de his insulis Færeyínga Saga edid. C. C. Rafn pag. 16, 26-28 etc.

Dinrasta (*Dinröst*, *Dunröst*, *Dynraust*) X, 28. Vortex quidam rapidissimus Hjaltlandiæ a meridie situs, hodierno promontorio *Dunnrossnes* in insula *Mainland* vel *Shetland* Skotiæ a septemtrione jacenti vicinus. Cfr. Dynrasta.

Dinganesum (*Dínganes*, *Þínganes*) I, 117; cfr. Thinganesum.

Dofria (*Dofrar*) I, 142. Locus tempore antiquissimo a gigante Svadio Dofrensi notissimus. Hodie paroecia *Dofr*ensis, vel *Dovr*ensis in tractu *Lessö*ensi in Guldbrandsdalo regione Norvegiæ sita. Cfr. Dovri.

Dofricus mons (*Dofrafjall*, *Dofrafjöll*) II, 90, 94. Mons a gigante Dofrio nomen ducens X, 160, qui regem Haraldum cognomine Pulcricomum (*Hárfagri*) educasse dicitur, quamobrem hic etiam Haraldus Dofrii alumnus (*Dofrafóstri*) dicitur III, 201. Hodie mons *Dovrefjæld* in Norvegia. In via, quæ a Thrandheimo trans hunc montem ducit, rex Eystein ædificium, ubi viatoribus refugium esset, extruendum curavit, pecuniamque ad conservandum ædificium adhibendam dedit VII, 124. Cfr. Dovricus, Dovrinus, (-ni) montes.

Dovri (*Dofrar*) IV, 225. Idem quod Dofria, qu. nom. cfr.

Dovricus mons (*Dofrafjall*, *—fjöll*) V, 184; VI, 263; VII, 3, 124; VIII, 29; IX, 30, 93, 137; X, 85, 160. Cfr. Dofricus mons, Dovrini montes.

Dovrini montes, —inus mons (*Dofra-fjall*, *-fjöll*) V, 185; X, 169. Cfr. Dofricus mons, Dovricus mons.

Drafna (*Drafn*, *Dröfn*, *Draufn*, *Draumn*, *Traufn*) V, 11; IX, 82. Cfr. Drammensis sinus V, 11 al. Tramna (IX, 227), Dramna (IX, 227, 280), Dramma (IX, 220) et Drammen (IX, 82). Est enim hodiernus sinus Drammensis (*Drammens Fjord*) in Norvegia.

Drafnia in Gardarikia (*Draufn*) I, 299. Nomen etiam *Drapn*, *Dripa* scribitur. Erant montana, quæ per Palteskjam (*Palteskja*) vel regionem circa hodiernum *Polozk* ad fluvium Russiæ *Duna* vocatum se diffundebant. (Cfr. etiam Kristnisaga pag. 102-104 et Húngrvaka pag. 336).

Dragseidum (*Dragseiði*, *Dragsheiði*) X, 266, 267; cfr. Dragsheida.

Dragsheida (*Dragseiði*, *Dragsheiði*) I, 257, 323. In Stato jacere vel Stato septemtrionem versus adjacere dicitur. Hic incolæ Fjördorum [*Firðir* h. e. Sinus] et Sunnmæriæ, hodie regionis *Söndmör* vocatæ religionem christianam receperunt. Hodie *Dragseidet*, isthmus lon-

gitudine unius milliarii, qui trans regionem *Statlandet* ad prædium in parte hujus regionis septemtrionali situm se porrigit. Nomen ducit a prædiis *Indre* et *Ydre Drage* (Dragum interius et exterius). Baptizari solebant in amni parvulo, ubi crux lignea in hujus rei memoriam sine dubio erecta usque ad ultima tempora exstitit. Locus est in hodierna paroecia *Hovensi*, tractu *Sælöensi*, in regione Norvegiæ *Nordfjordo* [*Nordfjord*] (Kraft, 4 D. pag. 918). Interdum *Eiði* solum vocatur, cfr. Littr. E. Id. qu. Dragseidum, qu. nom. cfr.

Dragsmarka (*Dragsmörk*) X, 143. Prædium in Ranrikia (*Ránríki*, dan. *Ranrige*) regione Norvegia, quo templum monachorum nudipedum (*Berfættubræðra-kirkja*) transportatum est. Hodie *Dragsmark* in regione Sveciæ *Bahusleen.* (Quomodo fabula fidesque populi hanc ab Hakone Hakonide rege Norvegiæ exstructam ædem sacram cum narratione de formosa illa Valborga (*Skjön Valborg*) conjunxerit, cfr. Fayes Norske Sagn pag. 228). Cfr. Dragsvika.

Dragsvika (*Dragsvík*) X, 143. Id. qu. Dragsmarka, qu. nom. cfr.

Dramma (*Drafn*, *Dröfn*, *Draufn*, *Draumn*, *Traufn*, *Drammen*) IX, 220; cfr. Drafna.

Drammen (*Drafn*, *Dröfn*, *Draufn*, *Draumn*, *Traufn*, *Drammen*) IX, 82. Id. qu. Drafna et Dramma, quæ nomm. cfr.

Drammensis sinus (*Drafn*, *Dröfn*, *Draufn*, *Draumn*, *Traufn*, hodie *Drammen*, *Drammensfjord*) V, 11. Id. qu. Drafna, Dramma, Drammen, Dramna, qu. nomm. cfr.

Dramna (*Drafn*, *Dröfn*, *Draufn*, *Draumn*, *Traufn*, hodie *Drammen*, *Drammensfjord*) IX, 227, 280; cfr. Drafna, Dramma, Drammen, Drammensis sinus.

Drangi (*Drángar*) II, 200. Prædium quoddam in Hornstrandis, in regione olim *Þorskafjarðarþíng* appel-

lata, hodie toparchia Strandensi in Islandia occidentali situm (Landnámab. 2 P. 14 et 31 K. edit nov. pag. 103, 156).

Driveyæ (*Drifeyjar*) VIII, 130. Insulæ quædam in Sunnfjördo in regione Norvegiæ *Firðafylki* sitæ, hodie sine dubio insula *Drivö* in regione Norvegiæ *Söndfjord*.

Dromunesum (*Drómunes*) IX, 370. Promontorium quoddam ni fallimur ad hodiernum prædium *Drömnæs* et *Drömsund* in præfectura *Fosen*si, sinui Thrandheimico (*Throndhjemsfjord*) a meridie, juxta fines Nordmæriæ (*Nordmöre*) in Norvegia situm. Locus olim ad ipsam regionem *Nordmöre* pertinuerit necesse est.

Dubbinum (*Dubbim*, *Dúbím*, *Dubrim*) XI, 320. Locus quidam quo Dani, postquam appulerant ad oppidum *Wismar* in Meklenborga (*Meklenborg*) expeditionem fecere. Cfr. Saxo pag. 254, ubi „Dobinum" vocatur. Plures loci hoc nomine inveniuntur ut: unum *Dobin* ad lacum Krakowensem [*Krakowersöen*] (Suhms Danm. Hist. 7 D. pag. 62) quod se vero minus longe meridiem versus porrigit, quam quod hoc loco significatum esse possit; porro vicus quidam *Dubbin* appellatus prope monasterium *Dobbertin* in præfectura *Goldberg*ensi (Suhm ibid. 6 D. pag. 19) quod nomen ni fallimur in hunc locum quadrat, quum in diplomatibus mentio fiat *Dobini* cujusdam prope *Lipiz*, quod hodiernum oppidum *Lübs* vel *Hübiz* prope Dubbinum esse potest.

Dublinensis tractus (*Dýflinar-skíri*, *Dýflinnar-skíði*) I, 272. Id. qu. nom, sequ., qu. cfr. Vide etiam Dublinum.

Dublinensis comitatus (*Dýflinar-skiri*, *Dýflinnar-skíði*) VII, 70. Videtur esse regio (*Shire*) metropolin Irlandiæ Dublinum (*Dýflin*, *Diflin*) circumdans vel hodiernus comitatus Dublinensis: *County Dublin*. Cfr. Dublinum.

Dublinum (*Dýflin*, *Diflin*) I, 7, 173, 218, 219, 260, 272; IV, 9; V, 145; VI, 94; VII, 70, 72; XI,

370. Apud Saxonem pag. 67 „Duflynum" similius pronuntationi veterum Skandinavorum: *Dýflin* vocatur. Hodierna metropolis Irlandiæ *Dublin*. De commerciis freqventibus, quæ veteribus Normannis cum Dublinensibus fuerint, loco citato VI, 94 sermo est, quæ jam ætate Haraldi regis Pulcricomi ex Egilssaga, cap. 32, floruisse videmus. Hodiernus comitatus Dublinensis: County Dublin a veteribus Skandinavis *Dýflinnar-skiði*, vel *—skíri*, (Dublin-shire) vocari solebat. Cfr. Dublinensis tractus, Dublinensis comitatus.

Dufthaksholtum (*Dufþaksholt*, *Holt*) III, 204. Prædium in toparchia Rangarvallensi in Islandia meridionali situm. (Landnámab. 5 P. 3, 5 K. edit. nov. pag. 282, 289, 344).

Dunrasta (*Dunröst*, *Dinröst*, *Dynraust*) X, 38. Id. qu. Dynrasta, qu. nom. cfr.

Dunzæus pons (*Dunzarbrú*, falso: *Dímarbrú*) XI, 346. Pons flumini *Peene* injectus, quem Dani expeditionem in Vindlandiam facientes interscindere coacti sunt, ut in fluvium sursum versus navigare possent. Cfr. Saxo pag. 309, ubi pons, sed nomine non addito, commemoratur. Situs pontis inde elucet, quod ducem Henricum ab oppido *Demmen* trans *Gützkow*, regem vero Valdemarem, cui pons erat rumpendus, Wolgasta (*Wolgast*) tetendisse, Stolpisque (*Stolpe*) alios aliis obvios factos esse sciamus. Saxo in narratione hujus eventus mentionem facit „fluminis" cujusdam, quod flumen *Peene* est, „amnisque" cujusdam, amnis *Ribenitz* dicti scilicet, qui a septemtrione veniens in flumen *Peene* semet immittit, ad quem „amnem" pons ille fuerit. In Historia Knutidarum pons hicce *Dunzarbrú* vel *Dímarbrú* (Dunzæus pons) vocatur, qui nullus alius esse potest, quam ille locus, qui in diplomatībus sæpius invenitur: „antiquus traductus, transitus Dansn" vel *Dansne Fähre* (occurrit in Schwarz Geogr. Norder-Teutschlandes, pag.

262-262) transitus nempe antiquus trans flumen *Peene*, ubi rivum Ribenitz in finibus provinciarum *Zieten* et *Grosswin* in Pomerania excipit, ponsque antiquus flumini *Peene* hoc loco iujectus. Pro *Dunzarbrú* legendum igitur est *Danzarbrú* vel *Danznarbrú*.

Durholmaosus (*Durhólmaós*) II, 217. Ostium amnium *Kerlingardalsá* et *Hafrsá*, ubi, prope Dyrholmcs vel Dyrholos (*Dyrhólmar* vel *Dyrhólar*), nunc nomine externo: *Portland* sæpe vocatos, in regione *Mýrdalr* nuncupata in mare semet effundunt (Njáls Saga cap. 91) in toparchia Skaptafellensi in Islandia orientali.

Dyngeya (*Dýngja*, rectius *Dúngey*) X, 29. Id. qu. Dyngia, qu. nom. cfr.

Dyngia (*Dúngey*, rectius *Dýngja*) X, 29. Sinus in Ranrikia in regione Norvegiæ Vika. Ni fallimur hodiernum *Dyngekile* vel *Dynekilen*, sinus prope *Gulmarefjorden* in regione Sveciæ *Bchusleen* situs. Cfr. Dyngeya.

Dynjarnesum (*Dynjarnes*) IX, 327. Prædium Norvegiæ, ubi dynasta (Leensmanden) *Povel Vogeskalm* habitabat, quod aut in Thrandheimo aut Halogalando situm fuisse videtur. Forsan jacebat in hodierna insula *Dönnen* vel *Dunö*, prope promontorium *Dunnæs*. ubi templum *Dunönæs*ense stat, in media fere Halogalandensi præfectura.

Dynrasta (*Dynraust*, *Dinröst*, *Dunröst*) X, 28, cfr. Dinrasta et Dunrasta.

Dyrafjordus (*Dýrafjörðr*) XI, 110, 146. Sinus in toparchia Isafjordensi Islandiæ occidentalis in regione *Þorskafjarðarþing* olim nominata, a Dirio, uno virorum qui Islandiam primi occuparunt (*landnámsmaðr*), nomen ducens (Landnámab. edit. noviss. pag. 136, 142, 143, 150).

Dyrnesum (*Dyrnes*, *Dyrrnes*) III, 66; X, 113, 135. Quamquam priori loco citato Dyrnesum in Orca-

dibus situm fuisse dicitur. posteriori vero in Skotia ponitur, tamen præferimus errorem aliquem in narrationem irrepsisse credere, quam duo Dyrnesa significata esse fateri. Est enim haud dubie hodiernum promontorium *Durnish*, quod loco: *Wrath* in Scotia sito ab oriente adjacet.

Dyrsa (*Dýrsá*) VII, 301. In narratione belli, quo contendebant Magnus Erlingi filius rex Norvegiæ et Valdemar primus rex Daniæ, hujusce loci et emporii cujusdam vicini mentio fit. Amnis hicce „Duorsa fluvius" apud Saxonem vocatur, qui partim de proelio narrat, quod Haraldus rex Severus hoc loco cum Sveine Astridide commiserit, partim Sveinem cognomine *Graði* (*Grathe* dan.) eo navigasse, et inde Viborgam tetendisse (Saxo pag. 206, 277). Fluvius idem est atque amnis, qui hodie per regionem *Djursö* vel *Dyrsö* in regione Daniæ Jotia septemtrionali (*Nörre Jylland*) sitam percurrit, qui amnis olim multo major erat navibusque patebat. Emporium illud igitur est hodiernum *Grenaa*. Notio islandicæ vocis *dýr* i. e. vulpes, et islandicæ vocis *gren* i. e. lustra vulpina, celeberr. Raskium in illam sententiam adduxit primam partem nominum *Dýrsá* et *Grenaa* eandem habere significationem, oppidumque nomen suum a voce illa: *gren* ducere. Quum vero in libris daticis regis Valdemaris (apud Langebek Tom. 7, pag. 542) diplomatibusque nomen oppidi: *Grindhögh*, *Grindov* scriptum inveniatur, ubi quasi *grenahaugar* i. e. tumuli lustrorum explicari nequit; ut *grindarhaugar*, vel *grindahaugar* a *grind*, vallus sudibus compositus vel plur. num. *grindr*, quod nonnumquam de pluribus amnis vel fluminis cornubus usitatum invenitur, quorum quoque tria prope hoc oppidum reperiuntur, multo magis verti possit.

E.

Eboracus (*Iork*, *Iórvík*, *Iörk*, *Iörvík*) I, 138; VI, 376, 379, 380; X, 148. Cfr. Iorvika.

Ednia (*Eðni*, *Enni*, *Etne*) VII, 240. Prædium in Sunnhördalando in Norvegia, hodie tractus *Etne*nsis in Hördalando meridionali (*Syd Hördeland*) in Norvegia.

Egda (*Egða*, *Egðera*, *Egðrera*) I, 128. Flumen Daniæ *Eideren*. Id. qu. Eidora, Egdera, Egdrera, quæ nomm. cfr.

Egdera (*Egða*, *Egðera*, *Egðrera*) I, 128; XI, 365. Id. qu. Egda, Egdrera, Eidora, quæ nomm. cfr.

Egdrera (*Egða*, *Egðera*, *Egðrera*) I, 128. Id. qu. Egda, Egdera, Eidora, quæ nomm. cfr.

Egga (*Eggjar*, *Eggja*) VIII, 234. Plura in Thrandheimo in Norvegia prædia hoc nomine inveniuntur: Unum prædium Eggja (*Eggja*, *Engja*) (h. nom. cfr.) in insula *Inderöen* prope Steinkjara (*Steinker*, dan. *Steenkjær*) et Steinkjarensem sinum (*Steinkersfjörðr*) in tractu *Stod*ensi invenitur, ubi habitabat Ölver Eggensis IV, 221 (cfr. Eggensis) et post illum Kalfus Arnides IV, 225, 298. Alterum, hodie prædium *Eggan* superne in tractu *Ribygden*, in finibus Skaunæ (hodie *Skogn*) in Gaulardalo (hodie *Guuldalen*), qui nunc ad paroeciam *Börsen*sem pertinet, invenitur; hoc est, quod Egga Skaunensis (*í Skaun*) vocatur, ubi habitabat Skeggius VIII, 234 (Höyem om Bynæssets Præstegjeld pag. 308) et cujus hoc loco mentio fit. Cfr. Eggensis et Eggja.

Eggensis (*af Eggju*) X, 356, 370. Ab *Egga* oriundus, eo pertinens. Sic Ölver Eggensis dicitur. Cfr. Eggja et Egga.

Eggja (*Eggja*, *Engja*) I, 41; IV, 221, 223, 225, 298, 351; V, 37, 108, 121, 134; VI, 31. Hodie sine dubio prædium Egge in insula *Inderöen* (*eyjan iðri* [*innri*] i. e. insula interior) prope Steinkjara (*Steinker*, hodie *Steenkjær*) in tractu *Stod*ensi. Hic Ölver Eggensis IV, 221 habitabat, posteaque Kalfus Arnides IV, 225, 298. Ab Egga VIII, 234 in Skauna hoc prædium accurate distinguendum est, quatenus fieri potest, nam

tanta est borum nominum conturbatio ut decidi nequeat, quænam *Eggja* I, 41 occurrat, utrum Skaunensis an Stodsensis, an tertium forsan quoddam prædium, nobis alias ignotum.

Eidensis campus (*Eiðsvöllr*) IX, 280, 282, 284, 285, 303, 308, 309, 344, 383. Hodie paroecia et tractus *Eidsvold*ensis, olim etiam *Eid* vel *Aeid* (*á Eið*) vocatus, in regione Norvegiæ Raumarikia (dan. *Romerige*) superiori situs, illa re maxime illustris, quod ibi comitia Heidsiviensia (*Heiðsæfisþing*) haberi solebant. (Kraft, 1 D. pag. 455, 469). Cfr. Eidsvallus.

Eidbyggi (*Eiðbyggjar*) VIII, 135. Hi cum Sokndalensibus (*Sókndælir*, hodie *Sogndöler*) una commemorantur, suntque sine dubio incolæ tractus qui sinui *Sognedalsfjord* juxta Lusakaupangum (*Lúsakaupáng*) in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) ab oriente adjacet, ubi prædia *Fimbereide* et *Eide* hodie inveniuntur. Cfr. Stafnbjarga, Fimreitum etc.

Eidensis silva (*Eiðaskógr*) IV, 119, 176, 290; V, 31, 50, 236; VI, 119; VIII, 20, 40; IX, 15, 115, 253, 259, 265, 299, 307, 309; X, 25, 251. Silva quædam vasta, in finibus Sveciæ et Norvegiæ sita, ubi regio hujus Vingulmarka Vermalandiam atque Markas (i. e. Silvas) regiones Sveciæ attingit, a Soleyis (*Sóleyjar*) hodie *Solör* se usque ad Raurikiam extendens. A Sarpsborga via primum orientem versus duxit in Eidos, unde silva nomen habet, unde in Gothiam tendentes flumine trajecto, tredecimque milliaribus per silvas Eidenses peractis in Gothiam venere. Silva hæcce uti magna inprimis describitur, regionibus inhabitatis utrimque circumdata; media virgultis atque fruticibus tenebatur aut vel etiam terra singulis locis arborum omnino nuda erat; duæ per illam viæ ducebant (Cfr. Egilssaga cap. 73-74, 76-77). Alio loco, ubi scilicet transitus erat a Soleyis (hodie *Solör*) in Vermalandiam, silva duodecim milliaria longa erat, in media

ædes sacra stetit (ni fallimur hodiernum *Eidskoug* loco *Kongsvinger* nominato a meridio adjacens) unacum ædificio viatoribus, ubi pernoctarent, apto. Apud Saxonem pag. 140 „Ethaskoug" i. e. *Edeskov* (silva Edensis vel Eidensis) vocatur. Nomen siluæ manet, ipsa multo minor est quam antea. Cfr. nom. sequ.

Eidi, Eidus (*Eið*, *Eiðar*) IV, 148, 176, 177. Tractus prope silvam Eidensem unde silvæ nomen est. Cfr. Eidensis silva.

Eidora [al. Eydora] (*Ægisdyr*, *Ægisdur*) XI, 23. Flumen notissimum *Eider*, ducatum Slesvicensem Daniæ a meridie continens. Cfr. Ægidora.

Eidria (*Eiðre*) X, 63. Hodiernus amnis *Eiðre* vel *Æthra* in finibus tractus *Aarstad*ensis in regione Hallandia.

Eidsbergum (*Eiðsberg*, *Heiðbjörg*) IX, 344. Aut idem locus est atque qui hodie *Eiðsberg* vocatur, in Vingulmarka in Vika regione Norvegiæ, vel idem ac Eidsvallus al. campus Eidensis (*Eiðsvöllr*) in Raumarikia in Norvegia. Cfr. Eidum, et Heidbjarga.

Eidsvallus (*Eiðsvöllr*) IX, 419; Id. qu. Eidensis campus, qu. nom. cfr.

Eidsvogus (*Eiðsvágr*) X, 111. Hic rex Norvegiæ Hakon Hakonides classem collegit atque lustravit, expeditionem in Scotiam suscepturus. Hodie *Eidsvaag* dimidium fere milliarium distans ab emporio Bergis in paroecia *Aasene*, tractu *Hammersgjeld* in regione Norvegiæ *Nord-Hördeland* (*Norðhörðaland*) appellato, situm.

Eidum (*Eyði*) X, 156. In Eido prope insulam vel rectius in scopulis Eynensibus procliati sunt Halfdan rex cognomine Niger (*Svarti*) et filii Gandalfi. Eadem res in Heimskríngla Tom. 1, pag. 68 narratur. Locus in veteri Vingulmarka regione Norvegiæ situs erat et hodie aut prope *Fosserne* in hodierno tractu *Eidsberg*ensi vel *Edsberg*ensi in præfectura *Rakkestad*ensi, *Heggen*ensi

atque *Frölandensi* in regione *Smaalenene* situs esse potest, aut longius ad septemtrionem in Raumarikia septemtrionali (*Nordre-Romerige*) ad ultimum lacum hodie *Öjeren* olim *Eynavatn* (i. e. lacum insularum) appellatum. Cfr. Eidsbergum.

Eidus (*Eiði, Eið*) IX, 280, 282, 296. Hoc nomen interpretes admodum torquet, quippe quod singulis locis, accuratissima contextus interdum obscuri ratione habita, diversa notione præditum occurrat. Vox sensu proprio appellativa, isthmum vel lingulam terræ tenuem significat, quæ cum plurimæ sint, facile in variis locis eodem nomine naturaque præditis errari potest. Ita interdum (IV, 148, 176-177) Norvegia se *austr til Eiðs* (i. e. orientem versus ad isthmum vel Eidum) porrigere dicitur, ubi tractus prope silvam Eidensem hoc nomine indicatur, interdum (I, 192; VIII, 126; X, 147, 175) Dragseidam (qu. nom. cfr.) in regione Statlando, prope viam qua plerique uti solebant, significat. Hoc loco prædium significatur prope Eidsvallum vel Eidensem campum in Norvegia. Cfr. Eidensis campus.

Eidus al. Isthmus (*Eið*) I, 192; VIII, 126; X, 147, 175. Id. qu. Dragseida (qu. nom. cfr.) in regione Norvegiæ *Statlandet*, prope viam generalem, quæ per Norvegiam duxit.

Eidus [Isthmus servorum] (*Eið, þrælaeið*) I, 267. Isthmus in insulis Islandiæ Vestmannaeyis appellatur „isthmus servorum" [þrælaeið] a servis Hjörleifi, quos Ingolfus, cædem Hjörleifi ulciscens, hoc loco obtruncavit, nomen ducens. Cfr. Vestmannaeyæ.

Eidus [isthmus] (*Eið*) IX, 296. Isthmus, per quas Hakon Hakonides rex Norvegiæ naves pertrahendas curavit. Cfr. Stafnsbjarga.

Eidæ (*Eiðar*, falso *Elðar*) IX, 259. Hodie paroecia *Eda* in tractu *Jösse-Herred* vocato in Vermalando in Svecia.

Eikabergenses fauces (*Eikabergsskor*, *Eikabergsstoð*, *Eikaskorsberg*, *Eikabergsskógr*) IX, 254, 400; cfr. sequ. et Eikabergum.

Eikabergensis silva (*Eikabergskógr*, *Eikabergsskor*, *Eikabergsstoð*, *Eikaskorsberg*) IX, 254. 400, 401; cfr. antecedens et Eikabergum.

Eikabergum (*Eikaberg*) IX, 354. Mons silva consitus monti *Þrælaberg* dicto a meridie adjacens prope Osloam in Vika regione Norvegiæ situs. Hodie mons *Egeberg* Osloæ vel hodierno oppido *Gamle Byen* (i. e. oppidum vetus) juxta urbem Norvegiæ Christianiam adjacens. Cfr. Eikabergenses fauces et Eikabergensis silva.

Eikundasundum (*Eikundasund*, *Eykundasund*) III, 44-46; IV, 282; V, 4, 8, 13; IX, 16, 17, 34, 47, 203. Hodie locus, ubi naves mercatoriæ mercibus onerari solent, *Egersund* dictus, ad fretum cognomine inter continentem et insulam *Egerö* dictam profluens in Rogalando regione Norvegiæ situs. Iadari (*Jaðar*, dan. *Jæder*) a meridie adjacet, sæpeque commemoratur ut portus navibus appellendis opportunus, quæ ad hanc partem Norvegiæ navigarent. In versione danica Petri Clausenii Ekornsundum (dan. *Ekornsund* v. *Egernsund*), quasi ab animali sciuro (al. *íkorn*, *ekorn*. dan. *Egern*) nomen duceret, appellatur; quæ notio tamen in nomine normannico veteri *Eikundasund* nequaquam inest, quod contra ab insula, quæ freto huic adjacet *Eikund* (dan. *Egerö*) derivatum esse videtur, quæ insula præterea in aliis Historiis occurrit, cujusque nomen a voce islandica *eik* (i. e. arbor, dan. *Eg*) et terminatione *und* compositum est. Cfr. Eikundense fretum (Ekern-. Ekorn-, Ekron-sundum).

Eikundense fretum (*Eikundasund*) IX, 289. Cfr. Eikundasundum, Ekorn-, Ekon-, Ekronsundum.

Eikundense fretum (*Eikundarsund*) X, 60, falso pro Ekreyense fretum, qu. conferas.

Eikureyæ (*Eikreyjar*, *Akreyjar*, *Ekr-*, *Eitr-*, *Sikreyjar*) IX, 49. Id. qu. Ekreyæ, quod nom. cfr.

Einbuius (*Einbúi*) V, 29. Olavus rex cognomine Sanctus a Sunnmæria (*Sunnmæri*, dan. *Söndmör*) per montem quendam Einbuium tetendit, ubi pernoctavit; unde, cum contextum consuluerimus, apparet, locum in tractu Lesjis vel *Lessö* in Guldbrandsdalo regione Norvegiæ jacuisse. In charta Pontoppidani geographica Einbuium fluvio Albi Romorum (*Raumelfi*, dan. *Romelven*) a septemtrione depictum invenimus, Kraftiusque (2 D. S. 157) mentionem facit duorum prædiorum, *Enebo* vocatorum, in paroecia *Lessöskou*gensi, tractu *Lessö*ensi prope fines Raumsdali sitorum, neque est, cur dubitemus hos locos denotatos esse.

Eiriksey (*Eireksey*) II, 201. Insula pro media fere ora Grænlandiæ orientalis (*Austrbygðin* [dan. *Österbygden*] *á Grænlandi*) sita, ab Eiriko cognomine Rufo nomen ducens. (Landnámab. 2 P. 14 K. edit. noviss. pag. 105).

Eiriksfjordus (*Eiríksfjörðr*) II, 201. Sinus in Grænlandia in parte mundi America nuncupata valde magnus, sic, ab indagatore Grænlandiæ Eiriko Rufo (*Rauði*) nomen ducens, appellatus. Regionem Grænlandiæ orientalem (inter meridiem et orientem solem spectantem), *Austrbygð* nominatam, insecavit, vel rectius inter regionem Grænlandiæ orientalem et occidentalem (*Vestrbygð*) semet insinuavit in ora Grænlandiæ occidentali. Hodierna *Tunnudliorbik* in provincia *Julianehaab*ensi esse creditur. (Landnámab. 2 P. 15 K. edit. noviss. pag. 105 etc).

Eiriksholmi (*Eiríkshólmr*) II, 201. Insula in Grænlandia in America ad promontorium Hvarfsgnipam (*Hvarf*, *Hvarfsgnípa*) sita, ab Eiriko Rufo, indagatore Grænlandiæ, nomen ducens. (Landnámab. 2 P. 14 K. edit. noviss. pag. 105).

Eiriksstadi (*Eiríksstaðir*) II, 200. Prædium quoddam, ubi habitabat Eirikus Rufus, Grænlandiæ indagator, prope Vatnshornum (*Vatzhorn*, *Vatnshorn*) in Hau-

kadalo, in Dalis hodiernave toparchia Dalensi in Islandia occidentali. (Landnámab. 2 P. 14 K. edit. noviss. pag. 103).

Eiriksstadi (*Eiríksstaðr*, *Eiríksstaðir*) II, 200. Prædium quoddam situm in insula Oxneya (*Öxney*) in sinu Breidafjordo (*Breiðafjörðr*), toparchiæ Snæfellnesensi a septemtrione in Islandia occidentali situm (Landnámab. 2 P. 14 K. edit. noviss. pag. 104).

Eiriksvagus (*Eiríksvágr*, *Eireksvágr*) II, 201. Sinus, unde navigavit Eirikus cognomine Rufus (*Rauði*) ex Islandia soluens Grænlandiamque indagaturus, in toparchia Snæfellsnesensi in Islandia occidentali situs. (Landnámab. 2 P. 14 K. pag. 104).

Eitreyæ (*Eitreyjar*, *Akreyjar*, *Ekreyjar*, *Eikreyjar*, *Sikreyjar*) IV, 123; cfr. Ekreyæ et Akreyæ.

Ekalandensis, Ekalandum (*af Eikilandi*, *Eikiland*) IX, 80 (cfr. 13). Hallus Ekalandensis unus Birkibeinum commemoratur. Nomen in Norvegia perquam commune est. In Rogalando tria prædia hoc nomine inveniuntur: in paroeciis nempe *Lund*ensi, *Höll*ensi atque *Vigedal*ensi; etiam in paroecia *Gjerrestad*ensi in præfectura *Nedenæs*ensi et plur. loc. — Videtur tamen prædium hoc loco notatum in Upplandis regione Norvegiæ situm fuisse.

Ekkjal (*Ekkjáll*, *Ekkjal*) I, 224. Narratur hoc loco Sigurdus dynasta cum pluribus aliis Scotiam exercitu invasisse, deindeque Katanesiam cum Sudurlando (*Suðrland*, hodie *Southerland*) usque ad Ekkjalem expugnasse, porro dynastam quendam scoticum, nomine Melbrigdatanem (Melbrigdam Thanem [*Than*]?) interemisse, et in Ekkjalis ripa (*Ekkjálsbakki* alias *Elfinnarbakki*) humasse tumuloque condidisse traditur. Eadem in Heimskríngla, Hist. Haraldi Pulcricomi cap. 22, memoriæ produntur. Ekkjalis ripa (*Ekkjálsbakki*, varia lectio *Egilsbakki*) etiam in Orcadens. Histor. pag. 232 occurrit. Similitudinis

modo nominum respectu, Ekkjal idem ac montes *Ochil-hills* („montes Ochellenses") in comitatu Fifensi et Clakmannanensi (*Fife* et *Clakmannan Shire*) in Scotia meridionali siti, esse posset (Cfr. Schoeningii observationes in ejusdem Norges Hist. 2 D. pag. 161), qui vero hice montes regionem Scotiæ septemtrionalis, *Sutherland* appellatam, finire dici possint? vox islandica *bakki* præterea non montem, sed ripam fluminis significat. Ekkjal (vel Egil) igitur sine dubio est hodiernum flumen *Oikel*, quod meridionales regionis Scotiæ septemtrionalis *Sutherlandiæ* fines alluit, in sinumque *Dornoch Firth* hodie appellatum semet effundit. Hinc etiam apparet sinum Breidafjordum (*Breiðafjörðr* i. e. sinus latus) magnum illum sinum esse, cujus particulæ modo sunt sinus minores *Dornoch Firth* atque *Murray Firth;* montesque glaciales, quorum mentio fit in Historia Orcadensium, montes *Grampianbjergene* hodie nominatos esse. Cfr. Albis ripa (1, 224).

Ekomsundum (al. Eikundasundum, Ekornsundum) (*Eikundasund*) IX, 98; cfr. Eikundasundum Ekorn-, Ekron-sundum.

Ekornsundum (*Eikundasund*) (al. Ekorn, Ekron-, Ekom- et Eikundasundum) IX, 83; cfr. Eikundasundum.

Ekreyense fretum (*Ekreyjarsund*) X, 60. Est sine dubio fretum inter Ekreyas vel Ekroas, insulas Norvegiæ, interfluens, quippe cum hinc rex Hakon Hakonides naves meridiem versus in Hallandiam miserit, ut hanc terram infestis armis invaderent; potest tamen, uti sunt, qui putant (Richardson, Hallandia pag. 8), hoc nomine notari Ekreyense fretum quoddam in ipsa Hallandia, quod si ita est, hodiernum fretum *Ökresund*, portus quidam scilicet ad occidentalem oram paroeciæ *Onsala* dictæ in Hallandia septemtrionali sitæ, significatum sit necesse est. Cfr. Eikundense fretum.

Ekreyæ (*Ekreyjar*, *Eikreyjar*, *Akreyjar*, *Eitreyjar*,

Sikreyjar) IV, 123, 192; X, 49, 51, 53, 59, 65, 74, 75, 76, 143. In Ekreyis insulis comitia habita sunt, in quibus Magnus Hakonides rex est creatus X, 75. Hæ insulæ primum regnante Hakone rege Hakonide ejusque opera X, 143 excodicatæ habitaculisque ornatæ sunt. Sunt hodie *Egerö* vel *Ökerö*, paroecia annexa tractui *Thorslande* dicto in insula Hisinga in *Bahusleen* regione Sveciæ quæ antea ad Norvegiam pertinebat. De freto Ekreyensi cfr. hoc nom. — Id. qu. Ekroæ, qu. nom. cfr. Cfr. etiam Hereyæ.

Ekronsundum (al. Eikundasundum, Ekomsundum, Ekornsundum (*Eikundasund*) IX, 108. Cfr. Eikundasundum.

Ekroæ (*Ekreyjar*, *Akreyjar*, *Eitreyjar*, *Sikreyjar*) X, 143. Id. qu. Ekreyæ, qu. nom. cfr.

Elda (*Elda*) VII, 260. Plura prædia hoc nomine in Norvegia reperiuntur; ut verbi causa prædium *Eldæ* in paroecia *Rugsund*ensi, tractu *Davig*ensi, in Nordfjordo e. pl. al. Quum vero Ivar Eldensis (*frá Eldu*) filiique, uti VII, 260 traditur, in Thrandheimo domicilia habuerint, significatum sine dubio est prædium Beitisjoo (*Beitisjór*) a septemtrione situm *Elden* vel *Eilden* in paroecia *Elden*ensi, tractu *Bedstaden*si, in finibus præfecturæ *Inderöen*sis (olim *Eynafylki* i. e. provincia Eynensis) atque præfecturæ *Nummedalen*sis (*Naumudalr*) in Thrandheimo regione Norvegiæ. Hæc sententia etiam convenit cum illa, quæ in regestis Heimskринглæ, secundum manuscriptum libri: *Schoenings Reise* inscripti collectis, expressa invenitur.

Eldæ (*Eldar*, *Eiðar*) IX, 259 falso pro Eidæ, qu. nom. cfr.

Eldeyarsundum (*Eldeyjasund*, *Eldeyjarsund*) IX, 42, 45. Hodie fretum *Eldösund*, quod inter prædium *Elde* insulamque extra jacentem *Eldö*, in insula Storda vel *Storöen* (h. e. insula magna) in paroecia *Storöen*si

tractuque cognomini, in Hordia meridionali (*Syd-Hördeland* olim *Sunnhörðaland*) regione Norvegiæ semet inmittit. In versione Clausensi *Öresund* vocatur. Cfr. Oresundum (IX, 107).

Elduéidus (*Eldueiđ*) IX, 366. Ni fallimur isthmus inter Beitissjoum (*Beitissjór*) intimam partem sinus Thrandheimensis (*Þrándheimsfjörðr*) atque sinum Lyngenensem (*Lýngen*) in Naumudalo (*Naumudalr*) positus, in quo sita sunt prædia *Elda* et *Eiði*, a quo isthmus hicce nomen suum ducere videtur. Cfr. Elda.

Elfargrimi (*Elfargrímar*) VII, 308; cfr. Gothalbensés et Gothorum Albis accolæ. Sunt scilicet incolæ regionis fluvio Gothalbi vel Albi adjacentis, fortitudine atque magnitudine animi maxime insignes.

Elgjarnesum (*Elgjar-, Elgines*) IX, 282. Hodie *Iljernet*, promontorium navigantibus satis notum in Austfolda, hodie tractu *Næsoddensi* ad sinum Osloensem (*Oslóarfjörðr*, dan. *Oslofjord*) in Norvegia situm. (Kraft, 1 D. S. 464-465 nota).

Elgisetrensis (*af Elgisetri, Elgjosætri, Helga-, Helgo-setri*) IX, 232; cfr. Elgisetrum, Helgisetrum, Helgisetrensis.

Elgisetrum (*Elgisetr, Helgisetr, Helgasetr, Elgiosetr, Elgiosætr, Eiglos*) IX, 381, 388, 423, 424; X, 380; cfr. Helgisetrum.

Elgisetrium [monasterium] (*Elgi-, Elgjo-, Helgi-, Helga-setr, Eiglos, Elgisætr*) X, 1; cfr. Elgisetrum, Helgisetrum.

Ellidæus sinus (*Elliðarvík*) X, 115. Sinus quidam parvulus juxta Kirkjuvogum (*Kirkjuvágr*) in vicinitate loci *Kirkwall* in insula Hrosseya (*Hrossey*) vel hodierna *Mainland* in Orcadibus.

Ellipaltus (*Ellipalltar*) VI, 157. Contextus non omnino clarus est; sententia tamen hæc esse videtur, Haraldum regem Severum per mare nigrum (*Svarta Haf*,

Pontum Euxinum) septemtrionem versus in Ellipaltum navigasse, indeque in Gardarikiam iter fecisse. Si ita res se habet Ellipaltus est Palus Mæotis (*det assowske Hav*) vel fretum eo ducens, Bosporus nempe Cimmerius (hoc nom. cfr.). Sunt etiam qui putent nomen pro Hellesponto e recta forma deflexum esse. Cfr. Heimskríngla Tom. III, pag. 71 Nota. Quum hoc nomen aliis locis non occurrat, lectio admodum incerta est. Cfr. Bosporus Cimmerius.

Elvinaregga (*Elvinaregg*, *Elvinareing*, *Elvimaregg*) IX, 278. Locus quidam prope Thrælabergum (*Þrælaberg*), juxta vetus oppidum Osloam in Vika regione Norvegiæ, vel etiam in ipso oppido situs. Lectio *Evinareing* forte præferenda est cæteris.

Emporium parvum (*Litlakaupángr*) IX, 142. Emporium quoddam, regnantibus filiis regis Haraldi Gillii conditum, quod paullo post sedes episcopalis factum est. Jam opulentia tantopere auctum est, ut dimidio milliario longum fuisse tradatur. Stabat ubi hodie situm est prædium *Stor Hammer* in paroecia tractuque *Vang*ensi in Heidmarka (*Heiðmörk*), hodie *Hedemarken* regione Norvegiæ, pars vero soli, quod antea occupavit, aquis lacus *Mjösen* dicti demersa est. Portus hujus oppidi in sinu parvulo *Nordvig* dicto hodierno prædio *Hammer* a septemtrione sito fuisse creditur (Cfr. de hoc oppido Kraft, 1 D. pag. 650.

Equitannia (*Aquitannia*, *Equitannia*) I, 129; XI, 367. Id. ac Aquitania qu. nom. cfr.

Erlendshaugus (*Erlendshaugr*) IX, 422. Tumulus juxta Bakkium (*Bakki*) vel hodiernum *Baklandet* ad oppidum *Nideros* vel *Throndhjem* in Norvegia.

Ermlandia (*Ermland*) XI, 374. Tractus quidam inter Vindlandiam (*Vindland*) et Samlandiam (*Sámland*) [h. nomm. cfr.] ad illam magis pertinens. In Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi pag. 10 inter Kurlandiam et

Poloniam jacuisse affirmatur; in Örvaroddssaga cap. 30 inter Samlandiam atque Poloniam ponitur. Est vero hodie tractus circa flumen Prussiæ *Elbing*.

Erneyæ (*Erneyjar*, *Arneyjar*) IX, 367. Id. atque Arneyæ, qu. nom. cfr.

Errius (*Erri*, *Eyri*, scilicet *Skáneyri*) VII, 327-328; cfr. Oræ, Erroæ.

Erroa (*Erri*, *Erei*, *Eiri*, *Eyri*) XI, 196, 215, 330. Hodie insula Daniæ *Ærö*. Quum narretur de Sigurdo rege cognomine *Slembidjákn*, illum in fretum Oranum (*Eyrarsund*, dan. *Öresund*) navigasse, cum Vendis ad Erroam [v. Errium, v. Arroam, quæ nomm. cfr.] pugnasse, monendum est, lectionem hujus loci incertam esse, quum quidam *Erri* alii vero *Eyri* legant, quæ (posterior scilicet) ratione contextus habita Skaneyra (*Skaanör* isl. *Skáneyri*) in Skania (*Skaane* isl. *Skáney*) sit necesse est. Ad hanc insulam etiam pugna commissa est inter Magnum regem Bonum atque Sveinem Estrididem. XI, 196. Temporibus medii ævi ad Fjoniam (*Fyen* isl. *Fjón*) pertinebat XI, 215. Vide Eyra, Errium, Arroa etc.

Erroæ (*Erri*, *Eyri*, *Skáneyri*) VII, 209, cfr. Oræ (al. Errium).

Esje-, Esju-nesenses insulæ (*Esjuness-*, *Elju-ness-*, *Æsjunes-*, *Æsuness-eyjar*) IX, 16, 83, 397 juxta Esjunesum (*Esjunes*). Hodie insulæ *Hesnæs* et *Hesnæsöer*, inter quas atque continentem portus quidam invenitur. Sitæ sunt in paroecia *Fjæren*si, tractu *Öjestad*ensi, provincia et præfectura *Nedenæs*ensi in Norvegia. (Falsen Norges Hist. 3 D. pag. 236. Kraft, 3 D. pag. 310-311, 358).

Esjubergensis (*á Esjubergi*) I, 271. Ex Esjubergo oriundus, eo pertinens. Cfr. Esjubergum.

Esjubergum (*Esjuberg*) I, 270. Prædium quoddam in tractu Kjalarneso (*Kjalarnes*) olim in regione *Kjalarnessþing* nominata, hodie in toparchia Kjosensi (*Kjósar-*

sýsla) in Islandia meridionali situm. (Landnámab. 1 P. 12-13 K. edit. noviss. pag. 44-46 et plur. loc.).

Esthonia (*Estland*, *Eistland*, *Eystland*) I, 95, 106, 249. Secundum narrationes Scandinavorum historicas Esthonia nomen terris secundum oram maris Baltici sinui Finnico a meridiône sitis commune additum est; secundum „iter Ottaris" (*Óttars ferð*) se ad ipsum flumen *Weichsel*um extendebat. Est terra priscorum Æstyorum (*Æistr* dan. *Æstyer*). Constabat, præter hodiernam Estlandiam (*Estland*) etiam Liflandia (*Lifland*) quæ quidem apud scriptores geographicos et in narrationibus fabulosis occurrit, non vero in veris scriptis historicis. Singulæ regiones, quibus constetisse commemoratur, sunt: *Vírland*, quod idem esse putatur atque *Verland*ia illa, cujus Edda facit mentionem, regio in Esthonia septemtrionali, lacum Peipum a regione inter boream et occasum brumalem spectanti adtingens; *Refaland* cum incolis *Refalir* (Njálssaga, cap. 30), regio hodiernum oppidum *Reval* circumdans; Adalsysla (*Aðalsýsla*), quæ cum Eysysla vel Osilia (*Ösel*, *Eysýsla*) commemoratur; atque Vika (*Vik*) [cfr. Pikæ (*Píkur*, *Víkur*)]; Adalsysla est regio in ora Vindlandiæ maritima, hodierna fere *Rotalien*, Osiliæ ex adverso sita (Hallenberg Anm. till. Lagerbring 1 Afd. pag. 207) errant vero qui cum Suhmio (Danm. Hist. III Tom. pag. 298) putant Adalsyslam etiam Asasyslas (*Ásasýslur*) vocatam esse ab Asis (*Æsir*) qui hic aliquando habuerint domicilia, qui error ortus est a falsa lectione varia ad versum poëmatis: Bandadrápa in Heimskríngla Tom. I pag. 297 occurrentem, cujus sensus modo hic est: Eirikum dynastam cum Danis et Gothis pugnasse voxque: *ásasýslur* omnino evanescit, quum rectam lectionem sequamur: *hildar áss* i. e. heros, vir fortis, *of allar sýslur*, i. e. in omnibus provinciis. Cfr. etiam de Esthonia Örvaroddssaga, cap. 30, ubi *Virland*, *Estland* et *Lífland* una commemorantur, et Werlauff Symbol. ad geogr. medii ævi pag 10.

Estlandia (*Eistland*, *Eystland*, *Estland*) I, 7. Id. ac Esthonia, Estonia, quæ nomm. cfr.

Estones (*Æistr*) X, 364. Esthoniæ vel Estoniæ (quæ nomm. cfr.) incolæ ita nominantur.

Estonia (*Eistland, Eystland, Estland*) I, 214; IV, 9; VIII, 191; X, 182, 364. Cfr. Esthonia, Estlandia, Estonum terra.

Estonum terra (*Estland, Eistland, Eystland*) IV, 156. *Esthonia*, Estonia, Estlandia, quæ nomm. cfr.

Evia (*Efja*) VIII, 113. Prædium quoddam in Orkadalo in Thrandheimo in Norvegia. Hodie prædium *Evjen* in paroecia atque tractu *Orkedal*ensi. (Norske Vidensk. Selsk. Skr. fra det 19de Aarh., 1 D. S. 355. Kraft, 5 D. S. 535).

Europa (*Evrópa*, *Norðrhálfan*) XI, 373, 375. Ad comparationem instituendam, pro parte quadam etiam ad corrigenda quæ locis citatis de hac mundi regione memoriæ prodita sunt, tam inservire possunt quæ Rímbegla quam quæ fragmenta geographica, a Werlauff in Symb. ad geogr. medii ævi edita, aliaque scripta similia hac de re commemorant. Maximi momenti sunt quæ sequuntur: Ut terræ Europæ principales enumerantur: Svecia magna vel frigida (*Svíþjóð hin mikla eðr kalda*) alias Scythia (*Cithia*) nominata, Gardarikia (*Garðaríki*) vel Kylfingalandia (*Kylfíngaland*), Græcia (*Grikkland*), Bolgaria (*Bolgaraland*, hodie *Bulgarien*), Hungaria (*Úngaraland*, hodie *Ungarn*), Saxonia (*Saxland*), Gallofrancia (*Frakkland*), Hispania (*Spán*, *Spánaland* vel *Spaníaland*), quo nomine etiam Portugallia vel Lusitania (*Portugal*) comprehenditur, Italia vel Romana terra (*Ítalía, Rómaborgarland*), Gallia, Dania (*Danmörk*), Svecia vel Svethia (*Svíaríki*, *Svíþjóð*), Norvegia (*Noregr*), quo additur etiam Cappadocia; ducentæ terræ principales Europæ linguæque diversæ viginti tres, quibus variæ gentes utantur, esse dicuntur. Gentes enumerantur: Normanni vel Scandinavi

(*Norðmenn, Norrænir menn*) i. e. omnes populi septemtrionales; Saxones (*Saxar*, *saxneskir menn*) i. e. incolæ Germaniæ (*Þýzkaland*) septemtrionalis usque ad flumen fere Rhenum (*Rín*); Franci (*Frakkar*, *Fraccar*, *Franzesar*) seu incolæ cum Germaniæ meridionalis et quæ regio Germaniæ inter meridiem et occasum solis spectat, tum Gallofranciæ borealis; Flandri (*Flæmingjar*) quo nomine etiam comprehenduntur Batavi et Frisi (*Frísir*); Vallici (*Valzkir*) seu Galli vel præsertim Galli occidentales; porro Angli (*Englar*, *Englismenn*) in insulis Britannicis habitantes. Hæc autem Europæ divisio neque perfecta neque in aptum ordinem redacta est, ex ipsisque scriptis historicis veterum Normannorum alia distributio hauriri potest, quæ cum ipsorum veterum opinionibus multo melius convenit, et ipsis etiam nominibus, quæ in historiis sæpius occurrunt, perfecte probatur: 1) Septemtrionales Terræ vel Terræ Boreales; 2) Orientales Terræ vel Regiones, Oriens etc.; 3) Occidentales Terræ; 4) Australes Terræ vel Regiones, vel Meridionales regiones etc. (quæ nomm. cfr.). Cum his terris veteres Scandinavi plurimam habuere communicationem, quare omnium Europæ regionum iis necessario maximi momenti erant. Sed præter has terras etiam commemorantur: Finnlandia (*Finnmörk*), quæ in terris Septemtrionalibus vel Borealibus non numerata est, quippe quæ gente genere et origine diversa, Finnis nimirum et Lapponibus incoleretur; porro Bjarmia (*Bjarmaland*) pluresque tales regiones mari glaciali (*Iishavet*) adjacentes, et denique Svecia magna vel frigida (*Sviþjóð hin mikla eðr kalda*). Præterea peregrinationibus in meridionales terras mundumque australem nomina regionum aliquot meridionalium in linguam normannicam excepta sunt, quas neque nomen „Australes Terræ" complectitur, neque generalis quædam nominatio denotat, ut Hispania, Italia, Græciaque vel imperium Græcum. Cfr. Septemtrio, Septemtrionalis orbis, Borealis mundi plaga etc.

Eyabuum (*Eyjabú*) X, 144. Tractus in Gudbrandsdalo in Norvegia, hodierna paroecia et tractus *Öjer*ensis in regione *Gudbrandsdalen.*

Eyafjalla (*Eyjafjöll*) I, 279; III, 104. Montes quidam in tractu Eyafjallensi in toparchia Rangaensi orientali in Islandia meridionali siti. In his mons est unicus eruptionibus et altitudine conspicuus, *Eyjafjallajökull* dictus. (Landnámab. 1 P. 15-16 K. edit. noviss. pag. 51 squ.).

Eyafjardaraa (*Eyjafjarðará*) I, 277. Amnis quidam qui per tractum Eyafjördensem (*Eyjafjarðarhèrað*) in sinum Eyjafjördum in Islandia septemtrionali semet effundit. (Landnámab. 3 P. 12-13 K. edit. noviss. pag. 207, etc.).

Eyafjardarstranda (*Eyjafjarðarströnd*) I, 293. Ora sinus Eyafjordi orientalis in toparchia Thingeyensi (*Þíngeyjarsýsla*) in Islandia septemtrionali, hodie *Svalbarðsströnd* appellata. (Landnámab. 3 P. 16-17 K. edit. noviss. pag. 222).

Eyafjordenses (*Eyfirðíngar*) X, 57. Idem ac Eyfirdingi, scilicet incolæ regionis sinui Eyafjördo adjacentis, cui idem nomen est: Eyafjordus (*Eyjafjörðr*). (Islendíngab. 2 K. edit. noviss. pàg. 5).

Eyafjördus (*Eyjafjörðr*) I, 277, 292; II, 64, 67, 223; IV, 261; V, 258, 294; VI, 189; X, 88. In historiis islandicis Eyafjordi nomine nunc tractus totus, qui *Vaðlaþíng* olim vocabatur et a Sígluneso ad Reyninesum (h. nomm. cfr.) in Islandia septemtrionali semet extendebat, denotatur, nunc, et quidem plerumque ipse sinus Eyafjördus (i. e. sinus insularum vel insulis abundans) cum regione adjacenti. Post hæc fines Eyafjardensis vel Vallensis toparchiæ ita mutati sunt, ut, occidentem versus longius quam antea se porrigens, Dalataa (*Dalatá*) vel Fljotahorno (*Fljótahorn* [*Strákabjarg*]) contineatur, brevius vero orientem versus semet extendens Vargjaa (*Vargjá*) in tractu Kaupangensi (*Kaupángssveit*) finiatur.

Aliquoties ab Eyafjördo nomen ducens: Eyfirdingorum quadrans (*Eyfirðíngafjórðúngr*) occurrit et incolæ Eyfirdingi vel Eyfjordenses (*Eyfirðíngar*) quæ nomm. cfr. (Landnámab. 2 P. 5 K. edit. noviss. pag. 76 et. pl. loc. Íslendíngab. 2 K. ed. nov. pag 5).

Eyani (*Eynir*) VIII, 279. Accolæ lacus Eyjavatn (*Öjeren*). Cfr. Eyensis lacus, Eynenses, Eynensis provincia etc.

Eyasandus (*Eyjasandr*) II, 218. Præferimus illam sententiam, quæ loca arenosa ad tractum Landeyas (*Landeyjar*, *Landeyjasandr*) hoc nomine notata esse affirmat, quam quæ arenosa loca prope montes Eyafjalla (*Eyjafjöll*, *Eyjafjallasandr*) in toparchia Rangaensi in Islandia meridionali significata esse putat. (Landnámab. 5 P. 2 K. pag. 280).

Eyavatnum (*Eyjavatn*) IX, 194, 223, 304, 311. Lacus in Raumarikia, hodie ***Romerige*** regione Norvegiæ, hodie ***Öjeren*** appellatus, a quo nomen duxerunt tam accolæ lacus ***Eynir*** (Eyani, Eynenses, quæ nomm. cfr.) quam provincia illi ab oriente adjacens *Eyjasýsla* (Eynensis provincia, qu. nomm. cfr.) nominata.

Eyensis lacus (*Eyjavatn*) VIII, 279. Lacus in Raumarikia regione Norvegiæ, hodie ***Öjeren*** dictus. Id. qu. Eyavatnum, qu. nom. cfr.

Eyfirdingi (*Eyfirðíngar*) II, 187. Id. qu. Eyafjordenses (qu. nom. cfr.), incolæ scilicet regionis Eyafjordi.

Eyfirdingorum Quadrans (*Eyfirðíngafjórðúngr*) II, 187. Quadrans Islandiæ septemtrionalis, sic appellatus secundum Eyafjördum, qu. nom. cfr.

Eygothia (*Eigotaland*, falso *Egiptaland*) I, 135. Sic olim appellari solebant insulæ Danicæ, Selandia (*Sjáland*), Fjonia (*Fjón*), Lalandia (*Láland*), Falstria (*Falstr*) cum insulis minoribus, ut opponerentur continenti Daniæ chersoneso Jothiæ (*Jótland*). Cfr. Reidgothia et Ægyptus.

Eylandia (*Eyland*) IV, 150. Idem atque Eylandum, Olandia, Ölandia, quæ nomm. cfr.

Eylandum (*Eyland*) IV, 125. Idem quod Eylandia, Olandia, Ölandia, quæ nomm. cfr.

Eylifsfellum (*Eilífsfell*) I, 295. Prædium quoddam situm juxta montem cognominem Eylifsfellum vel hodie Tindastolum (*Tindastól*), in finibus vallis Laxardali (*Laxárdalr*), in toparchia Skagafjördensi, in Islandia septemtrionali.

Eynenses (*Eynir*) IV, 223. Idem atque Eyani (qu. nom. cfr.) accolæ scilicet lacus Eyavatni (*Eyjavatn*, hodie *Öjeren*) in Raumarikia in Norvegia.

Eynensis provincia (*Eynafylki*) IV, 91; X, 170. Significatio vocabuli est provincia insularum. Est tractus in septemtrionali regione Thrandheimo in Norvegia, qui insulis *Indreöen* (i. e. insula interior) et *Ydreöen* (insula exterior) constat; partem hodiernæ præfecturæ *Inderö* occidentalem effecit.

Eyra (*Eiri, Eyri, Erri, Erey*) XI, 196; cfr. Erroa, Errium.

Eyrasundum v. Eyrarsundum (*Eyrarsund*, *Eyrasund*) I, 30, 154; II, 272; III, 214; IV, 335, 336, 339, 340; V, 11; cfr. Oranum fretum.

Eyrensia comitia (*Eyraþing*, *Æyraþing*) VI, 20, 181, 220; VII, 1, 223, 290, 321; VIII, 28; IX, 1, 44, 141, 152, 160, 163, 165, 235, 348, 358-360, 373, 374, 391, 421; X, 75, 252. Id. qu. Oerensia comitia, qu. nom. cfr.

Eyrensis, [Eyræ] (*Eyrar*, *Aurar*, *frá Eyrum*) IX, 365. Sigurdus Fertil et Eystein Eyrensis commemorantur, ut quibus provinciæ in Sunnmæria in Norvegia datæ fuerint. Lectiones sunt: *Eyrar* et *Aurar*. Ström putat, hoc loco significari prædium *Aure* vel *Oure* in valli *Grebsteddal* dicta, in cujus fundo stat ædes sacra Sökelvensis, a prædio etiam nomen: ædes *Our*ensis du-

cens, in paroecia *Sökelvensi*, tractu *Örskougensi*. Kraftius hocce prædium *Overaa*, correpta pronuntiatione *Oure* pronuntiatum, vocat. Alter toparcha (*sýslumaðr*) Sigurdus Fertil nomen, ut putat Ström, a prædio *Fidt* vel *Fidtje* in valle *Velledal* vel *Vœldedal* in eadem paroecia ducere potuit. (Ströms Söndmör, 2 D. pag. 193, 195; Kraft, 5 D. pag. 116). Cfr. Auræ, Oræ etc.

Eyrensis platea (*Eyrastræti*) IX, 405. Platea quædam in oppido Osloa (*Osló*) in Vika regione Norvegiæ. Cfr. Osloa.

Eyræ (*Eyrar*) VIII, 222, 223. Lingula prope cæmeterium ædis Mariæ in oppido Osloa in Vika regione Norvegiæ. Cfr. Osloa.

Eyræ (*Eyrar*) IX, 184. Lingula in mare exiens, eodem fere loco sita quo hodie emporium *Eyrarbakki*, in toparchia Árnesensi (*Árnessýsla*), in Islandia meridionali, ubi naves e Norvegia venientes, sæpe appellere solebant („*kom út á Eyrum*"). Landnámab. 3 P. 15 K.; 5 P. 4 K. etc. edit. noviss. pag. 218, 286 etc.).

Eyræ (*Eyrar*, falso *Eyjar*) II, 28; VI, 9, 16; VII, 3, 299, 309; VIII, 49, 60, 64, 77, 78, 104, 109-112, 117, 123, 184, 233, 234, 238, 256, 259, 261-263, 273; IX, 20, 21, 165, 329, 362. Locus ubi comitia Eyrensia vel Oerensia habebantur, id. qu. Ora, qu. nom. cfr.

Eysysla (*Eysýsla*, *Æisusla*) IV, 41, 42. Idem atque Osilia, qu. nom. cfr.

Eyvindeæ tabernæ (*Eyvindarbúðir*) XI, 233. Locus quidam in provincia Hjarrandensi (*Hjarrandasýsla*, *Hèraðasýsla*, hodie *Hjörring*) in Dania septemtrionali. Quum Eyvindus cognomine Bifra hic natus sit, ab eo sine dubio nomen ducit. In regione Vendilskagio (*Vendilskagi*, hodie *Vendsyssel*) jacuerit necesse est, sed ubi in illa sita fuerit, certe decidi nequit, nisi si montem *Vennebjerg* a nomine *Eivindebjerg* (*Eyvindarfjall*) deflexum, vel prædia *Venstrup* nominata, in eodem tractu

Vennebergensi sita, principio *Evindstorp* (i. e. vicus Eyvindi, isl. *Eyvindarþorp*) nominata esse credimus.

F.

FADUM (*Fað* v. *Pað*) IX, 212. Amnis quidam, oppido Norvegiæ veteri Osloæ a septemtrione profluens. Alias legitur Padum, qu. cfr.

FAGRABREKKA (*Fagrabrekka*, *Fagrabrekkuland*) III, 144, 149, 153, 154. Tractus unacum prædio cognomini, vallis vel certe aggere munito, amni Hrutafjardensi (*Hrútafjarðará*) ab occidente sole adjacens, in regione Hrutafjordo (*Hrútafjörðr*), hodiernam toparchiam Hunavatnensem (*Húnavatnsýsla*) ab occidente adtingenti, in parte Islandiæ inter septemtriones et occasum brumalem spectanti sita.

FALA (*Fala*) IX, 304. Prædium, quo rex Hakon Hakonides, navibus suis per isthmum Fundicum (*Fundeið*) tractis, pervenit. Ni fallimur in paroecia igitur *Udenæs*ensi, tractu *Næs*ensi, in regione Norvegiæ Raumarikia superiori (*Övre-Romerige*) dicta jacebat. Est forsan hodierna *Folmo* vel *Folberg* (commemorantur apud Kraftium, 1 D. S. 452-453) vel etiam prædium in tabula Pontoppidani geographica depictum, *Folvel* dictum. Quod si ita est, nomen priscum *Fala* fuerit necesse est. Fieri tamen potest, prædium hocce ad locum nomine *Vinger* [*Kongsvinger*] in regione *Oudalen* dicta situm propius adjacuisse.

FALCONIA, [ACCIPITRUM] INSULA HARALDI (*Haukey Haralds*) X, 314. Ita Norvegia ab Haraldo Gormide rege Daniæ appellatur, quia accipitres inde tributi loco accepit. (Cfr. Fornmannas. XII Vol. pag. 227 et Scripta Hist. Island. X Vol. pag. 314 Nota).

FALSTRIA (*Falstr*, *Flastr*, *Flaustr*) VI, 86, 236; X, 271, 287; XI, 216, 327, 329, 330. Hodierna magna

K 2

Daniæ insula *Falster*, quæ tempore antiquissimo ad Selandiam pertinebat. Cfr. Dania.

Falstriæ incolæ (*Falstrbyggjar*, *Falstrbyggvir*) VI, 86. Incolæ Falstriæ, cfr. Falstria.

Farmannshögus [Navigatoris tumulus] ad Sæheimum (*Farmannshaugr*) I, 11. Tumulus quidam, in quo humatus est filius Haraldi regis Pulcricomi Björn, cognomine *Farmaðr* (navigator). Tumulus hicce etiamnunc in agro ad prædium *Jarlsberg* pertinenti, in paroecia *Sem*bensi (*Sæheim*ensi), præfectura Jarlsbergensi, haud procul ab oppido Tunsbergo, in Vestfolda in Vika, in Norvegia invenitur. (Kraft, 2 D. S. 755).

Farthusa (*Farðhús*) XI, 326. Locus in Hallandia prope fines regionis Gothiæ (*Götland*) situs, quod nobis elucet, quum Scr. Hist. Island. cum Hist. Knutid. atque Saxone pag. 363 comparaverimus. Hodierna arx *Fardhus*, in tractu inde nomen ducenti *Farthusæ-*, postea *Fahrås-Herred* dicto, qui prius ad Daniam pertinebat.

Fatidicæ mons (*Spákonufell*) I, 281. Prædium quoddam in Islandia boreali. Cfr. Spakonufellum.

Faxaosus [ostium Faxii] (*Faxaós*) I, 263. Ostium sinus magni Faxensis (*Faxaflói*) inter promontoria Reykjanesum et Snæfellsnesum in parte Islandiæ inter meridiem et occasum solis spectanti. Cfr. Faxii ostium.

Faxii ostium (*Faxaós*) I, 262. Idem quod Faxaosus, quod nomen conferas.

Feginsbrekka (*Feginsbrekka*) VIII, 63. Collis inter Steinbjarga (*Steinbjörg*) et Nidarosum in regione Norvegiæ Thrandheimo situs. Cfr. Nidarosum.

Fellshverfum (*Fellshverfi*) II, 177. Tractus quidam in toparchia Skaptafellensi, in Islandia orientali. Cfr. Breidabolstadus.

Fenringum (*Fenhring*, *Rign*) VIII, 130. Insula, ex historia herois Skandinavici Starkadi cognomine senis (*gamli*), maxime nota. Memoriæ proditur speculam ignibus

illustratam ibi institutam esse, unde prospectus tam in speculam flammantem insulæ Haeyæ, quam ad oppidum Bergas fuerit. Hodie *Asköen* vel *Askelandet* vocatur, nomen a prædio ibi sito *Ask* (qu. nom. cfr.) deducens, pertinetque partim ad tractum *Hammer*ensem, partim ad tractum *Manger*ensem in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhördaland*, dan. *Nordhördeland*). Lectio textus islandici *Rígn*, ut facile apparet, falsa est, pro *Ríng* i. e. *Fen-Ríng* vel *Fenhríng*. (Falsens Norge pag. 64. Kraft, 4 D. pag. 588, 693).

Fenringa (*Fenhríng*, *Rign*) IX, 18; X, 59. Id. qu. Fenringum qu. nom. cfr.

Ferdleikus (*Ferd-* et *Friðleik*, *Fyri-*, *Fyrir-*, *Firer-*, *Fyrizleif*, *Þyrileif*) XI, 312; cfr. Fyrileiva.

Fetlafjördus (*Fetlafjörðr*) IV, 55; V, 168. Sinus quidam oram Galliæ vel Hispaniæ occidentalem alluens. Schoeningius hoc nomine hodiernum mare Biscajicum (*Golfe de Biscaya*) appellatum putat; sed videtur tamen majore jure in regione *Bretagne* dicta, forsitan juxta hodiernam urbem *Brest*, quærendus esse. Cfr. Grislupolli.

Feyarborga [malim Fjeeyarborga] (*Feyjarborg*, *Freiðarberg*) I, 47. Id. qu. Freidarbergum, qu. nom. cfr. Cfr. etiam Fjeeyæ fretum etc.

Fjadrundalandum (*Fjaðrundaland*, *Fjórðungaland*) IV, 150. Pars regionis Uplandi in Svecia proprie sic dicta. In contextu cum Vestmannalando v. Vestmanlando (*Vestmannaland*, *Vestmanland*) occurrit, unde verisimile videtur id partem Uplandi, quæ regionibus Vermalando (*Vermalund*, hodie *Værmeland*) Vestmanlando et Tiundalando (*Tíundalando*) continetur, effecisse.

Fjalenses (*Filir*) VI, 234, 378, 405; VIII, 75. Incolæ regionis Norvegiæ mediæ Fjalarum (*Fjalir*). Cfr. Fjalæ.

Fjalesia (*Fjales*, *Palenz*, *Valins*) X, 83. Id. qu. Palenzia et Valenzia, quæ nomm. cfr.

Fjalla (*Fjöll*, *Fljóð*) XI, 106. Id. qu. Fljoda (Fljodensis) qu. nom. cfr.

Fjalæ (*Fjalir*) I, 263; II, 237; III, 17, 40; X, 171, 176, 328. Tractus quidam in media fere Norvegia situs, qui partem regionis *Sogn* vel *Sygnafylki* nominatæ effecit; uti verbi causa Dalsfjördus in Fjalis in Sogno situs esse dicitur I, 263. Erant Fjalæ pars meridionalis regionis hodie *Söndfjord* appellatæ, et ad Stafanesum (*Stafanes*), quod disertis verbis in Fjalis jacere dicitur, semet extendebant. Prope hunc locum in Stafanesvogo (*Stafanesvágr*), scilicet in Fjalis, pugna inter Hakonem dynastam Grjotgardi filium atque Atlium dynastam commissa esse refertur (Heimskríngla, Tom. 1, pag. 87-88). Est hodie Stangfjordus, pars Stafjordi, Stafaneso (*Stavenæsset*) a meridie et occidente adjacens, in paroecia tractuque *Askevold*ensi in regione *Söndfjord*, quo apparet Fjalas hodierni Söndfjordi partem meridionalem et orientalem fuisse, scilicet tractum *Askevolds Skibsrede* et ambos tractus *Dale Skibsrede* nominatos. (Topographisk Journal, 28 H. S. 9. Kraft, 4 D. pag. 859, 923-924. Cfr. Torfæana pag. 171, 180).

Fjeeyæ fretum (*Féeyjarsund*) I, 46. Fretum insulam Fjeeyam (*Féey*) in Nordhördalando regione Norvegiæ sitam alluens. Id. qu. Frekeyjarsundum, Frekeyæ-fretum, Freyæ-fretum qu. nomm. cfr.

Fjeldbyrga (*Fjeldbyrg*, *Fjölbyrja*, *Fjölbyrða*) IX, 78. Putatur esse aut fretum inter insulas Mostram (*Mostr*, hodie *Moster*) et Herfilam (*Herfili*) [qu. nomm. cfr.] semet inmittens, in Rogalandia Norvegiæ septemtrionali, aut rectius forsan sinus *Brofjorden*, qui est quasi ostium sinus Stafangriensis [*Stavangerfjord*]. (Kraft, 4 D. S. 229).

Fimreitus (*Fimreiti*, *Fimbreiti*, *Funreiti*, *Funbreið*, *Fimreri*, *Fjörteiti*, *Fossreik*) VIII, 149. Locus a proelio inter reges Norvegiæ Sverrerem atque Magnum

Erlingi filium, ubi Magnus cecidit, notissimus. Plures sunt hujus nominis lectiones variæ, ut: *Fimreiti*, *Funreiti*, *Funbreið*, *Fossreik*, *Fjörteiti*, quarum aliæ prorsus vitiosæ, aliæ modo minus accurate lectæ sunt; lectio recta est sine dubio *Fimreiti*, *Fimbreiti* vel potius *Fimreiði*, sive *Fimbreið*, quod nobis a nomine hodierno prædii *Fimmereide* vel *Fimbreide*, etiam *Femmeret* vocati apparet, quod in extrema parte regionis *Sognedalsfjorden* sinui cognomini ab austro in paroecia *Ölmensi*, tractu *Sognedal*ensi in provincia Norvegiæ *Sogn* dicta, situm est. Proeliati sunt reges Sverrer et Magnus in littore, nunc *Haugestrand* (Haugense littus) vocato, pro ipso prædio *Nordnæs*. Proelium etiam „proelium Sognense" (*bardaginn í Sogni*) vocatur. (Falsens Norge, S. 68. Kraft, 4 D. S. 782-783).

Fingursjor (*Fingisjór*, *Vigrsjór*, *Víngsjór*, *Víngrsjór*) IX, 307; cfr. Vingsjor [al. Vingursjor, Vigursjor].

Finneya v. Finneyæ (*Finneyjar*, *Feneyjar*, *Finayjar*) V, 49, 89. Insula ab Aslako illo Finneyensi, cujus in Historia Olavi Sancti regis Norvegiæ mentio fit, cognota. Est hodierna insula *Findö* in paroecia tractuque cognomini in toparchia *Ryefylke* (cfr. Scripta Hist. Island. V, 49, nota) in regione Norvegiæ Rogalando sita.

Finneidum (*Finneiði*) XI, 326. Tractus quidam Sveciæ, cujus situs eo accurate describitur, quod additur, tribus illum partibus vel toparchiis constitisse, scilicet: *Östbo*, *Sönderbo*, atque *Vestbo*. Hodie *Finweden* in regione *Smâland*, quæ tractibus *Östbo*, *Vestbo* et *Sunnerbo* in *Kronoberg*ensi fiduciato [*Leen*] constitit. Olim Finnis atque Lapponibus inhabitatum fuisse, ab iisque nomen suum ducere creditur.

Finnicus tractus (*Finnabú*, *Finnbú*, *Finnabygðir*, *Finnbygðir*, *Finnmörk*) VIII, 7. Eo fine hic tractus hoc loco commemoratur, ut termini Norvegiæ boreales eo definiantur, cum ditio totius Norvegiæ indicetur ea

ratione, ut scribatur: „a Finnico usque tractu orientem versus ad Gothalbin" vel „meridiem versus ad Daniam", quæ duæ expressiones eandem habent significationem. Scriptum igitur est pro Veiga (*Veiga* hodie *Veggen*) vel Veggerstavo (*Veggerstafr*). Nomen habitacula Finnorum sive Lapponum indicat, vel quasi coloniam ab iis ibi constitutam, in finibus scilicet Halogalandiæ vel Helgelandiæ (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) et Finnmarkæ.

FINNEYENSIS (*af Finneyjum*) V, 234. E Finneya, sive Finneyis oriundus. Ita Aslakus vocatur. Cfr. Finneya vel Finneyæ.

FINNI (*Finnar*) I, 8, 9; II, 161; V, 47, 86, 207; VI, 343, 350, 352; VII, 21, 119, 212, 331; VII, 127; X, 41, 72, 284. Incolæ Finnmarkæ. Cfr. Finnmarka.

FINNICUS,—ICUM (*Finni, finskr*) commercium [*Finnavara*], tributum [*Finnskattr*], territorium [*Finnabú*] II, 313; IV, 7, 218; V, 4, 47; VI, 343, 350, 353; VII, 130, 331; VIII, 127; IX, 389; X, 165. Ad Finnmarkam Norvegiæ regionem pertinens.

FINNLANDIA (*Finnland*) IV, 42. Est hodierna Finnlandia sinui Finnico a septemtrione sita; ex una parte Careliam vel Kirjalum terram (*Kirjálaland*), ex altera Kvennlandum v. „Terram feminarum" (*Kvennland, Kvenland*) vel regionem olim *Austrbotn* nuncupatam, attingit; tempore vero antiquiore Kveni (incolæ Kvennlandi) adeo late vagabantur, ut etiam per Finnlandiam proprie sic dictam se diffunderent, quo fit ut pro Finnlando Kvennlandum nonnunquam scriptum reperiatur.

FINNLANDIA (*Finnland*) I, 148. Hoc loco spurie pro Vallandia legitur.

FINNMARKA (*Finnmörk, Mörk*) I, 8; III, 138; IV, 119, 218, 274, 290; V, 233; VI, 349, 352; VII, 331 (hoc loco vero secundum regestum islandicum falso); X, 251, 395. Hodie regiones *Finnmarken* et *Lapmarken* nominatæ in septemtrionali Svecia, Norvegia et Rus-

sia, inter Halogalandiam et Gandvikam veterum vel hodiernum „mare album" (*Hvide Hav*) sitæ. Regiones hæce tributa soluebant regibus Norvegiæ, qui uni dynastarum, qui in Halogalando provincias tenebant, tributa ista, quæ maxime pellibus constabant, a Finnis exigenda committere solebant. Tale iter, plerumque periculosum, in Hist. Script. Island. *finnaferð* vocari solet. Nemini peregrino injussu regis Norvegiæ commercia in hac terra patebant VI, 349. Divinatio, veneficia, prestigiæ et incantationes Finnorum sæpe commemorantur, et quasi illis καϑ' ἐξοχὴν debita ad eosque pertinentia describuntur. Populum Finnorum, hodiernos Lappones non licet cum Finnis Finnlandiæ commiscere. Illorum terra se non ab Halogalandia solum usque ad mare glaciale septemtrionem versus et ad Bjarmiam usque orientem versus (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 12) sed etiam monti Carinæ (*Kjölr*) ab oriente sole usque ad Jamtalandiam se porrexit, quod a narrationibus de crebris eo itineribus apparet. Oppida in hacce terra non occurrunt, sed nomina tantum locorum quorundam memorabilium in ipsa ora maritima sitorum. Al. Finnmarkia et Marka, quæ nomm. cfr.

Finnmarkia (*Finnmörk*, *Mörk*). Id. qu. Finnmarka, (Marka) quæ nomm. cfr.

Finnoensis (*af Finneyjum*) X, 372; al. Finneyensis. Cfr. Finneyæ et Finneyensis.

Finnorum pagi, territoria (*Finn-*, *Finna-bú*, *Finn-*, *Finna-bygðir*, *Finnmörk*) X, 72, 111, 252. Id. qu. Finnabuum, qu. nom. cfr.

Finnorum terra (*Finnland*) IV, 156. Id. qu. Finnlandia, qu. nom. cfr.

Fjolbyrda (*Fjölbyrða*, *Fjölbyrja*, *Fjeldbyrg*) IX, 134. Id. qu. Fjeldbyrga, Fjölbyrja, quæ nomm. cfr.

Fjölbyrja (*Fjölbyrja*, *Fjölbyrða*, *Fjeldbyrg*) IX, 10. Id. qu. Fjeldbyrga, Fjolbyrda, quæ nomm. cfr.

FJONIA (*Fjón*) I, 177, 213; VI, 69, 77-78, 85-87, 164-165, 270-271, 286; XI, (præsertim) 38, 41-43, 46, 47, 50-52, 57, 64, 74, 141, 144, 197, 215, 216, 231, 237, 240-241, 244, 256-257, 261, 281-282, 321, 328-330. Hodierna insula Daniæ *Fyn* vel *Fyen*. Hoc nomen crux interpretum est. Ut putamus falso ad vocabulum normannicum vel islandicum *fjón* i. e. odium, separatio, referri solet, quippe cum insula Fjonia exiguo freto a Iotlandia (*Jótland*, *Jylland*) sejuncta sit. Sunt contra alii qui nomen illud in priscis nominibus scandinavicis, quæ hodie explicari nequeunt, non sine jure numerant.

FJONIENSIS, —ENSES (*af, frá, á Fjóni, Fjónbúar, Fjónbyggjar*) I, 178; VI, 68; XI, 57, 76, 320, 329. Incolæ Fjoniæ.

FJORBYRLÆ FRETUM (*Fjarðbyrju-, Fjörbyrju-sund*) IX, 45. Fretum inter insulas Mostriam et Herfilam in septemtrionali Rogalando regione Norvegiæ semet inmittens hoc nomine significatum esse vulgo putatur. Cfr. ceterum Fjeldbyrga, Fjölbyrda, Fjolbyrja.

FJORDENSIS, —ES (*Fjarðarbúar, Firðir*) I, 103, 323; V, 77; VI, 85; VIII, 67, 75; X, 175. Cfr. Fjordi, Fjordorum provincia, Fjordensis provincia.

FJORDENSIS PROVINCIA (*Firðir*, *Fjarðafilki*). Id. qu. Fjordi, Fjordorum provincia, quæ nomm. cfr.

FJORDI OCCIDENTALES IN ISLANDIA (*Vestfirðir, Firðir vestr á Íslandi*) XI, 146. Cfr. Vestfjordi, al. Occidentalis quarta.

FJORDI, FJORDENSIS, FJORDORUM PROVINCIA (*Firðir, Firðafylki*) I, 4, 27, 79, 107, 112, 192, 254, 264; II, 236; III, 17; IV, 6, 22, 131; V, 13, 22; VII, 200, 211, 275, 277, 280, 291, 321, 331; VIII, 75; IX, 20, 57, 58, 127, 370; X, 133, 175, 176, 258, 328. Tractus mediæ Norvegiæ perquam notus, in Sunnfjordum [i. e. sinum meridionalem] (*Söndfjord*) et Nordfjördum [i. e. sinum borealem] (*Nordfjord*) distributus. Tempore an-

tiquissimo propriis regibus parebat, quorum primus Freigardus appellabatur. Rex Fjördorum Audbjörn ab Haraldo rege Pulcricomo, frater illius Vermundus a Rögnvaldo illo dynasta Mærensi, qui in prædio Naustdalo (cfr. Naustdalum) habitabat, occisus est. Deinde provincia Fjördensis Atlio dynastæ contigit, qui in bellum cum Hakone dynasta Grjotgardi filio implicatus est; ambo in proelio Stafanesensi ceciderunt, Atliusque in insula ab illo nomen ducenti Atleya vel Atloa (*Atlaey*), in hodierna paroecia *Vilnæ*sensi, tractu *Askevold*ensi jacente, humatus est. Ætate Haraldi Grafeldi Asbjörn dynasta (*hersir*) inprimis innotuit, qui una cum Haraldo in pugna Halsensi in sinu Daniæ Limafjördo cecidit. E Fjordis porro oriundi erant Kveldulfus ejusque filii illustres, Thorolfus et Skallagrimus, gigasque ille Berdlokarius (*berserkrinn Berdlokári*) qui habitabat in prædio Berdla (hodie *Berla* in insula *Bremangerlandet* olim *Brimángrlandið* nominata), pr. pl. In Fjordis fanum vel templum gentile magni momenti Gaulis (*Gaular*) [qu. nom. cfr.] exstitit. Fines provinciæ hujusce olim alii erant quam hodie, quum pars illius meridionalis, Fjalæ (*Fjalir*) vel provincia Fjalensis (*Fjalafylki*), a veteribus regioni Sogno (*Sogn*) adscribi soleret. Cfr. Fjalæ.

Fjornesfjordus (*Fjörnesfjörðr*, *Hornesfjörðr*) VIII, 295; cfr. Hornesfjordus.

Fislæ (*Píslir*) IX, 108. Id. qu. ceterum Pislæ, qu. nom. cfr.

Fitæ, prædium regium in Storda (*Fitjar*, *Fittjar*) I, 14, 48; II, 3; IV, 18; V, 137; VI, 34; X, 356, 398. Prædium regium illustre, hodie *Fitje* in insula Storda, hodie *Storöen* in regione Norvegiæ Hordalando meridionali (*Syd-Hördeland*). Hoc loco proelium commissum est inter regem Hakonem Adalsteinis alumnum (*Aðalsteinsfóstri*) filiosque Eiriki regis Sangvisecuris (*Blóðöxi*), ubi Hakon vulnere letali saucius evasit, I, 48; II, 3; IV,

18; X, 356, 398. Locus tamen, ubi pugnatum sit, frustra quæritur. Secundum aliquot locus proelii accuratius ad Biskupssteinem (*Biskupssteinn*) [qu. nom. cfr.] confertur.

Fivium (*Fifi* v. *Fifr*) IV, 271. Regio Scotiæ meridionalis, quæ nunc *Five* dicitur, iuter sinus *Firth of Forth* et *Firth of Tay*.

Fladkensis sinus (*Flaðkafjörðr*) VIII, 237. Hodie sinus *Flakkefjord*, juxta prædium supra commemoratum *Flaðki* v. *Flak*, inter tractum *Bynæs*ensem suburbanaque Thrandheimi in Norvegia semet inmittens. Cfr. Flakkafjordus.

Fladkius (*Flaðki, Flagðki, Flauki*) VIII, 49; IX, 21, 365. Hodie prædium *Flak*, dimidium milliarium a Digurmulio (*Digrmúli*), unum fere milliarium a templo *Stene Kirke* nominato, regionem versus, quæ inter eurum et boream spectat, distans, in tractu *Bynæs*ensi, regione Strinda in parte Norvegiæ Thrandheimo situm. (Schönings Reise 2 H. pag. 15. Höyem om Bynæssets Præstegjeld pag. 305. Falsens Norge, pag. 80).

Flagdkius (*Flagðki, Flaðki, Flauki*) IX, 365. Id. qu. Fladkius, qu. nom. cfr.

Flakkafjordus (*Flaðkafjörðr*) IX, 86. Id. qu. Fladkensis sinus, qu. nom. cfr.

Flandria (*Flandr*, *Flæmingjaland*) VI, 368; X, 87; XI, 375, 380. Id. qu. Flæmingia, qu. nom. cfr. Vide etiam Flæmingi.

Flatæum ostium (*Flatzmynni, Platsmynni, Platzmynni*) XI, 361. Id. qu. Plazæum al. Platæum ostium, quæ nomm. cfr.

Fljoda (*Fjöll*, *Fljóð*) VII, 126. Hinc oriundus erat dynasta (*Leensmand*) Ivar Fljodensis dictus, affinis Sigurdi Ranii filii. Erat, ni fallimur, prædium quoddam aut in regione Norvegiæ Thrandheimo aut in Halogalando. Cfr. Fjalla, Fljodensis.

FLJODENSIS (*af Fljóðum*, *Fjöllum*) VII, 137. Ita nominatur Ivar, affinis Sigurdi Ranii filii. Cfr. Fljoda al. Fjalla.

FLJOTA (*Fljót*) in Islandia I, 292; II, 214, 216; VI, 30. Tractus quidam in extrema regione Islandiæ Skagafjördo (*Skagafjörðr*) dicta, seu toparchia Skagafjordensi in Islandia septemtrionali; hodie paroeciæ *Barð*ensis, *Holt*ensis et *Knappstað*ensis. Incolæ *Fljótverjar* nominantur.

FLJOTA (*Hauksfljót. Fljót*, *Humra*) XI, 176. Hoc loco Angliæ Knutus rex Daniæ cognomine Potens cum appulisset, primum proelium in insula Lindiseya (*Lindisey*, hodie *Lindsay*) commisit. Quum vox *Fljót* magnum plerumque fluminis ostium significare soleat, idem hic sine dubio locus indicatur, quam qui *Hauksfljót* alias vocatur, vel latum ostium amnis olim *Humra* nunc *Humber* vocati, in regione Angliæ *Northumberland* (olim *Norðímbraland*) dicta *Lindiseyæ* vel *Lindsayo* e septemtrione profluentis.

FLJOTFNSES (*Fljótverjar*) II, 214. Incolæ regionis Islandiæ *Fljót* vocatæ. Cfr. Fljota in Islandia.

FLJOTSDALUS (*Fljótsdalr*) II, 183. Vallis quædam in Islandia, ubi plures valles eodem nomine præditæ inveniuntur; quum vero Hallus Sidensis (*af Síðu*) huc septemtrionem versus a prædio *Þvottá* profectus esse narretur, hoc loco sine dubio indicata est vallis *Fljótsdalr* prope flumen *Lagarfljót* in hodierna toparchia Mulensi boreali, olim regione *Kiðjafellsþíng* in Islandia orientali, sita. (Landnámab. 4 P. 2-3 K. ed. noviss. pag. 242, 244, 253).

FLJOTSHLIDA (*Fljótshlíð*, *Fljótzhlíð*) II, 25, 187. Regio Islandiæ notissima, olim amoenitate sua insignis, in toparchia Rangarvallensi in Islandia meridionali sita. Historia Islandica Njáls Saga de hac regione et ejus vicinitate virisque maxime conspicuis, qui ibi habitabant, ut

Njale, filiisque suis, Gunnare de Hlidarendio (*Hlíðarendi*) et compluribus aliis versatur. Maxime dubitandum est Fljotshlidam illam, unde filii Breiðar-Skeggi II, 25, oriundi fuisse dicuntur, ut putat doctiss. N. M. Petersen, locum quendam a Fljotshlida Rangarvallensi diversum esse, vel etiam, ut idem asserit, prædium quoddam in tractu *Fljótshverfi* in regione *Síða* in toparchia Skaptafellensi, quum nec contextus loci talem sententiam confirmet, neque alius cujusdam Fljotshlidæ, quam Rangarvallensis in Landnámab. mentio fiat. (Landnámab. 5 P. 4 K. edit. noviss. pag. 285 item 343).

Flokavagus (*Flókavágr*) I, 262. Sinus Hjaltlandiæ vel hodiernæ *Shetland*, ubi Flokius indagator Islandiæ aliquantisper consedit, Islandiam petiturus. (Landnámab. 1 P. 2 K. edit. noviss. pag. 29).

Flokavardius (*Flokavarði*) I, 262. Locus in finibus Rogalandi et Hördalandi in Norvegia situs, unde Flokius ille Islandiam indagaturus soluit. Situs erat ad hodiernum montem *Ryvarden* sive *Ryvaren* in finibus regionis Norvegiæ *Syd-Hördeland* (Hordalandum australe) meridionalibus, freto *Smjörsund* ab aquilone adjacens, quod in contextu cum Flokavardio occurrit in Landnámab. 1 P. 2 K. edit. noviss. pag. 28.

Florevogus (*Flóruvágar, Flóravágar*) IX, 73. Id. qu. Florovogi et Floruvogi, qu. nomm. cfr.

Florovogi (*Flóravágar, Flóruvágar*) IX, 238, 355; cfr. Floruvogi al. Florevagus.

Floruvogi, —ovogi (*Flóruvágar*, *Flóravágar*) VII, 181, 240; VIII, 202, 203, 206, 212; IX, 39, 73, 238, 355, 394; X, 24. Sinus a proelio navali notus, quod rex Norvegiæ Sverrer cum Insulanis vel Eyaskeggis (*Eyjaskeggjar*) commisit VIII, 202. Est sinus haud parvus, in parte insulæ Fenringæ (*Fenhring*, *Ring*, hodie *Askö*) ad euronotum spectanti, e regione Bergis in provincia Norvegiæ *Nord-Hordeland* (Hordalandum septemtrionale) situs. Cfr. Florevogus al. Florovegi.

Flosturgavlus (*Flaustrgafl, Flostrgafl*) IX, 37. Quum hicce locus in contextu cum Thrymlingis (*Þrymlíngar*) commemoretur, prope hos, hodiernam scilicet insulam *Tromö*, in tractu *Öster-Moland*, præfectura et provincia *Nedenæs*ensi in Norvegia jacuerit necesse est, quo loco etiam in tabula Schöningii geographica veteris Norvegiæ, rupibus Thrymlingis nimirum a meridie depictus est.

Flugumyra (*Flugumýri*) X, 55. Prædium magnum in toparchia Skagafjordensi in Islandia septemtrionali situm, e Sturlúnga Saga maxime notum. Ibi enim plures Islandi viri egregii habitabant, ut Gissur dynasta et alii. (Landnámab. 3 P. 8 K. edit. noviss. pag. 184-185).

Flydronesum (*Flyðrones*) XI, 106. Hodiernum prædium *Fliisnæs*, in promontorio cognomini, in illa parte tractus *Borgund*ensis, quæ jacet inter fretum *Vegsund*um (cfr. Veggjasundum) et paroeciam *Skou*ensem, in regione Norvegiæ *Söndmör*. (Ströms Söndmör, 2 D. pag. 78).

Flæmingi (*Flæmíngjar*) I, 158; V, 147; XI, 265. Incolæ Flæmingiæ. Cfr. Flæmingia, Flandria.

Flæmingia (*Flandr*, *Flæmíngjaland*) I, 157; III, 33; IV, 47, 123; X, 365; XI, 190, 213, 228, 229, 241, 258, 262, 265, 266, 375. Pars terræ nostris temporibus „Nederlandene" vocatæ meridionalis, vel hodierna regio *Belgia*, quæ a septemtrione Frisia (*Frísland*) a meridie Vallandia (*Valland*) antiquorum continetur. Peregrinationum e Dania per Frisiam in Flæmingiam, in Script. Hist. Island. sæpenumero fit mentio, de Skoptioque Ögmundi filio narratur, illum in Flæmingiam trajecisse, ibi hiemasse, proximoque vere occidentem versus in Vallandiam vel Franco-Galliam perrexisse. Id. qu. Flandria, qu. nom. cfr. Cfr. etiam Frisia, Flæmingi.

Foksteini (*Foksteinar*) IX, 16. Varia lectio Folkesteini occurrit, quæ vero Foksteinis posthabenda est.

Hodie locus hicce *Foksteen* vel *Fogsteen* appellatur, estque insula parvula, amnem Siriam (*Sýra*) ab occidente adtingens, prope fines regionis Norvegiæ Rogalandum (*Rogaland*) appellatæ meridionales, ubi etiam in tabula Pontoppidani geographica depicta invenitur. Schoeningius contra in tabula sua geographica veteris Norvegiæ Foksteinos longius septemtriones versus propiusque ad Jadarem (*Jaðar*) depinxit. Id. qu. Folkesteni, qu. nom. cfr.

Folavallensis (*af Folavöllum*) IX, 248, 305, 340. Amundius quidam scilicet Folavallensis appellatur, e Folavallo (h. nom. cfr.) nempe oriundus.

Folavallus (*Folavöllr*) IX, 223, 248, 304, 340. Incertum est ubi locus hicce quærendus sit. Verisimile tamen est, prædium quoddam aut in regione Norvegiæ Raumarikia (*Raumariki*, dan. *Romerige*) aut in Oudalo (*Oudalen*) hoc nomine exstitisse. In contextu cum Amundo Folavallensi commemoratur etiam Audun Austansjor (*Austansjór*), qui cognomen suum ita de prædio *Östvatten*, quod in paroecia *Moe*nsi in Oudalo situm est, trahere possit. Cfr. Folavallensis.

Folda (*Fold*, *Foldin*) IX, 42, 253, 268, 272. Quamquam in textu Islandico hoc nomine nunc sinus Norvegiæ, regionem antiquitus Vikam nominatam insecans, hodie *Christianiafjord* appellatus, cujus pars intima vel borealis etiam sinus Osloensis (*Oslóarfjörðr*) appellatur, ab oppido Osloa (*Osló*) scilicet nomen ducens, nunc vero regio sinum circumdans, quæ duabus partibus, Folda nempe orientali (*Austfold*) et occidentali (*Vestfold*) constabat, indicari solet; in versione tamen latina hoc discrimen sublatum est, ita ut ubi *Fold* sinum significat, Foldensis sinus [qu. nom. cfr.], ubi vero regionem indicat, nomen Folda usitetur. Duplicitas illa significationis in textu Islandico inde facillime apparet, quod nunc Tunsbergo (*Túnsberg*, dan. *Tönsberg*) exeuntes Foldam traje-

cisse dicuntur, nunc comitia in Folda habita commemorantur, prout aut sinus, aut regio indicatur. Nomen antiquum *Fold* hodie in *Folloug* commutatum est. Incolæ Foldenses (*Foldúngar*) nominantur. Cfr. Foldensis sinus, Folda occidentalis, Foldensis provincia, Vestfolda.

Folda occidentalis (*Vestfold*) IX, 268, 269. Id. qu. Vestfolda (-foldia), qu. nom. cfr.

Foldenses (*Foldúngar*, *Fjöllúngar*) VIII, 279; IX, 179, 214. Etiam Vestfoldenses (*Vestfyldir*, *Vestrfyldir*) in Script. Hist. Isl. occurrunt; *Austfold* [Folda orientalis] et *Austfyldir* contra non occurrunt, nisi sub Foldam et Foldenses subsumti. Cfr. Folda, Folda occidentalis, Vestfolda, Foldensis sinus, provincia etc.

Foldensis provincia (*Foldarsýsla*) IX, 179. Provincia ni fallimur potius ad Foldam orientalem (*Austfold*) quam occidentalem (*Vestfold*) pertinens. Cfr. Folda, Foldensis sinus.

Foldensis sinus (*Foldin*) I, 77; III, 45; IV, 20, 105, 119; V, 3, 11; VII, 243, 292; VIII, 90, 116, 192, 193, 232, 296, 298; IX, 42, 177, 181, 394; X, 48, 67, 69, 91. Hodie sinus Norvegiæ, *Christianiefjord* nominatus, cujus pars borealis est sinus Osloensis (*Oslóarfjörðr*). Cfr. Folda, Folda occidentalis, Vestfolda, —foldia, Foldenses, Foldensis provincia.

Foldhella (*Foldhella*) IX, 372. Ut putant, saxum quoddam, prope Eidsvogum (*Eiðsvdgr*) jacens, haud ita longe ab oppido Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*) distans. Cfr. Eidsvogus.

Folka (*Fólk*, *Fólka*) 307. Tractus quidam in parte intima regionis Norvegiæ Sogni (*Sogn*) borealis, hodie *Fölke* vel *Fylkesbygden*, tractus scilicet *Hafslo*ensis in Sogno (Kraft, 4 D. pag. 721, 816, 817).

Folkasbergum (*Fólkas-*, *Fólkis-*, *Fólk-berg*) IX, 141. Id. qu. Folkbergum, Folkesbergum, qu. nomm. cfr.

Folkbergum (*Fólkasberg*, *Fólkberg*, *Fólkisberg*)

IX, 141. Prædium in tractu Heggine (*Heggin*, hodie *Heggen*) in provincia Borgensi (*Borgarsýsla*), in regione Norvegiæ Vingulmarka (*Vingulmörk*), ubi natus est Hakon Hakonides rex Norvegiæ. Hodie prædium *Folkenborg* in tractu *Röddenæs*ensi in provincia *Bakkestad*ensi, *Heggen*ensi et *Frøland*ensi, in præfectura *Smaalen*ensi, in Norvegia. (Kraft, 1 D. pag. 105). Id. qu. Folkis-, Folkasbergum, quæ nomm. cfr.

FOLKESTENI (*Fólksteinar*, „*Folkestene*" danice in versione Claussenii) IX, 83. Id. qu. Foksteini, qu. nom. cfr.

FOLKISBERGUM (*Fólkis-*, *Fólkas-*, *Fólkberg*) IX, 141, 265, 267. Id. qu. Folkbergum al. Folkasbergum, qu. nomm. cfr.

FOLKNA (*Fólkn*, *Fólskn*, *Fólsn*, *Fósln*) VIII, 257. Id. qu. Folskna, Folsna, qu. nom. cfr.

FOLKRINA (*Fólkrin*) V, 286-287. Contextus argumento est, hoc nomine iusulam Thrandheimo a septemtrione sitam, in Naumudalo (*Naumudalr*, dan. *Nummedalen*), vel Halogalando (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) in Norvegia indicari.

FOLSKNA (*Fólskn*, *Fólkn*, *Fólsn*, *Fósln*) VIII, 28, 48, 110; IX, 364. Insula quædam cum prædio regio. Hic rex Hakon Hakonides templum ædificari jussit; sed tam templum, quam prædium regium a duce Skulio devastata sunt. Hodie insula *Stor Fosen* in Norvegia, unde provinciæ *Fosens Leen* nomen est, in cujus parte illa, quæ sinui Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*) a meridie sita est, insula jacet. Ad antiquam Nordmæriam (*Norðmœri*) pertinet. Id. qu. Folkna et Folsna, qu. nomm. cfr.

FOLSNA (*Fólsn*, *Fólkn*, *Fólskn*, *Fósln*) VIII, 257. Id. qu. Folskna et Folkna.

FORBORDUS, —BORDENSIS (*Forborði*, *á Forborða*) VII, 30. Prædium in tractu Thrandheimensi. *Forborði*

dictum fuisse videtur, a quo nomen duxerit Hacon ille, qui hoc loco commemoratur, et Forbordensis appellatur.

Fordunga (*Forþúng*, *Fjórðung*, *Fróðing*) IX, 220, 227. Erat insula quædam in Norvegia, quæ nunc in lacu Ringarikiæ (*Hringaríki*), Thyrio (*Þýri*) dicto, nunc in lacu Hadalandi (*Haðaland*) Randa (*Rönd*, *Raund*) jacuisse dicitur, quarum sententiarum posterior præferenda nobis videtur. Locus idem scilicet esse creditur ac peninsula illa, in qua hodie prædium *Eid* jacet, vel una minorum insularum, quæ ad hocce prædium pertinent, in paroecia *Brandbo*ensi vel *Næs*ensi, prope sinum Randensem in tractu *Gran*ensi, in regione Norvegiæ Hadalando (Kraft, 2 D. pag. 245). Id. qu. Frodunga, qu. nom. cfr.

Forlandum (*Forland*) VII, 275. Id. qu. Örlandum, Orlandum, Förlandum, qu. nomm. cfr.

Forminterra, —tera (*Formintera*, *Forminterra*, *Formitena*) VII, 87, 89. Insula ab itineribus Sigurdi regis Hierosolymipetæ nota. Hodie insula *Formentera* prope insulam Hispaniæ Majorkam (*Majorka*). Cfr. Formitena.

Formitena (*Formitena*, *Forminterra*, *Formintera*) VII, 87. Id. qu. Forminterra, Formintera, quæ nomm. cfr.

Fornafjallum (*Fornafjall*, *Svaforn*, *Svafhorn*) VIII, 307. Cfr. Svavornium.

Forsdalus (*Forsdalr*) I, 79; cfr. Raumsdalus.

Forsiana, —ensis, ædes (*Forskyrkja*) VII, 244; VIII, 294. Ædes ad prædium vel vicum Forsum (*Fors*) in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika situm pertinens, ubi humatus est rex Eistein Haraldi filius. Hodie *Foss Kirke* in tractu Fossensi, templum, ubi olim comitia legislatoria (*lögþing*) Fossensia Vikæ australis et borealis habebantur. Cfr. Forsum, Fossum in Ranrikia.

Forsium (*Fors*) IX, 219. Prædium quoddam prope Munkabuum (*Múnkabú*, i. e. habitaculum, v. ædes mo-

nachorum) ad Osloam in regione Norvegiæ Vika, ubi proelium cum factione Ribbungorum (*Ribbúngar*) copiæ Hakonis regis Hakonidis commiserunt. Hodiernum prædium *Övrefos*, in tractu *Aggers*ensi, juxta urbem Norvegiæ Christianiam situm, esse creditur. (Kraft, 1 D. pag. 323).

Forsum (*Fors*, *Foss*) VII, 326; XI, 315. Prædium, vel vicus, una cum templo in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika situm. Gregorius Dagi filius Kongela (*Konúngahella*) huc tetendit, et hic noctem proelium Beviense (cfr. *Befja*, *Bevja*) antecedentem egit. Prope hoc prædium rex Eistein Haraldi filius a Simone, cognomine Skalpo interfectus est, deinque in templo Forsiano (cfr. Forsiana ædes) humatus. Eo loco infra clivum, qui templo adjacet, quo funus suum deportatum est, fons quidam ortus esse fertur VII, 326. Hodie *Foss Kirke* in tractu *Fossensi*, in regione *Tunge-Herred*, in provincia Sveciæ *Bahusleen*; fons adhuc existit, mutato nomine in *Östens källa* [dan. *Eisteins Kilde* i. e. fons Eisteinis]. Juxta ædem Forsianam (h. nom. cfr.) olim habebantur comitia Vikæ australis et borealis Fossensia. (Vide Ödmans Bahuslän, pag. 274, 275, 279).

Forsum (*Fors*) VII, 175, 244, 264; X, 413. Prædium quoddam in Raumarikia inferiori, hodie prædium *Fos* juxta vallum *Blakjer*, in paroecia *Blakjer*ensi, tractu *Urskoug*ensi; commemoratur etiam in Heimskríngla Tom. III, pag. 332, ubi memoriæ proditur scrinium sancti Hallvardi eo Osloa deportatum esse. In hoc prædio aliquot (e. g. *Falsen* in libro *Norge* inscripto, pag. 34) Gregorium Dagi filium cecidisse falso asserunt.

Forsæla (*Forsæla*) IX, 17. Prædium quoddam in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika, ubi Jon cognomine Drotning occisus est. Hodie *Forshella* in tractu *Frækne*nsi in regione Sveciæ *Bahusleen*.

Foskenses pontes (*Föskabryggja*, *Fauska-*, *Fiskabryggja*) VIII, 252. Pontes vel trabes pontium in urbe Bergis in Nordhördalando in Norvegia. Cfr. Bergæ.

Fossreikus (*Fossreik*, *Fimreri*, *Fimreiti*, *Fjörteiti*) VIII, 142. Id. qu. Fimreitum, qu. nom. cfr.

Fossum (*Fors*, *Foss*) VII, 175; X, 313. Id. qu. Forsum, qu. nom. cfr.

Fotvika (*Fótvík*, *Pottvík*) XI, 307-310. Sinus meridiem versus prope oppidum Sveciæ *Lund* situs, inprimis a proelio, quod commiserunt reges Daniæ Eirikus cognomine *Eimuni* et Nicolaus notus; cfr. Saxonis Fota sinus (pag. 246) et „Fotavik" Svenonis Aagesen (pag. 60). Est nempe sinus prope prædium *Hammer* et *Store Hammer*, inter *Skaanör* et *Malmö* in regione Sveciæ *Skaane* (olim *Skáney*) semet insecans. (Cfr. Langebek Script. rer. Dan. Tom I, pag. 60, 250. Suhms Danm. Hist. 5 D. pag. 435). Cfr. Fotvikensis, Pottvika.

Fotvikensis (*í Fótvík*, *Pottvík*) XI, 311. Ad sinum Fotvikam (h. nom. cfr.) pertinens.

Foxernium (*Foxerni*, *Voxerni*) VII, 57, 58, 62, 63. Locus prope cornu amnis Gothalbis orientale, ad quod acriter pugnabant Gothi et Magnus rex Nudipes, qui cladem hoc loco ingentem passus est. Hodie paroecia *Fuxerna* in tractu *Flundr*ensi in regione Sveciæ Gothia occidentali (*Vestergötland*).

Frakklandia (*Frakkland*) I, 157. Id. qu. Francia, Franconia, Francogallia.

Franci (*Frakkar*, *Franzesar*) I, 127, 145; V, 147, 148; VI, 125; X, 81; XI, 285. Incolæ Franciæ vel Francogalliæ, hodie *la France* et *les Français*. Cfr. Francia, Francogalli, Galli.

Francia (*Frakkland*, *Franz*) I, 127, 129, 135, 141, 157; VI, 125; X, 81, 87; XI, 286, 365, 367. Francia vel terra Francorum magnum illud imperium Francicum indicatum esse inde constat, quod Carolus Magnus imperator suique posteri ei imperasse dicantur; at post divisionem hujusce regni in conventu Verdunensi, quo constitutum est ut Lothario Borgundia (*Borgund*, *Bor-*

gúndía) Lotharingia (*Lótaríngía*, *Lotheringa*, *Lothoríngía*) et Italia vel regnum Romanum (*Rómaborgarríki*), Ludovico Francia et nomen imperatoris, Carolo Vallandia (*Valland*) Pipinoque Aquitania (*Aquitania*, *Equitannía*) cederent: nomen Francia sensu arctiori capitur, ut pars scilicet Germaniæ (*Þýzkaland*). Hac ratione etiam in præfatione Eddæ Snorrii una conferuntur Saxonia orientalis (*Austr-Saxland*), Vestphalia (*Vestfal*) atque Francia, ubi scilicet regiones Francicas flumini Rheno (*Rín*) adjacentes significant. Postea demum nomen populi Francici ad incolas hodierni regni Gallofranciæ (*La France*) transiit, et quamquam hoc etiam propriam denominationem: *Franz* accepit, regi tamen „rex Francorum, rex Francicus" (*Frakka konúngr*) uti titulus manebat. Cfr. Francogallia, Franconia, Frakklandia, Galli, Francogalli, Franci.

Francia occidentalis (*Vestr-Frakkland*) XI, 367. Pars Franciæ vel Gallofranciæ occidentalis. Cfr. nom. anteced.

Francogalli (*Frakkar*, *Franzesar*) VII, 316. Cfr. Galli, Franci, Francia, Francogallia, Franconia etc.

Francogallia (*Franz*, *Frakkland*) VII, 316, et pluribus aliis locis. Hodiernum regnum Galliæ vel Francogalliæ (*La France*). Normannice nunc *Frakkland*, nunc, et quidem postea, *Franz* appellari solebat. Cfr. alias Francia, Frakklandia, Franconia etc.

Franconia (*Frakkland*, *Franz*). Id. qu. Francia, Francogallia, Frakklandia etc., quæ nomm. cfr.

Freida in Sunnmæria (*Freiða*, *Fróða*, *Fræþi á Sunnmæri*) I, 46. Hakon rex Adalsteinis alumnus in regione Sunnmæria, in insula Freida, in prædio suo Birkistranda (*Birkiströnd*) adfuit, quum certior factus est, filios Gunnhildæ cum classe sua promontorium, Statum (*Staðr*, hodie *Stat*) vocatum, jam præternavigasse. Extemplo se proelio adcinxit, iisque obuiam factus proelium

cum iis commisit in Rastarkalfo (*Rastarkálfr*), in freto Frekeyensi (*Frekeyjarsund*), prope Freidarbergum (*Freiðarberg*), victorque inde discessit, uno filiorum Gunnhildæ Gamlio in pugna interemto. In Heimskríngla Tom. I, pag. 149-153 hæcce pugna naturaque loci ubi pugnatum est accuratius descripta invenitur: fuisse nimirum planitiem quandam, ab oriente occidentem versus secundum montem adjacentem se porrigentem, cui ab occasu solis saxa prærupta sita fuerint. Rex Hakon funus viri cujusdam, nomine Egilis Ullserki (*Ullserkr*), cum pluribus, qui in proelio ceciderant, more majorum navi funereæ impositum, lapidibus atque cespitibus allatis condi curabat, quo tumuli aliquot, Freidarbergo (*Freiðarberg*) a meridie adjacentes, efficiebantur; præterea monumenta iis erexit prope tumulum Egilis Ullserki. Quoad situm loci accurate definiendum fontes, unde certitudo haurienda est, cum semetipsis non omnino conveniunt. Freida est hodierna insula *Fredö*, in qua situm erat prædium regium Birkistranda (qu. nom. cfr.), verum in regione Norvegiæ Nordmæria v. Mæria septemtrionali (*Norðmæri*), non autem, ut fontes nostri asserunt, in Sunnmæria vel Mæria meridionali (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*), Hic igitur, ni fallimur, locus est, ubi proelium illud commissum est, cui documento plura præterhæc argumenta accedunt in Klüvers, Norske Mindesmærker, pag. 115-119. A Strömio contra locus proelii collocatur in insula *Kvamsö*, in tractu *Herröensi* in Sunnmæria, cui insulæ alia minor adjacet, *lille Ristö* (parva Ristoa) vocata, natura sua in duas particulas divisa, quarum minor forsan *Rastarkálfr* ille, cujus in fontibus nostris mentio fit, esse possit. Hic etiam duodecim heroum sepulcra et in ipsa insula *Kvamsö* magni tumuli lapidei inveniuntur. Juxta hanc insulam jacet insula *Frekö*, unde Frekeyarsundum v. Frekeyense fretum (*Frekeyjarsund*), nomen ducere posset. Quod si ita res se haberet, lectio *Freiðarberg* spuria censenda

esset, rexque Hakon a prædio suo meridiem versus tetendisse, et hostibus in Frekeyarsundo obviam factus esse putandus. (Cfr. Ströms Söndmör, 2 D. pag. 453-455. Kraft, 5 D. pagg. 260, 285, 293-294). Cfr. Froda, Fræda.

Freidarbergum (*Freiðarberg*) I, 46. Uti jam ad nomen Freida commemoravimus, conturbatione quadam locorum Freida (*Freiða*), Freidarbergum, Rastarkalfus (*Rastarkálfr*), Fjeeya (*Fèey*) et Frekeya (*Frekey*) narratio auctoris, proelium Hakonis regis Adalsteinis alumni describentis, laborat. Mons vero Freidarbergum aut in insula Freida aut in vicinio illius jacet. Cfr. accuratius Freida.

Frekeyarsundum (*Frekeyjarsund*) IX, 30, 138; X, 110. Hoc nomen in textu Islandico tam variis rationibus scriptum invenitur verbi causa: *Frekeyjarsund*, *Fèeyjarsund*, *Færeyjarsund* et *Freyjarsund*, ut vix idem locus his quatuor denominationibus indicatus esse possit. Ubi pugnæ ad Freidarbergum mentio fit I, 46, quæ, ut vulgo putant, in Nordmæria commissa est, sine dubio *Freiðarsund* vel *Freðarsund* eadem ratione ac *Freiðarberg* legendum est, et fretum hocce tunc insulam Freidam (h. nom. cfr.) alluisse putandum. Cæteris vero locis, tam ubi quidam Stimam (*Stim*, *Stím*) navigantes in Frekeyarsundo se continuisse, indeque navigia septemtrionem versus in Mæriam (*norðr á Mæri*), i. e. in Nordmæriam (*Norðmæri*), misisse traduntur, quam ubi Frekeyarsundum occurrit in contextu cum Steinvago (*Steinvágr*) et Borgunda (*Borgund*, *Borghund*), ut his duobus locis a septemtrione situm, in Nordmæria jacuisse nequit, quare hodiernum *Frekösund*, fretum prope insulam *Frekö*, insulæ *Kvamsö* adjacentem, situm in tractu *Heröensi* in regione Norvegiæ *Söndmör*, his locis significatum sit necesse est. Id. qu. Frekeyense fretum, Fjeeyæ fretum etc., quæ nomm. cfr.

Frekeyense fretum (*Frekeyjarsund*) V, 25; IX, 290. Id. qu. Frekeyjarsundum, qu. nom. cfr.

Frekeyæ (*Frekeyjar*) V, 25. Vel plures, vel una solum insula prope promontorium Statum (*Staðr*, *Staðir*, hodie *Stat*) in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*), hodie *Frekö*, unde nomen ducit fretum Frekeyense (qu. nom. cfr.). Vide Bjarneyæ.

Frekeyæ fretum (*Frekeyjar-*, *Fèeyjar-*, *Freyjarsund*) I, 46. Id. qu. Frekeyense fretum, Frekeyjarsundum, quæ nomm. cfr. Vide etiam Fjeeyæ-, Freyæfretum.

Fretum (*Sund*) IX, 36, 98. Portus quidam Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) a meridie situs, ni fallimur juxta hodiernum *Sundby*, e regione insulæ *Nötteröen* (*Nottr*).

Fretum (*Sund*) IX, 370. Fretum quoddam extra regionem Norvegiæ Nordmæriam (*Norðmæri*).

Freyenses paludes (*Freysmosi*, *þreysmosi*) XI, 335. Id. qu. Freysmosi, qu. nom. cfr.

Freysmosi (*Freysmosi*, *þreysmosi*) XI, 335. Paludes quædam, inter *Mörup* et *Steenlille*, in vicinitate loci *Fjenneslev* nominati sitæ, ubi habitabat pater archiepiscopi Absalonis *Asker Ryg*, in tractu *Alsted*ensi, in regione Daniæ Selandia sitæ (Suhms Danmarks Historie 6 D. pag. 260). Id. qu. Freyenses paludes, qu. nom. cfr.

Freyæ Fretum (*Freyarsund*, *Fèeyjar-*, *Frekeyjarsund*) I, 46. Id. qu. Frekeyarsundum, Frekeyense fretum, Fjeeyæ-, Freyæ fretum etc., qu. nomm. cfr.

Fridleikus (*Frið-*, *Ferð-leik*, *Firi-*, *Fyrir*, *Firer-*, *Fyriz-*, *þyris-leif*) XI, 312; cfr. Fyrileiva.

Frisia (*Frisland*) I, 8, 141; IV, 44, 122; VI, 368; XI, 323, 375. Frisiæ illius nomine, quæ in Script. Hist. Island. occurrit, regio littoralis, mare boreale (*Norðrsjórinn*, hodie *Nordsöen*), cujus tantum partes sunt Anglicanum mare et Cimbricum pelagus (quæ nomm. cfr), sequens, a populo Frisonum (h. nom. cfr.) inhabitata comprehenditur, vel terræ ab Hollandia septemtrionali

secundum mare *Nordsöen* nuncupatum usque ad oram ducatus Slesvicensis in Dania semet extendentes. Idcirco distingvi possunt duæ Frisiæ, Frisia nempe propria principalis, quæ cum Flandria (*Flæmingjaland*) hodiernum regnum *Nederlandene* efficit, et Frisia sese longius septemtrionem versus porrigens, Danica. Fragmenta vetera geographica (Werlauff, Symb. ad geographiam medii ævi pag. 12) asserunt, jacere Frisiam septemtrionem versus ad mare, inter fluminis Rheni cornua, et a septemtrione Daniam attingere; quod non solum hodiernam Frisiam Nederlandicam comprehenderit, sed etiam Hollandiam, inde quoque constat, quod Kinnlimasida (*Kinnlimasíða*, h. nom. cfr.) in Frisia sita fuisse tradatur. Memoriæ etiam proditur, proxime ad Vallandiam (Francogalliam) jacuisse Flandriam, quæ ab altera parte Frisiam attigerit XI, 375; porro Tostium dynastam in Flandriam, inde in Frisiam, denique in Daniam tetendisse VI, 368. Frisia septemtrionalis, vel hodierna regio *Nordfrisland* in Script. Hist. Isl. etiam Frisia solum, apud Saxonem vero „Frisia minor" vocatur. Saxoniam nempe a septemtrione continebat, Daniamque ex altera parte attigit, ita ut ibi fere inciperet, ubi Jotiæ latus (*Jótlandssíða*) finiebatur. Erat terra plana, aggeribus contra diluvies maris, quibus crebro obnoxia erat, munita etc. (cfr. Egilssaga pag. 527-529, 533. Saxo pag. 3, 260). Hæc etiam Frisia, quæ a Saxone in partibus Daniæ numeratur, in Script. Hist. Island. vero, quia gente genere diversa inhabitata erat, ab illa distingvitur, sæpius occurrit, ut XI, 323, et plerumque una commemorantur Dania, Frisia et Saxonia, ut I, 8. Cfr. Frisones, Frislandia etc.

Frisii, —ius, —ia gens, Frisus (*Frísar*, *Frísakyn*). Id. qu. Frisones, qu. nom. cfr.

Frislandia (*Frísland*) I, 157. Id. qu. Frisia, qu. nom. cfr. Vide etiam Frisii, Frisones etc.

Frisones (*Frísar*) I, 127, 145, 157, 298; VI, 338;

X, 48, 325, 348; XI, 183, 365, 375. Incolæ Frisiæ (*Frísland*) ita nominantur. Cfr. Frisii, Frisius, Frisus, Frisia gens etc.

FRODA (*Fróða*, *Freiða*, *Fræþi*) I, 46. Id. qu. Freida, Fræda, quæ nomm. cfr.

FRODASUS (*Fróðaás*, *Fróðás*) VIII, 299, 303; IX, 36. Collis quidam in Vestfolda, in Vika Norvegiæ regione prope emporium Tunsbergum (*Túnsberg*, dan. *Tönsberg*). In via, hinc ducenti, locus erat clivus hospitum (*Gestbakki*), ob eam causam nominatus, quod pars cohortis prætoriæ, qui hospites (*gestir*) nuncupari solebant, rege Sverrere Baglorum factionem obsidente, hoc loco pugnabant. Cfr. Frodosus.

FRODOSUS (*Fróðás*, *Fróðaás*) IX, 99. Id. qu. Frodasus, qu. nom. cfr.

FRODUNGA (*Fróðúng*, *Forþúng*, *Fjórðúng*) IX, 227. Id. qu. Fordunga, qu. nom. cfr.

FROSTA (*Frosta*) II, 32, 37; IV, 92; VII, 192; X, 297. Promontorium quoddam in provincia Skeynensi (*Skeynafylki*), hodie tractus *Frostensis*, vel hodiernum *Frostens Præstegjeld*, tractui *Stördalen*, in Thrandheimo [hodie *Throndhjem*] regione Norvegiæ, ab occidente situm. Est hæc regio maxime conspicua comitiis Frostensibus, quæ hic haberi solebant, et quæ tempore antiquo principalia erant comitia in Thrandheimo interiore (*Indre Throndhjem*), deinde vero in tribus maximis Norvegiæ comitiis juris dicundi (*lögþíng*) numerata sunt VII, 136. Hic leges Frostenses (*Frostuþíngslög*) a rege Hakone Adalsteinis alumno, consilio Sigurdi dynastæ Hladensis (*Hlaðajarl*), latæ sunt. Locus comitiorum inter hodierna prædia *Övre Ryg* et *Nedre Ryg* situs erat (Klüvers Norske Mindesmærker, pag. 76).

FROSTENSIA COMITIA, —ENSE TERRITORIUM (*Frostoþíng*, *Frostuþíng*, *Frosta*) I, 36-39; II, 40-42; IV, 18; VII, 136-137, 139; IX, 337; X, 93. Comitia Frostensia

in promontorio Frosta (*Frosta*), hodierno tractu *Frosten*si, in regione Norvegiæ Thrandheimo haberi solebant, et quondam inter tria comitia Norvegiæ juris dicundi (*lögþing*) principalia numerabantur. In legibus hic latis maximi sunt momenti leges Frostenses (*Frostoþingslög*), quæ Hakoni regi Adalsteinis alumno debentur. Cfr. cæterum Frosta.

Frysia (*Frysja*) VIII, 282. Amnis quidam in regione Norvegiæ Vika, juxta oppidum Osloam (*Osló*), ubi pugna commissa est inter factionem Birkibeinum (*Birkibeinar*) et factionem Slittungorum (*Slittúngar*). Est hodie amnis *Aggerselv*, et Frysiæ pons putatur esse pons infra *Vöyen Mölle* in fundo ad prædium *Övre Fos* et metropolin Christianiam pertinenti. (Kraft, 1 D. pag. 324. Nota). Cfr. Frysiæ pons.

Frysiæ pons (*Frysjubrú*) VIII, 282. Pons in amni Frysia, hodie *Aggerselv*. Cfr. Frysia.

Fræda (*Freiða*, *Fróða*, *Fræþi*) X, 355. Id. qu. Freida et Froda, quæ nomm. cfr.

Fuira (*Fúer*, *Fúir*) XI, 356. Recta lectio sine dubio esset *Fuiz*, hodiernum *Woelze*, pars hodiernæ insulæ *Usedom* in Pomerania. Cfr. cæterum Fuzno.

Furosundum (*Furusund*) VIII, 101. Hodie fretum *Furesund*, dimidium fere milliarium ab insula Hindeya (*Hindeyjar*, hodie *Hindö*) distans, in tractu *Kind*ensi, in Sunnfjordo (*Söndfjord*), in provincia Fjordensi (*Firðafylki*) in Norvegia.

Fuzno (*Fúznon*) XI, 356. Historia Knutidarum mentionem facit Fuznonis, cum tribus urbibus: Fuzno, Vinborga (*Vínborg*) et Fuira (*Fúir*). Primum nomen *Fuznon*, *Huznon* etc. (namque nomina valde conturbata sunt et depravata) secundum plerosque interpretes totumque narrationes contextum idem est ac Saxonis „Uzna", vel Pomeraniæ (*Pommern*) insula *Usedom*, cujus nomen priscum *Uznam*, etiam *Huznom* illi, quod in Hist. Knutid. ocurrit,

valde simile est. Oppidum igitur Fuzno est Saxonis „Usnum" vel „Osnum oppidum", hodiernum scilicet oppidum *Usedom*. Quum insula illa etiam tribus provinciis constaret, hæ sine dubio tribus Historiæ Knutid. nominibus indicantur, ita ut Fuzno idem sit ac *Uznam; Fúir*, cum lectionem *Fuiz* præferimus, idem ac *Woelze*, pars insulæ inter septemtriones et ortum brumalem spectans, quæ vero provincia nomini *Vínborg* respondeat, non adest, nisi tertia, quæ superest, *Wanzlow*, cujus nomen scandinavicum igitur maxime ab origine sua detortum est. De Usna vel Osna (non Orna) vide Saxonem, pag. 235, 309, 319, et. plur. loc. Cfr. Fuira et Vinborga.

Fylingsfjordus (*Fýlíngsfjorðr*) IX, 17. Sinus ignotus, ratione contextus habita, freto Karmssundo (*Karmsund*) a septemtrione, sinui Siggjarvogo (*Siggjarvágr*) autem a meridie situs fuisse visus. Fortasse hodiernus sinus *Förrelandsfjord*, qui cum Karmsundo parallelos in continentem tractus *Augvaldsnæs*ensis, in regione Norvegiæ Rogalando, semet insecat. (Vide Kraft, 4 D. pag. 231).

Fyrenses campi (*Fýrisvellir*) V, 243-244; XI, 169. [In I, 61 de „Fyrensium camporum semine" i. e. auro sermo est]. Hi campi magno illo prælio illustres sunt, ubi cecidit Styrbjorn cognomine Fortis. Hodie *Fyriswald*, planities prope Upsalos veteres (*Gammel Upsala*) in Svecia, ubi adhuc ducenti vel trecenti tumuli sepulcrales inveniuntur. Nomen campos prope amnem *Fýrisá*, qui per Upsalos fluit, indicat. Locus etiam eventu quodam, qui Rolfio regi Krakio (Hrólfs Saga Kraka, cap. 45) accidit, notus, unde auro scilicet nomen illud poëticum: „semen camporum Fyrensium", quod Saxo respicit pag. 35, uti locus „agri firivallini" (non „firtvallini") vocatur.

Fyrileiva (*Fyri-*, *Fyrir-*, *Firer-*, *Fyrizleif*, *Þyrileif*, *Ferð-* et *Friðleik*) VII, 322; VIII, 228; XI, 312. Vir Forso in Ranrikia ad mare descendens, Fyrileivam venit, quæ erat prædium prope Dragsmarkam (*Dragsmörk*)

sinui Godmarico (*Goðmarfjörðr*) a meridie situm (cfr. Forsum, Godmar), ubi proelio conflixerunt reges Norvegiæ, Magnus cognomine Cæcus et Haraldus Gillius, cfr. Saxo pag. 248. Prædium hocce situm erat in Ranrikia, in Vika, regione Norvegiæ, et secundum descriptionem in hodierna *Dragsmark*, vel paroecia *Bogenæs*ensi in regione Sveciæ *Bahusleen*, jacuerit necesse est. Cfr. Fyrirleifa, Fyrirleivensis, (al. Fridleikus, Ferdleikus, Thyrileiva).

Fyrirleifa (*Fyrileif*, *Fyrirleif*, *Firerleif*, *Fyrizleif*, *þyrileif*, *Ferð-* et *Friðleik*) VII, 175. Id. qu. Fyrileiva (al. Fridleikus, Ferdleikus, Thyrileiva), qu. nom. cfr.

Fyrirleivensis (*við Fyri-*, *Fyrir*, *Firer-*, *Fyrizleif*, *þyrileif*, *Ferð-* et *Friðleik*) VII, 483; cfr. Fyrileiva, Fyrirleifa, Fridleikus, Ferdleikus, Thyrileiva.

Fyrium (*Fýri*) IX, 256. Prædium quoddam in paroecia *Udenæs*ensi, tractu *Næs*ensi, in regione Norvegiæ Raumarikia superiori [*Övre-Romerige*]. (Kraft, 1 D. pag. 469).

Færeyæ (*Færeyjar*) VI, 69 spurie pro Eygothia. De Fjonia enim sermo est „cæterisque insulis", Daniæ scilicet, ecquas enim alias respici fas esset?

Færeyæ (*Færeyjar*, *Færayjar*) I, 261, 273; II, 83-85, 88, 90, 97-98, 100-101, 104-109, 111, 114, 116-118, 155, 158; III, 27; IV, 112, 259, 264-265, 267, 283, 286, 288, 312-313, 318. Corona insularum notissimarum *Færöerne*. Nomen significat „insulas ovium". Numerus earum octodecim esse dicitur. Monachi insularum Scoticarum eas primi viserunt, ibique ut eremitæ degerunt, a piratis vero Normannis jamjam expellebantur. Primus Normannorum, qui huc migravit, erat Grimus Kamban; sensim insulas plures inhabitarunt, præsertim Haraldo rege Pulcricomo summum Norvegiæ imperium occupante. Quamquam hæ insulæ initio liberæ erant, tamen post breve temporis spatium in potestatem regum Norvegorum redactæ sunt; Hafgrimus Sudureyensis (*or*

Suðrey) dimidiam insularum partem ab Haraldo rege Grafeldo provinciam obtinuit; fratres Brester et Beiner Skufeyenses dimidiam partem ab Hakone dynasta provinciam acceperunt. Deinde plures viri commemorantur, inter quos maxime notus est Sigmundus Bresteris filius, qui omnes insulas ab Olafo rege Tryggvii filio provinciam obtinuit, easque christianas reddidit. Cfr. Færeyínga Saga ed. C. C. Rafn. Inter has insulas sensim commemorantur: Straumeya (*Straumey*), Sandeya (*Sandey*), Skufeya (*Skúfey*), Dimon (*Dímun*), Sudureya (*Suðrey*), Austureya (*Austrey*) et Nordureyæ (*Norðreyjar*), inter quas Svineya (*Svíney*). Id. qu. Færoæ, qu. nom. cfr.

Færeyensis, —es (*utan af Færeyjum*) I, 206; II, 82, 85, 86, 88, 100, 109, 158, 264, 265, 283, 285, 288; VIII, 82; IX, 232. E Færeyis oriundus. Id. qu. Færoensis, qu. nom. cfr.

Færoensis (*Færeyskur*) VIII, 254; IX, 118. Id. qu. Færeyensis, qu. nom. cfr.

Færoæ (*Færeyjar*, *Færayjar*) VIII, 5-8; X, 293, 366; XI, 370. Id. qu. Færeyæ, qu. nom. cfr.

Förlandum (*Aurland*, *Orland*, *Örland*, *Forland*, *Förland*) VII, 12. Cfr. Örlandum, (Orlandum, Forlandum). Prædium Norvegiæ, forsan juxta sinum, qui cum Karmsundo (*Karmsund*) parallelos continentem Rogalandi in Norvegia insecat, et hodie *Förrelandsfjord* vocatur.

G.

Gades (*Gadis*) XI, 374, 375. Insula quædam prope Hispaniam (*Spán*, *Spánialand*), illa scilicet in qua urbs Hispaniæ Gades, hodie *Cadiz*, sita est.

Galli (*Frakkar*, *Franzesar*) VI, 395, i. qu. Franci, Francogalli, qu. nom. conferas; vide porro Francia.

Gallia cisalpina (*Peituland*) X, 227. Hanc doctissim. Egilssonius hoc loco nomine Peitlando significatam putat. Cfr. Peitlandum, Peitolanda.

Gallicia (*Galicía*, *Galizuland*, *Galizsioland*) VII,

83; XI, 275, 375. Regio Hispaniæ septemtrionalis, hodierna *Galicien*, unde Ulfo dynastæ cognomen illud: *Galizo-Úlfr*. A poëtis etiam terra Jacobi (*Jakobsland*) vocatur, a viro sancto, scilicet Jago de Compostella, nomen ducens, quo sæpe religionis causa veteres Scandinavi itinera susceperunt. Oppidum *San Jago* a Normannis *Jakobs* nuncupari solebat. Cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi pag. 20. Orkneyínga Saga, pag. 284 sq.

Gallicia occidentalis (*Vestr-Galicia, Galizu-, Galizsjo-land*) XI, 275. Cfr. nom. anteced.

Gallicus (*Valskr*) VI, 68; VII, 45, 55, 58, 59; X, 177. E Vallandia (*Valland*) oriundus. Cfr. Vallicus, Celticus et Vallandia.

Galveiensis, Galveium (*Galvei, Galvæi, Galuei,* falso *Galnei*, *af Galvei*) IX, 317. Regio Scotiæ meridionalis *Galloway* (*Stewartry of Kirkudbright, Shire of Wigton*, parsque tractus *Ayr-Shire*).

Gamlaleir (*Gamlaleir*) X, 356. Locus quidam in Gaulardalo (*Gaulardalr*) vel Guldalo (*Guuldalen*) in regione Norvegiæ Thrandheimo, ita appellatus propter cædem Gamlii Gunnhildæ filii, ibi cæsi. Nomen hodie vix invenietur.

Gandvika (*Gandvík*) V, 236; X, 187, 189; XI, 38. Sic mare album (*hvíta hafið*) appellari solebat. Nomen a vocabulis *gand* [*gandreið*] (i. e. genus quoddam veneficii) et *vík* (i. e. sinus) compositum est, et ita sinum prestigiosum significat, propter populum veneficiorum peritum, qui ibi habitare putabatur. Inter Finnmarkam (*Finnmörk*) atque Biarmiam (*Bjarmaland*) jacebat, e regione Helsingjabotni (*Helsingjabotn*) vel sinus Botnici (hodie *Botniske Bugt*). Cfr. de Fornjoto cap. 1; Hervarars. cap. 1. Gríms Saga Loðinkinna, cap. 1). Neikter in libro: „de terris ad mare album" inscripto, pag. 8, putat illum maxime sinum maris albi Gandvikam appellari, quem Lapponia Russica, littus oppositum prope amnem Dvinam attingens, efficiat.

GARDARIKIA, GARDORUM REGNUM (*Garðariki, Garðaveldi*) I, 93, 94, 98, 118, 120, 160-162, 165, 166, 170, 216, 249-250, 299; II, 88, 275; III, 40, 50, 53, 58; IV, 109, 124, 188; V, 31, 42, 43, 45, 49, 72, 93, 94, 109, 123, 128, 201, 260-262, 267, 270, 281-282; VI, 1, 13-16, 18, 98, 123, 125; X, 40, 207, 209, 211, 212, 214, 222, 227, 240; XI, 182, 198. 200, 267, 306, 322, 373. Nomen Gardi (*Garðar*), quod hortos significat et apud poëtas creberrime occurrit, magnam partem terrarum orientalium, vel Orientis (*Austrlönd, Austrvegr*) effecit, hodiernas scilicet fere regiones: Russiam magnam et parvam (*Store og Lille Rusland*) appellatas. Tribus inprimis partibus principalibus constabat, quod a distributione inter filios regis Haraldi nobis apparet: (V, 262, 270, 281) Kænugardo (*Kænugarðr*) scilicet, quæ pars est præstantissima Gardarikiæ; Holmgardo (*Hólmgarðr, Garðr*), quæ pars maximi momenti esse narratur, atque Palteskja (*Palteskja*), cum regno eo pertinenti. Sed præter has partes aliæ quædam regiones tam in Script. Hist. Island., quam in Örvarodds-saga cap. 30 et Werlauff Symb. ad. geogr. medii ævi pag. 10, commemorantur, quarum notatu dignissimæ sunt: Australe al. Orientale regnum (*Austrríki*), Sudurdali al. Sudurdalorum regnum (*Suðrdalir, Suðrdalaríki*), Sursdali v. Surtzdali (*Sursdalir, Surzdalir*), et Vulgaria (*Vúlgaria, Úlgaria, Valgaria*) quæ nomm. suo loco cfr. Trans Kænugardum, opinione veterum Scandinavorum, Tartaria vel Tattarorum regnum (*Tattararíki*) quoddam jacebat, Serklandiaque (*Serkland*) quædam, vel Saracenorum terra, a Serklandia Africæ septemtrionalis diversa, et denique Blalandia quædam fabulosa, qu. nomm. cfr. (De Gardarikia tam generatim quam particulatim, cfr. Suhms Danm. Hist. 1 D. pag. 86 squ.). Cfr. Gardi, Gardicus, Gardensis, Holmgardus, Russicus, Moscovia, Novogorodia, Holmus.

Gardaris insula (*Garðarshólmi*) XI, 371. Id. qu. Gardarsholmus, qu. nom. cfr.

Gardarsholmus (*Garðarshólmr*, *Garðarshólmi*) I, 262. Id. qu. insula Gardaris, qu. nom. cfr. Nomen Islandiæ antiquissimum a Gardare deductum, qui inter primos indagatores (*laudnámsmenn*) Islandiæ numeratur. (Landnámab. 1 P. 1 K. etc. edit. noviss. pag. 27, 28 etc.).

Gardensis (*Garða-*, [sc. *Ketill*]) V, 272. E Gardarikia, vel Holmgardo oriundus. Cfr. Gardicus, Gardi, Gardarikia, Holmgardus, Gardorum regnum.

Gardensis (*or Görðum*) IX, 336, 351, 354; X, 22. E Gardis, prædio, quod in regione Islandiæ meridionalis, Akraneso (*Akranes*) dicta, situm est, oriundus. Cfr. Gardi.

Gardi (*Garðar*) I, 278; IV, 113. Prædium quoddam sacerdotale in regione Islandiæ meridionalis, Akraneso (*Akranes*) nominata, situm. (Landnámab. 1 P. 15 K. ed. noviss. pag. 49, 50).

Gardi (*Garðar*, *Hólmgarðr*, *Garðaríki*) I, 93, 120-123, 163, 166, 250; II, 89, 112, 210, 275; III, 55; IV, 25, 109, 124, 188; V, 31, 42, 43, 45, 49, 72, 93, 94, 109, 112, 123, 124, 128, 131, 201, 202, 214, 219, 260-262, 267, 270, 281-282; VI, 1, 13-18, 98, 123, 125, 158-160, 162-163; X, 40, 207, 209, 211-213, 215, 216, 222, 227, 239, 240, 254, 348, 369, 405; XI, 182, 190, 198, 200, 267, 268, 306, 322, 373. Id. qu. Gardarikia, Gardorum regnum, quæ nomm. cfr. Vide etiam Gardicus, Gardensis, Russicus, Holmgardus, Holmus, Moscovia, Novogorodia.

Gardi (*Garðar*, *Mikligarðr*, *Micligarðr*) VI, 158-160. Id. qu. Constantinopolis, Megalopolis, Miklagarðus, qu. nomm. cfr.

Gardicus (*Gerzkr*, *Girzkr*) I, 123, 170, 216, 218-220; IV, 124; VI, 177. E Gardarikia vel Gardis oriundus. Id. qu. Russicus, qu. nom. cfr. Vide etiam Gardi, Gardarikia, Holmgardus.

GARDORUM REGNUM (*Garðaríki*) compluribus locis. Id. qu. Gardarikia et Gardi, qu. nomm. cfr.

GARHEIMUS v. GARHEIMI (*Garheimr*, *Garheimar*, *Tjelgarheimr*) IX, 366. Lectio incerta est; legitur etiam Tjelgarheimus, quæ forma nominis perfectior esse videtur. Erat locus, ni fallimur, insula quædam in regione Norvegiæ Halogalandia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*). Situs loci accurate definiri nequit, nisi antea constet situs insularum Brenneyarum (*Brenneyjar*) et Vogi (*Vogr*, *Vángr*), qui eodem loco commemorantur. Si vero nomine Vogo magna illa insula *Vaage* in præfectura *Saltensi* indicata est, Tjelgarheimus hodierna insula *Tilö* (*Tjelgö*) esse possit. Id. qu. Tjelgarheimus, qu. nom. cfr.

GARMARA (*Damiað*, *Darmarra*, *Darmata*) IX, 178. Id. qu. Damiata, Darmata, Damarra, qu. nomm. cfr.

GARPSDALUS (*Garpsdalr*, *Garsdalr*) II, 21. Id. qu. Garsdalus, qu. nom. cfr.

GARSDALUS (*Garsdalr*, *Garpsdalr*) II, 21. Id. a. Garpsdalus (qu. nom. cfr.), prædium scilicet in valle Geiradalo (*Geiradalr*) prope sinum Kroksfjördum (*Króksfjörðr*), in provincia Islandiæ occidentalis, *Þorskafjarðarþing* olim nominata, nunc vero in toparchia Bardastrandensi (*Barðastrandarsýsla*) situm.

GARZUM (*Garðs*, *Garz*, *Gaz*) XI, 347. Etiam Gardsum, idem ac oppidum *Karenz*, hodiernum scilicet oppidum *Garz* in insula Rugia (*Rygen*), pro littore Pommeraniæ (*Pommern*) jacenti, situm.

GASCONIA (*Gaskún*, *Gascon*, *Gasconía*) X, 81. Regio Francogalliæ, hodie *Gascogne* nuncupata.

GASEYRA (*Gáseyri*, *Gásir*, falso *Háleyri*) III, 94. Lingula quædam prope portum Gasarum (*Gásir*) in Eyafjordo (*Eyjafjörðr*), in Islandia septemtrionali. Cfr. Gasæ.

GASÆ (*Gásir*, *Gáseyri*) II, 59; VI, 189, 334. Portus quidam in regione Islandiæ septemtrionalis Eyafjordo (*Eyjafjörðr*), cujus crebro fit mentio, quum navigationes

inter Islandiam atque Norvegiam commemorantur. Hicce portus unum et dimidium, vel duo fere milliaria ab hodierno emporio *Eyjafjörðr* vel *Akreyri* distabat, et intra lingulam *Toppeyri* nominatam, juxta prædium, etiamnum *Gásir* (*at Gásum*) vocatum, in toparchia Eyafjordensi (*Eyjafjarðarsýsla*) in Islandia septemtrionali situs erat. Vide Finn Magnusen: versio narrationis de Sneglu-Hallio in Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed, 2 H. pag. 44, cum correctis ad idem volumen. Cfr. *Gaseyra* (al. Haleyra III, 94 sed spurie).

Gata (*Gata*) I, 273; II, 83-86, 88, 99, 105, 116-118, 155; IV, 264, 283, 288, 313, 318. Prædium in parte illa unius insularum Færeyarum (*Færeyjar*, hodie *Færöer*), Austureyæ (*Austrey*, *Österö*) scilicet, quæ inter meridiem et ortum brumalem spectat, gente Gatanorum vel Götuskeggorum (*Götuskeggjar* [*Götu* enim genitivus est nominativi *Gata*]), quorum princeps erat Thrandus ille Gatensis, maxime notum. Cfr. Götuskeggi.

Gaula (*Gaul*) I, 239, 243; VIII, 26, 61. Hodiernus amnis *Guulelven* vel *Guledalselv*, qui per vallem *Guuldalen* labitur et in Gaulæ ostium (*Gaularós*, hodie *Guulosen*), particulam sinus Orkadalsfjordi, semet effundit, in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*). In hoc flumine glacie hiemali constricto pallium Hakonis dynastæ Hladensis, qui per dolum illud eo loco projecerat, ut ipse pro mortuo haberetur, invenerunt I, 243. De fontibus Gaulæ cursuque, cfr. Schönings Reise, 1 H. pag. 90-91. Cfr. Gaulæ ostium.

Gaularasus (*Gaulardís*) IV, 93, 116, 292; VI, 251; VIII, 49, 50, 52, 83, 102, 185; IX, 21, 247, 373; X, 245. Montana quædam, quæ a valle Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) per totam Strindam (*Strind*), tractum Thrandheimi regionis Norvegiæ, se porrigebant. Situs eorum inde apparet, quod sciamus: veteres Norvegos sinu Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*, hodie

Throndhjemsfjord) trajecto, cum Fladkium (*Flagðki*, *Flaðki*, *Flauki*) pervenissent, Gaularasum sequi solitos esse, usquedum ad Gullhamarem (*Gullhamar*) appulerint. Alio loco legimus Nidaroso (*Niðarós*) per Steinbjarga (*Steinbjörg*) tendentes Gaularasum ascendere solitos esse. Cfr. Golarasus, Gölarasus.

GAULARDALENSIS (*or Gaulardal*, *Gauldæll*) IX, 165 etc. E Gaulardalo oriundus, eo pertinens. Cfr. Gaulardalus, Gauldalensis etc.

GAULARDALENSES SILVÆ (*skógar í Gaulardal*) IX, 373. Cfr. Gaulardalus etc.

GAULARDALUS (*Gaulardalr*) I, 38, 237, 243, 246; II, 37, 172; III, 175; IV, 92, 93, 116, 292 (cfr. Orkadalus); V, 228; VII, 331; VIII, 62, 66 (cfr. Orkadalus), 112, 113, 118-120; IX, 25, 89-90, 146, 165, 363, 373; X, 47, 169, 241, 247-248, 297, 305, 356, 361, 400. Interdum Gaulardalensis vel Gauldalensis provincia (*Gauldælafylki*) vocatur, præsertim cum sermo est de Gaulardalo, non uti valle, sed quâ regione. Hodierna vallis et provincia Thrandheimi, regionis Norvegiæ, *Guuldalen* vel *Guledalen*. Ab amne Gaula (*Gaul*), vel, ut hodie vocatur, *Guulelven* nomen ducit. Tempore antiquissimo ea re maxime conspicuus erat Gaulardalus, quod Haraldus rex Pulcricomus, dum Thrandheimum in potestatem suam redigeret et Thrandheimenses subigeret, hic compluribus proeliis cum hostibus conflixit; seditione porro colonorum contra Hakonem dynastam, pluriumque magnatum, denique factione contra Olavum regem Tryggvii filium hic commota, cognotus est. Postea in bellis Norvegiæ civilibus Gaulardali fit mentio. Præter Gauldalum vel hodiernam vallem *Guuldalen* proprie sic dictam, convallem scilicet illam ingentem, quæ ex una parte Strindam (*Strind*) ex altera parte mentes Dovrinos (*Dofrafjall*, hodie *Dovrefjeld*) attingit, tractus etiam Skauna (*Skaun*) et Soknadalus (*Sóknadalr*, hodie *Sognedal*)

commemorantur. Apud Saxonem, pag. 169, hæcce regio Gölardalus vocatur, in cujus vicinitate Saxo narrat habitasse Lathgertham (*Hlaðgerðr*) illam celebrem, quod etiam traditione quadam prisca confirmatur, quæ asserit, Lathgertham possedisse prædia: *Langörgen* et *Leeraanden* in paroecia *Budvigen*si (in tractu *Bynæs*ensi) quæ olim ad Gaulardalum pertinebat. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, pag. 306. Al. Golar-, Gölar-, Guldalus, quæ nomm. cfr.).

Gauldalenses (*Gauldælir*) VIII, 25, 120, 121, 276; IX, 225; X, 170, 252. Incolæ convallis et regionis Gaulardali, Golardali, Gölardali vel Guldali (*Gaulardalr*) hodie *Guuldalen* nominatæ, in Thrandheimo in Norvegia. Id. qu. Gaulardalensis, qu. nom. cfr. Cfr. etiam Gaular-, Golar-, Gölar-, Guldalus etc.

Gaulensis (*á Gaulum*) X, 156. E Gaulis oriundus, eo pertinens. Cfr. Gaulæ.

Gaulæ (*Gaular*) I, 263; X, 156. Tractus ab Atlio dynasta, cognomine Tenui (*Miófi*) cognotus, qua de re cfr. Egilssaga cap. 2, Halfdánar Saga Svarta (Historia de Halfdane Nigro), cap. 2 et Historia Haraldi Pulcricomi (*Haraldarsaga ens hárfagra*) cap. 13. Hic etiam fanum erat principale magni momenti, ubi sacra ministrabat Thorbjörn ille dominus (*hersir*), e provincia Fjalensi (*Fjalir*, *Fjalafylki*) oriundus, et quo sacrorum faciendorum caussa incolæ Fjordorum (*Firðir*, *Firðafylki*), Fjalarum et Sogni (*Sogn*) convenere; cfr. Landnámab. 5 P, 8 K. et Egilssaga, cap. 49. Duo tractus hoc nomine in Norvegia occurrunt, *Gulen Skibsrede* scilicet in Sogno, et regio sinus *Nord*- et *Mid Gulenfjord*, prædiumque *Söndre-Gulen* circumdans, in tractu *Kind*ensi, in Sunnfjordo (*Sunnfjörðr*, hodie *Söndfjord*), præter vallem *Gauldalen* cum amne *Gaulelven* in tractu *Holmedal*ensi ibidem. Plures eam sententiam amplectuntur: ultimum locum, inprimis vero prædium *Ousen* in paroecia *Bögstad*ensi, non solum Atlii

dynastæ et domini Arinbjornis sedem fuisse, sed etiam hoc ipso loco comitia Gulensia (*Gulaþíng*) haberi solita esse (Vide Kraft, 4 D. pag. 936). Locum hic indicatum in Fjordis vel Fjalis jacuisse a fragmento de Fornjoto, cap. 1 sequi videtur. Cfr. etiam tam quæstiones Torfæi de situ Gaularum et comitiorum Gaulensium vel Gulensium, quam responsa præpositi Leganger in libro Torfæana inscripto pag. 159-161, 168. Cfr. Gaulensis.

Gaulæ ostium (*Gaularós*) VIII, 26. Cfr. Gaula, cujus fluvii ostium ita indicatur; erat scilicet Gaulæ ostium particula sinus Orkadalensis (*Orkadalsfjörðr*, dan. *Orkedalsfjord*) in quam semet emittit amnis, olim Gaula (*Gaul*, hodie *Guulelven* vel *Guledalselven*) appellatus. Cfr. Gaula.

Gautavika (*Gautavík*, falso *Gota-*, *Gotu- og Götuvík*) III, 114-115, 124. Sinus in Austfjordis Islandiæ. Sinus parvulus hoc nomine prope Berufjordum (*Berufjörðr*) in provincia Islandiæ orientalis, olim *Kiðjafellsþing* nominata, in hodierna toparchia Mulensi meridionali (*Suðr-Múlasýsla*) invenitur (Njálssaga, 88, 89, 101).

Gautlandia (*Gautland*, *Gotland*, *Gauðland*) I, 154 etc. Id. qu. Gothia, qu. nom. cfr.

Gefja (*Gefja*) VII, 264. Id. qu. Bevja, Befja, quæ nomm. cfr.

Geirhildarvatn (*Geirhildarvatn*) I, 262. Lacus quidam in Hjaltlandia (*Hjaltland*), vel hodierna insularum corona, *Shetland* vocata, Scotiæ a septemtrione adjacenti, hoc nomine appellatus, quia Geirhilda filia Flokii hic submersa periit. Ni fallimur in insula *Mainland* hodie vocata invenitur, nam quamquam nomen, ut vix etiam exspectari potest, non integrum remanet, tenendum tamen est, in parte insulæ *Mainland*, quæ inter septemtrionem et occasum brumalem spectat, *Hilderswik* quandam sitam esse. Id. qu. Geirhildæ lacus, qu. nom. cfr.

Geirhildæ lacus (*Geirhildarvatn*) I, 262. Id. qu. Geirhildarvatn, qu. nom. cfr.

Geirlandsaa (*Geirlandsá*) I, 278; cfr. Geirlandum, prædium scilicet in occidentali toparchia Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*) in Islandia orientali situm, a quo amnis *Geirlandsá* nomen ducit.

Geirlandum (*Geirland*) I, 278. Prædium quoddam prope amnem Geirlandsaam [*Geirlandsá*], qu. nom. cfr., in occidentali toparchia Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla, Skaptárþing*) in parte Islandiæ, quæ inter eurum et notum spectat, situm.

Geirlandum (*Geirland*) I, 279. Prædium quoddam in regione Islandiæ meridionalis, Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*) appellata. E Landnámab. 1 P. 21-22 K. videmus nomen falso *Geirland* scriptum esse pro *Geitland*, prædio nunc devastato, gente Geitlendingorum (*Geitlendíngar*) olim insigni, quorum Landnámab. 1 P. 21 K. (edit. noviss. pag. 64) mentionem facit. Amni Hvitaæ (*Hvítá*) a meridie situm erat in tractu Geitlandico (*Geitlönd*) non vero Hvitaæ ab occidente sole in regione Hvitarsida (*Hvítársíða*), quo videmus tam nomen quam situm prædii loco citato falso referri.

Geirrödgardi (*Geirrauðargarðar*, *Geirruðargarðar*) III, 182. Id. qu. Geirrödigardi, qu. nom. cfr.

Geirrödigardi (*Geirrauðargarðar*, *Geirruðargarðar*) III, 182, 192, 195. Terra quædam una urbe prædita, quæ secundum narrationes fabulosas in Jotunheimo (*Jótunheimr*, i. e. Terra Gigantum) ad mare glaciale sita erat, nomen a gigante quodam Geirrödo ducens. Cfr. Iotunheimus. Unacum amne quodam *Vimrd* vel *Vimra* in Edda Snorrii (Skáldskaparmál, cap. 18) occurrit. Id. qu. Geirrödgardi, qu. nom. cfr.

Geirstadensis (*Geirstaða-*,) IV, 26, 28; X, 194-195, 197. E Geirstadis oriundus; eo pertinens. Ita rex Olavus *Geirstaða-álfr* appellatur. Cfr. Geirstadi.

Geirstadi (*Geirstaðir*) IV, 29, 122; X, 180, 182, 194-195, 197. Prædium regium perquam vetustum, eo maxime insigne, quod Olavus rex Geirstadensis (*Geirstaða-álfr*) ibi habitabat, ibique humatus et tumulo conditus est, in Vestfolda antiqua (*Vestfold*), tractu Vikæ (*Vikin*) regionis Norvegiæ situm. A plerisque hodiernum prædium sacerdotiale *Gjerrestad* in paroecia *Gjerrestad*ensi, præfectura *Nedenæs*ensi (Kraft, 3 D. pag. 296, 356), esse credebatur, usque dum Munch (Om Grenland, in Annaler for nord. Oldkyndighed 1836, pag. 70), et id quidem rectius hodiernum *Gjerstad* in paroecia *Tjolling*ensi, sinui Laurvigico (*Laurvigsbugten*) ab oriente situm, nomine *Geirstaðir* indicatum esse asseruit. Cfr. Geirstadensis.

Geirsverum (*Geirsver*) IV, 279. Primæ in Norvegia septemtrionali pontium trabes, navibus e regionibus borealibus, exempli gratia e Finnmarka, venientibus appellendis, hic comparatæ erant. In regestis ad Heimskrínglam eam sententiam legimus, esse forsan *Geirsver* idem ac hodiernum *Gaasvær* in tractu *Alstahoug*ensi, quæ vero falsa sit necesse est, quum *Alstahoug* in Halogalandia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) meridionali jaceat, Geirsverum autem secundum contextum loci Lengjuvikæ (*Lengjuvik*, *Lángavik*) a septemtrione situm sit. Quam ob caussam unus multorum aliorum locorum eadem natura, qui in regione Norvegiæ *Tromsen* septemtrionali jacent, sit necesse est; unus horum etiam hodie *Gausvær* dici solet.

Geitabrua (*Geitabrú*) VIII, 224. Pons quidam in amne Loa (*Ló*, dan. *Loelven*), hodie *Gedebro* dictus, in veteri Norvegiæ oppido Osloa [*Osló*]. Kraft, 1 D. pag. 298). Cfr. Geitensis pons.

Geitaskardum (*Geitaskarð*, *Skarð*) II, 7, 231. Prædium quoddam in valle Langadalo (*Lángidalr*, *Lángadalr*) in toparchia Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) in Islandia boreali situm. Cfr. Skardum.

Geitensis pons (*Geitabrú*) VIII, 404. Id. qu. Geitabrua, qu. nom. cfr.

Geitisoa (*Geitisey*) XI, 355. Dani post expeditionem suam in Bramnesum (*Bramnes*) hoc loco in regem Valdemarem inciderunt, unde verisimile est Geitisoam fuisse prædium quoddam regium. Locus hicce situs est prope hodiernum *Gedserodde* in insula Daniæ Falstria (*Falstr*, *Flaustr*); in oppido *Gjeddesby*, vel, ut antea appellari solebat, *Getæsby*, erat „curia domini regis" (Cfr. libros daticos regis Valdemaris apud Langebekkium Tom. VII, pag. 525, 540). Postea in diplomatibus mentio fit „præfectorum prædii nostri *Gjedesgaard*" (*Leensmænd paa vor Gaard Gjedesgaard*).

Geitisvika (*Geitisvík*, *Grettisvík*) VIII, 277. Id. qu. Grettisvika, qu. nom. cfr.

Geitkjara, —kjari, —kjaræ (*Geitkjörr*, *Geitskor*) X, 60-62. Lacus quidam, vel paludes in regione Sveciæ Hallandia (*Halland*), sinui Bardfjordo (*Barðfjörðr*, *Harðfjorðr*) a meridie sitæ. Locus, ni fallimur, idem est ac Saxonis „Lacus caprinus" (Saxo, pag. 207) ubi Skjalmus cognomine Albus (*Hvíti*) post pugnam Nisaensem (*bardaginn í Nizi* [hodie *Nissaa*]) a custodibus suis confugit. Nominis reliquiæ adhuc supersunt in hodierna insula *Getterö* vel *Gjederö*, juxta Varbergum (*Varberg*) in Hallandia, Geitkjaraque sine dubio paludes huic insulæ e regione sitæ fuerunt. Id. qu. Geitskoræ, qu. nom. cfr.

Geitsbekkus (*Geitsbekkr*, *Getzbekkr*) XI, 323. Ad hunc rivum vel amnem proelio conflixerunt reges: Svein cognomine *Graði* et Knutus Magni filius. Apud Saxonem, pag. 258-259, proelium et amnis commemorantur, quamquam nomine hujus omisso, dum solum describitur ut rapido gurgite ruens, uno solum vado præditus. Quod ad situm rivi, teneudum est, regem Sveinem noctu Viborga (*Vebjörg*) exiisse, et „magnis itineribus ad castra

hostium contendisse", quæ in opposita ripa posita erant. In chronicis, ut verbi causa Petri Olai Annal. apud Langebekkium, pag. 176, amnis hicce „Gjezbec" vocatur. Erat re vera amnis vel rivus tantum in vicinitate Viborgæ, oppidi regionis Daniæ, quæ *Nörre Jylland* (Jotia borealis) dicitur; aut, ut credit Suhmius (Danmarks Histor. 6 D. pag. 91) rivus ille, qui unum milliarium a Viborga meridiem versus distans in lacum *Vedsö* semet emittit, aut, si contendatur, verbis Saxonis: „magnis itineribus" locum magis remotum significari, rivus *Gjedstedaa*, dictus, qui oppidum *Gjedsted By* præterlabitur, tria milliaria a Viborga septemtriones versus distans, et in sinum *Liimfjorden* semet effundit.

Geitskoræ (*Geitskor*, *Geitkjörr*) X, 60. Id. qu. Geitkjara, qu. nom. cfr.

Geldingaholtum (*Geldíngaholt*) XI, 56. Prædium quoddam in toparchia Skagafjordensi (*Skagafjarðarsýsla*) in Islandia septemtrionali.

Gelminium, —num (*Gelmin*) VIII, 113; IX, 71. Prædium quoddam, ubi Cecilia soror regis Sverreris habitabat. Hodie prædium *Gjölme*, magnum prædium in paroecia et tractu *Örkedalen*si in valle *Orkedalen* (olim *Orkadalr*), in Thrandheimo (*Þrándheimr*) regione Norvegiæ. (Falsens Norge, pag. 82. Kraft, 5 D. pag. 539). Etiam in Heimskríngla Tom. II, pag. 42 hoc nomen occurrit.

Gelminum (*Gelmin*) IX, 71. Id. qu. Gelminium, qu. nom. cfr.

Gerdensis (*í Gerði*) VII, 225; X, 372. E Gerdo oriundus, eo pertinens. Cfr. Gerdum.

Gerdum (*Gerði*, *Gerþi*) V, 49, 89, 234. Ut præfecti vel satrapæ (*Leensmænd*) sæpenumero una nominantur Aslakus Finneyensis [*or Finneyjum*] (cfr. Finneya) Erlendusque Gardensis vel Gerdensis (illa lectio in Heimskríngla occurrit). Schöning et plures alii hunc locum

juxta insulam *Findö* quærunt, in insula enim *Talgö*, quæ ad tractum *Findö*ensem pertinet, juxta templum prædium mediocris magnitudinis, *Gaar* vel *Gaard* vocatum, jacet, antea a viro quodam perquam potenti Aslako, qui templum exstruxisse fertur, inhabitatum, quod postea aliis viris magni momenti habitaculum cessisse dicitur (Bing et Kraft, 4 D. pag. 179). Hoc igitur prædium illud esse possit, de quo hoc loco quærimus. Sed Grundtvigius contra in Appendice geographico ad partem tertiam versionis Historiæ Snorrianæ, contendit, hoc falsum esse, locum enim esse hodiernum *Gjerde*, prædium *Etne*ano templo annexum in regione Norvegiæ Hordalando meridionali (*Syd-Hordeland*, isl. *Sunnhörðaland*), quod etiam a Kraftio (4 D. pag. 497) affirmatur. Cfr. Gerdensis.

Germanus, Germani (*Suðrmaðr*, *Suðrmenn*, *Þýðerskr*, *Þýðverskr*, *Þýðskr*, *Þýðzskr*, *Þýverskr*, *Þýzkr*) VI, 349; VIII, 174-176, 283; IX, 9, 255, 350; X, 20, 41, 44, 151; XI, 320, 322, 345, 398. Incolæ Germaniæ. Cfr. Germania, Australes terræ, Germania meridiana, etc.

Germania (*Suðrlönd, Germanía*, *Saxland*, *Þýzkaland*, *Þýðerska-*, *Þýðeska ríki*, *Þýðverska land*) I, 139; IV, 49; IX, 382; X, 218; XI, 374, 380. Nomen vetus terræ hodie *Deutschland*, dan. *Tydskland* appellatæ, quod veteres Skandinavi e fontibus australibus exceperunt. Antiquissimo tempore veteres Skandinavi maxime hanc terram nominantes, denominationibus *Alimannía* et *Germania* vel *Saxland* utebantur, postea vero et quidem primum, quum Germani commercia cum Norvegis habere coeperant, nomina *Þýzkaland*, *Þyzkir*, *Þýðerska ríki* etc. exceperunt. Ceterum Germaniam etiam „Australes Terras" (*Suðrlönd*), qu. nom. cfr., Germanosque *Suðrmenn* vocare solebant. Cfr. Saxonia, Germani, Germania meridiana, Alimannia etc.

Germania meridiana (*Suðrlönd, Suðrríki*) VIII,

102. Tenendum est tam hoc nomine quam Australibus regionibus v. Terris, (qu. nom. cfr.) non solum ipsam Germaniam (*þyzkaland*) proprie sic dictam indicari, sed etiam omnes terras a gentibus Germanis inhabitatas. Etiam hoc memoratu dignum est, quod veteres Skandinavi antiquissimo tempore terram *Deutschland* hodie dictam ejusque incolas nomine *Suðrlönd*, *Suðrriki*, *Germania*, *Alimannia*, *Suðrmenn* etc. promiscue indicare solebant, commerciis vero primum inter Germanos et Norvegos ortis, nominibus *þýzkaland*, *þýðverska*, *þýverska ríki* etc. uti coeperunt. Majores nostros nominibus *Suðrlönd* et *Suðrmenn*, quæ quidem secundum etymologiam latiorem sensum habent, Germaniam tantum et, quamquam rarius, Galliam cum harum terrarum incolis indicasse, inde constat, quod gentes, Europam longissime meridiem versus incolentes, quibuscum nulla iis fere commercia erant, vix noverunt. Cfr. Australes terræ v. regiones, Germania, Germani etc.

GERNA (*Gerrun*, *Gerun*, *Gerno*) X, 81. Id. qu. Geruna, qu. nom. cfr.

GERUNA (*Gerno*, *Gerrun*, *Gerun*) X, 81. Locus prope Mare Mediterraneum (*Jórsala-*, *Miðjarðar-haf*), idem ac hodie *Gerona* in regione Hispaniæ (*Spán*) Catalonia. Id. qu. Gerna, qu. nom. cfr.

GESTABAKKIUS (*Gestabakki*) VIII, 299. Domus vel prædium Tunsbergi (*Túnsberg*, *Tönsberg*) in Vestfolda in Vika regione Norvegiæ. Cfr. Frodasus.

GJABAKKUS (*Gjábakki*) II, 219. Locus quidam, campo comitiali (*Alþing*) Thingvallensi (*á þíngvöllum*) in Islandia ab oriente sole situs. Ut nomen [*gjá* i. e. fauces terræ, et *bakki* i. e. proprie: ripa, quæ significatio etiam ad extremas fossarum vel rimarum crepidines vel margines extenditur] indicat, *Gjábakki* nil aliud est quam summa crepido Almannagjaæ (*Almannagjá*) terræ faucium quarundam, quæ juxta campum comitialem Thing-

vallis sitæ sunt, eodem loco, ubi olim comitia Islandiæ generalia haberi solebant. Cfr. Thingvallus, Campus comitialis, Almannagjaa, Comitia generalia etc.

Gjafjordus (*Gjáfjörðr*, *Góafjörðr*) X, 135. Id. qu. Goafjordus, qu. nom. cfr.

Gigantes (*Risar*) II, 210; X, 304. Nunc eodem sensu occurrit ac Jötunes (*Jötnar*), nunc eodem ac Risi (*Risar*), scilicet ut pars modo Jotunum gentis. Terra enim Risorum vel Gigantum, quamquam sensu proprio eadem est ac Jötunheimus vel Jotunum terra (*Jötunheimar*), in Historia tamen Thorsteinis Domo Majoris (III, 182) ut pars Jotunheimorum, vel ut alia quædam terra describitur, quum verbi causa Godmundus dicat: „terram nostram (Risorum vel Gigantum) ab Jötunheimis ingens fluvius dirimit, qui Hemra", et quæ sequ. Cæterum Terra Risorum et Gigantum partim dicitur esse regio quædam Gardarikiæ (*Garðaríki*), a plaga mundi, quæ est inter eurum et aquilonem, sita, huicque tributa annua soluens II, 210, ubi etiam Gigantum regis tanquam viri, qui re vera vixerit, fit mentio, partim vocatur pars quædam Norvegiæ, quæ antiquissimo tempore etiam a Gigantibus, et Jötunibus vel Risis inhabitata fuisse fertur X, 304. Cfr. Risi, Jötunes, Jötunheimi, Risorum terra etc.

Giljaa (*Gilja*) I, 281, 285. Prædium quoddam in valle Vatnsdalo (*Vatnsdalr*) in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*). (Landnámab. 3 P. 3 K., edit. noviss. pag. 176).

Gillinga (*Gilling*) II, 166. Una insularum Godeyarum (*Goðeyjar*) in sinu Salpto (*Sálpt*) in regione Norvegiæ Halogalandia sitarum. Cfr. Godeyæ.

Gilsbakkus (*Gilsbakki*) II, 224. Prædium quoddam in tractu Hvitarsida (*Hvitársíða*), in regione Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*), olim in provincia Islandiæ *Þverárþing* vocata, hodie in toparchia Myrensi (*Mýrasýsla*) situm. Est hodie prædium sacerdotale *Gilsbakki*, haud

procul ab amne Hvitaa (*Hvitá*) situm. (Landnámab. 1 P. 12 K., et 3 P. 1 K. edit. noviss. pag. 45, 170).

Gimseya (*Gimsey*) VII, 265. Monasterium quoddam in tractu Höfundensi (*Höfund*), ubi humatus est Gregorius Dagi filius. Hodie *Gjemsö* prædium coenobiale in parte meridionali insulæ *Gjemsö* vel *Klosteröen* (i. e. insula coenobialis) in paroecia et tractu *Solum*ensi, in præfecturis Norvegiæ *Thelemark*ensi (*Þelamörk*) et *Bamble*nsi. (Kraft, 3 D. S. 99).

Gimsæ (*Gimsar*) I, 194; II, 38, 286; III, 62, 113, 124-126, 129, 132, 133, 137, 155, 163, 222; IV, 61; V, 286, 288; VI, 96; VII, 204; 205, 322, 323; X, 297, 318, 328; XI, 106. Prædium quoddam compluribus viris illustribus, qui ibi habitarunt, ut Styrkare (*Styrkár*), Indridio (*Indriði*), Gunnare (*Gunnar*), et Dyrio (*Dyri*) Gimsensi, insigne. Hodie quinque prædia *Gimse* vel *Gjemse* vocata, quorum maximum *Nedre-Gimse* (Gimsæ inferiores) appellatur, in paroecia tractuque *Melhuus*ensi, in regione Norvegiæ *Guuldalen* (olim *Gauldalr*, *Gaulardalr*) sita. (Norske Videnskab. Selsk. Skr. sæculi undevicesimi, 1 D. pag. 312; Kraft, 5 D. pag. 509).

Gjollurasus (*Gjöllurás*) VIII, 223, 230, 280. Hodie *Gjelleraas* vel *Gilleraas*, montana vel saltus, unum vel duo milliaria ab emporio Norvegiæ Osloa (*Osló*) regionem versus, quæ spectat inter eurum et aquilones, distans.

Giska (*Gizki*) VII, 5 etc. Id. qu. Gizka, Giskium, Giskiensis etc., qu. nomm. cfr.

Giskensis, —jensis (*af Gizka*) IX, 180 etc. E Giska, Giskio vel Gizka oriundus. Cfr. Gizka, Giska, Giskium.

Giskium (*Gizki*) VI, 331. Id. qu. Gizka, Giska, qu. nomm. cfr.

Gislupolli (*Gislupollar*, *Grislupollar*) IV, 54. Id. qu. Grislupolli, qu. nom. cfr.

Gista (*Gistr*, *Gullyn*, *Gyllin*) IX, 285. Id. qu. Gullyn, qu. nom. cfr.

Gitroa (*Hitr*, *Hvitr*) IX, 97; cfr. Hitræ. Juxta insulam *Karmen* (olim *Körmt*), insulæ *Fæö* (*Fèey*, *Fèeyjar*) ab oriente sole, insula quædam *Gitteröen* appellata, in paroecia et tractu *Torvestad*ensi, in regione Norvegiæ *Rogeland* (olim *Rogaland*) sita est; sed contextum consulenti tamen apparebit lectionem hoc loco spuriam esse pro Hitræ (*Hitr*).

Gizka, Giska (*Gizki*) IV, 292, 294, 296; VI, 331; VII, 5, 49, 53; IX, 280, 338, 356, 363, 375; X, 48, 51, 52, 54, 115, 147, 148. Insula quædam Sunnmæriæ, conspicua gente Gizkiana (*Gizkamannaætt*), quæ in historia Norvegiæ celeberrima est, in qua maxime eminent: Thorbergus Arnides, Skoptius Ögmundi filius, qui primus per Njorfasundum (*Njörfasund*, i. e. Herculis columnæ, hodie *Strædet ved Gibraltar*) navigavit, Paulus Giskensis, Nicolaus Giskensis e. pl. al. Unum ædificium domus Gizkæ incendio deletum est rege Hakone Hakonide, X, 147, gensque Gizkensium (*Gizkamannaætt*) cum Nicolao Gizkensi exstincta est X, 148. Hodie insula *Giske* vel *Giskö* in paroecia et tractu *Borgund*ensi in regione Norvegiæ *Söndmör* (olim *Sunnmæri*) cum prædio principali (*Herregaard*) *Giskögaard*. (Ströms Söndmör, 2 D. S. 102, 107. Kraft, 5 D. pag. 121-122). Cfr. Giskium, Giska, Giskiensis etc.

Gladathorpum (*Glaðaþorp*, *Glaðaþors*, *Glaðaþros*) IX, 263. Id. qu. Gladathorsum, Gladathrosum, quæ nomm. cfr.

Gladathorsum (*Glaðaþors*, *Glaðaþorp*, *Glaðaþors*) IX, 263. Id. qu. Gladathorpum, Gladathrosum (qu. nomm. cfr.). Lectio incerta est, quum etiam nomina Gladathrosum, et Gladathorpum inveniantur. Est autem tractus quidam in regione Sveciæ *Værmeland* (olim *Vermaland*) hodierna fere paroecia *Glafwa* in tractu *Gillberg*ensi,

lacui *Glafsfjolen* vel *Glafsfjorden* ab occidente sole sita. Inter hunc lacum, atque alterum illum, qui *Store Gladsö* (i. e. magnus lacus Gladensis) vocatur, metallum ferrarium *Glafsfors* invenitur, unde conjicere licet, nomen hujus loci rectum in Script. Hist. Island. *Glafafors*, vel rectius *Glaðafors*, esse debere.

GLADATHROSUM (*Glaðaþros, Glaðaþors, Glaðaþorp*) IX, 363. Id. qu. Gladathorpum, Gladathorsum, quæ nomm. cfr.

GLJUFURFJORDUS (*Gljúfrafjörðr*, *Gljúfrfjörðr*) VII, 212. Sinus quidam in insula Hinna (*Hinn*), quæ jacebat in sinu Salpto (*Sálpt*) in regione Norvegiæ Halogalandia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*). In monte huic sinui adjacenti intimo antrum erat, in quo Sigurdus rex cognomine Slembidjákn unam hiemem degisse fertur. Quum freto Tjaldasundo (*Tjaldasund*) vicinus hicce sinus fuisse commemoretur, in partem insulæ *Hindö* inter meridiem et ortum brumalem spectantem in præfectura *Saltensi*, ubi montes exalti inveniuntur, semet insecaverit necesse est.

GLYMSTEIN (*Glaumsteinn, Gleym-, Glymsteinn*) X, 60, 61, 63-65. Hodie *Glumsteen* et *Glumsteensvig*, locus amni Eidrio (*Eiðri*, dan. *Æthra*) in tractu Farthusensi (*Farðhússhèrað*) in regione, olim ad Daniam pertinenti, Hallandia (*Halland*) situs. Locus hicce, qui crebro in diplomatariis occurrit (Suhms Danm. Hist. 7 D. pag. 655, 8 D. pag. 291) nomen ducit a saxo *Glymsteinn* appellato, lapide scilicet quinque ulnarum altitudine, qui in lingula Mobergensi (dan. *Mobergs Tange*), loco *Skafsinge* dicto ab occidente sole jacet, et in libro Richardsonii, „Hallandia" inscripto pag. 94-96, accurate descriptus et depictus invenitur.

GLÆSISVALLI (*Glæsisvellir, Glasisvellir*) III, 139-142, 193, 195. Id. est: campi v. arva Glæsiris, tractus quidam fabulosus in Jotunheimis (*Jötunheimar* i. e. terra gigantum). Cfr. Jötunheimi. Glæsisvallorum

etiam in Hervararsaga, cap. 1, fit mentio, ubi rex Godmundus (*Goðmundr á Glæsisvöllum*) iis imperasse narratur, Odainsagerque (*Ódáinsakr*, i. e. ager æternæ vitæ, Campi Elysæi) in ejus regno jacuisse fertur. Quum vero hic locus in Jamtalando (*Jamtaland*), ni fallimur, situs esset, loca vero, regis Godmundi prædiique *Grund* memoriam revocantia in Angermanlando (*Angermanland*), regione Sveciæ jaceant, non dubitandum est, quin Glæsisvalli historici olim in, vel prope unam regionum Sveciæ septemtrionalium siti fuerint, dum fabulosi contra in regione juxta mare glaciale (*Iishavet*) sita: Jotunheimo (vel Jotunheimis) collocati sunt.

Gnipalundus (*Gnípalundr*) III, 183, 195. Prædium quoddam in tractu Grundensi (*Grunda hèrað*) in regione fabulosa, Jotunheimis (*Jötunheimar*) nominata. Hic locus, ex Edda (Helgakviða Hundíngsbana en fyrri) jam notus, in historia illa ficta, in qua hoc loco occurrit, in Jotunheimis, terra fabulosa hyperborea, ad Mare glaciale (dan. *Iishavet*) sita, collocatus est.

Gnitensia montana (*Gnitarheiði*) VI, 337. Tesqua illa, in quibus Sigurdus cognomine Fâfnisbani (i. e. interemtor, vel cæsor angvis Fofniris) secundum Eddam (Sigurðarkviður, Fâfnismál), serpentem Fofnirem cædit. Hæc montana, ni fallimur, in hodierna regione Germaniæ *Vestphalen*, eodem loco fere, quo nunc *Paderborn*, sita erant. (Cfr. etiam Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 16, cum nota eo pertinenti).

Goafjordus (*Góafjörðr*, *Gjáfjörðr*) X, 135. Lectio incerta est: *Gjáfjörðr* et *Gisling* etiam scriptum invenitur. Est sinus quidam promontorio, olim Dyrnæso (*Dýrnes*), hodie *Durnish*, vocato, in regione Scotiæ (*Skotland*) septemtrionalis: *Sutherland* (olim *Suðrland*) sito ab oriente sole situm. Cfr. Gjafjordus.

Goddalenses (*Goðdælir*) II, 59. E Goddalis (*Goðdalir*), tractu quodam Islandiæ borealis, oriundi, eo pertinentes. Cfr. Goddali.

Goddali-ensis (*Goðdalir*, *Guđdalir*) I, 295; II, 59, 195. Convallis, cum prædio cognomini in toparchia Skagafjördensi (*Skagafjarðarsýsla*, *Skagafjarđardalir*, olim *Hegranessþíng*) sita. (Landnámab. 3 P. Kap. 5-7 etc. edit. noviss. pag. 186, 190-182 et plur. al. loc.). Cfr. Goddalenses, Guddali.

Godeyæ, Godeya (*Goðeyjar*) II, 162, 166; X, 268. Insulæ idololatra illo Raudo vel Hroaldo notæ. Erat scilicet corona insularum, quarum duæ commemorantur: Gillinga (*Gilling*) nimirum et Hæringa (*Hæring*, *Hræring*, *Æring*), quæ in sinu Norvegiæ Salpto (*Sálpt*) jacebant. Quo fit, ut illa insularum corona fuerit necesse sit, quæ ad ostium sinus Saltensis (*Saltensfjord*, [olim *Sálpt*]) in præfectura *Salten*si sita est, constatque insulis *Sandhovden*, *Strömö*, etc. (Falsen Norges Hist. 1 D. pag. 208). Una harum insularum etiam apud Bingium *Gudö* vocatur. Cfr. Moldafjordus (*Moldafjörðr*). Id. qu. Gillinga, qu. nom. cfr.

Godeyarum euripus (*Gođeyjastraumr*) II, 166. Euripus quidam juxta insulas Godeyas, iis scilicet a septemtrione situs, inter illas atque continentem prope sinum Saltensem (hodie *Saltensfjord*, olim *Sálpt*) profluens. Cfr. Godeyæ.

Godjoda (*Gođjóð*, *Goðþjóð*) XI, 372. Populus, regionem Godlanda (*Goðlönd*) nuncupatam inhabitans, ita nominatur.

Godlanda (*Goðlönd*) XI, 372. Nomen, quod significat terras deorum v. dei, est denominatio solum terrarum a Gothis vel Godjoda (*Goðjóð*, *Goðþjóð*) in Europa boreali occupatarum, idemque significat ac Gothia (*Gotland*), Reidgothia (*Reiđgotaland*) et Eygothia (*Eygotaland*). Populus Godjoda, *Gođþjóð*, *Gođjóð*, i. e. gens dei appellari solebat.

Godmar (*Goðmar*) VIII, 228. Sinus quidam in Ranrikia (*Ránríki*) in regione Norvegiæ Vika (*Víkin*)

situs; hodie *Gulmaren* vel *Gulmare-Fjolen* i. e. Gulmarfjorden (sinus Gulmarensis) appellatus, in regione Sveciæ *Bahusleen* situs.

Godnarfjordus (*Goðnarfjörðr*) VI, 232. Hodie sinus *Randersfjord* et amnis *Gudenaa* in regione Daniæ *Nörre-Jylland* (i. e. Jotia septemtrionalis) profluens. Nomen *Goðnarfjörðr* adhuc remanet in nomine *Gudenaa* (*Goðnard*) et forsan a vocabulo antiquo, etiam in Norvegia usitato, *Gotn*, isl. *got* (i. e. ovum piscinum), derivatum est. Rex Norvegiæ Haraldus cognomine Severus (*Harðráði*) in hunc sinum sursum versum navigavit, prædiumque Thorkelis cognomine Geysa, quod in magna quadam sylva, quæ in textu islandico *Hornskógr* (i. e. sylva cornea), in versione vero danica recessus sylvæ (*Skovens Afkrog*) appellatur, situm erat, incendio delevit. Si nomen loci nomen proprium esset, etiam nunc ad sinum *Randersfjord* ad ostium amnis *Gudenaa* inveniri posset. Secundum Suhm (Danmarks Hist. 5 D. pag. 150) hæc silva cornea (*Hornskógr*, dan. *Hornskov*) in paroecia *Hornslet*ensi, tractu *Lisbjerg*ensi jacuisse fertur, sed hujus loci, quum intus a mari remotus sit, vix ratio habenda est. Thorkelis contra Geysæ prædium adhuc aut in paroecia *Tved*ensi, tractu *Nörre-Hald*ensi, juxta ostium sinus *Randersfjord*, aut in paroecia *Hornbek*ensi, tractu *Sönderlyng*ensi, oppido Randarosiæ (*Randarós*, hodie *Randers*) ab occasu solis quæri potest. Si nomen veteris prædii principalis (dan. „Herregaard") *Gjessinggaard* in paroecia *Tved*ensi siti antiquum est, derivari possit a *Geisuengi* (i. e. pratum Geysæ, dan. *Geiseenge*), eodem modo scilicet compositum ut *Geisudætr* (i. e. filiæ Geysæ); in eadem paroecia etiam locus situs est *Hjörnkjær* nominatus, quæ nominatio etiam reliquiæ sunt silvæ *Hornskógr*, quoniam, ut notum est, vocabulum islandicum *horn* nunc a) cornu (dan. *Horn*), nunc b) angulum (dan. *Hjörne*) significat. Id. qu. Godnicus sinus, qu. nom. cfr.

Godnicus sinus (*Goðnarfjörðr*) VI, 232. Id. qu. Godnarfjordus, qu. nom. cfr.

Godoa (*Goðey*) X, 268. Id. qu. Godeya, quæ nom. cfr.

Godrannus (*Goðrannr*) VIII, 192, 193. Prædium quoddam Norvegiæ, ubi habitabat Ölver Godranensis vel Gudranensis.

Godrekstadi (*Goðreksstaðir*, *Guðreksstaðir*) VIII, 227. Prædium Thorsteinis cognomine Kugadi; in Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) regione Norvegiæ situm erat. Suhm (Danmarks Hist. 8 D. pag. 416 Steigam (*Steig*, dan. *Steige*) ut aliud quoddam prædium, quod Thorstein ille possederit, commemorat. Id. qu. Gudreksstadi, (—ensis), qu. nom. cfr.

Golanda (*Gólöud*, *Jólund*, *Jórslund*) IX, 208. Cfr. Jolunda (Jorslunda).

Golarasus (*Gaularás*) IX, 21 etc. Id. qu. Gaularasus, Gölarasus, qu. nomm. cfr.

Golardalus (*Gaulardalr*) IX, 25 etc. Id. qu. Gaulardalus, Gölardalus, Guldalus, qu. nomm. cfr.

Gorgæi lacus (*Gorgasjám*) XI, 335. Hicce locus non nisi loco citato in Historia Knutidarum occurrit; neque talis loci a Saxone fit mentio, qui contra provinciam *Usna* vel *Usedom* commemorat. A contextu apparet lacus Gorgæos intra Flatæum ostium (olim *Flatzmynni*, *Platzmynni*, etc.) vel hodiernum *Swinemünde* in Pomerania (hodie *Pommern*) situm fuisse, sed certe decidi nequit, utrum mare quoddam, an terra hoc nomine indicetur, utrum mare Frisicum vel *Stettin*ense: *das Grosse Haf* dictum, an regio quædam adjacens Gorgæis lacubus significata sit.

Goscova (*Kotskógr*, *Kotskógaborg*) XI, 257. Id. qu. Kotskoga, qu. nom. cfr.

Goth-Albenses (*Elfargrímar*) VII, 18, 20, 28, 180. Accolæ amnis Gothalbis vel Albis Gothorum (*Elfi*, *Elfr*,

Gautelfi) hodie fluminis Sveciæ *Götelven*, fortitudine, amore libertatis et animi magnitudine insignes, ita appellantur. Cfr. Elfargrimi, Gothalbis, Albis Gothorum etc.

Gothalbici scopuli (*Elfarsker*) III, 214; cfr. Gothalbis, et Albis Gothorum. Sunt scilicet scopuli vel saxa quædam mediocris magnitudinis ad ostium Gothalbis e mari prominentes.

Gothalbis (*Gautelfi*, *Gautelfr*, *Ælfi*, *Elfr*, *Elfi*, *Elvi*) II, 119; III, 78; V, 236; VII, 65. Albis solum vel Albis Gothorum [qu. nomm. cfr.] etiam vocatur. Est hodie amnis, in regione Sveciæ, Gothia occidentali (*Vestra Gautland*, hodie *Vester Götland*) profluens, *Götelfen*, qui in lacu Vænere (olim *Vænir*, hodie *Veneræen*) fontes habet et prope hodiernum Sveciæ oppidum *Götheborg* vel *Gothenborg* se in mare effundit. Cornua, quorum duo habet, *Elfarqvíslar* (Albis ostia) in Script. Hist. Island. appellantur. Scopuli ad ostium siti *Elfarsker* (Gothalbis scopuli qu. nom. cfr.) vocantur. In amni parvula jacet insula olim *Elfar-*, *Elfinnarbakki* [Albis ripa, qu. nom. cfr.] hodie *Elvebakken*, appellata, ædibus antea Bahusiensibus (*Bahus Slot*) conspicua. Ad hoc flumen conventus sollemnes inter reges Norvegiæ, Daniæ et Sveciæ haberi solebant. Cfr. Gothalbenses, Gothalbici scopuli, Albis ripa, Albis ostia, etc.

Gothi, Gothus, Gothi occidentales, G. orientales (*Gautar*, *gautskr*, *gauzkr*, *Austrgautar*, *Vestrgautar*) I, 32, 154-155; II, 74; III, 211; IV, 119, 121, 126, 127, 141, 154, 155, 173, 190-192, 198; V, 179; VI, 305, 310-312; VII, 54, 55, 57, 58, 130, 206, 207, 324, 325; VIII, 42, 55; IX, 288, 293-295, 303; X, 36, 43, 61, 143, 181, 347, 365; XI, 326. Incolæ Gothiæ regionis Sveciæ, quæ in duas partes dirimi solebat: *Austr-Gautland* scilicet v. *Austr-Gotland*, (hodie *Öster-Götland*) et *Vestr-Gautland* (hodie *Vester-Götland*), quæ in Script. Histor. Island. Gothia orientalis et occidentalis vocantur. Cfr. Goti, Gotlandi.

Gothia, Gothia orientalis, Gothia occidentalis (*Gautland, Gotland, Gauðland, Vestrgautland, Eystra-, Austrgautland*) I, 31, 135, 154-156, 177; II, 73, 198, 207, 269, 273; III, 44, 77, 85, 209, 211; IV, 69, 121, 124, 133-134, 137-138, 141, 150, 170-171, 173, 175, 177, 184-185, 188-190, 200, 273, 281-282, 289, 337, 339, 342, 354; V, 11, 47, 221, 299, 304, 306; VI, 46, 68, 86, 306, 310; VII, 27, 54, 58, 63, 65, 206, 247, 249, 293, 324; VIII, 42, 126, 128-129, 191; IX, 2, 4, 50, 59, 62, 115, 123, 129, 155, 178, 235, 288, 293, 301, 333; X, 2, 24, 29, 35-37, 68, 233, 262-263, 270, 354, 385; XI, 33, 39-41, 43, 322, 357. Hodie regiones Sveciæ *Öster-Götland* et *Vester-Götland*. Nomen vetus *Gautland* in *Gotland* interdum transit; nomen a primi regis, Odinis scilicet cognomine *Gaut* derivatur (Heimskríngla, Tom. 1, pag. 47; Snorra Edda, ed. R. Chr. Rask, pag. 195). Tempore antiquissimo hæ regiones propriis dynastis parebant, in Gothiaque occidentali (*Eystra-, Austr-Gautland*, hodie *Öster-Götland*) ingens quoddam fanum gentile cum statuis Thoris (*Þór*) pluriumque deorum Scandinavicorum fuisse fertur X, 233, et al. loc. Postea inprimis *Vester-Götland* (*Vestr-Gautland*, i. e. Gothia occidentalis) ejusque tractus meridionales ob vicinitatem Norvegiæ commemorantur. (Tractus Gothiæ occidentalis australes enumerantur in Rymbeigla, P. 3, Cap. 5, § 16; cfr. Vestgøtalag, pag. 69). Al. Gautlandia, Gothlandia, Gotlandia, qu. nom. cfr. Vide etiam Gothi etc.

Gothia campestris (*Reiðgotaland*) XI, 374. Id. qu. Reidgothia, qu. nom. cfr.

Gothia orientalis (*Eystra-Gautland, Eystraland*) IV, 150, 190; VIII, 11; X, 36; XI, 357; cfr. Gothia. Est scilicet pars regionis Sveciæ: *Götland* dictæ orientalis: *Öster-Götland;* alteri: *Vester-Götland* (i. e. Gothia occidentalis) opposita.

Gothici scopuli (*Gautasker*) I, 154. Scopuli pro regione Sveciæ *Öster-Götland* (*Austr-Gautland*, i. e. Gothia orientalis) e mari prominentes.

Gothorum Albis accolæ (*Elfargrímar*) VII, 308. Id. qu. Gothalbenses, Elfargrimi, qu. nomm. cfr. Vide etiam Albis, Gothorum Albis, Gothalbis, etc.

Gothorum castellum (*Gautakastali*) X, 143. Castellum quoddam supra Danaklevam (*Danakleif*), unum ascensuum in montem prope emporium Norvegiæ Tunsbergum (*Túnsberg*, *Tönsberg*) situm. Cfr. Danakleva et Tunsbergum.

Goti (*Gautar*) I, 276 etc. Id. qu. Gothi, qu. nom. cfr.

Goti (*Gotar*, *Gautar*) i. qu. Gotlandi I, 276 etc. Cfr. Gotlandi.

Gotlandi, —landenses (*Gotar*, *Gantar*) I, 147; IV, 41, 150; X, 347. Incolæ Gotlandiæ (*Gotland*), insulæ Sveciæ, quæ hodie *Gulland* appellatur. Cfr. Gotlandia, al. Gothi, cum quo sæpenumero commiscetur.

Gotlandi (*Gautar*) I, 31 etc. Id. qu. Gothi, qu. nom. cfr. Cavendum est, ne cum Gotlandis, incolis insulæ Gotlandiæ (*Gotland*), hodie *Gulland* appellatæ, commisceantur.

Gotlandia (*Gotland*, *Gautland*) I, 147, 276; II, 272; IV, 41, 150; VIII, 191; X, 27. Hodierna Sveciæ (*Svíariki*, *Sviþjóð*) insula *Gotland* vel *Gulland* ad regionem Gothiam orientalem (*Eystra Gautland*, hodie *Öster-Götland*) pertinens. Etiam, sed rarius, Eygothia (*Eygotaland*) appellatur, non vero cum Eygothia illa, quæ insulas Daniæ comprehendit, commiscenda; quum ita appellatur, in contextu cum *Eyland* [dan. *Öland*] occurrit. Cfr. Fragm. de veteribus regibus in Fornaldarsögur 1 P. cap. 2 et Narrationem de filiis Ragnaris Hirsutibraccæ, cap. 2.

Gotlandia, Gothlandia (*Gautland*, *Got-*, *Gauð-land*) I, 276 etc. Id. qu. Gothia, qu. nom. cfr.

Grabolmus (*Hólmrinn Grá*) VII, 218. Id. qu. Grisea, qu. nom. cfr.

Grana (*Grön*) IX, 286. Prædium quoddam in regione Upplandorum(*Upplönd*) Norvegiæ: Hadalando (*Haðaland*) situm, hodie paroecia *Gran*ensis in tractu cognomini, in regione Norvegiæ *Hadeland* sita.

Grandius (*Grandi*) VIII, 146. Vir quidam nomine Clemens Grandensis loco citato commemoratur. Est Grandius verisimiliter prædium quoddam in Norvegia, sed incertum in quanam Norvegiæ regione situm.

Grathica tesqua, Grathicus saltus (*Graðarheiðr*, *Grandar-*. *Grundarheiðr*) XI, 336, 338. Tesqua quædam urbem Daniæ Viborgam (*Vebjörg*, hodie *Viborg*) a meridie attingentia, prælio illo conspicua, ubi rex Daniæ Svein, cognomine *Graði*, cecidit, cfr. Saxonem pag. 279, ejusdemque „bellum Grathicum", pag. 348; et Svend Aagesen, pag. 62: „secum Gratham". A scriptoribus chronicorum locus etiam *Grathemose* (i. e. paludes Grathicæ) vocatur. Est scilicet saltus quidam in paroecia *Torning*ensi, tractu *Lysgaard*ensi, in regione Daniæ Jotia septemtrionali, hodie *Nörre-Jylland* vocata, situs. Campus pugnæ in planitie quadam, loco *Ravnholtsgaard* dicto, prope *Kongknapsdige* sito, a regione australi et orientali adjacenti, fuisse dicitur. Reliquiæ templi Grathensis (*Graðakirkja*, dan. *Graa Kirke*, *Grathe Kirke*) inter *Ravnholtsgaard* et *Graagaard* etiamnunc restant (Suhm, Danm. Historie, 6 D. pag. 269, 284-285. Olufsens Collectanea). Regi certo cognomen additum est a saltu, non vero saltus a rege nomen ducit.

Grattabergum (*Grattaberg*, *Grattagref*, *Brattagröf*) IX, 269. Id. qu. Grattagrevum, Brattagrava, qu. nomm. cfr.

Grattagrevum (*Grattagref*, *Grattaberg*, *Brattagröf*) IX, 269. Hodie duo prædia, nomine *Greftegrev*, dimidium milliarium a templo *Jevnager*ensi, regionem versus, quæ spectat inter eurum et aquilonem, distantia,

in paroecia et tractu *Jevnager*ensi in regione Norvegiæ Hadalando (*Haðaland*, hodie *Hadeland*) sita. (Kraft, 2 D. pag. 211). In Heimskríngla nomen *Grattagröf* scriptum invenitur, sed si a nomine hodierno conjicere licet, recta nominis veteris forma *Graftagref* vel *Greftagröf*, litteris ft pro tt positis, fuerit necesse est, assimilatio enim litterarum in transitu nominum antiquorum ad recentia communis est, non vero vice versa. Cfr. Grattabergum, Brattagrava.

Gravdalensis (*af Grafdal*) VIII, 146. Ad Gravdalum pertinens, inde oriundus. Cfr. Gravdalus.

Gravdalus (*Grafdalr*) VII, 281; VIII, 98, 202, 292; IX, 18. Hodie *Gravdal*, locus intra promontorium Hvarfsnesum (*Hvarfsnes*, dan. *Hvarfsnæs*) in paroecia *Askö*ensi situs, emporio Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ Hordalando septemtrionali (*Norðhörðaland*, dan. *Nord-Horðeland*) adjacens. Cfr. Gravdalensis.

Gregorii Ædes (*Gregoriuskirkja*) IX, 29, 87. Templum quoddam in oppido veteri Nidaroso (*Níðarós*), in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, dan. *Throndhjem*) situs.

Granmar (*Granmar*, *Grenmar*, *Grenjar*) IX, 105. Id. qu. Grenjæ et Grenmar, qu. nomm. cfr.

Grenjæ (*Grenmar, Grenjar, Granmar*) IV, 95; V, 174; IX, 42, 105, 217, 397; X, 369. Hæc forma nominis, quamquam tot locis occurrit, est lectio spuria pro vulgari *Grenmar* et *Granmar*, quod locos citatos cum Heimskríngla, Tom. II, pag. 49, comparanti apparebit. Id. qu. Granmar, Grenmar, qu. nomm. cfr.

Grenmar (*Grenmar*, *Granmar*, *Grenjar*) IV, 95, etc. Id. qu. Grenjæ et Granmar, qu. nomm. cfr. Secundum Kraftium hic locus forsan est insula *Jomfruland* (*Meyjaland*) in paroecia *Sannikedal*ensi, præfectura *Bamble*nsi et *Nedre-Thelemarken*si in veteri Norvegiæ regione Vika (*Vík*); quamquam Kraftius etiam commemorat, ho-

diernam insulam *Jomfruland* esse forsitan veterum Auram vel Oram [*Aur*] (Kraft, 3 D. pag. 95-97). Sed tenendum est, eorum locorum contextus, quibuscum Grenmar occurrit, ratione habita, illud numquam insulam significare videri, cujus ne verbo quidem mentio fit, sed multo magis tractum quendam in vicinitate Agdarum (*Agðir*) et juxta fines ipsos Vikæ. Falsen etiam, prius considerata significatione Grænlandiæ (*Grænland i Noregi*) veterum, dicit locum, olim Grenmar vocatum, sine dubio partem esse oræ, quæ jacet inter locos *Kragerö* et *Österriisör* vocatos (Falsens Norge, pag. 43-44). Sed ne hoc quidem jure contendi potest, nam locum hodie *Kragerö* dictum a meridie Portyria (*Portyrja*) veterum, hodiernum *Porter* attingit, hic vero locus in regione Limgardssida (*Limgarðssiða*, qu. nom. cfr.) situs erat, unde necesse est Grenmar aut totam Limgardssidam, aut saltem partem Limgardssidæ effecisse. In Historia contra Hakonis Hakonidæ, cap. 227 memoriæ proditur: „Inde rex in Vikam navigavit et in portum Slattonesum (*Slattanes*, hodie *Slottenæs* in paroecia *Bamble*nsi) appulit", vel secundum lectionem variam: „Inde in Vikam navigarunt, cum vero Grenmarem ingressi essent a meridiana parte insulæ Oræ (*Auræ*) adversus eos coortus est ventus euronotus, cum magna venti violentia et marina caligine; hinc ceteræ omnes naves, quæ obliquum ventum tolerare potuerunt, in portum refugerunt, rex vero littoribus advectus portum tenuit, Slattonesum dictum, a cursu publico longe remotum". Porro Nesjæ (*Nesjar*, *Næisjar*) hodie *Brunlaugnæs* (cfr. Nesjæ) „prope Grenmarem" jacere dicuntur X, 369; et IX, 216-217 memoriæ proditur: regem Agdas orientales prætervectum, inde per Grenmarem et introrsum præter Nesjas (nuper commemoratum scilicet promontorium *Brunlaugsnæs*) vehementi tempestate navigasse; cfr. Heimskríngla, Tom. II, pag. 49, ubi Svein dynasta, cum in Vikam navigasset, cum classe sua Grenmarem præter-

vectus, ad Nesjas appulisse fertur. De his omnibus sequitur, Grenmari, siquidem insula erat, *Jomfruland* quidem, nullum vero tractum longius meridiem versus situm indicari posse; porro vix *Jomfruland* illo significari posse, quum ad Nesjas jacuisse dici nequiret, sed contra oram *Bamble*nsem, vel tractum littoralem a sinu Skeenensi (*Skeens-Fjord*) usque Slattonesum (*Slottenæs*) vel *Langesund* circumdantem eo verisimiliter indicatum esse (cfr. etiam Munch, om Groenland ell. Grenland, in: Annaler for nord. Oldkynd. 1836, pag. 71-72). Sicut Grænlandia igitur Norvegiæ regionem interius sitam indicat, ita Grenmar illius continuationem maritimam (a *mar* voce scandinavica, quæ mare significat) denotat; et quum Agdas (*Agðir*) ac Vestfoldam (*Vestfold*) sensu arctiori intelligimus, a meridie ad septemtriones una aliam sequuntur regiones hæce: ora Agdensis (*Agðasíða*), Limgardssida (*Limgarðssíða*), Grenmar et ora Vestfoldensis.

Grenmarka (*Grenmörk*) IV, 20. Id. qu. regio Norvegiæ Grænlandia (*Grænland*, dan. *Grönland* vel *Grenland*), pars Vikæ (*Vík, Víkin*), regioni Thelamarkæ (*Þelamörk*, hodie *Thelemarken*) ab euronoto sita. Cfr. Grænlandia. Comparato enim loco citato cum Heimskríngla Tom. 1, pag. 179 hocce constat, ubi eadem narrantur, sed mutato nomine magis vulgari Grænlandia in Grenmarkam hanc, quæ vix occurrit, nisi hoc ipso loco.

Gresungi (*Gresúngar, Greningar, Grenningar*) V, 28. Ita vocari solebant tuguria quædam in Valdalo (*Valdalr, Valldalir* etc.) in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) supra Sefsurdam (*Sefsurð*) sita. Cfr. Valdalus. Hoc loco, qui antea desertus erat, hodie prædium *Grönningen*, quadrantem fere milliarii supra Sefsurdam, hodiernam scilicet *Skjærsuren*, situm est. Ströms Söndmör, 2 D. pag. 268; cfr. prædium supremum *Langedal*, vel *Fremmer-Grönning* apud Kraf-

tium, 5 D. pag. 109). Nomen hodiernum argumento est, lectionem *Gresúngar* falsam, lectionem vero Heimskringlæ *Græningar* rectam esse.

GRETTISVIKA (*Grettisvík*, *Geitisvík*) VIII, 277. Grimi cujusdam Grettisvikensis fit mentio. Est prædium quoddam in Norvegia meridionali in regione Vika (*Vík*, *Víkin*) vel parte Upplandorum (*Upplönd*) meridionali. Cfr. Geitisvika.

GRIMASKARDUM (*Grímaskarð*) III, 141. Si traditioni fides est habenda, ita vocatum est secundum duos illos Grimos, qui Olavo regi Tryggvii filio duo cornua ut dona Godmundi regis Glæsisvallensis (*Goðmundr á Glæsisvöllum*) apportarunt. Secundum contextum erant angustiæ quædam, vel ascensus montis inter emporium Norvegiæ Bergas (*Björgvin*, hodie *Bergen*) et prædium Alreksstados (*Alreksstaðir*) siti. Al. Grimorum angustiæ, qu. nom. cfr.

GRIMI OPPIDUM (*Grímsbœr*). Id. qu. Grimssker, Grimi scopulus etc., qu. nomm. cfr.

GRIMI SCOPULUS (*Grímssker*) I, 23. Id. qu. Grimi oppidum, Grimssker, qu. nomm. cfr.

GRIMORUM ANGUSTIÆ (*Grímaskarð*) III, 141. Id. qu. Grimaskardum, qu. nom. cfr.

GRIMSEYA (*Grímsey*) IV, 261; IX, 223; X, 55. Insula quædam Islandiæ, longe a continenti remota, ad toparchiam Eyafjordensem (*Eyjafjarðarsýsla*) Islandiæ borealis pertinens, quamquam pro ora toparchiæ Thingeyensis (*Þingeyjasýsla*) sita est. Cfr. Grimseyensis.

GRIMSEYENSIS (*Grímseyjar*) IX, 223. E Grimseya oriundus, eo pertinens. Cfr. nom. anteced.

GRIMSNESUM (*Grímsnes*) II, 188. Tractus quidam toparchiæ Arnesensis (*Árnessýsla*) in Islandia meridionali situs, hodie *Grímsnes* vel *Grímsnessveit* nominatus.

GRIMS-SKER (*Grímssker*) I, 23. Id. qu. Grimi oppidum, Grimi scopulus, qu. nom. cfr. Hicce locus una cum

Hauksflioto (*Hauksfljót*, hodie flumen *Humber*) commemoratur, ei rei argumento, quam late in regione Angliæ Nordhumbria (*Norðymbraland*, hodie *Northumberland*) usitata fuerit lingva Normannica. Quum lectiones hujus loci variæ sint, recta sine dubio illa est, quæ in Heimskríngla Tom. I, pag. 128 invenitur, scilicet *Grímsbær* (i. e. Grimi oppidum): oppidum quoddam, cujus etiam in Orkneyínga Saga, pag. 152, mentio fit, ut loci, quo multi Norvegi (*Noregsmenn*), Orcadenses (*Orkneyíngar*), Hebridenses (*Suðreyíngar*) et Scoti (*Skottar*) convenire soliti sint. Est scilicet oppidum commercio suo cognotum *Louth*, deinde *Grimesby*, nunc autem *Great-Grimsby* in regione Britanniæ *Lincolnshire* (comitatu Lincolnensi) situm.

Grimstunga (*Grímstúnga*) II, 6, 11-13. Prædium quoddam in valle Vatnsdalo (*Vatnsdalr*), in toparchia Islandiæ borealis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) situm. Cfr. Grimstungensis.

Grimstungensis (*frá Grímstúngu*) II, 6. E Grimstunga oriundus, eo pertinens. Cfr. Grimstunga.

Grindholmasundum (*Grindhólma-*, *Grundhólmasund*) VIII, 296; IX, 16, 83, 206, 278, 342, 398. Fretum quoddam angustum et sinuosum, nunc *Vrængen* appellatum, inter insulam *Tjömö*, insulamque huic a septemtrione adjacentem *Nötteröen*, semet immittens, in paroecia *Tjömö*ensi, præfectura *Laurvig*ensi, prope oppidum Norvegiæ Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) situm. Id. qu. Grindholmense fretum, Grindholmensia freta, Grindholmsundum, qu. nomm. cfr.

Grindholmense fretum, Grindholmensia freta (*Grindhólma-*, *Grundhólmasund*) VIII, 296, etc. Id. qu. Grindholmasundum, Grindholmsundum, qu. nomm. cfr.

Grindholmsundum (*Grindhólma-*, *Grundhólmasund*). Id. qu. Grindholmasundum, Grindholmense fretum, Grindholmensia freta, qu. nomm. cfr.

Grindæ (*Grindr*) I, 181. Locus quidam in fundo

ad prædium Kalmanstungam (*Kalmanstúnga*) pertinenti, in regione Islandiæ meridionalis Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*), prope amnem Hvitaam (*Hvítá*) situs. Landnámab. 2 P. 1 K. edit. noviss. pag. 65.

Grjotum (*Grjót*) VIII, 117. Domus vel ædificium quoddam in oppido Norvegiæ Nidaroso (*Niðarós*), vel hodierno oppido *Throndhjem*, in regione, olim *Þrándheimr* (hodie *Throndhjemsstift*) appellata.

Grjotæ (*Grjót*) VIII, 119-120. Hodie prædium *Grötte*, prædium quoddam sacerdotiale, in paroecia *Örkedal*ensi in tractu *Orkedalen* (olim *Orkadalr*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*). A rege quodam Gryttingo, qui a Haraldo rege Pulcricomo superatus est, nomen ducere creditur; Gryttingus enim ille in hoc prædio habitabat, et ibi tumulo quodam sepulcrali conditus est, qui *Kongshöjen* (i. e. tumulus regis) vocatur. (Norske Videnskabers Selskabs Skr. seculi undevicesimi 1 D. pag. 353. Kraft, 5 D. pag. 536).

Grisea (*Grá*, *Hólmrinn Grá*) VII, 218; i. qu. Graholmus, qu. nom. cfr. Insula parva, proelio inter reges Norvegiæ Ingium et Sigurdum ex una parte, et Sigurdum cognomine *Slembidjákn* Magnumque Cæcum ex altera parte, cognota. Verba, quæ addita inveniuntur: *í Hvölum*, latine reddi debent verbis: in aut juxta Hvaleyas (*Hvaleyjar*, *Hvalir*). Est hodie insula *Holmengraa*, quæ insulas Hvaleyas (*Hvalöerne*) a meridie attingit, ab oppidoque *Frederiksstad* unum fere milliarium meridiem versus distat. A Petro Claussenio hæ *Hvalöer* vel *Hvalir*, quasi scopuli quidam deserti extra insulas *Kosteröerne* siti describuntur. In Regestis ad Heimskringlam et plur. loc. proelium, cujus nuperrime mentionem fecimus, falso ad insulas *Hvalöerne* prope *Hesnæs* in Agdis (*Agðir*, hodie *Agde*) refertur. (Cfr. Kraft, 3 D. pag. 358, Nota). Insulæ *Hvalöerne* hodie ad præfecturam *Thun*öensem et *Ons*öensem in provincia Norvegiæ *Smaalenensi* pertinent.

Grislupolli (*Gislupollar*, *Grislupollar*) IV, 51, vel Gislupolli, quæ lectio in textum excepta est. Locus quidam in Vallandia (*Valland*), vel ora Franco-Galliæ (*Frakkland*, *La France*) occidentali, sinui Ringsfjordo (*Hríngsfjörðr*) ab occasu solis situs. Secundum Schoeningium prope ostium fluminis Garonnæ (hodie *Garonne*) situs esse deberet, quod autem eorum, quæ ad Karlsaas (*Karlsár*) et Ringsfjordum commemoravimus, ratione habita, fieri non potest. Locus contra sequentibus annotationibus definiendus est: Apud historicos auctores normannicos narrationem invenimus de expeditione regis Norvegiæ Olavi in regionem Francogalliæ, hodie *Bretagne* vocatam, quæ scandinavicæ traditioni præclaram lucem affundit. In Lobineaus Histoire de Bretagne, Tom. 1, pag. 87 legimus quæ sequuntur: „Richard duc de Normandie, alla bâtir le fort de Tillières sur les confins du Perche à cinq lieues de Dreux sur le bord de la rivière d'Aure, et y laissa en se retirant une garnison nombreuse avec des provisions de guerre et de bouche. Odon, comte de Chartres, n'aiant pû empêcher la construction du fort, resolut de le détruire, après que Richard se fut retiré. On peut voir dans les historiens Normans le peu de succès qu'eut son entreprise. Richard, ne se contentant pas de cet avantage, fit venir á son secours Olaus roi des Noriques et Lacman roi des Sueves, qui équipèrent une flotte en sa faveur, mais au lieu d'aborder en Normandie, ils prirent terre contre ses intentions en Bretagne auprès de Cancale. Les habitans de Dol et tous ceux des environs prirent les armes, et marchans avec plus d' ardeur que de prudence, ils donnèrent malheureusement dans une piège, que les infidelles leur avoient tendu en creusant au travers de la campagne de Dol des fossès profonds et plus étroits par le haut que par le bas, comme la principale force des Bretons consistoit en cavalierie, et que les

deux rois n'en avoient point, et qui falloit se battre dans une plaine campagne. Les Bretons auraient une grande avantage sur les ennemis, s'ils avoient pu éviter le piège; mais en courant à eux avec précipitation, ils sentirent tout d'un coup la terre fondre sous leurs chevaux, et les idolâtres les attaquant dans ce dèsordre en firent un très grand carnage, et poursuivans leur victoire, ils entrèrent a Dol avec les fuiards et brulèrent la ville après en avoir tuè le gouverneur, nommé Salomon, avec tous les habitans. Ils remontèrent ensuite sur leurs vaisseaux et allérent trouver le duc de Normandie à Rouen." Hæc narratio, quæ hoc loco ad annos 996-1008 refertur, eadem est, ac illa quæ legitur apud *Robert Vace* in *Roman du Rou*, de

„De Norvegue le rei Colan (Olau)
et de Suave le rei Caman,
ki esteient venu conquerre
ensemble od kenut de Angleterre," et qu. sequ.

(Cfr. Depping om Normannernes Sötoge, N. M. Petersenii versio pag. 596) ejusque congruentia cum traditione illa, quæ in Historia Olavi regis Sancti invenitur, tam aperta est, ut dubitari nequeat, quin ejusdem expeditionis mentio fiat; persona eadem est, idem temporis spatium, eadem denique regio, sed secundum narrationes Normandicas Olavus rex Sanctus confestim in Normanniam (*Normandí*, hodie *Normandie*) revertitur, quæ traditio ei caussæ debetur, quod incolæ regionis *Bretagne* nihil præterea de ejus rebus gestis audiverant, dum contra relationes Skandinavicæ illum longius meridiem versus contendisse asserunt. Tam igitur Grislupolli, quam Fetlafjordus (*Fetlafjörðr*), quamquam nulla hoc loco belli mentio fit, hic in regione *Bretagne* quærendi sunt, Seljupolli (*Seljupollar*) autem, quo Olavus meridiem versus tetendit, regioni Francogalliæ *Bretagne* a meridie quærendi sunt. Tractum igitur, urbem regionis *Bretagne: Dol* circumdantem, Grislupollis et

Viljalmsbæo (*Vilhjálmsbœr*) indicari, non dubitandum est, sed unde Normannis hæc nomina venerint, non satis apparet. Verum quod ad hanc quæstionem attinet, notandum est, ipsorum oppidorum locorumque denominationes in hac Francogalliæ regione imitationem quandam nominum propriorum personarum præ se ferre, quum ipsa terminatio: oppidum (*bœr*), urbs (*borg*), locus (*staðr*) in pluribus desideretur; sic in veteri nomine oppidi *St. Malo:* Maclovium, nomen proprium personale: Maclian; in veteri denominatione loci hodie *Guerande* vocati: aula Gueriaca, nomen proprium personale: Guerech invenimus (Lobineau, Hist. de Bretagne, Tom. 1, pag. 10) et quæ sunt similia. Viljalmsbæus igitur a nomine personali proprio *Guillaume* deductum est; vel a *Guillem*, i. e. Gelo (verbi causa *Val de Gelone*, „vallis Gelonis", etiam *Guillem* solum vocata); vel etiam nomini *Gislain*, *Gilain* radicem debet; vel denique idem est ac *chateau Villain*, „castrum Villani", *Chatelaillon* „castrum Alonis", et quæ sunt similia. Traditiones normandicæ præfectum vel dynastam Salomonem vocant; forsan Scandinavi hoc nomen, inter eos inusitatum, cum alio iis magis cognoto commutarunt. Quod ad Grislupollos, in hoc nomine sine dubio continetur vocabulum vetus britannicum „guich", quod vicum, oppidum vel urbem significat; ita verbi causa oppidum vetus *Aleth*, quod unum fere milliarium ab oppido *St. Malo* distat, Guich Aleth olim vocari solebat (Hadriani Valesii Notitia Galliarum, pag. 12). Si vero pro *Gislupollar* et *Grislupollar*, *Gisluþollar* contra legeremus, in nomine Skandinavico nomen urbis *Dol* facile inventuri essemus. Si vero lectionem veterem admittimus, oppidum *Pol* (*St. Pol de Leon*) illa significatum esse possit, sed quum hoc occidentem versus jaceat, Ringsfjordus (*Hríngsfjörðr*) ob eam ipsam causam ad flumen *Rance*, „Rinchus" necessario situs esse deberet (Valesii Not. Gall. l. c. et Pap. Massoni Descript. fluminum Galliæ,

pag. 144); hoc autem minus verisimile nobis videtur, partim ratione habita relationis scriptorum Scandinavicorum de pugna in collibus (cfr. nomen Ringsfjordus) commissa, partim respectu traditionum Normandicarum, quæ disertis verbis pugnam ad oppidum *Dol* conferunt. Ruinæ urbium deletarum hic et illic in vicinitate remanentes etiam commemorantur, unde fieri potest, unam vel aliam, postea devastatam, Viljalmsbæo denotatam esse. Alicui forsan inter posteros antiquitatis scrutatores continget hæc accuratius conlustrare; hucusque doctis ultra non prodire contigit, quam illam regionem, cui maxima in hacce quæstione attentio animi debetur, digito monstrare. Quum porro meminerimus Olavum longius occidentem versus (quamquam occidentem dicentes meridiem significare videntur, ora scilicet hoc loco se aliquantulum deflectente) progressum esse, Fetlafjordo (*Fetlafjörðr*) magnus ille sinus, prope urbem Francogalliæ Brestam (*Brest*) semet insecans, sine dubio indicatur; hic enim maximus est eorum qui in itinere illo, quod Olavus rex fecisse fertur, occurrunt, quem ob eam causam commemorari minime nobis ineptum fuisse videtur; sed de origine nominis Skandinavici nil, nisi conjicientes, dicere possumus. In ora sinus Brestensis oppidum *Faou* situm est, in cujus vicinitate villa quædam majoris momenti, sedes scilicet magnatum quorundum, sita fuerit necesse est, quum in Historia regionis Francogalliæ, *Bretagne* dictæ, Domini de *Faouet* commemorati reperiantur (verbi causa „Jean de Bouteville, seigneur de Faouet" in Lobineau Hist. de Bretagne, Tom. 1, pag. 696). Quid Faouo illi nomen olim fuerit, — quod in hac investigatione maximi est momenti — viri docti nondum certe sciunt, sed secundum leges litterarum commutationis maxime communes *Fadol* fuisse debet; litteræ enim *d* et *t* in vocabulis e lingva antiquiori in recentiorem transeuntibus sæpissime omittuntur vel decidunt, ut verbi causa in *Wadel*, quod

in *Gael* transiit; *Cadom*, quod in *Caen* mutatum est, *Catalauni* — *Chaalon* (cfr. Dissertation historique sur l'origine des Bretons. Paris 1739. 8. Tom. 1, pag. 47) porro *Radolium* in *Reuil* translatum; *Lutosa* — *Leuse*; *Laudunum* — *Laon*; *Latona* — *Laone*, et quæ sunt similia; dum veteres Skandinavi contra litteram: *d* remanere siverunt, ut in eorum nomine oppidi *Rúða* (*Rouen*) videmus. Quodsi a veteribus diplomatibus vel aliis narrationibus historicis probari possit, oppido *Faou* olim *Fadol* vel *Fathol* nomen fuisse, non profecto dubitandum esset, quin sinus ille, a Skandinavis veteribus *Fetlafjörðr* appellatus, esset sinus ad hoc semet oppidum immittens. In ora regionis *Bretagne* meridionali sinus alter præterea ad oppidum *Vannes* invenitur, cujus vicina regio tam monasterio *St. Gildas* quam aliis rebus memorabilis est; in silva quadam, oppido *Vannes* adjacenti, ædes quædam stabant, *Coëtlou* vel *Coitlou* dictæ, ubi rex quidam, nomine Nominoe Anno 848 concilium haberi curavit (Lobineau Hist. de Bretagne, pag. 46. Pig. de la Force: Description de la France, 2 edit. T. 5, pag. 234); hunc locum etiam propter similitudinem inter nomen Francogallicum atque Skandinavicum commemorandum putamus, quamquam decidere non audemus, utrum quid cæterum inter se propinquitatis habeant, nec ne. Longius meridiem versus, in regione *Aulnis* locus quidam invenitur, nomine *Fetelli*, „Fistelliacum" (Arcère Hist. de la ville de la Rochelle, Tom. 1, pag. 37, et Table geographique) in regione, locum: *Chatelaillon* circumdanti situs; hic etiam Viljalmsbæum atque Fetlafjordum uno loco præsentes invenire possemus, si cæterum cum traditionibus historicis conveniret. Mentione facta freti, a Skandinavis veteribus *Njörfasund* (Columnæ Herculis, dan. *Strædet ved Gibraltar*) vocati, sæpe commemoratum est, Normannos, majores nostros, nominibus ad indicandos locos peregrinos libenter uti solitos esse, quæ jam in ipsorum patria, terrisve, ob frequentia commercia iis maxime notis, antea adhi-

buerint; quam ob caussam addendum putamus, in corona insularum: Shetlandia (*Hetland*, hodie *Shetland*, *Shetlandsöer*) appellata, sinum quendam fuisse, Fetlafjordum vocatum, quem sæpe præternavigaverint necesse est. Id. qu. Gislupolli, qu. nom. cfr.

Grova, Grovæus (*Grofa, af Grofu*) IX, 340. Prædium quoddam Norvegiæ, ni fallimur in Upplandia (*Upplönd*) situm.

Grozvina (*Grozvin*, *Grozum*, [falso pro *Grozuin*], *Gásir*) XI, 346, 357. In textu Islandico variæ denominationes occurrunt, sed *Grozvin* sola recta est, nam, quamquam uno locorum citatorum stat: *frá Grozum*, altero: *á Grozvin* (varia lectio *Gázum* s. *Gásum*), non est cur dubitemus eundem locum ambabus denominationibus indicari; ambæ enim locum designant, qui ad conventum inter regem Daniæ Valdemarem atque ducem Henricum habendum electus erat. Priore loco a casu dativo *Grozum* nominativum *Grozar* finxerunt, lectionem rectam esse putantes. Ast nullus talis locus in illa regione, cujus mentio fit, invenitur, conjecturaque Suhmii (Danm. Hist. 7 D. pag. 162) *Grozum* eundem locum esse ac *Grantezow*, vana solum fictio est. Facile contra intellectu est, ambobus locis *Grozum* scriptum fuisse, quod *Grozum* vel *Grozuin* legi possit; namque priore loco scriba, voce: *frá* in talem errorem inductus, *Grozum* legisse videtur, quod falsum est, secundo loco autem recte *Grozvin*, nulla quippe præpositione seductus. Oppidum hocce, quod a Saxone Grotzwina nuncupatur, est antiqua urbs *Grozwin*, quæ in provincia cognomini sita erat, in vicinio loci *Anklam* vocati, inter hoc scilicet oppidum et locum *Stolpe* vocatum, ubi ruinæ adhuc inveniuntur in vallo quodam prope *Anklam* et viam *Grozwin*ensem (cfr. hac de re Schwarz Geogr. Nordteutschlands pag. 290 squ.) sito. *Grozwin* in regione Rheterorum in Pomerania (*Pommern*) sita erat, provinciaque nomen duxit ab ostio fluminis Oder *Swine* vel *Zwine* vocato.

Grunda (*Grund*) IX, 335. Prædium, ubi interdum habitabat unus magnatum Islandiæ, qui tempore reipublicæ, et quidem ætate Sturlungorum (*Sturlúngar*) vixit, Sturla scilicet Sighvati filius, in toparchia Eyafjördensi (*Eyjafjarðarsýsla*) in Islandia septemtrionali situm.

Grundense territorium (*Grundarland*) III, 195. Id. qu. Grundæ, qu. nom. cfr.

Grundæ (*Grundir*, *Grundarland*) III, 183, 195. Regio quædam inter Risalandum, vel Risorum terram (*Risaland*) et Jotunheimos (*Jötunheimar*) sita. Cfr. Jotunheimi. Est idem locus ac ille, qui in Hervararsaga, cap. 1, prædium *Grund* dicitur. Est quidem locus fabulosus, sed nomen loci re vera tamen superest in freto *Grundsund*, in regione Sveciæ *Angermanland* appellata. Cfr. Grundense territorium.

Grytingus (*Grýtíngr*) I, 40, 41; II, 38. Prædium quoddam in valle Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) vocata, vel rectius forsan in Orkadalo (*Orkadalr*, hodie *Orkedalen*), in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) situm, ubi habitabat unus magnatum Utthrandensium (*Útþrændr*). Idem forsan est ac prædium, alias *Grjote* vocatum, in Orkadalo situm, quod a rege quodam Grytingo nomen ducere putatur. Cfr. Grjotæ.

Græci, Græcus (*Grikkir*, *Grikkjar*, *Girkir*, *Gerkir*, *Gricscr*, *Girzkr*) V, 147, 148, 338, 341; VI, 128-131, 136-138, 146-150, 153, 155, 156, 161; VII, 102; VIII, 213; XI, 289. Incolæ magni illius imperii Græci (*Grikkjaríki*, *Grikkjaveldi*, *Grikkland*) vel Constantinopolitani (*Miklagarðsríki*, *Mikligarðr*). Cfr. Græcia, Constantinopolis, Miklagardus, Megalopolis, Gardi, etc.

Græcia (*Grikkland*, *Gricland*, *Grikkjaríki*) I, 162, 165, 298, 299; III, 61, 64; V, 6, 147, 341; VI, 137, 156; VII. 100, 190, 316; X, 223, 343; XI, 374. Magnum illud imperium Græcum, vel Constantinopolitanum (*Mikla-*

garðsriki), ita a metropoli Constantinopoli (*Mikligarðr*, *Garðr*) nominatum. Imperatorem Constantinopolitanum veteres Scandinavi regem Græcorum vel Græciæ (*Grikkjakonúngr*, *Grikklandskonúngr*, etiam: *stólþengill* [i. e. rex throni]) vocare solebant. (Cfr. etiam Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, pag. 10-12. Orkneyínga Saga, pag. 44, Húngrvaka, pag. 336, ubi unacum Syria (*Sýrland*) in textu occurrit). — Cfr. Constantinopolis, Megalopolis, Mikligardus, Gardi, Græci etc.

Græciæ insulæ (*Grikklandseyjar*) VI, 127. Insulæ in mari Ægeo (*Grikksalt*, rarius: *Grikklandshaf*) jacentes, Græciæ ab oriente sole adjacentes.

Græciæ mare (*Grikksalt*, rarius *Grikklandshaf*) VII, 92. Mare Ægeum, Græciam ab oriente et occidente alluens. Interdum etiam insulæ in eo sitæ in nomine comprehenduntur. Cfr. Græcum mare, Archipelagus, etc.

Græciæ salum (*Grikksalt*, rarius *Grikklandshaf*) VII, 92. Id. qu. Græciæ mare, qu. nom. cfr. Cfr. etiam Græcum mare, Archipelagus, etc.

Græcorum regnum (*Grikkjaríki*, *Grikkland*, *Gricland*) I, 298; etc. Id. qu. Græcia, Græcorum imperium, Constantinopolitanum regnum etc, quæ nomm. cfr.

Græcorum imperium (*Grikkjaríki*, *Grikkland*, *Gricland*) I, 299; VI, 137. Id. qu. Græcia, Græcorum regnum, Constantinopolitanum regnum etc., qu. nomm. cfr.

Græcum mare (*Grikklandshaf*) VI, 126, 131, 150. Mare Græciam meridionalem ab occasu solis adtingens, pars maris Ægei, veteribus interdum pro toto, cum insulis in illo sitis, valens. Id. qu. Archipelagus, qu. nom. cfr. Vide etiam Græciæ mare.

Græcus (*Gricskr*, *Girzkr*) VII, 102. Incola Græciæ, vel regni Constantinopolitani (*Miklagarðsriki*). Cfr. Græci, Græcia etc.

Grænasundum (*Grœnasund*, *Grœningjasund*) XI,

344; cfr. Viride fretum, Græningium fretum. Fretum quoddam, cujus inprimis mentio fit, ut stationis classis danicæ. Apud Saxonem „Viridis portus" vel „Viridis sinus", quæ nominatio non est nisi versio verbo tenus nominis Islandici: *græna sund*, appellatur. Hodie fretum *Grönsund*, quod inter insulas Daniæ Falstriam (*Falstr*, *Flaustr*, hodie *Falster*) et Monam (*Mön*, *Möm*, hodie *Möen*) semet immittit.

Græningasundum (*Græningjasund*) VII, 242; VIII, 219; IX, 394-395. Fretum quoddam a parvula insula, hodie *Grönningen* nuncupata, nomen ducens, quæ pertinet ad *Hofthammer*, prædium quoddam ita nominatum, quod situm est in parte boreali insulæ *Hofteren* dictæ, in paroecia *Östervold*ensi, tractu *Sund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnhordalando (*Sunnhörðaland*, hodie *Syd-Hordaland*) jacentis. (Kraft, 4 D. pag. 540). Id. qu. Græningense fretum, qu. nom. cfr.

Græningense fretum (*Græningjasund*) VIII, 219. Id. qu. Græningasundum, qu. nom. cfr.

Græningium fretum (*Græningjasund*, *Grænasund*) X, 20. Id. qu. Grænasundum, Viride fretum, quæ nomm. cfr.

Grænlandi (*Grænlendingar*, *Grænlenzkir menn*) X, 103. Incolæ Groenlandiæ vel Grænlandiæ (*Grænland*, *Grænaland*) terræ, quæ in America septemtrionali sita est, notissimæ. Inter duo nomina, significatione diversa, Grænlandiæ scilicet Americanæ et Grænlandiæ (*Grænland*, *Grænlandsfylki*, *Grenmörk*) regionis Norvegiæ, dubius hærere possis, sed quum incolæ Grænlandiæ commemorentur, numquam dubium est incolas Grænlandiæ Americanæ indicari, quod etiam, quum contextum consulueris, facillime apparebit. Cfr. Groenlandia et Grænlandia in America.

Grænlandia in Norvegia (*Grænland*, *Grænlandsfylki*, *Grenmörk*) I, 78; VII, 42. Id. qu. Grænlandum,

qu. nom. cfr. Duos hoc nomine tractus Norvegiæ diversos significatos esse, unum in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*), alterum in regione Vika (*Vík*, *Víkin*) situm, credunt plerique. Ille secundum sententias auctorum per se regnum integrum effecisse putatur, Grænlandiam scilicet vel Grenlandiam (*Grænland*, *Grenland*, *Grenmörk*), quæ eadem vulgo esse asseritur, ac Landia (*Þotn* et *Land* [*Haðaland?*], Heimskríngla, Tom. I, pag. 67); etiam tempore antiquissimo præter hodiernum tractum *Land*, paroecias *Biri*ensem et *Vardal*ensem, forsitan etiam partem regionis *Toten*, in præfectura *Toten*si sitas comprehendisse creditur. Postea maximam partem sub Hadalandiam (*Haðaland*) subsumi solebat (Cfr. Kraft, 2 D. pag. 59). Altera Grænlandia erat tractus quidam in præfectura *Bratsberg*ensi, lacum *Nordsjö* vocatum in Thelamarka (*Þelamörk*, hodie *Thelemarken*) situm circumdans, paroeciam scilicet *Sövd*ensem, hodiernos tractus *Böensem* et *Hold*ensem, paroeciamque *Mælum*ensem in tractu *Solum*ensi sitam comprehendens (Kraft, 3 D. pag. 199), vel secundum Falsenium (in libro „Norge" inscripto, pag. 43) erat regio hodiernis oppidis *Bratsberg* in regione *Thelemarken*, et *Sigdal* in præfectura *Buskerud*ensi sitis, cum tractibus circumdantibus constans. In Script. Hist. Island. sine dubio hac regione regio lacum *Nordsjö-Vandet* circumdans significata est, quod inde nobis apparet, quod in Vika (*Víkin*) inter Agdas (*Agðir*) et Vestfoldam (*Vestfold*) collocatur, Upplandisque, vel Grænlandiæ Upplandicæ opponitur, quæ tantum I, 78, quamquam incerta lectione, commemoratur, ubi Haraldus cognomine Grænlandus in Upplanda fugisse dicitur. (Cfr. ceterum Munch: om Grenland in Annal. for Nordisk Oldkyndigh. 1836, pag. 62-63). Cfr. Grænlandum, Grænlandus, Grenmarka etc.

GRÆNLANDIA (*Grænland*, *Grœnaland í Ameríku*). Id. qu. Groenlandia, qu. nom. cfr.

GræNLANDICUS OCEANUS (*Grænlandshaf*) IV, 169. Mare inter Islandiam (*Ísland*) et Groenlandiam in America sitam (*Grænland*, *Grænaland*) immissum. Cfr. Groenlandia Americæ.

GræNLANDUM (*Grænland í Noregi*, *Grænlandsfylki*, *Grenmörk*) I, 302; IV, 20, 29; X, 182, 194, 199. Cfr. Grenmarka. Id. qu. Grænlandia, qu. nom. cfr.

GræNLANDUS (*Grænzkr*) I, 78. Cognomen Haraldi Grænlandi, e Grænlandia scilicet Norvegica (*Grænland* [dan. *Grenland*] *í Noregi*) oriundus. Discrimen inter incolam Groenlandiæ Americanæ (*Grænland*, *Grænaland*) et Grænlandiæ Norvegicæ inde facillime apparet, quod hic Islandice vel Normannice *Grænzkr*, ille vero *Grænlenzkr* vocari solet. Cfr. Grænlandum, Grænlandia.

GROENLANDIA, GRæNLANDIA IN AMERICA (*Grænland*, *Grænaland*) I, 260; II, 201, 229-230; IV, 167, 259; V, 258; VI, 180, 275-276; X, 21, 103, 293; XI, 370-371. Terra Americæ, hodie *Grönland* vocata, ab Islando illo Eiriko cognomine Rufo indagata. Pars, a Scandinavis veteribus inhabitata, in duas partes distribuitur, oram scilicet orientalem (*Austr-bygð*, dan. *Österbygden*), et oram occidentalem (*Vestr-bygð*, dan. *Vesterbygden*), quamquam ambæ in parte Groenlandiæ occidentali jacent. Magno sinu Eiriksfjordo (*Eiríksfjörðr*), ab Eiriko Rufo nomen ducenti, hæ duæ partes Groenlandiæ principales dirimuntur. Sedes episcopi Gardis (*Garðar*, *í Görðum*) erat. In historiis fabulosis Groenlandiæ cujusdam desertæ, vel „desertorum Groenlandiæ (*Grænlands úbygðir*)", mentio fit, quæ in mundi parte orientali, Asia septemtrionali scilicet sita fuerit et cum ora quadam, Sualbardo dicta (*Svalbarð*), juxta Elivogos (*Elivágar*), inter Jotunheimum, vel Gigantum Terram (*Jötunheimar*) et Smameyalandum (*Smámeyjaland*, hodie *Samojedernes Land*) jacuerint. Verum re vera ambæ hæce Groenlandiæ eædem sunt, nam secundum opiniones geogra-

phicas Groenlandia Americana et Vinlandia illa Bona (*Vínland hið góða*) secundum mare glaciale (*Ishavet*) semet porrexisse creduntur. *Ginnúngagap, Elivágar, Svalbarð, Garðar* et alii veterum loci ob eam causam tam in contextu cum Groenlandia Americana, quam Groenlandia Asiatica, occurrunt. (Cfr. Werlauff Symb. ad geograph. medii ævi, pag. 14 et Nota pag. 34).

Gudacra (*Guðakrsá, Gundakrsá*) XI, 340. Hodie flumen *Warnow*, ad quod oppidum *Rostock* situm est, in regione Germaniæ (*Þýzkaland*), Meclenborga (hodie *Mechlenburg*) dicta, profluens. Nomen ejus Vendicum est *Goderakaa* (Schwarz Geogr. Norder-Teutschl., pag. 52), quod nomen, propter sonum nomini *Guðakrsá* (*Goðakrsá*) similem, in hanc denominationem sine dubio commutatum est.

Gudbrandsdali (*Dalir, Guðbrandsdalir*) I, 5; III, 74, 77; IV, 83, 87, 94; V, 30; VIII, 29, 39; IX, 30, 93, 137, 146, 276, 281, 298, 380; X, 168, 186. Id. qu. Dali, Valles, Gudbrandsdali, qu. nomm. cfr. Tractus vel convallis, partem regionis Norvegiæ Upplandorum (*Upplönd*) efficiens, nunc *Guldbrandsdalen* appellata. Pars Gudbrandsdalorum a Jotunibus vel Gigantibus (*Jötnar, Risar* etc.) et Finnis(*Finnar*) inhabitata erat, a quibus etiamnunc multi loci nomina deducunt, ut *Jættedal, Jotulfjeld* (*Jotunfjeld* scilicet, i. e. mons gigantis), et *Finneelv* (i. e. flumen Finnicum) in tractu *Vaagen*si, et pl. al. — In libris historicis etiam fit mentio Svadii, gigantis Dovrici (*úr Dofrafjöllum*), Bergfinnique, filii Thrymi gigantis Vermaensis (*frá Vermá*) (*Fundinn Noregr*, cap. 2); una reginarum Haraldi regis Pulcricomi, Snæfrida, filia erat viri cujusdam Finnici, nomine Svasii. Haraldus rex Pulcricomus Gudbrandsdalorum provinciam in potestatem suam redegit, sed postea libertatem ea certe ratione recuperavit, ut propriis, liberis fere dynastis (*hersir*) pareret. Narratio de religione christiana ab Olavo rege Trygg-

vii filio Norvegis imperata, de magnoque fano illo gentili in Gudbrandsdalis sito, est inter momenta historiæ Norvegiæ maxime memoratu digna. Compluria præter hoc unum fana vel templa ibi exstitisse, a nominibus etiamnum remanentibus nobis apparet, ut *Haave (at Hofi)*, *Vestad* et quæ sunt similia. Nomen primitivum Dali i. e. Valles [*Dalir*], montanis oppositum, a filio Raumi Gudbrando in Gudbrandsdalos transiens, illam sensu proprio regionem indicavit, cui postea Gudbrandus Dalensis (*Dala-Guðbrandr*) imperabat, vel regionem hodiernum tractum *Froen*sem cingentem, dum contra tractus longius septemtriones versus se porrigentes nominibus propriis, ut Lesjæ (*Lesjar*, *Lísa*) Dofria (*Dofrar*) etc. denotari solebant. Ita verbi causa in Historia Olavi regis Sancti, Olavus ipse, quum Lesjis aliquantisper commoratus esset, in Dalos demum tetendisse narratur. Jamjam nomen loci extendebatur ad totam regionem, quæ hodie *Gudbrandsdal* vocatur, quæ a priscis usque temporibus in Gudbrandsdalos septemtrionales et meridionales (*Nordre*- et *Söndre-Gudbrandsdal*) divisa erat. De itinere Olavi regis Sancti per hunc tractum, cfr. Stafabrekka, Stavabrekka.

Guddali (*Guðdalir*, *Goðdalir*) II, 195. Id. qu. Goddali, qu. nom. cfr.

Gudoa (*Guðey*, *Guðaey*) X, 118, 120, 133. Insula quædam juxta promontorium Scotiæ Satirium (*Satíri*) vel hodiernum Cantiriæ promontorium (*Kantyre*). Hodierna insula *Gigay* vel *Gigha*, Cantiriæ ab occasu solis sita. (Johnstone Hacos expedit. against Scotland, Nota ad pag. 51).

Gudrekstadi, Gudrekstadensis (*Guðreksstaðir*, *frá Guðreksstöðum*) IX, 384, 418. Id. qu. Godrekstadi, Godrekstadensis, quæ nomm. cfr.

Gufaense ostium (*Gufárós*) II, 23. Id. qu. Guvaæ ostium, qu. nom. cfr.

Gulbergensis isthmus (*Gullbergseið*) X, 52. Id. qu. Gulbergseidus, qu. nom. cfr.

Gulbergseidus (*Gullbergseið*) X, 51, 52, 54. Isthmus quidam, locis *Lindesholmene* hodie nuncupatis ab ortu solis, juxta flumen Gothalbin (*Elfi*, *Gautelfi* etc., hodie *Götelven*) in regione Sveciæ (*Svíaríki*, *Sviþjóð*) Gothia occidentali (*Vestr-Gautland*, hodie *Vester-Götland*) situs, hodie *Gullberg*, ab oppido *Götheborg* octavam milliarii partem distans. Id. qu. Gulbergensis isthmus, qu. nom. cfr.

Guldalus (*Gaulardalr*) IX, 89-90 etc. Id. qu. Gaulardalus, Golardalus, Gölardalus, qu. nomm. cfr.

Guldbrandsdali (*Guðbrandsdalir*, *Dalir*) IV, 8. Id. qu. Gudbrandsdali, Dali, Valles, qu. nomm. cfr.

Gulenses leges (*Gulaþingslög*) I, 36; IV, 17; IX, 164; cfr. Gulensis conventus, Gulensia comitia. Hoc nomine comprehendi solebant provinciæ, quibus frequentanda erant comitia Gulensia (*Gulaþing*), vel comitia in insula Guloa (*Gul*, *Guley*), quod nomen conferas, haberi solita, provinciæ scilicet Fjördensis (*Fjarðafylki*, *Firðafilki*), Fjalensis (*Fjalir*, *Fjalafylki*) et Sognensis (*Sogn*, *Sygnafylki*), regionesque Hördia borealis et meridionalis (*Norðhörðaland* et *Sunnhörðaland*).

Gulensia comitia (*Gulaþing*) I, 311, 320; VII, 136, 139; X, 142. Cfr. Gulensis conventus, Gulenses leges. Comitia Gulensia, secundum Egilssagam, cap. 57, triginta sex judicibus constabant, quorum duodeni e provincia Fjordorum (*Firðafylki*, *Firðir*), duodeni e provincia Sognensi (*Sogn*, *Sygnafylki*), duodenique e provincia Hördorum vel Hordalandia (*Hörðafylki*, *Hörðaland*) arcessi solebant. In insula Guloa (*Gul*, *Guley*), oppido Hördiæ septemtrionalis (*Norðhörðaland*), regionis Norvegiæ, Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) a septemtrione sita, Hakon rex Hakonides ædem sacram exstruendam curavit, quo locum comitiorum Gulensium haben-

dorum X, 142, transportavit. Hæc insula, ni fallimur, est hodierna *Gulö*, parvula insula in sinu Gulensi (*Gulenfjord*) sita, ad prædium *Floli*, in paroecia tractuque *Evindvig*ensi, in regione Norvegiæ (*Noregr*, hodie *Norge*) Sogno (*Sogn*) situm pertinens. Hic etiam sinus, Gulensis sinus borealis (*Nord-Gulenfjord*) appellatus, prædiumque *Nord-Gulen*, porro sinus, Gulensis sinus orientalis (*Öst-Gulenfjord*) vocatus prædiumque *Öst-Gulen* inveniuntur. Totus tractus locum hodie *Gulens Skibsrede* dictum efficit. Hunc locum credunt esse sedem comitiorum Gulensium antiquissimam, quippe quæ aut in prædio *Birknæs*, aut in prædio sacerdotiali *Evindvig* haberi solita fuerint. Vicinitas etiam insulæ *Gulö* situsque loci in media fere regione, quæ comitiis moderabatur, jacentis, haud parum verisimilitudinis huic sententiæ adfert. Sunt tamen, qui locum comitiorum Gulensium ad *Dalsfjorden* in Sunnfjordo (*Sunnfjörðr*, hodie *Söndfjord*) conferant. (Falsens Norge, pag. 67. Kraft, 4 D. pag. 701, 799, 820).

GULENSIS CONVENTUS (*Gulaþingsmenn*) VII, 3; IX, 161, 163-164, 167, 171-172, 199, 224, 232, 238, 276, 290, 329, 337, 393-394; X, 383. Incolæ regionum uno nomine: Gulenses leges in Script. Hist. Island. comprehensarum, Fjordorum (*Firðir*, *Firðafylki*) scilicet, Fjalarum (*Fjalir*), Sogni (*Sogn*, *Sygnafylki*) et Hördiæ (*Hörðaland*), in duas partes: Hordiam borealem (*Norðhörðaland*) et meridionalem (*Sunnhörðaland*) divisæ. Cfr. Gulensia comitia, Gulenses leges.

GULLEYÁ, GULLOA (*Gulley*) X, 68, 144. Primum regnante Hakone Hakonide, rege Norvegiæ, inhabitata est. Est parvula quædam insula majori insulæ *Oroust* (*Orðost*) ab occidente sole adjacens, olim in Ranrikia (*Rânriki*) in Vika (*Vik*, *Vikin*) regione Norvegiæ, hodie in regione Sveciæ *Bahusleen* sita.

GULLHAMAR (*Gullhamar*) VIII, 49. Clivus qui-

dam, appellendis navibus opportunus, prope Gaularasum (*Gaularás*, dan. *Gullaas*) in vicinitate oppidi Nidarosi (*Niðarós*), vel hodierni *Throndhjem* in regione Norvegiæ olim *Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift* appellata, situs. Cfr. Gaularasus.

Gullvarta (*Gullvarta*) VII, 100. Ita appellari solebat una portarum urbis imperii Græci (*Grikkjaveldi*, *Grikkland*) Constantinopolis vel Miklagardi (*Miklagarðr*, *Garðr* etc.). Nomen portæ a vocibus normannicis *gull* (i. e. aurum) et *varta* (i. e. verruca) compositum, verrucam auream significat, portam scilicet auro adornatam. Cfr. Constantinopolis, Miklagardus etc.

Gúllyn, Gyllin, Gista (*Gullyn*, *Gyllin*, *Gistr*) prædium Hadalandiæ (*Haðaland*) IX, 285. Quum narratum inveniatur, Hakonem regem Hakonidem, quum Hakadali (*Hakadalr*) in Raumarikia (*Raumariki*) pernoctasset, proximo die Gullyne pransum esse, indeque Brandabyum (*Brandabýr*, *Brandabú*, *Brandabygð*) tetendisse, Gullyn in tractu *Jevnager*ensi in regione Norvegiæ Hadalandia jacuerit necesse est. Sed prædiorum ibi hodie notorum nulli hoc nomen est. Lectio etiam incerta est. Al. Gyllin, Gistæ, qu. nom. cfr.

Guloa (*Gut*, *Guley*) X, 142. Insula, ubi haberi solebant comitia Gulensia (*Gulaþíng*) in templo, ibi ab Hakone rege Hakonide exstructo. Est verisimiliter hodierna insula *Gulö*, parva insula in sinu *Gulenfjord* dicto sita, ad prædium *Floli* pertinens, in tractu paroeciaque *Evindvig*ensi in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*). Cfr. Gulensia comitia, Gulensis conventus, Gulenses leges etc.

Gumanesensis (*af Gumanesi*) IX, 26, 28, 70, 77, 91, 92. E Gumaneso oriundus, eo pertinens. Cfr. nom. sequens.

Gumanesus (*Gumanes*) IX, 7, 10, 16, 133, 135. Hinc oriundus erat vir quidam, nomine Benedict, Gumanesensis appellatus. Prædium Gumanesus creditur esse

hodiernum prædium *Hamre*, quod infra montem *Olbjergfjeld* e regione templo *Slidre Kirke* dicto, in paroecia tractuque *Slidre*nsi in regione Norvegiæ *Valders* situm est. (Kraft, 2 D. pag. 234). Cfr. Gumanesensis.

Gunnarsbæus (*Gunnarsbær*) IX, 177, 181, 184. Hoc loco pugna inter Baglorum et Slittungorum factionem commissa est. Est hodie prædium *Gundersby* in paroecia tractuque *Sem*bensi, præfectura *Jarlsberg*ensi, in Norvegia. (Cfr. Kraft, 2 D. pag. 730).

Gunnbjörnis scopuli (*Gunnbjarnarsker*) II, 201. Scopuli quidam pro ora Groenlandiæ Americanæ (*Grænland í Ameríku*) siti, ita vocati, ab indagatore suo, Gunnbjörne scilicet, nomen ducentes. Scopuli hodie *Danells Öer* appellati esse putantur.

Gunnildiana palus (*Gunnhildarmýri*) XI, 21. Ita palus appellari solebat, in quam regina Norvegiæ Gunnilda vel Gunnhilda, cognomine regum mater (*Konúngamóðir*), demersa esse fertur, quum dolo regis Daniæ, Haraldi cognomine *Blátönn*, in Daniam allecta fuisset. Palus hæcce aut prope Lethram (*Hleiðra*, dan. *Leire*) et Roiskeldam (*Hróarskelda*, hodie *Roeskilde*) in provincia Daniæ (*Danmörk*) Selandia (*Sjáland*, *Sælundr* etc.), aut in vicinitate sedis regiæ *Jellinge* ædiumque ab Haraldo rege in Jotia (*Jótland*, hodie *Jylland*) exstructarum, in loco *Haraldskjær* dicto, sita esse potest.

Gunnvaldi oppidum (*Gunnvaldsborg*) IV, 56. Urbs vel oppidum vetus magnitudine insigne, cui præerat dynasta quidam nomine Geirfinnus, prope Seljupollos (*Seljupollar*) in Francogallia (*Frakkland*) situm. Cfr. Seljupolli.

Guvaa, Guvaæ, Gufaense ostium (*Gufá*, *Gufárós*) I, 308-309; II, 23. Amnis quidam, in regione Islandiæ Myris (*Mýrar*), quæ in sinum Borgarfjordum (*Borgarfjörðr*) semet emittit. Ostium, cujus sæpe mentio fit, ut loci, quo naves olim appelli soluerint, in ho-

dierna toparchia Myrensi (*Mýrasýsla*) in parte Islandiæ occidentali situm est (Landnámab., 1 P. 18 K. edit. noviss. pag. 57; Gunnlaugss., Kap. 2, 5; Egilss. pag. 129, 592, 742).

GYGISVIKA (*Gýgisvík*, *Gýgvík*) VIII, 292. Hodiernus sinus parvulus *Kykelvig*, *Kjökelvig* vel *Kjökenvig* esse creditur, qui tres fere milliarii quadrantes meridiem versus a Bergis (*Björgvín*, hodie *Bergen*) oppido Nordhördalandi (*Nordhördaland*) regionis Norvegiæ distat, juxta continentem paroeciæ *Askö*ensis semet inmittens. (Falsen Norges Hist. 3 D. pag. 180; Kraft, 4 D. pagg. 626, 692).

GYLANDUS (*Gjúlandi*, *Gyljandi*) IX, 211, 400. Portus vel locus quidam, ubi Osloam (*Osló*) Norvegiæ oppidum appropinquantes appellere solebant; insulam Hofudeyam (*Höfuðey*, hodie *Hovedö*) prætervecti eo remigare, deinque versus amnem Frysjam (*Frysja*) ascendere solebant. Gylandus, sinus inter insulam *Ladegaardsöen* dictam, continentemque, hodiernam scilicet *Pipervig*, quæ est oppidi Norvegiæ hodierni: *Christiania* suburbium occidentale, semet inmittens, esse putatur. (Kraft, 1 D. pag. 466).

GYLLIN (*Gyllin*, *Gullyn*, *Gistr*) IX, 285. Id. qu. Gullyn, Gista, quæ nomm. cfr.

GYRVIUM, GYRVIENSIS (*Gyrvi*, *af Gyrvi*) IX, 390. Mentio fit Thorfinni Gyrviensis. Gyrvium est scilicet prædium quoddam Norvegiæ, verisimiliter in Thrandheimo (*Þrándheimr*, dan. *Throndhjemsstift*) situm.

GÆTULIA (*Getúlía*) XI, 375. Vetus Afrikæ (*Afríka*) regio hoc nomine.

GÖLARASUS (*Gaularás*) IV, 93, 116 et pluribus locis. Id. qu. Gaularasus, Golarasus, qu. nom. cfr.

GÖLARDALENSIS PROVINCIA (*Gauldœlafylki*) IV, 91. Provincia Gaulardalensis. Id. qu. Guldalus, Gaulardalus, Golardalus, Gölardalus, quæ nomm. cfr.

Gölardalus (*Gaulardalr*). Id. qu. Gaulardalus, Golardalus, Guldalus, qu. nomm. cfr.

Gölensis collis (*Gaulards*) IV, 93. Id. qu. Gölarasus, Gaularasus, Golarasus, qu. nomm. cfr.

Gördalensis (*or Gaurdal*, *Gautdal*, *Gaulardal*) VII, 211. Id. qu. Göldalensis, Gaulardalensis, Gölardalensis, etc., qu. nomm. cfr.

Götdalensis (*or Gautdal*, *Gaurdal*) VII, 211. Id. qu. Gördalensis, Gölardalensis, Gaulardalensis, Guldalensis, Golardalensis etc., quæ nomm. cfr.

Götuskeggi (*Götuskeggjar*) I, 273; II, 83, 85. Incolæ prædii Gata (*Gata*) in una insularum Færeyarum (*Færeyjar*) Austreya (*Austrey*), quorum maximi momenti erat Thrandus ille Gatensis (*Þrándr í Götu*). Cfr. Gata.

H.

Hada (*Höð*, *Hauð*) I, 192-193; XI, 100-101. Ad hanc insulam piratæ Jomenses (*Jómsvíkingar*) venerunt, antequam proeliabantur cum Hakone dynasta Ladensi (*Hlaðajarl*) in sinu Hjörungavogo (*Hjörúngavágr*) [cfr. Hjörungi, Hjörungavogus]. Pars hodiernæ insulæ *Hareið* esse vulgo putatur, cujus altera pars igitur Harunda (*Harund*, qu. nom. cfr.) appellata fuerit necesse est. Major aliquanto nominis similitudo in *Hidegglandet*, etiam *Gurskö* appellato, insula nimirum illa magna, quæ Hareidæ a meridie adjacet, inest. Ad reconciliandas varias narrationes illam sententiam amplecti necessarium fere est, revolutionem quandam naturæ hisce insulis accidisse. In Egilssaga, cap. 67, insula *Hauð* vel *Höð* (lectio varia *Sandey*, quæ insulæ *Gurskö* ab occasu solis sita est) et prædium in illa situm *Almheimr*, hodiernum scilicet *Alme* in insula Hareida situm, commemorantur, quod etiam argumento est, Hadam eandem esse insulam, quæ hodie *Hareid* dicitur. (Cfr. Ströms Söndmör, 2 D. pag. 411, 413). Kraftius, (5 D. pag. 101) vetus nomen insulæ hodie *Hareid* dictæ *Haðareið* fuisse tradit, in quo nomine

priscum *Höð* etiam latet, quum hujus vocabuli casus genitivus *Haðar* sit; et secundum librum Klüveri, „Norske Mindesmærker" inscriptum, pag. 130, insula *Hareid* vel *Hareidlandet* colono, qui ibi habitabat, nota erat, ut quæ olim *Store Houd* (i. e. *Höð*) appellata fuerit, tanquam etiam insulæ minores illam a meridie attingentes *Smaalandene* appellari solebant. Id. qu. Hadda, qu. nom. cfr.

Hadalandi, Hadalandiæ incolæ, Hadalandenses (*Haðar*) VII, 10; IX, 220. Incolæ regionis Norvegiæ (*Noregr*) Hadalandiæ vel Hadalandi (*Haðaland*). Cfr. Hadalandia.

Hadalandia (*Haðaland, Haþalland*) id. qu. Hadalandum et Hattalandum, qu. nomm. cfr.

Hadalandum, Hadalandia (*Haðaland*, *Haþalland*) I, 5, 10; IV, 6, 8, 9, 83, 87, 142-143, 148, 234, 266; VI, 316; VII, 210, 310; VIII, 29-30, 116; IX, 197, 220, 227, 253, 256, 268-270, 285-286, 297-299; X, 155-156, 162, 168, 350, 352. Regio vel provincia quædam, pars nempe Upplandorum (*Upplönd*), regionis Norvegiæ meridionalis. Hodiernæ fere provinciæ *Hadeland*, vel certe tractibus *Jevnuger*ensi et *Gran*ensi in Hadalando, in præfectura *Land*ensi et *Valders*ensi sitis, respondet. Tempore antiquissimo una cum Thotno (*Þotn*) commemorari solet. A filio Raumi Hödure (*Höðr*, *Höþr*), qui in prædio *Hof* in paroecia *Thingelstad*ensi, ubi etiamnunc tredecim tumuli sepulchrales inveniuntur, quorum medius *Kongshougen* vel *Kongehöjen* (i. e. regis tumulus) appellatur, habitasse creditur, nomen ducere vulgo putatur. Hakon cognomine *Haðaberserkr*, qui tempore Halfdanis regis Nigri vixit, in prædio *Haakenstad* (*Hákonarstaðir*) in paroecia *Lunder*ica habitabat; Dagus cognomine Elegans (*Dagr prúði*), dynasta Hadalandi, in prædio *Thingelstad* in paroecia cognomini habitabat. Halfdan rex cognomine Niger (*Svarti*) hic mortem obiit, dum per lacum Randam (*Rönd*) curriculo transveheretur, (cfr.

P 2

Rykinvika). Filius Haraldi regis Pulcricomi, veneficus ille Rögnvaldus, cognomine Rettilbein (*Rèttilbeinn*), hoc loco domicilia fixit X, 350, 352, ibique incendio necatus est (Haraldssaga ens hárfagra, cap. 36); secundum narrationem in prædio *Klövstad* in paroecia *Thingelstad*ensi hic eventus accidit. Id. qu. Hattalandum, qu. nom. cfr.

Hadda (*Hauð, Höð*) XI, 100. Id. qu. Hada, qu. nom. cfr.

Haddingjadalus (*Haddíngjadalr*) VIII, 302. Tractus quidam in Norvegia meridionali, qui a filio Raumi Haddingio, quo regnante cum Thelamarka (*Þelamörk*, hodie *Thellemarken*) conjunctum est, nomen ducens. Aliquantisper propriis regibus parebat, sed raro commemoratur. Hodierno fere *Hallingdal*, vel tractibus *Næs*ensi et *Aal*ensi, in præfectura *Ringerigensi* (*Hríngaríki*) et *Hallingdal*ensi sitis respondet.

Hadlandia (*Halland*, *Hjaltland*, *Hjatland*) X, 336; id. qu. Hallandia, qu. nom. cfr.

Hadyrum (*Hadyri*, *Háeyri*) IX, 34. Lectio recta sine dubio est *Hádyri;* lectio varia *Háeyri* (i. e. lingula alta) invenitur. Verum, utrumcunque nomen rectum est, pars illa ardua littoralis paroeciæ *Sognedal*ensis (*Sóknadalr*) in Rogalando (*Rogaland*, dan. *Rogeland*) australi, in Norvegia [cfr. Soknadalus] significata est; initiumque nominis flumen *Haaelven* ejusque ostium respicit. Id. qu. Hordyrum, Haeyra, qu. nomm. cfr.

Haensis (*af Há*) VIII, 270. Id. qu. Hæensis, qu. nom. cfr. Eiriki scilicet cujusdam Haensis mentio fit. Prædium vel insula quædam Norvegiæ, *Haa* dicta, sine dubio respicitur.

Haeya, Haeyæ (*Háey*, *Háeyjar*) VIII, 130; IX, 27. In insula Haeya specula quædam erat, unde prospectus erat ad ignes e specula Fenringensi (*Fenríng*, *Fenhríng*) editos. Hodie insula *Haaö* in tractu *Askevold*ensi in Sunnfjordo (*Sunnfjörðr*, hodie *Söndfjord*), olim in Fjalis (*Fjalir*) regione Norvegiæ sita.

Haeyra (*Hdeyri*, *Hadyri*) IX, 34. Id. qu. Hadyrum, Hordyrum, qu. nomm. cfr.

Hafranesum (*Hafranes*) III, 111. Promontorium quoddam in toparchia Mulensi (*Múlasýsla*) in Islandia orientali situm. (Landnámab. 4 P. K. 6 edit. noviss. pag. 253).

Hafursfjordensis (*í Hafrsfirði*) I, 266. Cfr. Hafursfjordus.

Hafursfjordus (*Hafrsfjörðr*) I, 266. Id. qu. Havursfjordus, Hafursvogus etc., qu. nomm. cfr.

Hafursgilum (*Hafrsgil*, *Hafragil*) II, 241. In Laxdælasaga *Hafratindar* pro *Hafrsgil* legimus, locum scilicet, ubi pugnans cecidit Kjartan Olavides. Jacet in Svinadalo (*Svínadalr*) in toparchia Dalensi (*Dalasýsla*) in Islandia occidentali. (Cfr. Landnámab. 2 P. 9-10 K. edit. noviss. pag. 92, et ibid. Viðbætir, pag. 346).

Hafursvogus (*Hafrsvágr*, *Hafrsfjörðr*) X, 351. Id. qu. Havursfjordus, Hafursfjordus, qu. nomm. cfr.

Hafus (*Háfr*) II, 218. Prædium quoddam in tractu *Holt* vocato, in toparchia Rangarvallensi (*Rángárvallasýsla*), in Islandia meridionali situm.

Hakadalus (*Hakadalr*, *Hattardalr*) IX, 268, 285; X, 167. Nomen duxit a rege quodam Hakio, quem Haraldus rex Pulcricomus superavit, X, 167, (etiam in Heimskríngla, Tom. 1, pag. 76). Via in Hadalandiam (*Haðaland*) per Hakadalum se porrigebat. Hodie *Hakedal* vel *Hakkedal*, convallis quædam in tractu *Nittedal*ensi in regione Norvegiæ Raumarikia inferiori (*Neðra Raumariki*, dan. *Nedre-Romerige*). [Apud Kraft, 1 D. pag. 344]. Id. qu. Hattadalus, qu. nomm. cfr.

Hakarlastranda (*Hákallaströnd*) IX, 330. Ora quædam juxta oppidum Bergas in Hördalando boreali (*Norðhörðaland*) in Norvegia sita. Cfr. Bergæ.

Hakarskotum (*Hakarskot*, *Hattarskot*, *Hataskot*) IX, 320. Id. qu. Hattarskotum, Hataskotum, qu. nomm. cfr.

Hakonianæ ædes (*Hákonargarðr*) IX, 300. Ædes quædam in oppido Osloa (*Osló*, *Ausla* etc.) in regione Norvegiæ Vika (*Vík*, *Víkin*). Cfr. Osloa.

Hakonis, Hakonia, Hakoniana petra (*Hákonarhella*) I, 56; IV, 18; X, 357. Petra quædam, vel locus, ubi natus est Hakon rex Adalsteinis alumnus (*Aðalsteinsfóstri*) et ubi etiam, post proelium Fitjense (*Fitjar*, *á Fitjum*) mortem obiit, quum Alreksstados (*Alreksstaþir*, *Ælrekstaðir*, etc.) tendentes, eo navem, in qua rex aderat, appulissent. Hic locus etiamnunc peregrinantibus monstratur juxta prædium *Helleren* vocatum; sunt casæ quædam parvulæ infra montem ibi situm, in continenti paroeciæ *Askö*ensis, unum fere milliarium ab emporio Bergis distantes, insulæ *Alvöen* a meridie adjacentes, in regione Norvegiæ Hordalandia boreali (*Norðhörðaland*, hodie *Nord-Hordeland*) sitæ. (Falsens Norge, pag. 64. Kraft, 4 D. pag. 626-627).

Halandum (?) (*Haðaland*) IV, 266. Id. qu. Hadalandum, qu. nom. cfr.

Haleyra (*Háleyri*, *Hálaeyri*) III, 94 spurie pro Gasæ, Gaseyra, qu. nom. cfr.

Haleyra (*Háleyri*, *Hálaeyri*, *Hálæy*) II, 73, 84; VIII, 214. Commemoratur Haleyra, ut locus quidam Daniæ (*Danmörk*, hodie *Danmark*), quo ex omnibus terris borealibus mercatum convenire soliti sint. Cfr. etiam hac de re Færeyínga Saga, cap. 2, et Svarfdæla Saga, cap. 28. Situs vero loci non accuratius describitur, quare aut in Scania (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*) aut in Selandia (*Sjáland*, *Sælund*, etc., hodie *Sjelland*) quæri potest, in alterutra vero harum regionum ob eam causam quærendus est, quod Hallfredus, cognomine Difficilis-poëta (*Vandræðaskáld*), qui iter commerciale Haleyram in Dania suscepit, dynastam Sigvaldium, cujus pater Strutharaldus aut in Scania, aut in Selandia dynasta fuerat, visisse traditur. Recentiorum hoc de loco sententiæ admodum variæ sunt; quin

etiam sunt, qui illum prope Varbergum(*Varberg*) in Hallandia (*Halland*) collocant, ubi vicus cujusdam mercatorii, vel parvi cujusdam emporii (*Kaupþorp*), postea „vetus emporium" (*Gammel Kjöbstad*) appellati [Richardsonii Hallandia, pag. 48] mentio fit, lingula vero illa memorabilis, unde loco nomen est, hic non reperitur. Langebekkius aliquando regionem, quæ cingit locum juxta sinum *Isefjorden* situm, *Halsnæs* vocatum, respexit, sed illo emporio, postea tantopere aucto, cujus condendi talis mercatus facile caussa fieri potuit, omnino caremus. Antiquitatum ergo investigatores aut ad *Helsingör* Selandiæ oppidum, aut ad *Helsingborg* Scaniæ oppidum constiterunt. Veruntamen, si quam alterius vocabuli formæ: *Halaeyri* (i. e. caudæ lingula) rationem habemus, hæc sane oppidum: *Helsingborg*, saxaque e monte *Kullen* in mare quasi procurrentes respicere videtur, sed notandum est, mercatum illum jam ætate Haraldi regis cognomine *Blátönn*, nulla quidem emporii cujusdam mentione facta, commemorari, eodemque tempore veteres Islandos (*Íslendingar*) Helsingborgam (*Helsingjaborg*, dan. *Helsingborg*) hoc ipso fere nomine appellare (Njáls Saga, pag. 122; quare verisimile est, eos hoc oppidum commemorasse, si mercatus ibi habitus esse soluerit. Suhmius igitur sine dubio summo cum jure asserit (Danmarks Hist. 3 D. pag. 229-230) Haleyra hodiernum Selandiæ oppidum Elsinoram (*Helsingör*) significari; tantus enim mercatus, tam frequens et opulentus, ad fretum Oranum (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) profecto habebatur; qui eo mercatum convenere, tributa soluebant, ut iis securis liberisque commeatus eo paterent, quæ consuetudo eo postea extensa est, ut omnibus navibus præternavigantibus eadem essent vectigalia soluenda; hinc secutum est, ut emporium conderetur, mercatusque tali ratione celebrior factus, fretum forsan etiam nomine *Eyrarsund*, (hodie *Öresund*) [Oranum fretum, i. e. lingulæ fretum] donaret. Hoc majorem etiam

verisimilitudinem nanciscitur, huc additis narrationibus de classi Orana (*Eyrarfloti*, dan. *Öreflaade*) quæ ipsius illius mercatus caussa in Orano freto convenit (cfr. Oranum fretum). Si nomen *Háleyri*, ut solent plerique, a vocabulis Islandicis: *hallr* (i. e. lapis) et *eyri* (i. e. lingula) derivamus, unum nomen præter hoc simili ratione obortum exstat, loci scilicet juxta *Helsingör* siti, *Hellubekkr*, hodie *Hellebek*. Nomina contra *Helsingborg*, *Helsingör* simplici ratione a collo vel colli (*háls*, dan. *Hals*) prominenti derivantur, cujus incolæ primo *Helsingjar* (dan. *Helsinger*) i. e. qui in colli habitant, appellabantur, unde paullatim nomina *Helsingjaborg* (i. e. oppidum Helsingorum, *Helsingborg*) et *Helsingja eyri* (i. e. lingula Helsingorum, *Helsingör*) orta sunt. Al. Halora, qu. nom. cfr.

HALLANDENSES (*Hallendingar, Hallandsmenn, Hallandsfarar*) XI, 309, 320. Id. qu. Hallandi, Hallandicus, etc., qu. nomm. cfr.

HALLANDI (*Hallendingar*, *Hallandsmenn*, *Hallandsfarar*) VI, 68. Id. qu. Hallandenses, Hallandicus, etc., qu. nomm. cfr. Incolæ scilicet regionis antea ad Daniam, hodie vero ad Sveciam pertinentis, Hallandiæ (*Halland*).

HALLANDIA (*Halland, Hjaltland, Hjatland*) I, 135, 272, 286, 291, 295, 301, 304, 307, 406; VII, 4, 177, 303; IX, 12, 13, 15, 78-80, 135, 183, 200, 316, 318; X, 47, 52, 55, 60, 62, 66, 336, 379; XI, 51, 199, 210, 211, 215, 308, 313, 326, 330. Hodierna regio Sveciæ *Halland*, antea ad regnum Daniæ pertinens. Ut terra sterilis inopsque describitur (Egilssaga, cap. 48), sed quæ suibus optima pascua præbuerit, magnisque sylvis tam fageis, quam querneis abundaverit XI, 210. Interdum a regibus Daniæ, viris magna auctoritate insignibus provincia concedi solebat, ut Haraldo Gillio VII, 177, Skulio dynastæ IX, 315-316. Nomen aut a voce Islandica:

hallr (i. e. lapis) aut a voce *at halla*, cui privationis quidam vel declinationis sensus inest, propter inopiam terræ scilicet et sterilitatem adhibita, derivatum est. Id. qu. Hallandum, qu. nom. cfr.

Hallandicus (*Hallandsmaðr*) X, 50. Id. qu. Hallandensis, Hallandus, etc., qu. nom. cfr. Vide etiam Hallandia, Hallandum.

Hallandum (*Halland*, spurie pro *Hálogaland*) spurie pro Halogia, IV, 8. Cfr. Halogia.

Hallandum (*Halland*, *Hjaltland*, *Hjatland*) I, 27, 35. Id. qu. Hallandia, qu. nom. cfr.

Hallkelsvika (*Hallkelsvík*) I, 193. Sinus quidam parvulus, Hadæ (*Höð*, *Hauð*) a meridie situs, semet insecans prope prædium *Halkjeldsvig*, vel *Haldkjeldsvig*, in latere sinus *Voldensfjord* orientali, in paroecia tractuque *Volden*si, in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmœri*, hodie *Söndmör*). [Bing; Ströms Söndmör, 2 D. pag. 347. Kraft, 5 D. pag. 102).

Hallvardi templum, ædes (*Hallvardskirkja*) VII, 169, 208, 222, 269, 326, 341; VIII, 162, 277, 285-286; IX, 94, 138, 184, 193, 316, 403, 404, 418; X, 69, 390, 410; XI, 315. Unum templorum Osloæ (*Osló*, *Ausla*), oppidi veteris in Vika (*Víkin*) regione Norvegiæ siti. Cfr. Osloa.

Halogenses (*Háleyir*, *Háleyjir*, *Haulauyir*, *Haulgar*, *Hálygscir*, *Hölgar*, *Háleygir*) IX, 226; X, 360. Id. qu. Halogi, qu. nom. cfr.

Halogia (*Hálogaland*, *Holaygja-*, *Hölogialand*) I, 7, 8, 10, 188, 194, 319, 324, 328; II, 1, 17, 132, 161, 162, 193, 202, 204-206; III, 16, 77, 85; IV, 9, 218, 219, 241, 256, 274, 298, 299, 303, 342; V, 3, 133; VI, 25; VII, 10, 11, 105, 114, 134, 212, 309, 331; VIII, 126, 127, 129, 219, 220, 259, 261, 273; IX, 160, 215, 227, 247, 338, 352, 363, 366; X, 1, 69, 251, 270, 279, 282, 284, 285, 384; XI, 105. Regio Norvegiæ, proprie sic dictæ, longissime septemtrionem versus

jacens, inter Naumudalum (*Naumudalr*, dan. *Nummedalen*) et Finnmarkam (*Finnmörk*, dan. *Finnmarken*) se porrigens. Hodiernas fere præfecturas *Helgeland*ensem, *Salten*sem et *Senjen*sem comprehendit. Pars illius borealis, vel præfectura *Senjensis*, in narrationibus tamen etiam ad Finnmarkam adnumerata invenitur, sicut etiam in narratione de Ketile Hængo, pluribusque aliis narrationibus antiquissimo tempore Finnis (*Finnar*), Gigantibus vel Jotunibus (*Jötnar*, *Risar*) atque talibus monstris inhabitata fuisse fertur. Regio hæcce nomen a Logio vel Halogio (i. e. alto Logio) ducere creditur, quare etiam forma nominis antiquissima est *Hálogaland*. Historia ejus prisca perquam fabulosa est. Postquam ab Haraldo rege Pulcricomo expugnata erat, a dynastis regebatur, inter quos haud pauci viri magni momenti in historia commemorantur, ut Harekus Thjottensis, Asmundus Grankelis filius, Thorer cognomine Canis (*Hundr*) et pl. al. Quum his etiam dynastis sæpissime commercium Finnicum, tributaque regi Norvegiæ debita a Finnis accipienda, vel si sponte non solverentur, extorquenda, VIII, 129, commissa essent, viris fortibus et validis ad fungendum tali munere opus erat. Præter hæc Halogia avibus, phocis, ovis atque piscibus, præsertim in partibus oræ, mari maxime patentibus abundabat IV, 303, ubi describitur ut prædita insulis, „bonam habentibus capturam vitulorum, ovorum, alitum ac piscium", mercatusque memorabilis ad insulas Vogos (*Vágar*, hodie *Vaagen*) appellatas habebatur. A Saxone, pag. 40, terra hæcce „Halogia" vocatur.

Halogiani (*Háleyir*, *Háleyjir*, *Haulauyir*, *Haulgar*, *Hölgar*, *Hálygscir*, *Háleyskir*, *Háleygir*) X, 171, 363. Id. qu. Halogi, qu. nom. cfr.

Halogicus (*Háleygr*, *Háleyskr*, *Háleyscr*, *Hályyscr*, *Havlga œttar*) I, 6. Id. qu. Halogus etc., qu. nom. cfr.

Halogus, Halogi (*Háleyskr*, *Havlga ættar*, *Haulauyir*, *Háleyjir*, *Háleyir*, *Háleyscr*, *Hálygscr*, *Háleygr*) I, 6, 279, 328; II, 132, 152, 236; IV, 218, 240, 242, 274, 299; V, 77; VII, 132, 134, 213, 331, 332; X, 171, 186, 270, 285; XI, 35. Incolæ regionis Norvegiæ Halogiæ (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*). Id. qu. Halogiani, Halogienses, Halogicus, Halogici, etc., qu. nomm. cfr.

Halora (*Háleyri*, *Hálaeyri*) VIII, 214. Id. qu. Haleyra, qu. nom. cfr.

Halsoæ sinus (*Hálseyjarvík*, *Ásleifarvík*) X, 117. Id. qu. Asleifæ sinus, qu. nom. cfr. Lectio quippe incerta est. Hakon rex Hakonides cum promontorium Scotiæ (*Skotland*), Hvarfum (*Hvarf*, hodie *Wrath*) vocatum, prænavigasset, in portum, qui in sinu Halsoæ vel Asleifæ situs est, appulit, indeque postea Ljodhusa (*Ljóðhús*), vel ad insulam hodie *Lewis* dictam tetendit. Est igitur unus sinuum Scotiæ, quorum vix alius indicari potest, quam qui in chartis geographicis *Assynt* vel *Assint*, prope promontorium cognomine in tractu *Assynt* dicto situs, appellatur, in oram regionis Scotiæ, *Sutherland* dictæ, occidentalem semet insecans.

Halsus, Hals (*Háls*) I, 103-105, 152, 153; IV, 22; X, 237, 359, 360, 399; XI, 19, 168, 170. Locus quidam, quo appellere solebant qui e Norvegia in Daniam navigarunt. Notus est a proelio inter Gullharaldum Haraldumque cognomine Grafeldum commisso (*Gráfeldr*) I, 103, IV, X et XI, locis supra citatis. Hodie *Hals* (unacum vallo *Halsskandse* dicto) ad ostium sinus Limafjördi (*Limafjörðr*, hodie *Liimfjorden*), in regione Daniæ Jotia septemtrionali (*Nörre-Jylland*) situs. Nomen a colli (*háls*), vel lingula in mare prominenti, cui ipse locus valde similis est, sine dubio ortum est.

Haltæ (*Haltar*, *Hollstar*, *Holtar*, *Holtarbær*) VIII, 266. Id. qu. Holtæ, Holstæ, qu. nomm. cfr.

Hamar, Hamarus parvus (*Hamar litli*) IX, 13,

80, 143, 281, 297. Locus in Heidmarka (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*) oppido: Hamarense emporium (*Hamarkaupángr*, *Hamar mikli*, dan. *Hammerkjöbing*) dicto a septemtrione situs, huicque, quod Hamar magnus (*Hamar mikli*) dicebatur, oppositum. Hodie prædium *Lille-Hammer* in tractu *Faaberg*ensi in Gudbrandsdalo (*Guðbrandsdalr*, dan. *Guldbrandsdalen*), præfecturaque *Toten*si in Norvegia situm. (Apud Kraftium, 2 D. pag. 53).

Hamar (*Hamar*) VIII, 19. Sine dubio hodie prædium *Hammar* in insula *Hammeröen* dicta, longissime septemtriones versus in lacu Vænere (*Vænir*, hodie *Væneren*) juxta oppidum *Karlstad*, in regione Sveciæ Vermalandia (*Vermaland*, hodie *Värmland*) situm.

Hamar, Hamarense emporium, Hamarensis (*Hamar mikli*, *Hamarkaupángr*, *Litlakaupángr*) VII, 333; VIII, 31, 39, 40, 209, 218, 306; IX, 59, 142, 187, 205, 308, 333, 341, 337, 382-383. Emporium quoddam, regnantibus filiis regis Haraldi Gillii conditum, quod haud ita multo post sedes episcopi factum est. Jamjam opulentia tantopere auctum est, ut dimidio milliario longum fuisse tradatur. Situm erat eodem loco, quo hodie prædium *Stor Hammer* in paroecia tractuque *Vang*ensi, in regione Norvegiæ Heidmarka (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*), pars vero soli, in quo olim stetit, lacu *Mjösen* demersa est. Portus ejus, sinus parvulus *Nordvig*, hodierno oppido *Hammer* a septemtrione situs, olim fuisse creditur. (Cfr. Kraft, 1 D. pag. 650, sqq.). Id. qu. Emporium parvum, Hamarense emporium, etc., qu. nomm. cfr.

Hamarense ostium (*Hamar-*, *Hernar-*, *Hefnar-*, *Hafnar-mynni*) VIII, 257. Id. qu. Hefniense ostium, Havnæ, Hernæ ostium, etc., qu. nomm. cfr.

Hamarense emporium (*Hamar*, *Hamarkaupángr*, *Litlakaupángr*). Id. qu. Hamar, Emporium parvum, qu. nomm. cfr.

Hamarensis (*af Hamri mikla, Hamarkaupángri*). Cfr. Hamar, Emporium parvum, Hamarense emporium, etc., qu. nomm. cfr.

Hamareya (*Hamarey*) IX, 368. Insula quædam in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*). Sine dubio est hodierna insula *Hammerö* ad parvum sinum *Rötangen* in præfectura *Salten*si sita.

Hamarsfjördus (*Hamarsfjorðr*) VII, 214. Est sine dubio hodiernus sinus *Söndre-Österfjord*, qui ad parocciam *Hammer*ensem in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*, dan. *Nord-Hordeland*) semet insecat.

Hamrasundum (*Hamrasund*) IX, 26; XI, 99. Hodiernum fretum *Hammersund* appellatum, in parte insulæ *Tusteren*, quæ spectat inter septemtriones et occasum brumalem, situm, portus princeps in parte regionis *Throndhjems Led* dictæ meridionali, in paroecia tractuque *Edö*ensi in provincia Norvegiæ Nordmæria (*Norðmæri*, hodie *Nordmör*). [Kraft, 5 D. pag. 280]. Id. qu. Hamrensia freta, qu. nom. cfr.

Hamrensia freta (*Hamrasund*) XI, 99. Id. qu. Hamrasundum, qu. nom. cfr.

Haraldi isthmus (*Haraldseið*) XI, 215. Cfr. VI, 273. Rex Haraldus, cognomine Severus (*Harðráði*), in particulam sinuatam intimam magni sinus Limafjördi (*Limafjörðr*, hodie *Liimfjorden*) appellati, in regione Daniæ Jotia septemtrionali (*Jótland*, hodie *Jylland*, *Nörre-Jylland*) siti, navigasse, indeque per Haraldi isthmum naves traxisse fertur; isthmus admodum tenuis fuisse describitur, qui a parte Limafjördi boreali occidentem versus ad mare se porrexerit. Intima pars Limafjördi sinuata est igitur hodierna *Nissum Bredning*, quæ in ipso intimo sinu invenitur, isthmusque, trans quem Haraldus naves suas traxisse fertur, et cui inde nomen *Haraldseið* ortum est, est tenuis illa terræ lingula vel lim-

bus, qui inter Mare Occidentale vel Cimbricum pelagus (*Jótlandshaf*, hodie *Nordsöen* vel *Vesterhavet*) a loco dioeceseos Ripensis (*Rípar*, hodie *Ribestift*) *Harboöre* dicto, ad *Aggerland* in tractu *Thy*ensi semet extendit. Descriptio illa hujus loci, quam apud Saxonem pag. 217 legimus, memoratu dignissima est: a sinu Limafjördo nimirum perbreve modo spatium esse ad Mare occidentale („brevissimus in Oceanum transitus") quod spatium olim navibus patuerit („navigiis pervium"), tempore vero Saxonis iterum arena, vi æstus eo compulsa, obrutum fuerit. Ut omnibus enim constat, mare nostris temporibus iterum per canalem *Aggercanal* vocatum viam sibi eodem loco aperuit, tamque provinciam hodie *Vendsyssel*, olim *Vendill* appellatam, quam *Thy*ensem tractum in insulam commutavit, quales antiquissimis temporibus etiam fuisse dicuntur. (Cfr. etiam Suhms Danm. Hist. 4 D. pag. 280. Suhms og Schoenings Forbedringer, pag. 330. Aagaards Beskriv. over Thy, pag. 207. Schades over Mors, pag. 110. Olufsens Collectanea. P. V. Becker om Vendsyssel og Thy i Molbechs Nordiske Tidsskrift, 4 D. 2 H. pag. 258-260).

HARDANGRI et HARDANGRIENSES (*Harðengir*, *Harðengrir*, *Harðengr*) VIII, 35, 248; 74. Incolæ provinciæ cujusdam Norvegiæ antiquæ, Hardangriæ (*Harðángr*, hodie *Hardanger*) dictæ. Cfr. Hardangria.

HARDANGRIA, HARDANGRUM, HARDANGERUM (*Harðángr*) I, 82, 103; VII, 240; VIII, 87, 134; IX, 13, 80. Regnante Haraldo rege Grafeldo tanta fames in Norvegia grassabatur, ut ipsi reges vix suis victum comparare possent, unde sinui illi, in cujus vicinitate maxime versari solebant, nomen *Harðángr* (a voce islandica *harðr* ɔ: durus) obortum esse creditur I, 82. Attamen nomen hujus provinciæ, quæ in parte Norvegiæ media vel occidentali inter regiones Hördiam borealem et meridionalem (*Norðrhörðaland* et *Suðrhörðaland*, hodie *Nord-* et

Syd-Hordeland) sita est, antiquius hoc tempore esse, eidemque origini, cui ipsum nomen *Hörðaland*, deberi, præferendum putamus.

Hardfjordus (*Harðfjörðr*, *Barðfjörðr*) X, 61. Sinus in regione ad Daniam olim pertinenti, hodie Sveciæ provincia Hallandia (*Halland*), Geitkjoris, vel hodiernæ insulæ *Getterö* ad Varbergum (*Varberg*) a septemtrione situs. Id. qu. Bardfjordus, Bardafjordus, qu. nomm. cfr. Cfr. Bardfjordus.

Hardkinna (*Harðkinn*, *Hjarðkinn*, *Hjærkinn*) VIII, 118. Hodie prædium *Hjerkinn* vel *Jerkinn* in montibus Dovrinis (*Dofrafjall*, hodie *Dovrefjeld*), in paroecia *Dovre*nsi, tractu *Lessö*ensi, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalo (*Guðbrandsdalir*, *Dalir*, hodie *Gulbrandsdalen, Gudbrandsdalen*) situm. Templi cujusdam ibi reliquiæ, locusque quidam juris dicundi olim ibi inveniebantur. Occurrit apud Kraftium, 2 D. pag. 157.

Hardsjous sinus (*Harðsjór*, *Harðsær*) IX, 395. Id. qu. Hardsæus, Hordseus sinus, qu. nomm. cfr. Hodie sinus *Korsfjord*, qui inter insulas in tractu *Sand*ensi in regione Norvegiæ Hördia (*Hörðaland*, hodie *Hordeland*) sitas semet insinuat. (Kraft, 4 D. pag. 684). Nomen generaliter mare Hördicum, vel pro ora Hördiæ profluens significat. Falsen (Norges Hist., 3 D. pag. 55) hodiernum sinum *Hörgsfjord* appellatum Hardsjoo indicari censet.

Hardsæus, Hordseus sinus (*Hærðsær*, *Hærðsjór*) VIII, 91; IX, 39, 103, 395. Id. qu. Hardsjous sinus, qu. nom. cfr.

Harekseya (*Háreksey*) V, 132 spurie pro Bjarkeyensis, Bjarkeya, qu. nom. cfr.

Harmus (*Harmr*, *Harme*, *Heymr*) VII, 11, 14; X, 384. Sinus quidam hoc nomine commemoratus invenitur, unde Hesjotuna vel Esjutuna (*Hesjutún*, *Hessjutún*) et in parvulam quandam insulam Vambarholmum

(*Vambarhólmr*) dictam, ubi Steigar-Thorir suspensus erat, navigare soliti sint. Hi loci in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*) insulæ Bjarkeyæ (*Bjarkey*, dan. *Bjarkö*) a meridie, ni fallimur, in præfectura *Saltens*i jacebant, sed cæterum ignoti sunt.

HARUNDA (*Harund*) XI, 105. Hodierna insula *Hareid*, in paroecia *Hareid*ensi, tractu *Ulfsteen*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) vocata. (Kraft, 5 D. pag. 101). Cfr. Hjorungi, Hjorungavogus.

HARUNDIUS SINUS (*Harundarfjörðr*) XI, 105. Hodiernus sinus *Sulefjord*, vel intima pars sinus *Storfjorden* appellati, qui juxta paroeciam tractumque *Jörgenfjord*ensem vel *Jöringfjord*ensem in regione Norvegia *Söndmör* (olim *Sunnmæri*) semet insecat. (Bing, et Kraft, 5 D. pag. 65). Cfr. Hjorungi, Hjörungicus sinus, Hjörungavagus.

HASLEYARSUNDUM (*Haslæyiarsund*) X, 353. Ad hocce fretum Haraldus rex Pulcricomus loco citato humatus esse fertur, dum alioquin ad fretum Karmsundum (*Karmsund*) tumulo conditus esse dicitur. Cfr. Högi.

HASTEINUM (*Hásteinn*) VIII, 215. In freto quodam inter hanc insulam atque continentem semet immittenti, freto Hasteinico (*Hásteinssund*) scilicet, in Ranrikia (*Ránriki*) provincia veteris regionis Norvegiæ Vikæ (*Vik*, *Vikin*) proelium inter regem Norvegiæ Sverrerem et factionem Baglorum commissum esse traditur. Est sine dubio idem fretum, quod a Petro Claussenio *Hasteensund* vocatur, freto Svinasundo a meridie profluens, quod quoad situm loci cum freto, *Stevnsund* vocato, in charta Schoeningii veteris Norvegiæ geographica depicto, congruit; hodie in regione Sveciæ *Bahusleen* invenitur.

HATARSKOTUM (*Hakarskot*, *Hataskot*, *Hattarskot*) IX, 320. Id. qu. Hattarskotum, Hakarskotum, qu. nomm. cfr.

HATTADALUS (*Hattardalr*, *Hattadalr*) IX, 268. Id. qu. Hakadalus, qu. nom. cfr.

HATTALANDUM (*Haðaland*, *Haþalland*); id. qu. Hadalandum, Hadalandia. quæ nomm. cfr.

HATTARHAMAR (*Hattarhamar*) VIII, 50-51, 91, 102, 196; IX, 166. Promontorium quoddam, intra quod sinus quidam semet insecavit, in vicinitate Digurmulii (*Digrmúli*), juxta emporium Norvegiæ Nidarosum (*Niðarós*), vel hodiernum oppidum *Throndhjem* (*Þrándheimr*), in dioecesi *Throndhjem*ensi situm.

HATTARSKOTUM (*Hakarskot*, *Hattarskot*, *Hataskot*) IX, 320. Promontorium quoddam in occidentali Scotiæ (*Skotland*) parte, e regione insulæ *Sky* appellatæ, in comitatu (*Shire*) *Ross*ensi vel *Argyl*ensi. Id. qu. Hakarskotum, Hatarskotum, qu. nomm. cfr.

HAUGASTRANDA (*Haugaströnd*, *Hugaströnd*) VIII, 142, 149. Pars paroeciæ *Ölmen*sis, in tractu *Sognedal*ensi, in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) sita, etiam *Hougestrand* vel *Hugestrand* hodie vocata. Cfr. Fimreitus.

HAUGASUNDUM, al. HÖGA-, HOGA-, HOVESUNDUM [quæ nomm. conferas] (*Haugasund*, *Hugasund*) IV, 14; IX, 47, 108; X, 191. Fretum quoddam, in cujus vicinitate Haraldus rex Pulcricomus tumulo conditus fuisse narratur IV, 14. (Cfr. Högi, Haugi). Hodie fretum *Haugesund*, inter continentem atque prædium insulæ *Karmen* (*Körmt*) vocatæ: *Hauge*, porro inter insulam *Hasselöen* et insulam *Vibrantsö*, in paroecia *Skaar*ensi, tractu *Torvestad*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*, hodie *Rogeland*) semet immittens. (Kraft, 4 D. pag. 215, 229).

HAUGENSIA COMITIA (*Haugaþíng*) VII, 174; VIII, 172; IX, 6, 69, 99, 114, 135, 177. Haugensia comitia Tunsbergi (*Túnsberg*, dan. *Tönsberg*) i. e. comitia in tumulis (*haugar*) haberi solita, erant comitia generalia regionis Norvegiæ Vestfoldæ (*Vestfold*). Hic reges Nor-

vegiæ, ut Haraldus Gillius, Ingius, Hakonque Hakonides creari et reges salutari solebant. Hæcce comitia non, ut aliquot putarunt, in colli vel monte arcis Tunsbergensis habebantur, quod inde nobis apparet, quum in Scriptis Histor. Islandor. accurate discerni soleant, quæ in monte acta sunt, ab iis, quæ in comitiis Haugensibus agebantur; sed in tumulo contra in parte oppidi orientali sito, qui hodie *Möllehougen* vel *Möllerhöjen* vocatur, haberi solebant. Kraft, 2 D. pag. 591. Heimskringla, Tom. III, pag. 296, 442. Nota. Cfr. Högensia, Hogensia comitia, et Haugi.

Haugensis (*af Haugi*) IX, 232, 241. Ad Haugum (*Haugr*) pertinens. Cfr. Haugus, Högi, etc.

Haugi ad Karmsundum (*Haugar við Karmsund*) I, 18; X, 192. Prædium quoddam cum tumulo, quo conditus erat Haraldus rex Pulcricomus. Hodiernum prædium *Houge*, ad fretum Karmsundum (*Karmsund*) in insula *Karmen* (*Körmt*) situm, in paroecia *Skaaren*si, tractu *Torvestad*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*, hodie *Rogeland*). Tumulus atque sepulcrum Haraldi regis Pulcricomi hic monstrari solet viatoribus, in valle quadam, prope prædium *Gaard*, *Gaar*, vel *Gare* vocatum. (Bing et Kraft, 4 D. pagg. 215-216, 270-271). Cfr. sequ. et Högi ad Karmsundum.

Haugi ad Hasleyarsundum (*Haugar við Haslæyjarsund*) X, 353. Id. qu. Haugi ad Karmsundum, qu. nom. cfr.

Haugi (*Haugar*) VII, 300; IX, 36, 181. Locus comitialis comitiorum Haugensium (*Haugaþing*) [h. nom. cfr.] habendorum, juxta oppidum Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) in Vestfolda (*Vestfold*), parte regionis Norvegiæ Vikæ (*Vik*, *Vikin*), situs. Id. qu. Hogi, Högi, qu. nomm. cfr.

Haugsvika (*Haugsvik*, *Hauksvik*) IX, 179, 210, 213, 254, 255. Præfectus Osloensis (*i Osló*, *Auslu* etc.)

huc tetendit, Foldenses (*Foldúngar*, *Fjölbúngar* etc.) ad comitium convocaturus; e sinu Osloensi (*Oslóarfjörðr*, dan. *Oslofjord*) navigantes eadem vespera in Haugsvikam pervenere, proximo mane vero ad insulam Höfudeyąm (*Höfuðey*, hodie *Hovedö*) appellere solebant. Apud Petrum Claussenium locus *Gogsvig* appellatur. Est sine dubio hodiernus sinus *Vildfangebugten*, locum *Dröbak* nuncupatum a septemtrione attingens, pars sinus magni Norvegiæ *Christjaniafjord* appellati; hic sinus antea *Hauksvik*, *Haugsvig*, dan. *Haugsvig* vocari solebat, et adhuc prædium quoddam ibi situm, *Huusvig* vocatum, invenitur, ubi olim comitia habita esse creduntur. Al. Hauksvika, qu. nom. cfr.

Haugus in Svecia (*Haugr í Svíþjóð*) X, 183. Prædium quoddam in Svecia, cujus situm hodie non cognoscimus.

Haukadalus (*Haukadalr*) I, 275; II, 200. Convallis cum tractu cognomini in regione Islandiæ occidentalis, *Dalir* vocata, hodie toparchia Dalensi (*Dalasýsla*). (Landnámab. 2 P. Kapp. 11, 17, edit. noviss. pagg. 103, 104, 113).

Haukagilensis (*á Haukagili*) I, 291. Cfr. Haukagilum. E Haukagilo oriundus, eo pertinens.

Haukagilum (*Haukagil*) I, 290-291; II, 6, 9, 11; III, 24. Prædium quoddam in valle tractuque cognomini, *Vatnsdalr* appellato, in toparchia Hunavatnensi (*Húnavatnsþing*, *Húnavatnssýsla*) in Islandia septemtrionali situm, hoc nomen a duobus fratribus nomine *Haukr* ducens. (Kristnisaga, pagg. 12, 14. Landnámab. 3 P. 4 K. edit. noviss. pagg. 182, 183). Cfr. Haukagilensis.

Haukbæus (*Haucbær*) X, 381, vel, ut alias etiam appellatum invenitur Hökstadi (*Haukstaðir*) VI, 419 [qu. nom. cfr.] Magnum quoddam prædium regium in Ranrikia (*Ránríki*), provincia Vikæ (*Vík*, *Víkin*), regionis Norvegiæ, situm, ubi diem obiit rex Norvegorum Olavus

cognomine Tranquillus (*Kyrri*). Secundum Schoeningium, intra Hasteinsundum (*Hásteinssund*, hodie *Haasteensund*) loco *Kville* dicto a septemtrione, loco vero *Tanum* nuncupato a regione inter occasum solis et aquilones spectanti, hodie in regione Sveciæ *Bahusleen* situm.

Haukdalensis (*Haukdælskr*) II, 200. E Haukadalo oriundus, eo pertinens. Cfr. Haukadalus.

Hauksfljot (*Hauksfljót*, *Fljót*, *Humra*) I, 23. Locus hicce una cum Grimi scopulo (*Grímsskèr*) vel Grimi oppido (*Grímsbœr*) commemoratur ei rei argumento, quam late lingva Scandinavica vel hodierna Islandica in regione Angliæ (*England* etc.) Northumbria (*Norðimbraland*, hodie *Northumberland*) dispersa fuerit. Cfr. Heimskríngla, Tom. 1, pag. 128. Est ni fallimur ostium fluminis, hodie *Humber* (*Humra*) vocati, ubi locus, *Great-Grimby* dictus, situs est. Namque minus verisimile est flumen *Tyne* significari, quamquam regio circumdans antea *Hexham Shire* appellabatur.

Hauksvika (*Haugsvík*, *Hauksvík*) IX, 254. Id. qu. Haugsvika, qu. nom. cfr.

Havnia (*Höfn*) II, 191. Prædium quoddam in tractu *Melasveit*, in regione Islandiæ meridionalis, *Borgarfjörðr* dicta, in toparchia Borgarfjörðensi (*Borgarfjarðarsýsla*) situm. (Landnámab. 1 P. 17 K. edit. noviss. pagg. 53-53).

Havnia (*Höfn*) IX, 214. Portus cum prædio cognomini in insula Hinna (*Hinn*) vel hodierna *Hindö*, in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) situm.

Havnia (*Kaupmannahöfn*, *Höfn*, i. e. Portus v. Portus mercatorum) IX, 3, 5, 12, 63, 65, 79, 131, 135, 231, 316; X, 2, 77, 78, 89; XI, 196. Hodie *Kjöbenhavn*, Daniæ metropolis. Nomen probat, hanc urbem ita principio appellatam esse, propter portum egregium, quo etiamnum ornata est, deinde propter commercia florentia nomen *Kaupmannahöfn*, dan. *Kjöbmændshavn*

accepit, quod pronuntiatione correpta et neglecta in *Kjöbenhavn* transiit, apud Saxonem Mercatorum portus, vel publicus negotiorum portus (Saxo, pagg. 314, 345). Urbs ab archiepiscopo Absalone primum condita esse traditur, qui hic castellum, vel arcem, nomine castrum de Hafn maxime notam, exstruendam curavit (Testamentum Absalonis, pag. 15). Locus jam proelio inter Magnum regem Norvegiæ, cognomine Bonum, et Sveinem, regem Daniæ Estrididen, notus factus est XI, 196; ut oppidum vero primum regnante Valdemare illo Magno, rege Daniæ, in Script. Hist. Island. commemoratur. Hic conventus habitus est inter regem Norvegiæ Hakonem Hakonidem, et regem Daniæ Christophorum, X, 78. Ceterum historia hujus urbis, et qua ratione paullatim gradatimque aucta sit, apud Saxonem et cæteros auctores historicos Danicos quærenda est.

HAVNÆ OSTIUM (*Hafnar-*, *Hefnar-*, *Hamar-*, *Hernar-mynni*) VIII, 257. Id. qu. Hefniense ostium, Hamarense ostium, Hernæ ostium, qu. nomm. cfr.

HAVSTEINSUNDA, HAVSTENSUNDA (*Hafsteinssund*, *Hallarheimssund*) VIII, 296; IX, 76, 135. Secundum Schoeningii chartam veteris Norvegiæ geographicam, Havsteinsundum fretum quoddam est, insulæ *Tromsö* a septemtrione situm, in paroecia *Öster-Moland*ensi, provincia et præfectura *Nedenæs*ensi in Norvegia profluens. In insula etiam, *Tromsö* dicta, secundum Kraftium, 3 D. pag. 306, prædium quoddam, *Hafstad* appellatum, juxta fretum *Tromsösund* situm est. Hoc forsan cum IX, 79 convenire possit, ubi Havsteinssunda, secundum contextum, oppido Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) quasi ab occasu solis sita describuntur, dum, cæteris duobus locis citatis adhibitis, fretum prope Foldam v. Foldensem sinum (*Foldin*) aut sinum *Christianiafjorden*, freto Grindholmasundo (*Grindhólmasund*, *Grundhólmasund*) a septemtrione vel oriente situm indicari videtur. Id. qu. Havstensunda, qu. nom. cfr.

HAVSTENSUNDA (*Hafsteinssund*, *Hallarheimssund*) IX, 12. Id. qu. Havsteinsunda, qu. nom. cfr.

HAVURSFJORDUS, —ENSIS, HAFURSFJORDUS (*Hafrsfjörðr*) I, 266; X, 176-179. Sinus notissimus a magno illo proelio navali, quo Haraldus rex Pulcricomus plures reges Norvegiæ, Hordiæ (*Hörðaland*) scilicet, Rogalandi (*Rogaland*), Agdarum (*Agðir*) atque Thelemarkæ (*Þelamörk*, hodie *Thellemarken*) superavit, et qua victoria imperium totius Norvegiæ sibi soli acquisivit. Hoc proelium accuratius in Heimskríngla, in historia Haraldi regis Pulcricomi, cap. 19 descriptum invenitur; et in Egilssaga, cap. 9, ubi quoque memoriæ proditur, hanc pugnam tractui Jadari (*Jaðar*, hodie *Jæder*) a septemtrione commissam esse. Sinus Havursfjordus in charta Schoeningii geographica veteris Norvegiæ ibi depictus invenitur, ubi hodiernus sinus *Hafsvaag*, vel *Hafsfjord* in parte tractus, *Jæder* dicti, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, in continentem tres milliarii quadrantes semet insinuat, proeliumque, secundum traditionem, in interiori sinu *Hafsfjord*, in vicinitate insularum, *Sömsöerne* appellatarum, commissum esse creditur; in toto sinus ambitu permulta monumenta, permultique tumuli sepulcrales inveniuntur, quorum unus *Sotes Houg* vel *Sotes Höj* (i. e. tumulus Sotii) dicitur, qui Sotium illum, Rogalandiæ dynastam, qui in proelio cecidit, denotare putatur. (Kraft, 4 D. pag. 223). Alii contra sunt, inter quos Grundtvigius, qui proelium Havursfjordense non in hodierno sinu *Hafsvaag*, sed secundum relationes veterum, tractui, Jadari (h. nom. cfr.) dicto, a septemtrione commissum esse asserant, unde sequeretur Havursfjordo hodiernum sinum *Bukkenfjord* indicatum esse, vel illam partem magni sinus Stavangriensis (*Stafángrsfjörðr*, hodie *Stavangerfjord*), quæ ad oppidum *Stavanger* semet insecat. Nomen *Bukkenfjord*, si ita res se habet, translatio nominis Normannici: *Hafrsfjörðr*, a *hafr* i. e. caper et *fjörðr*,

i. e. sinus compositi, quum nominis *Bukkenfjord* eadem sit significatio, esse credendum est. Sed præter reliquias illas antiquitatis, quas antea commemoravimus, ipsum forsan nomen etiam huic sententiæ adversatur, quoniam sinus *Bukkenfjord* verisimiliter nomen suum ducit ab insulis, *Bukken* (*Bokn*) hodie appellatis. Id. qu. Hafursvogus, qu. nom. cfr.

Hebrides, Hebudes, Hebudensis, —enses (*Suðreyjar*, *Suþrayjar*, *Suðreyingar*, *Suðreyskr*) I, 23, 167, 221, 222, 229, 262, 269, 271, 272, 277, 278, 280, 281; III, 21; IV, 217; V, 135; VII, 29, 41, 44, 49, 51, 52, 70, 160, 225; VIII, 128; IX, 50, 113, 115, 117, 246, 298, 317, 318, 320-323; X, 4, 25, 26, 28, 31-33, 46, 108, 109, 113, 114, 117-119, 121, 122, 125, 126, 133, 134, 146, 148, 369 (?); XI, 375. Hodie insulæ *Syderöer* vel *The Hebrides* appellatæ, Scotiæ (*Skotland*) ab occasu solis adjacentes, quæ, per longum temporis spatium, magni inter reges Scotiæ et Norvegiæ dissidii causa erant. Jam regnante Haraldo rege Pulcricomo, Ketil cognomine *Flatnefr* partem harum insularum in suam potestatem redegit (Eyrbyggja Saga, cap. 1). Magnus rex Nudipes, pacto cum rege Scotiæ Melkolfo composito, imperium Hebridum sibi acquisivit (cfr. Scotia et Satirium); Hakon rex Hakonides pro parte imperii, quæ successione sibi deberetur, eas habuit, X, 4. Inter Hebridum insulas maximi momenti, quæ in Script. Histor. Island. occurrunt, sunt inprimis: Ljodhusa (*Ljóðhús*, hodie *Lewis*), Ivista (*Ívist*, hodie *Uist*), Tyrvista (*Tyrvist*, *Tyrfist*, hodie *Tyrey* vel *Tyree*), Skida (*Skiði*, hodie *Sky* vel *Shy*), Raunoa (*Rauney*, *Rauneyjar* vel *Hrauneyjar*, hodie *Rona* vel *Ransay*), Myla (*Mýl*, hodie *Mull*), Mylarkalfus (*Mýlarkálfr*, hodie *Coll* vel *Calve*), Insula sancta (*Eyjan helga*, hodie *I Kolmkill*), Ila (*Il*, hodie *Ilay* vel *Islay*), Hersoa (*Hersey*, *Herey*, hodie *Horse* vel *Arran*), Bota (*Bót*, hodie *Bute*), præ-

ter alias insulas minores. Cfr. etiam Mona, et notas ad Chron. regum Manniæ in Langeb. Scriptor., Tom. 3. Al. Sudureyæ, qu. nom. conferas.

Hebudenses (*Suðreyíngar*, *Suðreyskr*) complurib. locis. Cfr. Hebudes, Hebrides, Sudureyæ, Sudureyensis.

Hedinis insula (*Hèðinsey*) XI, 339, 343, 346, 348. Insula, quo Dani (*Danskir*) sæpe appulerunt in expeditionibus suis in Vendiam (*Vindland*, dan. *Venden*). Est hodierna insula *Hedinsee*, insulæ Pomeraniæ (hodie *Pommern*), Rugiæ (*Ræng*, *Ræing*, *Rængar*, *Reingar*, *Re*, hodie *Rügen*) ab occasu solis adjacens. Apud Saxonem, pag. 286 et plur. loc., ut etiam apud scriptores Islandos Hethini insula appellata invenitur. (In editione Stephanii ubique „Hithim insulam" legimus, quod falsum est pro Hithini insula). Id. qu. Hethini insula, qu. nom. cfr.

Hedmarkia (*Heiðmörk*, *Heinmörk*) IX, 80, 81. Id. qu. Heidmarkia, qu. nom. cfr.

Hefnium, Hefniense ostium (*Hefni* [falso *Hefui*], *Hefnarmynni*, *Hafnarmynni*, *Hamarmynni*, *Hernarmynni*) VIII, 257. Hodie tractus *Hefn*ensis vel *Hevn*ensis, in veteri regione Norvegiæ Nordmæria (*Norðmæri*), in hodierna vero præfectura *Fosen*si, sinui Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) a meridie situs. Hefniense ostium est hodie ostium sinus, *Hevnefjorden* appellati. Cfr. Hernæ ostium, Havnæ ostium, ostium Hamarense.

Heggina (*Heggin*, *Heggna*, *Hegni*, *Hægin*). Id. qu. Heggna, Hegginum, qu. nomm. cfr.

Hegginenses (*Heggnir*, *Heggrinir*) VIII, 279. Ad Hegginam, Heggnam vel Hegginum (*Heggin*, *Heggna*, *Hegni*, *Hægin*) pertinentes. Cfr. Hegginum, Heggna etc.

Hegginum (*Heggin*, *Heggna*, *Hegni*, *Hægin*) IX, 141. Id. qu. Heggna, Heggina, qu. nomm. cfr.

Heggna, Hegginum, Heggina (*Heggin*, *Heggna*,

Hegni, *Hægin*) IX, 33, 141, 298, 304. Tractus quidam, vel regio in provincia Borgensi, vel Borgarsysla (*Borgarsýsla*), qu. nom. cfr., in parte Norvegiæ, quæ Vika (*Vík*, *Víkin*) appellari solebat, sita. Est fere hodierna toparchia (*Sorenskriveri*) *Heggen*ensis et *Fröland*ensis, vel, secundum alios auctores, tractus modo *Askim*ensis, in præfectura *Smaalen*ensi situs. (Kraft, 1 D. pag. 85). De extensione hujus provinciæ, cfr. Folkasbergum, Folkbergum. Vetus nominis forma recta est *Heggin*, quare *or Heggnu*, quod in *Fornmannasögur* IX, 36 legimus, *or Heggini* legendum est.

Hegranesensis conventus (*Hegranessþing*) X, 104. Est proprie unum comitiorum Islandiæ borealis, cfr. Hegranesum. Sed præterea pars illa Islandiæ, quæ secundum comitia olim divisa erat, quam hodie toparchiam Skagafjordensem (*Skagafjarðarsýsla*) vocant, hoc nomine denotari solebat.

Hegranesum (*Hegranes*) I, 297. Tractus quidam pro sinu Skagensi (*Skagafjörðr*), in regione Islandiæ septemtrionalis, olim *Hegranessþing* vel *Skagafjörðr* appellata, hodierna toparchia Skagafjordensi (*Skagafjarðarsýsla*) situs. Hic comitia Hegranesensia haberi solebant, quo conveniebant incolæ Skagafjordi, et unde toti regioni nomen illud: *Hegranessþing* obortum est. (Landnámab. 3 P. 7 K. edit. noviss. pag. 192). Cfr. Hegranesensis conventus.

Hegranesum in Norvegia (*Hegranes í Noregi*) VII, 291; IX, 266, 391. Hodie promontorium quoddam Norvegiæ, *Hægernæs* appellatum, in orientali parte sinus *Sandvigsbugten* nuncupati, juxta emporium Bergas (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Nordhordalando (*Norðhörðaland*) situm.

Hegravika (*Hegravík*) VII, 181. Parvulus quidam sinus in Norvegia, juxta promontorium Hegranesum (*Hegranes*), qu. nom. cfr., semet immittens.

Heidabyensis (*í Heiðabæ, Heiðabý*) XI, 368. Id. qu. Heidabæensis, qu. nom. cfr.

Heidabyus (*Heiðabýr, Heiðabær*) 1, 153 etc. Id. qu. Heidabæus, qu. nom. cfr.

Heidabæensis, Heidabyensis (*í Heiðabæ*) I, 131; XI, 292, 348, 368. E Heidabæo vel Heidabyo (*Heiðabær, Heiðabýr*), oppido in ducatu Slesvikensi (*Slèsvík*) in Dania oriundus, vel eo pertinens. Cfr. Heidabæus.

Heidabæus, Heidabyus (*Heiðabær, Heiðabýr*) I, 129, 130, 153; V, 143; VI, 55, 58, 239, 240; VII, 104; X, 348; XI, 195, 196, 214, 215, 285, 295, 296, 301, 322, 323, 327, 355, 366, 368. Hodie locus *Haddeby* dictus, prope emporium Slesvikam (*Slèsvík*, hodie *Slesvig*) in ducatu Daniæ Slesvikensi situs. Ædes sacra prima hoc loco condita, Daniæ ædium vetustissima I, 129 commemoratur. Etiam in Njálssaga, cap. 31, hujus oppidi mentio fit, ut quod jam tempore Haraldi regis, cognomine *Blátönn*, exstiterit. Devastatum est et incendio deletum a rege Norvegiæ Haraldo, cognomine Severo (*Harðráði*), VI, 239. Ab oppido Slesvika disertis verbis distingvitur, VII, 104. Cfr. libros regis Valdemaris daticos, apud Langebekkium, Tom. VII, pagg. 521 et 530, ubi ambobus locis tam Slæswich, quam Hethæby commemorantur. Adamus Bremensis contra (histor. ecclesiast. lib. I, cap. 48) mentionem facit loci: „Sliasvig, quæ nunc Haidabu dicitur", quod postea ab aliis scriptoribus repetitum est, ea descriptione accuratiori addita, ambos locos idem oppidum fuisse, unum vero nomen *Slèsvík* saxonicum esse, dum alterum *Heiðabýr* danicum esse asserunt. Verum non satis probata talis derivatio nominis oppidi prisci Daniæ e lingva saxonica nobis videtur, amboque nomina ad lingvam danicam ea ratione satis luculente referri possunt, quum Heidabyum oppidum ad tesqua, vel, ut in itinere Ottaris appellatur: *at hæðum*, aut ut Ælnothus, cap. 13 verba facit: „He-

theby, quod danica lingva Campi-villa dicitur" significare meminerimus; alterum vero Slesvikam oppidum ad sinum Slesvikensem, *at Slèsvík*, situm significare, quum re vera ad partem sinus Sliensis (*Slè*, hodie *Slien*) sita sit, tamquam Heidabæus in tesquis vel montanis quibusdam jacet. Apud scriptores chronicorum, verbi causa in Chron. Erici apud Langebekkium, pag. 157, Heidabæus etiam Hethebothe, vel tabernæ in tesquis appellatur. (Cfr. de nomine: Heidabæus Torfæi Seriem, pag. 324, et Torfæana, vel Notas in seriem, pag. 44. Suhms Danmarks Hist., 1 D. pag. 52). In relationibus temporis recentioris Heidabæus atque Slesvika pro eodem loco habentur. Heidabæus sedes episcopi fuisse dicitur XI, 214. Heidabæus cum regione adjacenti XI, 285 commemoratur. Rex Nicolaus Heidabæi interfectus esse traditur XI, 322 etc., qui omnes eventus ab aliis scriptoribus historicis rectius ad oppidum Slesvikam (qu. nom. cfr.) referuntur.

HEIDBJARGA (*Heiðbjörg*, *Eiðsberg*) IX, 344. Id. qu. Eidensis campus, Eidsbergum, Eidsvallus, qu. nomm. cfr.

HEIDENSIS SILVA (*Heiðarskógr*) III, 126, 129, 131, 133, 135. Erat silva quædam, quo pervenire solebant, qui a prædio Gimsis (*Gimsar*) in Gaulardalo (*Gaulardalr*, dan. *Guuldalen*), regione Norvegiæ, sito profecti, montes Dovrinos (*Dofrafjall*, dan. *Dovrefjeld*) ascendebant.

HEIDMARKA (*Heiðmörk*, *Heinmörk*) IV, 7. Id. qu. Heidmarkia, Hedmarkia, qu. nomm. cfr.

HEIDMARKENSES (*Heinir*, *Heimir*, *Heinverskir*) I, 6; IV, 107; VI, 316; IX, 220, 250, 256, 271, 280. Incolæ Heidmarkiæ (*Heiðmörk*, *Heinmörk*).

HEIDMARKIA (*Heiðmörk*, *Heinmörk*) I, 4-6, 75; II, 90, 95; III, 18, 77; IV, 7, 8, 83, 94, 142, 145, 147, 148, 233, 265, 349, 351, 353; V, 30; VI, 316; VIII, 31, 39, 219; IX, 13, 80, 81, 142, 145, 197, 205,

220, 241, 250, 268, 271, 273, 274, 283, 298, 308, 340, 341, 350, 351, 377, 380, 383, 395; X, 155, 156, 167, 168, 195, 328. Pars regionis Norvegiæ Upplandorum (*Upplönd*). Hodie *Hedemarken*, vel præfectura Hedemarkensis. Inter regna Norvegiæ antiquissima numerari solet, quum jam ætate Noris exstitisse tradatur. (Cfr. Fundinn Noregr). Propriis regibus parebat (cfr. Ynglingasaga, Hálfdanar saga Svarta, et Haralds saga Hárfagra); ab Haraldo rege Pulcricomo expugnata est; Olausque rex Sanctus hoc loco reges Upplandorum, qui communem contra illum rem fecerant, proelio superavit. (Cfr. Ringi ager [*Hringsakr*, *Ringisakr*]). In Heidmarkiam superiorem (*Efri Heiðmörk*) et inferiorem (*Neðri Heiðmörk*) distributa erat, quod a IV, 349 nobis apparet. Fines Heidmarkiæ boreales latius, quam hodie patuerint necesse est, quum Hamarus parvus (*Litli Hamar*), qui hodie ad Gudbrandsdalum (*Guðbrandsdalr*, hodie *Guldbrandsdalen*, *Gudbrandsdalen*) in præfectura *Toten*si pertinet, secundum scriptores antiquos ad Heidmarkiam numerari soleret. Id. qu. Hedmarkia, Heidmarka, Heinmarkia, qu. nomm. cfr.

Heidsævenses leges (*Heiðsævislög*) I, 36; IV, 18. Leges, quas Olavus rex Sanctus omnibus Upplandorum (*Upplönd*) tribubus imperavit. Cfr. nom. sequ.

Heidsævensia comitia (*Heiðsævis-*, *Heiðsefisþing*) VII, 136, 139. Comitia Heidsævensia primo in Norvegia ab Halfdane rege Nigro instituta esse feruntur; Olavus rex Sanctus postea Upplandos ad hæc comitia convenire, illa frequentare legesque Heidsævenses (*Heiðsævislög*, qu. nom. cfr) omnibus tribubus Upplandorum (*Upplönd*) et ubicunque postea acceptæ erant, valere jussit. Comitia Heidsævensia cæterum comitia tributa non erant, verum in magnis juris dicundi legumque ferendarum comitiis (*lögþing*) numeranda sunt, VII, 136. In hodierno loco *Eidsvold*, in Raumarikia superiori (*Efra-Raumariki*, dan.

Övre-Romerige) haberi solebant. Cfr. Eidum. (Kraft, 1 D. pagg. 471-472). Etymologia nominis incerta est; Falsenius (in libro „Norge" inscripto, pag. 33 illud ab *Eiðssær* (vocibus nempe Eidus et mare) derivat, propterea quod locus comitialis ad partem lacus *Mjösen* (olim *Mjörs*) meridionalem situs est.

Heimnesum, Heimnesius (*Heimnes*, *af Heimnesi*) IX, 38, 298, 404. Thorsteinis Heimnesii mentio fit, qui nunc nomine Heimnesius, nunc Heimnesus, tanquam cognomine denotatur. Quod ad hoc cognomen, notandum est, prædia *Nordre-* et *Söndre-Heimnes* (i. e. Heimnesum septemtrionale et meridionale) in tractu *Höland*ensi in regione Norvegiæ Raumarikia inferiori (*Raumaríki*, hodie *Nedre-Romerige*) jacere. (Commemorantur apud Kraftium, 1 D. pag. 403).

Heinmarkia (*Heinmörk*) X, 328. Ulfus, cognomine Rufus (*Rauði*) ab Heinmarkia, signifer erat Olavi regis Tryggvii filii in pugna Svoldrensi (*Svoldr*, *Svöldr*, *Svauldr*, *Svolþr*, *Svaldr*, *Svaulland*, *Svanland*, *Söldr*). Heinmarkia est prædium quoddam Norvegiæ.

Heinmarkia-(*Heinmörk*, *Heiðmörk*) X, 328. Id. qu. Heidmarkia, Hedmarkia, Heidmarka, qu. nomm. cfr.

Heitnadursbrua (*Heitnaðrsbrú*, *Hervaðsbrú*, *Hèraðsbrú*, *Leitnaðrsbrú*, quarum denominationum duæ postremæ spuriæ sunt) X, 44. Hoc loco pugna commissa est inter Birgerem dynastam, Folkungorumque (*Fólkúngar*) factionem, qui captivi sunt facti et postea jugulati. Significata est pugna ad locum *Herrevaldsbro* dictum commissa, in regione Sveciæ *Vestermanland* vel *Vestmanland* (olim *Vestmannaland*), in paroecia *Kolbek*ensi situm, cujus templum nomen ducit ab episcopo Kolo Streingnesensi (*Streingnes*, *af Streingnesi*), qui Folkungos prodidit. (Suhms Danmarks Hist., 10 D. pag. 201. Tuneld, 1 D. pagg. 285-286. Lagerbrings Sver. Hist., 2 D. pag. 302). Nomen recens argumento est, lectionem

variam *Hervaðsbrú* in textum excipi debuisse. Id. qu. Heradsbrua, Hervadsbrua, Leitnadsbrua, qu. nomm. cfr.

Heitæus (*af Heitu*, *Hettu*, *Herðslu*, *Hvin*) VIII, 172. Id. qu. Herzlæus, Hettæus, Hviniensis, qu. nomm. cfr. Vide etiam Herzla.

Helgafellum (*Helgafell*) II, 21. Prædium unius præfectorum vel magnatum (*goði*) Islandiæ, Snorrii, antiquissimo tempore fano magni momenti, postea monasterio quodam conspicuum, prope montem *Helgafell* (i. e. mons Sacer) in tractu Helgafellensi (*Helgafellssveit*), olim in provincia Islandiæ occidentalis *þórsnessþing* vocata, hodie in toparchia Snæfellsnesensi (*Snæfellsness sýsla*) situm. (Landnámab., 2 P. 12 K. edit. noviss. pag. 97; Eyrbyggjasaga, cap. 4; Kristnisaga, cap. 1; Njálssaga, cap. 115).

Helganesius (*á Helganesi*) VI, 81, 167; XI, 198. Ad Helganesum (*Helganes*) pertinens, incola Helganesi, qu. nom. cfr.

Helganesum (*Helganes*) VI, 79, 80; X, 375; XI, 197. Locus proelio navali, ibi inter regem Norvegiæ Magnum Bonum et regem Daniæ Sveinem Estridem commisso, notissimus. Hodie *Helgenæs*, in paroecia *Helgenæs*ensi, tractu *Mols*ensi, dioecesi *Aarhuus*ensi (*Árós*) in regione Daniæ, Jotia septemtrionali (hodie *Nörre-Jylland*) situm. Nomen forsan promontorium sacrum significat. Cfr. Helganesius.

Helgasundum (*Helgasund*) VIII, 230, 232; IX, 35. Hoc loco pugna commissa est inter factionem Birkibeinum atque Baglorum. Hodie fretum *Ny Hellesund* vocatum, quod insulis *Monsö*, *Helgö* et *Kapelö*, in paroecia tractuque *Sögn*ensi, præfectura *Mandal*ensi, in Norvegia sitis, conformatum est. (Kraft, 3 D. pag. 485). Id. qu. Heljesundum, qu. nom. cfr.

Helgisetrensis (*af Helgi-*, *Helga-*, *Elgi-*, *Elgjosetri*) IX, 389. Cfr. Helgisetrum, Elgisetrum, Elgisetrensis.

Helgisetrum, Elgisetrum, Elgisetrium mona-

STERIUM (*Helgi-, Helga-setr, Elgi-, Elgjo-setr, Eiglos, Elgisætr, Elgjosætr*) VIII, 137, 263. Significatio nominis est sancta sedes, quæ denominatio etiam in diplomatibus pro monasterio usitatur. Monasterium quoddam prope oppidum Nidarosum (*Níðarós*) vel Thrandheimum (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) in regione Norvegiæ Thrandheimo, hodie *Throndhjemsstift* appellata. A factione Birkibeinum incendio vastatum est IX, 423. Hodie prædium *Elsæter*, oppido *Throndhjem* a regione, inter septemtriones et ortum brumalem spectanti, situm. (Falsens Norge, pag. 81. De hoc monasterio ejusque reliquiis cfr. etiam Schoenings Reise, 1 D. pagg. 12-14).

HELJESUNDUM (*Helgasund*) IX, 98. Id. qu. Helgasundum, qu. nom. cfr.

HELKUNDÆA MONTANA (*Helkunduheiði*) X, 105. Montana vel tesqua quædam in regione, promontorio Langaneso (*Lánganes*) adjacenti, inter quadrantes Islandiæ borealem (*Norðlendingafjórðúngr*) et orientalem (*Austfirðíngafjórðúngr*) semet porrigentia, ad toparchiamque Thingoënsem borealem (*Norðr-Þingeyjar sýsla*) pertinentia.

HELLENSIS (*í Helli*) IX, 370. Cfr. Heller. Ad Hellerem (*Hellir*) pertinens, ibi habitans. Vesetii scilicet Hellensis in Script. Histor. Island. loco citato mentio fit.

HELLER (*Hellir*) IX, 370; X, 65. Vesetii de Hellere, vel Hellensis loco citato mentio fit. Prædium cognomine, non satis scimus an idem, in paroecia *Lunke*nsi in tractu et convalli, *Stördalen* dicta, in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) invenitur. Cfr. Hellensis.

HELLISFJORDENSES (*Hellisfirðíngar*) III, 123. Incolæ regionis, sinui Islandiæ Hellisfjordo (*Hellisfjörðr*) adjacentis. Cfr. Hellisfjordus in Islandia.

HELLISFJORDUS (*Hellisfjörðr*) III, 123. Sinus quidam in Islandia orientali, juxta sinum Nordfjordum (*Norðfjörðr*) in regione Austfjördis (*Austfirðir*), in toparchia

Mulensi septentrionali (*Norðr-Múla sýsla*) situs. Incolæ regionis adjacentis Hellisfjordenses (*Hellisfirðingar*), qu. nom. cfr., appellati sunt.

Hellisfjordus (*Hellisfjörðr*) IX, 303. Lacus quidam, in finibus regionis Norvegiæ Marcarum (*Markir*), et Vermalandiæ (*Vermaland*), vel Dalorum (*Dalir*, *Dalsland*) regionis Sveciæ situs; est, ni fallimur, cornu magni lacus hodierni, *Lee-Sö* appellati.

Hellisvikæ (*Hellisvíkr*, *Heslivíkr*) VIII, 297. Id. qu. Heslivika, qu. nom. cfr.

Hellornesum (*Hellornes*, *Hællornes*, *Hallanes*) VI, 376. Hodie *Holderness*, promoutorium scilicet, loco, *Hull* dicto, ab oriente sole in mare prominens, ostioque fluminis *Humber* (olim *Hauksfljót*, *Humra*) in Anglia (*England*, *Bretland*) a septemtrione situm. (Camden Britannia, Tom. II, pag. 897, et charta regionis *East-Riding* geographica ibidem. Cfr. Chron. Anglosax., pagg. 259, 260). In Orcadensium historia (*Orkneyingasaga*) pag. 94, hoc promontorium *Hallarnes* dicitur.

Helmingaborga (*Helmingaborg*, *Hemingaborg*) XI, 177. Id. qu. Hemingaborga, qu. nom. cfr.

Helsingia (*Helsingjaland*) I, 80; III, 79, 82, 86; IV, 109, 290; V, 71, 123; VI, 16; VIII, 44; IX, 382; X, 2. Est hodie regio Sveciæ *Helsingeland*, hoc nomen a nepote Ketilis Jamtii, Thorere Helsingo deducens, qui huc e Jamtalandia (*Jamtaland*) migravit, terramque colere coepit. Haraldo rege Pulcricomo Norvegiam expugnante, plures huc Normanni commigrarnnt; sed pars tamen tota orientalis Helsingiæ, secundum oram maris, a Svecis (*Svíar*, hodie *Svenske*) ipsis inhabitata erat. Helsingiæ incolæ, vel Helsingi (*Helsingjar*) tributa Sveciæ soluebant, usque dum Jamtalandia, regnante Hakone dynasta Ladensi (*Hlaðajarl*), se Norvegiæ submisit, quo tempore Helsingi illi, qui genere et gente Norvegi erant, idem fecerunt. Hic in Script. Histor. Island. nullius alius Hel-

singiæ loci mentio fit, quam Alptarum (*Álptir*). Cfr. Helsingus, Helsingi.

Helsingiaporta (*Helsingjaport*) VI, 394. Hic illustre illud proelium inter regem Angliæ, Guillielmum Nothum (*Vilhjálmr Bastarðr*), vel Expugnatorem (*William the Conqueror*) appellatum Haraldumque Gudini vel Godwinis filium, commissum est. Pugnatum erat ad locum *the port of Hastings* olim dictum, hodie Hastings in regione Angliæ *Sussex*. (Chron. Anglosax., pag. 263. Johnstone Antiqu. Celto-Norm., pag. 218). Nomen Normannicum lectio igitur falsa sit necesse est, pro *Hastingjaport*, *Port of Hastings* scilicet.

Helsingus, —ingi (*Helsingjar*) IV, 290; VIII, 45, 46. Incola Helsingiæ (*Helsingjaland*) regionis Sveciæ, quæ hodie *Helsingeland* dicitur. Vide Helsingia.

Hemingaborga (*Hemingaborg*, *Helmingaborg*) XI, 177-178. In Chron. Anglosax. *Gegnesburh* appellatur; hodie *Gainsborough* in comitatu Angliæ Lincolnico (*Lincolnshire*).

Hemra (*Hemra*) III, 182. Flumen quoddam magnum inter Gigantum terram (*Risaland*) [h. nom. cfr.] et Jotunheimos (*Jötunheimar*) profluens. Cfr. etiam Jotunheimi.

Heradsbrua (*Heraðsbrú*, *Hervaðsbrú*, *Heitnaðrsbrú*, *Leitnaðrsbrú*) X, 44. Lectio recta est Hervadsbrua, qu. nom. cfr. Vide etiam Heitnadursbrua, Leitnadsbrua.

Herculis columnæ (*Erkúles-stólpar*) XI, 375. Montes notissimi, *Kalpe* et *Abyla* dicti, quorum hic freto *Gibraltar*ensi vel freto Herculeo ex una parte, alter ex altera parte situs est.

Herdali (*Herdalir*) IV, 43. Convallis quædam, ut a contextu nobis sequi videtur, in Finnlandia (*Finnland*) sita. Non nisi loco citato occurrit. Ratione habita similitudinis nominum, valles, *Herjedalene* dicti, respiciendi

essent, quod vero cum contextu relationis non congruit. Cfr. Balagardi ora, littus. Cfr. etiam Herlanda.

HERDALI (*Herdalir*, *Dalir*) VIII, 22; cfr. Dali. Hodie regio Sveciæ *Herjedal*, quæ antea ad Norvegiam pertinebat. Hoc loco occurrit in contextu cum relatione de itinere regis Sverreris per Herdalos e Jarnberalandia (*Járnberaland*, hodie *Dalarne*) in Jamtalandiam (*Jamtaland*, dan. *Jæmteland*). Nulla fit oppidorum mentio, sed duarum modo silvarum magnarum, uniusque lacus.

HERDLA (*Herðla*, *Herðsla*) VII, 214, 225, 333. In insula Herdla Einar Laxa-Pauli filius prædium quoddam possedit; postea Philippi Herdlensis (*af, frá Herðlu*) mentio fit. Hodie insula *Herlö*, tria milliaria ab emporio Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) distans, ab insula, *Askö* vel *Fenring* (olim *Fenhring*, *Fenríng*) dicta, freto *Herlösund* separata, in paroecia *Herlö*ensi, tractu *Manger*ensi, in regione Norvegiæ Nordhordalando (*Norðhörðaland*) sita. Nomen etiam *Herna* scribitur (Heimskríngla, Tom. 2, pag. 228) et *Hern* quædam, in Hördalandia (*Hörðaland*) sita, in Njálssaga cap. 2 commemoratur. Herdloverum (*Herðluver*) est alia parva insula, hodie *Herlövær*, insulæ *Oöen* in eadem paroecia a regione inter septemtriones et occasum brumalem spectanti sita. Cfr. Herdlensis.

HERDLENSIS (*af Herðlu*) VII, 225. Cfr. Herdla. Ex insula Herdla (*Herðla*, *Herðsla*), hodierna *Herlö* oriundus.

HERDLOVERUM (*Herðluver*) IX, 168; X, 111, 113. Parvula quædam insula, hodie *Herlövær* dicta, in paroecia *Herlö*ensi, tractu *Manger*ensi, in regione Norvegiæ Nordhördalandia (*Norðhörðaland*) sita, insulæ *Oöen*, in eadem paroecia sitæ, a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, adjacens. Cfr. Herdla.

HEREYÆ (*Hereyjar*, *Áreyjar*, *Rýgjar*) IX, 217. Id. qu. Rygjæ, Areyæ, qu. nomm. cfr.

HEREYÆ (*Hereyjar*) I, 192; IV, 284, 312; V, 25;

VIII, 57, 138, 239; IX, 371; XI, 101-102. Promontorio, hodie *Stat* (olim *Staðr*, *Staðir*) dicto, a septemtrione sitæ sunt, in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*). Hodie tractus *Herrö*ensis in regione Sunnmæria. Sub hunc tractum etiam tempore antiquissimo tractus *Ulvsteen*ensis subsumi solebat. Nomine Hereya (*Herey*), in singulari numero, hodierna insula *Herrö* significata est; Hereyis (*Hereyjar*) vero tota insularum corona, quæ hodie *Söröer* appellari solent. Cfr. Hernæ, Herna.

Hereyæ (*Hereyjar*) IX, 366. Hodiernæ insulæ, *Herö* dictæ, in tractu *Alstahoug*ensi in præfectura *Helgeland*ensi (olim *Hálogaland*) in Norvegia sitæ.

Hereyæ (*Hereyjar*, *Ekreyjar*) X, 51. Id. qu. Ekreyæ, qu. nom. cfr.

Herjolvshavnia, Herjolvi portus (*Herjólfshöfði*, *Herjólfshöfn*) I, 263. Portus quidam, ni fallimur, in tractu, *Suðrnes* vocato, in regione Islandiæ meridionalis, olim *Kjalarnessþing* vocata, hodie in toparchia Gullbringensi (*Gullbringusýsla*) situs. Id. qu. Herjolvshofdius, qu. nom. cfr.

Herjolvshöfdius (*Herjólfshöfði*, *Herjólfshöfn*) I, 263. Id.qu. Herjolvshavnia, Herjolvi portus, qu. nomm. cfr.

Herlanda (*Herlönd*) II, 313; X, 335, 335. Verisimiliter idem tractus hoc nomine significatur, qui alias *Herdalir* in Finnlandia, hodie *Herjedalene* appellatur, quod ea re confirmatur, quod Finnus Eivindi filius, qui hinc oriundus erat, secundum quosdam gente Finnica (*finnskr*) vel Lapponica (dan. *lappisk*) erat. Cfr. Herdali, Balagardi ora.

Herloverum (*Herluver*) X, 111, 113. Id. qu. Herdloverum, qu. nom. cfr.

Hermdarsundum (*Hermdarsund*, *Herviðarsund*) X, 48. Fretum quoddam, prope parvulam insulam, olim *Ramshólmr*, *Hrafnsholt*, hodie *Ramsö* dictam, in regione

Norvegiæ, veteri Ranrikia (*Ránríki*), hodie in regione Sveciæ *Bahusleen* situm. Id. qu. Hervidarsundum, qu. nom. cfr.

Hernesum magnum (*Hernes* [*mikla*]) VII, 192. Prædium quoddam, monasterio Holmensi (*Hólmr*, hodie *Munkholmen*) donatum, unde victus afflueret Magno regi coeco, qui in hoc monasterium receptus erat. Erat prædium permagnum in tractu Frostensi (*Frosta*), vel hodierno *Frosten* in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*), prope partem peninsulæ meridionalem.

Hernæ, Herna (*Herna* et *Hernar*) IV, 284; IX, 327. In textu Islandico *í Hernar* legimus, in Heimskríngla vero *til Hernar* legitur, quæ lectio si rectior est, insula *Hern* vel *Herðla*, hodierna *Herlö* significata est. Cfr. Herdla. Sed sunt alii, qui Hereyas (*Hereyjar*), vel hodiernum tractum *Herröe*nsem in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) hoc nomine significatas esse velint. Cfr. Hereyæ.

Hernæ ostium (*Hernar-*, *Hamar-*, *Hefnar-*, *Hafnar-mynni*) VIII, 257. Id. qu. Havnæ ostium, Hamarense, Hefniense ostium, qu. nomm. cfr.

Heroæ (*Hereyjar*) X, 123. Est insula hodierna *Arran*, una Hebudum (*Suðreyjar*, hodie *The Hebrides*, dan. *Syderöerne*), Scotiæ (*Skotland*) ab oriente sole sita. Rectius forsan *Herey* (*Heroa*) legatur. Cfr. Hebudes, Hebrides, Sudureyæ etc. Vide etiam Hersoa.

Heroæ fretum (*Hereyjarsund*) X, 123. Hodiernum fretum *Arransund*, ad insulam *Arran*, in comitatu Butensi (*Shire of Bute*) sitam, et Scotiam occidentalem profluens.

Hersoa (*Hersey*, *Herey*) X, 123, 134 alias et sine dubio rectius Heroa. Est hodierna insula *Arran* in comitatu Butensi (*Shire of Bute*) pro ora Scotiæ occidentalis sita. De hac re dubitari nequit, quum Botæ

(*Bót*, hodie *Bute*) Hersoæ, et Kumreyarum (*Kumreyjar*, hodie *Cumbray*) eodem loco mentio fiat, ut quibus rex Scotiæ decedere noluerit, quamquam quidem nomen Normannicum similius est nomini hodierno parvulæ cujusdam insulæ, quæ insulæ *Arran* ab oriente sole prope littus comitatus Ayrensis (*Ayr Shire*) adjacet, *Horse* dictæ. Sed priore loco citato hæc insula significata esse nequit, et vix quidem posteriore loco, præferendumque ob eam caussam putamus, ambobus locis *Herey* (*Arran*) legi. Cfr. Heroæ fretum et Heroa, in quibus recta forma nominis adest, Hebudes etc.

Herudum (*Heruð*) IX, 224. Id. qu. Berudalus, qu. nom. cfr.

Hervadsbrua (*Hervaðsbrú*, *Heraðsbrú*, *Leitnaðrsbrú*, *Heitnaðrsbrú*) X, 44. Lectio recta hæc est, pro Heitnadursbrua, Leitnadsbrua, Heradsbrua, qu. nomm. cfr.

Hervidarsundum (*Herviðarsund*, *Hermdarsund*) X, 48. Id. qu. Hermdarsundum, qu. nom. cfr.

Hervilium (*Herfili*) IX, 44. Creditur esse insula quædam vel scopulus, insulæ, *Mosteröen* (*Mostr*) appellatæ, ab occasu solis adjacens, inter quas insulas portus, *Kloster havn* [i. e. monasterii portus] dictus, semet immittit, ad tractum *Rennesö*ensem, in parte septemtrionali regionis Norvegiæ Rogalandiæ (*Rogaland*) situm, pertinens; cfr. Mostria. (Kraft, 4 D. pag. 229).

Herzla, Herzlæus (*Herðsla*, *Hetta*, *Heita*, *Hvin*, *af Herðslu* etc.) VIII, 172. Paulus Herslæus commemoratus occurrit. Secundum alias lectiones Heitæus, Hettæus, Hviniensis, quæ nomm. cfr. Herzla est locus quidam Norvegiæ, forsitan Herdla illa, quam nuperrime commemoravimus.

Hesjutuna, Hesjotuna (*Hesjutún*, *Hessjutún*) VII, 11; X, 384. Locus in regione Norvegiæ Halogalandia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) ignotus. Cfr. Seljotuna, Harmus.

Heslivikæ (*Heslivíkr*, *Hellisvíkr*) VIII, 297. Nomen in Script. Hist. Island. etiam Hellisvikæ scriptum invenitur. Secundum contextum sinus ille, quem insula Helliseya (*Hellisey*, dan. *Hellerö*) pro orientali parte sinus Sandfjordi (*Sandfjörðr*, dan. *Sandefjord*), juxta locum, ubi hic in mare semet effundit, cum continente format, in paroecia *Sandeherred*ensi, præfectura *Laurvig*ensi, in Norvegia situs. (Kraft, 2 D. pag. 880). Lectio recta igitur Hellisvikæ (*Hellisvíkr*) est. Id. qu. Hellisvikæ, qu. nom. cfr.

Hestbæus, —bæensis (*Hestbær*, *Hestbýr*) IX, 376; X, 48, 60, 115, 136. Prædium quoddam, quod Bardo, toparchæ seu præfecto Rogalandi (*Rogaland*), vel provinciæ Rogensis (*Rýgjafylki*) erat. Hodie *Hesby*, magnum quoddam prædium in insula, *Findö* appellata, in paroecia tractuque *Findö*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando.

Hestlækus (*Hestlækr*) II, 191. Rivus quidam in tractu, *Grímsnes* appellato, in toparchia Arnesensi (*Árnesssýsla*, *Árnessþing*), in Islandia meridionali profluens. (Kristnisaga, pag. 54).

Hethini insula (*Heðinsey*) XI, 339. Id. qu. Hedinis insula, qu. nom. cfr.

Hetlandia (*Hjaltland*) IX, 116-117 etc. Id. qu. Hjaltlandia, qu. nom. cfr.

Hettæus (*af Hettu*, *Heitu*, *Heiðslu*, *Hvini*) VIII, 172. Id. qu. Heitæus, Hviniensis, Herzlæus, qu. nomm. cfr. Vide etiam Herzla et Herdla.

Hevnium (*Hefni*, spurie *Hefui*) VIII, 113. Id. qu. Hefnium, Hefniense ostium (*Hefnármynni*), qu. nomm. cfr. Vide etiam Hernæ ostium (*Hernarmynni*) etc.

Hevringa (*Hefringr*, *Hefring*) VII, 2; VIII, 49; X, 382, 384. Hodie *Höfring*, promontorium quoddam scilicet hoc nomine, quod a monte usque, *Steenbjerget* appellato, sinui, *Ilsvigen* dicto, ab occasu solis, prope emporium Norvegiæ Nidarosum (*Niðarós*, hodie *Throndhjem*),

in mare se porrigit. (Falsens Norge, pag. 80. Schönings Reise, 2 H. pag. 15).

Heyrta (*Heyrta*, *Hirta*, *Hvita*). Id. qu. Hirta, Hvita, qu. nomm. cfr.

Heyvikia (*Heyvik*, *Eyvik*) II, 188. Prædium quoddam in tractu, *Grímsnes* dicto, in toparchia Islandiæ meridionalis Arnesensi (*Árnessþing*, *Árnesssýsla*). Kristnisaga, pag. 50).

Hjaltadalus (*Hjaltadalr*) I, 292. Vallis quædam cum tractu cognomini, supra tractum, *Viðvikrsveit* appellatum, in regione Islandiæ, *Skagafjörðr* dicta, hodie in toparchia Skagafjördensi (*Skagafjarðarsýsla*), olim in provincia Hegranesensi (*Hegranessþing*) sita. (Landnámab. 3 P. 9 K. edit. noviss. pag. 196).

Hjalti (*Hjaltar*) XI, 375. Id. qu. Hjaltlandi, qu. nom. cfr.

Hjaltlandi (*Hjaltar*) VIII, 199. Incolæ Hjaltlandiæ (*Hjaltland*), qu. nom. cfr.

Hjaltlandia, —landum, —landensis (*Hjaltland*, *Hjaltlendingr*) I, 24, 222, 224, 226, 230, 262; II, 175; IV, 112, 214, 217; VI, 41, 375; VIII, 176, 198, 212; IX, 116, 117, 232, 394; X, 28, 93, 111, 113, 115, 117, 135, 180, 293, 366. Hodierna insularum corona *Shetland*, vel *Shetlands Islands* appellata, Scotiæ a septemtrione sita, antea ad Norvegiam pertinens. In Script. Histor. Island. tantum commemorantur: Hjaltlandia, quo nomine insula principalis, vel quasi continens Shetlandiæ, hodierna *Mainland* significata est, et fretum Breidoense (*Breiðeyjarsund*) inter hanc et insulam, hodie *Bressay* (olim *Breiðey*) dictam, immissum: sed aliis locis aliquot etiam minorum insularum occurrunt, ut *Mosey* (Egilssaga, pag. 159), hodie *Mousa; Aumst* (Orkneyínga saga, pag. 524), hodie *Unst*. Nomen *Hjaltland* idem est ac hodiernum *Shetland*, quod antea *Yealtaland* (i. e. *Hjaltaland*) scribebatur, dein *Yetland* dicebatur, quod directe respondet nomini Scan-

dinavico *Heatland*, quod in Orkneyínga saga, pagg. 64, 122 occurrit. Id. qu. Hjaltorum terra, Hetlandia, qu. nomm. cfr. Vide etiam Hjaltlandi.

Hjaltorum terra (*Hjaltland*, hodie *Shetland*) XI, 375. Id. qu. Hjaltlandia, Hetlandia, qu. nomm. cfr.

Hjarandii præfectura (*Hjarrandasýsla, Hjeraðasýsla*) XI, 233. Angulus quidam terræ, occidentem versus in promontorio Daniæ *Vendilskagi* dicto, situs, qui inopior atque sterilior erat omnibus cæteris Daniæ partibus. Pars erat provinciæ, olim *Vendill*, hodie *Vendsyssel* appellatæ, in Jotia (*Jótland*, hodie *Jylland*, *Nörre-Jylland*) septemtrionali sitæ, hujusque regio occidentalis, vel hodiernus fere tractus Hornicus (*Horns Herred*). Quæ provincia vel præfectura nomen duxit a præfecto quodam vel toparcha, nomine Hjarrandio, quod lucem quandam accuratiori hujus loci situs descriptioni affundet, nomen enim *Hjarandi*, quum contrahitur, *Hjarni* fit, quæ denominatio adhuc in lapide illo monumentali, memoratu dignissimo, *Hjarnesteen* dicto, in paroecia *Taarnby*ensi, in provincia *Vendsyssel* sito restat (Pontoppidans Danske Atlas, 5 D. pag. 260). In hac provincia, præter Asbjörneam tabernam (*Ásbjarnarbúðir*) et Eyvindeas tabernas (*Eyvindarbúðir*), oppidum quoddam (*staðr*), turre præditum, memoratu dignum commemoratum reperimus XI, 235; hoc sine dubio est *Taarnby* illud, cujus nuper mentionem fecimus, quod nomen suum a turri proprii templi exalta deducit, in eademque paroecia oppidum *Kjöbstedby* (i. e. oppidum emporiale) dictum invenitur, quod emporium quoddam hic exstitisse probat.

Hjardarholtum (*Hjarðarholt*) II, 19, 24, 241; VI, 231. Prædium Olavi illius cognomine *Pá*, in valle, *Laxárdalr* dicta, in regione Islandiæ occidentalis, *Dalir* nuncupata, vel toparchia Dalensi (*Dalasýsla*) situm. (Landnámab. 2 P. 27 K. edit. noviss. pag. 143; Laxdælasaga).

Hjardhyltingi (*Hjarðhyltíngar*) II, 142. Incolæ prædii Islandiæ, Hjardarholti (*Hjarðarholt*), qu. nom. cfr.

Hjartapollus (*Hjartapollr*, *Hjartarpollr*) VII, 230. Locus in comitatu Angliæ Durhamensi (*Durhamshire*), hodie *Hartlepol* vel *Heartlepoole* dictus.

Hiberni, Hibernus, Hibernicus (*Írar*, *Irskr*, *Iskr*) I, 26, 33, 168, 175, 271, 275; II, 19, 214; IV, 66, 169, 207; V, 174; VII, 72-75, 127, 147; X, 123, 133, 234, 349, 386. Qui Hiberniam vel Irlandiam (*Írland*, hodie *Ireland*) incolunt. Cfr. Hibernia.

Hibernia (*Írland*) I, 8. 23-24, 32, 167, 169, 175, 219, 221, 229, 232, 252, 261, 265, 272, 276; IV, 9, 66, 169, 203, 207, 217; V, 135, 145, 155, 173; VII, 29, 41, 43, 51, 75, 120, 126, 127, 147; VIII, 48; X, 122, 133, 225, 234, 254, 261, 365, 386, 408; XI, 64, 370. Insula magna regni Britannici (*Bretland*, hodie *Great Britain*) Irlandia, hodie *Ireland* dicta; jam a primo ævo a Normannis (*Norðmenn*) visitata erat, qui, maxima ejus parte expugnata et occupata, plura regna minora ibi condiderunt. Viri, qui primi Hiberniæ metropolin Dublinum (*Dýflin*, *Diflin*, hodie *Dublin*) expugnarunt, erant filii Haraldi regis Pulcricomi, Thorgils et Frodius (Heimskríngla, Tom. 1, pag. 113). Postea Dublinensis tractus (*Dýflinnar-skíri*, *Dýflinnar-skíði*, hodie *County Dublin*) a rege piratico (*herkonúngr*) Olavo, cognomine Albo, expugnatus est, qui ibi, occupationes suas extendere expertus, pugnans cecidit. (Landnámab. 2 P. 15 K. edit. noviss. pag. 108-109). Magnus rex Nudipes (*berfætti*), ut in ejus historia memoriæ proditum reperitur, magnam partem Hiberniæ in suam potestatam redegit, verum hic quoque cecidit in regione Irlandiæ, *Ulster* appellata. Etiam in contextu cum expeditione Hakonis regis Hakonidis in Hebrides (*Suðreyjar*, hodie *The Hebrides*) Irlandiæ fit mentio, ut quæ illum opem sibi ferre contra violentiam Anglorum (*Englar*, *Bretar*)

rogaverit. Normannos Hiberniam visitasse, ob eam causam, ipsius Septemtrionis (*Norðrlönd*) ratione habita, maxime memorabile factum est, quod hic de remotis terris, imprimis America (*Amerika, Vestrálfan*) terrisque vicinis primum certiores facti sunt. Præter Dublinensem tractum vel comitatum, regiones hodie *Connaught* et *Ulster* appellatæ, et plures alii loci singuli, commemorantur. Id. qu. Irlandia, qu. nom. cfr.

Hiberniæ fretum (*Írlandssund, Ílarsund*) IX, 321. Id. qu. Ilense fretum, qu. nom. cfr.

Hierosolymi, Hierosolyma, Hierosolymæ (*Jórsalir, Jórsalaborg, Jerúsalem, Hierúsalem*) I, 298; III, 38, 41, 51, 65, 66, 171; V, 44, 132; VI, 150, 152; VII, 92, 93, 95-97, 125, 196, 316; VIII, 16, 102; IX, 175, 178, 226, 318; X, 87, 346, 387, 410; XI, 285, 319, 355. Id. qu. Jorsali, qu. nom. cfr. Cfr. etiam Palæstina.

Hierosolymi (*Jórsalabúar*). Qui Hierosolymas (*Jórsalir*) et Palæstinam (*Jórsalaland*) incolunt VII, 92 etc. Cfr. Jorsali, Hierosolyma, Palæstina etc.

Hierosolymitana terra, Hierosolymitanum territorium (*Jórsalabygð, Jórsalaheimr, Jórsalaland*). Id. qu. Palæstina, Hierosolyma etc., qu. nomm. cfr.

Hierosolymitanum mare (*Jórsalahaf*) X, 81. Pars illa maris Mediterranei, quæ usque ad Syriam (*Sýrland*) et Palæstinam, vel Hierosolymitanam terram (*Jórsalaheimr, Jórsalabygð* etc.) sese porrigit.

Hierosolymitanus (*í, frá Jórsölum*) III, 38 et plurib. locis. Incola Hierosolymarum. Cfr. Hierosolyma, Palæstina, Hierosolymorum terra, Hierosolymitana terra etc.

Hierosolymorum terra (*Jórsalaland, Jórsalaheimr*) IV, 58 etc. Id. qu. Palæstina, Hierosolymitana terra, qu. nom. cfr. Vide etiam Hierosolyma.

Hildishaugus (*Hildishaugr*) I, 278. Tumulus quidam sepulchralis, ubi humatus est vir quidam, no-

mine Hilder, Eysteinis filius, prope prædium *Kirkjubær* in tractu, *Síða* dicto, in toparchia Islandiæ orientalis Skaptafellensi (*Skaptárþing*, *Skaptafellssýsla*) situs.

Hindeyæ (*Hindeyjar*, *Hníðeyjar*) IX, 27. Hodierna insula *Hindö*, insulæ *Atleöen* dictæ a regione inter septemtriones et occasum brumalem spectanti adjacens, in paroecia *Vilnæs*ensi, tractu *Askevold*ensi, in regione Norvegiæ Sunnfjordo (*Sunnfjörðr*, hodie *Söndfjord*) sita. Unde apparet lectionem *Hníðeyjar* pro *Hindeyjar* falsam esse (Kraft, 4 D. pag. 860). Quodsi vero lectio Kindsoa (*Kindsey*) [h. nom. cfr.] recta sit, insula procul in mari sita, hodie *Kind* dicta, ad paroeciam tractumque cognominem, eandem vero provinciam pertinens significata sit necesse est. Id. qu. Hindoa, Kindsoa, qu. nomm. cfr.

Hindeyæ (*Hindeyjar*, *Hundeyjar*, *Hindeyri*) VIII, 266. Id. qu. Hundeyæ, qu. nom. cfr. Lectio incerta est, nam lectiones etiam Hundeyæ (*Hundeyjar*) et *Hindeyri* inveniuntur. Sunt sine dubio parvulæ quædam insulæ, vel lingula quædam in sinu *Asfjord* vel *Aasen* dicto, parte scilicet magni sinus Norvegiæ Thrandheimici (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) sita.

Hindoa (*Hindeyjar*, *Hnideyjar*) IX, 91. Id. qu. Hindeyæ, Kindsoa, qu. nomm. cfr.

Hinja (*Hin*, *Hinn*, *Hyn*, *Kinn*) VII, 212. Insula quædam in provincia Norvegiæ Halogalando (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*) sita. Hodierna *Hindö*, magna quædam insula loco, *Vaage* dicto, ab oriente adjacens, in præfecturis *Salten*si et *Lofoden*si sita. Lectio Hinna (*Hinn*) ratione habita præsentis denominationis, rectissima esse videtur. Id. qu. Hinna, Kinna, qu. nomm. cfr.

Hinna (*Hin*, *Hinn*, *Hyn*, *Kinn*) IX, 215. Id. qu. Hinja et Kinna, qu. nomm. cfr. Hæc lectio cæterum præferenda esse videtur.

Hjorlaksvika (*Hjörláksvík*, *Hjörleiksvík*, *Hjör-*

leifsvík, *Hörleifsvík*) VIII, 259. Id. qu. Horleivsvika, Hjorleiksvika, Hjorleivsvika, qu. nomm. cfr.

Hjorleiksvika (*Hjörleiksvík*, *Hjörleifsvík*, *Hjörláksvík*, *Hörleifsvík*) VIII, 259. Id. qu. Hjorleivsvika, Horleivsvika, Hjorlaksvika, qu. nomm. cfr.

Hjörleivshövdius (*Hjörleifshöfði*) I, 267, 268. Promontorium quoddam in toparchia Islandiæ, inter meridiem et orientem spectantis, Skaptafellensi (*Skaptárþíng*, *Skaptafellssýsla*) situm.

Hjorleivsvika (*Hjörleifsvík*, *Hjörleiksvík*, *Hjörláksvík*, *Hörleifsvík*) VIII, 259. Prædium quoddam in parte meridionali provinciæ Norvegiæ Halogiæ (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*) situm. Est, ni fallimur, hodierna paroecia *Vig*ensis. Id. qu. Hjorleiksvika, Horleivsvika, Hjorlaksvika, qu. nomm. cfr.

Hjorungensis sinus (*Hjörungavágr*) XI, 100, 101, 105, 146, 172, 174. Id. qu. Hjörungavagus, Hjörungorum sinus, Hjorungicus sinus, qu. nomm. cfr.

Hjorungi (*Hjörungar*) XI, 105. Tria saxa, e sinu Hjorungensi vel Hjörungavago (*Hjörúngavágr*) prominentia, unde sinui ipsi nomen obortum. Cfr. Hjörungavagus, Hjorungensis et Hjorungicus sinus.

Hjorungicus sinus (*Hjörungavágr*) X, 238. Id. qu. Hjorungensis sinus, Hjörungavagus, Hjörungorum sinus, qu. nomm. cfr.

Hippo oppidum (*Hippona*, *Yppon*) XI, 375. Oppidum quoddam in regione Africæ (*Afríka*, *Suðrálfan*) Numidia (*Númidía*), ubi Augustinus cognomine Magnus versabatur. Oppidum a Romanis (*Rómverjar*, *Rúmverjar*, *Rómaborgarmenn* etc.) conditum erat, ibique Sanctus Augustinus natus, posteaque episcopus factus erat; prope hodiernum *Bona* in regione *Algier*ica jacebat.

Hippodromus (*Paðreimr*) VII, 102; IX, 289. Campus quidam magnitudine insignis in urbe Græciæ (*Grikkland*, *Grikkjaveldi* etc.) Constantinopoli vel Byzantio, a

veteribus Normannis Miklagardo appellata (*Mikligarðr*, *Garðr* etc.), situs, hodie *Almeidan* appellatus, ubi ludi magni, certaminibus, uti nomen ipsum indicat, equestribus et curriculis celebrari solebant. Cfr. Constantinopolis, Miklagardus etc.

Hirta (*Heyrta*, *Hirta*, *Hvíta*) VIII, 54, 91. Amnis quidam, cum ponte, Hirtæ ponte (*Hirtubrú*) appellato [cfr. nom. sequ.], in Ranrikia (*Ránriki*), provincia regionis Norvegiæ Vikæ (*Vík*, *Víkin*) profluens, ubi proelium illud vehemens commissum est inter regem Norvegiæ Sverrerem et Magnum Erlingi filium. Secundum chartam Schoeningii veteris Norvegiæ geographicam, flumen indicatum est, in fretum Hasteinsundum (*Hásteinssund*, hodie *Haasteensund*) semet effundens [cfr. Hasteinum], hodie in regione Sveciæ *Bahusleen* profluens. Cfr. nom. sequ.

Hirtæ pons (*Hirtubrú*) VIII, 54, 91. Pons amni, olim ad Norvegiam, hodie ad Sveciam pertinenti, Hirtæ (*Hirta*, *Heyrta* etc.) appellato, immissus. Cfr. nom. anteced.

Hisinga (*Hísing*) IV, 119, 123, 200; VII, 185, 228, 250, 253, 289, 292. Insula quædam, inter duo cornua fluminis Sveciæ Gothalbis (*Gautelfi*, *Elfi* etc.) quæ, in mare semet effundens, efficit, sita. In hac insula tractus quidam erat, nunc ad Norvegiam, nunc ad Gothiam (*Gautland*, *Gauðland*, hodie *Götland*), regionem Sveciæ adnumerari solitus. Insula, quum rex Sveciæ Olavus, rexque Norvegiæ Olavus, cognomine Sanctus, aliquamdiu de illa pacti essent, jacta alea, Olavo Sancto cessit IV, 200. Ad hanc insulam proelium commissum est inter regem Norvegiæ Ingium Hakonemque Humeros latum (*Herðibreið*) VII, 250. Hodie insula *Hisingen* prope amnem *Götelfen* in regione Sveciæ *Bahusleen* sita. Id. qu. Hysinga, qu. nom. cfr.

Hisingi *Hísingsbúar*) VII, 228, 289, 292. Incolæ insulæ Hisingæ (*Hísing*, hodie *Hisingen*), qu. nom. cfr.

Hispala, Hispalensis (*Sibilia*, hodie *Sevilla*) X, 84. Urbs Hispaniæ (*Spán*, *Spanía*, *Spaníaland*, dan. *Spanien*) *Sevilla*.

Hispania (*Spán*, *Spanía*, *Spaníaland*, *Spánaland*, *Spánlönd*, *Yspania*) IV, 82; VII, 84-86, 225; X, 58, 65, 69-71, 83, 85, 87, 358; XI, 375. Hodie regnum *Spanien*. Denominationes *Spánn* vel *Spán*, et *Spánland*, mere Normannicæ sunt, *Spanía* vero, *Spanialand*, et *Yspania* sunt ejusdem nominis formæ e lingvis australibus exceptæ. In libro Werlauffii, Symb. ad. geogr. medii ævi inscripto, pag. 11. Hispaniæ fit mentio, ut magni cujusdam regni, inter Longobardiam (*Lángbarðaland*) et Francogalliam (*Frakkland*, *Franz*) jacentis, quod meridiem versus usque ad Mare Maditerraneum (*Miðjarðarhaf*, dan. *Middelhavet*) semet extenderit. Secundum Script. Hist. Island. Lusitaniam vel Portugalliam (hodie *Portugal*) etiam continebat, dum Gallicia (*Galicia*, *Galizuland*, *Galizsioland* etc.) contra, uti regnum per se commemoratur, verbi caussa quum Sigurdus rex Hierosolymipeta e Gallicia solvens occidentem versus Hispaniam præternavigasse dicitur, in qua terra sita sint oppida Sintrium (*Sintre*, hodie *Cintra*) et Lisboa vel Lissabonia (*Lissibon*, hodie *Lissabon*) (Cfr. etiam iter Rögnvaldi dynastæ in Orkneyínga saga, pag. 294). Ætate Sigurdi regis Hierosolymipetæ in duas partes distributa erat Hispania: Hispaniam nempe christianam atque gentilem; fines inter hasce duas partes erant Lissabonia, ita ut omnes regiones huic oppido ab occasu solis (i. e. meridie) sitæ, gentiles et idololatricæ essent. (Cfr. de Hispania gentili Orkneyínga saga, pag. 294). Posteriore tempore mentio fit regnorum Hispaniæ: Castiliæ (*Kastel*, dan. *Castilien*), Castelli novi (*Kastalinn nýi*, dan. *Ny Castilien*) et Arragoniæ vel Aragoniæ (*Aragún*, *Arragún*, *Ragún*, *Ragaun*, *Ragann*, dan. *Arragonien*).

Hispanicus (*spánverskr*, *af Spáni*) X, 130 etc. Ad Hispaniam pertinens, inde oriundus. Cfr. Hispania.

Hisæ caput (*Hisargafl*) I, 264. Verisimile est hoc nomine extremam partem insulæ Hisingæ (*Hising*, hodie *Hisingen*) significari. Cfr. Hisinga.

Hita (*Hit, Hítrar*) VI, 109. Insula Norvegiæ, hodie *Hitteren* vel *Hitteröen* appellata. Id. qu. Hitræ, qu. nom. cfr.

Hitardalus (*Hitárdalr*, *Hítardalr*) II, 200; IV, 112. Convallis quædam una cum prædio cognomini, in meridionali parte regionis, olim *þórsnessþing* appellatæ, hodie in toparchia Islandiæ occidentalis Myrensi (*Mýrasýsla*) sita. Hinc orti erant complures viri, fortitudine et egregiis rebus gestis insignes, ut Björn ille heros Hitardalensium vel *Hítdælakappi* appellatus. (Landnámab. 2 P. 4 K. edit. noviss. pag. 72, 74 et pl. loc. De Björne cognomine *Hítdælakappi*, cfr. ibid. pagg. 72-74, 160 et Eyrbyggjasaga.

Hitræ (*Hitr*, *Hvítr*) IX, 16, 34. Hodie *Hitterö*, insula quædam magna in ostio sinus *Kvinnesfjord* vel *Fæddefjord* appellati, ad tractum *Flekkefjord*ensem, præfecturamque *Lister*ensem in Norvegia pertinens. (Kraft, 3 D. pagg. 547, 551). Id. qu. Gitroa, qu. nomm. cfr.

Hitræ (*Hit*, *Hítrar*) VI, 334. Id. qu. Hita, qu. nom. cfr. Insula juxta promontorium Norvegiæ Agdanesum (*Agðanes*, dan. *Agdenæs*) sita. Hodie insula *Hitteren* vel *Hitteröen*, insula magna in provincia Norvegiæ, *Fosens Leen* dicta, jacens, quæ antea ad provinciam Naumudalensem (*Naumudalr*, *Naumdælafylki*, dan. *Nummedalen*) pertinebat. Hoc etiam a VI, 109 elucet, ubi insula Hita appellatur, ubi vero Einar, qui in hac insula prædium quoddam possedit, Einar Naumudalensis (*Naumdæla-Einar*) semper appellatur.

Hjörnaglius (*Hjarnagli*, *Hjarnæla*) V, 8. Portus quidam est, hodie *Tjörnagelen*, apud Bingium etiam *Hornagle* vel *Tjörnagle* appellatus, ad prædium cognomine pertinens, ab oppido regionis Norvegiæ Nordhorda-

landi vel Hördiæ septemtrionalis (*Norðhörðaland*) Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) meridiem versus octo milliaria distans, in paroecia *Sveen*ensi, tractu *Findaas*ensi, in regione Norvegiæ Hördia meridionali (*Suðr-Hörðaland*, hodie *Sydhordeland*) situs. Hic portus loco citato indicatus esse potest, secundum contextum loci autem inter fretum *Egersund* promontoriumque Statum (*Staðr, Staðir*, hodie *Stat*) jacuerit necesse est. Finn Magnusen contra illam sententiam amplectitur, Hjörnaglium eundem esse locum, qui hodie *Hornelen* dicitur, montem scilicet notissimum insulæ Brimangriæ (*Brimángr*, hodie *Brimangerlandet*), qui alioquin a veteribus *Smalsarhorn* appellari solebat, in tractu Nordfjordo (*Norðfjörðr*, hodie *Nordfjord*) in provincia Norvegiæ Fjordensi (*Firðafylki*, qu. nom. cfr.) situs.

Hjörungavagus (*Hjörúngavágr*) I, 193, 194. Sinui Hallkelsvikæ (*Hallkelsvik*) a septemtrione situs erat sinus Hjörungavagus, in quo proelium illud insigne inter Hakonem dynastam Ladensem (*Hlaðajarl*) et Jomenses piratas (*Jómsvíkingar*) commissum est. Intra insulam Hadam (*Höð*), haud procul tamen, situs erat. Intima sinus pars orientem solem adspicit, ostium vero occidentem. In sinu tria saxa e mari prominent, Hjorungi (*Hjörúngar*), qu. nom. cfr., appellati, unde sinui nomen additum est. Hjorungavago a septemtrionibus sita erat insula quædam, nomine Primsignda (*Prímsignd, Prímsigð*), qu. nom. cfr., a meridie vero insula Harunda (*Harund*, hodie *Hareid*) jacebat, unde sinui Harundio (*Harundarfjörðr*) vel Hörundio (*Hörundarfjörðr*) nomen est. Hjörungavagus hodie *Lievaag* appellatur, estque sinus parvus in parte insulæ Harundæ, hodie *Hareid* dictæ, inter septemtriones et ortum brumalem spectanti, in paroecia *Hareid*ensi, tractu *Ulfsteen*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) situs. Sinui *Lievaagen* a meridie etiamnunc præ-

dium *Höringsnæs* (a quibusdam, nomine e recta forma extorto, *St. Jörgens Næs* dictum) appellatum invenitur, quo loco saxa illa, qui Hjorungi (*Hjörúngar*) dici solebant, quamquam nulla hodie eorum vestigia exstant, sita fuerint necesse est. (Bing; Ströms Söndmör, 2 D. pagg. 406-410. Kraft, 5 D. pag. 102. Klüvers Norske Mindesmærker, pag. 130). Id. qu. Hjörungorum sinus, Hjorungensis sinus, Hjorungicus sinus, qu. nomm. cfr. Cfr. etiam Harundius sinus, Hjorungi etc.

Hjörungorum sinus (*Hjörúngavâgr*) I, 194; IV, 26; XI, 158. Id. qu. Hjorungicus sinus, Hjorungensis sinus, Hjörungavagus, qu. nomm. cfr. Vide etiam Harundius sinus, Hjorungi, etc.

Hlada (*Hlöð*, *Hlavd*, *Hlaðir*) II, 172. Idem quod Hladæ, qu. nom. cfr.

Hladhamar, Hladhamri (*Hlaðhamrar*, *Laðhamrar*, *Hlaðhamar*, *Hlaðahamar*, spurie *Hlaðhólmar*) II, 204; VIII, 49, 123, 262, 264; X, 295. Id. qu. Ladhamar, Ladhamri, qu. nom. cfr.

Hladæ, Hladensis (*Hlaðir*, *Hlavð*, *Hlöð*, *af Hlöðum*, *Hlaða*) I, 14, 36, 40, 41, 80, 243-245, 247, 255, 324; II, 17, 119, 172; III, 42, 91, 98, 220; IV, 18, 93; VII, 9; VIII, 49, 76, 265; X, 171, 245, 250, 258, 259, 295, 305; XI, 15, 98. Id. qu. Hlada, Ladæ, Ladensis, qu. nomm. cfr.

Hleini (*Hleinar*, *Lenar*) X, 68. Id. qu. Leni, qu. nom. cfr.

Hleseya, Hleseja (*Hlesey*, *Lesey*, *Hlèssey*, *Hlæssey*) IV, 192; VI, 242, 245; VII, 193; VIII, 274; IX, 228; XI, 215. Id. qu. Lesseya, Lesoa, qu. nomm. cfr.

Hlida (*Hlíð*, *Saurhlíð*) V, 159, 336. Id. qu. Sörlidum, qu. nom. cfr. Locus quidam Norvegiæ, qui in traditionibus de miraculis Olavi regis Sancti occurrit.

Hlidarendus (*Hlíðarendi*) I, 276. Prædium ab heroe Islando, Gunnare illo Hlidarendensi (*á Hlíðarenda*)

insigne, in regione Fljotshlida (*Fljótshlíð*), in toparchia Islandiæ meridionalis Rangarvallensi (*Rángárvallasýsla*) situm. (Landnámab. 4 P. Kapp. 4 et 11; 5 P. Kapp. 3-5; Viðbætir, III, edit. noviss. pagg. 247, 268, 283-284, 286, 288, 291, 314. Njáls Saga compluribus locis).

Hlyrskogenses campi, tesqua, saltus (*Hlýrskógs-*, *Hlýskógs-*, *Lyrskógs-heiði*, *Hlurscógsheiþr*) V, 143, 333; VI, 55, 60, 67, 87, 93; X, 376; XI, 195. Schöningius de situ saltus Hlyrskogensis ita verba facit: „amnis *Skotborgará*, hodie *Skodborgaa*, *Skotborgaa* dictus, haud procul ab urbe Riparum (*Ripar*, hodie *Ribe*) boream versus in mare occidentale vel Cimbricum pelagus (*Jótlandshaf*, hodie *Vesterhavet*, *Nordsöen*) semet exonerat, ad cujus amnis ripam septemtrionalem sita est lata planities, quæ hic Hlyrskogensis dicitur". Sunt nempe tesqua, amni hodierno *Skotborgaa* a septemtrione adjacentia, in finibus regionum Daniæ: Jotiæ (*Jótland*) septemtrionalis (hodie *Nörre-Jylland*) et meridionalis (*Sönderjylland*) sita, proelio illo vehementi conspicua, quod commissum est inter Magnum regem Bonum, qui in saltu Hlyrskogensi juxta amnem *Skotborgará* castra posuerat, et Vendos (*Vindr*, dan. *Vender*) qui eundem amnem trajecerant, a meridionalibus regionibus appropinquantes. Locus est hodierna sylva *Leirskov*, in paroecia *Leirskov*ensi, tractu *Andst*ensi, ubi etiamnunc permulti tumuli sepulcrales inveniuntur. Id. qu. Lyrskogensis, Lyskogensis, saltus, etc., qu. nomm. cfr.

Hnitsandus (*Hnitzsandr*, *Hvítsandr*) IX, 318. Locus quidam prope viam illam maritimam, qua peregrinatores religiosi (*pílagrímar*), e terris septemtrionalibus (*Norðrlönd*) in Palæstinam (*Jórsalaland*, *Jórsalaheimr*) peregrinantes, proficisci solebant. Est sine dubio idem locus, ac *Whitsand* ille, unde Guillielmus cognomine Nothus (*Vilhjálmr bastarðr*), alias Expugnator (angl. *William Conqueror*) cognominatus, in locum Angliæ *Dover*

trajecit (Chron. Anglosax. pag. 310), idemque locus, qui a Strabone (lib. 4, cap. 5) Itium dicitur. Hic locus etiam apud Cajum Julium Cæsarem in commentariis de bello Gallico, lib. 5, capp. 2, 5 commemoratur, ubi legimus: ad portum Itium vel Iccium et qu. sequ. (cfr. Not. in editione Oberlinii ad. libr. 4, cap. 23), unde transitus etiam erat in Britanniam. Gens Morinorum, qui in ora Francogalliæ (*Frakkland*, hodie *La France*) e regione provinciæ Britannicæ *Kent* habitabant, dua inprimis oppida habebant, Gessoriacum scilicet et Itium; quorum quum illud hodiernum *Boulogne* significet, hoc pro hodierno *Calais* haberi solet. Alii contra sunt, qui Itium in hodierno *Etaples* inveniant, similitudo vero nominum fortuita tantum est, quum *Etaples* a nomine veteri Latino Stapulæ re vera originem ducat. Quodsi vero conjecturæ, quas huc usque in medium protulimus, falsæ sint, Hnitsandum vel *Hvítsandr* Normannorum et Anglosaxonum hodiernum *Witsan* vel *Wissan*, quod in media regione inter locos *Calais* et *Ambleteuse* hodie dictos sita, in Francogallia septemtrionali jacet, esse affirmari posse putamus. (Cfr. etiam librum Camdenii: Britannia inscriptum, de *Kent*, pag. 254. O Flaherty Ogygia, pagg. 403-404). Scriptores gentium australium nomen etiam ab arena littoris, quod albo est colore, derivant (Hadriani Valesii Notitia Galliarum).

Hofstadi (*Hofstaðir*) I, 280. Prædium quoddam in convalli, *Reykjadalr* nuncupata, in regione Islandiæ meridionalis Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*) in toparchia Borgarfjordensi (*Borgarfjarðarsýsla*) situm. (Landnámab. 1 P. 21 K. edit. noviss. pag. 64).

Hofudeya (*Höfuðey*) VIII, 172, 219, 221, 225, 274, 278; IX, 41, 192, 200, 210, 219, 314, 386, 388, 400, 403. In mari, inter insulam Hofudeyam et oppidum Norvegiæ Osloam (*Osló*, etc., h. nom. cfr.) interfluenti, glacie obstricto, proelio conflixerunt reges Norvegiæ Hakon

Humeros latus (*Herðibreiðr*) et Ingius, VII, 326. Monasterium quoddam ibi erat, unacum æde Sanctæ Mariæ sacra, ubi Jon Kuflungus monachus fuerat VIII, 172, 219; IX, 386. Hodierna insula *Hovedö* juxta oppidum Norvegiæ *Oslo*. (Kraft, 1 D. pag. 308). Id. qu. Höfudeya, Hovidsoa, Hofudoa, Hofudeyensis, qu. nomm. cfr.

Hofudeyensis (*or Höfuðey*) IX, 233. Ex insula Hofudeya oriundus, eo pertinens; cfr. Hofudeya.

Hofudoa (*Höfuðey*) XI, 314. Id. qu. Hofudeya, qu. nom. cfr.

Hofum (*Hof*, [*Hofsland*]) II, 12; III, 24. Prædium quoddam in convalle Islandiæ, *Vatnsdalr* nominata, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnsþing*, *Húnavatnssýsla*) situm. (Landnámab. 3 P. Kapp. 2, 4 edit. noviss. pagg. 175, 178, et plur. loc.).

Hofum (*Hof*) II, 94. Prædium quoddam in una insularum Færeyarum (*Færeyjar*, dan. *Færöer*), nomine Sudureya (*Suðrey*, hodie *Suderö*), qu. nom. cfr., situm.

Hofum (*Hof*) II, 178, 182; III, 110; V, 299. Prædium quoddam in regione Islandiæ, Alptafjordo meridionali (*Álptafjörðr syðri*), in provincia Ostfjordis (*Austfirðir*), in toparchia Mulensi meridionali (*Suðr Múlasýsla*) situm, ubi habitabant Bödvar cognomine Albus (*Hvíti*) et Hallus Sidensis (*Hallr af Síðu*). (Landnámab. 4 P. 7 K., edit. noviss. pagg. 256, 259). Al. Hovum, qu. nom. cfr.

Hofum (*Hof*) III, 201. Prædium Ketilis Hængi ad amnem Rangaam orientalem (*eystri Rángá*) in tractu, *Rangárvellir* [i. e. campi Rangaenses] dicto, in toparchia Islandiæ meridionalis Rangaensi (*Rángárvallasýsla*) situm. (Landnámab. 5 P. Kapp. 4-5, pagg. 282, 285, 291).

Hofum (*Hof*) IV, 177. Prædium quoddam in regione Sveciæ, Gothia occidentali jacens (*Vestr-Gautland*,

hodie *Vester-Götland*), hodiernum sine dubio *Hofwa* in paroecia *Hofwa*ica, in tractu *Vadsbo*ensi situm.

Hogensia comitia (*Haugaþing*). Id. qu. Högensia, Haugensia comitia, qu. nomm. cfr. Vide etiam Haugi.

Hogi (*Haugar*) plurib. loc. Id. qu. Hōgi, Haugi, quæ nomm. cfr.

Hokloa (*Haucloc*, *Havcloc*, *Agla*, *Ugla*, *Ógla*) X, 359. Id. qu. Ugla, qu. nom. cfr.

Holdhella (*Holdhella*) VII, 197, 318; VIII, 131. Ni fallimur, idem quod Foldhella IX, 372, qu. nom. cfr. Saxum nempe quoddam oppido Nordhordalandi, (*Norðhörðaland*) regionis Norvegiæ, Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) a septemtrione situm; cfr. Heimskríngla, Tom. 3, pag. 322, ubi ad amnem lacteum (*Mjólkrá*) tendentes Holdhellam prope Nesum (Nordnesum [*Norðnes*]?) præternavigasse traduntur.

Holi (*Hólar*, *Hólmar*, *Hálshólmar*, [*Holundir* (?)], *Hælar*) IV, 372. Schöningius de hoc loco ita verba facit. „Si conjectare licet, locus *Hólar* situs erat haud procul ab urbe Ystadio (hodie *Ystad*), ubi juxta litora plurimi siti sunt colles (*hólar*) seu tumuli sepulchrales; qua re hic locus præ aliis in Skania est notabilis". Harekus Thjottensis Calmaria (*Kalmarmar*, *Calmarnir*, *Kalmarir*, *Kalmarn*, *Kalmarver*, *Kalmanar*, *Karlmarnir*, hodie *Calmar*) profectus, occidentem versus oram Skaniæ (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*) præternavigasse fertur, usque dum Holos pervenisset, unde per fretum Oranum (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) perrexit. Nomen colles v. tumulos (*hólar*, „*at hólunum*" [dat.]) significat, et etiamnunc restat in hodierno portu *Hol* vel *Hölevik*, Skanoram (*Skáneyri*, dan. *Skaanör*), in regione Sveciæ Skania sitam, a septemtrione attingenti, inter Skanoram atque Fotvikam (*Fótvík*, *Pottvík*, dan. *Fodvig*) immisso. Cfr. Holunda, Holundæ.

Holi, Holensis (*Hólar*, *Hólastaðr*, *af Hólum*)

VII, 40; IX, 224; X, 11, 20, 21, 91, 109. Prædium magnitudine et loci amoenitate insigne, in convalle Islandiæ septemtrionalis, *Hjaltadalr* dicta, in regione Skagafjordo (*Skagafjörðr*), in toparchia Skagafjordensi (*Skagafjarðarsýsla*) situm, olim altera sedes Islandiæ episcopalis. (Íslendíngabók, cap. 9; Isl. Sögur, pag. 14 etc.; Landnámabók, 3 P. 10 K. pag. 197).

Holi in Reykjaneso (*Hólar á Reykjanesi, Reykjahólar*) VII, 331. Id. qu. Reykjaholi, Reykholi, qu. nomm. cfr.

Holmadalus, —dali (*Hólmadalir eystri og vestri* [i. e. orientales et occidentales]) IX, 264-265. Hodie paroecia *Holmedal*ensis, in tractu *Nordmark*ensi, in regione Sveciæ *Værmeland*, juxta montem Carinam (*Kjölr* etc., hodie *Kjölen*) sita.

Holmgardensis (*í Hólmgarði*) X, 51, 364; XI, 312. Cfr. Holmgardus, Holmgardi, Gardi, Moscovia, Novogorodia, Russicus, etc.

Holmgardus, —gardi (*Hólmgarðr, Garðar*) I, 95, 97, 118, 120, 161; IV, 184; V, 123-124, 214, 220, 260-261, 281; VI, 16, 131; VII, 114; IX, 226; X, 40, 41, 181, 187, 364; XI, 182, 190, 198, 296, 299. Magnum quoddam regnum, cum urbe vel oppido cognomini V, 214, 220, in boreali Gardarikiæ (*Garðaveldi, Garðariki*) parte situm. Cum hac terra veteres Skandinavi assidua habebant commercia. Nomen proprie regionis est, inter lacus hodie *Ladoga* et *Onega* nuncupatos sitæ, quæ insulæ (*hólmi*) simillima est, quippe lacubus, amnibus atque paludibus cincta; hinc vero Holmgardus partim meridiem versus semet aliquantum porrigebat, partim a lacu *Ladoga* se versus mare album (*hvíta haf*, dan. *det hvide Hav*) vel Gandvikam (*Gandvík*) extendebat; ubi nomen *Hólmgarðr* etiamnunc in *Cholmogorod*, nomine regionis, amnem *Dvina* dictum circumdantis, et *Kolmogory*, nomine oppidi, huic flumini

adjacentis, conservatum est. Nomen quoque restat in *Ulmerugien*, tractu inter lacus Ladogam atque Peipum (*Peipus*), ubi Palteskjam (*Palteskia*, hodie *Polozk*) attingit, sito. Oppidum Holmgardus est idem, quod urbs illa a Rurico condita *Novgorod*, vel magna Novgorodia dicta, flumini *Wolchow* adjacens. (Rasmussen de Arabum Persarumque commercio cum Russia et Scandinavia, Hafniæ 1825, pag. 15. Strahlenbergs Nördlicher und Oestlicher Theil von Europa und Asia, Stockholm 1730, pagg. 95, 192. Scherers Nestor, pag. 50). Urbis *Hólmgarðaborg* etiam in Gaungu-Hrólfs Saga, cap. 38, in lectt. var. mentio fit, ubi additum est: hodie urbs ista Nogardi (*Nógarðar*) appellatur. Cfr. Gardi, Gardorum regnum, Gardarikia, Russicus, Gardicus, Gardensis, Moscovia, Novogorodia, Holmus.

Holmius (*Hólmar*) IX, 302. Parvulæ quædam insulæ, pro oppido regionis Norvegiæ Vikæ (*Vík*, *Víkin*), Osloa (*Osló*, *Ausla* etc.) in mari sitæ. Id. qu. Slidholmius, Slidurholmius, qu. nomm. cfr.

Holmus (*hólmr*) I, 123; X, 318. In regesto Islandico non invenitur hocce nomen, quod sine dubio his ambobus locis variatio est Holmgardi: „Rex enses eduros in Holmo et Gardis, in oriente sitis, sangvine rubefactos dedit". Cfr. Holmgardus, Gardi etc.

Holmus i. qu. Borgundarholmus (*Hólmr*, *Borgundarhólmr*, *Borghólmr*, *Borghundarhólmr*) I, 123.

Holmus interior (*Hólmur enn iðri*) I, 279. Prædium quoddam in tractu Akraneso (*Akranes*), in toparchia Islandiæ meridionalis Borgarfjordensi (*Borgarfjarðarsýsla*) situm, hodie *Innrihólmr* appellatum. (Landnámab. 1 P. 15-16 K. ed. noviss. pagg. 49-51).

Holmus, Holmensis (*Hólmr*, *af*, *á Hólmi*) IV, 296; VII, 192, 204, 322; VIII, 27, 49, 76-78, 104, 109-111, 121-123, 125, 179, 233, 261, 266(?); IX, 25, 90, 232, 380-382, 391, 422; X, 5, 114, 147-148. Id. qu. Nidarholmus, Munkholmus, qu. nomm. cfr.

HOLMUS [INSULA] (*Hólmr*) X, 67. Insula quædam in amni Gothalbi (*Gautelfr*, *Elfr*, hodie *Götelven*), juxta Kongelam (*Konúngahella*) in Ranrikia (*Ránríki*), provincia Vikæ (*Vik*, *Vikin*) Norvegiæ regionis, sita.

HOLMUS INSULA (*Hólmr*) VII, 237, 345; VIII, 85, 91, 131, 173, 202, 253; IX, 8, 75. Id. qu. Toloholmus, Totaholmus, qu. nomm. cfr.

HOLMENSIS (*Hólmr*, *af Hólmi*) IX, 256, 268, 294, 310, 337, 341, 376, 418. Klæmitus „Holmensis" dicitur. Ita appellatus videtur af Holmo, prædio quodam in provincia Osloensi (*Oslóar sýsla*), in regione Norvegiæ Vika (*Vik*, *Vikin*). Quum enim Klæmitus hanc provinciam, ad quam etiam Liæ (*Hlíðir*, hodie *Lier*) pertinebant, sortitus teneret, Holmus hicce in vicinitate Liarum quærendus esse videtur. Prædium igitur sacerdotiale in *Sigdal*ensi paroecia, præfectura *Buskerud*ica in Norvegia esse possit.

HOLSATIA (*Holzetuland*, *Holsetaland*, *Holtsetaland*, *Holdseta-*, *Holdsetu-*, *Hollsetu-*, *Holdzetuland*) I, 132, 134, 142; XI, 3, 4, 12, 168, 375. *Holtsetaland* i. e. Silvanorum terra plerumque vocatur, hodie ducatus ad Daniam pertinens: *Holsteen*. Erat olim pars Saxoniæ (*Saxland*, hodie *Sachsen*) continebaturque Saxonia, Frisia (*Frísland*) et (orientem versus) Vendia (*Vindland*, dan. *Venden*), quæ terræ in Script. Histor. Island. sæpenumero in eundem locum conferuntur.

HOLSTÆ (*Haltar*, *Hollstar*, *Holtar*, *Holtarbœr*) VIII, 266. Id. qu. Holtæ, Haltæ, qu. nomm. cfr.

HOLTUM (*Holt*) I, 296. Prædium quoddam in paludibus *Kólgumýrar*, vel rectius *Kólkumyrar* vocatis, in tractu *Ásar* in toparchia Hunavatnensi (*Húnavatnsþing*, *Húnavatnssýsla*), in Islandia septemtrionali situm, ubi ædes sacra exstructa est a Manio illo cognomine Christiano (*Máni hinn kristni*). Cfr. Manafossum.

HOLTUM (*Holt*, *Dufþaksholt*) III, 205. Id. qu. Dufthaksholtum, qu. nom. cfr.

Holtæ (*Holtar*, *Haltar*, *Hollstar*, *Holtarbær*) VIII, 266. Prædium quoddam, oræ adjacens, in valle Orkadalo (*Orkadalr*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) situm. In charta Schoeningii veteris Norvegiæ prædium quoddam nomine *Holstrar* (*Holtrar?*) depictum invenitur, sed longius meridiem versus jacet, quam ubi Holtæ secundum contextum sitæ fuisse videntur. Id. qu. Haltæ, Holstæ, qu. nomm. cfr.

Holunda (*Holund*, *Hóll*) IV, 54, 372. Locus quidam, in quo castellum exstructum erat, in tractu Vallandiæ (*Valland*) Ringsfjordo, qu. nom. cfr., situm. Id. qu. Holi, qu. nom. cfr.

[Holus] („*áholi*") IX, 299. Præfecti cujusdam vel toparchæ (*sýslumaðr*) regii mentio fit, nomine Arnii, „*áholi*" in Fornmanna Sögur IX, 397 vocati, quod in Script. Histor. Island. voce: Ahola redditur, qui in Hadalandia (*Haðaland*, *Haþalland* etc.) vel Heidmarkia (*Heiðmörk*, dan. *Hedemarken*) regione Norvegiæ habitaverit. In versione vero danica, regestisque eo pertinentibus, „Arne paa Hole" vocatur. Constat igitur doctissimum N. M. Petersen lectionem textus Islandici falsam existimare, et pro *áhola* vel *áholi*, *á hóli* vel *á Hóli* legendum censere. In regione Heidmarkia etiam magnum quoddam prædium exstat hodie *Hoel* dictum, juxta lacum *Mjösen* (olim *Mjörs*, *Mjórs*) situm, templo tractus *Næs*ensis principali ab occidente solis adjacens (commemoratur apud Kraftium, 1 D. pag. 672), quod hoc loco forsan significatum esse possit.

Hordalandum (*Hörðaland*, *Hörðafold*) I, 262; IV, 8, 22, 235, 251, 283, 319; V, 121; VII, 200, 213. Id. qu. Hördia, Hördalandia, qu. nomm. cfr.

Hordi meridiani (*Sunnhörðar*, *Sunnhörðr*) VIII, 87. Incolæ regionis Norvegiæ, Hördiæ meridionalis (*Sunnhörðaland*, dan. *Syd-Hordeland*), qu. nom. cfr. Id. qu. Sunnhordi, Sunnhordienses, qu. nom. cfr.

Hordiensis (*Hörzkr*) X, 328. Ad Hördiam, vel Hördalandiam (*Hörðaland*, hodie *Hordeland*), Norvegiæ regionem, pertinens. Id. qu. Hördensis, Hördicus, qu. nomm. cfr.

Hordseus sinus (*Harðsær*, *Harðsjór*) IX, 103. Id. qu. Hardsæus, Hardsjous sinus, qu. nomm. cfr.

Hordyrum (*Hádyri*, *Háeyri*) IX, 98. Id. qu. Hadyrum, qu. nomm. cfr.

Horleivsvika (*Hörleifsvík*, *Hjörleifsvík*, *Hjörleiksvík*, *Hjörláksvík*) VIII, 259. Id. qu. Hjorleiksvika, Hjorlaksvika, Hjorleivsvika, qu. nomm. cfr.

Horna (*Horn*, *Hornyn*, *Hornúngr*) IX, 9. Id. qu. Hornyn, Horningum, qu. nomm. cfr.

Hornafjördus (*Hornafjörðr*) II, 176, 177; V, 299. Sinus quidam, e mari, inter promontorium Islandiæ *Vestrhorn* [i. e. Hornum occidentale] et locum *Hreggviðrismúli* dictum, inmisso, semet in oram, promontorio *Vestrhorn*-a meridie sitam, insinuans, in parte orientali toparchiæ Skaptafellensis (*Skaptárþíng*, *Skaptafellssýsla*) in Islandia orientali, unacum tractu cognomini situs.

Hornborense fretum, Hornborica freta (*Hornboru-*, *Hornbera-*, *Hornbora-sund*) IX, 215, 251. Hodiernum *Homborgsund*, portus quidam notissimus inter insulam *Homborgö* et continentem, in paroecia *Eid*ensi, tractu *Hommedal*ensi, præfectura et provincia Norvegiæ *Nedenæs*ensi, semet immittens. (Kraft, 3 D. pagg. 314, 315, 358). Si quid a denominationibus horum locorum hodiernis: *Hornberg* et *Hommedal* concludere liceret, credendum esset, nomina in Fornmanna Sögur usitata: *Hornborusund* et *Hornborasund* falsa lectione pro *Homborusund*, etc. orta esse.

Hornborius (*Hornbori*) VIII, 235. Locus quidam, prope ostium sinus Norvegiæ Thrandheimici (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) intra prædium *Sölve* dictum situs, sinui regionis Orkadali (*Orkadalr*), *Leensvig* appellato, ab occidente sole adjacens.

Hornborææ freta (*Hornborusund*) VII, 209, 326. In comitiis quibusdam, Hornboræis (*Hornboruþing*, *Hornberaþing*) appellatis, hoc loco habitis, Hakon rex Hakonides rex est salutatus, in ipsisque fretis Hornboræis ad insulam, *Hornbora* vel *Hornborg* appellatam, pro ostio Bifrensi (*Bifrarmynni*) sitis, proelium commissum est inter regem Norvegiæ Ingium, regemque Daniæ Eirikum cognomine Emunium (*Eimuni*). Locus, qui postea *Hornborgsund* appellatus est, in Ranrikia (*Ránriki*), provincia Vikæ (*Vik*, *Vikin*), Norvegiæ regionis, prope Sotanesum (*Sótanes*) jacebat; hodie in regione Sveciæ *Bahusleen*, in tractu *Kvill*ensi situs est. Aliquot (cfr. Regesta ad Heimskríngla et Falsen Norges Histor. 2 D. pag. 274, 3 D. pag. 316) falso crediderunt, hunc locum eundem esse, quem Hornborense fretum vel Hornborica freta, in provincia Norvegiæ *Nedenæs*ensi sita, qu. nomm. cfr. Vide Kraft, 3 D. pag. 358.

Hornensis sylva (*Hornskógr*) VI, 234. Sylva quædam in regione Daniæ Jotia septemtrionali (*Norðr-Jótland*, hodie *Nörre-Jylland*) sita, forsan eadem, quæ hodie *Hjörnkjær* vocatur, in paroecia *Tved*ensi prope ostium sinus Godnici (*Goðnarfjörðr*), hodie *Randersfjord* appellati, et amnis olim *Goðnard*, hodie *Gudenaa* dicti, sita. Cfr. Godnarfjordus.

Hornesfjordus (*Hornesfjörðr*, *Hornsnessfjörðr*, *Fjornessfjörðr*) VIII, 295. Rex Sverrer e Ranrikia (*Ránriki*) in partem Vikæ (*Vik*, *Vikin*) borealem navigasse, in sinum Hornesfjordum porro tetendisse, et vallem illam magnam (*dalr hinn mikli*) infestis armis aggressus esse, deinde vero septemtriones versus sinum Foldensem (*Foldin*) trajecisse traditur. Secundum hanc descriptionem Hornesfjordus in Vingulmarka (*Vingulmörk*), provincia Vikæ, Norvegiæ regionis, situs fuerit necesse est. Ni fallimur juxta hodiernum prædium *Hornes* (quod commemoratur apud Kraft, 1 D. pag. 83),

prædium quoddam maritimum in tractu *Skjeberg*ensi, præfectura *Idde*nsi et *Marke*nsi, in provincia *Smaalen*ensi situm, semet insinuat. Cfr. Fjornesfjörðr.

Horningum (*Horningr*, *Horn*, *Hornyn*) IX, 76. Id. qu. Hornyn et Horna, qu. nomm. cfr.

Hornius (*Horni*) VIII, 268. Promontorium quoddam ad sinum Strindensem (*Strind*, *Strindafjörðr*, hodie *Strandefjord*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) situm. In tractu Frosta (*Frosta*, hodie *Frosten*) aliquantum supra insulam Tutteröen situm fuisse videtur.

Hornstrandæ (*Hornstrandir*) II, 200. Hornstrandis promontorium Islandiæ, longissime versus regionem, quæ spectat inter septemtriones et occasum solis brumalem, se porrigens significari solet, interdum etiam regio, a promontorio usque septemtrionali Islandiæ, Horno (*Horn*, dan. *Cap Horn*), oram toparchiarum Islandiæ occidentalis, Isafjordensis (*Ísafjarðarsýsla*) et Strandensis (*Strandasýsla*) sequens, hoc nomine indicata invenitur.

Hornum (*Horn*) I, 260, 262; XI, 371. Promontorium *Austr-Horn* (Hornum orientale) in finibus regionum Islandiæ orientalis, *Kiðjafellsþing* et *Skaptafellsþing* vocatarum, toparchiarum nempe Mulensis (*Múlasýsla*) et Skaptafellensis (*Skaptafellssýsla*) situm.

Hornyn (*Hornyn*, *Horn*, *Horningr*) IX, 9, 76. Hunc locum alterutrum prædiorum hodiernorum *Ydre Horn* et *Kirkhorn* in paroecia *Horningdal*ensi, tractu *Eid*ensi, in Nordfjordo (*Norðfjörðr*, hodie *Nordfjord*), parte provinciæ Norvegiæ Fjördensis (*Firðafylki*) sitorum esse credunt. (Kraft, 4 D. pagg. 912-913). Nomen etiam ipsam vallem *Horningdalen* digito monstrat, quæ antea *Hornymudal* in libris scriptis appellata invenitur. Id. qu. Horningum, Horna, qu. nomm. cfr.

Hosverum (*Hosver*, *Hrossanes*, [*Horsens*]) X, 95. Hodie emporium, *Horsens* dictum, in provincia Daniæ Jotia septemtrionali (hodie *Nörre-Jylland*, olim

Norðr-Jótland) situm. Nomen *Hrossanes* a vocibus: *hross* i. e. equus (dan. *Hest* [*Hors*]) et: *nes* i. e. promontorium (dan. *Næs*) derivari solet, quas voces etiam invenimus in nomine *Horsnæs* (Kong Valdemars Jordebog [libri dalici regis Valdemaris] pag. 520. Annal. Esrom. pag. 248). Derivationem hanc rectam esse, argumento est oppidi hujus sigilli insigne. Secundum alios nomen oppidi antiquum erat Hodursnesum (*Höðursnes*), ab Hodure vel Hothero quodam scilicet deductum.

Hovensis, Hovum (*Hof, af Hofi*) IX, 420. Viri cujusdam aulici, Björnis nempe Hovensis, mentio fit. Hovum unum est prædiorum Norvegiæ hoc nomine, quod accuratius definiri nequit, propter vulgaritatem hujus nominis.

Hovesundum (*Haugasund*, *Hugasund*) IX, 108. Id. qu. Haugasundum al. Högasundum, Hogasundum, qu. nomm. cfr.

Hovidsoa (*Höfuðey*) IX, 103, 104. Id. qu. Hofudeya, Hofudoa, qu. nomm. cfr.

Hovum (*Hof*) IV, 228; X, 144. In prædio quodam in tractu Breida (*Breiða, Breiðin*), in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalir*, hodie *Gudbrandsdalen*, *Guldbrandsdalen*) rex Hakon Hakonides ædes magnificas, cum aula convivali, exstruendas curavit. Hodie prædium *Hof* in paroecia *Södorp*ensi, tractu *Froen*si in regione Norvegiæ, *Gudbrandsdalen* dicta. (Kraft, 2 D. pag. 127).

Hovum (*Hof*) VII, 306. Prædium quoddam in vicinitate Vikæ (*Vik*, dan. *Vig*) in regione Norvegiæ Soguo (*Sogn*), juxta sinum Sognensem (*Sognsær*, hodie *Sognefjorden*) situm. Hodiernum prædium *Hof*, quod in charta Pontoppidanis geographica ita depictum invenitur, ut quod templum *Vang*ense, in regione Norvegiæ, *Ydre Sogn* appellata situm, ab oriente sole attigerit.

Hovum (*Hof*) IX, 413. Commisso proelio Oslo-

ensi (*í Osló*, *Auslu*) dux Skulius ad hoc prædium, equo vectus, tetendit, et inde in Eidensem campum (*Eiðsvöllr*, hodie *Eidsvold*) perrexit; cfr. IX, 419. Quo fit, hocce prædio aut prædium *Hof*, in tractu Norvegiæ Aggersensi [hodie *Aggers-Herred*] (apud Kraftium, 1 D. pag. 313) situm, aut prædium *Hof*, templo *Fedts*ico in Raumarikia inferiori (*Neðra-Raumaríki*, hodie *Neder-Romerige*) [commemoratur apud Kraft, 1 D. pag. 384] adjacens, significatum esse.

Hovum (*Hof*) V, 299. Prædium quoddam, in tractu Alptafjordo (*Álptafjörðr syðri*) in toparchia Islandiæ orientalis meridionali Mulensi (*Múlasýsla*) situm. Id. qu. Hofum, qu. nom. cfr.

Hrafnista (*Hrafnista*) III, 201. Insula quædam cum prædio, ubi habitasse fertur Ketill cognomine *Hængr* (cfr. Egils saga Skallagrímssonar cap. 1; Ketils saga Hængs, cap. 1; Landnámab., 5 P. 3 K. ed. noviss. pag. 281). Pro ora Naumudali (*Naumudalr*, dan. *Nummedalen*) in Norvegia boreali sita erat; prædium Hrafnista, teste Schoeningio, in hodierna insula *Ydre-Vikten* jacebat. Nomen alioquin simile est hodierno nomini loci, *Ramstad* (olim *Rafnstad*) dicti, qui sinum Naumudali Foldensem (*Foldin*) a septemtrione attingit. Hrafnistæ, secundum Heimskringlam, Tom. 3, pag. 259, comitia, a Naumudalensibus (*Naumdælir*) et Halogensibus (*Háleyir*, *Háleyjir*, *Haulauyir*, *Haulgar*, *Hölgar*) celebranda, habebantur, quæ hic in Script. Hist. Island. contra Thrandarnesensia comitia (*Þrándarnessþing*) appellantur.

Hrafnsfjordus (*Hafrsfjörðr*, *Hrafnsfjörðr*) II, 201. Sinus quidam in Groenlandia Americana (*Grænland í Ameríku* v. *Vestrálfunni*) occidentali situs.

Hraunsasus (*Hraunsás*) I, 280. Prædium quoddam, hodie in toparchia Islandiæ meridionalis Borgarfjordensi (*Borgarfjardar sýsla*), olim in regione, *Þverárþing* appellata, situm. (Landnámab. 1 P. 21 K. Íslendínga Sögur, I, pag. 63, et 2 P. 1 K. pag. 67)

Hreduvatnum (*Hreðuvatn*, *Hreðavatn*) III, 24. Lacus quidam, prædiumque cognomine in regione Islandiæ occidentalis, olim *Þverárþing* appellata, hodie in toparchia Myrensi (*Mýrasýsla*) situm; ad lacum igitur *Hreðavatn* prædium, *Óttarsstaðir* dictum, in convalli, *Norðrárdalr* appellata, situm, jacuerit necesse est. In Landnámab. 2 P. Kap. 3, edit. noviss. pag. 71. *Hoelgavatn* vel *Helgavatn* etiam nuncupatum invenitur; in Gunnlaugs saga Ormstúngu autem, sicut loco citato, *Hreðuvatn* vocatur.

Hreinsljetta (planities rhenonum) (*Hreinslètta*, *Reinslètta*, *Reinfura*, falsu *Steinslètta*) I, 12; IV, 11. Id. qu. Reinsljetta, Reinfura, qu. nomm. cfr.

Hrimsfjordus (*Hrimsfjörðr*, *Hvinisfjörðr*, *Hvivisfjörðr*) I, 276. Id. qu. Hvinisfjordus, Hvivisfjordus, qu. nomm. cfr.

Hringarikia (*Hríngaríki*, *Ríngaríki*) I, 4, 271; II, 120; IV, 7, 8, 31, 33, 148, 234, 266; VI, 316; VII, 310; IX, 10, 133, 268, 269, 273, 285; X, 163, 164, 167, 168, 181, 350, 394. Id. qu. Ringarikia, Ringarikum, qu. nomm. cfr.

Hroarsbæus (*Hróarsbær*, *Húsabær*) I, 41. Id. qu. Husabæus, qu. nom. cfr.

Hrosseya (*Hrossey*) IV, 205. Id. qu. Rosseya, qu. nom. cfr.

Hrutafjardaraa (*Hrútafjarðará*) III, 144. Amnis quidam Islandiæ, in sinum Hrutafjordum (*Hrútafjörðr*) semet effundens, qui quadrantem Islandiæ septemtrionalem (*Norðlendingafjórðúngr*) a quadranti occidentali (*Vestfirðíngafjórðúngr*) separat.

Hrutafjardarhalsus (*Hrútafjarðarháls*) III, 144. Collis quidam, vel via quædam montana inter tractus Hrutafjordum (*Hrútafjörðr*) et Midfjordum (*Miðfjörðr*) in toparchia Islandiæ borealis Hunavatnensi (*Húnavatnsþíng*, *Húnavatnssýsla*) sitos, se porrigens.

Hrutafjördus al. Rutafjördus (*Hrútafjörðr*) III, 145; VI, 98, 102. Sinus quidam cum tractu cognomini, in finibus Islandiæ borealis et occidentalis toparchiarumque Strandensis (*Strandasýsla*) et Hunavatnensis (*Húnavatnssýsla*) situs. (Landnámab. 2 P. K. 32 edit. noviss. pag. 160 et plur. loc.).

Hvalsnesum (*Hvalsnes, Valsnes*) VII, 332. Id. qu. Valsnesum, qu. nom. cfr.

Hvammensis (*í Hvammi*) I, 274. Ad Hvammum (*Hvammr*) pertinens, inde oriundus. Cfr. Hvammus.

Hvammus (*Hvammr*) I, 274, 291. Prædium Audæ illius, cognomine Fundilocupletis (*Auðr hin djúpauðga*), ad sinum Hvammsfjordum (*Hvammsfjörðr*) ostiumque amnis, *Örriðaá* dicti (*Örriðaárós*), in vallibus, *Breiðafjarðardalir* dictis, in regione, olim *þórsnessþing* appellata, in hodierna vero toparchia Dalensi (*Dalasýsla*), in Islandia occidentali (*vestan á Íslandi*) situm. (Landnámab. 2 P. 16 Kap. edit. noviss. pag. 111). Cfr. Audartoptæ et Hvammensis.

Hvamseya (*Hvamsey, Hvarfsey*) VIII, 139. Hodierna insula *Kvamsö*, in paroecia cognomini, in tractu *Vig*ensi, in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) sita (Falsens Norges Hist. 3 D. pag. 86) sita. Id. qu. Hvarvseya, qu. nom. cfr.

Hvarfsgnipa (*Hvarfsgnípa*) II, 201. Promontorium quoddam, vel saxum maritimum prope insulam veteris Groenlandiæ Americanæ (*Grænland í Vestrálfunni*) Eiriksholmum (*Eiríkshólmr*), promontoriumque Groenlandiæ meridionale Hvarfum (*Hvarf*) in mare se porrigens.

Hvarfsnesum (*Hvarfsnes*) VII, 291; VIII, 93, 101, 107, 185, 202; IX, 316. Promontorium quoddam, sinum Bergensem (*Björgynjarvágr*) a meridie attingens, juxta emporium Bergas (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ, Hördia septemtrionali (*Norðhörðaland*) situm.

HUARFUM, HUARVUM (*Hvarf*) I, 260; XI, 370. Promontorium Groenlandiæ (*Grænland*, *Grænaland*) Americanæ meridionale, hodiernum fere *Cap Farvel*, sive *Sermesok*.

HUARVSEYA (*Hvarfsey*, *Hvamsey*) VIII, 139. Cfr. Hvamseya.

HUARVSNESUM (*Hvarfsnes*) VIII, 101 etc. Cfr. Hvarfsnesum.

HUARVUM (*Hvarf*) in Scotia X, 117, 135. Hodiernum promontorium *Wrath*, in regione Scotiæ (*Skotland*, hodie *Scotland*), inter septemtriones et occasum brumalem spectantis, comitatu nempe Sutherlandensi (*Sutherland-Shire*) situm, in aliquot chartis geographicis etiam *Faro-Head* appellatum, quam sententiam etiam amplectitur Johnstone (Haco's exped. against Scotland, Not. ad. p. 114).

HUEDNA (*Hveðn*) VII, 193. Hæcce insula, etiam *háa Hveðn* (i. e. alta Hvedna) appellata, a proelio navali, quod Haraldus rex Gillius ibi cum Danis commisit, nota est. Est hodierna insula *Hveen*, olim ad Daniam, nunc ad Sveciam pertinens, in freto Orano (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) inter Skaniam (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*), Sveciæ regionem, Selandiamque (*Sjáland*, hodie *Sjælland*), Daniæ regionem, sita. Antiqua nominis forma *Hveðn*, secundum Raskium aliosque, finnicam (*finnskr*) vocabuli originem prodit.

HUERUIN (*Hervinn*, *Herfni*) IX, 273. Hodiernum prædium *Store Hverven*, in tractu *Stangensi*, in regione Norvegiæ Heidmarka (*Heiðmörk*, *Heinmörk*, hodie *Hedemarken*) situm. Cfr. Skauna in Heidmarka. Alii contra sunt, qui credunt, prædium, in eodem tractu situm, *Nordvi*, tumulis aliquot sepulcralibus insigne, significatum esse; sed huic sententiæ dissimilitudo nominum adversatur.

Huidnium (*Hvin*, *Hviðni*, et corrupta lectione *Húm*, pro *Huin*) IX, 396. Cfr. Huinia, Huinium.

Huinia (*Hvin*, *Hviðni*, et corrupta lectione *Húm*, pro *Huin*) II, 236. Thjodolfi cujusdam Hviniensis (or *Hvini*, *Hvinverskr*) in Script. Hist. Island. mentio fit. Huinia tractus est, qui cingit locum hodie *Kvinnesdal* (olim *Vinisdalr*, *Hvínisdalr*) dictum, in regione Norvegiæ, olim Agdis borealibus (*Norðr-Agðir*) dicta, hodierna vero præfectura *Lister*ensi situm. A nomine *Hvin* derivatum est nomen adjectivum: *Hvinverskr* (i. e. Hviniensis, e Hvinia oriundus), quam ob causam poëta Thjodolfus hoc cognomine donari solebat, hinc scilicet originem ducens. Cfr. Huinium, Huidnium.

Huinium (*Hvin*, *Hviðni*, et corrupta lectione *Húm*, pro *Huin*) IX, 396. Cfr. Huinia, Huidnium.

Huiniensis (*Hvinverskr*) III, 67; IV, 3; X, 165, 180-182, 194, 195. Cognomen poëtæ illius Thjodolfi, hinc scilicet oriundi.

Huiniensis (*af Heilu*, *Hellu*, *Herðslu*, *Hvin*) VIII, 172. Cfr. Heitæus, Hettæus, Herzlæus, Hviniensis. Vide etiam Herzla, Herdla.

Huinisfjordus (*Hvinisfjörðr*, *Hvivisfjorðr*, *Hrimsfjörðr*) I, 276. Lectio *Hvinisfjörðr* sine dubio ambabus reliquis præferenda est; quod si ita semet habet, locus est hodiernus sinus *Kvinnesfjord*, vel *Fæddefjord*, juxta ostium fluminis *Kvinen*, in regione Norvegiæ Agdis borealibus profluens. Cfr. etiam Hvinia et Vinsdalus. Lectio rectissima: *Hvinisfjörðr* etiam in Landnámab. 3 P. c. 12, Ísl. Sögur p. 204 occurrit. Cfr. Huiuisfjordus, Hrimsfjordus.

Huistvika (*Hvistvik*, *Hvisvikr*) IX, 45. Cfr. Hvisvika, Husvika.

Huisvika (*Hvisvikr*, *Hvistvik*) IX, 45. Secundum contextum loci, sinus quidam, hoc nomine, freto *Bárðarsund*, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*)

sito, a septemtrionibus profluebat, insulæ vero Stordæ (*Stord*, hodie *Storöen*), in Hördia meridionali (*Suðr-Hörðaland*) jacenti, a meridie situs erat. Cfr. Huistvika, Husvika.

Huita (*Hvita*, *Heyrta*, *Hirta*) VIII, 54, 91. Cfr. Hirta, Heyrta.

Huitaa (*Hvitá*) I, 280, 281; II, 191, 203. Huitaa amnis est, per regionem Islandiæ meridionalis, *Borgarfjörðr* appellatam, profluens, in sinum cognominem semet effundens, finesque tam inter quadrantem Islandiæ meridionalem (*Sunnlendíngafjórðúngr*) et occidentalem (*Vestfirðíngafjórðúngr*), quam inter toparchias Borgarfjördensem (*Borgarfjarðarsýsla*) et Myrensem (*Mýrasýsla*) efficiens. Tractus, quem alluit, *Hvítársíða* nuncupatur, pars scilicet toparchiæ Myrensis. Cfr. Huitaensis.

Huitabæus (*Hvitabær*) VII, 231. Locus, hodie *Whitby* dictus, in tractu *North-Riding*, in comitatu Angliæ Yorkensi (*Jórvík*, hodie *York*, *Yorkshire*) situs. (Camden, in libro Brittannia inscripto, p. 906). Ab Anglosaxonibus (*Engilsaxar*, dan. *Angelsachser*) Streonesheal appellari solet.

Huitaensis (*við Hvitá*, *Hvitár*) II, 12, 14, —portus, 240; cfr. Huitaa. Portus navibus appellendis opportunus fuisse videtur ostium amnis Islandiæ meridionalis Huitaæ (*Hvítá*), quippe cum navigatorum, huc naves appellentium, haud raro mentio fiat, tam in Script. Hist. Island., quam in libris historicis, „Islendíngasögur" inscriptis.

Huitarsida (*Hvítársíða*) I, 279. Tractus quidam, amnem Islandiæ meridionalis Huitaam (*Hvítá*) ab occasu solis attingens, in regione Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*), in toparchia, olim *Þverárþíng*, hodie *Mýrasýsla* appellata, situs.

Huitasteinus (*Hvítasteinn*) VII, 138. Hinc ori-

undus erat præfectus ille Sigurdus Sigurdi filius. Est sine dubio prædium quoddam Norvegiæ.

Huitingseya, Huitingseyæ (*Hvítingsey*, *Hvítingseyjar*) III, 42; IV, 117, 282; IX, 17, 34, 35, 49, 151, 396. Hæce insulæ, quæ sæpenumero occurrunt, maxime notæ sunt conventu, ibi inter Olavum regem Norvegiæ Sanctum atque Erlingum Skjalgi filium habito IV, 117, alioque inter Ingium regem Norvegiæ Bardi filium atquo regem Baglorum Philippum, IX, 49, etc. Est hodierna insula *Hvidingsö*, cum parvulis insulis, circa jacentibus in paroecia *Hvidingsö*ensi, tractu *Rennesö*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*) sita. Insula sine dubio nomen ducit a rege quodam Huitingo, cujus sepulcrum ibi viatoribus monstrari solet, sed causæ sufficientes non existunt, quæ Huitingum hunc pro eodem loco ac Hethino Saxonis, Saxonisque insulam Hethini vel Hedinis (h. nom. cfr.) pro eadem ac Huitingseya Norvegiæ haberi sinant. Id. qu. Huitingsoa, qu. nom. cfr.

Huitingshjallus (*Hvítingshjalli*) IV, 112. Locus quidam, in tractu et convalli, *Hítardalr* nominata, in meridionali toparchia Islandiæ occidentalis, olim *Þverárþing*, hodie *Mýrasýsla* nuncupata, situs.

Huitingsoa (*Hvítingsey*, *Hvítingseyjar*) IX, 97, 98, 111, 119, 120. Cfr. Huitingseya.

Huitsandus (*Hvitsandr*, *Hnitzsandr*) IX, 318. Id. qu. Hnitsandus, qu. nom. cfr.

Huiuisfjordus (*Hvívisfjörðr*, *Hvínisfjörðr*, *Hrímsfjörðr*) I, 276. Cfr. Huinisfjordus, Hrimsfjordus.

Humra (*Humra*) VI, 376. Cfr. Fljota, Hauksfljota. Nomen Normannicum *Humra* vel *Humbra*, ostiumque, *Humrumynni* dictum (Egilssaga, p. 405), hodie in nomen Anglicum *Humber*, quæ est denominatio fluminis cujusdam Angliæ, transiit.

Huna (*Hún*, *Hín*) IX, 297. Tractus quidam, ho-

dierna scilicet paroecia *Hunde*nsis in regione *Verdale*nsi, præfectura *Tote*nsi, in Norvegia sita.

Hunalandia (*Húnaland*) XI, 374. Hæc terra est una terrarum illarum fabulosarum, quæ historicam quidem originem habent, sed priscis migrationibus ingentibus populorum atque gentium, fictionibusque poëticis, cum his conjunctis, jampridem commixtæ et conturbatæ, nullum amplius in mundo locum fixum habent, sed per plagas atque partes mundi varias res heroum gestas egregias facinoraque celebria sequuntur. Unacum terra Hundingorum (*Hundíngjaland*) sylvaque sua magna, *myrkviðr* (i. e. sylva nigra) appellata, nunc in terris australibus (*Suðrlönd*), nunc in terris septemtrionalibus (*Norðrlönd*), prope Bjarmiam (*Bjarmaland*) collocata invenitur; nunc in Germania (*Þýzkaland*), ut quæ Reidgothia (*Reiðgotaland*) et Hundingjalandia contineretur, sita fuisse dicitur; nunc denique sinui Botnico (dan. *den Botniske Bugt*) ab utraque parte, usque ad Gestrekalandiam (*Gestrekaland*), quæ pars imperii Hunici (*Húnaveldi*) vocatur, collocata reperitur. Historice hæc omnia declarari possunt. Hunalandia et Hundingialandia nomina deducunt a gente Hunorum (*Húnar*, *Kvenir*, dan. *Chuner*, *Kvener*) vulgo Hunnis (dan. *Hunner*) vocata, populoque Hundorum (*Hundar*, i. e. canes, et *Hundíngjar*), qui populi ambo juxta flumen, hodie *Wolga* dictum, habitabant, ubi Hundi vel Hundingi secundum traditiones quasdam australes cum monstris quibusdam, *Gog* et *Magog* vocatis (nostris gigantibus [*jötnar*, *risar*]), genteque quadam nanorum [*dvergar*, *dvergakyn*, *álfar*, *álfakyn*] bella gesserunt. Hic etiam in vicinitate terræ Bolgarorum (*Bolgarar*) et Khazanorum (dan. *Khazarer*) mons niger (arab. *Siahgouh*), *myrkviðr* ille scilicet Normannorum, situs erat. Hinc occidentem versus pergentes, Kænugardum (*Kænugarðr*) historiarum repe-

rimus. Verum populus Hunorum aut in terras septemtrionales migravit, aut, quod verisimilius nobis videtur, traditiones de hoc populo in alios populos feros atque barboras applicabantur, qui populo Asorum (*Æsir*) tam in australibus terris, quam in Septemtrione (h. nom. cfr.) opponi solebant; quamobrem Gothos (*Gautar*, dan. *Gother*) in regionibus, terris gothicis (*gotneskr*) ab utraque parte sitis, cum iis bella gerentes invenimus, cum Hunis nempe, vel Hünis (*Hüner*), regiones inter Reidgothiam et Saxoniam (*Saxland*, hodie *Sachsen*) in parte Germaniæ septemtrionali sitas, terrasve, postea a Vendis (*Vindur*, dan. *Vender*) inhabitatas, occupantibus; et cum Chunis, vel Kvenis, vel Hunis in Hunalandia vel Kvenlandia (*Kvenland, Kvennaland*), Sveciæ, proprie sic dictæ, a septemtrione adjacenti, sinum Botnicum cingenti, Finnlandiam (*Finnland*) attingenti, habitantibus, crebro pugnantes. Loco citato, ubi Hunalandiæ in Script. Hist. Island. mentio fit, pro „ab oriente sole" (*fyrir austan*) „ab occidente sole" (*fyrir vestan*) forsitan legendum est, ut sensus loci hic fiat: Poloniam (*Pólena-, Pólínaland*, *Pólónia*) ab occasu solis attingit Reidgothia, hanc Hunalandia, hanc Saxonia. Lectione vero „ab oriente" retenta, Hunalandia sedem suam antiquissimam recuperat, Saxonia vero in hoc confinio tunc manere nequit.

Hunavatnensia comitia (*Húnavatnsþíng*) II, 13; III, 25. Comitia in hodierna toparchia Islandiæ borealis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*), quondam *Húnavatnsþíng* appellata, olim haberi solita, in quibus summa jurisdictio erat totius provinciæ Hunensis, quæ per brachylogiam sæpe *þíng* (i. e. comitia) dicta invenitur. Locus comitialis Thingeyris (*Þíngeyrar*) erat, in prædio, postea monasterio Thingeyrensi (*Þíngeyra-klaustr*) conspicuo.

Hundatunum (*Hundatún*) VI, 376. Valthjofi dynastæ Hundatunensis mentio fit. In Chron. Anglosax.

Huntendune hicce locus vocatur. Est hodie *Hundington*, oppidum quoddam Angliæ, in comitatu (*shire*) cognomini situm.

Hundeyæ *Hundeyjar*, *Hindeyjar*, *Hindeyri*) VIII, 266. Cfr. Hindeyæ.

Hundsverum (*Hundsver*, *Hundver*, falso *Húnkver*) V, 26. Locus, hodie *Hundsvær* sive *Hundsværholm* dictus, juxta Borgundam (*Borgund*, *Borghund*, hodie *Borgund* vel *Borgen*), haud procul a freto *Vegsund* (*Veggjasund*) dicto, in tractu *Borgund*ensi in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) situs. (Ströms Söndmör, 2 D. S. 77).

Hundsundum (*Hundsund*) IX, 275. Fretum quoddam juxta oppidum Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*), in provincia Vestfolda (*Vestfold*), in regione Norvegiæ Vika (*Vik*, *Vikin*) situm. Hodiernum *Egenæssund*, inter insulas *Föyen* et *Nötterö*, in paroecia *Nötterö*ensi, præfectura *Jarlsberg*ensi, sitas interfluens. (Kraft, 2 D. p. 737).

Hunthorpia (*Gunnvorp*, *Gunnþorp*, *Húnþorp*, *Hundþorp*) IV, 227. Prædium quoddam in convallibus, lacui, olim *Lögrinn*, hodie *Mælaren* dicto, vicinis situm; sedes Gudbrandi illius Dalensis (*Dala-Guðbrandr*). Hic fanum quoddam gentile situm erat, maximum Norvegiæ templorum, excepto fano Hladensi (*á Hlöðum*), cfr. Njáls Saga, c. 83 et 89, ubi descriptum invenitur. Hodiernum prædium *Hundorp*, in paroecia tractuque *Froen*si, in convalli Norvegiæ tractuque cognomini Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalir*, hodie *Gudbrandsdalen*, *Guldbrandsdalen*) situm. Prope hoc prædium multi etiamnunc tumuli sacrificiales et sepulcrales inveniuntur; in quorum uno, *Gudbrandshöjen* (i. e. Gudbrandi tumulus) appellato, antea saxum monumentale stetit; in alio quodam tumulo vicino, duodecim saxis, magnitudine insignibus, consito, Schoeningius comitia Gudbrandsdalorum generalia

haberi solita esse credit. Prædium *Hundorp* a septemtrione prædium *Haave* (*at Hofi*, i. e. juxta fanum vel delubrum gentile) attingit, ubi secundum traditionem, in vicinitate divulgatam, fanum Thoris (*Þór*), vel Jovis Normannorum stetisse creditur. (Kraft, 2 D. p. 115-116).

Huoli (*Hvolar*, *Hvollar*, *Hvdlir*, *í Hvdlum*) VII, 218; IX, 289. Insulæ quædam, juxta Graholmum (*Hólmrinn Grá*, qu. nom. cfr.) in Agdis orientalibus (*Austr-Agðir*), in regione Norvegiæ Vika (*Vikin*) sitæ, hodiernæ sine dubio *Hvalöerne*, juxta *Grimstad*, pro loco *Hesnæs* dicto, in præfectura Norvegiæ *Nedenæs*ensi jacentes. Falsen (Norges Hist. 3 D. p. 396) insulam *Vallö* dictam, ad Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) sitam, respici putat, quum vero rex „extra scopulos necessitudine adactus navigasse" dicatur, longius jam ab oppido illo abfuerit necesse est.

Huolius (*Hvalr*) VIII, 135. Mentio fit Arnthoris Huoliensis. Huolius est prædium quoddam Norvegiæ, secundum contextum, in tractu *Sognedal*ensi (*Sóknadalr*) in regione Sogno (*Sogn*) vel in vicinitate alicubi situm.

Huolum (*Hvoll*, *Stórólfshvoll*) III, 202, 206. Cfr. Storolfshuolum.

Husabæensis (*af Húsabæ*) IX, 245. Cfr. Husastadensis.

Husabæensis (*af Húsabæ*) IX, 97, 144. Ex Husabæo (*Húsabær*), in tractu Heggino (*Heggin*) sito, oriundus. Cfr. Husabæus.

Husabæus (*Húsabær*, *Hróarsbær*) I, 41. Prædium quoddam in Insula interiori (*Eyjan iðri*, hodie *Indreöen*) in provincia Insulanorum vel Eyanorum (*Eynafylki*), in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) situm. Hic etiamnunc prædium quoddam, *Hustad* dictum, cum templo cognomini, invenitur. Cfr. Hroarsbæus.

Husabæus (*Húsabær*) IX, 33, 142. Prædium Er-

lendi cujusdam, in tractu Heggino (*Heggin*, hodie *Hæggen*), in provincia Norvegiæ Borgensi (*Borgarsýsla*) situm. Hodie *Huseby*, duo prædia cognominia, in tractu *Edsberg*ensi, præfectura *Bakkestad*ensi, *Hæggen*ensi et *Fröland*ensi, provincia *Smaalen*ensi sita. (Kraft, 1 D. p. 103. Cfr. Husabæensis.

Husabæus (*Húsabær*) X, 144. Prædium quoddam in Skauna (*Skaun*), in Heidmarkia (*Heiðmörk*, *Heinmörk*, hodie *Hedemarken*) situm. Hakon rex Hakonides aulam convivalem hoc loco exstruendam curavit. Ni fallimur hodierna prædia *Söndre-* et *Nordre-Huseby* (i. e. Husabæus borealis et australis) in tractu *Stang*ensi, in regione Norvegiæ Heidmarkia, inter prædia, ibi sita, quæ maximi sunt momenti. (Apud Kraftium, 1 D. p. 465).

Husafellum (*Húsafell*) IV, 112. Prædium quoddam, magni momenti, in regione Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*), in toparchia Islandiæ meridionalis Borgarfjordensi (*Borgarfjarðarsýsla*) situm.

Husastadus, Husastadensis (*Hústaðir*, *af Húsastöðum*) IX, 232, 245, 277. Commemoratur ut locus, unde Petrus ille, Husastadensis cognominatus, nomen traxerit, qui postea archiepiscopus Thrandheimensis factus est. Quum vir hicce ad gentem Standdalensium (*Standdalir*, *Standalir*, hodie *Standal*, qu. nom. cfr.) pertinuerit, quorum prædium in paroecia tractuque *Hjöringsfjord*ensi (*Hjöringavágr*) in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) jacet, hodiernum prædium *Hustad*, ibidem situm, in cujus fundo templum Husastadense olim exstructum erat, significatum sit necesse est. (Ströms Söndmör, 2 D. p. 316-317; cfr. Kraft, 5 D. p. 107). In Regestis ad Heimskringlam hic locus ad *Hustad* in Nordmæria (*Norðmæri*, hodie *Nordmör*) confertur.

Husavika (*Húsavík*) I, 261; VII, 61; XI, 371. Sinus parvus, cum prædio cognomini, in Islandia septemtrionali situs. Locus ob eam causam ita nominatus est, quod

Gardar, unus indagatorum Islandiæ, domum hoc loco sibi exstruxerat. Pars est sinus Skjalfandii (*Skjálfandi*) in regione, olim *þíngeyjarþíng* dicta, hodierna toparchia Thingeyensi meridionali (*Suðr-þíngeyjarsýsla*).

Hustadi (*Hústaðir*, *Húsfaðir*) III, 67; VII, 153. Cfr. Askstadi. Consobrina Haraldi regis Pulcricomi, Ingiborga, cognomine Dives, Hustadis in Nordmæria (*Norðmæri*, hodie *Nordmör*) habitabat. Ætate posteriori rex Norvegiæ Eistein Magni filius in prædio Askstadis (*Askstaðir*), vel rectius Hustadis mortuus esse narratur. Ambo igitur loci unum et idem prædium sunt, pristinum scilicet prædium regium, hodie prædium *Hustad*, vel *Husestad*, vel *Husstad* in paroecia Hustadensi, tractu *Bo*ensi, hodie ad regionem Norvegiæ *Romsdal* (*Raumsdalr*) olim vero ad Nordmæriam pertinens. Falsens Norge, p. 77; Kraft, 5 D. p. 197).

Husvika (*Hvisvikr*, *Hvistvik*) IX, 107. Cfr. Huisvika, Huistvika.

Huvanesensis silva (*Húfanesskógr*, *Húfunesskógr*) VIII, 42. Cfr. Huvunesensis silva.

Huvunesensis silva (*Húfanesskógr*, *Húfunesskógr*) VIII, 42. Cfr. Huvanesensis silva. Est silua quædam, in finibus regionis Norvegiæ Ranrikiæ (*Ránriki*) regionisque Sveciæ, Gothiæ occidentalis (*Vestr-Gautland*, hodie *Vester-Götland*) sita. Nominis reliquiæ etiamnunc in *Hufwudnäs*, prædio quodam, quod juxta hodiernum oppidum *Wenersborg*, ad lacum *Weneren* (*Vænir*) jacuit, restat.

Hylingstadi (*Hýlíngstaðir*, *Hilmíngsstaðir*) XI, 323. Locus quidam in veteri Frisia (*Frísland*) situs. Hodie *Holingstedt*, locus in tractu *Arens*ico, oppido Slesvicæ (*Slèsvík*, hodie *Slesvig*), in regione Daniæ, Jotia (*Jótland*) meridionali (hodie *Sönder-Jylland*), sito ab occasu solis adjacens.

Hyliæ ostium (*Hyljumynni*) XI, 254. Nomen

ostium fluminis cujusdam, vel amnis, *Hylja* dicti, indicare videtur. Absalon archiepiscopus e Vendia (*Vindland*, dan. *Venden*) revertens, quum septemtriones versus in fretum Oranum (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) tenderet, hoc loco cum Vendis (*Vindr*) proelio navali conflixit. A Langebekkio (Script. rer. Dan. T. 1, p. 80) ad Skaniam (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*) refertur, hodiernusque portus, *Hol* dictus, cum parvulo sinu adjacenti, nomine *Hollevik* vel *Hölevik*, Skanoram (*Skáneyri*) a septemtrione adtingenti, esse creditur [cfr. Holi]. Verum partim pugna, antequam Absalon in fretum Oranum pervenisset, commissa esse videtur, partim locus iste non sinus, sed ostium aut fluminis cujusdam, aut lacus cujusdam magni esse videtur. Sunt igitur aliquot, qui credant, proelium in parte Lalandiæ (*Láland*, hodie *Laaland*), Daniæ regionis, meridionali, ad locos hodiernos *Hyllen* et *Hyllekrog* dictos, in paroecia *Errindlev*ensi, tractu *Fuglse*nsi commissum esse (Estrups Absalon, p. 67. Suhms Danm. Hist., 7 D. p. 351), quod, tam situs, quam naturæ loci respectu habito, verisimillimum esse videtur. Alia vero quæstio est, utrum hoc Hyliæ ostium, quod a Suhmio falso *Hylin Munne*, pro *Hyljumynni* nuncupatur, idem sit, quod Saxonis portus Hulyvimmensis, unde rex Daniæ Valdemar, ipse in oppido regionis Daniæ Selandiæ (*Sjáland* etc., hodie *Sjælland*), hodierno *Slagelse* commoratus, Absalonem arcessi jussit. Propter vicinitatem enim hujus oppidi, isto loco sine dubio Hulvimme portus ille, etiam a Langebekkio in charta sua veteris Selandiæ geographica antiquaria, in Selandia occidentali, hodierno oppido *Korsör* a septemtrione collocatus et depictus, significatur, quo tamen loco, ratione habita contextus loci ex Historia Knutidarum citati, *Hyljamynni* indicatum esse nequit.

Hysinga (*Hísing*) IV, 119, 123, 200. Cfr. Hisinga.

Hæensis (*af Hæ*) VIII, 270. Cfr. Haensis.

Hæfja (*Hefja*) VII, 264. Cfr. Befja.

Hæringa (*Hæríng*, *Æring*, *Hræring*) II, 166. Una insularum Godeyarum (*Goðeyjar*, qu. nom. cfr), quæ in sinu Norvegiæ Salpto (*Sálpt*) jacebant. Alius etiam insulæ, ad eandem insularum coronam pertinentis, Gillingæ (*Gillíng*) scilicet, mentio fit.

Höfdabrekka (*Höfðabrekka*) III, 104. Prædium quoddam in tractu Myrdalo (*Mýrdalr*), in toparchia Islandiæ, inter orientem et meridiem spectantis, Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*) situm.

Höfdensis (*frá Höfða*) I, 291. Ex Höfdio (*Höfði*) oriundus. Thordi nempe Hofdensis, unius occupatorum Islandiæ primorum (*landnámsmaður*) mentio fit.

Höfdius (*Höfði*) I, 281; II, 214. Prædium Thordi Höfdensis, unius occupatorum Islandiæ primorum (*landnámsmaðr*) in tractu Höfdastranda (*Höfðaströnd*) in parte regionis Skagafjordi (*Skagafjörðr*) orientali, in toparchia Islandiæ borealis Skagafjordensi (*Hegranessþing*, *Skagafjarðarsýsla*) situm. (Landnámab. III, 10, Ísl. Sögur I, p. 199). Cfr. Höfdensis.

Höfudeya (*Höfuðey*) VII, 267, 326. Cfr. Hofudeya, Hofudoa, Hovidsoa.

Höfundus, Hövundus (*Höfundr*, *Höfund*) VII, 240, 265. Tractus quidam, emporium Norvegiæ, *Skeen* dictum, cingens. Extensio tractus inde constat, quum legamus, Brattabergum (*Brattaberg*, *Brattzberg*, hodie *Bratsberg*) in paroecia *Gjerpen*si situm, Gimseyamque (*Gimsey*, hodie *Gemsö*) in paroecia *Solum*ensi sitam, qui loci, alius ex alia parte, emporio *Skeen* in præfecturis *Thellemark*ensi et *Bamble*nsi adjacent, ambos in Hofundo sitos esse. Kraft (3 D. p. 201) conjicit, nomen forsitan idem esse ac hodiernum *Hougene* (i. e. colles v. tumuli), quum hodierna scilicet paroecia *Gjerpen*sis in *Ophougen* et *Udhougen* distributa sit.

Högasunda (*Haugasund*, *Auga-*, *Augu-sund*, *Agðasund*) IV, 124. Cfr. Agdasunda, Ogosunda. Fre-

tum proelio, ibi inter Eivindum cognomine *Úrarhorn*, et Roium, cognomine *Skjálgr*, commisso insigne. Est fretum quoddam in Ranrikia (*Ránríki*), in Vika (*Vík*) regione Norvegiæ, vel in hodierna Sveciæ regione *Bahusleen* situm. Lectio incerta est, sed præferenda tamen esse videtur *Haugasund* vel forsan, si malis, *Haukasund*, locus enim vix alius esse potest, quam hodiernum *Hakefjol* v. *Hakefjord* (i. e. sinus Hakensis), qui insulæ, *Tjörn* dictæ, a regione, inter eurum et austrum spectanti, inter hanc et continentem semet insinuat; in charta Ödmanni geographica regionis *Bahusleen* depictus invenitur, quo loco Schoeningius etiam, in charta sua Norvegiæ geographica fretum *Augasund* depinxit.

Högasundum (*Haugasund, Hugasund*) IV, 14; IX, 47, 108. Cfr. Haugasundum.

Högensia comitia (*Haugaþíng*) VII, 174; VIII, 172; IX, 6, 69, 99, 114. Cfr. Haugensia comitia.

Högi ad Karmsundum (*Haugar við Karmsund*) I, 18. Cfr. Haugi ad Karmsundum.

Högi (*Haugar*) VII, 300; IX, 36, 181. Cfr. Haugi.

Högus (*Haugr*) IV, 223; V, 134; VI, 30, 31, 121, 413. Prædium quoddam regium, in convalli Norvegiæ, *Værdalen* appellata, haud procul a Stiklastadis (*Stiklastaðir*, hodie *Stiklestad*), in cujus vicinitate proelium illud Stiklastadense commissum est, situm. Hodiernum prædium *Haug*, prædio Stiklastadis ab occasu solis adjacens, in paroecia Stiklestadensi situm. Cfr. etiam Ölvishaugus.

Högus, Högensis (*Haugr*, *af Haugi*) IX, 232, 241. Saxius Haugensis nomophylax erat Heidmarkiæ (*Heiðmörk*, *Heinmörk*, hodie *Hedemarken*). Prædium, ni fallimur, est hodiernus locus comitialis Heidmarkiæ, prædium nempe *Vestre-Nordrehoug*, in paroecia tractuque *Löyten*si situm. Cfr. Haugensis.

Hökadalus (*Haucadalr*, *Haukadalr*) IV, 2. Convallis quædam Islandiæ meridionalis, cum prædio cogno-

mini, in regione, *Biskupstúngur* appellata, in toparchia Arnesensi (*Árnesssýsla*) sita. Hic habitabat Hallus Thorarinis filius. (Íslendíngab. c. 9, Ísl. Sögur p. 14; Landnámab. 5 P. c. 11, Ísl. Sögur. p. 311).

Hökstadi (*Haukstaðir*, *Haucbær*) VI, 419. Cfr. Haukbæus.

Hörda in Jotia (*Hörð*, falso *Hörðaland*, *í Jótlandi*) I, 135. Locus, a quo Knutus ille Hordensis (*Hörðaknútr*, dan. *Hörde-*, *Horde-*, *Hardeknud*) cognomen duxit. Lectio „in Hörda" (*á Hörðalandi*) spuria est, ortaque contractis vocibus: *í Hörð á Jótlandi*. Postea *Hardesyssel* vocatus est hicce tractus, qui partem Jotiæ septemtrionalis (hodie *Nörre-Jylland*), sinui Limafjordo (*Limafjörðr*, hodie *Liimfjorden*) a meridie sitam, efficit. (Cfr. Svend Aagesen, p. 55). Cfr. Hördalandum.

Hördalandi (*Hörðar*) V, 77; X, 179. Cfr. Hördi, Hordenses. Incolæ scilicet Hördiæ in Norvegia (*Hörðaland í Noregi*).

Hördalandia (*Hörðaland*, *Haurþuland*, *Hörðafold*) III, 44, 57. Cfr. Hördia, Hördalandum in Norvegia.

Hördalandum australe (*Hörðaland*, *Sunnhörðaland*) IV, 236. Pars Hördiæ, regionis Norvegiæ (*Hörðaland í Noregi*), meridionalis, hodie *Syd-Hordeland* appellata. Cfr. Sunnhördalandi, Sunnhördia, Hördi australes.

Hördalandum (*Hörð*, *Hörðaland*) I, 135. Cfr. Hörda in Jotia.

Hördenses, Hordenses (*Hörðar*) I, 7; V, 21, 86; VII, 200, 321; X, 181). Cfr. Hördi, Hördicus, Hordiensis, Hördalandi.

Hördi australes (*Sunnhörðar*) IV, 12. Incolæ Hordiæ australis (*Sunnhörðaland*, dan. *Syd-Hordeland*). Cfr. Sunnhördalandi, Sunnhördia, Hördalandia australis.

Hördi, Hordi (*Hörðar*) I, 59, 143; IV, 347; V, 124, 329, 331, 336; VI, 17, 59, 84, 184, 317; VII, 4, 48, 85, 98; VIII, 75, 85, 87; IX, 212; X, 17, 176, 347.

— BOREALES (*Norðhörðar*) VIII, 95. Incolæ Hördiæ (*Hörðaland* etc.) Norvegiæ regionis. Cfr. Hördalandi, Hördenses, Hordiensis, Hördicus.

HÖRDIA (*Hörðaland, Haurþuland, Hörðafold*) I, 4, 6, 14, 18, 27, 48, 81, 107, 112, 117, 310, 311, 323; II, 109; III, 17, 87, 113, 115, 116, 132, 209, 214; IV, 6, 9, 18; V, 22, 49; VII, 291, 321, 333; VIII, 75, 87, 135; IX, 42, 105; X, 251, 366. —— SEPTENTRIONALIS (*Norðhörðaland*) I, 57; VII, 321; X, 358. Regio quædam, vel provincia, in parte mediæ Norvegiæ occidentali sita, hodierna fere præfectura *Bergenhuus*ensis. Sensu latiori etiam continebat provincias Vorsum (*Vors, Vaurs* etc.) et Hardangriam (*Harðángr*, hodie *Hardanger*); meridiem versus Rogalandia (*Rogaland*), usque ad Flokavardium (*Flókavarði*), septemtriones versus Sogno (*Sogn*), ubi Thingnesum (*Þingnes*) fines effecit, continebatur. In partes duas, Hordiam scilicet meridionalem (*Sunnhörðaland*) et septemtrionalem (*Norðhörðaland*) divisa erat. Nomen a nepote Noris Hördo ducere creditur, in antiquissimaque historia Norvegiæ sæpenumero commemoratur. Cfr. Hördalandia, Hördalandum, Hordalandum.

HÖRDICUS (*Hörzkr*) III, 209, 211. Cfr. Hördensis, Hordiensis, etc.

HÖRGAEYRA, LINGULA DELUBRORUM (*Hörgaeyri, Haugaeyri*) II, 218. Lingula quædam in insulis, pro ora Islandiæ inter meridiem et orientem spectantis sitis, *Vestmannaeyjar* appellatis, sita, ita nominata, quoniam ibi, ante religionem christianam in Islandia acceptam, fanum delubrumque (*hörg*) gentile cum aris et altaribus erat. (Cfr. etiam Kristnisaga, p. 84).

HÖRGARDALUS (*Hörgárdalr*) III, 207. Vallis a monasterio Modruvallensi (*Möðruvallaklaustr*), in regione, olim *Vaðlaþíng* appellata, hodierna vero toparchia Islandiæ borealis Eyafjordensi (*Eyjafjarðarsýsla*), se porrigens.

HÖRGSLANDUM (*Haurgsland, Hörgsland*) II, 178.

Prædium quoddam in tractu, *Síða* dicto, in toparchia Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*) occidentali, in Islandia orientali situm.

Höskuldsstadi (*Höskuldsstaðir*) I, 275. Prædium quoddam, ubi habitabat Höskuldus Dalakolli filius, in convalli, *Laxárdalr* dicta, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) situm. (Landnámab. 2 P. c. 18, 25).

Hövundus (*Höfundr*, *Höfund*). Cfr. Höfundus.

I.

Idja (*Iðja*, *eyjan iðri*, *Iðri*) X, 170. Cfr. Insula interior.

Ila (*Il*) VII, 43; X, 119, 149. Insula quædam, Scotiæ ab occasu solis sita. Hodierna *Ila* vel *Islay* ad comitatum Argylensem (*Argyle Shire*) in ora Scotiæ occidentali situm, pertinens.

Ila (*Íla*) VIII, 78; IX, 21. Pomoerium occidentale oppidi Nidarosi (*Niðarós*), in Thrandheimo (*Þrándheimr*), regione Norvegiæ, siti. Cfr. Nidarosum.

Ilense fretum (*Ilarsund*, *Írlandssund*) IX, 321; X, 134. Cfr. Hiberniæ fretum et Ilæum fretum.

Ilenses campi (*Íluvellir*) VI, 95; VII, 143; IX, 90. Cfr. Ilæi campi.

Iluvika (*Íluvík*, *Ilsvík*, *Ilvík*) IX, 379. Cfr. Ilæus sinus.

Ilæi campi (*Íluvellir*) VIII, 78, 82, 108, 122. Campi quidam, a Steinbjargis (*Steinbjörg*), prope oppidum Nidarosum (*Niðarós*, hodie *Throndhjem*), in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) situm, se porrigentes. Cfr. Nidarosum, Ilenses campi.

Ilæum fretum (*Ilarsund*, *Írlandssund*) X, 134. Cfr. Ilense fretum, Hiberniæ fretum. Fretum prope insulam Scotiæ Ilam (*Il*, hodie *Ila* vel *Islay*) in comitatu Argylensi (*Argyle Shire*) situm, inter hanc insulamque, *Jura* nuncupatam, immissum. Cfr. Ila.

Ilæus sinus (*Íluvík*, *Ílsvík*, *Ílvík*) VIII, 264. Portus quidam juxta Hladhamros (*Hlaðhamrar*, *Laðhamrar*) ad oppidum Thrandheimi (*Þrándheimr*), Norvegiæ regionis, Nidarosum (*Niðarós*) semet insinuans. Cfr. Iluvika, Nidarosum.

India (*Indialand*) III, 177; XI, 373. Terra Asiæ *India*. Secundum Historiam Eiriki, cognomine *Víðförli*, c. 2, est pars extrema mundi australis. A fragmentis geographicis manuscriptis constat: Normannos veteres tres diversas Indias novisse; extremam scilicet, ubi apostolus Bartholomæus doctrinam sacram religionis christianæ prædicaverit; propiorem, ubi apostolus Thomas religionem christianam propagaverit; mediamque, inter duas priores jacentem, ubi mortuus sit. India sæpenumero Mesopotamia, vel terra inter flumina Asiæ Tigridem et Euphratem intersita, significata est. India, proprie sic dicta, occidentem versus flumine, Indus dicto, septemtriones versus monte, Kapagus (*Kaukasus*) nominato, continetur; in mari vicino insulæ *Taprobana* et *Tile* sitæ sunt. (Fol. Membran. a Björne Skardsaensi conscriptum. Arnæ-Magn. Nr. 765. 4to et Stjórn).

Ingafurda (*Íngafurða*, *Júngufurða*, *Menjúngufurða*, *Menníngafurða*, *Öxnafurða*, *Auðafurða*) IV, 65. Cfr. Jungufurda et Ödafurda. *Íngafurða* loco citato enim legitur pro *Júngufurða* illo, quod in Heimskringla Tom. II, p. 25 invenitur.

Ingardalus (*Íngardalr*, *Margdalr*) VIII, 237. Alia lectio „Margdalus" habet. Situs loci inde constat, quod Ögmundus quidam, qui in Orkadalo (*Orkadalr*) provinciam habuit, se prope Ingardalum ad montem Rafnsasum (*Hrafnsás*, *Rafnsás*) humum deposuisse, indeque Baglos et Birkibeines in sinu Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*, dan. *Throndhjemsfjord*) proelio Thorsbjargensi (*í Þórsbjörgum*) confligentes intuitus esse narratur. Quare vix alius tractus esse potest, quam hodierna convallis,

Inddalen dicta, cum prædio cognomini in regione Norvegiæ, sinum Thrandheimicum a meridie attingenti, sita. Sunt aliquot, qui hanc convallem ad Orkadalum (hodie *Orkedalen*) annumerant, quo sine dubio etiam olim pertinebat, dum alii contra tractu *Stadsbygden*si illum adscribunt. Cfr. Margdalus.

Ingolvsfellum (*Íngólfsfell*) I, 268; II, 176. Mons quidam, ab indagatore Islandiæ (*landnámsmaðr*) Ingolvo nomen deducens, amni, *Ölvesá*, vel *Ölfusá* dicto, ab occasu solis, in regione, *Ölves*, vel *Ölfus* appellata, in toparchia Islandiæ meridionalis Arnesensi (*Árnessþing*, *Árnesssýsla*) situs. (Landnámab. I, 7. Ísl. Sögur I, p. 36).

Ingolvshöfdius (*Íngólfshöfði*) I, 267. Promontorium quoddam, ab uno indagatorum Islandiæ (*landnámsmaðr*) Ingolvo nomen deducens, in toparchia Islandiæ orientalis Skaptafellensi (*Skaptafellsþing*, *Skaptafellssýsla*) situm. [Íslendíngab. I, (Ísl. Sögur I, p. 4); Landnámab. I, 6, Ísl. Sögur I, p. 34 et. pl. loc.].

Inneya (*Inney*, *Innaney*) V, 58. Lectio spuria esse creditur. Cfr. Fornmanna Sögur 12, p. 97-98.

Insula (*Eyjan*, *Eyjan mikla, stóra, helga*) in Lacu Mjoso IX, 60, 299, 333, 347. Cfr. Insula magna, Insula sancta.

Insula interior (*Eyjan iðri*, *Iðja*, *Iðri*) I, 41. Cfr. Idja. Peninsula quædam, hodierna *Indreö*, in parte Thrandheimi (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*), Norvegiæ regionis, septemtrionali sita, a quo tractu præfectura *Inderö*ensis nomen suum deducit. In hac peninsula tumulus illa, a cane, *Saur* nominato, Sauri tumulus (*Saurshaugr*), postea vero *Sarshoug* dictus jacebat [Heimskr. I, p. 136]; prope hodiernum prædium *Saxhoug*, templumque cognomine situs est.

Insula (*Hólmr*) VII, 183. Si conjicere licet, eadem esse videtur, quæ postea Sandvikensis, seu Christiani insula (*Sandvígr-* v. *Christjansholm*) appellata est, et sita

erat inter Hegranesum (*Hegranes*) et Bergas [*Björgvin*, hodie *Bergen*] in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norð-hörðaland*).

Insula magna in lacu Mioso (*Eyjan mikla*, *Eyjan helga*) IX, 14, 81; X, 155. Cfr. Insula, Insula sancta. *Eyjan stóra* etiam vocatur. Nota est a proelio inter Halfdanem regem, cognomine Nigrum (*Svarta*), et Eisteinem Heidmarkiæ (*Heiðmörk*, *Heinmörk*, hodie *Hedemarken*) regem ibi commisso. Rex Baglorum Ingius in hac insula degit, in hac diem obiit. Insulam dioecesi *Hammer*ensi ab Ingio rege donatam, rex Hakon Hakonides, ut sibi redderetur, postulavit. Hodierna insula, *Hovindsholm* dicta, in lacu Mjoso (*Mjörs*, *Mjórs*, hodie *Mjösen*), in tractu *Næ*sensi, in regione Norvegiæ Heidmarkia, in Upplandorum (*Upplönd*) provincia, jacens. In parvula insula, pro ora insulæ magnæ meridionali sita, tumulus quidam sepulchralis invenitur, quo Guttormus ille Gudbrandi filius, cujus X, 155 mentio fit, conditus esse traditur. (Kraft, I, 688).

Insula sancta (*Eyjan*, *Eyjan helga*, *Eyjan mikla*) IX, 2, 233, 419. Cfr. Insula magna, Insula [in lacu Mjoso].

Insula sancta in Sudureyis, vel Hebudibus (*Eyjan Helga í Suðreyjum*) III, 32; VII, 43; IX, 298. Hodie insula *I. Kolm-kill*, quod nomen a femina illa sancta Columba ducit, vel *Jona* dicta, insulæ, *Mull* nuncupatæ, ab occasu solis adjacens, una Hebudum vel Sudureyarum (*Suðreyjar*, *the Hebrides*). Ibi monasterium quoddam erat, cum abbate, parvaque ædes sacra sanctæ Kolumbæ vel Kolumkillæ (i. e. *Kolmkill*) dicata. Mentio etiam fit Simonis cujusdam episcopi Hebudum, abbatisque Insulæ sanctæ. (Martin Descript. of the Western Islands, p. 256 squ. Johnstone Antiqu. Celto-Scandicæ, p. 232. Langeb. Script. T. III, p. 242 Nota).

U 2

Insulani (*Eyjarskeggjar*) II, 155. Hoc loco qui Færeyas (*Færeyjar*, hodie *Færöer*) incolunt.

Insulani (*Eyjarskeggjar, Eyskeggjar, Eyjaskeggjar*) VIII, 199-207; IX, 73. Hoc nomine communi appellatur factio seditiosorum Orcadensium (*Orkneyingar*), Hjaltorum (*Hjaltar, Hjaltlendingar*) aliorumque insulanorum.

Insulani, Insulanus (*Eyverskir, Eyverskr*) I, 169; X, 349. Incolæ Orcadum (*Orkneyjar*, hodie *Orkney Islands*) vel Hebridum (*Suðreyjar*); qui ex alterutra harum insularum coronarum oriundi sunt.

Insulani (*Eylendingar*) XI, 347. Idem quod Dani in insulis habitantes (*Eydanir*), qui incolis Iotiæ (*Jótland*, hodie *Jylland*) quasi continentis Daniæ opponi solebant. Cfr. Insulares Dani.

Insulares Dani (*Eylendingar, Eydanir*) XI, 347. Cfr. Insulani.

Insularia freta (*Eyjasund, Eyjarsund*) IX, 290. Significatio nominis est fretum ad vel inter insulas inmissum. Erat fretum quoddam aut ad Jadarem (*Jaðar*, dan. *Jæder*) aut huic loco a septemtrione, longius septemtriones versus, quam insulæ Boteyæ, situm, nobis vero alioquin ignotum. (Cfr. Kraft, IV, p. 230). In Historia Hakonis regis Hakonidis in Heimskríngla, c. 141 [etiam in lectt. ad hunc locum varr. commemoratur] additum est, regem maxima demum difficultate in portum quendam in insulis Aumis (*Aumar*, qu. nom. cfr.) „*i eyjunum Aumum*" appellere potuisse. Quum vero Stavangriam (*Stafángr*, hodie *Stavanger*) a septemtrionibus parvulæ quædam insulæ attingant, credendum est, Insularia freta fretum quoddam, inter has immissum, esse, Aumasque in his insulis unam esse, hodiernam scilicet *Omö*.

Intimus sinus (*Vágsbotn*) VIII, 249. Hoc nomine indicatur intimus sinus Bergensis (*Björgynjarvágr*, hodie *Bergensfjord*), in Nordhordalando (*Norðhörðaland*), regione Norvegiæ situs.

IRI (*Írar*, *Írir*, *Írskr*, *Ískr*) I, 271. Irlandiæ vel Hiberniæ (*Írland*, hodie *Ireland*) incolæ. Cfr. Hiberni.

IRLANDIA (*Írland*) I, 173. Cfr. Hibernia. Insula magna, hodierna *Ireland*, ad Britanniam magnam (*Bretland*, *Great Britain*) pertinens.

ISAFJORDUS (*Ísafjörðr*) XI, 171. Cfr. Isafjördus.

ISAFJÖRDUS, ISAFJORDUS (*Isafjörðr*, dan. *Isefjord*, non vero *Issefjord*) I, 177; XI, 171. In proelio quodam, in hoc sinu commisso, rex Daniæ Haraldus, cognomine *Blátönn*, secundum aliquot vulnere letali sauciatus esse traditur. Hodiernus sinus *Isefjord*, in parte Selandiæ (*Sjáland*, etc., hodie *Sjælland*), Daniæ regionis, septemtrionali situs, in historia Daniæ antiquiori sæpenumero commemoratus. Pronuntiatione falsa nomen nunc in *Issefjord* commutatum est, quamquam recta illius forma est *Isefjord*, quippe quod a vocabulo Islandico *ís* (dan. *Iis*, i. e. glacies) sicuti sinus Islandiæ cognominis, *Ísafjörðr*, derivatum sit. Hoc etiam ab *Isefjordshavn* chronicorum apparet, portu, quem Saxo p. 189 commemorat ut portum, cui glaciei frequentia agnomen pepererit. Portus cæterum apud Saxonem, p. 213, descriptus invenitur. Cfr. etiam Isora.

ISLANDIA (*Ísland*, *Snjóland*) præsertim I, 139, 176, 177, 259-261, 266, 268-270, 272, 273, 277, 278, 285, 289, 291, 293, 298, 299, 307, 308; II, 4, 14, 15, 21, 22, 24, 25, 30, 31, 59, 61, 64, 65, 67, 72, 83, 109, 110, 133, 140, 158, 175-177, 182, 186, 191, 195-197, 200-202, 208, 213, 217, 221, 224, 227, 229, 230, 238, 239, 241; III, 23, 26, 33, 41, 42, 91, 103, 104, 106, 111, 113-115, 125, 129, 164, 173, 201, 209, 211, 216, 223; IV, 3, 4, 88, 90, 111, 112, 116, 127, 166, 168, 169, 259, 260, 262, 264, 266, 288, 289, 304; V, 182, 204, 230, 237, 258, 296, 306; VI, 27, 30, 94, 112, 204, 221, 222, 226, 228-231, 237, 246, 251, 252, 254. 280, 323, 330, 333, 339, 342, 349, 355, 360; VII, 31, 32, 36, 37,

40, 108, 193, 194, 214, 294, 316; VIII, 176, 210; IX, 2, 60, 184, 199, 201, 202, 223, 224, 334, 335, 346, 351, 394; X, 3, 5, 6, 21, 22, 38, 39, 41, 42, 47, 55, 56, 66, 87, 88, 90, 91, 93, 103, 107, 108, 146, 147, 271, 274-276, 278, 293, 300, 301, 366, 371, 416; XI, 35, 36, 110, 146, 170, 369-371, el. plur. loc. Insula Islandia primum a viro quodam, danica gente oriundo, Gardare, unde deducta est denominatio illius poetica Gardarsholmus v. Gardaris insula [*Garðarshólmi*] indagata est, tunc a pirata quodam Færeyensi (*Færeyskr*), Naddoddio, qui nomen illi *Snjóland* (i. e. terra nivosa) addidit, visitata est, denique vero a pirata quodam Norvego, nomine Flokio, visitata, qui Islandiam eam appellavit, I, 139, 260-261. Ante hoc temporis spatium insula tamen a singulis monachis quibusdam, paullatim ex insulis, pro ora Scotiæ (*Skottland*, hodie *Scotland*) sitis, septemtriones versus in Færeyas (*Færeyjar*, hodie *Færöer*), indeque in remotam illam Islandiam migrantibus visitata esse pro certo habetur; hos primos insulæ incolas veteres Normanni (*Norðmenn*) Papios (*Papar*, i. e. papæ v. patres) appellarunt, locosque, in orientali Islandia sitos, ubi habitaverant, Papeyam (*Papey*) et Papilium I, 259, vocabant. Primus Normannorum, qui terram occupavit, domiciliave ibi fixit, vel, ut islandice dicunt, *fyrsti landnámsmaðr*, erat Ingolvus (*Ingólfr*), qui in Arnarhvolo (*Arnarhóll*, *Arnarhvoll*), Reykjavikæ (*Reykjavik*) domicilia fixit, I, 262-270. Deinde insula, maxime quidem propter violentiam Haraldi regis Pulcricomi, Norvegiam in ditionem suam redigentis, a Normannis, inde confugientibus, singulisque colonis partim e Dania, partim e Suecia, partim e Færeyis, et partim ex Orcadibus (*Orkneyjar*, hodie *The Orcades*) aliisque Scotiæ insulis eo migrantibus, sensim inhabitabatur. Hi primum diversas civitates, familiis quidem magis, quam civitatibus similes conformarunt, quæ comitiis Islandiæ generalibus (*Alþíng*) in-

stitutis in una republica libera conjungebantur, totumque territorium secundum quatuor mundi plagas, in totidem quadrantes distribuebatur, II, 213, etc. III, pl. loc.: 1) Australem scilicet (*Sunnlendingafjórðúngr*, *Suðrland*); 2) Septemtrionalem (*Norðlendingafjórðúngr*, *Norðrland*); 3) Occidentalem (*Vestfirðingafjórðúngr*, *Vestfirðir*, *Vestrland*) et 4) Orientalem (*Austfirðingafjórðúngr*, *Austfirðir*, *Austrland*), quæ divisio adhuc remanet, quamquam Islandia in tres præfecturas (*amt*, pl. *ömt*) etiam distributa est; meridionalem nempe (*Suðramt*), occidentalem (*Vestramt*) et borealem (*Norðramt*), cui addita est orientalis (*Austramt*), quæ tamen non nisi partem tantum quadrantis orientalis comprehendit, pars enim præfecturæ meridionali subjuncta est. Sicuti religio christiana regum Norvegorum opera in Islandiam inducta est, ita etiam Norvegiæ reges hanc terram in suam potestatem redigere crebro conabantur; Olavus rex Sanctus (*Ólafr helgi*) Grimseyam (*Grímsey*), insulam quandam, pro ora Islandiæ septemtrionalis in mari sitam, concupivit, ut locum, natura sua munitum, haberet, unde infestis armis classique armata continentem aggredi posset, sed tam hoc, quam cætera regum Norvegorum conata irrita evaserunt, usque dum Hakoni regi Hakonidi, magnatum Islandiæ dissidiis, intestinaque civium discordia adjuto, insulam sine bello in potestatem suam redigere denique contigit, IX, 201-202, 335, quamquam quidem primum, filio suo, Magno Hakonide regnante, provincia Norvegiæ facta est X, 146. Populus, amore litterarum, præsertim historiæ eximio insignis, itineribusque novarum regionum indagandarum gratia susceptis conspicuus, fortitudinis quoque prudentiæque famam consecutus est. Similitudini coloris sebi (isl. *mör*) atque glaciei sine dubio debetur agnomen, Islandis sæpenumeró, præcipue quidem per cavillationem additum: civis sebosæ terræ [*mörlandi*, qu. nom. cfr.]. Cfr. Gardarsholmus, Islandus, Islandicus, etc·

Íslandicum mare (*Íslandshaf*) VI, 102. Mare inter Islandiam et Norvegiam interjectum. Hodie pars illius, inter Norvegiam et Hjaltlandiam (*Hjaltland*, hodie *Shetland*) inmissa *Norðrsjórinn*, dan. *Nordsöen* (i. e. mare boreale) appellari solet; pars vero inter Islandiam et Hjaltlandiam interfluens *Spanski sjórinn*, dan. *Spanske Sö* (i. e. mare Hispanicum) dicitur. Cfr. Mare Anglicanum, Cimbricum pelagus, etc.

Islandicus (*Íslenzkr*, *Íslendingr*, *Mörlandi*) I, 176; II, 4; III, 91; IV, 180; VII, 117, 247; X, 276. Ex Islandia oriundus. Cfr. Islandus.

Islandus, Islandi (*Íslendingar*, *Íslendingr*, *Íslenzkr*, *Mörlandi*, etc.) I, 176, 205, 306; II, 19, 25-31, 34, 39, 46, 60, 62, 79, 109, 140, 158, 193, 195, 196, 198, 206, 226, 239, 240; III, 41, 155, 196, 199; IV, 5, 111, 132, 135, 166, 209, 259, 260, 264, 266, 288, 289; V, 5, 31, 66, 230, 272, 273; VI, 26, 27, 57, 67, 127, 246, 251-254, 274-277, 328-330; VII, 31-37, 39, 61, 107, 150, 151, 219, 249, 265, 338; VIII, 143, 144, 188; IX, 24, 199, 201, 202, 334, 354, 369; X, 39, 88, 90, 105, 107, 109, 146, 147, 271-273, 275; XI, 35, 37, 106, 110, 112, 170, 192. Incola Islandiæ, inde oriundus, cfr. Islandicus.

Isoana comitia (*Iseyjarþing*, *Iseyrarþing*, *Seyrarþing*) XI, 70; cfr. Isora, Isorana comitia, Sorana comitia.

Isora, Isorana comitia (*Íseyri*, *Íseyrarþing*, *Íseyjarþing*, *Seyrarþing*, dan. *Isöre*, *Isör*) XI, 70; cfr. Isoana comitia, Sorana comitia. Isora locus quidam erat, ubi comitia Isorana haberi solebant. Quod in regione Daniæ Selandia (*Sjáland*, *Sælund*, etc., hodie *Sjælland*) ad sinum Isafjördum (*Isefjorden*) jacuerit, tam nomen, quam multa alia argumento sunt, sed quo loco Selandiæ comitia habita sint, vix perfecta certitudine affirmari potest. Quod quidem eo magis mirum est, quum certo sciamus, comitia Isorana, inter comitia, in quibus reges

Daniæ creari et reges appellari solebant, principalia numeranda esse. Apud Saxonem, apud Svend Aagesen, apud scriptores chronicorum commemoratur, sed situs loci nullibi et numquam accurate definitur; hic scilicet locus est, quem significat Saxonis: „portus Sjalandiæ Isora, portus cui glaciei frequentia agnomen peperit, portus Isörensis," vel tantum „Isora" (Saxo, p. 42, 189, 213, 229, 292), Svenonisque Aagesenii „Iisore", qui quoque addit, hic reges Daniæ creari solere (Svend Aagesen apud Langebekkium, T. 1, p. 56); versio plana denominationis hujus loci, a Saxone usitatæ, est *Isefjordshavn* illa, quæ in libro veteri, „Riimkrönniken" (chronica poetica) inscripto, pluribusque aliis chronicis occurrit (Riimkrönniken, versus 296-300). In situ loci definiendo duabus investigandi rationibus uti possumus; etenim aut nobis Isora est, uti meta, proponenda, quam cum consecuti fuerimus, locum etiam comitiorum Isoranorum, quippe quæ ibi haberi solita sint, inventuri simus, aut nobis primum ipse locus comitiorum investigandus est, quem nacti Isoram quandam, ad Isafjordum sitam, unde comitiis nomen sit obortum, assecuturi simus. Plerique priorem viam secuti sunt, investigando scilicet, quibusnam locis, ad Isafjordum sitis, Isora nomen fuerit, et dein si plures, eodem nomine præditi, e tenebris antiquitatis emerserint, quinam locus comitiorum Isoranorum esse potuerit. Duos scilicet locos, ita nominatos, invenimus, Isoram (*Ysör* vel *Ysörn*, quarum denominationum posterior non est nisi lectio varia, ad modum *Dragör* — *Dragörn*) nempe quandam, inter locos *Höjby* atque *Nykjöbing*, in tractu, *Odsherred* dicto, sitos jacentem (Libri Roiskeldæ datici in Langebek. Script. T. VII, p. 121; cfr. Rörvik, p. 33); aliamque Isoram, ostio sinus Isafjordi oppositam, prope locum, *Halsnæs* nuncupatum, sitam (Hals juxta Ysör, in libris regis Valdemaris daticis, apud Langebek l. c. p. 530). Ambo nomina probant,

Isoram non fuisse certum quendam locum unicum, sed nomen contra pluribus locis memorabilibus ad Isafjordum sitis commune. Tertia quædam Isora in diplomate quodam, quod in Thorkelini Diplom. Arnæ-Magn. T. 1, p. 224, typis excusum invenitur, occurrit, lectio vero nominis admodum incerta est; namque licet eodem modo in omnibus archivi Daniæ secreti hujus diplomatis exemplaribus scriptum reperiatur, omnia tamen exemplaria, quippe lituris æque abundantia, fide certa carent; quamobrem Prof. Larsen sine dubio suo jure affirmat, secundum contextum diplomatis pro Isora legendum esse: Isova sive Isovæ (i. e. hodierna *Ishöj* in tractu *Smörum*ensi sita), quæ ex accuratiori inquisitione nostra ob eam caussam omnino excipitur. Ideo ibi in diremtione litis hujus constiterunt, comitia Isorana, ad alterutram illarum Isorarum, prope Isafjordum sitarum, quas principio in medium protulimus, habita fuisse, in regione igitur, loco, *Rörby* dicto, vicina, ubi, vel forsan longius versus meridiem, quondam oppidum quoddam, *Isby* dictum, jacebat. In hac enim regione permulta antiquitatis monumenta, locum jam priscis temporibus inhabitatum esse testantia, remanent, ut verbi causa nomina locorum, *Troldebjerg* (i. e. mons gigantum), *Tussenæs* et quæ sunt similia, dictorum, nomina porro monumentaque in hac inquisitione magis memoratu digna, ut *Kongsöen* (i. e. lingula regis) et *Kongestolen* (sella regis), quæ ipsos reges creandos et eo loco creari solitos respicere videntur (Cfr. Larsen om Holbeks Amt, 1 D. p. 53-67, 75-76 et plur. loc.; N. M. Petersen dissertatio de Ysora in diario Kjöbenhavnsposten anni 1832, Nr. 36-38). Argumentum vero, quod Prof. Larsen a narratione illa de delectu regio, quæ in Suhms Danm. Hist. 4 D. p. 570 squ. invenitur, arcessit, sibi constare nequit. Prof. Larsen enim inde concludit, locum regum creandorum in littore Isafjordi occidentali situm fuisse, quoniam hoc loco Eivindus Bifra suique orationes

habuerunt, hoc locoque Haraldus Hein cum suis versabatur; Knutus vero contra secundo die comitiorum in naves suas quæ in parte sinus orientali manebant perrexit, quo e parte sinus occidentali Eivindus Bifra parsque plebis mittebatur, ut comitia cum Knuto haberet; quæ dum eo loco (sine dubio in fundo *Bynæs*ensi) agebantur, nuncii ex occidentali oppositaque parte venerunt, Haraldum jam regem creatum esse referentes. Qualem hanc Suhmii relationem legimus, talis magnam in se vim probandi habet, sed fontes scrutanti apparebit, Suhmii relationem duabus aliis, Saxonis nimirum Historiæque Knutidarum compositam esse, quum Saxo scilicet regem ad Isafjordum creatum esse tradat, cætera vero omnia, quæ de Eivindo illo Bifra Knutoque in naves suas trajicienti agunt, non in Saxone, sed Historia Knutidarum inveniri, quæ illa omnia in comitiis Viborgensibus (*Vebjörg*, *Vibjargaþing*, hodie *Viborg*), minime vero ad Isafjordum, facta esse contendit. Sed tali temeraria duarum relationum variarum confusione nil profecto certum probari potest. Littus quidem sinus Isafjordi orientale monumentis antiquitatis haud sane caret, sed huc usque nemo verisimilia ejus rei argumenta attulit, quod locus comitialis in vicinitate loci, *Halsnæs* dicti, situs fuerit, cui sententiæ præterea longitudo intervalli, inter hunc locum atque Leiram (*Hleiðra*, dan. *Leire*) interjecti, necessario adversari videtur. A comitiis concludentes, eam sententiam amplectimur, hæc comitia Isorana, simili ratione ac comitia Libbirshaugensia (*Libbirshaugr*, *Libbirshaugsþing*, dan. *Libbershöj*) ad Lundum (*Lundr*, hodie *Lund*) in regione Sveciæ Scania (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*), Danalyngensiaque (*Danalýng*) ad Viborgam in Jotia (*Jótland*, dan. *Jylland*) haberi solita, etiam non procul a sedibus regiis Roiskelda (*Hróarskelda*, hodie *Roskilde*) et Leira (*Hleiðra*, dan. *Leire*) habita esse; quare credendum est, etiam hoc loco ad cornua sinus Isafjordi meridionalia Isoram quan-

dam fuisse, quæ in revolutionibus, quibus totam loci naturam conturbatam esse novimus, evanuerit; quod etiam aliquatenus verbis chronicorum, maxime eorum, quæ *Riimkrönniken* inscripta sunt, vero simile redditur, quum verbi causa legamus, regem Roium sedem suam *Högækøbing* (hodiernum *Höjby*, in tractu *Ramsö*ensi situm) ad locum *Isefjordshavn* dictum migrasse, quæ aut est eadem ac ipsa Roiskelda, aut certe ut locus quidam vicinus describitur. Hoc forsan accuratius adumbrari poterit, si situm Isgardi (*Ysgard*) illius definire potuerimus, ubi episcopus Roiskeldensis Lage Urne nonnullas epistolarum suarum dedit; si in Selandia ad Roiskeldam sita erat, facile fieri potuit lingulæ cuidam, ei vicinæ, nomen Isora esse, ubi igitur comitia in loco maxime opportuno haberi solita esse videntur. Enimvero multa restant adhuc scrutatoribus antiquitatum futuris illustranda, quibus emolumento hæc porro annotamus. Credendum est, loci comitiorum tanti momenti, nisi mari sit devastatus, aliquas etiamnunc reliquias superesse. In locis autem comitialibus a Roiskelda ad tractum usque *Ods*ensem, vix quidam invenietur cum monumento illo, in silva *Grevinge*nsi, in tractu *Odsensi* reperto, quod secundum fabulam, in hoc tractu vulgarem, sepulchrum Hamleti (dan. *Hamlets Grav*) appellatur, comparandus; hoc enim monumentum consideranti jam elucebit illud a traditione falso sepulchri locum, pro loco veteri comitiali, nuncupatum esse. Extensione sua considerabili excellit, magnitudine lapidum saxorumque, quatenus etiamnunc reperiri possunt, ara in mediis saxis surgenti, verbo denique aspectu suo venerabili conspicuus est. Jacet ad cornu sinus Isafjordi, quod *Vigfjord* (i. e. sinus Vigensis) appellatur, quod nomen aut a vocabulo Vig [isl. *vik*, i. e. sinulus] deducitur, aut si modo nomen priscum reperiri possit, a voce islandica *ve* [i. e. numen divinum], respectu habito loci vicini sacrificialis, derivandum est; vicinum etiam est ipsi illo

loco memorabili *Kongsör* [i. e. lingula regis]. Accuratior omnium horum locorum descriptio, collectusque omnium illustrationum, adhuc e medio ævo ejusque traditionibus hauriendarum habitus, aliquando forsan decidet, utrum hic vetera comitia Isorana quærenda sint annon. Quum Suhmius (Danm. Hist. 3 D. p. 249), eventum, in Script. Hist. Isl. XI narratum, referens, comitia Sorana (*Seyrarþing*) vocat, illaque in insula, *Sejerö* dicta, habita esse credit, qui error in charta Langebekkii Selandiæ veteris etiam inest, tenendum est, hanc sententiam, lectione varia falsa: *Seyrarþing* pro *Iseyrarþing* in locum Historiæ Jomensium piratarum citatum excepta, ortam esse.

Italia (*Ítalía*, *Ítalíaland*) XI, 374. Hoc nomen in libris majorum nostrorum historicis, proprie sic dictis, non occurrit, tantum vero apud geographos posterioris ævi, qui istud e fontibus scriptorum meridionalium hauserunt. Quamobrem „Italia (*Ítalíaland*) a nobis romana terra (*Rómaborgarland*) appellata" vocatur (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 11). In ipsis enim Script. Hist. Island. singulis terris nomina præcipue ab ipsis populis oborta sunt ut verbi causa: Longobardia (*Lángbarðaland*, hodie *Lombardie*) seu Italia septemtrionalis; Romana terra (*Rómverjaland*, *Rómaríki*) seu Italia media, a quibus distincta erat Apulia (*Apúlealand*, *Púl*) seu Italia meridionalis. Italia et Apulia a scriptoribus geographicis accuratius porro ea ratione distingvebatur, quod partem Italiæ hodiernæ, flumini, *Garilia* dicto, a meridie sitam, Apuliam esse dicerent, partem vero hoc flumen a septemtrionibus attingentem, Italiam, proprie sic dictam, vocarent, quæ distinctio, e fontibus meridionalium scriptorum hausta, fundamento etiam historico nititur, quum dux Siciliæ (*Sikiley*, dan. *Sicilien*) Rogerus (*Roðgeir*), qui Apuliæ et Calabriæ etiam imperavit, novum regnum fundaret, quod, quippe e terris septemtrionalibus (*Norðrlönd*) originem ducens, in terrisque australibus

(Suðrlönd) celebre, Normannis magni momenti necessario erat. (Cfr. VII, 91; Heimskríngla T. III, p. 239. Werlauff Symb. ad. geogr. medii ævi p. 25 et not. p. 47). Hoc etiam Arnæ-Magn. Nr. 765, 4 confirmatur, ubi legimus: Apuliam *(Púl)* a septemtrionibus attingit Italia *(Ítalíaland)*, quam nos terram Romanam *(Rómaborgarland)* vocamus, ubi urbs Roma *(Rómaborg, Rúmaborg)* sita est; hæc porro Longobardia *(Lumbarðaland, Langbarðaland)* continetur, ubi sita est urbs Mediolanum *(Meinlandsborg*, hodie *Mailand)*. Quamobrem vix jure contendit Finnus Jonæus (Hist. eccl. Isl. I, p. 217-218 Not.) Apulia vel *Púl* veterum interdum totam Italiam significari, quum enim de Philippo imperatore Sueuiæ *(Svafa*, hodie *Schwaben)* memoriæ prodatur, illum in Apulia versatum esse, sententia hæc est, illum in Italia inferiori vel Neapolitana terra (hodie *Napoli)* degisse. Normanni igitur veteres sine dubio nullam aliam universæ hodiernæ Italiæ denominationem norunt, quam definitionem illam „monti (Alpibus nempe) a meridie" *(fyrir sunnan fjall)*.

Ivasunda *(Ívasund, Malstrandir, Mástrandir, Málundir, Smálundir)* IX, 398. Cfr. Malstrandæ.

Ivasundum *(Ívasund, Ífasund, Svinasund, Lúasund, Malstrandir)* IX, 176. Cfr. Luasundum, Svinasundum, Svinosundum.

Ivista *(Ívist)* VII, 41, 45. Hodiernæ insulæ *North* et *South-Uist* in corona insularum, Scotiæ *(Skotland*, hodie *Scotland)* ab occidente sole sitarum, Hebudum *(Suðreyjar*, hodie *The Hebrides)* scilicet, sitæ. In Heimskringla T. III, p. 209 nomen in duas voces distributum est: *í vist;* sed tam litteræ metricæ *(ljoðstafir)* quam contextus grammaticus exigunt, ut pro una tantum voce legantur: *hann fór ívist eldi.* Rectius forsan esset: *úist* legere.

Ivitza *(Ívitza, Ívizta)* VII, 90. Insula Hispaniæ

(*Spán*, *Spánialand*, *Yspania*, dan. *Spanien*) hodierna *Iviza*, prope insulam, *Majorka* dictam, adjacens.

Iva, Ivæ ostium (*Ífa*, *Ífumynni*) III, 214. Nomen amnis cujusdam, etiam in poemate *Krákumál*, str. 4 occurrentis, qui, secundum contextum, amnis regionis Sveciæ, *Nordlandene* hodie dictæ, forsan prope locum *Angermanland*iæ, *Iby* dictum, situs, esse creditur; alii contra Iva flumen, hodie *Elbing* vel *Ilfing* dictum, cornu fluvii magni *Weichsel* appellati, significatum esse asserunt, sed nec nomina congruunt, neque cum história convenit, Ragnarem regem Hirsutibraccam hoc loco cum Helsingis (*Helsingjar*, qu. nom. cfr) pugnasse. Alii porro sunt, in quibus Lagerbring (I, p. 151) Helsingis incolas regionis, hodiernum oppidum *Helsingborg* cingentis, indicatos Ivaque hodiernum *Ifwö* (*Iva*) in Skania (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*), significatum esse credentes. (C. C. Rafn, Krákumál, p. 101-102. Suhm Krit. Hist. 3 D. p. 634, 686-687, 707). Insula *Ivö* dicta, in tractu *Villand*ensi in Skania, in lacu *Iven*si sita est, conspicua veteribus ædibus, *Brattingsborg* dictis, aliisque traditionibus insignis; e lacu amnis quidam parvulus in mare semet effundit, vel antea certe effudit; quamobrem hicce locus Skaniæ orientalis optime convenit cum contextu illo, in quo *Ífa* occurrit, quippe simul cum freto Orano (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) et Gothalbicis scopulis (*Elfarsker*) commemoratus.

J.

Jacobi terra (*Jakobsríki*) VII, 83. Ita nominabatur regio Hispaniæ (*Spán*, *Spanialand*) septemtrionalis (non vero, ut quidam putarunt, ipsa Hispania) Gallicia (*Galicia*, *Galizuland*, *Galizsioland*) propter reliquias Sancti Jacopi Apostoli in oppido, hodie *St. Jago de Compostella* appellato, conservatas.

Jadar (*Jaðar*) I, 10, 190, 311; II, 17, 200, 287; III, 19, 44, 46, 58, 78; IV, 10, 68, 237, 241, 243, 246,

282, 296; V, 13, 16, 22, 23, 43, 49 122, 232, 236; VII, 159; IX, 2, 10, 17, 35, 37, 203, 250, 277, 289, 291, 396; X, 89, 176, 178, 319, 351; XI, 157. Regio *Jaðar* (dan. *Jæder*) dicta est pars prominens provinciæ Norvegicæ Rogalandi (*Rogaland*) vel provinciæ Rogicæ (*Rýgjafylki*, dan. *Ryfylke*) inter septemtriones et occasum solis spectans. Huic a meridie profluebat fretum, Eikundasundum vel Ekornsundum (*Eikundasund*, *Eykundasund*) dictum, a septemtrione vero Stavangria (*Stafángr*, dan. *Stavanger*) adjacebat. Fines igitur idem fuerunt, qui hodie, sicuti quoque sunt in charta Schoeningii geographica veteris Norvegiæ depicti. Nomen est vocabulum Islandicum *jaðar*, i. e. limbus, vel pars alicujus rei extrema, a natura loci quippe deductum, eadem ratione qua *Jæderen* vel *Jedderen* in insula Daniæ Mona (*Mön*, *Möm*) situs, locusque Angliæ *Kent* dictus, eadem significatione quippe præditus, naturæ loci nomen debet.

Jadarensis tractus (*Jaðarbygð*, *Jaðar*, dan. *Jæderen*) III, 19; X, 176. Cfr. Jadar.

Jadarenses, Jadaris incolæ (*Jaðarbyggvar*) III, 44; IV, 282, 297; V, 292; VI, 18. Cfr. Jadar.

Jalangensis saltus (*Jalángrsheiði*, *Jalángisheiði*) XI, 307. Tempore antiquissimo notus erat fabulis de rege Frodio narrari solitis, qui in via per hunc saltum ducenti annulum aureum deposuit, qui multorum annorum spatium intactus remansit, unde integritas, probitas atque fides illorum temporum facillime apparebit. Cfr. etiam Eddam Snorrii, edit. Raskii, p. 146. Dein proelium quoddam hoc loco inter reges Daniæ Eirikum Eimunium atque Nicolaum commissum est XI, 307. Saltus nomen ducit a sede Daniæ regia olim illustri, *Jalángr* (dan. *Jellinge*) dicta, in paroocia *Jelling*ensi, tractu *Tyrrild*ensi in regione Daniæ Jotia (*Jótland*) septemtrionali (dan. *Nörre-Jylland*) sita, qui locus etiamnunc propter tumulos Gormi regis Daniæ Grandævi, suæque conjugis Thyriæ cognomine

Danabót, lapidesque monumentales characteribus runicis (*rúnir*) obsitos ibi jacentes, in locis Daniæ, antiquitatum respectu habito, memoratu dignissimis merito habitus est. (Cfr. Saxo, p. 60, 95, 184; Svend Aagesen, p. 51).

Jamti (*Jamtar*) I, 147; IV, 390, 391, 305, 306; VII, 106, 125; VIII, 23, 45-47; X, 347. Incolæ regionis Norvegiæ Jamtiæ (*Jamtaland*), qu. nom. cfr.

Jamtia (*Jamtaland*) I, 80; II, 236; III, 178; IV, 109, 123, 290, 391, 405; V, 52, 71, 93, 123; VI, 121; VII, 105, 106; IX, 157, 282; X, 328, 371. Hodierna regio Sveciæ *Jæmteland*. Pars hujus regionis jam ante ætatem Haraldi regis Pulcricomi a Normannis inhabitari coeperat, sed propter occupationes hujus regis tamen primum perfecte inhabitata est. Ketil ille Jamtus de Sparbuo (*Sparbú*, *Sparabú*) in Thrandheimo regem Eisteinem, cognomine *Illráði*, evitans, quum trans montem Carinam (*Kjölr*, hodie *Kjölen*) fuga semet eripuisset, silvas exstirpare terramque colere coepit, quæ ab illo nomen Jamtia vel Jamtalandia deduxit; Haraldo rege Pulcricomo Norvegiam occupante, multo plures eo migrabant, inprimis Thrandi (*Þrændir*) atque Nummudalenses (*Naumdælir*), quo haud pauci tractus jam excoli coeperant, IV, 290 et Heimskríngla I, p. 96, 137; II, p. 232. In aliis colonis numerantur Vedurormus (Hist. Grimi Lodinkinni, c. 3); regnanteque Haraldo Pulcricomo dynasta quidam in Jamtia degit, nomine Kjallakus (Eyrbyggja Saga, c. 1). Jamti igitur proprie nec ad Sueciam neque ad Norvegiam pertinebant, omninoque negligebantur, usque dum rex Novegorum Hakon, cognomine Bonus, commerciis illos cum Norvegis conjunxit, principesque et magnates Jamtiæ in amicitiam sibi tanto opere conciliavit, ut illi se submittentes tributa solvere suamque ditionem confiteri pollicerentur. Rex Olavus Sanctus tributa etiam a Jamtis extorsit, sed quum legati regis Sveciæ suos nuntios tributis privassent, Jamtia in Svecorum possessionem trans-

iit. Rex Norvegiæ Eistein Jamtis iterum, ut se Norvegis submitterent, pacata ratione persuasit; sed necesse est iterum desciverint, quum regem Sverrerem, ut Jamtos bello ad submissionem adigeret, coactum fuisse legamus, IV, 290; VII, 106; et Heimskríngla I, p. 137; II, pp. 71, 233, 248; III, p. 249; IX, 134. Locorum, ibi sitorum, insulas, *Undrseyjar* appellatas, hic modo commemoramus. Sed eventus cujusdam præterea fit mentio, qui Thoroddo Snorrii filio, qui legatus in Jamtiam, ut tributa solvenda exigeret, missus erat, Arnljotoque Gellinæ occurrisset, IV, 400 etc. Locus, ubi hæc gesta sunt, est sylva Jamtica (dan. *Jæmteskoven*) in finibus Jamtiæ atque regionis, *Medelpad* dictæ, sita. Etenim secundum veterem quandam de Arnlisto quodam *Gællö*ensi traditionem, qui sine dubio idem est, ac Arnljotus ille Gellina, e regione, sylvam Jamticam a septemtrionibus attingenti, oriundus erat, eo loco, ubi nunc pons Gællöensis (*Gællö Bro*) inter locos, in paroecia *Ræfsund*ensi sitos, *Brække* et *Sundsjö* nominatos, intermissus est. (Cfr. Hülphers Jämtland, pp. 28-29). In Hist. Ketilis Hængi, c. 5 commemoratur etiam sylva Skalkensis (*Skálkskógr*) in finibus Jamtiæ et Helsingiæ (*Helsíngjaland*) sita.

Jardalus (*Jardalr*) IX, 108. Pars provinciæ Rogicæ (*Rýgjafylki*, hodie *Ryfylke*) borealis. Ni fallimur loco citato significata est vallis lacui, *Suledals Sö* appellato, a septemtrionibus sita, in qua jacent prædia *Jorebæk* et *Aarhuus* nuncupata, in tractu *Suledal*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*).

Jarlsdalus (*Jarlsdalr*) I, 238. Vallis quædam, ubi Hakon dynasta Ladensis (*Hlaða-jarl*) fugiens oblituit, quæ loco, in regione Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr* etc., hodie *Guuldalen*) sito, *Melhuus* dicto, vicina fuerit necesse est. Schoeningius (Norges Hist. III, p. 320) scribit se per hanc regionem proficiscentem de hoc Jarlsdalo crebro sciscitatum esse, sed frustra, nam nulla semet

ejus vestigia invenire potuisse. Secundum alios illa vallis fuisse creditur, quam rivus irrigat, *Lodbækken* dictus, sub monte, *Vatsfjeldet* dicto, fontes habens, templum *Melhuus*ense præterfluens (Klüvers Norske Mindesmærker, p. 100).

JARLSEYA (*Jarlsey*) IX, 206, 214, 299, 397-398. Hodierna insula, *Jersö* vel *Gjersö* dicta, in paroecia *Nötterö*ensi, præfectura *Jarlsberg*ensi extra emporium Norvegiæ Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) posita.

JARLSHELLIS (*Jarlshellir*) I, 239. Antrum quoddam, ubi Hakon dynasta Ladensis (*Hlaða-jarl*) cum servo Karkero latuit. Cfr. Antrum dynastæ.

JARNAMODA (*Járnamóða*) X, 72. Hodiernum *Yarmouth*, antea *Garmuth* dictum, oppidum ad ostium fluminis *Yare*, in comitatu Angliæ Norfolkensi (*Norfolk-Shire*) situm. Normanni veteres hoc nomine fingendo vocis islandicæ *járn*, i. e. ferrum, respectum habuisse videntur, sed minime suo jure, cum *Yarmouth* „Garienis ostium" vel ostium fluminis *Yare* significet.

JARNBERALANDUM (*Járnberaland*) V, 51, 198; cfr. Jarnberia, Jernbergia.

JARNBERIA, JARNBERALANDUM (*Járnberaland*) VI, 120; VIII, 21, 44; IX, 130. Hodierna Sveciæ provincia *Dalarne* vel *Dalekarlien*, proprio autem sensu illa solum hujus provinciæ pars, quæ hodie *Österdalarne* (i. e. orientales Dali) dicitur (cfr. Vermalandia). Ad regnum Sueciæ olim pertinebat, ætateque regis Norvegiæ Sverreris adhuc pagana erat. Hic tractus silvani, deserta lacusque haud mediocris magnitudinis inveniebantur, oppidorum vero, ibi sitorum, nulla fit mentio, nisi Olavi tabernarum (*Ólafs búðir*), ubi Olavus rex Sanctus, hanc regionem peragrans, pernoctasse traditur. Cfr. Jarnberalandum, Jernbergia.

JERNBERGIA (*Járnberaland*) IX, 62. Cfr. Jarnberia, Jarnberalandum.

JARNLOKA (*Járnloka*) XI, 351. Loco Historiæ Knutidarum citato una membranarum addit: *fyrir innan við Mön*, i. e. intus ad Monam (Daniæ scilicet insulam), quæ lectio in editionem hujus historiæ in folio excepta est. Locus igitur, portus quidam ad insulam Selandiæ (*Sjáland*, hodie *Sjælland*) Monam (*Mön*, hodie *Möen*) situs, esse possit, vel, ni fallimur, idem, quem Saxo portum Mönensium vocat (Saxo, p. 284). Sed secundum historiæ contextum Jarnloka etiam, additionis illius nulla ratione habita, portus quidam ad insulam *Öland* vel Blekingam (*Bleiking*, hodie *Bleking*) situs esse possit, quippe cum: intra Ölandiam [*fyrir innan Eyland*] additum inveniatur. Ratione autem additionis illius habita, Mona forsan etiam insula, ad Esthoniam (*Eistland* etc., dan. *Estland*) sita, *Man* dicta, significata esse possit, unde quoque sequeretur, nomine *Eyland* hoc loco non Ölandiam Sueciæ, insulam vero Osiliam (*Eysýsla*, hodie *Ösel*) indicatam esse (Estrups Absalon, p. 82).

JARNMAKRUM (*Járnmakr*, *Jamnakr*, *Jafnakr*) IX, 270; cfr. Javnakrum.

JARNMEISHÖFDIUS (*Járnmeishöfði*) II, 192. Promontorium quoddam, nomen suum a nave Thangbrandi, *Járnmeis* dicta, deducens. Secundum Kristnisaga, p. 64, inter prædia *Höfn* et *Belgsholt* dicta, in regione Islandiæ meridionalis Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*) sita, jacebat.

JASMONDA (*Ásund*, *Jasmund*) XI, 348. Rugiæ peninsula. Cfr. Asunda.

JAVNAKRUM (*Jafnakr*, *Járnmakr*) IX, 270. Prædium quoddam in provincia Hadalando (*Haþalland*, *Haðaland*) in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*) situm; hodie templum modo *Jevnager*ense, in paroecia et tractu *Jevnager*ensi, in regione Norvegiæ Hadalando, hodie *Hadeland* dicta. Cfr. Jarnmakrum.

JOHANNEA ÆDES (*Jónskirkja*) VIII, 246, 247; IX, 42. Templum quoddam in oppido regionis Norvegiæ

Nordhördalandi (*Norðhörðaland*) Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) exstructum. Cfr. Bergæ.

Johannis ædes (*Jónskirkja*) VII, 309. Templum Nidarosi (*Níðarós*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*).

Joluholmi (*Jóluhólmar*, *Jólhólmar*, in versione danica *Juleholmene* appellati) XI, 335. Hic sexcentæ naves Vendicæ mari procelloso perierunt, qui eventus, testibus aliis historiographis (Saxo, p. 227; Hvidtfeldt) pro ora Hallandiæ (*Halland*) accidit. Locus igitur ad oram Hallandiæ quærendus est; estque, teste Suhmio (Danm. Hist. 6 D. p. 261), hodierna insula *Nidingen*, quæ sita est pro portu ad emporium *Kongsbakke* ducenti, ad quod tabernæ quædam, *Hjulaberg* appellatæ, adjacent. Apud Richardssonium in Hallandia, p. 17 et Tuneldium (Sv. Geogr. II, p. 505) prædii (*Sæteri*), *Tjöleholm* vel *Tjoleholm* appellati, mentio fit; quo forsan hic locus respicit, sed tunc: *Tjóluhólmar* legendum esset. Quo se cunque modo res habet, singula quædam insula non indicata est, verum parvarum insularum corona, qualis est, quæ pro portu emporii *Kongsbakke* sita est.

Jolunda (*Jólund*, *Gólönd*, *Jórslund*) IX, 208. Locus quidam in provincia Vingulmarka (*Vingulmörk*) in regione Norvegiæ Vika (*Vík*) situs. Secundum contextum in regione locum, *Mos* dictum, circumdanti situs est; nomenque quærunt in hodierno *Gjelö* (Falsen Norges Hist. III, p. 347) quocum lectio tamen varia *Gólönd* melius convenit. Cfr. Golanda, Jorslunda.

Jomense castellum (*Jómsborg*, *Jóm*) V, 240, 241; XI, 168; cfr. Jomsburgum, Jomsborga, Jomensis arx.

Jomenses piratæ (*Jómsvíkingar*) I, 178-180, 182-193, 197-203, 205, 207-214, 217, 242; II, 66, 281; III, 34; IV, 26, 62, 84; X, 238; XI, 38, 64, 66, 67, 73, 74, 76, 77, 79-83, 85-90, 92, 93, 95-98, 100-103, 105, 115-117, 120, 128, 133, 137, 138, 143-146, 151,

157, 159, 168, 171, 174. Incolæ urbis, nunc Jomsborga, nunc Jomsburgum, nunc Jomensis arx, nunc Jomium (*Jóm, Jómsborg*) appellatæ. Cfr. Jomium etc.

Jomensis arx v. civitas (*Jómsborg*) X, 263, 365; XI, 62, 66, 67, 73-75, 77, 78, 80-83, 85, 86, 88, 89, 95, 195; cfr. Jomsburgum, Jomsborga, Jomense castellum, Jomium, etc.

Jomensis provincia (*Jóm*) VI, 49; cfr. Jomium, Jomsburgum, Jomsborga, etc.

Jomfrulandum (*Jómfrú-Land, Meyjaland?*) IX, 98. Hodierna insula *Jomfruland*, in paroecia *Sannikedal*ensi, præfectura *Thelemark*ensi (olim *þelamörk*) et *Bamble*nsi, in Norvegia.

Jomis (*Jóm*) VI, 50; cfr. Jomium, Jomensis provincia, Jomsborga, Jomenses piratæ, etc.

Jomium (*Jóm*) XI, 153. Insula quædam, in qua sita erat urbs Jomsburgum v. Jomsborga (*Jómsborg*), piratis Jomensibus (*Jómsvíkingar*) conspicua, hodierna scilicet insula Pomeraniæ (hodie *Pommern*) *Wolin* vel *Wollin*. Cfr. Jomis, Jomensis provincia, Jomsburgum, etc.

Jomsborga (*Jómsborg*) V, 153; X, 317; XI, 352. cfr. Jomsburgum, Jomensis arx, Jomense castellum, Jomis, Jomium, Jomenses piratæ.

Jomsburgum (*Jómsborg*) I, 179, 180, 182; II, 280; V, 104; X, 221; XI, 377. In Script. Hist. Isl. I aliquot locis etiam mentio fit „urbis cujusdam in Vendia" (*Vindland*), qua Jomsburgam significari e X, 221 nobis elucet. Jam tempore Haraldi regis Hilditannæ herois cujusdam e regione Jomii (*Jóm*) oriundi, qui in pugna Bravallensi (*Brávalla bardagi*) proeliatus sit, fit mentio (Saxo, p. 144). Ætate Haraldi Blatannæ Palnatokius ille a rege Vendiæ Burislavo Jomium provinciam obtinuit, ibique urbem maritimam condidit, quæ postea Jomsburgum appellari solebat (cfr. Svend Aagesen, p. 51, ubi pro *Hynnisburg* legendum est *Hyumsburg*); hæc urbs portu tantæ magnitudinis

prædita erat, ut una trecentis navibus pateret. Hinc oriundi erant heroes illi per totam Septemtrionem (*Norðrlönd*, dan. *Norden*) virtute sua et valore celebres, piratæ Jomenses (*Jómsvíkíngar*), qui expeditione contra Hakonem Norvegiæ dynastam Hladensem (*Hlaða jarl*) suscepta, proelio navali in Hjorungavago (*Hjörüngavágr*) ab illo superati sunt. Quo quidem factum est, ut hæc urbs maxime labefacta autoritatem suam haud mediocriter perderet, sed post hoc tamen tempus commemoratur, nunc uti subdita Daniæ, nunc ut huic hostilis, usque dum a Magno Daniæ et Norvegiæ rege, cognomine Bono, expugnata est. In expeditionibus Danorum in Vendiam inferioris ævi sæpe commemorata invenitur, a Saxoneque semper Julinum vocatur. Saxo situm loci præterea tam accurate definit, ut vix in loco errari possit; unacum *Kamino* nempe, vel *Steinborga* Islandorum ad idem fluminis Viadri (hodie *Oder*) ostium jacebat, *Kamin* ex una, Julinum ex altera parte; in ostium fluminis *Svine* (*Svinemünde*) sursum versum navigantes meridiem versus Julinum prætervecti, sus in ostium Viadri juxta Kaminum (v. hodiernum *Diwenow Strom*) ad insulam, *Kristoa* dictam (v. hodiernam *Gristow*) pervenere, ibique, Kaminum tendentes, flumen trajicere solebant; Saxo, p. 333 squ. cfr. VI, 50, ubi Jomium in ripis fluminum, i. e. Viadri cornuum collocatur. Regio igitur Jomium eadem est, quæ hodierna insula *Wolin* v. *Wollin* in Pomerania (*Pommern*), Julinumque vel Jomsborga fere juxta hodiernum oppidum *Wolin*, in parte insulæ, inter meridiem et ortum brumalem spectanti, situm jacebat. Nomen *Jóm* idem est ac Adami Bremensis aliorumque *Jumin*, vel *Junin*, ex quo paullatim orta est hodierna denominatio *Wolin*. Cfr. Jomsborga, Jomensis arx, Jomense castellum, Jomis, Jomium.

Jonicus pons (*Jónsbryggja*, *Jónsbryggjur*) VIII, 85, 133. Trabes pontium prope Bergas (*Björgvin*, hodie

Bergen) urbem Nordhördalandi (*Norðhörðaland*) Norvegiæ regionis. Cfr. Bergæ.

Jonsvallus, Jonæ campus, Jonicus campus (*Jónsvellir*) VII, 181; VIII, 85, 133, 241; IX, 238. Campi vel plateæ, quæ ædem Johanni sacram Bergis in Norvegia cingunt. Cfr. Bergæ.

Jordan (*Jórdan*) V, 41; VI, 151; VII, 93, 94, 97, 125, 196, 227, 316; VIII, 102. Flumen Palæstinæ vel Hierosolymitanæ terræ (*Jórsalaland*, *Gyðíngaland*, *landið helga*) *Jordan*, quod peregrinatores religiosi (*pilagrimar*) Hierosolymas (*Jórsalir*, hodie *Jerúsalem*) tendere, visere, et in quo se lavare solebant; uti memoriæ proditum est de rege Norvegiæ Haraldo Severo VI, 151; Sigurdo rege Norvegiæ Hierosolymipeta VII, 93, 125; de Eiriko „regis fratre", qui facem ardentem manu tenens in flumen descendisse traditur VIII, 102 etc. (Cfr. etiam Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 31),

Jorsali (*Jórsalir*, *Jórsalaborg*, *Jerúsalem*) V, 44 etc. Cfr. Hierosolyma. Urbs Palæstinæ vel Hierosolymitanæ terræ (*Gyðíngaland*, *landið helga*, *Jórsalaland*), sepulchro Domini nostri Jesu Christi, cruce sancta multisque præter hæc sacris reliquiis conspicua, ultima omnium sacrarum peregrinationum meta. Urbs nunc *Jórsalir*, nunc *Jórsalaborg* appellari solet; peregrinatores vero religiosi *Jórsalafarar* dicuntur. Inter quos maxime illustris erat rex Norvegiæ Sigurdus, cui nomen Hierosolymipeta (*Jórsalafari*) ob eam causam obortum est. Accurata hujus urbis descriptio cum charta illius veteri geographica in Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi invenitur.

Jorslunda (*Gólönd*, *Jórslund*, *Jölund*) IX, 208. Cfr. Jolunda, Golanda.

Jorvika (*Jórvík*, *Jork*, *Jörk*, *Jörvík*, hodie *York*) I, 138; cfr. Eboracus. Hic habitabant filii Ragnaris regis Hirsutibraccæ, Eirikusque Sanguisecuris, postquam *Northumberland*iam (*Norðimbraland*) provinciam obtinuerat,

in hoc oppido domicilia fixit. Secundum aliquot ab Ivare illo, cognomine *Beinlausi* (i. e. ossibus carens), condita esse traditur (Hist. filior. Ragnaris, c. 3; Egils Saga, p. 267, 402 lect. var.); sed sine dubio multo antiquior re vera est. Normanni Nomine vocabuli Islandici: *jóra*, *jara* i. e. pugna (quod etiam apparet ex Egils Saga, p. 453) rationem habuisse videntur, quamquam nullus inter hanc significationem urbisque nomen nexus internus interest. Hodierna urbs Angliæ *York*.

Jorungensis (*úr Jörungi*, hodie *Hjörring*) XI, 308. Cfr. Jorungus.

Jorungus (*Jörúngr*, *Jörúng*, *Norðúngr*) XI, 215. Sedes antiqua episcopalis in regione, olim *Vendill* nuncupata. Hodiernum oppidum *Hjörring* in tractu *Vendsyssel*, in regione Daniæ Jotia septemtrionali (*Jótland*, hodie *Nörre-Jylland*). Cfr. Jorungensis.

Joti, Cimbri (*Jótar*) II, 300; III, 97; IV, 323; V, 241; VI, 68, 235; VII, 47, 328, 336; X, 50; XI, 175, 176, 199, 204, 319, 347, 355. Incolæ regionis Daniæ Jotiæ (*Jótland*, hodie *Jylland*). Cfr. Cimbri, Jotia.

Jotia (*Jótland*, *Jótagrund*, *Jótavegr*) I, 1, 4, 27, 45, 128, 130, 132, 133, 136, 138, 142, 151; III, 160; IV, 326, 329 342; V, 152, 186; VI, 45, 48, 51, 68, 69, 232, 239, 273; VII, 104, 301, 306; VIII, 274; X, 20, 86, 95, 180; XI, 40, 195, 196, 199, 200, 202, 204, 214-216, 232, 233, 260, 286, 308, 311, 316, 320-323, 325, 326, 328, 330, 335, 348, 365, 368, 376. Hodierna regio Daniæ *Jylland*. Antiquissima hujus provinciæ denominatio erat Reidgothia (*Reiðgotaland*). Nomen suum a populo Jotorum (*Jótar*, hodie *Jyder*) deducit, qui una pars erat gentis Gothorum (*Gautar*, *Gotar*, dan. *Gother*, *Goter*, *Göter*, *Gjoter*); Jotia maximam regni Danici (*Danaveldi*, *Danaríki*) partem effecit XI, 214, firmissimumque imperii Daniæ subsidium erat VI, 48, cfr. Saxonem præf. p. 2, qui ejus quoque mentionem facit ut regionis

Daniæ maximi momenti, tam magnitudinis quam vetustatis ratione habita. Continebat hodiernas provincias: Jotiam borealem (*Nörre Jylland*), et Jotiam meridionalem (*Sönder Jylland* vel *Slesvig*); quando enim episcopatus Jotiæ diversi enumerantur XI, 214, omnes a Heidabæensi (*Heiðabœr*, *Heiðabýr*, *Slesvik*, hodie *Slesvig*) usque ad Jorungensem (*Jörúngr*, *Jörúng*, *Norðúngr*, hodie *Hjörring*) commemorantur. De Gormo rege Daniæ Grandævo memoriæ proditum est, illum Jotiam usque ad sinum, olim *Slè*, *Slèsvik*, hodie *Slien* vocatum, occupasse I, 138, ad quem sinum Jotia Saxoniam (*Saxland*, dan. *Sachsen*) atque Vendiam (*Vindland*, dan. *Venden*) attingit. Cfr. Heimskríngla, T. 1, p. 218; Saxo, pp. 2, 230, 233, 268 et. pl. loc. Vide etiam de finibus Jotiæ meridionalibus Werlauffii librum: *Om det danske Sprog i Slesvig* inscriptum pp. 2, 5-9. Fines inter Jotiam meridionalem atque borealem amnis olim *Skotborgará* vel per brachylogiam *Áin* modo, hodie *Skodborgaa* dictus, effecit; quamobrem etiam pars Jotiæ meridionalis: Jotia amni a meridie sita (*fyrir sunnan á*) appellata invenitur (Fornmanna Sögur, X, 159), quæ denominatio respicit nomen contrarium: Jotia amni a septemtrionibus sita (*fyrir norðan á*), quæ etiam in diplomatibus medii ævi occurrit. Pars meridionalis plerumque ducatus Heidabyensis (*hertogadómr í Heiðabœ*) appellari solet XI, 285, 293, 348; Eirikus tamen etiam dux Jotiæ (*hertogi á Jótlandi*) X, 20 appellatur, quo Jotia tantum meridionalis respici potest. Cfr. Saxo, pp. 59, 175, 217, 233. Jotia in provincias (*sýslur*) et regiones (*hèruð*) distributa erat, quarum in Script. Hist. Islandor. occurrunt: Vendill (*Vendill*, hodie *Vendsyssel*) Hjarandii præfectura (*Hjarranda sýsla*, hodiernum fere *Horn Herred*), Thjoda (*Þjóð*, hodiernum *Thy*), Hörda (*Hörð*, dan. *Hardesyssel*), Apia provincia (*Apasýsla*, dan. *Aabosyssel*), Plogensis provincia (*Plógsýsla*, dan. *Plovsyssel*).

Joticum latus (*Jótlandssíða*) XI, 215. Hoc nomine appellari solebat tota ora Jotiæ, Daniæ regionis, a promontorio septemtrionali, *Vendilskagi*, hodie *Vendelskage*, *Skagen* nominato, usque ad oppidum Ripas (*Rípar*, hodie *Ribe*) semet extendens. Cfr. Jotia, Joticum solum, Ioti, Cimbri.

Joticum solum (*Jótavegr*) V, 10. Cfr. Jotia, Joti, Cimbri.

Jotorum terra (*Jótagrund*) XI, 199, 286. Cfr. Jotia.

Jovnfjordus (*Jöfnfjörðr*, *Lofnfjörðr*) XI, 199. Lectio vitiosa pro Lofnfjordus vel dan. *Lagefjord*, nomine sinus cujusdam Hallandiæ (*Halland*). Cfr. Lofnfjordus.

Jungufurda (*Íngafurða*, *Júngrfurða*, *Auðafurða*, *Öxnafurða*, *Menjúngufurða*, *Menníngafurða*) IV, 65. Cfr. Ingafurda, Ödafurda, Öxnafurda.

Jærnfjordus (*Arnarfjörðr*, *Jærnfjord*) IX, 91, 93. Cfr. Arnarfjordus.

Jökulsaa (*Jökulsá*) III, 144. Sunt duo amnes regionis Islandiæ borealis, Skagafjordi (*Skagafjörðr*), hoc nomine præditi, Jokulsaa nempe orientalis (*Eystri Jökulsá*) et occidentalis (*Jökulsá vestri*) per valles Skagafjördenses (*Skagafjarðardalir*) profluentes, qui, ubi confluunt, flumen, *Hèraðsvötnin* vocatum, fluvium toparchiæ Skagafjordensis (*Hegranessþíng*, *Skagafjarðarsýsla*) maximi momenti, efficiunt.

Jökulsaa in Lono (*Jökulsá*, *Jökulsá í Lóni*) III, 109. Amnis per tractum toparchiæ Skaptafellensis orientalis (*Skaptafells sýsla eystri*), in Islandia orientali sitæ, *Lón* dictum, profluens.

Jökulsdalus (*Jökulsdalr*) III, 123. Convallis quædam, cum tractu cognomini, in duas valles, *Brúardalr* et *Rafnkelsdalr* vocatas distributa, flumen, *Jökulsá á Brú* dictum, cingens, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi septemtrionali (*Kiðjafellsþíng*, *Norðr-Múlasýsla*) sita.

Jölduhlaupum (*Jölduhlaup*, *Ölduhlaup*) I, 261.

Sinus quidam Irlandiæ (*Írland*, hodie *Ireland*). Nomen fluctuum æstum significat, quippe vocibus islandicis *jalda*, *alda* i. e. fluctus, unda, et *hlaup* i. e. cursus, æstus, compositum. Videtur ideo magnus ille sinus *Lough Swilly* ad promontorium Irlandiæ septemtrionalis, *Kap Malin* dictum, semet insinuans hoc nomine significari, denominatioque Normannica versio esse nominis Irlandici. Cfr. Oldulaupum.

Jötunes, Gigantes (*Jötnar*, *Risar*) III, 182. Incolæ Jotunheimi (*Jötunheims*) illi fabulosi. Cfr. Gigantes, Risi, Jotunheimus, etc.

Jötunheimi (*Jötunheimar*) III, 183, 193. Alio loco jam probatum est, ratione historiæ habita, Jotunheimo terras, Manheimum (*Mannheimr*) Seciæ, proprie sic dictæ, a septemtrionibus et occasu solis attingentes, a regione Seciæ, *Nordlandene* hodie appellatæ, usque ad Thelamarkam (*Þelamörk*), Norvegiæ regionem, sese porrigentes, necessario significatas esse. In fabulosis vero narrationibus, ut quæ loco citato respicitur, alius quidam Jotunheimus hyperboreus indicatur, sicuti primus historicus, a Jotunibus vel Gigantibus, Risis monstrisque similibus inhabitatus. Gardarikiæ (*Garðariki*) a septemtrionibus collocatus est, pluribusque provinciis, quas dynastæ tenere solebant (*jarlsdómr*), constabat, in quibus inprimis nominantur Aluborga (*Aluborg*), cum urbe cognomini (Gaungu-Hrólfs Saga, c. 3, 14, 19, 30; Hálfdáns Saga Eisteinssonar, c. 2, 6); Risalandia (*Risaland* i. e. Gigantum terra, qu. nom. cfr.), cui imperasse traditur Godmundus ille Glæsisvallensis (*Goðmundr á Glæsisvöllum*), et quæ flumine, *Hemra* dicto, a Jotunheimo, proprie sic dicto, separata erat; in Saga Herrauðs ok Bósa, c. 8. Glæsisvalli (*Glæsisvellir*) Bjarmiæ (*Bjarmaland*) ab oriente sole collocantur; ad Risalandiam pertinebat tractus, *Grundir* nuncupatus, inter Risalandiam scilicet atque Jotunheimum, proprie sic dictum, situs, cui

dynasta, Gnipalundi (*Gnipalundr*) habitans, imperabat; Grimigardus (*Grímsgarðr*, vel rectius *Gymisgarðr*), Elivogis (*Elivágar*) septemtriones versus adjacens (þorsteins Saga Víkíngssonar, c. 1); et denique Geirrödagardi (*Geirrauðargarðar*, *Geirruðargarðar*), quibus imperabat Geirraudus. In Jötunheimo etiam, secundum Saga Egils og Ásmundar, c. 15, pons, *Gjallandabrúin* dictus, jacebat. Neikter in libro „Observationum hist.-geogr. partic." conatus est situm Jotunheimi hujusce ita definire, ut sit *Jugoria* Russorum, Risalandia vero *Sirjænien* illam, Bjarmiam ab oriente attingentem, significari, Glæsisvallis cum urbe, *Grund* dicta, tractum, ubi fluvii, hodie *Pinega* et *Mesen* confluunt, indicari inprimis asserit; quo fieret, ut *Hemra* idem flumen esset, quod hodiernum *Mesen*, et ut Jötunheimi orientem versus se ad locum, *Petzora* dictum, Elivogos (*Eligavágar*) Normannorum, porrigerent. Quamquam autem haud a verisimili omnino abhorret, terras Bjarmiam ab oriente attingentes Normannis veteribus notas fuisse, tenendum tamen est, hanc eorum cognitionem tantopere fabulis mixtam fuisse, ut certo affirmari omnino nequeat, quænam singulæ regiones hodiernæ singulis denominationibus Normannicis significatæ sint; nomina enim Eddica ut *Gnipalundr*, *Hemra*, (quæ eadem est, ac fluvius Eddæ notissimus *Vimra*), *Gjallarbrú* etc. eo contulerunt, in denotandisque singulis locis adhibuerunt, quo narrationes suas omni fide certa historica privarint necesse est. Hoc maxime quidem elucet, quum consideraverimus, eos gentes remotissimorum Jötunheimorum cum incolis Halogiæ (*Hálogaland*) regionis Norvegiæ borealis, et cum incolis Alfheimi (*Álfheimr*), regionis inter Gothalbim (*Gautelfr*, *Elfi* etc.) et Albim Romorum (*Raumelfi*) in Norvegia meridionali sitæ, temere conjungant; talia enim consortia fieri non poterant, nisi Jotunheimis Norvegiæ vicinis, ut Jotunheimi antiquissimi fuerint necesse est. (Cfr. N. M. Petersén, Haandbog

i den gammelnordiske Geographie, 1 D. p. 200-211). Cfr. Gigantes, Risi, etc.

K.

Kalmanstunga (*Kalmanstúnga*) I, 281. Prædium quoddam in regione Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*) in toparchia Islandiæ inter occasum solis et meridiem spectantis Myrensi (*Mýrasýsla*) situm. (Landnámab. 2 P. 1 K. [Íslendínga Sögur I, 65]).

Kalmaricum mare, Calmaria (*Kalmarmar, Kalmarir, Kalmarn; Kalmarver, Kalmanar, Karlmarnir, Calmarnir*) IV, 310; VII, 149; X, 389. Fretum quoddam juxta Calmariam (*Kalmarnes*) vel hodiernum *Calmar*, oppidum in regione Sueciæ, *Smaaland* appellata, situm. Nomina tamen ita conturbantur, ut vix inter fretum *Kalmarmar*, promontorium *Kalmarnes* et oppidum *Kalmarir* ubique distingvi queat. Cfr. Calmaria, Calmariensis.

Kalmaricum promontorium (*Kalmarnes*) IV, 340; VII, 327. Promontorium juxta fretum, Kalmaricum mare (*Kalmarmar*) dictum, inter oppidum Calmariam (*Kalmarir*, hodie *Calmar*) atque insulam Sueciæ Eylandum (*Eyland*, hodie *Öland*) profluens, situm. Cfr. Kalmarnesum.

Kalmarnesum (*Kalmarnes*) VII, 327. Cfr. Kalmaricum promontorium.

Kalva amnis (*Kálfá*) XI, 245. Amnis emporio Othiniensi (*Oðinsey*, *Oðinsve*, hodie *Odense*) vicinus; hodiernus nempe amnis, *Odense-Aa* dictus, in Fjonia (*Fjón*, hodie *Fyen*), Daniæ regione, profluens, qui, ni fallimur, olim oppidum cingebat. Secundum Vedel-Simonsen (Borgruiner, 1 H. p. 14) nomen fortasse Kalfo illi Arnidæ, qui hoc loco pugnans cecidit, debeatur; sed tenendum est, commemorari quidem, Kalfum in Fjonia pugnasse et cecidisse, minime vero quo loco ceciderit, (Heimskríngla, III, 111); et præterea nomen *Kálfá*, de-

nominationi loci, Havniæ (*Kaupmannahöfn*, hodie *Kjöbenhavn*) vicini: *Kallebo* simillimum, tam ætate Kalfi Arnidæ antiquius, quam, uti *Kallebo*, simplici ratione a vocabulo islandico *kálfr* (i. e. vitulus) derivatum esse videtur.

KALVLUNDI, KALVÆI V. VITULINI LUCI (*Kálflundi, Kálflundar*) XI, 327. Rex Daniæ Svein, cognomine *Graði*, hoc loco proelio cum Vendis (*Vindur*, dan. *Vender*) conflixit; cfr. Saxo, p. 267, ubi pugna, nomine loci omisso, commemoratur. Hodie *Kalfslunde* vel *Kalslunde* (Roiskeldenses libri datici apud Langebekkium, T. VII, p. 65, 112) vel pronuntiatione perversa *Karlslunde*, locus in pago *Tun*ensi in Selandia (*Sjáland*, *Sælund*, hodie *Sjælland*), Daniæ regione, situs.

KALVSKINNUM (*Kálfskinn*) IV, 169; V, 258. Prædium quoddam Islandiæ septemtrionalis, ubi rex ille Rærekus, qui Olavum regem Norvegiæ Sanctum necare tentaverat, mortuus est. Est hodie parvum prædium, vel tugurium modo, *Kálfskinn* ut olim appellatum, monasterio Mödruvallensi (*Möðruvalla klaustr*) a septemtrione situm, in tractu, *Árskógsströnd* nuncupata, in toparchia Islandiæ borealis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situm. Olavii Oekonom. Reise, 2 D. p. 294; Olavsens og Povelsens Reise, 2 D. p. 739).

KAMBSNESUM (*Kambsnes*) I, 276. Promontorium quoddam, ubi Auda illa, cognomine Fundilocuples (*Djúpauðga*), pecten (isl. *kambr*) suum amisit. Est prædium in regione, *Dalir* appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) situm. (Landnámab. 2 P. 4 K. [Íslendínga Sögur, p. 75 et. pl. loc.]).

KANTARABYRGUM, CANTUARIA (*Kantarabyrgi*, *Kantaraborg*) I, 158; IV, 52. Sedes episcopalis notissima, ab Olavo rege Sancto occupata. Hodiernum oppidum *Kanterbury* in regione Angliæ, *Kent* nuncupata, situm. Nomen Normannicum *Kantaraborg* idem est,

quod Anglosaxonicum *Cantvaraburh*, quod islandice rectius vocabulo: *Kantverjaborg* i. e. oppidum Kentianorum, redderetur. Cfr. Cantuaria, —iensis.

Karenzia (*Karenz*, *Karonz*) XI, 349. Hodiernum oppjdum *Garz*, in provincia prisca cognomini insulæ Rugiæ (*Ræng*, *Ræing*, *Rænga*, *Re*, hodie *Rügen*) meridionalis, ad Pomeraniam vel hodiernam *Pommern* sitæ, jacens. Etiam apud Saxonem, p. 326, Karentia (quæ lectio sine dubio lectioni: Karentin præferenda est) invenitur.

Karfsundum (*Karf-*, *Karl-*, *Karm-*, *Skar-*, *Skarasund*) IV, 92. Cfr. Skarnsundum, Karlsundum, Karmsundum, Skarasundum, etc.

Karlsundum (*Skar-*, *Skara-*, *Karf-*, *Karl-*, *Karmsund*) IV, 92. Cfr. Karfsundum, Karmsundum, Skarasundum, Skarnsundum.

Karlsundum (*Karlssund*, *Karmsund*, *Karmtsund*, *Körmtsund*, *Karfsund*) IV, 117. Cfr. Karmsundum, Kormsundum, Karmense fretum, Karmtense fretum.

Karmense fretum (*Karmsund*, *Karmtsund*, *Karfsund*, *Karlssund*, *Körmtsund*) III, 42; cfr. Karmsundum, Kormsundum, Karmtense fretum, Karlsundum.

Karmsundum (*Karmsund*, *Karfsund*, *Karlsund*, *Skarsund*, *Skarasund*) IV, 92. Cfr. Skarnsundum, Karlsundum, Karfsundum, Skarasundum.

Karmsundum (*Karmsund*, *Karmtsund*, *Karfsund*, *Karlsund*, *Körmtsund*) I, 18; IV, 117; VIII, 146; IX, 17, 51, 80. Hodiernum fretum *Karmsund*, quod a promontorio insulæ Karmtæ (*Körmt* etc., hodie *Karmen*) meridionali, *Skudenæs* hodie dicto, tria milliaria septemtriones versus se ad locum usque, *Bergens Led* hodie dictum, insinuat eo loco, ubi sinus Bergensis (*Björgynjarvágr*, hodie *Bergensfjord*) introit. (Cfr. Karmta). In Fornmanna Sögur, IV, 116, lectio *Karlssund* pro *Karmsund* occurrit, quæ sine dubio vitiosa est. Cfr. Korm-

sundum, Karmense fretum, Karmtense fretum, Karlsundum.

KARMTA (*Caurmt*, *Körmt*) I, 14, 43; II, 126; IV, 239, 241, 243, 248; V, 286; IX, 37; X, 355. Insula quædam, quæ uti magnitudine et longitudine haud vero latitudine insignis describitur, in via vulgari maritima sita; magnus in insula tractus erat hominibus inhabitatus, quamquam pars insulæ, mare spectans, deserta omnino erat. Tumulus quidam in insula erat, unde ex una parte conspectus erat ad prædium Ögvaldsnesum (*Augvaldsnes*, *Ögvaldsnes*) qu. nom. cfr., ex altera parte in fretum Karmsundum (*Karmsund*, *Karmtsund*, hodie *Karmsund*) IV, 243. Hodierna insula *Karmen* vel *Karmöen*, in tractu *Augvaldsnæs*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*, hodie *Rogeland*). Tumulus, cujus mentionem fecimus, est ille, quo conditus est rex ille Augvaldus, qui in Hálfssaga c. 2 commemoratur.

KARMTENSE FRETUM (*Karmsund*, *Karmtsund*, *Karfsund*, *Karlsund*, *Körmtsund*) I, 18; IV, 244. Cfr Karmsundum, Karmense fretum, Kormsundum, Karlsundum.

KASTADI (*Kástaðir*, *Óttarsstaðir*) IX, 273. Cfr. Ottastadi.

KASTALABRYGGA (*Kastalabryggja*) VI, 396. Valthjofus dynasta, ad conventum a Guillielmo Expugnatore vel Notho (angl. *William Conqueror*, isl. *Vilhjálmr bastaiðr*) rege Angliæ invitatus, captivus redditus est, quum per tesqua Kastalabryggæ a septemtrionibus sita, equo veheretur, posteaque jugulatus est. Historia hujus eventus præterea incerta est. In Chron. Anglosaxon. ad annum 1076, p. 283, narratur captivitas et cædes dynastæ Valthjofi, sed omisso nomine loci, ubi captivus factus est; in oppido autem *Winchester* hodie dicto interfectus est. Secundum alios scriptores anglicos sua sponte regi se dedidit. Nec Torfæus (Hist. Norv., P. III, p. 380) neque Suhmius (Danm. Hist., 4 D. pp. 436-437) quid de

hoc loco afferunt. Quum autem Valthjofus dynasta Northumberlandiæ (*Norðimbraland*, hodie *Northumberland*) id temporis fuerit, quum captivus redditus esse dicitur, *Kastalabryggja* inter metropolin Angliæ Londinum (*Lundúnaborg*, hodie *London*) atque Eboracum (*Jórvík*, hodie *York*) sita fuisse potest. Nomen versio forsitan est nominis: *Bourg-Bridge* denominationis hodiernæ loci cujusdam in regione comitatus Yorkensis (*York-Shire*) *West-Riding* siti, vel etiam castelli cujusdam longius meridiem versus siti, quoniam plura sunt, quæ indicata esse possint.

KATANESII (*Katnesingar*) X, 146, 148. Incolæ Katanesi (*Katanes*). Vide Katanesum.

KATANESIÆ INCOLÆ (*Nesþjóðir*, *Katnesingar*) X, 116. Cfr. Katanesum, Katanesia.

KATANESUM, KATANESIA SCOTIÆ (*Katanes*, *Nes á Skotlandi*) I, 224, 226, 228-230, 273; IV, 203, 204, 206, 207, 216; V, 40; IX, 324; X, 116, 146. Hoc nomine partim tota regio, *Caithness* vel *Caithness Shire* dicta, pars scilicet Scotiæ septemtrionalis, quæ a Normannis per spatium quoddam temporis possidebatur, partim promontorium hujus regionis septemtrionale, cum promontorio minori hodierno *Dungsbyhead*, ubi oppidum *Dungsby* jacet, significari solet. Cfr. etiam Landnámab. 2 P. 15 K., sed inprimis tamen Orkneyínga Saga, ubi regiones et loca Katanesiæ diversa enumerata inveniuntur: *Þórsdalr*, *Kálfadalr*, in finibusque Katanesiæ et Sutherlandi (*Suðrland*, hodie *Southerland*) vallis *Eisteinsdalr*, amnis *Þórsá*, hodie *Thurso*, oppida *Dúngalsbær*, hodie *Dungsby*, porro *Vík*, hodie *Wick*, dein *Þrasvík*, hodie *Freshwick*, *Fors*, hodie *Fors* et plures alii loci. Vide Katanesii.

KAUPANGSFJALLUM (*Kaupángsfjall*, hodie *Kopangerfjeld*, *Kjöbingsfjeld*) VIII, 307. Mons quidam vicinus emporio Norvegiæ, *Lúsakaupángr*, *Kaupángr*, *Caup-*

ángr, posterius *Kopanger* dicto, in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) jacenti.

Kaupmannaeyæ (*Kaupmannaeyjar*) IX, 322. Parvula insularum corona, quæ inter peninsulam Scotiæ Satirium (*Satiri*) vel Cantiriam et insulam Monam (*Mön*, *Maun*, hodie *Man*) sita erat. Secundum totum loci citati contextum hodierna insula *Copeland*, quæ pro ora Irlandiæ (*Írland*, hodie *Ireland*) extra sinum *Belfast*icum, e regione loco Scotiæ, *Mull of Galloway*, vel promontorio (*nes*) illi, in Script. Hist. Island. commemorato, ubi dynasta Alein cum classi aderat, sita est. (Parva hæc insula depicta invenitur in Weilandii magnis Scotiæ et Irlandiæ chartis geographicis).

Kefleya (*Kefley*, *Kefsey*, *Kefsisey*, *Kepsisey*) VII, 131. Insula in regione Norvegiæ Halogalando (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*). Hæc lectio sine dubio præferenda est, quod si ita est, significata est hodierna insula *Kelföe* vel *Keblöe*, in sinu Ofotico (*Ófótansfjörðr*, hodie *Ofodenfjord*) sita. In hac insula haberi solebant comitia Kefsiseyensia vel Kepsiseyensia (*Kefsiseyjar-*, *Kepsiseyjar-þing*) VII, 134, ubi etiam Arnarnesensia (*Arnarnessþing*) appellantur, quod nomen forsitan a promontorio quodam, *Ankenæs* hodie dicto, sinui, quem nuper commemoravimus, vicino ductum esse possit. Cfr. Kefseya, Kepsiseya, Arnarnesensia comitia, etc.

Kefleyensia, Kefseyensia comitia (*Kefleyjar-*, *Kefseyjar-*, *Kepsiseyjar-þing*) VII, 131, 134. Cfr. Kepsiseyensia, Arnarnesensia comitia.

Kefseya, Kefseyensia comitia (*Kefsisey-*, *Kefsey-*, *Kepsisey-*, *Kefley-*, *Kepsiseyjar-þing* etc.) VII, 131. Cfr. Kefleya, Kepsiseya, Kepsiseyensia, Kefleyensia, Arnarnesensia comitia, etc.

Keilostromus (*Keilustraumr*) IX, 27, 379. Hodiernum fretum *Kilström* vel *Kiilströmmen*, bosporus quidam angustus et perquam periculosus quatuor milliaria

septemtriones versus ab emporio Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) distans, inter continentem parvarumque quarundam insularum coronam, inprimis inter insulas *Bakkeöen* et *Ulvöen*, in paroecia *Östreim*ensi, tractu *Lindaas*ensi, in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*) interfluens. (Bing, et Kraft, 4 D. pp. 654, 693). Cfr. Kilestromus.

Kemja (*Kemja*, *Kinna*, *Kina*, *Kerma*) IX, 304. Cfr. Kinna, Kina, Kerma.

Kepsiseya (*Kepsisey*, *Kefley*, *Kefsey*, *Kefsisey*) VII, 131, 141. Cfr. Kefleya. Locus quidam comitialis in regione Norvegiæ Halogalando (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) situs. Lectiones variæ suut, sed *Kefley*, ni fallimur, præferenda. Sita forsan esse potest ad hodiernum sinum *Kjöbsfjord*, partem sinus majoris, *Tysfjorden* hodie appellati, in præfectura *Salten*si, ubi etiam peninsula quædam, insulæ simillima, cum prædio, *Kjöbsvig* hodie vocato, sita est, profluentis. In narratione earundem, quarum loco Script. Hist. Isl. citato, in Heimkringla, III, p. 258 rerum gestarum, quæ a priori aliquantulum differt, comitia Arnarnesensia pro Kepsiseyensibus occurrunt. Cfr. cæterum Kepsiseyensia et Kefleyensia comitia, Kefseya, etc.

Kepsiseyensia comitia (*Kepsiseyjar-*, *Kefleyjar-*, *Kefseyjar-*, *Kefsiseyjar-þing*) VII, 131, 141. Cfr. Kefleya, Kefseya, Kepsiseya, Kefleyensia, Kefseyensia comitia.

Kerma (*Kerma*, *Kinna*, *Kina*, *Kemja*) IX, 304; cfr. Kemja, Kinna, Kina.

Kerlingalandum (*Kerlingaland*) IX, 129. Terra Carolingorum, pars scilicet imperii Caroli imperatoris Magni, vel imperii Francici. Est regio *Karolingien* cæterum nominata, vel ea pars hodiernæ Francogalliæ, quæ ex una parte flumine Sequano (*Sygná*, hodie *Seine*) ex altera parte amni Ligere (hodie *Loire*) continetur. Cfr. Carolingia.

Kerlingarsteinis (*Kerlingarsteinn*) X, 117. Ho-

diernus locus, *the Kailloch* dictus, in Hebridibus insulis, (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) pro ora Scotiæ occidentali sitis, inter partem insulæ, *Jura* vocatæ, borealem et insulam, *Scarba* dictam (cfr. descriptionem in Martin Descript. of the Western-Islands, p. 236-237 occurrentem), in chartis geographicis etiam *Corryvraken* dici solitus, jacet. Sed hic locus tamen *Kerlingarsteinn* Scriptorum Hist. Isl. vel *Kaillochstone* esse nequit, totus enim contextus argumento est, hoc nomine saxum quoddam longius septemtriones versus ad fretum, *Skiðasund* dictum, inter insulam *Sky* atque continentem jacens significari, ubi etiam locus, *Carrin* dictus, in comitatu Rossensi (*Ross-Shire*) situs est.

Kerseyra, Kerseyrensis (*Kerseyri*, *á Kerseyri*) III, 144, 145. Prædium quoddam in regione Islandiæ occidentalis, *Hrútafjörðr* dicta, colli, *Hrútafjarðarháls* appellato, a meridie situm, in toparchia Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*), quæ ad Islandiam septemtrionalem cæterum annumerari solet, jacens.

Kjalarnesum (*Kjalarnes*) I, 268, 270, 273, 299. Promontorium quoddam cum tractu cognomini, quod a monte, *Esja* dicto, in regione, *Kjalarnessþing* appellata, vel toparchia Islandiæ meridionalis Kjosensi (*Kjósarsýsla*) sese ad mare porrigit; hoc promontorium septemtriones versus et regionem versus inter septemtriones et occasum brumalem spectantem sinu Hvalfjordo (*Hvalfjörðr*), meridiem versus sinu Kollafjordo (*Kollafjörðr*) continetur. Hic comitia Kjalarnesensia (*Kjalarnessþing*) olim haberi solebant, comitia Islandiæ, ante comitia generalia Thingvallensia (*Alþing á Þingvöllum*) instituta, maximi momenti I, 268, ab incolis hodiernarum toparchiarum Gullbringensis (*Gullbríngusýsla*) et Kjosensis (*Kjósarsýsla*) celebrari solita. (Landnámab. 1 P. 9 K. et plur. loc.; Íslendíngab. c. 2, [Íslendínga Sögur I, p. 6, 38, 42, 44, 110 etc.]).

Kjalvegus (*Kjölvegr*) IX, 285. Via per montes

et saltus ducens inter regiones Norvegiæ Hadalandum (*Haðaland*, *Haþaland*) atque Thotnum (*Þotn*) partem Upplandorum (*Upplönd*). Nomen, quum rex Norvegiæ Sverrer in Hadalandia moraretur, navesque, quæ in sinu Randarfjordi (*Rönd*, *Randarfjörðr*) illi erant, per solum in lacum Mjorsum (*Mjörs*, *Mjórs*, hodie *Mjösen*) trahi curaret, ortum esse traditur. (Kraft, 2 D. p. 245).

KJARBAREYENSE FRETUM (*Kjarbareyjarsund*, *Kjarbarsund*, *Bjarkeyjarsund*) X, 32. Fretum quoddam, Bjarkreyense fretum alias vocatum, ad insulam Scotiæ Kjarbaroam vel Bjarkaroam (*Bjarkarey*) profluens. Cfr. Bjarkreyense fretum, Kjarbareya, Bjarkaroa.

KJARBAROA spurie BJARKAROA (*Kjarbarey*, *Bjarkarey*) X, 117, 134. Hodierna insula *Kerwaray* vel *Kerrera*, insula pro ora comitatus Argylensis (*Argyle Shire*) inter hunc atque unam Hebridum insularum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) ad Scotiam adjacentium, hodie *Mull* appellatam, profluens. (Johnstone Haco's Exped. against Scotland, Nota ad p. 10 et Chron. Manniæ in Langebek. Script. T. III, p. 233). Cfr. Bjarkaroa, quo nomine etiam in Script. Hist. Island. appellatur, sed pro quo, sicuti hoc loco, Kjarbaroa legendum est.

KJARRASTADI (*Kjarrastaðir*, *Bjarkastaðir*) VIII, 120. Forsitan hodiernum prædium *Kjerstad* in paroecia tractuque *Meldalensi* in Orkadalo (*Orkadalr*) parte Thrandheimi (*Þrándheimr*) Norvegiæ regionis. (Kraft, 5 D. p. 542).

KJARTANSGJAA (*Kjartansgjá*) I, 295. Fauces terræ quædam in via inter tractum Reykjastrandam (*Reykjaströnd*) atque vallem Laxardalum (*Laxárdalr*) in regione Skagafjördo (*Skagafjörðr*) in toparchia Islandiæ septemtrionalis Skagafjordensi (*Skagafjarðarsýsla*, *Hegranessþing*) sitæ.

KILESTROMUS (*Keilustraumr*) IX, 91. Cfr. Keilostromus.

Kina (*Kina*, *Kinna*, *Kerma*, *Kemja*) IX, 304; cfr. Kinna, Kerma, Kemja.

Kindsoa (*Hindeyjar*, *Hniðeyjar*) IX, 93. Cfr. Hindoa, Hindeyæ.

Kinna (*Kinna*, *Kina*, *Kerma*, *Kemja*) IX, 304. Amnis quidam Norvegiæ, forsitan *Kjensmo-Aa* in regione Norvegiæ Raumarikia (*Raumariki*) superiori (hodie *Övre-Romerige*). (Kraft, 1 D. p. 470). Cfr. Kina, Kerma, Kemja.

Kinna (*Kinn*) I, 253, 254; X, 261. Hodierna insula *Kind*, in paroecia et tractu *Kina*ensi in regione Norvegiæ Sunnfjordo (*Sunnfjörðr*, hodie *Söndfjord*) sita. Hæc insula unacum insula Selja (*Selja*) cultu sanctæ Sunnefæ conspicua erat. Cfr. Selja.

Kinna (*Kinn*, *Hin*, *Hinn*, *Hyn*) VII, 212; cfr. Hinja, Hinna.

Kinnlimicum litus in Frisia (*Kinnlímasíða á Físlandi*) IV, 44. Hoc nomine significatur regio maritima hodierna Hollandiæ (*Holland*) septemtrionalis, medio ævo Kenmaria (dan. *Kenmerland*) et Kinheimus (dan. *Kinheim*) appellata, ab occasu solis Danmarkiam parvam vel Marcam attingens. (Cfr. annotat. in Heimskríngla, T. II, p. 9; Neikter, de situ Chersonesi Cimbricæ p. 17, cujus sententia est, Kenmariam illam principalem Cimbrorum patriam fuisse. N. M. Petersen, Danm. Hist. i Hedenold, 2 D. p. 266). Quum hæc regio hoc tantum loco citato, locoque Heimskringlæ respondenti occurrat, lectioni vix fides est habenda; quænam autem regio *Kinnlímasíða* hacce significata sit, difficile est, dum *Kinnheimasíða* contra facillime definiri posset.

Kinnstadi (*Kinnstaðir*, *Kvistir*, *Kvistaðir*, *Kvistslaðir*, *Kriststaðir*, *Kveldrir*) V, 80. Cfr. Kvisti, Kvistadi, Kviststadi, Kveldri.

Kinnzarvika, Kinnzarvikensis, Kinnztrarvikensis (*Kinnzarvík*, *í Kinnzarvík*, *Kinnztrarvík*) IX,

233. Hodiernus sinus cum prædio cognomini *Kintzervig* in paroecia tractuque cognomini, in regione Norvegiæ Hardangria (*Harðángr*, hodie *Hardanger*) situs.

Kinuroæ (*Kinureyjar*, *Kumreyjar*) X, 123. Cfr. Kumroa, Kumroæ.

Kirjali, Kirjales (*Kirjálir*, *Kirjalir*, *Kyrialir*, dan. *Kareler*) IV, 156; — Orientales vel ad orientem incolentes (*Austrkirjálar*) X, 40, 41. Incolæ Careliæ vel Kirjalorum terræ (*Kirjálaland*). Cfr. Carelia, Kirjalorum terra.

Kirjalorum terra, Carelia (*Kirjálaland*) IV, 156. Est Carelia, proprie sic dicta, regio sinum, olim *Kirjálabotn*, hodie *Finska Bugt* (quamquam hoc nomine totus sinus comprehenditur, nomine *Kirjálabotn* autem pars modo sinus Finnici intima) dictum, cingens, hinc vero septemtriones versus regionibus *Tavastland* et *Finland* dictis ab oriente sese porrigens. Præterhæc Kirjales vel Careli sinui Botnico (*Helsingjabotn*, hodie *Botniska Bugt*) a septemtrionibus late vagati, cum Kvenis (*Kvenir*, dan. *Kvener*) bella gesserunt. Thorolfus ex Halogalandia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) Norvegiæ regione ad regem Kvenlandiæ (*Kvenland*) Faravidum tetendisse, et inde trans montem in Careliam perrexisse traditur (Egilssaga, c. 14, 17). Hic porro in Script. Hist. Isl. X, 40, Kirjali Finnmarkæ (*Finnmörk*) ab oriente sole habitasse, regique Holmgardi (*Hólmgarðr*, *Garðar*, *Garðaríki*) tributa solvisse feruntur. Ni fallimur, pars Careliæ meridionalis ad satrapiam Aldegjoborgensem (*Aldegjuborg* etc.) pertinebat. Nomen fortasse a flumine, *Korl* appellato, derivatum est. (Schlözers Nord. Geschichte, p. 499-500). Nomen *Karleborn* etiamnum in Finnmarka superest; ita enim nominari solet cornu sinus Varangrici (*Varángrfjörðr*, hodie *Varangerfjorden*) occidentale, nomine a Carelis, quos in Finnmarkiam Norvegicam Tatari compulerunt, derivato; unde sequitur Carelos non incolas

solum Careliæ fuisse, sed etiam Finnos (*Finnar*, hodie *Finner*) et Lappones (dan. *Lapper*) Russicos (*Gerzkir*), qui huc compulsi inter Norvegos domicilia fixerant. (Keilhaus Reise i Öst- og Vest-Finmarken, p. 24). Cfr. Carelia.

KIRKJOVOGI (*Kirkjuvágir*) IX, 246. Ni fallimur, hodiernum prædium *Kirkevaage*, in insula, *Östvaagen* dicta, in sinu, *Vestfjorden* appellato in Halogalandia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*) hodie in præfectura Norvegiæ *Salten*si situm. Cfr. etiam Vogi.

KIRKJUBÆUS (*Kirkjubær*) I, 278; II, 187. Prædium Ketilis Stulti, ubi paganis habitare non fas erat, Papiique (*Papar*) primi incolæ Islandiæ habitabant. Est monasterium pristinum, *Kirkjubœar-klaustr* dictum in regione *Síða* (non in regione, *Ver* appellata) in occidentali toparchia Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*), in Islandia orientali situm. (Landnámab. 4 P. 11 K. [Íslendínga Sögur I, p. 266]).

KIRKJUBÆUS (*Kirkjubœr*) XI, 375. Prædium quoddam in una insularum Færeyarum (*Færeyjar*, dan. *Færöer*), *Straumsey* dicta, ubi olim sedes episcopalis erat. Hodie *Kirkebö* in insula, *Strömö* dicta.

KIRKJUVOGUS, KIRKJOVOGUS IN ORCADIBUS (*Kirkjuvágr í Orkneyjum*) X, 116, 136-137; XI, 375. Sedes episcopalis ibi erat, Sanctusque Magnus dynasta ibi quiescit in pace. Hic etiam rex Norvegorum Hakon Hakonides Grandævus mortuus est, et in æde Sancto Magno sacra humatus. Hodiernum *Kirkwall* in insula, *Pomona* vel *Mainland* vocata, cum æde Sancti Magni situm. De æde illa vide etiam Orkneyínga Saga, pp. 226, 358.

KLEPHUSUM (*Kleppabú*, *Kleppabygð*) IX, 89; cfr. Kleppabuum.

KLEPPABUUM, KLEPHUSUM (*Kleppabú*, *Kleppabygð*) VIII, 59, 61, 118. Lectio K l e p h u s u m, quæ in Historia Ingii Bardi filii a Petro Clausenio in lingvam danicum versa falsa, eo scilicet oborta, quod: *til Klephús*

pro: *til Klepbús* aut scripserunt quidam aut legerunt. Hodiernus tractus *Klæbo*ensis in provincia Thrandheimi (*Þrándheimr*) Norvegiæ regionis Strinda (*Strind*). Nomen secundum Schoenings Reise, 1 D. p. 23-24, a pontium genere quodam ortum est, quos virgis et fustibus (*Klop*, dan. *Klopper*) compositos paludibus imponere solent. Cfr. Klephusum.

Klepstadi (*Kleppstaðir*) VIII, 237. Hodiernum prædium *Klepstad* vel *Klastad*, tres fere unius milliarii quadrantes regionem versus inter occasum brumalem et septemtriones spectantem a templo *Stene*nsi in tractu *Bynæs*ensi, in regione Thrandheimi Norvegiæ regionis Strinda (*Strind*) distans. (Höyen om Bynæssets Præstegjeld, p. 306).

Kliflanda (*Kliflönd*, *Klyflönd*) I, 138; VI, 375. Tractus quidam, *Cliveland* (terra montana et clivosa) vocatus, in parte veteris Northumbriæ (*Norðimbraland*, hodie *Northumberland*), regionis Angliæ, *North-Riding* dicta, quæ etiam pars est septemtrionalis comitatus Yorkensis (*Jórvík*, hodie *York-Shire*), situs. Cfr. etiam Narrationem de filiis Ragnaris Hirsutibraccæ, c. 4, et Orkneyínga Saga, p. 94.

Knapstadi (*Knappstaðir*) II, 214, 216. Prædium quoddam in tractu, *Stýfla* vocato, in regione, *Fljót* dicta, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Skagefjordensi (*Skagafjarðarsýsla*, *Hegranessþíng*) situm. Hodie prædium sacerdotale et paroecia cognominis *Knappstaðir* in suprema parte regionis *Fljót*, tractu *Stýfla* scilicet situm.

Knararskeidum (*Knarrarskeið*; *Knarskeið*, *Kjarrarskeið*) VIII, 58; IX, 379. Locus quidam littoralis in regione vetere Norvegiæ Nordmæria (*Norðmæri*) vel hodierna præfectura *Fosen*si, sinui Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) a meridie situs, quippe inter insulam, *Æðey* nuncupatam, et ostium Thrandheimi (*Þrándheims-mynni*, dan. *Throndhjems-Munding*)

jacens. Erat in vicinitate prædii, *Sundólfsstaðir* appellati. Si lectionis variæ *Kjarrarskèið* ratio est habenda, hoc nomine promontorium illud, viatoribus maritimis notandum, insulæ *Hitteröen* dictæ extremæ e regione prominens, Kynhoved (*Kýrhöfuð?*) significatum sit necesse est.

Knjukus (*Knjúkr*) II, 6. Prædium quoddam in convalli, *Vatnsdalr* appellata, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnsþing*, *Húnavatnssýsla*) situm.

Knollum (*Knollr*, *Kvollr*) IX, 263. Prædium quoddam in tractu Vermalandiæ (*Vermaland*, dan. *Værmeland*) Sueciæ regionis, *Glaðaþors* dicto, situm. Cfr. Kvollum et Gladathorsum.

Knora (*Knörr*, *Knor*) X, 11. Locus quidam in oppido Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ, *Norðhörðaland* appellata, situs. Cfr. Bergæ.

Kolbeinsaa (*Kolbeinsá*) II, 230; III, 27; VI, 30. Amnis quidam per vallem, *Kolbeinsdalr* appellatum, labens, dein inter regiones toparchiæ Islandiæ septemtrionalis, Skagafjordensis (*Skagafjarðarsýsla*, *Hegranessþing*), *Viðvíkrsveit* et *Óslandshlíð* appellatas, profluens in sinum, *Skagafjörðr* dictum, sese denique emittens.

Kolgumyræ (*Kólgumýrar*, rectius *Kólkumýrar*) I, 296. Paludes quædam, in finibus fere toparchiarum Islandiæ septemtrionalis: Hunavatnensis (*Húnavatnsþing*, *Húnavatnssýsla*) et Skagafjordensis (*Skagafjarðarsýsla*), in tractu, *Skagaströnd* dicto, sitæ; hodie pascua ad locum, *Ásar* dictum, pertinentia.

Komii oppidum (*Komaþorp*, *Tumaþorp*) VII, 149; cfr Tumii oppidum.

Komsnesum (*Komsnes*, *Ramsnes*, *Rúmsnes*) VII, 286; cfr. Ramnesum.

Kongela (*Konúngahella*) pluribus locis ut VII, 65; X, 67-68 pro Konungahella qu. nom. cfr.

Kongelensis (*af Konúngahellu*) IX, 233; cfr. Kongela, Konungahella.

Konungahella (*Konúngahella*) II, 74, 120; III, 44; IV, 282; VI, 46, 310, 401; VII, 65, 113, 156, 178, 183-185, 192, 210, 247, 248, 261, 263, 264, 272, 289, 292, 328; VIII, 11, 43, 54, 142, 143, 208, 293; IX, 12, 15, 17, 80, 82, 177, 252, 287, 343, 344; X, 2, 24, 30, 34, 38, 67, 68, 149; XI, 322. Hodiernum emporium, *Kongelf* dictum, in regione Sueciæ *Bahuslen*, quod olim ad Norvegiam pertinebat. Quando conditum sit non constat, sed perquam vetustum fuerit necesse est, quoniam jam a Hjorleivo illo Mulieribus grato, regeque Selandiæ (*Sjáland*, hodie *Sjælland*) Hreidare visitatum esse traditur (Hálfs Saga, c. 6). Hujus oppidi etiam, uti sedis reginæ Norvegicæ Gunnildæ illius regum matris (*konúngamóðir*) mentio fit (Njáls Saga, c. 3). Inter Olavum regem Tryggvii filium Sigridamque, cognomine Superbam, hoc loco conventus habitus est, qui mortis Olavo postea causa fuit, II, 120; dein inter Olavum regem Sanctum et regem Sueciæ Önundum, IV, 282; inter Magnum regem Norvegiæ Nudipedem, regem Sueciæ Ingium, regemque Daniæ Eirikum Bonum VII, 65. Sigurdus rex Norvegiæ Hierosolymipeta hic plerumque ex peregrinationibus suis redux moratus est, tantoque opere Kongelam auxit, ut nullum olim oppidum Norvegiæ illam opulentia æquaret; cespitibus atque saxis arcem quandam vel castellum exstruendam forsaque cingendam curavit; et in hac arce ædes regias ædificari jussit, ornatas templo ligneo, Castelli templo (*Kastala-kirkja*) vel Crucis templo (*krosskirkja*) vocato, ubi præter alias sanctas reliquias etiam reliquias sacræ crucis servandas curavit, VII, 113, 156. Ætate Haraldi regis Norvegiæ Gillii oppidum hocce a Vendis (*Vindur*, dan. *Vender*) terribili ratione devastatum, nunquam postea pristinam opulentiam atque autoritatem recuperavit, VII, 183-192. Hic leviter pugnatum est inter reges Norvegiæ Suerrerem et Magnum Erlingi filium, VIII, 54. Jon Drotning in mo-

nasterio Konungahellæ humatus est, IX, 15, 82. Regnante Hakone rege Norvegiæ Hakonide, conventus etiam inter reges in finibus Sueciæ et Norvegiæ habiti commemorantur, X, 2, 67; et idem rex arcem quandam vel vallum in Ragnhildarholmo (*Ragnhildarhólmr*), postea *Ranilleholmen* dicto, exstruendum curavit. Nomen saxum regium significat, quippe a voce islandica *hella* (i. e. lapis, saxum) et *konúngr* (i. e. rex) derivatum. Cfr. Kongela.

Konungshagus (*Konúngshagi*) IX, 211; cfr. Akurshagus, Akrensia pascua.

Kormsundum (*Körmtsund*, *Karmsund*) IX, 45; cfr. Karmsundum, Karmtense fretum, Karmense fretum, Karlsundum, etc.

Kornafjordus (*Kornafjörðr*) IX, 223. Sinus quidam ad insulas quasdam parvulas, postea in lingulam continentis redactas, Kornaholmos (*Kornahólmar*, *Kornhólmar*) dictas, in lacu Mjorso (*Mjörs*, *Mjórs*, hodie *Mjösen*), in provincia Upplandorum (*Upplönd*), Norvegiæ regionis, Heidmarkia (*Heiðmörk*) sitas semet insinuans. Cfr. Kornaholmi.

Kornaholmi (*Kornhólmar*, *Kornahólmar*) IX, 223. Parvulæ quædam insulæ ad sinum Kornafjordum (*Kornafjörðr*) sitæ. Ad has insulas proelio navali conflixerunt factiones Baglorum et Birkibeinum. Olim insula erat, *Íkornholm* vel *Ekornholm* (i. e. insula sciuri) dicta, hodie vero lingula continentis facta est, in lacum Mjorsum (*Mjörs*, hodie *Mjösen*) sese porrigens, dimidium milliare meridiem versus a prædio *Fagernæs* dicto, in paroecia *Feigringen*si, tractu *Hurdal*ensi vel *Hudal*ensi, in provincia Norvegiæ Raumarikia superiori (*Raumariki*, hodie *Övre Romerige*) sito distans. (Kraft, I, p. 462). Cfr. Kornafjordus.

Kornunga (*Kornúngar*, *Kornúng*, *Kornvegr*) XI, 336. Hic leviter pugnarunt Asbjorn cognomine *Snari*,

militesque Sueinis regis Danorum. Saxo, p. 278, hunc eventum commemorat, sed loco pugnæ non accuratius definito, quam his verbis: prope Vibergum. Est sine dubio hodiernum *Korning*, in tractu *Sönderlyng*ensi, locus duo fere milliaria orientem versus a Viborga (*Vebjörg*, hodie *Viborg*), in provincia Daniæ Jotia boreali (*Jótland*, hodie *Nörre-Jylland*) distans.

Kotskoga (*Kotskógr*, *Kotskógaborg*) XI, 357. Apud Saxonem, pp. 309, 359, 360 urbs Goscova vel Cozgoa commemorata reperitur. Hodiernum oppidum, *Güzkow* appellatum, in provincia veteri cognomini, inter flumina Pomeraniæ (hodie *Pommern*) *Peene* et *Ryck* vocata sita; in diplomatibus *Gotzchowe*, *Chotzekowe* appellari solet, unde Normanni sua ratione nomen detorserunt, quod a vocabulis Islandicis: *kot* (i. e. casa) et *skógr* (i. e. silva) compositum esse videtur. Cfr. Goscova, Cozgoa.

Kotum (*Kot*) VIII, 61. Prædium quoddam ad amnem Nidam (*Nið*), in provincia Thrandheimi (*Þrándheimr*), Norvegiæ regionis Strinda (*Strind*) situm.

Krjanadi (*Kjánaðir*, *Ljarauðir*) IX, 24. Commemoratur præfectus quidam, Olavus Krjanadensis. Significatur sine dubio prædium quoddam Norvegiæ, ni fallimur, in Thrandheimo (*Þrándheimr*) situm. Lectio Ljarodi (*Ljarauðir*) etiam invenitur, quamobrem in recta nominis forma incerti hæremus. Cfr. Ljarodi.

Kristnesum (*Kristnis*) I, 277. Prædium Helgii Maceri, ita nominatum, quia Helgius religioni christianæ amicus erat. Situm est in tractu, *Eyjafjörðr* dicto, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjördensi (*Eyjafjarðarsýsla*, *Vaðlaþíng*). (Islendíngab., c. 11; Landnámab., 3 P. 12 K. [Íslendínga Sögur, I, 19, 207, 211 etc.]).

Krokaskogus (*Krókaskógr*, *Crócascógr*, *Crókascógr*) VII, 206. Hic proeliati sunt rex Norvegiæ Ingius et dy-

nasta Gothorum (*Gautar*, dan. *Göter*) Karl Sonii filius. Hodierna silva, *Krogskoven* appellata, tractus saltibus et silva consitus, qui fines efficit inter regionem, *Bærum* appellatam, in præfectura *Aggers*ensi sitam, et regionem Norvegiæ Ringarikiam (*Hringariki*, hodie *Ringerige*); et maxima quidem parte ad hanc pertinet. Cfr. Krokensis silva.

Krokensis silva (*Crócascógr*, *Crókascógr*, *Króka-skógr*) VII, 307, 325. Cfr. Krokaskogus.

Kroksfjördus (*Króksfjörðr*, *Krossfjörðr*) II, 21. Sinus quidam in toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*Barðastrandarsýsla*, *þorskafjarðarþíng*) situs. (Landnámab., 2 P. 21 K. [Íslendínga Sögur, I, p. 127-129, 234]).

Krossavika (*Krossavik*) II, 222; III, 110, 114-119. Sinus quidam cum prædio cognomini, in regione, *Vopnafjörðr* appellata, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Múlasýsla*, *Sunnudalsþíng*) situs. (Landnámab., 2 P. 16 K. [Íslendínga Sögur, I, p. 238]).

Krossbrekka (*Krossbrekka*, *Árósbrekka*, *Njós-brekka*, *Njósnbrekka*) V, 27. Hoc loco, Olavus rex Norvegiæ Sanctus, per convallem, *Valdalr* appellatam, iter faciens consedit, ut quietem sumeret et sinum infra profluentem aspexit; etiamnunc eo loco, ubi consedit, duæ cruces superesse traduntur. Locus hodie *Langbrekke* dicitur, estque clivus in via supra prædium, *Sylte* dictum, ducenti, in convalli, *Langdalen* appellata, in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) situs. Hoc loco adhuc crux lignea conspicitur, *St. Oles Kors* vocata, quo loco rex Olavus, naves in sinu incensas flagrantes conspiciens consedisse fertur. Prædium quoddam, *Korsbrekke* dictum in convalli, *Söndelvsdalen* nuncupata, jacet. (Ströms Söndmör, 2 D. p. 266; Kraft, 5 D. p. 111). Nomen loci perquam variis rationibus in fontibus historicis scriptum invenitur: *Árósbrekka*, *Krossbrekka*, *Njós-*

brekka, *Njósnbrekka*. *Krossbrekka* sine dubio recta lectio est, unde ceteræ omnes erroribus tam scribendi quam legendi exortæ esse possint.

Knossholi (*Krosshólar*) I, 274-275, Locus, ubi Auda Fundilocuples crucem erigi curavit, ad prædium *Hvammr* dictum; prope ostium amnis, *Örriðaá* vocati, sinumque, *Hvammsfjörðr* dictum, in toparchia Islandiæ Dalensi (*Dalir*, *Dalasýsla*) situs. (Landnámab., 2 P. 16 K. [Íslendínga Sögur, I, p. 111]).

Krossvikenses (*Krossvikingar*) III, 110, 114, 125. Incolæ Krossavikæ, Vopnafjordensis (*í Vopnafirði*) in Islandia orientali sitæ. Cfr. Krossavika.

Knummi tumulus (*Krumshaugr*) III, 123. Tumulus quidam in convalli Islandiæ orientalis, *Jökuldalr* appellata, situs. Cfr. Brynjaris tumulus.

Knummsholtum (*Krumsholt*) III, 111. Prædium quoddam, jam tunc, quum historia scribebatur, desertum. Situm erat inter locos, *Hafranes* et *þernunes* dictos, in regione, *Vopnafjörðr* appellata, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Múlasýsla*, *Sunnudalsþing*).

Kuaddingi insula (*Kvaddingsey*, *Kvaldingsey*, *Paldinsey*) VII, 55, 67. Insula quædam in lacu Sueciæ Vænero (*Vænir*, hodie *Væneren*) sita, in qua Magnus rex Norvegiæ Nudipes arcem quandam vel castellum exstruendum curavit. Hodierna insula *Källandsö* in lacu regionis Sueciæ, Gothiæ occidentalis (*Vestr-Gautland*, hodie *Vester-Gotland*) Vænere sita. Alicubi in textu Islandico etiam insula *Paldinsey* vocata invenitur, quam eandem esse ac *Kvaldingsey* inde constat, quod ambobus locis idem eventus narratur; lectio recta est ubique *Kvaldingsey*, quæ lectio etiam cum nomine hodierno optime congruit. Cfr. Kualdingi insula.

Kualdingi insula (*Kvaldingsey*, *Paldinsey*, *Kvaddingsey*) VII, 55; cfr. Kuaddingi insula.

Kuaviza (*Kúaviz*, *Kvauz*, *Knaur*) XI, 344. Suh-

mius (Danm. Hist. 7 D. p. 110) hunc locum *Kuariz* vocat, quod tamen errorem in inprimendo ortum esse putamus, eoque locum, *Kulitz* vocatum, qui insulæ Rugiæ (*Ræng*, *Re*, hodie *Rügen*) ab occidente sole, insulæ vero, *Ummanz* hodie appellatæ, a meridie adjacet. Quum vero in Hist. Knutid., ubi hic locus tantum occurrit, narratum legamus: Absalonem archiepiscopum Rugiis (i. e. incolis insulæ Rugiæ) imperasse, ut ad locum, *Wolgast* dictum, se conferrent, illos vero deinde morem ei gerentes Kuavizam tetendisse, quo Wolgastiani cum iis convenerint; haud fere dubitari potest, quin Kuaviza hodierna insula *Koos*, parva insula, pro ora veteris Pomeraniæ regionis, *Wolgast* dictæ, sita significata sit. Apud Saxonem, p. 376, hæc insula *Cozta* appellatur.

Kueldri (*Kveldrir*, *Kvistir*, *Kvístaðir*, *Kviststaðir*, *Kriststaðir*, *Kinnstaðir*) V, 204. Cfr. Kuisti, Kuistadi, Kuiststadi, Kinnstadi.

Kuildi (*Kvilldir*, *Kvildrir*, *Qvildrir*) VII, 214. Locus quidam in provincia Vikæ (*Vík*, *Víkin*), Norvegiæ regionis, Ranrikia (*Ránríki*) situs. Hodiernus tractus *Kvill*ensis in regione Sueciæ *Bahuslän*. Cfr. Kuildri.

Kuildri (*Kvilldir*, *Kvildrir*, *Qvildrir*) VII, 332. Cfr. Kuildi.

Kuimi (*Kvímar*) VIII, 191. Locus quidam in Esthonia (*Eistland*) situs.

Kuistadi (*Kvístaðir*, *Kvistir*, *Kviststaðir*, *Kriststaðir*, *Kveldrir*, *Kinnstaðir*) V, 80; cfr. Kuisti, Kuiststadi, Kueldri, Kinnstadi.

Kuistensis (*af Kvistum*) V, 84. De Kuistis vel Kuistadis (*Kvístaðir*, *Kviststaðir*, *Kveldrir* etc.) oriundus. Cfr. Kuiststadensis, Kuisti, Kueldri, Kinnstadi.

Kuisti (*Kvistir*, *Kvístaðir*, *Kviststaðir*, *Kriststaðir*, *Kveldrir*, *Kinnstaðir*) V, 80. Commemoratur Thorgeir quidam Kuistensis vel Kuistadensis. Est hodiernum prædium *Kvistad* in peninsula, *Indreöen* dicta, in præfec-

tura *Indreöensi*, in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) situm. In Fornmanna Sögur V, 203 pro hoc nomine legimus: *Þorgeir af Kriststöðum eðr Kveldrum*, quarum denominationum prior, *Kriststaðir*, sine dubio lectione vitiosa oborta est, posterior vero, *Kveldrir* in *Kvistir* commutanda. Cfr. Kuistadi, Kuiststadi, Kueldri, Kinnstadi, Kuistensis, Kuistadensis.

Kuiststadensis (*af Kviststöðum*) V, 234. Cfr. Kuistensis, Kuisti, Kuistadi, Kuiststadi, Kueldri, Kinnstadi.

Kuiststadi (*Kviststaðir, Kvistir, Kvistaðir, Kriststaðir, Kveldrir, Kinnstaðir*) V, 204. Cfr. Kuisti, Kuistadi, Kinnstadi, Kueldri, Kuistensis, Kuiststadensis.

Kumroa, Kumroæ (*Kumrey*, *Kumreyjar*, *Kinureyjar*) X, 123, 133. Hodiernæ insulæ magna et parva *Cumbray* (*Kumrey*) ad partem insulæ, *Bute* hodie nuncupatæ, inter meridiem et ortum brumalem spectantem, in comitatu Scotiæ occidentalis Butensi (*Shire of Bute*) sitæ. (Johnstone in Haco's exped. against Scotland, Nota ad p. 17). Cfr. Kinuroæ.

Kunactia (*Kunnaktir*, *Kunnactir*, *Kunnoktir*) VII, 51. Cfr. Kunnaktia.

Kunnaktensis (*af Kunnaktum*, *Kunnactum*, *Kunnoktum*) VII, 73. E Kunnaktia, Irlandiæ regione oriundus, eo pertinens. Cfr. Kunnaktia.

Kunnaktia (*Kunnaktir*, *Kunnactir*, *Kunnoktir*) VII, 51, 70. Hodierna Irlandiæ (*Írland*, hodie *Ireland*), regio *Connaught* appellata. Cfr. Kunactia, Kunnoktia, Kunnaktensis.

Kunnoktia (*Kunnoktir*, *Kunnaktir*, *Kunnactir*) VII, 51. Cfr. Kunnaktia, Kunactia, Kunnaktensis.

Kuollum in Gladathorso (*Kuoll*, *Knoll i Glaðaþorsi*) IX, 263. Cfr. Knollum.

Kurfjallum (*Kúrfjall*, *Kýrfjall*) IX, 228. Locus quidam, ubi proelio conflixerunt factio Ribbungorum (*Ribbúngar*) et milites Skulii dynastæ; secundum con-

textum mons quidam in meridionali regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*) situs. Cfr. Kyrfjallum.

Kuri (*Kúrir*) VI, 267; XI, 295, 351. Incolæ Kurlandiæ (*Kúrland*). Cfr. Kurlandi.

Kurlandi (*Kúrir*) XI, 212; cfr. Kuri. Kurlandiæ (*Kúrland*) incolæ.

Kurlandia (*Kúrland*, *Kýrland*) XI, 295, 374. Terra quædam maritima in Oriente (*Austrvegr*, *Austrlönd*, dan. *Österleden*) sita, cujus in narrationibus de itineribus Normannorum piraticis interdum mentio fit. Unacum Samlandia (*Sámland*), quo continebatur, interdum commemoratur; fines vero secundum narrationes Normannorum accuratius definiri nequeunt. Normanni, ni fallimur, Kurlandia sua non solum hodiernam regionem, *Kurland* proprie dictam, magnam scilicet peninsulam sinui *Riga*ico ab occidente sole sitam significabant, sed etiam regiones vicinas, *Semgallen* et *Samogitien* hodie dictas, quo fit, ut eorum Kurlandia æque late pateat, ac Kurlandia illa, quam Adamus Bremensis et alii scriptores describunt, a finibus nempe *Lifland*iæ (partis veteris Esthoniæ [*Eistland*, dan. *Estland*]) meridionalis, ad flumen usque *Memel*um. (Cfr. etiam Schlözers Nord. Gesch. p. 494). Ezpeditio quædam in Kurlandiam memorabilis, in qua describenda mentio fit magni cujusdam fluminis sylvæque ingentis, in Egils Saga c. 46 commemoratur. Aliorum locorum singulorum ibi sitorum, nulla omnino mentio fit. Cfr. Kurorum terra.

Kurorum terra (*Kúrland*, *Kýrland*) IV, 156; cfr. Kurlandia.

Kymricus, Kymrici (*Kumbrscr*) X, 348. Incolæ regionis Angliæ, *Cumberland* appellatæ. Cfr. Anglia.

Kyrfjallum (*Kýrfjall*, *Kúrfjall*) IX, 228. Mons in Upplandis (*Upplönd*) Norvegiæ situs. Cfr. Kurfjallum.

Kænugardus (*Kœnugarðr*) V, 260, 281; XI, 374.

Magnum quoddam Gardarikiæ (*Garðariki*) vel Russiæ (*Rússland*, dan. *Rusland*) regnum. Unacum Palteskja (*Palteskja*) plerumque commemorari solet. Thorvaldus ille Peregrinator (*Víðförli*) Islandus per hanc regionem, amnem Danaprum (hodie *Dnieper*) sequens, profectus, in Palteskja diem obiit. Comprehendebat fere hodiernam regionem, *Lille Rusland* danice appellatam. Quocum etiam convenit, illud, ut regnum magnitudine conspicuum, a Magogo quodam principio inhabitatum commemorari. Historicus hicce Kænugardus ideo non cum illo Kænugardo vel Chunigard commutandus, qui Holmgardo (*Hólmgarðr*, *Garðr*) a septemtrionibus situs erat, quamquam ambo sine dubio eidem populo, Kuenorum (*Kvænir*, dan. *Kvener*) genti scilicet, nomen et originem debent. Populus hicce, Kueni, Chuni, Hunni (*Húnar*, dan. *Hunner*) vocatus, paullatim septemtrionem versus vagabatur, sed hic nomen Kænugardi sine dubio periit, regno Holmgardi orto, Kuenlandiaque (*Kvenland*) quædam historica in Finnlandia (*Finnland*) fabulosaque quædam Hunalandia (*Húnaland*) reliquæ solum factæ sunt. (Cfr. etiam Suhms Danm. Hist. 1 D. p. 87-88. Lehrbergs Untersuch. zur Erläuter. der Gesch. Russl. p. 149-155).

L.

Lacteus amnis (*Mjólkrá*) VII, 197. Amnis quidem, Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) oppido, in Nordhördalando (*Norðhörðaland*), Norvegiæ regione, sito vicinus.

Lacus (*Lögrinn*) I, 39, 40, 197; V, 41, 247; X, 1, 169. Cfr. Mælaris.

Ladæ, Ladensis (*Hlaðir*) VII, 9. Cfr. supra Hladæ. Prædium quoddam magnitudine insigne ab Haraldo rege Pulcricomo exstructum, maxime vero Sigurdo dynasta Hladensi (*Hlaðajarl*), Hakone filio suo dynasta Hladensi,

hujusque filiis, qui omnes dynastæ Hladenses appellari solebant, cognitum. Ætate gentili magnum hoc loco fanum erat, cujus etiam in Njáls Saga c. 83, mentio fit. Hodiernum prædium *Lade*, ad templum in paroecia *Lade*nsi in Strinda (*Strind*) situm, unum fere milliarium ab oppido Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, *Niðarós*, hodie *Throndhjem*) distans.

Ladhamri (*Hlaðhamrar*, *Laðhamrar*, *Hlaðhamar*, *Hlaðahamar*, spurie *Hlaðhólmar*) plurib. locis id. qu. Hladhamar, Hladhamri qu. nom. cfr. Hodie *Ladehammer* vel *Ledehammer*, promontorium quoddam insulæ, *Munkholmen* appellatæ, ad oppidum Norvegiæ Nidarosum (*Niðarós*), vel Thrandheimum (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) sitæ ab oriente sole adjacens, ad ostium sinus illius, in quo infimo situm est oppidum Thrandheimus, in mare semet extendens.

Laka (*Láka*) IX, 383, 385, 387, 388, 391, 402. Prædium quoddam in provincia Norvegiæ Raumarikia (*Raumaríki*) superiori (hodie *Övre-Romerige*). Hic proelio conflixerunt dux Skulius factioque Birkibeinum. Dux in prædio Laka quum pernoctasset, inde ad amnem Leiram (*Leira*, hodie *Leerelven*) tetendit, quo cum pervenisset, promontorium quoddam parvulum, Leirnesum (*Leirnes*) inter illum atque Birkibeines positum erat. Videntur enim alii in alia amnis ripa adstantes trans amnem quasi proeliati esse. Hoc prædium igitur, aut prædium hodiernum *Laake* (in charta Pontoppidani geographica: *Löken* dictum), in paroecia tractuque *Nannestad*ensi in ripa Leiræ amnis sinistra situm, esse possit, aut prædium *Laake*, in paroecia, longius meridiem versus sita, *Hovind*ensi, in tractu *Ullensager*ensi (*Ullarakr*) situm. In vicinitate hujus prædii, in alio prædio, *Sand* hodie appellato, tumuli quidam sepulcrales inveniuntur, qui eo loco pugnatum esse testantur, quamobrem hunc rectum locum esse plerique credunt (Kraft, 1 D. p. 470). Secun-

dum Falsenium (Norge, p. 34) Laka est prædium hodiernum *Löken* dictum, in tractu *Nannestad*ensi situm, Leiruvallosque (*Leiruvellir*) illos, in quibus proelio conflictum est, hodiernum credunt esse locum, *Gardermo* dictum, inter *Hovind* et *Risebro* situm. Prædium, ubi dux Skulius versatus est, etiam, descriptionis proelii ratione habita, *Laake* illud, in paroecia *Nannestad*ensi situm, esse videtur; inde Leiram primo secutus, hanc trajecit, pugnaque ad *Hovind*um, in ripa Leiræ orientali, ad finem perducta est. Cfr. Lakensis.

Lakensis, Lakenses (*á Láku*) IX, 419. Cfr. Laka.

Laktjarnæ (*Laktjarnir*) VII, 100. Ædes imperatoriæ Constantinopolitanæ (*í Miklagarði*), alias Blachæ nuncupatæ (Heimskríngla, III, 244). Cfr. Constantinopolis, Miklagardus, Megalopolis, etc.

Lalandia (*Láland*) XI, 215. Hodierna Daniæ insula *Laaland*, quæ medio ævo ad dioecesin Fjonensem (*Fjón*, *á Fjóni*, hodie *Fyen*) pertinebat. Nomen insulæ a *lá* i. e. mare, vel a *lágr* i. e. humilis vel planus derivari solet. Hæc insula unacum Falstria (*Falstr*, *Flastr*, hodie *Falster*) Smalandiæ i. e. terræ parvæ (*Smálönd*) interdum quoque vocatur. Cfr. Dania etc.

Lanasundum (*Lanasund*) VIII, 232. Fretum quoddam in provincia Vikæ (*Vík*, *Víkin*) Norvegiæ regionis, Ranrikia (*Ránriki*, hodie *Ranrige*) situm. Nomen etiamnum in tractu *Lane*nsi in regione Sueciæ, *Bahuslän* dicta, superest. Quum per hoc fretum sursum versum in amnem Beviam (*Bevja*, *Befja*) navigari soleret, hic sinus sine dubio est, qui ad oppidum usque, *Uddevalla* hodie dictum, vetus scilicet *Odsvold*, in regione *Bahuslän* situm sese insinuavit.

Landesbergum (*Landesberg*, *Esberg*) XI, 328. Hodiernus locus *Landsberg*, dictus in pago Lipsiensi (*Leipziger Kreis*) Saxoniæ (*Saxland*, hodie *Sachsen*) superioris (*Obersachsen*). Svein rex, cognomine *Gradi*, hic

morabatur, apud vitricum suum marcografum (germ. *Markgraf*) Konradum. Konrad autem comes erat regionibus, *Meissen* et *Lausitz* dictis, imperans. Cum Historia Knutid., Sveinem hoc loco tres menses moratum esse asserat, hoc temporis spatium, secundum alios scriptores optimæ fidei, in tres annos mutandum est. (Suhms Danm. Hist. 6 D. p. 186, 187; Gebhardi Danm. Hist. versio Heilmanni 2 D. p. 116, 117). In charta Schoeningii geographica veteris Europæ hic locus longius septemtriones versus depictus invenitur, tanquam esset locus: *Landesberg* an der *Warte* dictus, in regione, *Neumark* appellata, situs.

LANGADALUS (*Lángadalr*) II, 6, 7, 231; III, 24. Vallis quædam in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnsþing*, *Húnavatnssýsla*) sita. (Landnámab. 3 P. 5 K. [Íslendínga Sögur I, p. 185-187]).

LANGALANDIA (*Lángaland*, *Konúngaland*) XI, 215. Hodierna insula *Langeland*, ad Fjoniam (*Fjón*, hodie *Fyen*) Daniæ provinciam pertinens. Nomen terram longam significat. In fontibus aliis Langalandia: isl. *Lágund*, dan. *Lavind* appellata invenitur.

LANGAMOSUS (*Lángamosi*, *Lángamúli*) VIII, 279. Tractus quidam, vicinus monti *Rýginaberg* vel *Bergið*, (hodie *Ryenbjerg*) olim appellato, ad emporium in Vika (*Vík*), Norvegiæ regione, jacens: Osloam (*Osló*, *Ausla* etc.) sito. Cfr. Langamulus.

LANGAMULUS (*Lángamúli*, *Lángamosi*) VIII, 279; cfr. Langamosus.

LANGANESUM (*Lánganes*) I, 261; XI, 370. Promontorium quoddam Islandiæ in mare se longe porrigens, in finibus Islandiæ orientalis (*Austrland*) et septemtrionalis (*Norðrland*) situm. (Landnámab. 4 P. 1 K. [Íslendínga Sögur I, p. 237]).

LANGATUNUM (*Lángatún*) VII, 232. Vicus quidam, haud mediocris, quem infestis armis rex Norvegiæ Eistein

invasit, post quod temporis spatium hoc oppidum nunquam amplius pristinam opulentiam recuperavit. Secundum Suhmium (Danm. Hist. 6 D. p. 168) hodiernum oppidum *Langton*, in comitatu Angliæ Lincolnensi (*Lincoln Shire*) situm, quod oppidum scilicet intus a mari remotum inter flumina, *Witham* et *Baine* appellata, situm est. Num hæc autem recte monita sint, inde pendet, ubi Pilavika (*Pilavík*) illa, quæ in Script. Hist. Isl. loco citato, Langatuno vicina esse describitur, jaceat; *Langton* enim quoddam etiam in comitatu *York*ensi (*York-Shire*) intra sinum *Filey Bay* hodie dictum, quem quidam Pilavika [qu. nom. cfr.] illa significatum esse credunt, jacet. Qui duo loci, si propter vicinitatem oppidi *Scarborough* appellati, pro illis, quos historia indicet, habeantur, hic etiam expeditio Eisteinis regis terminata, neque usque in regionem, comitatui *York*ensi a meridie sitam, extensa sit, necesse est.

Langdalenses (*Lángdælir*) II, 231. Incolæ vallis Islandiæ septemtrionalis, Langadalus (*Lángidalr*, *Lángadalr*) appellatæ. Cfr. Langadalus.

Langeya (*Lángey*) IV, 256, 275, 281. Insula quædam, in regione Norvegiæ, Halogalandia (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*) appellata jacens. Sine dubio hodierna insula, *Langö* dicta, in præfectura *Lofod*ensi sita.

Langeya (*Lángey*) IX, 19. Hærent scriptores incerti in situ hujus insulæ, nisi quod illam in regione Norvegiæ Nordmæria (*Norðmæri*) jure suo collocant; sed quum hic duæ insulæ eodem nomine, *Langö*, præditæ inveniantur, una nempe insulæ, *Averö* dictæ, ab occasu solis adjacens, altera insulæ, *Tusteren* hodie nuncupatæ, a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, sita, recte dubii hærent.

Langeyarsundum (*Lángeyjarsund*) IX, 26. Fretum quoddam in regione Norvegiæ Nordmæria (*Norðmæri*) situm; aut sese ad insulam Langeyam (*Lángey*, hodie

Langö) insulæ, *Averö* hodie dictæ, ab occasu solis adjacentem, inter scopulos huic ab occidente sitos, immittit, quo loco etiam chartæ geographicæ fretum, nunc *Langösund*, nunc *Langesund* dictum collocant; aut, secundum Falsenium (Norges Hist. 3 D. p. 237), est fretum ad insulam hodiernam *Langö*, insulæ *Tusteren* hodie dictæ, a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, adjacentem profluens. Cfr. Langosundum, Langeya.

Langeyæ fretum (*Lángeyjarsund*) VII, 337. Ita locus ille a poeta nominatus est, ubi pugna, cujus jam antea mentionem fecimus, alias pugna ad Graholmum (*Hólmrinn grá*) in insulis Hvaleyis (*Hvaleyjar*, hodie *Hvalöer*) appellata, commissa est (cfr. Graholmus). Una insularum Hvaleyarum secundum chartam Pontoppidani geographicam Lonoa (hodie *Lonö*) vocatur, cujus insulæ ratio præcipue sit habita necesse est. Forsan autem poeta etiam insulam hodiernam *Langö* insulis, *Kosteröerne* dictis, a meridie sitam, respexerit.

Langloæ (*Lánglóar*, *Lánglær*) VIII, 75. Hodiernum prædium *Langeloe*, prædio, *Stene* dicto, vicinum, in paroecia tractuque *Bynæs*ensi in regione Strinda (*Strind*) in provincia Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) situm. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 297, 304).

Langosundum (*Lángeyjarsund*) IX, 90; cfr. Langeyarsundum.

Lapidea ædes (*Steinkirkja*) VIII, 86, 173, 247, 253. Ædes sacra Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ Nordhordalando (*Norðhörðaland*) sita. Cfr. Lapideum templum et Bergæ.

Lapideum templum (*Steinkirkja*) VIII, 253. Cfr. Lapidea ædes et Bergæ.

Latunensis (*af Latun*, *Lauftúni*) IX, 305; cfr. Lauftunum, Lauftunensis, Latynensis, Lautensis, Lautynensis, Lautunensis, Latunensis, Lauvensis.

Latynensis (*af Látyn*, *Lauftúni*) IX, 304, 307; cfr. Lauftunum, Lauftunensis, Latynensis, Lautensis, Lautynensis, Lautunensis, Latunensis, Lauvensis.

Lavardi silva (*Láварðsskógr*) XI, 305. Silva quædam in provincia Daniæ (*Danmörk*, hodie *Danmark*) Selandia (*Sjáland*, *Sælund*, hodie *Sjælland*) sita, nomen suum a Knuto illo Lavardo, hic interfecto, ducens; apud Saxonem, p. 239, et apud Svend Aagesen, p. 59, silva Haraldstadiensis appellatur (apud oppidum Haraldstadium vel penes Haraldstathæ) silva nempe prope hodiernum *Harrestad* in paroecia *Hyllinge*nsi sita, ubi etiamnunc in sylva *Hylleborg*ensi reliquiæ et ruinæ veteris arcis *Haraldsborg* viatoribus monstrari solent. Secundum Hist. Knutid. Knutus ille Lavardus hic in campo quodam silvæ, inter locos, *Havrested* et *Ringsted* hodie dictos, sitæ, nudo interfectus est; Saxoque addit, eo loco, quo funus mortui ad oppidum Ringstadum (hodie *Ringsted*) vehentes deposuerant, fontem limpidum jam scatuisse.

Laufeyæ (*Laufeyjar*, *Laufey*) IX, 175, 244. Hodierna insula *Lövö*, ad prædium hodiernum *Falkensteen*, in paroecia *Nykirke*nsi, tractu *Borre*nsi præfectura *Jarlsberg*ensi, in Norvegia situm, pertinens. Est hodie peninsula, quæ lingula quadam cum continenti connexa est; fretum vero Laufeyense (hodiernum *Lövösund*) insulis *Lövöen*, *Mellemöen* et *Österöen* dictis, effectum est. (Kraft, 2 D. p. 724).

Lauftunum, Lauftunensis (*af Lauftúni*, *Laufum*, *Lauftyn*, *Lautyn*, *Látyn*, *Latun*, *Lautun*, *Lautum*) IX, 293, 304, 305, 311. 312. Haraldi cujusdam Lauftunensis haud raro mentio fit. Hodiernum fortasse prædium, *Leuften* vel *Löften* dictum, in tractu *Ullensager*ensi (*Ullarakr*) in regione Norvegiæ Raumarikia (*Raumaríki*) superiori (hodie *Övre-Romerige*) situm. (Kraft, 1 D. p. 443). Cfr. Lautensis, Latynensis, Lauvensis, Lautynensis, Lautunensis, Latunensis.

Laugamanni (*Laugamenn*) II, 241, 242; cfr. Laugenses.

Laugardalus (*Laugardalr*) II, 218, 219, 226; X, 105, 276. Tractus quidam, cum convalli cognomini in toparchia Islandiæ meridionalis Arnesensi (*Árnessþíng*, *Árnesssýsla*) situs.

Laugenses (*Laugamenn*) II, 20, 21, 241, 242. Incolæ Laugarum (*Laugar*) prædii magni, in convalli *Sælingsdalr* nuncupata, in regione *Dalir* vocata, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) siti. Cfr. Laugamanni.

Laugæ (*Laugar*) II, 20-22, 24, 241. Prædium quoddam in convalli, *Sælíngsdalr* appellata, in regione, *Dalir* dicta, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) situm.

Laurentii ædes (*Lafranzkirkja*, *Lafrantzkirkja*) VIII, 293, 299; IX, 342; X, 143. Ædes sacra Tunsbergi (*Túnsberg*) in provincia Vestfolda (*Vestfold*), in regione Norvegiæ Vika (*Vík*, *Víkin*). Cfr. Tunsbergum.

Laurentii ædes (*Lafranzkirkja*, *Laurentiikirkja*) IX, 28, 135. Ædes sacra Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in provincia Norvegiæ Nordhordalando (*Norðhörðaland*). Cfr. Bergæ.

Laurentii ædes (*Lafranzkirkja*) IX, 413. Ædes sacra in oppido Osloa (*Osló*, *Ausla*) in regione Norvegiæ Vika (*Vík*). Cfr. Osloa.

Lautunensis (*af Lautun*, *Lauftúni*, *Lautyni*, *Látyni*, *Lautum*, *Latuni*, *Laufum*) IX, 304; cfr. Lauftunensis, Lautensis, Latynensis, Lauvensis, Lautynensis, Latunensis.

Lautensis (*af Lautum*, *Lauftuni*, *Lautun*, *Lautyni*, *Látyni*, *Latuni*, *Laufum*, *Lauftyni*) IX, 305, 307; cfr. Lauftunensis, Latynensis, Lauvensis, Lautynensis, Latunensis.

Lautynensis (*af Lautyn*, *Latun*, *Látyn*, *Lautun*,

Lautum, Lauftúni, Laufum, Lauftyn) IX, 293, 304; cfr, Lauftunensis, Latynensis, Lautensis, Lauvensis, Latunensis.

LAUVENSIS (*af Laufum*, *Lauftúni*, *Lauftyni*, *Lautyni*, *Látyni*, *Lautuni*, *Lautum*, *Latuni*) IX, 293, 304; cfr. Lauftunensis, Latynensis, Lautensis, Lautynensis, Latunensis.

LAUVNESUM, LAUVNESENSIS (*Laufnes*, *af Laufnesi*) VIII, 79, 88, 95, 131, 137, 138, 140, 155, 174, 180. Sæpius vir quidam, nomine Ulfus Laufnesensis commemoratus invenitur. Est prædium quoddam Norvegiæ, incertum ubinam situm.

LAVUNGSNESUM (*Lafúngsnes*) IX, 46. Promentorium quoddam in regione Norvegiæ Sunnhordalando (*Sunnhörðaland*) situm. Cfr. Lovingnesum.

LAXARDALUS (*Laxárdalr*) I, 295; II, 231; VI, 26. Convallis quædam, cum tractu cognomini, intra promontorium, Skagi dictum, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Skagafjordensi (*Skagafjarðarsýsla*, *Hegranessþíng*) sita. Cfr. Landnámab. 3 P. 6 K. [Íslendínga Sögur I, p. 188].

LAXARDALUS (*Laxárdalr*) I, 274, 275; II, 18. Convallis quædam, cum tractu cognomini in regione, Dalir appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) sita, unde viri illi Laxdalenses (*Laxdælir*), de quibus historia Islandica, *Laxdæla Saga* inscripta, versatur, oriundi erant. Cfr. Laxdæla Saga et Landnámab. 2 P. 18 K. [Íslendínga Sögur I, p. 113, 114, 130, 135, 350]. Cfr. Laxdalenses.

LAXARVOGUS (*Laxavágr*, *Laxárvágr*) IX, 9, 76; X, 98, 140. Hodiernus sinus, *Laxevaag* dictus, extra locum, *Haastenen* vel *Damsgaard* hodie dictum, promontorio Nordneso (*Norðnes*, hodie *Nordnæs*) semet insinuans, quadrantem fere unius milliarii a Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) oppido Nordhördalandi (*Norðhörða-*

land, hodie *Nord-Hordeland*), Norvegiæ regionis, in paroecia *Ask*öensi sito distans. Cfr. Laxensis sinus.

Laxdalenses (*Laxdælir*) I, 275; II, 242. Incolæ convallis, *Laxárdalr* appellatæ, in regione, *Dalir* vel *Breiðafjarðardalir* vocata, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) sitæ, de quibus agit historia Islandica: *Laxdæla Saga* inscripta. Cfr. Laxdæla Saga.

Laxensis sinus (*Laxavágr*, *Laxárvágr*) VIII, 348; cfr. Laxavogus.

Leikbergum (*Leikberg*) VII, 228. Hoc loco coloni prædium Reinam (*Reina*) et insulam Hisingam inhabitantes, cum Eisteine rege Norvegiæ Haraldi filii proeliaturi convenisse traduntur. Erat sine dubio mons vel clivus quidam, prædio Reinæ vicinus, in Ranrikia (*Ránríki*) provincia Vikæ (*Vík*, *Víkin*) Norvegiæ regionis, hodiernave provincia Sueciæ *Bahuslän* dicta, situs.

Leina (*Leina*, *Lena*) IX, 221. Locus proelio, hic inter factiones Birkibeinum et Ribbungorum commisso, insignis. Hodierna prædia, *Lene* dicta, in paroecia tractuque *Hol*ensi in regione Norvegiæ Ringarikia (*Hringaríki*, hodie *Ringerige*) sita. Juxta hæc prædia etiamnum in littore sinus Tyrici (*Týri*, *Thýri*, *Tiri*, *Tyri*, *Tyrfi*, *Tyrvi*) permulti reperiuntur tumuli sepulcrales. (Kraft, 2 D. p. 314-315). Cfr. Lena.

Leinastadensis (*af Leinastöðum*, *Teinastöðum*, *Leivastöðum*, *Leifastöðum*) IX, 357. Cfr. Leivastadensis.

Leira (*Leira*) IX, 383. Est hodiernus amnis, *Leerelven* dictus, in regione Norvegiæ Raumarikia (*Raumaríki*) superiori (hodie *Övre-Romerige*) profluens. Leirnesum (*Leirnes*, qu. nom. cfr.) est promontorium quoddam in hanc amnem sese porrigens, Leiruvallique vel campi Leirenses (*Leiruvellir*) nomen est planitiei cuidam juxta Leiram sitæ. De pugna, hoc loco commissa, quæ pugna Lakensis (*á Láku*) cæterum appellari solet, cfr. Lakam (*Láka*). Hic etiam prædium, *Leira* (hodie *Leeren*) dictum, jacebat.

Leira (*Leira*, *Leir*) IX, 280. Amnis quidam Gallofranciæ (*Frakkland*, *Franz*, hodie *la France*), quem Romani olim Ligerim vocabant, hodie *Loire* dictus.

Leirangri (*Leirángrar*) IX, 338, 366. Locus quidam oppido Norvegiæ Nidaroso (*Niðarós*) vel Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) vicinus. Dimidium fere milliarium ab hoc oppido meridiem versus distant prædia, *Leira* vel *Leeren* appellata, amni Nidæ (*Nið*, dan. *Nidelven*) ab oriente sole adjacentia, unde planitiei, *Sprotavellir* vel *Skrautavellir* (dan. *Sprotevolde*) olim dictæ, ab ortu solis altæ fluminis mensuræ sese porrigunt, quæ flumen Nidam hanc planitiem quondam irrigasse ostendunt. (Schönings Reise, 1 H. p. 15). Regio extra oppidum Thrandheimum sita littoralis sine dubio eadem est, quæ olim Leirangri vocari solebat.

Leirgolius (*Leirgula*, *Leirgola*) X, 147; cfr. Leirgulus.

Leirgulus (*Leirgula*, *Leirgola*) IX, 221, 225. Portus quidam ad hodiernum prædium, *Leergulen* appellatum, in paroecia *Rugsund*ensi, tractu *Davig*ico, in regione Norvegiæ Nordfjordo (*Norðfjörðr*) situs. (Kraft, 4 D. p. 915). Cfr. Leirgolius.

Leirheimskogus (*Leirheimsskógar*) IX, 267. Sine dubio hodiernus tractus, *Lörenskoug* dictus, in provincia Norvegia Raumarikia (*Raumaríki*) inferiori (hodie *Nedre-Romerige*) situs.

Leirnesum (*Leirnes*) IX, 384, 385. Promontorium quoddam, in amnem Leiram (*Leira*) in provincia Norvegiæ Raumarikia (*Raumaríki*) superiori (hodie *Övre-Romerige*) profluentem sese porrigens.

Leirnesum (*Leirnes*, *Leifnes*) IX, 367, 368. Locus quidam in regione Norvegiæ Halogalandia (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*) situs. Quum memoriæ proditum sit, Varbelgos (*Varbelgir*) septemtriones versus per Salptium tractum (*Sálpti*, *Sálfti*, *Sjálfti*, *Skálpti*, hodie *Salten*)

Leivnesum (*Leifnes*) petuisse, indeque Leirnesum (*Leirnes*) reversos esse, unus et idem locus duobus nominibus indicatus esse videtur, quod eo etiam facilius fieri potuit, quum ambo nomina tam similia sint. Quum hic locus porro insulæ, *Hammersö*, a meridie situs esse describatur, hodiernum, ni fallimur, *Leinæs*, ad sinum *Leinæsfjord* appellatum, in præfectura *Salten*si situm, significatum esse possit. *Leinæs*um a septemtrione sinus quidam parvulus, *Leervig* appellatus, etiam attingit.

Leiruvagus (*Leiruvágr*) II, 183. Sinus quidam, pars sinus magni, *Álptafjörðr syðri* (i. e. sinus Alptensis meridionalis) appellati, in regione, *Austfirðir* dicta, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi meridionali (*Suðr-Múlasýsla*) profluentis.

Leiruvalli (*Leiruvellir*) IX, 383. Campi quidam, in regione Norvegiæ, Upplandis (*Upplönd*) siti.

Leiruvogus (*Leiruvágr*) II, 176; III, 109, 212. Sinus quidam, in tractu *Mosfellssveit* dicto, infra tesqua Skardica (*Skarðsheiði*) in toparchia Islandiæ meridionalis Borgarfjordensi (*Borgarfjarðarsýsla*, *Kjalarnessþíng*) situs.

Leitnadsbrua (*Leitnaðrsbrú*, *Hervaðsbrú*, *Hèraðsbrú*, *Heitnaðrsbrú*) X, 44; cfr. Hervadsbrua, Heitnadursbrua, Heradsbrua.

Leivastadi, Leivastadensis (*Leifastaðir*, *Leinastaðir*, *af Leifastöðum*, *Leivastöðum*, *Leinastöðum*, *Teinastöðum*) IX, 343, 357, 364, 369, 380, 383, 385, 408. Mentio fit Alfi cujusdam Leifastadensis. Est prædium quoddam Norvegiæ, ni fallimur, in Ranrikia (*Ránríki*) Norvegiæ provincia veteri, vel hodierna Sueciæ regione, *Bahuslän* dicta, situm. Cfr. Leinastadensis, Teinastadensis.

Lena (*Lena*, *Leina*) IX, 220. Locus proelio, hic inter factiones Birkibeinum et Ribbungorum commisso, notus. Cfr. Leina.

Lengjuvika (*Lengjuvík*, *Lángavík*) IV, 280, 299.

Locus, hodie *Lenvig* dictus, qui sinum, *Malangerfjord* dictum, in præfectura Norvegiæ septemtrionalis *Salten*si (olim *Sálpti*) a meridie (vel occasu solis) attingit. (Schöning de nordiske Landes gamle Geographie, p. 143). In Rímbeigla P. 3, K. 5, § 17 hæc legimus: „Malangrio (*Malángr*, hodie *Malanger*) a meridie stat templum quoddam, Lengjuvikense (*í Lengjuvík*) dictum, quod longissime septemtriones versus omnium mundi templorum situm esse creditur."

Leni (*Hleinar*, *Lenrar*, *Lenar*, *Leinar*) IX, 53; X, 68. Hic proelio certarunt reges Sorkver et Eirikus. Hodiernus locus, *Kongslena* dictus, inter locos *Jönköping* et *Sköfde* vocatos, in tractu *Hvarf*ensi in regione Sueciæ Gothia occidentali (*Vestr-Gautland*, hodie *Vestergötland*) situs. (Tuneld, 2 D. p. 280; Petri Olai Annal. in Langebek Script. T. I, p. 181). Al. Lenri, Hleini

Lenri (*Lenrar*, *Lenar*, *Hleinar*) IX, 53. Cfr. Leni, Hleini.

Leorina (*Leorin*, *Leyring*, *Lýrin*) IX, 249; cfr. Lyrina, Leyringa.

Leradalus (*Leradalr*, *Læradalr*, *Veradalr*) VIII, 34; IX, 30, 93; cfr. Læradalus.

Lesjæ (*Lesjar*, *Lísa*) III, 50; IV, 225, 228, 230; V, 27, 30. Erat tractus per se, pars regionis Norvegiæ Gudbrandsdalorum (*Guðbrandsdalir*, hodie *Guldbrandsdalen*), hodierna scilicet regio *Lessöe*nsis, vel satius *Lesje*nsis.

Lesoa (*Hlesey*, *Lesey*, *Hlèssey*, *Hlœsey*) VIII, 274 etc. Cfr. Hleseya, Hleseja, Lesseya.

Lesseya (*Hlèssey*, *Lesey*, *Hlesey*, *Hlœsey*) VI, 242. Cfr. Hleseya, Lesoa. Hodierna insula, *Lessö* vel *Læsö* ad regionem Daniæ Jotiam (*Jótland*, hodie *Jylland*) pertinens. Hic pugna ille memorabilis commissa est, qua superatus Haraldus rex Norvegiæ Severus, Sveinem regem Daniæ Estrididem fuga evitavit VI, 242.

Etiam Haraldus rex Norvegiæ Gillius hic proeliatus est. Nomen insulæ a deo maris Scandinavico, *Hlèr* dicto, qui secundum Eddam hic sedem suam habuisse fertur, derivatum est; ab hoc nomine porro ortum est nomen vetus Danicum, quod in Chronicis occurrit, *Læ* vel *Ler* (*Læjætten*).

Lesseya (*Lesey*) IX, 228. Hic Tobbusonii, qui a factione Ribbungorum Albensem provinciam (*Elfarsýsla*, hodie *Elfsyssel*) provinciam acceperant, a duce Skulio suisque improviso oppressi et interfecti sunt. Insula quædam igitur in Ranrikia (*Ránriki*) regione Norvegiæ, vel hodierna Sueciæ provincia, *Bahuslän* sita, esse possit; sed sunt etiam, qui insulam Daniæ Lesseyam (*Hlèssey*, hodie *Læsö*) hoc nomine indicatam esse velint, quam sententiam in Regestis ad Heimskrínglam etiam expressam invenimus.

Lethra (*Hleiðra*, dan. *Leire*) VI, 288. Rex Lethræ (*Hleiðru drottinn*) loco citato appellatur rex Daniæ, quod nomen debetur sedi antiquissimæ regiæ in Dania Lethræ, quæ a Rolfo rege Krakio condita esse traditur (Hrólfs Saga Kraka, c. 23; Saxo, p. 31); postea *Leyregaard* et *Gammel Leire*, prope hodiernam comitum sedem *Lethraborg*, in Selandia (*Sjáland*, hodie *Sjælland*) sita.

Leyknius (*Leyknir*, *Lykkjur*) IX, 9. Ni fallimur, hodiernum prædium *Löken* in paroecia tractuque *Eid*ensi in regione Norvegiæ Nordfjordo (*Norðfjörðr*). (Kraft, 4 D. p. 911-912). Cfr. Lykkæ.

Leyringa (*Leyring*, *Leorin*, *Lýrin*) IX, 249; cfr. Lyrina, Leorina.

Leyruvogi (*Leyruvogar*, *Leynivogar*) IV, 250. Memoriæ proditum est, socios et milites Asbjörnis Selsbanii, dum ipse in prædio insulæ Karmtæ (*Körmt*, hodie *Karmen*) Ögvaldsneso (*Augvaldsnes*, *Ögvaldsnes* etc.) captivus maneret, in sinu Leyruvogis versatos esse, sed in loco Heimskrínglæ respondenti (Ólafs Saga helga, c. 127)

pro: *i Leyruvogum* legimus: *i leynivogum* (i. e. in sinu occulto latenti seu qui in recessu quodam est), quo fit ut nomen proprium in nomen appellativum transeat. Sic vero lectio prior non omnino repudianda est; locus in hodierno tractu, *Leeranger Skibsrede* dicto, in paroecia *Hinderaa*ensi, regione *Nærstrand*ensi, in provincia Norvegiæ Rogalandia (*Rogaland*) quærendus est, ubi sinus quidam hoc nomine forsan inveniri possit.

Ljanesensis (*af Ljánesi*) IX, 19, 58, 71, 81-87; cfr. Lydanesensis, Ljanesum.

Ljanesum (*Ljánes*, *Líðanes*) IX, 8, 22, 127. Thorgrimi cujusdam Ljanesensis pluribus locis mentio fit. Nomen forsitan *Líanes* ut vocabulum trisyllabum legendum est. Locus unus prædiorum magnorum, *Linnes* hodie dictorum, in paroecia *Leir*ensi, præfectura Norvegiæ *Buskerud*ensi sitorum esse possit. (Kraft, 2 D. p. 430). Nomen igitur Lidanesum pro Hlidaneso (*Hlíðanes*) staret, quum scilicet prædium *Linnes* ad ostium amnis Lierensis (hodie *Lierelven*) jaceat. Vir quidam, nomine Axel Frederiksen de *Lænneso* vel *Leneso*, prætor (*lögmaðr*, dan. *Lavmand*) Bergensis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) et Gulathingensis (*Gulaþing*, dan. *Gulething*) in diplomatibus anni 1570 et 1582 occurrit; Ljanesumque tunc prope Bergas, oppidum Nordhördalandi (*Norðhörðaland*), Norvegiæ regionis, situm fuisset. Sunt vero quidam, qui hoc nomine prædium quoddam, in insula quadam, pro ora provinciæ Naumudalensis (*Naumdælafylki*, dan. *Nummedalen*) jacenti, situm, significatum esse velint. Cfr. Ljanesensis, Lydanesensis.

Ljarodi (*Ljarauðir*, *Krjanaðir*) IX, 24. Cfr. Krjanadi.

Lida (*Ausa*, *Lísa*, *Usa*) IV, 228. Cfr. Usa.

Lidandisnesum (*Líðandisnes*) I, 107, 156, 321; III, 17, 42; IV, 23, 69, 108, 158, 168, 236; VII, 301;

VIII, 75; IX, 277; XI, 34, 170. Promontorium quoddam in Agdis occidentalibus (*Vestr-Agðir*), in Norvegia meridionali situm. Hodiernum *Lindesnæs*, promontorium Norvegiæ meridiem versus sese longissime porrigens. Nomen vetus *Líðandisnes* monti, *Líðandi* olim dicto, hodierno Lindesnæs, originem debet.

Lidandus (*Líðandi*) VII, 241. Tractus quidam montanus, promontorio Norvegiæ australis Lidandisneso (*Líðandisnes*, hodie *Lindesnæs*) a septemtrione semet extendens, hodie *Lindesnæs* appellatus.

Lidstadi (*Líðstaðir*) IV, 230. Hodierna tria prædia, *Listad* dicta, in paroecia tractuque *Froen*si, in convalli et regione Norvegiæ Gudbrandsdalo (*Guðbrandsdalr*, hodie *Guldbrandsdalen*) sita, in fundo, ad hæcce prædia pertinenti templum *Froen*sis regionis principale antea stetit. (Kraft, 2 D. p. 117, 163).

Lidæ, Lidensis (*Hlíðir, frá Hlíðum*) IX, 82, 266, 294. Prædium quoddam in veteri regione Vestfolda (*Vestfold*) parte Vikæ (*Vík*) provinciæ Norvegiæ olim situm; in provincia Osloensi (*Oslóarsýsla*) etiam jacuisse interdum dicitur. Hodiernus tractus et prætura *Lier*ensis, in præfectura Norvegiæ *Buskerud*ensi situs. *Hlíðum*, quod sæpius occurrit, est casus dativus nominativi pluralis numeri *Hlíðir* (in singulari *Hlíð*) quod latus montis (dan. *Lie*) significat.

Ligeris (*Leira*) IV, 49. Amnis Francogalliæ, hodie *Loire* dictus. Cfr. Leira.

Limafjordus, Limafjördus (*Limafjörðr*, *Linnafjörðr*, *Eylimafjörðr*) I, 103, 104, 146, 151-153, 189; IV, 22, 325, 327; VI, 43, 273; X, 399; XI, 168-170, 214, 215, 227. Sinus notissimus, *Liimfjorden* hodie dictus, in provincia Daniæ Jotia (*Jótland*) septemtrionali (hodie *Nörre-Jylland*) situs. Apud Saxonem Sinus Lymicus vel Mare Lymicum nuncupatur (Saxo, p. 3, 217). Describitur, uti sinus magnitudine sua insignis, a

septemtrione ad meridiem, vel rectius a regione inter septemtriones et ortum brumalem spectanti ad regionem inter meridiem et occasum brumalem spectantem sese sinuans, XI, 214, cujus ostium haud latius fuerit, quam mediocre amnis ostium, ita ut uni solum navi una introitus pateret, qui vero, quo longius intrasses, semel extenderit, ita ut in magnum mare desineret, VI, 273. Nomen aut a voce islandica: *limr*, i. e. ramus vel membrum derivari solet, quum in plura sinus hicce cornua dilabatur, quæ significatio etiam in nomine Islandico: *Limafjörðr* inesse videtur, cujus prima pars est casus genitivus pluralis numeri vocis, supra commemoratæ: *limr;* aut a voce vetere et recentiore etiam Jotica: *lim* (*Lim*, calx), quæ circa sinum huncce colligi solet, deduci potest. Cfr. Limicus sinus.

Limalanda (*Limalönd*, *Linnalönd*, *Lumalönd*, *Sumalönd*) IX, 180. Thorbjörn Limalandensis (*af Limalöndum*), unus de factione Slittungorum commemoratur. Est prædium quoddam Norvegiæ, ni fallimur, hodiernum *Lomland*, in charta Schöeningii geographica *Lumaland* vocatum, in Ranrikia (*Ránríki*) veteri, parte Vikæ (*Vík*) Norvegiæ regionis, hodie in tractu *Vættensi*, in provincia Sueciæ, *Bahuslän* appellata, situm. Cfr. Linnalanda, Lumalanda.

Limgardica ora (*Limgarzsíða*, *Limgarzsíða*, *Lúngarðzsíða*, *Lúngbarðssíða*, *Lymbárðssíða*) VII, 210, 329; VIII, 298. Hoc nomen perquam variis rationibus scribi solet, namque præter formas jam commemoratas *Limagarðssíða* etiam invenitur. Lectio: *Limgarðssíða* in Njáls Saga, c. 5 etiam invenitur. Lectio: *Lúngbarðssíða* quosdam eo perduxit, ut Longobardos (*Lángbarðar*, *Lumbarðar*) hinc oriundos esse crederent, quæ sententia omnino flocci facienda est. Limgardica enim ora necesse est ut pars sit oræ inter oppidum Norvegiæ meridionalis hodiernum: *Arendal* et Sinum Skeidensem

(hodie *Skeens Fjord*) sese porrigentis; partim enim fretum Askeyarsundum (*Askeyjarsund*, hodie *Askösund*) ad hodiernam insulam, *Askerö* dictam, in præfectura *Nedenæs*ensi profluens, septemtriones versus in ora Limgardica situm esse dicitur; partim etiam Portyria (*Portyrja*), quæ longius boream versus, in præfectura *Bamble*nsi jacet in *Língbarðssíða*, vel, uti in Heimskringla T. III, p. 336 vocatur, *Língarðzsíða* sita esse traditur. Hanc igitur totam regionem certo nomine comprehendi, nihil obstat, quominus asseramus, sed num longius meridiem an septemtriones versus sese porrexerit, certe affirmari nequit. Kraftius eam sententiam amplectitur, Limgardica ora nullum alium locum indicari posse, quam hodiernum portum, *Lyngör Havn* dictum, in paroecia *Dybvaag*ensi, præfectura *Nedenæs*ensi situm, partim propterea quod uni insularum, hunc portum efficientium, quæ *Ydre-Lyngör* dicitur, etiamnunc *Lyngör-Side* nomen sit, partim propter ea, quæ supra de Askeyarsundo disputavimus (Kraft, 3 D. p. 358, cfr. p. 301). Ea vero contra, quæ jam quoque de Portyria, hodie *Porter* dicta, commemoravimus, et ipsum vocabulum Islandicum: *síða* (i. e. latus vel ora) probare videntur, nomen vetus: *Limgarzsíða* latiori sensu a veteribus Normannis usitatum fuisse, ita ut aut totam oram aut magnam certe partem oræ veteris Vestfoldæ (*Vestfold*) comprehenderit, qua ratione etiam *Limgarðssíða* in charta Schoeningii geographica veteris Norvegiæ depicta invenitur. Nomen enim, quod sine dubio cum hodierno *Lyngör* communem habet originem, ad solum portum *Lyngör-Havn* facile restrictum esse potest. In manuscripto quodam veteri geographico hic locus appellatus est: tractus maritimus orientalis Viciæ (*Vik*, *Vikin*). Cfr. Lungardica, Lungbardica ora.

Limicus sinus (*Limafjörðr*, *Linnafjörðr*, *Eylimafjörðr*) V, 3, 6; VI, 69; IX, 12; X, 237, 238, 359, 360; XI, 7-9, 11, 12, 19, 235; cfr. Limafjordus.

LINDISEYA (*Lindisey*) XI, 177. Locus, hodie *Lindsay* dictus, pars borealis comitatus Angliæ hodierni Lincolnici (*Lincoln Shire*).

LINDISHOLMI (*Lindishólmar*) X, 49, 51, 52. Locus ad amnem Gothalbim (*Gautelfi*, *Elfi*, hodie *Götelven*) in regione Sueciæ Gothia occidentali (*Vestrgautland*, hodie *Vester-Götland*) situs. Hic conventus habitus est inter Hakonem Hakonidem, regem Norvegiæ, Birgerem dynastam, et Christophorum Daniæ regem. Nomen superest in pristinis ædibus: *Lindholms-Slot* dictis, in insula quadam in hodierna paroecia *Lundbu*ensi in Hisinga (*Hísing*) orientali (hodie *Östre-Hisingen*) sitis (apud Tuneldium, 2 D. p. 224).

LINNA (*Linn*) X, 148. Locus, hodie *Lynn* vel *Lynn Regis* dictus, in comitatu Angliæ Norfolkensi (*Norfolk Shire*) situs.

LINNALANDA (*Linnalönd*, *Limalönd*, *Lumalönd*, *Sumalönd*) IX, 180; cfr. Limalanda.

LINOSTADENSIS (*af Línostöðum*) VII, 337; cfr. Linostadi, Brunastadi. Lodinus quidam Linostadensis commemoratur.

LINOSTADI (*Línustaðir*, *Línostaðir*, *Brunastaðir*) VII, 218. Prædium quoddam, haud procul ab oppido Norvegiæ Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) distans, in Vestfolda (*Vestfold*) parte Vikæ, Norvegiæ regionis situm; hodiernum *Linnestad*, in paroecia tractuque *Ramnæs*ensi, præfectura *Jarlsberg*ensi in Norvegia esse possit. Cfr. Brunastadi.

LJODHUSA, LJODUSA, LJODHUSENSIS (*Hljóðhús*, *Ljóðhús*) VIII, 11, 43, 54; IX, 15, 302, 303; X, 29, 35, 36, 37, 68, 110; XI, 322. Locus, hodie *Gamle Lödese* dictus, quattuor milliaria a loco, *Ny Lödese* dicto, ostioque Gothalbis (*Elfarmynni*) distans, in tractu *Alensi* in regione Sueciæ Gothia occidentali (*Vestr-Gautland*, hodie *Vester-Götland*) situs. Castellum quoddam,

hoc oppidum a parte septemtrionali muniens, a copiis Hakonis regis Norvegiæ Hakonidis expugnatum et incendio deletum est. Hic conventus inter Hakonem Hakonidem et Birgerem dynastam Sueciæ habitus est. Apud Saxonem, p. 258, oppidum Liuthusium vocatur. Cfr. etiam Rymbeigla, P. III, c. 5, § 18; Njáls Saga, c. 83.

Ljodusa, Ljodhusa (*Ljóðhús*) VII, 41; IX, 323; X, 32, 117. Una insularum, pro ora Scotiæ jacentium, Hebridum nempe vel Sudureyarum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), hodierna *Lewis*. In Chron. Manniæ [Langebek Script. T. III, p. 216] Leodus (pronuntiandum: „Ljodus") vocatur, quæ denominatio cum veteri septemtrionali valde congruit.

Ljordalus (*Ljórdalr, Ljárdalr*) IV, 226. Tractus quidam, in convalli Norvegiæ Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalir*, hodie *Guldbrandsdalen*) situs; loco citato lectio etiam Gaulardalus (*Gaulardalr*, dan. *Guuldalen*) occurrit, sed falso pro: Ljordalus.

Ljosvetningi (*Ljósvetningar*) II, 221, 224. Incolæ prædii ad lacum, *Ljósavatn* appellatum, siti, *Ljósavatn* dicti, tractusque hoc prædium cingentis, *Ljósavatnshverfi* vocati, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þingeyjarþing*, *Þingeyjarsýsla*) siti. Thorgeir ille pontifex Ljosvetningorum (*Ljósvetninga goði*) locis citatis commemoratur.

Ljoxa (*Ljóxa, Loxa, Lauxa, Lyxa*) I, 41. Prædium viro, Ormo de Ljoxa nominato, qui inter Utthrandos (*Útþrændir*, i. e. incolæ Thrandheimi exterioris) numeratur, conspicuum. Quamobrem hocce prædium non in Gaulardalo (*Gaulardalr*, dan. *Guuldalen*) solum, ut plerumque credunt, sed in una vel alia etiam cæterarum Thrandheimi exterioris (*Þrándheimr ytri*, hodie *Ydre Throndhjem*, *Throndhjemsstift*) provinciarum situm esse potest. Forsitan hodiernum prædium *Lexen*, lacui, *Lexdalsvandet* hodie dicto, a meridie adjacens, in

paroecia *Lunkensi*, tractu *Stördalensi*, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. Cfr. Lyxa, Loxa, Löxa.

Ljoxna, Lyxja, Losna (*Ljóxna*, *Losna*, *Lyxja*) IX, 365. Hinc oriundi erant duo fratres, *Ljóxnu Sveinar* appellati, aulici Hakonis regis Norvegiæ Hakonidis. Hodiernæ duæ insulæ: *Store* et *Lille* vel *Nordre* et *Söndre-Lexen* appellatæ, insulæ, *Hitterö* dictæ, ab oriente adjacentes, in tractu *Hitteröensi*, in præfectura Norvegiæ *Fosensi*, sinui Thrandheimico (*þrándheimsfjörðr.*, hodie *Throndhjemsfjord*) a meridie sitæ. Ad veterem Nordmæriam (*Norðmæri*) pertinebant. (Schönings Reise, 2 H. p. 22). Cfr. Losna, Lyxia.

Lissibona (*Lissibon*, *Lissabon*) VII, 85, 86. Magna illa urbs Hispaniæ veteris (*Spán*, *Spaníaland*, dan. *Spanien*), in finibus Hispaniæ christianæ et gentilis sita, ita ut ipsius hujus urbis incolæ, pars religionem christianam confiterentur, pars pagani essent. Hodierna urbs Lusitaniæ vel Portugalliæ [hodie *Portugal*] *Lissabon*.

Listia (*Listi*; *Listir*) VII, 211; cfr. Listius.

Listicum mare (*Listahaf*) IV, 133. Mare vel sinus prope Listium (*Listi*, *Listir*). Cfr. Listius.

Listiensis (*af Lista*, *Listum*) IX, 35, 37, 98; cfr. Listius, Listicum mare, Listia.

Listius (*Listi*, *Listir*) VII, 290, 329, 330, 342; VIII, 143; IX, 35, 98. Nicolai cujusdam Listiensis (*af Lista*, vel *Listum*) sæpius fit mentio. Est tractus quidam in provincia Norvegiæ Agdensi (*Agðafylki*, *Agðir*). Hodie tractus vel prætura *Listerensis*, in præfectura *Listerensi* vel *Mandalensi* situs. Præter locos in Script. Hist. Island. commemoratos in hoc tractu etiam jacebat prædium *Húsabær á Listum* (dan. *Huseby*) dictum, in tractu *Vandsöensi* situm (Kraft, 3 D. p. 536, 550); olim prædium regium erat, ubi interfectus est vir quidam, nomine Beintein Kolbeinis filius, quem necavit Sigurdus, cognomine *Slembidjákn*, qui casus in Script.

Hist. Island. VII, locis citatis narratus invenitur. Cfr. Listia, Listiensis, Listicum mare.

Loa (*Ló*) X, 144. Hakon rex Norvegiæ Hakonides palatium triclinio conviviali et æde sacra ornatum in prædio Loa in regione Norvegiæ Uppdalo (*Upplönd*, hodie *Opdalen*) exstruendum curavit. Ni fallimur hodiernum prædium, *Loe* dictum, unum milliarium a templo *Opdal*ensi, ubi etiam olim ædes sacra stetit, distans, in convalli Orkadalo (*Orkadalr*, dan. *Orkedal*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*, *Throndhjemsstift*) situm. Sed incertum est, utrum Hallkel ille Loensis (*af Lói*) hinc oriundus fuerit annon; aliud prædium, *Loe* dictum, in tractu *Froen*si in convalli Gudbrandsdalo (*Guðbrandsdalr*, hodie *Guldbrandsdalen*), tractu multis sepulchris heroum monumentisque antiquitatis insigni est situm. (Cfr. etiam de his locis Bingium). Cfr. Loensis.

Loensis (*af Lói*) VIII, 254; cfr Loa in Uppdalo. Hallkel quidam Loensis loco citato commemoratur.

Lofnardum (*Lofnarð*, *Lofnath*) X, 125; cfr. Lofnathum.

Lofnathum (*Lofnath*, *Lofnarð*) X, 125. Lectio varia Lofnardum occurrit; est dynastia (*jarldómr*) quædam Scotiæ, hodiernis scilicet Scotiæ meridionalis comitatus, *Lenox Shire*, vel *Stirling* et *Dumbarton Shire* vocatus, lacum Lokulofrium (*Lokulofri*, *Sokolofni*, hodie *Lochlomond*) cingens. Nomen primum: *Lenox* Normanni sine dubio denominatione sua imitati sunt, lectio autem vix accurata esse potest. Cfr. Lofnardum.

Lofnfjordus (*Lofnfjörðr*, *Jöfnfjörðr*, *Lófofjörðr*) XI, 199; cfr. Jovnfjordus, Lovofjordus.

Lokulofrium (*Lokulofri*, *Sokolofni*) X, 125. Lacus in comitatu *Lenox*ensi vel *Dumbarton*ensi, regione Scotiæ australis, situs, *Lochlomond* hodie dictus, ex quo amnis, *Leven*, fontes ducit. Fortasse *Lokulofri* lectio prava est pro *Lokulofn*. Cfr. Sokolofnium.

Lokumannorum terra (*Lokumannaland*, *Blökumanna-*, *Blökkumanna-*, *Blakkamannaland*), V, 147. Cfr. Blakkamannorum, Blökumannorum, Blökkumannorum terra.

Londinenses pontes (*Lundúnabryggjur*) V, 150, 165, 166. Pontes quidam, in metropoli Angliæ Londino (*Lundúnaborg*, hodie *London*) siti. Cfr. Londini pontes.

Londini pontes (*Lundúnabryggjur*) IV, 49, 50; V, 165. Cfr. Londinenses pontes, Londinum etc.

Londinium (*Lundún*, *Lundúnir*, *Lundúnaborg*) X, 346; cfr. Londinum, Londinorum urbs.

Londinorum urbs (*Lundúnaborg*) III, 35; V, 223, 224, 228; XI, 149, 184, 186, 187; cfr. Londinum, Londinium.

Londinum (*Lundún*, *Lundúnir*, *Lundúnaborg*) I, 16; III, 35; IV, 49, 50, 63; V, 39, 150, 164, 234; VI, 367; XI, 146, 185, 188, 375. Metropolis Angliæ hodierna *London*. Ut sedes Angliæ regia tempore Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi commemoratur (cfr. Egils Saga, p. 467); a Knuto rege Daniæ Magno, auxilium ferente Olavo rege Norvegiæ Sancto, expugnata est. In ædibus sacris, ibi sitis, commemorantur: templum Buriense, XI, 148; Ædes Olavi (*Ólafskirkja*), Olavo Sancto dicata, Ædes Pauli (*Pálskirkja*), ubi humatus est rex Angliæ Edvardus (*Játvarðr*), coronatus vero Haraldus rex Angliæ Godvinis filius (*Haraldr Guðinason*). Hujus urbis præcipua ratione habita, rex Angliæ „dominus" vel rex Londini (*Lundúnadrottinn*) a poetis appellari solebat. Ab Ivare illo, cognomine *Beinlausi*, in Ragnars Saga Loðbrókar, c. 17-18, extructa esse traditur, qui aliis locis Eboracum vel Jorvikam (*Jórvík*, hodie *York*) exstruxisse fertur. Cfr. Londinorum urbs, Londinium, Londini pontes etc.

Lonensis tractus (*Lón*) III, 109. Tractus quidam in toparchia Islandiæ meridionalis Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*, *Skaptafellsþing*) situs.

Longobardi (*Langbarðar*) VI, 125. Incolæ regni

Italiæ (*Ítalíaland*) borealis Longobardici vel Longobardiæ (*Lángbarðaland*, *Lúngbardí* etc.), hodiernæ regionis, *Lombardie* appellatæ. Cfr. Longobardia, Lumbardia, Lunbardia etc.

Longobardia (*Lángbarðaland*, *Lúngbardí*, *Lúmbardí*, *Lúnbardí*) I, 135; XI, 374. Regnum Italiæ borealis (*Ítalíaland*, dan. *Italien*) Longobardicum, hodie *Lombardiet*, vel danice *Norditalien* (i. e. Italia borealis) modo dictum. A monte, *Munnbarð* vocato, vel montibus Apenninis ad montes Mundiæ (*Mundíafjöll*) vel hodiernos Alpes sese porrigebat (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi p. 11, 19). Cfr. Lumbardia, Lunbardia.

Lonsheida (*Lónsheiði*) III, 105. Via montana, a tractu toparchiæ Skaptafellensis (*Skaptafellssýsla*) in Islandia Lonensi (*Lón*, qu. nom. cfr.) nomen ducens, inter quadrantem Islandiæ orientalem (*Austfirðingafjórðúngr*) et australem (*Sunnlendíngafjórðúngr*) sese porrigens.

Losna (*Losna*, *Ljóxna*, *Lyxja*) IX, 365. Cfr. Ljoxna, Lyxja.

Lotharingia (*Lótaríngia*, *Lóthoríngia*, *Lótheríngа*) XI, 367. Cfr. Lothoringia, Lotheringa.

Lotheringa (*Lótheríngа*, *Lóthoríngia*, *Lótaríngia*) I, 129; cfr. Lotharingia. Regnum ex historia notissimum Lotharingicum, amni Rheno (*Rín*, hodie *Rhein*) a meridie situm, *Lorraine*, dan. *Lothringen* postea dictum, quod pace vel conventui Verdunensi originem debet.

Lothoringia (*Lóthoríngia*, *Lótheringa*, *Lótaríngia*) I, 129; cfr. Lotharingia, Lotheringa.

Lovalækensis (*af Lofalæk*, *Loflói*) X, 114. Cfr. Lovloensis.

Lovingnesum (*Lafúngsnes*) IX, 108; cfr. Lavungsnesum. Secundum contextum loci citati est promontorium quoddam, in sinu, *Bommelfjorden* dicto, in regione Norvegiæ Sunnhordalando (*Sunnhörðaland*) situm.

Lovloum, Lovloensis (*Lofalækr*, *Lofló*, *af Loflói*, *Lofalæk*) X, 114. Helgius quidam Lovloensis, vel Lovalækensis commemoratur. Est prædium quoddam Norvegiæ, sed ubi situm non omnino constat. Cfr. Lovalækensis.

Lovofjördus (*Lófofjörðr*, *Lofufjörðr*, *Jöfufjörðr*) VI, 287. Cfr. Jovnfjordus, Lofnfjordus. Est sinus, pugna navali ibi inter Haraldum regem Norvegiæ Severum et Sveinem Estrididem commissa, notus, quæ pugna cæterum pugna Nizica (*við Nizi*, dan. *Nisaa*) dici solet. Est hodiernus sinus *Laholmsbugten*, antea *Lageholmsbugten* dictus, inter ostia fluminum: Nizii et Lagaæ (dan. *Lageaa*) in regione, id temporis ad Daniam pertinenti, Hallandia (*Halland*) semet insinuans. In Hist. Knutid. c. 22 pro: *Lófofjörðr*, lectiones variæ *Jöfufjörðr* et *Lofnfjörðr* inveniuntur, quarum posterior, dan. *Lofnfjord*, etiam a Langebekkio in chartam suam Hallandiæ veteris geographicam excepta est. Sed ambæ illæ lectiones variæ sine dubio falsæ sunt; nomen enim sinus idem sit necesse est, quod etiamnunc restat in denominationibus: *Lageaa*, *Lageholm*, quæ, secundum pronuntiationem Hallandorum (*Hallendingar*) vulgarem (littera scilicet *a* pro *o* et *u*) a veteribus nominibus: *Lófoá*, *Lófohólmr*, sine dubio ortæ sunt; ita etiam nomen sinus illius antiquum *Lófofjörðr* vel *Lófufjörðr*, non vero *Lofnfjörðr* vel *Jöfnfjörðr* fuerit necesse est. Hæc jam a Richardsonio in libro suo, Hallandia inscripto, p. 116 monita sunt. Forma denique nominis antiquissima *Lágufjörðr* forsitan fuisse possit.

Loxa (*Loxa*, *Ljóxa*, *Lauxa*, *Lyxa*) I, 41; cfr. Ljoxa, Löxa, Lyxa.

Loæ (*Lóar*, *Lón*) IV, 226, 228, 230. Hodiernus tractus et paroecia *Lom*ensis in regione et convalli Norvegiæ Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalir*, hodie *Guldbrandsdalen*) sita. Hodierna nominis forma est casus veteris

denominationis: *Lóar* dativus, qui nominativo repudiato, ad nostra usque tempora remansit.

Loæ (*Lóar*, *Borrar*) IV, 225. Prædium quoddam in Lesjis (*Lesjar*) in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalir*, hodie *Guldbrandsdalen*) situm. Cfr. Borri.

Luasundum (*Lúasund, Ifasund*, *Ivasund*, *Svinasund*, *Malstrandir*) IX, 176. Cfr. Svinasundum, Svinosundum, Ivasundum.

Lubecenses (*Lýbikkumenn*) X, 20, 21, 44, 45. Incolæ urbis opulentia, mercatu et commerciis suis per multa secula conspicuæ Lubecæ vel Lubecensium civitatis (*Lýbikka*), unius emporiorum *Hansestæder* danice vocatorum, hodie *Lybek* appellati.

Lubecensium civitas (*Lýbikka*) X, 44, 45. Urbs commerciis suis per totum medium ævum insignis, a Saxone Lubeca dicta, hodiernum emporium *Lybek*, unum oppidorum, quæ danice *Hansestæder* vocari solebant. Cfr. Lubecenses.

Lucca (*Lúka*, *Líka*) XI, 274. Urbs quædam, urbi Placentiæ (*Placencia*) dictæ a septemtrionibus adjacens, rege Daniæ Eiriko illo Bono insignis, qui hic moratus pia dona dedit pecuniamque largitus est, ut gratis omnes totius Septemtrionis (*Norðrlönd*, dan. *Norden*) peregrinatores religiosi hospitio frui possent. Hodiernum oppidum ducatus *Luccaici*: *Lucca* in Italia (*Ítalíaland*). (Cfr. Werlauff Symb. ad geograph. medii ævi, p. 20).

Lucifugæ (Isl. et Færo. *Huldufólk*, *Huldumaðr*) III, 177. Genii quidam in fabulis sæpe occurrentes, hominum speciem et indolem præ se ferentes in saxis et lapidibus locisque desertis Faunorum Satyrorumve more habitantes a Germanis, (*Þýzkir*, *Þýðverjar*) Danis et Norvegis *Huldrefolk* hodie appellati. (Cfr. Fayes Norske Sagn, p. 39 sqq.). Hoc loco citato notione generali gentem veneficam atque fabulosam comprehendunt, in Indiaque (*Indíaland*) collocati sunt.

LUKANUS (*Lúkanus*) III, 177. Mons quidam fabulosus in India (*Indíaland*, dan. *Indien*) regione mundi orientalis (*Austrálfa heims*, *Asía*) situs.

LUMALANDA (*Lumalönd*, *Límalönd*, *Linnalönd*, *Sumalönd*) IX, 180, 182; cfr. Limalanda.

LUMBARDIA (*Lúmbardí*, *Lúnbardí*, *Lúngbardí*, *Língbarðaland*) I, 135; cfr. Longobardia, Lunbardia.

LUNA (*Lúna*) I, 135. Urbs quædam Italiæ (*Ítalía*, *Ítalíaland*), quam expugnasse traduntur filii Ragnaris regis Hirsutibraccæ. Cfr. Ragnars Saga Loðbrókar, c. 13, Narrationemque de filiis Ragnaris, c. 3, (Forna. S. T. I). Secundum scriptores terrarum australium hæc expeditio, duce Hastingo, e Francogallia [*Franz*, *Frakkland*, hodie *La France*] succepta est. Hodie oppidum *Luna* in regione Gennica (hodie *Genua*) sita, quondam urbs Etrusca; situm est ad sinum, hodie *Golfo di Spezzia* dictum, olim portum Lunæ vocatum. (Cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 20, cum annotatione eo pertinenti; Suhms Danm. Hist. 2 D. p. 214-218; Depping om Normannernes Sötoge, in versione N. M. Petersenii, p. 152, 189 sqq.).

LUNBARDIA (*Lúnbardí*, *Lúngbardí*, *Lúmbardí*, *Língbarðaland*) I, 135; cfr. Longobardia, Lumbardia.

LUNDENSIS (*í Lundi*) IV, 341; X, 58, 78, 89; XI, 292, 308, 318, 356. Ad oppidum Sueciæ Lundam (hodie *Lund*) pertinens. Cfr. Lundus.

LUNDI (*Lundar*) I, 238; X, 361. Prædium quoddam, in historia Hakonis dynastæ Sigurdi filii Ladensis (*Hákon Hlaðajarl*) Bergthore illo filiaque Gudruna, cui propter formam egregiam additum est cognomen *Lundasól*, conspicuum. Hodierna prædia, *Lundene* dicta, octantem fere unius milliarii orientem versus a templo *Viggen*si in paroecia *Börsen*si distans, in littore sinus, hodie *Guulosfjord* dicti, in tractu *Bynæs*ensi, juxta oppidum Norvegiæ Thrandheimum (*Þrándheimr*, hodie *Thrond-*

hjem) situm. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, i Norske Vidensk. Selsk. Skrift. 1 D. p. 309). In charta Schoeningii veteris Norvegiæ geographica aliud quoddam prædium, nomine *Lunde*, hodierna scilicet tria prædia, *Lunde* dicta, in paroecia *Horrig*ensi, tractu *Stören*si in convalli Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*), depicta reperiuntur, quæ apud Kraftium, 5 D. p. 518 commemorata sunt, et secundum traditionem, quæ in Klüvers Norske Mindesmærker, p. 107 memoriæ prodita est, Gudruna illa cognomine *Lundasól*, hinc oriunda fuisse creditur, *Bynæs*um vero prædium ibi situm, *Bonæs* dictum, esse fertur; porro prædium, Lundis adjacens, nomine *Löre*, illud prædium esse asseritur, unde Ormo illi Lyrgjensi (*af Lyrgju*) cognomen sit obortum.

Lúndus (*Lundr*, *Lund*) VI, 83; VII, 149; XI, 215, 286, 287, 307, 308, 318, 396. Hodiernum emporium, *Lund* appellatum, in regione Sueciæ Skania (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*), ante ad Daniam pertinenti, situm. Nomen: *Lundr*, *Lund* i. e. lucus vel locus luco adjacens, documento est, illic sacrum quendam vel religiosum lucum, altaribus arisque diis sacris præditum, fuisse, quod ea re etiam affirmatur, quum sciamus locum ibi comitialem principalem postea fuisse (apud Saxonem, p. 364: concio Lundensis). Oppidi jam tempore antiquissimi mentio fit; ætate enim Haraldi regis Daniæ, cognomine *Blátönn*, circa annum p. Chr. n. 947, arce lignea jamtum munitum, a piratis Thorolfo et Egile infestis armis oppugnatum est (Egils Saga, c. 47). A rege Norvegiæ Magno Bono etiam obsidione claudebatur, VI, 83. Rex Daniæ, Eirikus, cognomine *Lamb*, hic sæpe versari solebat, tantoque opere oppidum augebat, ut jam in principalibus Daniæ urbibus jure numeraretur; totam quippe urbem mure lapideo munivit, qui per longum temporis spatium post illum mortuum intactus mansit, XI, 318. Erat metropolis Daniæ, quamobrem etiam a poetis

reges Daniæ: domini Lundi (*alvaldar Lundar*) appellari solebant; erat etiam sedes episcoporum, postremoque archiepiscopis inhabitari coepta est. Sedes archiepiscoporum Lundi instituta est a rege Daniæ Eiriko, cognomine Bono, qui episcopum Lundensem, nomine Össurem, primum archiepiscopum creavit; et huic archiepiscopatui totus Daniæ clerus, vel rectius omnes clerici danice (*á danska túngu*) loquentes, trium nempe regnorum septemtrionalium reipublicæque Islandiæ (*Norðrlönd*) parebant. Cfr. Lundensis.

Lungardica ora (*Lungarðzsíða*, *Limgarðssíða*, *Limgarzsíða*, *Lúngbarðssiða*, *Lymgarðssiða*) VII, 210; cfr. Limgardica ora, Lungbardica ora.

Lungbardica ora (*Lúngbarðzsíða*, *Lungarðsíða*, *Limgarzsíða*, *Lúngarzsíða*, *Lymgarðssiða*) VII, 210; cfr. Limgardica ora, Lungardica ora.

Lunni (*Hlunnar*) IX, 220. Prædium quoddam in regione Norvegiæ Heidmarkia (*Heiðmörk*, *Heinmörk*, hodie *Hedemarken*) situm, ubi Jon ille Kurus a Sigurdo Ribbungo improviso oppressus est. Sine dubio hodierna prædia, *Lunder* dicta, ubi etiam templum paroeciæ surgit, in paroecia *Lunder*ensi, tractu *Jevnager*ensi, in regione Norvegiæ Hadalando (*Haðaland*, *Haþaland*) sita; quamobrem pro *Heiðmörk* loco citato *Haðaland* legendum est. (Kraft, 2 D. p. 314, 245-246). Lectio varia ad hunc locum etiam Hadalandum pro Heidmarkia habet, quamobrem illud in textum excipiendum erat. Cognomen Jonis: Kurus debetur fortasse prædiis, *Kjörven* dictis, dimidiam unius milliarii partem a templo *Lunder*ensi distantibus. In tractu Heidmarkiæ *Stange*nsi duo quidem prædia jacent, *Store Lundgaard* et *Saxlund* appellata, sed horum hoc loco vix ratio haberi potest.

Lusbreida (*Lúsbreið*, *Lýgsbreið*, *Lýreið*) VI, 273. Memoriæ proditur, Haraldum regem Norvegiæ Severum in sinum Limafjördum (*Limafjörðr*, hodie *Liimfjorden*)

Lusbreidam navigasse, eodem vespere in intimum hujus sinus angulum remigasse, navesque deinde per isthmum Haraldseidum (*Haraldseið*) traxisse. Ideo Lusbreida est pars Limafjordi, sinus in regione Daniæ Jotia (*Jótland*) septemtrionali (hodie *Nörre-Jylland*) siti latissima, vel quæ nunc *Lögstör-* vel *Lögstedör-Bredning* dici solet. In hac sita est insula hodierna *Livö*, unde, ni fallimur, vetus illa denominatio derivata est. Tunc vero lectio *Lúsbreið* vix recta esse potest; lectiones variæ sunt *Lýgsbreið* et *Lýseið;* cum vero insula illa, quam supra commemoravimus, in libris daticis regis Daniæ Valdemaris apud Langebekkium T. 7, p. 532: insula Lygh et in veteribus manuscriptis danicis *Ljugsö* nuncupata inveniatur, sine dubio præferenda est lectio *Lýgsbreið* vel *Ligsbreið* (dan. *Lygsbredning*).

Lusense emporium (*Lúsakaupángr*) VIII, 135, 140, 307. Emporium quoddam in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) situm, quod a rege Norvegiæ Sverrere direptum et incendio vastatum est VIII, 140. Hodiernum prædium, *Kopanger* (*Kaupángr* scilicet vel danice: *Kjöbing*), in paroecia *Kopanger*ensi, tractu *Sognedal*ensi (olim *Sóknadalr*) in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*). (Falsens Norge, p. 68; Kraft, 4 D. p. 784).

Lustrus (*Lustr*, *Lystr*) VIII, 307. Tractus quidam, in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*, *Sygnafylki*) situs; hodiernus tractus *Lyster*ensis in eadem regione jacens. Cfr. Lystrus.

Lydanesensis (*af Ljdánesi*, *Lýðanesi*) IX, 80; cfr. Ljanesensis, Ljanesum.

Lygra (*Lygra*, *Lyggra*, *Lifra*) IV, 285, 287. Forsitan Einar quoque *Lygra*, cfr. Fornmanna Sögur VIII, 310, hinc oriundus erat. Hodierna prædia, *Lygren* vel *Lyren* appellata, inter insulam, *Raðey* dictam, et continentem sita, in paroecia *Lyrens*i, tractu *Lindaas*ensi, in

regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*) sita. (Kraft, 4 D. p. 655).

LYKKÆ (*Lykkjur*, *Leyknir*) IX, 9; cfr. Leyknius.

LYKRIUS (*Lykr*, *Lukr*, *í Lykri*) IX, 203. Locus quidam in regione Norvegiæ, Jadare (*Jaðar*, dan. *Jæderen*) situs, vel illi saltem vicinus. Memoriæ nempe proditum est, Hakonem regem Norvegiæ Hakonidem, Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in Vikam (*Vík*, *Víkin*) navigaturum, tempestate vero procellosa extra Jadarem perculsum, in Lykrio per dimidium mensem mansisse, hinc vero revertentem, ut Bergas tenderet, in itinere ad Eikundasundum (*Eikundasund*, hodie *Egersund*) venisse, unde constat Lykrium Eikundasundo a meridie jacuisse. Credunt esse hodiernum portum, *Lökevig* dictum, in tractu *Soggendal*ensi in meridionali parte Rogalandi (*Rogaland*, hodie *Rogeland*) situm. (Cfr. Kraft, 4 D. p. 231).

LYNGBYUS (*Lýngbýr*) XI, 327. Vicus quidam, hodie *Lyngbye* dictus, in tractu olim *Valbursico*, hodie *Valdborg*ensi dicto, in regione Daniæ Selandia (*Sjáland*, *Sælund*, dan. *Sjælland*) situs.

LYNGI (*Lýngar*) VI, 67. Prædium quoddam in tractu, *Meðalland* dicto, in toparchia Islandiæ Skaptafellensi occidentali (*Vestr-Skaptafellssýsla*) situm.

LYNGVERENSIS PELAGUS (*Lýngversflói*) IX, 371. Pelagus, prope insulas, *Lýngvers-eyjar* dictas, hodiernas scilicet: *Lyngværs-öer*, profluens. Cfr. Lyngverum.

LYNGVERUM (*Lýngver*, *Lýngr*) IX, 19. Hodiernæ insulæ parvulæ, *Lyngvær* vel *Lyngværs-öer* dictæ, insulæ, *Agerö* dictæ, ab occasu solis adjacentes, in paroecia tractuque *Agerö*ensi, in convalli regioneque Norvegiæ Raumsdalo (*Raumsdalr*, hodie *Romsdalen*) appellata, vel pro ostio hujus vallis (*Raumsdalsmynni*) sitæ. Tempore antiquissimo ad regionem Norvegiæ Nordmæriam (*Norðmæri*, hodie *Nordmör*) pertinebant. (Kraft, 5 D. p. 194).

Alius locus, *Lyngvær* dictus, mari vicinus, loco, hodie *Smölen* dicto, ab occasu solis, in paroecia *Bratvær*ensi, tractu *Edö*ensi in Nordmæria situs est. (Kraft, loco cit. p. 282).

Lyrgia (*Lyrgja*) VI, 228. Mentio fit Sveinis cujusdam Lyrgiensis, præfecti nobili gente oriundi. Ni fallimur hodierna prædia, *Löre* dicta, in paroecia *Horrig*ensi, tractu *Stören*si, in convalli tractuque Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) sita, a quibus vir ex historia Hakonis dynastæ Ladensis (*Hlaðajarl*) notissimus, Ormus ille Lyrgiensis nomen ducere creditur. (Commemoratur apud Kraftium, 5 D. p. 518). Cfr. Lyrgiensis, Lunni.

Lyrgiensis (*í Lyrgju*) VI, 228, 229. E Lyrgia (*Lyrgja*) oriundus. Cfr. Lyrgia.

Lyrina (*Lýrin*, *Leorin*, *Leyríng*) IX, 249. Prædium quoddam in tractu Skauna (*Skaun*) in regione Norvegiæ Raumarikia (*Raumariki*, hodie *Romerige*) situm, ubi Olavus, cognomine Mokus, a Sigurdo Ribbungo oppressus est. Kraftius (1 D. p. 468) hoc prædium, quod Lyrinam vel Leyringam appellat, in Raumarikia etiam collocat, nulla accuratiori ejus loci, ubi situm fuerit, definitione addita. Hæc autem a situ tractus Skaunæ vel Skönæ omnino pendet. Secundum Schoeningium Skauna eo loco fere jacebat, ubi hodierna paroecia *Blakjer*ensis sita est (Kraft, loc. cit.); paroeciam *Blakjer*ensem ab occasu solis attingit tractus *Sörum*ensis, in quo sita sunt duo prædia, propter lutum, ibi collegi solitum, memorabilia, *Löhren* dicta (Kraft, p. 396-497); tractum *Sörum*ensem ab occidente tractus *Nittedal*ensis attingit, in quo tractu prædium maximum *Sköyen* hodie appellatur (Kraft, p. 394). Prædium igitur istud *Sören*, supra commemoratum, hac Lyrina significatum esse videtur, quod si ita est, facilius nobis erit situm tractus Skaunæ indagare. Cfr. Leorina, Leyringa.

Lyrskogensis saltus (*Hlýrskógs*, *Hlýskógs*, *Lýrskógsheiði*, *Hlurscógsheiði*) pluribus locis. Cfr. Hlyrskogensis saltus, Hlyrskogenses campi, Lyskogensis saltus.

Lyskogensis saltus (*Hlýrskógs*, *Hlýskógs*, *Lýrskógsheiði*, *Hlurscógsheiði*) VI, 55. Cfr. Hlyrskogensis saltus, Lyrskogensis saltus.

Lystrus (*Lustr*, *Lystr*) VIII, 307; cfr. Lustrus.

Lyxa (*Lyxa*, *Ljóxa*, *Loxa*, *Lauxa*) II, 38; cfr. Ljoxa, Loxa, Löxa.

Lyxia (*Lyxja*, *Ljóxna*, *Losna*) IX, 366; cfr. Ljoxna, Losna.

Lækjamotum (*Lækjamót*) I, 289, 297, 298. Prædium quoddam, in convalli tractuque cognomini Islandiæ septemtrionalis Vididalo (*Víðidalr*) in toparchia Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*, *Húnavatnsþing*) situm.

Læradalus (*Læradalr*, *Leradalr*, *Veradalr*) I, 177; IX, 137; XI, 35, 170. Hodierna convallis, *Leerdal* vel *Leirdal* in tractu Norvegiæ, *Indre-Sogn* (olim *Sogn*) dicto, sita. Comprehendit paroeciam *Leerdal*ensem in tractu cognomini sitam, porro *Borgund*am (olim *Borgund*, *Borghund*) partemque paroeciæ *Houg*ensis. (Kraft, 4 D. p. 715). Cfr. Leradalus.

Læsii (*Læsir*, *Lesjar*) VI, 124. Haraldo regi Norvegiæ Severo in Gardarikia (*Garðaríki*) commissum est, ut fines regni contra incursiones Vendorum orientalium (*Austr-Vindur*, dan. *Östervender*) atque Læsiorum (dan. *Lesker*) defenderet. Qui ob eam causam populus quidam Vendis orientalibus vicinus fuerit necesse est, idem forsitan, qui illorum Lechorum vel Lesgorum populus, qui majores hodiernorum Polonorum (*Polaví*, dan. *Polakker*) esse, et ad mare Nigrum (*Svarta haf*, dan. *Sorte Hav*) initio habitasse, deinde vero verisimiliter paullatim propius propiusque ad mare Balthicum (*Austrvegr*, *Eystrasalt*, dan. *Östersöen*) ascendisse creduntur. (Cfr. Heimskríngla, T. III, p. 55 Nota; Schlö-

zers Nord. Geschichte, p. 515. Schwarz Geogr. Norder-Deutschl. p. 241 sqqu. et p. 255 sqqu.).

Lögus (*Lögr*, falso *Ldngr*, pro *Laugr*) IV, 227. Lacus quidam, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalo vel Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalr*, *Guðbrandsdalir*, hodie *Guldbrandsdalen*) situs; hodiernum vero flumen, *Lougen* dictum, maximus Norvegiæ amnium, excepto solum fluvio, *Glommen* hodie nuncupato. Per Gudbrandsdalos delapsa in lacum Mjorsum (*Mjórs*, *Mjörs*, hodie *Mjösen*) semet effundit. (Cfr. librum: de Fornjoto inscriptum, c. 1). Lectio: *Lángr* sine dubio, commutatis in scribendo vel legendo litteris *n* et *u*, falso orta est pro *Laugr*.

Löpandanesum (*Laupandanes*) IV, 205. Prædium quoddam, prope locum, *Sandvick* hodie dictum, in una insularum Orcadum (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney islands*, dan. *Örkenöerne*), *Pomona* vel *Mainland* appellata situm.

Löxa (*Lauxa*, *Ljóxa*, *Loxa*, *Lyxa*) I, 41; cfr. Ljoxa, Lyxa, Loxa.

M.

Magni templum (*Magnúss-kirkja*) X, 137, 139. Ædes sacra, in loco *Kirkjuvogr* olim dicto, in una insularum Orcadum olim *Hrossey*, hodie *Pomona* nuncupata, sita.

Malangerus (*Malángr*) X, 142. Sinus quidam, cum regione cognomini circumjacenti, quam Hakon rex Norvegiæ Hakonides Bjarmis (*Bjarmar*) quibusdam, qui ex oriente furorem Tartarorum (*Tattarar*, dan. *Tartarer*) fuga evitaverant, inhabitandam concessit. Hodiernus sinus et regio cognominis: *Malangerfjord* in præfectura Norvegiæ septemtrionalis *Senjensi* situs. De hoc sinu Rímbeigla P. III, c. 5, § 17 adfert: illum Finnmarkiam (*Finnmörk*, hodie *Finnmarken*) a Norvegia separasse.

Maleum promontorium (*Aungulsnes*) VII, 100.

Conturbatio est duorum locorum, Chersonesi scilicet Thracici (*Aungulsnes*, *Eingilsnes*, cfr. Angeli promontorium), vel ut situm loci accuratius indicemus, promontorii illius septemtrionalis, quod prope adjacet ad flumen Ægos [olim Ægospotamos], et promontorii cujusdam, aliis locis occurrentis, Eingilsnes etiam appellati, hodierni scilicet *Cap S. Angelo* in regione Græciæ (*Grikkland*) Peloponneso (hodie *Morea*) siti. Chersonesum Thracicum hoc loco indicari non dubium est. Cfr. Ongulis promontorium, Angeli promontorium.

MALMOGIA (*Málmhaugar*) X, 90. Locus, ubi postea conditum est oppidum, hodie *Malmö* vocatum ad fretum Oranum (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) in regione, olim ad Daniam, hodie ad Sueciam pertinenti: Skania (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*) situm. Nomen vetus erat *Málmhaugar* (i. e. tumuli metallorum), quod postea frequentibus vocabuli contortionibus in hodiernum *Malmö* (*Málmhaugar*, *Malmöge*, *Malmöve*, *Malmö*) commutatum est.

MALSTRANDÆ (*Málmstrandir*, *Mástrandir*, *Másstrandir*, *Mársstrandir*, *Málundir*) X, 144; cfr. Marstrandæ, Malundi.

MALSTRANDÆ (*Malstrandir*, *Málundir*, *Mástrandir*, *Ívasund*, *Smálundir*) IX, 397. Quamquam Malstrandis (cfr. Malstrandæ X, 144) alioquin locus, hodie *Marstrand* dictus, indicari solet, hoc loco, ratione contextus habita, locus, inter Slattonesum (*Sláttunes*) vel hodiernum Norvegiæ fretum, *Langesund* appellatum, et Grindholmasundum (*Grindhólmasund*, *Grundhólmasund*) hodie *Vrængen* dictum, situs, Malstrandis indicatus sit necesse est [cfr. Slattonesum et Grindholmasundum]; forsitan ad hodiernum *Malmöen* situs erat. Lectio cæterum admodum incerta est, quum variæ lectiones, ut: Mastrandæ, Malundi, Smalundi, Ivasunda, inveniantur. Cfr. Heimskríngla T. V, Hist. Hak. Hakon. c. 28, ubi lectio

varia: *Ívasund* pro *Sviasund* legitur, quod in loco Fornmanna S. respondenti: *Svínasund* vocatur. Cfr. Mastrandæ, Malundi, Smalundi, Ivasunda.

Malundi (*Málundir*, *Malstrandir*, *Mástrandir*, *Ívasund*, *Smálundir*) IX, 398. Cfr. Malstrandæ, Mastrandæ, Smalundi, Ivasunda.

Mana (*Mön*, *Möm*, cfr. *Möri*) XI, 216. Insula Daniæ, Selandiam (*Sjáland*, *Sælund*, hodie *Sjælland*) a meridie sita. Cfr. Mona.

Manaforsus (*Mánafors*) I, 296. Cataracta, salmonibus abundans, in amni Laxaa (*Laxá*) in tractu, *Ásar* dicto, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*, *Húnavatnsþing*), profluenti, a Manio illo christiano (*Máni hinn kristni*) nomen deducens. (Cfr. *Fossá*, *Mánavík* et *Mánaþúfa* in Landnámab. 3 P. 5 K.; [Íslendínga Sögur, I, 187]).

Managerdum (*Mánagerði*) I, 296. Septa (*gerði*) quædam, vel prædium forsitan, ni fallimur in tractu, *Ásar* vel *Ásasveit* hodie dicto, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*, *Húnavatnsþing*) situm, a Manio illo christiano nomen ducens. Cfr. Manaforsus.

Mannia (*Mön*, *Mann*, *Maun*) VII, 43, 49; X, 113. Insula in mari Irlandico (*Írlandshaf*) sita. Cfr. Mona.

Manvikæ, Manvikensis (*af Manvikum*) VIII, 160. Lodinis cujusdam Manvikensis loco citato fit mentio. Est prædium in veteri Limgardsida (*Limgarðssíða*) situm, forsitan hodiernum prædium, *Mandvig* dictum, in intimo sinu, *Hammersfjorden* appellato, in paroecia *Bergensi*, tractu *Brunlaugnæsensi*, præfectura Norvegiæ *Laurvigensi* situm. (Kraft, 2 D. p. 874).

Mardalögi (*Marðalögr*, *Njarðarlögr*) II, 236. Quum vir quidam ex Hvinio (*Hvin*, *Hviðni*) oriundus una cum Thordo Mardalögico (*frá Marðalögi*) commemoretur, hunc locum non sine causa in regione Norvegiæ Agdis

(*Agðir*) quæsiverunt. Inter conjecturas memoranda est hæc: Mardalögis hodiernam insulam, *Merdö* vel *Mardö* dictam, ad oppidum, *Arendal* hodie appellatum, in paroecia *Tromöen*si, tractu *Östre-Moland*ensi, prætura et præfectura Norvegiæ meridionalis *Nedenæs*ensi indicatam esse. (Commemoratur apud Kraftium, 3 D, p. 304). Locus autem prædium quoddam magni momenti, non vero insula vilis et parva fuisse videtur. Cfr. etiam Njardarlogus.

Mare (*Mar*) V, 172. Lacus Sueciæ proprie sic dictæ, *Mælaren* hodie appellatus; lectio, ni fallimur, corrupta est pro: *Mælar*.

Marfjordus (*Marfjörðr*) IX, 41. Creditur esse hodiernus sinus, *Moriefjord* dictus, cornu sinus Norvegiæ *Skeen*ensis orientale. (Falsens Norges Hist. 3 D. p. 262). Hic sinus etiam *Rendshavn* hodie vocatur.

Margaritæ ædes (*Margrètarkirkja*) VI, 410. Ædes sacra Nidarosiæ (*Niðarós*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem, Throndhjemsstift*).

Margdalus (*Margdalr, Íngardalr*) VIII, 237; cfr. Ingardalus.

Mariæ monasterium (*Maríuklaustr*) X, 143. Monasterium in oppido Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*), in Vestfolda (*Vestfold*) in regione Norvegiæ Vika (*Vík, Víkin*) situm. Cfr. Tunsbergum.

Mariæ ædes (*Maríukirkja*) VII, 66. Ædes sacra in emporio (*kaupáng*) Nidarosiæ (*Niðarós*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*). Cfr. Nidarosum.

Mariæ ædes (*Maríukirkja*) VII, 222, 341. Ædes sacra Alaburgi (*Álaborg*, hodie *Aalborg*) in regione Daniæ Jotia (*Jótland*) septemtrionali (hodie *Nörre-Jylland*).

Mariæ templum, ædes (*Maríukirkja, Mariekirkja*) VIII, 17; IX, 177; X, 143. Ædes sacra Tunsbergi (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) in Vestfolda (*Vestfold*) parte Vikæ (*Vík, Víkin*) Norvegiæ regionis.

Mariæ ædes (*Mariukirkja*) VIII, 131, 132, 186, 206, 252, 253; IX, 27, 92, 326; X, 27, 98. Ædes sacra Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ Nordhördalando. Cfr. Bergæ.

Mariæ ædes (*Mariukirkja*) VIII, 219. Ædes sacra insulæ Hovidsoæ (*Höfuðey*) juxta Osloam (*Osló*, *Ausla*, etc.), oppidum in Austfolda (*Austfold*) parte Vikæ (*Vík*) Norvegiæ regionis jacens, sitæ.

Mariæ ædes (*Mariukirkja*) VI, 247; IX, 24, 88, 89; X, 380. Ædes sacra Nidarosi (*Níðarós*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*).

Mariæ ædes (*Mariukirkja*) VIII, 222. Ædes sacra in lingula, *Eyrar* dicta, juxta oppidum Osloam (*Osló*) in regione Austfolda (*Austfold*) in Vika (*Vík*) Norvegiæ provincia, jacens.

Mariæ ædes (*Mariukirkja*, *Mariekirkja*) IV, 121; IX, 32, 95. Ædes sacra in oppido Sarpsborga (*Sarpsborg*) in provincia Borgensi (*Borgarsýsla*) in tractu Vingulmarka (*Vingulmörk*) in regione Norvegiæ Vika (*Vík*) jacens.

Marka (*Mörk*, *Finnmörk*) IV, 274; X, 40; cfr. Finnmarka, Finnmarkia.

Markarfljotum (*Markarfljót*) III, 201. Flumen magnum, tractu, *Rángárvellir* dicto, in toparchia Islandiæ meridionalis Rangarvallensi (*Rángárvallasýsla*) profluens.

Markarholmus (*Markarhólmr*) IX, 26. Una parvularum illarum insularum, quæ insulæ majori olim *Lángey*, hodie *Langö* dictæ, in regione Norvegiæ Nordmæria (*Norðmæri*) sitæ, a meridie adjacent.

Markæ (*Markir*, *Merkur*) VII, 289, 304, 306; VIII, 192, 194; IX, 15, 147, 180, 194, 252, 253, 267, 303, 306, 308, 311, 370, 383; X, 172. Ita olim nominari solebant tractus Norvegiæ, inter meridiem et ortum brumalem spectantis, sylvis magnis et densis consiti, in finibus Sueciæ siti, indeque in Vermalandiam (*Verma-*

land, dan. *Værmeland*) et Dalos vel Valles (*Dalir*, *Dalsland*) Sueciæ ipsius regiones sese porrigentes; Markæ etiam et Saltus cum Dalis vel Vallibus in unum locum sæpenumero conferuntur. A freto Svinasundo (*Svínasund*) usque in sylvam Eidensem (*Eiðaskógr*) semet extendebant IX, 15. Sarpsborga (*Sarpsborg*) per Markas in Gothiam occidentalem (*Vestr-Gautland*, hodie *Vester-Götland*) proficisci solebant; per Markas porro in Jarnberalandiam (*Járnberaland*) sæpenumero tendebant. Nomen, quod pluralis numerus est voccabuli appellativi: *mörk* pl. *merkur* vel *markir*, cujus significatio antiquissima est: saltus vel regio silvana, etiamnunc in hodierna præfectura *Idd*ensi et *Mark*ensi superest.

Markomanni (*Markamenn*) VII, 309; VIII, 279; IX, 252, 253, 294. Incolæ Markarum (*Markir*, *Merkur*), tractus cujusdam silvestris, (quæ etiam est significatio nominis), inter Vingulmarkam (*Vingulmörk*) et Ranrikiam (*Ránríki*) Norvegiæ regiones, et regionem Sueciæ, Dalos vel Valles (*Dalir*, *Dalsland*) appellatam, siti. Cfr. Sylvestrium locorum incolæ, Markæ.

Marnadalus (*Marnadalr*, *Murnadalr*, *Varmadalr*) IX, 277. Oppidum vel vicus parvulus, promontorio Agdarum (*Agðir*) Norvegiæ regionis occidentalium (*Vestragðir*) Lidandisneso (*Líðandisnes*, hodie *Lindesnæs*) vicinus, hodie *Mandal* dictus. Cfr. Murnadalus, Varmadalus.

Marseya (*Mársey*) I, 151, 152; XI, 169. Insula, conventu ibi habito paceque ibi inter imperatorem Germaniæ (*Þýzkaland* etc., hodie *Deutschland*) Othonem, regemque Daniæ, Haraldum Gormi filium, cognomine *Blátönn*, composita insignis. Hodierna insula, *Morsö* dicta, in sinu Limafjördo (*Limafjörðr*, hodie *Limfjorden*) in regione Daniæ Jotia (*Jótland*) septemtrionali (*Nörre-Jylland*) sita. Nomen a nomine proprio: *Már* vel *Márr* deductum esse videtur.

Marstadi (*Mársstaðir*, *Másstaðir*, *Mástaðir*) III, 144; cfr. Mastadi. Prædium quoddam, ab uno primorum Islandiæ occupatorum (*landnámsmenn*) nomine *Már*, qui simul cum Jörundo, cognomine *Háls*, in Islandiam tetendit, nomen ducens. In tractu, *Vatnsdalr* dicto, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*, *Húnavatnsþing*) situm erat. (Landnámab. 3 P. 3 K. [Íslendínga Sögur, I, p. 176]).

Marstrandæ (*Mástrandir*, *Malstrandir*, *Másstrandir*, *Mársstrandir*) IX, 302. Oppidum quoddam in Ranrikia (*Ránríki*) in Vika (*Vík*) Norvegiæ regione situm, quod Hakon rex Norvegiæ Hakonides imprimis auxit X, 144. Hodiernum oppidum, *Marstrand* dictum in hodierna regione Sueciæ, *Bahuslän* dicta, quæ olim ad Norvegiam pertinebat, situm. Cfr. Malstrandæ, Mastrandæ.

Martostokki (*Martustokkar*, *Mörtustökkar*) VIII, 225; cfr. Mortostokki. Secundum Falsenium aut mons hodiernus, *Galgebjerg* dictus, aut locus huic vicinus, veteri oppido Osloæ (*Osló*, *Ausla*) in Austfolda (*Austfold*) parte Vikæ (*Vík*, *Víkin*) Norvegiæ regionis, sito imminens.

Masarvika (*Másarvík*) IV, 92. Fretum inter insulam, Idjam vel Insulam interiorem (*Iðja*, *Iðri*, *Eyjan iðri*, hodie *Indreö*) dictam et tractum huic insulæ e regione in continente situm. *Másvík*, hodie *Mosvig* vel *Masvig* appellatum, in provincia Eynensi (*Eynafylki*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) profluens, hodiernum fretum, *Mosvig* vel *Mosvigsundet* appellatum.

Masnesum (*Másnes*) XI, 342. Promontorium quoddam, quod secundum contextum loci citati in parte insulæ ad Pomeraniam (hodie *Pommern*) sitæ, Rugiæ (*Re*, *Ræíng*, *Ræng* etc., hodie *Rügen*) occidentali, loco, hodie *Schaprode* dicto, a meridie situm; eo scilicet loco, ubi hodie insula, *Umanz* appellata, jacet. Quum hic nullum promontorium, ita nominatum, hodie inveniatur, hæc

insula forsitan significata esse possit, nomenque, quod in Historia Knutidarum tantummodo occurrit, corrupte scriptum esse possit pro *Umans* vel *Wasnæs*, quum in insula *Umanz* scilicet locus, *Waase* dictus, jaceat. Hic locus, quo se cunque modo res habet, a Masneta Saxonis accurato distingvendus est, quoniam hoc nomine insula Daniæ, *Mosned* appellata, ad oppidum Selandiæ (*Sjáland* etc., hodie *Sjælland*), *Vordingborg* hodie dictum, sita significata est.

Mastadi (*Mástaðir, Másstaðir, Mársstaðir*) II, 7; cfr. Marstadi.

Mastrandæ (*Mástrandir, Malstrandir, Málundir, Smálundir, Ívasund*) IX, 398; cfr. Malstrandæ.

Mastrandæ (*Mástrandir, Másstrandir, Márs-strandir*) X, 144; cfr. Marstrandæ.

Mastungum (*Mástúngr, Molúngr*) VIII, 21; cfr. Molungus.

Mauri (*Blámenn*) VI, 358; VII, 89, 125. Blalandiæ vel Mauritaniæ (*Bláland*) incolæ, vel sensu extensiore omnes Saraceni (*Serkir*) in Africa (*Afríka, Suðrálfa heims*, hodie *Africa*) habitantes. Saracenorum terram (*Serkland*) et Mauritaniam certis finibus olim non distinctam fuisse a VII, 125 nobis apparet, ubi Sigurdus rex Norvegiæ Hierosolymipeta Mauros in Saracenorum terra mactasse narratur. Cfr. Blalandia, Saraceni, Maurorum terra.

Maurorum terra (*Bláland*) VII, 153. Cfr. Blalandia, Mauri, Saraceni.

Medalandensis portus (*Meðallandshöfn*) X, 136, 137. Portus quidam in una insularum Orcadum (*Orkneyjar*, hodie *Orkney islands*), quo Hakon rex Norvegiæ Hakonides, ibi hiematurus, classem appulit. Hodie sine dubio aut in sinu, *Inganess Bay* dicto, ad locum, *Kirkwall* appellatum, sito, aut in alio sinu aliquanto majori huic adjacenti, quærendus est. Cfr. Skalpeidus.

MEDALBUUM, MEDALBUENSIS (*Meðalbú, af Meðalbúi*) IX, 367. Prædium quoddam in insulis Arneyis (olim *Arneyjar*, hodie *Arenöer*), in præfectura Norvegiæ *Salten*si situm.

MEDALBÆUS (*Meðalbær*) IX, 259. Prædium quoddam in tractu Eidensi (*Eyðar, Eyðabygð*), hodierna paroecia *Eda*ica, tractu *Jössen*si, in regione Sueciæ Vermalando (*Vermaland*, hodie *Værmeland*) situm.

MEDALDALUS IN THELEMARKA SUPERIORI (*Meðaldalr á Þelamörk*) IX, 52, 108. Tractus quidam Norvegiæ, sine dubio hodiernus tractus *Mæl*ensis (nomen contracto veteri vocabulo *meðal* i. e. remedium obortum) in provincia *Tin*densi, præfectura Norvegiæ *Övre-Thelemark*ensi situs.

MEDALDALUS (*Meðaldalr*) I, 75. Hodiernus tractus *Meldal*ensis (*Middel-Dal*ensis), in regione Orkadalo (*Orkadalr*, hodie *Orkedalen*) in provincia Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) vel, quum paroecia *Renneboensis* inde excipienda sit, rectius paroecia modo *Meldal*ensis.

MEDALFARENSE FRETUM (*Meðalfararsund*) XI, 215, 245, 328. Hodiernum fretum *Lille Belt* dictum, regiones Daniæ Fjoniam (*Fjón*, hodie *Fyen*) et Jotiam (*Jótland*, hodie *Jylland*) separans. Fretum nomen ducit ab hodierno oppido *Middelfart*, olim *Meðalför* dicti, i. e. Medius transitus, qua versione etiam utitur Svend Aagesen p. 58, olim sine dubio tabernis quibusdam piscatoribus inhabitatis eo loco sitis, ubi hodiernum oppidum *Middelfart* jacet. Uti nomen probat, prisco et medio ævo ibi etiam duo transitus e Fjonia in Jotiam erant unus oppido *Middelfart* a meridie, alter a septemtrione situs.

MEDALFELLSSTRANDA (*Meðalfellsströnd*) II, 20. Tractus quidam maritimus in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla, Þórnessþing*) situs.

MEDALHUSA (*Meðalhús, Miðhús*) I, 38, 41, 237,

238; II, 38; VIII, 61; IX, 339, 380; X, 361. Prædium quoddam, Asmundo illo Medalhusensi (*af Meðalhúsum*) maxime conspicuum. Hodierna prædia, *Melhuus* appellata, in paroecia tractuque *Melhuus*ensi, in regione Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) sita; magnus ibi tumulus sepulchralis invenitur. (Falsens Norge, p. 92. Norske Videnskab. Selsk. Skr. seculi undevicesimi 1 D. p. 312. Kraft, 5 D. p. 511). Cfr. Midhusa.

Mediterraneum mare (*Miðjarðarhaf*) IX, 318. Mare illud, danice *Middelhavet* vocatum, Italiam (*Ítalíaland*, hodie *Italia*) aliasque terras Europæ (*Norðrálfan*) meridionales a meridie alluens, quo Europa ab Africa (*Afrika*, *Suðrálfan*) separatur. Cfr. Adriaticum mare.

Megalopolis (*Mikligarðr*, *Garðr*) I, 260; cfr. Constantinopolis, Miklagardus, Gardi.

Meginza (*Megniza*, *Meginza*, *Meginzuborg*, *Megnuzuborg*) I, 130; cfr. Megunzoburgum, Moguntia, Meginzoburgum, Megniza. Urbs Germaniæ (*Þýzkaland*, hodie *Deutschland*) medio ævo Moguntia, hodie *Mainz* dicta. Cfr. Werlauff Symb. ad geograph. medii ævi, pp. 16-17, cum annotatione eo pertinenti. Sita est in ducatu magno (*Grossherzogthum*), hodie *Hessen Darmstadt* appellato.

Meginzoburgum (*Meginzuborg*, *Megniza*, *Megnizuborg*, *Megnuzuborg*) I, 128; cfr. Moguntia, Meginza, Megniza, Megnizoburgum.

Megniza (*Meginza*, *Megniza*, *Megnizuborg*, *Meginzuborg*) I, 130; cfr. Moguntia, Meginza. Meginzoburgum, Megnizoburgum.

Megnizoburgum (*Meginza*, *Megniza*, *Meginzuborg*, *Megnizuborg*) I, 128; cfr. Moguntia, Meginza, Megniza, Meginzoburgum.

Melanzoa (*Melanzey*, *Melasey*) X, 133. Insula quædam Scotiæ (*Skottland*, hodie *Scotland*). Cfr. Melasoa.

Melasoa (*Melasey*, *Melanzey*) X, 133. Lectio

varia est: Melanzoa. Hakon rex Norvegiæ Hakonides e Kumreyis (*Kumreyjar*, hodie *Cumbray*) Scotiæ insulis Melasoam navigavit, inde Hersoam vel rectius Heroam (*Hersey*, *Herey*, hodie *Arran*) petivit, ubi quum pernoctasset, Sandeyam (*Sandey*, hodie *Sanda*) adiit. Est igitur parva quædam insula, inter insulas hodiernas *Cumbray*, *Bute* et *Arran* dictas, in comitatu Scotiæ occidentalis Butensi (*Shire of Bute*) sitas. Hic vero nulla insula, simili nomine prædita, invenitur. Saxum, *Ailsa* dictum, nimis longe meridiem versus jacet, cujus ratio haberi possit, dum insulæ contra, *Lamlash* vel *Holyisle* dictæ, extra portum insulæ *Arran* sitæ, quas etiam Johnstone (Haco's expedit. against Scotland, Nota ad p. 109) monstrat, omnino respondent cursui, quem Hakon rex Hakonides navigans tenebat, qui igitur e Kumreyis solvens portum huncce vel insulam *Arrano* vicinam petivisse, ad *Arranum* pernoctavisse, inde in Sandeyam navigasse, Cantiriæque promontorium (*Satirismúli*, hodie *Mull of Kantyre*) præternavigasse credendus est. Sed si ita se res habet, prima nominis syllaba vitiose addita sit necesse est. Cfr. Melanzoa.

Meli, Melensis, Meliensis (*Melr*, *af Mel*) IX, 232, 287; X, 49, 51, 115. Gautus quidam Melensis vel Meliensis locis citatis commemoratur. Est, ni fallimur hodiernum prædium, *Meel* vel *Mæl* dictum, in paroecia tractuque *Kindherred*ensi, in regione Norvegiæ Hordia meridionali (*Sunnhörðaland*, hodie *Sydhordeland*) situm. Cfr. Kraft, 4 D. p. 551, 695.

Meli (*Melar*) III, 146, 148, 149; VI, 98. Prædium quoddam in tractu Rutafjordo (*Hrútafjörðr*), in toparchia Islandiæ occidentalis Strandensi (*Þorskafjarðarþing*, *Strandasýsla*) situm.

Menjungufurda (*Menjungufurða*, *Íngafurða*, *Júngufurða*, *Menningafurða*, *Öxnafurða*, *Auðafurða*) IV, 65; cfr. Jungufurda, Ingafurda, Ódafurda, Öxnafurda, Menningafurda.

Menningafurda (*Menningafurða*, *Íngafurða*, *Júngufurða*, *Menjúngufurða*, *Auðafurða*, *Öxnafurða*) IV, 65; cfr. Jungufurda, Ingafurda, Öxnafurda, Menjungafurda, Ödafurda.

Mercatorum platea (*Kaupmannastræti*) IX, 87. Platea quædam vel via publica in oppido Nidaroso (*Níðarós*) in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*, *Throndhjemsstift*).

Meridiana ora (*Suðrland*) IX, 365. Ora sinum Norvegiæ Thrandheimicum (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) a meridie attingens, cui respondet Septemtrionalis ora (*Norðrland*) eundem sinum a septemtrionibus attingens.

Meridiana quarta (*Sunnlendingafjórðúngr*) X, 104, 105. Quadrans Islandiæ meridionalis. Cfr. Australis quadrans, Sunnlendingorum quadrans.

Meridianæ partes (*Suðrvegir*) X, 347. Hoc nomine eædem terræ significari videntur, quæ alioquin Australes regiones, Australe regnum, Australes terræ, Meridianæ terræ vel Germania meridiana (*Suðrríki*, *Suðrlönd*) vocari solent, quæ igitur nomina conferas. Pars scilicet Germaniæ (*Þýzkaland*, hodie *Deutschland*) meridiana, interdum Gallia (*Frakkland*, *Franz*, hodie *La France*) hoc nomine significatur.

Meridianæ quartæ incolæ (*Sunnlendingar*) X, 91. Incolæ Islandiæ meridianæ. Cfr. Australis quadrans, Australis quadrantis incolæ, Sunnlendingi.

Meridianæ terræ (*Suðrlönd*, *Suðrríki*, *Suðrvegir*) XI, 20. Cfr. Australes terræ, Australes regiones, Australe regnum, Meridianæ terræ, Germania meridiana et Meridianæ partes.

Mestis (*Matzborg*, *Mozonciaborg*, *Mezborg*) I, 127; cfr. Mezburgum.

Mezburgum (*Mezborg*, *Matzborg*, *Mozonciaborg*) I, 127. Apud Saxonem p. 302 Methis vocatur. Est ho-

diernum oppidum, *Metz* dictum, olim in principalibus Germaniæ (*Þýzkaland*, hodie *Deutschland*) urbibus (*Reichstädte*) numeratum, in hodierno vero Galliæ (*Frakkland*, hodie *La France*) tractu, *Mosel* dicto, in regione Lotharingia (*Lótaringia*, hodie *Lothringen*) situm. Cfr. Mestis.

MJADARSUNDUM (*Mjaðarsund*, *Mjaðmarsund*) IX, 27; cfr. Mjadmarsundum.

MJADMARSUNDUM (*Mjaðmarsund*, *Mjaðarsund*) IX, 27. Fretum quoddam, ad insulam Norvegiæ, olim *Mjöðm*, hodie *Mjömnen* vel *Mjömen* (quod nomen veteri originem debet) appellatam, insulæ, hodie *Sandö* dictæ, in paroecia tractuque *Evindvig*ensi in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) sitæ, ab occasu solis profluens. Loco citato unacum Kilestromo (*Keilustraumr*, dan. *Kileström*) commemoratur. Fretum in occidentali insulæ parte, inter ipsam insulamque, *Bortnæs* hodie dictam, situm esse creditur. (Kraft, 4 D. p. 801). Cfr. Mjadarsundum.

MICHAELIS ANTRUM (*Mikkaelshellir*) XI, 374. Antrum quoddam vivum et natura formatum, ubi condita est ædes sacra archangelo illi Michaeli, in oppido, *Monte San Angelo* dicto, monteque cognomini, *Gargano* (Garganus] olim nuncupato, quo quondam itinera religiosa crebro suscipi solebant. Ad radices montis oppidum, nomine *Sepont*, jacebat, e cujus ruinis hodierna urbs *Manfredonia* resurrexit; situm est in provincia Italiæ (*Ítalialaňd*) meridionalis, *Capitanata* vocata. Memoratu dignum est Sancto Michaëli montes plerumque et antra nomina sua debere. (Cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi p. 25, 26 cum notis eo pertinentibus).

MICHAELIS MONASTERIUM (*Mikkjalsklaustr*, et interdum per brachylogiam *Munklífi*) VII, 105; VIII, 214; IX, 313, 330; X, 98. Monasterium quoddam in Nordneso (*Norðnes*), Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*).

Michaelis ædes (*Mikalskirkja*, *Nikulásskirkja*) VII, 105; IX, 389; cfr. Nicolai ædes Nidarosiæ.

Michaelis ædes (*Mikjals-*, *Mikkalskirkja*) VII, 105, 125, 183. Ædes Sancto Michaeli sacra in Nordneso Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ Nordhordalando (*Norðhörðaland*) sita.

Midfjördenses (*Miðfirðingar*, *Viðfirðingar*) III, 123; cfr. Vidfjördenses.

Midfjordensis sinus ostium (*Miðfjarðarós*) VI, 355. Ostium sinus, *Miðfjörðr* appellati, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnaþing*, *Húnavatnssýsla*) siti.

Midhusa (*Meðalhús*, *Miðhús*) I, 41; VIII, 61; cfr. Medalhusa.

Midjökulis (*Miðjökull*, *Mikli-jökull*) II, 201. Locus quidam in Groenlandia (*Grænland*, dan. *Grönland*) Americana orientali situs, etiam Blaserkus (*Bláserkr*) appellatus. Cfr. Blaserkus.

Midskalus (*Miðskáli*) I, 279. Locus quidam, ubi Asolfus ille Christianus iterum casam vel tugurium sibi exstruxit. Secundum Landnámab. 1 P. 16 K. situm erat ad amnem parvulum, *Írá* dictum, in orientali toparchia Rangarvallensi (*Rángárþing*, *Rángárvallasýsla*), in Islandia meridionali profluentem. (Landnámab. 5 P. 2 K.).

Miklabæus (*Miklibær*) II, 211, 212. Prædium quoddam in regione toparchiæ Islandiæ borealis Skagafjordensis (*Skagafjörðr*, *Skagafjarðarsýsla*), *Óslandshlíð* dicta, situm.

Miklabæus (*Miklibær*) IX, 28. Prædium quoddam vel ædes tantum Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Norvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*) sitæ. Cfr. Miklagardus, Moglegardus.

Miklagardus (*Mikligarðr*) I, 127, 260, 298, 299; cfr. Constantinopolis, Megalopolis, Gardi.

Miklagardus (*Mikligarðr*) VIII, 131; IX, 135. Ædes quædam Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in re-

gione Nórvegiæ Nordhördalando (*Norðhörðaland*) sitæ. Cfr. Moglegordus, Miklabæus.

MILDINBORGA (*Mildinborg*) XI, 323. Arx quædam, a Frisiis (*Frísar*) ad amnem hodierni ducatus Slesvikensis (*Slèsvík*, hodie *Hertugdömmet Slesvig*) Mildinem (*Mildin*) exstructa. Cfr. Mildinis.

MILDINIS (*Mildin, Mild*) XI, 323. Amnis quidam, ad quem a Frisiis (*Frísir*, dan. *Friser*) exstructa est arx Mildinborga (h. nom. cfr.) XI, 323, ad cohibendum Knutum Magni filium, quam vero postea Svein rex Daniæ, cognomine *Graði*, expugnavit. Cfr. Saxo, p. 260-261. Nomen etiamnunc restat in paroecia *Mildstedt*ensi, quæ sita est in præfectura *Husum*ensi, in regione, *Lille Frisland* dicta, in ducatu Daniæ Slesvikensi (*Slèsvík*, hodie *Hertugdömmet Slesvig*), arxque pristina *Mildesborg* in planitie, *Milderstedterfælled* hodie vocata, ad rivum hodiernum: *Mildebæk* dictum, sita erat, nunc vero plane interiit, ni fallimur, magno illo aquarum et maris æstu anno 1300.

MINDAKSEYRA (*Mindakseyri, Mynþakseyri*) I, 266. Lingula quædam Islandiæ meridionalis, e narratione de Hjörleivo servisque suis Irlandis (*Írskr*) nota.

MINORCA (*Manork, Manörk*) VII, 91. Insula quædam in Mari Mediterraneo (*Miðjarðarhafið*) pro ora Hispaniæ (*Spán, Spanialand*) sita, quam alii hodiernam insulam, *Majorka* dictam, alii hodiernam *Minork*am esse credunt.

MJOLA (*Mjóla*) III, 77; VI, 351. Insula quædam in provincia Norvegiæ veteris Halogia (*Hálogaland*) sita, ni fallimur, hodierna *Melö*, loco, *Kunnen* hodie dicto, a meridie, in tractu *Rödö*ensi, in præfectura Norvegiæ *Helgeland*ensi sita. Cfr. Mjolensis.

MJOLENSIS (*í Mjólu*) VIII, 259, 273. E Mjola (*Mjóla*) oriundus. Cfr. Mjola.

MJOLGIUS (*Mjolgi, Molgi, Moldi*) IX, 419; cfr. Moldius, Molgius.

Mjors (*Mjörs, Mjórs*) IX, 13; cfr. Mjorsus.

Mjorsensis (*af Mjors*, *Mors* etc.) IX, 341; cfr. Morsensis.

Mjorsus (*Mjörs, Mjórs*) VIII, 29, 31, 32; IX, 15, 223, 227, 277, 295, 297, 301, 303, 308, 333, 340, 351; X, 202. Hodiernus lacus, *Mjösen* appellatus, in Heidmarkia (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*) Norvegiæ regione situs, maximus Norvegiæ lacuum. Describitur, ut lacus permagnus, mari simillimus VIII, 32. In parvula quadam insula in hoc lacu mater Olavi Norvegiæ regis Tryggvidæ cum filio latuit, ut persecutiones Gunnildæ regum matris evitaret, X, 202. Cfr. de hoc eventu Skauna et Randa. In Insula in lacu Mjorso (*Hólmrinn*) ad Ringisakrum (*Hringsakr*, hodie *Ringsager*) Hakon rex Hakonides arcem lapideam exstruendam curavit X, 202, cujus ruinæ etiam nunc exstant in parva illa insula, quæ octantem unius milliarii a Ringisakro distat. (Kraft, 1 D. p. 685). Cfr. Mjörsus, Mjosus, Mjors.

Mjosus (*Mjörs, Mjórs*) IX, 60, 80, 81; cfr. Mjorsus, Mjörsus, Mjors.

Mjörsus (*Mjörs, Mjórs*) IV, 107; IX, 2; X, 144; cfr. Mjorsus, Mjosus, Mjors.

Mobergum (*Móberg*) III, 24. Prædium quoddam in valli, *Lángidalr* dicta, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnaþing*, *Húnavatnssýsla*) situm.

Modastadi, Modastadensis (*Móðastaðir*, *af Móðastöðum*) VIII, 222, 226. Ni fallimur hodiernum prædium, *Mostad* dictum, in tractu *Strinden*si, prope oppidum Norvegiæ Thrandheimum (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) situm.

Modheimus (*Móðheimr*) IX, 271. Hodiernus tractus *Modum*ensis, in præfectura Norvegiæ meridionalis *Buskerud*ica situs, qui, ni fallimur, olim ad regionem Norvegiæ Hringarikiam (*Hringaríki*, hodie *Ringerige*) pertinebat. (Kraft, 2 D. p. 449).

Moensis (*af Mói, Mors, Mörs, Maurs, Mjors, Mjörs, Njörs*) IX, 341; cfr. Mjorsensis, Morsensis, Njörsensis.

Moglegordus (*Mikligarðr*) IX, 92; cfr. Miklagardus, Miklabæus.

Moguntia (*Meginza*, *Meginzuborg*, *Megnizuborg*, *Megnuzuborg*) I, 128, 130; XI, 366, 367. Cfr. Meginza, Meginzoburgum, Megniza, Megnizoburgum.

Moldafjordus (*Moldafjörði*) X, 299. Sinus quidam in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*, hodie *Helgeland*) situs, ubi habitabat Hroaldus ille paganus, hodiernus scilicet sinus, *Saltensfjord* appellatus, in præfectura Norvegiæ *Salten*si situs. Huic sinui a septemtrionibus locus, *Muulstrand* dictus, adjacet. Est sinus ille, in quo insulæ Godeyæ (*Goðeyjar*) jacuisse feruntur, Cfr. Godeyæ.

Moldafjordus (*Moldafjörðr*) IX, 29, 137, 138. Hodiernus sinus, *Moldefjord* dictus, in paroecia *Hove*nsi, tractu *Sælö*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo (*Norðfjörðr*, hodie *Nordfjord*) situs. (Kraft, 4 D. p. 917, 929). Cfr. Mollefjordus.

Moldius (*Moldi*, *Molgi*, *Mjolgi*) IX, 419. Hujus loci mentio fit in contextu cum itinere ducis Skulii Osloa (*Ósló*, *Ausla*) in Heidmarkam (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*); in campum Eidensem (*Eiðsvöllr*) et usque ad Moldium equo vectus esse traditur; proximo vero die in Heidmarkiam tetendit. Moldius igitur aut in Raumarikia (*Raumaríki*, hodie *Romerige*) boreali, aut in Hadalando (*Haðaland*, *Haþalland*) vel Thotno (*Þotn*) meridionali situs erat. Ni fallimur hodierna prædia, *Nordre-* et *Söndre Molden* appellata, in paroecia tractuque *Gran*ensi, in regione Norvegiæ Hadalando sita. (Apud Kraftium, 2 D. p. 218). Cfr. Molgius, Mjolgius.

Molgius (*Molgi*, *Mjolgi*, *Moldi*) IX, 419; cfr. Moldius, Mjolgius.

Mollefjordus (*Moldafjörðr*) IX, 94; cfr. Moldafjordus in Halogia.

Molungus (*Molúngr*, *Mástúngr*) VIII, 21. Tractus quidam, in veteri Vermalandia (*Vermaland*) situs. Hodierna paroecia *Malung*ensis, in provincia Sueciæ, *Vester-*

Dalarne vel *Dalekarlien* hodie appellata, jacens. Cfr. Mastungum.

Mona (*Mön*) XI, 351. Insula quædam inter Osiliam (*Eysýsla*, hodie *Ösel*) et Esthoniam (*Eistland*, hodie *Esthland*) sita, hodie *Man* dicta.

Mona (*Aungulsey*) V, 236; VII, 45, 46. Hæc insula a rege Norvegiæ Magno Nudipede expugnata est, eratque meridiem versus extrema pars emperii Norvegici. Quare Norvegia, sensu latissimo, Monæ freto (*Aungulseyjarsund*) contineri dicitur. Mona triens Bretlandiæ (*Bretland*, hodie *Wales*) esse dicitur. Hodierna insula, *Anglesey* vocata, pro ora regionis Angliæ (*England*), *Wales* hodie dictæ, jacens. Monæ fretum est fretum hanc insulam a continente separans. (Cfr. etiam de hac insula alteraque Mona, hodie *Man* dicta, librum: Chronicon Manniæ inscriptum in Langebek. Script. T. III, Introductio p. 209-210 et p. 218. Cfr. Monæ fretum.

Mona (*Mön*, *Mann*, *Maun*) I, 167, 222; IX, 117, 317, 320, 322; X, 25. Insula quædam, ad insulas, pro ora Scotiæ sitas, Hebrides (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) appellatas, annumerari solita. A Magno rege Norvegiæ Nudipede expugnata est, et aliquantisper propriis regibus, quamvis imperio Norvegico subditis, parebat, in quibus inprimis commemorantur Olavus Gudrödi filius, Haraldus rex Manniæ, qui præterea parti Hebridum imperabat. Sedes episcopalis ibi erat. Hodierna insula, *Man* dicta, pro ora Angliæ sita. Cfr. Mannia, Monabia.

Mona in Dania (*Mön*, *Möm*, cfr. *Möri*) VII, 209; XI, 338, 358. Hodierna insula, ad regionem Daniæ Selandiam (*Sjáland*, hodie *Sjælland*) sita, *Möen* appellata. Lectio incerta est VII, 209, quare VII, 210 conferas; locus enim, hoc nomine indicatus, aut insula illa Daniæ esse possit, aut regio, *Möri* olim vocata, hodierni scilicet tractus, *Möre-Herreder* appellati, in regione, *Kalmar-Leen* hodie dicta, siti, quorum mentio fit in libro: iter Ottaris inscripto (Rask Saml. Afhandlinger, 1 D. p. 322,

375). Nomen insulæ hodiernæ: *Möen* nil, ut erant quidam, qui credebant, cum vocabulo Danico: *Mö* communis habet, quare sine causa sufficienti: *Jomfruland* appellatur. Nomen enim Normannicum: *Mön* idem esse quod Anglosaxonicum: Mona, Scoticum *Mone*, vel *Man* facile constat; quibuscum nominationibus vocem Finnicam: *mon*, quæ ovum significat, comparanti vox Finnica omnium illorum nominum fons et origo esse videbitur; transitus saltem notionis ovi in notionem insulæ facile cogitari potest. Cfr. Mana.

Monabia (*Mön*, *Mann*, *Maun*) VII, 43; X, 113, 117, 125, 149; cfr. Mona, Mannia.

Monachorum nudipedum ædes (*Berfættubræðrakirkja*) X, 143. Ædes quædam sacra in oppido Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) in Vestfolda (*Vestfold*), in regione Norvegiæ Vika (*Vík*, *Víkin*) sita.

Monachorum pons (*Múnkabryggja*) VII, 181; VIII, 83, 183; IX. 8, 29, 75, 136. Trabes quædam pontium in Nordneso (*Norðnes*) in oppido Norvegiæ Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*).

Monasterium (*Múnklífi*) VIII, 244; IX, 313, 330. Monasterium quoddam in Nordneso (*Norðnes*) in oppido Norvegiæ Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*). Cfr. Michaelis monasterium.

Monasterium monialium (*Nunnusetr*) VII, 343. *Nunnusetr* est proprie nomen monasteriorum, quæ a monialibus inhabitantur, commune. Hoc loco commemoratur tale monasterium in Bakkio (*Bakki*) situm, hodiernum scilicet *Bakkegaard*, cum æde eo pertinenti, ad oppidum Norvegiæ Nidarosum (*Niðarós*) vel Thrandheimum (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) jacens, cum parte oppidi, *Baklandet* dicta, hodie conjunctum; ipsius vero monasterii nullæ amplius reliquiæ restant.

Monasterium monialium (*Nunnusetr*) VII, 267; VIII, 222, 163, 285; IX, 409. Monasterium, oppido

Osloæ (*Osló*), in regione Norvegiæ Vika sito, ab occasu solis adjacens.

MONENSES (*Manarmenn, Manverjar*) IX, 322. Incolæ unius insularum Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), Monæ (*Mön, Maun*, hodie *Man*) appellatæ.

MONIALIUM CÆNOBIUM (*Nunnusetr*) VII, 181; VIII, 184. Monasterium Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) in regione Nordhördalando (*Norðhörðaland*) situm.

MONS (*Mont, Mót*) V, 129. Idem quod Mundiæ montes (*Mundiufjöll*) vel Alpes.

MONS CASSINI (*Montakassín*) XI, 374. Monasterium illud monachorum Benedictorum celebre, *Monte Cassino* dictum, in provincia Italiæ (*Ítalía, Ítalíaland*) meridionalis, *Terra di Lavoro* hodie dicta, situm. Ædes maximi momenti ibi erat ædes Sancto Benedicto sacra, quam feminis intrare nefas erat. (Cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 25 cum Nota eo pertinenti).

MONS MUNDIÆ (*Mundiufjöll*) XI, 375. Montes Italiæ (*Ítalíaland*), hodierni Alpes. Mons (*Mont*, *Mót*) etiam appellatur V, 129; Heimskríngla T. III, p. 10. Nomen Normannicum, uti jam a Werlauffii observatum, a vocabulo Italico: monte, i. e. monte maxime momenti, monte κατ' ἐξοχὴν, derivatum est, nomine *mont* interdum retento, sed monte quidem nonnumquam in Mundiam transeunte. (Cfr. Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 19-20 cum nota eo pertinenti). Cfr. Mons.

MONÆ FRETUM (*Aungulseyjarsund*) VII, 47. Est fretum inter insulam Angliæ Monam (*Aungulsey*, hodiernam *Anglesey*) et continentem Angliæ semet immittens. (Cfr. Chronicon Manniæ in Langebek. Script. T. III, Introductio p. 209-210, et p. 218). Cfr. Mona.

MORA (*Móra, Nicia*) IV, 234. Amnis quidam in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*). Cfr. Nicia.

MORASTÆ (*Mórastir*) IX, 259. Prædium quoddam in regione Sueciæ Vermalando (*Vermaland*) juxta fines Norvegiæ, inter hujus provinciam, *Oudalen* hodie dictam,

paroeciamque Vermalandiæ *Eda*icam situm. Nomen in pristino vallo, *Morast* appellato, quod anno 1643 a duce Danico Hannibale Sehestedtio expugnatum a Gustavo Suecorum (*Sviar*, hodie *Svenske*) duce Steenbukkio reoccupatum est, restat. (Tuneld, 2 D. p. 323).

Moravia (*Mærhæfi*) I, 273. Regio Scotiæ hodierna, *Murray* dicta, vel hodiernus comitatus Elginensis (*Shire of Elgin*) et Nairnensis (*Shire of Nairn*). In Chronico Manniæ Moravia vocatur, alias etiam *Murref* (Antiquit. Celto-Scand. p. 49, 135), cui Normannicum: *Mærhæfi* originem suam debet.

Moria (*Mæri*, *Mön*, *Mauri*) IX, 57, et. pl. loc. Cfr. Mæria.

Morsum, Morsensis (*Mors*, *Mörs*, *Maurs*, *Mjörs*, *Njörs*, *Möi*, *af Mors* etc.) IX, 341. Nicolaus quidam Morsensis, pedisequus ducis Skulii commemoratur. Ni fallimur caupona vel emporium hodiernum, *Moss* dictum, in provincia Borgensi (*Borgarsýsla*) in regione Norvegiæ Vika (*Vik*, *Vikin*) situm. Sunt alii, qui lectionem: Mjorsum (*Mjórs*, *Mjörs*, hodie *Mjösen*), lacum scilicet illum Sueciæ sequuntur. Cfr. Mjorsensis, Njorsensis, Moensis.

Morstia (*Mostr*, *Möst*) X, 357; cfr. Mostria, Mostriacus.

Morstria (*Morstr*, *Mostr*, *Most*) XI, 191, 194. Urbs quædam Angliæ, olim magna metropolis, ubi diem obiit Knutus ille Potens, et ubi humatus est; ibi etiam humatus est filius ejus, Haraldus rex Angliæ Knutides. Hæc autem relatio corrigenda est, namque Knutus Shaftesburgi (hodie *Shaftesbury*) mortuus est, humatus vero *Winchesteri*, ut in Chron. Anglosaxon. memoriæ proditur: *on Vinceastre on ealdan mynstre* (Heimskríngla T. III, p. 23; Chron. Anglosaxon. p. 207). Vocabulum vero *mynster* i. e. coenobium, monasterium a Normannis in *morstr*, aut verisimilius *monstr* detortum est, qua ratione hoc loco legendum est, quamquam ne tunc

quidem relatio Normannica cum veritate omnino congruit. Cfr. Mostria, Mosta.

Mortostokki (*Mörtustokkar*, *Martustokkar*) VIII, 280, 281, 288; IX, 403, 404, 413. Cfr. Martostokki.

Mosa (*Mosá*) I, 130; XI, 367. Amnis quidam Germaniæ (*Þýzkaland*, hodie *Deutschland*), ni fallimur flumen, hodie *Maas* dictum, quod cum fluvio Rheno (*Rín*, hodie *Rhein*) confluit. Ad hunc amnem acri proelio conflixere reges Daniæ Sigfridus Gottfridusque cum imperatore Germano (*Þýzkr*, *Þýverskr*, hodie *deutsch*) Carolo, cognomine Pingvi.

Moscovia (*Garðar*) II, 112. Cfr. Gardi, Gardarikia, Novogorodia.

Mosta (*Morstr*, *Mostr*, *Most*) XI, 194; cfr. Morstria, Mostria.

Mostrense fretum (*Mostrarsund*) X, 42; cfr. Mustrense fretum.

Mostria (*Morstr*, *Mostr*, *Mort*) XI, 194; cfr. Morstria, Mosta.

Mostria (*Mostr*) IX, 44, 47, 83. Insula quædam parvula, hodie *Mosterö* vel *Askö* vocata, sinu *Mastrefjord* vel *Mostrefjord* (*Mostrarfjörðr*) hodie dicto, ab insula majori, huic a septemtrionibus sita, nomine *Rennesö*, separata, ad tractum *Rennesö*ensem pertinens, in boreali regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*, hodie *Rogeland*) sita. Cfr. Morstia.

Mostria (*Mostr*, *Möst*) I, 14, 233, 303; II, 109, 270; III, 4; IV, 13; VI, 301; VII, 342; X, 257, 311, 328, 342, 366. Hinc oriunda erat Thora illa, cognomine *Mostrarstaung*, mater Hakonis Norvegiæ regis Adalsteinis alumni I, 14; IV, 13; X, 342. Huc naves appulit rex Norvegiæ Olavus Tryggvii filius, ex Irlandia (*Írland*) in Norvegiam veniens, ut hanc occuparet; hic porro primam ædem sacram exstruxit I, 233; X, 257, 311. Hic Thangbrandus ille sacerdos erat, antequam ad Islan-

dos religione christiana imbuendos mitteretur II, 109. Thorolfus ille, cognomine *Mostrarskegg* de hac insula cognomen traxit VI, 301 (ita ut etiam vir quidam alius, unus primorum Islandiæ occupatorum [*landnámsmaðr*]). Est hodierna insula, *Moster* vel *Mögster* appellata, in paroecia cognomini, tractu *Findaas*ico, in regione Norvegiæ Hördia meridionali (*Sunnhörðaland*, hodie *Syd-Hordeland*) sita. Parvula illa ædes lapidea etiamnunc restat. Cfr. Mostriacus, Morstia.

Mostriacus (*í Mostr, Möst*) III, 17; X, 337. Ex insula Mostria vel Morstia oriundus. Cfr. Mostria.

Mostriense fretum (*Mostrarsund*) X, 61; cfr. Mustrense fretum, Mostrense fretum.

Mugavalli (*Múgavellir*) VIII, 215. Planities quædam in continenti Ranrikiæ (*Ránríki*), partis Vikæ (*Vík*, *Víkin*) Norvegiæ regionis, intra fretum Hasteinsundum (*Hásteinssund*) sita; hodie in regione Sueciæ, *Bahuslän* dicta, jacens. Cfr. Hasteinus.

Mulensia comitia (*Múlaþing*) IV, 157. His comitiis Sviones (*Svíar*, hodie *Svenske*) olim quinque regum suorum in fontem quendam demerserunt. Quum locus comitialis alicubi in regione Sueciæ Upplandis (*Upplönd*) situs esset, alius vix locus significatus esse potest, quam pratum illud, ubi delectus regum postea haberi solebat, *Morastene* dictum, unum fere milliarium ab oppido Uppsalis (*Uppsalir*, hodie *Upsala*), prope templum *Dannemark*ense distans. Hanc sententiam etiam amplectitur Björner in libro: *Svearikens hävda ålder* inscripto, p. 74.

Mulius (*Múli*) X, 116. Hakon rex Norvegiæ Hakonides e sinu Ellidavika (*Elliðavík*) prope Kirkjuvagum (*Kirkjuvágr*, hodie *Kirkwall*), in una insularum Orcadum (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney-Islands*) situm, jacenti soluit, Muliumque et insulas Rögnvaldseyas (*Rögnvaldseyjar*) præternavigavit. Est hodiernum promontorium, *Moul* dictum, in parte insulæ, *Pomona* vel *Mainland* hodie nuncupatæ, orientali situm.

Mulsc (*Mulsc*) VII, 43. Una insularum, pro ora Scotiæ occidentali sitarum, Hebridum vel Sudureyarum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*).

Munkabuum (*Múnkabú*) IX, 219. Monasterium quoddam vel coenobium, juxta Osloam (*Osló*), oppidum in Austfolda (*Austfold*), in regione Norvegiæ Vika (*Vik*) situm.

Munkholmus (*Hólmr*, *Niðarhólmr*) cfr. Holmus, Nidarholmus VII, 192.

Murnadalus (*Murnadalr*, *Marnadalr*, *Varmadalr*) IX, 277; cfr. Marnadalus.

Mustrense fretum (*Mustrasund*, *Mustrarsund*, *Mostrarsund*) X, 42. Ex oppido Norvegiæ Kongela vel Konungahella (*Konúngahella*) orientem versus ad Mustrense fretum navigare solebant. Ideo hocce fretum ad hodiernam insulam, *Mönster* dictam, in paroecia *Onsala*-ica sitam, peninsulæ illi, quæ introitum ad locum Hallandiæ (*Halland*), *Kongsbakke* dictum, fingit, ab occasu solis semet inmittat necesse est. Hinc sequitur, ut pro lectione recta non Mustrense fretum (*Mustrarsund*), sed Munstrense vel Munsterense fretum (*Munstrarsund*) habendum sit; qui error ea ratione facile ortus esse possit, si lincola litteræ *u* superimposita, qua littera *n* in veteribus membranis indicari solet, aut omnino omissa, aut non satis distincta atque clara fuerit. Cfr. Mostriense, Mostrense fretum.

Mydalus (*Mýdalr*) III, 104. Convallis quædam tractusque cognominis in toparchia Islandiæ, inter meridiem et ortum brumalem spectantis, Skaptafellensi (*Skaptafellsþíng*, *Skaptafellssýsla*) situs.

Myla (*Mýl*, *Mulsc*) VII, 43; X, 134. Una insularum, pro ora Scotiæ occidentali sitarum, Hebridum vel Sudureyarum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) scilicet, hodie *Mull* dicta. Cfr. Mulsc.

Mylicus (*Mýlskr*) VII, 42. Ex insula Hebridum, Myla (*Mýl*, *Mulsc*, hodie *Mull*) vocata, oriundus, eo pertinens.

MYLÆI (*Mýlverjar*) X, 134. Incolæ unius insularum Hebudum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), *Mýl*, *Mulsc*, hodie *Mull* vocatæ. Cfr. Mulsc, Myla, Mylicus.

MYLÆUM FRETUM (*Mýlarsund*) X, 117. Hodiernum fretum, *Mullsund* dictum, inter continentem Scotiæ, insulamque Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), Mylam (*Mýl*, *Mulsc*, hodie *Mull*) semet immittens. Cfr. Myla Mulsc etc.

MYLÆUS KALVUS (*Mýlarkálfr*) X, 134, 135. Hodierna insula, *Calve* dicta, uni insularum Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), Mylæ (*Mýl*, *Mulsc*, hodie *Mull*) appellatæ, vicina. Vocabulum enim Islandicum vel Normannicum *Kálfr* i. e. vitulus de insula minori, alii majori vicina usitatur. (Langebek. Script. T. III, p. 240, Nota).

MYNNIUM (*Mynni*) VII, 205, 323. Hic proelio conflixerunt reges Norvegiæ Ingius Haraldi filius, Magnusque Coecus. Hodierna prædia, *Minde* vel *Minne* dicta, amni Norvegiæ, hodie *Vormen* dicto, eo loco, ubi e lacu Mjorso (*Mjórs*, *Mjörs*, hodie *Mjösen*) exit, ab occasu solis vicina, in tractu *Eidsvold*ensi, in regione Norvegiæ Raumarikia superiori (*Efra-Raumaríki*, hodie *Övre-Romerige*) sita. (Kraft, 1 D. p. 459). Nomen a vocabulo *mynni* i.e. ostium v. os fluminis derivatum est.

MYRKAA (*Myrká*) III, 207. Rivus quidam, cum prædio cognomini in convalli tractuque cognomini, *Hörgárdalr* appellato, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situs.

MYRKVIDUS (*Myrkviðr*) I, 132, 134. Silva obscura et opaca, magnitudine insignis, in Holsatia (*Holsetuland*, hodie *Holsteen*) Daniæ ducatu, sita; ni fallimur silva, alias *Járnviðr*, dan. *Jernved*, *Jarnvith* vocata, amni Eidoræ (*Egða*, *Egðerd*, *Egðvera* etc., hodie *Eideren*) a septemtrionibus, prope vastum illud desertum in finibus Vendiæ (*Vindland*, hodie *Venden*) Saxoniæ (*Saxland*, hodie *Sachsen*) et Daniæ situm, jacens. (Langebek. Script. T. VII, p. 530; T. V, p. 348).

Myrkvidus (*Myrkviðr*) V, 242. Sensu proprio est nominatio tantum unius cujusque magnæ sylvæ generalis, vocibus Islandicis *myrkr* i. e. tenebræ et *viðr* i. e. arbor, sylva, composita. Sylva hoc loco designata, in via, ab ora maritima ad campos Fyrenses (*Fyrisvellir*, qu. nom. cfr.) ducenti, in vicinitate scilicet urbis Sueciæ, *Gammel Upsala* hodie vocatæ, sita erat.

Myræ (*Mýrar*) XI, 110. Tractus permagnus, sinui Islandiæ Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*) ab occasu solis adjacens, in toparchia Islandiæ occidentalis Myrensi (*Þverárþing*, *Mýrasýsla*) situs.

Myvatnum (*Mývatn*) II, 187. Lacus permagnus in tractu, *Mývatnssveit* dicto, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þingeyjarsýsla*) situs.

Mælaris (*Lögrinn*, *Mar*) I, 39. 197; V, 41, 247; XI, 169; cfr. Lacus, Mare. Lacus Sueciæ proprie sic dictæ, hodie *Mælaren* dictus, expeditione Olavi regis Norvegiæ Sancti, huc suscepta, maxime notus; cfr. Agnafita et Stoksundum. Plerumque *Lögr*, *Lögrinn*, uno loco *Mar* in Script. Hist. Island. appellatus invenitur, quæ nomina ambo mare, æquor significant.

Mæria (*Mæri*) V, 26. Prædium quoddam in regione Norvegiæ Sunnmæria vel Mæria australi (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*), amni, *Valdalsá* olim dicto, a septemtrionalibus adjacens; hic habitabat vir, nomine Brusius, convallis tractusque Valdali (*Valdalr*) præfectus, quem Olavus rex Sanctus, per hanc regionem iter faciens, visit. Est hodiernum prædium *Muri* vel *Mære* amni, hodie *Valdalselven* appellato, a regione boreali, in paroecia tractuque *Norddalens*i, in regione Norvegiæ hodierna, *Söndmör* dicta, situm. (Ströms Söndmör, 2 D. p. 264; Kraft, 5 D. p. 109). Cfr. Valdalus.

Mæria [Nordmæria, Sunnmæria] (*Mæri*, *Möri*, *Mauri*, *Norðmæri*, *Sunnmæri*) I, 12, 41, 42, 67, 69, 79, 80, 111, 112, 113, 188, 189, 191, 195, 221, 224,

226, 239, 260; II, 20, 33, 37, 39, 175, 197; III, 17, 67, 73, 77. 83, 208, 209, 212; IV, 9, 23, 69, 116, 201, 260, 292, 312; V, 26, 35, 80, 121, 203; VII, 6, 160, 204, 213, 249, 276, 290, 322, 332; VIII. 53, 56, 58, 75, 107, 122, 126, 136, 220, 257, 259, 276; IX, 14, 30, 57, 81, 94, 138, 225, 243, 317, 337, 338, 356, 365, 375; X, 173, 175, 176, 355, 383, 414; XI, 99, 100, 175, 179. Karlus, Arnorque illi Mærici huic regioni cognomen debuere. Erant regiones mediæ Norvegiæ maximi momenti, quæ etiamnunc *Nordmör* et *Sönd-* vel *Syd-mör* appellantur, olimque propriis regibus parebant. Nordmæriæ imperavit nepos Noris Griotgardus, suaque proles, in quibus reges Hunthiovus suusque filius Sölvius Klofius ab Haraldo rege Norvegiæ Pulcricomo superati sunt; Sunnmæriæ imperabat nepos Noris Thorgardus, in cujus successoribus Arnvidus quidam ab Haraldo Pulcricomo, totam Norvegiam in suam potestatem redigente, superatus est. Deinde Rognvaldus ille dynasta Mærensis (*Mærajarl*) Nordmæriam, Raumsdalum (*Raumsdalr*) atque Sunnmæriam provinciam obtinuit, post quod temporis spatium hæce tres regiones unam per se præfecturam explesse videntur, quæ nec ad regionem Thrandheimum (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*, *Throndhjemsstift*), neque ad Bergensem (*Björgvin*, hodie *Bergen*) provinciam pertineret (cfr. Ströms Söndmör, 1 D. p. 4). Celeberrimus ille Rögnvaldi dynastæ Mærensis filius, nomine Ganguhrolfus hinc oriundus erat, et secundum traditionem in insula, hodie *Vigeröen* appellata, habitasse creditur. Gens Giskiensis (*Gizkamenn*) aliæque gentes nobiles hic domicilia habebant; hi denique tractus in historia Norvegiæ persæpe occurrunt. Fines veteres inter Nordmæriam et Sunnmæriam nunc vix accurate describi possunt; hoc tantum constat oram amborum tractuum maritimam olim contiguam fuisse, neque, uti nunc, Raumsdalo (*Raumsdalr*, *Raumdælafylki*) in duas partes discissam fuisse, quippe

qui id temporis interiorem tantum ejus provinciæ partem effecerit, quæ hodie *Romsdalen* appellari solet. Ita verbi causa prædium Hustadi (*Hústaðir*, hodie *Hustad*, *Hussted*), quod nunc in tractu, *Romsdalen* dicto, jacet, in Nordmæria, situm fuisse traditur. Alii accuratius quidem aliquanto asserunt, Nordmæriam sese olim ad locum, hodie *Rödholmen* dictum, in tractu Sunnmæriæ hodiernæ *Haramensi* situm, se porrexisse, ita ut omnes illæ insulæ, quæ ad hodiernum Raumsdalum pertinent, id temporis ad Nordmæriam pertinuerint. (Cfr. Ströms Söndmör, 2 D. p. 34. Höyem om Agerö Præstegjeld in Norske Vindenskab. Selsk. Skrift. sæculi XIX^mi 1 D. p. 316 Nota). Fines Mæriæ septentrionales longius semet etiam olim extendebant, quam hodie, usque ad Agdanesum (*Agðanes*, hodie *Agdenæs*) scilicet, vel ad ipsum sinum Orkadalensem (*Orkadalsfjörðr*, hodie *Orkedalsfjord*), ita ut pars hodiernæ præfecturæ *Fosen*sis, sinui Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) nunc a meridie sita, tunc temporis ad Nordmæriam pertinuerit. Quod ea ratione a Schoeningio probatum est, quum constet prædium Moldatunum (*Moldatún*, hodie *Moltun*) in lingula inter sinus hodiernos, *Imsterfjorden* et *Værnefjorden* appellatos, jacenti situm, et item prædium Sölvium (*Sölvi*, hodie *Selven*, qu. nom. cfr.) a veteribus ad Nordmæriam (Landnámab. P. 4, K. 12) annumerari solita esse. Fines igitur inter Nordmæriam atque Thrandheimum, teste Schoeningio, ad amnem, quadrantem fere unius milliarii a prædio hodierno, *Selven* dicto, remotum, *Skruddu* nuncupatum, olim erant. (Schoenings Reise, 2 D. p. 17, 21; Schoenings Norges Histor. 2 D. p. 205; 3 D. p. 22). Primum proeliorum, quibus conflixerunt Hakon dynasta Ladensis (*Hláðajarl*) et Ragnfredus, filius Eiriki regis Norvegiæ Sangviseecuris, in Sunnmæria commissum est, I, 111-112; locus pugnæ accuratius non definitus est, sed ad insulam, *Flemö* vel *Skulö* hodie dictam, unam insularum,

Nordöerne hodie vocatarum, in paroecia tractuque *Haramensi* sitarum, pugnatum fuisse creditur. (Falsens Norge, p. 71; Ströms Söndmör, 2 D. p. 19). Cfr. Moeria.

Mæria (*Möri*) VII, 328. Hoc nomine aut insula Daniæ Mona (*Mön*, hodie *Möen*), aut tractus, in provincia Calmarica (*Kalmarlèn*, hodie *Calmarleen*) in regione Sueciæ, *Smålandene* dicta, situs, *Möre* dictus, significatus sit necesse est.

Mæricus (*Mærskr*) IV, 312-313 etc. Cfr. Mæriensis, Mærienses.

Mærienses, Mærii, Mærenses (*Mærir*, *Mörir*, *Maurir*) I, 37; II, 237; IV, 59, 312-313; VI, 80; VII, 137, 327; VIII, 75, 222; X, 173, 179, 360; XI, plur. loc. Incolæ regionis Norvegiæ Mæriæ (*Mæri*, *Norðmæri*, *Sunnmæri*, hodie *Nordmör* et *Söndmör*). Cfr. Mæria, Mæricus, Nordmæria, Sunnmæria.

Mödruvalli (*Möðruvellir*) I, 281; II, 193; IV, 169; V, 258, 294. Prædium unius magnatum Islandiæ, Gudmundi illius Potentis Mödruvallensis. Situm est in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjördensi (*Vaðlaþíng*, *Eyjafjarðarsýsla*). (Landnámab. 3. P. 16 K.; Njàls Saga, c. 114).

Moeria (*Mæri*, *Moeri*, *Mauri*) II, 20 etc. Cfr. Mæria.

Moeria (*Mæri* in Thrandheimo in Norvegia) I, 41; IV, 221, 223; VII, 126; X, 298, 355. Erat prædium magnum in Thrandheimo interiori, splendido olim fano nobile, ubi media hieme Innthroendi (*Innþrændr*) sacrificia ampla epulasque sacras lautissimas instituere solebant. Hodie prædium, *Mære* dictum, in paroecia *Mæren*si, tractu *Spareboe*nsi, toparchia v. præfectura *Inderö*ensi situm. Fanum eodem loco stetisse putatur, ubi nunc templum, vel etiam ducentis aut trecentis cubitis inde distare, longius nempe septemtemtriones versus spectans,

ubi nunc est prædium, *Gilberg* dictum. (Bing; Falsens Norge, p. 85; Klüvers Norske Mindesmærker, p. 78).

N.

Narbone (*Narbon*) X, 81. Oppidum quoddam ad oram Maris Mediterranei (*Miðjarðarhafið*) situm, hodiernum *Narbonne*, urbs in tractu, *Aude* hodie dicto, in regione Francogalliæ, *Languedoc* hodie appellata, sita.

Narikium (*Náriki*, *Neriki* [vitiose *Ánariki* pro *á Nariki*]) V, 31. Cfr. Nerikia, Nerikium.

Nattfaravika (*Nattfaravík*) I, 262. Sinulus quidam, hoc nomen Nattfario illi, qui indagatorem Islandiæ Gardarem sequebatur, debens. Situs est ad sinum Skjalfandium (*Skjálfandi*, *Skjálfandafjörðr*) in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*þingeyjarþing*, *þingeyjarsýsla*). (Landnámab. P. 1. K. 1).

Navardalus (*Nafardalr*) IX, 144. Tractus quidam cum convalli cognomini in Vallibus Orientalibus, in regione Norvegiæ Upplandis situs. Hodierna convallis, *Næverdalen* dicta, in paroecia *Indset*ensi, tractu *Kvikne*nsi, in regione Norvegiæ, hodie *Österdalene* vocata, jacens. (Kraft, 1 D. p. 614).

Naumdalenses, Naumdalensis (*Naumdælir*, *Naumdæll*, *Naumdælskr*) III, 201; IV, 219, 290; VI, 102, 106-110; VII, 134; X, 183, 362; XI, 35. Incolæ regionis Norvegiæ Naumudali. Cfr. Nomodalus, Nömudalus, Nömdalus, Naumodalensis, Nömdalenses, Nömudalenses etc.

Naumdalensium, Naumdalensis provincia (*Naumdælafylki*) II, 171; III, 73; X, 173. Cfr. Naumudalus, Nomodalus, Nömudalus, Nömdalus etc.

Naumodalensis (*Naumdæll*, *Naumdælskr*, *ór Naumudal*) X, 362. Cfr. Naumudalus, Naumdalenses, Nömudalus, Nomodalus, Nömdalenses etc.

Naumudalus (*Naumudalr*) I, 113, 188, 324; II,

171, 197; III, 17, 75; IV, 218; VIII, 47, 50; X, 7, 172, 304; XI, 99. Convallis quædam tractusque Norvegiæ borealis cognominis, Thrandheimo a regione, inter septemtriones et occasum brumalem sita, adjacens; nomen ducit a fluvio, hodie *Naumselven* vel *Numselven* dicto, qui Naumudalum irrigat. Postquam a filio Goris, piratarum maritimorum rege Beitere expugnatus erat et possessus, propriis regibus aliquamdiu parebat, majoribus nempe Hakonis illius Sigurdi filii, dynastæ Ladensis (De Fornjoto c. 1); ibi viri nonnulli memoratu digni, ut Ketil Hængus, Grimus Lodinkinnius et al., de quibus per se narrationes adhuc exstant, habitabant. Ætate Haraldi regis Pulcricomi Naumudalo imperabant fratres Herlaugus et Hrollaugus, quorum hic dynasta regis Haraldi factus est. (Heimskríngla, T. 1 p. 81 et X, 172). Unacum incolis Thrandheimi religionem christianam Naumudalenses confessi sunt, post quod temporis spatium aliquoties in Script. Hist. Island. Naumudali mentio fit. Quum pars Naumudali superior sæpius commemorata inveniatur, duabus partibus constiterit necesse est, Naumudalo nempe superiori (*Efri-Naumudalr*) et inferiori (*Neðri-Naumudalr*). Ætate antiquiore latiorem etiam, quam hodie, regionem comprehenderit necesse est, præter hodiernam scilicet præfecturam *Nummedal*ensem, illam partem præfecturæ *Fosen*sis, quæ sinum Thrandheimicum a septemtrione attingit. Apud veteres enim nusquam occurrit denominatio loci cújusdam, hodierno nomini proprio *Fosens-Leen* vel *Fogderi* similis, cujus pars australis usque ad promontorium Agdanesum ad Nordmæriam pertinebat, quare pars illius septemtrionalis, quam sententiam etiam amplectitur Schoeningius, ad Naumudalum pertinuerit necesse est, quum nec ad Mæriam neque ad Thrandheimum annumeraretur. Cfr. Skillingi. Insula etiam Hita (*Hit*, *Hitra*, hodie *Hitteren*, *Hitteröen*), eo pertinebat. Cfr. Hita, Nömudalus, Nomodalus, Nömdalus etc.

NAUSTDALUS, NAUSTDALENSIS (*Naustdalr*, *ùr Naustdal*) X, 115, 131, 136, 176. Viri cujusdam, nomine Eilifi Naustdalensis sæpius mentio fit. Est prædium quoddam in veteri provincia Norvegiæ Fjordensi (*Firðir*, *Firðafylki*) situm. In hoc prædio rex Vermundus a dynasta Rögnvaldo incendio interfectus est, X, 176 (Haralds Saga Hàrfagra, c. 12; Egils Saga, c. 4). Hodiernum prædium, *Nöstdal* dictum, in convalli *Nöstedal* appellata, in tractu *Eid*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo situm. In Sunnfjordo *Nöstedal* quoddam quoque situm est.

NAUTASUNDUM (*Nautasund*) VIII, 229. Hodiernum fretum, *Nötesund* dictum, olim in Ranrikia Norvegiæ regione situm, hodie ad paroeciam *Högås*icam, quæ est paroeciæ *Skredsvik*ensi annexa, vel; secundum alios *Tegneby*ensem [Aall, III, 105], in regione Sueciæ, *Bahuslän* dicta, semet immittens.

NEAPOLITANUM REGNUM, APULIA (*Apúlía*, *Apúlealand*, *Púl*) VII, 92. Idem quod Apulia, pars Italiæ meridionalis. Cfr. Apulia.

NERIKIA, NERIKIUM (*Neriki*, *Náriki* [vitiose *Ánariki* pro *á Nariki* vel *Neriki*]) III, 50; V, 31. Regio Sueciæ, proprie sic dictæ, hodierna, *Nerike* appellata. Hoc loco in contextu cum itinere Olavi regis Norvegiæ Sancti per hanc regionem simul cum silva, ab occasu solis ei adjacenti, commemoratur. Locorum hic sitorum præterea nulla fit mentio, nisi f r e t i illius O r a n i (*Eyrarsund*) ad locum, hodie *Örebro* dictum, siti, quod rex Hringus ante proelium Bravallense (*Brávallabardagi*) trajecisse fertur. (Narratio de regibus antiquis, c. 7). Al. Narikium, qu. nom. cfr.

NESA (*Nes*, *Nesjar*) IX, 322. Promontorium quoddam Scotiæ occidentalis, secundum contextum in hodierno tractu, *Galloway* dicto, ubi regnasse fertur dynasta quidam, nomine Alein, situm. Quamobrem hodiernum promontorium, *Mull of Galloway* nuncupatum, in comitatu

*Wigton*ensi, insulæ Monæ (*Mön*, hodie *Man*) e regione situm, sine dubio significatum est.

Nesa promontoria, Nesum, Nesjæ (*Nesjar*, *Næisjar*) III, 40, 49; IV, 97, 122; V, 174; VI, 315; VII, 330; IX, 52, 108, 217, 255, 277; X, 369, 403. Promontorium, proeliis ibi inter Olavum regem Norvegiæ Sanctum dynastamque Sveinem Hakonis filium commissis notum. In pristina regione, Limgardica ora (*Limgarðssíða*) dicta, in provincia Norvegiæ Vika situm erat. Est igitur hodiernum promontorium, *Brunlaugsnæs* appellatum, vel promontorium illud, in hodierno tractu *Brunlaugsnæs*ensi, præfectura *Laurvig*ensi, inter sinum Skeinicum (*Skeinafjörðr*, hodie *Skeens-Fjord*), sinumque Staverniam (*Staferni*, hodie *Laurvigs Fjord*) situm, illi peninsulæ vicinum, in qua jacent paroecia *Thanum*ensis et *Berg*ensis. (Kraft, 2 D. p. 818; Falsens Norge, p. 47). Locus pugnæ in pratis ad hodiernum prædium, *Navlum* (*Nafarheimr*) appellatum, pertinentibus, oram sinus, *Naverfjord* hodie dicti, orientalem sequentibus, quadrantem fere unius milliarii a Stavernia occidentem versus distantibus, multis etiamnunc tumulis sepulcralibus obsitis, sine dubio erat. Forma nominis: Nesjæ (*Nesjar*) a casu dativo pluralis numeri: *á Nesjum* detorta est, ipsoque nomine forsitan non tam ipsum promontorium, quam magni illi saxorum tumuli, quos nautæ hodie *Nessjer* appellant, quosque vetus quædam fabula a gigantibus quibusdam e Jomfrulando eo conjectos esse tradit (Fayes Norske Sagn, p: 105), significati sunt; sed plurali tamen numero: *á Nesjum* omnia quoque tria promontoria, quorum hodiernum *Brunlaugsnæs* unum est, singulari vero hoc solum indicatum esse possit. Cfr. Nesicus, Nesjacus.

Nesiacus (*Nesia* [gen.]) IV, 97. Cfr. Nesa (*Nesjar*), Nesicus.

Nesicus (*á Nesi*) III, 49; IV, 97 et alibi. Cfr. Nesa (*Nesjar*), Nesiacus.

Nesjæ (*Nes*) VII, 44. Si nomen textus Islandici: *Nesjum* (dat. plur. nominativi sing. *Nes*) hoc loco recte pro nomine proprio habetur, promontorium verisimiliter indicatum est, in insula Hebridum, olim *Skíði*, hodie *Sky* vel *Skey* appellata, meridionali situm.

Nesjæ (*Nesjar*, *Næisjar*) IV, 144 et alibi. Id. qu. Nesa promontoria, qu. nom. cfr.

Nesoddus, Nesoddius (*Nesoddi*) IX, 193, 278, 399. Locus, hodie *Næsodde* dictus, in tractu *Næsoddensi*, in præfectura *Aggersica* et *Follougica*, prope emporium Norvegiæ Osloam situs.

Nesum in Scotia (*Nes*, *Katanes*) I, 226; IV, 207. Cfr. Katanesum.

Nesum (*Nes*) IV, 226. Hodiernum prædium, *Sonstenæs* dictum, in hodierna paroecia *Lom*ensi, pristino tractu, *Sónsbygð* dicto, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis situm. Olim ædes sacra ibi stetisse fertur, cujus paroecia *Nes* i. e. promontorium appellari solebat, ubi usque ad nostra fere tempora domus illa stetit, in qua Olavus rex Norvegiæ Sanctus mansisse fertur, dum incolas tractus pristini, *Sónsbygð* dicti, religione christiana imbueret. (Kraft, 2 D. p. 147).

Nesum (*Nes*) IX, 256. Prædium magnum, templo præditum, in regione Norvegiæ Raumarikia situm. Hodiernus tractus *Næs*icus, in Raumarikia superiori situs, prædiumque pristinum sacerdotale, templo antea adjacens, eo loco, ubi etiamnunc ruinæ domus inveniuntur. (Apud Kraftium, 1 D. p. 447). Templum adhuc stat in magno illo promontorio, ubi confluunt amnes Norvegiæ, hodie *Glommen* et *Vormen* dicti, unde loco etiam nomen est obortum. (Kraft, ibid. p. 410).

Nesum in Thrandheimo (*Nes*) IX, 347. Hic situm erat prædium, olim *Steinn* dictum. Hodiernus tractus *Bynæs*ensis, in regione Strinda in provincia Norvegiæ Thrandheimo situs; paroecia principalis hodie etiam *Stene*

vocatur. Secundum aliquot Ormus ille Lyrgja hic habitasse creditur (Heimskríngla, T. 1, p. 249; Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 301). Tenendum autem est denominationem: *Bynæs* ætate Script. Hist. Isl. longe juniorem esse. Cfr. Bynesum et Steini.

Njardarlogus (*Njarðarlögr*, *Marðalögr*) X, 328; cfr. Mardalögus. Mentio fit Thordi cujusdam de Njardarlogo, unius heroum pugnæ Suoldrensis (*Svöldr*, *Svauldr*, *Svoldr*). Njardarlogus lectio est varia pro Mardalögus.

Nicia (*Nicía*, *Nizia*, *Móra*) IV, 234. Amnis Raumarikiæ inferioris in regione Norvegiæ Upplandis profluens, hodie *Nitteelven* vel *Nittedalselven* vocatus, convallem hodiernam, *Nittedalen* appellatam, irrigans. Ad hunc amnem coloni illi seditiosi ab Olavo rege Norvegiæ Sancto proelio fusi et fugati sunt. Cfr. Mora.

Nicolai ædes (*Nikulásskirkja*, *Mikalskirkja*) IX, 161, 389, 426. Templum Nidarosi in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*) situm. Cfr. Michaelis ædes, et Nidarosum.

Nicolai templum, ædes (*Nikulásskirkja*) VII, 263; VIII, 86, 133, 244, 252; IX, 27, 313. Templum Bergis in regione Norvegiæ Nordhordalando situm. Cfr. Bergæ.

Nicolai ædes (*Nikóláskirkja*) IX, 405; X, 143. Templum Osloæ in Austfolda in regione Norvegiæ Vika situm. Cfr. Osloa.

Nida (*Nið*, *Niðarelfi*) II, 25, 26, 46; IV, 93; V, 9, 152, 186-187; VI, 12, 259, 283, 372, 391; VII, 2, 117, 138, 204; VIII, 24, 61, 118, 124; IX, 195, 422, 425; X, 409. Amnis Nida est hodiernus fluvius, *Nidelven* vel *Neaelv* dictus, in Jamtia fontes habens, per lacum, *Sælbosö* dictum, profluens, in sinum Thrandheimicum prope urbem Norvegiæ, hodie *Throndhjem* dictam, semet emittens (cfr. de hoc amni Schoenings Reise, 1 H. p. 16, 50). Cfr. Nidarosum.

Nidarholmus (*Niðarhólmr*) I, 245; II, 65, 194; IV, 296; VII, 40. Parvula quædam insula juxta oppidum Norvegiæ Nidarosum (*Níðarós*) sita. Antiquissimo tempore pro loco supplicii usitabatur. Postea monasterium, Monasterium in Holmo (*Múnkabú á Hólmi*) vel Coenobium Nidarholmense (*Niðarhólms múnklífi*) appellatum, hic a Sigurdo Ullstreingo, regnante Magno rege Norvegiæ Nudipede, institutum est, VII, 40, in quod postea inclusus est Magnus rex Norvegiæ Coecus. Hodierna insula, *Munkholmen* appellata, oppido Norvegiæ hodierno, *Throndhjem* dicto, vicina, celeberrimo Daniæ senatore Griffenfeldtio, per multos annos ibi in carcere detento, illustris. Cfr. Holmus, Munkholmus.

Nidarnesum (*Níðarnes*, *Niþarnes*, *Vikarnes*) IV, 1; X, 267. Promontorium juxta amnem Norvegiæ Nidam (qu. nom. cfr.), oppidumque Norvegiæ vetus Nidarosum in regione Thrandheimo situm. Cfr. Nidarosum.

Nidarosense oppidum (*Niðarós*, *Niþarós*, *Niþaraus*, *Borgin í Niðarósi*) VIII, 63. Cfr. Nidarosum et Emporium Nidarosi.

Nidarosi, Nidarusiense emporium (*Kaupángr*, *Caupángr*) II, 217; IV, 311; V, 109, 122, 144, 153, 154, 186, 213, 215; VI, 183, 220, 247, 407; VII, 6, 66, 111, 127, 129, 131, 153, 175, 213, 216, 224, 241, 249, 260, 272, 275, 280, 309, 332, 334; VIII, 56, 58, 75, 76, 98, 113, 125, 126, 138, 178, 179, 183, 260, 307; IX, 7, 13, et pluribus aliis locis, nunc Emporium modo non addito Nidarosi, nunc Oppidum tantummodo vocatum. Ut significat ipsa vox, emporium atque urbs Nidarosi in Thrandheimo regione Norvegiæ sita. Cfr. Nidarosum et Thrandheimus.

Nidarosienses matronæ (*Kaupángskonur*) VII, 72. Matronæ ex oppido Norvegiæ Nidaroso (*Níðarós*), vel Emporio Nidarosiensi (*Kaupángr*, *Caupángr*) alias dicto, oriundæ, eo pertinentes.

NIDAROSUM, NIDAROSIA, NIDAROSIENSIS, NIDAROSENSE OPPIDUM (*Niðarós*, *Niþarós*, *Niþaraus*, *Ós*) præsertim I, 245; II, 17, 25, 33, 133, 147, 155, 175, 206-208, 245, 247, 258; III, 42, 44, 65; IV, 1, 93, 108, 217, 220, 274, 289, 311; V, 4, 38, 103, 109, 144, 154, 159, 184, 218, 220, 228; VI, 8, 9, 14, 48, 183, 219, 251, 253, 262, 274, 282, 323, 364, 372, 374, 398, 401, 408, 410, 414, 419; VII, 31, 105, 112, 115, 129, 130, 137, 153, 175, 192, 213, 280, 309, 310; VIII, 48, 63, 188, 189, 210, 227; IX, 57, 59, 84, 92, 99, 146, 157, 198, 247, 279, 291, 338, 357, 365, 368, 376, 382, 421, 422; X, 1, 57, 92, 109, 142, 145, 271, 374, 380-382; XI, 190. Hodiernum emporium Norvegiæ, *Throndhjem* dictum, quod nomen a veteri regionis circumdantis denominatione derivatum est. Ab Olavo rege Norvegiæ Tryggvii filio principio condita est, qui ædes in amnis Nidæ (qu. nom. cfr.) ripa (*Niðarbakki*) et in Nidarneso (*Niðarnes*), peninsula parvula, ad ostium amnis Nidæ (*Niðar ós*) sita, exstruendas curavit, emporiumque ibi fundari jussit. Regiam porro supra locum, *Skipakrókr* olim dictum, exstruendam, ædemque Sancto Clementi sacram (*Klemenskirkja*) ædeficandam curavit. Ante hoc tempus in Nidarneso unicum modo prædium erat. Eiriko dynasta Ladas (*Hlaðir*), quod pro principali prædio pater suus Hakon dynasta Ladensis habuerat, restaurante, nullam vero ædeficiorum, quæ ad amnem Nidam Olavus rex Tryggvides exstruxerat, curam habente, eorum pars, ætate Olavi regis Norvegiæ Sancti, ab omnibus neglecta deciderat, pars non ad habitandum apta erat. Olavus rex Sanctus labefacta ædeficia restauranda, dejecta restruenda curavit. Quum Svein dynasta postea oppidum incendio delevisset, Olavus rex Sanctus iterum regiam (*konúngsgarðr*) ædemque Clementis ædeficandam curavit, fundum distribuit, colonisque, mercatoribus, et aliis, quicumque habitacula ibi figere vel-

lent, ad domus exstruendas concessit, II, 25, 33; IV, 1, 93. Cfr. Heimskringla T. I, p. 274; T. II, p. 44, 47, 57. Hoc rege mortuo urbs præcipue augebatur, suo funere in æde Clementis conservato, sanctoque suo scrinio ibi collocato. Primo funus Olavi regis Sancti in domo quadam deserta, in loco, tunc extra urbem sito, Saurhlida (*Saurhlíð*, *Hlíð*) dicto, reconditum fuerat; dein sursum versus in amnem Nidam transportatum, in loco arenoso sepultum erat. Postea sacellum cum altari eo loco exstructum est, ubi funus regis jacuerat; archiepiscopoque Eisteine ædem Christi (*Kristskirkja*) exstruente, altare eodem loco positum est, ubi sepulcrum regis fuerat. Ædes vero Olavi (*Ólafskirkja*) eo loco ædeficata est, ubi domus illa in Saurhlida deserta antea steterat, in qua funus suum paullisper mansisse jam commemoratum est. Locus, ubi funus regis e cymba, qua in Nidam transportatum fuerat, in terram demissum erat, Olafshlida (*Ólafshlíð*) appellatus, postea in medio fere jacuit oppido V, 102-103. Cfr. Heimskríngla, T. II, p. 383, 390. In æde Clementis campana, *Glöð* dicta, conservabatur V, 144. In hac æde etiam humatus est Magnus rex Norvegiæ Bonus Olavi filius VI, 219. Hoc rege regnante ædes Olavi exstrui coepta est; operi vero, Magno rege mortuo, nondum consummato, finem imposuit Haraldus rex Norvegiæ Severus Sigurdi filius. In hac æde humatus est Einar ille, cognomine *þambaskelfir*, juxta sepulcrum Magni regis Norvegiæ Olavidis. Regia etiam, regnante Magno rege Bono, exstrui coepta est, non vero consummata. Rex Norvegiæ Haraldus Severus ædem Mariæ (*Maríukirkja*) vel Dominæ nostræ sacram in arenoso illo loco, ubi funus Olavi regis Sancti paullisper reconditum fuerat, exstruendam curavit. Hæc ædes permagna erat, tamque firma, ut Eistein archiepiscopus, eam destrui jubens, vix demoliri valeret. Rex Haraldus regiam (*Konúngsgarðr*) etiam, Magno

rege inchoatam, supra ædem Mariæ ad Nidam instauravit. Fundum, ædi Gregorii (*Gregoríuskirkja*) destinatum, Haraldus porro consacrandum curavit; ipseque in æde Mariæ, quam ipse exstruxerat, humatus est. Ætate Olavi regis Norvegiæ Tranquilli fratres conviviales (*gildisbræður*, *hvirfíngsbræður*) ædem lapideam (*Steinkirkja*) exstruendam curarunt, quam ædem Sanctæ Margaretæ (*Margrètarkirkja*) appellarunt, Heimskríngla, T. III, p. 180. Olavus rex Tranquillus ædem Mariæ, supra commemoratam, etiam denuo exstruendam, in lapideamque e lignea commutandam curavit, quam ædem Christi (*Kristskirkja*) nominavit; huc postea scrinium Sancti Olavi transportatum est, et super altare collocatum. In æde Christi præter multos alios humati sunt reges Norvegiæ Olavus Haraldi-filius, Eistein, Hakon humeros latus, Ingius, archiepiscopus Eistein, duxque Skulius. Ædes Nicolai (*Nikulásskirkja*), in ipsa regia posita, a rege Norvegiæ Eisteine ædeficata est. Præter ædes sacras jam memoratas, occurrunt etiam ædes Jonis vel Sancti Johannis (*Jónskirkja*), ædes Andreæ (*Andrèskirkja*), ædes crucis (*krosskirkja*), ædes Apostolorum (*Postulakirkja*), et ædes Petri (*Pètrskirkja*), quas omnes suo loco conferas. Horum omnium templorum duo tantum hodie restant: ædes Christi scilicet, vel Sancti Olavi, quæ est hodierna ædes Thrandheimi cathedralis, ædesque Mariæ vel Sanctæ nostræ Dominæ (dan. *Vor Frue Kirke*), quæ vero eodem loco non sita est, quo vetus illa Mariæ ædes. Eodem loco, ubi olim regia steterat, postea palatium ducis Skulii supra ædem Clementis situm erat. In conclavibus regiæ commemorantur: aula magna (*hirðstofan mikla*), palatium Sunnevæ (*Sunnefu stofan*), palatium regis (*konúngstofan*) cum atrio, aula lata (*breiða stofan*), porro aula regiæ lignea (*trèhöllin i konúngsgarðinum*) sacellumque quoddam

in conclavi regio situm, quæ ambo ab Hakone rege Norvegiæ Hakonide extructa sunt. Mentio etiam fit pontium (*bryggjur*) ad regiam sitorum. In cæteris Nidarosi ædeficiis memoratu dignissima sunt: ædes episcopi (*biskupsgarðrinn*) vel ædes archiepiscopi (*erkibiskupsgarðr*), quæ ad templum Christi sitæ erant; schola porro ad idem templum adjacens; aula magna convivialis (*gildaskálinn mikli*), ab Olavo rege Norvegiæ Tranquillo exstructa, aulaque crucis convivialis (*krossgildi*). Prædii etiam Grjoti (*Grjót*), ædium Skulianarum (*Skúlagarðr*), Smidjobudarum (*Smiðjubúðir*), monasterii fratrum prædicatorum (*Prèdikara-bræðragarðr*), in plateis: plateæ occidentalis (*Vestrastræti*), septemtrionalis (*Norðrstræti*) superioris (*Efrastræti*), inferioris (*Neðrastræti*) et aliarum mentio fit. Pons (*Brúin*) etiam, amni Nidæ impositus, olim meridiem versus supra regiam, inter hanc et Elgisetrum (*Elgisetr*, hodie *Elsæter*) situs, commemoratur. Ad Nidarosum porro occurrunt:

Bakkius (*Bakki*), oppido ab oriente adjacens, hodie *Baklandet* dictus. Cfr. Bakkius et Monasterium monialium.

Ila (*Íla*), hodie *Ilen* dicta, oppido ab occasu solis adjacens. Cfr. Ila.

Ilæus sinus (*Íluvík*), portus oppidi hodiernusve sinus *Ilsvigen* dictus, quod nom. suo loco cfr.

Ilæi campi (*Íluvellir*), hodierna planities, *Ilevold* dicta, monti, Steinbjarga dicto, adjacens, qu. nom. s. l. cfr.

Steinbjarga (*Steinbjörg*), mons urbi ab occasu solis imminens, hodie *Steinberg* vel *Steenbjerg* dictus, qu. n. s. l. cfr.

Brattora (*Brattaeyri*) extra Skipakrokum (*Skipakrókr*) sita, hodie *Bratören* dicta, ad ostium amnis Nidæ sita. Cfr. Brattora et Lingula (*Eyrin*).

Feginsbrekka (*Feginsbrekka*), clivus quidam inter Steinbjarga et oppidum situs, qu. nom. s. l. cfr. Quod ad munitionem oppidi attinet, archiepiscopus Eistein ad Ilæos campos arcem ligneam (*trèborgin*) exstruendam curasse fertur, quam rex Norvegiæ Sverrer integram conservavit. Rex Sverrer totum spatium ab illa usque ad littus regionemque littus sequentem vallis conseri curavit; ipsamque fossa circumdedit. Hæc arx lignea in tenui illo isthmo, qui occidentem versus fundum oppidi cum continenti conjungit, exstructa esse creditur. Rex Sverrer porro totum littus usque ad aulam convivialem (*gildaskáli*), inde dein lingulam semet ad Nidam porrigentem, ripam denique Nidæ usque ad pontes vallis configendam curavit. In Brattora ballistam erexit, castelloque pontem munivit. Rex denique Suerrer in Steinbjargis arcem (*Borg á Steinbjörgum*) ædeficandam curavit, regia præditam. Hujus arcis nomen antiquissimum erat arx Sion (*Borgin Sion*); postea arx Sverreris (*Sverrisborg*) vel Svalsborga (*Svalsborg*) nominari solebat. Hakon rex Hakonides hanc arcem, a factione Baglorum destructam, muro munivit, ædeficiis ornavit. Cfr. Arx in Steinbjargis. Parva arx Nidarosi (*litla borgin í Niðarósi*) etiam commemoratur. In oppido et juxta oppidum Nidarosi multa proelia commissa sunt, in quibus maximi momenti sunt: pugna, in qua cecidit Erlingus Skakkiuš, in planitie, extra urbem sita, commissa; pugnatum erat in planitie, Kalvskinnum (*Kálfskinnið*, i. e. pellis vituli) olim dicta, hodie secundum amnem Nidam, intra portam urbis occidentalem, inter ædem cathedralem et Ilæos campos sita; proelium porro inter factionem Birkibeinum regemque Norvegiæ Magnum Erlingi filium; proelium inter regem Norvegiæ Sverrerem factionemque Baglorum; proelium inter factiones Baglorum Birkibeinumque; proelium denique inter factionem Birkibeinum ducemque Skulium commissum. Oppidum regnante Ha-

kone Hakonide incendio consumtum est. Nidarosum porro in historia Norvegiæ memorabile est comitiis Oranis (*Eyrarþíng*), cfr. Ora et Orana comitia, Eyrensia comitia etc.; sedeque archiepiscopali; archiepiscopo enim Nidarosiensi non solum episcopi Norvegiæ: Bergensis scilicet, Stavangriensis, Osloensis et Hamarensis sed etiam Islandiæ, Orcadum, Hebudum vel regni Monæ (*Mön*, hodie *Man*), Færeyarum et Grænlandiæ episcopi parebant. Cfr. Emporium Nidarosi, Thrandheimus etc.

Nidæ ripa (*Niðarbakki*) IX, 435; X, 409. Locus ad amnem Nidam in regione Norvegiæ Thrandheimo situs.

Nigrum mare (*Svartahaf*) VI, 157. Locus Asiæ notissimus, danice *Sorte Hav* appellatus, latine Pontus Euxinus.

Njorsensis (*af Njörs*, *Mors* etc.) IX, 341; cfr. Morsensis.

Niza (*Nizi*, *Uiz*, falso *Vinda*) VI, 289, 294, 295, 301, 303, 305; IX, 12, 14, 15, 80; X, 379; XI, 199. Lectio, aliquoties occurrens: *Vinda*, vitiosa est, quod facillime apparebit comparato IX, 12 cum IX, 80, ubi idem eventus narratus invenitur. Item lectio *á Uizi*, quæ in loco Heimskrínglæ respondenti occurrit, falsa est pro *á Nizi*. Apud Saxonem p. 266, locus Nissa, Nyssa vel Nyza appellatur. Hic pugna illa memorabilis inter Haraldum regem Norvegiæ Severum regemque Daniæ Sveinem Estridídem commissa est VI, 289, qua superatus est Svein Estridides, qui fugiens vitam debuit dynastæ Norvego, Hakoni Ivaridæ, qui colonum quendam, nomine Karlum, comitem fugæ illi dedit. Pugna ad ostium amnis Nizæ commissa est in sinu Sveciæ Lofofjordo (*Lófofjörðr*) appellato [h. nom. cfr.], sed secundum narrationem hujus eventus, in Script. Hist. Isl. occurrentem, prope insulam quandam, quæ autem relatio duos eventus confundit, hunc scilicet et alterum, qui in sinu Daniæ Limafjordo (*Lima-*

fjörðr) accidit, quod ita se habere nobis hunc locum cum VI, 273 comparantibus apparabit, ubi idem eventus ad Lyngormum transfertur. Niza est hodiernus amnis, *Nissaa* dictus, in regione Sueciæ *Halland*ia profluens, colonusque ille Karlus, cujus in hoc contextu mentio fit, secundum traditionem in prædio, hodie *Bondegaard* dicto, in vico, *Söndrum* appellato, quadrantem fere unius milliarii ab ostio Nizæ distanti, habitasse fertur.

NIZÆ OSTIUM (*Nizarós*) VI, 294. Ostium amnis Sueciæ Nizæ. Cfr. Niza.

NJÖRVICA FRETA (*Njörvasund*, *Nörvasund*) VII, 87. Cfr. Njörvii fretum.

NJÖRVII FRETUM (*Njörvasund, Nörvasund*) IV, 58; VII, 68, 87, 225. Primus vir Norvegus qui per hoc fretum navigavit, erat Skoptius quidam Ögmundi filius VII, 87. Hoc nomine majores nostri, veteres Normanni, fretum, Hispaniam ab Africa separans, hodiernum scilicet fretum *Gibraltar*ense denotare solebant. De derivatione nominis disceptant docti, opinionum vero, quas de hac re novimus, verisimilla est, quæ fretum, propter angustiam suam ita nominatum esse asserit; ipsamque denominationem sine dubio veteres Normanni ab Anglosaxonibus acceperunt. Etiam: Mare strictum appellatum invenitur et in Navigatione ex Dania circa 1270 (in Langebekk. Script. T. V, p. 622) *Narvese* vocatur, quod in lingva Anglicana recenti est: *narrow sea* i. e. mare augustum. Nomen Normannicum secundum leges commutationis litterarum communes e lingva Anglosaxonica in Islandicam transiit, anglosaxonicæ scilicet litteræ *e* Islandorum littera *j* respondente, anglosaxonicoque *a* in Islandicum *ö* commutari solito; qua ratione etiam hoc loco vox anglosaxonica *nearu* in islandicam *njörfi* (*njörvi*) in gen. neutr. *njörfa* transiit. Cfr. etiam tractatum Werlauffii om Skandinav. Bekjendtskab med den pyrenæiske Halvö, in Annal. for Nord. Oldkyndigh. anno 1836-1837, p. 59. Cfr. Njorvica freta.

NOAR (*Nóar*) X, 123. Hodiernum oppidum, *Nairn* dictum, ad amnem cognominem, in comitatu Nairnensi (*Nairn Shire*) in Scotia media situm.

NOATUNA (*Nóatún*) VIII, 2. Forsitan metropolis dynastiæ Russicæ Novogorodiæ (*Hólmgarðr*), hodierna *Nowgorod*.

NOMDALENSES (*Naumdælir*, *Naumdæll*, *Naumdælskr*) XI, 35. Cfr. Naumdalenses, Nomodalenses, Nömudalenses etc.

NOMEDALUS (*Naumudalr*, *Naumdælafylki*) X, 304. Cfr. Naumudalus, Nömudalus, Nomudalus etc.

NOMUDALUS (*Naumudalr*, *Naumdælafylki*) IV, 218 etc.; cfr. Naumudalus, Nomedalus, Nömudalus etc.

NORDALUS (*Norðdalr*) VII, 54; cfr. Dalus et Sunndalus. Pars hodiernæ Sueciæ regionis, *Dal* vel *Dalsland* appellatæ; hodiernus fere tractus, *Nordals Herred* appellatus.

NORDHEIMUS (*Norðheimr*, *Heimr*, *Þrándheimr*) IV, 9. Cfr. Thrandheimus.

NORDIMBRI (*Norðimbrar*) I, 168. Cfr. Northumbri, Northumbria.

NORDLANDI, NORDLANDUS (*Norðlenzkr*, *Norðlendíngar*) IV, 260-261; VI, 333; VII, 210. Ex Islandia boreali (*Norðrland*, *Norðlendíngafjórðúngr*) oriundus. Al. Nordlendingi.

NORDLENDINGI (*Norðlendíngar*) II, 223, 227. Cfr. Nordlandi. Incolæ scilicet Islandiæ borealis (*Norðrland*, *Norðlendíngafjórðúngr*).

NORDMANNI, NORMANNI (*Norðmenn*) inprimis I, 7, 23, 24, 129, 130, 193, 224, 258, 259; II, 305, 312, 323; III, 5, 17, 41, 59, 162, 165; IV, 48, 170, 217, 263, 306, 330, 337, 339, 345; V, 52, 280; VI, 214, 216, 233, 239, 243, 245, 287, 300, 312, 314; VII, 29; IX, 261, 295; X, 364. Norvegiæ, interdum etiam totius Septemtrionis (*Norðrlönd*) incolæ hoc nomine appellari solebant. Cfr. Norvegi, Norvegia etc.

Nordmoeria, Mæria septemtrionalis, v. borealis (*Norðmæri*) I, 7, 46, 67, 107, 221, 324 etc.; IX, 94. Cfr. Mæria, Sunnmæria.

Nordnesus (*Norðnes*) VII, 105, 125, 181, 183, 197, 306; VIII, 91, 93, 94, 99, 100, 101, 243, 248; IX, 330. Promontorium quoddam, sinum Norvegiæ Bergensem (*Björgynjarvágr*) a septemtrione attingens, in quo pars emporii Norvegiæ Bergarum conditum erat. Jacebat in veteri Norvegiæ regione Nordhordalando.

Nordraa (*Norðrá*) II, 218. Lectio prava. Legendum enim est Rangaa (*Rángá*), amnis in tractu, *Rángárvellir* dicto, in toparchia Islandiæ meridionalis Rangarvallensi (*Rángárþing*) profluens. Hæc lectio etiam in Kristnisaga, c. 11, p. 84 admissa est.

Nordrardalus (*Norðrárdalr*) II, 14, 24. Convallis quædam cum tractu cognomini in toparchia Islandiæ occidentalis Myrensi (*Þverárþing*), infra tesqua, *Holtavörðuheiði* dicta, sita.

Nordreyæ (*Norðreyjar*) IV, 315. Pars insularum Færeyarum ita appellatur.

Nordreyæ (*Norðreyjar*) VII, 44. Pars insularum, pro ora Scotiæ occidentali sitarum, Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*); ni fallimur tota insularum corona, regionem, inter septemtriones et occasum solis brumalem sitam, spectans, Ljodusa (*Ljóðhús*, hodie *Lewis*) scilicet, Ivista (*Ívist*, hodie *Uiz*) insulæque vicinæ minores. Cfr. Hebrides. Hebudes, Sudureyæ.

Nordvika (*Norðvík*) XI, 184. Oppidum, in tractu *Norfolk*ensi, in regno Angliæ, *Ostangeln* appellato, situm, hodie *Norwich* dictum.

Nordungus (*Norðúngr*, *Jörúngr*, *Jörúng*) XI, 215; cfr. Jörungus.

Noricus sinus (*Norafjörðr*, *Norasund*) VIII, 140, 148, 149. Sinus quidam, in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) situs, qui ab indagatore vel occupatore Norvegiæ

primo Nore, quippe qui ibi domicilia fixerit, nomen ducere fertur. Cfr. Fundinn Noregr, c. 2. Hodiernus sinus, *Sognedalsfjord* appellatus, ad tractum *Sognedal*ensem (*Sóknadalr*) in regione Norvegiæ, hodie etiam *Sogn* dicta, semet insecans.

Normandia (*Norðmandí*, *Normandí*) IV, 60, 61, 64; VI, 365, 393, 396; X, 81, 345, 479; XI, 178, 179. Regio Francogalliæ, medio ævo *Neustrie* appellata, quæ Norvego illi Gaunguhrolfo a rege Gallorum Carolo Simplice pro fendo hereditario donata, nomen mutavit et novum a Normannis piratisve septemtrionalibus deduxit. Metropolis erat Ruda (*Ruða*, hodie *Rouen*), qu. nom. cfr.

Normanni, Normannus (*Norðmenn*, *Norðmaðr*, *Noregsmenn*, *Austmenn*, *Austrœnn*, *Austrœnir*, *Norrœnn*, *Norrœnir*) III, 5 et alibi. Cfr. Norvagi, Norvegi.

Northumbri (*Norðimbrar*) X, 348; XI, 180, 377. Incolæ regionis Angliæ Northumbriæ (*Norðimbraland*, hodie *Northumberland*). Cfr. Nordimbri, Northumbria.

Northumbria (*Norðimbraland*) I, 22, 24, 131, 132, 137, 167; IV, 17, 66; X, 226, 358, 379; XI, 178. Regio Angliæ, flumini Humræ (*Humra*, *Hauksfljót*, hodie *Humber*) a septemtrionibus sita; non hodierna solum *Northumberland*ia, sed comitatus etiam Durhamensis (hodie *Durham Shire*) et Yorkensis (hodie *York Shire*). Dicitur esse pars totius Angliæ tertia quintave, maximeque Danis et Norvegis inhabitata ab eo usque tempore, cum Ragnar rex Daniæ Hirsutibracca filiique ibi bella gessissent; quare non sine causa annotatum est, multa locorum, ibi sitorum, nomina propria, ut *Grímssker*, *Hauksfljót* et. al. e lingva Islandica assumta esse. (Cfr. Heimskríngla, T. 1, p. 128; Egilssaga, p. 266). Tam ipsa regio, quam reges sui in aliis libris historicis sæpenumero occurrunt; cfr. imprimis Hrólfs Saga Kraka, c. 6, 10, 11, 12; Ragnars Saga Loðbrókar, cc. 15, 19 et Egils Saga pl. loc. Ut partis Northumbriæ, *Kliflandiæ*

cujusdam aliquot locis mentio fit. Cfr. Nordimbri, Northumbri.

Norvegia (*Noregr*, *Norvegr*) persæpe, inprimis I, 1, 3, 27, 57, 101, 102, 114, 118, 185, 213, 215, 300, 301; II, 59, 141, 145, 178, 308; III, 14, 16-19, 34, 38, 39, 41, 43, 45, 50, 52, 53, 55, 56, 59, 64, 77, 162, 173-175; IV, 6, 15, 60, 62, 67, 68, 84, 116, 119, 139, 173, 175, 180, 199, 264, 268-270, 272, 290, 306, 339, 345; V, 1, 4, 5, 12, 48, 50, 104, 105, 117, 118, 127, 143, 218, 222, 223, 259, 302; VI, 2, 4, 6, 7, 15-17, 19, 21, 24, 49, 51, 78, 167, 172, 174, 175, 216, 231, 235-237, 280, 282, 287, 300, 306, 309, 314, 315, 369, 397, 398, 401, 405, 407, 408, 410, 411, 419; VII, 1, 18, 28, 54, 68, 76, 79, 80, 97, 106, 124, 125, 148, 150, 160, 173, 177, 206-208, 217, 223, 233, 235-237, 272, 296-298, 302, 327, 334, 335; VIII, 7, 9, 10, 20, 71, 106-108, 125, 171, 187-190, 199, 213, 229; IX, 6, 93, 140, 149, 164, 172, 175, 203, 225, 230, 231, 234-240, 249, 292, 298, 320, 323, 326, 328, 334, 346, 349-350; X, 7, 45, 73, 75, 124, 136, 148, 152, 162, 176, 204, 208, 233, 237, 239, 241, 242, 245, 247, 251-257, 262, 270, 271, 277, 287, 293, 301, 307, 309, 310, 312, 314, 315, 326, 327, 329, 351, 354-356, 358, 362, 363, 364, 366-370, 373, 375, 377-381, 385, 388-390, 395, 399, 400, 405, 411; XI, 30, 33, 34, 95, 172, 197, 225, 313, 370, 379, 387. Hodiernum Norvegiæ regnum, Sueciæ adjunctum, quod *Norge* appellatur. Nomen vetus *Norvegr* i. e. Noris via, a scriptoribus antiquis de nomine proprio regis illius prisci, Nor appellati, deducitur; initioque Norvegia, proprie sic dicta, regio, ab hoc rege occupata, vel terræ a Jötunheimis (*Jötunheimar*) usque ad Alfheimos (*Alfheimar*) se porrigentes, cum regionibus occidentalibus significatæ esse creduntur; regiones vero septemtrionales: Thrandheimus (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*), Naumudalus (*Naumudalr*, dan. *Nummedalen*),

Halogiaque (*Hálogaland*) postea demum nomina sua nactæ sunt. Nomen vero incolarum: Normanni (*Norðmenn* vel *norrænir menn*, Gunnlaugs Saga c. 8) indigitat, denominationem ipsius terræ a septemtrione (*norðr*) derivatam esse, ita ut *Norvegr* pro *Norðvegr*, (i. e. terræ boreales) usitatum sit. Totum Norvegiæ regnum partim Norvegia, proprie sic dicta, partim terris illi adjunctis provinciisve, ut Islandia (*Ísland*), Færeyis (*Færeyjar*), Grænlandia (*Grænland*), Orcadibus (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney islands*), Hebudibus (*Suðreyjar*, *the Hebrides*), Mona (*Mön*, hodie *Man*) pluribusque insulis, pro ora Scotiæ sitis, porro Jamtia (*Jamtaland*), Helsingia (*Helsingjaland*) atque Herjadalo (*Herjadalr*) constabat. Fines Norvegiæ, proprie sic dictæ, primo flumen Gothalbim (*Gautelfi*, hodie *Götelven*) ad lacum Væneren (*Vænir*) tunc fines regionis: Marcarum (*Markir*) ad sylvam usque Eidensem (*Eiðskógr*), denique montem Carinam (*Kjölr*, hodie *Kjölen*) usque ad Finnmarkam (*Finnmörk*) sequebantur. Meridiem versus Gothalbis a priscis usque temporibus fines effecerat inter Norvegiam atque Sueciam vel terras Gothicas (*Gautland*) Daniamque; initio regni Olavi regis Norvegiæ Sancti, cum rex Sueciæ præfectos Ranrikiæ (*Ránríki*) præfecisset, fines quidem ad Svinasunda (*Svínasund*) restringebantur, jam vero Olavus rex Sanctus totam partem Ranrikiæ borealem cæterasque regiones littorales recuperavit, et denique totius veteris Norvegiæ imperium nactus est, pacto cum Sueciæ composito, parte illa, quæ ad Sueciam ante pertinuerat, sibi acquisita; postea Gothalbis iterum fines australes effecit, in quo perseveravit regnantibus Norvegiæ regibus: Haraldo Severo, Olavo Tranquillo, qui cum rege Daniæ Knuto hic convenit, Magno Nudipede, Sverrere, quo regnante Ranrikia etiam ad Norvegiam pertinebat, et denique Hakone Grandævo Hakonide, qui tum

hoc loco rex est creatus et appellatus, cum ad hos fines cum Svionibus (*Svíar*) creberrimos habuit conventus. A lacu Vænere fines ad Vermalandiam (*Vermaland*) se porrigebant, quamquam non nisi certis temporibus certisque intervallis; Haraldus rex Norvegiæ Pulcricomus Vermalandiam expugnaverat, suumque regnum non hanc solum, sed etiam vicinas regiones orientem versus usque ad lacum Vænerem continebat; senescente vero rege Haraldo Arnfinnus dynasta ex ejus auctoritate se liberavit; Hakon rex Norvegiæ Adalsteinis alumnus Vermalandiam in suam potestatem iterum redigere conatus, non hanc modo, sed partem etiam Gothiæ occidentalis (*Vestr-Gautland*, hodie *Vestergötland*) (Egils Saga, c. 73, 78) subegit. Aliquanto vero post omnes hæ regiones Sueciæ se dediderunt, quas reges Norvegiæ sequentes frustra recuperare conabantur: Magnus rex Norvegiæ Nudipes omnes tractus, lacui Væneri usque ad Vermalandiam ab occasu solis sitos, scilicet Sunndalum (*Sunndalr*), Nordalum (*Norðdalr*), Veum (*Ve*), Vardynjas (*Varðynjar*, *Jarðynjar*, *Vavrðynjar*) omnesque regiones saltuosas, quæ Marcæ (*Merkur*) dici solebant, eo pertinentes, sibi vindicare conabatur, hæ vero terræ jamtum aliquantisper Gothiæ occidentali tributa soluerant, incolæque in ditione Sueciæ manere malebant; rex igitur Magnus frustra in Marcas invasionem suscepit, omnibus incolis fidem Svionibus præstitam ratam servantibus. Fines igitur a meridionali usque parte lacus Væneris terminos Sunndali, Nordali, Marcarum, atque Vermalandiæ sequebantur. A Vermalandia fines Carinam Herjadalo (*Herjadalir*) et Jamtalandiæ (*Jamtaland*) ab occasu solis usque ad Finnmarkiam (*Finnmörk*) sequebantur; accuratior autem earum definitio deest; hic denique Norvegia, proprie sic dicta, ad Veggjastavum (*Veggjastafr*) in Halogia (*Hálogaland*) desivit (cfr. Veiga). Alio modo res se habet, quum Norvegia sensu latissimo capitur, tunc enim ipsa

Finnmarka nomine etiam continetur, ut quum fines Norvegiæ verbi causa meridiem versus Gothalbi, orientem versus silva Eidensi, septemtriones versus Gandvika (*Gandvík*) vel Mari albo (dan. *det hvide Hav*) terminari traduntur, vel cum ibidem additum legimus: Norvegiam occidentem versus Aungulseyæ freto (*Aungulseyjarsund*) terminari, unde apparet omnes provincias coloniasque occidentales, inprimis insulas Scotiæ adjacentes Norvegiæ nomine comprehendi; cfr. Aungulseyæ v. Monæ fretum. Divisio Norvegiæ, naturæ sua fundata, in Norvegiam „monti a meridie", et Norvegiam „monti a septemtrione" sitam (dan. *det Nordenfjeldske* et *det Söndenfjeldske*) in Fornmannasögur occurrit, his verbis expressa: *norðr í landi ok suðr*, interdum quidem accuratiori definitione addita, ut quum mentio fit itinerum septemtriones versus in Thrandheimum (*norðr í Þrándheim*), vel meridiem versus in Vikam (*suðr í Víkina*) succeptorum; huc vero sæpe tertia quædam accedit definitio: Norvegiæ scilicet mediæ (*um miðt landið*), cujus incolæ a Thrandis, vel incolis Thrandheimi (*Þrændur*), et Vikanis vel incolis Vikæ (*Víkverjar*) discernendi sunt. Tempore antiquissimo singulæ partes plura regna continebant, quibus nomina sua, etiam postea quam sub ditione Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi conjuncta erant, manebant, quum Haraldus scilicet decrevisset, singulas provincias, sicut antea regibus, ita nunc dynastis tenendas esse. Ad Norvegiam meridionalem pertinent: Vika (*Vík*, *Víkin*) et Upplanda (*Upplönd*) cum suis partibus diversis minoribus; ad Norvegiam mediam vel occidentalem: Rogalandia (*Rogaland*), Hördia (*Hörðaland*), Sognum (*Sogn*), Fjördi vel Fjordensis provincia (*Firðir*, *Firðafylki*), Mæria (*Mæri*), Raumsdalus (*Raumsdalr*) unacum aliquot regionibus eo pertinentibus; ad Norvegiam septemtrionalem pertinebant: Thrandheimus (*Þrándheimr*), Nömudalus (*Naumudalr*) et

Halogia (*Hálogaland*). Distributio in provincias, quæ variis rationibus describitur, ita a septemtrione usque ad meridiem enarratur in Manuscr. Arnæ-Magn. Nr. 281. 4to.: provincia Halogorum (*Háleygjafylki*), provincia Nömdalorum (*Naumdælafylki*), provincia Insulanorum vel Eyanorum (*Eynafylki*), provincia Sparbyggorum (*Sparbyggjafylki*), provincia Stjordalorum (*Stjórdælafylki*), provincia Skaunorum (*Skeynafylki*), provincia Verdalorum (*Verdælafylki*), provincia Strindanorum (*Strindafylki*), provincia Gauldalorum (*Gauldælafylki*), provincia Orkdalorum (*Orkdælafylki*), provincia Nordmærica (*Norðmœrafylki*), provincia Sunnmærica (*Sunnmœrafylki*), provincia Fjördensis (*Firðafylki*), provincia Fjalensis (*Fjalafylki*), provincia Sognensis (*Sygnafylki*), provincia Hordensis (*Hörðafylki*), provincia Rogica (*Rýgjafylki*), provincia Agdensis (*Egðafylki*), Agdæ orientales (*Austr-Agðir*), Vestfolda (*Vestfold*), Vingulmarka (*Vingulmörk*), Ranrikia (*Ránríki*), Raumarikia (*Raumaríki*), Heidmarka (*Heiðmörk*), Hadalandia (*Haðaland*), Ringarikia (*Hringaríki*), Gudbrandsdali (*Guðbrandsdalir*, hodie *Guldbrandsdalen*); sunt scilicet numero viginti septem. Aliæ distribuendi rationes inveniuntur in libro Petri Klausenii: „Norges Beskrivelse" inscripto, c. 4. Verum, ut rem accuratius illustremus, prisca quædam, præter jam nominatas, Norvegiæ distributio addenda est, quæ legibus in singulis olim provinciis valentibus nititur, legibus nempe Frostanis (*Frostaþingslög*), quibus parebant regiones promontorio Norvegiæ Stato (*Staðir*, *Staðr*, hodie *Stat*) a septemtrione sitæ; legibus Gulensibus (*Gulaþingslög*), quibus parebant regiones Norvegiæ occidentales, promontorium Statum a meridie attingentes; legibus Heidsivianis (*Heiðsifjalög*), quæ in Upplandis (*Upplönd*) valebant, legibus denique Borgen-

sibus (*Borgarþíngslög*), quibus Vikani parebant. Cfr. cæterum singularum regionum nomina, in montibusque nomina: Mons, Carina et montes Dovrini; in fluviis vero: Gothalbim (*Gautelfi*), Albim Romorum (*Raumelfi*) et Vermam (*Vermá*, hodie *Vormen*). Natura terræ respicitur, quum locutione poetica Norvegia: terra saxis et montibus obsita appellatur; terra etiam „pauper" et „invia" vocatur. Populus ut fortis et bellicosus describitur, quem infestis armis aggredi periculosum et difficile esset; sua porro strenuitas, inprimis comparatione cum Danis et Svionibus instituta, admodum laudatur.

Norvegiæ imperium et regnum (*Norvegsríki* v. *Norvegsveldi*) II, 277; III, 173; IV, 267; VI, 213; VII, 294; IX, 157, 233; X, 70, 203, 242, 247, 251, 314, 329. Cfr. Norvegia, Norvegi, Norvegicus, Normanni, Norvagi etc.

Norvegus, Norvagi, Norvegicus, Norvagus, ex Norvegia oriundus, Norvegiæ incola (*Austmaðr*, *Austmenn*, *Norrænn*, *Austrænn*, *Norðmenn*, *Norðmeðr*, *Norðanmenn*, *Noregsmenn*) I, 52, 102, 193; II, 60, 144, 178, 295, 301, 303, 304, 310, 312, 313; III, 37, 48, 83, 148, 173; IV, 61, 336; V, 107, 123, 149, 262, 264, 267, 271, 275, 303, 327, 342; VI, 4, 5, 15, 21, 49, 59, 69, 77, 83, 127, 149, 228, 231, 234, 270, 284, 295, 298, 306, 308, 311, 312, 314, 315, 369, 375, 376, 381, 383, 387, 389-391, 405, 411; VII, 56, 57, 59, 68, 75, 87-89, 149, 215, 218, 226, 233, 236, 283, 298, 335; VIII, 5, 15, 174, 214, 229; IX, 3, 115, 141, 185, 201, 240, 242, 287, 303, 320-323, 344, 345, 349, 395; X, 4, 7, 20, 21, 24, 25, 30, 37, 44, 52, 54, 59, 61, 65, 68, 69, 73, 75, 78, 84, 85, 96, 121, 135, 146, 164, 351, 267, 269, 278, 289, 293, 294, 296, 317, 324, 329, 341, 342, 344, 371; XI, 33, 99, 222, 224, 227, 230, 231, 313, 352, 377, 379, 380, 383, 384, 395. Incola Norvegiæ. Cfr. Norvegia etc.

Nostdalsforsum (*Naustdalsfors*, *Dalforsnaust*) IX, 15; cfr. Dalforsnostum. Locus quidam ad amnem Gothalbim (*Gautelfi*, hodie *Götelven*) in regione Sueciæ Gothia occidentali (*Vestr-Gautland*), supra hodiernum oppidum, *Gamla Lödese* dictum, ni fallimur ad hodiernum oppidum *Fors* situs.

Noteya, Notoa (*Nautey*) IX, 49, 112. Insula perparva, etiamnunc *Nödö* appellata, jacens in sinu, *Bukkenfjord* hodie dicto, qui pars est sinus illius magni: sinus Stavangriensis appellati. Extra brachium hujusce sinus, *Skjoldsfjord* hodie appellatum, et extra insulas, *Bukkenöerne* hodie dictas, in paroecia *Tysvær*ensi, tractu *Skjold*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando Notoa sita est.

Novogorodium (*Hólmgarðr*) I, 97. Cfr. Holmgardus, Gardi, Moskovia etc.

Novum templum (*Nýjakirkja*) IX, 262. Templum quoddam cum paroecia eo pertinenti. Hodierna paroecia, *Ny Sogn* dicta, loco, *Edu* hodie appellato, in tractu *Jöss*ensi in regione Sueciæ Vermalando sito, a meridie adjacens.

Numidia (*Númidia*, *Númidíaland*) XI, 400. Numidia vetus, vel regio, hodiernum oppidum, in littore Africæ septemtrionali situm, *Algier* dictum, cingens. Nomen e fontibus australibus immediate exceptum est.

Nyamoda (*Nýjamóða*) IV, 53,. Pugna in saltibus Ringmaricis (*Hríngmararheiði*) habita, Olavus rex Norvegiæ, cognomine Sanctus, Cantuariam (*Kantarabyrgi*, hodie *Canterbury*) tetendit hancque expugnavit; deinde, quum oram Angliæ sibi defendendam suscepisset, hanc circumnavigavit; Nyamodæ naves appellens, exercitui Fratrum Comitialium (*Þíngmenn*) obviam factus est, quem aggressus acri pugna superavit. Fratres Comitiales Londini et Slesvicæ sedem habuere. Schoeningius, quamquam conjiciens, in Northumberlandia hunc locum collocat; Suhmius (Dan-

marks Hist. III, 341) locum hodiernum *Newport* in insula, *Wight* hodie dicta, esse credit, hic autem locus ad hodiernum flumen, *Cowes* dictum, situs est, quod ob eam causam monemus, quod nomen Normannicum disertis verbis indicat, locum ad fluminis cujusdam ostium (isl. *móða*, angl. *mouth*) adjacuisse. Loco illi, *Newport* dicto, in regione Angliæ hodierna *Sussex* sito, ab oriente sole ad flumen, *Ouse* vocatum, locus quidam, *Newheawen* hodie appellatus, adjacet, portus scilicet priscus, nunc non amplius usitatus, locum, *Seaport* dictum, ab occidente attingens. Verisimilius fere est, hunc hoc loco indicari, et id eo magis, quum flumen cum majus sit, tum Londino, sedi Fratrum Comitialium, propinquius.

NYRVIUM (*Nyrfi*) V, 26. Locus, hodie *Nörve* vel *Nörvö* dictus, in paroecia tractuque *Borgund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria situs. (Ströms Söndmör, 2 D. p. 86; Kraft, 5 D. p. 118).

NÖMUDALENSIS, NÖMUDALENSES, NÖMDALENSES (*Naumdæll*, *Naumdælir*, *Naumdælskr*) VI, 102, 106-110; VII, 131 etc. Cfr. Naumudalensis, Naumudalenses, Nomodalenses, Nömudalus.

NÖMUDALENSIS PROVINCIA (*Naumdælafylki*) IV, 219. Cfr. Naumdalensis etc.

NÖMUDALUS (*Naumudalr*, *Naumdælafylki*) IV, 218 et alibi. Cfr. Naumudalus etc.

O.

OCCIDENS, OCCIDENTALES REGIONES, TERRÆ, OCCIDENTALIA REGNA (*Vestrlönd*) I, 166, 260, 265, 272, 283, 300; III, 56, 67; IV, 61, 83, 217; VI, 42, 184, 270, 271; VII, 29, 53, 66, 76; VIII, 48, 206; IX, 115, 317, 323; X, 4, 119, 145, 254, 257, 347, 358; XI, pl. loc. Hoc nomine veteres Normanni terras, quæ ipsorum respectu occidentem versus sitæ erant, appellare solebant; unam partium Europæ principalium explebant, et in contextu cum terris septemtrionalibus (*Norðrlönd*) et terris australibus

(*Suðrlönd*) sæpe occurrunt. Hoc nomine vero omnes terræ Britannicæ (*bretzk lönd*) cum insulis eo pertinentibus comprehendebantur, non igitur modo Britannia magna (*Bretland hið mikla*, hodie *Great Britain*) et Irlandia vel Hibernia (*Írland*, hodie *Ireland*) verum etiam Orcades (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney islands*), Hebrides (*Suðreyjar*) ceteræque insulæ Scotiam (*Skottland*, hodie *Scotland*) attingentes, quamquam hæ ad ditionem Norvegiæ pertinebant. Hinc crebra illa mentio bellorum pugnarumque in Occidente commissarum, piraticæ in regionibus Occidentalibus faciundæ, etc., quippe cum hæ regiones expeditionibus piraticis maxime obnoxiæ essent. Regionibus vero occidentalibus etiam comprehendebatur ora Francogalliæ (*Frakkland*) occidentalis vel Vallandia (*Valland*) ob eam, ni fallimur, præcipue causam, quod hæ regiones eadem gente, qua Britannia, proprie sic dicta, inhabitatæ erant, quamobrem fere semper in Script. Hist. Island. quum ex Anglia soluebant, orientem versus scilicet navigaturi, „occidentem versus in Vallandiam tendere" dicebantur, dum qui Flandriam (*Flæmingjaland*, hodie *Flandre*) petebant, meridiem versus in Flæmingiam navigare ferebantur, quippe quæ Germaniæ (*Þýzkaland*) magis propinqua haberetur.

OCCIDENTALE MARE (*vestr um haf*, *fyrir vestan haf*) I, 216, 265; II, 175; III, 40; VII, 40, 52, 76, 160, 209, 223; X, 26, 31, 110, 134, 179; XI, 369. Hoc nomine mare septemtrionale vel boreale (*Norðrhaf*, hodie *Nordsöen*) significari solebat, quatenus ab ora Norvegiæ occidentali ad Angliam et Scotiam se porrigebat, et inter coronas insularum, Scotiæ vicinarum, semet insinuabat; et piratica in mari occidentali facta ob eam caussam eadem est, quæ piratica in regionibus occidentalibus. Mare vero occidentale quippe mari orientali vel Balthico (*Eystrasalt*, hodie *Östersöen*) opponi solitum, boreale pelagus, proprie sic dictum, etiam comprehendit, quod cæterum nunc mare Angli-

canum (*Englandshaf*), quatenus Angliam irrigabat, nunc Cimbricum mare, vel Jotiæ pelagus (*Jótlandshaf*), quatenus Jotiam attingebat, appellari solebat. Cfr. Anglicanum mare, Cimbricum pelagus etc.

Occidentales Valles (*Vestrdalir*) IX ,298; cfr. Orientales Valles. Est tractus quidam in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis (*Guðbrandsdalir*).

Occidentalis provincia Groenlandiæ (*Vestribygð á Grœnlandi*) II, 201. Pars oræ Groenlandiæ Americanæ occidentalis, provinciæ ipsius orientali (*Eystribygð*) a regione inter septemtriones et occasum brumalem spectanti sita. (Cfr. Grönlands hist. Mindesmærker, Vol. III, p. 876-881).

Occidentalis quadrans (*Vestfirðir*, *Vestfirðíngafjorðúngr*) I, 292, 308. Pars Islandiæ occidentalis, quæ meridiem versus amni Hvitaa (*Hvítá*) in regione Islandiæ meridionalis, Borgarfjordo (*Borgarfjörðr*) appellata, profluenti continetur, septemtriones autem versus amni Hrutafjardaraa (*Hrútafjarðará*) a quadrante Islandiæ boreali (*Norðlendíngafjórðúngr*) separatur, hodiernas toparchias Myrensem (*Mýrasýsla*, *Þverárþing*), Hnappadalensem (*Hnappadalssýsla*), Snæfellsnesensem (*Snæfellsnessýsla*), Dalensem (*Dalasýsla*), quibus tribus toparchiis constabat provincia Islandiæ, *Þórsnessþíng* olim nominata, Bardastrandensem (*Barðastrandasýsla*) porro, Isafjordensem (*Ísafjarðarsýsla*) et Strandensem (*Strandasýsla*) quibus continebatur pristina provincia Islandiæ, *Þorskafjarðarþing* appellata, continens. Regiones, Script. Hist Isl. ratione habita, memoratu dignissimæ sunt: Myræ (*Mýrar*), Hitardalus (*Hitardalr*), Snæfellsnesum (*Snæfellsnes*) cum promontorio Öndverdarneso (*Öndverðarnes*), Breidafjardardali (*Breiðafjarðardalir*), Bardastrauda (*Barðaströnd*), regio sinum Breidafjördum (*Breiðafjörðr*) cingens et denique Isafjördus (*Ísafjörðr*) cum sinu cognomini. Cfr. Vestfirdingorum quadrans etc.

OCCIDENTALIS QUADRANTIS V. QUARTÆ INCOLÆ (*Vestfirðíngar*) I, 292; X, 104, 105. Incolæ partes Islandiæ occidentalis. Cfr. Vestfirdingi.

OCEANUS (*Aðalhaf*) IV, 168. Hoc loco idem quod mare boreale (*Norðrhaf*, *Norðrsjór*, hodie *Nordsöen*) vel mare Atlanticum, olim pelagus Islandicum (*Íslandshaf*) appellari solitum.

ODDICOLÆ, ODDENSES (*Oddaverjar*) IX, 185; X, 418. Cfr. Oddius.

ODDIUS, —ENSIS (*Oddi*, *frá Odda*) IX, 184, 199, 247; X, 418. Vetus prædium Islandiæ Sæmundo illo cognomine Multiscio (*Sæmundr hinn Fróði*) Lopto Ormi filio, Snorrio Sturlæ filio, Jona Lopti filio, pluribusque ætatis Sturlungorum (*Sturlúngar*) illustribus Islandis conspicuum; sedes Oddicolarum (*Oddaverjar*). Hodiernum prædium sacerdotale, *Oddi* dictum, in lingula vel isthmo, inter duos amnes, *Rángá eystri* (i. e. Rangaa orientalis) et *Rángá ytri* (i. e. Rangaa exterior) appellatos, se porrigenti, situm, in toparchia Islandiæ meridionalis Rangaensi (*Rángárvallasýsla*) jacens.

ODINSEYA IN NORVEGIA (*Oðinsey í Norvegi*) IX, 15. Cfr. Onsoa.

ODINSEYA, ODINSVEUM, ODINSOA (*Óðinsey*, *Óðinsve*, *Óðinsvö*) XI, 215, 244, 245, 257, 282, 319, 321. Hodiernum Fjoniæ (*Fjón*) emporium, *Odense* dictum, oppidum Daniæ antiquissimum. Ab Odine condita esse fertur, quamobrem, *Óðinsey* (i. e. insula Odinis) appellata est (Heimskríngla, T. I, p. 9), unde apparet oppidum olim insulam fuisse, quod etiam hodierna loci natura probat. (Cfr. inprimis Vedel-Simonsens Borgruiner, 1 H.). In Historia Knutidarum hocce oppidum etiam *Óðinsve* (i. e. fanum Odnis) appellatur, unde verisimile viditur, fanum Odini sacrum in insula principali, fana vero cæteris diis sacra partim in aliis insulis minoribus, partim in regione vicina sita fuisse. Oppidum cæde Knuti illius Sancti, in æde Sto Albano sacra patrata, maxime conspicuum est (cfr.

Saxo, p. 220), suisque sacris reliquiis, in scrinio, supra altare in templo ipsius nomine ornato, æde scilicet Sancti Knuti, conservatis. Cfr. Othinia.

Oerensia comitia (*Eyraþing*, *Æyraþing*) IX, 58, 71, 73, 80, 119, 127; cfr. Eyrensia comitia. Comitia, in lingula, emporio Norvegiæ Nidaroso (*Niðarós*, hodie *Throndhjem*) vicina, haberi solita. His comitiis solis, neque ullis aliis causæ ipsorum regum decidendæ erant; neque reges legitime creabantur, nisi his solis comitiis Thrandheimicis. Quamobrem in Script. Histor. Isl., omnes fere Norvegiæ reges hoc loco reges salutati esse traduntur. Cfr. Heimskríngla, T. III, p. 5, 259. Cfr. Eyra, Ora.

Ofjordus (*Fjörðr*) IX, 104. Sinus quidam, Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*), oppido Norvegiæ, vicinus, hoc loco indicatur.

Ofotansfjördus (*Ófótafjörðr*, *Ofótansfjörðr*) III, 217; X, 142. Hakon rex Norvegiæ Hakonides Ofotii (*Ófóti*, *Úfóti*) ædem exstruendam curavit. Hodiernus sinus, *Ofotensfjord* dictus, cum tractu *Ofotensi* in præfectura Norvegiæ *Saltensi* (olim *Sálpt*) sito. Nomen sine dubio duxit a rege quodam Finnico vel fabuloso Ofotio, cujus in Historia Ketilis Hængi, c. 5 et apud Saxonem, p. 97, uti „gigantis Offoti" mentio fit. Cfr. Ufotius sinus, Ofotium, Ufotium.

Ofotium, Ufotium (*Ófóti*, *Úfóti*) VIII, 128; X, 142. Oppidum quoddam in hodierno tractu *Ofotensi* in regione, olim *Sálpt* dicta, hodierna vero præfectura *Saltensi* situm. Cfr. Ofotansfjördus.

Ofrostadi, Ofrustadi (*Ofrustaðir*, *Ofrostaðir*, *Øfrostaðir*, *Oprustaðir*, *Gróstaðir*) I, 85, 94, 96, 217, 249; II, 197, 252; X, 220, 328. In hoc prædio habitabat avus Olavi regis Norvegiæ Tryggvii filii, Eirikus, cognomine Bjodaskallius, quo mater Olavi cum filio infante confugit, unamque hyemem degit. Secundum contextum narrationis hoc prædium in vicinitate tractus

Skaunæ (*Skaun*) in regione Norvegiæ Raumarikia (*Raumariki*) quærendum est [cfr. Skauna], qua ratione et veteribus illis Ofrostadis paroecia *Opstad*ensis in convalli, *Oudalen* hodie dicta, jacens significata esse possit; sed secundum opinionem maxime vulgarem Olavus rex Tryggvii filius in una parvarum insularum in lacu Randa (*Rönd*) vel sinu, *Randsfjord* hodie dicto, sitarum, ad hodiernum prædium, *Eid* dictum, in paroecia *Næs*ensi vel *Brandbo*ensi, in regione Norvegiæ Hadalando (*Haðaland*) situm pertinentium (Kraft, 2 D. p. 222, 244) natus erat; avusque Olavi regis, Eirikus cognomine Bjodaskallius, in hodierno prædio, *Obrestad* dicto, in paroecia *Nærims*ica, tractu *Haa*ensi, regione Jadare (*Jaðar*, hodie *Jæderen*) in provincia Norvegiæ Rogalando sine dubio habitabat (Schoenings Norges Hist. 3 D. p. 177; Kraft, 4 D. p. 89). Torfæus contra eam sententiam amplectitur, hunc locum in Vika (*Vik*) Norvegiæ regione situm fuisse, concedendumque quidem est, narrationem, quam in historia Olavi Tryggvii filii legimus, minus accuratam esse, si in Jadare prædium situm fuerit, hic enim I, 85 mater regis Olavi e prædio Ofrostadis confugiens eodem vespere in tractum Skaunensem pervenit, quod spatium mulierem pedestri itineri a Jadare proficiscentem tam cito peregisse nobis nefas esse videtur. Huc accedit, quod illius persecutores Ofrostadis mane equis vecti in Skaunam eodem vespere pervenerunt. Cfr. Oprostadi.

Ofsius (*Ofsi*, *Upsi*) IV, 29. Cfr. Upsius, Uppsius.

Ogosundum, Ogsundum (*Agðasund*, *Augasund*, *Augusund*, *Haugasund*) IX, 12, 80. Cfr. Agdasunda, Högasunda.

Ogvaldsnesum, Ogvaldsnesia (*Augvaldsnes*, *Augðvaldsnes*, *Augvallsnes*, *Avaldsnes*, *Ögvaldsnes*) V, 13; X, 143, 279, 281, 355. Cfr. Ögvaldsnesum, Ögdvaldsnesum, Avaldsnesum.

Olafsbygdæ [Olavi habitacula] (*Ólafsbygðir*, *Ólafsbúðir*) V, 52. Locus quidem Sueciæ.

Olandia (*Eyland*) XI, 351; cfr. Eylandia, Eylandum, Ölandia.

Olavi antrum (*Ólafshellir*) V, 28. Antrum quoddam, ubi Olavus rex Norvegiæ Sanctus in itinere suo per convallem Valdalum (*Valdalr*, *Valldalr*, *Valdalir*, *Dalir*) in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmœri*, hodie *Söndmör*) sitam, prope fontem quendam aliquamdiu moratus est. Cfr. Valdalus.

Olavi monasterium (*Ólafsklaustr*) X, 142. Monasterium quoddam in oppido Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando situm. Cfr. Bergæ.

Olavi porta (*Ólafshlið*) V, 111. Cfr. Sörlidum.

Olavi templum (*Ólafskirkja*) V, 117. Templum quoddam in metropoli Græciæ (*Grikkland*), Constantinopoli (*Mikligarðr*, *Garðr*).

Olavi templum al. Olavo sancto ædes dicata (*Ólafskirkja*) V, 111, 215; VI, 57, 247; VII, 138; IX, 24, 88, 361. Templum Nidarosi in regione Norvegiæ Thrandheimo. Cfr. Nidarosum.

Olavi ædes (*Ólafskirkja*) VII, 181; VIII, 86, 90, 133, 185, 186, 200, 245. Ædes sacra in Bakkio (*Bakki*) Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando. Cfr. Bergæ.

Olavi ædes (*Ólafskirkja*) IX, 30, 33, 95, 97; X, 91, 142. Ædes sacra Tunsbergi in Vestfolda (*Vestfold*) in regione Norvegiæ Vika (*Vik*, *Vikin*). Cfr. Tunsbergum.

Olavi ædes (*Ólafskirkja*) X, 142-143. Hodie templum cathedrale Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando.

Olavi ædes (*Ólafskirkja*) V, 150. Ædes sacra Londini (*Lundúnaborg*) in Anglia.

Olavi ædes (*Ólafskirkja*) IX, 413. Ædes sacra Oslóæ (*Osló*, *Ausla*) in provincia Austfolda in regione Norvegiæ Vika. Cfr. Osloa.

Olduhlaupum (*Ölduhlaup*, *Jölduhlaup*) XI, 370; cfr. Jölduhlaupum.

Olvusicus lacus (*Ölvusvatn*, *Ölfusvatn*) X, 276. Cfr. Ölfusicus lacus.

Olvosum, Olvosensis (*Ölfus*, *úr Olfosi*, *Ölfusi*) X, 297. Mentio fit Thoroddi cujusdam Olvosensis. Variæ de hoc loco sunt sententiæ; quidam nempe prædium quoddam in regione Norvegiæ Thrandheimo indicatum esse asserunt, quod aut ad cataractam, *Uglfossen* hodie dictam, in tractu, *Klæbo* hodie appellato (Schoenings Reise, 1 H. p. 30), aut ad cataractam in Ala (*Ál*), vel hodierna paroecia *Aalensi*, in convalli, *Guuldalen* (olim *Gaulardalr*) hodie appellata, se demittentem, situm esse possit (Schoenings Reise, 1 D. p. 92). Verum libentius Finn Magnusenium sequimur, qui tractum, etiamnunc *Ölfus* appellatum, in toparchia Islandiæ meridionalis Arnesensi (*Árnessþing*, *Árnesssýsla*) situm, hoc loco indicatum esse contendit.

Olympus (*Ólimpus*) XI, 374. Mons regionis Græciæ (*Grikkland*) Thessaliæ notissimus.

Omburnesum (*Aumbrnes*, *Aunbrnes*) VIII, 268. Promontorium quoddam, ad sinum Strindensem (*Strindarfjörðr*) in regione Norvegiæ Thrandheimo situm.

Omda, Omdensis (*Aumd*, *Ömd*, *Aund*) VIII, 277. In insula Omda, in Halogia, frater Thoreris, cognomine canis, Sigurdus, in prædio Thrandarneso (*Þrándarnes*) habitabat. Omda, teste Schoeningio (De nordiske Landes gamle Geographi) est locus, hodie *And* et *Andenæs* dictus, quo nomine veteres etiam partem insulæ, hodie *Hindö*, olim *Hinn* dictæ, significarint necesse est, quippe quum Thrandarnesum in Omda jacuisse tradatur; est sine dubio hodierna fere præfectura *Andenæs*ensis. Cfr. Ömda.

Omoda (*Aumurð*, dan. *Aamod*) VIII, 113. Cfr. Omorda.

Omorda (*Aumurð*, dan. *Aamod*) VII, 113. Prædium quoddam in regione Norvegiæ, Dalus (*Dalr*) vel Vallis magna (*Dalrinn mikli*) appellata, situm. Se-

cundum Regesta ad Heimskringlam, hoc loco hodiernus tractus *Aamodt*ensis, in regione Norvegiæ Ostrodalis (*Austrdalir*, *Eystri Dalir*) situs, cui quidem annexa est paroecia, hodie *Store-Elvedal* appellata, significatus est; sed hæc tamen sententia repudianda est, loco enim citato rex Sigurdus uno die, magnis quidem itineribus, Konungahella ad Olavum Dalensem (*í Dal*) equo vectus esse fertur, quo fit ut Ostrodali, quippe se longe septemtriones versus porrigentes, hoc loco significati esse nequeant. Ob eandem vero caussam prædium hodiernum, *Aamodt* dictum, in tractu *Gjerdrum*ensi, in Raumarikia superiori (*Efra-Raumariki*) situm, hoc loco indicatum esse non potest, locus vero inter Kongelam (*Konúngahella*) et Sarpsborgam (*Sarpsborg*) quærendus est. Secundum situm loci, Dalo hodierna Sueciæ regio, *Dal* vel *Dalsland* appellata, significata esse possit. Cfr. Omoda.

Onarheimus, Onarheimensis (*Unarheimr*, *Ónarheimr*, *Anarheimr*, *Arnarheimr*) VII, 298; IX, 171, 233. Ni fallimur locus, hodie *Onerheim* vel *Onereim* dictus, prædium scilicet, situm in insula, *Tysnæsö* dicta, quæ quondam, nomen a dynasta (isl. *jarl*) quodam, ibi regnante, trahens, Jarlseya (*Jarlsey*) appellata esse fertur, in paroecia *Onereim*ensi, tractu *Tysnæs*ensi, in regione Norvegiæ Sunnhördalando sita. Sed aliud tamen prædium cognomine in alia parte sinus Hardangrici in continente jacet. Cfr. Anarheimus, Unarheimus, Arnarheimus.

Ongulis promontorium (*Aungulsnes*) VII, 100. Cfr. Angeli promontorium.

Onsoa in Norvegia (*Óðinsey í Noregi*) IX, 15, 82, 83. Cfr. Odinseya in Norvegia. Sine dubio hodiernus tractus *Onsö*ensis, in regione, hodie *Mellem Borgesyssel* dicta, provincia *Mos*sensi, *Thunö*ensi et *Onsö*ensi, in præfectura Norvegiæ *Smaalenen*si.

Onundarfjordus (*Önundarfjörðr*) XI, 106. Sinus hoc nomine unus est sinuum illorum, in oram Islandia

occidentalis semet insecantium, Vestfjordorum (*Vestfirðir* i. e. sinus occidentales) appellatorum. Hicce sinus in toparchia Isafjordensi (*Ísafjarðarsýsla*) cum regione cognomini invenitur, sed quum constet heroem illum Armodum, qui in pugna Hjörungarvagensi (*bardaginn í Hjörungavágr*) loco citato adfuisse traditur, cujusque in contextu loci, ut ex Onundarfjordo oriundi, mentio fit, non Islandum sed Norvegum fuisse, aliquem Norvegiæ sinuum significari necesse est. Armodum non gente Islandum fuisse inde nobis apparet, quod paullo post in Script. Hist. Isl. omnes Islandi, qui in illa pugna aderant, enumerati inveniuntur, sine ulla Armodi vel filii sui Arnii mentione. Schoeningius (Norges Hist. 3 D. p. 261) Armodum e Norvegia meridionali oriundum fuisse contendit, nulla quidem Onundarfjördi mentione addita. Verum fieri potest hunc Onundarfjordum nullum alium esse, quam Harundarfjordum (*Harundafjörðr*), Norvegiæ sinum, ita ut Armodus, haud secus, quam plures alii heroum in pugna Hjörungarvågensi præsentium, e regione Norvegiæ Sunnmæria oriundus fuerit.

Opdalus (*Uppdalr*) X, 144. Cfr. Updalus, Uppdalus. Hodiernus tractus *Opdal*ensis, convallis nempe remota, montibus circumdata, in Orkadalo in regione Norvegiæ Thrandheimo sita; est cæterum pars superior convallis, ad Nordmæriam pertinentis, Sunndalus (*Sunndalr*, hodie *Sunddal*) nominatæ (Kraft, 5 D. p. 429). Silva Opdalensis (*Uppdalsskógr*) est silva inter Opdâlum, convallemque, *Meldalen* hodie dictam, sita.

Oplandum (*Upplönd*) IX, 101 etc. Al. Upplanda, Uplanda, Oplandia, Oplanda. Hoc nomine appellari solebat altera pars dimidia Norvegiæ meridionalis, illa scilicet, quæ intus jacebat, Vikæ (*Víkin*) opposita, quæ mari alluebatur. Mentio nonnumquam fit partis Oplandi meridionalis, quo borealis ejusdem regionis pars annuitur, sed sæpissime Oplandum modo, sine partium respectu,

commemoratur. Ad Oplandum, sensu proprio, annumerari solebant: Heidmarka (*Heiðmörk*), Gudbrandsdali (*Gaðbrandsdalir*), Raumarikia (*Raumaríki*), Thotnum (*Þotn*), Hadalandum (*Haðaland*), Valdresumque (*Valdres, Valldres*); Hringarikia (*Hrínaríki*) etiam interdum eo annumerabatur, quamquam interdum ab eo discernebatur. Tota Hringarikia magnaque Oplandi pars religionem christianam confessa est. Præter Oplandum, proprie sic dictum, plures intus jacebant regiones, ut Soleyæ (*Soleyjar*), Ostrodali (*Eystri Dalir*) atque Thelamarka (*Þelamörk*), quæ nomine Oplandi comprehendi non solitæ, propriis per se nominibus appellari solebant, verbi causa „totum Oplandum et Ostrodali".

Oplandia, Oplanda (*Upplönd*) IX, 60, 67 etc. Cfr. Upplanda, Uplanda, Oplandum.

Oprostadi (*Oprustaðir*, *Ofrustaðir*, *Ofrostaðir*, *Öfrostaðir*, *Gróstaðir*), X, 210, 328. Cfr. Ofrostadi.

Ora (*Aur*, *Ör*) IX, 397. Cfr. Orum et Aura.

Ora ad Nidarosum (*Eyrar*) IX, 85, 86; cfr. Eyræ. Lingula emporio Nidaroso (*Niðarós*) vel hodierno oppido Norvegiæ, *Throndhjem* dicto, vicina, ubi, comitia Orana v. Oerensia (*Eyraþing*) haberi solebant; secundum Falsenium (Norge, p. 81) eadem, quæ Bratora (*Bratteyri*) cæterum appellabatur. Solis comitiis, hoc loco habitis, omnes caussæ, ipsos reges attingentes, decidi solebant, nullis vero aliis, neque etiam rex quidam legitime creatus habebatur, nisi qui comitiis Thrandheimi Oerensibus rex appellatus fuisset. Cfr. Oerensia comitia.

Oranum fretum (*Eyrarsund*, *Eyrasund*) VI, 306; VII, 149, 209, 327; X, 47, 77, 89, 96, 309, 313; XI, 211, 215, 221, 255, 354. Cfr. Eyrasundum. Est fretum notissum, hodie *Öresund* appellatum, inter regiones Daniæ Selandiam (*Sjáland*) atque Skaniam (*Skán*, *Skáney*) intermissum. Secundum descriptionem veterum, Selandiæ a septemtrionibus i. e. a regione inter septemtriones et ortum brumalem spectanti, Skaniæ vero a meridie pro

fluisse fertur (Gaungu-Hrólfs Saga, c. 37). E Norvegia in mare Balticum (*Austrvegr*) per fretum Oranum navigare solebant et in ejus vicinitate annui mercatus (cfr. Halora) celebrari solebant, qui etiam annuuntur classi illa Orana (*Eyrafloti*), vel navibus mercatoriis, e Dania, Norvegia, Færeyis, Islandia pluribusque terris mercandi causa in freto Orano convenientibus. Nomen a veteribus nunc *Eyrarsund*, i. e. fretum lingulæ, nunc *Eyrasund*) i. e. fretum lingularum (e. g. in Njáls Saga, c. 5) scriptum invenitur; priori denominatione sine dubio Halora (*Háleyri*) indigitatur, altera vero plures lingulæ freto vicinæ, præter Haloram scilicet: Landeyra (*Landeyri*) et Skanora (*Skáneyri*) respiciuntur. Hinc etiam longitudo freti elucet, se quippe ab Halora septemtriones versus ad Skanoram usque meridiem versus porrigentis.

Orcades, Orkades, Orkneyæ (*Orkneyjar*, *Orcneyjar*, *Orknayjar*, *Aurcnayjar*) I, 7, 22-24, 34, 108, 111, 221, 222, 232, 260, 273; II, 4, 175, 176; III, 27, 66; IV, 9, 17, 23, 112, 170, 201, 217, 220, 259; V, 151; VI, 31, 41, 269, 375, 381, 396; VII, 29, 40, 52, 70, 75, 80, 127, 160, 196, 225, 229, 314; VIII, 128, 176, 198, 210, 211; IX, 116, 117, 168, 187, 191, 232, 298, 317, 320, 323, 325, 394; X, 30, 33, 111, 113, 123, 135, 136, 138, 145, 146, 148, 149, 380, 385; XI, 370, 375. Corona insularum notissima, Scotiæ (*Skottland*) a septemtrione sita. Nomen, autore Camdenio, a voce *Argath*, i. e. supra Cath (*Caithness*), derivatur, alii vero originem nominis in voce: *Inche Tore* per commutationem litterarum quærunt; sed sine dubio nomen Normannicum est a voce Islandica veteri *Orkn* i. e. phoca derivatum, insulasque phocarum significat. Hæce insulæ, quas jam antiquitus piratæ Normannici visere coeperant, duobus inhabitatæ erant populis: Petis (Pictis) nempe et Papis (*Papar* i. e. monachi christiani) appellatis, qui a Normannis, ætate Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi hic domicilia figentibus, omnino expellebantur. (Cfr. etiam Ap-

pendicem ad Orkneyínga Saga, p. 549-550). Eodem viro regnante, insulæ jam in ditionem Norvegiæ redactæ sunt, dynastisque parebant, quorum vitas partim ex Script. Hist. Isl., partim et quidem accuratius ex Orcadensium Historia novimus. Paullatim Orcadenses (*Orkneyíngar*), vel rectius eorum, dynastæ partem Scotiæ borealem im suam potestatem redigere coeperunt. Nomen vetus insularum (*Petland* vel *Piktland*, etiamnum in sinu Petlandico (*Petlandsfjörðr*, hodie *Pentlandsfirth*), inter Orcades et Scotiam inmisso, remanet. Insulæ inhabitatæ numero viginti quinque fuisse traduntur XI, 375. Earum, quæ in Script. Hist. Isl. occurrunt, memoratu dignissimæ sunt: Hrosseya (*Hrossey*, hodie *Pomona* vel *Mainland*) cum oppido Kirkjuvogo (*Kirkjuvágr*, hodie *Kirkwall*), Vigrum (*Vigr*, hodie *Wire*), Papeya (*Papey*, hodie *Papa Westra*), Rögnvaldseya (*Rögnvaldsey*, hodie *South Ronaldsa*), Rinanseya (*Rínansey* vel *Rínalsey*, hodie *North Ronaldsa*), Fridareya (*Friðarey*, hodie *Fair Hill*, cfr. Thareyarfjordus). In Orkneyínga Saga plures aliæ præter has accurrunt.

Orcadenses (*Orkneyíngar*) I, 226, 227, 229; IV, 217; VII, 29; VIII, 199, 210, 211; IX, 327; X, 115. Incolæ insularum Orcadum.

Orda, Ordensis (*Orð*, *Vistorð*) VII, 211. Cfr. Vistorda.

Ordosta (*Orðost*, *Orþrost*, *Ostra*) IV, 124; VIII, 293. Hodierna insula, *Oroust* vel *Oroste Land* appellata, in regione Sueciæ, *Bahuslän* dicta, sita, olim ad provinciam Norvegiæ Vikam (*Vik*, *Vikin*) pertinens. Al. Ostra qu. nom. cfr.

Oresundum (*Eyrasund*, *Eldeyjasund*) IX, 173 in islandico originali; in Claussenii versione danica *Öresund* IX, 172) IX, 107. Cfr. Eldeyjarsundum.

Oriens, Orientales tractus, terræ, regiones, Orientis provinciæ; Orientale mare, salum (*Austrvegr*, *Austrlönd*, dan. *Österleden*) I, 8, 34,

76-77, 79, 120, 122, 214, 299; II, 89, 170; III, 170, 178, 180, 194; IV, 24, 25, 38, 82, 109, 122, 124, 157, 185; V, 172, 241, 261, 297; VIII, 191, 262; IX, 76; X, 370, 373, 377; XI, 12, 33, 169, 172, 204, 267, 268, 295, 296, 306. Nomen vetus Islandicum: *Austrlönd* per analogiam eadem ratione ac *Norðrlönd* (i. e. Septemtrionales terræ) formatum est, denominatioque *Austrvegr* (i. e. Orientale mare, al. mare Balticum) analoga est principali nominis: Norvegiæ formæ Islandicæ: *Norðrvegr*. Nomine autem *Austrvegr* majores nostri veteres Scandinavi non solum ipsum mare Balticum (al. *Eystrasalt. Austmar*, hodie *Östersöen*) significabant, verum etiam regiones huic mari vicinas, quo navibus e Norvegia navigantibus cursus orientem versus tenendus erat. Cfr. Balticum mare, Baltico mari regiones adjacentes etc.

ORIENTALE REGNUM (*Austrríki*) IV, 45; V, 240; VI, 18, 158; VIII, 21; X, 183. Cfr. Australe regnum.

ORIENTALES VALLES (*Austrdalir*, *Dalir*) V, 306; VII, 113; VIII, 32, 40; IX, 14, 143, 146, 225, 248, 271, 298; cfr. Valles, Osterdalia, Ostrodalus, Dali, Dali orientales. Est hodierna fere regio Norvegiæ, *Österdalen* vel præfectura *Österdalen*sis appellata. Quamquam Alfus nepos Noris, uti primus hujus provinciæ rex commemoratur, perdiu tamen duravit, usque dum regio culta esset et inhabitata; regnante Olavo rege Norvegiæ Sancto perpauci tantum tractus inhabitati erant, partim lacubus vicini, partim loca in silvis hinc et illinc excodicatis sita, perraro autem magni tractus continui inhabitabantur. Extensio regionis antiqua incerta est; sed pars hodiernæ Sueciæ regionis, *Dalerne* appellatæ, huc pertinuisse creditur.

ORIENTALI [AB] SINUS (OSLOENSIS) PARTE V. LATERE (*Fjörðr*, *Austanfjarðar*) IV, 34; VII, 175 VIKA [*Víkin austanfjarðar*] IX, 176, 214, 218, 228; X, 413; XI, 314. Terminus in Fornmanna Sögur sæpe occurrens:

austanfjarðar regiones, sinum Norvegiæ Osloensem (*Oslóarfjörðr*), Foldamque (*Foldin*) ab oriente attingentes, respicit: Austfoldam (*Austfold*) scilicet et Borgarsyslam (*Borgarsýsla*), nonnunquam etiam Ranrikiam (*Ránriki*), quæ ipsam Vikam (*Vikin*) ab oriente sole attigit. Cfr. Vika orientalis, Vika, Ranrikia orientalis, Osloensis sinus etc.

ORIENTALI (AB) SILVÆ PARTE (*Austanmarkar*) IX, 260. Cfr. Markæ et Vermalandum.

ORIENTALI (EX) INSULÆ (ISLANDIÆ) PARTE ORIUNDUS (*Austfirðskr*) VII, 115. Cfr. Ostfjordensis.

ORIENTALIBUS (EX) TERRIS ORIUNDUS (*Austrœnn*) IX, 76. Hoc nomine Islandi Færeyarum (*Færeyjar*), Hebudum (*Suðreyjar*), Orcadum (*Orkneyjar*) et Norvegiæ incolas, quippe ex oriente occidentem versus ad eos venientes, appellare solebant. Cfr. Austmanni, Östmanni, Norvegus etc.

ORIENTALIS PROVINCIA GROENLANDIÆ (*Eystribygð á Grænlandi*) II, 201. Pars oræ Groenlandiæ Americanæ occidontalis, quam Normanni olim occupavere. Vulgo hodierna regio *Julianehaab*ensis fuisse creditur. Cfr. Grænlandia. Grönlands hist. Mindesmærker, III, p. 850-876).

ORIENTALIS QUADRANS ISLANDIÆ (*Austfirðingafjórðúngr*) II, 177. Cfr. Austfjordi.

ORKADALENSIS (*úr Orkadal*, *Orkdœll*, *Orkndœll*, plur. *Orkdœlir*, *Orkndœlir*) IV, 91; VIII, 120; X, 328. Incola Orkadali.

ORKADALENSIS, ORKNADALENSIS PROVINCIA (*Orkdœlafylki*, *Orkndœlafylki*) IV, 91; IX, 371; X, 169. Hodierna convallis, in regione Norvegiæ Thrandheimo sita, *Örkedal* vel *Orkedal* appellata.

ORKADALUS (*Orkadalr*) IV, 226. Sine dubio vitiose aut pro valli, Ottadalo (*Ottadalr*) appellata, quam amnis, *Ótta* vocatus, irrigat, aut pro Auradalo (*Auradalr*, hodie *Oredal* v. *Ouredal*), convalli in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis sita.

Orkadalus, Orkardalus (*Orkadalr*, *Orknadalr*, *Orkdælafylki*, *Orkndælafylki*) I, 239; II, 37, 236; III, 22; IV, 62, 91, 92, 94, 116, 291, 292; VI, 263; VII, 310; VIII, 29, 66, 119, 120, 234, 237, 257, 265; IX, 13, 80, 90, 339; X, 169 [IV, 292; VIII, 66 in membranis cum Gaulardalo (*Gaulardalr*) commutatum]. Hodierna convallis, in Thrandheimo, Norvegiæ regione, sita, *Örkedal* vel *Orkedal* appellata; nomen amni Orknæ (*Orkn*, *Orkná*, *Orkuá*) debet. Tempore antiquissimo hæc regio propriis regibus parebat, quorum ultimus, nomine Gryttingus, ab Haraldo rege Norvegiæ Pulcricomo superatus est (Heimskr. T. I, p. 79). Regnante Hakone dynasta Hakonide, Thorkel, cognomine *þurafrost*, cujus filia Sigmundo Bresteris filio nupserat, Orkadalum provinciam obtinuit. Mortuo Olavo rege Norvegiæ Tryggvide, Einar ille, cognomine *þambaskelfir*, Orkadalum ab Eiriko dynasta Hakonide provinciam accepit. Postea hujus regionis in bellis Norvegiæ civilibus interdum mentio fit. Fines Orkadali regionem versus, quæ spectat inter septemtriones et occasum brumalem, antea latiores erant quam hodie, quod ex iis, quæ de veteribus Nordmæriæ finibus, ad Mæriam (*Mæri*) et Thrandheimum disseruimus, facile apparet; namque orientem versus etiam paroecia *Börsen*sis, quæ hodie tractui *Bynæs*ensi annexa est, ad veterem Orkadalum pertinuit. (Cfr. Höyem om Bynæssets Præstegjeld, i Norske Videnskabernes Selsk. Skrifter seculi XIX^mi 1 D. p. 297). Præter Orkadalum, proprie sic appellatum, hodiernum scilicet tractum *Örkedal*ensem, cui tota provincia Orkadalensis (*Orkdælafylki*, qu. nom. cfr.) nomen suum debet, hæc etiam Opdalo (*Uppdalr*, hodie *Opdalen*), Medaldalo vel Meldalo (*Meðaldalr*, hodie *Meldalen*) atque Rennabuo (*Rennabú*, hodie *Rennebo*) constabat. Cfr. Orkadalensis, Orknadalensis provincia.

Orkna (*Orkn*, *Orknd*, *Orkuá*) VIII, 113; IX, 339.
Orknæ ostium (*Orknárós*, *Orkuárós*) VIII, 113, 119,
Orknæ pons (*Orknarbrú*) IX, 339. Amnis, hodie *Örkneelv*,

vel *Örknedalselv* appellatus, in tractu *Kvikne*nsi, in præfectura Norvegiæ *Österdalen*si fontes habens, indeque per Rennabuum (*Rennabú*, hodie *Rennebo*), Medaldalum (*Meðaldalr*, hodie *Meldalen*) et Orkadalum (*Orkadalr*, *Orknadalr*, hodie *Örkedalen*) profluens. Ostium amnis: Orknæ ostium (*Orknarós*) dicitur VIII, 113, 119. Orknæ pons (*Orknabrú*, IX, 339) autem, cujus in Script. Hist. Isl. mentio fit, est forsitan pons, hodie *Vangsbro* dictus, viatoribus, viam generalem sequentibus, trajiciendus infra prædium, hodie *Bjerkager* appellatum, in paroecia *Renneboensi*, tractu *Meldalensi* situm, amni inpositus. (Kraft, 5 D. p. 545).

Orkneyæ (*Orkneyjar*), cfr. Orcades.

Orlandum (*Orland*, *Aurland*, *Forland*, *Förland*) X, 384. Cfr. Örlandum, Forlandum, Förlandum. Prædium quoddam, ad sinum Aurlandsfjordum (*Aurlandsfjörðr*) in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) situm, unde oriundus erat vir quidam, nomine Egil Áslaki filius, qui sororem Skoptii Giskensis (*frá Giska*, *Gizka*) uxorem duxerat.

Ormeya (*Ormey*) IX, 40. Insula quædam in sinu Norvegiæ, hodie *Christianiafjord* appellato, sita. Tunsbergo huc navigare, indeque Hofudoam (*Höfuðey*) adire solebant. Ni fallimur parva illa insula, *Ormö* dicta, quæ ad hodiernum *Jarlsberg*, in tractu *Nötteröensi* situm, pertinet.

Ornesum, Ornesensis (*Aurnes*, *Örnes*, *Ænes*) VIII, 94. Jonis et Munanis, filiorum Gauti Ornesensis mentio fit. Hodiernum prædium, *Urnæs* dictum, in paroecia *Urnæs*ensi, tractu *Hafslo*ensi in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) situm, esse creditur. (Kraft, 4 D. p. 777). Cfr. Ænesum.

Orum (*Aur*) IX, 36. Cfr. Aura et Ora.

Orvarhamri (*Aurvarhamrar*, *Örvarhamrar*) VII, 8. Cfr. Örvahamri. Promontorium quoddam in loco Yriis

(*Yrjar*) dicto, vel lingula terræ, tractui *Stadsbygden*si, in præfectura *Fosen*si sito, ab occasu solis, sinui Norvegiæ Thrandheimico a septemtrione adjacens.

ORÆ (*Erri*, *Eyri*, sc. *Skáneyri*) VII, 209. Contextum accuratius perpendenti apparebit, hoc loco non Erroam (*Erri*, *Eyri*, *Erei*, hodie *Æröe*) verum Oram (*Eyri*) sc. Skanoram (*Skáneyri*) respici.

OSI i. e. OSTIA (*Ósar*) I, 278. Unus Islandiæ veteris portuum quo navigatores appellere solebant, erat Osi vel Ostia (cfr. Landnàmab, 1 P. 15 K.). Significata sunt sine dubio ostia alia aliis vicina amnium: Selfljoti (*Selfljót*) et Lagarfljoti (*Lagarfljót*) in tractu, *Útmannasveit* dicto, in regione Fljotsdalensi (*Fljótsdalshèrað*), in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Sunnudalsþing*, hodie *Múlasýsla*), sese in mare effundentium.

OSILIA (*Eysýsla*, *Æisusla*) X, 364; cfr. Eysysla. Hodierna insula, pro ora regionis Russiæ (*Garðariki*), Esthoniæ (*Eistland*) sita, *Ösel* appellata. Etiam in Heimskringla T. 1, p. 296 et in Njáls Saga, c. 30 occurrit.

OSILIANI (*Eysýslubúar*). Cfr. Eysyslani. Incolæ insulæ Osiliæ (*Eysýsla*, hodie *Ösel*).

OSKEGGI (*Eyskeggjar*, *Eyjaskeggjar*, *Eyjarskeggjar*, dan. *Öjeskægger*, *Öjeskegger*) IX, 116. Seditiosa quædam Orcadensium (*Orkneyingar*), Hjaltlandorum (*Hjaltar*) aliorumque insulanorum factio. Ipsum nomen insulanos significat. Cfr. Insulani.

OSLANDSHLIDA (*Óslandshlíð*) II, 211. Tractus quidam in regione Skagafjordo (*Skagafjörðr*), in toparchia Islandiæ septemtrionalis Skagafjordensi (*Hegranessþing*, hodie *Skagafjarðarsýsla*) situs.

OSLOA, OSLA, OSLOENSIS (*Osló*, *Auslo*, *Oslú*, *Osla*, *Ausla*, *Aulsa*) VI, 272, 303, 304, 401; VII, 7, 169, 173, 208, 222, 263, 265, 266, 304, 325, 341; VIII, 55, 116, 162, 189, 199, 218, 221, 230, 274, 277, 293, 297, 309; IX, 5, 10, 14, 40, 50, 59, 61, 63, 64, 66, 77, 81, 82, 94,

103, 110, 113, 115, 129, 132, 138, 140, 179, 182, 184, 191-194, 205, 207, 209, 212, 233, 244, 254, 256, 266, 267, 278, 280, 281, 286, 291, 293, 296, 298-300, 303, 304, 308, 311, 312, 314, 318, 319, 334, 342, 351, 369, 377, 380, 383, 386, 388, 394, 395, 398, 403, 404, 407, 419, 422; X, 5, 11, 24, 25, 30, 33, 42, 43, 46, 51, 67, 69, 107, 143, 390, 410, 414; XI, 313. Emporium Osloa, aliquando metropolis Norvegiæ, propter situm loci opportunum ab Haraldo rege Norvegiæ Severo conditum est; deinde sedes episcopi, regumque nonnumquam facta est; reges aliquot, ut Magnus Coecus et Magnus Erlingi filius hic palam reges creati et appellati sunt. Ædium Osloæ maximi momenti erat ædes Hallvardi (*Hallvarðarkirkja*), hoc nomen a viro sancto, gente Norvego, Hallvardo Vebjörnis filio ducens, cujus sanctæ reliquiæ hic conservabantur VII, 203; VIII, 277, 293; IX, 94. In hac æde etiam humati sunt reges Norvegiæ: Sigurdus Hierosolymipeta VII, 169; Magnus Coecus VII, 222; rex Ingius et Ormus regis frater VIII, 162; rex Hakon Juvenis X, 69; denique dux Baglorum dominus Andreas, IX, 184. Præterea mentio fit coemeterii Mariæ (*Maríu kirkjugarðr*) in lingula positi VIII, 222, ædis Nikolai (*Nikulásskirkja*), ædis Laurentii (*Lafranzkirkja, Laurentiikirkja*) et ædis Olavi (*Ólafskirkja*); in monasteriis commemorantur: ædes crucis fratrum (*krossbræðragarðr*), ædes canonicorum (*Prédikaragarðr*) IX, 410, 414 etc., et prætera monasterium vel coenobium monialium (*Nunnusetr*) quod in littore argilloso, oppido ab occasu solis sito, jacebat VIII, 222. Hakon rex Norvegiæ Hakonides ædes regias in lingula exstruendas curavit IX, 415; X, 143. Præterea commemorantur: castellum episcopi (*biskupsborg*), ædes Hakoniæ (*Hákonargarðr*), ædesque episcopales (*biskupsgarðr*). Mentio fit porro ædium: crassum triclinium (*Digri Skytningur*) vocatarum, Skar-

thæli (*Skarthæll*), loci, Palius (*Pali*) dicti IX, 314 etc.; Sudurbudarum (*Suðrbúðir*) porro VIII, 297. In plateis commemorantur: platea meridiana (*Suðrstræti*) VIII, 222, platea longa (*Lángastræti*), plateaque occidentalis (*Vestrastræti*). Pars oppidi cum æde Hallvardi a rege Daniæ Eiriko Emunio incendio deleta est; proelia hic assidua committebantur inter regem Norvegiæ Sverrerem et factionem Baglorum VIII, 222; inter factionem Baglorum regemque Norvegiæ Ingium; inter factiones Birkibeinum et Ribbungorum; inter regem Norvegiæ Hakonem Hakonidem et ducem Skulium. Nomen oppidi ab amne Loa (*Ló*) deductum est, et ita explicari solet, acsi per metathesin a *Lóarós* i. e. ostium Loæ in *Ósló* vel *Osló* commutatum sit; posteriori tempore oppidum *Opslo* appellari coepit. Osloa anno Dmni 1624 flammis deleta, hodierna Norvegiæ metropolis *Christiania*, a rege Daniæ Christiano quarto, in urbis deletæ locum exstructa est. Reliquiæ et ruinæ Osloæ, hodie *Gamle Byen* (i. e. oppidum vetus) appellatæ, prope Christianiam etiamnum exstant. (Cfr. cæterum Kraft, 1, 383 squ). Cfr. etiam Elvinaregga, Geitabrua, Martostokki, Thrælabergum.

Osloense territorium (*Oslóarhèrað*) IX, 219, 275. Pars, ni fallimur, provinciæ vel præfecturæ Osloensis (*Oslóarsýsla*), hodierna regio vel tractus, *Aggersherred* vel *Aggersthinglag* dictus, in præfectura Norvegiæ *Aggershuus*ensi situs.

Osloensis sinus (*Oslóarfjörðr*, *Oslarfjörðr*, *Öslarfjörðr*, *Oslúarfjörðr*) III, 46; VIII, 228, 274; IX, 210, 399. Sinus, ad emporium Norvegiæ Osloam semet insinuans, vel pars hodierni sinus, *Christianiafjord* appellati, septemtrionalis.

Osloensis provincia v. præfectura (*Oslóarsýsla*) IX, 179, 182, 192, 200, 244, 294, 296. Provincia quædam Norvegiæ, cujus primum regnante Hakone rege

Norvegiæ Hakonide mentio fit, et quæ sub ejus imperio cum Folda (*Foldin*) vel hodierno tractu, *Folloug* dicto, conjungebatur. Comprehendebat regionem, emporium Osloam circumdantem, hodiernumque tractum, *Lier* dictum, qui antiquissimo contra tempore ad regionem Norvegiæ Vestfoldam (*Vestfold*) pertinebat.

Osta (*Osta*) III, 73. Prædium quoddam Norvegiæ. Occurrit in Fornmanna Sögur III, 69, ubi Koli Ostensis (*Kolr or Ostu*) fit mentio, sed lectio incerta est, quare in versione danica lectionem: *Kolofóstri* i. e. alumnus Kolæ prætulerunt.

Ostbuum (*Austbú*) XI, 326. Tractus quidam in regione Sueciæ, olim *Finneiði*, hodie *Finnweden* dicto, in præfectura *Jönköpingen*si, in regione Sueciæ, *Smaaland* appellata, situs, duobus aliis tractibus, in eadem provincia jacentibus, Vestbuum (*Vestbú*, hodie *Vestbo*) et Sudurbuum (*Suðrbú*, hodie *Sönderbo*) dictis, oppositus. Cfr. Finneidum.

Ostfjordenses (*Austfirðingar*) X, 105. Cfr. Austfirdingi.

Ostmanni, Ostmannus (*Austmann*, *Austmaðr*) IX, 202; X, 177. Al. Norvegi. Orientalibus ex terris oriundus, Normanni, Östmanni, qu. nomm. conferas.

Ostra (*Ostra*, *Orðost*, *Orþrost*) IV, 124. Cfr. Ordosta.

Ostrarfjordus, Ostrofjordus, Ostrensis sinus (*Ostrarfjörðr*, *Austrarfjörðr*, *Otrafjörðr*, *Mostrarfjörðr*) IV, 252; VIII, 134; IX, 30, 93, 137. Lectiones variæ *Otrafjörðr* et *Mostrarfjörðr* sine dubio vitiosæ sunt. Hodiernus sinus, *Østerfjord* dictus, qui in duos minores sinus, *Nörre-Østerfjord* (Ostrarfjordus borealis) et *Söndre-Østerfjord* (Ostrarfjordus meridionalis) hodie appellatos, in regione Norvegiæ Hördia septemtrionali (*Norðr Hörðaland*, hodie *Nord Hordeland*) distribuitur.

Ostratta (*Austrátt*, *Austrætt*) VI, 261. Præ-

dium pluribus viris magni momenti conspicuum, ut Finno Arnide, Jone Ostrattensi (*af Austrátt*) et Asolfo Ostrattensi, qui de hoc ipso prædio cum Skulio duce disceptavit. Hodiernum prædium, *Östeтaad* dictum, in tractu *Örlandensi* vel *Örelandensi*, sinui Thrandheimico a septemtrione sito, in præfectura Norvegiæ *Fosensi* jacens. (Falsens Norge, p. 83). OSTRATTENSIS (*af Austrátt, Auştrætt*) VII, 112, 195; IX, 232, 352, 356, 379, 418. De Ostratta, inde oriundus.

OSTRODALUS, OSTERDALIA (*Dalir, Austrdalir, Eystridalir*) VII, 113; IX, 81. Cfr. Orientales Valles, Dali etc.

OSTROA, OSTROENSES (*Austrey, Austreyingar*) VIII, 85. Cfr. Rugii Orientales. Incolæ Ostroæ vel Östreyæ (*Austrey*, hodie *Österö*), insulæ magnæ, in regione Norvegiæ Nordhordalando, oppido Bergis a regione, inter septemtriones et orientem spectanti, sita.

OSTVIGSHOLMUS (*Ástishólmar, Ástusshólmr, Austvikrhólmar*) IX, 105. Cfr. Astisholmi.

OSUM (*Ós*) IX, 299. Factio Ribbungorum (*Ribbúngar*), Upplanda (*Upplönd*) usque ad Osum tenuisse feruntur. Falsen (Norges Historie, 3 D. p. 404) oppidum Osloam hoc nomine indicari putat, sed non suo jure, nam locus, ubi lacus Norvegiæ, olim *Lögr*, hodie *Lougen* dictus, in lacum Mjorsum (*Mjörs*) semet effundit, hoc nomine sine dubio significatus est. Fluminis scilicet ostium islandice *ós* vocatur.

OSUM (*Ós, Niðarós*) IX, 342. Cfr, Nidarosum.

OTHINIA (*Óðinsey, Óðinsve, Óðinsvö*) XI, 244 etc. Cfr. Odinseya etc.

OTTA (*Ótta*, falso *Orknd*) IV, 226. Amnis, Norvegiæ convallem Gudbrandsdalos irrigans; in utraque hujus fluminis ripa tractus erat, Loæ (*Lóar*, hodie *Lom*) appellatus. Hodiernus amnis, *Otta* dictus. Sub montibus Sunnmæricis fontes habens, per lacum *Lomensem* et

*Vaag*ensem, etiam *Otta-Vandet* dictum, profluit, in lacumque, olim *Lögr* [Lacus], hodie *Lougen* nuncupatum, semet emittit.

Ottastadi [kastadi] (*Óttarstaðir, Kástaðir*) IX, 293. Lectio varia Kastadi improbanda est, lectio Ottastadi admittenda. Prædium, hodie *Ottestad* appellatum, cum templo, paroeciæ tractuique *Stangen*si, in regione Norvegiæ Heidmarka jacenti, annexo. Cfr. Skauna in Heidmarka. Cfr. etiam Kastadi.

Ottarstadi (*Óttarstaðir*) II, 14, 235; III, 33. Prædium quoddam in convalli, *Norðrárdalr* dicta, in toparchia Islandiæ occidentalis Myrensi (*Þverárþing*, hodie *Myrasýsla*) situm, ubi olim habitabat Ottar pater Hallfredi illius, cognomine *Vandræðaskáld*.

Ottonis fretum (*Óttusund*, rectius *Oddasund*) XI, 376. Fretum quoddam Daniæ, quod nomen suum Ottoni Rufo aut secundo, imperatori Germanorum debet, illi scilicet, qui regnante Haraldo rege Daniæ, cognomine *Blátönn*, ad hoc usque fretum progressus est. Hæc traditio, quæ, quum originem nominis respicimus, improbanda est, ex Adami Bremensis Hist. eccles. l. 2. c. 2, ubi fretum hocce *Ottinsundt* vocatur, excepta est. Nomen rectum, *Oddasund*, jam in Ýnglínga Saga c. 28 occurrit; quod etiamnum freto manet, a lingula quippe vel lingulis, freto vicinis, deductum; est autem fretum, in sinu regionis Daniæ Jotiæ borealis, Limafjordo (*Limafjörðr*), ad paroeciam *Odby*ensem, in tractu, hodie *Thy* dicto, profluens, transitusque trans fretum est a loco hodie *Thyholm* appellato ad locum hodiernum, *Salling* nuncupatum.

Oxnadalensia montana (*Öxnadalsheiði*) X, 88. Montana quædam inter toparchias Islandiæ septemtrionalis Skagafjordensem (*Hegranessþíng*, *Skagafjarðarsýsla*) et Eyafjordensem (*Vaðlaþing*, *Eyjafjárðarsýsla*) sita. Cfr. Öxnadalus.

Oxneya (*Yxney* in versione Claussenii *Oxöe*) IX, 19, 85. Insula quædam, Borgundæ (*Borgund*, qu. nom. cfr.) a septemtrionibus, Lyngvero (*Lýngver*, hodie *Lyngvær* qu. nom. cfr.) a meridie sita. Hodierna scilicet insula, *Oxenö* dicta, insulæ, *Harö* hodie dictæ, ab occidente adjacens, in paroecia tractuque *Haram*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria, prope fines Raumsdali sita. In una membranarum pro Oxneya Langeya (*Lángey*) legitur, qua hodierna insula, *Langö* nuncupata, loco Nordmæriæ, *Tusteren* appellato, a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, adjacens significata sit necesse est. Hanc lectionem Falsenius (Norges Hist. 3 D. p. 237) secutus est. Cfr. Oxoa et Langeya.

Oxneya (*Auxney*, *Yxney*, *Öxney*) VIII, 297. Hæc insula hodie peninsula est, in qua sita sunt prædia, *Lundene* et *Strand* hodie dicta, inter duos sinus, *Tönsbjergfjord* et *Mæfjord* vel *Midfjord* hodie nuncupatos, sese porrigens, in paroecia *Sandeherred*ensi, præfectura Norvegiæ *Laurvig*ensi sita. (Kraft, 2 D. p. 848).

Oxoa (*Yxney*, in versione Claussenii *Oxöe*) IX, 84, 85. Cfr. Oxneya.

P.

Padum (*Pað*, *Fað*) IX, 212. Amnis quidam Norvegiæ. Cfr. Fadum.

Palatia (*Pólóturr*) VI, 161. Inde Palatiorum thesauri (*Pólótasvarf*). Ædes, ubi thesauri imperatoris Græciæ (*Grikkjastólkonúngr*) conservati erant. Cfr. Constantinopolis.

Paldinseya (*Paldinsey*, *Valdinsey*, *Valdisey*, *Kvaddíngsey*, *Kvaldingsey*) VII, 130. Insula in lacu Vænere, in regione Sueciæ Gothia occidentali sita, hodie *Kållandsö* dicta. Cfr. Kvaddingi insula, Kvaldingi insula.

Palenzia (*Palenz*, *Valins*, *Fjales*) X, 83; cfr. Fjalesia, Valenzia.

Pali (*Pali*) IX, 315. Locus, oppido Norvegiæ Osloæ vicinus. Cfr. Osloa.

Palteskja (*Palteskia*) V, 260, 281; XI, 373. Regnum quoddam vetus, in Gardarikia (*Garðaríki*) vel hodierna Russia situm. Hic jacebat urbs vel oppidum, *Palteskjuborg* dictum (Örvarodds Saga, c. 30), quod apud Saxonem etiam occurrit, Peltisea ibi vocatum; est urbs eadem, quæ regnante Ruriko condita est, *Poltesk* (Scherers Nestor, p. 50), vel hodie *Polozk* dicta, amni hodierno, *Düna* nominato, vicina. Palteskjæ regnum igitur regio est, hoc oppidum cingens, pars scilicet provinciæ, *Lithauen* hodie nuncupatæ.

Palæstina, Hierosolymitana, v. Hierosolymorum terra (*Jórsalaland*, *Jórsalabygð*, *Jórsalaheimr*, *landið helga*) IV, 58; VI, 150; VII, 80, 92, 93, 97, 100, 227, 316; IX, 50; X, 85, 367; XI, 288. Regio Asiæ (*Asía*, *Austrálfa heims*), *Palæstina* etiamnum vocata, aut terra sancta (*landið helga*) aut Hirosolymorum terra (*Jórsalaheimr*) appellari solita, ab urbe Jorsalis (*Jórsalir*, *Jerúsalem*) quippe nomen ducens. Cfr. Hierosolymorum terra, Hierosolymitana terra.

Panonia (*Panónia*) VII, 101. Regio, olim Pannonia dicta, pars hodiernæ Hungariæ (*Ungarn*).

Papeya (*Papey*, *Vapey*) VII, 52. Cfr. Orkneyínga Saga, p. 116, ubi eadem, quæ loco citato, narrantur, ubi vero insula *Papýli* vocatur; ibidem p. 354 Papuleya (*Papuley*) nuncupatur, cæterum vero, ut p. 78, Papeya major (*Papey hin meiri*), Papeyæ quippe minori *Papey hin minni*) p. 74 opposita. In Script. Hist. Island. sine dubio Papeya major, vel hodierna *Papa Westray*, una Orcadum (*Orkneyjar*), significata est; Papeya vero minor hodie *Papa Stronsay* appellatur. Utraque insula sine dubio a Papis (*Papar*) illis, vel eremitis nomen ducit, qui has primi insulas occupasse feruntur, additis hodie majorum illarum insularum nominibus (*Westray* et *Stronsay*), quibus adjacent.

Papii, Papæ (*Papar*) I, 260; XI, 369. Irlandi (*Írar*) quidam christiani, qui in Script. Hist. Isl. tam Islandiam quam Orcades (*Orkneyjar*) aliasque Septemtrionis insulas, ante adventum Normannorum, occupasse feruntur.

Paradisus (*Paradís*) V, 216; VIII, 68, 168. Elysium christianum.

Parezum (*Parez, París*) IX, 317. Locus quidam in insula Rugia (*Re*, *Ræng*, hodie *Rygen*), vel prope fretum, inter hanc et continentem Pomeraniæ immissum, situs. In Hist. Knutid. loco citato memoriæ proditur, regem Daniæ Valdemarem ad insulam Stræla m (*Stræla*, hodie *Dänholm*) cum classi sua commoratum esse, Absalonem vero archiepiscopum eum præternavigasse, Parezum petentem, indeque equestri itinere Garzum (*Garðs*, *Garz*, hodie *Karenz*) te tendisse. Verum secundum Saxonem e provincia Arcona (*Arkún*) portum, *Por* dictum, petebant, unde Absalon Zindram (*Ziudra*, *Zudar*) perrexit (Saxo, p. 310). In Hist. Knutid. duarum expeditionum mentio fit, apud Saxonem unius modo, quare certo decidi nequit, utrum Parezum idem sit, ac locus ille, *Por* dictus, nec ne. Secundum Suhmium (Danmarks Hist. 7 D. p. 201) *Pora* forsitan magnus ille sinus *Pronar*ensis, inter Rugiam et Pomeraniam inmissus, esse possit; Parezumque ideo hodiernus locus, *Poseriz* appellatus, esse posset, hic vero intus jacet, Parezum contra, quippe quod præternavigasse ferantur, locus maritimus erat. Vix certo affirmari potest, quinam loci hisce nominibus significati sint; plures enim, teste Schwarzio, *Por* appellabantur; promontorio cuidam, oppido, hodie *Stralsund* dicto, a septemtrionibus prominenti, nomen erat *Borhoved;* locus, *Porez* (*Preez*) dictus, in regione *Stralsund*ensi situs erat; *Por* ibi etiam jacuisse possit, ubi hodie vallum, *Fehr-Skanse* dictum, in meridionali nempe Rugiæ parte, situm est.

Parisii (*París*, *Parísborg*, *Parísarborg*) I, 130; X, 54; XI, 367. Metropolis Galliæ (*Frakkland*, hodie

la France) hodierna *Paris*, a Normannis veteribus initio piraticam faciendi caussa, postea scientiarum et artium gratia frequentata.

Parthica terra (*Parcíaland*) XI, 373, vel rectius terra Parthorum, gentis Asianæ. In Arnæ-Magn. Nr. 765 4to legimus quæ sequuntur: Indiam (*Indíaland*), Pardia (*Pardíaland*), quæ flumine Tigride (*Tígris*) continetur, altingit; in terra vicina habitabat Assur Semis filius, quare Assyria (*Assyría*) appellatur. Ibi est etiam Persia (*Persidíalamd*), ubi Elam habitabat. In libro, *Stjórn* inscripto, hæc etiam Parthia (*Pardíaland*), a gente Parthorum nomen ducens, describitur; ibi mari rubro (*rauða hafið*), quod in duos sinus, sinum scilicet Arabicum et sinum Persicum dilabitur, a septemtrione collocatur; septemtriones versus ad montem Caucacum et mare Caspicum se porrigit Parthia.

Parti (*Partar*) IV, 51; VII, 232. populus quidam Angliæ.

Patrechsfjördus (*Patrechsfjörðr*) I, 270. Sinus in toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*þorskafjarðarþing*, *Barðastrandarsýsla*) situs, ab uno primorum Islandiæ indagatorum Örlygo hoc nomine donatus, in memoriam alumni sui, episcopi Patrechi.

Pauli ædes (*Pálskirkja*) VI, 367. Ædes sacra in urbe Londino, metropoli Angliæ.

Peitlandum, Peitlanda, Peitolanda (*Peita*, *Peituland*, *Peitulönd*, hodie *Poitou*) IV, 59; VI, 42, 59; X, 227; XI, 22. Hoc nomine indicata est vetus Francogalliæ regio, Pictavia, hodie *Poitou* nominata. Quum imperator Germaniæ Otto, cognomine Rufus, in Script. Hist. Island. Saxoniæ et Pictaviæ imperasse traditur, hoc aliis verbis significat, illum Germaniæ et Francogalliæ, Romanum scilicet imperatorem, vel unum Caroli illius Magni successorum fuisse. Lectio *Pettuland* minus recta est. Cfr. Pictavia.

Persarum terra (*Persíðaland*) XI, 373. Regnum

Asiæ (*Austrálfa heims*) notissimum: Persia. Persia orientem versus India (*Indíaland*), occidentem versus mari rubro (*Rauða hafið*) vel illius parte, sinus Persicus nominata, continetur (*Stjórn*).

Petlandicus sinus (*Petlandsfjörðr*) I, 230; V, 40, 151; X, 117, 136. Sinus, inter promontorium Scotiæ, *Caithness* dictum, et Orcades inmissus, hodie *Pentlandsfirth* dictus. Hic proelio navali conflixerunt Rognvaldus Brusii filius et Thorfinnus dynasta, cujus proelii etiam mentio fit in Script. Hist. Isl. VI, ubi, tanquam in Orkneyinga Saga, p. 64, pugna Ràudabjargensis (*við Rauðabjörg* i. e. mons ruber) appellatur. Hic sinus navigatoribus invisus erat, quippe navibus propter gurgites (dan. *Malström*) rapidos periculosus; in medio sinu insula Straumeya (*Straumey*, hodie *Stroma*) sita est, illique ab ortu solis scopuli surgunt, *Pentland Skerries* nominati.

Petri ædes (*Pètrskirkja*) IX, 162. Ædes sacra Nidarosi in regione Norvegiæ Thrandheimo.

Petri ædes (*Pètrskirkja*) VII, 104; X, 388. Ædes in metropoli Græciæ Constantinopoli (*Miklagarðr*) sita.

Petri ædes (*Pètrskirkja*) VIII, 131; X, 26. Ædes sacra Bergis (*Björgvin*), in regione Norvegiæ Nordhördalando.

Pezinorum campi, Perinorum campi, Persiniorum campi (*Perínavellir*, *Persínavellir*, *Persinjavellir*, *Petzínavellir*, *Peizinjavellir*) V, 147, 341. Rex Græciæ (*Grikkland*) Kirjalax in Blakkumannorum (*Blökkumenn*) terram (*Blökkumannaland*, *Blakumannaland*, hodie *Vallachiet*) expeditionem fecit, et cum paganis in Pezinorum campis proelio conflixit. Nomen variis modis legitur, hæc vero sola lectio (Pezinorum campi) recta esse potest; hi scilicet campi in ripis fluvii, hodie *Bizina* appellati, in terra Blökkumannorum siti sunt, ubi imperator Alexius secundum byzantinas etiam traditiones, Patzinakkorum copias oppugnaturus, castra posuit. Denominatio camporum Normannica a nomine

illius populi etiam deducta esse potest (*Bedjnak*, *Petschinak*), ipsique campi tractus quidam, in Patzinakkorum territorio situs, esse possit. Cfr. Heimkríngla, T. III, p. 404-405 cum annotationibus, eo pertinentibus. (Suhm om Chazarerne i Vidensk. Selsk. Skr. 1 D. Idem om Patzinakkerne ibid. 10 D. Hammer, sur les origines Russes, p. 33, 64. Lehrbergs Untersuch. zur Erläuter. der Gesch. Russlands, p. 388, 398, 418-425).

Pictavia, Pictavicus (*Peita*, etc.) IV, 59. Cfr. Peitlandum.

Pikæ (*Píkur*) VIII, 191. Frater regis Norvegiæ Sverreris Eirikus expeditionem suscepit in Esthoniam (*Estland*, *Eistland*), regionem vel locum invasurus, Pikas (*í Píkum*, *Píkur*), aut ut est in lectione varia, Vikas (*Víkur*, *í Víkum*) dictum. In uno codicum: *ok Tuntu* addita inveniuntur. Hoc loco, cæterum penitus ignoto, alius quis tractus vix significatus esse potest, quam provincia Esthoniæ, *die Wieck* (al. [dan.] *den Hapsalske Kreds*) dicta, ita ut lectio varia: *í Víkum* hic præferenda sit. Hujus provinciæ, *Vieck* dictæ, Suhmius (7 D. p. 197) etiam mentionem facit, ut unius illarum, unde præsertim piraticam exercere solebant, quare verisimillimum est, hanc ipsam provinciam Eirikum expeditione sua petivisse. Quoad alteram illam, cæterum valde dubiam, lectionem variam Tuntam (*Tunta*) observandum est, hodierni oppidi, *Reval* dicti, nomen Letticum esse *Dannu Pils*, esthonice *Dani lin*, a Danis quippe deductum, quod in lectione illa varia forsan latere possit; sed hanc tamen sententiam præferimus: in *Tunta*, nomen provinciæ, *Wieckæ* vicinæ, *Sontagana* dictæ, oblitescere, quamobrem pro *Tunta* legendum esset *Sunta*. Tunc primum Normanni Eysyslam, vel insulam Osiliam (*Eysýsla*, *Æisusla*, hodie *Ösel*), provinciamque Adalsyslam (*Aðalsýsla*) (i. e. oram continentis, Osiliæ e regione jacentis, cum insulis minoribus, pro littore sitis, hodiernam scilicet provinciam, *Rotalien* appellatam, ubi urbs jacebat

Leal dicta) norunt; nomen Adalsyslæ in hodierno *Addila*, nomine prædii cujusdam, latere creditur (Suhms Danm. Hist. 1 D. p. 445). Hæ duæ provinciæ, Eysysla et Adalsysla, in scriptis Normannorum monumentis antiquissimis commemoratæ inveniuntur; postea vero Normanni longius in sinum, qui flumen, *Pernau* nominatum, excipit, penetrare coeperunt; hoc flumen ex una parte provinciam, *Wieck* dictam, ex altera parte provinciam, *Sontagana* dictam, irrigat, quare hæ duæ regiones in Script. Hist. Isl. loco citato significatæ sint necesse est. (Cfr. de harum provinciarum situ chartam geographicam in libro Merkelii: *die Vorzeit Lieflands* inscripto, Tom. II). Cfr. Vikæ.

PILAVIKA (*Pílavík*) VII, 232. Locus quidam in ora Angliæ situs, loco, *Skarpaskèr* (prope hodiernum *Scarborough*) dicto, a meridie adjacens. Est, teste Suhmio (Danm. Hist. 6 D. p. 168) locus, hodie *Balinwick* appellatus, qui propter vicinitatem loci, Langatunum (*Lángatún*, hodie *Langton*) appellati, cujus in contextu cum Pilavika mentio fit, in comitatu Angliæ Lincolnico (*Lincolnshire*) situs sit necesse est; Camdenius vero hanc sententiam non admittit. Loco porro, hodie *Scarborough* dicto, a meridie sinus quidam, *Filey Bay* dictus, semet insinuat, quo quidem Pilavika significata esse possit, et intus, longius a mari remotum, flumini hodierno, *Derwent* dicto, ab ortu solis Langatunum quoddam adjacet, ambo loci in comitatu Yorkensi (*Yorkshire*). Paullo longius meridiem versus, *Baliwika* quædam in peninsula, *Holderness* hodie dicta, inter locos, *Padrington* et *Spurnhead* dictos, sita est (Heimskríngla, T. III, p. 359, Nota), eadem nempe, quam Suhmius commemorat; sed si hic locus idem est, ac vetus illa Pilavika, Langatuno illo non locus hodiernus, *Langton* dictus, in comitatu Lincolnico situs, significatus esse possit, verum unus alius quicumque locorum, hodie deletorum, in *Holdernesso* antea sitorum. Cfr. Langatunum.

Piratica freta (*Víkingavöð*) XI, 335. Cfr. Vikingea freta.

Pislæ (*Píslir*) IX, 53. Prædium, quod in promontorio vel Nesjis (*á Nesi, Nesjum*), vel hodierno Norvegiæ promontorio, *Brunlaugsnæs* dicto, jacere fertur. Est secundum Munch (om det gamle Grenland, in Annaler for nord. Oldkyndigh. 1836-1837) locus hodiernus, *Pinsle* dictus, in tractu, *Sandeherred* nuncupato, situs, olim quoque *Pintlar* vel *Pinslar* nominatus; hinc etiam extensio veterum Nesjarum (*Nesjar*, qu. nom. cfr.) elucet.

Placentia (*Placencía*) XI, 274. Haud procul ab hoc oppido rex Danorum, Eirikus, cognomine Bonus, hospitium peregrinis instituit et exstruendum curavit. Hospitium scilicet est, etiam hodie Hospitium Eiriki dictum, inter hodiernos locos, *Placinza*, et *Domnoborg* vel *Borgo a San Domnino* dictos, situm (Werlauff Symb. ad geograph. medii ævi, p. 19. Suhms Danmarks Histor. 5 D. p. 47). Hodierna urbs, *Piacenza* dicta, in regno Italiæ, *Parma* vocato.

Plazæum ostium, Platæum ostium (*Platzmynni, Platsmynni, Flatzmynni*) XI, 355, 357. Unum ostiorum fluminis Pomeraniæ (hodie *Pommern*), Viadri (hodie *Oder*) prope locum veteris Vindlandiæ (*Vindland*, hodie *Venden*), *Gorgasjám* olim appellatum, profluens. Saxo, p. 333, Viadrum, in mare semet effundentem, accurate describit, quomodo nempe primum quasi lacum formet, Pomeranorum lacum (*das grosse Haaf*) appellatum, deinde vero in mare semet emittat per tria ostia: exitum nempe Penensem (hodie *Peenemünde*), exitum Svinensem vel Zwinensem (hodie *Swinemünde*) exitumque Caminensem (ostium illius Viadri cornu, quod hodie *Diwenow Strom* dicitur). Horum Historia Knutidarum loco citato medium modo commemorat, hodiernum scilicet: *Swinemünde*, cujus nominis versio est Flatæum vel Plazæum ostium.

Plogensis provincia (*Plógsýsla*) XI, 316. Pro-

vincia quædam, in episcopatu Daniæ Ripensi (*Ripar*, hodie *Ribe*) sita, unde oriundus erat Plogus ille, cognomine Niger, ex historia Daniæ illustris, cui provincia ipsa sine dubio nomen debet. Est regio oppidum Ripas, in regione Daniæ Jotia situm, cingens. Nomen Plogi vel vocabulum *Plov* (i. e. aratrum) etiamnum in vico *Plovstrup* (*Plógsþorp* i. e. Plogi vel aratri vicus) dicto, in paroecia *Jernvid*ensi, tractu *Gjörring*ensi sito, remanet (Suhms Danm. Hist. 5 D. p. 513. Nota).

Polaris stella (*Stjarnan*, *Leiðarstjarna*) X, 103. Stella, cujus cursum veteres Scandinavi, in navigationibus suis observabant et sequebantur, quod etiam ab ipso nomine: *leiðarstjarna*, vocabulis: *leið* i. e. iter, et stjarna i. e. stella composito, elucet.

Polavi (*Pólavi*) I, 166. Gens Polonorum (dan. *Polakker*) Poloniam inhabitans. Nomen e fontibus meridionalibus, loco citato commemoratis, haustum est.

Polonia (*Pólenaland*, *Pólinaland*, *Pólónía*) XI, 325, 374. Terra notissima, danice *Polen* dicta. De rege Poloniæ, loco citato commemorato, Valadare vel Wolodimire, principe regionum *Halicz* et *Wladimir* (*Gallizia* et *Lodomeria*) dictarum, cfr. Suhms Danm. Hist. 6 D. p. 146, 150-151.

Pontes Episcopi Bergis (*Biskupsbryggjur í Björgvín*) IX, 8, 75. Pontes vel trabes pontium in oppido Bergis. Cfr. Bergæ.

Pontes Episcopi Osloæ (*Biskupsbryggjur í Osló*) IX, 192. Pontes Osloæ (*Osló*).

Portoa (*Portyrja*) XI, 98; cfr. Portyrja.

Portus Episcopi (*Biskupshöfn*) VII, 299. Portus quidam, extra oppidum Bergas situs.

Portyrjensis (*frá*, *á Portyrju*, *Fortúnu*) VII, 210, 329. Cfr. Portyrja.

Portyrja (*Portyrja*, *Fortúna*) VII, 210, 329; VIII, 297; IX, 16, 35, 98, 298. Portus in Limgardica ora (*Limgarðssíða*), in regione Norvegiæ veteri Thelamarka

(*Þelamörk*, hodie *Thellemarken*) situs, tres unius milliarii quadrantes ab insula, hodie *Kragerö* dicta, distans, hodie *Portör* vel *Porter* nominatus; est pars orientalis prædii, *Östre-Levang* appellati, in paroecia *Sannikedal*ensi, præfectura Norvegiæ *Thelemarken*si et *Bambl*ensi siti (Kraft, 2 D. p. 560; 3 D. p. 92). Hic portus etiam apud Saxonem, p. 318, Sinus Porturia appellatus, occurrit.

Pottvika (*Fótvik*, *Póttvík*) XI, 307, 308. Cfr. Fotvika.

Pratulum viride (*Grænateigr*) VI, 99. Pratum pertinens ad prædium, *Melar* dictum, in regione Hrutafjordo (*Hrútafjörðr*), in toparchia Islandiæ occidentalis Strandensi (*Strandasýsla*) siti.

Primsignda, Primsigda (*Primsignd*, *Primsigð*) XI, 105, 115, 205. Insula, sinui Hjörungavago a septemtrione sita. Hodierna insula, *Sulen* vel *Sulöen* dicta, in paroecia tractuque *Borgund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria sita (Kraft, 5 D. p. 120). Cfr. Hjorungi.

Promontorium (*Nes*) VIII, 75. Cfr. Nesum. Hodiernus tractus *Bynæs*ensis, in regione Norvegiæ Strinda (*Strind*) situs.

Prædicatorum ædes (*Prèdikaragarðr*) IX, 413, 414. Ædes Osloæ in Norvegia. Cfr. Osloa.

Purpureum mare (*Rauðasalt*, *Eystrasalt*, *Austrvegr* etc.) IV, 185. Cfr. Orientale mare, Balthicum mare.

Q.

Quadrans v. Quarta borealis Islandiæ (*Norðlendingafjórðúngr*) I, 292; IX, 2; X, 57, 105. Pars Islandiæ borealis, comprehendens hodiernas toparchias Hunavatnensem (*Húnavatnssýsla*), Skagafjordensen (*Hegranessþing*, *Skagafjarðarsýsla*), Eyjafjordensem (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) et Thingeyensem vel Septemtrionalem (*Þingeyjarsýsla*, *Norðrsýsla*). Occidentem versus amni, Hrutafjardaraa (*Hrútafjarðará*), orientem versus promontorio Langaneso (*Lánganes*) continetur. Sinuum ab occasu solis ad ortum Islandiam

borealem insecantium memoratu dignissimi sunt: Hrutafjordus (*Hrútafjörðr*), Midfjordus (*Miðfjörðr*), Hunafjordus (*Húnaflói*), Skagafjordus (*Skagafjörðr*), Eyafjordus (*Eyjafjörðr*), a quo quadrans interdum nomen ducit, et Skjalfandafjordus (*Skjálfandafjörðr*).

Quidmium, Quidmensis (*Kviðma*, *á Kviðmu*) IX, 70, 73. Prædium quoddam, in tractu Valdreso (*Valdres*), in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*) situm, ubi Erlingus, dynasta Valdresicus, habitabat. Hodiernum prædium, *Kvien* dictum, in paroecia *Hurum*ica, tractu *Vang*ico situm. In charta Pontoppidani geographica depictum invenitur. (Kraft, 2 D. p. 240).

R.

Rabitalandia (*Rabitaland*) XI, 374. Idem quod Arabia, Asiæ terra.

Rafnabjarga (*Hrafnabjörg*) VIII, 183. Factio Kuflungorum Tunsbergi naves ad Rafnabjarga appulerunt, unde constat, promontorium quoddam Norvegiæ, emporio Tunsbergo vicinum, hoc nomine indicari. Ratione simillimi nominis: Rafnsvogus (*Hrafnsvágr*) habita, Rafnabjarga aut ad hodiernum locum, *Tönsberg Tönde* dictum, aut ad insulam, hodie *Tjömö* dictam, sita fuerint necesse est. Cfr. Rafnsvogus et Tunna.

Rafnasus (*Hrafnás*, *Rafnás*) VIII, 237. Collis quidam prope convallem, olim Ingardalum (*Íngardalr*, hodie *Inddalen*) dictam, in provincia prisca Orkadalensi (*Orkdælafylki*, *Orkadalr*), sinui Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*) a meridie, monti, hodie *Thorbjerg* dicto, e regione, in provincia Norvegiæ Thrandheimo situs.

Rafnsholtum (*Hrafnsholt*), cfr. Ramsholmus.

Rafnsvogus (*Hrafnsvágr*, *Rafnsvágr*) VIII, 296. Sinus quidam, freto, olim Grindholmasundo (*Grindhólmasund*) dicto, vicinus, extra locum, olim *Tunna* (hodie *Tönsberg Tönde*) appellatum, situs; vel si *Tjuma* pro *Tunna* legimus, juxta insulam, hodie *Tjömö* dictam, op-

pido Tunsbergo, in Vestfolda parte regionis Norvegiæ Vikæ, a meridie semet insinuans. Cfr. Rafnabjarga.

Ragania (*Ragann, Ragaun, Aragún*) X, 81. Regio Hispaniæ notissima, *Arragonien* danice appellata. Cfr. Arragonia.

Ragnarsjous (*Ragnarsjór*) XI, 216. Cfr. Ragnarstadi.

Ragnarstadi (*Ragnarsstaðir*) XI, 216. Vir Danus, nomine Ragnar, cujus gens e regione Daniæ, Jotia meridionali (hodie *Sönder Jylland*, isl. *suðr á Jótlandi*) oriunda erat, Ragnarstadis in dioecesi Ripensi (*Ripar*) habitabat, prope lacum, Ragnarsjoum (*Ragnarssjór*) appellatum. Hicce Ragnar (dan. *Regner*) amicus erat Sveinis Danorum regis Astrididis; neque dubium, quin locus ab eodem nomen ducat. Si credendum est, Ragnarem illum non gentem suam solum, verum etiam ipsum domicilia in Jotia meridionali habuisse, locus, teste Suhmio (Danm. Hist. 4 D. p. 636) est oppidum, hodie *Randerup* dictum, in tractu *Loensi*, quattuor milliaria meridiem versus ab oppido Ripis distans, ubi tumulus etiamnunc exstat, *Sögaardshöi* dictus, quod nomen lacus illius Ragnarsjoi memoriam servat, et ubi prædium principale quondam stetisse fertur. Nominum tamen congruentia abest, nam Ragnarstados in hodiernum *Randetorp* vel *Randorp* transiisse verisimile non est. Locus ideo hodiernum etiam Jotiæ septemtrionalis (hodie *Nörre Jylland*) oppidum, *Ringkjöbing* dictum, esse posset, quod nomen antea *Rænnæköping*, a *Regnerskjöbing* fortasse contractum, scribi solebat. Paroecia huic oppido annexa *Rindum* vel *Ringum* appellata, emporio ipso *Ringkjöbing* antiquior erat; hæc quondam *Rænnum* dicebatur, quæ denominatio contractio est nominis *Rænnuhem*, scandinavicæ denominationi: *Ragnarsheimar* respondentis. Lacus ille vero Ragnarsjous hodiernus sinus, *Ringkjöbingfjord* dictus, esse possit.

Ragnildarholmus (*Ragnhildarhólmr*) X, 143. Insula in amni Gothalbi (*Gautelfi*), in regione Sueciæ, *Ba-*

huuslän dicta, pro oppido Kongela (*Konúngahella*) sita, postea *Ranilleholmen* appellata. Cfr. Kongela, Konungahella.

Rakkastadi (*Rakkastaðir*) IX, 180. Hodiernus forsitan tractus *Rakkestad*ensis in media provincia Borgensi (*Borgarsýsla*, hodie *Mellem-Borgesyssel*), vel præfectura *Rakkestad*ensi, in præfectura Norvegiæ *Smaalenen*ensi situs. Alii tamen loci cognomines inveniuntur, ut prædium, *Rakkestad* dictum, in tractu *Næs*ensi (isl. *Nessþing*), in regione Norvegiæ Raumarikia situm.

Ramsnesum, Rumsnesum (*Ramsnes*, *Rúmsnes*, *Komsnes*) VII, 286, 311. Prædium quoddam, in tractu Reensi (*Re*) in regione Norvegiæ Vika situm, ubi proelio conflixerunt Erlingus ille Skakkius et Sigurdus dynasta, item Magnus rex Norvegiæ Erlingi filius duxque Birkibeinum Eistein, qui in pugna cecidit. Cfr. Reum. Nomen etiam *Ranes*, *Rafnsnes*, et vitiose *Rúmsnes*, *Komsnes* scriptum invenitur. Est prædium hodiernum, *Ramnæs* dictum, in tractu *Ramnæs*ensi, præfectura Norvegiæ *Jarlsberg*ensi situm. (Cfr. etiam Suhms Danm. Hist. 7 D. p. 149). Cfr. Komsnesum.

Ramsholmus, Ravnsholtum (*Ramshólmr*, *Hrafnsholt*) X, 48, 49. Insula quædam in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika sita. Est, ni fallimur, hodierna parva insula, *Ramsö* dicta, in scopulis extra regionem Sueciæ, hodie *Bahuuslän* dictam, jacentibus sita. Cfr. Rafnsholtum.

Ramsjous (*Bramsjór*, *Ramsjór*, *Hramsjór*) XI, 335. Locus, hodie *Ramsö magle* dictus, unum fere milliarium ab oppido Roiskelda (*Hróarskelda*), in tractu *Ramsö*ensi, in regione Daniæ Selandia sito, distans; apud Saxonem, p. 276: Ramsö vicus appellatur.

Randa (*Raund*, *Rönd*) I, 85; III, 46; V, 161; VII, 304; VIII, 116; IX, 220, 227; X, 162. Lacus in Hadalando in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*) situs, hodie *Randsfjord* dictus. Olavus rex Norvegiæ Tryggvides in insula quadam, in Randa sita, natus esse fertur I, 85. Hanc, unam parvarum illarum insularum esse

credunt, quæ ad prædium, hodie *Eid* dictum, in paroecia *Brandbo*ensi, tractu *Gran*ensi (Kraft, 2 D. p. 222) pertinent; sunt porro, qui in insula, in hoc lacu, non vero in lacu Mjorso (*Mjórs*) sita, Olavum regem Tryggvidem cum matre celatum fuisse asserant.

RANDABERGUM, RANDABERGENSIS (*Randaberg*, *af Randabergi*) VIII, 62, 65, 67. Prædium Jone illo Randabergensi, uno militum Erlingi illius Skakkii, notum. Est hodiernum forsitan prædium, *Ranneberg* dictum, in cujus fundo templum paroeciale *Rannebergense*, in tractu *Stavanger*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando exstructum est. (Kraft, 4 D. p. 103).

RANDAROSUS (*Randarós*) VII, 301; XI, 241, 242, 336, 352. Oppidum, conventu, ibi inter Erlingum Skakkium regemque Daniæ Valdemarem primum habito, notum. Randarosiensis pons (*Randarósbrú*) in narratione de bello inter regem Valdemarem et Sveinem Grathum XI. 336 commemoratur; cfr. Saxo, p. 280: Randrusii pons. Hodiernum emporium in regione Daniæ Jotia (*Jótland*) septemtrionali situm, *Randers* dictum. Nomen oppidi hodiernum, a veteri: *Randarós* contractum, simplici ratione ita explicatur, ut sit ostium amnis, *Rönd* dicti (vocabulis nempe *Rönd* [gen. *Randar*], et *ós* [i. e. ostium] compositum); alii illud a voce Jotica: *Rand* vel *Rann* (i. e. casa piscatoria) derivant, cui amnis scilicet, *Rönd* vel *Randá* dictus, nomen debeat, ostium vero *Randarós*, contractum *Randrós*, oppido nomen dederit. Ita oppidum etiam in libris regis Valdemaris daticis apud Langebek, T. 7, p. 519, 542 appellatur.

RANDARSUNDUM (*Randarsund*) IX, 16, 83; falso RAUDI FRETUM (*Rauðasund*). Hodiernum fretum, *Randösund* vel *Rannesund* dictum, unum milliarium ab oppido Norvegiæ, *Christiansand* dicto, in paroecia *Oddernæs*ensi, prætura *Mandal*ensi et *Lister*ensi, præfectura *Mandal*ensi sito, orientem versus distans. Portus insulis, *Herö* (*Herey*), *Randö* (*Rönd*, *Randey*) et *Thorö*

(*Þórsey*) hodie dictis, formatus est. (Kraft, 3 D. p. 471-472. Falsens Norges Hist. 3 D. p. 236). Si quid a nomine freti: *Randarsund*, concludere licet, vetus insulæ hodiernæ, *Randö* dictæ, nomen: *Rönd* fuerit necesse est. Pro *Randarsund* in Fornmanna Sögur X, 70, *Rauðasund* legitur, qui error etiam in Heimskríngla, T. V, p. 320 invenitur. Hic error etiam in versione Danica X, 54 repetitus invenitur, ubi *Rauðasund* danice *Rödesund* redditur.

Rangaa occidentalis (*vestri, ytri Rángá*) II, 195. Amnis haud parvus, quo occidentem versus continetur tractus, Rangarvalli v. campi Rangaenses (*Rángárvellir*) dictus, in toparchia Islandiæ meridionalis, inde nomen ducenti: Rangarvallensi (*Rángárþíng*, *Rángárvallasýsla*) situs.

Rangaa orientalis (*Eystri Rángá*) III, 201. Amnis, quo orientem versus continetur tractus, Rangarvalli dictus, in toparchia Islandiæ meridionalis Rangarvallensi situs.

Ranrikia, Ranrikium (*Ránríki*) I, 6, 21; III, 17; IV, 8, 16, 69, 119; VI, 419; VII, 175; X, 363, 378, 381. Hic tractus pars erat regionis Norvegiæ, Vikæ orientalis, vel ab orientali sinus parte sitæ (*Víkin*, *Víkin austr*, *austanfjarðar*), quæ tota interdum Ranrikiæ nomine designata invenitur. Est hodierna Sueciæ regio, *Bahuslän* dicta, quæ olim ad Norvegiam pertinebat. A Gothalbi (*Gautelfi*) ad Svinasunda I, 6; IV, 119 se porrigebat, in duasque partes septemtrionalem et orientalem distribui solebat, quæ, postquam in potestatem Sueciæ veniebant, singulis dynastis provinciæ tribuebantur; hodiernæ regiones, *Provstier* (toparchiæ) *Vikorna* vocatæ. Ranrikia orientalis (*Austr-Ránríki*, *Austrvík*) III, 16; IV, 69.

Rastarkalfus (*Rastarkálfr*) I, 47. Locus proelio Freidensi (*Freiðu*, *Fróðu*, hodie *Fredöe*) notus. Cfr. Freida. Nomen etiam nunc restat in colle, in lingula, hodierno templo *Freidö*ensi vicina, sito, hodie *Rastebjerg*

appellato, rivoque, *Kalvsgrova* vel *Kalvsrenden* dicto. (Klüvers Norske Mindesmærker, p. 116).

RASVALLI (*Rásvöllr*) VI, 247. Ni fallimur prædium hodie *Rosvold* dictum, in imo tractu, hodie *Ribygden* vocato, in convalli Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Gauldalen*) in regione Norvegiæ Thrandheimo situm (cfr. Hoyem: Om Bynæssets Præstegjeld, p. 308); quamquam existunt quidem prædia cognominia in convalli Thrandheimi, Veradalo (*Veradalr*), regioneque Norvegia Nordmæria (*Norðmæri*). In Heimskríngla, III, 97, hodiernum prædium sacerdotiale, *Rostvold* dictum, in paroecia tractuque Nordmæriæ *Edö*ensi significatum esse asseritur, verum est etiam prædium, nomine *Rosvold*, in *Börsen*si paroecia, in tractu *Bynæss*ensi, qui quoque indicatus esse possit. Hinc oriundus erat Jon ille Robustus.

RAUDABERGUM, RAUDERIS RUPES (*Rauðaberg*) III, 138. Prædium quoddam, unde oriundus erat Helgius ille Thoreris filius. Haud procul a regione Norvegia Vika (*Vík, Víkin*) abesse fertur.

RAUDABJARGA (*Rauðabjörg*) VII, 303; VIII, 27, 48, 50, 83, 234, 265; IX, 365. Lingula, cautibus abundans, in meridionali tractu, *Stadsbygden* dicto, in præfectura *Fosen*si, sinui Norvegiæ Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*) a septemtrione adjacens, hodie *Röbjerg* vel *Rödbjerg* dicta. Duo fere milliaria a promontorio Agdaneso, unumque milliarium, regionem versus, inter septemtriones et occasum brumalem spectantem, a prædio, *Flak* appellato, distat. (Falsens Norge, p. 80).

RAUDAFJALLUM, RODAFJALLUM (*Rauðafjall*, *Tröllafjall*) VIII, 255; IX, 30, 137. Montana quædam, periculosis regis Norvegiæ Sverreris per ipsa itineribus maxime conspicua, inter regiones Norvegiæ Vorsum (*Vors*) atque Sognum (*Sogn*), hodiernos nempe tractus, convallem, hodie *Rundal* appellatam, in regione, *Vors* dicta, sitam, et tractum *Örland*ensem vel *Urland*ensem, in Sogno situm. Cfr. Vorsum.

Raudi fretum (*Rauðasund*) X, 66. Sine dubio vitiose pro Randasundo, qu. nom. cfr.

Raudseyæ, Raudseya (*Rauðsey*, *Rauðseyjar*) I, 324; II, 17. Insula quædam, in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*, dan. *Helgeland*), a viro quodam, Raudo nominato, nomen ducens; ibi magnum fanum erat, Thori sacrum. Hodierna insula, *Rödö* dicta, paroecia principalis, in tractu *Rödö*ensi in præfectura Norvegiæ *Helgeland*ensi. (Schönings Norges Hist., 1 D. p. 84).

Rauma, de Rauma (*Rauma*, *Raumskr*) II, 236. Vakuris loco citato Anglici (*hinn enski*) de Rauma, unius heroum pugnæ illius Svoldrensis (*Svoldr*, *Svauldr*) mentio fit. In Fornmanna Sögur X, 354 idem vir *Vakr hinn ærmski* vocatur, unde rectam lectionem conjectando deducimus: *hinn vermski* (Vermicus, de Vermalando). Rauma illa, unde oriundus erat, est igitur locus, hodie *Romskoug* dictus, lacui, hodie *Romsöen* appellato, vicinus, inter Raumarikiam inferiorem atque Vermalandum, in veteri Norvegiæ regione Markis situs. *Romskoug*us est hodie locus, tractui *Röddenæs*ensi annexus, in prætura *Rakkestad*ensi, in regione Norvegiæ, *Smaalenene* dicta, situs.

Raumarikia (*Raumaríki*) I, 6, 187; III, 18; IV, 8, 83, 94, 119, 142, 145, 148, 234; VI, 305, 314, 316; VII, 208, 268, 326; VIII, 54, 277; IX, 179, 197, 217, 221, 223, 249, 251, 253, 256, 268, 273, 284, 285, 303, 383, 384, 388, 418; X, 155, 156, 164, 168, 181, 328; XI, 315. Regio vel regnum Norvegiæ, pars veterum Upplandorum (*Upplönd*), quæ nomen suum filio Noris Raumo debere fertur; hic a patre scilicet territorium inter Gothalbim (*Gautelfi*) et Romorum Albim (*Raumelfi*) situm, Alfheimum (*Álfheimr*) olim dictum, et præterea tractus, huic territorio a septemtrionibus adjacentes, amnibus Lögo (*Lögr*, hodie *Lougen*) et Verma (*Vermá*) irrigatos, vel Raumarikiam, proprie sic dictam,

accepisse fertur (cfr. librum de Fornjoto inscriptum in Fornaldar Sögur II P. p. 6-7; Þorsteins Saga Víkingssonar c. 1). Ad gentem Ynglingorum postea transiit, filio Olavi Tretelgis Halfdane Hvitbeine, rege Soleyarum (*Sóleyjar*) Upplandorum regionis, partem Raumarikiæ vel hodiernam fere Raumarikiam superiorem (dan. *Övre Romerige*) expugnante; successione dein filio suo Eisteini cessit, qui regionem Vestfoldam (*Vestfold*) præterea occupavit. Cfr. de his rebus historiaque Raumarikiæ usque ad Halfdanem regem Norvegiæ Nigrum: Ynglínga Saga, cc. 48, 51, 51; Hálfdanar Saga Svarta, cc. 1-2. Hinc concludere licet, Raumarikiam tempore antiquissimo multo longius meridiem versus semet extendisse, quam hodiernam, quippe quæ olim ad Alfheimos usque sese porrexerit; id temporis enim Austfoldam (*Austfold*) etiam comprehendebat, unde reges vicinam regionem Vestfoldam in suam potestatem redegere. Ad sinum usque Osloensem (*Oslóarfjörðr*, hodie *Christianiafjord*) semet igitur porrigebat, regionemque, postea provinciam Osloensem (*Oslóarsýsla*) dictam, ni fallimur, etiam comprehendebat. (Kraft, 1 D. p. 463) Iamdudum, ut est hodie, in duas partes: Raumarikiam superiorem (*Efra Raumariki*, hodie *Övre Romerige*) et inferiorem (*Neðra Raumariki*, hodie *Nedre Romerige*) distributa est.

RAUMARIKIA (*Raumariki*) I, 5. Vitiosa lectio pro Ranrikia (*Ránriki*), quæ lectio etiam in textum admissa est.

RAUMENSES (*Raumar, Raumdælir*) VIII, 282. Hoc nomine nunc incolæ Raumarikiæ, nunc incolæ Raumsdali appellantur.

RAUMENSIA, RUNENSIA COMITIA (*Raumaþing, Rúnaþing*) IX, 156. Lectio varia Runensia comitia (*Rúnaþing*) invenitur. Locus in Strinda (*Strind*) in regione Norvegiæ Thrandheimo situs, ubi rex Norvegiæ Ingius cum Thrandis (*Þrændr*) proelio conflixit, ni falli-

mur, ad amnem parvulum, hodie *Raanaa* dictum, in amnem Nidam (*Nið*) semet effundentem, situs.

Raumi, Romi, Römi (*Raumar*) V, 328, 338; VI, 316, 397, 408; VII, 234; VIII, 282; IX, 179; X, 80 e. pl. loc. Incolæ Raumarikiæ (*Raumariki*), Norvegiæ regionis.

Raumsdalense, Romsdalense ostium, Romsdalensis sinus ostium (*Raumsdalsmynni*) VII, 204, 322; IX, 379. Est ostium vel exitus sinus Raumsdalensis vel Romsdalensis (*Raumsdalsfjörðr*, hodie *Romsdalsfjord*), in regionem Norvegiæ Raumsdalum (*Raumsdalr*, dan. *Romsdalen*) sese insinuantis.

Raumsdalenses (*Raumdælir*, *Raumsdælir*, *Raumar*) I, 37, 323; VIII, 282; X, 80, 183; XI, 35. Incolæ convallis Raumsdali (*Raumsdalr*).

Raumsdalensis, Romsdalensis, Römsdalensis sinus (*Raumsdalsfjörðr*) VII, 204, 322. Sinus, hodie *Romsdalsfjord* dictus, in regione Norvegiæ Romsdalo (*Raumsdalr*, hodie *Romsdalen*) situs. Cfr. Romsdalensis sinus ostium, Romsdalense ostium etc.

Raumsdalus, Romsdalus, Römsdalus (*Raumsdalr*, *Raumsdalir*, *Raumdælafylki*, *Rómsdalr*) I, 7, 69, 79, 107, 188, 221; III, 17; IV, 8, 22, 119, 312; VII, 6, 276, 280; VIII, 75, 219, 259, 306; IX, 19, 57, 225, 370, 371, 379; X, 175, 383, 414; XI, 99. Raumsdalus vel provincia Raumsdalensis est regio magna, in media Norvegia inter Mæriam septemtrionalem (*Norðmæri*, hodie *Nordmör*) et Sunnmæriam meridianam (*Sunnmæri*, hodie *Söndmör*) sita. Olim non, ut hodie, totam regionem, inter utramque Mæriam (*Mæri*) jacentem explevit; verum intimam tantum hodiernæ præfecturæ *Romsdal*ensis partem effecit (cfr. Mæria). Norvegia inter Norem et Gorem distributa, hic in insula, ab illo nomen ducenti, olim *Gosey*, hodie *Gossen* appellata, domicilia fixisse fertur. A filio Noris Raumo, cui regiones inter Albim Romorum (*Raumelfi*, hodie *Glommen*) et Albim Gothorum (*Gautelfi*, *Elfi*, hodie

Götelven) sitæ cesserunt, ipsa convallis Raumsdali vel Romsdali nomen traxit. Rege quodam Raumsdali, nomine Nökvio, ab Haraldo rege Norvegiæ Pularicomo superato, Raumsdalus cum utraque Mæria Rögnvaldo illi dynastæ Mæriensi (*Mærajarl*) provincia cessit. Postea, inprimis in bellis civilibus, hujus regionis sæpenumero fit mentio. Virgo illa formosa, nomine Valborga, quam e poemate quodam heroico, præcipue vero e tragoedia poetæ Danorum Öehlenschlägeri novimus, sponsa Axelis illius Thordidis, hic in prædio, hodie *Vinje* dicto, in paroecia *Vinj*ensi, tractu *Grött*ensi, habitasse fertur.

Raumsdalus (*Raumsdalr, Naustdalr*) X, 176. Cfr. Naustdalus.

Ravnagilum (*Hrafnagil*) X, 88. Prædium in regione Eyafjordo (*Eyjafjörðr*), in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situm, ubi Thorgils ille Skardius a Thorvardo Thorarensis filio interfectus esse fertur. Alii prædio principali, ex historia Islandiæ noto, Grundæ (*Grund*) vicinum est.

Raunoæ (*Rauney*, *Rauneyjar*, *Hrauneyjar*) X, 117, 135. Duæ insularum, Scotiæ vicinarum, Hebudum vel Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) hodie *Rona* et *Ransay* dicta, insulæ Skidio (*Skíði*, hodie *Sky*) ab ortu solis adjacentes.

Ravnseyra [lingula corvina] (*Hrafnseyri*) VI, 397. Locus quidam Angliæ, unde filius Haraldi regis Norvegiæ Severi, post proelium *Stafnfurðubryggja*cum (hodie *Standfordbridge*) Orcades (*Orkneyjar*) petens, solvit. Cfr. Orkneyínga Saga, p. 94. Hicce locus est sine dubio arx, a Camdenio (in libro Britannia inscripto, p. 900) commemorata, *Ravensere* dicta, quæ in peninsula Helloneso (*Hellones*, hodie *Holderness*), ostio fluminis Humræ (*Humra*, *Haukfljót*, hodie *Humber*) a septemtrionibus, in comitatu Angliæ (*England*, *Bretland*) Yorkensi (*York Shire*) jacebat, hodie vero cum pluribus, ibidem sitis, devastata est.

Re, Reum, Reensis, Arenum (*Re*, *Aren*) VI, 50, 68; X, 73; XI, 343. Hodierna insula, Pomeraniæ (hodie *Pommern*) vicina, *Rygen* dicta, vel rectius, pars ipsius major meridionalis, quæ fretis quibusdam a provinciis Rugiæ [qu. nom. cfr.], *Wittow* et *Jasmond* dictis, separata est. Magnus rex Norvegiæ et Daniæ, cognomine Bonus, cum Vendis (*Vindur*, dan. *Venden*) proelio conflixit, et alio ibidem cum Sveine, postea Daniæ rege Estridide, quod proelium quo loco steterit, diu crux interpretum fuit. Comparando autem textu Islandico cum locis supra citatis VI, 50, 68 apparebit, versus ibi occurrentes recte situm loci in Vendia (*á Vindlandi*, dan. *Venden*) indigitare, quum contra pro vitiosa habenda sit lectio *á Vestrlandi* (i. e. in terra occidentali); quare omnes disquisitiones, quæ locum quendam, *Re* dictum in regione, *Vestrland*, vel hodie *Vestenland* appellata, prope insulas hodierna, *Sylt* et *Föhr* dictas, in regione Daniæ Jotia (*Jötland*) meridionali (hodie *Sönder-Jylland*) sitas, jacenti quærunt, irritæ et ob eam causam spernendæ sunt (cfr. hoc nomen in regestis ad Heimskríngla; Suhms Danmarks Histor. 4 D. p. 89 et pl. loc.). Arenum (*Aren*) etiam, uti versus citatus probat, lectio vitiosa est, illa ratione exorta, quod scriba aliquis *Áren* pro *á Re* (i. e. in Reo) legerit. Totus etiam contextus documento est, Reum idem esse, quod Rugiam (sc. hodiernam insulam *Rygen*), quod jam ad Heimskr. T. III, p. 36 etiam annotatum est; apparet præterea Magnum regem Norvegiæ Bonum, in Daniam Jomsborga (*Jómsborg*) navigantem, non Jotiæ ab occasu solis cum Vendis proeliari potuisse. Cfr. Arenum, Arroa, Erroa, Rugia.

Reense territorium, Reum (*Re*, *Ree*, *Ræ*) VII, 285, 311; VIII, 13, 108. Regio quædam, vel tractus in provincia Norvegiæ Vestfolda (*Vestfold*) situs. Ni fallimur pars hodiernæ paroeciæ *Ramnæ*sensis, vel forsitan tractus, hodie *Kirkebygd* appellatus. (Kraft, 2 D. p. 757). Cfr. Ramnesum.

Reenses (*Rœngar*, *Rœingar*, *Rœngjar*) XI, 348-349, 350, 362; cfr. Rugienses.

Regia insula (*Konungshólmr*, *Konungahólmr*) VIII, 25. Parva insula, in lacu, *Selasjör* vel *Seljasjör* olim dicto, in provincia Strindensi (*Strind*, *Strindafylki*) in regione Norvegiæ Thrandheimo sita, ubi rex Norvegiæ Sverrer aliquamdiu moratus est, cui etiam insula nomen debet. Hodierna insula, *Haaö* dicta, quæ in parte lacus hodierni, *Sælbo Sö* dicti, inter meridiem et orientem spectanti, in tractu *Sælbo*ensi, in regione hodierna, *Strinden* etiamnunc appellata, jacet. (Schönings Reise, 1 H. p. 35, 39; Falsens Norge, p. 28).

Regii Pontes (*Konúngsbryggja*) VII, 181; IX, 8. Pontes Bergis, in regione Norvegiæ Nordhördalando.

Regiones boreales, Regna borealia, Septemtrio (*Norðrlönd*) I, 307; IV, 18, 62, 268; VI, 174, 370; XI, 22, 298. Nomine: *Norðrlönd*, omnes regiones vel regna septemtrionalia, quatenus lingva Islandica vel Scandinavica, *norræn túnga*, *dönsk túnga* olim dicta, incolæ utebantur, indicata sunt. Comprehenduntur igitur hoc nomine Dania, Norvegia, Suecia regionesque ab hominibus, hinc emigrantibus, inhabitatæ, inprimis Islandia et Færeyæ, cujus incolas eadem gente oriundos, eademque lingva usos fuisse constat. Ob eam ipsam causam Anglia quoque, vel pars ipsius certe ad regiones boreales annumerata esse videtur, ut quum verbi causi loco citato XI, 298 omnium regionum borealium argento cuso opulentissima fuisse describitur. Finnmarka (*Finnmörk*, dan. *Finnmarken*) contra, partesque Sueciæ et Norvegiæ septemtrionalis, ipsi vicinæ, in regionibus borealibus numerari non solebant, quippe populo Finnorum (*Finnar*, hodie *Finnlapper*) gente diverso aliamque lingvam loquente inhabitata. Neque etiam Orientales Septemtrionis regiones ad Regiones boreales sensu proprio annumerabantur, verum nomine vulgari: Oriens, Orientis

regiones, (*Austrlönd*, *Austrvegr*), terris nempe mari Baltico (*Eystrasalt*, *Austrvegr*, hodie *Östersöen*) adjacentibus comprehendebantur. Secundum veterem dicendi rationem Orcades (*Orkneyjar*, hodie *The Orkney islands*), Hebrides (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) pluresque aliæ insulæ Scotiæ adjacentes Regionibus borealibus non annumerari solebant, verum contra Occidentalibus terris (*Vestrlönd*, qu. nom. cfr.) quamquam maximam certe partem Norvegis inhabitatæ erant, Norvegiæque parebant. Cfr. Septemtrio, Septemtrionales terræ, etc.

Regium fretum (*Konúngsund*) IV, 40; V, 172, 173. Hoc nomine appellabatur fretum, freto, *Stokksund* olim appellato, vel ostio lacus, *Lögrinn* olim, hodie *Mælaren* appellati, a septentrionibus exortum, quando Olavus rex Norvegiæ Sanctus Agnafitam (*Agnafit*) perfodiendam curraverat. Est fretum, hodie *Söderström* appellatum, quod metropolin Sueciæ Holmiam (*Stokkhólmr*) a suburbiis (προπολις), *Malmarne* hodie appellatis, separat.

Regiæ ædes (*Konúngsgarðr*) X, 382. Regia Nidarosi (*Níðarós*, hodie *Throndhjem*) in Norvegia.

Reidarfjördus, Reydarfjordus (*Reiðarfjörðr*) I, 261; III, 110, 216. Sinus quidam in regione Austfjordis (*Austfirðir*) in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Kiðjafellsþing*, *Múlasýsla*) situs.

Reidarstadi (*Hreiðarstaðir*) VI, 204. Prædium quoddam in convalli, *Svarfaðardalr* olim dicta, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situm.

Reidgothia (*Reiðgotaland*) I, 135, 136; XI, 374. Continens Gothiæ (*Gautland*), Eygothiæ (*Eygotaland*) vel insulis, a Gothis (*Gautar*) inhabitatis, opposita. Sensu latiori igitur Reidgothia terræ, Gothis inhabitatæ, secundum mare Balticum (*Eystrasalt*, *Austrvegr*, hodie *Östersöen*) semet porrigentes significatæ esse possint; ita

verbi causa loco citato XI, 374: Reidgothia Poloniæ (*Pólenaland*, *Pólinaland*, hodie *Polen*) ab oriente adjacens occurrit. Sensu contra arctiori hæce denominationes regnum modo Daniæ respiciunt, ita ut Eygothia insulæ Danicæ, Reidgothia vero continens Daniæ sive Jotia (*Jótland*, hodie *Jylland*) significata sit, quo sensu eitiam in Script. Hist. Isl. nomina plerumque occurrunt, uti nobis elucet a loco citato I, 136, ubi Reidgothia, illa Daniæ regio esse fertur, quæ hodie Jotia appellari soleat. Memoriæ porro proditum est I, 135, regnis septemtrionalibus, post mortem Ragnaris Daniæ regis Hirsutibraccæ distributis, Björni Jarnsidæ Sueciam et utramque Gothiam (utramque scilicet Sueciæ Gothiam [*Gautland*, hodie *Götland*]), Sigurdo, cognomine Angvis in oculo, Eygothiam et omnes insulas, Selandiam [*Sjáland*, hodie *Sjælland*] scilicet, Fjoniam [*Fjón*, hodie *Fyen*] etc.), Skaniam (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*), Hallandiamque (*Halland*); Hvitserko autem Reidgothiam et Vendiam (*Vindland*, dan. *Venden*) cessisse. Hoc loco Reidgothia Jotiam significatam esse, inde facillime apparet, quod hæc, nisi hoc nomine sit indicata, in tota divisione non commemorata esset, quod de regione tanti momenti vix credibile esset. Cfr. Gothia, Gothia campestris.

Reina (*Reina*) III, 133. Est forsitan idem locus, qui cæterum Reiner vel monasterium Reinense (*Reinir*, *Reinisklaustr*, hodie *Rien*) vocatur. Aliud quoddam prædium, *Reina* vel *Rena* dictum, in Thrandheimo prope amnem Gaulam (*Gaul*, hodie *Guulelven*) in tractu *Aalen*si in convalli Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) situm est, in narrationeque fabulosa hoc forsitan significatum esse possit. (Cfr. de hoc prædio Schönings Reise, 1 H. p. 93).

Reina (*Reina*) III, 197. Ni fallimur, prædium quoddam, in Raurikia (*Ránríki*), in regione Norvegiæ Vika

(*Vík*, *Víkin*) situm. Est fortasse hodiernum prædium, *Rön* dictum, in paroecia *Bro*ensi, tractu *Stångenäs*ensi, in regione Sueciæ, *Bahuslän* appellata, situm; in tumulo quodam, S*lottet* (i. e. palatium) nominato, reliquiæ antiquitatis etiamnunc inveniuntur. Ab alio prædio, *Rön* hodie appellato, in tractu, *Herranäs* hodie nominato, jacenti, ædes quædam regiæ aliquantum remotæ fuisse ibique sitæ fuisse feruntur, ubi locus, hodie *Hemman Svea* dictus, situs est. (Cfr. Ödmanns Bahuslån, pp. 284, 287).

Reindalus, Reindalensis (*Reinadalr*, *Rennadalr*) IX, 325. Locus, hodie *Rendal* dictus, in septemtrionali insula Orcadum (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney islands*), Hrosseya (*Hrossey*, hodie *Mainland*) situs.

Reinfura (*Reinfura*) IV, 11. Cfr. Reinsljetta, Hreinsljetta.

Reini sinus (*Reinsvík*) VIII, 235. Sinus monasterio Reino (*Reinir*) in provincia Eynensi (*Eynafylki*), in regione Norvegiæ Thrandheimo sito vicinus.

Reinum, Reiner, Reinis, Reinium, Reinensis (*Reinir*. *Reiner*, *Reynir*, *Reimr*) VII, 203, 321; VIII, 171, 235; IX, 71, 72, 215, 347, 352, 374, 426; X, 147. Prædium quoddam, ubi habitabant Asolfus ille Reinensis filiusque Guttormus. Ætate regis Norvegiæ Sverreris Bardus quidam Guttormi filius hic habitabat, cujus filii, rex Norvegiæ Ingius Bardi filius duxque Skulius hic nati erant. Dux Skulius paternum hocce prædium cum pluribus aliis possessionibus æde lapidea ornavit donavitque, quod monasterium monialium postea fieret. Posteriori tempore mentio fit Sigridæ cujusdam abbatissæ Reinensis. Est hodiernum prædium principale, *Reen* vel *Reenskloster-Gaard* dictum, in tractu, *Stadsbygden* hodie appellato, in præfectura *Fosen*si, sinui Norvegiæ Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*) a septemtrione adjacens. (Falsens Norge, p. 81; hic monasterium

descriptum, ejusque ruinæ depictæ inveniuntur in fine Heimskringlæ Tom. V, et in Klüvers Norske Mindesmærker, p. 94).

Reinsljetta (*Hreinslètta*, *Reinslètta*, falso *Steinslètta*, *Reinfura*) IV, 11. Hoc loco et I, 12 idem eventus narratur, locus vero nunc Reinsljetta nunc Hreinsljetta, nunc Reinfura scriptus invenitur. Totus loci contextus argumento est, locum indicari, prædio Reino vel monasterio Reinensi (*Reinir*, *Reynir*, *Reimsklaustr*, hodie *Reen*, *Reenkloster*) vicinum, fortasse planitiem [ut nomen indicat, vocabulum enim Islandicum: *slètta* planitiem significat] huic prædio adjacentem; cum vero lectio varia existat: *Reinslita*, credendum fere est, rectam lectionem esse *Rein litla*, hodiernum scilicet locum, *Lille Reen* dictum, qui etiam in planitie magna, prædio illi Reino vicina, jacet.

Rekuvogus, Regevogus (*Rekuvágr*) IX, 16, 83. Hodiernus portus, *Rægefjord* dictus, prope Rygjarbitam (*Rýgjarbít*) situs, convalli Soknadalo (*Sóknadalr*) vicinus, ad hodiernum tractum *Soggendal*ensem, in meridionali regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*) pertinens.

Rendshavna (*Rennshöfn*) IX, 104. Aut idem est, quod sinus in Limgardica ora (*Limgarðssiða*) in regione Norvegiæ Vika (*Vikin*) semet insinuans, Marfjordus (*Marfjörðr*); aut portus in hoc sinu situs. Cfr. Marfjordus.

Reni (*Reinir* et *Rénir*) VII, 228. Hoc nomine tam regio in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika (*Vik*), vel hodierna Sueciæ provincia, *Bahuuslän* dicta, jacens (isl. *Reinir*, *á Reini*) quam illius incolæ (*Rénir*) significantur. Est aut regio, prædium Vikæ supra commemoratum, Reinam (*Reina*, *á Reinu*) cingens, aut tractus quidam, longius meridiem versus sese porrigens, insulæ Hisingæ (*Hising*, hodie *Hisingen*) vicinus; secundum Munthe

pars Hisingæ inter septemtriones et ortum brumalem spectans, cfr. Aall, Sn. II, 166.

Rennabuum, Reknaboum (*Rennabú*, *Rennabýr*) VIII, 25, 234. Hodierna paroecia *Renneboensis* in tractu *Meldalensi*, in Orkadalo (*Orkadalr*), in regione Norvegiæ Thrandheimo sita.

Revsalii [caudæ vulpinæ] gurges (*Refshaladjúp*) X, 77. Pars portus, ad Havniam (*Kaupmannahöfn*, hodie *Kjöbenhavn*) immissi, arci maritimæ vicina, *Refshalaborg* dictæ, ab Eiriko rege Daniæ Glippingo eo loco exstructæ, ubi postea vallum, *Trekroner* dictum, ædificatum est (Pontoppidan Origin. Hafn. p. 73-74).

Reykholi (*Reykjahólar*, *Reykhólar*, *Hólar*) IV, 169; VII, 212. Cfr. Reykjaholi, Holi in Reykjaneso. Prædium in promontorio Reikjaneso (*Reikjanes*), in meridionali toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*þorskafjarðarþíng*, *Barðastrandasýsla*) situm. (Landnámab. 2 P. 22 K.)

Reykholtum (*Reykjaholt*, *Reykholt*) IX, 336; X, 3, 104. Cfr. Reykjaholtum. Prædium sacerdotiale in Reykjadalo (*Reykjadalr*) meridionali, in toparchia Islandiæ meridionalis Borgarfjordensi (*þverárþíng*, *Borgarfjarðarsýsla*) situm, ubi olim habitabat Snorrius ille Sturlides.

Reyki (*Reykir*) II, 227. Prædium quoddam, in convalli Laugardalo (*Laugardalr*), in toparchia Islandiæ meridionalis Arnesensi (*Árnessþíng*, *Árnesssýsla*) situm.

Reyki (*Reykir*) III, 94. Prædium Skeggii illius Midfjordensis (*Miðfjarðarskeggi*) in tractu Midfjordo (*Miðfjörðr*), in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) situm. (Landnámab. 3 P. 1 K.).

Reykjadalus (*Reykjadalr*) I, 292. Convallis quædam cum tractu cognomini in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*þingeyjasýsla*) sita.

Reykjaholi cfr. Reykholi, Holi in Reykjaneso.

Reykjaholtum, cfr. Reykholtum.

Reykjanesum (*Reykjanes*) VII, 331. Tractus qui-

dam in toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*Þorskafjarðarþing*, *Barðastrandarsýsla*) situs.

Reykjanesum (*Reykjanes*) I, 261-262; XI, 370. Promontorium quoddam, in mare longe prominens, in meridionali tractu Sudurnesis (*Suðrnes*), in toparchia Islandiæ meridionalis Gullbringensi (*Kjalarnessþing*, *Gullbríngusýsla*) situm.

Reykjardalus (*Reykjadalr*) I, 280. Convallis cum tractu cognomini, in toparchia Islandiæ meridionalis Borgarfjordensi (*Þverárþing*, *Borgarfjarðarsýsla*) sita.

Reykjarvika (*Reykjavik*, *Reykjarvik*) I, 268. Locus Islandiæ, ubi Ingolfus ille, unus primorum Islandiæ occupatorum (*landnámsmaðr*), primus domicilia fixit, in tractu Seltjarnarneso (*Seltjarnarnes*), in toparchia Islandiæ meridionalis Gullbringensi (*Kjalarnessþing*, *Gullbringusýsla*) situs, hodiernum oppidum Islandiæ principale, *Reikjavík* [non vero *Reykevig*] dictum. Cfr. de conditu fatisque hujus oppidi Finn Magnusen: Historiske Oplysninger til Kloss Prospekter af Island, 1 H.

Reykjastranda (*Reykjaströnd*) I, 281, 295. Tractus littoralis, in occidentali regione Skagafjordo (*Skagafjörðr*) in toparchia Islandiæ septemtrionalis Skagafjordensi (*Hegranessþing*, *Skagafjarðarsýsla*) situs. Mons altissimus eorum, qui hic surgunt, ab Eilifo illo, cognomine *Örn* [i. e. aquila] nomen ducit, *Arnarfell* scilicet nuncupatus (Landnàmab. 3 P. 8 K.).

Reyninesum (*Reinines*) I, 277. Promontorium quoddam, sinui Eyafjordo (*Eyjafjörðr*) ab oriente prominens, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þingeyjarsysla*) situm.

Reyrum, Reyrensis (*Reyri*) VII, 247, 248, 253, 254, 257, 260, 272. Lectio varia: Reinum (*Reini*) invenitur. Locus Sigurdo dynasta Reyrensi conspicuus. Quum hodiernum prædium sacerdotiale, *Ramnæs* appellatum, in præfectura Norvegiæ *Jarlsberg*ensi situm, *Reer*

vel *Reyre* proprie dicatur, Kraftius (2 D. p. 708) observat, Sigurdum dynastam hinc forsitan oriundum fuisse. In Sturlúnga Saga autem 1 P. p. 110 [2 þ. K. 40] proelium, in quo cecidit Sigurdus dynasta, commemoratum est additis verbis: haud longe ab Hamaris emporio (*á Reyri skamt frá Hamarkaupángi*), unde necessario sequitur, hocce prædium in Heidmarka (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*) jacuisse. Quare sine dubio magnum prædium hodiernum, *Rör* dictum, in tractu *Ringsager*ico (olim *Hringisakr*, *Ringsakr*) situm, ubi postea mansio erat nomophylacum, Reyró indicatur.

Rhenus (*Rhin*, *Rin*) I, 130; III, 37; XI, 362, 367. Flumen magnum Germaniæ, hodie *Rhein* dictum. A Saxone, p. 25, Rhenus appellatur. Oritur sub monte Mundiæ (*Mundiafjöll*) vel Alpibus, et per Saxoniam (*Saxland*) Gallofranciamque (*Frakkland*) labitur [Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 11].

Rikensis tractus (*Rikishèrað*) VIII, 21 spurie pro Ækensis tractus, qu. nom. cfr.

Rimulis, Remolis (*Rímul*, *Rimul*, *Remol*, *Ræmol*) I, 238, 241, 243; X, 248, 249, 361. Prædium notissimum, ubi necatus est Hakon dynasta Norvegiæ Sigurdi filius. Etiam in Njáls Saga, c. 101 commemoratum est. Hodierno duo prædia, *Rimul* vel *Romold* dicta, loco, *Melhuus* appellato, e regione oblique sita, amni Gaulæ (*Gaul*, hodie *Guulelven*) ab occasu solis, in paroecia tractuque *Melhuus*ensi, in convalli Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) adjacentia. Prope hoc prædium, tumulus, *Jarlshöien* [i. e. tumulus dynastæ] appellatus, antea surgebat, quo Hakon dynasta conditus esse credebatur, qui vero hodie solo plane æquatus est. (Falsens Norge, p. 82; Norske Vidensk. Selsk. Skr. seculi XIXmi 1 D. p. 341; Kraft, 5 D. p. 509).

Rinanseya (*Rínansey*, *Rinarsey*, *Rínaldsey*) IV, 201. Vel Rinarseya, ut in Orkneyínga Saga nominata

invenitur; ignes in Fridareya (*Friðarey*, hodie *Faira* vel *Fairhill*), insula inter Hjaltlandiam (*Hjaltland*, hodie *Shetland islands*) et Orcades (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney islands*) sita, lucentes, ignibus in hac Rinanseya accensis respondebant; talique ratione hinc et illinc in universis Orcadibus ignes noctu accendi solebant. (Orkneyínga Saga, p. 186). Sine dubio insula, hodie *North Ronaldsha* nuncupata, in boreali Orcadum corona sita. (Schoenings Norges Hist., 2 D. p. 159). Cfr. Ronaldsa insula.

Ringa (*Rínga* etc.) IV, 94. Cfr. Ringunesum.

Ringabuum (*Hringabú*, *Hringabyr*, *Ringabú*) IX, 420. Dux Skulius septemtriones versus in Dalos (*Dalir*) tendens, Ringabuum pergens, apud pontem, ibi situm, a factione Birkibeinum proelio superatus est. Est hodierna paroecia *Ringebo*ensis, in tractu *Ringebo*ensi, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis sita. Pons, apud quem proelium commissum est, est pons, hodie *Tromsebro* nuncupatus, qui juxta prædia, hodie *Tromsnæs* appellata, trans rimam montanam ducit, in quam amnis, *Tromseelven* hodie vocatus, inter saxa prærupta spumans ex edito sese præcipitat. Lacus in ripa amnis *Lougen* (*Lögr*) hodie nominati, orientali jacet. (Kraft, 2 D. p. 111-12, 165).

Ringarikum, Ringarikia (*Hringaríki*, *Ringaríki*) II, 237; IV, 7, 8, 31, 33, 148, 234, 266; VI, 316; VII, 310; IX, 10, 133, 268, 269, 273, 285; X, 163, 164, 167, 168, 181, 350, 394. Cfr. Hringarikia. Erat unum regnorum Norvegiæ meridionalis maxime memorabilium, nonnumquam ad Upplanda (*Upplönd*) annumerari solitum. Nomen debuit filio Raumi Ringo vel Hringo, qui regioni Valdreso etiam imperabat; filius suus erat Halfdan ille Grandævus, cujus filius, nomine Dagus, auctor erat generis Döglingorum. In regibus principibusve posterioris ævi maxime sunt conspicui: Sigurdus Hjörtus, qui in prædio Steino (*Steinn*, hodie *Steen*) habitabat (Historia filiorum Ragnaris, c. 5), in paroecia *Hol*ensi, cujusque filia Half-

dani regi Nigro nupserat; Sigurdus Risius filius Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi, ejusdemque nepos Sigurdus, cognomine *Sýr*, vitricus Olavi regis Norvegiæ Sancti, qui sine dubio in prædiis hodiernis, *Bönsnæs* appellatis, in paroecia *Hol*ensi sitis, habitabat (cfr. Aalls Sn. I, 228). Præter Ringarikiam proprie sic dictam vel partem hodiernæ Ringarikiæ (*Ringerige*) præfecturæque *Hallingdal*ensis inter meridiem et ortum brumalem spectantem; hoc nomine etiam comprehendebantur hodiernæ regiones, *Modum*, et *Tverdalene* (sc. *Sigdal*, *Krödsherred*, et *Eggedal*) in præfectura *Buskerud*ensi sitæ, et etiam fortasse convallis Naumudalus (*Naumudalr*, hodie *Nummedalen*) in præfectura *Nummedal*ensi sita. Cfr. cæterum Aall Sn. I, 46.

Ringi, Ringus (*Hringar*, *Ringskr*) X, 119. Incolæ Ringarikiæ.

Ringisakrus (*Hringisakr*, *Hríngsakr*, *Ríngisakr*, *Ríngsakr*) IV, 142, 145, 146; IX, 284, 380; X, 91, 144. Prædium quoddam, ubi reges Upplandici ab Olavo rege Norvegiæ Sancto captivi sunt redditi. Prædium hodiernum, *Ringsager* appellatum, in hodierna paroecia tractuque *Ringsager*ensi, in regione Norvegiæ Heidmarka situm. Eodem loco, quo pugnatum est, templum *Ringsager*ense exstructum esse fertur. (Kraft, 1 D. p. 673, 683).

Ringmarensia montana (*Hringmararheiði*) IV, 50-51. Montana quædam, in territorio Ulfkelis illius Snillingi, vel regione Angliæ hodierna, *Ostangeln* appellata, sita. Hic duo proelia commissa sunt, in quibus Ulfkel Snillingus suique superati sunt, unum ab Eiriko dynasta Norvegiæ, alterum a rege Britanniæ Adalrado Olavoque rege Norvegiæ Sancto. (Suhms Danm. Hist. III, p. 431, 466). In regione Angliæ hodierna, *Suffolk* dicta, juxta fines provinciæ, *Norfolk* hodie nuncupatæ, mons quidam invenitur, *Ringfjeld* dictus, et huic ab ortu solis aliquantum distans locus, *Rushmere* vocatus, nullibi vero

montana, *Ringmere* nuncupata. Neque etiam hic locus in Chron. Anglosax. occurrit.

Ringsfjördus (*Hringsfjörðr*) IV, 54. Sinus quidam Vallandiæ (*Valland*), vel in ora Francogalliæ (*Frakkland*) occidentalis situs. Est, auctore Schoeningio, sinus inter hodiernas Francogalliæ regiones, *Bretagne* et *Normandie* dictas, immissus (Werlauff: Om Skandinavernes Bekjendtskab med den pyrenæiske Halvö, in Annaler for nord. Oldkyndighed 1836-1841, p. 41). Hic castellum jacebat, quod Olavus rex Norvegiæ Sanctus expugnasse fertur. Hoc castellum Holunda (*Holundir*, *Holund*) vocatur, sed hæc lectio admodum incerta est, in versu enim non *Hólund* verum *á hóli* (i. e. in tumulo) in locoque Heimskringlæ respondenti *á hólunum* (i. e. in tumalis) legimus. Secundum illa, quæ jam ad Carolini amnes (*Karlsár*) annotavimus, Ringsfjordus sinus quidam prope regionem Francogalliæ hodiernam, *Bretagne* dictam, sit necesse est; quare sententia Schoeningii probanda est, ipsaque loci denominatio sine dubio debetur nomini regionis oppidique cognominis, *Avranchin* et *Avranches* dicti, latine Abrincæ, quod majores nostri veteres Scandinavi, secundum consvetudinem suam initia nominum omittere solentes, in *Rings* sine dubio commutarunt. Hic locus prope fines Bretagniæ (bodie *Bretagne*) in Nordmandia (*Norðmandi, Normandi*, hodie *Normandie*) meridionali situs est. Arx in tumulis (*á hólum*) sita, est igitur hodiernus *Mont St. Michel*, quondam Mons S. Michaelis in periculo maris dictus, cum monasterio S. Michaelis ad duas tumbas vocato, quod in promontorio jacet, duobus saxis prædito, *Tumba* et *Tumbella* nuncupatis, quem locum veteres Normanni secundum suam dicendi rationem jure: arcem in tumulis vocare poterant. (Cfr. de hoc loco Hadriani Valesii Notitiam Galliarum). Cfr. Carolini amnes.

Ringstadi (*Hringsstaðir*) VI, 75; XI, 202, 303,

305, 330, 331, 351, 358. Hodiernum Daniæ emporium, *Ringsted* dictum, unum oppidorum Selandiæ antiquissimorum, ubi humati sunt principes Daniæ Svein Estridides, Knutus Lavardus, Valdemar primus et secundum alia scripta monumenta plures præterea viri memoratu dignissimi. Comitiis suis præter hæc conspicuum erat (Saxo, p. 240, 274 et. pl.). Nomen jam in Edda sibi invenisse visi sunt, verum tam priscum hoc oppidum vix esse credendum est; origo præterea nominis simplicissime a nomine proprio regis vel alius cujusdam viri, Ringus (*Hringr*) nominati, deducitur.

Ringunesum, Ringa (*Hringunes*, *Hringarikisnes*, *Ringa*, *Ringunes*) IV, 94, 107, 145; V, 145; VI, 261. Prædium, lacui Mjorso (*Mjörs*, hodie *Mjösen*) vicinum, ubi habitabat vir quidam, nomine Ketil Kalvus. Hodiernum prædium, *Ringenæs* vel *Ringnæs* dictum, in paroecia tractuque *Hangensi* in regione Norvegiæ Heidmarka situm. (Kraft, 1 D. p. 641). Falso quidam (ut Tuneld, Geogr. öfver Sverige, Syvende Oplag, 1 D. p. 93) hoc Ringuneso, ubi Ketil Kalvus habitabat, locum Sueciæ, proprie sic dictæ, *Ringanäs* appellatum, significatum esse credunt.

Rjodum, Rjodensis (*Rjóðr*, *Rjóð*, *af Rjóðri*) VIII, 52. Mentio fit Serki cujusdam Rjodensis de Mæria (*Mæri*). Prædium hodiernum, *Röen* dictum, in paroecia *Stangvikensi*, in regione Norvegiæ Nordmæria situm.

Ripæ, Ripensis (*Ripar*) I, 129, 131; XI, 214, 216, 308, 316, 327, 366, 368, 376. Emporium hodiernum, *Ribe* dictum, in regione Daniæ Jotia situm; secunda sedes Daniæ episcopalis antiquissima, et in emporiis totius regni vetustissimis. Nomen a vocabulo Islandico *rípr* in num. plur. *ripar*, frison. *rip*, i. e. parvus tumulus lapideus deduci solet. Locus, hoc nomine proprie indigitatus, vel Ripæ veteres (dan. *Gammel-Ribe*), dimidium fere milliarium ab hodiernis distabant, propius quippe

ad mare in montanis *Syderfardrup*ensibus, amni præterfluenti a septemtrionibus adjacentes, verum jam medio sæculò decimo longius meridiem versus ab amne removeri coeperunt.

Risorum terra (*Risaland*) III, 182, 184. Terra Risorum, Jotunum vel Gigantum (*Risar*, *Jötnar*), proprie eadem, quæ cæterum Jotunheimi (*Jötunheimar*) appellatur, quamquam loco citato III, 182, tanquam pars Jotunheimorum commemoratur. Nunc regionem, Gardarikiæ (*Garðariki*) a regione inter septemtriones et ortum solis spectanti adjacentem huicque tributa solventem, (ut ubi mentio fit regis cujusdam Gigantum, quasi personæ, non fabulosæ, verum historicæ), nunc partem Norvegiæ, quæ etiam tempore antiquissimo Risis et Gigantibus inhabitata fuisse fertur, significat. Cfr. Gigantes, Jötunheimi etc.

Roabergum (*Hróaberg*, *Róaberg*, *Róabjörg*) VIII, 265. Mons vel saxum prominens, prope oram convallis et tractus Orkadali (*Orkadalr*, hodie *Orkedalen*), in regione Norvegiæ Thrandheimo prope Rodas (*Röðar*, *Roðár*, hodie *Roen*, *Rode*) situs. Locus hodie *Roakælden*, *Roaskolten* appellatur. (Höyem, om Bynæssets Præstepjeld, p. 312).

Roaskelda, cfr. Roiskelda.

Rodafjallum, cfr. Raudafjallum.

Rodemadunum (*Róðemadún*, *Róðemadun*, *Rothemadun*, *Rothefnum*) X, 82. Cfr. Rothomagum, Rudæ.

Rodrarfjördus (*Róðarfjörðr*, *Róðrarfjörðr*, *Róðrafjörðr*, *Toðarfjörðr*, *Toðrarfjörðr*, *Tetrafjörðr*) III, 50; V, 26, 35. Sinus quidam Norvegiæ, in quem sursum versus navigare solebant, qui in Valdalo (*Valdalr*), in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmæri*) appellere voluerunt. Quare hodiernus sinus, nunc *Norddalsfjord*, nunc *Stordalsfjord* appellatus, cujus pars intima *Fafjord* nominari solet, hoc nomine indicatus sit necesse est. (Aall Sn. I, 57, 326). Lectio incerta omnino est, cum

variæ existant: *Toðrarfjörðr*, *Róðrarfjörðr*, *Toðarfjörðr*, *Koðarfjörðr* etc. Si hodiernum nomen respicimus, lectio *Toðrarfjöðr* sine dubio præferenda est; editores quidem Heimskringlæ *Rodalsfjörðr* præferunt, convallis scilicet, sinum attingentis, quam Rodalum (*Rodalr*) vocant, rationem habentes, quæ cum hodie *Röddal* appelletur, olim *Rauðdalr*, et ob eam causam sinus etiam *Rauðdalsfjörðr* nominatus sit, necesse esset; Ström lectionem: *Toðrafjörðr* vel *Töðrafjörðr* pro recta admittit. (Cfr. Ströms Söndmör, 2 D. p. 271; Kraft, 5 D. p. 110). Cfr. Tetrafjordus, et Slaygsarfjordus.

Rodæ (*Róðar*, *Roðar*) VIII, 266. Prædium in Orkadalo (*Orkadalr*), in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. Hodiernum prædium, *Roen* dictum, in ripa amnis, hodie *Orkedalselv* nuncupati, occidentali, in tractu hodierno, *Geitstranden* vocato, situm; hodie ad paroeciam *Börsensem* annumeratur, olim vero in Orkadalo situm erat. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 312).

Rogalandi, Rogalandus (*Rýgir*, *Rýgskr*) II, 237; IV, 240, 241; V, 77, 86; VII, 7; X, 176. Incolæ Rogalandi (*Rogaland*), Norvegiæ regionis. Cfr. Rygii, Rugii, Rygienses, Rogalandum etc.

Rogalandum (*Rógaland*, *Rogaland*) I, 14, 18, 27, 107, 112, 190, 262, 323; II, 126; III, 19; IV, 22, 69, 95, 235, 240; V, 22, 49; VIII, 75, 135; IX, 3, 11, 51, 58, 127, 134; X, 4, 176, 251, 353, 396; XI, 99. Regio Norvegiæ, hodierna præfectura *Stavanger*ica, meridiem versus ab Agdis (*Agðir*) amni, Syra (*Sýrá*, hodie *Sireaa*) dicto, separata, septemtriones versus apud Flokavardium (*Flokavarði*), Hordiam (*Hörðaland*) attingens I, 262. Hocce monumentum, quod Flokius in Islandiam navigaturus, lapidibus excitavit, hodie *Ryvarden* vel *Ryvaren* dicitur. Erat una maxime memorabilium Norvegiæ regionum. Norvegia Nore mortuo inter suos successores divisa, Rogalandum filio Gardi Alfo vel Rugalfo cessit, in

posterumque diu propriis regibus parebat. In his inprimis commemorantur rex Ögvaldus in insula Karmta (*Körmt*, hodie *Karmen*), unde Ögvaldsneso (*Ögvaldsnes*, *Avaldsnes* etc., qu. nom. cfr.) nomen ortum, filiusque Josur; porro filius Josuris Hjor, cui prædium Hjorstadum (*Hjörstaðir*, hodie *Hjorstad*), in hodierna insula Omoa (*Omöe*) situm, nomen debet; ejus denique successor Hjörleifus, cognomine mulierum amator. Rex porro, a Saxone commemoratus, Gautar ille de Renniseya (*Rennisey*) Eirikusque cognomine disertus, eidem insulæ agnomen: Renniseyensis debens, qui apud regem Daniæ Frodium aliquamdiu versabatur. Incolæ Rygii, Rogalandi, Rygiensis, Rugii etc. (*Rýgir*, *Rýgskir* etc.), et qui insulas ad Rogalandum pertinentes inhabitabant, per se Rugii insulares (*Hólmrýgir*) appellari solebant, quo nomine generali comprehendebantur etiam incolæ Jadaris (*Jaðarbyggjar*, *Jaðarbyggvar*), planitiei littoralis, a sinu Stafsfjordo (*Stafafjörðr*, hodie *Stafsfjord*) ad amnem Syram sese porrigentis, IV, 240, quæ partem Rogalandi vel Ryfylkii (*Rýgjafylki*) effecit. Ab hac regione Ketil ille, cognomine Rygiensis (*Rýgskr*) nomen ducit X, 328. Cfr. Ryfylkium, Rygia provincia etc.

Rognvaldi insula, Rognvaldsoa (*Rögnvaldsey*) I, 230; IV, 202; X, 115, 116, 136. Una insularum Orcadum (*Orkneyjar*); hodierna scilicet *South-Ronaldsha*, insulæ Rosseyæ (*Hrossey*, hodie *Mainland*) a meridie adjacens. Cfr. Orkneyínga Saga, p. 182. Sinuum quorundam, in hac insulam sitorum, Asmundarvogi (*Ásmundarvágr*) et Rognvaldsvogi (*Rögnvaldsvágr*) etiam mentio fit. Cfr. Rognvaldi sinus, Asmundarvogus.

Rognvaldi sinus (*Rögnvaldsvágr*) IV, 202; X, 116, 117, 135, 135. Sinus quidam, in quo rex Norvegiæ Olavus Tryggvides Sigurdum dynastam captivum reddidit. Erat sinus, ni fallimur, in parte unius Orcadum (*Orkneyjar*), Rognvaldsoæ (*Rögnvaldsey*, qu. nom. cfr.) inter

septemtriones et occasum brumalem spectanti situs. Cfr. Aall Sn. I, 250, Munthe, Munchs Samll. Cfr. Rognvaldi insula, Rognvaldsoa.

Roiskelda, Roskelda, Roaskelda (*Róiskelda, Róskelda, Hróaskelda, Hróiskelda, Hróarskelda*) IV, 335; VI, 165; IX, 215; X, 59; XI, 57, 147, 215, 292, 307, 308, 326, 327, 330, 332, 338, 363, 377. Hodiernum emporium Selandiæ (*Sjáland, Sælund*, hodie *Sjælland*), Daniæ regionis, *Roeskilde* dictum, ab ætate usque Haraldi regis Danorum Blatannæ sedes regum Daniæ principalis, excepta sola Lethra (*Hleðra*, dan. *Leire*). Haraldus rex Daniæ, cognomine *Blátönn*, humatus est in æde, quam ipse Roiskeldæ exstruendam curaverat, æde Christi (*Kristskirkja*) XI, 377 scilicet, quæ postea ædes sanctæ trinitatis (*Heilagrar þrenningar kirkja*) vocata est [Saxo, p. 186]. Etiam rex Daniæ, Svein, cognomine *Tjúguskegg*, XI, 147, hic humatus est, præter plures alios reges virosque memorabiles, quamquam in Script. Hist. Isl. memoriæ non est proditum. Knutus rex Daniæ Potens Ulfum dynastam in æde Roiskeldensi Sto. Lucio sacra interfici jussit, quo facto tanta auri et argenti copia ædem donavit, ut unius integræ fere regionis possessione frueretur IV, 335, cfr. Saxo p. 197. Haraldus Kesja Roiskeldæ nonnumquam degere solitus, oppidum admodum auxit; arce Roiskeldam firma munivit XI, 307, quæ postea arx Haraldi (*Haraldsborg*) appellabatur, de qua cfr. Saxonem, p. 131, 244. Hæcce arx parsque oppidi a fratre Haraldi Kesjæ Eiriko devastata est, XI, 307-308. Oppidum jam ætate Sveinis regis Daniæ Estrididis ad littus sese porrexisse commerciisque floruisse, a narratione de Audune concludere licet, ubi commemorantur trabes pontium (*bryggjur*) navesque Roiskelda, in mare Balticum (*Austrvegr, Eystrasalt, Austmar*, hodie *Östersöen*), Saxoniam (*Saxland*), Sueciam et Norvegiam navigantes. Cæterum oppidum hocce, quippe

medio ævo metropolis Daniæ, multa præterea antiquitatis et historiæ monumenta servat, quorum apud Saxonem aliosque scriptores Daniæ historicos mentionem reperimus. Nomen *Hróiskelda* [i. e. fons Hrois vel Hroaris] fontem illum, aqua limpida scatentem, qui etiamnunc prope oppidum invenitur, primumque oppidi conditorem regem Roium vel Roarem (isl. *Hrói*, *Hróar*, *Rói* etc.) respicit.

Roma. Romanum regnum (*Róma*, *Rúm*, *Rómaborg*, *Rúmaborg*, *Rómaborgarland*, *Rómaborgarríki*, *Rúmaborgarríki*, *Rómaríki*) I, 129, 131, 135, 260; III, 23, 36, 37, 55, 59, 219, 220; IV, 254; V, 128, 131; VI, 125, 277; VII, 153, 235, 236, 293, 316; VIII, 8, 106, 144, 153, 188, 196, 206, 213; IX, 94, 138, 139, 314, 349, 382; X, 7, 11, 402; XI, 150, 190, 200, 272, 273, 276, 363, 367, 368, 373. Urbs celeberrima Italiæ (*Ítalía*, *Ítalíaland*), cui Germania (*Þýzkaland*) denominationem: Romanum regnum [*Rómaríki*, *Rómaborgarríki*] debet, quo veteres Scandinavi itinera religionis ergo suscipere solebant, unde Romana peregrinatio (*Rómaferð*, *Rómavegr* etc.). De singulis hujus urbis regionibus, quatenus Normannis veteribus notæ erant, cfr. descriptionem urbis in Werlauffii Symb. ad geogr. medii ævi p. 22, sqqu. occurrentem. Cfr. Romana terra, Romana via.

Romana peregrinatio, Romana via (*Rómavegr*, *Rúmavegr*, *Rómaferð*) V, 61; XI, 190. Ita nominari solebant peregrinationes religiosæ, quas veteres Normanni, absolutionem peccatorum obtinere sperantes, suscipere solebant. Cfr. Roma, Romanum regnum.

Romana terra, Romanum imperium (*Rómaborgarland*, *Rúmaborgarland*, *Rúmaborgarveldi*, *Rúmaborgarríki*, *Rómaríki*, *Rúmaríki*) VII, 68. Media pars Italiæ (*Ítalía*, *Ítalíaland*); tempore antiquissimo etiam Italia septentrionalis, alias Longobardia (*Langbarðaland*,

Lúngbardí, *Lúmbardi*, hodie *Lombardia*) appellari solita. Ita verbi causa filii Ragnaris regis Hirsutibracci Romanam terram, Italiam scilicet septemtrionalem bello invadere traduntur (Ragnars Saga Loðbrókar, c. 16). In charta Schoeningii geographica veteris Europæ falso *Rúmínaland*, pro *Rómverjaland* depictum invenitur. Cfr. Roma, Italia etc.

Romanus, Romani (*Rómverjar*, *Rúmverskr*, *Rúmverjar*, *Rómverskr*, *Raumverskr*) VIII, 195; X, 45. Incolæ Romæ (*Rómaborg*) et regni Romani (*Rómaríki*, *Rómaborgarríki*). Cfr. Roma, Romanum regnum etc.

Romarikium (*Raumaríki*), cfr. Raumarikia.

Romdalenses, Romi, XI, 35, cfr. Raumsdalenses.

Romsdalus etc., cfr. Raumsdalus.

Ronaldsa insula (*Rínansey*, *Rínalsey*) IV, 201. Cfr. Rinanseya.

Rossanesum (*Hrossanes*) VII, 273; IX, 36, 99, 176. Promontorium prope emporium Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) in regionis Norvegiæ Vikæ parte, Vestfolda (*Vestfold*) appellata, situm. Nomen eqvorum promontorium significat. Est sine dubio promontorium hodiernæ insulæ, *Nötterö* dictæ, boreale.

Rossanesum (*Hrossanes*, *Hosver*, [*Horsens*]), X, 95. Cfr. Hosverum.

Rosseya (*Hryssey*) IV, 205. Maxima insularam Orcadum, quæ Scotlandiæ a septemtrione sitæ sunt, hodie *Mainland* [isl. *Meginland*], vel *Pomona* nominata. In Heimskringlæ Tom. II, p. 147 falso *Krossey* pro *Hrossey* appellata est, et in Historia Orcadensium (Orkneyínga Saga), ubi sæpius occurrit, cum Hrolfseya (*Hrólfsey*) haud raro commutata esse apparet. Cfr. Hrosseya, Orcades.

Rossia (*Ros*) I, 273; X, 108. Tractus Scotiæ (*Skottland*, hodie *Scotland*), *Ross* hodie nuncupatus, regioni hodiernæ *Sutherland* appellatæ, a meridie adjacens, hodierni scilicet comitatus *Cromarty*cus, *Tayne*nsis, parsque comitatû *Inverness*ici.

Rostokkum (*Rauðstokkr*, *Rauðstorkr*, *Roðstokkr*) XI, 322. Hodiernum oppidum, *Rostock* appellatum, in regione Germaniæ, *Grossherzogthum Mecklenburg* vocata, situm, vel pars fortasse oppidi, hodie *Altstadt* (i. e. oppidum vetus) nuncupata.

Rothomagum, Rothomagenses (*Rúðuborg*, *Róðuborg*, *Rúða*) IV, 61, 65, 322; VI, 45, 364, 365, 393; X, 345. Cfr. Ruda, Rodemadunum.

Rottum, Rotum, Hrottum (*Hrott*, *Rott*) VIII, 180-81; IX, 58, 127, 250, 290. Proprie secundum nominis Scandinavici formam Hrottum scribi deberet. Est locus, hodie *Rot* dictus, vel hodiernæ insulæ, *Rotsöerne* nominatæ, dimidium milliarium a Jadare (*Jaðar*, dan. *Jæder*) distantes, in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*) sitæ, ad paroeciam hodiernam *Sole*nsem (olim *Sóli*) pertinentes. Portus quidam hic existit in sinu, in partem insulæ Rotti inter septemtriones et occasum brumalem spectantem semet insecanti, quem Scripta Historica Islandorum sine dubio respiciunt. Sine causa sufficienti Regesta ad Heimskringlam sine dubio Hrottum loco citato VIII, 180-181 commemoratum, quod haud procul a Bergis distare fertur, ab hocce Rotto, de quo disserimus, distingvunt, contextum enim loci Historiæ Sverreris (cap. 106) citati considerantibus apparebit, factionem Kuflungorum a Bergis (*Björgvin*) longius longiusque meridiem versus confugientem, ad Rottum denuo impugnatam Tunsbergum se fuga porro contulisse, unde sequitur, Rottum non in vicinitate Bergarum, verum inter Bergas et Tunsbergum jacuisse, neque ullius igitur alius Rotti, quam hujus, de quo disputamus, rationem habitam esse posse.

Rubrum mare (*Rauðahafið*) III, 59. Mare notissimum prope Arabiam (*Arabía*, *Rabítaland*) immissum. Quoad veterum Normannorum de hoc mari opinionem vide Parthicam terram (*Parcíaland*).

Ruda (*Ráða*, *Rúðuborg*, *Róðemadum*, *Rothemadun*,

Rothefnum, Röðuborg) IV, 60, 61. Metropolis regionis Vallandiæ (*Valland*), quæ Nordmandia (*Norðmandi, Normandi*, hodie *Normandie*) dicitur, sedes ducum Nordmandicorum, qui dynastæ Rudenses (*Rúðujarlar*) ob eam causam appellari solent. Etiam commercii causa a veteribus Scandinavis frequentari solebat. Est hodiernum oppidum Francogalliæ, *Rouen* dictum. Olim Rothomagus, Rothomum huic oppido nomen erat, unde denominatio Islandica *Ródemadun* derivata est, quæ in Hist. Hak. Hak. c. 294 occurrit, dum nominatio maxime vulgaris *Rúða* a nomine veteri Rotho vel Rothom deducta est, unde nomen gallicum *Rouen* porro haustum est. (Sn. Haralds Saga Harðráða, c. 102). Cfr. Rodemodunum, Rothomagus.

Rugeya (*Rúgey*) IX, 206. Insula quædam in Vingulmarka (*Vingulmörk*) in regione Norvegiæ Vika (*Vik*) sita. Conferentibus Hist. Hakonis Hakonidis c. 64 cum ejusdem c. 66 apparebit, hanc insulam prædio Varnæ (*Vörnu*, hodie *Værne* vel *Vernö-Kloster*) necessario vicinam fuisse. Quare vix alia hoc nomine insula significata esse potest, quam hodierna *Ronö*, inter fretum Svinasundum (*Svínasund*, hodie *Svinesund*) et locum, hodie *Frederiksværn* appellatum, sita, quæ apud Pontoppidanum, in libro: *Om det sydlige Norge* inscripto, p. 52, commemorata occurrit. Hodie ad tractum *Onsö*ensem præturam *Thunö*ensem et *Onsö*ensem, præfecturam *Smaalenen*sem pertinet.

Rugia (*Re, Aren, Ræng, Ræing, Reingar, Rænga*) XI, 342, 343, 347, 348, 350. Insula Pomeraniæ (hodie *Pommern*), hodie *Rygen* vel *Rügen* dicta, expeditionibus Danorum et Norvegorum in Vendiam (*Vindland*, hodie *Venden*) antiquitus maxime conspicua. Apud Saxonem etiam Rugia appellatur; in diplomatibus Ruga; incolæ ab Helmoldio nunc Rugiani, nunc Rani vocantur. Hinc orta sunt nomina Islandica, *Re* scilicet, vel, uti in jure Skaniæ ecclesiastico nuncupatur, *Rö* et *Ræng*, de-

nominatioque incolarum *Rængar*. Nomen præterea diversos habet sensus; nunc enim Rugia vel Reo ne tota quidem hodierna insula: *Rügen* indicatur, verum pars modo major meridiana, quæ a Saxone Rugia continens appellari solet, quæ dicendi ratio ea re etiam affirmatur, quod numen divinum paganorum *Rügewit* deus modo insulæ *Rügen*, proprie sic dictæ, tutelaris, non vero peninsularum minorum Jasmondæ (*Ásund*, hodie *Jasmund*) et *Wittow*æ esse creditur (Schwarz Diplomat. Gesch. der Pommersch-Rügisch. Städte, p. 599); nunc Rugia (*Ræng*) totum regnum Rugianum, quo etiam magna pars continentis Pomeraniæ comprehendebatur, significatum invenitur; verbi causa, quum in Hist. Knutid. sedes episcopalis Usnæ (*Usna*, *Fuznon*, hodie *Usedom*) fuisse, totusque episcopatus paroecias centum triginta continuisse traditur. Insula Rugia constabat: insula *Rügen*, proprie sic dicta, peninsula Jasmunda, quæ in Script. Hist. Isl. non occurrit, nisi nomen suum in denominatione Islandica *Ásund* latet [cfr. Jasmunda et Asunda], peninsulaque *Wittow*a, ubi Arcona (*Arkún*) sita erat. Cfr. Reum, Arenum, Rugienses, Rængi, Reenses.

Rugienses, Rugiani (*Rængar*, *Ræingar*, *Rængjar*) XI, 342-349, 360, 362. Incolæ insulæ Rugiæ (*Re*, *Ræng*, *Rænga* etc., hodie *Rügen*). Cfr. Arenum etc.

Rugienses insulani (*Hólmrýgir*) I, 6; X, 181. Hoc nomine appellari solebant incolæ insularum, ad regionem Norvegiæ Rogalandum (*Rogaland*) pertinentium, tempore Norvegiæ antiquissimo præclaris in Dania et Norvegia rebus gestis conspicui. Nomen Islandicum constat vocabulis: *Rýgir* (i. e. Rogalandi seu incolæ Rogalandi) et *hólmr* (i. e. insula), quare denominationi latinæ: Rugienses insulani, omnino respondet. Cfr. Rogalandum, Rogalandi.

Rugii orientales (*Austrrýgir*, *Austreyingar*) VIII, 85. Cfr. Ostroenses (*Austreyingar*). Si hanc lec-

tionem sequimur, incolas Rogalandi (*Rogaland*), regionis Norvegiæ, orientalis nomine illo significatos esse facile constat, verum altera lectio, ratione contextus habita, præferenda est, quare incolas Ostroæ (*Austrey*), insulæ magnæ in regione Norvegiæ Hordalando septemtrionali (*Norðhörðaland*), Bergis (*Björgvin*) a regione, inter septemtriones et ortum brumalem spectanti, sitæ, significatos esse constat.

Rugsundum (*Rúgssund*, *Rúgsund*) IX, 9, 75. Parvum prædium in parte orientali insulæ, hodie etiam *Rugsund* appellatæ, vel ipsa forsan insula, in paroecia *Rugsund*ensi, tractu *Davig*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo (*Firðir*, *Norðfjörðr*, hodie *Nordfjord*) sita. Kraft, 4 D. p. 915.

Runensia comitia, cfr. Raumensia comitia.

Rupes juris dicundi (*Lögberg*) I, 224; IV, 260; X, 277. Rupes in loco comitiorum Islandiæ generalium (*Alþing*), Thingvallis (*Þingvellir*) in tractu, *Þingvallasveit* dicto, in toparchia Islandiæ meridionalis Arnesensi (*Árnesssýsla*) sita, unde tempore reipublicæ liberæ summum jus dicere solebant. Cfr. Almannagjaa, Thingvalli, Comitia generalia etc.

Rusci (*Rúsci*) I, 166. Incolæ Russiæ (*Garðaríki*, *Rúsia*, *Rúzland*), qu. nom. cfr.

Rusla, Rysla (*Rúslir*, *Ryslir*) VIII, 139. Hodiernum prædium, *Rutle* et *Rutledal* dictum, in paroecia tractuque *Evindvig*ensi in regione Norvegiæ Sogno (*Sogn*) situm. (Kraft, 4 D. p. 799). Juxta prædia, *Rutle* et *Rutledal* hodie nuncupata, parvulæ quædam insulæ, *Rutle* dictæ, intra locum, *Sognefæst* appellatum, sitæ sunt, quæ loco citato fortasse respiciuntur. (Falsens Norges Hist. 3 D. p. 86). Immensa ibi saxorum, scopulorum parvarumque insularum multitudo adest, unde nomen explicatur: confusa magnitudo (Torfæana, p. 172-173). Nomen igitur isl. *Ruslir*, dan. *Rutle* a nomine substantivo Islan-

dico *rusl* (unde verbum *að rusla*, dan. *at rutte*, norv. *rutle*) i. e. confusa multitudo rerum parvi momenti, derivari possit. Cfr. Rysla.

Russia (*Garðaríki*, *Rúzland*, *Rúsia*) I, 299; X, 221, 224. Hoc nomen partim eodem sensu, quo Gardarikia, adhibetur ut: Russia, quam Gardarikiam vocamus, Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 10. Thorvaldus ille, cognomine *Víðförli*, Islandus, in Russia, haud procul a Palteskja (*Palteskja*, hodie *Polozk*) mortuus esse fertur in Kristni Saga, p. 102. Partim ut regnum per se commemoratur, verbi causa loco citato: in Russia totaque Gardarikia, magnumque talibus locis [ut in Narratione de Egile et Asmundo, c. 1], regnum et incolis abundans esse traditur inter Hunalandiam (*Húnaland*) et Gardarikiam situm. Verum tenendum est, nomen Russorum et Russiæ in historiis modo fabulosis vel posterioris ævi occurrere.

Russicus (*gèrzkr*, *girzkr*) VI, 18, 42. Cfr. Gardicus, Gardi, Russia etc.

Rutafjordus (*Hrútafjörðr*) VI, 98, 102. Cfr. Hrutafjördus.

Rutokolani (*Rutokolani*) I, 166. Lectio sine dubio vitiosa pro Rusci, Polavi.

Rydasus (*Ryðás*, *Ryn*, *Tyðás*) VIII, 113. Prædium quoddam in tractu Strinda (*Strind*), in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjem*) situm. A quibusdam hodiernum prædium, *Ry* dictum, in tractu *Bynæs*ensi situm, dimidium milliarium a templo *Stene*nsi distans, hoc nomine indicatum esse creditur. Höyem observat, prædio olim nomen *Ryn* fuisse, quæ lectio, quippe in Jöfrskinna et in lectionibus variis ad locum Historiæ Sverreris citatum occurrens, præferenda sit. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld i Norske Videnskab. Selsk. Skr., p. 306). Alii contra ut Munthe [Aall, Sn. III, 51], prædium, *Rödaas* dictum, in tractu *Örkadal*ensi situm, hoc nomine significatum esse malunt.

Rydjökul (*Ryðjökull*) VII, 304, 305. Prædium quoddam, lacui cuidam vicinum, ubi proelium commiserunt Erlingus ille Skakkius duxque Hettusveinum Olavus Gudbrandi filius. Lacus a quibusdam lacus Sueciæ Væner (*Vænir*, hodie *Veneren*) esse creditur, quum vero e Norvegia prædium hocce petentes lacum trajecisse ferantur, Rydjökul in ripa Væneris orientali situs fuerit necesse est; quod si ita est, in paroecia *Rudskoga*rum, in tractu *Wisnum*ensi, in Vermalando (*Vermaland*, hodie *Værmeland*) Væneri ab ortu solis, in finibus tractus *Vadsbo* hodie dicti, in Gothia occidentali (*Vestr Gautland*, hodie *Vester-Götland*) siti, jacuerit necesse est. In Sturlúnga Saga vero I, 111 hoc prædium orientem versus in regione Norvegiæ Vika (*Vík*) situm fuisse traditur, unde sequitur, lacum, quem commemoravimus, Randam (*Rönd*, hodie *Randsfjord*) necessario esse; huic lacui autem ab oriente sole, in paroecia *Land*ensi, prædia, *Steensund* et *Rödnæs* dicta, sita sunt. Aall [Sn. II, 205] Sturlúnga Sagam (II þ. 40 K.) sequens, Rydjökulem haud procul a Osloa (*Osló*, *Ausla*) sede Erlingi dynastæ Skakkii remotum in Vika (*Vík*) Norvegiæ regione situm fuisse contendit. Lacus igitur, cujus mentio facta est, Eyavatnum (*Eyjavatn*, hodie *Öyeren*), lacus ille magnus, duo fere milliaria orientem versus ab Osloa distans, sit necesse est, Rydjökul vero prædium est, in diplomatibus sæculi decimi quarti: *Rjodokul* [*á Rjodokli*, *Rodokli*] scriptum, quod prædio *Bingen* dicto, in hodierna paroecia *Sörum*ensi (olim *Suðrheimr*), in Raumarikia (*Raumaríki*, hodie *Romerige*) sito, vicinum fuisse tradunt, nunc vero jamdudum cum *Bingen*e, vel prædio principali vicino, *Sörum* hodie dicto, conjunctum est. Albis Romorum (*Raumselfi*, hodie *Glommen*) hunc ipsum locum præterlabitur in Eyavatnum semet effundens.

Rygia, Rygensis, Rygiensis, Rygiorum provincia, Ryfylke (*Rýgjafylki*, *Rogaland*) IX, 79, 108, 225, 239,

328, 376; X, 80, 110, 136. Idem quod Rogalandum, Norvegiæ regio, qu. nom. cfr.

Rygjarbitum, Ryarbitum (*Rýgjarbit*, *Rýjarbit*, *Rýgjarbotn*) III, 45; V, 4; VII, 272, 297; VIII, 192; IX, 49, 112, 225, 242. Hoc nomen sæpe occurrit, tanquam terminus finium Vikæ (*Vík*) regionumque hanc ab occasu solis attingentium; nunc enim regio inter promontorium Statum (*Staðr*, *Staðir*, hodie *Stat*) et Rygjarbitum sita, Norvegia scilicet occidentalis commemorata invenitur ut III, 45; V, 4; nunc Vika septemtriones versus usque ad Rygjarbitum VII, 272, 297; nunc regio inter Svinasunda (*Svínasund*, hodie *Svinesund*) et Rygjarbitum jacens, VIII, 192; IX, 49, 225, 242. Uno tantum loco, in versione nimirum Petri Claussenii historiæ Ingii Bardi filii disertis verbis additum invenitur: Vika a Svinasundo occidentem versus usque ad amnem Syram (*Sýra*) vel Rygjarbitum IX, 112. Hinc hæc sententia sine dubio ad Schoeningium pervenit, qui in charta sua veteris Norvegiæ geographica Rygjarbitum ad ostium amnis Lyræ vel in finibus regionis Norvegiæ Rogalandi depingit, et in Heimskríngla II, 295 monet: Rygjarbitum sine dubio locum quendam esse inter Agdas occidentales (*Vestr-Agðir*) et Rogalandum (*Rogaland*) situm. Unde hæc sententia in Falsenii librum, *Norge* inscriptum, p. 48, transiit. Kraftius contra (IV, 200) observat, ex historia Hakonis regis Norvegiæ Hakonidis, c. 80 [IX, 225] elucere, Agdas Rygjarbito ab occasu solis jacuisse, Magnique regis Norvegiæ Legum Emendatoris testamentum (Langebek, Script. VI, 249; Thorkelin Diplom. Arnamagn. II, 254) lucide probare, Rygjarbitum orientalem Agdarum vel provinciæ Agdensis (*Egðafylki*) terminum fuisse; huncque locum ob eam caussam prope locum, *Gjernæs Tangen* dictum, inter insulas, *Öster-Riisöer* hodie vocatas, et insulam, hodie *Kragerö* dictam, quærendum esse. Cfr. Saltsyra.

Rygiensis, Rygii (*Rýgskr*, *Rýgir*) X, 328. Cfr. Rogalandum.

Rygina, Ryginensis (*Rýginni*, *Rygini*) IX, 420, 425. Mentio fit Halkelis Ryginensis. Prædium quoddam Norvegiæ, cujus nomen hodiernum *Ryen* sit necesse est, quod nomen cum admodum vulgare sit, situs loci hodiernus inde vix certo concludi potest. Prædia enim, *Ryen* appellata, tam in tractu *Aggers*ico, quam in tractu Raumarikiæ (*Raumariki*, hodie *Romerige*) *Skydsmo*ensi etc. jacent.

Ryginabergum (*Ryginaberg*, *Bergið*) VIII, 279, 281, 285; IX, 404. Locus, proelio ibi inter regem Norvegiæ Sverrerem et colonos seditiosos commisso notus. Pons, cujus ibidem mentio fit, amni hodie *Loelven*, [non vero *Aggerselven*] appellato, immissus erat. Hodiernum *Ryenbjerg*, juxta oppidum Norvegiæ Osloam (*Osló*) situm, a prædio, *Ryen* hodie dicto, in tractu *Aggers*ico jacenti, nomen ducens. (Kraft, I, 326),

Rygjæ (*Rygjar*, *Áreyjar*, *Hereyjar*) IX, 217. Lectio admodum incerta est, lectiones enim variæ Areyæ et Hereyæ inveniuntur. Est locus inter promontorium, hodie *Brunlaugsnæs* appellatum, et oppidum Norvegiæ meridianæ Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*), ut putamus, prope Tunsbergum situs. Prædium igitur, *Ryg* dictum, portu optimo præditum, in paroecia tractuque *Semb*ensi situm, quod apud Kraft, II, 730 commemoratur, hoc nomine significatum esse possit. Ad Rygjarbitum jam annotavimus, hoc nomen non, ut antea fuerunt, qui crederent, propinquitatis quid cum Rogalando (*Rogaland*) habere, quare disquisitionem accurationem mereret, utrum cum Rygiis hicce Rygjarbito illi consangvineitas quædam interesset, annon. Cfr. Areyæ, Hereyæ.

Rykinvika (*Rykinvík*, *Rikkilsvík*) X, 162, 350. Cfr. Rikkilsvika. Halfdan rex Norvegiæ Niger, epulas quasdam in Hadalando (*Haðaland*) illi institutas relinquens, cum per lacum Randam (*Rönd*, *Raund*) glacie

constrictum curru veheretur, ad sinumque Rykinvikam pervenisset, glacie pondere currus dirupta, mortem in undis obiit. Locus, cujus nomen hodiernum est *Rykinsvig*, est sinus quidam parvus a Randa (hodie *Randsfjord*) semet intus insecans, in regione Norvegiæ Hadalando situs, nomen a prædio *Rykin*, vel hodie *Rögen* dicto, in paroecia *Brandb*oensi, tractu *Gran*ensi jacenti, ducens. Prædium, ubi rex Halfdan epulas frequentaverat, est, si traditioni credere fas est, locus, hodie *Hermandrud* appellatus, Randæ ab occasu solis adjacens. (Kraft, II, 222, 243).

Rýne cfr. Rydasus.

Rysla cfr. Rusla.

Rængi cfr. Rugienses.

Rödabergum (*Rauðaberg*) VII, 303. Cfr. Raudabjarga.

Rödabjarga (*Rauðabjörg*) VI, 42. Ad Rödabjarga prope sinum Petlandicum (*Petlandsfjörðr*, hodie *Pentlandsfirth*) proelium commissum est inter Rögnvaldum Brusii filium Thorfinnumque dynastam. Est sine dubio locus hodiernus, *Cap Drumet* (a voce Scotica *dun* i. e. fuscus) dictus, loco Scotiæ (*Skottland*), *Caithness* hodie appellato, a septemtrionibus adjacens.

Rögnvaldseya v. Rognvaldi insula.

Römarikium v. Raumarikia.

Römi v. Raumi.

Römsdalus v. Raumsdalus.

S.

Salbjarnarsundum, Saltbjarnense fretum (*Salbjarnarsund*, *Saltbjarnarsund*) IX, 39, 396, 419. Fretum quoddam, juxta Salbjornum (*Salbirni*), vel locum, hodie *Sælbo* dictum, semet inmittens, hodiernus nempe sinus Norvegiæ, *Sælbofjord* vel *Sælbjörnsfjord* dictus.

Salbjornum (*Salbirni, Salbrini*) VIII, 243 vel rec-

tius forsan Salbjörn, Saltbjörn. Est hodierna insula *Sælbo* vel *Sælbjörn* dicta, cum prædio, *Salthellen* hodie nominato, in paroecia *Mögster*ensi, tractu *Sund*ensi, in regione Norvegiæ Hordia (*Hörðaland*) meridionali (*Sunnhörðaland*) sita.

Salptienses (*Sálptverjar*) IX, 368. Incolæ tractus Salpti (*Sálpti*, *Sálfti* etc., hodie *Salten*) vel regionis, sinum Norvegiæ Salptium cingentis.

Salptium, Salftium (*Sálpti, Sálfti, Sjálfti, Skálpti, Skjáfti*) II, 161, 163; IX, 368. Hodiernus Norvegiæ sinus, *Saltenfjord* dictus, cum regione circumdanti, in præfectura Norvegiæ septemtrionalis *Salten*si situs; erat olim pars Halogiæ (*Hálogaland*).

Salteyense fretum (*Salteyjarsund, Saldeyjarsund, Salteyrarsund, Eldeyjarsund*) VIII, 88, 215, 218; X, 28. Ultimo loco citato, in Hist. Hakonis Hakonidis c. 260 *Salteyjarsund* sine dubio legendum est, quod etiam tam in lectionibus variis ad hunc locum, quam in Heimskríngla invenitur pro *Salteyrarsund*, quod in textum receptum est. Proelium ibi inter regem Norvegiæ Sverrerem Magnumque regem Norvegiæ Erlingi filium commissum est. Secundum quosdam fretum erat in Ranrikia (*Ránríki*), in regione Norvegiæ Vika (*Vik*), prope insulam, *Saltö* vel *Saltskjær* hodie dictam, profluens; in hodierna scilicet Sueciæ regione, *Bahuslän* dicta, situm. *Saltö* in charta Ödmanni geographica *Bahuslän*i, in tractu, *Vætteherred* hodie appellato, insulæ, *Kjörnö* nunc dictæ, ab occasu solis collocata invenitur, fretumque Salteyense, e descriptione Script. Hist. Isl. angustum fretum inter insulas semet insinuans fuisse videtur, quod VIII, 215, 218 sine dubio significatum est. Cfr. Falsens Norges Hist. III, 53. Secundum descriptionem, quæ Petro illi Claussenio debetur, *Saltö*a longius meridiem versus, insulæ nimirum, *Malmöen* hodie nuncupatæ, ab austro, sinui vero hodierno, *Guldmarefjord* appellato, a septemtrioni-

bus adjacet. Verum aliud fretum Salteyense quod VIII, 88 commemoratur, Munthius inter insulas Hvalseyas (*Hvaleyjar*, hodie *Hvalöerne*) collocat.

Saltnesium, Saltnesum (*Saltnes*, *at Saltnesi*) VII, 310; VIII, 24, 52. Gudrunæ cujusdam de Saltnesio suorumque filiorum loco citato fit mentio; porro Sigurdus quidam Saltnesensis commemoratur. Est hodiernum prædium, *Saltnæs* dictum, templo *Husby*ensi a regione, inter meridiem et ortum brumalem spectanti, in paroecia *Budvigen*si, tractu *Bynæs*ico, in regione Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*) situm. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 307).

Saltsura (*Saltsýra*, *Saltsyrja*, *Saltsúra*) IX, 242. Confinium Norvegiæ meridionalis et occidentalis, vel Agdarum (*Agðir*, *Egðafylki*) et Rogalandi (*Rogaland*), juxta amnem Syram (*Sýra*, hodie *Sireaa*) situm. Unde apparet, Ryarbitum (*Rýgjarbit*) non ad amnem Syram, verum longius orientem versus jacuisse, uti jam ad Ryarbitum observavimus. Dux nempe Skulius totam Norvegiam meridionalem usque ad Syram septemtriones versus semet extendentem, Agdis scilicet annumeratis, in suam partem poposcit, rex vero Norvegiæ Hakon respondit satis superque certo esse, si regionem a Ryarbito orientem versus usque ad Gothalbim (*Gautelfi*, *Elfi*, hodie *Götelven*) sese porrigentem, vel aliis verbis si Vikam (*Vík*) usque ad Agdas, non vero etiam has, obtinuerit.

Saltvika (*Saltvík*) II, 236; X, 328. Mentio fit Hlödveris cujusdam, cognomine Longi, Saltvikensis, e regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*) oriundi. Est sine dubio prædium, hoc nomine, in tractu *Ofoten*si (olim *Ófóti*) in præfectura Norvegiæ *Salten*si (olim *Sálpti*) situm. Cfr. Aall Sn. I, 169. Aliud prædium cognomine in meridionali præfectura *Jnderö*ensi in Thrandheimo invenitur, cujus vero hoc loco nulla ratio habita esse potest.

Samlandia (*Sámland*, falso *Smáland*) XI, 295, 296, 374. Regio quædam mari Baltico (*Austmar*, *Eystra*

salt, *Austrvegr*, hodie *Östersöen*) adjacens, raro occurrens, quæ nomine Kurlandiæ (*Kúrland*, *Kýrland*) plerumque comprehendi solet. Nomen in veteribus regionibus, *Samogitien* et *Semgallen* nominatis, Kurlandiæque [qu. nom. cfr.] vicinis, nobis semet offert. Secundum contextum Historiæ Knutid., ubi vir quidam e Samlandia ex oriente in Kurlandiam venire narratur, Samlandia *Semgallen*, quæ regio etiam mare attigit, sinui quippe hodierno *Riga*no adjacens, indicatum sit necesse est. (Secundum chartam geographicam libro Merkelii: *Die Vorzeit Lieflands* inscripto, annexam). Cæterum vero Samlandia etiam regio vetus, hoc nomine, in Borussia (hodie *Preussen*) orientali, oppido, *Königsberg* hodie dicto, a septemtrionibus sita, ad Samogitiam usque sese porrigens indicari solet, hæque duæ regiones loco citato XI, 374 respiciuntur, ubi Kurlandia, Samlandia et Ermlandia (*Ermland*) in unum locum conferuntur, quas Vindlandia (*Vindland*, hodie *Venden*) regionesque Vendicæ proxime sequuntur. Chartam geographicam consulentes etiam videbimus, Esthoniam (*Estland*, *Eistland*), Kurlandiam Samlandiamque illam Borussicam regiones maritimas maxime prominentes esse, quæ igitur majoribus nostris, Normannis veteribus, per mare hinc et illinc vagantibus, facile semet offerrent. Cfr. Semigallia.

Samseya, Samus (*Sámsey*) V, 250; VI, 217; XI, 215. Hodierna insula, *Samsö* appellata, pro ora Jotiæ Daniæ regionis sita. Nomen a vetere nomine proprio Finnico et Islandico: *Sámr* derivatum est, unde concludere licet, insulam jam antiquitus inhabitatam fuisse. Olim insignis erat narrationibus notissimis de heroibus Scandinavis Hjalmare et Örvaroddio, horumque cum Angantyre suisque fratribus certamine, de quo agit Hervarar Saga; cfr. Saxo, p. 93.

Sanctus amnis (*Áin helga*) IV, 328, 332, 334, 336. Amnis proclio navali hic inter regem Norvegiæ

Olavum Sanctum, regem Daniæ Knutum Potentem, regemque Sueciæ Önundum commisso conspicuus, quod proelium IV, 328 sqqu. (cfr. Saxo, p. 195) accurate descriptum invenitur. Hodiernus amnis, *Helgeaa* dictus, in orientali regione Skania (*Skán*, *Skáney*, hodie *Skaane*) situs. Nomen Islandicum: *án helga:* amnem sanctum significat.

Sandafjordus, Sandasundum (*Sandafjörðr*, *Sandasund*) VIII, 297; IX, 255. Sinus, hodie *Sandefjord* dictus, cui emporium cognomine: *Sandefjord* adjacet, in paroecia *Sandeherred*ensi, præfectura Norvegiæ *Laurvig*ensi situs. (Kraft, II, 807).

Sandbrua (*Sandbrú*, *Sannbrú*) VII, 239; VIII, 131, 252, 253; X, 27, 143. Pons, oppido Bergis (*Björgvin*), in regione Norvegiæ Nordhordalando sito vicinus. Cfr. Bergæ.

Sandeya, Sandoa (*Sandey*) VII, 43; X, 133. Insula parva, hodie *Sanda* nominata, quæ peninsulæ Scotiæ Cantiriæ (*Satiri*, hodie *Kantyre*) a regione, inter meridiem et ortum brumalem spectanti, adjacet. Cfr. Langebek Script. III, 227, Nota.

Sandeya (*Sandey*) II, 85. Hodierna insula, *Sandö* nominata, una Færeyarum, dimidium fere milliarium a Straumeya distans.

Sandeya (*Sandey*) III, 210. Cfr. Saudeya.

Sandkodra, Sandkantra, Sandrodra, Sandtodra (*Sandkauðra*, *Sandkantra*, *Sandróðra*, *Sandtóðra*) IX, 395. Memoriæ proditum est, Hakonem regem Norvegiæ Hakonidem, e sinu Hardsjoo (*Harðsjór*) ad hunc locum meridiem versus navigantem, in freto, Salbjarnarsundo (*Salbjarnarsund*, *Saltbjarnarsund*) cæteras naves reprehendisse. Nomen in textu Islandico variis admodum rationibus scriptum invenitur: *Sandkauðra*, *Sandkantra*, *Sandtöðra*, *Sandróðra*, lectio vero *Sandtöðra* sola recta est, unde cæteræ omnes facile ortæ esse possunt, verbi causa: *Sandkauðra* pro *Sandtauðra*, i. e.

Sandtöðra. Est parva quædam insula, hodie *Sandton* appellata, in paroecia *Östervold*ensi, tractu *Sund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnhordalando (*Sunnhörðaland*, dan. *Syd-Hordeland*) sita. (Kraft, IV, 539). In Edvardsenii manu scripta Bergarum (*Björgvin*, hodie *Bergen*) descriptione, in enumerandis reditibus ædium hujus oppidi sacrarum, hæc insula præter alios locos etiam his verbis commemorata invenitur: „*Item i Kundskelle i Sandtrodro*."

Sandnesum, Sannesum (*Sandnes*, *Sannes*) III, 77; VIII, 26; IX, 367. Hodiernus locus, *Sandnæs* dictus, in tractu *Alsten*ico vel *Alstahoug*ensi (veteri regione *Álost*) in provincia, hodie *Vefsenfjord* dicta, in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*). Cfr. etiam Egils Saga, c. 7, 9, 14. In Fornmanna Sögur, VIII, 37 in lectt. varr. etiam commemoratur Jon quidam Gudrunæ filius Sandnesius (*af Sandnesi*), quod necesse est sit lectio vitiosa pro Saltnesius (*af Saltnesi*).

Sandus, Sandius, Sandensis (*Sandr*) VII, 212, 331; VIII, 26; X, 328, 337. Mentio fit Ögmundi cujusdam Sandensis vel de Sando oriundi. Nisi Sandensis modo sit agnomen, Sando locus quidam, in provincia Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*) situs, significatus sit necesse est. Loco citato VII, 193 verisimillimum est hoc nomine prædium, *Sand* dictum, freto hodierno *Tjeldesund* nominato, vicinum, indicatum sit (Aall, II, 159); cæterum aut significata est insula hodierna, *Sanden* dicta, ad ostium sinus *Salten*sis (*Sálpti*, *Sálfti*) in præfectura *Salten*si sita; aut insula, *Sandö* hodie nuncupata, insulæ hodiernæ Hindoæ (hodie *Hindö*) a regione, inter septemtriones et ortum brumalem spectanti, adjacens; aut locus, hodie *Sande* dictus, in tractu *Öst-Vaagen*si situs, quam sententiam Munthius etiam amplectitur.

Sandus, Sandensis (*Sandr*, *af Sandi*) IX, 409, 418: X. 328. Commemoratur Grimus quidam Sanden-

sis. Est prædium, aut in regione Norvegiæ Thrandheimo, aut Halogia situm.

Sandverum, Sandvika (*Sandver*, *Sandvík*) IV, 274. Locus quidam, in regione Norvegiæ Halogia septemtrionali situs. In Heimskringla II, 218 *Sandver* appellatur. Secundum contextum, teste Schoeningio (in libro: *De nordiske Landes gamle Geographie* inscripto) hodierna parvarum insularum corona, *Sandvær* dicta, in regione, *Thromsen* hodie appellata, septemtrionali, sita. Finnmarkam quasi aspiciens hoc nomine indicata sit necesse est; insulæ Sandeyæ (*Sandey*) a meridie adjacet.

Sandvika in Orcadibus (*Sandvík á Orkneyjum*) IV, 205, 209. Locus, hodie *Sandwick* dictus, in occidentali insula Hrossey (*Hrossey*, hodie *Pomona* vel *Mainland*) una Orcadum (*Orkneyjar*, hodie *the Orkney islands*) situs.

Sandvika (*Sandvík*) II, 158. Sinus quidam cum prædio cognomini in una insularum Færeyarum (*Færeyjar*), Sudureya (*Suðrey*) situs, ubi Sigmundus Bresteris filius a Thorgrimo illo Pravo interfectus est. Hoc etiam in Færeyínga Saga, c. 38 memoriæ proditum est. Observandum tamen est, non, uti narrat historia, a Skufeya (*Skúfey*) omnium cæterarum insularum Sudureyam brevissimum spatium distare, quum Sandeya (*Sandey*) illi propior sit; in charta porro geographica, historiæ Færoensium annexa, nullam in Sudureya Sandvikam depictam inveniri, dum contra sinus Sandfjordus (*Sandfjörðr*) in Sandeya Skufeyæ e regione situs sit; quare tentamur profecto de fide traditionis, quamlibet accepta plerisque, dubitare.

Sandvika (*Sandvík*) III, 223. Prædium quoddam, ad sinum Nordfjordum (*Norðfjörðr*) in media toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Kiðjafellsþíng*) situm.

Sandvikenses (*Sandvíkingar*) III, 123. Qui prædium Islandiæ orientalis Sandvikam (*Sandvík*) inhabitabant.

Sara (*Sara*, *Sóra*), cfr. Sora.

Saraceni (*Serkir*) VI, 130, 357-359; VII, 88; X, 107. Incolæ Serklandiæ vel Saracenorum terræ (*Serkland*). Cfr. Serklandia, Mauri, Blalandia etc.

Saracenorum domus (*Serkjagarðr*) VI, 367. Urbs quædam Serklandiæ vel Saracenoram terræ (*Serkland*). Cfr. Serklandia etc.

Saracenorum terra (*Serkland*, *Kaldea*) VI, 130, 131, 358; X, 107. Cfr. Serklandia, Chaldæa, Saraceni, Mauri.

Sardinia (*Sardinia*) XI, 374. Insula magna. Sardinia etiamnunc dicta, Italiæ vicina.

Sarpsborga, Sarpsburgum, Borga (*Sarpsborg*, *Borg*) III, 44, 45; IV, 186, 273, 342; V, 282; VII, 113, 178; IX, 61, 66, 70, 79, 80, 95. In latere septemtrionali cataractæ Sarpi (*Sarpr*, hodie *Sarpfossen*), ubi promontorium quoddam in amnem, Albim Romorum (*Raumelfi*, hodie *Romelven* vel *Glommen*) dictum, prominet, Olavus rex Norvegiæ Sanctus vallum et aggerem in hoc promontorio lapidibus lignis et cespitibus educendum curavit, fossa cinxit, arcemque tali ratione condidit, initia oppidi vel emporii, postea *Borg* [i. e. arx], vel *Sarpsborg*, — quippe quod ad cataractam Sarpum jaceret, — appellati. Enimvero Olavus rex Sanctus mercatum Sarpsborgæ instituit, regiam exstruxit, ædem Mariæ vel Dominæ Nostræ sacram (*Mariukyrkja*) instauravit, fundumque ædeficiis educendis destinatum, inter quoscumque optarint, distribuit. Postea sæpius hujusce oppidi mentio fit, tanquam hibernæ regum Norvegorum sedis, rationeque regum, in comitiis Borgensibus (*Borgarþíng*) solenni modo creatorum, habita. Est emporium notissimum, *Sarpsborg* danice dictum, in Borgarsysla (*Borgarsýsla*), in dioecesi Norvegiæ *Aggershuus*ensi antea situm, a Suionibus anno 1567 igni devastatum, in cujus locum oppidum, *Frederiksstad* hodie

dictum, a rege Daniæ Frederico secundo conditum est. Nomen: *Borg* etiamnunc in prædio, *Borregaard* (olim *Borgargerði*) dicto, in tractu *Thunö*ensi, in fundo veteris oppidi sito, restat; oppidum autem vetus in duabus plateis, etiamnum *Gamlebyen* (i. e. oppidum vetus) et *Helgebyen* dictis, vico, *Gleng* hodie nominato, ab ortu solis sitis, stetisse traditur. Notandum est comitia Borgensia hic etiam ante oppidum conditum sine dubio haberi solita esse. Prope situm est prædium, hodie *Alvim* (*Álfheimr*) dictum; ubi comitia provincialia habebantur. Cfr. Aall Sn. 1, 216.

Sarpum (*Sarpr*) IV, 121; VII, 178; VIII, 298. Qua ratione Haraldus rex Norvegiæ Gillius, uni sociorum Magni regis Coeci delectum præbuerit, utrum suspendi an in cataractam Sarpum semet præcipitare præferret, cfr. VII, 178. Locus est cataracta fluminis Norvegiæ Albis Romorum (*Raumelfi*, hodie *Glommen*) notissima, *Sarpen* vel *Sarpfossen* dicta.

Sarria (*Sarre*, *Sarri*, *Sarti*) X, 82. Oppidum quoddam Castiliæ (*Kastel*, *Kastali*). Hodie oppidum, *Soria* dictum, in regione Hispaniæ (*Spán*, *Yspania*, *Spanialand*) Castilia veteri situm.

Sastadi, Sastadensis (*Sástaðir*) VIII, 29, 32, 94, 218, 222, 233, 246, 263, 268, 269. Commemoratur Hallvardus quidam Sastadensis. Hodierna prædia, *Saastad* appellata, in paroecia tractuque Stangensi in regione Norvegiæ Heidmarka (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*) sita.

Satirii isthmus (*Satiriseið*) VII, 49; X, 120. Isthmus tenuis, peninsulam Cantiriam vel Satirium (*Satiri*, hodie *Kantyre*) cum Scotia (*Skotland*) conjungens, per quem naves crebro trahi solent. Quo stratagemate Magnus etiam rex Norvegiæ Nudipes, Hebudes (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) sibi vindicaturus, usus est. Cfr. Orkneyínga Saga, p. 114. Est scilicet isthmus ille perangustus, quo peninsula Cantiria cam tractu Scotiæ

*Knapdal*ensi conjungitur. Cfr. Satirium, Satiriæ promontorium.

Satirium, Satiria (*Satíri*, *Sanntíri*) VII, 41, 43, 49; IX, 322, 323; X, 118, 120, 134. Peninsula quædam Scotiæ (*Skotland*) haud parvi momenti, melior quippe quam optima insularum Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), sola Mona (*Mön*, hodie *Man*) excepta. Hodierna peninsula, *Kantyre* vel *Kintire* dicta, in comitatu Scotiæ occidentalis *Argyl*ensi sita. Hinc apparet nomen normannicum vitiosa quadam lectione ortum esse, quum scilicet litteram s pro c legerint, lineolamque litteræ A superscriptam omiserint; lectio recta, ***Cantíri*** vel ***Kantíri*** esset; quum enim nomen cum vocabule Danico: ***Kant*** [i. e. extrema pars alicujus rei] aliquid propinquitatis habeat (Langebek Script. III, 227 Nota), litteram c hoc loco uti s pronuntiatam esse vix credendum esset. Cfr. Cantiria, Satirii isthmus; Satiriæ promontorium etc.

Satiriæ, Satirium promontorium (*Satírismúli*) IX, 321; X, 118, 123. Hodiernum peninsulæ Cantiriæ vel Satiriæ (*Satíri*, hodie *Kantyre*) promontorium meridionale, *Mull of Kantyre* dictum. Cfr. Satirii isthmus, Satirium, Cantiriæ promontorium.

Saudeya, Saudeyæ, Sandeya (*Sauðey*, *Sandey*, *Sauðey syðri*, *Sauðey ytri*, *Sauðeyjar*, *Söjðeyjar*) III, 210, 212, 216, 217. Duæ insulæ, una major, altera minor, quarum exterior gigante quodam inhabitabatur; in Norvegia boreali, in Mæria (*Mœri*) jacebant. Lectio vero Saudeya necessario vitiosa est pro Sandeya. Sandeya enim, natura sua in duas insulas, Sandeyam scilicet borealem et australem (*Nörre Sandö*, et *Söndre Sandö*) divisa, in tractu *Herrö*ensi in regione Norvegiæ Sunnmæria (*Sunnmœri*) sita est; in occidentali hujus insulæ parte antrum memorabile, ante ***Dolshellir***, nunc ***Dolsteenshule*** dictum, invenitur, quod in Orkneyínga Saga, p. 154 commemoratur, cujusque descriptio apud Strömium in libro: *Söndmör* in-

scripto, II, 447-449 legi potest. Alia insula, nomine *Sandö*, insulæ hodiernæ, *Agerö* dictæ, in paroecia *Sandö*ensi, tractu *Agerö*ensi, hodie in convalli, nunc *Romsdalen* (olim *Raumsdalr*) appellata, sitæ, olim vero ad Nordmæriam (*Norðmæri*) pertinenti, ab occasu solis adjacet, quæ, ratione contextus habita, hoc loco indicata sit necesse est. Commemoratur apud Kraftium V, 195; cfr. etiam Jonge, VI, 405. Cæterum non hæc solum insula, verum multi etiam alii loci illam circumdantes, secundum traditionem, a Jotunibus vel Gigantibus (*Jötnar*, *Risar*) inhabitabantur.

Saudungense fretum, Södungsundum, Sodungsunda, Saudungssundum (*Sauðúngssund*, *Sauþúngssund*) III, 40; IV, 68, 72, 75; IX, 30; X, 368, 402; XI, 172. In hoc freto Olavus rex Norvegiæ Sanctus dynastam Hakonem Eiriki filium captivum reddidit. Est hodiernum fretum, *Sauesund* vel *Souesund* dictum, pars freti, *Granesund* hodie appellati, meridionalis, inter insulam, *Atleöen* hodie nominatam, continentemque tractus *Askevold*ensis immissum, olim in veteri regione Norvegiæ Fjalis (*Fjalir*), hodie vero in regione, *Söndfjord* appellata, situm. (Falsens Norge, p. 69; Kraft, IV, 859-860, 929).

Saurbæi (*Saurbæir*, *Saurbœr*) VIII, 55. Locus quidam in Ranrikia (*Ránríki*) veteri, in regione Norvegiæ Vika (*Vík*), vel in hodierna Sueciæ regione *Bahuslän* dicta, antea ad Norvegiam pertinenti, situs. Describitur uti duo vel plura prædia, amni Sueciæ Gothalbi (*Gautelfi*, *Elfi*, hodie *Götelven*) vicina, in regionibus silvestribus tamen sita, silvæque cuidam adjacentia. In charta Schoeningii veteris Norvegiæ geographica hæc prædia Solbjargis (*Sólbjörg*, qu. nom. cfr.) ab ortu solis depicta inveniuntur; quamquam hodie vix nomen loci restat. Similitudo contra nominum in his Saurbæis hodiernoque prædio, *Sörbö* dicto, quod in silvestri parte tractus *Krok-*

*stad*ensis, in provincia *Sörbygden*si, in regione Sueciæ hodierna: *Bahusläno*, inter septemtriones et ortum brumalem spectanti, situm est, eo nos adducit, hoc prædium, vel rectius totam fortasse provinciam hodiernam *Sörbygden*sem Saurbæis nostris indicari (Ödmans Bahuslän, p. 305, Aall Sn., II, 185); hoc vero prædium a Gothalbi magis remotum est, quam quod Scriptis Hist. Isl. indigitatum nobis esse videatur. Nomen a vocabulo Islandico *saur* i. e. ovis derivatur. Cfr. Sörbæi, Sorbæi.

SAURBÆUS, SÖRBÆUS, SÖRBÆENSIS (*Saurbœr*) II, 241; VII, 214, 316. Tractus quidam, hodiernæ fere paroeciæ: *Staðarhól*ensis et *Hvol*ensis in regione, *Dalir* appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) situs.

SAURBÆUS (*Saurbœr*) I, 292; II, 223. Prædium quoddam sacerdotiale, in tractu, *Eyjafjorðr* dicto, in toparchia Islandiæ borealis Eyafjördensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situm.

SAURVIKA, SAURBÆI (*Saurvíkr*, *Saurbœir*) IX, 264. Prædium quoddam, prope montem Carinam (*Kjölr*, hodie *Kjölen*), in regione Sueciæ Vermalando (*Vermaland*), tractui Strandæ (*Strönd*) ab occasu solis situm. Hodierna paroecia *Kjölen*sis, in tractu *Jössen*si, tractui Strandæ a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, jacet, quare nomine: *Kjölr* hoc loco forsitan non mons Carina, verum hæc ipsa paroecia significata esse possit.

SAXLANDIA (*Saxland*) I, 127 etc. Cfr. Saxonia, Saxones.

SAXONES (*Saxar*) I, 137, 146, 157; IV, 123, 161; V, 236; VI, 4; VIII, 191; X, 253, 275, 348; XI, 273, 283, 311. Incolæ Saxlandiæ vel Saxoniæ (*Saxland*, hodie *Sachsen*), Cfr. Saxonia.

SAXONES OCCIDENTALES (*Vestsaxar*, *Saxar*) I, 131. Saxones Angliæ. Loco citato, mentio fit Ingjaldi cujus-

dam, fratris Petri, Saxonum regis; lectio varia ad hunc locum existens: Saxonum occidentalium præferenda forsitan est. Ingjaldus nempe, hoc loco commemoratus, idem est, ac ille, de quo Geneal. reg. Anglosax. [Langebek Script., I, 7] hæc verba facit: *Ingild wæs Ines broder, Vest-Seaxna cyninges.* Saxones igitur hic commemorati sunt, ni fallimur, incolæ hodiernæ regionis Angliæ, quæ *Wessex* dicitur.

Saxonia, Saxonum terra, Saxlandia (*Saxland, Saxónia, Germanía, Saxamerki*) I, 8, 11, 127, 129, 135, 140, 141, 153, 157, 158, 175, 298; III, 59; IV, 123; VI, 4, 51, 53, 65, 67, 125, 279; IX, 333; X, 93, 227-228, 270, 369, 388; XI, 1, 11, 22, 23, 32, 168, 172, 194, 274, 276, 285, 293, 294, 323-324, 328, 365, 367, 372, 374, 385. Saxonia, proprie sic dicta, est pars illa Germaniæ (*þýzkaland*, hodie *Deutschland*), quæ a Saxonibus Saxonumve gente inhabitabatur, quæ cum veteribus Normannis maxime nota esset, nomen ad totam etiam Germaniam extendebatur, quare geographi: Germania, quam nos Saxoniam appellamus. Sensu igitur universali Romanum imperium (*Rómaveldi*), cujus possessor Saxoniæ imperator appellari solebat, hoc nomine indicatur. Scriptum est: monti a septemtrione [*fyrir norðan fjall*], Alpibus (*Mundiufjall*) nempe, Saxoniam orientem versus, Francogalliam (*Frakkland, Franz*, hodie *la France*) vero regionem versus, inter meridiem et occasum brumalem spectantem, sitam esse; fines autem, quibus separentur, esse flumen Rhenum (*Rín*, hodie *Rhein*), ita ut hoc amni ab oriente Saxonia, ab occidente Francogallia contineatur. Septemtriones versus primum Albi Germanorum (nunc *die Elbe*), deinde Dania (*Danmörk*) continebatur, ita ut Dania, Holsatia (*Holzetusand*, *Holsetaland*, hodie *Holstein*) Saxonia et Vendia (*Vindland*, hodie *Venden*) altera alteram attingerent. Sensu tamen quoque arctiori ducatus, pro-

prie sic dictus, Saxoniensis (hodie *Sachsen*) VI, 53 occurrit. Jam antiquitus mentio fit Saxonum, ut populi culti, cujus mores imitari Normannis veteribus curæ fuerit. (Werlauff Symb. ad geograph. medii ævi, pp. 11, 12, 15; Langebek Script., II, 280; Finni Johannæi Hist. eccles. Islandiæ, I, 217-218 Nota). Cfr. Germania, Saxones etc.

Scopulus dæmonum, Veneficorum (*Skrattasker*), cfr. Skrattaskerum.

Scoti, Scotia v. Skoti, Skotia.

Scythia (*Cithía*, *Svíþjóð enn mikla*, *Svíþjóð enn kalda*) XI, 373. *Cithía* nomen est, a Normannis interdum pro Scythia, vel Suecia frigida usitatum. Cfr. Suecia frigida.

Sefsurda (*Sefsurð*) V, 27. Loca saxosa, lapidibus obsita, in suprema convalli Valdalo (*Valdalr*), in regione Norvegiæ Sunnmœria (*Sunnmœri*) sita, per quæ, ante invia, Olavus rex Norvegiæ Sanctus, hic iter faciens viam sibi fecit. Hodie *Skjærsuren* appellatur, jacetque in media fere valli, quæ inter prædia, *Alstad* et *Grönningen* hodie dicta, sese porrigit, estque octantem fere unius milliarii longa; via a rege Olavo strata etiamnunc utuntur (Ströms Söndmör, II, 267). Si nomen: *Skjærsuren* recte scriptum est; a *Skjævsuren* necesse est detortum sit, quod si ita est, communem cum veteri denominatione Islandica significationem habet, a vocibus quippe: *sef* [v. *skef*] i. e. herba palustris et *urð* composita.

Seglivika (*Seglivík*). In regestis geographicis ad versionem Fornm. S. danicam *Seglevik* quoddam invenimus, pro nomine loci numeratum, portu scilicet quodam, regionis Norvegiæ Rogalandi (*Rogaland*); sinus nempe parvuli ad prædium hodiernum, *Seglem* appellatum, in insula Eikunda (*Eikund*, hodie *Egerö*) situm, semet insinuantis, Kraft, IV, 86, 228 mentionem facit; verum error est, a lectione falsa *Segliviku* pro *segli viku* obortus, quare nullius loci hoc nomine mentio fit in Script. Hist. Isl. IX, 34.

Sekka (*Sekkr*, *Serkr*) VII, 138, 278. Ad hanc insulam pugna commissa est, in qua cecidit Hakon rex Norvegiæ Humeros latus (cfr. Steinavogus). Est hodierna insula, *Sekken* vel *Sækken* appellata, in paroecia tractuque *Vedö*ensi, in regione Norvegiæ Raumsdalo (*Raumsdalr*, hodie *Romsdalen*) sita. Credunt vulgo, insulam Sökkum, in Edda Snorrii commemoratam, hanc ipsam esse (Kraft, V, 188).

Selardalus, Selardalenses (*Selárdalr*, *Selárdælir*) VI, 61. Prædium sacerdotiale in convalli tractuque cognomini, *Arnarfjarðardalir* appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*Barðastrandarsysla*) situm.

Selasoi lacus (*Selasjór*, *Seljasjór*) VIII, 25. Hodiernus lacus, *Sælbo Sö* dictus, in tractu *Sælbo*ensi, in regione Norvegiæ Thrandheimo situs. In insula quadam, in hoc lacu jacenti, rex Norvegiæ Sverrer aliquamdiu versatus est. Cfr. Regia insula.

Selboenses (*Selabúar*, *Sældælir*) VIII, 24, 25. Incolæ vallis, *Seldalr* vel *Selbú*, *Selabú* dictæ. Est hodiernus tractus *Sælbo*ensis, in tractu Strinda [*Strind*], in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*) situs. Nomen, teste Schoeningio [Schoen. Reise, I, p. 52] vel a vocabulo Norvegico: *Sæl* [islandice: *sæla*], vel ab islandico *sel* i. e. tugurium ovile in agro remoto situm, derivatur; unde sequitur, ante domus inhabitando aptas, talia tuguria educi coepta esse.

Seleya, Seleyensis, Sæloa (*Seleyjar*, *Sóleyjar*, *Sæleyjar*) III, 46; VII, 241; IX, 34, 45, 97, 107, 150, 251, 301, 312. Insulæ, promontorio Norvegiæ meridionalis Lidandisneso (*Liðandisnes*, hodie *Lindesnæs*) a septemtrionibus adjacentes. Soleyæ (*Sóleyjar*) sine dubio lectio est vitiosa. Hodiernæ insulæ, *Sælöer* (*Sælö*, *Kjepö* et. pl.) dictæ, in paroecia *Oustad*ensi, tractu *Lyngdal*ensi, præfectura Norvegiæ *Lister*ensi sitæ. (Kraft, III, 531, 551). Quum loco citato, VII, 241 commemorentur:

Seleyæ, Lidandisneso ab oriente adjacentes, facile a situ Seleyarum apparet, legendum esse: Lidandisneso a septemtrionibus, quæ lectio etiam in locum Heimskringlæ respondentem excepta est (Heimskr. III, 373).

SELEYA, SELOA, SELEYENSIS (*Sælö*, *Selabú*) IX, 81, 151 falso. Cfr. Selja, Sæla, Sula insula. Seleyensis hiems (*Seljuvetr*, *Seleyjavetr*, *Sæleyjavetr*) IX, 151. Hoc loco sine dubio insula, in lacu Selasoi (*Selasjór*) sita, indicatur, nisi rectius hoc loco legitur: Selbuum vel Seldalus (*Selabú*, *Sældalr*), hodiernus scilicet tractus *Sælbo*ensis.

SELJA, SELEYENSIS (*Selja*, *Sæla*, *Súla*, *Súa*) I, 253, 255, 256, 258, 324; III, 40; IV, 68; V, 210-211; IX, 151; X, 5, 147, 259-261, 368. Insula Selja et Kinna (*Kinn*) promontorio Norvegiæ Stato (*Staðr*, *Staðir*, hodie *Stat*) a meridie sitæ, ætate Hakonis dynastæ Norvegiæ Hladensis (*Hlaðajarl*) desertæ, pecudibus modo grata præbebant pascua. Insula Selja, quæ juxta consvetam viam e sinubus maritimam sita erat, deinde inhabitari coepit, ædesque sacræ ad sanctas Sunnivæ reliquias ibi servandas eductæ sunt, quæ regnante Olavo rege Norvegiæ Tryggvide in insula inventæ erant. Una ædium Sancto Albano dedicata erat, ad quam pertinebat nigrorum monachorum (*svartmúnkar*) vel Benedictinorum quoddam monasterium; ædes vero Sunnivæ in monte, monasterio adjacenti, surgebat. Ad hanc insulam Olavus rex Norvegiæ Sanctus, Norvegiæ imperium occupaturus, naves appulit, illud sine dubio pro fausto omine accipiens, quod huc primum appulisset, nomen quippe insulæ *Sæla* nominisque sensum [fortuna secunda, prosperitas] respiciens. Lectio Sula sine dubio rejicienda est pro Sæla. Est hodierna insula, *Sælö* nuncupata, in paroecia *Hove*nsi, tractu *Sælö*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo (*Norðfjörðr*) sita; templum Sælöense hodie in continenti, in

fundo prædii sacerdotialis *Hove*nsis jacet, quamquam antea in insula situm fuerat; in parte insulæ, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti ruinæ memorabiles monasterii Sancto Albano vel Sanctæ Sunnivæ sacri, etiamnunc inveniuntur, viatoribusque etiam antra, in quibus Sunniva illa cum suis mortem obiit, adhuc monstrari solent. (Falsens Norge, p. 69; Kraft, IV, 916, 923, 941. Cfr. etiam Historia Sanctorum in Selja in Langebek. Script. IV, tabulamque pictam reliquiarum monasterii Sunnivensis in Klüvers Norske Mindesmærker, p. 134).

SELJANI, SELJUMANNI (*Seljumenn*) I, 258. Viri sancti, in insula Selja (*Selja*, *Sæla*, *Súla*) mortui. Cfr. Selja, Sæla, Sula.

SELJOTUNA (*Seljotún*, *Hesjutún*, *Hessjutún*) VII, 11. Vide Aall Sn. II, 93. Cfr. Hesjutuna, Harmus.

SELJUHVERFUM (*Seljuhverfi*) VII, 9; X, 384. Cum hujus tractui; tanquam cum Thexdalo (*Þexdalr í Seljohverfi*), convalli, in paroecia *Gyssund*ensi, tractui *Aafjorden*si annexa, in præfectura *Fosen*si, sinui Norvegiæ Thrandheimico a septemtrione sita, conjuncti mentio fiat, Seljuhverfo regionem, hodierno *Salnæs*o, *Aafjord*o illi a septemtrionibus adjacenti, vicinam significatam esse verisimillimum est. Aall Sn., II, 92.

SELJUPOLLI (*Seljupollar*) IV, 55, 56. Locus quidam, in ora Francogalliæ (*Frakkland*, *Franz*, hodie *la France*) vel Hispaniæ (*Spán*, *Spanialand*) occidentali, secundum Schoeningium in parte regionis Hispaniæ, quæ Gallicia (*Galicia*, *Galizuland*) dicitur, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, situs. Res hoc loco gestæ tam accurate narrantur, ut mirandum profecto sit, ipsum locum nullis adhuc disquisitionibus, quamlibet sedulis et diligentibus, cessisse. Narratur scilicet rex Norvegiæ Olavus Sanctus ad Gunvaldsborgam (*Gunvaldsborg*) prope Seljupollos pugnasse, ducem Geirfinnum superasse, qui quindecim sese libris auri e captivitate redemerit,

deindeque occidentem versum amnes Carolinos (*Karlsár*) petivisse. Neque Gunvaldsborga, neque Geirfinnus, neque Carolini amnes noti sunt. Secundum ea, quæ jam ad amnes Carolinos observavimus, conjecimus, hoc amne Garonnam (hodie *Garonne*) indicari, inde scilicet concludentes, quod rex Olavus porro, inde revertens, ad Pictaviam (*Peita*, *Peituland*, hodie *Poitou*) appulisse traditur, quæ ob eam caussam non procul remota esse potuit, et quod de tota illius expeditione memoriæ proditum est, duas illum æstates unamque hiemem in Vallandia (*Valland*) degisse, quo nomine numquam oræ Hispaniæ indicari solent. Ideo Seljupolli et Gunnvaldsborga in ora Francogalliæ, inter Bretagniam flumenque Garonnam sese porrigenti, quærendi sunt, verisimiliter Pictaviæ a meridie, quippe cum hæcce regio Normannis nota esset, revertenteque rege Olavo commemoretur, in horum vero eventuum descriptione ne nominetur quidem. Idcirco non dubie hic, ut antea ad Gislupollos vel Grislupollos (*Gislupollar*, *Grislupollar*) et Vilhjalmsbæum (*Vilhjálmsbœr*) observavimus, traditiones meridianæ, quæ de expeditionibus novissimis Normannorum in Aquitaniam (*Aquitania*) exstant, adhiberi possunt; quæ quamquam et paucæ sunt et deficientes, solæ tamen sunt, quæ huic caligini lucem quandam affundunt. Jam Depping (Om Normannernes Sötoge, versio N. M. Petersenii) hanc traditionem Aquitanicam commemoravit, ad expeditionemque Olavi regis Norvegiæ Sancti retulit, licet quidem de fide sua aliquantum dubitans, ut cui similitudo nimia cum traditione alia, e Nordmandia nobis nota, interesset. Verum pluribus rationibus aliunde affirmatur, nostraque quidem sententia relatione Scandinavica haud parum nititur. Eo enim nequaquam labefactatur fides traditionis Aquitanicæ, quod utraque relatio piratas eodem dolo utentes, fossis nimirum celatis hostem fallentes, introducit; cum contra verisimillum sit, eos eodem stratagemate iterum usos esse, quod antea

in Bretagnia tam prospere iis cessisset. In Aquitanicæ historiæ fragmento [Duchesne Hist. Francorum Script. IV, 82] hæc his de rebus legimus: „Eo tempore infinita multitudo Normannorum ex Dannamarcha et Iresca regione cum classe innumera mare transeuntes — appulerunt portum Aquitanicum juxta Pictavorum terminos. Et sicut antiqui parentes eorum pagani Aquitanica rura depopulati sunt, ita et isti, mixtim Christiani, mixtim Pagani, nostros vicos, castella et civitates conati sunt flammis comburere et populum Christianum ferro diverberare et captivare et ecclesias Dei et monasteria desertare. Tunc absque mora Dux (Aquitaniæ) Wilelmus — congregato plurimo et fortissimo Aquitaniæ exercitu, juxta eos castra disposuit circa oram maris, imminente jam nocte. Nortmanni vero, videntes præparatum Aquitanorum exercitum contra se ad bellum, terrore divino consternati sunt valde timentes. Nec ipsa nocte fugere valentes, cum propter litus maris residerent, et æstus maris tunc mitior factus esset, et classis ad terram nudam jaceret, per totam noctem circa se foveas præparaverunt virgis et cespitibus contextas desuper, ut ignorantes bellatores delaberentur, dum cursu equi præcipites ferrentur. Itaque primo mane crastino nescientes laqueos fovearum exercitus Ducis, ipso Duce in prima frontis acie præcurrente velocissimo equo, dum calore pectoris super Nortmannos frena equorum laxarent, mox per foveas equi cum sessoribus suis delapsi sunt; et quia graves eos faciebat pondus armorum, plurimi a Nortmannis capti sunt. Sed divina pietas Ducem mirabiliter eripuit. — Timore vero eorum, qui primi ceciderant et capti jam tenebantur (erant enim plures triginta nobiliores), ne forte ipsi a Nortmannis necarentur, dimissum est mox bellum. Sequenti vero media nocte, æstu maris invitante, concito cursu Nortmanni cum captis nobilibus viris navibus insiliunt, et auxilio maris fuga liberati sunt, nec amplius apposuerunt venire in nostros

fines. Dux autem suos, qui capti erant, missis postea nunciis ad Nortmannos, infinito pondere auri et argenti dato, omnes redemit et recepit incolumes." Eadem memoriæ prodita sunt ab Ademare, (apud Alteserram, Rer. Aquitanic. libri quinque II, 358-359), circiter ad annum 1020, sed sine definitione loci; verum Alteserra hos eventus ad fanum S. Michaëlis in eremo in ora maritima Pictonum confert, ob eam, ni fallimur, causam, qud Ademar antea (Alteserra, l. c. p. 344) aliam expeditionem commemoraverat, ad hunc locum succeptam, in qua Emma uxor ducis de Limoges a Danis vel Normannis captiva abrepta erat, quæ post triennem primo captivitatem libertatem recuperavit. Nomen Gunvaldi (Gundebaldi, Gombaldi) in historia Aquitaniæ non deest; celeberrimus autem est ille Gunvaldus, qui regnum Francogalliæ appetens, anno 588 in Aquitaniam irrupit, rex ad locum, *Brive la Gaillarde* dictum, creatus est, pluraque oppida in suam potestatem redegit; locus tamen, castrum Gundebaldi dictus, in hac regione nusquam reperitur; in historia Francogalliæ domini de Gondebaud commemorati inveniuntur, ubi vero illorum possessiones et palatia jacuerint, plane nescimus. Locorum, quorum nomina Seljupollis similia sunt, aliquot commemorantur, ut verbi causa castrum Salense, *Sainte Soule* et qu. s. sim., hic vero id agitur, utrum talis quis locus Gunvaldsborgæ illi vicinus fuerit, annon. In regione locum, *St. Michel en l'Erm* dictum, circumdanti, tales vix loci invenientur, quoniam hæc regio ob naturam suam multis modis mutata est (Arcere Hist. de la ville de la Rochelle et du pays d'Aulnis I, 14-15) qua de causa omnia, quæ de illa annotare in nobis est, conjecturis solis nituntur. Prope flumen Garonnam monasterium quoddam jacebat, monasterium Regulæ, vel castrum Regulæ, etiam *la Reole* dictum, quod ita describitur: „in monte positum, qui videlicet mons a tribus lateribus, orientali, aqui-

lonari et occidentali, aliis cingitur montibus, a meridie Garonna vallatur flumine; ab oriente inter ipsum et alterum montem vallis existit perangusta, per quam fons meat, quam incolæ Mosellam nuncupant." Hoc monasterium anno 970 a Gonbaldo episcopo Vasatensi fnndatum esse traditur. Illi vicinum erat Cassinogilum illud, vel *Chasseneuil*, palatium veterum regum Aquitaniæ, ex expeditionibus Normannorum prioribus etiam cognotum, cujus jam anno 777 mentio fit [Alteserra, I, 87; II, 292, 324, 325; Valesii Notit. Gall. p. 131, 468]. Verisimillimum est, Normannos veteres hunc ipsum locum petivisse, fierique potest, id iis nomine episcopi Gunvaldi, qui id temporis necessario in recenti hominum memoria erat, agnominatum notum fuisse, unde sequeretur, Seljupollo simplici ratione fontem Mosellæ indicari. In relatione Normannica unum præterea momentum memoratu dignum nobis sese offert: paganos scilicet ad amnes Carolinos habitasse. Si respiciantur Mauri (*Blámenn*), mox metropoli Lusitaniæ (*Portugal*), Lissibonæ [*Lissibon*, hodie *Lissabon*] a meridie flumenque, *Mincio* nuncupatum, ubi Hispania gentilis incipit, prætervecti essemus. Si vero contra amnibus Carolinis [qu. nom. cfr.] Garonna significata est, alius vix ratio habita esse potest populi, quam Vaskorum gentiumque vicinarum, quæ etiamnunc anno 1179 in concilio ecclesiastico propter frequentes populationes et rapinas condemnati sunt, de quibus hæc legimus: „tantam in Christianos immanitatem exercent, ut nec ecclesiis, nec monasteriis deferant, nec cuilibet parcant ætati aut sexui, sed more paganorum omnia perdant et vastent. (Alteserra, I, 83).

Selvagi (*Selvágar*) II, 182. Portus quidam in sinu Alptafjordo boreali (*Álptafjörðr nyrðri*) in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi [*Kiðjafellsþing*, *Múlasýsla*] situs.

Selvogi (*Selvágar*) IX, 34. Sinus quidam perparvus, ad prædium *Nærland* dictum, pertinens, ostio amnis, *Haaelven* hodie nominati, a septemtrionibus adjacens, in paroecia *Nærim*ensi, tractu *Haa*ensi, in Jadare (*Jaðar*), in regione Norvegiæ Rogalando situs. Nomen etiamnunc idem est. (Kraft, IV, 90).

Selvogus (*Selvágr*) X, 297. Mentio fit Asgauti cujusdam Selvogensis. Est prædium quoddam, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm, ni fallimur ad lacum Selasoi (*Selasjór*, *Seljasjór*, hodie *Selbosö*, qu. nom. cfr.) prope adjacens.

Semigallia (*Smáland*, *Smáland* falso) XI, 295. Cfr. Samlandia.

Semsfjordus (*Seimsfjörðr*, *Sæmsfjörðr*, *Semsfjörðr*) VIII, 215, 217, 223, 228. Sinus quidam, prope fretum, *Saltösund* dictum, in Ranrikia (*Ránríki*) in regione Norvegiæ Vika (*Vík*) situs; hodiernus sinus, *Sämsfjord* appellatus, in paroecia *Tanum*ensi, in regione Sueciæ hodierna, *Bahuslän* dicta, situs. Juxta ostium ejus est fretum Havsteinsundum (*Hafsteinssund*, *Hallarheimssund*). Cfr. Hasteinum.

Septemtrio, Septemtrionalis orbis (*Norðrhálfa*) V, 167, 258. Cfr. Europa, Borealis mundi plaga.

Septemtrionalis lingua (*norræn túnga*) XI, 372. Lingua, olim *dönsk túnga* [i. e. lingua danica] dici solita, qua utebantur quondam omnes populi boreales vel Scandinavi, quæ vero hodie in sola Islandia restat.

Septemtrionalis ora (*Norðrland*) IX, 365. Tractus ad sinum Thrandheimsfjordum (*Þrándheimsfjörðr*), in regione Norvegiæ Thrandheimo situs.

Septemtrionales terræ (*Norðrlönd*) I, 185, 300; II, 243, 277, 278, 288, 320; III, 5, 11, 34, 61, 132; IV, 33, 137, 138, 270, 311; V, 177, 194, 223; VI, 152, 161, 186, 245, 346; IX, 136; X, 2, 172, 184, 240, 337; XI, 16, 17, 174, 192, 274, 359, 364. Cfr. Regiones, Terræ boreales.

Serinksvika (*Særingsvik*), cfr. Skriksvika.

Serklandia (*Serkland*, *Kaldea*) VII, 87; X, 107; XI, 374. Serkorum vel Saracenorum (*Serkir*, *Blámenn*) terra. Ideo diversæ hoc nomine regiones indicantur, quoniam hic populus per tres mundi plagas dispersus erat. Ita Serklandia Africam (*Afríka*, *Suðrhálfa heims*) significat, ut quum in Script. Hist. Isl. mentio fit „Afrikæ, quam Væringi (*Væringjar*) Serklandiam vocant;" etiam, ut Suhmius recte observat, pars Hispaniæ, a Mauris inhabitata, Serklandia indicatur, tanquam loco citato VII, 70, cum Sigurdus rex Norvegiæ Hierosolymipeta oram Serklandiæ legens, Formenteram venisse traditur. Serklandia vero etiam Persia (*Persía*, *Persíðaland*), Assyria, pluresque Asiæ terræ indicantur, uti quum in libro, *Stjórn* inscripto, legimus: „prope sinum Persicum populum habitasse, Persas dictum, quem nos Saracenos appellamus," eodemque loco conjunguntur: Saraceni et Indi (*indverskir menn*) i. e. Persæ et Indi. (Cfr. etiam Torfæi Series p. 480. Suhms Danm. Hist. V, 167, Nota). Cfr. Saracenorum terra.

Serkum (*Serkr*) VII, 138, cfr. Sekka.

Sicilia, Siciliæ imperium (*Sikiley*, *Sikileyjarveldi*) VI, 130, 131, 158; VII, 68, 91, 92; IX, 349. Insula Italiæ Sicilia. (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 11).

Sida, Sidensis, [Sidu-Hallus] (*Síða*, *Síðu-Hallr*) II, 177, 222; III, 91, 110; IV, I; X, 275, 277. Tractus, faucibus montanis, *Skaptárgljúfr* dictis, ab oriente situs, in toparchia Islandiæ orientalis Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*) jacens.

Sidon (*Sætt*) VII, 98, 99. Sidon, antea *Said* dicta, urbs Syriæ. Hoc etiam in Heimskríngla, III, 242 observatur, quamquam est quidem interpolatio posterioris temporis, quæ in textum irrepsit, dicitur enim: *Sætt*, quam quidam urbem Syriæ Sidonem esse credunt.

Siggjarvogus (*Siggjarvágr*) VIII, 242; IX, 17. Sinus quidam, juxta prædium, hodie *Siggervaag* dictum,

in parte orientali insulæ hodiernæ, *Bömmelö* vel *Bemmelö* nuncupatæ, sub alto monte, *Siggen* nominato, in paroecia *Moster*ica, tractu *Findaas*ensi, in regione Norvegiæ Sunnhordalando situs. (Kraft).

Sigluxesum (*Siglunes*) I, 277; II, 216. Promontorium quoddam inter sinus Siglufjordum (*Siglufjörðr*) et Hedinsfjordum (*Héðinsfjörðr*) in toparchia Islandiæ borealis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) prominens.

Sigluvika (*Sigluvik*) II, 59. Prædium quoddam, in toparchia Islandiæ borealis Thingeyensi (*Þingeyjarsýsla*) situm. (Landnámab. 3 P. 16 K.).

Signa (*Signd*) IV, 61. Amnis regionem Francogalliæ (*Frakkland*, *Franz*, hodie *la France*), Nordmandiam (*Norðmandi*, hodie *Normandie*) irrigans, per metropolim Francogalliæ Parisios (*Parísarborg*, hodie *Paris*) profluens, olim Sequana, hodie *Seine* dictus.

Sigtuna (*Sigtún*) III, 166; IV, 39; V, 125; VI, 16, 17, 161. Oppidum vetus Sigtunorum, hodie *För-Sigtuna* dictum, in paroecia *Hátuna*na situm; octantem fere unius milliarii a hodierno oppido, *Sigtuna* nominato, in regione Sueciæ Upplandis (*Upplönd*, hodie *Upland*) jacebat. Nomen ab agnomine veteri Othinis: *Sigi* derivatum est, quippe qui fanum hic condidisse tradatur (Heimskríngla, I, 10; Snorra Edda edit. Rask. p. 15). Reliquiæ hujus oppidi in libro Dahlbergii: Suecia inscripto, depictæ inveniuntur. (Cfr. Schlytter Sveriges Indelning, V, 28).

Sigvaldasteini (*Sigvaldasteinar*) IX, 399. Saxa quædam vel rupes in sinu Norvegiæ, *Christianiafjord* appellato, juxta Nesoddium (*Nesoddi*, hodie *Næsodden*) sitæ. Si cum Falsenio (Norges Hist. III, 472) eam sententiam amplectimur: fretum Bedjusundum (*Beðjusund*, *Væðusund*) juxta insulam, *Bævöen* hodie appellatam, pro loco hodierno, *Soon* dicto, in paroecia *Sone*rica, tractu

*Vestby*ensi jacentem, semet inmittere prope exitum amnis, *Hölen* hodie appellati, in sinum Christianicum, — unde tamen sequitur Beviusundum (*Befjusund*) pro Bedjusundo legendum esse, — necesse est Sigvaldasteinos prope locum, hodie *Hvidsteen* dictum, inter *Soon*um et locum, hodie *Dröbak* appellatum, jacuisse.

Silavogus (*Silavágr*) X, 140. Sinus quidam perparvus, oppido Bergis (*Björgvin*, hodie *Bergen*) a meridie, in Norvegia occidentali situs. Idem forsitan est, qui Selvogus (*Selvágr*), supra commemoratus, vel Siravogus (hodie *Sirevaag*) illi a meridie adjacens.

Silda (*Síld, Sylld*) IX, 29, 347; X, 147. Hodierna insula, *Silden* appellata, in ostio boreali freti Ulfasundi (*Úlfasund*, hodie *Ulvesund*) in paroecia *Hove*nsi, tractu *Sælö*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo (*Norðfjörðr*) sita. (Kraft, IV, 917).

Sina mons (*Sýna*) XI, 374. Mons Arabiæ (*Arabía, Rabítaland*) hodiernus, *Sinai* dictus.

Sintra (*Sintre*) VII, 85. Hodiernum castellum, *Cintra* nominatum, tria milliaria regionem versus, inter septemtriones et occasum solis spectantem, a Lissibona (*Lissibon*, hodie *Lissabon*) metropoli Lusitaniæ (hodie *Portugal*), in regione ejusdem terræ, hodierna *Estremadura*, sita, distans. In Schlözers Nord. Gesch., p. 542, Sintra eadem esse, quæ *Santarena*, dicitur, quo nomine si locus, hodie *Santarem* [*Santa Herena*] appellatus, significatus est, sententia Schlözeri necessario falsa est, quoniam *Santarem*a longe intus jacet in regione, flumen Tagum (hodie *Tajo*) cingente. Hodierna vero *Cintra* contra oræ propius adjacet. Sigurdus vero rex Norvegiæ Hierosolymipeta, e Gallicia (*Galizía*) veniens, huc cum primum appulisset, deinde in flumen Tagum sursum versus navigans, Lissibonam tetendit.

Sinus interior (*Fjörðr*) IV, 252; cfr. Ostrarfjordus, Sognicum mare.

Sion (*Síon*) VIII, 184. Arx in Steinbjargis (*Steinbjörg*) in oppido Nidaroso (*Níðarós*, hodie *Throndhjem*) in regione Norvegiæ Thrandheimo sita. Cfr. Nidarosum, Steinbjarga, Sverrisborga, Arx etc.

Sirius (*Sire*, *Siri*) X, 8. Hodierna insula, *Udsire* dicta, in mari procul sita, unamque paroeciam efficiens, ad tractum *Torvestad*ensem, in regione Norvegiæ Rogalando jacentem, pertinens.

Sirus amnis (*Sýra*) IX, 112. Amnis in finibus regionum Norvegiæ Rogalandi et Agdarum occidentalium (*Vestr-Agðir*) profluens, hodie *Sireaa* dictus.

Sjalandum (*Sjáland*) IV, 150. Pars regionis Sueciæ, proprie sic dictæ, Upplandi (*Uppland*), quam orientem versus mari adjacuisse credunt, postea *Rodslagen* vel *Roslagen* [olim etiam *Roþin*] appellata. Nomen vetus etiamnunc in hodierno tractu, *Sjuhundraherred* dicto, qui in Upplandicis legibus (þíngm. B. 13 Fl.) *Sæhundari* nominatur, restat. Hic sine dubio tractus est, quem traditio mythica e lacu hodierno *Mælare* a dea Gefione exaratum esse refert.

Sjolandum, Selundum, Sjolandia, Sjalandia, Selandia, Sælundum (*Sjóland*, *Sjáland*, *Sjólönd*, *Sælundr*, *Selundr*, *Selund*, *Sílundr*, *Sælund*) I, 29, 31, 35, 135, 177; IV, 320, 321, 334, 335; VI, 69, 74-76, 78, 164, 165, 238, 300, 398; VII, 177; IX, 318; X, 59, 67, 85, 264, 354, 367, 378; XI, 35, 40, 51, 64, 69, 83, 145, 171, 196, 208, 212, 215, 231, 292, 302, 307, 309, 320, 324, 326-328, 330, 338, 351, 354, 384. Hodierna Daniæ insula, *Sjælland* dicta. Nomen, ut jam vidimus, olim sub pluribus formis occurrit, quæ pleræque terram vel lucum maritimum significant, quo aut situs et amoenitas hujus insulæ, aut traditio de origine sua e Lacu (*Lögrinn*, hodie *Mælaren*) Sueciæ (cfr. Ýnglínga Saga in Heimskríngla, c. 5; Gylfaginning in Edda Snorri, c. 1) indigitatur. A Sighvato poeta Sjolandum: terra illa

plana IV, 320 appellatur. Ab aliis laudatur inprimis amoenitas et fecunditas Sjolandi, provinciaque Daniæ optima Sjolandum vocatur (Saxo, p. 3, 96 et Adamus Bremensis: de situ Daniæ). Antiquitus in tres toparchias tractusque complures divisa erat Sjalandia, quorum nullus tamen in Script. Hist. Isl. occurrit, excepto tractu Valbursico (*Valburshèrað*, *Valbýrshèrað*, *Valbýshèrað*, hodie *Valdborg-Herred*). Incolæ Sjolandenses etc. (*Sjálandsfarar*, *Selundbyggjar*, *Sælundbyggjar*, *Sjálendíngar*, *Sjólendskir* etc.) appellari solebant.

Sjoltium, Sjoltensis (*Sjalltar*, *af Sjölltum*) X, 103. Viri cujusdam loco citato mentio fit, nomine Oddi Sjoltensis. Est prædium Norvegiæ, nescimus quod.

Sjomælingi, Sjomælingenses (*Smælíngjar*, *Sjömælíngjar*, *Sannmælíngar*, *Sannmelíngar*) IX, 226, 370. Mentio fit viri cujusdam, nomine Andreæ Sjomælingensis (*af Sjömælíngjum*). Lectio nominis incerta omnino est; in textum admissa est lectio: *á Siaumælíngjum* vel *Sannmælíngjum*, unde constat, in legenda prima nominis syllaba, conjecturas adhibitas esse. Verum contextus, in quo locus hicce occurrit, argumento est, Sjomælingos in regione Norvegiæ Nordmæria jacuisse, quippe cum Raumsdalo a septemtrionibus, Dromaneso (*Drómanes*, hodie *Dromenæs*) autem a meridie siti essent.

Skagafjördus (*Skagafjörðr*) I, 281; II, 59, 208, 223, 230; III, 27, 144; IX, 354; X, 6, 55, 57. Magnus sinus, cum tractu cognomini in toparchia Islandiæ borealis Skagafjordensi (*Hegranessþíng*, *Skagafjarðarsýsla*), quæ sinui nomen debet, situs.

Skagastranda (*Skagaströnd*) I, 281. Tractus ad Skagium (*Skagi*), in occidentali toparchia Skagafjordensi (*Hegranessþíng*, *Skagafjarðarsýsla*) situm, sese porrigens, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) situs.

Skagfjordenses (*Skagfirðíngar*) X, 57. Incolæ

tractus Skagafjordi (*Skagafjörðr*), in toparchia Islandiæ borealis Skagafjordensi (*Hegranessþing*, *Skagafjarðarsýsla*) siti.

Skalavika (*Skálavik*) IX, 18, 83. Sinus quidam parvus, prope promontorium, *Skaalevignæs* hodie dictum, semet inmittens, sinui hodierno, *Kjökelvig* (cfr. Gygisvika) appellato, vicinus, in continenti paroeciæ *Askö*ensis, Bergis (*Björgvin*), oppido regionis Norvegiæ Sunnhördalandi, a meridie situs. (Kraft, IV, 626).

Skaleyæ (*Skáleyjar*) XI, 145. Aliquot insulæ perparvæ, in sinu Islandiæ Breidafjordo (*Breiðafjörðr*) sitæ, ita nominatæ ob libras, quas Hakon dynasta Norvegiæ Ladensis Skjaldmeyjar-Einari illi dono dederat, hic ad littus æstu maris conjectas. Insula, hodie *Skáley* dicta, nunc deserta, ad toparchiam Islandiæ occidentalis Dalensem (*Dalasýsla*) pertinet.

Skalholtum (*Skálholt*) II, 204; VII, 194; IX, 336; X, 56, 150. Sedes pristina episcopalis in Islandia; prædium, a Teito conditum, a filio suo Gissure illo Albo inhabitabatur; situm est in tractu, *Biskupstúngur* appellato, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi (*Árnessýsla*). (Landnámab. 5 P. 12 K., Íslendíngab. c. 10). Cfr. Finn Magnusens: Historiske Oplysninger til Kloss Prospekter af Island, 1 H.

Skalpius isthmus (*Skálpeyð*) X, 137, 140. Rex Norvegiæ Hakon Hakonides partem navium suarum hic hyemare jussit, dum partem in portu Medallandico (*Meðallandshöfn*) collocavit, ipse vero Kirkjuvagum (*Kirkjuvágr*) perrexit. In una Orcadum insularum (*Orkneyjar*, hodie *Orkney islands*), Hrosseya (*Hrossey*, hodie *Mainland*, *Pomona*), peninsula illa, in qua promontorium, hodie *Moul* appellatum, jacet, cum reliqua continenti isthmo tenui conjungitur, cujus hoc loco non dubie ratio habetur; in sinu enim illo profundo, intra isthmum sito, opportuna navium statio hiberna fuerit necesse est, quare

portum Medallandicum hic situm fuisse opinamur. A Kirkjuvago (hodie *Kirkwall*) igitur hunc portum adibant, naves ascendebant, promontoriumque Mulium (*Múli*, hodie *Moul*), uti cæterum narratur, præternavigabant; cum vero funus regis in Norvegiam transportandum esset, navi ad orientalem insulæ partem vecta, funus per isthmum Skalpium, ut navi imponeretur, gestandum erat.

Skana (*Skavn*, *Skaun*) I, 87, 88; IX, 273; X, 144. Mentio fit vicus cujusdam lacusque cum insula, in qua latebat mater Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis, persecutiones reginæ Gunnhildæ, cognomine regum matris, evitans I, 87, cujus situs cæterum incertus omnino est. Schöningius hunc locum Albi Romorum (*Raumselfi*, hodie *Glommen*) ab ortu solis, in hodierna fere paroecia *Blakjer*ensi collocat. Verum constat Skanam tractum fuisse, ædibus sacris prædiisque opulentis conspicuum; templumque principale Stangis (hodie *Stange*) erat, ubi jacebant duo prædia magna: *Ottestad* et *Herven* [*Hverven*] hodie dicta, quæ a factione Ribbungorum incendio vastata sunt. Est igitur Skana, ni fallimur, quamquam conturbatio nominum sæpenumero exploranti obstat, hodiernus tractus Stangensis, in regione Norvegiæ Heidmarka situs. (Kraft, I, 687). Paroecia tractui *Stange*nsi annexa, *Ottestad*ensis appellatur, prædiaque *Store* et *Lille Hverven* dicta, templum *Ottestad*ense a meridie attingunt. (Kraft ibid. p. 644). Cfr. Skauna in Heidmarka.

Skaneya, Skania, Skanoa (*Skáney*, *Skán*, *Scáney*, *Scanay*) I, 24, 31, 135, 147, 178, 183, 184; II, 280; IV, 320, 328, 340; VI, 68, 77, 78, 83, 84, 86, 164, 206, 214; X, 47, 59, 317, 348, 354; XI, 197, 199, 210, 215, 216, 286, 307, 308, 319, 320, 325, 327, 330. Hodierna regio, *Skaane* nominata, quæ antiquitus ad Daniam pertinebat, in provinciisque Daniæ pulcherrimis numerari solebat. Inde regi Danico agnomen illud poeticum: *Skánúngagramr* [i. e. Skanensium rex]. Poetæ etiam

tam planitiem Skaniæ, quam amoenitatem celebrant; namque Skania plana sæpenumero vocatur, poetaque Thjodolfus inter alios viarum, quas norit, eam quæ e Norvegia meridiem versus Lundum (*Lundr*, hodie *Lund*) ducat, longe amoenissimam esse contendit, VI, 84, 184. Ad opulentiam Skaniæ etiam inprimis piscatus halecum in freto Orano (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) frequentissimus multum contulit, quippe cum plebi magnam parte inde victus afflueret, XI, 211. (Cfr. Saxo præfatio, p. 3). Formarum hujusce nominis maxime vulgatæ sunt: *Skán* et *Skáney*, rarius *Skaun* (quæ tamen in Illhuga Saga Gríðarfóstra, c. 6 occurrit), de quarum sensu docti valde disputant, cum sint quidam, qui a vocabulo Islandico: *skán* i. e. cortex, illud derivent, alii, nomen sylvam, alii vero cymbam vel scapham significare contendant; secundum Geijerum (in Svea anno 1831, 13 H., p. 237) Skania regio paludibus abundans vel limosa significatur, in qua explicatione etiam vocis Islandicæ: *skán* ratio habita est. Probabilis eorum sententia est, qui ad veterem lingvam finnicam (*finskr*) vel idioma, ante Asos (*Æsir*) in Septemtrionem (*Norðrlönd*) ex Oriente emigrantes, in Scandinavia usitatum, nomen referunt; sed præferenda tamen fortasse sententia eorum est, qui nomen a *Skaun* = planities derivant, quippe cum omnes Norvegiæ regiones, hoc nomine denotatæ, planæ sint. A forma nominis: *Skáney* quidam concludere conati sunt, regionem tempore antiquissimo insulam fuisse; terminationem vero: *ey* ita rectius explicatam putamus, cum magna peninsula vel regio tantum illa significari habeatur. (Rasks Saml. Afhandl. I, 323, Nota).

Skaneyafjall mons (*Skáneyjáfjall*) IX, 14, 81. Montana quædam, quorum situs inde apparet, quum memoriæ proditum inveniamus: Nidarosia (*Níðarós*, hodie *Throndhjem*) in Ostrodalos (*Austrdalir*, *Eystri Dalir*) proficiscentes per tractum, *Sælbo* hodie dictum, in regione

Strinda (*Strind*) situm, iter facere, deindeque Skaneyafjall montem transire solitos esse. Erat igitur pars montanorum, *Tydalsfjeldene* nominatorum, testibus Schoeningio et Falsenio, in regione, hodiernum montem, *Bokhammerfjeld* appellatum, in regione Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) situm, cingenti, surgens. (Falsens Norges Hist. III, 231; Schöenings Reise, 1 H. p. 57-58). Probabile profecto esset, reliquias quasdam nominis *Skáneyjarfjall* etiamnunc superesse in hodiernis locorum denominationibus: *Einaelven*, *Einafjeldet* vel *Öjefjeldet*, monte, prope lacum hodiernum, *Öjesand* dictum, sito, in nomineque apud Schoeningium occurrenti: *Enabogan*, cum hodierna nominum initia: *Eina*, *Ene* et *Öje* normannicis veteribus nominum initiis: *eya* (i. e. insularum) respondere soleant. Munthius (Aall. Sn., III, 151) Skaneyafjallo (*Skáneyjarfjall*, *Skáneyjarsíða*) IX, 14, montem, hodie *Skarsfjeldet* dictum, in tractu *Röros*ensi situm, significari credit. Cfr. Skonefjeld mons.

Skaneyenses, Skanienses (*Skánúngar*) II, 283; IV, 332; V, 236, 335; VI, 68, 75, 81; X, 80, 318; XI, 175, 211, 216, 306, 309, 320, 327, 354. Incolæ Skaniæ (*Skán*, *Skáney* etc., hodie *Skaane*).

Skaneyæ, Skaniæ latus, ora (*Skáneyjarsíða*) I, 31; VI, 85, 204. Ita nominari solebat ora Skaniæ vel Skaneyæ (*Skán*, *Skáney*) sensu generali, arctiori vero sine dubio sæpissime pars regionis inter meridiem et ortum brumalem spectans, per fretum enim Oranum (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) quicunque navigassent, orientem versus Skaneyæ latus præterlabi dici solebant (Heimskríngla, I, 219).

Skanora, Skaneyra (*Skáneyri*) IX, 4, 62, 130. Cfr. Skonora. Locus, hodie *Skaanör* dictus, in regione Sueciæ Skaneya (*Skáney*, *Skán*, hodie *Skaane*), prope fretum Oranum (*Eyrarsund*, hodie *Öresund*) situs. Memoratu digna sunt, quæ in historia Ingii Bardi filii legimus: in Skaneyra mercatum celebrari solitum esse, qui

cæterum in Halora (*Háleyri*), in ora Selandiæ (*Sjáland* etc., hodie *Sjælland*) borealis opposita habitus esse traditur. Hæc relatio, quatenus novimus, uno tantum loco, apud veteres occurrenti, confirmatur, ubi scilicet pirata ille Thorolfus, quum in Oriente (*Austrvegr*) bella gessisset, in Daniam eo tempore reversus esse traditur, quum classis Orana (*Eyrafloti*, cfr. Oranum fretum) inde discederet; ibi enim lectio varia addit: *úr Skáneyri* [i. e. e Skanora] cfr. Egils Saga, c. 19, p. 78-79). Sed qua se cunque ratione res habet, Skanora natura sua locus navigatoribus visu facilis fuerit necesse est; quumque ad fretum Oranum Lingulæ (*Eyri*) sine accuratiori quadam distinctione mentio fiat, hic locus sine dubio significatur; quamobrem pugna inter Sigurdum Slembidjaknem et Vendos (*Vindr*, dan. *Vender*) meridiem versus ad Lingulam commissa, in Skanora non dubie commissa est, quanquam, secundum lectionem variam ad Erroam (*Erey*, hodie *Æroe*) refertur. Cfr. Erroa, Errium.

SKAPARADDA (*Skaparödd*, hodie *Schaprode*, in diplomatibus medii ævi *Szabroda*) XI, 343. Portus quidam in insula Vendiæ (*Vindland*, dan. *Venden*), Reo (*Re*, *Aren*), vel hodierna Pomeraniæ (hodie *Pommern*) insula Rugia (*Ræng*, *Ræing*, hodie *Rügen*) situs. In tabulis institutoriis monasterii *Bergen*sis commemoratur (Schwarz Diplom. Gesch., p. 530) his verbis: mansio in Wolungh, quæ dicitur Szabroda etc., unde Schwarz tamen (in Geogr. Norder-Teutschl., p. 140-141) falso concludit, nomen *Schaprode* ad totam provinciam extendi solitum esse, quum tam hinc, quam ex historia Knutidarum appareat, Skaparaddam, unicum modo oppidum cum portu vel portui cuidam vicinum fuisse, Valungam vero contra vel Volungam (*Valúng*) regionem appellatam esse, in qua jacuerit.

SKARDABURGUM, SKARDABORGA (*Skarðaborg*, hodie *Scarborough*) I, 138; VI, 375. Hic proelio conflixerunt

filii Gormi regis Norvegiæ Grandævi et rex Adalbriktus, posterioreque tempore Haraldus rex Norvegiæ Severus hoc loco cum Anglis pugnabat. Hodiernus locus, *Scarborough* (i. e. Scopulorum urbs, *Skerborg*) dictus, in ora regionis, hodie *Cliveland* appellatæ, in septemtrionali comitatu Angliæ *York*ensi situs. (Camden Britannia, II, 903).

Skardsbrekka (*Skarðsbrekka*) II, 177. Prædium quoddam, in regione, *Hornafjörðr* appellata, in toparchia Islandiæ meridianæ Skaptafellensi orientali (*Austr Skaptafellssýsla*) situm.

Skardum (*Skarð*) I, 278. Prædium quoddam in tractu, *Meðalland*, *Meðallandssveit* appellato, in toparchia Islandiæ meridionalis Skaptafellensi occidentali (*Vestr Skaptafellssýsla*) situm.

Skardum exterius (*Skarð*, *Ytra Skarð*) II, 219. Prædium quoddam in tractu Rangarvallis (*Rángárvellir*), in toparchia Islandiæ meridionalis Rangarvallensi (*Rángárvallasýsla*), situm; prædium hodie desertum. Hic duæ cruces, quarum altera altitudinem Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis, altera Hjaltii Skeggii filii Islandi indicabat, conservabantur. Prædium illud, *Stóra Skarð* antea dictum, fuisse creditur, quod una eruptionum montis Heclæ (*Hekla*) medio ævo vastatum est.

Skardum, Skardensis (*Skarð*) IX, 202. Prædium quoddam, in tractu, *Land*, *Landeyjar* dicto, in toparchia Islandiæ meridionalis Rangarvallensi (*Rángárþing*, *Rángárvallasýsla*) situm. (Landnámab. 5 P. 6 K., ubi Skardum orientale (*Eystra Skarð*) appellatur).

Skarnsundum, Skarasundum (*Skarsund*, *Skarasund*, *Karlsund*, *Karfsund*, *Karmsund*) IV, 92. Hanc lectionem in textum excepimus, Karlsundum textus Islandici cum Skarsundo in variarium lectionum acervum dejicientes. Teste Bingio, *Skarnsund* etiamnunc appellatur fretum inter sinum Thrandheimicum (*Þrándheimsfjörðr*, hodie *Throndhjemsfjord*), proprie sic dictum, sinusque, intra illum

semet insinuantis, *Bedstadfjorden* et *Levangerfjorden* apppellatos, inmissum. Secundum loci citati contextum est nempe fretum insulæ, hodie *Inderöen* appellatæ, in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) sitæ, a meridie et oriente profluens.

Skardum (*Skarð*, *Geitaskarð*) II, 231. Cfr. Geitaskardum.

Skarpa (*Skarpa*) VII, 291. Insulæ, hodie *Skorpö* dictæ, in Sunnhordalando in Sunnfjordo, in tractu *Herrö*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria sitæ sunt. Hoc loco autem vel insula, *Skorpö* dicta, freto, *Furesund* hodie dicto, vicina, in paroecia tractuque *Kind*ensi, in regione Norvegiæ Sunnfjordo sita, vel insula, *Skorpa* hodie nominata, sinui, *Korsfjord* hodie appellato, a meridie adjacens, in finibus regionis Norvegiæ Nordhördalandi sita (Aall, Sn., II, 199), significata est.

Skarthælus (*Skarthæll*) IX, 314. Ædes Osloæ (*Osló*, hodie *Christiania*), in Austfolda (*Austfold*), in regione Norvegiæ Vika (*Vík*). Cfr. Osloa.

Skarvstadi (*Skarfstaðir*, *Skarpstaðir*) VIII, 295. Prædium quoddam, ubi proelio conflixerunt rex Norvegiæ Sverrer et factio Baglorum. Secundum contextum historiæ Sverreris inter Forsum (*Fors*) et Sotanesum (*Sótanes*) locos, in Ranrikia (*Ránríki*), in Vika (*Vík*) Norvegiæ regione, vel hodierna Sueciæ provincia, *Bahuslän* nominata, sitos, jacebat. Hodiernum prædium, *Skarstad* dictum, dimidium fere milliarium regionem versus, inter septemtriones et ortum brumalem spectantem, a loco, *Tharfe* (olim *Þarfar*) hodie dicto, distans. Cfr. Tharfi.

Skaræ (*Skarir*, *á Skörum*) IV, 135, 189, 198-199; X, 43, 150, 151. Sedes pristina episcopalis. Hodie locus, *Skara* dictus, in regione Sueciæ Gothia occidentali (*Vestr-Gautland*) situs. In Gunlaugs Saga, c. 8 etiam commemoratus invenitur.

Skattastadi, Skattastadensis (*Skattastaðir*,

Skartastaðir, *Skattastaðir*) IX, 354. Mentio fit Gudleiki cujusdam Skattastadensis. Est prædium quoddam Norvegiæ, probabiliter in Thrandheimo situm.

SKAUNA (*Skaun*) VIII, 234. Tractus quidam in regione Norvegiæ Thrandheimo. Hodierna fere paroecia *Skogn*ica vel *Börsskogn*ica, in tractu *Börsen*si, in regione Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) sita. Hic situm erat prædium Einaris illius Thambaskelfiris, hodie *Huseby* dictum (Falsens Norge, p. 82; Norske Vidensk. Selsk. Skr. sæculi XIX^mi I, 307, 359-360), cujus quidem in Script. Hist. Island. nulla fit mentio, quamquam in Heimskríngla, II, 41 commemoratur. Einar Thambaskelfir prædium domiciliumque in Skauna habuisse traditur. Prædium Eggjæ (*Eggjur*) hic etiam jacebat.

SKAUNA (*Skaun*), cfr. Skana.

SKAUNA, SKAUNIA (*Skaun*) VIII, 298; IX, 249, 298, 304. Secundum contextum tractus quidam, in provincia Raumarikia (*Raumariki*, hodie *Romerige*), in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*) situs; in sermone hodierno occurrit denominatio: *Skovbygden*, de tractu, hodiernæ paroeciæ *Blakjer*ensi [cfr. Skana] a septemtrionibus adjacenti, parte nimirum tractus *Næs*ensis, tam in ripa Albis Romorum (*Raumelfi*, hodie *Glommen*) orientali sita, quam in utraque Albis ripa ad convallem, *Oudalen* hodie nominatam, semet porrigenti (Kraft, I, 468). Longius septemtriones versus jacet prædium, *Sköyen* dictum, in ipsa convalli: *Oudalen*ia situm, cujus vallis cum pars certe ad veterem Raumarikiam pertineret, in hoc prædio nomen facile superesse potest, quamquam olim integrum tractum vel regionem comprehendebat. Lacus igitur, cujus in contextu loci fit mentio, si ita res se habet, hodiernus lacus *Oudalen*iæ, *Storsöen* appellatus, non vero, ut plerumque putant, lacus Randa (*Rönd*) vel lacus Mjorsus (*Mjörs*, *Mjórs*, hodie *Mjösen*), esse possit. Secundum ea vero, quæ de Lyrino (*Lýrin*, *Leyríng*) disseruimus, sententia

Schoeningii, hodiernam fere paroeciam *Blakjer*ensem Skauna veteri indicari, admittenda esset, Skaunaque tunc tractus, in Raumarikia inferiori (*Neðra Raumariki*) situs, a tractu hodierno *Nittedal*ensi, in quo situm est prædium hodiernum, *Sköyem* appellatum, ad paroeciam usque *Blakjer*ensem sese porrigens, vel hodierni fere tractus *Nittedal*ensis et *Sörum*ensis, significati essent. Si vero forte Skauna, vel Skana, I, 87 commemorata, non Skaunam illam, in Heidmarkia (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*) sitam indicat, lacus supra memoratus Eyavatnum (*Eyjavatn*, hodie *Öjeren*) sit uecesse est. Verum tanta est conturbatio Skaunarum, inprimis quidem Skaunæ Heidmarkensis et Raumarikianæ, ut vix certo decidi possit, utrius singulis locis ratio habeatur. Cfr. Skana, Skauna, Skaunia.

Skaunia (*Skaun*, *Skön*, *Skeynafylki*) IV, 69, 114; X, 170. Provincia quædam, in regione Norvegiæ Thrandheimo sita, quæ comprehendebat hodiernum tractum *Skogn*sicum, vel paroecias *Alstahoug*ensem, *Ekn*ensem, et *Levanger*ensem in præfectura hodierna *Stördalen*si et *Inderöen*si sitas, locosque, hodie *Ytteröen* et *Mosvig* appellatos. Præter ipsum *Skogn*um in Gunnlaugs Saga, c. 12 etiam occurrit locus, *Lifángr* (hodie *Levanger*) dictus, qui sine causa emporium Nidarosum (*Níðarós*, hodie *Throndhjem*) significare credebatur.

Skaunienses (*Skeynir*) IV, 104; VIII, 279, 298. Incolæ Skauniæ vel Skönæ (*Skaun*, *Skön*, *Skeynafylki*). Ipsa nonnumquam provincia Skauniensis provincia (*Skeynafylki*) appellata invenitur.

Skedjohovum, Skedjuhovum, Skedjuhovensis, Skeruhofum (*Skeðjuhof*, *Skeiðahof*, *Skeruhof*) IX, 250, 274, 275, 278, 284, 303, 309, 398. Mentio fit Ivaris cujusdam Skedjuhovensis. Ivar ille munere toparchæ in Heidmarka (*Heiðmörk*, hodie *Hedemarken*) fungebatur, verumtamen incertum est, utrum prædium suum hic situm fuerit

necne. Nomen prædii variis modis scriptum invenitur: *Skeðjuhof*, *Skerjuhof*, *Skeiðahof*, quare valde dubium est, quænam harum lectionum præferenda sit, vel num ulla alii. In prædiis Heidmarkiæ notis nullum hoc nomine reperitur, quamquam quidem similitudo quædam nominum interest inter vetus Skedjuhovum et hodiernum prædium, *Skridshol* dictum, quod olim prædium nobile erat, et *Skrydeshol* vel *Skrydesol* scribi solebat; commemoratur apud Kraftium, 1, 676, et in tractu *Ringsager*ensi collocatum est. Aliud prædium, *Skedehof* hodie dictum, in charta Schoeningii veteris Norvegiæ geographica in Ranrikia, in paroecia *Skee*ica (*Skede*nsi) in tractu, hodie *Vætte-Herred* appellato, in regione Sueciæ hodierna: *Bahuslän*o depictum invenitur.

Skeggjastadus (*Skeggjastaðir*) I, 269. Prædium Thordi illius Skeggii, inter amnes, *Úlfarsá* et *Leiruvogsá* hodie appellatos, in finibus toparchiarum Islandiæ meridianæ Borgarfjördensis (*Borgarfjarðarsýsla*) et Kjosensis (*Kjalarnessþing*, *Kjósarsýsla*) situm. (Landnámab. 1 P. 10 K.).

Skeggjastadus (*Skeggjastaðir*) III, 148. Prædium Skeggii illius Midfjordensis (*Miðfjarðarskeggi*), in tractu Midfjordo (*Miðfjörðr*), in toparchia Islandiæ borealis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) situm.

Skeggii tumulus, Skeggjahaugus in Yrjis (*Skeggjahaugr á Yrjum*) II, 45. Tumulus, quo conditus est vir quidam, Jarnskeggius [i. e. Skeggius ferreus] appellatus, juxta prædium Ostrattam (*Austrátt*, hodie *Österaad*) in fundo *Ørelandensi*, in tractu *Ørelandensi*, in præfectura Norvegiæ *Fosen*si, sinui Thrandheimico (*Þrándheimsfjörðr*) a septemtrionibus situs.

Skeljagrunnus, Skeljasteinsgrunnus (*Skeljagrunnr*, *Skeljasteinsgrunnr*) IX, 181, 205. Rex Norvegiæ Hakon Grandævus Hakonides ad Skeljasteinem vel Skeljagrunnum mare fodiendo tam profundum reddidit, ut eodem loco navibus longis ire fas esset, ubi cymbis antea vix per-

vium fuerat. Hodiernus locus, *Steensarmen* appellatus, prope oppidum Norvegiæ Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) situs; nominis igitur hodierni initium abbreviatio tantum est Skeljasteinis. Canalis, quem Hakon rex Hakonides effodiendum curavit, hodie *Piren* appellatur. Fretum Skeljasteinense (*Skeljagrunnr*, *Skeljasteinsgrunnr*) hodiernus sinus, *Trælen* appellatus, pars scilicet parva sinus magni Osloensis (*Oslóarfjörðr*, hodie *Christianiafjord*), oppido Tunsbergo (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) ab oriente affluens, inter insulas hodiernas, *Nötterö*, *Husö* et *Föyen* dictas, immissum esse creditur. (Kraft, II, 585, 586).

Skeljastein (*Skeljasteinn*) IX, 181, 275; X, 143. Saxum quoddam, juxta oppidum Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) in Vestfolda (*Vestfold*), in Vika (*Vík*) Norvegiæ regione, situm. Cfr. Skeljagrunnus.

Skeljasteinsundum (*Skeljasteinssund*) VIII, 298. Cfr. Skeljastein.

Skellingahamarus (*Skillingarhella*, *Skellúngarhella*, *Skillingahamar*) VIII, 118, 262; IX, 422. Saxum quoddam, supra tumulum Erlendi (*Erlendshaugr*), extra oppidum Norvegiæ Nidarosum (*Niðarós*, hodie *Throndhjem*), ad amnem Nidam (*Nið*), inter pontes et locum, Elgisetrum (*Elgisetr* etc., hodie *Elsæter*) appellatum, jacens.

Skerdingstedja, Skerdingstedjensis (*Skerðingssteðja*, *af Skerðingssteðju*) I, 238; II, 38; X, 361. Locus, Haldore illo Skerdingstedjensi notus. Hodierna quinque prædia, *Övre Skjerdingsstad* et *Nedre Skjerdingsstad* dicta, in paroecia tractuque *Melhuus*ensi, in regione Norvegiæ Gaulardalo (*Gaulardalr*, hodie *Guuldalen*) sita; tumuli veterum heroum sepulcrales ibi etiamnum inveniuntur. (Norske Videnskabernes Selsk. Skr. XIXmi, I, 342; Kraft, V, 510).

Skida, Skidia (*Skið*) VII, 42, 45; IX, 320; X, 135. Una insularum, Scotiæ ab occasu solis adjacentium, Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) scilicet, hodie *Sky* vel *Shy* nominata.

SKIDA, SKINA (*Skíðan*) VIII, 157; IX, 15, 82, 277; X, 56. Oppidum quoddam, sinui Skauniensi (*Skeynarfjörðr*), Vestfoldæ (*Vestfold*), parti Vikæ (*Vík*), regionis Norvegiæ, ab occasu solis profluenti, vicinum. Hodiernum Norvegiæ emporium, *Skeen* appellatum. A casu dativo nominis antiqui *Skíðan*: *Skíðunni*, hodierna denominatio detorta est.

SKIDAMYRA (*Skíðamýri*) I, 229. Hic pugnasse feruntur Sigurdus Orcadum dynasta, cognomine Crassus, dynastaque quidam Scoticus, nomine Finnleikus. Est palus quædam, in regione Scotiæ Katanesia (*Katanes*, hodie *Caithness Shire*) sita.

SKIDIENSE FRETUM (*Skíðsund*) X, 117. Fretum, Skidæ vel Skidiæ (*Skíði*, hodie *Shy*), uni Hebridum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*) affluens; sine dubio fretum, inter ipsam et continentem immissum, in chartis geographicis hodie *Innssund* appellatum. Cfr. Skida.

SKILL (*Skill*) IV, 119. Sine dubio lectio vitiosa pro Carina (*Kjölr*, *Kilir*, hodie *Kjölen*). Cfr. Carina.

SKILLINGÆ (*Skillingar*) VIII, 47. Erant insulæ quædam, pro convalli Norvegiæ Naumudalo (*Naumudalr*, hodie *Nummedalen*) jacentes, quo rex Norvegiæ Sverrer tetendit, comitia habuit, deindeque in sinum Thrandheimicum, Rödabjarga (*Rauðabjörg*) prænavigavit. Alii (cfr. Pontoppidan: om det sydl. Norge, p. 91) hoc nomine parvulas illas insulas indicatas esse credunt, quæ hodiernæ insulæ, *Tarvöen* dictæ, a septemtrione, in hodierna præfectura *Fosen*si, sinui Thrandheimico ab aquilone sitæ sunt, quarum una etiamnunc *Skjelholen* appellatur, alii vero sine dubio rectius, hodiernas insulas, *Skjengenöerne* nominatas, ad ostium sinus *Namsen*sis, in præfectura Naumudali *Fosen*si sitas, Skillingis significari contendunt (cfr. Aall Sn. III, 21).

SKINNASTADUS (*Skinnastaðir*) II, 187. Prædium quoddam, in tractu, *Axarfjörðr* appellato, in toparchia Islandiæ borealis Thingeyensi (*Þingeyjarsýsla*) situm.

Skipafjordus (*Skipafjörðr*) X, 125, 126, 133. Sinus magnus, in parte Scotiæ (*Skotland*) occidentali situs. Johnstone (Haco's exped. against Scotland, Not. ad p. 76) Skipafjordo hodiernum lacum, *Loch - Lhong* appellatum, indicari non satis accurate contendit. Namque non lacus, sed magnus ille sinus, extra hodiernum locum, *the Firth of Clyde* dictum, peninsulæ Scotiæ Cantiriæ (*Satiri*, hodie *Kantyre*) ab ortu solis affluens, hoc nomine significatur. Nomen normannicum etiamnunc in promontorio, *Skipness* appellato, in parte peninsulæ orientali superest. Cfr. etiam Sokolofnium.

Skipakrokus (*Skipakrókr*) VIII, 59, 110. Portus quidam in amni Nida (*Nið*, hodie *Nidelven*), prope oppidum Nidarosiam (*Niðarós*, hodie *Throndhjem*), in regione Norvegiæ Thrandheimo (*Þrándheimr*, hodie *Throndhjemsstift*) situs.

Skjaldarakrus, Skjöldi ager (*Skjaldarakr*) VI, 172. Prædium quoddam Norvegiæ, nescimus quod.

Skjaldz, sinus (*Skjaldz*) IX, 254. Sinus quidam, inter oppidum Tunsbergum (*Túnsberg*, hodie *Tönsberg*) in Vestfolda (*Vestfold*), et Osloam (*Osló*, hodie *Christiania*), in Austfolda (*Austfold*), in regione Norvegiæ Vika (*Vík*), semet insinuans.

Skjalfandafljotum (*Skjálfandafljót*) II, 187. Fluvius quidam, toparchiam Islandiæ borealis Thingeyensem (*Þingeyjarsýsla*) irrigans, in sinum Skjalfandium (*Skjálfandi*) semet effundens.

Skjalfandus, Skjalfandius (*Skjálfandi*, *Skjálfanðafjörðr*) I, 261; XI, 371. Cfr. Aspandius. Magnus quidam sinus in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þingeyjarsýsla*) situs.

Skjarrandasundum, Skerandium fretum, Skerdandium fretum (*Skjarrandasund*, *Skerðandasund*, *Skerandasund*) IX, 397. Hodiernum fretum, *Stjernsund*, vel rectius *Skjærensund* appellatum, in paroecia *Halsaa*ensi, tractu *Mandal*ensi, præfecturaque Norvegiæ

cognomini situm. (Kraft, III, 489, 551; Falsens Norges Hist. III, 472).

SKOGASVEITA (*Skógasveit*) II, 186. Tractus, prædium Skogos (*Skógar*), juxta montes Eyjafjallorum (*Eyjafjöll*), in toparchia Islandiæ Rangarvallensi (*Rángárvallasýsla*) situm, cingens.

SKOGENSIS, SKOGUS (*Skógr*) VII, 283, 289. Prædium, ni fallimur in regione Norvegiæ Upplandis (*Upplönd*) situm.

SKOGUS (*Skógar*) III, 104. Prædium quoddam, in tractu Skogasveita (*Skógasveit*), prope montes Eyafjallorum (*Eyjafjöll*), in finibus toparchiarum Islandiæ meridionalis Rangarvallensis (*Rángárvallasýsla*) et Skaptafellensis (*Skaptafellssýsla*) situm.

SKONARSUNDUM, cfr. Soknasundum.

SKONEFJELD MONS, cfr. Skaneyafjall.

SKORPA (*Skorpa*) VII, 41. Haud dubie nomen scopuli aut insulæ, ad occidentale latus Scotiæ (*Skotland*), prope Skidium (*Skíði*, hodie *Shy*, *Sky*), unam insularum Hebudum (*Suðreyjar*, hodie *the Hebrides*), jacentis.

SKORPOSKERA (*Skorpusker*) VII, 231. Scopuli, prope oppidum Skardaborgam (*Skarðaborg*, hodie *Scarborough*) in regione hodierna, *Cleveland* dicta, in parte comitatus Angliæ Yorkensis (*Yorkshire*) boreali siti.

SKORSTEINA (*Skorsteinn*) XI, 179, 181. Hic proelio acri conflixerunt Knutus rex Daniæ Potens Jatmundusque rex Angliæ, cognomine Fortis vel Ferrilatus. In Chron. Anglosax. anni 1016 hæc pugna proelium: *at Sceorstane* vocatur. Hodiernus locus, *Sherston* dictus, in comitatu Angliæ Wiltensi (*Wiltshire*) situs. (Suhm Danm. Hist., III, 462).

SKORUSTRANDA (*Scoruströnd*) X, 279. Hodierna paroecia *Skaar*ensis, quæ jacet e regione boreali lateri insulæ Karmtæ (*Körmt*, hodie *Karmen*), in regione Norvegiæ Rogalando (*Rogaland*).

SKOTBORGENSIS AMNIS, FLUVIUS (*Skotborgará*) V,

144; VI, 58, 62; X, 376; XI, 195. Ad hunc amnem commissa est pugna in saltibus Lyrskogensibus. Cfr. Lyrskogensis saltus. Hodie amnis, *Skotborgaa* dictus, in finibus regionis Daniæ, Jotiæ septemtrionalis, et Jotiæ meridianæ profluens. Ut quæ fines efficeret, tanti momenti erat, ut amnis (*áin*) tantum nonnumquam appellata inveniatur. Nomen debet arci Skotborgæ (*Skotborg*), postea *Skodborghuus* appellatæ, prædio olim regio et munito, hodie in paroecia *Veine*nsi, tractu *Malt*ico, in dioecesi *Ripe*nsi jacenti.

Skoti, Scoti (*Skotar, Scotar*) I, 167, 168, 223, 229, 271, 273, 276; IV, 203, 211, 213, 214; VII, 42, 45, 315; X, 4, 31, 124. Incolæ Skotiæ.

Skotia (*Skotland, Scotland, Scotaveldi*) I, 8, 23, 24, 32, 167, 222, 224, 228, 229, 273; IV, 201, 207, 216, 217, 270, 271; V, 135; VI, 375; VII, 29, 41, 48, 49, 52, 70, 196, 223, 230, 315; VIII, 211; IX, 317, 320; X, 4, 31-33, 97, 101, 109-110, 121, 123, 127-129, 134, 145-146, 148, 365, 385; XI, 61, 190, 377. Skotia una terrarum erat, in quas veteres Normanni inprimis invadere bellarique solebant. Tota fere Skotia septemtrionalis a rege piratico Olavo illo Albo filioque Thorsteine expugnata est. Haraldus rex Norvegiæ Pulcricomus expeditionem eo suscepit, oram maritimam infestis armis vexavit, Manniamque pervenit; post quod temporis spatium dynastæ Orcadum in Scotia oppugnanda perseverabant. Magnus rex Norvegiæ Nudipes Hebrides in suam potestatem redigens, imperium Norvegiæ usque ad Monæ fretum (*Aungulseyjarsund*), hodiernæ regioni, *Anglesey* dictæ, vicinum, extendebat VII, 49, 52; Orkneyinga Saga. Memoratu autem dignissimæ sunt expeditiones, ab Hakone rege Norvegiæ Hakonide eo susceptæ eo fine, ut partem Hebridum Norvegicam propugnaret. Alcin dynasta *Galvei*ensis (hodie *Galloway*) magnam classem magnumque exercitum conscripsit, ita ut Olavus rex

Manniæ in Norvegiam fugere cogeretur. Cujus rei certior factus Hakon rex Hakonides classem in Hebrides misit, quæ pugna navali cum hostibus conflixit ad insulam Skidiam (hodie *Shy*), Satirium (hodie *Cantyre* vel *Kantyre*) tunc appulit ut consilia Aleinis dynastæ exploraret, qui classem suam orientem versus ad Nesiam (*Nes*, hodie *Mull of Galloway*) collegerat, ad insulas deinde Kaupmannaeyas (hodie *Copeland*), pro ora Hiberniæ sitas, navigavit, ubi hostibus fere ex adverso, partem hiemis consumsit; rege porro Manniæ Olavo in pristinam dignitatem restituto, exercitus Norvegicus reversus est, et in itinere iterum Satirium appulit IX, 317-320. Postea rex Skotiæ Alexander partem Hebudum Norvegicam sibi poposcit, quod postulatum filius Alexander iteravit. Tunc Hakon Hakonides, quum pacate cum hostibus agere frustra conatus esset, expeditionem illam celebrem in Skotiam suscepit, reges Hebridum seditiosos subegit, peninsulam Cantiriam vel Satirium expugnavit, actioneque de pace renovata iterum abrupta, novam in regionem Lofnathum (*Lofnath*, *Lofnarð*, hodie *Lenox Shire*) invasionem fecit, acrique cum Skotis proelio commisso, omnes suas possessiones, quas perdiderat, recuperavit. Revertens rex Hakon in Orcadibus diem obiit X, 124-139. In relationibus de his expeditionibus præter multos locos singulos, diversæ Skotiæ regiones commemorantur ut: Katanesia, Sudurlandum, Rosum, Moravia (*Mærhæfi*), Fifium, Galveium, Satirium vel Cantiria et Lofnathum. In Gaunguhrólfs Saga, c. 8, *Bukansíða* etiam, vel ora regionis, *Bukan* nominatæ (partis scilicet comitatuum *Bamf*ensis, et *Aberdeen*ensis [olim *Apardjón*]), commemoratur; ibidemque c. 35 mentio fit dynastiæ, *Morad* appellatæ, regionis scilicet *Bukan*i illi vicinæ, antea *Mar* dictæ.

Skoticus (*Skozkr*) I, 224, 229; X, 132, 134. E Scotia vel Skotia oriundus.

Skotici sinus (*Skotlandsfirðir*) VII, 49. Sinus magnus in Scotiæ latere occidentali situs. Est hodiernum mare Caledonicum, inter Skotiam Hebridesque boreales immissum, cum Mari Scotico vel *Scottewater*, hodierno sinu, *Firth of Forth* appellato, in Skotiam orientalem semet insinuanti, non commutandus. Mentio fit hujus sinus in contextu cum Vatnsfjordo (*Vatnsfjörðr*) sinu ad hodiernum locum, *Waterness* appellatum, in insula Skidia, semet insecanti, in Orkneyínga Saga, p. 52 et plur. loc. Hoc loco, velut etiam in Gunnlaugs Saga, c. 12, p. 168, et in Njáls Saga, c. 86 [85], p. 126; c. 159 [158], p. 280 hoc nomen in plurali numero: *Skotlandsfirðir* [non *Skotlannsfjörðr*] occurrit, quum scilicet e lato illo mari Caledonico plures sinus, alii orientem, alii occidentem versus inter Hebrides semet inmittant. Loco de Njáls Saga citato c. 159 [158], p. 280 memoriæ proditum est: qua ratione Karius Sölmundi filius, e Skotia boreali in sinus Skoticos meridiem versus tendens, in viros Hebudenses inciderit, qui res ei ex Islandia novas attulerint, quibus auditis meridiem versus in Bretlandiam vel regionem Angliæ, hodie *Wales* nuncupatam navigarit, unde situs sinuum Skoticorum facillime apparet.

Skotum (*Skot*) V, 26. Hodiernus locus, *Skottet* dictus, monticulus nempe sinui, *Stordalsfjord* hodie dicto, in paroecia *Stordal*ensi, tractu *Strand*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria sito imminens. (Ströms Söndmör, II, 225).

Skotuna (*Skótun, Skotyn, Skotum*) IX, 248. Mentio fit Haraldi cujusdam Skotunensis, unius Ribbungorum. Est prædium quoddam in Norvegia orientali situm.

Skottanesum, Skottanesensis (*Skottanes*) IX, 82. Lectio admodum incerta est; loco respondenti IX, 15 hæc modo legimus: Thorstein Thjovus unam (sc. celocem [isl. *skútu*]), unde nomen proprium hoc loco forsitan ortum esse possit. Quum simulcum Onsoa Skottanesum

commemoretur, recta forsitan esset lectio: Thorstein ille Thosnæsensis, respectu scilicet habito hodiernorum prædiorum, *Those* et *Næs* dictorum, in tractu *Borg*ensi, præfectura Norvegiæ *Moss*ensi, *Thun*öensi et *Onsö*ensi sitorum.

SKRATTASKERUM (*Skrattasker*, *Scrattasker*) II, 131; X, 282. Scopulus quidam, qui nomen a venefico quodam Eivindo Kelda sive Skratti, ibi a rege Norvegiæ Olavo Trygvii filio occiso, nomen ducit; vicinus erat prædio regio Ögvaldsneso, in insula Karmta, vel Karma [cfr. Ögvaldnesus] sito, agnomenque debet vocabulo Islandico: *skratti* i. e. natura improba, veneficus. Hodie *Fladeskjær* appellatur, estque insula perparva, ad prædium sacerdotiale Ögvaldsnesi pertinens (Kraft, IV, 224).

SKRAUTAVALLUS (*Skrautavellir*), cfr. Sprotavallus.

SKRIDINSENNIUM (*Skriðnis-enni*, *Skriðins-enni*) III, 153. Promontorium quoddam, sinui Kollafjordo vicinum, sinui Rutafjordo (*Hrútafjörðr*) ab occasu solis situm, in tractu, *Strandir* dicto, in toparchia Islandiæ occidentalis Strandensi (*Strandasýsla*) situm.

SKRIGSVIKA, SKRIKSVIKA (*Skriksvik*, *Scricsvik*, *Skrigsvik*, *Serinksvik*, *Særingsvik*) VIII, 42. Prædium Simonis cujusdam ad hunc sinum in regione Norvegiæ Vika jacebat; est hodiernus sinus, *Dyngekile* dictus, e sinu majori, *Gulmaren* hodie appellato, semet insinuans, hodierno templo *Skredsvik*ensi, in tractu *Skredsvik*ensi, regione, *Laneherred* dicta, in provincia Norvegiæ, *Bahuslän* hodie nominata, sito, a meridie præterfluens. (Ödmans Bahuslän, p. 251).

SKROPARDALUS (*Skrópardalr*) IX, 367. Convallis quædam, in regione Norvegiæ Halogia (*Hálogaland*) sita. Cfr. Skrova.

SKROVA (*Skrofar*) IX, 367. Sine dubio hodierna insula, *Skröven* appellata, in sinu, *Vestfjorden* hodie dicto, insulis, *Vaage* nunc nominatis, a meridie adjacens, in præfectura Norvegiæ *Salten*si sita.

Skrudus (*Skrúðr*) III, 111. Insula quædam, pro promontorio, *Vattarnes* appellato, in mari sita, inter promontoria, *Þernunes* et *Hafranes* dicta, sinusque Reidarfjordum (*Reiðarfjörðr*) et Faskrudsfjordum (*Fáskrúðsfjörðr*) in regione, *Austfirðir* etiamnunc appellata, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Múlasýsla*, *Kiðjafellsþing*) jacens. (Landnámab. 4 P. 6 K.).

Skufeya, Skufeyensis (*Skúfey*) II, 85-86, 100, 102, 104, 115, 116, 118, 158. In hac insula prædium jacebat, quod Össur quidam Hafgrimi filius tam firme muniendum curaverat, ut vix expugnari posset, quum unico tantum tramite, tam angusto, ut ne duobus quidem simul in illo meare fas esset, insula adiri posset. Hodierna insula Færeyarum, *Skuö* dicta, ab insula, hodie *Sandö* appellata, dimidium fere milliarium meridiem versus distans.

Skuggius, Skuggiensis (*Skuggi*) XI, 97, 106. Locus mercatorius, vel commercialis parvi momenti, hodie *Skuggen* appellatus, in lingula, ad templum sese *Borgund*ense porrigenti, prope paroeciam hodiernam *Skouen*sem, tractum *Borgund*ensem, in regione Norvegiæ Sunnmæria situs. (Ströms Söndmör, II, 68).

Skuliæ ædes (*Skúlagarðr, Scúlagarþr*) VII, 2; X, 382. Ædes in oppido Nidaroso in regione Norvegiæ Thrandheimo sitæ, duce illo Skulio celebres.

Skurhagum, Skurbagum (*Skúrhagi, Skúrbagi, Skyrbagi*) VII, 187-188. Vendis Kongelam oppugnantibus, huc Solbjargis (*Sólbjargir, Sólbjörg*) nuncius belli mittebatur. Est forsitan locus, hodie *Skjurte* dictus, antea etiam *Skurdhaug* appellatus, in regione Sueciæ *Bahuslän*, olim ad Norvegiam pertinenti, situs. (Ödmans Bahuslän, p. 91, cfr. Aall. Sn., II, 145, et Samll. til det norske Folks Sprog og Hist., V, 295). In charta Schoeningii veteris Norvegiæ geographica hic locus in insula Hisinga (*Hísing*, hodie *Hisingen*) depictus invenitur.

SKUSASUS, SKYSOSUS (*Skúsás*, *Skýsás*) XI, 23, 88. Collis quidam inter oppidum Nidarosum et tractum Strindensem situs, hodiernæ urbi Norvegiæ, *Throndhjem* appellatæ, vicinus.

SKUTOSUNDUM (*Skútusund*) IX, 18. Fretum quoddam Norvegiæ, ad quod prædium aliquod jacuisse traditur. Sinui Vikingavago (*Víkingavágr*) a septemtrionibus, loco, *Ángrgerði* nuncupato, a meridie situm fuisse fertur. Quum in lectione loci citati varia, alioque ejusdem narrationis capite memoriæ proditum inveniatur, colonum, in prædio Skutosundo vicino, habitantem, tabellarios aliquot in insulam Vagseyam (*Vágsey*) transportasse, constat situm Skutosondi a situ locorum Vagseyæ et Angrii (*Ángr*) dependere. Si Angrius [h. nom. cfr.] in tractu Nordfjordi (*Norðfjörðr*), *Skatlandet* hodie appellato, jaceat, Vagseya insula illa, hodie *Vaagsö* dicta, illi a meridie adjacens, necessario significata est; Skutosundo autem fretum sine dubio continenti Nordfjordi vicinus; sin contra Angrio locus, *Sandanger* hodie nominatus, in insula Sunnmæriæ, *Gursköen* hodie nuncupata, situs, indicatus est, Vogseya etiam altera illa *Vaagsö*, *Sandangero* a meridie adjacens, indicata esse possit. Similitudo nominum adest in Skutosundo locoque, *Skudebakke* dicto, a Strömio (om Söndmör, II, 317) commemorato, qui prope littus ad prædium hodiernum, *Hustad* appellatum, in tractu *Jörgenfjordensi*, juxta sinum, *Hustadvig* hodie nominatum, situs est; hujus autem nominis origo posterior Scotis, quippe hic versatis, debita, talem cum Skutosundo comparationem prohibet.

SLANGATORPUM (*Slángaþorp*, *Stángaþorp*) XI, 319. Locus, primo proelio, inter reges Daniæ Sveinem Grathium et Knutum Magni filium ibi commisso, notus. Hodiernus vicus Selandiæ (*Sjáland*, hodie *Sjælland*) Daniæ regionis, *Slangerup* dictus, ubi pugna ad tumulum, *Blodhöj* hodie nominatum, inter vicos, *Jordhöj* et *Kvinderup* appellatos, commissa esse fertur.

Slattonesum (*Sláttunes*) IX, 397, vel rectius Slottanesum. Est sine dubio hodiernum prædium, *Slottenæs* dictum, in paroecia *Bambl*ensi in regione Norvegiæ Thelemarka (*Þelamörk*, hodie *Thellemarken*) situm, in cujus fundo portus, *Langesund* hodie appellatus, cujus in Script. Hist. Isl. cæterum etiam mentio fit, situs est. (Kraft, III, 19, 87, 201).

Slaygsensis sinus (*Slaygsarfjörðr*) X, 370. Sinus quidam, intra Borgundam (*Borgund*) in regione Norvegiæ Sunnmæria situs. Idem est, qui alio loco Rodrarfjordus (*Róðrarfjörðr*) appellatur, hodiernus nempe sinus, *Stordalsfjord* et *Norddalsfjord* nominatus. Lectio hæcce non dubie vitiosa est. In ripa Stordalsfjordi occidentali prædium quoddam, *Slyngstad* dictum, jacet, propiusque ad mare mons cognominis, qui sine dubio nominatione: Slaygsa respicitur. Cfr. cæterum Rodrafjordus.

Sleicum ostium, Sleici sinus ostium, Sliæ ostium (*Slèsdyr*, *Slesdör*, *Slèsmynni*, *Slèsmynni*) X, 228-229; XI, 23, 26. Cfr. Sleicus sinus.

Sleicus sinus, Sliensis sinus, Sljeum, Slius (*Slèsvik*, *Slæisvik*, *Slè*, *Slees*) XI, 295. Hodiernus sinus, *Slien* appellatus, ad oppidum Slesvicam (*Slèsvik*, hodie *Slesvig*), in ducatu Daniæ Slesvikensi situm, semet insinuans. Nomen a vocabulo Islandico *slí*, i. e. alga, deductum est. Inprimis commemoratur in contextu cum bellis, inter Haraldum regem Daniæ Blatannam et imperatorem Othonem gestis. Nomina: *Slèsdyr*, *Slèsmynni:* ostium Sleicum vel ostium sinus Sleici significant. Nonnumquam quoque nomen Slesvica de toto sinu Sleico adhibetur, quamquam proprie *Slèsvik* partem modo sinus, oppido Slesvicæ vicinam, indicat; ita verbi causa XI, 295 memoriæ proditur, Knutum Lavardum castellis sinum Sleicum utrimque muniendum curasse (isl. *tveim megin Slesvikur*), ubi fretum angustissimum sit, quod ad Heidabyum (*Heiðabær*, *Heiðabýr*) introcurrat. Cfr. Sleicum ostium.

Slesvicensis ducatus (*Slesvík*, *Slæisvík*, *Sle*, [*Slesvíkur hertogadœmi*]) X, 149; XI, 323, 328, 276, 378. Regio oppidum Slesvicam vel Heidabyum (*Slèsvík*, *Heiðabýr*) cingens.

Slesvika (*Slesvík*, *Slessvík*) V, 164; XI, 147-149. Locus quidam Angliæ borealis, cui imperabat Thorkel ille dynasta, cognomine Altus, et ubi Svein rex Daniæ Furcobarbus legionem comitialem (*þíngmannalið*) instituit. In Monastic. Angl. hoc oppidum: *Slaswik* appellatum invenitur, in charta vero geographica, Camdenii librum: Britanniam sequenti, *Sleswik* nominatur. Flumini hodierno, *Idle* dicto, qui in fluvium, *Trent* hodie nominatum, semet demittit, a septemtrione prope fontes suos, oppido autem hodierno, *Gainsborough* nuncupato, a regione, inter meridiem et occasum solis spectanti, in comitatu *Nottinghamensi* situm est. (Suhms Danm. Hist., III, 406, chartaque geographica comitatus Nottinghamensis apud Camdenium).

Slesvika, Slesvicum (*Slæisvík*, *Slèsvík*, *Slees*, *Slè*) VII, 104; XI, 376. Hodiernum emporium, nomine *Slesvig*, in ducatu Daniæ *Slesvig*ensi situm. Nomen Sleicum sinum [*Slesvík*, *Slè*, hodie *Slien*, qu. nom. cfr.] significat, vel certe partem sinus Sleici, *Sydervig* hodie nominatam; antiquissima enim oppidi origo sine dubio in arce, ad hunc sinum exstructa, quærenda est, ad quam pertinebat corona tabernarum vel tuguriorum, quæ postea in vicum quendam transierunt, in tesquis vel planitie, prope arcem sita, jacentem, cui nomen inde obortum est: Heidabyus [*Heiðabœr* i. e. oppidum in tesquis]; arce postea destructa oppidum Slesvikæ longius septemtriones versus secundum sinum Sleicum sese porrigebat. Hæc confirmantur illa ratione, qua Saxo tempore antiquissimo hoc oppidum commemorat; illud enim oppidum Sle et Slesvicum nominat (Saxo, p. 143, 189), mentionemque facit collium apud Slesvicum sitorum (Saxo, p. 177),

qui etiamnunc illi loco a meridie inveniuntur, ubi arx olim sita erat. Oppidum sedes Daniæ episcopalis antiquissima erat. Posteriore tempore conturbantur nomina Slesvika et Heidabyus, eodemque sensu occurrunt; ita verbi causa rex Daniæ Nicolaus secundum Historiam Knutidarum Heidabæi, secundum alios contra rectius Slesvikæ occisus esse traditur. Cfr. Slesvicum, Heidabyus, Sleicus sinus, Sljeum etc.

Slettum (*Slètti*) XI, 323. Tractus, sinum ducatus Daniæ Slesvikensis Sleicum vel hodiernum *Sliens*em cingens. A scriptoribus chronicorum *Slæthen* nominatur (e. c. Petri Olai Chron. apud. Langebekkium, p. 102).

Slidholmius, Slidurholmius (*Slīðhólmar*, *Slīðrhólmar*, *Hólmar*) IX, 302. Parvulæ quædam insulæ, in sinu Osloensi juxta oppidum Norvegiæ Osloam sitæ. Rex Narvegiæ Hakon Hakonides tempore hiberno ab oppido usque ad has insulas mare glacie liberandum curavit. Significantur sine dubio insulæ ad insulam Hovudoam (*Höfuðey*, hodie *Hovedö*) sitæ, antea ad *Oslo Ladegaard* pertinentes. Cfr. Holmius.

Smalanda (*Smálönd*) VI, 51, 286. Ubi tanquam locis citatis una occurrunt Fjonia et Smalanda, hac denominatione insulæ Daniæ Lalandia (*Láland*, hodie *Laaland*), Falstria (*Falstr*, *Flaustr*, hodie *Falster*) insulæque minores adjacentes indicari solent, qua denominatione cæterum hæ insulæ et medio ævo et usque ad nostra fere tempore denotabantur.

Smalanda, Smalandia (*Smálönd*, *Smáland*, *Smálaund*) IV, 342; VII, 148, 177; X, 389. Regio Sueciæ, regnante Sigurdo rege Norvegiæ Hierosolymipeta demum christianam religionem confessa VII, 148; X, 389. Hodierna regio Sueciæ, *Smaaland* appellata. Nomen tam in singulari quam plurali numero: *Smáland* et *Smálönd* occurrit, quamquam creberrime quidem in plurali numero

(cfr. Hervarar Saga in fine; Njáls Saga, c. 30; Rymbeigla, P. III, c. 5, § 20).

Smalandia (*Smáland, Sámland*) VII, 149; XI, 295. Cfr. Samlandia, Semigallia.

Smalandus, Smalandiæ incolæ (*Smálenzkr, Smálendingar*) VII, 149; XI, 259. Incola regionis Sueciæ Smalandiæ (*Smáland*, hodie *Smaaland*).

Smalundi (*Smálundir, Málundir, Malstrandir, Mastrandir, Ívasund*) IX, 398; cfr. Malstrandæ.

Smalsarhornum (*Smalsarhorn*) X, 289. Mons altitudine et arduitate insignis, hodie *Hornelen* dictus, in extrema parte orientali regionis Norvegiæ Brimangriæ (*Brimángr*, hodie *Bremangerlandet*) situs.

Smidjobudæ (*Smiðjubúðir, Smiðabúðir*) VIII, 263. Tabernæ quædam Nidarosiæ in regione Norvegiæ Thrandheimo. Cfr. Nidarosum.

Smjola, Smyla (*Smyl, Smjöl*) VIII, 58. Insula quædam, Hitris (*Hit, Hitrar*, hodie *Hitteren, Hitteröen*) a regione inter meridiem et occasum brumalem spectanti, in regione Norvegiæ Nordmæria sita.

Smjorbjarga, Smjorbergum, Smjörborga (*Smjörberg, Smjörbjörg, Smjörborg*) VIII, 183, 301; IX, 206. Mons quidam, oppido Norvegiæ Tunsbergo vicinus, in latere sinus Tunsbergici occidentali, inter Skeljasteinsgrunnum (*Skeljasteinsgrunnr*) et fretum Grindholmasundum (*Grindhólmasund, Grundhólmasund*) situs. Lectio Smjörborga VIII, 183 occurrit, in variis autem lectionibus vulgaris forma nominis Smjörbergum et Smjörbjarga occurrit.

Smælingi (*Smælingjar*) IX, 326; cfr. Sjomælingi.

Snasa, Snasensis (*Snaus*) VII, 310, 312. Hinc oriundus erat Thorfinnus ille Snasensis (*af Snaus* [*Sneis*]), cognomine Niger. De hodierno hujus prædii situ valde dissentiunt, alii enim hodiernum prædium desertum, vel tugurium rurale, *Snaasen* appellatum, in convalli hodierna, *Imsdalen* vel *Ismenningdalen* nuncupata, in tractu

*Snaasen*si, præfectura *Inderö*ensi in regione Norvegiæ Thrándheimo situm, hoc nomine significatum esse credunt. (Bruun om Sneaasen in Norske Vidensk. Selsk. Skr. sæculi XIX[i] I, p. 171, 211). Alii contra, uti Munthe (Aall, II, 164, 209), prædium hodiernum, *Snees* dictum, in paroecia Nordbyensi, in regione Norvegiæ Folda, vel hodierna *Folloug* situm, Snasa indicari conjicunt.

Snjolandium, Snjolandum (*Snjóland*) XI, 370. Nomen vetus Islandiæ, vocabulo islandico: *snjór* [i. e. nix] in locum vocabuli: *ís* [i. e. glacies] adhibito, obortum.

Snæfellsjökul (*Snæfellsjökull*, *Snjófellsjökull*) I, 270. Mons glacialis altus et arduus, in promontorio tractuque cognomini, *Snæfellsnes* dicto, in toparchia Islandiæ occidentalis Snæfellsnesensi (*Snæfellsnesssýsla*) situs, in promontorium, *Öndverðarnes* appellatum, desinens.

Snæfellsnesum, Snefellsnesum (*Snæfellsnes*) I, 260; 262; II, 201; XI, 370. Tractus promontoriumque cognomine, in toparchia Islandiæ occidentalis Snæfellsnesensi situm, ubi surgit mons, *Snæfellsjökull* appellatus.

Snæfellum (*Snæfell*) II, 201. Mons prope sinum Groenlandiæ Americanæ Rafnsfjordum (*Rafnsfjörðr*) surgens.

Snælda (*Snælda*, *Snelda*) VIII, 279. Parvula insula, in sinu Norvegiæ Osloensi sita. Verisimillimum est, insulam parvam, in latere sinus, *Björvigen* hodie dicti, orientali jacentem, in qua locus, *Kranen* hodie dictus, prope urbem Norvegiæ hodiernam *Christiania*m, nunc conditus est, hoc nomine indicari. (Cfr. Aall Sn., III, 128).

Sognenses, Sognii, Sognienses (*Sygnir*) I, 323; II, 50; IV, 34, 179; V, 77, 135, 331; VI, 45, 379; VII, 14, 200, 321, 333; X, 171. Incolæ Sogni Norvegiæ regionis. Cfr. Sognum etc.

Sognense mare, pelagus, Sognicus sinus, Sognicum mare (*Sognsær*, *Sogn*, *Sognsjdr*) I, 321; II, 3-4; III, 42; IV, 111; VIII, 139, 148, 149, 306; IX, 27, 224;

XI, 243, 372. Tanquam nomen indicat, mare pro regione Norvegiæ Sogno profluens, ostium scilicet vel introitus sinus in Sognum semet insecantis, *Sognefjord* hodie appellati; Sognico mari corona insularum, ad provinciam Sognensem (*Sygnafylki*) pertinentium, in duas minores coronas distribuitur: borealem scilicet, qua insulæ hodiernæ, *Sulenöerne* dictæ, continentur et meridionalem, in qua memoratu dignissimæ sunt insulæ, hodie *Rosö*, *Hildö* nominatæ, pr. pl.

Sognicus (*Sygnskr*) II, 237; IV, 34. Ad regionem Norvegiæ Sognum pertinens, inde oriundus.

Sogniensis provincia (*Sygnafylki*) X, 156. Provincia Norvegiæ, Sognum continens.

Sognum, Sognia (*Sogn*, *Sygnafylki*) I, 6, 27, 107, 112, 113, 115, 176, 269; II, 1; III, 17, 27, 77; IV, 8, 22, 68, 69, 252; VI, 73; VII, 49, 69, 200, 243, 321; VIII, 33, 34, 75, 134-135, 150, 155, 161, 173, 243, 256, 307; IX, 10, 30, 38, 57, 70, 93, 101, 120, 133, 137, 255, 271, 328, 333, 377, 382; X, 7, 94, 155-156, 170, 176, 328, 415; XI, 35, 170. Sognicus tractus, VIII, 139, 156. Regio Norvegiæ mediæ notissima, hodierna fere præfectura *Bergenhuus*ensis, *Sogn* vel *Sygnafylki* [quod nomen profundam angustamque convallem significat] appellata, unum regnorum Norvegiæ veteris maxime illustrium, inprimis conspicuum rege Soknadali (*Söknadalr*) Sognio, Frithiofo illo, cognomine *Frækni*, sponsaque Ingibjarga, templo porro dei Balduris in Baldurshagio (*Baldrshagi*) jacenti, cujus historia cum historia Frithjofi conjunctissima est, hodierno *Bale*, in loco, *Balestrand* hodie dicto, in paroecia hodierna *Tjugum*ensi sito. Posteriore ævo commemoratur Haraldus rex Gullskeggus, cujus filia nupsit Halfdani regi Upplandorum Nigro, (patri Haraldi Norvegiæ regis Pulcricomi) qui dynastæ Gaularum Atlio Sognum provinciam tradidit. Post hoc temporis spatium in historia Norvegiæ crebro occurrit. Tractus,

Uppheimar dictus, in Vorso (*Vors*) situs, huc olim pertinuisse traditur. Meridiem versus prope Thinganesum (*Þinganes*) Vorso et Hordia continebatur, septemtriones versus nulla fit finium mentio, sed eosdem, qui sunt hodie, tunc etiam fuisse verisimillimum est. Huc etiam pertinebat regio Fjalarum (*Fjalir*, *Fjalafylki*). Fines cæterum natura omnino constituebantur, nostrisque temporibus hæc solum in tractu littorali commutatio facta est, quod paroecia *Evindvik*ensis, quæ ad Nordhordalandum olim pertinebat, nunc ad Sognum annumeratur. Cfr. Sogniensis provincia.

Sokna (*Sókn*) IX, 34. Sinus quidam prope Soknadalum in regione Norvegiæ Rogalando.

Soknadalenses (*Sókndælir*, *Sokndæll*) VIII, 135, 162, 164. Incolæ Soknadali vel convallis, hodie *Sognedal* dictæ, in regione Norvegiæ, *Indre-Sogn* hodie nominata, sitæ. Cfr. Soknadalus.

Soknadalus (*Sóknadalr*) IX, 97, 98. Locus, hodie *Soggendal* appellatus, in paroecia cognomini situs, vel, ut locum accuratius definiamus, tuguria, onerandis navibus mercatoriis apta, in parte meridiana regionis Norvegiæ Jadaris sita.

Soknadalus (*Sóknadalr*) VIII, 302. Hodierna paroecia *Sognedal*ensis vel *Lunder*ica, in tractu *Nordrehoug*ensi, in regione Norvegiæ Ringarikia jacens. (Cfr. Falsens Norges Histor., III, 185).

Soknadalus (*Sóknadalr*) VIII, 25, 118; IX, 224. Hodierna paroecia *Sognedal*ensis, prope amnem hodiernum, *Sogneelven* dictum, sita, *Stören*si tractui annexa, in Gaulardalo, in provincia Norvegiæ Thrandheimo sita.

Soknadalus (*Sóknadalr*) VIII, 139, 140, 149, 151. Hodierna convallis, *Sognedal* vel *Sogndal* appellata, in paroecia *Sogndal*ensi tractuque cognomini, in regione Norvegiæ, *Indre-Sogn* hodie nuncupata, jacens.

Soknasundum, Söknasundum (*Sóknasund*, *Sóknar-*

sund, *Skónarsund*) III, 58; V, 122. Posteriore loco citato vitiose scriptum est pro Boknasundum (*Boknarsund*). In Soknasundo, Jadari a septemtrionibus, intra Boknam [qu. nom. cfr.] proelium commissum esse traditur inter Sveinem Alfifæ filium et Tryggvium Olaviden, in quo hic cum magna copiarum parte ceciderit; qui locus a Snorrio idem fuisse affirmatur, ac ille ubi Erlingus Skjalgi filius cecidit; cum vero sciamus, Erllngum ad Boknam cecidisse, fretum, *Boknesundet* hodie dictum, duo milliaria septemtriones versus a freto, *Sokkensundet* hodie nominato, distans, hoc loco significatum sit necesse est. Cæterum enim Soknasundo indicari solét fretum hodiernum, *Sokkensundet* appellatum, inter insulas, *Sokken* et *Bro* dictas, in paroecia *Rennesö*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando sitas, interfluens. In utroque freti latere duo tumuli magni lapidei rotundis lapidibus conjecti etiamnunc exstare traduntur. (Bing og Kraft, IV, 172; Urda, II, 193, 193-212). Cfr. Skonarsundum.

Sokolofnium (*Sokolofni*, *Lokulofri*) X, 125; cfr. Lokulofrium, quæ est lectio hujus nominis varia. Erat magnus Scotiæ lacus, ad quem a sinu Skipafjordo (*Skipafjörðr*) tendentes perveniebant, dynastia, *Lofnath*, *Lofnarð* (hodie *Lenox*) appellata, circumdatus. In nomine Normannico, quantumvis detorto et deformato, hanc descriptionem sequentes, hodiernam nominis formam facile reperimus. Est nempe lacus, *Lochlomond* hodie nominatus, in comitatu *Lenox*ico (*Dumbarton*ico) in occidentali Scotia situs. Unde constat *Sokolofni* lectionem vitiosam esse, pro recta scilicet *Lokulofri* (pronunt: *Lokulomn*).

Solangrum, Salangrum (*Solángr*, *Salángr*) VIII, 278. Quum memoriæ proditum sit, regem Norvegiæ Suerrerem huc Akurshagio equo vectum esse, aut hodiernam paroeciam *Syllinge*nsem, *Lier*icæ paroeciæ annexam, in præfectura Norvegiæ *Buskerud*ensi sitam, hoc nomine significatam esse necesse est, aut, ut Munthe [Aall, III, 128]

asserit, locum, *Solerud* hodie dictum, ad ostium amnis hodierni, *Lysakerelv* appellati, situm. In paroecia *Sylling*ensi duo prædia, nomine *Sylling*, sita sunt.

SOLBJARGÆ, SOLBJARGENSIS (*Sólbjargir*, *Solbjörg*) VII, 187, 191; IX, 200. Tres loci differentes, hoc nomine præditi, alius alii vicinus, in regione Sueciæ *Bahuslänò*, olim ad Norvegiam pertinenti, exstant. Solbjargis illis, unde, Vendis Kongelam oppugnantibus, nuntius belli ad prædium Skurhagium (*Skúrhagi*) mittebatur, sine dubio significatus est tractus hodiernus *Solbjärga*nus, ubi multi invoniuntur tumuli lapidumque catervæ (Ödmans Bahuslän, p. 181-182). Aliud prædium, *Solbergs-Ægor* hodie nominatum, in paroecia *Forshella*na jacet (Ödman, p. 188). Prædium denique, *Solberg* appellatum, in paroecia *Soffvé*nsi vel *Sære*usi, in insula Hisinga (*Hísing*) jacuisse constat. (Cfr. cæterum Aall Sn., II, 145).

SOLEYÆ (*Soleyjar*, Saxonis: insula solis) IV, 234; IX, 301; X, 195. Hodierna regio, *Solör* vel *Sollör* appellata, in Upplandis, in præfectura Norvegiæ *Sollör*ensi et *Oudalen*si sita. Primo culta est a Sölvio illo Grandævo, cujus posteri hic regnasse traduntur. Solveiga quædam, soror regis postremi Sölvii, Olavo Tretelgiro nupsit, cujus filius, Halfdan Hvitbein, rex Soleyarum factus avus atque princeps erat gentis regum Norvegorum, Ynglingorum nominatorum (Ynglínga Saga, cc. 46, 48). De finibus Soleyarum veterum, cfr. Aall Sn., I, 32. Continebat olim hæc regio paroecias *Eyðaskóg*ensem vel *Eiðaskóg*ensem, (hodie *Eidskoug*), quæ meridionalem Soleyarum partem effecit, *Grofv*oensem (hodie *Grue-Sogn*) *Hof*ensem et *Ásanes*icam (hodie *Aasnæs*), *Vála*nam (hodie *Vaale*) et denique *Vingrs*icam (hodie *Vingers*), cujus incolæ hodierni ad provinciam *Solör*icam sese non annumerant, quamquam olim eos eo pertinuisse non est dubium. Tractus hodiernus *Oudal*ensis ad Raumarikiam pertinet. Reges Soleyarum veteres in prædio hodierno

principali, *Kongshaug* dictò, in paroecia *Grue*ensi sito, sedem habuisse tam traditio ipsa, quam nomen prædii, quod in diplomate quodam sæculi decimi quarti: *Konúngshof* scriptum invenimus, verisimillum reddit. (Kraft, I, p. 544-545; cfr. Samll. t. d. Norske Folks Sprog og Hist., II, p. 101, 106, 111-112).

Solium, Sola (*Sóli*) I, 310; II, 269; IV, 10, 105, 108, 240, 246, 282; V, 20, 234, 288, 290; VII, 211, 331; X, 255, 370; XI, 200. Prædium quoddam in Jadare in regione Norvegiæ Rogalando, Erlingo Skjalgi filio, suisque posteris, qui hic habitabant, conspicuum. Est aut hodiernus locus comitialis, *Ud-Sole* nominatus, aut, et quidem verisimilius, prædium adjacens, *Kirke-Sole* dictum, situm in paroecia hodierna *Solen*si, tractu *Haaland*ensi, in cujus fundo templum est exstructum. (Cfr. Falsens Norge, p. 57; Kraft, IV, p. 99).

Solskela (*Sólskel*) VI, 331; IX, 14, 81, 338; X, 175. Insula, proeliis navalibus, ibi inter Haraldum regem Norvegiæ Pulcricomum regesque Mæriæ et Raumsdali commissis, maxime conspicua. (Cfr. etiam Haralds Saga Hárfagra, cc. 10-11; Egils Saga, c. 4). Hodierna insula *Solskel* vel *Solskjær* appellata, cum prædio cognomini, portu egregio prædita; in parvis ad illam pertinentibus insulis, tumuli quidam lapidei etiamnum exstant. Sita est in paroecia tractuque Nordmæriæ, Norvegiæ regionis, *Edö*ica. (Falsens Norge, p. 77; Kraft, V, 280; Aall Sn., I, 5-6).

Solundæ, Selundæ (*Sólunðir*, *Selundir*) I, 176; V, 152; VI, 372; XI, 35. Cfr. Selundæ. Hæ insulæ in Egils Saga, c. 25, descriptæ inveniuntur, ut multæ et magnæ insulæ, tot præditæ sinubus, ut pauci tantum homines omnium portuum, qui ibi inveniantur, nomina sciant. Ibi tota insularum corona respicitur, quæ ad ostium sinus Sognici (*Sognsær*) sita est, in quibus hodiernæ insulæ, *Ydre-Sulen* et *Indre-Sulen* dictæ, maximæ sunt; ad paroeciam tractumque *Evindvig*ensem, in regione Norvegiæ Sogno situm, pertinent.

Solundæum mare (*Sólundarhaf*) X, 31, 113. Est, ut nomen indicat, mare insulæ Solundæ, hodiernæ scilicet *Sulen* (cfr. Solundæ), vicinum. Respicitur nempe illa pars maris borealis, quæ extra insulas Solundas, ad promontorium Statum (*Staðr*, hodie *Stat*) se porrigit. (Cfr. Falsens Norge, p. 67).

Sonabergum, Sonaborgæ (*Sónaberg*, *Sónaborgir*) VIII, 215. Prædium quoddam, vicinum freto Hasteinsundo (*Hásteinssund*, hodie *Haasteensund*) in Ranrikia in provincia Norvegiæ Vika situm; jacet hodie in regione Sueciæ *Bahuslän*o.

Sora (*Sóra*, *Sara*) XI, 396, 399. Secundum contextum locorum citatorum monasterium monachorum nigrorum (*svartmúnkar*) prope oppidum Lundum, in regione Sueciæ Skania situm; quum vero aliunde constet archiepiscopum illum Absalonem nullum ibi monasterium instituisse, narrationem Soreyam (*Sór*, *Seyra*), oppidum Selandiæ Daniæ regionis respicere necesse est. Hic enim familia Absalonis monasterium instituendum curavit, quod Absalon et frater Asbjörn Snarius admodum auxerunt.

Sorana comitia (*Seyrarþing*, *Íseyrarþing*, *Íseyjarþing*) XI, 70; cfr. Isorana, Isoana comitia, Isora.

Sorbæi, Sörbæi (*Saurbæir*, *Saurbær*) VII, 263; VIII, 19. Hoc nomine locus quidam Ranrikiæ veteris significatur.

Sotanesum, Sotii promontorium (*Sótanes*, *Sautanes*, *Settanes*, *Slettanes*) I, 24, 77; VIII, 294; X, 363. Hoc loco, in Ranrikia in provincia Norvegiæ Vika Tryggvius Olavi filius occisus esse traditur, deindeque tumulo conditus in tumulo Tryggvii (*Tryggvareyrr*, *Truggvaraur*). Sotanesum est pars extrema hodierni tractus *Sotenäs*ensis, regionisve cognominis, in provincia Sueciæ hodierna *Bahuslän*o sitæ. Ad hunc tractum insula pertinet, *Tryggö* etiamnunc nominata, in paroecia *Askum*ensi, prope continentem, pro templo fere *Askum*ensi

sita, ubi adhuc reliquiæ extant tumuli Tryggvii. (Cfr. Ödmans Bahuslän, p. 297).

SOTIUS SCOPULUS (*Sótasker*) IV, 39. Scopulus quidam, pro ora Sueciæ situs, ubi Olavus rex Norvegiæ Sanctus piratam Sotium proelio vicisse traditur. Situs erat in scopulis *Södermanland*ensibus, prope insulam hodiernam, *Sotholmen* dictam. (Tuneld, I, p, 211). Nomen etiamnunc in tractu, *Sotholms-Herred* dicto, restat.

SOUM (*Sór*, *Sói*) I, 82. Hocce nomen, in Script. Histor. Island. exceptum, sine dubio ortum est lectione falsa textus Islandici: *sói* pro: *landi*.

SPAKONUFELLUM (*Spákonufell*) I, 281, 282. Collis quidam prædiumque cognomine in tractu Skagastranda, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) situm. Cfr. Fatidicæ mons.

SPANHEIMUS, SPANGHEIMUS, SPANNHEIMUS (*Spanheimr*, *Spángheimr*, *Spannheimr*) IX, 226. Ni fallimur, hodiernum prædium, *Sponum* appellatum, olim etiam *Sponheim* dictum, in paroecia *Ulvig*ensi, tractu *Gravens*i, in regione Norvegiæ Hardangria situm. (Kraft, IV, p. 573, 695).

SPARBUUM, SPARABUUM (*Sparabú*, *Sparrabú*, *Sparbú*) IV, 289; cfr. Sparbyggensis provincia etc.

SPARBYGGENSES, SPARBYGGI (*Sparbyggjar*, *Svarfbyggjar*) IV, 69, 223; X, 1, 70. Incolæ Sparbui, provinciæve Sparbyggensis.

SPARBYGGENSIS PROVINCIA, SPARBYGGORUM PROVINCIA (*Sparbyggjafylki*, *Svarbyggjafylki*) IV, 69; X, 170. Provincia quædam in regione Norvegiæ Thrandheimo sita, convalli, *Værdalen* hodie appellatæ, a septemtrionibus adjacens, quæ provincia Eynensi (*Eynafylki*, dan. *Öfylke*), continebatur. Nomen suum debet hodierno tractui, *Sparebo*ensi, sed præter hunc continebat quoque tractus Sparbuo a septemtrione adjacentes, Snasam (*Snaus*) scilicet et Stodam. In tractu *Spareboe*nsi situm est prædium,

Sparebo hodie nominatum, ubi dynasta ille Emundus IV, 289 commemoratus, habitabat, cujus filius Ketil Jamtius Jamtalandiam primus inhabitabat.

SPARMARKA (*Sparmörk*) IX, 52. Locus quidam Norvegiæ, qui septem itinerum diurnorum spatium a promontorio Brunlaugsneso (*Brunnlaugsnes*) orientem versus distare traditur. Cfr. Nesjæ.

SPJARUS, SPJARÆ PORTUS, SPJORA (*Spjör*) VIII, 88; X, 67. Insula quædam in freto, olim *Saltöyðasund*, hodie *Sjelsbösund* dicto, sita. Sunt quidam, qui credunt, hodiernam insulam, *Kjörn* nominatam, Spjora significari, alii vero, ut Munthe [Saml. I, p. 277] et quidem rectius, asserunt, indicatam esse insulam hodiernam, *Spjer* nominatam, unam Hvaleyarum [*Hvaleyjar*, hodie *Hvalöer*]. Inter hanc et insulam, hodie *Loner* appellatam, Munthius fretum *Saltöyðarsund*um vel *Salteyjarsund*um collocat.

SPROTAVALLUS (*Sprotavellir*, *Skrautavellir*) VIII, 59, 60. Hodierna planities, *Vollen* vel *Vollan* appellata, ad prædium Elgisetrum (*Elgisetr*, hodie *Elsæter*) pertinens, extra oppidum Norvegiæ Nidarosum vel *Throndhjem*um sita, orientalem amnis Nidæ ripam sequens. (Schoenings Reise, 1 H. p. 15. Falsens Norge, p. 51).

STADARHOLUS (*Staðarhóll*) VII, 214. Prædium quoddam in tractu, olim *Saurbær*, hodie *Saurbæarþing* nominato, in paroecia cognomini, in regione, *Dalir* appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) situm.

STADSHAVUS (*Staðr*, *Staðshaf*) IX, 57; cfr. Stadus. Promontorium scilicet Stadus, hodie *Stat* dictum.

STADSREINA, STADSREINENSIS (*Stoðreim*, *Stoðrein*, *Vestrein*) IX, 68. Prædium, hodie *Reine* dictum, et id quidem ob eam caussam, quod in tractu olim *Staðarbygðin*, hodie *Stadsbygden* dicto, in pristina provincia Sparbyggensi (*Sparbyggja-fylki*), hodierna vero præfec-

tura *Fosen*si, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm erat. Cfr. Reini, Stodreima, Stadus.

Stadus (*Staðr*, *Stað*) VI, 98, 100. Prædium quoddam, in tractu, *Hrútafjörðr* appellato, in toparchia Islandiæ Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) situm.

Stadus (*Staðr*) IV, 11; VIII, 83. Tractus, alias *Staðarbygðin*, hodie *Stadsbygden* appellatus, in hodierna præfectura Norvegiæ *Fosen*si, pristina provincia Sparbyggensi, in boreali sinus Thrandheimici latere situs.

Stadus (*Staðr*, *Staðir*, *Stafr*) I, 12, 41, 42, 46, 79, 111, 113, 192, 194, 253, 255, 257, 260, 311, 315, 319, 323; II, 118, 269; III, 40, 45, 50; IV, 11, 68, 235, 318; V, 4, 8, 25, 102, 223, 227; VI, 407; VII, 7, 9, 322; VIII, 49, 56, 109, 129, 138, 173, 178, 180, 200, 219, 239, 259; IX, 25, 27, 29, 45, 57, 77, 90, 91, 133, 184, 221, 347, 372, 375, 376, 399; X, 258, 266, 267; XI, 35, 101, 170, 370. Promontorium scilicet, hodie *Stat* nominatum, quod occidentem versus promontorium Norvegiæ extremum esse creditur, pars quippe extrema tractus, *Statlandet* hodie nominati, in regione Nordfjordo siti. Stadshavum vero, vel, ut hodie nominari solet, *Stathavet*, est mare in circoitu decem fere milliariorum Stadum alluens.

Stafabrekka (*Stafabrekka*) IV, 226. Locus quidam in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis situs. Memoriæ proditum est, Olavum regem Norvegiæ Sanctum Borrio in Lesjis (*Lesjar*) pernoctasse; deinde vero per Orkadalum et Gaulardalum iter fecisse, de monte vero descendisse prope locum, nomine Stafabrekka; flumen ibi porro præterlabi, nomine Ottium, in cujus ripa utraque tractus, Loæ (*Lóar*) appellati, jaceant. Regem postea in prædio Neso aliquamdiu commoratum, colonis V a g o s (*Vágar*) et L o a s diem dixisse, ut secum convenirent. Si varias ad hunc locum lectiones consulimus, narrationemque, de iisdem rebus gestis in Heimskringla II, p. 170

occurrentem, in diversam aliquatenus earundem rerum traditionem mox incidimus. Pro *Borrar* enim quidam *Bœr* legunt, quæ cum iis, quæ jam ad Borros annotavimus, congruere possunt. Pro Gaulardalo in lectione varia et in Heimskrínglæ loco respondenti *Líardalr* vel *Ljórdalr* legimus, quæ lectio sine dubio præferenda est, hodierna enim convallis, *Loradal* vel *Laaredalen* appellata, quæ amni *Laardalselven* vocato, alluitur, haud dubie respicitur. Pro Orkadalo alii uti Kraftius, Ottadalum fortasse, alii vero, uti Munthius, Oradalum (*Auradalr*) legendum esse credunt, per quem amnis ille scilicet labitur, quod quidem versimillum esse videtur, quamquam ob eam minime causam, quod in lectione ad locum Heimskringlæ citatum varia hæc verba legimus: *Orkadal í þat hèrað er heitir Lóar*, quorum ille non est sensus: Orkadalum (vel Ottadalum, ad Oradalum) in tractu Loarum jacuisse, verum regem contra ex Orkadalo (vel Ottadalo vel Oradalo) in tractum Loarum profectum esse; chartam autem geographicam consulentibus facile apparebit, haud verisimilem esse narrationem, quæ regem quidem ex Orkadalo (vel Ottadalo, vel Oradalo) ad Loas proficiscentem commemoret, nullam autem regionum inter illos tractus sitarum mentionem faciat, unde forsitan orta est conturbatio illa convallium Gaulardali et Ljordali; dum verisimillimum contra est, ejus rei mentionem facere, quod rex, qui jam in Gudbrandsdalos pervenerat, per Ottadalum (vel Oradalum) et Ljorsdalum in Loarum tractum iter fecerit; quare tali ratione sine dubio legendum est. Hoc etiam a reliquo contextu apparet, quum rex Olavus non ex Orkadalo et Gaulardalo, verum secundum ea, quæ ante narrantur, ex Mæria et Raumsdalo venisse tradatur. Memoriæ porro proditur, regem Olavum in itinere suo ad Loas vel hodiernum tractum Lomensem, ad Stafabrekkam de monte descendisse. Hodie vero nullus talis locus, tali nomine præditus, exstat; qui-

dam, uti Kraftius, regem ad hodiernum prædium, *Storrust* appellatum, in paroecia hodierna *Lom*ensi situm (Kraft, II, p. 148) descendisse credunt, et quum huic prædio ab occasu solis amnis inveniatur, *Brekkeelv* hodie nominatus, vetus nomen *Stafabrekka* ita fere indigitari videtur; alii vero ut Munthius [Aall Sn., I, 261] addunt, etiamnunc arduum tramitem, *Stavebrekke* hodie dictum, templo *Lom*ensi e regione, prope prædium illud *Storrust*, inveniri. Cfr. cæterum de hoc itinere regis Olavi Sancti Kraft, II, p. 161. Huc porro annotandum est, in textu, hujus loci (Fornmanna Sögur, IV, 240) falso legi: *af Lóni* pro: *af Lóm*, hodie *Lom*, et in lectione varia vitiose legi: *Stedal* pro lectione recta Heimskringlæ *Hedal*, hodie *Hedal*, quæ est paroecia tractui hodierno *Vaag*ensi annexa. His conscriptis, in litteris, a præposito *Lom*ensi M. Heltbergio ad societatem Antiqu. Scandin. Havniæ missis, sententiam nostram in terminis fere affirmatam esse comperimus, hic enim ita disserit: „In narratione de Olavo rege Norvegiæ Sancto in Lesjis (hodie *Lessö*) commorato, indeque in tractum Loarum proficiscente, saltus per regiones spatio remotissimas repentinus nos valde offendit uti: a prædio Borrio in Lesjis in convalles Gaulardalum et Orkadalum, quæ monti [sc. Carinæ] a septemtrionibus [dan. *nordenfjelds*] sitæ sunt, a Lesjisque quatuordecim certe milliaria distant, et tunc subito ad Stafabrekkam, quæ monti a meridie [dan. *söndenfjelds*] sita est, desilimus. Namque si rex Olavus Sanctus itinere vulgari e Lesjis in Loas profectus fuisset, illi necessario huc tendenti, et per Stafabrekkam, tramitem arduum sed satis latum in monte jacentem, etiamnunc hoc nomine præditum, descensuro mons superandus erat, *Lorfjeldet* hodie nominatus, convallisque peragranda, *Lordalen* hodie dicta, deinde iter per partem alius vallis, *Ouredalen* vel *Oredalen* hodie nominatæ, a Stafabrekka quadrantem fere unius milliarii distantis, faciendum.". Hinc concludit

præpositus Heltberg, nomina nota et vulgaria: Gaulardalum et Orkadalum hoc loco pro *Lordal* et *Ouredal* vel *Oredal*, quæ convalles id temporis desertæ erant, scriptorique historico ob eam caussam minus notæ, scribis vero membranarum sine dubio multo magis ignotæ, irrepsisse. Hinc nobis certo sequi videtur, pro: *Gaulardalr* hoc loco *Ljárdalr* [hodie *Lordalen*] legendum esse, utrum vero pro *Orkadalr* legendum sit *Auradalr* [hodie *Ouredal* vel *Oredal*] non omnino nobis certum esse videtur, quum rex, secundum historiam, primo in Orkadalum [vel Ottadalum, vel Oradalum] deinde vero in Gaulardalum [vel Lordalum] haud vero vice versa, pervenisse narretur. Cæterum, ut supra commemoravimus, hujus rei jam certiores facti sumus tam Munthii quam Heltbergii testimoniis, Stafabrekkam locum esse, etiamnunc notum, ita ut etiam Heltbergius affirmat ea, quæ ad Nesum, in Sonsbygda situm, annotavimus, fuisse scilicet in hodierno prædio, *Sönstenæs* dicto, domum, in qua manserit Olavus rex Sanctus.

Stafus, Stavus (*Stafr, Staðr*) I, 41; V, 55, 102; VI, 120. Erat prædium, in convalli Verdalo (*Verdalr*), in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. Olavus rex Sanctus e Sulugardis [cfr. Sula] ad hoc prædium tendens, ad Stavenses paludes (*Stafsmýrar*) constitit; suos deinde viam borealem per convallem sequi jubens, ipse via vulgari proficiscebatur, quæ longius igitur meridiem versus duxisse videtur, usque dum Stiklastadum pervenerit. (Cfr. etiam Heimskringla, II, p. 339, 344). Hinc situs prædii Stafi satis clare constat, paludumque haud secus, inde nomen deducentium, quæ autem loca hodie ignota fere esse dicuntur. Verum conjiciunt quidam, prædium Stafum esse hodiernum *Skafhaugum*, prædium in paroecia *Vukkuensi*, in via, Sulam ducenti, situm; ad hoc prædium paludes exstant permagnæ, a quibusdam *Skafhaug-Myr*, ab aliis *Stammyr* appellatæ, quas hodie hiberno tempore

trajiciunt. (Cfr. Schoenings Reise til Værdalen in diariis: Topographisk Journal inscriptis, 12 H. p. 111; Aall, I, 94.

STALLUM (*Stallr*) IX, 210. Locus, loco, *Jolund* hodie dicto, vicinus, in sinu Norvegiæ, *Christianiafjord* nominato, situs, nisi hoc nomen fortasse nomen modo appellativum sit, loco enim citato vox islandica *stallr*, pars scilicet rupis prominens, indicata esse possit.

STANDALI (*Standdalir*, *Standalir*, *Standhali*) IX, 193. Prædium quoddam, nomine *Standal*, in paroecia *Bro*ensi, tractu *Kind*ensi, in regione Norvegiæ Sunnfjordo situm est, aliud porro prædium, *Indre* vel *Store Stendal* hodie dictum, in latere occidentali sinus, *Hjöringfjord* hodie nominati, in paroecia tractuque cognomini, in regione Norvegiæ Sunnmæria jacet, quod hucusque Standalis significatum esse crediderunt. (Ströms Söndmör, II, p. 316-317; hoc prædium apud Kraftium commemoratum est V, p. 107). Verum in eo errant, nam indicatur sine dubio hodiernum prædium magnum, *Stendal* dictum, in regione Norvegiæ Strinda situm, unum fere milliarium ab oppido Thrandheimo meridiem versus distans, quod in diplomate quodam anni 1483 *Stændal* scriptum invenitur. (Cfr. Aall Sn., II, 203; Kraft, V, 620). Hinc oriunda erat gens illa illustris Standdalorum (*Standœlaætt*), ad quam pertinebat Petrus ille Husastadensis, qui anno 1224 archiepiscopus evasit.

STANGA, STANGÆ (*Stángir*, *Stengur*) VII, 306. Locus quidam sinui (Foldæ scilicet vel hodierno *Christianiafjord*) ab oriente (*fyrir austan fjörðinn*), in provincia scilicet Borgensi (*Borgarsýsla*) situs, ubi dux factionis Hettusveinum, Olavus ille κακοδαιμων, ab Erlingio Skakkio proelio superatus est. Sunt quidam, qui hunc locum in veteri Norvegiæ regione Ranrikia, ad hodiernum vero locum, *Stångenäs* vel *Stangenæs* appellatum, in tractu *Bro*ensi, inter sinus, hodie *Gulmaren* et *Aabyfjord* dictos, in regione Succiæ *Bahuslän*o col-

locant, addentes, hodiernum locum, *Stangenæshoved* vel *Lykkilsodde* dictum, quondam *Stângen*, *Stangen* dictum fuisse, ubi posteriore tempore longurii [isl. *staung*, pl. *stengur*], ob eam causam erecti, nautis caverint, ne littus scopulosum nimis propinquarent [cfr. Ödmans Bahuslän, p. 281], indeque argumenta hauriunt; verum præferenda est sententia Munthii [Aall Sn., II, 206] qui Stanga hodiernum prædium, *Stanger* dictum, in paroecia provinciæ Borgensis *Vaal*ensi situm, significatum esse contendit.

Stangæ, Stangensis (*Stángir, frá Staungum*) IX, 44, 80, 107. Hodierna paroecia *Stang*ensis in tractu *Stang*ensi, in regione Norvegiæ Heidmarka jacens. Cfr. Skanna in Heidmarka.

Stanga, Stangensis (*Stángir*) IX, 273. Hinc oriundus erat Birger ille Stangensis. Incertum est quinam locus hodiernus hoc nomine significatus sit, fieri autem potest alterutrum prædiorum, Stangæ dictorum, supra commemoratorum, hoc nomine indicari.

Staurius (*Staurinn*) II, 273. Promontorium quoddam Vindlandiæ. Aut promontorium regionem, inter septemtriones et orientem solem sitam, spectans insulæ Rugiæ [*Rœng*, etc., hodie *Rügen*], *die Stubben-Cammer* vel *Stubber-Camin* dictum, aut promontorium insulæ *Femern*iæ inter meridiem et ortum brumalem spectans, *Staver* hodie dictum, cui adjacet oppidum, *Stubberthorp* appellatum, hoc nomine indicatum esse possit (Libri regis Valdemaris datici in Langebek. Script. VII, p. 541-542). Ambo enim nomina a majoribus nostris veteribus Normannis in *Staur*, *Staurinn* detorta esse possunt.

Stavafjordus (*Stafafjörðr*, *Stapafjörðr*, *Stúfafjörðr*) IX, 9, 77. Hodiernus sinus, *Stavsfjord* appellatus, inter locum, hodie *Stavenæs* appellatum, in tractu *Askevold*ensi situm, fretumque, *Furesund* hodie dictum, in tractu *Kind*ensi, in regione Norvegiæ Sunnfjordo situm, semet inmittens. (Falsens Norge, p. 15).

Stavangria, Stavangrum, Stavangriensis (*Stafángr*) VI, 43; VII, 168, 183; VIII, 99, 182, 188, 189, 201, 209; IX, 10, 44, 58, 59, 78, 107, 127, 133, 134, 187, 233; X, 4, 11, 24, 51, 55, 93, 97, 106, 109, 110, 138. Hodiernum emporium, *Stavanger* dictum, in Jadare, in regione Norvegiæ Rogalandia situm. Stavangriæ antiquissimo jam tempore [cfr. Landnámab. P. 1, K. 35, 37] mentio fit, quamquam emporium quidem undecimo demum seculo facta est. Erat sedes episcopalis, VII, 168. Sigurdus rex Norvegiæ Hierosolymipeta hic reginam Ceciliam uxorem duxit, ibid. Ædes Sancto Suithuso vel Suetonio sacra controversiis cum factione Baglorum innotuit IX, 10, 78; dicata erat, ut a nomine constat, Sancto illi Suetonio, episcopo Anglicano *Winchesteri* [† 862], cujus reliquiæ sacræ huc forsitan transportatæ sunt ab episcopo Regnhaldo, qui ipse gente Anglus erat. Mentio porro fit regiæ, templorumque S^tæ Mariæ, S^ti Olavi, et S^ti Petri.

Stavanesvogus (*Stafanesvágr*) X, 171. Sine dubio idem sinus, qui Stavangrum [in Fjalis] cæterum appellari solet, hodiernus nempe sinus *Stavang*ensis vel *Stang*ensis. Cfr. Stavangrum.

Stavangrum (*Stafángr*, *Stafafjörðr*) X, 171, in Fjalis. Sinus, hodie *Stavangfjord* vel *Stangfjord* dictus, in regione Norvegiæ Sunnfjordo situs, proelio, ibi inter Atlium dynastam et Hakonem dynastam Grandævum commisso, notus. Locus in Heimskríngla, I, p. 87-88 *Stafanesvog*us appellatur. Cfr. Stavanesvogum.

Stavenses paludes (*Stafamýrar*, *Stafsmýrar*) V, 55; VI, 120. Paludes magnæ prope prædium vetus Stafum, hodie *Skafhaug* dictum, ni fallimur, in hodierna paroecia *Vukku*ensi, in convalli Norvegiæ, *Værdalen* hodie nominata, sitæ, hodie nunc *Skafhaugmyr*, nunc *Stammyr* appellari solitæ. (Cfr. Schoenings Reise til Værdalen in diariis Topographisk Journal inscriptis, 12 H. p. 111; Aall Sn., I, 94). Cfr. Stafus.

STAVERNUM, STAVERNIUM (*Staferni*) IX, 36, 41, 98, 105. Hodiernus locus navibus onerandis aptus, *Staværn* etiamnunc appellatus, prope arcem, *Frederiksværn* hodie nominatam, in regione Norvegiæ hodierna *Laurvig*ensi situs. (Kraft, II, p. 795).

STAVNFURDOBRYGGJA, STANFURDOBRYGGJA (*Stafnfurðubryggja*, *Stanfurða*, *Stafnfurða*) VI, 380. Hic commissum est memorabile illud in Anglia proelium, ubi cecidit Haraldus rex Norvegiæ Severus, cum Haraldo Gudini filio suisque pugnans. Cfr. etiam de hoc proelio Chron. Anglosaxon. p. 261 squ. Hodiernus locus, *Standfordbridge* vel *Stamfordbridge* nominatus, oppido Angliæ Eboraco (*Jórvík*, hodie *York*) a regione, inter septemtriones et orientem solem spectanti, ad flumen, hodie *Derwent* appellatum, in comitatu *York*ensi situs; post hoc proelium ibi commissum, *Battlebridge* [i. e. pons belli] etiam appellatus invenitur (Camden Britannia, p. 887).

STAVNSBJARGA, STAVBJARGA, STAVNBJARGA (*Stafnbjörg*, *Stafnsbjörg*, *Stafbjörg*) IX, 296. Præferenda forsan est lectio: Stavnbjarga. Est sine dubie hodiernum prædium, *Stalsberg* appellatum, in tractu *Skydsmo*ensi, in regione Norvegiæ Raumarikia inferiori, hodie *Nedre-Romerige* dicta, situm (Kraft, I, p. 388, 369). Nulla vero veteris nominis lectio satis recta esse videtur. Ad lucem quadamtenus loco Script. Hist. Isl. citato affundendam sequens Kraftii descriptio Stavnbjargorum forsan inserviet: „Hakon rex Norvegiæ Hakonides in Upplanda tendit; quum trans primum isthmum Stavnbjarga [*Stalsberg*] pervenissent, duo longa milliaria naves Osloa per paludes et loca silvestria, usque dum ad aquam [isl. *vatnið*; *Strömmen* scilicet] venissent, trahendas curavit; deinde unius fere milliarii spatium per isthmum [*eið*] quendam trahebantur [ni fallimur eo fine, ut cataractas, *Bingsfossen* et *Raanaasfossen* hodie dictas, evitarent], donec ad Albim Romorum (*Raumelfi*, hodiernum scilicet amnem,

Glommen dictum, cum veteri *Verma*, hodierna *Vormen* confluentem) pervenissent; quo facto rex Eidum (*Eið*, hodie *Eidsvold*) et inde ad mare vel lacum [*Mjorsum* scilicet, vel hodiernum *Mjösen*] pervenisse traditur." Loco, Aqua vel *Strömmen* hic nominato, tractus in utraque ripa amnis, *Nitteelven* hodie dicti, significatus est.

Stavus (*Stafr*) VIII, 61. Prædium quoddam, hodie *Stav* nominatum, transitui trans amnem Gaulam (*Gaul*, hodie *Gaulelven*), in convalli Norvegiæ Gaulardalo profluentem, vicinus. Ab aliquot in tractu *Melhuus*ensi, ab aliis vero, et quidem rectius, in paroecia *Nypem*ica collocatur.

Stedalus (*Stedalr*, *Hèdalr*) IV, 226. Lectio, ni fallimur, vitiosa pro: Hedalus, quo nomine significata est convallis quædam, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis sita.

Stedia (*Steðja*, *Steðji*) VIII, 141. Hodiernum prædium, *Stedje* vel *Steije* nominatum, ad ostium amnis hodierni, *Sogndalselven* appellati, in sinum, *Sogndalsfjord* hodie dictum, semet immittentis, in paroecia *Stedj*ensi, tractu *Sogndal*ensi, in regione Norvegiæ Sogno situm. (Kraft, IV, p. 778).

Steiga (*Steig*, *Steigar*) VII, 131, 309. Prædium quoddam, in regione Angulo [*Aungull*], in provincia Norvegiæ veteris Halogia situm, ubi habitabant Sigurdus ille Ranii filius, eoque mortuo filius Nicolaus. Conspicuum etiam est rege quodam Steigensi nomine Sigare, amoribusque a poetis celebratis Hagbarthi et Signyæ, qui ad hunc locum referri solent (Landnámab. 3 P. 17 K.). Hodiernum prædium, *Stege* nominatum, in insula, *Engelö* hodie vocata, in tractu hodierno *Steg*ensi, in præfectura Norvegiæ septemtrionalis *Salten*si situm. (Falsens Norge, p. 86).

Steiga, Steigensis (*Steig*) III, 74, 77; IV, 266; VI, 173, 374; VIII, 39; IX, 421; X, 144 pluribusque

locis, ubi commemoratur Thorer ille Steigensis. Prædium quoddam, in convalli Norvegiæ Gudbrandsdalo situm, ubi regnante Olavo rege Norvegiæ Sancto, VI, 374, Thordus quidam Guttormi filius habitasse fertur, qui colonorum septemtriònalis Gudbrandsdalorum partis potentissimus fuisse traditur. Postea sæpenumero mentio fit Thoreris illius Steigensis vel de Steiga oriundi in Gudbrandsdalis habitantis. Postea prædium regis Suerreris Steigense appellatum invenitur. Hakon rex Norvegiæ Hakonides aulam hoc loco convivialem exstruendam curavit. Hodiernum prædium, nomine *Steig*, in tractu hodierno: *Overbygden*, in paroecia tractuque convallis Norvegiæ Gudbrandsdali meridionalis principali, *Froens*i vel *Listad*ensi dicta, situm. Cfr. Kraft, II, p. 119 et de Thorere Heimskríngla, III, p. 79, 176, Nota, ubi observandum est Heimskringlam, [Hist. Olavi Sancti, c. 137] in eo falli, quum prædium Steigam in boreali Gudbrandsdalorum parte collocet.

Steigarbergum (*Steigarberg*, *Steigarbjörg*) VIII, 128. Mons quidam, in insula provinciæ Norvegiæ Halogiæ Angulo (qu. nom. cfr.) situs, ubi Vidkunnus ille Jonæ filius cum factione Birkibeinum pugnans cecidit. Surgit in hodierna insula, *Engelö* vel *Stege* nominata, in tractu *Stegens*i, in præfectura Norvegiæ hodierna *Saltens*i. Cfr. Steiga in Angulo.

Steigum (*Steigr*, *Steinn*) VIII, 227. In hujus loci situ incerti hærent commentatores, quamquam Steigam (*Steig*) illam, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis sitam, hoc nomine plerumque significatam esse putant. Cfr. Steinum.

Stein, Stein in Neso (*Steinn*, *Bensteinn*) VIII, 75, 83, 119. Prædium quoddam, etiam in Heimskríngla, II, p. 64, occurrens. Hodiernum prædium, *Stene* dictum, in cujus fundo ædes tractus principalis sita est, in tractu *Bynæs*ensi, in regione Strinda, in provincia Norvegiæ Thrandheimo jacens. (Vide Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 304). Cfr. Benstein, Beinstein.

Stein (*Steinn*) X, 163, 350. Pars funeris Halfdanis regis Upplandorum Nigri, secundum aliquot caput suum, juxta hocce prædium tumulo conditum esse traditur. Hodiernum prædium, *Steen* appellatum, in paroecia *Mole*nsi, tractuque cognomini, in regione Norvegiæ Hringarikia situm. Prædio a septemtrione jacet tumulus, etiamnunc *Halfdanshougen* dictus. (Kraft, II, p. 318-319).

Stein, Steinensis (*Steinn*) X, 130, 133, 151. Mentio fit locis citatis Hakonis cujusdam et Olavi, amborum Steinensium. Erant versimiliter de aliquo prædiorum, Stein dictorum, nescimus quo, oriundi.

Steinavagus, Steinavogus (*Steinavágr*) V, 25; VIII, 138; IX, 337, 338; X, 147. Sinus, hodie *Steenvaag* dictus, fretum scilicet perangustum, inter insulas hodiernas, *Hessen* vel *Hesö*, et *Aspö* nominatas, intermissum, in paroecia tractuque *Borgund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria situm. (Ströms Söndmör, II, p. 89; Kraft, V, p. 119). Cfr. Steinavogus sinus.

Steinavogus sinus (*Steinavágr*) VII, 277. Hakone rege Norvegiæ Humeros lato ad insulam, vel insulas Veeyas (*Veeyjar*, hodie *Vedö*) navigaturo, Erlingus Skakkius in Steinavogo interea moratus, regem deinde persecutus ad insulam Sekkam consecutus est; proelio dein conflixerunt, in quo cecidit rex Hakon. Hodiernus sinus, *Steensvaag* vel *Steenvaag* appellatus, inter insulas hodiernas, *Sekken* et *Vedö* dictas, inmissus, in paroecia tractuque *Vedö*ensi, in convalli Norvegiæ Raumsdalo situs, ab aliis hoc nomine respici creditur, ab aliis vero Steinavagus ille, in Sunnmæria situs, idem scilicet, qui antecedens, significatus esse asseritur. (Cfr. Falsens Norge, p. 76; Kraft, V, p. 188). Cfr. nom. anteced.

Steinbjarga (*Steinbjörg*) VII, 3; VIII, 63, 64, 66, 78, 121, 125, 178, 276; IX, 247; X, 144, 362, 383. Mons quidam, vel collis, ab occidente sole oppido Norvegiæ Nidaroso vel hodierno *Throndhjemo* imminens, ubi

rex Norvegiæ Suerrer arcem Sverrisborgam (i. e. *Sverrisborg*, arcem Sverreris), vel Sionsborgam (*Sionsborg*) exstruendam curavit. Etiamnunc *Steenbjerget* nominatus est. Cfr. Nidarosum.

STEINBJARGENSIS ARX (*Steinborg, Borgin á Steinbjörgum*) VIII, 227. Arx illa, a rege Norvegiæ Suerrere in Steinbjargis exstructa, Sionsborga vel Suerrisborga alias dici solita.

STEINBORGA (*Steinborg, Steinsborg*) XI, 352, 362. Oppidum quoddam veteris Vendiæ orientalis. Apud Saxonem, p. 333, Caminum appellatum est, situsque ibidem accurate descriptus invenitur; in ostium enim fluminis Viadri [hodie *Oder*] orientale, *Diwenow Strom* appellatum, sursum versum navigantes, ad insulam Criztoam [hodie *Griztow*] pervenire, et deinde flumen ibi trajicientes Caminum tendere solebant. Est igitur oppidum, hodie *Camin* appellatum, in provincia Pomeraniæ cognomini situm, ostio Viadri ab oriente sole adjacens; nomen Normannicum: *Steinborg* vel *Steinsborg* est verbo tenus versio vocis Slavonicæ: *Camin* vel *Camen*, quæ rupem significat.

STEINKERA (*Steinker*) IV, 91, 93. Hic ætate Olavi regis Norvegiæ Sancti emporium fuisse traditur. Est prædium hodiernum, *Steenkjær* nominatum, in intimo sinu *Steenkjær*ensi situm, insulæ hodiernæ, *Inderöen* appellatæ, ab ortu solis adjacens, in tractu *Spareboensi*, præfectura *Inderöensi*, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. (Falsens Norge, p. 85).

STEINUM (*Steinn*) VIII, 227. Cfr. Steigum.

STIKLASTADI, STIKLARSTADI, STIKLASTADENSIS (*Stiklastaðir, Sticlastaþir*) IV, 5, 66, 67, 71, 79, 96, 101, 105, 109, 116, 117, 123, 133, 134, 193, 199, 203, 221, 234, 306; VI, 27, 30, 31, 120, 123, 360, 400; VII, 53; X, 262, 372, 404; XI, 190. Prædium quoddam, in convalli Verdalo, in regione Norvegiæ Thrandheimo

situm, pugna illa Stiklastadensi nobile, in qua pugnans cecidit Olavus rex Norvegiæ Sanctus tricesimo primo die Augusti anno 1030. Est hodiernum prædium, *Stiklestad* appellatum, duo milliaria a loco, hodie *Levanger* dicto, prope templum *Værdal*ense principale, viamque vulgarem situm. In tria prædia minora distributum est: *Östre-Stiklestad* (Stiklastados orientales) scilicet, *Vestre-Stiklestad* (Stiklastados occidentales) et *Nordre-Stiklestad* (Stiklastados boreales); proelium in planitie, ad *Vestre-Stiklestad* pertinenti, prope locum, *Bjortnes* hodie dictum, commissum esse creditur, quæ etiam sententia cum iis, quæ jam ad Haugum annotavimus, congruit, pugnam nempe juxta prædium commissam esse. (Falsens Norge, p. 84; Schönings Reise til Stiklestad in Topographisk Journal, 12 H., p. 80-82, 86-95; Hansteen in Saml. I, 452 etc.; II, 157 p. pl.).

Stimum, Stinna (*Stim*, *Stim*, *Stinn*) V, 9; VII, 153; IX, 14, 26, 30, 81, 138. In Heimskríngla, III, p. 268 plures occurrunt variæ lectiones, uti: *á Stinn ok Hústöðum*, *Stikkinn Hústöðum*, *Stim ok Haustöðum*, quæ, quamlibet vitiosæ sunt et incertæ, hoc tamen probant, Stimum prope prædium Hustados in regione Norvegiæ Nordmæria jacuisse. (Cfr. Husastadus). Ad hoc prædium, in paroecia hodierna *Hustad*ensi, tractu *B*oensi, in parte Raumsdali septemtrionali finibusque Nordmæriæ situm, promontorium, *Stimhest* vel *Stimshest* appellatum, in charta Pontoppidani geographica depictum invenitur, quod etiam tam cum natura loci, quam fontibus veteribus convenit, quæ *Stimshest*um promontorium in via e Norvegia meridiana ad sinum Thrandheimicum ducenti memorabile fuisse tradunt. Etiamnunc hocce prædio fines inter Nordmæriam et Raumsdalum efficiuntur, *Stimshest*o natura sua terminum constituente. (Cfr. Kraft, V, p. 286; Falsen Norges Hist. III, p. 230).

Stjoradalus, Stördalus (*Stjóradalr*, *Stjóra-*

dalir) I, 68; IV, 93, 114. Convallis, hodie *Stördalen* appellata, in regione Norvegiæ Thrandheimo sita. Cfr. Stjordalensis provincia.

Stjordalensis provincia, Stordælorum provincia (*Stjórdælafylki, Stórdælafylki, Stjórafylki, Strjónafylki, Storðafylki, Stjóradælir*) IV, 69; X, 170. Provincia quædam, in regione Norvegiæ Thrandheimo sita. Constabat hodiernis fere tractubus *Stördal*ensi [olim *Stjóradalr*], *Sælbo*ensi et *Klæbo*ensi, et in utraque ripa amnis, hodie *Stördalselven* nominati, jacebat.

Stjornvelta, Stjorvelta (*Stjórnvelta, Stjórvelta*) VII, 250. Locus quidam Norvegiæ littoralis, cujus situs hodiernus nondum certo definitus est; verum Bergis a septemtrionibus situs fuisse videtur.

Stodreima, Stodreimensis (*Stoðreim, Stoðrein, Vestrein*) VII, 225; VIII, 188. Arnius ille Stodreimensis, regis vitricus nominatus, maritus quippe reginæ Ingiridæ, viduæ Haraldi regis Norvegiæ Gillii, filiusque Nicolaus Arnides hinc oriundi erant. Si hæc lectio recta est, sicut in Regestis ad Heimskringlam esse asseritur, hoc nomine prædium quoddam, in tractu *Stods*ensi, in provincia Sparbyggorum, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm, indicatum esse possit, quod ea re etiam confirmatur, quod reginæ Ingiridæ cum Ivare, cognomine *Sneis*, e vicina regione Snasa (*Snaus*, hodie *Snaasen*) oriundo, filius fuisse dicitur, verum præferimus sententiam eorum, qui Stodreima prædium hodiernum, *Staareim* appellatum, in paroecia *Staareim*ensi, in tractu *Eid*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo significatum esse opinantur (Samll. I, 271; IV, 554; cfr. etiam Kraft). In versione Petri Claussenii, IX, 68 Stadsreina legitur, verum falso, nam aliud hoc nomine prædium indicatum est. Cfr. Stadsreina, Reini.

Stofni (*Stofna*) IX, 177. Locus quidam in tractu, *Vættarhèrað* olim nominato, in Ranrikia, in regione Nor-

vegiæ Vika, ubi rex Norvegiæ Hakon Hakonides comitia habuit, et rex primum est appellatus, in hodierno tractu, *Vætteherred* appellato, in regione Sueciæ *Bahusläno* situs.

Stokki (*Stokkr*) VI, 112. Prædium quoddam, in regione Norvegiæ Vika orientali, in Ranrikia scilicet vel hodierna Sueciæ provincia *Bahusläno* situm. In Norvegia cæterum meridiana plura hoc nomine prædia occurrunt.

Stokkholmus (*Stokkhólmr*) V, 173. Est tractus ille, vel parva illa insula, inter fretum Stoksundum vel ostium lacus Sueciæ, propriæ sic dictæ, olim *Lögrinn*, hodie *Mælaren* dicti, et Fretum regium (*Konúngssund*, hodie *Norrström*) orta, Olavo rege Norvegiæ Sancto isthmum Agnafitam perfodiendum curante, et ea ratione fretum illud regium inmittente. Cfr. Agnafita. Ea enim ratione insulæ nomen Stokkholmus accessit, quod etiamnunc in metropoli Sueciæ hodierna, *Stokkholm* nominata, superest.

Stokksundum (*Stokksund*) IV, 40. Est ostium lacus Sueciæ propriæ, olim *Lögrinn*, hodie *Mælaren* dicti. Cfr. Agnafita. Hodie *Norrström* dicitur. Huic freto, cui nomen a trabibus (*stokkar*) illis, quibus hostem impedire conabantur, obortum est, hodierna metropolis Sueciæ Holmia (*Stokkhólmr*) nomen debet. (Törner de initiis Stockholmiæ, p. 14). Cfr. Stokkholmus.

Stolpum (*Stólp*) XI, 346. Apud Saxonem, p. 309, Stolpa dicitur. Est hodiernus locus, *Stolp* vel *Klosterstolp* dictus, ad flumen, *Peenefloden* hodie dictum, in regione Pomeraniæ, *Rheterernes Land* appellata, situs, olim etiam *Stolp* vel *Ztulp* appellatus. (Schwarz Geogr. Norder-Teutschl. p. 295).

Storda, Stordensis (*Storð*) I, 48, 51, 52; IV, 18; IX, 45, 107; X, 356. Hodierna insula, *Storöen* (vel *Stolen?*) appellata, in tractu cognomini, in regione Nórvegiæ Sunnhördalando sita. Cfr. Fitjæ.

Storga, Storgensis (*Storga*) X, 82. Hodiernum

oppidum, *Astorga* nominatum, in pristino Hispaniæ regno, *Leon* appellato, situm. Nomen Islandicum vulgari veterum Normannorum consuetudine, primam nominum peregrinorum syllabam omittentium, ortum est.

Storolfshvolum, Storolfshvolianus (*Hvoll, Stórólfshvoll*) III, 202, 206, 212, 223. Prædium in tractu, *Hvolhreppr* appellato, in toparchia Islandiæ meridianæ Rangarvallensi situm, Ormio illo Storolfi filio, firmitate virium celebri, illustre. Cfr. Hvolum.

Stranda, cfr. Strinda.

Stranda (*Strönd*) VII, 9. Hodiernus tractus, *Strand* appellatus, paroeciæ hodiernæ *Lexvigen*si annexus, sinui Thrandheimico ab occasu solis adjacens, in præfectura Norvegiæ hodiernæ *Stördalen*si et *Værdalen*si situs.

Stranda (*Strönd*) IX, 263. Tractus quidam Vermalandiæ. Nomen etiamnunc superest in hodierno prædio, *Strand* appellato, inter locum, *Eda* nominatum et ædem, *Ny Kirke* hodie vocatam, in tractu *Jössen*si sito.

Straumseya, Strömeya, Stramseyensis (*Straumsey, Straumey*) II, 85, 103, 105, 107, 114. Hodierna insula, *Strömö* nuncupata, maxima insularum Færeyarum. Hic Thorshavnæ (*þórshöfn*, hodie *Thorshavn*) comitia, omnium insularum incolis frequentanda, haberi solebant, ob eam caussam comitia Straumseyensia (*Straumseyjarþing*) appellata; hic etiam Kirkjubæi (*Kirkjubær*) sedes erat episcopi.

Straumneskinnæ (*Straumneskinnar*) IX, 226. Prope hunc locum rapidi fervebant gurgites, in quibus Norvegi quidam, e *Bjarmaland*ia in Halogiam proficiscentes, mortem oppetisse traduntur. In Finnmarkia, ni fallimur, Straumneskinnæ quærendæ sunt; in Finnmarkia enim occidentali, oppido hodierno *Hammerfest* a meridie, rapidi etiamnunc exstant gurgites.

Straumus (*Straumrinn*) X, 26. Ædes, in medio fere oppido Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando sitæ.

Straumus (*Straumr*) IX, 256. Hakon rex Norvegiæ Hakonides, Neso in Raumarikia, orientem versus ad Albim (*Elfi*) ad prædium Straumum, et inde orientem versus in tractum Vingrum (*Vingr*, hodie *Vingers*) profectus esse narratur. Prædium ideo Straumus in hodierna paroecia *Ström*ensi jacet, estque prædium sacerdotale in eadem paroecia, in tractu *Ström*ensi vel *Oudal*ensi, præfectura Norvegiæ *Solör*ensi et *Oudalen*si situm. In Regestis ad Heimskrínglam Straumus ad Gothalbim (*Gautelfi*) collocatur; flumen vero, hoc loco commemoratum, Albis Romorum (*Raumelfi*) necessario est, vel amnis hodiernus, *Glommen* nominatus, quo admisso narratio cum situ locorum in omnibus partibus congruit.

Strinda (*Strind*, *Strönd*) II, 37; IV, 116; IX, 23, 25, 88, 89, 121; X, 170. Nonnumquam Stranda vel in plurali numero Strandæ hic tractus nominatus invenitur. Est hodiernus tractus, *Strinden* dictus, in tres minores, *Ind-Strinden*, *Ud-Strinden* et *Op-Strinden* divisus, in regione Norvegiæ Thrandheimo situs; in Strinda jacebat oppidum Thrandheimi principale vetus Nidarosum vel hodiernum *Throndhjem*.

Strinda, Strindensis sinus (*Strind*, *Strindafjörðr*) IV, 133; VIII, 134. Rex Norvegiæ Süerrer Bergis meridiem versus ad Strindam vel secundum lectionem variam ad Strindensem sinum, indeque ad Hardangriam tetendisse fertur. Ratione situs loci habita, hodiernus sinus, *Strandefjord* appellatus, in regione Norvegiæ Sunnhordalando, prope littus, *Refnaströnd* nominatum, significatus sit necesse est.

Strindense mare, pelagus (*Strindsœr*, *Strindsjór*) VIII, 270; IX, 169. Hic proelio navali conflixerunt factiones Baglorum et Birkibeinum. Est hodiernus sinus *Strindefjord* vel *Havet ved Strind* dictus, pars sinus magni Norvegiæ Thrandheimici, oppidum hodiernum *Throndhjem* nominatum, circumfluens.

Strindensis, Strindalensis provincia (*Strindafylki*, *Strindælafylki*) IV, 91; X, 170. Provincia Norvegiæ, præter tractum Strindam, proprie sic dictam, vel hodiernum fere tractum *Strind*ensem, et *Frosten*sem tractum et *Lexvik*ensem continens. Cfr. Strinda.

Stromense fretum (*Straumssund*, *Straumsund*) X, 65, 66. Secundum contextum, sinus ille, vel pars tantum sinus illius, qui introitum navibus aperit ad emporium, *Kongsbakke* hodie nominatum, in septemtrionali regionis Hallandiæ parte situm. Cfr. Richardsenii librum, Hallandia inscriptum, p. 8-9.

Stræla (*Stræla*, [*Stralsund*]) XI, 342, 343, 347, 355, 362. Hodierna insula, *Dänholm* appellata, inter insulam Rugiam (*Re*, *Ræng*, hodie *Rygen*) et oppidum, hodie *Stralsund* dictum, sita. Huic insulæ fretum, *Strelessund* dictum, nomen suum debet, quod postea in oppidum *Stralsund*um transiit. (Schwarz Diplom. Geschichte der Rügisch-Pommerschen Städte, p. 1, 5). Loco citato mentio fit luci cujusdam sacrificialis, *Böku* vel *Beku* nominati, qui, teste Suhmio (Danm. Hist. VII, p. 200), hodie *Bunge* nuncupari fertur; verum sententia Suhmii rejicienda est, quippe cum linguIæ cuidam, cum peninsula *Wittow*a continuæ, a Strælaque ob eam caussam remotæ, *Bunge* hodie nomen sit. Commemoratur autem contra locus quidam, ab oppido *Stralsundo* tria fere milliaria distans, lacui, *die Beke* dicto, vicinus, ubi fossa quædam, *Hünegrab* nominata, reperitur, arxque quædam aliquando stetisse creditur, quo *Böku* illud Historiæ Knutidarum significari lubentius concedimus; juxta Stralsundum præterea locus, *Buccowe* nuncupatus, exstat (Schwarz Geogr. Norder-Teutschlands, p. 237).

Studla (*Stuðla*) II, 236; III, 4; VII, 225, 240; X, 328, 337. Prædium Björne quodam Studlensi, ætate Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis vivente, conspicuum, quod postea in possessionem Erlingi illius Skakki transiit.

In tractu *Etne*nsi jacebat. Est hodiernum prædium, *Stöle* dictum, in paroecia *Stöle*nsi, tractu *Etne*nsi, in regione Norvegiæ Sunnhordalando situm. (Kraft, IV, p. 495).

Störius (*Staurin*) VII, 315. Promontorium quoddam Scotiæ, ubi Sigurdus rex Norvegiæ, cognomine *Slembidjákn*, hostem proelio superavit. Est hodiernum promontorium, *Stair* dictum, arci hodiernæ, *Uchiltrecastle* dictæ, ab occasu solis adjacens, ad flumen, hodie *Ayr* dictum, in comitatu *Ayr*ensi vel pristina regione, *Galloway* nominata, in parte Scotiæ, inter meridiem et ortum brumalem spectanti, situm. (Camden Britannia, p. 1207).

Sudbuum (*Suðrbú*) XI, 326. Hodiernus tractus, *Sunnerbo-Herred* dictus, in regione, hodie *Kronbergs Län* appellata, in provincia Sueciæ Smalandia situs. Olim ad tractum Sueciæ Finneidum (*Finneiði*, hodie *Finnweden*) pertinebat.

Suddathorpum (*Suddaþorp*) XI, 202. Vicus quidam, in quo diem obiisse narratur rex Daniæ Suein Estridides; cfr. Saxo, p. 212: apud Suddathorp, Juticarum partium oppidum. Nomen vocabulo Islandico: *suddi* [i. e. vapor palustris, palus, aër crassus et nebulosus] originem suam debet, et apud Ælnothium [c. 37] verbo tenus latine redditur denominatione: villa cænosa. Est hodiernus vicus, *Suderup* dictus, in paroecia *Jordkirke*nsi, tractu *Ries*ensi, prope veterum comitiorum *Urnehoved*ensium locum, in ducatu Daniæ Slesvicensi situs. Secundum scriptores aliquot Magnus rex Norvegiæ et Daniæ Bonus Sudathorpi vel Suddathorpi in Jotlandia mortuus est (Heimskríngla, III, p. 85), qui locus, teste Suhmio (Danm. Hist. IV, p. 163) est prædium hodiernum, *Synderupgaard* nominatum, in paroecia tractuque *Hare*nsi, dioecesi *Viborg*ensi situm; inter nomina vero: Suddathorpum et *Synderup* nulla interest similitudo, quum in illo nebularum in hoc vero meridiei insit sensus; et si narratio, in Hist. Magni

Boni occurrens: Einarem Thambaskelferem funus Magni regis septemtriones versus insulam Samseyam (*Sámsey*) præternavigantem transportasse, vitio caret, hoc etiam Suddathorpo oppidum illud, cujus supra mentionem fecimus, *Suderup* in Jotia meridionali situm, significatum sit necesse est.

Sudreya (*Suðrey*) II, 84, 86, 100, 103, 158. Insula, hodie *Suderö* nominata, in corona Færeyarum, ut nomen indicat, longissime meridiem versus jacens.

Sudreyæ (*Suðreyjar*) I, 23, et pl. al. Sudureyensis (*Suðreyskr*) I, 280, pr., cfr. Hebrides, Hebudes.

Sudurdalorum regnum (*Suðrdalaríki*) IX, 226. Hoc loco occurrit, ut denominatio regni cujusdam in Gardarikia siti, et simulcum Bjarmalandia et Holmgardo commemoratur. Idem igitur necessario est, quod cæterum Sursdali nominatur, inter Vulgariam (*Vúlgaría*) et Holmgardum jacens, quam etiam Schoeningius admittit sententiam in charta sua veteris Norvegiæ geographica; verum, si se res ita habet, neque verba Historiæ: orientem versus, satis accurate adhibita, neque nomen recte scriptum esse videtur, quum scilicet pro: *Suðrdalaríki*, scribendum fuisset *Súrsdalaríki*, vel *Surtsdalaríki*. Cfr. Sursdali.

Sudurheimi, Sudurheimensis (*Suðrheimar*) IX, 357, 364, 370, 380, 390; X, 93, 114. Mentio fit Guttormi Sudurheimensis, aliorumque nonnullorum virorum de Sudurheimis. Est hodiernum prædium, *Höyem* vel *Hjem* dictum, *Söndre-Hjem* [i. e. meridionale *Hjem*] vulgo nominatum, ut distinguatur ab alio prædio, *Nordre-Hjem* [i. e. boreale *Hjem*] vocato, in Thrandheimo interiori (hodie *Indre Throndhjem*) sito; dimidiam fere unius milliarii quadrantem orientem versus ab æde *Stenensi* in tractu *Bynæs*ensi in regioni Thrandheimi, provinciæ Norvegiæ, Strinda jacenti distat. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 303. Eodem autore teste, unus

primorum Islandiæ occupatorum, Rafn ille Stultus de Sudurheimo oriundus erat; quod si ita est, necesse est fuerit Rafn ille Stultus in Landnámab. P. 5, K. 1 commemoratus, non, ut putat Höyem, vir, in Njáls Saga c. 25 nominatus, qui Randver, cognomine Stultus, non vero Rafn appellatur).

Sudurlandum in Scotia (*Suðrland á Skottlandi*) I, 224, 273; IV, 203, 204. Hodiernus comitatus Scotiæ septemtrionalis, *Sutherland* vel *Sutherland Shire* nominari solitus. In meridiana hujus provinciæ parte flumen Ekkjal (*Ekkjáll*, hodie *Oikel*) profluebat [cfr. Ekkjal]. In Historia Orcadensium convallis Hjalmundali (*Hjálmundalr*, hodie *Helmsdale*) hic sitæ, fit etiam mentio.

Sudurmannalandum (*Suðrmannaland*) IV, 150. Hodierna regio Sueciæ propriæ, *Södermanland* appellata.

Sudurstranda (*Suðrströnd*), cfr. Syrstranda.

Sudurvika (*Suðrvík*) IV, 44. Memoriæ proditum legimus, Olavum regem Norvegiæ Sanctum meridiem versus Joticum latus [*Jótlands síða*] præternavigantem, hoc loco cum piratis quibusdam maritimis proelio conflixisse. Quare prope Joticum latus (qu. nom. cfr.) vel oppido Ripis a meridie jacuisse videtur Sudurvika, et, sicut etiam plerique opinantur, hodiernus ideo sinus, *Synderviq* appellatus, in paroecia, *Ny Sogn* vocata, in hodierna insula, *Holmsland* dicta, in sinu *Ringkjöbing*ensi, in regione Daniæ Jotia meridiana, hoc nomine significatus sit necesse est. Observandum tamen est, huic loco a meridie adjacere vel saltem antea adjacuisse locum, *Suderwyck* appellatum, in veteri insula, multis et variis naturæ revolutionibus obnoxia, *Pellworm* dicta, qui locus, in charta antiquaria Langebekkii ducatus Slesvicensis geographica depictus etiam invenitur. Suhmius porro (Danm. Hist. III, p. 385) lectionem variam commemorat: *suðr í Vík* [i. e. meridiem versus in Vika], eamque in medium profert sententiam, hac lectione significari for-

sitan locum, *Villerwick* nominatum, in hodierno tractu *Eyderstedt*ico, haud procul ab ostio flumini Eidoræ (*Egða*, *Ægisdyr*, hodie *Eider*), situm.

Sudvirkum (*Suðrvirki*) IV, 47, 49, 50. Locus mercatorius, flumini Thamisi (*Temsá*, hodie *River Thames*) vicinus, regnante Sveine rege Daniæ Furcobarbo, a Danis munitus, et ponte cum urbe Londino conjunctus. Hodiernus locus, *Southwark* nuncupatus, metropoli Angliæ Londino vicinus.

Sula (*Súla*), cfr. Sölvius.

Sula (*Súla*) V, 54, 92. Prædium quoddam, quo Olavus rex Norvegiæ Sanctus, e Jamtalandia trans montem Carinam in Thrandheimum, ante proelium illud Stiklastadense, tendens pervenisse dicitur. In suprema parte provinciæ *Værdal*ensis inhabitata jacebat. Hodiernum prædium vel rectius hodierna prædia, *Suul* vel *Suulgaardene* dicta, in tractu hodierno, *Suulbygden* dicto, intra montem, prope amnem, *Suleelv* hodie nuncupatum, in convalli, *Værdalen* hodie dicta, in regione Norvegiæ Thrandheimo, sita. Tam convallis hujus, quam ipsius prædii in Gunnlaugs Saga Ormstúngu, c. 12, mentio fit. Cfr. Langes Klosterhistorie, p. 23, Nota.

Sula insula (*Súla*), cfr. Selja.

Sulnaskerum, Sulnastapius (*Súlnasker*, *Súlnastapi*) X, 113. Rupes insulis Orcadibus ab occidente sole sita. Est hodierna rupes, *Soulisker* vel *Sulisker* appellata, e mari prominens, haud procul ab insula *Rona*, Hebridibus a septemtrione, Orcadibus vero ab occasu solis adjacens. (Cfr. Martin Descript. of the Western-Islands, p. 25). In Regestis ad Heimskrínglam hoc nomine parvam insulam, hodie *Staffa* dictam, significari supponunt, quæ est conjectura Johnstonii (Haco's expedit. against Scotland; Nota ad p. 30), qui similitudine nominum *stapi* et *Staffa*, tam quoad sonum, quam sensum, [ambo enim rupem significant] seductus in hac sententiam in-

cidit; *Staffa* vero insulæ Hebridum Mylæ (*Mýl*, hodie *Mull*) ab occasu solis, prope littus comitatus hodierni *Argyl*ensis, adjacet; ùnde constat, nullo pacto, si ita se res haberet, dici posse sicuti loco citato dicitur, terram in conspectum non venisse, ante quam ad Sulnastapium Orcadibus ab occidente ventum esset, quum contra, eo tendentibus per mediam ipsarum Hebridum coronam navigandum esset.

Sultus (*Sultr*, *Sult*) V, 26, 35. In lingula, Sulto nominata, Olavus rex Norvegiæ Sanctus per Valdalum iter faciens, tentoria sua erigenda curasse traditur. Est locus, prope hodiernum prædium, *Sylte* nominatum, pristinum prædium sacerdotale, in paroecia hodierna *Nordal*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria situs. (Ströms Söndmör, II, p. 265; Kraft, V, p. 109). Cfr. Valdalus.

Sumarosus, Sumrarosus (*Sumarós*, *Sumrarós*) VII, 149. Nomen *Sumarós* val *Sumrarós*, cui in lectionibus variis *Svímarós* vel *Svímr* (Heimskríngla, III, p. 270) et in diplomatibus Simbrosa [*Simbrós*] substitutum invenitur, ostium Sumaris, Svimaris vel Sumræ significat. Hoc nomine cæterum initia loci, hodie *Cimbrishavn* dicti, in regione Sueciæ Skania siti, significantur, unde apparet, derivationem nominis ab oppido Cimbrorum ineptam omnino esse.

Sumarstadi (*Sumarstaðir*) XI, 328. Locus quidam Jotiæ, regionis Daniæ, hoc nomine indicatus est. Est scilicet locus, hodie *Sommersted* nominatus, in tractu *Gram*ensi, oppido hodierno, *Haderslev* dicto, a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, in ducatu Daniæ Slesvicensi situs.

Sunda (*Sund*) VII, 291. Fretum quoddam, oppido Bergis, in regione Norvegiæ Nordhördalando a meridie situm.

Sundbuum, Sundbuensis, Sunnbuum, Sunnbuensis (*Sundbú*, *Sunnbú*) IX, 233, 340, 357, 363. Havardus

quidam Sundbuensis cum pluribus viris, e Norvegia meridionali oriundis, commemoratur. Situs loci incertus est, quum in pluribus locis cognominibus dubii hærere possimus. In regione enim Norvegiæ Thelamarka (*Þelamörk*) superiori (hodie *Övre-Thellemarken*) plura prædia, hoc nomine prædita, inveniuntur, ut: *Sundbö* in paroecia *Fladdal*ensi, tractu *Sillejord*ensi jacens, tumulo antiquo, saxo monumentali et lapide runico præditum, quod hoc fortasse loco respicitur; aliud prædium nomine *Sundbö*, in paroecia *Ydre-Fladbygden*si jacet; locusque, *Sundebygd* dictus, in paroecia *Hvidesö*ensi situs est.

Sundbyum (*Sundbýr*, *Sundbú*) XI, 326. Loco citato describitur, quasi in ora maritima juxta oppidum Selandiæ, Roiskeldam situm (cfr. Saxo, p. 267). Hodiernus vicus, *Udesundby* dictus, prope oppidum hodiernum, *Frederikssund* appellatum, in Selandia, Daniæ regione, situs.

Sundholmense, Sinholmense fretum (*Sundhólmsund*) VII, 124. Rex Norvegiæ Eistein turrem hoc loco piscatoribus et mercatoribus emolumento educendam curavit. Erat ni fallimur prope emporium Norvegiæ Bergas situm.

Sundolvstadus, Söndulvstadus, Sandolvsstadus, Sandolvstadi etc. (*Sundólfsstaðir*, *Sundúlfstaðir*, *Söndólfstaðir*) IX, 347, 379. Prædium quoddam, in veteri Nordmæria vel hodierna fere præfectura *Fosen*si situm, sinui Thrandheimico a meridie adjacens; longius aliquanto septemtriones versus jacebat, quam Knararskeidum, quum scilicet Hakon rex Norvegiæ Hakonides hunc locum præternavigans, ad Sandolvstadum appulisse tradatur.

Sundsvogus (*Sundsvágr*) IX, 39, 103. Sinus parvulus, oppido Norvegiæ Bergis a meridie affluens, in Nordhördalando situs.

Sunmæria, Mæria australis, Sunnmæriensis provincia (*Sunnmæri*, *Sundmæri*) I, 46, 69, 107; IX,

379. Cfr. Mæria. SUNNMÆRENSES (*Sunnmærir*) I, 323. Cfr. Mærienses etc.

SUNNDALUS (*Sunndalr*) VII, 54; cfr. Dalus et Nordalus. Hodiernus tractus *Sundal*ensis in regione Sueciæ *Dalslando* situs. Hoc etiam e Rymbeigla, p. 330, elucet, ubi Sunndalus et Marcæ in partibus regni Sueciæ, lacui Væneri ab occasu solis sitis, enumerantur. SUNNDALENSES (*Sunndælir*, *Sunddælir*) VIII, 44. Incolæ Sunndali.

SUNNEVÆ TRICLINIUM (*Sunnefustofa*) VIII, 115. Aula Bergis in regione Norvegiæ Nordbördalando. Cfr. Bergæ.

SUNNHORDI, SUNNHORDIENSES (*Sunnhörðar*, *Sunnhörðr*) VIII, 35, 248. Incolæ Sunnhördiæ. Cfr. Hordi meridiani.

SUNNHÖRDIA, SUNNHÖRDALANDIA (*Sunnhörðaland*, *Hörðaland*) I, 14, 303; II, 270; VII, 225; IX, 94. Cfr. Hördalandia, Hördia.

SUNNLENDINGI (*Sunnlendingar*) II, 222. Cfr. Australis quadrantis incolæ, Meridianæ quartæ incolæ etc.

SUNNLENDINGORUM QUADRANS (*Sunnlendingafjórðúngr*) II, 187. Cfr. Meridiana quarta, Australis quarta.

SURNADALUS, SYRNADALUS (*Súrnadalr*, *Svínadalr*, *Sýrnadalr*) IV, 292; IX, 363, 371; X, 356. Convallis quædam, in regione Norvegiæ Mæria jacens. Cfr. Svinadalus.

SURSDALI, SURSDALENSIS, SURTZDALI, SUSDALI (*Sursdalir*, *Surzdalir*) X, 51, 188. Regnum quoddam Gardarikiæ, Vulgariæ a regione, inter septemtriones et occasum brumalem spectanti, adjacens; nomen debet oppido hodierno, *Susdal* appellato, quod sedes erat principis magni, usque dum hæc medio fere sæculo duodecimi ad urbem *Wolodimir*am translata est. Cfr. Sudurdalórum regnum.

SUTRINÆ TABERNÆ (*Sútarabúðir*) VIII, 286. Tabérnæ quædam Osloæ in Austfolda in regione Norvegiæ Vika.

SUTTANGRIUM, SOTRANGRIUM, SUNTANGRIUM (*Suttángr*, *Suntángr*, *Sótrángr*) IX, 270. Nomen variis mo-

dis scriptum invenitur, nam Sotrangrium, Suntangrium, Satrangrium etc., nonnumquam legimus. Secundum contextum in Ringarikia jacuerit necesse est. In charta Pontoppidani geographica hic prædium, *Sætrang* dictum [apud Kraftium *Sætvang* scriptum], depictum invenitur; apud Kraftium, II, p. 333 commemoratur, addito, multos ibi tumulos cespitibus congestos, duaque saxa monumentalia reperiri. Quare verisimillimum est hoc loco citato prædium indicari. Situm est in paroecia *Houg*ensi, tractu *Nordrehoug*ensi, in regione Norvegiæ Hringarikia vel Ringarikia.

Suvalli (*Súvellir*) IV, 228. Pascua quædam in tractu Vogensi (*Vágabygð*) in provincia Norvegiæ Gudbrandsdalis sita, hodie *Sælsvoldene* nominata.

Svabia, Suevia (*Svafa*) VII, 101; X, 45. Apud Saxonem, p. 369, Suevia, sicut etiam apud scriptores Romanos vocatur. Est hodierna Germaniæ regio, *Schwaben* appellari solita. Svabicus (*Svafi*, *Svafar*) IX, 139. Incola Suabiæ.

Svadastadus (*Svaðastaðir*) II, 208. Prædium quoddam in tractu, *Skagafjörðr* nominata, in toparchia Islandiæ borealis Skagafjordensi (*Hegranessþing*, *Skagafjarðarsýsla*) situm.

Svalbardum (*Svalbarð*) I, 293, 298. Prædium quoddam in tractu maritimo, *Eyjafjarðarströnd* appellato, in toparchia Islandiæ borealis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situm.

Svalbardus (*Svalbarði*) I, 261; XI, 370. Locus quidam in ora Groenlandiæ Americanæ orientali situs, quo a promontorio Islandiæ Langaneso, quippe cum inde transitus brevissimus esset, navigatores cursum dirigere solebant. In Landnámab. P. 1, K. 1 situs loci accuratius definitur, ubi Svalbardus septemtriones versus in Havsbotnis v. angulo maris [*til Svalbarða norðr í hafsbotna*] jacere dicitur, Havsbotni autem loco, *Greipar*

dicto, ab oriente siti esse, neque umquam glacie vacare traduntur. Est igitur pars oræ Groenlandiæ maritimæ borealis, quæ hoc nomine respicitur.

Svaldræ sinus (*Sváldrarvágr*) X, 401. Sinus insulæ Svoldræ (*Svoldr*) vicinus, ubi Olavus rex Norvegiæ Tryggvides proelium illud celebre, Svoldrense (*Svoldrarorrusta*) dici solitum, cum hostibus commisit.

Svanhalsus, Svanholus (*Svanháls*, *Svanshåls*, *Svanhóll*) VIII, 229. E Nautasundis ad Svanhalsum et inde orientem versus ad Albim, videlicet Gothalbim navigare solebant. Svanhalso igitur collis indicatur, vel promontorium quoddam e continenti in mare sese porrigens, prope hodiernum fretum, *Svansund* appellatum, fretum scilicet inter insulam *Orðost*am (hodie *Oroust*) et continentem immissum, in Ranrikia veteri Norvegiæ provincia, vel hodierna Sueciæ regione *Bahuslän*o situm.

Svarfadardalus, Svarvadardalus (*Svarfaðardalr*) III, 93, 94. Convallis et tractus cognominis in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situs. Svarfdalenses (*Svarfdælir*) III, 94. Incolæ Svarfadardali.

Svartabudæ (*Svartabúðir*) IX, 327. Tabernæ quædam Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando sitæ. Cfr. Bergæ.

Svasum (*Svaus*) IX, 221. Hoc loco proelium commissum est inter factiones Birkibeinum atque Ribbungorum. Situm erat in provincia Osloensi (*Oslóarsýsla*) in regione Norvegiæ Vika, prope hodiernum sinum Christianiensem.

Svavaborgum, Svavaborgensis (*Svafaborg*) IX, 139. Urbs quædam Svabiæ, nescimus quæ, hoc nomine significatur. Cfr. Svabia.

Svavornium (*Svaforni*, *Svafhorn*, *Fornafjall*) VIII, 307. Est sine dubio regio montana juxta Lusense emporium (*Lúsakaupángr*) in regione Norvegiæ Sogno

sita. Munthius (Aall Sn., III, 141) pro *Svaforni*, *Sólvorni* scribendum et legendum esse censet. Cfr. Lusense emporium, Fornafjallum.

Svavovika, Svavika (*Svâfavík, Svofuvík, Svöfuvík*) IX, 35, 98. Sinus quidam, ad ostium amnis, *Svaelven* vel *Svoelven* hodie appellati, semet inmittens, ad quem situm est prædium hodiernum, *Svanæs* dictum, cui e regione in mari surgunt insulæ, *Svaholmene* nominatæ, loco hodierno, *Egersund* appellato, in paroecia *Egersund*ica, in tractu Jadare in regione Norvegiæ Rogalando jacenti, a meridie sitæ. (Falsens Norges Hist. III, p. 254; Kraft, IV, p. 87).

Sveci, Sviones, Svecicus, Svethi, Svethicus (*Sviar*, *Sænskr*, *Svenskr*, *Svenskir*, *Svænskr*, *Svenscr*) I, 95, 102, 259, 261; II, 71-72, 75, 121, 198, 272, 276, 278-281, 283, 284, 287, 289, 295, 297, 299, 301, 305, 307, 321, 322; III, 17, 33, 40, 75, 83, 86, 166, 171; IV, 7, 34, 37, 38, 40, 69, 78, 79, 81, 83, 86, 108, 109, 114-116, 119, 121, 123, 131, 132, 136, 138, 140, 150, 152, 154, 155, 158, 170-172, 174, 185, 186, 188, 190, 195, 200, 201, 217, 234, 235, 281, 290, 305, 306, 321, 326, 328, 330, 333, 335, 337; V, 51, 57, 70, 116, 125, 173, 178, 198, 236, 240, 242; VI, 1, 46, 86, 120, 162; VII, 54, 59, 60; VIII, 313; IX, 60, 70, 73, 77, 252, 253, 287; X, 2, 25, 26, 29, 33, 34, 37, 39, 41, 42, 44, 46, 96, 149, 185, 262, 289, 323, 326, 327, 331, 369; XI, 169, 172, 195, 198, 351, 376-379. Populus Sueciam inhabitans, hodie *Svear* et *Svensker* dictus. Cfr. Svecia.

Svecia, Svionia, Svethia (*Svíþjóð*, *Svíaríki*, *Svíaveldi*) I, 78, 87, 90, 135, 259; II, 121, 272; III, 74, 77, 78; IV, 23, 114, 131, 150, 164, 167, 188-190, 273, 339; V, 47, 239, 242, 247, 256, 257, 297; VI, 49, 119, 120, 123, 167, 280, 305, 320, 321; VII, 28, 54, 148, 269, 307; VIII, 172, 192, 213; IX, 52, 59-62, 70, 77, 109, 128, 287, 319, 382; X, 25, 29, 30, 37-39, 41, 42,

44, 47, 59, 68, 85, 86, 149, 183, 191, 204, 251, 254, 262, 263, 309, 314, 346, 364, 371; XI, 182, 197, 198, 208, 233, 325, 326, 328, 357, 368, 370, 372, 378, 379. Hodiernum regnum, *Svearike*, dan. *Sverige* dictum. Veterum nominatione: *Svíariki*, *Svíaveldi* omnes regiones imperio regis Svecici subditæ continebantur. Duabus constabat partibus principalibus: Svecia nimirum ipsa, vel Svecia, proprie sic dicta, a veteribus *Svíþjóð* nominata, et Gothia (*Gautland*, hodie *Götland*) vel regno Gothico. Occidentem et septemtriones versus Norvegia, regionibusque eo pertinentibus, *Jamtaland*ia scilicet *Helsingjaland*ia et Herjulfsdalo, orientem versus Mari Baltico, et meridiem versus Dania continebatur. Divisionem Sveciæ a loco citato IV, 150 novimus: primo commemoratur Gothia occidentalis (*Vestrgautland*, hodie *Vester-Götland*) cum Vermalando (*Vermaland*, hodie *Værmeland*) et Marcis (*Merkr*), quæ regiones unam explent dioecesin mille et ducentis præditam ædibus; sedes episcopalis erat Skaræ (cfr. Rýmbeigla, P. III, c. 5, § 20; et de numero ædium immenso Geijer in Svea anni 1831, 13 H., p. 249, Nota). Tunc Gothia orientalis (*Austrgautland*, hodie *Öster-Götland*), secunda dioecesis, quo pertinebant insulæ Gotlandia (*Gotland*, hodie *Gulland*) et Eylandia (*Eyland*, hodie *Öland*). Deinde Svecia ipsa, proprie sic dicta (*Svíþjóð*), cum suis provinciis. Huc denique addendæ sunt regiones: Jarnberalandia (*Járnberaland*), Nerikium (*Neriki*, hodie *Nerike*), Smalandia (*Smáland*, hodie *Småland*), Dalus (*Dalr*, hodie *Dalsland*), et Gestrekalandia (*Gestrekaland*) Sveciam propriam a septemtrionibus attingens. Svecia propria, tempore antiquissimo nunc *Mannheimr* appellata, nunc *Svíariki*, sæpissime vero *Svíþjóð*, secundum Snorrii Eddam (ed. Rask, p. 195) nomen suum cognomini Odinis *Svíðir* debere fertur; constabat Upplando (*Upplönd*) vel Upplando proprio, incolis, *Uppsvíar* ap-

pellatis, inhabitato, quæ regio continebat regiones, Tiundalandum (*Tiundaland*), Attundalandium (*Áttundaland*), Fjadrundalandum (*Fjaðrundaland*), porro Vestmannalandum (*Vestmannaland*), Sudurmannalandum (*Suðrmannaland*, hodie *Södermanland*) regiones respectu situs Upplandi ita nominatas, et tractum denique maritimum Sjolandum (*Sjóland*). Regio maximi momenti erat Tiundalandum, regio scilicet Upsalensis cum tractibus eo pertinentibus, a filiis regis Anis decem (isl. *tíu*) nomen ducens, quos, ut ad senectutem sibi pervenire contingeret, sacrificatus esse dicitur (Heimskríngla, I, p. 35); hæc erat regio totius Sveciæ incolis maxime abundans; sedes ibi erat regis et archiepiscopi; omnesque nomophylaces Sveciæ nomophylace Tiundalandi inferiores dignitate erant. Incolæ *Uppsvíar* (hodie *Opsvear*) appellabantur, eorumque gens regia cæteris præcellebat, quippe ab ipsis diis originem ducens. In urbe Upsalis (*Uppsalir*, hodie *Upsala*) comitia omnium Svionum (*Allra Svía þing*) haberi solebant [cfr. Upsali] et ab hac etiam urbe totum Sveciæ regnum nomen ducebat: regnum Upsalense (*Uppsalariki*) 1, 135, ubi hoc per se commemoratur simul cum Svecia ipsa ambabusque Gothiis. Aliis locis (Narratio de filiis Ragnaris, c. 2) *Uppsalaveldi* et *Uppsvíaveldi* nominatum invenitur.

Svecia magna v. frigida (*Sviþjóð en mikla, eðr kalda*) III, 99. Hoc nomine veteres Normanni Scythiam antiquam, partem scilicet Europæ, orientem versus vel regionem versus, inter meridiem et ortum brumalem spectantem, longissime sese porrigentem, denotare solebant, nomenque Normannicum sine dubio a nomine meridiano detortum est. Hæcce Svecia in Ýnglínga Saga, c. 1, descripta invenitur, unde constat, mari nigro v. Ponto Euxino (*svarta haf*) a septemtrione eam incepisse, et tam alte septemtriones versus sese porrexisse, ut præ gelu et frigore inhabitari nequiret. In populis illam colentibus

enumerantur Gigantes (*Risar*, *Jötnar*), hodierni sine dubio *Tartarer*, Nani (*Dvergar*) hodierni *Kalmukker*, et Mauri vel Blamanni (*Blámenn*), hodierni *Mongoler*. Hanc Sueciam fluvius Tanais (*Tanakvisl* = *Tanaelv*, hodie *Don*) irrigare fertur. Ubi hæcce Svecia in narrationibus posterioris temporis fabulosis occurrit, partem Gardarikiæ vel Russiæ efficere dicitur; in historia Sörlii Fortis, c. 17, in unum locum cum Kurlandia (*Kúrland*) confertur.

Sveciæ, Svecici scopuli (*Svíasker*) IV, 39, 125. Scopuli, in mari Baltico, pro lacu Sueciæ *Lögr*, hodie *Mælaren* dicto, siti.

Sveggjadi fretum, Sveiggjadarsundum, Sveggjadarsundum (*Sneggjardalssund*, *Sveggjaðarsund*, *Veggjaðarsund*) V, 121; IX, 19, 26. Lectio incerta admodum est, *Veggjaðarsund* enim et *Sneggjardalssund* nonnumquam appellatum invenitur. Erat fretum insulæ, olim *Veey*, hodie *Vedö* dictæ, in veteri Norvegiæ regione Nordmæria, hodierna vero præfectura *Fosen*si, sinui Thrandheimico a meridie sitæ, vicinum.

Sveini (*Sveinar*, *Sveimar*) VIII, 231. Hodiernæ insulæ aliquot, *Svenöer* appellatæ, extra sinum *Laurvig*ensem, in tractu *Frederiksværn*ico, præfectura Norvegiæ *Laurvig*ensi sitæ.

Sverreris arx (*Sverrisborg*) VIII, 255. Arx Bergis in regione Norvegiæ Nordhördalando sita.

Sverrisborga (*Sverrisborg*) X, 144. Arx in Steinbjargis (*Steinbjörg*) Nidarosi in regione Norvegiæ Thrandheimo.

Svetonii, Svituni, Svithuni ædes (*Sviðtúnskirkja*, *Svithúnskirkja*) IX, 11, 78, 134. Ædes sancto Svetonio sacra Stavangriæ in regione Norvegiæ Rogalando.

Svinadalus (*Svínadalr*) II, 241. Convallis quædam in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Þórsnessþing*, *Dalasýsla*) sita.

Svinadalus (*Svinadalr*), cfr. Surnadalus.

Svinaskardum (*Svignaskarð*) II, 158. Prædium quoddam, in regione, *Borgarfjörðr* appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Borgarfjordensi (*Þverárþing*, *Borgarfjarðarsýsla*) situm.

Svinasundum, Svinosundum (*Svínasund*, *Ívasund*, *Ífasund*, *Lúasund*, *Molstrandir*) I, 6; III, 17; IV, 8, 119; VIII, 192, 280; IX, 49, 176, 225, 240. Fretum quoddam, in finibus Vingulmarkæ et Ranrikiæ, in regione Norvegiæ Vika, semet inmittens. Aliquamdiu, regnante Olavo rege Norvegiæ Sancto, fines inter Sveciam et Norvegiam effecit IV, 119. Hodiernum fretum, *Svinesund* appellatum, in finibus Norvegiæ meridionalis, situm, introitum ad oppidum hodiernum, *Frederikshald* dictum, formans. Cfr. Ivasundum, Luasundum.

Svineya (*Svíney*) II, 200. Insula quædam, in sinu magno Islandiæ occidentalis, *Breiðafjörðr* appellato, sita.

Svineýa, Svineyensis (*Svíney*) II, 85-87, 101. Hodierna insula, *Sviuö* dicta, una in parte Færeyarum coronæ, *Norderöerne* hodie nominata.

Svoldræ, Svöldræ ostium (*Svoldrarmynni*, *Svöldrarmynni*) II, 298; X, 325. Fretum, insulæ Vindlandiæ, Svoldræ vicinum.

Svöldra, Svoldra, Svöldrica insula, Svollandia, Svanlandia, Svoldria, Svaldra (*Svöldr*, *Svauldr*, *Svoldr*, *Svolþr*, *Svaldr*, *Svaulland*, *Svanland*, *Söldr*, *Svavldr*) II, 281, 285, 290, 298; III, 19, 22, 33, 40, 164, 165, 171, 221; X, 314, 401; XI, 172, 174, 348. Insula quædam in Vendia orientali sita, proelio navali celeberrimo conspicua, in quo Olavus rex Norvegiæ Tryggvides superatus, aut cecidit aut certe evanuit. Ita sita erat, ut inde in mare apertum conspectus esset, classisque ab oriente adveniens inde conspici posset. Necesse est hoc nomine insula indicata sit, prope partem insulæ Rugiæ inter meridiem et ortum brumalem spec-

tantem, inter hanc scilicet et Pomeraniam sita; hæc vero regio iterum atque iterum tantis et talibus naturæ vicissitudinibus commutata est, quum nunc insulæ integræ, nunc partes insularum omnino perierint, variique hic et illic gurgites orti sint, ut certo affirmari nequeat, ubi Svoldra jacuerit. Verumtamen, quum constet, insulam hodiernam, *Ruden* appellatam, parvo tantum rivo olim a Rugia sejunctam fuisse, parvamque illam insulam, quæ hodie *Greifwaldsche Oie* dicitur, multo majorem antea fuisse, nomineque *Swant-Wusterhausen* appellari solitam esse, ut scilicet opponeretur loco vicino, *Wostrom* vel *Wusterhausen* nominato, in continenti sito; admodum verisimile est, hanc insulam ad insulam illam *Ruden*am aut sese porrexisse, aut certe cum illa cohæsisse, ita ut ambæ unam efficerent insulam majorem, a Normannis forsitan Svoldram (vel secundum lectiones varias Svanlandiam, Svöldriam, Svollandiam etc.) appellatam. Portus ille, cujus mentio fit, inter insulam igitur et continentem situs fuerit necesse est, ni fallimur idem fere, quem Saxo, p. 340, portum Svaldensem vocat, quem oppido, *Greifswalde* hodie nominato, vicinum esse opinati sunt. Hic etiam portus exstabat, loco, *Wyk* dicto, vel Vico Danico vicinus, in loco, qui in diplomatibus: *dat olde Deep* nuncupari solet. (Cfr. de his locis Schwarz Geogr. Norder-Teutschl. p.119-123, ejusdemque Diplomat. Gesch. der Rügisch-Pommer. Städte, p. 146-147). Hæc sententia igitur congruit cum Suhmii (Dänm. Hist., III, p. 315), qui Svoldra hodiernum insulam, *Ruden* appellatam, significatam esse contendit.

Syllingæ insulæ (*Syllingar*) I, 169, 172, 187; X, 225. Insulæ quædam, occidentem versus in mari Anglicano (*Englandshaf*) prope Irlandiam sitæ; ibi monasterium quoddam erat. Hic baptizatus esse traditur Olavus rex Norvegiæ Tryggvides. Sunt hodiernæ Angliæ insulæ, *Scilly-islands* appellatæ, prope locum, *Sorlingnes*

dictum, sitæ. Monasterium sine dubio situm erat in oppido illo, in Historia Orcadensium, p. 378 commemorato, olim *Maríuhöfn*, hodie *S. Mary's old. Town* appellato, in maxima insularum jacenti.

SYLVESTRIA LOCA (*Markir*) X, 172; cfr. Markæ.

SYLVESTRIUM LOCORUM INCOLÆ (*Markamenn*) VII, 54, 56; 308. Cfr. Markomanni.

SYLVÆ BOREALES (*Norðrmarkir*) IV, 119. Cfr. Markæ.

SYRGISDALI [VALLES TRISTITIÆ] (*Syrgisdalir*, *Sorgardalir*) III, 99. Regio quædam in Suecia illa magna vel frigida, quæ in narrationibus tantum fabulosis occurrit. In Gaunguhrólfs Saga, c. 6, in Svionia (*Svíaríki*) non vero in Svecia frigida collocata est, *Sylgisdalir* præterea, non *Syrgisdalir* nominata. Si talis locus in Svecia, proprie sic dicta, exstare cogitari posset, convallis, hodie *Soldalen* appellata, significata esset, propter urbem illam, *Suraborg* dictam, in *Vestmanland*ia sitam, traditionibus reliquiisque antiquitatis conspicuam. Sin autem in Gardarikia jacuere Syrgisdali, aut Sursdali aut regio quædam mari *Assovico* [*Sorno More*] vicina, significata sit, necesse est. Cfr. Scythia, Svecia frigida.

SYRIA (*Sýrland*) I, 299; III, 41, 66; VII, 98; X, 343. Terra Asiæ Syria.

SYRLÆKI OSTIUM (*Sýrlækjarós*) II, 178. Portus quidam, ostium scilicet rivi, *Sýrlækr* dicti, in toparchia Islandiæ meridianæ Skaptafellensi situm.

SYRSTRANDA (*Sýrströnd*, *Suðrströnd*) VIII, 148. Tractus quidam, in regione Norvegiæ Sogno situs, antiquissimis præsertim temporibus rege illo Belio, qui hic imperabat, illustris factus. (Friðþjófs Saga Frækna, c. 1 et Þorsteins Saga Víkíngssonar, c. 20). Hodiernus tractus, *Sjöstrand* (*Systrand*) appellatus, in paroecia *Legangerensi*, regioneque cognomini situs. (Kraft, IV, p 724).

SÆHEIMUS (*Sæheimr*) I, 14, 57; IV, 18; X, 358,

398. Prope hoc prædium regium Eirikus rex Norvegiæ Sangvisecuris fratrem Björnem, cognomine *Farmaðr* [i. e. mercator] interemit, qui prope Sæheimum in regione Norvegiæ Vestfolda tumulo, ab illo nomen ducente: *Farmannshaugr*, conditus esse traditur. Hodiernum prædium principale, *Jarlsberg* appellatum, vel pars certe Jarlsbergi, in ripa amnis, *Oulielven* hodie nominati, orientali, in tractu *Semb*ico vel *Sem*ico, in præfectura Norvegiæ *Jarlsberg*ensi jacentis. (Kraft, II, p. 726). Tumulus ille *Farmannshaugr*, hodie *Farmandshoug* dici solitus, in platea prædii Jarlsbergi etiamnunc exstat. Nomen *Sæheimr* vel *Sæheim*, quod domicilium maritimum significat, templo principali adhuc addi solet, idemque est, quod *Sem*, olim *Seem*, quæ contracta tantum est vocabuli Sæheimi forma.

Sæheimus (*Sæheimr*) V, 162. Prædium quoddam prope lacum Randam, hodiernumve sinum, *Randsfjord* dictum, jacens. In Heimskríngla, III, p. 365, *Sæheimroð* vel *Sæheimrúð* scriptum est, neque procul distabat promontorium, in mare prominens, *Skiptasandr* nuncupatum. Est ni fallimur hodiernum prædium, nomine *Sörum*, quod in charta Pontoppidani geographica, in latere sinus Randsfjordi occidentali, in finibus regionum Norvegiæ Hadalandi et *Valders*i depictum invenitur.

Sæheimus (*Sæheimr*) I, 11; X, 390. Prædium regium in Nordhördalando. In fundo hujus prædii humatus est Hakon rex Norvegiæ Adalsteinis alumnus, in tumulo sepulchrali, etiamnunc *Kongshougen* [i. e. tumulus regis] appellato. Prædio hodie nomen est: *Seimb* vel *Sem*, in paroeciaque cognomini, tractu *Hosanger*ico, in regione Norvegiæ Nordhördalando situm est.

Sæla insula, cfr. Selja.

Sælingsdalensis amnis (*Sælingsdalsá*) II, 20. Amnis quidam, convallem Islandiæ Sælingsdalum irrigans. Cfr. Sælingsdalus.

SÆLINGSDALUS (*Sælingsdalr*) II, 20. Convallis quædam in tractu, *Dalir* dicto, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) sita.

SÆMUNDARHLIDA (*Sæmundarhlíð*) I, 281. Tractus quidam, in regione Skagafjordo occidentali, in toparchia Islandiæ borealis Skagafjordensi (*Hegranessþing*) sita.

SÆVARENDIUS (*Sævarendi*) XI, 235, 237, 240. Prædium quoddam ad intimum sinum Jotiæ septemtrionalis, regionis Daniæ, Limafjordum jacens, ætate Knuti Sancti pro magno prædio regio habitum. Inter hoc prædium et Hjarrandii præfecturam (*Hjarrandasýsla*, hodie *Hjörring*) amnis quidam, cujus nomen omissum est, profluxisse dicitur. Nomen *Sævarendi*: finem maris significat; unde constat prædio hoc nomen ob eam caussam additum esse, quod ipsum ad finem maris (*at sævar enda*) jacuerit. Postea *Sjörendæ* scriptum invenitur (Regis Valdemaris libri datici in Langebekkii Script. VII, p. 530), quod nomen, a forma Islandica quamquam detortum, eandem tamen habet significationem. Hujus arcis reliquiæ, *Sjörringborg* medio ævo dictæ, de qua multa exstant poemata et traditiones (Pontoppidani Marm. Dan. II, p. 347), etiamnunc supersunt in loco, *Sjörringvold* appellato, in paroecia *Sjörring*ensi, tractu *Hundborg*ensi, ad magnum lacum, *Sjörringsö* vel *Jandrupsö* nominatum, sinui Limafjordo a septemtrionibus adjacenti. (Cfr. etiam Aagaards Beskrivelse over Thy, p. 146, et inprimis P. V. Becker om Vendsyssel og Thy in Molbechs Nord. Tidsskrift, IV, 2 H., pp. 261, 281-283, ubi annotationes quædam magni momenti de veteri hujus regionis statu inveniuntur; dum contra explicatio nominis SJÖRING quasi vocabulis Danicis *Sö* et *Ring* compositis, locumque mari cinctum significantis, ut jam monuimus, sibi constare nequit).

SÆVIDICUM FRETUM (*Sævíðarsund*) VI, 157. Fretum Miklagardo vel Constantinopoli, Græciæ metropoli

vicinum, quod catenis ferreis claudi potuisse traditur. Secundum Damustasagam fretum Stolpasundum (*Stólpasund*) talibus præditum erat catenis, quibus claudi posset. Sævidico freto significatum est hodiernum fretum Constantinopolitanum; Stolpasundo autem portus, inter ipsam Constantinopolim et suburbium, hodie *Pera* nominatum, intermissus. (Heimskríngla, III, p. 70 Nota). Nomen Normannicum vocabuli forsan Islandici: sær i. e. mare, et nomine *Viðr* = *Vize*, *Byzia*, sede veterum regum Thracum compositum est, unde regio vel *Sandschakskab*, in qua sita est Constantinopolis, etiamnunc *Wizica* dicta, nomen ducit.

Sölmundarhöfdius (*Sölmundarhöfði*) I, 281. Promontorium quoddam, amni Hvitaæ (*Hvítá*) in regione, *Borgarfjörðr* hodie nominata, in finibus toparchiarum Islandiæ Borgarfjordensis (*Borgarfjarðarsýsla*) et Myrensis (*Mýrasýsla*, *Þverárþing*) profluenti, vicinus.

Sölvius, Sölvaklofius (*Sölvi*, *Sölvaklofi*, *Súla*) I, 12; IV, 11; VIII, 235. Portus quidam intra promontorium Norvegiæ Agdanesum situs. Hodiernum prædium, *Selven* appellatum, prope sinum Norvegiæ Thrandheimicum, in tractu *Órelandensi*, intra Agdanesum jacens; erat olim prædium regium. Portus est hodiernus ille sinus, prædio vicinus, *Selven* quoque nuncupatus. Secundum Hist. Haraldi regis Pulcricomi, c. 39, a veteribus ad Nordmæriam annumeratum esse videtur; verum secundam Script. Hist. Isl., IV, 11 ad Thrandheimum pertinuisse videtur, ita ut fines Thrandheimi ab Agdaneso inceperint. (Cfr. Schönings Reise, 2 H. p. 17. Pontoppidan: Om det sydlige Norge, p. 87).

Söndulvstadus, cfr. Sundolvstadus.

Sörlidum (*Hlið*, *Saurhlið*) V, 104, 111; cfr. Hlida.

T.

Taberna Symposiaca, convivialis (*Gildiskáli*, *Gildaskáli*) VIII, 123, 201; IX, 20, 84. Aula Nidarosi

in regione Norvegiæ Thrandheimo convivialis. Cfr. Nidarosum.

Talanonia (*Talanónía*) X, 81; cfr. Catalonia.

Tamesis (*Temsá*, *Tempsá*) IV, 47; V, 164, 165, 226. Amnis per metropolin Angliæ Londinum profluens, hodie *River Thames* dici solitus, ponte donatus, duobusque castellis munitus, V, 164. Tamesis ostium (*Temsármynni*, *Tempsármynni*) XI, 184. Ostium hujus fluminis. Tamesis ripa (*Temsárbakki*, *Tempsárbakki*) V, 226, 227; XI, 146, 184, 185. Ripa ejusdem fluvii, in qua castella illa exstructa erant.

Tatari, Tattari (*Tattarar*) X, 41, 52, 142. Proprie sic appellari solent incolæ regionis Asiæ Tartariæ; veteres autem Normanni Tattaris vulgo populos Gardarikiæ ab ortu solis habitantes significare solent. (Neikter de terris ad mare album, p. 9).

Teinastadi, Teinastadensis (*Teinastaðir*, *Leinastaðir*, *Leifastaðir*, *Leivastaðir*) IX, 357; cfr. Leivastadi, Leivastadensis, Leinastadensis. Mentio fit Alfi cujusdam Teinastadensis. Est prædium quoddam Norvegiæ.

Teknafjordus (*Teknafjörðr*) IX, 47. Unus multorum illorum sinuum, inter insulas Rogalandiæ septemtrionalis, vel regionis Norvegiæ Sunnhördalandiæ meridionalis semet insinuantium.

Templum arcis (*Kastalakirkja*) VII, 186. Ædes sacra Konungahellæ prope Gothalbim, in Ranrikia, in Vika Norvegiæ regione sita.

Tenlovika (*Tenluvík*), cfr. Tolovika.

Terræ boreales (*Norðrlönd*) I, 121; V, 238; VI, 63; X, 238. Cfr. Regiones boreales, Regna borealia.

Tesa (*Tesa*, *Thesa*) XI, 178, 180. Fluvius quidam regionem Angliæ hodiernam *Northumberland*iam (*Norðimbraland*) irrigans, ubi Knutus rex Daniæ Potens proelium quoddam commisisse traditur. Hodiernus scilicet

amnis, *Tees* appellatus, comitatus Angliæ *York*ensem et *Durham*ensem sejungens.

Tetrarfjördus, cfr. Rodrarfjördus.

Thangbrandi lacuna (*Þángbrandslækr, Brandslækr*) II, 187. Rivus quidam, prædio Skinnastadis (*Skinnastaðir*) vicinus, in regione, *Axarfjörðr* nominata, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þíngeyjarsýsla*) situs, nomen suum Thangbrando illi debens, quia ibi homines baptizabat.

Thangbrandi lacuna (*Þángbrandspollr*) II, 187. Lacuna quædam, lacui *Myvatn*o vicina, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þíngeyjarsýsla*) sita, nomen suum Thangbrando illi debens, qui eo homines baptizandos, ut aqua sacra affunderentur, convenire jussit.

Thangbrandi portus (*Þángbrandshöfn*) II, 183. Portus, ubi Thangbrandus navem suam in continentem trahi jussit, in tractu, *Leiruvágr* appellato, in regione Alptafjordo meridionali (*Álptafjörðr syðri*), in parte Islandiæ Austfjordis situs.

Thareyarfjordus (*Þareyjarfjörðr*, *Barreyjarfjörðr*) X, 113. Hjaltlandiæ (hodie *Shetland*) a meridie, Thareyarfjordo ab occasu solis navigantes terram vidisse negantur, priusquam ad scopulos, *Súlnasker* appellatos, pervenissent. Thareyarfjordo igitur mare, inter Orcades et Hjaltlandiam immissum, significatur. Inter has insularum coronas media fere interest insula, a veteribus Normannis *Friðarey*, hodie vero *Fair*, *Fara*, vel *Fairhill* nominata, de qua sinus hicce forsitan nomen deducit. Quare lectio a Johnstonio (Haco's expedit. against Scotland, Nota ad p. 30) admissa: *Fareyjarfjörðr* [i. e. sinus Fareyæ] haud improbanda est. Verumtamen observandum est, insulam hodiernam: *Fair*, a veteribus Normannis non: *Farey*, sed *Friðarey* appellari solitam esse [cfr. Njáls Saga, c. 155 (154), p. 268, et Orkneyínga Saga, p. 148]; priore loco citato expressis etiam verbis additur, eam inter Hjaltlandiam et Orcades jacere.

Ambo nomina *Fair* et *Friðarey* eandem habent significationem, insulæ scilicet amoenæ, quæ propter situm suum a navigatoribus summo cum jure laudari solet. Recta igitur lectio dubia vix esse potest; est nempe: *Friðareyjarfjörðr*, vel uti etiam scribi potest: *Friþareyjarfjörðr*, unde lectio *þareyjarfjörðr*, omissa prima nominis syllaba, orta sit necesse est. Tales enim lectiones vitiosæ et imperfectæ crebro occurrunt.

THARVÆ (*þarfar*) VIII, 291. Locus quidam, promontorio Sotaneso vicinus, in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika situs; hodiernum prædium, *Tarfve* nominatum, in orientali latere sinus hodierni, *Aabyfjord* appellati, situm.

THELAMARKIA, THILEMARKA (*þelamörk*, *þelamerk*) I, 5, 263; II, 236; IV, 8; V, 215; VII, 240, 308, 313; VIII, 13, 20, 25, 302; IX, 52, 198; X, 328; incolæ THELEMARKENSES (*þilir*) VIII, 279, 282; IX, 220. Regio Norvegiæ hodierna, *Thelemarken* vel *Tellemarken* appellata, vel rectius pars illius, *Övre-Thelemarken* appellata. Hic et illic in antiquissima Norvegiæ historiæ commemoratur; memoriæ verbi causa proditum est: convallem Haddingjadalum atque Thelamarkam sub filio Raumi Haddingio conjunctas fuisse; Fridthjovum porro, filium regis Hadalandiæ Hunthjovi, Thelemarkæ regem, a Vikare quodam expulsum esse, qui filio suo Haraldo imperium Thelemarkæ concesserit. In Thelemarka præterea illustris ille Starkadus, cognomine Grandævus, multas egregiarum suarum rerum gestarum peregit. Apud Saxonem (v. c. p. 140) latiori sensu nomen Thelamarkæ usitatur, quam cæterum adhiberi solet, ita ut ad sylvam Eidensem (*Eiðaskógr*) usque sese porrexisse videatur, secundum quam opinionem partem Norvegiæ intus sitam, Vikæ vel regionibus australibus oppositam, expleverit necesse est; unde novum ei sententiæ subsidium accederet, quæ Thelemarka *Thule* illud, quod jam Phoenices novisse traduntur, significari conjicit,

totam scilicet partem Norvegiæ meridianæ montanam hoc nomine indicari asserens. Verum Saxo, hic, ut solet, fabulatur, hæc enim sententia omni fide caret. (Cfr. cæterum de situ regionis, *Thule* dictæ, Schoeningii tractatum: Om de gamle Grækeres og Romeres Kundskab om de Nordiske Lande, in: Kjöbenh. Vidensk. Selsk. Skr. IX et X; Werlauffii: Bidrag til den Nordiske Ravhandels Historie in: Det danske Vidensk. Selsk. Hist. og Philosoph. Afhandl. V, 294-303). Hoc constat: nomina, quibus veteres Normanni regiones, Thelamarkam a mari separantes, indicare solebant, quoad antiquitatem suam vix ipsi nomini: *Þelamörk* cedere, quamquam nonnumquam Thelamarka, ubi, (sicut in Heimskríngla, Haralds Saga Hárfagra, c. 35) hodierna regio, *Nedre-Thelemarken* appellata, nomine *Þelamörk* etiam comprehenditur; ad sinum usque *Skien*sem, qui hodiernam paroeciam *Solum*ensem irrigat, semet extendit et ob eam caussam etiam ad mare se porrexisse videtur. Thelamarkam convallem Naumudalum etiam comprehendisse, vix dubitare possumus (cfr. Heimskríngla, Hák. S. Aðalsteinsf., c. 11). Verumtamen ora hodiernæ *Thelamark*æ maritima ad Vestfoldam veterum pertinuerit necesse est, quippe quam longius meridiem versus in Agdarum usque territorium sese porrexisse constet. Hæc vero ora propriis per se nominibus indicari solebat: *Grenmar* nempe et *Limgarðssíða*. Cfr. Grenmare, et Limgardica ora. Hoc certe tenendum est, Thelamarkam veterum unacum hodiernis regionibus, *Nedre-Thelemarken* et *Numedalen* appellatis, *Bamble*nsique præfectura provinciam veterum, *Grænafylki* vel *Grænlandafylki* dictam, explevisse. Nomen Islandicis vocibus: *Þeli*, [norv. *Telle*, i. e. solum gelu constrictum (cfr. Hallagers Norske Ordsamling)] et *mörk* [i. e. locus silvestris] compositum est. (Cfr. cæterum Aall Sn., I, 65).

Thernunesum (*Þernunes*) III, 111. Promontorium quoddam, sinui *Reiðarfjörðr* appellato, vicinum, in topar-

chia Islandiæ orientalis Mulensi (*Kiðjafellsþing*, *Múlasýsla*) situm. (Landnámab. P. 4, K. 6).

THEXDALUS (*Þexdalr*) VII, 9; X, 384. Convallis quædam, cum prædio, etiamnunc *Thexdal* appellato, in australi tractu *Aafjord*ensi, in præfectura Norvegiæ *Fosen*si, sinui Thrandheimico a septemtrionibus adjacens; olim sine dubio ad provinciam Naumdalensem (*Naumdælafylki*) pertinebat.

THINGAMANNI, THINGMANNI (*Þingamenn*, *Þingamannalið*) IV, 51; V, 164; XI, 147, 173. Copiæ militum Danorum, qui a Sveine rege Daniæ Furbobarbo in Angliam mittebantur, ut eam propugnantes stipendia facerent.

THINGANESUM (*Dinganes*, *Þinganes*) I, 117; cfr. Dinganesum. Hoc loco fines erant veteres inter regiones Norvegiæ Sognum et Hördalandum. Hakon dynasta Norvegiæ Ladensis hic porro filium Eiriki regis Norvegiæ Sangvisecuris Ragnfredum superavit. Hodiernus locus, *Dingenæs* appellatus, cui adjacet hodiernum prædium, *Dingen* appellatum, in paroecia tractuque *Evindvig*ensi, in regione Norvegiæ Sogno situm. Quum hicce locus, in tractu hodierno, *Gule Skibsrede* nominato, jaceat, et nomen suum comitiis quibusdam, vel loco cuidam comitiali necessario debeat, comitia Gulensia (*Gulaþing*) hoc loco olim haberi solita esse probabile est.

THINGEYRÆ, THINGORANUS (*Þingeyrar*) III, 164. Prædium, in toparchia Islandiæ Hunavatnensi (*Húnavatnsþing*) situm. Erat olim locus comitialis maximi momenti Hunavatnensium, unde nomen etiam prædio, tractuique ipsum cingenti, *þing* [i. e. comitia] etiamnunc appellato, obortum est. Postea monasterium hoc loco institutum est, prædiumque postea *Þingeyraklaustr* [i. e. monasterium Thingeyrense] appellatum est, quod nomen, quamvis monasterio jampridem deleto, restat.

THINGVALLUS, THINGVOLLUS (*Þingvöllr*) VIII, 276; IX, 14, 81, 363. Hodiernum prædium sacerdotiale,

Thingvold nominatum, in paroecia tractuque *Thingvold*-ensi in regione Norvegiæ Nordmæria situm. Sicut ipsum nomen indicat, ille videtur locus fuisse, ubi comitia provincialia Nordmæriæ habita sint, et ubi fanum gentile provinciæ Nordmæricæ situm fuerit. Hoc ea re etiam confirmatur, quod præfectus ille Guttormus Thvarius, quem Bagli interemerunt, in hoc prædio interfectus esse traditur. Locus hic etiamnunc comitialis exstat. (Kraft, V, p. 261-262).

THINGVALLUS (*Þingvöllr*, *Þingvęllir*) III, 106; VI, 246. Campus ille comitialis, ubi comitia Islandiæ generalia (*Alþing*) olim haberi solebant; hodiernum prædium, *Þingvellir* etiamnunc appellatum, in tractu, *Þingvallasveit* dicto, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi (*Árnessþing*) situm. Hic ædes sacra exstructa est, ad quam ædeficandam Olavus rex Norvegiæ Tryggvides lignum e Norvegia misit, quam vero Haraldus rex Norvegiæ Severus una donavit campana. Cfr. Comitialis campus.

THINÆ OSTIUM (*Þinarós*) VIII, 237. Lectio varia est *Niðarós*, quæ si recta esset, ostium amnis Nidæ, oppido Norvegiæ hodierno, *Throndhjem* dicto, vicinum, hoc nomine significatum esset. Quum vero memoriæ sit proditum, regem Norvegiæ Sverrerem post proelium Thorsbjargense (*við Þórsbjörg*, hodie *Thorsberg*) in sinum Thrandheimicum navigasse, inter Thinæ ostium et Thraungium (*Þraungi*) cursum tenuisse, deindeque in sinum Fladkensem (*Flaðkafjörðr*) tetendisse, facile e toto contextu apparebit, ostium amnis, olim *Þiná* dicti, hoc nomine significari, qui in sinum sese Thrandheimicum haud procul a templo *Stadsbygden*si effundit. Huic autem ab ortu solis situm est prædium illud, olim *Þraungi*, hodie *Thronger* nominatum. (Cfr. Thraungium). Cataractæ autem, *Trangfossen* hodie dictæ, quam in Regestis ad Heimskringlam cum Thraungio comparant, nullam possumus habere rationem, quum nimirum hæc juxta exitum

amnis Nidæ e lacu hodierno *Sælbo*ensi, in opposito scilicet sinus Thrandheimici latere et longe intus sita sit.

Thissisoa, Thissisoensis (*þissisey*) X, 114. Mentio fit Andreæ cujusdam Thissisoensis. Hic sita erat ædes Sancto Ludovico sacra, unum quatuor illorum sacellorum regiorum, cujus etiamnunc exstant ruinæ. Est hodierna insula, *Töfsöen* nominata, in tractu *Sund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnhördalando sita.

Thjalvii antrum (*þjálvahellir*) X, 241. Antrum quoddam, ubi Olavus rex Norvegiæ Tryggvides proditorem illum Thorerem Klakkum propria manu necavit. Schoeningius nulla alia hujus antri vestigia invenire potuit, quam antrum quoddam perparvum, prædio, *Valsæt* appellato, ab ortu solis, promontorio autem Agdaneso a meridie adjacens, in veteri Norvegiæ regione Nordmæria, hodierna vero præfectura *Fosen*si situm. (Schoenings Reise, 2 H. p. 20).

Thjodmyræ (*þjóðmýrar*, *þjóðsmýrar*) VIII, 61. Paludes quædam, inter amnes Norvegiæ: Nidam (hodie *Nidelven*) in Strinda, Gaulamque, hodie *Guulelven* dictam in Thrandheimo profluentem, sitæ, *Sjetnemyrene* hodie vocatæ. Cfr. Aall Sn., III, 28.

Thjolarnesum, Thjolæ lingula (*þjólarnes*) VI, 235. Haraldus rex Norvegiæ Severus in sinum Godnicum (*Goðnarfjörðr*), hodiernum *Randersfjord*, in quem semet effundit amnis, olim *Goðna*, hodie *Gudenaa* dictus, in regione Daniæ Jotia septemtrionali situm navigans, prædium Thorkelis Geysæ incendio delere, regionem infestis armis invadere, prælium cum Danis ad hoc promontorium Thjolarnesum committere. Quamquam Thjolarnesum hoc tantum loco, locoque Heimskringlæ respondenti occurrit, versus poetæ Granii sine dubio tantum habet auctoritatis, ut de nomine loci dubitari nequeat. Rejicienda est egitur opinio Suhmii, qui (Danm. Hist. V, p. 180) conjicit hoc nomine promontorium indicatum esse,

a regione, *Thy* hodie nominata, eminens, quoniam hæc provincia nimis remota est a loco, ubi hæ res gestæ esse traduntur, promontoriumque præterea, si res se ita haberet, non *Þjólarnes*, verum *Þjóðarnes*, vel quæ sunt similia, appellatum esse possit; inter hoc nomen contra, hodiernumque nomen prædii principalis, *Tjele* dicti, in paroecia *Tjele*nsi, tractu *Sönderlyng*ensi siti, satis interest similitudinis; Haraldusque rex Severus hic ad promontorium quoddam optime proelium commisisse potuit, si a sinu *Randersfjordo*, ut disertis verbis memoriæ proditum est, in terram nullibi descendens, sursum versum in amnem Godnam navigavit.

Thjorna (*Þjörn*) VIII, 94, 294. Insula, olim ad Ranrikiam in Vika Norvegiæ regione pertinens, ad hodiernam vero Sueciæ regionem *Bahuslän*um pertinens, *Tjörn* hodie dicta.

Thjorsaa, Thjorsaensis (*Þjórsá*) III, 103, 201, 209; X, 105. Fluvius in maximis Islandiæ fluminum jure nominatus, toparchias Islandiæ meridianæ Rangarvallensem (*Rángárvallasýsla*) et Arnesensem (*Árnesssýsla*) separans. Duo tantum in hoc flumine vada semet offerunt, *Eyjavað* et *Nautavað* dicta, quum omnibus fere cæteris locis scaphis et cymbis trajiciatur.

Thjorsadalus (*Þjórsárdalr*) II, 194, 195; X, 275. Mentio fit Hjaltii Skeggii filii de Thjorsadalo. Est convallis, flumini Thjorsaæ vicina, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi sita. (Njáls Saga, c. 66).

Thjotandus (*Þjótandi*) V, 26. Promontorium quoddam, in tractu *Borgund*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria, sinui, *Gryttefjord* hodie appellato, a septemtrionibus adjacens.

Thjotta (*Þjótta*) I, 328; II, 132, 151, 153, 161; IV, 218, 219, 224, 256, 339, 341, 342; V, 3, 4, 43, 75, 89, 132, 234; VI, 24, 350; VIII, 259. Insula quædam in provincia Norvegiæ Halogalandia jacens, magno prædio

principali prædita, Hareko illo Thjottensi præterea illustris. Hodierna insula, *Thjotö* vel *Tjötö* nominata, loco, *Alost* vel *Alsten* hodie appellato, a meridie adjacens, in tractu *Alstahoug*ensi, in præfectura *Helgeland*ensi sita.

Thomæ ædes (*Thómaskirkja*) IX, 181. Ædes sacra Tunsbergi in Vestfolda in Vika Norvegiæ regione sita.

Thoptius, Thoptýn (*þoptyn*) X, 144. Rex Norvegiæ Hakon Hakonides sacellum aulamque convivialem hoc loco exstruendam curavit. Est, ni fallimur, hodiernum prædium, *Tofte* dictum, ubi sacellum quoddam quondam fuisse dicitur, in paroecia tractuque *Froen*si in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis situm. (Kraft, II, p. 124). Nomen *þoptyn* ex: *á þóptum* ortum esse verisimillimum est.

Thoptynæ, Thoptius (*þoptyn*) X, 352. Hic habitasse traditur vir gente Finnicus, nomine Svasius, cujus filia Snæfrida Haraldo regi Norvegiæ Pulcricomo nupsit. Hodiernum prædium, *Tofte* nominatum, in paroecia *Dovre*nsi, tractu *Lessöe*nsi, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis.

Thorgilsbæus (*þorgilsbœr*) IX, 264. Prædium quoddam, in tractu, *Strönd* olim appellato, in provincia Sueciæ *Vermalando* situm.

Thoris portus, Thorshafnia, Thorshavna (*þórshöfn*) II, 85, 88, 107; IV, 313. Prædium portu optimo præditum, locus Færeyarum insularum comitialis. Hodie oppidum, *Thorshavn* appellatum, in insula Færeyarum *Straumeya*, nunc *Strömö* dicta, situm.

Thoris rupes, Thorsbjarga (*þórsbjörg*) I, 12; IV, 11; VIII, 235, 238, 260. Rupes, hodie *Thorsbjerg* vel *Thorshoug* dicta, in tractu *Stadsbygden*si, præfectura *Fosen*si, in latere sinus Norvegiæ Thrandheimici septemtrionali sita. Hæcce rupes septemtriones versus a loco, *Rödebjerg* vel *Röbjerg* nominato, aliquantum distat.

Thorleivi tumulus (*þorleifshaugr*) III, 106. Antiquus tumulus sepulchralis, situs in parvula insula, quæ

jacet in amni *Öxarda*, quo conditus esse traditur Thorleivus ille Dynastarum poeta; loco comitiali (*lögrètta*) Thingvallis a septemtrionibus, in tractu, *Þingvallasveit* nominato, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi (*Árnessþing*) situs est. Cfr. Comitia generalia, etc.

Thornbergum, Thorubergum (*Þóruberg*, *Þornberg*, *Þornsborg*, *Þrándarberg*) IX, 357. Thornbergensis, Thorubergensis, IX, 357, 385, 386. Mentio fit Alfi cujusdam Thornbergensis, Thorubergensis vel Thrandarbergensis. Latine hic locus: m o n s s p i n æ appellatus invenitur, lectioque Thornbergum (*Þornberg*) sine dubio est præferenda. Est prædium in regione Norvegiæ Ringarikia situm. (Cfr. Munthe in Urda, I, p. 372 squ.).

Thorsa, Thorseya (*Þórsá*, *Þórsey*) VII, 229. Fluvius quidam Scotiæ, ad quem rex Norvegiæ Eistein dynastaque Haraldus Madadi filius proeliis conflixerunt. Cfr. etiam Orkneyínga Saga, p. 324. Est hodiernus amnis, *Thurso* nominatus, in sinum *Thurso*ensem, in parte septemtrionali comitatus Scotiæ septemtrionalis hodierni *Caithness*ici semet effundens. Quum oppidum etiam cognomine exstet, nomina interdum confunduntur. Cfr. nom. sequ.

Thorseya, Thorsoa (*Þórsey*) IX, 324. Hodiernum oppidum, *Thurso* nominatum, in comitatu Scotiæ borealis *Caithness*ensi, ad ostium fluminis Thorsæ [cfr. nom. anteced.] situm.

Thorskabakkius, Throskabakkius (*Þorskabakki*, *Þroskabakki*) X, 37. Locus navibus appellendis opportunus, amni Gothalbi ab occasu solis adjacens, L j o d u s i s (*Ljóðhús*) vel hodierno oppido, *Gamle Lödese* nominato, e regione, in provincia Sueciæ Gothia occidentali situs.

Thorslundus, Thjorslundus (*Þórslundr*, *Þjórslund*, *Þjórslundr*) XI, 215. Hodierna insula haud parva, *Taasinge* vel *Thorseng* appellata, insulæ magnæ, ad imperium Daniæ pertinenti, Fjoniæ vicina.

THORSNESENSIS CONVENTUS (*Þórsnessþíng*) II, 201; X, 101. A Comitiis, quæ Thorsnesi celebranda erant incolis hodiernarum Islandiæ toparchiarum: Hnappadalensis (*Hnappadalssýsla*), Snæfellsnesensis (*Snæfellsnesssýsla*) et Dalensis (*Dalasýsla*) toti regioni, has toparchias comprehendenti, nomen obortum est: Thorsnesensis conventus. Comitiis autem ipsis nomen a promontorio Thorsneso (*Þórsnes*), inter sinus Vigrafjordum et Hofsvågnm prope sinum Alptafjordnm, in tractu, *Helgafellssveit* appellato, in toparchia hodierna Snæfellsnesensi sito, deductum est. (Cfr. Landnámab., 2 P. 12 K. Eyrbyggja Saga, c. 4).

THORSTEINSTORPUM (*Þorsteinsþorp*) XI, 320. Hic pugna commissa est inter reges Daniæ Sveinem Grathum et Knutum Magni filium; apud Saxonem p. 255: prope Thorstanivicum. Hodiernus vicus, *Taastrup* appellatus, oppido Selandiæ in Dania Roiskeldæ vicinus; oppidum, *Valby* hodie nominatum (a *valr* i. e. strages in bello cæsorum), in paroecia hodierna *Höje-Taastrup*ensi situm, nomen sine dubio a pugna deducit. Nomen contractione a *Þorsteinsþorp* est in *Tostentorp* et inde in *Tostrup* commutatum. Locus ab illo forsan Thorsteine conditus sit, cujus filius Petrus Thorsteinides [Saxo: Petrus Thorstani] Sveinem regem Grathum consiliis suis firmavit.

THORVALDIANUM MONASTERIUM IN GARDARIKIA (*Þorvaldsklaustr*) I, 299. Monasterium quoddam, ut memoriæ proditum legimus, a Thorvaldio illo Islando, cognomine *Víðförli* institutum, et prope ædem principalem, Johanni illi Baptistæ sacram, conditum; quum intra montem Drafnam (*Dröfn*, qu. nom. cfr.) jacuisse narretur, necesse est aut in vicinitate hodierni oppidi, *Polozk* appellati, ad flumen Russiæ *Dünam*, aut in ipso oppido situm fuerit.

THOTNUM (*Þotn*) I, 5; IV, 8, 83, 234, 254, 266;

VIII, 180; IX, 143, 220, 223, 271, 285; X, 155, 168. Regio, partem Upplandorum, provinciæ in Norvegia meridiana sitæ, explens. Hodiernæ fere regioni, *Toten* appellatæ, ad provinciam veterem Hadensem (*Haðafylki*) vel *Haðaland*ensem pertinenti, respondet. Ad Thotnum pertinet etiam tractus, *Einabygð* olim dictus, lacum Norvegiæ, olim *Eynir*, *Eynavatn*, hodie *Öjeren* nominatum, cingens. Unde constat Thotnum olim, sicut hodie, septemtriones versus paroeciam hodiernam *Hund*ensem, in convalli Vardalo sitam, attigisse.

Thraces (*Tÿrkir*) XI, 374. Incolæ Thraciæ regionis Græciæ. Loco citato Thraces Turcis vel Tyrkis (*Tyrkjar*) substituti sunt. Cfr. Turci, Tyrkæ.

Thracia (*Tracia*) XI, 374. Eadem loco citato hæc regio esse fertur, quæ Græcia; Tiras hic primus habitare coepit, a quo originem ducit populus Turcorum. (Cfr. Werlauff Symb. ad geograph. medii ævi, p. 12, ubi additur, Sveciam hinc inhabitari coeptam esse, Norvegiæ vero e Sveciæ incolas affluxisse; cfr. etiam præfationem ad Eddam Snorrii).

Thrandarnesum (*Þrándarnes*) IV, 238, 251, 258; VII, 124, 134, 136, 141. Thrandarnesensia comitia (*Þrándarnessþing*; Snorrius in Hist. Sig. Hierosolymip. falso: *Arnarnessþing* habet) VII, 134, 136, 141. In Thrandarneso frater Thoreris illius Canis Sigurdus, rexque Norvegiæ Eistein ædem ibi provincialem (*fylkis kyrkja*) exstruendam curavit, etiamnunc ibi exstantem. Est aut promontorium, hodie *Trondenæs* appellatum, aut tractus *Tronæs*icus, *Trondenæso* vicinus, in latere septemtrionali insulæ Hinnæ, hodie *Hindö* nominatæ, vel in Omda (*Aumd*), quo nomine pars olim Hinnæ indicari solebat, in regione Norvegiæ *Senjen*si situm.

Thrandheimi, Thrandheimica provincia, Trandorum commune, Thrandheimensis provincia, Throndorum commune (*Þrændalög*) I, 13, 66, 188, 233; II.

45; III, 22, 55; IV, 62; V, 123; VI, 14, 19, 96, 250; VII, 253, 260, 289, 290, 293; VIII, 7, 74, 75, 219, 260; IX, 7, 65, 71, 73, 74, 77, 107, 109, 121, 133, 198, 222, 232, 237, 242; X, 40, 252. Eandem habet extensionem, quam Thrandheimus ipse, nisi quod rotundiore quodammodo ore *Þrændalög* quam *Þrándheimr* usitari solet. Cfr. Thrandheimus.

Thrandheimici sinus ostium (*Þrándheimsmynni*, *Þrándheimsfjarðarmynni*) I, 69; IV, 19; VII, 213, 216, 322, 334; VIII, 48, 58, 109, 122, 261; IX, 57. Est introitus in magnum Norvegiæ sinum, sinum Thrandheimicum, vel hodie *Throndhjemsfjord* appellatum. Nomen partim ipsum hoc ostium, quum ex ostio scilicet ad promontorium Agdanesum navigare solerent, partim meridianam tantum ostii partem indicat, ut quum verbi caussa legimus, a meridie navigantes primum ad ostium sinus Thrandheimici, deinde vero ad Agdanesum venire. (Heimskríngla, II, p. 239).

Thrandheimicus sinus (*Þrándheimr*, *Þrándheimsfjörðr*, *Fjörðr*) I, 68; II, 229; V, 121. Magnus ille sinus, hodie *Throndhjemsfjord* appellari solitus, in regionem Norvegiæ Thrandheimum semet insinuans, a promontorio usque Agdaneso incipiens.

Thrandheimus, Thrandheimensis, Thrandheimicus (*Þrándheimr*, *Heimr*, *Norðheimr*) I, 4, 7, 14, 18, 20, 22, 27, 38, 41, 42, 57, 60, 69, 75, 79, 80, 99, 107, 111, 112, 156, 187, 212, 221, 233, 234, 246, 254, 258, 300, 338; II, 24, 32, 39, 65, 66, 90, 97, 108, 110, 132, 133, 141, 145, 147, 152, 153, 171, 193, 199, 202, 230, 236, 238, 246, 251, 259; III, 17, 45, 49, 53, 57, 65, 98, 113, 126, 133, 172, 173, 193, 216, 222; IV, 6, 9, 10, 14, 16, 18, 19, 22, 23, 69, 91, 94, 108, 110, 116, 123, 200, 217, 220, 223, 224, 235, 254, 259-260, 289, 290, 299, 311, 353; V, 3, 4, 22, 25, 35, 37, 38, 48, 54, 55, 57, 72, 105, 107, 109, 112, 121, 126, 133,

142, 149, 159, 163, 184, 288; VI, 19, 26, 29, 42, 48, 57, 95, 101, 183, 190, 216, 218, 220, 226, 329, 231, 247, 251, 263, 323, 374; VII, 1, 2, 6, 10, 15, 23, 66, 121, 126, 129, 137, 204, 219, 223, 221, 235, 240, 242, 249, 260, 261, 272, 275, 290, 298, 308, 310, 219, 322, 338, 343; VIII, 28, 48, 56, 74, 75, 102, 109, 110, 113, 116, 117, 123, 125, 126, 128, 135, 174, 181, 199, 201, 218, 220, 227, 229, 230, 232, 234, 238, 240, 250, 256, 257, 261, 276; IX, 1, 7, 10, 27, 44, 47, 59, 60, 65, 70, 71, 77, 80, 81, 83, 91, 94, 107, 109, 122-124, 127, 128, 133, 137, 139, 140, 144, 147, 156, 159, 166, 167, 187, 188, 195, 199, 201, 205, 215, 221, 224, 232, 242, 249, 276, 284, 291, 313, 317, 319, 327, 329, 333, 334, 337, 338, 310, 342, 343, 345, 347, 350, 351, 353, 355, 357, 358, 363, 366, 379-381, 387, 388, 418, 419, 421; X, 2, 3, 5, 7, 39, 42, 46, 54, 56, 59, 75, 80, 85, 92, 108, 110, 133, 147, 148, 169, 171, 173, 175, 251, 258, 283, 285, 297, 298, 356, 359, 372, 378, 383; XI, 98. Thrandheimus vel Thrandorum commune (*þrændalög*) partem Norvegiæ maxime memorabilem effecit. Nomen suum secundum aliquot filio Noris Thrando debet; secundum alios, ut verbi causa Keyserum, ab adjectivo Islandico: *þrár* i. e. obstinatus, pertinax, derivatur. Tempore antiquissimo pluribus regnis constabat. Ad Thrandheimum olim non integræ duæ illæ præfecturæ, quibus hodie constat, pertinebant, quum tota scilicet hodierna prætura *Fosen*sis ad Nordmæriam olim pertinuerit. Vetus Thrandheimus orientem versus montibus Jamtalandicis, septemtriones et occidentem versus Naumudalo, Nordmæria et hodierna prætura *Fosen*si, quatenus sinum Thrandheimicum attingit, meridiemque versus Upplandis continebatur. Fines Thrandheimi, qua Nordmæriam attingit, veteres intra promontorium Agdanesum fuerint necesse est, quippe cum tractus, *Örlandet* et *Stadsbygden* appellati, eo proprie non pertinuerint (cfr. Mæria et Sölvius). Thrandhei-

mus tam ducibus suis, quam frequentia et fortitudine incolarum regio erat Norvegiæ maximi momenti, et quæ plurimum toto regno roboris et auctoritatis afferret, ita ut sæpe in Script. Hist. Isl. observatum invenimus, II, 32 pluribusque aliis locis. Nomophylax Thrandorum communis primus etiam nomophylacum erat, qui, si reges legitime creati esse censerentur, consulendus erat. Thrandheimus vel Thrandorum commune octo constabat provinciis (*fylki*), quæ: octo provinciæ intra Agdanesum sitæ nominari solent, quæ divisio in priscis provinciæ locis sacrificialibus octo fundata est. Ab his octo provinciis reges Norvegiæ, verbi causa Olavus Tryggvides et Sverrer, in comitiis Oerensibus (*Eyraþíng*) reges salutari solebant. Hæce octo provinciæ, ut a veteribus Norvegis nominari solebant, erant quæ sequuntur: Orkadalus vel Orkadalensium provincia (*Orkadalr*, *Orkdælafylki*); Gaulardalus vel Gauldalensis provincia (*Gauladalr*, *Gauldælafylki*); Strinda vel Strindensis provincia (*Strind*, *Strindafylki*); Stjoradalus vel Stjoradalensis provincia (*Stjóradalr*, *Stjórdælafylki*, *Stjórafylki*); Skauna vel Skeynensis provincia (*Skaun*, *Skeynafylki*); Veradalus vel Veradalensis provincia (*Veradalr*, *Verdælafylki*); Sparbuum vel Sparbyggjorum provincia (*Sparabú*, *Sparbyggjafylki*) et Eynensis denique provincia (*Eynafylki*). Totus præterea Thrandheimus in duas partes generales divisus erat, quarum vero nomina in nominationibus tantum incolarum indigitantur, quando scilicet mentio fit Thrandorum exteriorum (*Útþrændir*) et interiorum (*Innþrændir*). In his incolæ Veradali, Skaunæ, provinciarumque Eynensis et Sparbyggensis numerari solebant; cæteri omnes Thrandi exteriores nominari solebant.

THRANDI, THRANDICUS, THRANDI EXTERIORES, INTERIORES (*Þrændir*, *Þrændzkr*, *Þröndr*, *Þrendr*, *Inn-*

þrændir, *Utþrændir*) I, 7, 18, 20, 21, 36, 37, 41, 66, 69, 79, 99, 216, 256-248, 259, 328; II, 32, 33, 39, 40, 44, 293; III, 103; IV, 9, 11, 14, 15, 19, 56, 59, 84, 106, 108, 109, 115, 221, 290; V, 26, 58, 62, 75, 83, 108, 118, 135, 205, 327-329, 338; VI, 14, 15, 20, 25, 31, 32, 71, 76, 88, 158, 217, 244, 262, 291, 359, 409; VII, 1, 4, 16, 44, 151, 203, 223, 224, 249, 280, 289, 298, 299, 312, 316, 321, 327, 338; VIII, 27, 74, 75, 80; IX, 141, 156, 157, 159, 164, 218, 357; X, 53, 170, 171, 252, 288, 322, 328, 355, 372, 374, 382, 404. Incolæ Thrandheimi.

Thraungium, Throngvium (*þraungi*, *þröngvi*) VIII, 237. Prædium, hodie *Thronger* dictum, in tractu, *Stadsbygden* appellato, prope sinum Norvegiæ Thrandheimicum, ostio amnis Thinæ (*þinarós*, qu. nom. cfr.) e regione situm.

Throndbergum, Throndbergensis (*þrándarberg*) IX, 73. Mentio fit Alfi cujusdam Throndbergensis. Est prædium, nescimus quid, Norvegiæ.

Thrymlingæ, Trymlingæ, Tromlingæ (*þrymlingar*) IX, 37, 40, 42, 103, 105. Secundum Kraftium (III, p. 358) Thrymlingis hodierna insula, *Tromö* nominata, in tractu *Öster Moland*ensi, prætura et præfectura Norvegiæ *Nedenæs*ensi sita significata est; eadem igitur insula, quæ cæterum *þruma* appellata invenitur, in Agdis sita, ubi pater Starkadi Storverkus habitabat (Gautreks Saga, c. 3). In orientali hujus insulæ parte portus jacet, *Trundling* dictus, et, teste Bingio, sex ab insula milliaria intus in continenti tres rupes exaltæ surgunt, *Trymlinger* et *Tromlinger* hodie nominatæ, quæ hoc etiam nomine appellatæ in charta Schoeningii veteris Norvegiæ geographica depictæ sunt. Quum hæ rupes navigatoribus oram legentibus in conspectum facile venire possint, non dubitandum est has Thrymlingis indicari.

Thrælabergum [Collis servorum] (*þrælaberg*)

VII, 267, 269; VIII, 224; IX, 278, 400. Locus quidam veteri Norvegiæ oppido Osloæ vicinus, quo, Osloam maritimo itinere petentes, naves appellere solebant. In oppido extremo et meridiano, eodem fere loco, ubi hodie *Allunværket* dicitur, jacuerit necesse est. (Kraft, I, p. 296).

Thrælaeidus, [Isthmus servorum] (*Þrælaeið*, *Eið*) I, 267; cfr. Eidus. Isthmus scilicet in insulis Islandiæ meridianæ Vestmannaeyis situs, servis Hjörleifi nomen debens. Cfr. Vestmannaeyæ.

Thugna, Thugnensis, Thuva, Thuvensis (*Þugn*, *Þúfa*) VIII, 277. Hoc solum loco occurrit, ubi mentio fit Simonis cujusdam nomophylacis Thuvensis; situs loci incertus est, alii enim, ut Kraftius (IV, p. 94) prædium hodiernum, *Thuv* dictum, in paroecia tractuque *Klep*ensi, in regione Norvegiæ Rogalando hoc nomine indicari opinantur, alii ut Munthius (Aall Sn., III, 127) prædium magnum, hodie *Tomb* appellatum, templo *Garder*ensi ab ortu solis adjacens, in tractu *Vestby*ensi, in regione, *Folloug* hodie nominata, situm, Thuva vel Thugna significari asserunt. Aliquot denique prædium hodiernum principale, *Tomb* dictum, in tractu *Rande*nsi, in præfectura *Smaalen*ensi respici credunt, ad quod Munthius loco citato observat, hoc prædium in diplomatibus sæculi decimi quarti semper *Þufn* scribi, dum contra prædium *Tomb*, in regione *Folloug* situm, in libro: *den röde Bog* inscripto: *á Þúfu* scribi soleat, quæ denominatio ad vetus nomen *Þúfa* proprius accedat.

Thule (*Thúle*, *Thíle*) I, 259; XI, 369. Nomine Thule, quod apud scriptores meridianos sæpe occurrit, terram quandam longissime septemtriones versus jacentem earum, quæ iis quidem notæ erant, indicari constat. Verum quænam regionum borealium huic nomini certo respondeat, de eo dissentiunt, quidam nempe Hjaltlandiam, alii vero regionem Norvegiæ Thelemarkam respici credentes. Scriptores Islandorum veteres historici, hoc

Thule eorum patriam Islandiam significari asserunt. (Cfr. Landnámab. Formáli).

Thumla (*Þumla*) VI, 286. Haraldus rex Norvegiæ Severus cum classi sua in Vikam tetendisse, orientem versus ad Albim (Gothalbim) perrexisse, prope fines Norvegiæ pernoctasse, comitiaque deinde Thumlæ habuisse traditur, ubi cum rege Daniæ Sveine Estridide conventus erat destinatus, ut proelio navali cum Norvegis confligeret. Secundum talem contextum hoc nomine aut insula quædam ad ostium Gothalbis in regione Sveciæ *Bahusläno* sita, aut hodiernus locus, *Tole* nominatus, vel paroecia *Tölensis*, oppido *Hallandiæ*, hodie *Kongsbakke* nuncupato, vicina significata sit necesse est.

Thursici scopuli (*Þursaskei*) X, 31. Ni fallimur scopuli, sinui in boreali Scotiæ regione, hodierna *Caithnessia*, sito, *Thurso Bay* hodie dicto, vicini. Quare sensus loci citati hic est: regem Alexandrum quiescere noluisse, antequam vexillum suum in ipsa parte Scotiæ, septemtriones versus longissime sese porrigenti, erexisset, omnesque possessiones Norvegorum, mari occidentali (*Vestrhafið*) adjacentes, expugnasset. Idem hi scopuli in Historia Orcadensium, p. 86 occurrunt, *Þussasker* ibi appellati, quibus ibi etiam promontorium Scotiæ, longissime septemtriones versus sese porrigens, indicatur. Memoriæ nimirum proditum est, Thorfinnum dynastam omnium Orcadum dynastarum potentissimum fuisse, quippe qui undecim Scotiæ dynastias in suam potestatem redegerit, omnes Hebrides subegerit, magnumque in Islandia vel Hibernia regnum expugnaverit; quæ omnia versu quodam affirmantur, cujus is est sensus illum populos a scopulis Thursicis ad Dublinum usque habitantes subegisse. Johnstone etiam (Haco's exped. against Scotland, Nota ad p. 6) hoc nomine hodiernum Scotiæ locum, *Thurso* nominatum, significatum esse opinatur.

Thvatta (*Þváttá*) II, 182, 183, 186; X, 275.

Prædium quoddam Islandiæ, ubi habitabat Hallus ille Sidensis. Amni *Þvdttdæ* [i. e. amnis lavatorius vel baptizatorius] nomen debet, qui a sacerdote Thangbrando hoc nomine donatus est, propterea quod hic Hallum omnesque suos baptizaverat. In toparchia Islandiæ orientalis Mulensi meridiana (*Kiðjafellsþing*, *Suðr-Múlasýsla*), promontorio, *Austrhorn* nominato, a septemtrionibus situm est. Thveraa X, 275 occurrenti idem sine dubio locus significatur, verum lectio improbanda est.

Thveraa exterior (*Þverá ytri*) I, 277. Prædium, amni cognomini nomen debens, in tractu, *Eyjafjörðr* appellato, in toparchia Islandiæ borealis Eyafjordensi (*Vaðlaþing*, *Eyjafjarðarsýsla*) situm.

Thveraa australis vel orientalis (*Þverá syðri*) I, 277; III, 91; V, 294; X, 56. Prædium, Thveraæ exteriori ab austro et oriente adjacens amni cognomini nomen debens, hodie *Múkaþverá* vel *Múkaþverár-Klaustr* nominatum, in tractu, *Eyjafjörðr* appellato, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyjafjordensi situm.

Thveraa (*Þverá*) X, 275. Prædium quoddam in tractu, *Álptafjörðr* nominari solito, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi meridiana situm, quod aliquot idem prædium esse ac Thvattaam credunt. Cfr. Thvattaa. Hic enim sacerdos christianus Thangbrandus hyemasse traditur.

Thveraensis (*Þveræingr*) II, 64, 83. Mentio sæpe fit viri sapientis, Einaris illius Thveraensis, vel cognominis instar *Þveræingr* appellati, de Thveraa scilicet, prædio in regione Islandiæ borealis Eyafjordo sito, oriundus.

Thveraenses lingulæ (*Þverá eyrar*) X, 56. Lingulæ in amni Thveraa australi (*Þverá syðri*), in tractu Islandiæ borealis Eyafjordo sitæ. Conspicuæ sunt proelio ibi habito. Prope prædium, *Múnkaþverá* hodie dictum, sitæ sunt.

Thveraensium conventus (*Þverárþing*) X, 105. Regio Islandiæ inter meridiem et occasum brumalem

spectantis, comitiis Thveraensibus (*þverárþing*) nomen debens, hodiernas toparchias Borgarfjordensem (*Borgarfjarðarsýsla*) et Myrensem (*Mýrasýsla*) ab imo sinu Hvalfjordo (*Hvalfjarðarbotn*) ad amnem Hitaam (*Hitá*) semet extendentes comprehendens; amnis magnus et rapidus Hvitaa (*Hvitá*) quibus hodie duæ illæ toparchiæ dirimuntur, regionem pristinam *þverárþing* in has duas partes sejungebat: *þverárþing fyrir sunnan Hvitá* (Thveraensis conventus Hvitaæ a meridie) et *þverárþing fyrir vestan Hvitá* (Thveraensis conventus Hvitaæ ab occasu).

THVERBREKKA (*þverbrekka*) II, 59, 64. Prædium Vigaglumi, in convalli, *Öxnadalr* nominata, in toparchia Islandiæ borealis Eyafjordensi situm.

THYRILEIVA (*þyrileif*, *Fyrileif*, *Fyrirleif*, *Firerleif*, *Fyrizleif*, *Friðleik*, *Feiðleik*) X, 271; cfr. Fyrileiva, Fyrirleifa, Fridleikus, Ferdleikus. Prædium quoddam Norvegiæ, quod nomen suum reginæ Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis Thyriæ debere fertur.

THYRIUS, TYRVIUS LACUS (*Thýri*, *Tiri*, *Tyri*, *Tyrfi*, *Tyrvi*, *Týri*) VIII, 31; IX, 220, 227, 270, 285. Hodiernus lacus, *Tyrifjord* appellatus, qui sinubus minoribus, *Tyrifjord*, *Steensfjord* et *Holsfjord* hodie appellatis, constat, in regione Norvegiæ Ringarikia situs. Eam sententiam plerique sequuntur, lacum nomen suum debere reginæ Sigurdi regis Hjorti, Thyrniæ, sorori Thyriæ reginæ Daniæ, cognomine *Danabót*, cujus in Hálfdanar Saga Svarta c. 5 mentio fit, quamlibet hæc sententia improbabilis est. A veteribus enim nunquam lacus Thyrniæ vel Thyriæ, verum Thyrius et Tyrvius lacus appellatur.

THÖSKADALUS (*þauskadalr*) VI, 106. Mentio fit viri cujusdam, nomine Koli Thauskadalensis. Respicitur sine dubio convallis quædam, in regione Norvegiæ Thrandheimo sita.

TIKAROA, TRIKAROA (*Tikarey*, *Trikarey*) XI, 362.

Danos a Stræla Tikaroam tetendisse, Voztrosam incendio deleturos, memoriæ proditum legimus. Est igitur locus in meridiana parte insulæ Pomeraniæ Rugiæ (*Ræng*, *Re* etc., hodie *Rügen*) situs; apud Saxonem nullum nomen occurrit, huic respondens. Quum Voztrosa sit regio in continenti jacens, loco, *Mönkgut* hodie appellato, parti scilicet Rugiæ inter meridiem et ortum brumalem spectanti, e regione sita, Tikaroa parvam illam Rugiæ peninsulam, sinui, *Zicker Lie* dicto, vicinam, oppidis hodiernis Magno et Parvo *Zickero* præditam, significatam esse pro certo habemus.

Titolvsnesum (*Titólfsnes*) IX, 46. Hodiernum promontorium *Titelsnæs* appellatum, sinui, *Bömmelfjorden* hodie nuncupato, vicinum, in regione Norvegiæ Sunnhördalando situm. Lectio Utolvsnesum, si quid a denominatione hodierna concludere licet, vitiosa est. Cfr. Utolvsnesum.

Tjaldasundum (*Tjalldasund*) VII, 212. Hodiernum fretum, *Tjellesund* appellatum, inter insulam Hinnam (*Hinn*, hodie *Hindö*) insulamque, hodie *Tjelö* nominatam, immissum, in septemtrionali præfectura Norvegiæ *Salten*si situm.

Tjelgarheimus (*Tjelgarheimr*) IX, 366. Cfr. Garheimus.

Tjoda, Tjodenses (*Þjóða*, *Þjóð*) VI, 239, 241. Hodierna regio, *Thy* vel *Thyland* appellari solita, sinui Limafjordo, in regione Daniæ Jotia boreali sito, vicina. Nomen vetus: *Þjóð*, in diplomatibus: *Thjuth* vel *Thjud* dictum, ea re inprimis memorabile est, quod nomen commune pervetustum est, etiamnunc in hodierno sermone Islandico vulgari: gentem vel populum sensu generali significans.

Tiundalandia, Tiundalandum (*Tíundaland*) II, 236, 328; IV, 150-151; V, 212; X, 328. Regio Sueciæ, proprie sic dictæ, tractus nempe Upsalensis vel regio oppidum Upsalos cingens. Cfr. Svecia. Mentio fit Vikaris cujusdam Tiundalandensis.

Tjörnesum (*Tjörnnes*) V, 294. Promontorium cum tractu cognomini in toparchia Islandiæ septemtrionalis Thingeyensi (*Þingeyjarsýsla*) situm. (Landnámab., P. 3, K. 19).

Toleta, Toletanus (*Túlet, Túleth*) X, 84. Oppidum Hispaniæ hodiernum notissimum, nomine *Toledo*.

Toloholmus, Totaholmus (*Töluhólmr, Tauluhólmr, Totahólmr*) VIII, 247; IX, 326. In insula Tolaholmo episcopus Nicolaus emporium Bergarum condere statuit, quum pristinum oppidum devastasset. Contextus documento est, hunc locum, aliunde ignotum, insulam quandam necessario fuisse, emporio Norvegiæ Bergis vicinam. (Cfr. Kraft, IV, p. 692; Falsens Norges Histor. III, p. 157; et Nor II). Cfr. Holmus.

Tolovika (*Tolovik, Tenluvik, Toluvik*) IX, 37. Est forsan sinus, hodie *Tellevaag* appellatus, sinus nimirum e mari in paroeciam sese hodiernam tractumque *Sunde*nsem, in regione Norvegiæ Nordhördalando situm, insinuans, insulæ, *Golten* hodie nominatæ, a meridie adjacens, insulæque hodiernæ *Sartor*æ vicinus. (Kraft, IV, p. 631). Aliquanto vero post observat Kraftius (p. 643), verisimilius esse hoc nomine sinum, *Tollevig* vel *Tellevig* nominatum, in paroécia tractuque *Hammer*ico in Nordhördalando situm, significari.

Tolvmilaskogus (*Tólfmilnaskógr*) VIII, 21. Est sylva permagna, *Tolfmilaskogen* etiamnunc appellata, in Vermalando sita. Cfr. Ækensis tractus (Aall Sn., III, p. 2).

Torgæ, Torgensis (*Torgar*) VIII, 160; IX, 366, 394, 408, 415, 418. Idem ni fallimur locus, qui in Egils Saga cc. 7, 11 *Torgar* appellatur, in *Hálogaland*ia situs. Hodierna insula, *Torge* vel *Torget* nominata, insulæ hodiernæ *Brönö*æ vicina, in tractu *Brönö*ensi in meridiana regione Norvegiæ Halogia vel hodierná *Helgeland*ia sita.

Totra., Totrensis (*Totra, Tötra; Tautra*) VIII, 268; IX, 232, 245, 423; X, 145. Latine Tautra, cænobium de Tuta insula nominata invenitur. Insula

quædam, in qua monasterium fratrum Cisterciensium, anno Dom. 1207 institutum, situm erat. Mentio fit abbatis hujus monasterii Sigurdi IX, 232, cfr. 245. Hodierna insula, *Toutterö, Tutterö*, vel *Totterö* nominata, tractui *Frosten*si ab occasu solis adjacens, in præfectura *Stördalen*si et *Værdalen*si in regione Norvegiæ Thrandheimo sita. Monasterium in parte insulæ inter septemtriones et occasum brumalem spectanti jacebat. De ruinis ejus et reliquiis cfr. Klüvers Norske Mindesmærker, p. 77; Langes Klosterhistorie, p. 77.

Traena (*Traufn*) VIII, 199. Hodiernus locus, *Travemünde* dictus, sive ostium fluminis, hodie *Trave* nominati, oppido hodierno *Lübeck*o in ducatu Daniæ *Lauenborg*ensi sito, vicinum.

Tramna (*Traufn, Drafn, Dröfn, Draufn, Draumu*) IX, 227; cfr. Drafna, Drammensis sinus.

Transalpinum regnum (*Fyrir norðan fjall*) X, 94. Id. qu. Germania. Cfr. Alpes, Mons, Mons Mundiæ. Etenim respectu Alpium (*Mundiafjöll*) Italia, inprimis Italia media et borealis: cisalpinum regnum, regnumve monti a meridie situm (*fyrir sunnan fjall*), Germania vero transalpinum in Script. Hist. Isl. appellari solet.

Trebelus flumen XI, 348. Fluvius quidam in Pomerania situs, Tribusanam provinciam irrigans. Cfr. Tribusana provincia.

Tregasundum, Tregdasundum (*Tregasund, Tregðasund*) IX, 215. Lectio varia Tregdasundum præferenda forsitan est. Est sinus, vel portus, hodie *Trægdefjord* appellatus, tria milliaria orientem versus ab oppido hodierno *Mandalo*, in paroecia *Halsaa*ensi, præfectura Norvegiæ *Mandal*ensi sito, distans. (Kraft, III, p. 490, 551).

Tribusana provincia ad flumen Trebelum (*Búris, Tribúzis*) XI, 348. Hoc nomine Saxo Tribuzim, Pomeraniæ regionem appellat. Cfr. nom. sequ.

Tribuzis (*Búris, Tribúðis, Tribúzis*) XI, 348, 355,

362. Lectio *Tribúzis* præferenda est. Est vetus regio, *Tribusees* appellata, a Saxone, p. 382 provincia Tribusana nominata, in terra Circipanorum, in Pomerania, cum arce cognomini juxta flumen *Trebelum* sita. Hinc vero Tribuzim sese longius extendisse, inde constat, quod trium fit mentio arcium principalium ibi sitarum: *Triboseesæ* nimirum, *Gützkowæ* et *Wolgastæ*; ex diplomatibus præterea elucet, usque ad hodiernum oppidum *Stralsund*um Tribuzin semet porrexisse (legimus enim: terra Tribuzees prout protenditur in Stralsund). Hoc sensu latiori apud Saxonem etiam occurrit, totamque igitur provinciam loco, *Bardt* hodie nominato, a meridie adjacentem, quæ continetur fluminibus hodiernis, *Reknitz*, *Trebel*, et *Ryck* dictis, fretoque Rugiensi, indicat. (Cfr. Schwarz Geogr. Norder-Teutschl., p. 170-173, 180).

Tripiden (*Tripiden*, *Tripipen*, *Bipen*, *Atripiðen*) XI, 355, 362. Regio quædam, emporio vel arce prædita, in terra *Circipan*orum [Circipenensi provincia] sita, vel provincia, flumen Pomeraniæ hodiernum, *Peene* nominatum, circumdans; provinciis *Bardt*ensi et *Tribusees*icæ vicina. Situs hujus regionis facile apparebit, comparatione instituta inter Historiam Knutidarum (ubi memoriæ est proditum, regem Daniæ Valdemarem Strælam vel insulam, hodie *Dänholm* dictam, hodierno *Stralsund*o vicinam, petentem, in Tribuzin et Atripiden equo vectum esse, regionem circumdamtem infestis armis invasisse, arcem expugnasse, deindeque domum reversum esse) et Saxonem, p. 343-345, qui narrat, regem per Circipanorum terram proficiscentem, invia quædam et paludes rivis et canalibus abundantes, transiisse, tunc per sylvam permagnam iter fecisse, quo facto oppidum iis, lacu tantæ magnitudinis, ut navibus esset pervius, cinctum in conspectum venerit. Hinc enim elucet expeditionem e regione *Stralsund*ensi per mediam provinciam susceptam esse.

Ast veterem quem tractum Tripiden vel Atripiden nominatum quærentes, nullum talem inveniemus, dum in diplomatibus contra regio, simili prædita nomine, *Tribedne* scilicet, occurrit. In uno legimus, quæ sequuntur: castrum Barth cum terra attinenti, videlicet Tribedne vocata; in alio: a Butesowe (hodie *Bützow* in regione Meklenborgensi) in utraque parte aquæ quæ Nebula (hodie *Nebelfloden*) dicitur usque ad terram, quæ Tribedne vocatur. Hæc regio aut *Tribuseeso* a septemtrionibus, regionem versus *Bardt*ensem, aut *Tribuseeso* ab oriente adjacuisse potest; in vicinitate enim Tribuseesi diplomata quædam mentionem faciunt oppidi veteris vel castri antiqui, quod tanquam ipsum Tribuseesum, flumine Trebelo paludibusque et lacubus hinc adjacentibus cinctum fuerit. Tripiden longius intus situm fuisse quam Tribuseesum e verbis Historiæ Knutidarum: in Tribuzin et inde in Tripipen elucet. In Hist. Knutid. ambæ lectiones vitiosæ sunt. Qua ratione lectio *Atripíðen* orta sit comparatione inter capita Hist. Knut. 124tum et 129num facillime apparebit; priore enim loco in codicibus hæc verba inerant: *reið þar upp til Tribúsiz ok á tripíðen*, quorum duo ultima scriba ut unum nomen: *Atripíðen* pro duobus: *á Tripíðen* legisse videtur; altero autem loco (c. 129) hæc legimus: *fór þaðan til Tribúðiz* (lectio varia ad hunc locum: *Tribúsiz* recta est) *ok svo upp á Tripipen*, hic præpositio *upp* scribæ obstitit, quominus in præpositione *á* errare posset, nomen vero *Tripipen* ea ratione ortum est, quum in nomine: *Tripipen* [*Tribíðen*] litteram *þ* cum *p* posteriore loco commutaret. (Cfr. de Tribedne Schwarz Geogr. Norder-Teutschl., p. 174-179 ejusdemque Diplomat. Gesch. p. 352).

Trojani (*Trojumenn*) XI, 375. Incolæ urbis celeberrimæ Trojæ, in Asia minori sitæ.

Trollafjeldum (*Tröllafjall*) IX, 93. Creditur esse

mons ille peraltus, convalli hodiernæ: *Trolddalen* appellatæ, vicinus, ad prædium, hodie *Före* nominatum, in paroecia *Opheim*ensi in regione Norvegiæ Vorso situm pertinens. (Falsens Norges Histor., III, p. 248).

Trumsa, Trunsa (*Trums, Truns*) X, 142. Hakon rex Norvegiæ Hakonides hanc paroeciam religione christiana imbuendam, ædemque Christo sacram, ædem Sanctæ Mariæ postea dicatam, unam scilicet quatuordecim illarum ædium sacrarum regiarum, ibi exstruendam curavit. Hodierna insula, *Tromsö* vel *Tromsen* appellata, in præfectura *Senjen*si sita, tractus scilicet Norvegiæ longissime septemtriones versus jacens.

Tryggvareyr prope Sotanesum (*Tryggvareyrr, Truggvaraur við Sótanes*) I, 77. Tumulus saxeus, quo conditus est Tryggvius Olavides. In insula hodierna, *Tryggö* nominata, in paroecia *Askum*ensi, tractu *Sotænæs*ensi, in regione Sueciæ *Bahuslän*o etiamnunc invenitur. Cfr. Sotanesum, et nom. sequ.

Tryggvii moles saxea (*Tryggvareyrr, Tryggvaraur*) I, 77; X, 363. Cfr. Tryggvareyr.

Tumii oppidum (*Tumaþorp, Komaþorp*) VII, 149. Ab oppido Skaniæ, Sueciæ regionis, Lundo haud procul distare traditur, quod tamen non omnino verbo tenus intelligi licet; est enim hodiernus vicus, *Tommerup* vel *Tommarp* appellatus, paroecia scilicet annexa paroeciæ *Gladsaxe*nsi, in tractu *Jærrestad*ensi in latere Skaniæ inter meridiem et ortum brumalem spectanti sita, posteriore tempore monasterio quodam conspicua. Nomen vicum Tumii significat, a nomine scilicet proprio: *Tumi* = Thomas deductum.

Tunga in Sælingsdalo (*Túnga í Sælingsdal, Sælingsdalstúnga*) II, 20. Prædium quoddam in convalli, *Sælingsdalr* appellata, in regione, *Dalir* dicta, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) situm.

Tunga (*Túnga*) VIII, 113. Mentio fit loco citato

lateris montis cujusdam supra Tungam siti; unde viri aliquot ad prædium Gelminum missi sint. Est hodiernum prædium, *Tungen* appellatum, in occidentali latere amnis, hodie *Örkedalselven* (olim *Orknd*) nuncupati, in convalli Orkadalo, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. Hodie ad paroeciam *Börsen*sem pertinet. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 312).

TUNGA, TUNGENSIS (*Túnga*) I, 262. Mentio fit loco citato viri cujusdam, nomine *Hróar* vel *Ívar Túngugoði*. Est regio, in toparchia Islandiæ, inter meridiem et ortum brumalem spectantis, Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*) sita, *Túnga* vel *Skaptártúnga* nominata. Pro *Ívar Túngugoði* legendum est: *Hróar Túngugoði*. (Landnámab. 1 P. 1 K., 4 P. 11 K).

TUNGA PARVA (*Túngan litla*) I, 281. Lingula quædam vel promontorium flumini *Hvitáæ*, in finibus toparchiarum Islandiæ, inter meridiem et occasum brumalem spectantis, Borgarfjordensis et Myrensis profluenti, vicinum. (Landnámab. 2 P. 1 K.).

TÚNGÆ IN JADARE (*Túngur á Jaðri*) V, 16. Est lingula in septemtrionali parte tractus *Jaðar*is (hodie *Jæderen*) in regione Norvegiæ Rogalando prominens, in qua situm est prædium cognomine, cujusque pars extrema: *Tungenæs* hodie nominari solet.

TUNNES, TUNNETANUS (*Túnis*) X, 107. Regio et urbs cognominis, hodierna *Tunis*, in ora Africæ septemtrionali ad mare Mediterraneum (*Miðjarðarhafið*) sita.

TUNNUSKOGUS, THRIMÆ PROMONTORIA, TUNNÆA PROMONTORIA, TJUMA, TVIMA (*Tunnuskógar*, *Tiumuskógar* *Tunnuskagi*, *Tvimuskógar*, *Tunna*, *Tiuma*, *Þiuma*, *Þrimuskógar*) VIII, 297. Lectiones hujus nominis admodum variæ sunt; Tiuma vero sola recta est. Hic proelium commissum esse traditur inter regem Norvegiæ Suerrerem factionemque Baglorum. Tunna vero sive Tunnuskogus est locus hodiernus, *Tönsberg Tönde* nomina-

tus, inter sinus, *Tönsbergfjord* et *Midfjord* hodie nuncupatos, in paroecia *Sandeherred*ensi, in vicinitate oppidi Norvegiæ Tunsbergi situs. Cfr. Aall Sn., III, 136. *Tiuma* vero, vel rectius *þiuma* hodierna insula, *Thjömö* vel *Tjömö* nominata, in præfectura *Laurvig*ensi sita, paroeciæ hodiernæ *Nötterö*ensi, in præfectura *Jarlsberg*ensi sitæ, annexa significata est. (Kraft, II, p. 586). Tunnuskogus autem prædium est, hodie *Skougen* appellatum, loco: *Tönsberg Tönde* a septemtrionibus adjacens. Verumtamen observari potest, quoad proelium illud Tunnuskogense, prope prædium, hodie *Skougen* appellatum, in paroecia *Hedrum*ensi situm, multos etiamnunc exstare tumulos veteres sepulcrales.

Tunsbergiani, Tunsbergenses (*Túnsbergsmenn*) VII, 210; VIII, 143, 192, 193, 283. Incolæ oppidi Tunsbergi. Cfr. nom. sequ.

Tunsbergum, Tonsbergum, Tunsbergense oppidum (*Túnsberg*, *Berg*) I, 10, 11, 19, 77, 107; II, 88, 89, 123; III, 44, 45, 85; IV, 10, 15, 20, 22, 161, 164, 166, 200, 235, 354; V, 11, 12; VI, 401; VII, 173, 208, 210, 222, 272, 275, 283, 288, 292, 297, 311, 313, 325, 341, 346, 350; VIII, 11, 54, 90, 116, 143, 172, 173, 181, 182, 192, 193, 199, 230, 232, 277, 293, 296, 299, 309, 310; IX, 6, 8, 10, 12, 15, 30, 31, 33, 35, 39, 42, 47, 53, 66, 68-70, 75, 77-79, 83, 94, 95, 97-99, 101, 103-105, 108, 109, 114, 135, 144, 175, 177, 178, 181, 191, 192, 197, 199, 204, 207, 209, 219, 222, 228, 229, 244, 245, 253, 266-268, 271, 274, 275, 279, 281, 287, 289, 299, 300, 314, 316, 318, 333, 334, 337, 342, 351, 352, 354, 386, 397; X, 30, 38, 47, 48, 51, 53, 59, 66, 70, 72-74, 76, 80, 85, 86, 89, 91, 94, 97, 143, 149, 151, 390; XI, 95, 96, 314. Antiquissima nominis forma est: *Túnsberg*, a vocabulo Islandica *tún* (angl. *town*, i. e. locus inhabitatus) derivata. Est hodiernum Norvegiæ oppidum, *Tönsberg* appellatum. Est emporium Norvegiæ

antiquissimum; tempus, quo conditum sit, incertum est, verum sine dubio originem debet prædio veteri regio Sæheimo (*Sæheimr*, hodie *Sem*); jam ætate Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi ut emporium commemoratur, quod jamtum commercio haud mediocri floruerit, quum multa navigia mercatoria partim e regionibus Vikæ vicinis, partim e Norvegia septemtrionali, partim e Dania et Saxonia commercii causa eo convenisse tradantur, I, 41; IV, 10, 164; cfr. Heimskríngla, I, p. 88, 115 et Egilssaga, c. 26, p. 119. Ad augendum etiam Tunsbergum hoc multum contulit, quod diu unicum erat emporium in ora Norvegiæ monti a meridie sitæ (hodie *Söndenfjeldske*), et quod comitia Vestfoldæ generalia hic haberi solebant. Prope Tunsbergum prœlio conflixisse traduntur Eirikus rex Norvegiæ Sangvisecuris et fratres sui, I, 19; IV, 15; Haraldus Grafeldus rex Norvegiæ Gudrödum Björnis filium hoc loco adortus est, IV, 20; postea pugnam ibi commiserunt Erlingus Skakkius, et Hakon rex Norvegiæ Humeros latus, VII, 275; oppidum a piratis Jomensibus direptum est, XI, 95-96; a Magno Erlingi filio expugnatum, bisque a rege Daniæ Valdemare primo occupatum VII, 313; sæpe præterea factiones Insulanorum (*Eyjaskeggjar*), Baglorum, Birkibeinum et Ribbungorum in Tunsbergum irruperunt. Maxima pars oppidi regnante Hákone rege Norvegiæ Hakonide incendio est deleta. In ædeficiis publicis Tunsbergi hic commemoratæ sunt: Ædes Laurentii (*Lafranzkirkja*), juxta quam postea Hakon rex Norvegiæ Hakonides ædes regias exstruendas curavit, X, 143; regia jampridem periit, ædes Laurentii anno Dni 1810 demolita est. Ædes Sancti Olavi (*Ólafskirkja*) cum monasterio fratrum Præmonstraterensium in pontibus Tunsbergi (*Túnsbergsbryggjur*) sita, in qua humati sunt Erlingus Steinveggus, Philippus Veginensis et episcopus Holanus Hinrikus IX, 31, 33. Huic ædi ab austro Hakon rex Hakonides ho-

spitium quoddam erigendum curavit, X, 143. Ædes Mariæ (*Maríukirkja*, hodie *Vor Frue Kirke*) ab Hakone rege Norvegiæ Hakonide exstructa etiamnunc superest, et est unica hodierni Tunsbergi ædes. Idem rex ædem lapideam (*steinkirkja*), ædem Thomæ (*Thómaskirkja*), ædemque monachorum nudipedum (*Berfættubræðrakirkje*) X, 143, quæ postea Dragsmarkam transportata est [cfr. Dragsmarka], exstruxit. Oppidum Tunsbergense e parte terrestri arce munitum erat, in colli, oppido a septemtrionali parte imminenti, sita. Hæc arx jam eo tempore exstructa erat, quum rex Daniæ Valdemar primus secunda vice oppidum obsidebat (cfr. Saxonis: edita rupes, p. 808; Script. ver. Danic. V, p. 352. Hic sita erat ædes Michaëlis (*Mikkjalskirkja*), quæ anno Dni 1311 unum quattuor illorum sacellorum regiorum, *Kollegialcapeller* dictorum, facta est, cujusque etiamnunc vestigia exstant). Regnante rege Norvegiæ Sverrere Baglorum factio in colli se muniverunt, duoque præter cætera castella eduxerunt, unum in ipso colli boreali, alterum vero meridiem versus ad viam publicam, quæ a Laurentii æde eo duxit, VIII, 393. Hic Birkibeines eos viginti hebdomadum obsidione tenebant; qua durante rex Suerrer tentoria sua in boreali montis latere inter hunc et oppidum totamqne viam septemtriones versus ad mare [sc. sinum Tunsbergensem] usque ducentem, erigenda curavit; castra vero fossa a sinu septemtriones versus usque ad Skeljasteinsundum meridiem versus ducta cinxit, VIII, 293, 298. Ratio exstruendorum duorum illorum castellorum, quæ nuper commemoravimus, descripta est, VIII, 300-301. Hakon rex Norvegiæ Hakonides Tunsbergum muro lapideo cingendum, unum castellum portæ, alterum Danaklevæ (*Danakleif*) superstruendum, ipsumque collem vel montem (*bjargið*) inhabitandum curavit, IX, 373 et. pl. loc.; X, 143. Hac Danakleva unus acscensuum in montem indicatus fuerit

necesse est; nomenque Danis Tunsbergum obsidentibus deberi verisimillimum est. Ad Tunsbergum comitia illa Haugensia (*Haugaþing*) haberi solebant, ibique locus erat juris dicundi. Cfr. Bergum.

TUNTA (*Tunta*) VIII, 191. Locus quidam in Esthonia, nescimus quis, neque tamen improbile est hoc nomen a *Sontagana* detortum esse, quo nomine indicari solet regio Esthoniæ, loco, *Wieck* appellato, vicina, quare rectius esset lectio: *Sunta*. Cfr. Vikæ in Estonia.

TURCIA (*Tyrkland*) V, 270. Una occurrunt Turcæ et Blökkumanni (*Blökkumenn*), incolæ scilicet regionum, *Wallachiet* et *Moldau* hodie dictarum, tractuumque vicinorum. Conferri possunt quæ a Snorrio (Heimskríngla, I, p. 8) scripta sunt de Turcia quadam, in qua magnas Odin possessiones habuerit. Asia minor etiam *Tyrkland* appellata invenitur, præcipue vero regio Trojam circumdans. (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 27, et Præfatio ad Eddam Snorrii).

TURCÆ, TYRKI (*Tyrkir*) V, 270; XI, 371, 374. Incolæ Turciæ, interdum Thraces appellati. Cfr. Thraces, Turcia.

TUSCALANDUM (*Túskaland*, *Toskuland*, *Týskaland*, *Stúlkaland*) IV, 59. Vetus regio Francogalliæ, *Tourraine* nominata, flumini Ligeri (hodie *Loire*) vicina, urbe, *Tours* hodie nuncupata, prædita. Accuratior hujus denominationis forma: *Túrskaland* esset, veteres autem Normanni litteram *r* simili ratione in hoc nomine omiserunt, qua in nomine, *Bustaborg* pro *Burstaborg* pronuntiato.

TVIMUBJARGA (*Tvimubjörg*, *Smjörberg*) VIII, 201. Cfr. Smjörbjarga.

TYRVISTA INSULA (*Tyrvist*, *Tyrfist*) VII, 42. Hodierna insula, *Tyrey* vel *Tyree* dicta, insulæ hodiernæ, *Mull* appellatæ, ab occasu adjacens, in comitatu hodierno *Argyl*ensi, in latere Scotiæ occidentali sita.

U.

UFOTIUM, UFOTIUS SINUS; cfr. Ofotium, Ofotansfjördus.

Ugla (*Agla, Ögla, Havcloc, Ugla*) IV, 19. Prædium quoddam vel tractus quidam, ubi Sigurdus dynasta Ladensis a filiis Eiriki regis Norvegiæ Sangvisecuris incendio interemtus est. Sunt aliquot, qui hodiernum prædium, *Ugla* vel *Augla* dictum, templo paroeciali, in paroecia tractuque *Klæbo*ensi sito, vicinum, in regione Strinda, in paroecia Norvegiæ Thrandheimo jacens, hoc nomine significatum esse credunt; ea quippe re nituntur, quod in diplomatibus anni 1349ni hocce prædium: Oghl, et in libris Asl. Boldtii daticis: *Oghel* appellatum invenitur. (Falsens Norge, p. 82. Cfr. etiam Schoenings Reise, 1 H. p. 18, 22-23, ubi sufficientes ejus rei rationes afferuntur, hoc prædium *Klæbo*ense multo magis quam prædium hodiernum sacerdotale *Augla*m in regione Norvegiæ Veradalo (hodie *Værdalen*), Ugla significatum esse posse). Verum sine dubio ea sententia præferenda est, quam Munthius (Aall Sn., I, p. 108) in medium profert, non prædium, verum tractum hoc nomine indicatum esse, peninsulam scilicet, inter sinus hodiernos *Aasen*sem et *Stördalen*sem semet extendentem, vel paroeciam *Skatvold*ensem (olim *Skatvala*nam) in tractu *Stördalen*si sitam, antea *Aglao Skibsrede* nominari solitam. Probabile est, res gestas, quibus Ugla memorabilis est, ad magnum et amoenum illud prædium maritimum referendas esse, olim *Auri*, hodie *Auran* appellatum, ubi, præter tumulos aliquot sepulcrales, saxum etiam monumentale invenitur, in memoriam fortasse Sigurdi dynastæ ibi collocatum. Lectio varia Hokloa (*Haucloc*) exstat, quæ a minus accurata nomen: *Ögla* legendi ratione sine dubio orta est. Cfr. Hokloa, Ögla.

Ulastiria, Ulaztiria, Ulaztirium (*Úlaðstir*, *Úlaztir*, *Úlaþsstiri*) VII, 70, 126; X, 386. Regio quædam Hiberniæ, ubi rex Norvegiæ, Magnus Nudipes, diem obiisse traditur supremum. Hodierna provincia *Irelandiæ*, *Ulster* appellata.

Ulfardali (*Úlfarsdalir*, *Úlfsdalir*, *Vilfarstólar*) II, 134. Convallis quædam in regione Norvegiæ Upplandis sita, quæ aut ad Gudbrandsdalos, aut ad Valles orientalis (*Eystridalir*) pertinet.

Ulfasundum, Ulvasundum, Ulfssundum (*Úlfasund*, *Úlfssund*, *Úlbasund*) I, 255; III, 40; IV, 68; V, 138; VI, 36; VIII, 130; IX, 29, 136; X, 259; XI, 200. Fretum quoddam, insulæ Sælæ, promontorioque Stadis (*Staðir*, hodie *Stat*) a meridie profluens. Quidam (Falsen Norge, p. 69; Kraft, IV, p. 925). fretum, hodie *Ulvvaag* vel *Aalvogsund* appellatum, insulæ hodiernæ, *Sælö* nominatæ, a meridie profluens, inter hodiernas insulas, *Moldö* et *Silden* nuncupatas, ubi incipit mare, *Stathavet* hodie dictum, semet insinuans, hoc nomine denotari credunt; alii vero, ut Munthius (Aall Sn., I, p. 96) fretum hodiernum: *Ulvesund*um inter insulam, *Vaagö* hodie nominatam, continentemque tractus *Sælö*ensis in regione Norvegiæ Nordfjordo inmissum, Ulfasundo significari contendunt. Ulfasundum nomen debet duobus fratribus, nomine *Úlfr*, filiis Önundi Fjordensis provinciæ (*Firðafylki*) regis, cognomine *Uppsjá* (cfr. Áns Saga Bogsveigis, c. 4), quorum tumuli etiamnunc prope prædium hodiernum, *Röisen* dictum, in insula *Vaagsö*a juxta ostium boreale freti *Ulvesund*i (Kraft, l. c.; Aall, l. c.), in tractu *Sælö*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo viatoribus monstrari solent.

Ulgaria, cfr. Vulgaria.

Ulli ager (*Ullrakr*, *Aullarakr*) IV, 152, 197. Erat ætate Olavi regis Norvegiæ Sancti prædium quoddam magni momenti; locus vero multo prius commemoratus invenitur: Rex Eistein hic a Ragnare rege Daniæ Hirsutibracco proelio superatus esse traditur (Krákumál Str., VII); mentio fit etiam dynastæ cujusdam de Ulli agro, insulæque, extra ipsum jacentis, *Vifilsey* nominatæ. (Þorsteins Saga Víkíngssonar, c. 1-2). Aliquot huc etiam re-

ferunt campum illum laneum, cujus Saxo, p. 170, facit mentionem. Locus hicce in regione Sueciæ *Uppland*o jacebat, sed de situ ejus accuratiori variæ admodum sunt sententiæ; quum constet prædium, *Ultuna* hodie nominatum, oppido: *Upsala* vicinum, multis præditum tumulis sepulchralibus, antea *Ulleråker* appellatum esse, in regione *Ulleråker*ana situm fuisse, quidam in eam sunt adducti opinionem, veterem Ulli agrum hic ad ostium amnis, olim *Fýrisá*, hodie *Fyresaaen* nominati, jacuisse. Alii contra opinantur Ulli agrum ab Uppsalis longius distitisse, eoque nomine prædia regia in vico hodierno *Ulleråk*erensi, in paroecia *Simtuna*na (*Cimbertunana*) sita significari. Insula illa *Vifilsey*a idem locus esse creditur, ubi postea monasterium, *Skokloster* appellatum, institutum est. (Tuneld, I, p. 114, 138; Björner Svea Rikens hävda ålder, p. 75. Reenhjelms Anm. til Thorstein Vikingssons Saga, p. 33-35: Celsius de monasterio Sko, p. 4; Suhms Danmarks Historie, I, p. 54).

Ullinsakrus (*Ullinsakr*, *Ullinshof*) IX, 419. Tractus quidam in provincia Norvegiæ Raumarikia superiori (hodie *Övre Romerige*), hodie *Ullensager*ensis tractus appellatus.

Ulvkeliana regio (*Úlfkellsland*) IV, 50. Regio quædam, cui imperasse traditur Ulvkel ille, cognomine *Snillingr*, eique nomen debens; in provincia Angliæ, *Ostangelu* appellata, sita erat. Hic jacebant saltus Ringmarici (*Hríngmararheiði*) proeliis, ibi inter Ulfkelem et Eirikum dynastam porro inter Ulfkelem et regem Angliæ Adalradum Olavumque regem Norvegis Sanctum commissis nobiles. Cfr. Ringmarici saltus.

Ulvkelsejördus, Ulvreksfjördus (*Úlfkelsfjörðr*, *Úlfreksfjörðr*) IV, 170, 207. Hic proelium commissum est inter regem Hibernorum Konofögorem Einaremque Orcadum dynastam. Cfr. etiam Historiam Orcadensium, p. 10; qua teste, sinus hicce in Irlandia situs erat. De-

finitio loci accurata inde præcipue pendet, ubi rex ille Konofögor regnaverit; Suhmius (Danmarks Histor., III, p. 522) eundem esse Konofögorem censet, qui alias Conachar appellari solet, rex *Meath*icus; quod si ita est, sinus Ulvkelsfjördus in orientali Irlandiæ latere situs fuisse potest, ita ut sit hodiernus fere sinus *Dundalk*ensis vel etiam sinus *Strangfjord*ensis, loco, hodie *Killy Leagh* appellato, vicinus, quod etiam cum tota narratione de expeditionibus Einaris dynastæ in Hiberniam, Scotiam et Bretlandiam optime congruit.

Unarheimus (*Unarheimr*, *Ónarheimr*, *Anarheimr*, *Arnarheimr*) VII, 298. Cfr. Onarheimus, Anarheimus, Arnarheimus.

Undurseya, Undurseyæ (*Undurseyjar*, *Undrseyjar*, *Undrsey*) VIII, 46. In sinu quodam, inter hasce insulas et continentem semet insinuanti rex Norvegiæ Sverrer cum Jamtis proelio conflixisse narratur. Est vel hodierna insula, *Frösö* (*Freis ey*), vel rectius insula, hodie *Andersö* nominata, in lacu *Jamtaland*iæ Norvegiæ regionis, *Storsjö* nunc vocato, unacum pluribus aliis insulis minoribus sita. Nomen etiamnunc præterea in tractu hodierno *Undersager*ensi superest. (Cfr. Hülphers Jämtland, p. 80; Aall Sn., III, p. 20). Saxo narrat, p. 59, dynastam Skaniæ Fjallerem ad locum, Undensakre nominatum, se fuga contulisse, „qui", sic verba facit Saxo, „nostratibus est plane ignotus". Hic forsitan locus nomine illo significatus esse possit, qui idem tunc verisimiliter esset, ac *Ódáinsakr* ille, cujus in Hervarar Saga c. 1 mentio fit, quasi in Glæsisvallorum tractu jacentis.

Ungaria (*Úngaraland*, *Úngeraland*) X, 388; XI, 374. Hodierna fere provincia, *Ungarn* appellari solita.

Ungari, Ungarii (*Úngarii*) I, 166. Hujus regionis incolæ.

Unnardysa in Listio (*Unnardys*, *Unnasdys á Lista*) VIII, 143. Locus, ni fallimur, hodie *Hummerdus* appellatus, portus nempe situs in fundo prædii hodierni,

Huseby nominati, in paroecia tractuque *Vandsöensi*, in præfectura Norvegiæ *Listerica*. (Kraft, III, pp. 538, 551).

Uppdalensis silva (*Uppdalsskógr*) VIII, 234; IX, 339; cfr. Dalensis silva, Dalskogus. Est silva inter convalles Norvegiæ Opdalum vel Updalum, et Medaldalum (*Meðaldalr*, hodie *Meldalen*) sita.

Updalus, Uppdalus (*Uppdalr*) IV, 91; VIII, 119, 133; IX, 13, 340, 421. Cfr. Opdalus.

Updalus in Raumarikia (*Uppdalr á Raumaríki*) IX, 268. Secundum contextum hujus loci convallis respicitur, inter regionem Hakadalum in Raumarikia sitam et Hadalandiam in Norvegia sita.

Upphaugus (*Upphaugr*) II, 33. Hodiernum prædium, *Ophoug* appellatum, in regione, olim *Yrjar*, hodie *Örelandet* appellata, in præfectura Fosensi, sinui Norvegiæ Thraadheimico a septemtrionibus adjacens. Cfr. nom. squ.

Upphögus (*Upphörgr*, *Upphaugr*) I, 194. Prædium quoddam, in regione antiqua, Yrjis (*Yrjar*), vel hodie *Örelandet* appellata, in præfectura Norvegiæ *Fosensi*, sinui Thrandheimico a septemtrionibus adjacens, ubi prædium etiam aliud cognomine, *Ophoug* nominatum, situm est. Cfr. nom. anteced.

Uplanda, Upplanda (*Upplönd*) I, 2, 4, 10, 19, 75, 78, 86, 187, 194, 259; II, 55, 90, 95, 141, 143; III, 45; IV, 10, 15, 16, 21, 76, 83, 87, 141, 166, 220, 235, 265, 284, 348, 353; V, 50, 160, 220, 257; VI, 119, 175, 176, 180, 200, 248, 263, 265, 268, 304-306, 310, 317, 318, 361; VII, 6, 121, 148, 175, 204, 280, 283, 290, 298, 303, 310, 323; VIII, 29, 32, 44, 52, 109, 122, 126, 192, 218, 219, 227, 233, 237, 301, 302, 308; IX, 2, 10, 13, 15, 38, 48, 60, 61, 67, 101, 112, 128, 133, 142, 144, 171, 179, 213, 219, 222, 224, 225, 231, 232, 241, 249, 253, 257, 258, 269, 281, 283, 289, 291, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 308, 310, 333, 450, 254, 377, 379, 382, 387; X, 94, 155, 156, 159, 165, 167,

168, 251, 310, 363, 369, 383. Cfr. Oplandum, Oplanda, Oplandia.

Upplandi, Upplandus, Upplandenses, Uplandicus (*Upplenzkr*, *Upplendingar*) I, 1, 5, 21, 22, 219; II, 52, 95, 96, 134; III, 77; IV, 8, 80, 83, 87, 107, 161, 166, 234, 254; V, 30, 66, 119; VI, 160, 262, 292, 306, 314, 317; VII, 74, 283; VIII, 222, 280; IX, 197, 210, 268, 271, 342-345; X, 293. Incolæ Upplandorum vel Oplandi Norvegiæ regionis.

Uppsalensia comitia (*Uppsalaþing*) IV, 140, 154, 193-195. Comitia in urbe Svioniæ Uppsalis haberi solita. Cfr. Upsalia.

Uppsalensis clivus (*Uppsalabrekka*) V, 244. Clivus oppido Sueciæ Upsalis vicinus.

Uppsalia, Upsali, Upsalensis (*Uppsalir*) I, 2, 79, 135; II, 210; III, 82, 83; IV, 23, 138, 140, 150-152, 154, 190, 192, 194, 195; V, 239, 242, 312; VIII, 172; X, 183, 188, 263. Urbs, in regione Sueciæ *Uplando* sita, hodie *Gammel Upsal* dicta, ab hodierno oppido, *Upsala* nominato, dimidium fere milliare distans. Erat initio sedes dei, quem præcipue colebant Sviones, Freyris nimirum, et hic fanum gentile ab illo conditum jacebat (Heimskríngla, I, p. 16). Hoc oppidum in veteri provincia Sveciæ *Tíundalando* jacebat; in ævo pagano magna hic et solemnia instituì solebant sacrificia in mensi, *Góa* Islandice dicto [fine scilicet Februarii et Martio], quæ frequentabant incolæ totius Sueciæ propriæ; hic etiam comitia omniam Svionum (*Allra Svíaþing*) haberi, mercatusque et conventus commerciales singulas quotannis hebdomades durantes celebrari solebant (cfr. Gunnlaugs Saga Ormstúngu, c. 9, secundum quam hæc comitia verno tempore haberi solebant). Primis christianæ religionis acceptæ temporibus hæc comitia juris dicundi mercatusque isti etiamnunc continuabant; religionem vero christianam quum totum volgus confessum esset, reges-

que amplius Upsalis sedem hebere recusarent, terminus mercatuum ad *Kyndilmessam* transportatus est, regnanteque Olavo rege Norvegiæ Sancto tres tantum dies durabat. Oppidum sedes erat episcopalis. Reges Upplandi antiqui huic oppido debebant nominationem: rex Uppsalensis (*Uppsaladrottinn*).

Uppsaliæ regnum (*Uppsalariki*) I, 135. Regio Sueciæ, *Upland* hodie nominata, cum metropoli Uppsalia. Cfr. Suecia, Uppsalia. Nonnumquam autem tota Svecia: „Suecia propria, utraque Gothia, omnesque regiones eo pertinentes" hoc nomine indicatur.

Uppsius, Upsius, Uppsiensis (*Upsi, Ofsi*) IV, 29; X, 194. Regio, quæ, una cum provincia, *Vestmar* olim appellata, veterem Norvegiæ partem Vestfoldam explevit. Cfr. Vestfolda, Vestmare. Cfr. etiam Ofsius.

Uppsviones (*Uppsviar*) IV, 194, 198, 199. Incolæ regionis Sueciæ *Upplandiæ*. Cfr. Svecia, Svionia.

Urca (*Urk*) XI, 340. Historia Knutidarum loco citato narrat, quomodo Dani in amnem Gudacram (*Guðakrsá*, hodie *Warnow*) sursum versus navigantes cum principe Vendico Mjuklato vel rectius Njuklato proelio conflixerint, cujus filius Fridleivus (i. e. *Prislav*) captivus sit factus; deinde ad oppidum Urcam pugnasse traduntur, Njuklatusque ipse in fuga interemtus esse narratur; Dani vero caput suum corpore abscisum arbori cuidam apud oppidum adfixisse feruntur. Helmoldius eundem narrat eventum, principemque Nyklatum ex urbe sua Wurle discedentem cecidisse memorat (Wurle, situm juxta flumen Warnou prope terram Kicine, Helmold, lib. I, c. 87; cfr. Rudloffs Mechlenburg. Gesch. pp. 121-122; Suhms Danmarks Histor., VII, pp. 62-64). Hinc elucet, Urcam illam Historiæ Knutidarum esse lectionem vitiosam pro *Urle* vel urbe nuperrime commemorata *Wurle*. In regno Germaniæ *Mecklenburgo* oppido hodierno *Rostocko* a meridie, inter locos hodiernos, *Bützow*

et *Schwan* appellatos, sita erat eo fere loco, ubi flumen, *Nebel* hodie dictum, in amnem *Warnow*am semet effundit. Cfr. etiam de hac expeditione Saxonem, p. 293-294, cujus relatio, quamquam aliquatenus accuratior est relatione Knutidarum Historiæ, urbem tamen Mjuklati vel Njuklati omnino omittit.

Urgurasta (*Urguröst*) IV, 228. Locus quidam, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis situs, quem Olavus rex Norvegiæ Sanctus quum transiisset, Usam pervenisse dicitur. Hodierna convallis, *Rusten* appellata, flumen Norvegiæ, hodie *Lougen* appellatum, ad paroeciam usque hodiernam *Sæl*ensem, (tractum *Vaag*ensem) sequens, saxosa admodum est et viatoribus difficilis, quod etiam nomine indigitatum esse videtur. Usa vero teste Schoeningio, est prædium, eo pertinens, *Ursvold* hodie nominatum. (Kraft, II, p. 162-163).

Usa (*Ausa*, *Usa*) IV, 228. Cfr. Ösa. Prædium quoddam in convalli Usudalis, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis situm, quo pervenit rex Norvegiæ Olavus Sanctus, quum Urgurastam (qu. nom. cfr.) transiisset; est teste Schoeningio prædium, hodie *Ursvold* dictum. Cfr. Usudali.

Usa (*Usa*) VI, 376, 377; XI, 178. Amnis quidam, ad quem proelio conflixisse traduntur Haraldus rex Norvegiæ Severus et dynastæ Mærakarius Valthjovusque. Est hodiernum flumen, *Ouse* nominatum, comitatum Angliæ *York*ensem irrigans, in fluviumque hodiernum *Humber*um (*Humra*) semet effundens.

Usna (*Usna*) XI, 350, 357. Hodierna insula, *Usedom* appellata, cum urbe cognomini in parte Germaniæ Pomerania jacens. In diplomatibus tam insula quam oppidum *Uznam* scriptum invenitur. Insula tribus constabat regionibus, quarum quæ sita est inter septemtriones ét occasum solis: *Ostrozna* vel *Österozna* nominabatur, ut distingveretur scilicet a tractu ipsi in continenti e regione jacenti, *Vesterozna* appellato; in hac regione situm erat

oppidum, *Uznam* dictum, cujus hoc loco præcipua habetur ratio. (Cfr. Schwarz Geogr. Norder-Teutschl. p. 314 sequ.). Apud Saxonem, pp. 314, 362, hæc regio Ostrozna nominatur, oppidum vero, pp. 235, 310, 317, 381, Osna (Orna est lectio vitiosa) vel Osnum oppidum appellatum invenitur, incolæ vero Oznenses nuncupantur.

Ustæ (*Ástir, Ystir, Uztir*) VIII, 113. Cfr. Astæ, Ystæ, Rydasus.

Usudali (*Usudalir*) IV, 228. In lectionibus variis pro *Usudalir* invenimus *Süvellir*, quo nomine planities vel campi plani, in tractu, *Sælsbygden* hodie nominato, siti, amni hodierno, *Lougen* vocato, vicini, in paroecia *Sæl*ensi, tractu *Vaagen*si, in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis jacentes significati esse creduntur. (Kraft, II, p. 163). Cfr. Usa, Urgurasta.

Usvikenses insulæ (*Usvíkreyjar*, *Usvíkseyjar*) IX, 310. Insula quædam, freto Hornboræo (*Hornborasund*) vicina, in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika sita; in hodierno tractu *Kvill*ensi in provincia Sueciæ *Bahuslän*o sita est.

Utolvsnesum (*Titólfsnes*, falso *Wtólfsnæs*, *Wtofsnæs*) IX, 107, 108. Cfr. Titolvsnesum.

Utstein (*Útsteinn*) I, 14; V, 19, 24; VII, 345; IX, 45, 177. Prædium regium, situm in provincia Norvegiæ Rogalando. Utstein nomen suum debet scopulo cuidam, insulæ, *Udsteen* vel *Klosterö* hodie nominatæ, ab occasu solis adjacenti, in paroecia *Udsteen Kloster*ica, in tractu *Rennesö*ensi, in regione Norvegiæ *Rogaland*o sito. A prædio regio in monasterium fratrum Augustinorum transiit, medio fere sæculo tertio decimo, et est etiamnunc prædium magni momenti. (Cfr. de hoc loco Kraft, IV, p. 172-174). Vide Bokna.

V.

Vadeya (*Vaðey*) IX, 45. In Fornmanna Sögur,

IX, 48, 48 in lectionibus variis hæc insula occurrit, ibique inter insulam Boknam (*Bókn*), hodie *Bukken* appellatam, et Utsteinem (*Útsteinn*), hodie *Udsteen* vel *Klosterö* nominatam, in regione Norvegiæ Rogalando sita esse traditur. (Cfr. Kraft, IV, p. 229).

Vadilseya (*Vaðilsey*) IX, 47. Hodierna insula, *Varildsö* nominata (lectio igitur incerta esse videtur), in tractu *Strandebarm*ensi, in regione Norvegiæ Sunnhördalando sita. (Cfr. Kraft, IV, p. 566, 694).

Vadilsholmus (*Valdilshólmr*, *Valdishólmar*) X, 143. Cfr. Valdilsholmum.

Vagi (*Vágar*) IV, 226, 228. Hodierna paroecia *Vaag*ensis in tractu *Vaag*ensi in regione Norvegiæ Gudbrandsdalis sita.

Vagi, Vogi (*Vágar*) I, 328; II, 3, 162; VII, 105, 124, 213, 331; VIII, 28; IX, 246, 313, 366. Mentio etiam fit classis Vagensis (*Vágafloti*) et conventus Vagensis (*Vágastefna*). Insula quædam in regione Norvegiæ Halogalandia, in qua rex Norvegiæ Eistein ædem exstruendam curavit, VII, 105, conventu inprimis Vagensi vel mercatu Vagis haberi solito, quo ex tota conveniebant Halogalandia, nobilis. Hodiernæ insulæ, *Vest-Vaagen* (Vogus occidentalis) et *Öst-Vaagen* (V. orientalis) nominatæ, prope sinum, *Vestfjorden* hodie dictum, in præfectura *Lofoten*si (olim *Lófoti*) sitæ, conventu piscandi causa ibi haberi solito etiamnunc conspicuæ. In insula *Östvaagen*a paroecia principalis jacet, hodie *Vaagen* vel *Kirkevaagen* (olim *Kirkjuvágr*) dici solita, ubi, ni fallimur, ædes illa a rege Eisteine exstructa est; alii vero illam amplectuntur sententiam, ædem a rege Eisteine exstructam, in insula, hodie *Vaagö* nominata, longius meridiem versus in præfectura *Salten*si sita, fuisse. Quænam illarum IX, 366, significata sit, in dubio est.

Vagnvikastranda, Vagnvika in Stranda (*Vagn-*

vikaströnd, *Vagnvik á Strönd*, *Vagnvicustraund*) VII, 9; X, 384. Erat locus quidam, quo a promontorio Hevringa (*Hefríng*) remigabant, indeque in convallem Thexdalum (*Þexdalr í Seljohverfi*, hodie *Thexdalen*) perveniebant. Est hodiernus tractus, *Vangvikstranden* appellatus, pars nempe meridiana tractus hodierni *Lexviken*sis, in præfectura *Stördal*ensi et *Værdal*ensi, sinui Thrandheimi a meridie in regione Norvegiæ Thrandheimo situs, prædio, ibidem sito, *Vangvik* hodie dicto, nomen debens. Quamquam sunt, qui lectionem *Vagnvik á Strönd* præferunt (N. M. Petersens Oldnord. Sagaer XII, p. 393), prædium scilicet, *Vagnvik* hodie nominatum, vel sinum cognominem in Vagnvikastranda, locis citatis significatum esse opinati, Munthio tamen libentius consentimur, qui (Aall Sn., II, 92) lectionem *Vagnvikaströnd* mavult, tractus nempe, non prædii rationem habitam esse credens.

Vagsbrua, Vogsbrua (*Vágsbrú*) IX, 157, 357. Pons quidam in provincia Norvegiæ Thrandheimo interiori (hodie *Indre-Throndhjem*) situs, ubi pax inter regem Norvegiæ Ingium et Innthroendos (*Innþrændr*) composita esse traditur. Locus cæterum ignotus est.

Vakkabjarga, Valkabjarga, Valabergum, Valkabergum, Volkabergum (*Vackabjörg*, *Valaberg*, *Valkabjörg*, *Valkaberg*, *Volkaberg*) VIII, 286-287; X, 143. Hakon rex Norvegiæ Hakonides arcem hoc loco exstruendam curavit, ædemque Nicolai (*Nikulásskirkja*) Osloensem eo transportandam curavit. Est sine dubio locus oppido Norvegiæ Osloæ vicinus.

Valagustum, Volgastum (*Valagust*, *Valagaut*) XI, 344-346, 357, 361, 362. Apud Saxonem, p. 300 castellum Valogastum scriptum invenitur. Est hodiernum oppidum, *Wolgast* nominatum, flumini Pomeraniæ hodierno *Peene*o vicinum.

Valburensis pagus, Valbyensis pagus, Val-

BYRENSIS PAGUS (*Valburshèrað*, *Valbýrshèrað*, *Valbýshèrað*) XI, 327. Lectiones *Valburshèrað* et *Valbýrshèrað* præferendæ sunt; est scilicet hodiernus tractus *Valborg*ensis vel *Voldborg*icus in regione Daniæ Selandia situs. Cfr. Lyngbyus.

VALDAHOLMUS (*Valldahólmi*) III, 50. Plerique hoc nomine convallem Norvegiæ Valdalum significatam esse opinantur. Cfr. Valdalus.

VALLDALUS, VALDALUS (*Valldalir*, *Valdalir*, *Dalir*) III, 50; V, 26; X, 370. Convallis, expeditione Olavi regis Norvegiæ Sancti per ipsam suscepta, notissima. Hodierna convallis, *Valdal* appellata, sinui, *Norddalsfjord* hodie nominato, a septemtrione sita; a sinu minore, *Valdalsvig* hodie nuncupato, tria milliaria se porrigit usque ad fines Raumsdali et Gudbrandsdali; jacet in paroecia tractuque *Norddalen*si in regione Norvegiæ Sunnmæria. (Ströms Söndmör, II, p. 262; Kraft, V, p. 109). Nonnumquam Dali tantum appellata invenitur, qu. nom. cfr.

VALDELICTUM, VALLIDENTUM (*Valdelikt*, *Valledent*, *Vallident*) X, 83. Hodierna urbs, *Valladolid* appellata, in regno Hispaniæ, *Leon* hodie nominato, sita; apud Albufedam Madinato [i. e. urbs] *Validing* appellata invenitur, unde nomen Normannicum sine dubio detortum est.

VALDINSEYA, VALDISEYA (*Valdinsey*, *Valdisey*, *Kvaddingsey*, *Kvaldingsey*, *Paldinsey*) VII, 130. Hodierna insula, *Kållandsö* nominata, in lacu Sueciæ Vænere sita. Cfr. Kvaddingi insula, Kualdingi insula, Paldinseya.

VALDISHOLMUS, VALDISHOLMIUS (*Valdishólmr*, *Valdishólmar*) IX, 267, 342, 395; X, 143. Insula quædam, quam Hakon rex Hakonides incolendam curavit, et ubi habitabat præfectus, cui Borgarsyslam provinciam præbuerat, Arngrimus ille Jonæus. Hodierna insula, *Vallandsö* nominata, in Albi Romorum, vel hodierno amni, *Glommen* dicto, sita, in tractu *Edsberg*ensi, prætura *Rak-*

*kestad*ensi, *Hækken*ensi et *Frölandensi*, in præfectura Norvegiæ *Smaalen*ensi jacens. (Kraft, I, p. 101).

Valdresum, Valdresia (*Valdres*, *Valldres*) I, 2, 211; IV, 83, 253; VIII, 39, 308; IX, 10, 30, 70, 73, 77, 93, 133, 137, 271, 276, 477. Convallis quædam, ad regionem Norvegiæ meridianæ Upplanda pertinens. Respondebat hodiernæ fere regioni, *Valders* appellatæ, vel tractibus *Söndre-Urda*lensi et *Nordre-Urda*lensi, *Slidr*ensi et *Vang*ensi, in præfectura hodierna *Hadeland*ensi sitis. Tempore antiquissimo hæc regio, regnante Hringo Raumi filio, cum Hringarikia conjuncta erat; filius suus erat Halfdan ille Grandævus, nepos vero Bragius ille Grandævus, qui Valdreso et parti Vestfoldæ imperabat. Deinde Valdresum Hordalandiæ annexum est, usque dum in potestatem Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi perveniret. Postea hic et illic in Historia Norvegiæ occurrit. Medio ævo in duas distributum erat provincias: *Nord-Valders* (i. e. Valdresum boreale) scilicet, et *Syd-Valders* (i. e. Valdresum australe).

Valenzia (*Valinz*, *Fjales*, *Palenz*) X, 83; cfr. Palenzia, Fjalesia. Hodierna urbs, *Palenzia* nominata, in regione Hispaniæ Castilia (*Kastel*, dan. *Gammel Castilien*) sita. Quamquam nomine Valenzia, urbs hodierna Valencia significata esse videtur, hæc tamen a Castilia magis remota est, quam quæ loco citato hoc nomine indicata esse possit.

Valgaria, cfr. Vulgaria.

Vallachia (*Blökkumannaland*, *Blakumannaland*, *Lokumannaland*) V, 147. Cfr. Blakkumannorum, Lokumannorum terra.

Vallandia, Vallia, Gallia occidentalis (*Valland*) I, 8, 129, 135, 168, 169; IV, 59, 61, 65, 66, 342; V, 172, 249, 254; VII, 68, 83, 225; XI, 178, 179, 367, 375. Hoc nomine generali occidentalis hodiernæ Gallofranciæ pars, præcipue hodierna regio, *Normandie* (*Norð-*

mandi, *Normandi*) nominata, ut quæ veteribus Normanni, maxime nota esset, verum regiones quoque hodiernæ, *Bretagne* et *Poitou* dictæ, indicari solebant. Nomen normannicum originem debet nomini populi Vallorum (*Vallskr*) vel antiquorum Bretonum (*Bretar*), qui, in regiones, *Wales* vel *Cornwallis* postea nominatas, compulsi, inde medio seculo quinto in occidentalem Francogalliæ oram se conferentes, in regione, secundum illos *Bretagne* nominata, domicilia fixerunt. De Skoptio Ögmundi filio memoriæ proditum est, illum unam hyemem in Flæmingia (*Flæmingjaland*, hodie *Flandern*) degisse, indeque occidentem versus in Vallandiam tetendisse, et magnam ibi præfecturam vel dynastiam occupasse, scilicet Nordmandiam (Heimskríngla, I, p. 101). Præfecti Nordmandiæ crebro præfecti vel dynastæ Vallandiæ appellantur; metropolis Ruda (*Rúða*, *Rúðuborg*, hodie *Rouen*) nunc in Nordmandia, nunc in Vallandia jacere traditur. (Heimskríngla, II, p. 264; III, p. 143-145), Nordmandiæ porro in Vallandia sitæ in Egils Saga, c. 4 mentio fit. Memorabilis est peregrinatio Sighvati poetæ, commercii causa eo susceptæ, cujus mentio fit IV, 342.

Valles (*Dalir*, *Guðbrandsdalir*) V, 60, 63, 306-307; VIII, 39. Cfr. Dali, Gudbrandsdali, Guldbrandsdali.

Valles (*Dalir*, *Eystridalir*) VIII, 41; cfr. Orientales Valles, Osterdalia, Ostrodali.

Vallicus (*Vallskr*) I, 169; IV, 50. Incola Vallandiæ. Cfr. Celticus, Gallicus.

Valli (*Vellir*) IV, 112. Prædium, templo præditum, quod, Husafello et æde Husafellensi condita, destructum est, in convalli, *Hítardalr* appellata, in toparchia Islandiæ occidentalis Myrensi (*Þórsnessþíng*, *Mýrasýsla*) situm.

Vallus, Vallensis (*Völlr*) VI, 161. Mentio fit poetæ cujusdam Islandi, nomine Valgardi Vallensis. Est prædium, etiamnunc *Vellir* vel in numero singulari *Völlr*

appellatum, in toparchia Islandiæ meridianæ Rangarvallensi (*Rángárþíng*, *Rángárvallasýsla*) situm.

Vallus, Vallensis (*Völlr*) IX, 329. Mentio fit Eilifi cujusdam Vallensis. Est prædium Norvegiæ, nescimus quid.

Valsnesum (*Valsnes*, *Hvalsnes*) VII, 213. Erat promontorium quoddam Norvegiæ, ostio sinus Thrandheimici à septemtrionibus, loco vero, *Byrða* nominato, a meridie adjacens, in hodierna scilicet præfectura, *Fosens Leen* appellata, situm. Necesse est ideo sit promontorium illud boreale, ubi ædes hodierna *Næs*ensis, sinui, *Valsfjorden* hodie dicto (cui insula hodierna, *Valsö* nominata, a septemtrionibus sita est) vicina, in tractu *Örelandensi* jacet. Cfr. Hvalsnesum.

Valungia, Valonga (*Valúng*, *Falong*, *Ánalöng*, *Analaung*) XI, 342, 346, 347. *Ánalöng* et *Analaung* sunt lectiones vitiosæ pro *Valúng*, ita ut jam a Suhmio (Danm. Hist. VII, p. 200-201) observatum eet. In uno locorum historiæ Knutidarum citato in textu Islandico legimus: *ok þá var brendt Ánalöng* pro quo legendum est: *ok þá var brendt á Valúng* [vel *Valöng*], ita ut etiam est in versione latina: tumque provincia Valongia incendiis vastata. Error ea ratione ortus est, quod scriba in codice Islandico, quem secutus est, characteres, vocabulum *analöng*, quod tam *á Ualöng*, quam *Analöng* legi possit, formantes inveniens, legendi quippe minus peritus, hoc illi prætulerit. Cæteris locis contextu talem errorem nullo pacto admittente (ut verbi causa Hist. Knut. c. 121 ubi legimus: *þá lögðu þeir upp á annann veg á Valúng*, quæ, si *Analúng* verbis: *á Valúng* substituerentur, nullam datura essent sententiam) lectio recta est. Erat autem Valungia tractus in insula Vindlandiæ Reo v. Rugia (*Re*, *Aren*, *Ræing*), vel hodierna insula, Pomeraniæ adjacenti, *Rügen* appellata. Huc venire solebant e provincia, supra Strælam

vel fretum inter Pomeraniam et Rugiam inmissum sita; sive, ut eandem rem aliis verbis exprimamus: superata primum parte Rugiæ meridiana ad Valungiam perveniri potuit. Est igitur provincia Rugiæ, *Wolung* vel *Wollung* hodie dicta, quæ in compluribus diplomatibus occurrit (cfr. Schwarz Diplom. Gesch. der Pommersch. Rügisch. Städte, p. 532), partemque Rugiæ occidentalis effecit. Cfr. etiam Skaparada. Apud Saxonem, p. 295 et plur. loc. Valungia nominata est.

VAMBARHOLMUS (*Vambarhólmr*) VII, 12; X, 384. Insula parva in regione Norvegiæ Halogalandia jacens, ubi Steigar-Thorer suspensus est; insulæ Bjarkeyæ a meridie jacabat, sed cæterum est omnino ignota.

VANDILIENSES INCOLÆ (*Vandilsbyggjar*) XI, 233. Incolæ *Vendilskag*ii (hodie *Vendsyssel*) vel lingulæ Vendiliensis in regione Daniæ Jotia.

VANGI, VOGI (*Vogr*, *Vángr*) IX, 421. Prædium quoddam in convalli, *Opdalen* appellata, in regione Norvegiæ Orkadalo situm. Nomen nunc: *á Vogi*, nunc, ut in Heimskríngla: *á Bogi*, nunc: *á Unngi* legitur. Pro *Unngi* autem varia etiam invenitur lectio *Vángr*, quæ sine dubio omnibus cæteris præferenda est, alius enim non habita esse potest ratio prædii, quam hodierni prædii sacerdotalis, *Vang* dicti, in tractu *Opdal*ensi siti. (Apud Kraftium commemoratur in V, p. 546).

VANGIUS (*Vángr*) IV, 251. Hodiernum prædium, *Vosse Vangen* appellatum, locus comitialis provinciæ *Vang*ensis, in paroecia *Vang*ensi in tractu *Vosse*nsi vel regione Norvegiæ *Vorso* situm. Cfr. Vorsum.

VAPEYA (*Papey*, *Vapey*) VII, 52. Cfr. Papeya.

VAPNFIRDINGI (*Vápnfirðingar*) II, 223. Incolæ regionis, *Vápnafjörðr* vel *Vopnafjörðr* etiamnunc appellatæ, sinui cognomini adjacentis, in toparchia Islandiæ orientalis Mulensi septemtrionali (*Múlasýsla*, *Sunnudalsþing*) sitæ.

VARDYNJÆ (*Varðynjar*, *Varþynjar*, *Vavrþynjar*, *Jarðynjar*) VII, 54; X, 385. Tractus, qui unacum Sunndalo (*Sunndalr*, hodie *Sundals Herred*), Norddalo (*Norðdalr*, hodie *Norddals-Herred*), et Veo (*Vear*, hodie *Vedbo-Herred*) provinciam, olim *Dalr* et *Markir*, hodie *Dalsland* appellatam, regionem scilicet inter fines Norvegiæ et lacum Sueciæ *Væner*em (hodie *Væner* in *Vermaland*ia) sitam, explebat. Est hodiernus fere tractus *Valbo*ensis. Cfr. Aall Sn., II, 100.

VARA, VARENSIS (*Varir*) VIII, 277. Loco citato mentio fit viri cujusdam, nomine Olavi Smörkolli Varensis. Est sine dubio corona prædiorum, hodie *Var* dictorum, in tractu Norvegiæ *Stokk*ensi sitorum, sinui Tunsbergensi adjacentium.

VARGNESUM, VASNESUM, VARNESUM (*Vargnes*, *Vasnes*, *Varnes*) I, 41. Prædium viro quodam, nomine Thorbergo Varnesensi, filioque Asbjörne Thorbergide insigne. Maxime vulgaris ea est sententia, hocce prædium in convalli Gaulardalo jacuisse, iis vero locis, ubi occurrit, incolæ Utthroendi, non vero tantum Gaulardalenses appellari solent, virique, quos Olavus rex Norvegiæ Tryggvides huc collegisse dicitur, e Strinda, Gaulardalo et Orkadalo convenisse traduntur. Est autem sine dubio prædium hodiernum, *Værnæs* appellatum, in cujus fundo situm est prædium *Værnæs*icum, in tractu *Stördalen*si, in convalli, *Stördalen* hodie dicta, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. Hic templum provinciale situm erat (Aall. Sn., I, 94, 157).

VARMADALUS (*Marnadalr*, *Varmadalr*) IX, 277; cfr. Marnadalus.

VARNA (*Vörnu*) IX, 205, 208; X, 150. Prædium regium perquam antiquum, ubi veneficus ille rex Skjöldus habitasse traditur (Heimskríngla, Ynglínga Saga, c. 51) in Vingulmarka in regione Norvegiæ Vika situm, cui tractus vicinus nomen debuit, postea *Varnu Skibsrede* ap-

pellatus. Medio ævo hospitium fratrum Johannicorum ibi erat; est hodiernum prædium principale, *Verneklostor* vel *Værnekloster* appellatum, in hodierno tractu *Ryggensi*, prætura *Mossensi*, *Thunöensi* et *Onsöensi*, in præfectura Norvegiæ *Smaalenensi* situm. (Cfr. de hoc prædio Kraft, I, p. 150; Lange Klosterhistorie, p. 88-89).

Varrandium (*Varrandi*) IV, 59. Emporium quoddam in Pictavia (*Peitúland*, hodie *Poitou*) Francogalliæ regione situm; haud procul ab amni Ligero (*Lygra*, hodie *Loire*) non tamen ad mare jacuisse dicitur. Supra conjectum est, locum, hodie *Parthenay* dictum, hoc nomine forsan indicari; verum rem accuratius perpendentibus in mentem veniet, locum, *Guerande* hodie nominatum, inter amnem Ligerum et fluvium, *Vilaine* nunc appellatum, jacentem ad nominationem Normannicam tam prope accedere, ut aliud vix oppidum significatum esse possit, quam hoc, quod in tractu cognomini situm est. Etenim tractus ipse maritimus erat, piratisque Normannis perquam notus erat, qui anno Dni 919no sæpiusque illum viserant; hic locus præterea, uti traditio contendit, amni Ligero vicinus est, dum contra *Parthenay* ab hoc flumine valde remotum est: ut enim ad *Parthenay*um pervenire possent, Olavo regi Norvegiæ suisque in Ligerum sursum versum longe navigandum erat, et præterea intus in continentem longa itinera perficienda. Verba in versu occurrentia: procul a mari (isl. *sjó fjarri*) quippe poetica, aliud vix indicant, quam nullum Varrandio portum fuisse, dum cæterum loci, a piratis Normannorum maritimis visi soliti, portubus præditi esse solebant. Sensus hic igitur est, Olavum regem Norvegiæ Sanctum ostio Ligeri naves appulisse, oppidum Varrandium vel Guerandeum adiisse a mari quamvis aliquantum distans, quæ cum cursu Ligeri et situ Guerandei omnino congruunt. Una se tantum offert objectio, Guerandeum nempe, non ut vult poeta, in

Pictavia jacuisse; idem valet de ostio Ligeri, ambo enim loci prope Pictaviam siti sunt; observandum autem est, fines inter Pictaviam et provinciam Francogalliæ, *Bretagne* nunc dictam, Normannis non tam accurate notos esse potuisse, ut in iis definiendis errare nequirent.

VATNSDALENSIS AMNIS (*Vatzdalsá*) II, 10. Amnis convallem *Vatnsdalr* appellatam, in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi sitam, irrigans.

VATNSDALUS, VATZDALUS (*Vatnsdalr*, *Vatzdalr*) I, 281, 289; II, 6, 12; III, 24. Convallis amoena, cum tractu cognomini, in toparchia Islandiæ borealis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) sita.

VATNSFJÖRDUS, VAZFJÖRDUS, VAZFJÖRDENSES (*Vatzfjörðr*) I, 263; VI, 323; VI, 371. Sinus intra tractum, *Barðaströnd* dictum, in media fere toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*Þorskafjarðarþing*, *Barðastrandarsýsla*) situs. Alius sinus cognominis e sinu majori, *Ísafjörðr* dicto, semet insinuans, in toparchia Islandiæ occidentalis Isafjördensi (*Ísafjarðarsýsla*) situs est.

VATNUM (*Vatn*) I, 275. Prædium quoddam lacui, *Vatn* vel *Haukadalsvatn* etiamnunc appellato, vicinum, in convalli, *Haukadalr* nominata, in regione *Dalir* dicta, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Þórsnessþing*, *Dalasýsla*) situm.

VATZHORNUM (*Vatzhorn*) II, 200. Prædium quoddam, lacui *Vatn* vel *Haukadalsvatn* etiamnunc appellato vicinum, in tractu *Dalir* appellato, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*, *Þórsnessþing*) situm.

VAZBÆUM, [VAZBUUM] (*Vatzbær*, rectius *Vatzbú*) V, 31. Olavus rex Norvegiæ Sanctus e Vermalandia in Vazbuum iter fecisse, inde per sylvam, per quam via ducit, profectus esse, et in Nerikium (*Neriki*, hodie *Nerike*) denique pervenisse narratur. Est hodiernus tractus *Vadsboensis*, in Gothia occidentali vel regione Sueciæ, hodie

Vester-Götland appellata, prope lacum Vænerem, a quo prædium [*vatn* = lacus] sine dubio nomen ducit, situs.

Vazfellum (*Vazfell*, *Vazafell*, *Vaðafell*, *Vatzfell*) VIII, 25. Mons quidam, unde tam videri quam audiri poterant, quæ Nidarosi agebantur et dicebantur. Est hodierna regio montana, *Vatsfjeld* appellata, inter hodiernam paroeciam *Tiller*icam et tractum *Melhuus*ensem sita; pars illius, hodie *By-Aasen* dicta, ad prædia, *Flæk* et *Digermulen* hodie nominata, desinit, quæ loco citato sine dubio respicitur; sita est in regione *Strind*a juxta prædium Norvegiæ Nidarosum, vel hodiernum *Throndhjem*um. (Schoenings Reise, I H. p. 18-19; II H. p. 15).

Vea (*Vear*) VII, 54; X, 385. Regio fere hodierna, *Vedbo-Herred* dicta, in provincia Sueciæ, *Dalsland* hodie nominata, jacens.

Vebjarga (*Vebjörg*, *Vebjargir*) VI, 46, 48, 216, 233; XI, 201, 209, 214, 215, 322, 325, 327, 335, 336. Hodiernum emporium, *Viborg* dictum, in regione Daniæ Jotia situm. In locis Daniæ sacrificialibus et comitialibus antiquissimis jure numerari solet, quo etiam ipsum nomen tendit, vocabulis quippe Islandicis: *ve* (obsol. dan. *Vi* i. e. locus sacrificialis) et *björg*, *bjarg* (i. e. mons) compositum. Saxo in singulari numero nomine: Vibergum vel Viberga utitur; apud Ælnothium (c. 23) vertitur: mons sacrificationis; in libris regis Daniæ Waldemaris daticis *Wibjærg*, *Wybærg* scriptum invenitur (apud Langebek. VII, p. 519, 530). Erat principalis locus Jotiæ septemtrionalis sacrificialis, et in comitiis, quæ Saxo concionem Vibergicam appellat, delectus regum in Jotia tam antiquiore quam posteriore tempore habendus erat VI, 46, 216; XI, 204. Ut emporium magni momenti Vebjarga jam ætate Haraldi regis Daniæ Blatannæ nota erant (Gísla Saga Súrssonar, c. 7); et post illud temporis spatium tam apud Saxonem quam cæteros Daniæ historiographos sæpenumero commemoratum in-

venitur. VEBJARGENSIA COMITIA (*Vebjargaþing*) VI, 46, 49, 233; XI, 204, 209, 260, 335. Comitia in Jotia, ubi delectus regum Daniæ habendus erat.

VEDDEYA (*Veddey*) IX, 19. Hæc Veddeya, quæ loco citato ultima commemorata invenitur, ab insulis Veeyis (*Veey*, *Veeyjar*) eodem loco eademque pagina occurrentibus accurate distingvenda, est hodierna insula, *Vedö* nominata; inter insulam majorem Hitram (*Hit*, *Hitrar*, hodie *Hitteröen*) continentemque paroeciæ *Fosensis*, sinui Norvegiæ Thrandheimico a meridie sita est. Ad Nordmæriam olim pertinebat.

VEDREYA (*Veðrey*) IV, 341. Hodierna insula, *Væderö* vel *Vejrö* nominata, regioni Sueciæ *Hallandiæ* vicina, freto Orano (*Eyrasund*, hodie *Öresund*) a septemtrionibus adjacens.

VEEYA, VEEYÆ (*Veey*, *Veeyjar*, *Verey*, *Vereyjar*, *Verteyjar*) VII, 276, 278; IX, 19, 379. In hac insula emporium (isl. *Kaupbœr*) fuisse traditur. Est hodierna insula, *Vedö* nominata, ubi ædes principalis tractus *Vedöensis* sita est; insula vero in ostio sinus, *Langfjorden* hodie dicti, in convalli Norvegiæ Raumsdalo jacet. Secundum traditionem vulgarem in emporio illo ibi sito, septem sitæ erant ædes sacræ, quantumvis improbabile quidem est, tot ibi fuisse. Aall (Snorre, I, 56) præter regiam ibi sitam mentionem facit ædis Sancti Petri (*Pètrskirkja*), ædis crucis (*Krosskirkja*), illam ædem fuisse provincialem (*fylkiskirkja*), ubi comitia provincialia (*fylkisþing*) haberi solita sint, addens. Hodie neque emporii, neque alia quæ vestigia antiquitatis exstant; ruinæ tantum duarum ædium sacrarum duorumque cimeteriorum, quæ ad monasterium quoddam sacellumque pertinuisse creduntur, viatoribus monstrari solent. Locus, non ut in Heimskríngla, III, p. 416 docemur, hodiernam insulam, *Vejen* appellatam, sinui Thrandheimico vicinam, denotat, quæ in charta Schoeningii veteris Norvegiæ geo-

graphica *Veygin* appellatur, verum contra insulas, in eadem charta depictas, *Veeyjar* appellatas, in Raumsdalo collocatas. Lectiones, in Historia Hak. Hakonidis occurrentes: *Vereyjar*, *Verteyjar*, cum varia lectione *Veeyjar*, eundem locum significant; lectioque recta sine dubio est: *Veeyjar* vel *Veðeyjar*. Nomen a vocabulo Islandico *ve* (i. e. locus sacer vel sacrificialis) derivari solet, ita ut nomen insulæ insulam sanctam significet, unde scilicet illa orta est opinio, fanum gentile hic quondam fuisse; forma vero nominis *Veðey* hanc suspectam reddit explicationem. Hoc tamen liquet, templum in Veeya provinciale quondam fuisse, quo probabile fit, fanum ibi vetus provinciale vel templum gentile olim fuisse, incolis ambarum Mæriarum et Raumsdali Norvegiæ regionum frequentandum. Cfr. Falsens Norge, p. 76; Kraft, V, p. 186-187, 201.

VEGGI (*Veggir*) I, 77; IV, 20. Quidam cautes juxta Sotanesum sitos hoc nomine significatos, alii contra ut Munthius (Aall Sn., I, 111), prædium, hodie *Vägge* dictum, olim in Vika Norvegiæ regione, hodie in regione Sveciæ *Bahusläno*, juxta Sotanesum jacens, denotatum esse contendunt. Cfr. Sotanesum.

VEGGI (*Veggir*) IX, 34. Saxa vel montis latera, juxta convallem, *Kvinesdalen* hodie nominatam, in regione Norvegiæ *Lister*ica, intra insulam hodiernam, *Hittoröen* (olim *Hit*, *Hitrar*) dictam, sita. Cfr. IX, 16, ubi tam Vinisdali (*Vinisdalr*, hodie *Kvinnesdalen*) quam convallis vicinæ Soknadali mentio fit.

VEGGESTAVUS (*Veggerstafr*) X, 251. Cfr. Veiga.

VEGGJADI FRETUM (*Veggjaðarsund*, *Sneggjardalssund*, *Sveggjaðarsund*) IX, 19. Cfr. Sveggjadi fretum, Sneggjardalsundum.

VEGINE, VEGENE, VEGINENSIS (*Vegini*, *Veggini*, *Vegginni*, *Vegenni*, *Veiginni*, *Veggia*, *Veigini*) VIII, 268, 276; IX, 5, 12, 15, 19, 24, 26, 27, 29, 33, 36, 66,

79, 82, 91, 94, 97, 99, 125, 136. Mentio fit viri cujusdam, inde oriundi, nomine Philippi Veginensis. Hic Borgarsyslam (*Borgarsýsla*) provinciam tenebat, quare e Norvegia meridionali sine dubio oriundus erat. Habitabat forsan, ut putat Munthius (Aall Sn., III, 123), in prædio, traditionibus antiquis, tumulisque sepulcralibus insigni, *Vejen* hodie nominato, quod in paroecia *Nordrehoug*ensi in tractu cognomini, in regione Norvegiæ Hringarikia, jacet. Commemoratum est apud Kraftium, II, p. 330.

Vegsjor (*Vegsjórr*) III, 168. Hodiernum oppidum, *Wexjö* nominatum, in regione Sueciæ *Smâland*o situm.

Vegsundum (*Vegsund*, *Veigsund*, *Vigsund*, *Veggjarsund*) V, 26. Hodiernum fretum, *Vegsund* dictum, fretum scilicet angustum, inter continentem et insulam, *Sulöen* hodie dictam, in paroecia tractuque *Borgund*ensi in regione Norvegiæ Sunnmæria intermissum. (Ströms Söndmör, II, p. 76; Kraft, V, p. 117, 120).

Veiga (*Veiga*) III, 17. Commemoratur „terra a Veiga meridiem versus ad Agdas usque sese porrigens" i. e. a termino Norvegiæ boreali ad terminum meridianum semet extendens. De Veggestavo X, 251 memoriæ proditur, fines Norvegiæ a meridie septemtriones versus a Gothalbi ad Veggestavum semet extendisse. Est hodiernum promontorium, *Veggen* appellatum, in insula, *Arnö* vel *Arenö* hodie nominata (quæ Finnmarkam versus extrema est in præfectura Norvegiæ hodierna *Senjen*si et *Tromsen*si) septemtrionali situm. (Cfr. Schoening, De nordiske Landes gamle Geographi, p. 45). Cfr. Veggestavus.

Vellankatla (*Vellankatla*, *Vællankatla*) II, 219; X, 276. Fons aqua fervida scaturiens, prope Gjabakkium (*Gjábakki*) et lacum Olfusicum (*Ölfusvatn*) locumque Islandiæ, ubi comitia generalia (*alþing*) habebantur, situs (Njáls Saga, c. 105); evanuit sine dubio in aliqua violentarum illarum naturæ revolutionum, quibus Islandia a anno D^ni^ 1000mo ad nostra usque tempora jam jamque laboravit.

VENDI, VINDI, VINDLANDI, VENDICUS, VENDICI etc. (*Vindr*, *Vindir*, *Vindar*, *Vindverskr*, *Vindveskr*, *Vindlendr*, *Vinþar*) I, 31, 127, 145, 147, 183, 313, 316; II, 121-122, 276, 285, 303, 326; III, 4, 32, 52; V, 143-145, 159, 336; VI, 48-51, 55, 57-59, 61-63, 87, 267, 359; VII, 185-189, 209, 269, 328; IX, 3; X, 41, 336; XI, 35, 195, 196, 217, 227, 231, 268, 271, 276, 277, 279, 328, 339-342, 345, 347, 353-354, 356-358, 361, 364, 377. VENDI, VINDI OCCIDENTALES (*Vestrvindar*, *Vestrvindr*) XI, 360. VENDI, VINDI ORIENTALES (*Austrvindar*, *Austrvindr*) VI, 124; XI, 344, 350, 360. Incolæ Vendiæ vel Vindlandiæ. Cfr. Vindlandia, Vendia.

VENDILIA (*Vendill*) XI, 308. Hodiernus tractus, *Vendsyssel* appellatus, in regione Daniæ Jotia septemtrionali situs, a sinu Limafjordo ad promontorium Jotiæ boreale, *Skagen* hodie nominatum, sese porrigens. Cfr. nom. sequ.

VENDILIENSIS LINGULA, VENDILSKAGIUS (*Vendilskagi*, *Vandilskagi*, *Vendelsskagi*) III, 208; VI, 239, 242; VII, 272; XI, 215, 233, 235, 241. Tractus, sinui, in Jotia, Daniæ regione, boreali sito, a septemtrionibus adjacens, boream versus ad promontorium, *Skagen* hodie nominatum, sese porrigens, vel, ut nomen indicat, pars hujus regionis borealis aut ipsum forsan promontorium. Radix et origo nominum: *Vendill*, *Vendilskagi* etc. eadem est, ni fallimur, ac nominum Vindlandia vel Vendia, Vendi etc.; talibus enim denominationibus regiones aperto mari adjacentes indicari solent; populique, regiones istas inhabitantes, *Vindur* (Vendi, Vindlandi, Vandali) appellabantur. Radix forsan omnibus talibus nominibus communis est vox kymrica: *gwynt*. Cfr. nom. anteced.

VENETIANUS SINUS (*Feneyjarbotn*) XI, 375. Sinus urbi Italiæ borealis Venetiæ vicinus, e mari Adriatico semet insinuans.

VENETII (*Feneyjamenn*). (Qui Venetias incolunt) XI, 272. Cfr. Venetiæ.

Venetiæ (*Feneði, Feney*) X, 45; XI, 272. Regio Italiæ Venetiana cum urbe hodierna *Venetia*, cui pars maris Adriatici, usque ad Brundusium sese porrigens, nomen Normannicum *Feneyjabotn* (i. e. Venetianus sinus) debet. (Werlauff Symb. ad geogr. medii ævi, p. 20, cum nota eo pertinenti).

Verum (*Ver, Álptaver*) I, 278. Tractus, inter flumen, *Kúðafljót* appellatum, et deserta vel loca arenosa (*sandar*), *Mýrdalssandr* nominata, intra regionem, *Skaptártúnga* dictam, in toparchia Islandiæ meridianæ occidentali Skaptafellensi (*Skaptafellssýsla*) situs, a cygnis, ibidem crebro occurrentibus, *Álptaver* etiam nomen ducens.

Veradalenses (*Verdælir*) IV, 223; V, 62, 91. Incolæ convallis Norvegiæ Veradali. Cfr. Veradalus.

Veradalus, Verdalia, Væradalus, Verdælorum v. Verdalensis provincia (*Veradalr, Væradalr, Verdælafylki*) I, 41; III, 53; IV, 69, 114, 222; V, 54, 66, 72, 91, 101, 133, 134, 205; VI, 30, 120; IX, 160, 220; X, 170, 372. Hodiernus tractus et convallis *Værdalen*sis, in præfectura *Inderö*ensi in regione Norvegiæ Thrandheimo sita. Præcipue nota est expeditione Olavi regis Norvegiæ Sancti per hunc tractum ante proelium Stiklastadense. Cfr. Sula, Stavus, Stiklastadi, Haugi.

Verandium (*Verandi*) XI, 326. Regio quædam Sueciæ, quinque tractus minores comprehendens. Est hodierna regio *Wærnsland* (lat. Verendia) dici solita, tractus: *Konga*num, *Kinnevwald*icum, *Albo*ensem, *Upwidinge*nsem et *Norwidinge*nsem comprehendens, in provincia Sueciæ *Smáland*ia jacens. (Tuneld, II, p. 117). Cfr. etiam Vernda.

Vereya, cfr. Veeyæ.

Verma (*Vermá, Værmá*) IX, 309. Hodiernum Norvegiæ flumen, *Vormen* nominatum. (Cfr. etiam de Fornjoto, c. 1 variasque de hoc amni sententias in Schoeningii: Norges Historie I, p. 158-159, 356; Hallenberg:

Anmærkn. till Lagerbring I Afdl. p. 68, Corrigendaque ad I Afdl.).

Vermalandi, Vermienses (*Vermir*, *Vermar*) VI, 305; VIII, 41; IX, 245, 247, 248, 251, 253, 257, 261, 262, 264, 312; X, 25. Incolæ Vermalandi vel Vermæ. Cfr. nom. sequ.

Vermalandum, Vermia (*Vermaland*) IV, 150, 191; V, 31, 50, 72; VI, 305; VII, 54; VIII, 12, 13, 15, 19, 20, 40, 41, 44, 126; IX, 71, 72, 115, 245, 247, 248, 250, 251, 254. 257, 259, 263, 265, 267, 287, 298, 312, 405, 419; X, 2, 25. Hodierna Sueciæ provincia, *Værmeland* appellata. Primo culta est ab Olavo rege, cognomine Tretelja, qui silvas excodicandas et igne diminuendas curavit, unde provinciæ nomen etiam obortum. Noti sunt filii sui Ingjaldus et Halfdan Hvitbein, primus rex Norvegiæ de gente Ynglingorum. Vermalandia propriis parebat regibus, donec in ditionem Sueciæ pervenit; reges vero Norvegi ab Halfdane Hvitbeine originem ducentes usque ad Haraldum Pulcricomum tributa inde exigere perseverabant. (Cfr. de regibus Upplandensium, c. 1; Heimskríngla, I, p. 55, 63, 91; Egils Saga, c. 73). Hakon rex Norvegiæ Hakonides sub auctoritate sua Vermalandiam tenuit, quamquam in Sueciæ territorio sita fuisse dicitur, IX, 248, 363. De situ hujus provinciæ Rymbeigla, P. III, c. 5, § 19 adfert, Vermalandiam extremo lacui Væneri a septemtrionibus adjacere, cui ab oriente Vatnsbuum (*Vatnsbú*, hodie *Vadsbo* in provincia, *Vester-Götland* appellata, situm) situm sit, tunc vero ipsam Gothiam occidentalem incipere. Præter hodiernam regionem, *Værmeland* appellatam, partem etiam regionis hodiernæ, *Dalekarlien* dictæ, comprehendisse traditur, quod inde constat, cum Molungus (*Mölüngr*, hodie *Malung* in regione hodierna: *Dalarne*) ad Vermalandiam annumeratus inveniatur. In fluviis commemoratur amnis, hodie *Claraelv* dictus, qui nunc *Elfr* (i. e.

flumen) tantum, nunc *Eystrielfr* (i. e. flumen orientale) appellatur, et a regione Norvegiæ Osterdalia (*Eystridalir*) profluere, in lacum Vænerem semet effundere, indeque, Gothalbis (*Gautelfr, Elfr*) appellatus, ad mare festinare describitur (Heimskringla, I, p. 55, et de Fornjoto, c. 1). In finibus fere Vermalandiæ et Markarum (*Merkur*) Norvegiam versus sylva Eidensis (*Eiðaskógr*) jacebat, ita tamen, ut Markis etiam a septemtrionibus adjaceret; mentio etiam fit sylvæ cujusdam, inter Vermalandiam et Gothiam occidentalem sitæ. (Heimskríngla, I, p. 91; Gautreks Saga, c. 1-2). De itinere regis Norvegiæ Sverreris per Vermalandiam, cfr. Ækensis tractus (*Eikis hèrað*). Rex Norvegiæ Hakon Hakonides expeditionem in Vermalandiam suscepisse traditur IX, 265 sqq., cujus cursum quoque per sylvam Eidensem, trans paludes Skansicas, per paroecias *Eda*nam, *Nye*nsem, *Arwika*nam et *Glafwa*nam, retroque per Holmadalum persequi possumus.

Vernda, Verunda (*Vernd, Verund*) III, 171. Verunda lectio varia est. Hic diem obiit episcopus Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis aulicus, nomine Sigurdus. Nomen, hoc loco usitatum: Vernda idem est, ac Verandium vel pristinus tractus *Værend*ensis, pars scilicet regionis Sueciæ *Smâland*iæ, quo etiam pertinebat hodiernus tractus *Konga*nus cum sede episcopali *Wexjö*a; in hac urbe episcopus ille Sigurdus vel Sigfredus humatus est. Vocabulum Islandicum: *stað*r (hoc loco scilicet: sedes episcopalis) quo loco Script. Hist. Isl. citato Vernda indicatur, non satis distincte adhibitum est, cum non tractus verum oppidi contra *Wexiö*æ hoc loco ratio habeatur; neque nomen etiam Vernda vel Verunda rectum est, quum Verandium scilicet (qu. nom. cfr.) respiciatur.

Verteyæ (*Verteyjar*), cfr. Veeyæ.

Vervika, Vervikensis (*Vervikr*), cfr. Veturvika.

Vestbuum (*Vestbú*) XI, 326. Hodiernus tractus,

Vestbo-Herred nominatus, in regione, *Finweden* dicta, in præfectura, *Jönköpings-Län* appellata, in provincia Sueciæ, *Småland* vocata, situs.

Vestfirdingi (*Vestfirðíngar*) II, 219, 223. Cfr. Occidentalis quadrantis, Occidentalis quartæ incolæ.

Vestfirdingorum tabernaculum (*Vestfirðíngabúð*) II, 219. Tabernaculum in campo comitiali comitiorum Islandiæ generalium (*Alþíng*), vel Thingvallis (*Þingvellir*), in toparchia Islandiæ australis Arnesensi (*Árnesssýsla*), a civibus Islandiæ occidentalis comitia frequentantibus occupari solitum.

Vestfirdingorum quadrans (*Vestfirðíngafjórðúngr*) II, 223. Cfr. Occidentalis quadrans, quarta.

Vestfjordi (*Vestfirðir*, *Firðir vestr*) IX, 336; X, 5, 104. Proprie sic appellari solent sinus Islandiæ occidentalis, sed derivato hujus nominis sensu Islandia ipsa occidentalis, alias Vestfirdingorum quadrans, v. Occidentalis Islandiæ quarta (*Vestfirðíngafjórðúngr*) nominata, significari solet. Cfr. Fjordi occidentales Occidentalis Islandiæ quarta v. quadrans etc.

Vestfjördensis (*Vestfirzkr*) IV, 293; VI, 274. Homo inde oriundus.

Vestfjordus, Vestrafjordus (*Vestfjörðr*, *Vestrafjörðr*) IX, 320; X, 135. Sinus quidam in insula Skidia (*Skíði*, hodie *Sky*) in corona insularum Hebridum Scotiæ vicinarum; est, ni fallimur, magnus ille sinus in partem insulæ, inter septemtriones et occasum solis spectantem, semet insecans.

Vestfoldia, Vestfolda (*Vestfold*) I, 4, 5, 10, 17, 21, 57, 107; IV, 3, 7, 8, 10, 14, 16, 33, 76, 302; VIII, 116; IX, 269; X, 155, 163, 164, 167, 182. Ita nominari solebat provincia, Foldæ, vel hodierno sinui Norvegiæ, *Christianiafjord* appellato, ab occasu solis adjacens. Continebatur orientem versus Vingulmarka et Fjördis, occidentem versus Groenlandia (*Græna-*

land, *Grænafylki*), septemtriones versus Hringarikia. Jam antiquitus hæc regio inhabitata propriis parebat regibus; postea gente Ynglingorum regia e Suecia eo migrante, cum Raumarikia aliisque quibusdam regionibus conjuncta manebat. (Cfr. Ynglínga Saga, c. 49 sqq.). Comprehendebat tempore antiquissimo præter hodiernas præfecturas *Jarlsberg*ensem et *Laurvig*ensem, tractus etiam, his a septemtrionibus adjacentes, *Sandsver*ensem (olim *Sandshverfi*), *Eker*ensem et *Lier*icum (*Líðir*, *Hlíðir*, cfr. Lidæ), paroecias porro *Eidanger*icam, *Bamble*nsem, *Sannikedal*ensem, in præfectura *Bratsberg*ensi sitas, forsan etiam paroecias *Gjerpen*sem, *Hurum*ensem et *Rök*ensem, usque ad Ryarbitum (*Rýgjarbit*), hodiernum scilicet locum, *Gjernæs* vel *Jærnæs-Tangen* dictum, terminum meridianum inter præfecturas hodiernas *Bratsberg*ensem et *Nedenæs*icam, sese porrigentes. Vestfolda duabus igitur constabat partibus, Upsio (*Upsi*, *Ofsi*) scilicet septemtriones versus, et Vestmare (*Vestmar*, *Vestmarar*) meridem versus ad mare (cfr. þáttr Olafs Geirstaða-álfs); secundum *Sögubrot* hæc ipsa denominatio etiam toti communis erat Vestfoldæ. Provincia Osloensi (*Oslóar sýsla*) medio ævo orta, tractus *Lier*icus eo annumeratus est, *Gjerpen*sis vero præter alios ad *Grænafylki*am transiit (Haralds Saga Gráfelds, c. 11). Hic oppidum Tunsbergum, emporium Norvegiæ antiquissimum, situm erat. Vestfolda medio ævo, præter ædes Tunsbergenses, quadraginta octo habebat ædes sacras. Sedes regiæ Vestfoldianæ, Sæheimus, Holtium et Geirstadi, hic jacebant. (Cfr. Kraft, III, p. 199; Aall Sn., I, 34; Annaler f. Nord. Oldkyndigh., 1, 63). Vestfoldenses (*Vestfyldir*) VIII, 277, 282, 284, 293; IX, 253. Incolæ Vestfoldæ. Cfr. Folda, Folda occidentalis, Foldensis sinus, provincia, Foldenses etc.

Vestlandia [ɔ. terra occidentalis] (*Vestland*) VI, 50, 68. Hoc loco occidentalis Vindlandiæ pars. Cfr. Reum, Rugia.

Vestmannaeyæ, Vestmannoæ, Vestmannorum insulæ (*Vestmannaeyjar*) I, 268; II, 218; IX, 199; X, 276. Insularum corona, pro ora Islandiæ inter meridiem et ortum brumalem spectantis, vel tractu Islandiæ maritimo, *Landeyjar* appellato, sita. Toparchiam hodie propriam per se efficit; antea ad toparchiam Islandiæ meridianæ Rangaensem (*Rángárþing*) pertinebat. Nomen debet Irlandis illis vel Vestmannis (*Írar*, *Vestmenn*), qui ab uno occupatorum Islandiæ primorum Hjörleivo servi in Islandiam translati sunt, et in has insulas, quum dominum interfecissent, confugerunt. (Landnámab., P. 1, K. 7).

Vestmannalandum (*Vestmannaland*) IV, 150. Hodierna regio Sueciæ proprie sic dictæ, *Vestmanland* nominata. Tam nomen hujus provinciæ, quam hodiernæ *Södermanland* (*Suðrmannaland*) nomen Sueciæ propriæ antiquissimum: *Mannheimr* in memoriam revocat.

Vestmare, Vestmarensis (*Vestmar*, *Vestmarar*) IV, 29; X, 194. Regio, partem veteris Vestfoldæ, Norvegiæ provinciæ, efficiens, sinui Foldensi (*Foldin*) vel hodierno sinui Norvegiæ, *Christianiafjord* appellato, ab occasu solis adjacens. Etenim in Fragmento de regibus Norvegiæ veteribus, c. 10 (Fornaldar Sögur Norðrlanda, I P.) hæc legimus: Rex Vestmaris vel Vestmoeriæ, hodie *Vestfold* appellatæ, Eistein. Simili ratione in Narratione de regibus Upplandorum, c. 2, memoriæ proditum est: Dagum, regem Vestmaris, in Vestfolda diem obiisse. Re vera tamen cum Vestfoldia Vestmare non communem habet sensum, quippe illius modo partem maritimam, ut a nomine [*mar* i. e. mare] nobis elucet, explens. Cfr. Vestfolda.

Vestnesum, Vestnesensis (*Vestnes*) VIII, 215, 216, 218, 237, 238, 241. Viri cujusdam, nomine Nicolai Vestnesensi, locis citatis sæpe fit mentio. Credunt, hoc nomine hodiernum prædium, *Vestnæs* vel *Vesnæs* appella-

tum, significatum esse, prædium nempe haud mediocris momenti, ad ostium sinus hodierni, *Tresfjorden* dicti, in paroecia *Vestnæs*ensi, tractu *Vedö*ensi, in provincia Norvegiæ Raumsdalo situm. (Kraft, V, p. 189-190).

Vestrafjördus (*Vestrafjörðr*) IV, 302. Sinus magnus in regione Norvegiæ *Hálogaland*ia. Est magnus ille sinus hodiernus, *Vestfjorden* dictus, inter præfecturas *Lofoden*sem et *Salten*sem inmissus.

Vettalandum, cfr. Vættalandum.

Vettense territorium (*Vettakèrað*), cfr. Vættense territorium.

Veturvika, Veturvikensis (*Vetrvíkr*, *Vervíkr*) IX, 253. In duobus codicibus Simonis cujusdam Vervikensis vel Veturvikensis mentio fit, consiliarii Hakonis regis Norvegiæ Hakonidis. Hic locus in Upplandis, ni fallimur, Norvegiæ regione situs erat. Cfr. Vervika, Vervikensis.

Viddalenses (*Víðdælir*) II, 22. Incolæ convallis Islandiæ Vididali, qu. nom. cfr.

Vidfjördenses (*Viðfirðingar*, *Miðfirðingar*) III, 123. Incolæ tractus Islandiæ orientalis Vidfjördi. Cfr. nom. sequ. et Midfjördenses.

Vidfjördus (*Viðfjörðr*) III, 123. Sinus quidam et tractus cognominis in media toparchia Islandiæ orientalis Mulensi (*Kiðjafellsþing*, *Múlasýsla*). (Landnámab., P. 4, K. 6).

Vidheimus (*Viðheimr*) X, 144. In prædio Vidheimo in tractu Eyabuo (*Eyjabú*) Hakon rex Norvegiæ Hakonides aulam convivialem exstruendam curasse dicitur. Videtur igitur prædium fuisse regium. Creduntur esse prædia hodierna, *Vedum* nominata, in paroecia tractuque *Öjer*ico, in convalli Norvegiæ Gudbrandsdalo sita. (Kraft, II, p. 108). Nomina cæterum optime inter se congruunt, quum scilicet terminatio Islandica: — *heimr* in terminationem Danicam et Norvegicam: — *um* transire soleat.

Vididalus (*Viðidalr*) I, 289; II, 22. Convallis quædam cum tractu cognomini in toparchia Islandiæ septemtrionalis Hunavatnensi (*Húnavatnssýsla*) sita.

Vidvika (*Viðvik*) I, 292. Prædium quoddam, in tractu *Skagafjörðr* appellato, in toparchia Islandiæ borealis Skagafjordensi (*Skagafjarðarsýsla, Hegranessþing*) situm. (Landnámab., P. 3, K. 9).

Vigda fluvius (*Vigþa*) X, 362. Flumen quoddam, convallem Norvegiæ Naumudalum irrigans, a regina quadam, nomine Vigda, nomen suum ducens. Quum vero loco citato haud dubie regio amnem, *Naumselfi* olim dictum, cingens indicata sit, Vigda, si traditioni fides est habenda, unus amnium, in Naumselvam semet effundentium, significatus sit necesse est. Nomen cæterum in insula, *Vigten* appellata, in sinu, *Namsenfjord* hodie dicto, sita superest.

Vigdeilda, Vigdeildensis (*Vigdeild*) IX, 357, 364, 370, 385, 404, 409, 413. Mentio fit Olavi cujusdam Vigdeildensis. Qui quum unacum Guttormo quodam Sudurheimensi (*af Suðrheimi*) commemoratus sit, prædium suum Vigdeildam in regione Norvegiæ Thrandheimo jacuisse probabile est.

Vigga, Viggja (*Viggja*) I, 237; V, 66, 234; VII, 6; X, 384. Prædium quoddam, ubi litigasse feruntur Thorer ille Steigensis et Sigurdus, cognomine Ullstrengus. Est hodiernum prædium, *Viggen* appellatum, prope templum *Viggen*se vel *Börsen*se situm, intra lingulam, ubi sinus Orkadalensis, hodie *Örkedalsfjord* dictus, cum sinu hodierno, *Guulosfjord* nominato, convenit, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm. Hodie in paroecia *Börsen*si jacet, olim vero ad Orkadalum Norvegiæ convallem pertinebat. (Höyem om Bynæssets Præstegjeld, p. 309). In Heimskríngla etiam, II, p. 42 occurrit.

Vigrium, Vigrinium (*Vigr*) IX, 305. Cfr. Vingria.

Vigrum (*Vigr*) IX, 325. Hic castellum erat, a

Kolbeino illo Ruga conditum. Est sine dubio parvula insula, *Wire* dicta, una Orcadum, insulæ Hrosseyæ (*Hrossey*, hodie *Pomona*, *Mainland*) a septemtrione, e regione loco, *Rendal* hodie nominato, et ad meridianum insulæ hodiernæ, *Rowsa* nuncupatæ, latus sita.

Vigursjor (*Vigrsjór*, *Vingrsjór*, *Vingsjór*, *Fingisjór*) IX, 307. Cfr. Vingsjor, Vingursjor, Fingursjor.

Vika (*Vík*, *Saxavík*) VII, 66; [Fornmanna Sögur, VII, 63; X, 319]. Prædium quoddam, oppido Norvegiæ Nidaroso vicinum, intra Ladhamros (*Hlaðhamrar*), locum in regione Norvegiæ Thrandheimo situm, jacens. Secundum Saxonem hoc prædium postea *Saxavík* (cfr. Diplom. Anni 1359) appellatum est. In hodierna paroecia *Malvig*ensi in tractu Strinda jacet; unum milliarium ab urbe hodierna, *Throndhjem* appellata, distat. Cfr. Vika (VIII, 306). (Aall Sn., II, 103).

Vika (*Vík*) VIII, 306. Incertum est, utrum idem locus hoc nomine significatus sit ac Vika (*Vík*, *Saxavík*) VII, 66, an hodierna paroecia *Vig*ensis tractusque cognominis in regione Norvegiæ, *Ydre-Sogn* appellata, sita, sinui *Sognefjord* hodie dicto vicina. Cfr. nom. anteced. et Aall, II, 103.

Vika (*Vík*) XI, 347. Dani a freto Stræla in Valungiam inde Vikam, et inde ad insulam Hedinseyam (*Héðinsey*) tetendisse feruntur. Sine dubio igitur Vika hodiernus vicus, *Wyck* vel *Wieck* appellatus, in peninsula *Wittow*a, in insula, ad Pomeraniam sita, Rugia jacens significatus est. (Cfr. de hoc loco Schwarz Diplomat. Gesch. der Rügisch. Pommersch. Städte, p. 694).

Vika, Vikia (*Víkin*, *Vík*, *Vic*) I, 11, 18-21, 27, 32, 35, 42, 77, 79, 86, 103, 107, 156, 300, 302, 309; II, 74, 90, 97, 120, 121, 123, 124, 126, 143, 203, 269, 286; III, 18, 44, 45, 57, 95, 138, 197; IV, 14-16, 20, 34, 94, 95, 107, 119, 121-123, 127, 158, 161, 200, 235, 265, 266, 272, 282, 289, 342, 354; V, 11, 12, 15,

121; VI, 24, 52, 112, 216, 245, 273, 302, 309, 363, 364, 369; VII, 1, 18, 24, 27, 56, 58, 121, 129, 130, 175, 177, 178, 195, 203, 206, 208, 210, 217, 227, 242, 247, 249, 260, 261, 263, 272, 283, 284, 289, 291-293, 297, 300, 301, 304-306, 308, 319, 329, 350; VIII, 19, 31, 33, 41, 43, 53, 55, 87, 107, 110, 172, 174, 182, 187, 192, 194, 199, 200, 209, 218, 230, 233, 274, 291, 292, 295, 297, 298, 301; IX, 1, 3-5, 7, 10-12, 15, 40, 45, 48, 61, 66, 79, 80, 109, 112, 128, 129, 133, 135, 141, 171, 174-178, 180, 182-184, 197, 203-205, 207, 216, 217, 219, 225, 227, 228, 231, 232, 252, 272, 275, 277, 279, 289, 291, 293, 294, 296, 299, 313, 317, 329, 337, 341-343, 345, 351, 357, 380, 389, 391, 395, 397, 418, 419, 421; X, 5, 25, 28, 30, 55, 59, 61, 66, 68, 69, 76, 86, 89, 91, 94, 110, 144, 152, 199, 200, 233, 251, 302; XI, 34, 95, 144, 314, 347, 380, 395. — Vika, Vikia orientalis [al. orientalis regni provincia] (*Vikin austr*, *austan úr Vík*, *austr í Vík*) I, 57, 66, 77, 186, 212, 259; II, 118, 119, 132; III, 16, 56, 77, 84, 95, 178, 222; IV, 95, 120, 126, 161, 174, 289; V, 105; VI, 221, 228, 285, 306; VII, 3, 4, 24, 203, 214, 216, 237, 240, 243, 250, 261, 273, 297, 321, 324, 325, 333, 335; VIII, 13, 71, 72, 88, 90, 91, 110, 114, 116, 118, 122, 128, 129, 134, 171, 206, 210, 215, 232, 239, 273, 292, 293, 298; IX, 2, 9, 11, 13, 51, 59, 94, 132, 134, 137, 148, 161, 167, 224, 242-244, 248, 250, 290, 301, 314, 326, 328, 334, 354, 378; X, 2, 41, 42, 48, 56, 106, 109, 383, 414; XI, 97, 352. Vikenses, Vikensis, E Vika oriundus (*Víkverjar*, *Víkverskr*, *Vícverjar*) I, 7, 11, 18, 22, 60, 76, 194; II, 88; IV, 9, 10, 14, 16, 20, 123, 126, 155; VII, 216, 228, 236, 239, 244, 249, 262, 284, 297, 321, 334; VIII, 80, 89, 96, 162, 163, 166, 212, 214, 241; IX, 115, 206, 216, 238, 253, 393, 395, 400, 401. Incolæ Vikæ. Hæc regio una cum Upplandis australem Norvegiæ partem explebat; no-

minaque sensu inter se opposito orta sunt, Vika scilicet regionem maritimam, Upplandis (*upp land*) vero regionem intus sitam significante. Fines Vikæ orientalis idem Norvegiæ erant; ambæ enim flumine Gothalbi continebantur, occidentem vero versus fines Vikæ variis temporibus varii fuisse videntur, nunc enim Vika ad promontoriam usque Lidandisnesum (*Liðandisnes*, hodie *Lindesnæs*) sese porrigens commemoratur; nunc, et id quidem sæpissime, Vika regio inter Gothalbim et Ryarbitum (*Rýgjarbit*) sita significatur, Alfheimum (*Álfheimr*) scilicet, Vingulmarkam (*Vingulmörk*) et Vestfoldam (*Vestfold*) sensu latiori comprehendens. Ætate Haraldi regis Norvegiæ Pulcricomi ipsa Raumarikia (*Raumariki*) ad Vikam annumerabatur. (Samll. til Norges Sprog og Historie, II, 101). Sensu vero arctiore Vika regio sinui (*fjörðrinn*), i. e. sinui Osloensi (*Oslóarfjörðr*) ab utroque latere adjacens indicata esse videtur; et respectu hujusce sinus pars sæpe Vikæ orientalis Vika ab orientali sinus parte (*Vikin austanfjarðar*, *Vikin austr*) appellatur. Vocabulum notissimum Islandicum: *víkingar* (i. e. piratæ maritimi) huic sine dubio regioni originem debet, quæ, propter situm suum, suis piraticæ admodum idoneam præbuit occasionem. Postea commercii etiam Vikæ florentis fit mentio; hinc enim in Angliam, Saxoniam, Flæmingjalandiam (*Flæmingjaland*, hodie *la Flandre*) et Daniam navigare solebant, ita ut Vikam etiam mercatores Saxonici et Danici visere solerent. Tempore antiquissimo Vika ad Daniam pertinebat; reges autem Norvegiæ, Olavus Tryggvides et Olavus Sanctus illam Norvegiæ vindicarunt. Erlingus ille Skakkius regi Daniæ Valdemari primo Vikæ imperium pollicitus, illam ipse a Valdemare provinciam obtinuit, quasi ditioni Daniæ subditam. De singulis regionibus, cfr. Ranrikia, Vestfolda, Vingulmarka, Folda, Agdæ. In parte posteriore medii ævi Vika eadem facta

est ac regio Sueciæ *Bahuslän*um, usque a reformatione vero parti tantum *Bahusläni* boreali hoc nomen superest, quæ hodie in Vikam borealem: *Nordviken* et meridianam: *Sönderviken* distributa est, próvinciæ scilicet, hodie *Elvesyssel* (olim *Elfarsysla*, cfr. Albensis provincia) nominatæ, opposita.

VIKAR, VIKÆ (*Vikar*) VII, 213, 332. Locus quidam in provincia Norvegiæ borealis *Hálogaland*ia vel Naumudalo; jacebat inter Vogos, locum in Halogalandia, et *Byrðam*, locum in Naumudalo situm. In utraque regione loci similibus nominibus præditi inveniuntur. Est secundum Munthium (Aall Sn., II, 159) locus hodiernus, *Vik* nominatus, in tractu Norvegiæ *Brönöe*nsi situs.

VIKARDALUS (*Vikardalr*) VII, 4. Cfr. Viskardalus.

VIKARSSKEIDUM, VIKARIS SPATIUM (*Vikarskeið*) I, 273. Loca arenosa, vel planities lingulæ, *Eyrar* hodie nominatæ, emporioque, *Eyrarbakki* hodie dicto, ab occasu adjacens, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi (*Árnessþing*, *Árnesssýsla*) sita. (Landnámab., 2 P. 16 K.).

VIKARNESUM (*Vikarnes*) IV, 1. Cfr. Nidarnesum.

VIKINGAVOGUS (*Víkingavágr*) IX, 18, 30, 93, 137. Portus quidam prædio, *Vikingevaag* hodie nominato, vicinus, in latere australi insulæ hodiernæ, *Bortnæs* vel *Borknæs* appellatæ, in paroecia tractuque *Evindvig*ensi, in regione Norvegiæ Sogno situs. (Kraft, IV, p. 801).

VIKINGEA FRETA (*Víkingavöð*) XI, 335. Secundum traditionem antiquam vadum notissimum freto cuidam, in Selandia, Daniæ regione, sito vicinum, unde transitus erat in Jotiam. Quum memoriæ sit proditum, Asbjörnem Snarium (dan. *Esbern Snare*) hic regi Daniæ Valdemari primo e Roiskelda, Selandiæ oppido, fugienti naves comparasse, locus vulgo ad regionem hodiernam *Hærvig*ensem vel sinum *Kallundborg*icum conferri solet (Suhm Danm. Hist. VI, p. 260). Finn Magnusen contra contendit hoc nomine locum hodiernum, *Veilen* nomina-

tum, loco, hodie *Viskinde*, antea *Viskinge* nuncupato, vicinum significari; verum, si ita res se habet, nomen vetus errore aliquo laborat; sed eadem ratione in membranis etiam *Vikarsdalr* pro *Viskardalr* et quæ sunt similia reperimus. Cfr. Piratica freta.

Vikæ (*Vikr*, *Pikr*) VIII, 191. Cfr. Pikæ.

Vilhjalmsbæus (*Vilhjálmsbær*) IV, 54. Oppidum quoddam Grislupollis [qu. nom. cfr.] vicinum, in ora Francogalliæ occidentali situm.

Vimundum (*Vimund*) III, 138. Promontorium quoddam, in Finnmarkia boreali situm. In codice quodam manuscripto geographico *Unund* appellatur, unde constat, lectionem vix penitus accuratam esse; in eodem codice etiam locus quidam commemoratur, *Amönd* appellatus, quo hodiernum promontorium, *Andenæs* dictum, significatum esse creditur.

Vina (*Vina*) I, 80, 81; IV, 275. Flumen quoddam in *Bjarmalandi*a, ad quod situm erat emporium, ubi cum Bjarmis commercia exercere solebant. Cfr. etiam Egils Saga, c. 37. In Historia Herraudi et Bosii, c. 7, mentio fit sylvæ cujusdam, huic flumini vicinæ, *Vinaskógr* [i. e. sylva Vinensis] appellatæ. Hodiernum flumen Russiæ, *Dwina* nominatum, quod in mare album (*Gandvik*, dan. *Det hvide Hav*) semet effundit.

Vinborga (*Vindborg*, *Vinborg*, *Vinberg*) XI, 356. Provincia insulæ, ad Pomeraniam pertinentis, *Usedom* hodie dictæ, *Wanzlow* hodie nominata. Cfr. Fuzno.

Vindlandia (*Valland*, *Gallia*) V, 150. Hoc loco vitiose pro Vallandia.

Vindlandia, Vendia, Vinnlandia (*Vindland*, *Vinland*, *Vinnland*, *Vendland*, *Veinland*, *Vinþland*, *Vindabygðir*, *Vindagarðar*) I, 123, 125, 127, 135, 136, 141, 147, 153, 157, 159, 169, 178, 179, 184, 187, 214, 250; II, 122, 228, 229, 270, 272, 273, 276, 278-281, 283, 284, 294; III, 5, 23, 33, 36, 37, 39, 65; IV, 34,

171; V, 104, 143, 155, 187, 240, 241; VI, 49, 125; VII, 192; IX, 3, 62, 130; X, 20, 41, 78, 79, 90, 216, 221, 254, 263, 286, 287, 308, 311, 313-316, 325, 342, 343, 365-366; XI, 61, 87, 88, 168, 195, 200, 217, 231, 275-277, 279, 280, 313, 328, 338-342, 345, 346, 352, 355-357, 360, 363, 364, 374, 377, 379. VENDICUS, VENDICI (*Vindlendr*, *Vindr*, *Vindar*, *Vindir*) X, 366, 376. Incolæ Vindlandiæ. VENDIAM NEGOTIANDI CAUSA PETENTES (*Vindlandsfarar*) X, 42. Vindlandia vel Vendia, danice *Venden* appellata, partem Orientis vel Orientalium regionum (*Austrvegr*) efficiebat, totam scilicet oram maritimam a finibus Daniæ prope Sljeum (*Slè*, hodie *Slien*), secundum Mare Balticum (*Austmar*, *Eystrasalt*), usque ad flumen hodiernum, *Weichsel* appellatum, sese porrigentem. Dania igitur, Saxonia (*Saxland*), Polonia (*Polínaland*) et Ermlandia (*Ermland*) vel Prussia (*Pruzzaland*, hodie *Preussen*) continebatur. Nonnumquam tamen hoc nomen sensu latiori Prussiam etiam comprehendit, ita ut Vindlandia igitur ad *Kúrland*iam et Gardarikiam semet extenderit. In Vindlandiam orientalem (*Austr á Vindlandi*) et occidentalem (*Vestr á Vindlandi*) distribui solebat, sic ut etiam populus in Vendos orientales (*Austrvindr*) et occidentales (*Vestrvindr*) dividebatur; terminus inter hasce duas partes erat flumen Viadrus, hodie *Oder* appellatus. Apud Saxonem, qui hanc terram Sclaviam appellat, eadem, p. 308, 377 occurrit divisio: Sclavi orientales et Sclavi occidentales. Regiones Vendiæ, quas veteres Normanni præcipue visere solebant, quarumque ob eam causam in Script. Hist. Island. sæpissime fit mentio, orientalem partem hodierni ducatus *Holsteinici*, *Mecklenburgi* et Pomeraniæ efficiebant. Huc Dani multas susceperunt expeditiones, quarum multorumque locorum, ibi sitorum, crebra fit mentio. Cfr. inprimis Arcona, Asunda, Bramnesum, Dimi-

num, Dunzæus pons, Grozvina, Hedinseya, Jomsborga, Jomium, Karenzla, Garzum, Gozcova, Kotskoga, Plazæum ostium, Reum, Rugia, Rostockum, Steinborga, Stolpi, Stræla, Suoldrum, Tribuzana provincia, Tripipen, Urka, Usna, Valagusta, Valunga, Vismarum, Voztrosa etc. Cfr. etiam Vendi.

Vingria (*Vingr*, *Vigrin*, *Vigr*) IX, 257, 305. Tractus quidam templo præditus. Est hodiernus tractus *Vinger*ensis, in quo situm est oppidum hodiernum, *Kongsvinger* appellatum, in præfectura Norvegiæ *Solör*ensi et *Oudalen*si situs. Nomen vetus *Vigr* nonnumquam scriptum invenitur, quæ sine dubio lectio prava est, ea ratione orta, quod scribam lineola, litteram: *n* significans, litteræ scilicet: *i* superimposita, fefellit.

Vingsjor, Vingursjor (*Vingsjör*, *Fingisjör*, *Vingrssjör*, *Vigrsjór*) IX, 307. Lacus quidam, ad sylvam usque Eidensem sese porrigens. Est hodiernus lacus, *Vinger Sö* dictus, oppido hodierno, *Kongsvinger* appellato, in præfectura Norvegiæ *Solör*ensi et *Oudalen*si sito, ab austro adjacens. Loco citato etiam, ni fallimur, lacus, hodierno *Vingersö* a meridie situs, *Aklangen* dictus, indicatur. Cfr. Fingursjor, Vigursjor.

Vingulmarka, Vingulmarkia (*Víngulmörk*, *Bringulmörk*, *Vingulmerk*, *Bríngulmerk*) I, 5, 21, 107; IV, 8, 16, 23, 141; X, 156, 168, 195. Nomen suum debet gyro quo intimum cingit sinum Osloensem. Est regio in Vika Norvegiæ provincia, Alfheimo, Raumarikia, Vestfolda et Folda vel sinu Osloensi circumdata (Aall, Snorre, I, 37). Antiquitus propriis parebat regibus, et a Vestfolda, Alfheimo et Raumarikia distingvi solebat. (Cfr. Heimskríngla, in Ynglínga Saga, c. 53-54). Per longum temporis spatium reges de gente Ynglingorum cum regibus Alfheimi de Vingulmarka disceptabant, quæ ab Halfdane tandem Nigro rege Upplandorum ex-

pugnata, a filio Haraldo rege Norvegiæ Pulcricomo cum reliqua Norvegia conjuncta est. (Cfr. ibid. Hálfdanar Saga Svarta, c. 4 et Haralds Saga Hárfagra, c. 2, 16). Nomen: *Vingulmörk* jam pridem in *Oslóarsysla* (cfr. Osloensis provincia) et *Borgarsýsla* (cfr. Borgensis provincia, Borgarsysla) transiit. Cfr. etiam Bringulmarkia.

VINISDALUS (*Vinisdalr*) IX, 16. Lectio recta primitiva est *Hvinisdalr*. Est scilicet convallis, hodie *Kvinnesdal* appellata, in præfectura Norvegiæ *Lister*ensi, olim in Agdis borealibus sita. Nomen debet flumini *Kvinen* hodie dicto, ad cujus ostium situs est locus commercialis, *Kvinnesdal* hodie nominatus, ni fallimur veterum *Hvin* (Bing et Kraft, III, pp. 550-551. Cfr. etiam Hvina).

VINLANDIA, VINLANDIA BONA (*Vínland*, *Vínland hið góða*) II, 229. Colonia veterum Scandinavorum principalis, in America septemtrionali, vel præcipue in regionibus reipublicæ liberæ, *The United States*, *Massachusetts* et *Rhode-Island* hodie nominatis, sita, a Bjarnio illo Herjulfi filio, æstate anni 986ti ex Islandia in Groenlandiam, quo pater suus Herjulfus eodem vere Eirikum Rufum, primum Groenlandiæ occupatorem Normannicum, secutus erat, navigante, adverso autem vento ad oram Americæ conjecto, indagata. Bjarnius tamen in terram non descendit, quam anno demum Dni 1000mo filius Eiriki Rufi Leifus Fortunatus visit, ibique tabernas ligneas, *Leifsbúðir* appellatas, exstruxit. Vir gente Germanus, nomine Tyrker, qui Leifo comes fuerat itineris, vites ibi invenit, quæ illi jam e patria notæ erant, quarum nomen Leifus regioni nuper indagatæ addens, terram *Vínland* [i. e. terra vini] appellavit. Frater Leifi Thorvaldus duobus post annis eo profectus, æstate anni 1003tii, meridiem versus secundum oram maritimam, terræ explorandæ et inquirendæ gratia, iter suscepit, æstate autem sequenti

(1004) septemtriones versus itineri maritimo reversus in velitatione cum barbaris Americæ incolis pugnans cecidit. Primorum Americæ indagatorum celeberrimus est Thorfinnus, cognomine *Karlsefni*, Islandus, cujus gentem scriptores Islandorum antiqui ad majores Danicos, Norvegicos, Svecicos, Hibernicos, Scoticos et regiam quidem originem reducunt. Quum anno Dni 1006to commercii causa in Groenlandiam iter suscepisset, Gudridamque, viduam filii Eiriki illius Rufi Thorsteinis, qui anno antecedente in itinere, in Vinlandiam infausto eventu suscepto, mortuus erat, in matrimonium duxisset, uxore manuque centum sexaginta hominum comitatus, ineunte æstate anni 1007mi Vinlandiam petivit, ubi per tres annos sequentes cum incolis commercia exercens, moratus est, et ubi uxor Gudrida filium ei peperit, nomine Snorrium, qui proavus factus est gentis in Islandia illustris, ad quam plures primorum Islandiæ episcoporum pertinebant. Suus e filia nepos erat episcopus ille celeberrimus Thorlakus Runolfi filius qui primum Islandiæ Jus ecclesiasticum edidit. Anno 1121o episcopus Groenlandiæ Eirikus Vinlandiam adiit, eo, ni fallimur, fine, ut in religione christiana gentiles suos, ibi degentes, conservanda fidos confirmaret. C. C. Rafn in libro suo: Antiquitates Americanæ inscripto, integram fontium, e quibus haurienda est historia Americæ ante Columbum, collectionem edidit, et in tractatibus geographicis rationes proposuit, quibus nititur definitio situs Vinlandiæ hodierni. Descriptiones, in narrationibus veterum de primorum Vinlandiæ indagatorum itineribus occurrentes, coeli, soli, frugum et quæ sunt similia, rem acu tangunt. Adamus etiam Bremensis, relationem Sveinis regis Danorum Estrididis secutus, memoriæ prodit: Vinlandiam nomen suum huic rei debere, quod vites ibi sponte nascantur, sicut etiam recentiores indagatores Americæ ob eandem causam insulæ magnæ, oræ adjacenti, nomen addiderunt:

Martha's Vineyard. Mentio porro fit, sicuti verba faciunt Adamus Bremensis et Scriptores Islandici, frugum non seminatarum (*Mais*), aceris rutri (*mösur*), pellium vulpinarum (*grávara*), zibellinarum (*safali*) balænarum, anatum mollissimarum (*æðr*), sulmonum (*lax*), et pleuronectium hippoglossorum (*helgir fiskar*). Verumtamen est præcipue comparatio et conjunctio observationum nauticarum, geographicarum, astronomicarum, quæ omnem de situ Vinlandiæ dubitationem tollit. Longitudo itineris e Groenlandia in Vinlandiam spatiorum vicenis quaternis horis (*dægr*) navigando perfectorum numero i. e. vicenis septenis vel tricenis fere milliariis finiri solebat. E Groenlandia ad insulam, olim *Helluland*, hodie *Newfoundland* dictam, aliquanto plus quam quaterna, inde ad regionem, olim *Markland* (Nova Scotia) nominatam, terna, indeque ad Vinlandiam bina talia spatia esse computari solebant. Vinlandia montibus carebat, sylvis erat obsita, parvis abundabat collibus. Normanni ad promontorium quoddam pervenere, alii promontorio, prope sinus cujusdam ostium, e regione situm (*andnes*), ubi in invia inciderunt deserta (*öræfi*), littoraque et loca arenosa miri aspectus, quæ ab eam causam *Furðustrandir* (i. e. littora prodigiosa) appellabant; promontorio vero nomen addiderunt: *Kjalarnes.* Huic descriptioni promontorium, *Cap Cod* hodie dictum, omnino respondet. Coloniam suam principalem *Hóp* nominabant, ad sinum quippe sitam, flumine e regione interiori prolabenti, et introitu maris, ibi semet curvantis, conformatum (hodie *Mount Hope Bay*). Huc accedit signum astronomicum. Memoriæ enim proditum est, solem, die brevissimo, in hac terra incipiente *Dagmále* (i. e, secundum hodiernam temporis distributionem hora antemeridiana septima et media) oriri, finiente vero *Eykta* (i. e. hora pomeridiana quàrta et dimidia) occidere. Dies ita brevissimus in Vinlandia novem durat horas. Hinc fit ut latitudo Vinlandiæ

geographica ad 11° 24′ 10″ statuenda sit. Quæ observatio igitur cum cæteris omnino congruit eandemque indicat regionem. (Cfr. Mémoire sur la découverte de l' Amérique au 10ᵉ siècle par C. C. Rafn, Mémoires des Antiquaires du Nord 1836-1839, p. 27-55, 1840-1844, p. 123-131).

VIRIDE FRETUM (*Grænasund*, *Grœningjasund*) XI, 314, 354, 357, 358. Cfr. Grænasundum, Græningium fretum.

VISIDALUS (*Vísidalr*) IX, 82. Convallis, ni fallimur, in hodierno tractu *Borg*ensi, in præfectura Norvegiæ *Moss*ensi, *Thunö*ensi et *Onsö*ensi sita, ubi in charta Pontoppidani geographica locus, *Visu* nominatus, depictus invenitur.

VISINSEYA, VISSINGSEYA, VISINGI INSULA (*Vísinsey*, *Vísingsey*) IX, 62, 130, 283, 288. In hac insula arx lapidea fuisse traditur, ubi Erlingus ille Steinveggus, cui inde cognomen ortum est, captus sedebat. Est hodierna insula, *Wisingsö* nominata, in lacu, *Wettern* hodie nuncupato, in regione Sueciæ *Småland*o sita. In hac insula duæ quondam ædes jacebant: ædes nempe Næsenses (*Næs-Slot*) in promontorio insulæ meridiano, ædesque Borgenses (*Borgeslot*) in promontorio insulæ boreali sitæ; harum sine dubio loco citato ratio est habita. Insulæ illius, firmo præditæ castello, ubi thesaurum suum et cimelia rex conservet, etiam in Rymbeigla, P. III, c. 5, § 20, fit mentio, nomen vero vitiose *Visnisey* pro *Visinsey* scriptum est.

VISKA (*Viská*) IX, 11, 80. Hodiernus amnis, *Viskjeaa* vel *Aaklostersaa* nominatus, in regione Sueciæ *Halland*ia, ad Daniam quondam pertinenti, profluens.

VISKARDALUS (*Viskardalr*, *Vikardalr*, *Vikarsdalr*) VII, 4. Convallis, hodie *Viske* vel *Viskedal* appellata, flumini Viskæ [qu. nom. cfr.] vicina, inter locos hodiernos, *Kongsbakke* et *Varbjerg* appellatos, in regione Sueciæ, ad Daniam olim pertinenti, Hallandia sita. Tam-

quam regionis, *Viskardali* etiam in libris regis Daniæ Valdemaris daticis mentio fit. Lectio *Vikarsdalr*, in Heimskringlam, III, p. 194 admissa, vitiosa igitur est.

VISKDALENSIS (*Viskdælskr*, *Vikdælskr*, *Vigdælskr*) VII, 4. Incola Viskardali.

VISTORDA, VISTORDENSIS (*Vistorð*, *Orð*) VII,211. Mentio fit Grimi cujusdam Vistordensis. Est prædium quoddam vel insula in Norvegia jacens. Cfr. Orda.

Viti [In Fornmanna Sögur VIII, 101 occurrit in lectionibus variis ad Sverris S., c. 39]. In versione latina omissum est. Est prædium, hodie *Vedaa* dictum, in paroecia Norvegiæ *Haue*nsi situm. Fit mentio Thrandi cujusdam *frá Vita*.

VITSLÆ, VIZLÆ (*Vittlir*, *Vizlir*) I, 87. Vicus quidam in tractu Sköneusi (*Skaun*), ubi habitabat colonus quidam, nomine Thorstein, qui matri Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis in fuga opem tulisse fertur. Locus aut in convalli, *Oudalen* hodie dicta, aut in Raumarikia aut in Heidmarka Norvegiæ regione situs erat; tam situs loci quam ipsa forma nominis incerta est. Præferenda quidem esse videtur lectio Torfæi: *á Viþom*, quæ si recta est, ratione contextus habita, prædium, *Nord-Vi* hodie nominatum, in tractu Norvegiæ *Stange*nsi situm, Vitslis significatum esse videtur (Aall, Snorre, I, 118; Nor, II, 483 squ.). Certa vero loci definitio inde pendet, utrum in lacu Mjorso (*Mjörs*, hodie *Mjösen*), an lacu Randa (*Rönd*, hodie *Randsfjord*), an lacu Eynensi (*Eyjavatn*, hodie *Öjeren*) Olavus rex Norvegiæ Tryggvides fugiens se celaverit.

VIZMARENSIS PORTUS (*Vizmarköfn*) XI, 320. Hodiernum oppidum, *Wismar* dictum, in territorio *Mecklenburg*ensi, intra insulam, *Poel* appellatam, situm, metropolique Obotritorum veteri *Mecklenborgæ* a septemtrionibus adjacens. Cfr. de expeditione huc suscepta Saxonem, p. 251.

Vogsbotnus (*Vágsbotn*) X, 143. Pars sinus Bergensis (*Björgynjarvágr*), in regione Norvegiæ Nordhordalando siti, intima.

Vogseya, Vogsoa (*Vogsey*, *Vágsey*) IX, 18, 84. Est aut hodierna insula, *Vaagsö* nominata, in paroecia *Sandö*ensi, in tractu *Herö*ensi, in regione Norvegiæ Sunnmæria sita, aut hodierna insula, *Vaagsö* dicta, in tractu *Sælö*ensi, in regione Norvegiæ Nordfjordo sita. Cfr. Skutasundum.

Volga (*Volgá*) VI, 157. Amnis Russiæ pristinæve Gardarikiæ notissimus.

Vollunesum (*Völunes*) IX, 18. Est, ni fallimur, locus, hodie *Foldernæs* vel *Follenæs* appellatus, promontorium scilicet insulæ, *Lille Sartor* hodie nominatæ, inter septemtriones et occasum brumalem spectans, in paroecia *Fjeld*ensi, tractu *Sunde*nsi, in regione Norvegiæ Hördalando situm. (Kraft, IV, p. 632, 693).

Volsungi (*Volsúngar*, *Völsúngar*) VII, 103. Gens regis Volsungi in poesi veteri Scandinavica et Germanica crebro celebrata.

Vorsia, Vorsum, Vösa (*Vors*, *Vaurs*, *Vörs*, *Vös*) I, 82, 277; III, 77, 110-111, 123; IV, 251; VIII, 35, 134, 255; IX, 30, 137; X, 275. Vorsi, Vorsienses (*Vaursar*, *Versir*, *Vorsar*, *Vörsar*) VII, 4; VIII, 35, 85, 87; IX, 375; X, 17, 359, incolæ Vorsiæ. Regio, hodie *Vors* appellata, ad Nordhordalandum Norvegiæ regionem pertinens. Inprimis itineribus regis Norvegiæ Suerreris nota facta est. Per Vorsiam enim Bergas tetendisse viam sequens longam et arduam, montanam quippe, cui vicinus erat amnis quidam; tunc iterum in Vorsiam venisse, indeque trans Raudafjallum perrexisse traditur. (Cfr. Aall Sn., III, 15). Hoc iter per convallem, *Ründalr* appellatam, partem nimirum Vorsiæ orientalem, (ubi etiamnunc angustus exstat trames, *Kongsstien* vel *Kong Sverrers Sti* nominatus, amni, *Rundalselven* hodie dicto,

a septemtrionibus situs) factum esse affirmatur, de cursu autem viæ, quam rex Sverrer secutus sit, valde dissentiunt. (Cfr. de hac re Kraft, IV, p. 666, 689-690, 788). Secundum Falsenium (Norge, p. 68) trames in Script. Hist. Isl. commemoratus, erat angusta illa tramita, *Gillerskreen* appellata, in finibus tractuum, in regione Norvegiæ *Sogn*o sitorum, *Sognedal*ensis et *Hafl*oensis, sita, cui ex una parte montes ardui imminent, ex altera amnis rapidus, *Aaröelv* hodie nominatus, violento cursu irruit.

Vorsum (*Vors*) IV, 251. Prædium in tractu *Vorso* in regione Norvegiæ Nordhördalando situm, *Vángr* etiam olim appellatum (cfr. Vangius), hodie vero, ambobus nominibus antiquis in unum conjectis, *Vosse-Vangen* appellatum.

Vorthungæ oppidum (*Norðúngaborg*, *Vorðúngaborg*) XI, 364. Oppidum conventu, ibi inter filios ducis Vendici Burislavi regemque Daniæ Knutum sextum habito, notum. Hodiernum emporium, *Vordingborg* appellatum, in regione Daniæ Selandia situm. Nomen quidam ad comitia, verno tempore ibi haberi solita (*vorþíng*), reducere voluerunt; derivatio autem maxime simplex sine dubio hæc est, nomen aut voci: *Oratúnga*, *Voratúnga*, lingulæ nempe sylvis obsitæ, aut nomini: *Varðtúnga* (i. e. lingula pharo prædita) originem debere; antiquitus enim pharum ibi situm fuisse, partim situs loci, partim turris postea ibi educta probat.

Voztrosa (*Voztrosa*) XI, 362. Regio Pomeraniæ, tractui Valagustæ (*Valagust*), hodie *Wolgast* appellato, a septemtrionibus, ostio vero fluminis hodierni, *Peene* nominati, ab occasu solis adjacens. In diplomatibus terra Westrose nominari solet, nomenque etiamnunc in vico, *Wusterhausen* dicto, superest. (Schwarz Geogr. Norder. Teutschl., p. 253). Nomen loci igitur re vera *Vesterosn* esse deberet, loco quippe, in hodierna insula Pomeraniæ, *Usedom* appellata, sito, *Österosn* ap-

pellato oppositum. Cfr. Usna. Forsitan hæ regiones ita nominari solebant, quoniam illa ostio fluminis *Peene* ab occasu, hæc vero ab ortu solis adjacebat.

VULGARIA, VALGARIA (*Valgaria*, *Úlgaria*, *Vúlgaria*) V, 43. Regio quædam pagana, pars Gardarikiæ vel hodierni imperii Russici. Quidam in eo erraverunt, quod hoc nomine eandem regionem indicatam esse crederent, quæ Bulgaria cæterum dici solet, et ad Græciam pertinebat, relationemque in Script. Hist. Isl. hoc loco occurrentem errore quodam laborare contenderent. Hæc enim Vulgaria regnum erat in Russia orientali, hodiernaque provincia, *Kasan* appellata, ad amnem hodiernum *Volgam* jacens. Ibi situm erat, ubi meridiem versus Volga cursu valde deflexo labitur, et huic fluvio ab occasu solis, et in vicinitate loci, hodie *Kama* nominati jacebat. Hic populus Bulgarorum inter Russos et Khazaros habitabat; eorum urbs, *Bular* appellata, quam Volga, arcuatim septemtriones et orientem versus sese sinuans, præterlabebatur, supra 50° borealis latitudinis jacebat; meridiem versus hocce regnum ad hodiernum fere locum, *Saratow* dictum, sese porrigebat. (Cfr. citationes geographorum Albufedæ et Hadji Khalfæ in: Hammer sur les origines Russes, p. 9, 72; Lehrbergs Untersuchungen zur Erläuterung der Geschichte Russlands, p. 21, 63, 67; Forsters Entdeckungen im Norden, p. 128-129, 542). Cfr. Ulgaria.

VÆDOSUNDA, VÆDOSUNDUM (*Væðusund*) IX, 399. Cfr. Bedjosundum.

VÆNER LACUS (*Vænir*) IV, 119; VI, 310, 315; VII, 54, 55, 304; IX, 309. Lacus in regione Sueciæ, Gothia occidentali vel *Vestergötland* hodie nominata, situs, *Wenern* hodie nominatus.

VÆRINGI, VÆRINGUS, VÆRINGORUM COHORS (*Væringjar*, *Væringjalið*, *Væringi*) V, 116, 148, 149, 219, 342; VI, 126-130, 133, 135-138, 147, 149, 153, 156,

157; XI, 149. Sic appellari solebant Normanni, qui in cohorte imperatorum Græcorum Constantinopoli stipendia faciebant. Complurium illarum explicationum, quas huic nomini adaptare conati sunt, hæc simplicissima esse videtur, Normannos veteres Væringis, australium illorum B a r a n g o r o m vel F r a n c o r u m (φράγγοι) gentem indicare voluisse, quo nomine incolæ Europæ occidentalis posteriore etiam tempore Constantinopoli appellari solebant.

VÆTTALANDUM (*Vættaland*, *Vettaland*, *Veitaland*) IV, 123; VII, 263. Prædium principale magnum in Ranrikia, in regione Norvegiæ Vika, quod Olavus rex Norvegiæ Sanctus Brynjolfo illi Ulfaldio dono Jolensi dedisse traditur, quod vero postea ab Hakone rege Norvegiæ Humeros Lato incendio deletum est. Est hodiernum prædium, *Vætteland* appellatum, in tractu *Skee*ensi, in V æ t t e n s i t e r r i t o r i o, in provincia Sueciæ *Bahuslän*o situm, duo fere milliaria a loco, *Strömstad* hodie dicto, distans. (Ödmans Bahuslän, p. 365).

VÆTTENSE TERRITORIUM (*Vættahèrað*, *Vettrarhèrað*, *Vestrahèrað*, *Vettrahèrað*, *Vettahèrað*) IX, 177, 272. Hodierna regio, *Vætteherred* appellata, in provincia Sueciæ *Bahuslän*o sita, olim partem Ranrikiæ, regionis Vikæ, Norvegiæ provinciæ, efficiens. Cfr. Ranrikia. Olim tam lato sensu hoc nomen usitatum est, ut illo tota pars *Bahuslän*i borealis, *Norrviken* hodie nominata, usque ad tractum, *Kvilleherred* hodie dictum, significari soleret, hunc ipsum etiam tractum comprehendens.

VÖSA (*Vös*) III, 110-111. Lectio minus accurata pro: V o r s u m (*Vörs*), quæ in editione Historiæ Olavi regis Norvegiæ Tryggvidis Skalholtina invenitur. Est regio Norvegiæ, *Vors* hodie dicta. Cfr. Vorsum, Vorsia.

Y.

YLFIA (*Ylfi*) II, 1. Insula quædam in regione Norvegiæ Halogia. Est hodierna forsan insula parva, *Ulvö*

nominata, inter locum hodiernum, *Östvaagen* appellatum, et insulam, hodie *Hindö* dictam, in præfectura Norvegiæ *Lofoden*si (*Lófóti*) sita.

Yrjæ, Yrjensis (*Yrjar*, *Yrar*) I, 81; II, 33, 45; III, 113, 175; VI, 261; VII, 8; X, 169, 297. Tractus Jarnskeggio illo Yrjensi, prædiisque pluribus, in hoc tractu sitis, notus. Est pars hodiernæ præfecturæ Norvegiæ *Fosen*sis extrema, sinui Thrundheimico a septemtrionibus adjacens, inter locos, *Skjören* et *Bjögnen* hodie dictos, sita, hodie *Öreland* vel *Örlandet* appellata, olim ad provinciam Nordmæricam pertinens. Prope prædium, *Österaad* dictum, situs olim erat tumulus Skeggii (*Skeggjahaugr*), hodie fodiendo penitus exploratus (Klüvers Norske Mindesmærker, p. 86).

Ystæ (*Ystir*, *Ustir*) VIII, 113. Cfr. Astæ, Ustæ. Prædium quoddam, in regione Norvegiæ Thrandheimo situm, secundum Munthium (Aall Sn., III, p. 51) hodiernum prædium, *Ustad* nominatum, in ima paroecia Norvegiæ *Örkedal*ensi situm.

Æ.

Ædeya (*Æðey*) VIII, 58; IX, 26. Hodierna insula, *Edö* nominata, quæ unacum *Smölen*ia tractum *Edö*ensem in regione Norvegia Nordmæria efficit. In lectt. varr. ad VIII, 58 (Sverris Saga, c. 33) insula etiam, *Smölen* hodie dicta, *Smyl* vel *Smjöl* appellata est.

Ægeus sinus, Ægisfjordus (*Ægisfjörðr*, *Egisfjörðr*, *Augrsfjörðr*) VII, 212, 331; VIII, 127. Sinus in regione Norvegiæ *Hálogaland*ia. Hodiernus nempe sinus, *Ögsfjord* vel *Ögsnesfjord* appellatus, in parte meridiana magnæ insulæ, *Hindö* hodie nominatæ, in præfectura Norvegiæ *Salten*si situs. (Schönings: De nordiske Landes gamle Geographie, p. 84).

Ægidora (*Ægisdyr*, *Ægisdur*) X, 228, 229. Verbo tenus: fores Ægiris vel ostium Ægiris; est scilicet

ostium amnis, ducatum Daniæ Slesvicensem irrigantis, *Eideren* hodie nominati. Nomen numinis veterum Scandinavorum maritimi *Ægir*is in hoc nomen sine dubio irrepsit, propter similitudinem inter: *Ægir* et *Egða*, *Egðerá*, nomen Eidoræ vulgare. Ægidora in uno regionis latere jacere describitur, ostio scilicet Sliensi (*Slèsmynni*) vel ostio sinus, *Slien* hodie dicti, in opposita regionis parte sito e regione jacens. Cfr. Eidora.

Ægyptus (*Egiptaland*, *Eigotaland*) I, 135 falso pro Eygothia (*Eigotaland*).

Ægyptus (*Egiptalund*, *Egyptaland*) III, 59; XI, 373. Regio Africæ notissima Ægyptus.

Ækensis tractus (*Ækishèrað*) VIII, 21. Cfr. Rikensis tractus, quod spurium est. Rex Sverrer per Vermalandiam, ab Hamare scilicet ad Ækensem (non Rikensem) tractum, per sylvam, duodecim milliariorum (*rastir*) longitudine insignem, tetendisse traditur; inde porro per sylvam valde longam *Molung*am petivisse; et inde denique per sylvam quindecim milliaria longam in *Járnberaland*iam iter fecisse narratur. Sylva illa, duodecim milliariorum longitudine insignis, est sylva, etiamnunc *Tölfmilaskogen* nominata; Ækensi tractu hodierna paroecia *Ekshärad*ensis, in tractu *Elfwedal*ensi, in media fere regione Sueciæ Vermalandia jacens significata est. *Járnberaland*ia est hodierna regio Sueciæ, *Österdalarne* nominata, pars provinciæ, *Dalekarlien* hodie dictæ, orientalis. (Cfr. cæterum de hoc itinere regis Sverreris annotationes Gejeri in Swea anni 1831mi, 13 H. p. 279-284).

Ænesum, [Ænesensis] (*Ænes*, *Aurnes*, *Örnes*) VIII, 94. Cfr. Ornesum.

Ærensia comitia (*Eyraþing*, *Æyraþing*) IX, 127. Cfr. Eyra, Oerensia comitia.

Ærmicus (*Ærmskr*) X, 328. Hoc loco sine dubio idem quod Vermalandus.

Ærvika, Ærvikensis (*Ærvik*) I, 311, 316, 317,

319, 322; II, 17. Hodiernum prædium, *Ervigen* appellatum, prædium intra occidentalem collem promontorii, olim *Staðr*, *Staðir*, hodie *Stat*, *Statlandet* nominati, in paroecia *Hove*nsi, tractu *Sælö*ensi, in regione Norvegiæ *Nordfjord*o situm. (Kraft, IV, p. 918).

Ö.

Ödafurda (*Auðafurða*, *Íngafurða*, *Júngufurða*, *Menjúngufurða*, *Menjúngafurða*, *Öxnafurða*) V, 172. Al. Ingafurða, qu. nom. cfr. Vide etiam Thrandheimus. Memoriæ proditum est, regem Norvegiæ Olavum Sanctum unacum filiis regis Anglorum Adalradi e Normandia ad hunc Angliæ locum pervenisse, proeliumque ibi cum rege Daniæ, Knuto illo Potenti, commisisse. Nomen loci variis modis scribitur. Jungufurda, Ungufurda, Ingafurda, Menjungufurda, Menningafurda et Öxnafurda, traditionesque de parte, quam Olavus rex Norvegiæ Sanctus in bellis inter filios regis Angliæ Adalradi et regem Daniæ Knutum potentem habuerit tam incertæ sunt, et vacillantes, ut vix certo definiri queat, quinam locus quodve proelium significatum sit; hoc tantum constat, prope oram Angliæ maritimam hocce proelium necessario habitum esse, quare *Öxnafurð*æ vel hodiernæ urbis Angliæ, *Oxford* appellatæ, ratio habita esse nequit. Verisimilius quidem est, locum, *Ottanford* dictum, in regione Angliæ *Kent*a situm, indicari, proeliumque, ibi inter Knutum regem Potentem et filium Adalradi Jatmundum commissum, hac relatione, tam in Script. Hist. Isl., quam Heimskríngla, II, p. 25 occurrente, respici.

Ödsholtum, Ödsholtensis (*Auðsholt*) VII, 219, 338. Prædium quoddam, prædio nobili, *Skálholt* appellato, vicinum, in tractu, *Ytri Hreppr* nominato, in regione, *Ölves* vel *Ölfus* dicta, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi (*Árnessþíng*) situm.

Ögasunda (*Augasund*) IV, 124. Cfr. Ogosundum, Ogsundum, Högasunda.

Ögla (*Ögla*) I, 68. Cfr. Hokloa, Ugla.

Ögvaldsnesum, Ögdvaldsnesum, prædium regium in insula Karmta (*Ögvaldsnes*, *Ögvallznes*, *Avaldsnes*, *Avgðvaldsnes*, *Augvallznes*) I, 14, 43; II, 126, 127, 129, 131; III, 43; IV, 239, 241, 244, 246, 248, 251; V, 286. Tam promontorium ipsum, quam prædium in eo situm, veteri cuidam regi, nomine Ögvaldo, nomen debuere. Hic proelium commissum est inter Hakonem regem Norvegiæ Adalsteinis alumnum et filios Eiriki regis Norvegiæ Sangvisecuris, posteaque prædii sæpenumero, tanquam prædii regii, fit mentio. Situm erat in parte insulæ Karmtæ, inter septemtriones et ortum brumalem spectanti. Rex Norvegiæ Hakon Hakonides ædem, Olavi ædem (*Ólafskirkja*) dictam, hic exstruendam curavit, quæ quoad magnitudinem in ordine quarta erat omnium ædium Norvegiæ provincialium (*hèraðskirkja*), quippe quarta ædium collegialium, et una in quatuordecim illis sacellis regiis. Est hodiernum prædium sacerdotiale, *Augvaldsnæs* dictum, in tractu *Augvaldsnæs*ensi, in regione Norvegiæ *Rogaland*o situm. Proelium in loco hodierno, *Blodhejen* nominato, partim ad prædium, *Torvestad* hodie dictum, partim ad *Augvaldsnæs*um pertinenti, commissum fuisse creditur, tumulique, quibus rex ille Ögvaldus et vacca sua conditi sunt, viatoribus etiamnunc monstrantur. Aurea cimelia ibi inventa sunt. (Kraft, IV, p. 223, 266, 267). Cfr. Ogvaldsnesus, Ogvaldsnesum, Avaldsnesum.

Ölandia (*Eyland*) XI, 280; cfr. Eylandia, Eylandum, Olandia. Insula, *Öland* hodie nominata, ad regionem Sueciæ Gothiam orientalem, *Östergötland* hodie dictam, pertinens. *Eydanaland* (i. e. terra Danorum insulanorum) etiam appellatur, ut verbi causa in versu XI, 280: Danorum insula (*Danaeyland*); mentio fit etiam Asbjörnis Eydanorum præfecti (*Eydanajarl*), præfecti Ölandiæ. (Cfr. Suhm Danm.

Hist., V, p. 34, 35). Aliquot Ölandia vel Olandia, XI, 31, insulam Osiliam (*Eysýsla*, hodie *Ösel*) significatam esse contendunt. Cfr. Jarnloka.

Ölfusaa (*Ölfusá*) I, 268. Flumen perquam altum et latum in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi (*Árnessþing*, *Árnesssýsla*) profluens; *Hvítá* dicitur, donec in tractum, *Ölfus* vel *Ölves* appellatum, introit, deinde vero usque ad ostium *Ölfusá* vocatur. Secundum autem Landnámab. Ölfusaa flumen est e lacu Ölfusico (*Ölfusvatn*) effluens, cum Hvitaa confluens. Nullum in Ölfusaa vadum invenitur, scaphis autem et cymbis prope prædium, *Laugardælir* appellatum, pluribusque locis, trajici solet.

Ölfusicus lacus (*Ölfusvatn*, *Ölvusvatn*) II, 219. Hoc nomine indicari solet pars lacus, *Þingvallavatn* nominati, meridiana, inter tractus, *Grímsnes* et *Grafníngr* appellatos, in toparchia Islandiæ meridianæ Arnesensi sita. Cfr. Olvusicus lacus.

Ölvishögus, Ölveris tumulus (*Ölvishaugr*) I, 41; V, 328. Loco citato priori in Innthroendis (*Innþrændr*) mentio fit Botolvi cujusdam de Ölvishögo, quo locus hodiernus, *Alstahoug* appellatus, in regione, *Skaun* vel *Skogn* dicta, situs, significatus necessario est, et ubi comitia provincialia habita fuisse videntur; loco vero posteriori citato Ölvishögi vel Ölveris tumuli mentio fit ut prædii, in cujus vicinitate commissa fuerit pugna Stiklastadensis, quod idem etiam de prædio regio, Haugò in Veradalo, Norvegiæ convalli, sito memoriæ proditum est (cfr. Haugus). Est igitur sine dubio idem locus, qui Högus ille.

Ömda (*Aumd*, *Aund*, *Ömd*) II, 163; IV, 238. Cfr. Omda.

Öngulis fretum, Öngulseyæ, Önfulseyense fretum (*Aungulssund*, *Aungulseyjarsund*) V, 116, 236; VII, 45, 50. Cfr. Mona, Monæ fretum.

Öngulseya (*Aungulsey*) VII, 45, 48. Cfr. Mona in Anglia.

Örlandum (*Aurland, Urland, Örland*) VII, 5, 12. Prædium, unde oriundus Egil Aslaki, cui nupta erat soror Skoptii Giskensis, ad sinum Aurlandsfjordum adjacens. Cfr. Forlandum, Förlandum, Orlandum.

Örlygshavnia, Örlygi portus (*Örlygshöfn*) I, 270. Portus, prædiumque cognomine, nomen suum uni primorum Islandiæ occupatorum Örlygo debens, ad sinum, *Patreksfjörðr* appellatum, in toparchia Islandiæ occidentalis Bardastrandensi (*Barðastrandasýsla*) situm.

Örnesum (*Örnes, Varnes*) II, 38. Lectio prava. Cfr. Varnesum.

Örridaa, Örridaæ ostium (*Aurriðaá, Aurriðaárós*) I, 274. Amnis, tractum, *Hvammsveit* dictum, irrigans, in sinum, *Hvamsfjörðr* appellatum, semet effundens, in toparchia Islandiæ occidentalis Dalensi (*Dalasýsla*) profluens.

Örvahamri (*Örvarhamrar*) VII, 8, 9. Cfr. Orvarhamri.

Ösa (*Ausa*) IV, 228. Cfr. Usa.

Öslarfjördus (*Öslarfjörðr*) V, 11. Cfr. Osloensis sinus, ab Orientali sinus parte, v. latere.

Össloa (*Auslo*) IX, 256. Cfr. Osloa.

Östfjordensis (*Austfirðskr*) IV, 109. Cfr. Ostfjordensis vel ex orientali Islandiæ parte oriundus.

Östmannus, Östmanni (*Austmaðr, Austmenn*) IV, 88, 317. Cfr. Austmanni, Ostmanni, Norvegi.

Östreya [in Færeyis] (*Austrey*) IV, 264; VI, 283, 314. Cfr. Austreya.

Öxaraa (*Öxará*) III, 105. Flumen, *Öxará* etiamnunc appellari solitum, tractum, *Þingvallasveit* dictum, irrigans, in toparchia Islandiæ australis Arnesensi profluens. Ketilbjörn ille Grandævus securim hic amisisse fertur, unde flumini nomen est obortum. (Landnámab., P. 5, K. 12). Hic amnis comitiorum generalium (*alþing*) Islandiæ campo (*Þingvöllr*) vicinus erat.

Öxaraæ pons (*Öxarárbrú*) II, 194. Pons amni Öxaraæ impositus. Cfr. nom. anteced.

Öxarfjördus (*Öxarfjörðr*) II, 187. Sinus quidam in toparchia Islandiæ borealis Thingeyensi (*Þingeyjarsýsla*) situs. (Landnámab., P. 3, K. 20).

Öxnadalus (*Öxnadalr*) II, 59. Convallis cum tractu cognomini in toparchia Islandiæ septemtrionalis Eyafjordensi (*Vaðlaþing, Eyjafjarðarsýsla*) sita.

Öxnafurda (*Öxnafurða*) IV, 65. Cfr. Ödafurda, Ingafurda etc.

Öxneya (*Öxney, Yxney*) II, 200. Insula quædam perparva in sinu, *Breiðafjörðr* appellato, in toparchia Islandiæ occidentalis Snæfellsnesensi (*Snæfellsnesssýsla*) sita. Una cum *Brokey*a pluribusque parvis insulis in Landnámab., P. 2, K. 14 commemorata invenitur.

ADDENDA.

Ad p. 131. Eidus, Fundeidus (*Eið, Fundueið*) IX, 296, (cfr. Eidus). Hakon rex Norvegiæ Hakonides naves per isthmum Funducidum traxisse, et dein prædium Falam venisse traditur. Est, ni fallimur isthmus, hodiernæ amnis, *Glommen* nunc dicti, cataractæ, *Fundfossen* vel *Fundenfossen* appellatæ, vicinus, in finibus convallis, *Oudalen* hodie nominatæ, in regione Norvegiæ Raumarikia superiori sitæ, jacens. Nomen debet prædio, *Funden* hodie dicto, in paroecia tractuque *Næsensi* sito. (Kraft, I, p. 406, 453, 470).

Ad p. 452. Nordlendinici (*Norðlendingar*) II, 223, 227; cfr. Nordlandi. Incolæ scilicet Islandiæ borealis (*Norðrland, Norðlendingafjórðúngr*).

Nordmanni, Normanni (*Norðmenn*) inprimis I, 23, 24, 129, 130, 193, 221, 258, 259; II, 305, 312, 323; III, 5, 17, 41, 59, 162, 165; IV, 48, 170, 217, 263, 306, 330, 337, 339, 345; V, 52, 280; VI, 214, 216, 233, 239, 243, 245, 287, 300, 312, 314; VII, 29; IX, 261, 295; X, 364. Norvegiæ, interdum etiam totius Septemtrionis (*Norðrlönd*) incolæ hoc nomine appellari solebant. Cfr. Norvegi, Norvegia etc.

